Bundel van de Raadsvergadering van 14 juli 2020

Agenda bijlagen

D.061685 Uitnodiging Gemeenteraad 14 juli 2020

Raadzaal indeling 14 juli

Inrichting raadzaal 14 juli

1 Opening

2 Vaststelling agenda raadsvergadering

3 Vragenkwartier

1\. Mevrouw Van Dam en D66: bestemming centrum Kern Maurik: fout uit het verleden
2\. Mevrouw Van Dam: opstapplaats Dr\. Guepinlaan Ommeren
3\. D66: versperring schelpenpad Erichemseweg Erichem
4\. VVD: overlast motoren
5\. VVD: Landal Greenpark Eck en Wiel: verkeersmaatregelen

4 Informatie-uitwisseling over niet geagendeerde agendapunten

5 Mededelingen

6 Besluitenlijst gemeenteraad van 23 juni 2020

Besluitenlijst gemeenteraad 23 juni 2020

Amendementen raadsvergadering 23 juni 2020

7.A Vragen aan voorzitters werkgroepen/forums

7.B Terugkoppeling regionale samenwerking/VNG-commissie raadsleden en griffiers

8 A-STUKKEN (HAMERSTUKKEN)

8.1 Bestemmingsplan Beusichem, Smalriemseweg 39

Dossier 1205 voorblad

D.059986 Raadsvoorstel Bestemmingsplan Beusichem, Smalriemseweg 39

D.057930 Raadsbesluit Bestemmingsplan Beusichem, Smalriemseweg 39

Verslag burgerparticipatie Beusichem, Smalriemseweg 39

Definitief ontwerpbp Beusichem, Smalriemseweg 39; toelichting

Definitief ontwerpbp Beusichem, Smalriemseweg 39; Regels

Definitief ontwerpbp Beusichem, Smalriemseweg 39; verbeelding

Bijlage 1 Akoestisch onderzoek

Bijlage 2 Archeologisch onderzoek

Bijlage 3 Bodemonderzoek 2013

Bijlage 4 Bodemonderzoek 2019

Bijlage 5 Actualiseren memo QuickScan

Bijlage 6 Actualiseren memo Flora en Fauna

Bijlage 7 Toelichting ecologisch check

Bijlage 8 Stikstofdepositieberekening

8.2 Herziening grondexploitaties 2020

Dossier 1159 voorblad

D.050340 Raadsvoorstel Herziening grondexploitatie 2020

D.050342 Raadsbesluit Herziening grondexploitatie 2020

9 B-STUKKEN (BESPREEKSTUKKEN)

9.1 Motie VVD over niet geagendeerd onderwerp: antennebeleid

9.2 Motie VVD over niet geagendeerd onderwerp: Regio Deal Fruitdelta Rivierenland

9.3 Aanwijzingsprocedure voor de lokale omroep voor de gemeente Buren

Dossier 1163 voorblad

D.043717 Raadsvoorstel adviesaanvraag Commissariaat voor aanwijzing lokale omroep

D.058133 Raadsbesluit Aanwijzing lokale omroep voor de gemeente Buren

Beoordeling aanvragen SST en SPO-BCVW april 2020

Luister- en klanttevredenheidsonderzoek

9.4 Nieuw beleid begraafplaatsen 2020-2030

Dossier 1170 voorblad

D.058062 Raadsvoorstel Nieuw beleid begraafplaatsen 2020-2030

D.058063 Raadsbesluit Nieuw beleid begraafplaatsen 2020 - 2030

Beleidsplan begraafplaatsen 2020 -2030

Beheerverordening begraafplaatsen 2020

Was Wordt lijst

Begrotingswijziging - Nieuw beleid begraafplaatsen (periode 2020 – 2030)

9.5 Jaarrekening 2019

Dossier 1217 voorblad

D.060911 Raadsvoorstel jaarrekening 2019

D.060910 Raadsbesluit jaarrekening 2019

Jaarrekening 2019 Concept begrotingswijziging

Jaarstukken 2019 - Def. versie 29-06-2020 pag.nr

Jaarrekening 2019 toelichting resultaatbestemming

Jaarrekening 2019 Accountantsverslag

9.6 Kaderbrief 2021 gemeente Buren

Dossier 1204 voorblad

Raadsvoorstel D.060591 Kaderbrief 2021 gemeente Buren

Kaderbrief 2021 gemeente Buren

Raadsbesluit D.057930 Kaderbrief 2021 gemeente Buren

Brief Kwaliteitscommissie aan B. en W.60316 d.d.25 mei 2020

Brief Kwaliteitscommissie aan B. en W.60316 d.d. 25 mei 2020 - Bijlage 1

Brief Kwaliteitscommissie aan B. en W.60316 d.d. 25 mei 2020 - Presentatie kwaliteitscommissie 1 februari 2016

Brief van B. en W. d.d. 2 juni 2020 - Adviesrol kwaliteitscommissie_60553

9.7.A Brief van de provincie Gelderland van 10 december 2020, D.047578 over de begroting 2020 en de reactie hierop van het college

D.047578 - Brief Prov. Gelderland - begroting 2020

Reactie college op brief toezicht provincie

9.7.B Raadsinformatiebrief D.062091 van 16 juni 2020 over meicirculaire 2020

RAAD-INT620911 Meicirculaire 2020

Bijlage

9.7.C Raadsinformatiebrief D.058866 van 16 juni 2020 over impactanalyse coronavirus gemeente Buren

RAAD-INT588661 Impactanalyse coronavirus gemeente Buren

Impactanalyse coronavirus gemeente Buren

9.7.D Raadsinformatiebrief D.055704 van 8 april 2020 Uitvoeringsagenda coalitieakkoord 2020-2022 en startnotities strategische opgaven

D.055704 Uitvoeringsagenda coalitieakkoord 2020-2022 en startnotities strategische opgaven

uitvoeringsagenda coalitieakkoord

Uitvoeringsagenda uitwerking sheets

9.8 Visie Kerngericht werken 2020-2023

Dossier 1202 voorblad

D.058527 Raadsvoorstel Visie kerngericht werken 2020-2023

D.058522 Raadsbesluit Visie kerngericht werken 2020-2023

Visie Kerngericht werken 2020-2023

Nulmeting Kerngericht werken 2019

Onderzoek Kerngericht werken 2020

Nota Kernenbeleid 2010-2013

9.9 Prijsgrens goedkope woningbouw

Dossier 1214 voorblad

D.059394 Raadsvoorstel prijsgrens goedkope koopwoningen

D.060414 Raadsbesluit prijsgrens goedkope koopwoningen

achtergrondinformatie bij raadsvoorstel Overzicht leencapaciteit doelgroep

9.9.1 Aanleg ontsluitingsweg tussen oostelijke kavels op bedrijventerrein Doejenburg II in Maurik

Dossier 1174 voorblad

D.058171 Raadsvoorstel aanleg ontsluitingsweg oostelijke kavels bedrijventerrein Doejenburg II in Maurik

D.058542 Raadsbesluit aanleg ontsluitingsweg oostelijke kavels bedrijventerrein Doejenburg II in Maurik

Doejenburg II Totaal 05-05-2020

9.9.2 Eerste bestuursrapportage 2020

Dossier 1166 voorblad

D. 058183 Raadsvoorstel Eerste bestuursrapportage 2020

D.058184 Raadsbesluit Eerste bestuursrapportage 2020

Eerste bestuursapportage 2020

9.9.3 Motie Partij voor de Dieren over niet geagendeerd onderwerp: wildopvang

Motie PvdD Wildopvang

9.9.4 Motie VVD en PvdA over niet geagendeerd onderwerp: grip op GGD

Motie VVD PvdA Grip op GGD

10 Sluiting

gemeente Buren

De leden van de gemeenteraad van
Buren

uw brief van:
uw kenmerk:
ons kenmerk: Z.022903/D.061685
behandeld door: G. van Droffelaar
bijlage(n): Diverse
onderwerp: Uitnodiging Gemeenteraad 14 juli 2020

Maurik, 1 juli 2020

verzonden: - 2 JULI 2020

Geachte dames en heren,

Hierbij nodig ik u uit tot het bijwonen van de openbare vergadering van de gemeenteraad, te houden op

dinsdag 14 juli 2020 om 18.30 uur

in de raadzaal van het gemeentehuis van Buren, De Wetering 1 te Maurik.

De agenda van de vergadering treft u hierbij aan.

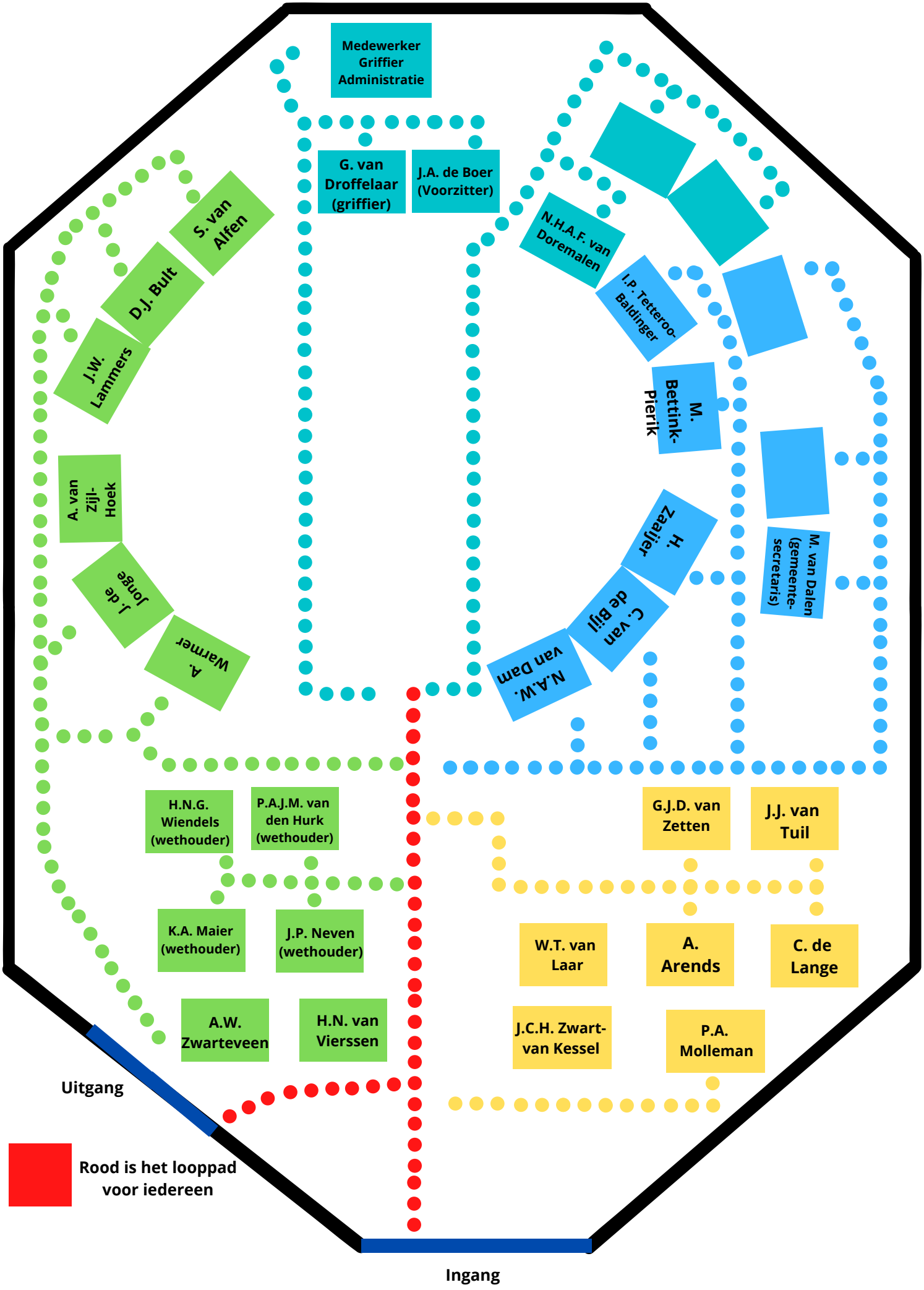
Ter bestrijding van het coronavirus worden alle noodzakelijke hygiënemaatregelen in acht genomen, alsmede de gewenste 1,5 meter afstand tot elkaar. In verband met laatst vermelde maatregel is de raadzaal niet voor publiek toegankelijk en vergadert de raad op aangepaste wijze. De raadzaal wordt conform de RIVM-maatregelen ingericht.
De raadsvergadering wordt op de gebruikelijke wijze live gestreamd via webcast (www.buren.nl).

Met vriendelijke groeten,

de voorzitter van de raad,

J.A. de Boer MSc

De Wetering 1 • Postbus 23 • 4020 BA Maurik • Tel.: 14 0344 • Fax: (0344) 579200 • E-mail: gemeente@buren.nl • KvK: 30278157
Bank Nederlandsche Gemeente IBAN nummer: NL05 BNGH 0285 0486 35 • BTW: NL807287684B02

Medewerker Griffier Administratie
G. van Droffelaar (griffier)
J.A. de Boer (Voorzitter)
S. van Alfen
D.J. Bult
J.W. Lammers
N.H.A.F. van Doremalen
I.P. Tetteroo-Baldinger
M. Bettink-Pierik
A. van Zijl-Hoek
J. de Jonge
A. Warmer
H. Zeijler
C. van de Bijl
N.A.W. van Dam
M. van Dalen (gemeente-secretaris)
H.N.G. Wiendels (wethouder)
P.A.J.M. van den Hurk (wethouder)
G.J.D. van Zetten
J.J. van Tuil
K.A. Maier (wethouder)
J.P. Neven (wethouder)
W.T. van Laar
A. Arends
C. de Lange
A.W. Zwarteveen
H.N. van Vierssen
J.C.H. Zwart-van Kessel
P.A. Molleman
Uitgang
Rood is het looppad voor iedereen
Ingang

Raadsvergadering 14 juli 2020

Voorstel aanpassingen i.v.m. Corona

Algemeen:

- Er is een plattegrond beschikbaar voor de gewijzigde indeling van de raadzaal.
- Stoelen staan 1,5 meter uit elkaar, hierdoor kan een groot deel van de gemeenteraad aan de normale tafels plaatsnemen,; een klein deel van de raad zal in de zaal zitting nemen.
- De voorzitter en de griffier zitten aan dezelfde tafel, 1,5 meter uit elkaar. De griffiemedewerker er achter (zoals gewoonlijk).
- In de nabijheid van de plaatsen in de zaal worden tafels geplaatst (voor raadplegen iPad e.d.);
- De witte stoelen in de zaal worden weggehaald, de roodbruine raadstoelen worden in de zaal geplaatst.
- De zaal wordt opgedeeld in secties (zie plattegrond), iedere sectie krijgt een eigen looproute.
- Er worden verschillende in- en uitgangen gebruikt, zie plattegrond.
- Iedereen krijgt een vaste plaats aangewezen;
- De raadsleden aan de'normale' tafels gebruiken alleen hun eigen microfoon.
- De raadsleden in de zaal gebruiken de interruptiemicrofoon(s). Bij deze microfoon worden desinfecterende middelen geplaatst, zodat deze steeds schoon gemaakt kan worden.

Entree Gemeentehuis:

- Entree uitsluitend via hoofdingang.
- Iedereen dient zijn/haar eigen pen te gebruiken om de presentielijst te tekenen.
- Bij zowel de entree, toiletten als bij de ingang raadzaal staan desinfecterende middelen klaar.
- Probeer jassen zoveel mogelijk in de auto te laten, indien noodzakelijk worden er extra mobiele garderobes geplaatst.

Voor de vergadering:

- Koffie en thee haalt men zelf, we maken lijnen zodat 1,5 meter afstand gehouden kan worden.
- Er worden doekjes bij het apparaat geplaatst zodat dit ontsmet kan worden.
- Sanitair bezoek om beurten, zodat niet tegelijk gelopen wordt.
- Het sanitair wordt in de pauze/na gebruik extra gereinigd.
- Het sanitair in de vleugel bij de vergaderzalen en het sanitair in de publiekshal kan gebruikt worden.

Tijdens de vergadering:

- Wanneer iedereen binnen is, gaat de toegangsdeur dicht, nooduitgangen blijven beschikbaar.
- Iedereen krijgt de beschikking over een eigen fles water.
- Er wordt geen catering verzorgd tijdens de vergadering.
- Indien een schorsing noodzakelijk wordt geacht, dan wordt de zaal verlaten volgens instructie van de voorzitter.
- Een vergaderzaal (Burenzaal of Liendenzaal) wordt ingericht voor eventuele schorsingen: tot maximaal 10 personen. Een vergaderzaal (Burenzaal of Liendenzaal) wordt ingericht voor zogenaamd staand overleg op 1,5 meter afstand tijdens eventuele schorsingen.
- De hal kan gebruikt worden voor overleg in kleine gezelschappen.
- Sanitair bezoek om beurten, zodat niet tegelijk gelopen wordt;
- Het sanitair wordt in de pauze/na gebruik extra gereinigd.
- Het sanitair in de vleugel bij de vergaderzalen en dat het sanitair in de publiekshal kan gebruikt worden.

Na afloop van de vergadering:

- Na afloop verlaat iedereen direct het pand, napraten vindt niet plaats in of rondom het gemeentehuis.
- Er wordt geen catering verzorgd na afloop van de vergadering.

Besluitenlijst Raadsvergadering

Datum	23-06-2020
Tijd	19:30 - 23:25
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	J.A. de Boer MSc
Aanwezigen	S. van Alfen, Gemeentebelangen A. Arends, Gemeentebelangen Mw. M. Bettink-Pierik, CDA C. van de Bijl, PCG (tot 21.50 uur) D.J. Bult, Gemeentebelangen Mw. N.A.W. van Dam, Mevrouw Van Dam Mw. N.H.A.F. van Doremalen, VVD J. de Jonge, PvdD W.T. van Laar, Gemeentebelangen J.W. Lammers, Gemeentebelangen C. de Lange, PCG P.A. Molleman, Gemeentebelangen Mw. I.P. Tetteroo-Baldinger, VVD J.J. van Tuil, Gemeentebelangen H.N. van Vierssen, VVD A. Warmer, PvdA H. Zaaijer, PCG G.J.D. van Zetten, Gemeentebelangen Mw. A. van Zijl, D66 A.W. Zwarteveen, PvdD Mw. J.C.H. Zwart-van Kessel, VVD G. van Droffelaar, griffier
Wethouders	P.A.J.M. van den Hurk, K.A. Maier, J.P. Neven en H.N.G. Wiendels

1 Opening

De voorzitter opent de vergadering.

2 Vaststelling agenda raadsvergadering

Besluit
Gewijzigd vastgesteld.

De raad besluit van de voorstellen definitieve verklaring van geen bedenkingen Beusichem, Hooghendijk en het beleidsplan Schuldhulpverlening gemeente Buren 2020-2024 een hamerstuk te maken, respectievelijk de agendapunten 8.2 en 8.3.
De raad stemt in met het verzoek van het college agendapunt 9.2 beleidsnota garantstellingen 2020-2023 voor amateurverenigingen en culturele instellingen aan te houden. Vanuit de raad komt het verzoek om het advies van de accountant over de nota hierbij te betrekken.
De twee moties over een niet geagendeerd onderwerp van de VVD inzake Regio Deal Fruitdelta Rivierenland en antennebeleid (9.9.1 en 9.9.2) worden, conform het reglement van orde, aan het einde van de agenda toegevoegd.

Toelichting
Gemeentebelangen verzoekt van de volgende raadsvoorstellen bespreekstukken te maken:
9.7 Definitieve verklaring van geen bedenkingen Beusichem, Hooghendijck
9.8 Eerste bestuursrapportage 2020
9.9.1 Beleidsplan Schuldhulpverlening gemeente Buren 2020-2024.

De PCG reageert negatief op het verzoek de eerste bestuursrapportage als hamerstuk op te nemen.
Mevrouw Van Doremalen kondigt namens de VVD een tweetal moties over een niet geagendeerd onderwerp aan, te weten antennebeleid en Regio Deal Fruitdelta Rivierenland.

3 Vragenkwartier

1. D66: Logistiek Service Centrum Maurik
2. PvdD: Nieuwsbrief Digtiale Stad aanleg glasvezel gemeente Buren 26 mei 2020

Toelichting
Ad 2. Toezegging college:
treedt in overleg met het dagelijks bestuur van het Waterschap om het proces inzake vergunningverlening te bespoedigen en koppelt hierover terug in het raadsjournaal.

4 Informatie-uitwisseling over niet geagendeerde agendapunten

Besluit
Niet van toepassing.

5 Mededelingen

Mevrouw Bettink wijst op de gezamenlijke bijeenkomst van de werkgroep Omgevingswet en werkgroep klimaatvisie van 7 juli 2020 en roept de raadsfracties op hierbij aanwezig te zijn.

De voorzitter attendeert op de vergadering van de Veranderagenda van aanstaande donderdag en wijst erop dat de raadsleden en een burgerlid per fractie van harte welkom zijn.

6 Besluitenlijsten gemeenteraad van 19 en 20 mei 2020

Besluit
Vastgesteld.

7.A Vragen aan voorzitters werkgroepen/forums

Besluit
Niet van toepassing.

7.B Terugkoppeling regionale samenwerking/VNG-commissie raadsleden en griffiers

Toelichting
Mevrouw Van Zijl meldt dat de VNG-commissie raadsleden/griffie een negatief advies heeft uitgebracht ten aanzien van de concept Spoedwet Corona.

Wethouder Neven meldt dat de motie van de VVD over de participatie van jongeren bij de Regionale Energie Strategie bij collega-gemeenten goed is ontvangen. Deze gemeenten is verzocht adhesie te betuigen aan deze motie.
Verder geeft hij aan dat het conceptvisiedocument inzake klimaatadaptatie (RAS) aan de raden wordt gezonden voor eventuele op- en aanmerkingen. Daarna komt dit stuk ter vaststelling terug.

Wethouder Wiendels geeft aan de gemeenten Buren en Neder-Betuwe uitgenodigd zijn te participeren in de Werkzaak Rivierenland voor de uitvoering van de Participatiewet. De huidige uitvoering is prima en kostenefficiënt. De meerkosten van participatie in de Werkzaak staan niet in verhouding.

Wethouder Van den Hurk meldt gesproken te hebben met gedeputeerden van de provincie Gelderland en Utrecht en met de betrokken wethouders van Rhenen en Neder-Betuwe over de nieuwe Rijnbrug. Deze zal bestaan uit 2 x 2 rijbanen met aan weerszijden fietspad. De raad kan een voorstel hierover tegemoet zien.

De voorzitter meldt vanuit de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid dat rekening moet worden gehouden met een extra financiële bijdrage voor de uitvoering van coronamaatregelen.

8 A-STUKKEN (HAMERSTUKKEN)

8.1 Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2023

Besluit
Het Integraal Veiligheidsplan 2020 – 2023 en de daarin genoemde prioriteiten in de veiligheidsaanpak vast te stellen.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

8.2 Definitieve verklaring van geen bedenkingen Beusichem, Hooghendijck

Besluit
1. De gemeenteraad voor te stellen:
a. in te stemmen met de reactie op de zienswijzen gericht tegen de ontwerp verklaring van geen bedenkingen zoals opgenomen in de ‘Nota zienswijzen verklaring van geen bedenkingen’;
b. een definitieve verklaring van geen bedenkingen af te geven voor de bouw van 60 grondgebonden woningen in het plan Hoogendijck te Beusichem.
2. Een definitief besluit te nemen over de omgevingsvergunning indien de gemeenteraad een definitieve verklaring van geen bedenkingen (VVGB) afgeeft.
3. De procedure met betrekking tot zienswijzen te herzien en zo nodig aan te passen.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

8.3 Beleidsplan Schuldhulpverlening gemeente Buren 2020-2024

Besluit
De raad voor te stellen om het beleidsplan Schuldhulpverlening gemeente Buren 2020-2024 vast te stellen.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

9 B-STUKKEN (BESPREEKSTUKKEN)

9.1 Algemene Plaatselijke Verordening 2020

Besluit

I. De Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Buren 2020 vast te stellen met inachtneming van de toevoeging van artikel 4:7g Verbod oplaten ballonnen:
1. Het is verboden ballonnen, van welk materiaal dan ook, door middel van hete lucht afkomstig van vuur, dan wel door middel van helium of andere gassen, op te laten stijgen;
2. Onder een ballon wordt mede verstaan: herdenkingsballon, vuurballon, gelukslampion, Thaise wensballon, papierballon, geluksballon, of een andere daarmee vergelijkbare ballon.
3. Dit artikel geldt niet voor luchtvaart- en weerballonnen.
II. De Verordening Cameratoezicht 2008 in te trekken.
III. De Verordening binnentreden ter uitvoering van noodverordeningen gemeente Buren 1999 in te trekken.
IV. De Brandbeveiligingsverordening Buren 2012 in te trekken.

Amendement in meerderheid aangenomen (voor stemmen Gemeentebelangen, CDA, PvdA, D66, PvdD, PCG, Mevrouw Van Dam, VVD; tegen stemmen mevrouw Zwart (VVD) en de heer Van Alfen (Gemeentebelangen)).

Unaniem geamendeerd besloten.

Toelichting

Amendement PvdD: ballonverbod.

Stemverklaring VVD (amendement).
Stemverklaring VVD, PCG en PvdD (voorstel).

9.2 Beleidsnota garantstellingen 2020-2023 voor amateurverenigingen en culturele instellingen

Besluit

Dit voorstel wordt op verzoek van het college aangehouden.

9.3 Strategisch vastgoedbeheer dorpshuis 't Klokhuis en voormalig jeugdhonk in Maurik

Besluit

1. In te stemmen met de uitgifte in erfpacht van het gehele dorpshuis ‘t Klokhuis aan de Sterappelhof 7 in Maurik (opstal en (onder)grond) aan de beheerstichting van ’t Klokhuis conform de gemeentelijke erfpachtvoorwaarden maatschappelijke voorzieningen.
2. Contractueel goed vast te leggen dat de beheerstichting van 't Klokhuis het pand goed blijft onderhouden en te zijner tijd minimaal in dezelfde onderhoudsstaat terug levert.
3. In te stemmen met de uitgifte in erfpacht of verhuur aan een commerciële partij van het voormalige jeugdhonk in Maurik.
4. Als uitwerking van het coalitieakkoord 2020–2022 “Daadkrachtig en kerngericht” het volledige sloopbudget van € 190.000,- aan de beheerstichting van 't Klokhuis over te doen met de voorwaarde dat dit wordt gebruikt ten behoeve van de sloop van de asbesthoudende golfplaten op het dak en een nieuw en geïsoleerd dak.

Amendement in meerderheid aangenomen (voor stemmen CDA, Gemeentebelangen, Mevrouw Van Dam en PCG; tegen stemmen PvdD, VVD, D66 en PvdA).

In meerderheid geamendeerd besloten (voor stemmen PvdD, D66, CDA, Gemeentebelangen, Mevrouw Van Dam, PCG; tegen stemmen VVD en PvdA).

Toelichting
Amendement Gemeentebelangen, CDA en PCG: Klokhuis.

De heer Van de Bijl verlaat om 21.50 uur de vergadering.

Stemverklaring VVD (amendement).
Stemverklaring D66 (voorstel).

9.4 Jaarstukken 2019 en begrotingen 2021 gemeenschappelijke regelingen

Besluit
1. Met betrekking tot de GGD:
a. Een positieve zienswijze uit te brengen op de jaarrekening 2019 van de GGD;
b. Een positieve zienswijze uit te brengen op de begrotingswijziging 2020;
c. Een positieve zienswijze uit te brengen op de begroting 2021, m.u.v. de 10% groei bij Veilig Thuis in 2021;
2. Met betrekking tot Werkzaak:
a. Een positieve reactie te geven op de jaarrekening 2019 van Werkzaak;
b. Een positieve zienswijze uit te brengen op de begroting 2021 van Werkzaak
3. Met betrekking tot de Regio Rivierenland:
a. Een positieve zienswijze uit te brengen op de jaarrekening 2019 van de Regio Rivierenland;
b. Een positieve zienswijze uit te brengen op de begroting 2021 van de Regio Rivierenland;
4. Met betrekking tot de RAR:
a. Een positieve reactie uit te brengen op de jaarrekening 2019 van de RAR;
b. Een positieve zienswijze uit te brengen op de begroting 2021 van de RAR;
5. Met betrekking tot de Omgevingsdienst Rivierenland:
a. Een positieve zienswijze uit te brengen op de jaarrekening 2019 van de Omgevingsdienst Rivierenland;
b. Een negatieve zienswijze uit te brengen op de begroting 2021 van de Omgevingsdienst Rivierenland;
6. Met betrekking tot de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid:
a. Een positieve zienswijze uit te brengen over de jaarrekening 2019 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid;
b. Een positieve zienswijze uit te brengen over de begroting 2021 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid;
7. Met betrekking tot de Avri:
a. Een positieve zienswijze uit te brengen op de jaarrekening 2019 van de Avri;
b. Een positieve zienswijze uit te brengen op de begroting 2021 van de Avri.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

Toelichting
De VVD trekt haar ingediende motie over Avri verenigingenparticipatie en opstellen participatiebeleid in onder de toezegging vanuit de raadsfracties dat een debat volgt over participatiebeleid.

Toezeggingen college:

- schriftelijke beantwoording van vragen inzake wachttijden GGD;
- navraag doen bij Avri over mogelijke bezuinigingen;
- doet onderzoek naar effecten van onkruidbestrijding via hetelucht.

9.5 Aanwijzingsprocedure voor de lokale omroep voor de gemeente Buren

9.6 Nieuw beleid begraafplaatsen 2020-2030

9.7 Eerste bestuursrapportage 2020

9.8 Rekenkamercommissie Buren: 1. rapport Toezicht en Handhaving Gemeente Buren en 2. rapport 'quick scan Nazorg'

9.9.1 Motie VVD over niet geagendeerd onderwerp: Regio Deal Fruitdelta Rivierenlad

9.9.2 Motie VVD over niet geagendeerd onderwerp: antennebeleid

10 Sluiting

De voorzitter sluit om 23.25 de vergadering.
De voorstellen onder de agendapunten 9.5 tot en met 9.9.2 worden opnieuw aan de agendacommissie aangeboden in verband met agendering voor een volgende raadsvergadering.

Vastgesteld in de gemeenteraad van 14 juli 2020

De griffier,	De voorzitter,
G. van Droffelaar	J.A. de Boer MSc

D.062901

Amendement van de fractie van de Partij voor de Dieren

ter zake van agendapunt 9.1

Algemene Plaatselijke Verordening (APV)

Partij voor de Dieren
Gemeenteraadsfractie Buren

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 23 juni 2020

Gelezen het raadsvoorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 mei 2020

Overwegende dat:

de raad op 21 mei 2013 een motie heeft aangenomen waarin het college wordt verzocht om het oplaten van ballonnen bij evenementen en festiviteiten te ontmoedigen

dit ontmoedigingsbeleid ruim 7 jaar later onvoldoende blijkt te werken omdat bij feestelijke gelegenheden nog steeds regelmatig ballonnen worden opgelaten

deze ballonnen, en de touwtjes die eraan vastzitten, vervolgens in het milieu terecht komen

vogels en andere (zee) dieren de ballonresten vaak als voedsel zien, waardoor ze sterven

vogels verstrikt kunnen raken in de touwtjes

er per dag gemiddeld 12.000 ton aan plastic in de zee terecht komt

Besluit

Aan de APV het onderstaande artikel 4:7g (verbod oplaten ballonnen) toe te voegen, luidend:

Artikel 4:7g Verbod oplaten ballonnen:
1. Het is verboden ballonnen, van welk materiaal dan ook, door middel van hete lucht afkomstig van vuur, dan wel door middel van helium of andere gassen, op te laten stijgen:
2. Onder een ballon wordt mede verstaan: herdenkingsballon, vuurballon, gelukslampion, Thaise wensballon, papierballon, geluksballon, of een andere daarmee vergelijkbare ballon.
3. Dit artikel geldt niet voor luchtvaartballonnen en weerballonnen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Joop de Jonge
Partij voor de Dieren

D.062902

Amendement van de fracties van Gemeentebelangen Buren, PCG en CDA inzake Strategisch vastgoedbeheer dorpshuis 't Klokhuis en voormalig jeugdhonk in Maurik, agendapunt 9.3. Z.021718/D.057930:

De raad van de gemeente Buren in de openbare vergadering bijeen op 23 juni 2020;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders;

Overwegende dat:

- De Beleidsnota garantstellingen 2020-2023 voor amateurverenigingen en culturele instellingen is teruggetrokken door het college van burgemeester en wethouders;
- Het een politieke realiteit is dat er een meerderheid in deze Raad is om Het Klokhuis open te houden;
- Over de wijze waarop dat gebeurt, zoals de optie van privatisering, in het coalitieakkoord geen voor partijen bindende afspraken zijn gemaakt;
- Partijen dorpshuizen, stichtingen en verenigingen een warm hart toedragen en er in principe geen bezwaar is tegen een verantwoorde privatisering van panden.

Is van oordeel dat:

- Voor behoud en versterking van de leefbaarheid van kernen, maatschappelijke voorzieningen (die anders mogelijk niet aangeboden zouden worden), gefaciliteerd moeten worden door middel van gezonde en betaalbare huisvesting en stelt vast dat het realiseren daarvan in het algemeen belang is.

Besluit:

- Beslispunt 1 te wijzigen in: "In te stemmen met de uitgifte in erfpacht van het gehele dorpshuis 't Klokhuis aan de Sterappelhof 7 in Maurik (opstal en (onder)grond) aan de beheerstichting van 't Klokhuis conform de gemeentelijke erfpachtvoorwaarden maatschappelijke voorzieningen."
- Beslispunt 2 te wijzigen in: "Contractueel goed vast te leggen dat de beheerstichting van 't Klokhuis het pand goed blijft onderhouden en te zijner tijd minimaal in dezelfde onderhoudsstaat terug levert."
- Beslispunt 4 te wijzigen in: "Als uitwerking van het coalitieakkoord 2020–2022 "Daadkrachtig en kerngericht" het volledige sloopbudget van € 190.000,- aan de beheerstichting van 't Klokhuis over te doen met de voorwaarde dat dit wordt gebruikt ten behoeve van de sloop van de asbesthoudende golfplaten op het dak en een nieuw en geïsoleerd dak."

Gemeentebelangen Buren

CDA

PCG

Raadsvergadering

Dossiernummer	1205
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	14 juli 2020
Agendapunt	8.1
Omschrijving	Bestemmingsplan Beusichem, Smalriemseweg 39
Organisatieonderdeel	Team Beleid
Eigenaar	Straatman, N.
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk

Bijlagen
D.059986 Raadsvoorstel Bestemmingsplan Beusichem, Smalriemseweg 39
D.057930 Raadsbesluit Bestemmingsplan Beusichem, Smalriemseweg 39
Verslag burgerparticipatie Beusichem, Smalriemseweg 39
Definitief ontwerpbp Beusichem, Smalriemseweg 39; toelichting
Definitief ontwerpbp Beusichem, Smalriemseweg 39; Regels
Definitief ontwerpbp Beusichem, Smalriemseweg 39; verbeelding
Bijlage 1 Akoestisch onderzoek
Bijlage 2 Archeologisch onderzoek
Bijlage 3 Bodemonderzoek 2013
Bijlage 4 Bodemonderzoek 2019
Bijlage 5 Actualiseren memo QuickScan
Bijlage 6 Actualiseren memo Flora en Fauna
Bijlage 7 Toelichting ecologisch check
Bijlage 8 Stikstofdepositieberekening
Vertrouwelijk: overeenkomst Hooghendijck. Artikel 10 betreft afspraken Smalriemseweg 39 te Beusichem

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	2 juni 2020
Agendacommissie	16 juni 2020
Voorbespreking II	30 juni 2020
Raadsvergadering	**14 juli 2020**

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad voor te stellen om:

1. het bestemmingsplan ‘Beusichem, Smalriemseweg 39’ met IDN

NL.IMRO.0214.BEUSmalriemseweg39-BVA1 ongewijzigd vast te stellen in digitale en analoge vorm ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan.
2. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Besluit

De gemeenteraad voor te stellen om:
1. het bestemmingsplan 'Beusichem, Smalriemseweg 39' met IDN NL.IMRO.0214.BEUSmalriemseweg39-BVA1 ongewijzigd vast te stellen in digitale en analoge vorm ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan.
2. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
14 juli 2020	**D.059986** **Z.015591**

Voorstel ingebracht door	N. Straatman
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk
Begrotingsprogramma en taakveld	Ruimte; ruimtelijke ordening

Onderwerp **Vaststellen bestemmingsplan Beusichem, Smalriemseweg 39**

Voorgesteld besluit

1. Het bestemmingsplan 'Beusichem, Smalriemseweg 39' met IDN NL.IMRO.0214.BEUSmalriemseweg39-BVA1 ongewijzigd vast te stellen in digitale en analoge vorm ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan;
2. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Samenvatting van het voorstel

Het ontwerpbestemmingsplan Beusichem, Smalriemseweg 39 heeft ter inzage gelegen voor een periode van zes weken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Het bestemmingsplan maakt het mogelijk dat er een extra woning gebouwd kan worden op het perceel Smalriemseweg 39 te Beusichem. In het kader van deze procedure is er een anterieure overeenkomst gesloten. Het bestemmingsplan wordt ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. Er worden geen wijzigingen voorgesteld ten opzichte van het eerder in procedure gebrachte ontwerpplan.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?

In 2017 heeft de gemeente met Vario Looye een aanvullende vaststellingsovereenkomst getekend voor het project Hoogendijck. Onderdeel van de overeenkomst was de mogelijkheid om een extra woning te realiseren aan de Smalriemseweg 39 te Beusichem. De gemeente is met de overeenkomst een inspanningsverplichting aangegaan om planologisch hieraan mee te werken. Het voorliggende bestemmingsplan sluit aan bij deze verplichting.

De bestaande woning op het perceel is gesloopt, deze woning wordt herbouwd. Het nu voorliggende bestemmingsplan 'Beusichem, Smalriemseweg 39' maakt de bouw van een extra woning op het perceel mogelijk.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft vanaf 26 maart 2020 voor een periode van zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn er geen zienswijzen ingediend.

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?

Door het vaststellen van het bestemmingsplan voor de Smalriemseweg 39 te Beusichem wordt de bouw van één extra woning planologisch mogelijk gemaakt.

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?

Na het besluit om het bestemmingsplan vast te stellen wordt het besluit gepubliceerd en ter inzage gelegd. Belanghebbenden kunnen dan eventueel beroep instellen bij de Raad van State.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?
Initiatiefnemer kan zijn plannen niet uitvoeren. De realisatie van een extra woning is dan niet mogelijk.

5. Is het een begrotingswijziging?
Nee, er is geen sprake van een begrotingswijziging.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader
Bestemmingsplan Buitengebied Buren
Bouwen voor behoefte

7. Effectmeting, planning en evaluatie
Nadat het bestemmingsplan is vastgesteld, zal het plan worden gepubliceerd. Het plan zal dan in het kader van de beroepstermijn voor een periode van zes weken ter inzage worden gelegd.

8. Financiën
Met de initiatiefnemer is een anterieure overeenkomst gesloten. Hiermee zijn de plankosten en de risico's verzekerd. In de overeenkomst voor plan Hoogendijck zijn ook de afspraken voor dit bestemmingsplan opgenomen. Middels het raadsjournaal van 20 december 2017 is de gemeenteraad geïnformeerd over deze overeenkomst.

9. Communicatie
We brengen de initiatiefnemer op de hoogte van uw besluit. Voor de verdere communicatie is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Dit betekent dat wij het besluit publiceren en ter inzage leggen in verband met de mogelijkheid voor het instellen van beroep.

10. Burgerparticipatie
Vooruitlopend op de Omgevingswet wordt het steeds belangrijk om de dialoog met de omgeving aan te gaan. Het gemeentebestuur hecht veel waarde aan een actieve dialoog met de omgeving. De initiatiefnemer heeft contact gehad met de eigenaren van naastgelegen percelen. Zij hebben aangegeven geen problemen te hebben met het plan.

11. Deregulering
Bij deze aanvraag is geen sprake van deregulering.

12. Achtergrondinformatie
-

Bijlagen:
- Raadsbesluit
- Bestemmingsplan Beusichem, Smalriemseweg 39
- Verslag burgerparticipatie
- Overeenkomst plan Hoogendijck (vertrouwelijk)

Inlichtingen bij:

Naam	N. Straatman
Team	Beleid

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
14 juli 2020	**D.059986**	**D.057930** **Z.015591**

Onderwerp **Vaststellen bestemmingsplan Beusichem, Smalriemseweg 39**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 2 juni 2020;

besluit:

Het bestemmingsplan ‘Beusichem, Smalriemseweg 39’ vast te stellen in digitale en analoge vorm.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 14 juli 2020.

De griffier, De voorzitter,

G. van Droffelaar J.A. de Boer MSc

Memo

Onderwerp: Verslag burgerparticipatie Beusichem, Smalriemseweg 39

Er is met beide buren overleg geweest over de toekomstige situatie.

Bij dhr. De Wit aan de Smalriemseweg 39 is de mogelijkheid voor deze ontwikkeling voor de aankoop van zijn bouwkavel besproken en is deze vastgelegd in de aannemingsovereenkomst. Hij is akkoord met de voorgenomen ontwikkeling. Tijdens de bouw in 2018 en 2019 is dit ook besproken.

Bij de andere buren, fam. van Zoelen aan de Smalriemseweg 37 heeft op 26 maart 2020 een overleg met ons bedrijf plaatsgevonden. Tijdens dat gesprek heeft dhr. M van Arnhem, de fam. Van Zoelen geïnformeerd over de toekomstige ontwikkeling. Op 28 maart heeft men, na beantwoording van aanvullende vragen, ingestemd met de voorgenomen ontwikkeling.

BESTEMMINGSPLAN SMALRIEMSEWEG 39 BEUSICHEM

CHR VAN ARNHEM & ZN BV
ontwerp

ruimte voor ideeën

ruimtelijke denkers

WISSING

Smalriemseweg 39
Beusichem

Inhoudsopgave

Toelichting **3**

Hoofdstuk 1 Inleiding **3**
1.1 Aanleiding en doel 3
1.2 Ligging en begrenzing plangebied 3
1.3 Leeswijzer 5

Hoofdstuk 2 Vigerend bestemmingsplan **7**
2.1 Vigerend bestemmingsplan 7

Hoofdstuk 3 Planbeschrijving **11**
3.1 Huidige situatie 11
3.2 Toekomstige situatie 11

Hoofdstuk 4 Beleid **13**
4.1 Rijksbeleid 13
4.2 Provinciaal beleid 14
4.3 Regionaal beleid 16
4.4 Beleid Waterschap 16
4.5 Gemeentelijk beleid 17

Hoofdstuk 5 Omgevingsaspecten **19**
5.1 MER 19
5.2 Bedrijven- en milieuzonering 20
5.3 Externe veiligheid 22
5.4 Geluid 24
5.5 Verkeer en parkeren 26
5.6 Luchtkwaliteit 26
5.7 Archeologie en cultuurhistorie 27
5.8 Bodem 28
5.9 Ecologie 29
5.10 Stikstofdepositie 30
5.11 Water 31

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid **33**
6.1 Juridische planopzet 33
6.2 Economische uitvoerbaarheid 35
6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 35

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Op het perceel aan de Smalriemseweg 39 te Beusichem is het voornemen één extra woning te realiseren. Ter plaatse van het perceel gelden de bestemmingen 'Wonen' en 'Agrarisch met waarden - Oeverwalgebied'. In de regels voor 'Wonen' is opgenomen dat het bestaand aantal woningen niet mag toenemen. Op het perceel stond een woning die is gesloopt. Binnen het bestaande bouwvlak wordt één woning gebouwd (hiervoor is reeds een Omgevingsvergunning activiteit bouwen verleend). De tweede woning wordt gerealiseerd op de gronden met de bestemming 'Agrarisch met waarden - Oeverwalgebied'. Op deze gronden zijn geen woningen toegestaan.

Tussen de ontwikkelde partij en de gemeente Buren is een overeenkomst gesloten waarin is vastgelegd dat de gemeente bereid is zich in te spannen om de bouw van een extra woning planologisch toe te staan mits;

- op het perceel binnen de bestemming Wonen en binnen het aangewezen bouwvlak, zoals opgenomen in het vigerende bestemmingsplan, ten hoogste 200m^2 bijgebouwen worden gerealiseerd bij de nieuwe woning;
- de aanduiding 'Functieaanduiding specifieke vorm van wonen- VAB' (375 m^2) in het nieuwe bestemmingsplan komt te vervallen.

Omdat de gemaakte afspraken in strijd zijn met het bestemmingsplan, dient het bestemmingsplan herzien te worden. De realisatie van de tweede woning wordt mogelijk gemaakt in voorliggend bestemmingsplan, met als voorwaarde dat de functieaanduiding specifieke vorm van wonen - VAB (375 m^2) komt te vervallen. Wel wordt het mogelijk gemaakt om op grond van de gemeentelijke VAB-regeling 200 m^2 bijgebouwen te realiseren. Dit geldt alleen voor de woning die gerealiseerd wordt in het bestaande bouwvlak. Voor de extra woning wordt een separate regeling voor bijgebouwen opgenomen in het bestemmingsplan. Ook de woning waarvoor reeds een Omgevingsvergunning activiteit bouwen is verleend wordt meegenomen in voorliggend bestemmingsplan om daarmee te zorgen dat de regels voor bijgebouwen voor beide woningen in overeenstemming zijn met de afspraken.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied ligt aan de Smalriemseweg 39 (kadastraal bekend als gemeente Buren, sectie M, perceel nr. 391) in het landelijk gebied ten westen van de kern Beusichem.
Aan de zuidkant van het plangebied liggen agrarische percelen. Aan de oostkant ligt de bestaande woning Smalriemseweg nr. 37 en aan de westkant van het plangebied ligt een bedrijfsgebouw met bijbehorende bedrijfsgronden. Aan de noordzijde ligt de bestaande woning Lekdijk West nr. 3.

Ten zuiden van het plangebied ligt een landgoed.

Afbeelding begrenzing plangebied

Afbeelding ligging plangebied ten opzichte van de kern Beusichem

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het vigerende bestemmingsplan beschreven, volgend daarop wordt in hoofdstuk 3 het plan beschreven. In hoofdstuk 4 wordt het relevante beleid beschreven. In hoofdstuk 5 worden de omgevingsaspecten behandeld. En afsluitend wordt in hoofdstuk 6 de uitvoerbaarheid van het plan beschreven.

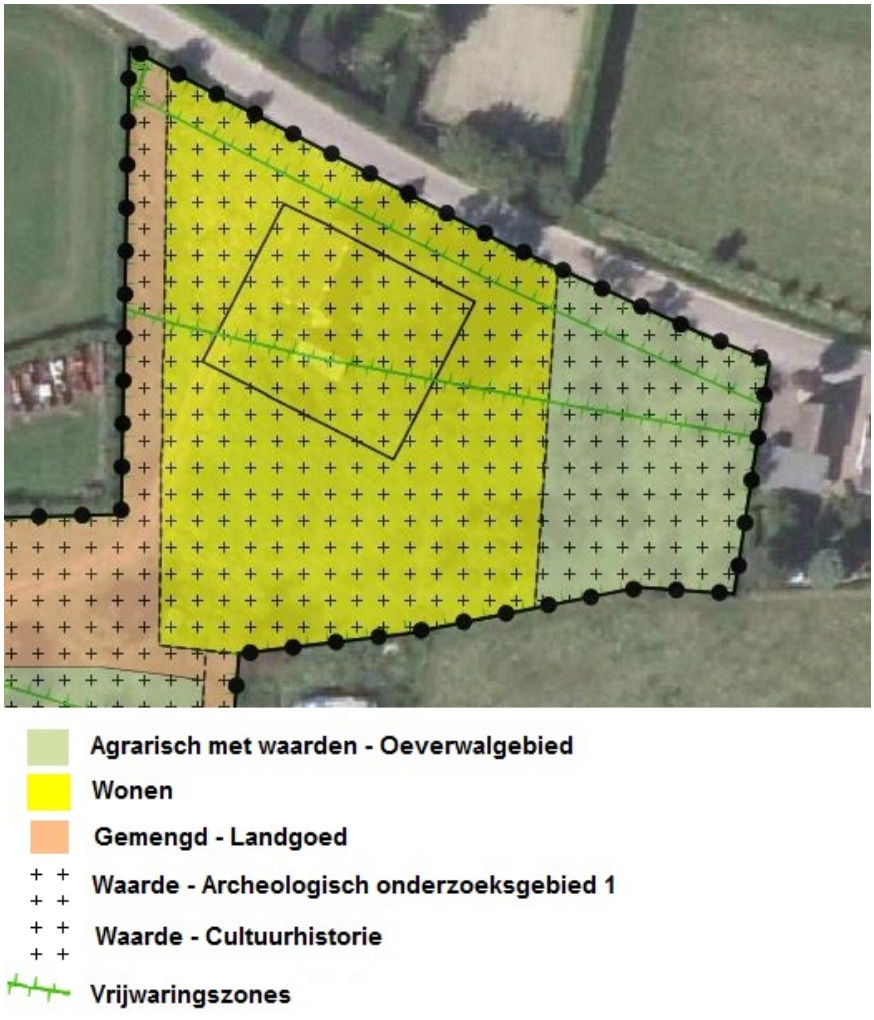
Hoofdstuk 2 Vigerend bestemmingsplan

2.1 Vigerend bestemmingsplan

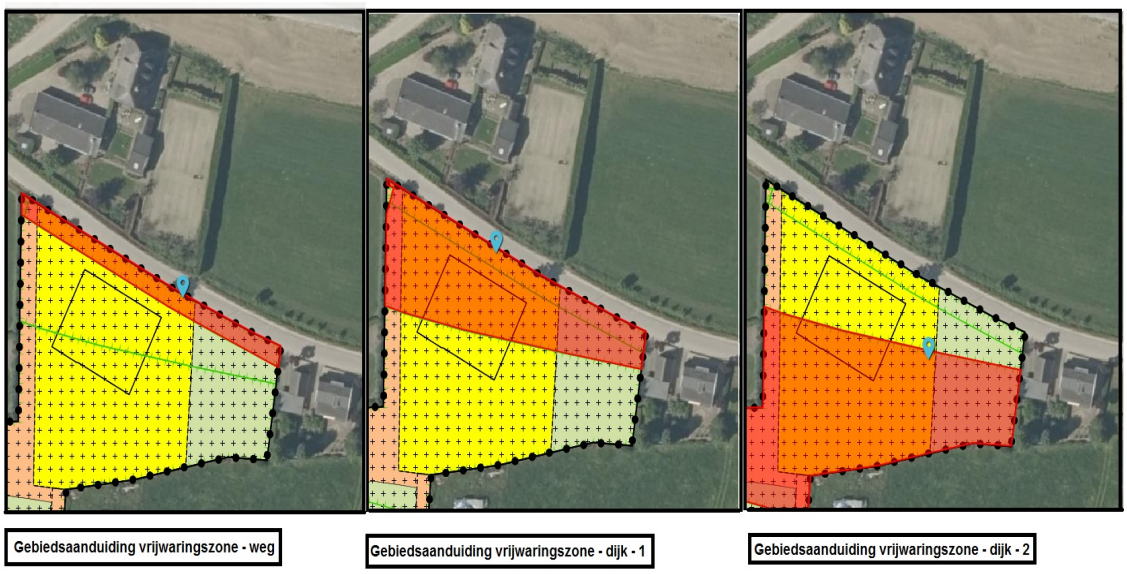
2.1.1 Buitengebied, 4e herziening

Het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied, 4e herziening', is vastgesteld op 20 mei 2014 door de gemeente Buren. Het plangebied is bestemd met:

- 'Wonen'
- 'Agrarisch met waarden - Oeverwalgebied',
- 'Gemengd - Landgoed'
- 'Waarde - Archeologisch onderzoeksgebied 1'
- 'Waarde - Cultuurhistorie'
- Ter plaatse van het plangebied zijn de gebiedsaanduidingen 'vrijwaringszone - dijk 1, 'vrijwaringszone - dijk 2' en 'vrijwaringszone weg' opgenomen.
- Ter plaatse van de bestemming Wonen is de aanduiding 'specifieke vorm van wonen - VAB' opgenomen.

Afbeelding uitsnede vigerend bestemmingsplan

Afbeelding uitsnede vigerend bestemmingsplan - vrijwaringszones

De voor 'Agrarisch met waarden - Oeverwalgebied' aangewezen gronden zijn bestemd voor onder meer grondgebonden agrarische productie en instandhouding, dan wel herstel en ontwikkeling van de landschappelijke waarden en de natuurwaarden. Wonen is niet mogelijk op deze gronden, tenzij dit met een specifieke aanduiding is aangegeven, hetgeen niet het geval is.

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn onder meer bestemd voor; bewoning, bijbehorende voorzieningen, landschappelijke beplanting en waterpartijen. Ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van wonen - VAB' kunnen bijgebouwen met een gezamenlijke oppervlakte van 375 m^2 worden ingezet binnen de gemeentelijke VAB-regeling.
Op de gronden mogen uitsluitend woongebouwen met bijbehorende bouwwerken, vrijstaande woningen met bijbehorende bouwwerken en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van de bestemming worden gebouwd.
In de regels voor 'Wonen' geldt dat indien er een bouwvlak is opgenomen, hetgeen van toepassing is, de woning in dit bouwvlak moet worden gebouwd. Het bestaand aantal woningen mag niet worden gewijzigd.

De voor 'Gemengd - Landgoed' aangewezen gronden zijn bestemd voor onder meer instandhouding, dan wel herstel en ontwikkeling, van de landschappelijke waarden, cultuurhistorische waarden en de natuurwaarden. De nieuwe woningen worden niet gerealiseerd binnen deze bestemming.

Op gronden met de bestemming 'Waarde - Archeologisch onderzoeksgebied 1' mogen uitsluitend worden gebouwd bouwwerken, voor zover deze zijn toegestaan voor de andere voor deze gronden aangegeven bestemmingen:
- indien het bouwwerken betreft waarbij de grondwerkzaamheden niet dieper reiken dan 30 cm, of:
- indien het bouwwerken betreft met geen grotere oppervlakte dan 1.000 m^2; of:
- indien het bouwwerk dient ter vervanging van een bestaand bouwwerk, waarbij de oppervlakte niet wordt uitgebreid; of:
- indien het bouwwerk is gesitueerd binnen 3 m uit de fundering van een bestaand gebouw; of:
- indien het bouwwerken betreft die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn.

De voor 'Waarde - Cultuurhistorie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor behoud en herstel van de cultuurhistorische waarden, die eigen zijn aan de desbetreffende gronden. Op gronden met deze bestemming, gelegen buiten een bouwvlak van een enkelbestemming, mogen geen bouwwerken worden gebouwd.

Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - dijk 1' zijn de gronden, naast de voor die gronden

aangewezen bestemmingen, tevens aangeduid voor de bescherming, onderhoud en instandhouding van de waterkering. Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - weg' zijn de gronden mede bestemd voor bescherming gebruik naastgelegen verkeerswegen. Op de gronden met deze gebiedsaanduidingen mag niet worden gebouwd. Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - dijk 2' mag worden gebouwd maar er moet wel rekening worden gehouden met de buitenbeschermingszone van de dijk.

Strijdigheid met het bestemmingsplan

Ten tijden van de vaststelling van het vigerende bestemmingsplan stond in het aangewezen bouwvlak een bestaande woning, en planologisch gezien betekent dit dat het aantal woningen één bedroeg. In de regels van de bestemming 'Wonen' is opgenomen dat het bestaand aantal woningen niet mag toenemen. Één nieuwe woning wordt gebouwd binnen dit bouwvlak. De tweede woning is voorzien op gronden met de bestemming 'Agrarisch met waarden - Oeverwalgebied'.

Doordat een extra woning is voorzien en deze buiten het bestaande bouwvlak en buiten de bestemming 'Wonen' ligt, is er sprake van strijdigheid met de bestemming 'Agrarisch met waarden - Oeverwalgebied' en de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie'. De laatste genoemde dubbelbestemming wordt niet overgenomen in voorliggend bestemmingsplan.

De 'vrijwaringszone - dijk -1' en 'vrijwaringszone - weg' liggen over de voorzijde van het perceel. De 'vrijwaringszone - dijk - 2' ligt over het gehele perceel. Voor de realisatie van de woning in het bestaande bouwvlak levert dit geen belemmeringen op, omdat deze al planologisch is toegestaan. Voor de bouw van de tweede woning levert het wel strijdigheid op met de 'vrijwaringszone - dijk - 1'. In overleg met het Waterschap is bepaald dat de woning wel mag worden gerealiseerd. Dit wordt nader toegelicht in paragraaf 5.11. Er is geen strijdigheid met de 'vrijwaringszone - weg', omdat het bouwvlak buiten deze zone wordt gesitueerd.

Op grond van de gemaakte afspraken zoals uiteengezet in paragraaf 1.1 wordt in voorliggend bestemmingsplan de vigerende bestemming 'Agrarisch met waarden - Oeverwalgebied' omgezet naar 'Wonen' en wordt een bouwvlak opgenomen waardoor de realisatie van de tweede woning mogelijk is. Met daarbij als voorwaarde dat de functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - VAB' komt te vervallen.
Wel mag conform de afspraken uit 2015 en 2017 gebruik worden gemaakt van de gemeentelijke VAB-regeling voor de realisatie van 200 m^2 bijgebouwen bij de woning die gerealiseerd wordt in het bestaande bouwvlak. Voor de extra woning wordt een separate regeling opgenomen voor de toegestane oppervlakte van bijgebouwen in het bestemmingsplan.

Hoofdstuk 3 Planbeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied maakt deel uit van het buitengebied van Beusichem. Het plangebied wordt ontsloten vanaf de Smalriemseweg. In de huidige situatie is het perceel braakliggend. In 2017 is de bestaande woning met bijbehorende bebouwing gesloopt.

3.2 Toekomstige situatie

De initiatiefnemer heeft de gronden aangekocht en wil twee woningen realiseren op het perceel. Één woning is voorzien in het aangewezen bouwvlak en daarvoor is reeds een Omgevingsvergunning activiteit bouwen verleend. De tweede woning is voorzien op het oostelijk deel van het perceel. Er is voor deze woning nog geen bouwplan beschikbaar. Daarom is voor de maatvoering van de tweede woning aangesloten bij de regels die gelden voor de al toegestane woning. De goothoogte- en bouwhoogten mogen maximaal 6 m en maximaal 12 m bedragen.
In de hierna volgende afbeelding is het nieuwe bouwvlak en het bestaande bouwvlak opgenomen. Binnen deze bouwvlakken worden de twee woningen gerealiseerd.
Ter plaatse van de met 'Wonen' bestemde gronden (aan de westzijde van het perceel) vervalt de functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - VAB' (375 m^2). Bij de woning die gerealiseerd wordt in het bestaande bouwvlak mag maximaal 200 m^2 aan bijgebouwen worden gerealiseerd. Voor de tweede woning is het afhankelijk van de perceelsgrootte hoeveel m^2 bijgebouwen er gerealiseerd mogen worden. Hiertoe zijn regels opgenomen in voorliggend bestemmingsplan. De oppervlakte aan bijgebouwen kan maximaal 150m^2 bedragen.

Afbeelding positionering bouwvlakken nieuwe situatie

Hoofdstuk 4 Beleid

4.1 Rijksbeleid

4.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vastgesteld. In de structuurvisie zijn drie hoofddoelen vastgesteld;

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zeker stellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Uit deze drie hoofddoelen komen onderwerpen naar voren die van nationaal belang zijn. Structuurvisies hebben geen bindende werking voor andere overheden dan de overheid die de visie heeft vastgesteld. De nationale belangen uit de structuurvisie die juridische borging vragen, zijn daarom geborgd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening.

4.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Op 30 december 2011 is het Barro in werking getreden. Op 1 januari 2017 is de geconsolideerde versie van het Barro in werking getreden. In het Barro zijn onder meer Rijksvaarwegen, grote rivieren en ecologische hoofdstructuur opgenomen. In het besluit is aangeven op welke wijze ruimtelijke plannen voor deze gebieden moeten zijn ingericht. Indien het bestemmingsplan niet voldoet aan het Barro dan moet het bestemmingsplan drie jaar na inwerkingtreding van het besluit worden aangepast.
Het plangebied ligt niet binnen een invloedssfeer van het Barro.

4.1.3 Besluit ruimtelijke ordening (Bro)

In het Bro is met ingang van 1 oktober 2012 de ladder voor duurzame verstedelijking' opgenomen (artikel 3.2). Deze schrijft voor dat gemeenten bij iedere nieuwe stedelijke ontwikkeling in de toelichting bij een bestemmingsplan moeten beschrijven (en onderbouwen) dat een voorgenomen ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte. En vervolgens moet er aangetoond worden dat die behoefte niet kan worden voorzien door benutting van gronden in bestaand stedelijk gebied door herstructurering, transformatie of anderszins.

Op 1 juli 2017 is een wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening in werking getreden waarbij een nieuwe Laddersystematiek is gaan gelden. De kernbepaling van de Ladder, artikel 3.1.6 lid 2 Bro, is als volgt komen te luiden:
De toelichting van een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan de voorgenomen stedelijke ontwikkeling. Indien blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied kan worden voorzien, bevat de toelichting een motivering daarvan en een beschrijving van de mogelijkheid om in die behoefte te voorzien op de gekozen locatie buiten het bestaand stedelijk gebied.

Ladder voor duurzame verstedelijking
Onderbouwing
De ladder is van toepassing bij stedelijke ontwikkelingen. Op basis van jurisprudentie blijkt dat ontwikkeling van één of enkele woningen niet gezien wordt als een stedelijke ontwikkeling (Uitspraak Raad van State, ABRvS 18 december 2013, 201302867/1/R4). Het voorliggende bestemmingsplan heeft betrekking op het bouwen van één extra woning. Hierdoor is geen sprake van een stedelijke ontwikkeling. De ladder voor duurzame verstedelijking wordt niet onderbouwd.

4.1.4 Conclusie Rijksbeleid

Het Rijksbeleid levert geen belemmeringen op voor het planvoornemen.

4.2 Provinciaal beleid

4.2.1 Omgevingsvisie Gelderland

In december 2018 is deze visie in werking getreden.

Het plangebied ligt in de regio Rivierenland, gekenmerkt door:

- groen open gebied, omzoomd door rivieren;
- ruimte voor dynamiek en ontwikkeling, met name vrijetijdseconomie, agribusiness en logistiek;
- balans zoeken tussen koesteren, vernieuwen en benutten.

Wonen

Om Gelderland voor mensen en bedrijven aantrekkelijk te houden, is de kwaliteit van de leefomgeving van groot belang. Bovendien draagt een goede kwaliteit van de leefomgeving bij aan gezondheid. Goed bereikbare voorzieningen, aansprekende evenementen, unieke cultuurhistorie, inspirerende culturele voorzieningen, een mooie natuur; het is allemaal van belang. Ook goed wonen hoort daarbij. Gelderland heeft op woongebied een bijzondere positie met uiteenlopende woonkwaliteiten, zowel stedelijke als landelijke. De Gelderse streken hebben ieder hun eigen aard, waar mensen zich thuis en verbonden met elkaar voelen. In onze groeiende Gelderse steden komen veel activiteiten samen. Tegelijkertijd investeren we in een vitaal platteland, juist als daar krimp plaatsvindt. Om het landschap open, groen en het voorzieningenniveau op peil te houden en leegstand te voorkomen, is bouwen binnen bestaand verstedelijkt gebied ons vertrekpunt. Wij geven de voorkeur aan het benutten van bestaande gebouwen. Wij gaan voor concentraties van bebouwing. Pas als er geen andere goede mogelijkheden zijn, breiden we uit aan de randen van onze steden of dorpen.

Woonwensen veranderen door de tijd en met de leeftijd. Mensen worden ouder, wonen steeds langer alleen en zelfstandig, worden steeds meer energiebewust en zijn mobieler dan vroeger, waardoor ze ook meer en makkelijker verhuizen. De dynamiek op de woningmarkt is groot, ook als gevolg van ontwikkelingen in de Randstad. Het grootste deel van de woningen die we in 2050 in Gelderland nodig hebben, staat er al. Maar deze woningen zijn niet klaar voor de toekomst en moeten aangepast of vervangen worden. Soms zijn zelfs tijdelijke woonvormen nodig willen we snel in kunnen spelen op de vraag. Voor ons staat een goede balans tussen de vraag en aanbod van woningen in verschillende prijscategorieën voorop, ook voor specifieke doelgroepen. We hebben zorg en aandacht voor de woonbehoeften van alle Gelderlanders en maken hier met onze partners afspraken over. Ook zijn de meeste woningen verre van energieneutraal en klimaatbestendig. Wij stimuleren innovaties op dit terrein, zoals het aardgasloos maken van bestaande woningen en het verduurzamen van woonwijken. Ook zijn wij met onze partners in gesprek over hoe we het vraagstuk van klimaatadaptatie en wonen slimmer kunnen aanpakken. Voldoende groene ruimte, koele plekken, opvang van water in het licht van de klimaatverandering is immers van belang, zeker met het oog op de gezondheid van onze inwoners.

Gelderse Ladder voor duurzaam ruimtegebruik

Het beleid voorziet in provinciale kaders voor het terugdringen van leegstand en overcapaciteit in gemeentelijke plannen en voor zorgvuldige locatie-afwegingen op regionaal niveau, waarbij de ladder voor duurzame verstedelijking wordt ingezet. Voor wonen en werken geldt een regionale aanpak die gericht is op een gezonde en veilige woonomgeving, waarin mensen zich met elkaar verbonden voelen en die goed bereikbaar is en goede voorzieningen heeft. De toelichting van de ladder is opgenomen in subparagraaf 4.1.3.

4.2.2 Omgevingsverordening

Op 19 december 2018 is de geconsolideerde versie van de Omgevingsverordening (hierna verordening) in werking getreden. In de Omgevingsverordening zijn regels (randvoorwaarden) opgenomen passend bij de provinciale aanpak van ambities en doelen in de Omgevingsvisie. De Verordening is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

Glastuinbouw

Uit de kaart, behorend bij de verordening, blijkt dat het plangebied ligt in een gebied waar de uitbreiding, nieuwbouw en hervestiging van glastuinbouw niet zijn toegestaan. Het planvoornemen is hiermee niet in strijd omdat er geen glastuinbouw in het plangebied mogelijk wordt gemaakt.

Nationaal Landschap

Uit de kaart behorende bij de verordening blijkt dat het plangebied ligt binnen het Nationaal Landschap 'Rivierengebied, deelgebied Maurik, Kesteren, Ochten.

De Nationale landschappen zijn de symbolen bij uitstek voor het Gelderse cultuurlandschap. Ze geven op (inter) nationale schaal een afspiegeling van de landschappelijke diversiteit en krijgen daarom speciale aandacht. De Provincie wil samen met haar partners ook door ruimtelijke ontwikkelingen de Kernkwaliteiten van de Nationale Landschappen behouden, herstellen en versterken en de landschappelijke samenhang vergroten.

Op grond van artikel 2.5.6 is bepaald dat een bestemmingsplan alleen bestemmingen mogelijk maakt welke de kernkwaliteiten van een Nationaal Landschap niet aantasten of versterken. De Kernkwaliteiten zijn vastgelegd in 'Kernkwaliteiten Gelderse Nationale Landschappen'. De Kernkwaliteiten voor het deelgebied Maurik, Kesteren, Ochten zijn:

- Weinig pregnante structuur van uiterwaarden, oeverwal en kom
- Vrij uitzicht vanaf de dijk met cultuurhistorisch waardevolle dijkhuizen, en over de rivier met uiterwaarden
- Afwisseling van kleinschalige fijnmazige structuur en grootschalige dynamische structuur
- Relatief veel boomteelt
- Bijzondere verkavelingsstructuur bij Hemmen

De bouw van één extra woning (kleinschalige ontwikkeling), in een bebouwingslint langs de Smalriemseweg en conform de gemaakte afspraken, tast de Kernkwaliteiten niet aan.

Intrekgebied

Uit de kaart behorend bij de Verordening is op te maken dat het gebied ligt in een intrekgebied. In deze gebieden mag het bestemmingsplan de winning van fossiele energie niet mogelijk maken (artikel 2.38 van de Verordening).

4.2.3 Conclusie

Het planvoornemen is passend binnen het provinciaal beleid.

In paragraaf 4.1.3 is toegelicht dat een onderbouwing van de ladder niet benodigd is omdat er geen sprake van een stedelijke ontwikkeling is. Doordat er een nieuwe verkaveling is gemaakt voor het gebied, sluit het aanbod van de woningen beter aan bij de vraag naar woningen. In het voorliggende bestemmingsplan wordt de winning van fossiele brandstoffen niet mogelijk gemaakt.

4.3 Regionaal beleid

4.3.1 Regionale woonagenda Rivierenland en Regionale woningbouwprogrammering

De programmering van de woningbouw vraagt om (sub)regionale afstemming. De provincie Gelderland stelt dit ook als (regionale) voorwaarde om nieuwe bouwplannen uit te kunnen voeren. In 2015 is een regionale woonagenda, met de titel 'Samen werken aan wonen' opgesteld voor de regio Rivierenland. Hierin zijn verschillende thema's uitgewerkt tot actiepunten, zijnde een 'agenda' voor de komende jaren. Thema's zijn onder andere een regionaal afgestemd woningbouwprogramma, goede huisvesting voor arbeidsmigranten en statushouders, verbetering van de bestaande woningvoorraad en zorggerelateerde woningen. De regionale woningbouwprogrammering werkt de regio uit in de "Regionale woningbouwprogrammering". Daarin maken de gemeenten in de regio afspraken over de bouw van woningen in de gemeenten en zorgen zij voor de regionale afstemming. Met de provincie is overeengekomen dat de kwantitatieve opgave voor de regio Rivierenland 10.500 woningen voor de periode 2015- 2025 bedraagt.

De regionale woonagenda omschrijft dat het woningaanbod in de regio Rivierenland bestaat uit een zeer beperkt aantal woningtypen. Het gaat voornamelijk om grondgebonden eengezinswoningen en appartementen. Dit maakt doorstroming in de regio, voornamelijk voor ouderen, lastig. Eén van de maatregelen die wordt voorgesteld in de regionale woonagenda is om in te zetten op levensloopbestendig wonen.

Conclusie
Het planvoornemen voorziet in de realisatie van nieuwe woningen en is opgenomen binnen de regionale afspraken. Er is geen concreet plan om de woningen levensloopbestendig of aanpasbaar te maken.

4.4 Beleid Waterschap

4.4.1 Waterbeheerplan 2016 - 2021

Met ingang van 27 november 2015 is het Waterbeheerprogramma 2016-2021 "Koers houden, kansen benutten" bepalend voor het waterbeleid. Dit plan gaat over het waterbeheer in het hele rivierengebied en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkeringen, waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterketen.

Zo is het van belang dat er bij nieuwe ruimtelijke plannen voldoende waterberging wordt gecreëerd om wateroverlast bij hevige regenval te voorkomen. De benodigde ruimte voor compenserende waterberging wordt berekend op basis van maatgevende regenbuien, de toename aan verhard oppervlak en de maximaal toelaatbare peilstijging.

4.4.2 Keur waterkeringen en wateren

In de Keur waterkeringen en wateren (Waterschap Rivierenland) staan de geboden en verboden die betrekking hebben op watergangen en waterkeringen. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een vergunning nodig zijn. De werkzaamheden in of nabij de watergangen en waterkeringen worden getoetst aan de beleidsregels.

4.4.3 Waterplan Buren 2009 -2017

De gemeente Buren en het Waterschap Rivierenland hebben in 2009 het Waterplan Buren 2009-2017 vastgesteld. Knelpunten in oppervlaktewater, grondwater en de riolering zijn geïnventariseerd en samen met kansen vertaald in een concreet maatregelenpakket. Dat betekent dat onder andere in een aantal kernen extra waterberging wordt aangelegd. Daarnaast worden maatregelen genomen in de riolering en zijn er maatregelen om de waterkwaliteit te verbeteren.

Conclusie
In paragraaf 5.11 wordt aan het bovenstaande getoetst.

4.5 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie 2009 - 2019

De Structuurvisie Buren 2009-2019 (vastgesteld 27 oktober 2009) bevat de hoofdlijnen van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente tot 2019. In de Structuurvisie worden de kaders aangegeven waarbinnen ontwikkelingen en projecten kunnen plaatsvinden.

In de hiernavolgende afbeelding (uitsnede visiekaart) blijkt dat het plangebied binnen een oeverwal gebied ligt. Oeverwallen betreft de hoger gelegen gebieden waarop van oudsher de bebouwing met name plaatsvond. De landschappen kenmerken zich door meer bebouwing en opgaande begroeiing. In deze gebieden wordt gestreefd naar verdere ontwikkeling van het grondgebonden landbouwkundig gebruik, in samenhang met behoud, herstel en ontwikkeling van de bestaande waarden. De toevoeging van 1 extra woning binnen dit gebied betreft een incidentele toevoeging van bebouwing hetgeen, gezien de kleinschaligheid van de ontwikkeling, geen afbreuk doet aan de kwaliteit van het oeverwalgebied.

Afbeelding uitsnede plankaart structuurvisie, plangebied blauw omcirkelt

Woonvisie Gemeente Buren 2014-2020

In de woonvisie zijn de hoofdlijnen van het woonbeleid tot 2020 beschreven. Het doel is om een goed woonklimaat voor de inwoners te bieden. In de visie is het volgende opgenomen met betrekking tot nieuwbouw.

De gemeente wil gaan voor een plus in de kwaliteit van de woning en geeft in haar Woonvisie aand at wonen in het groen een belangrijke kwaliteit is, waarnaar ook vraag bestaat. De gemeente wil daarbij onder andere levensloopbestendig en duurzaam bouwen stimuleren. De Woonvisie geeft aan dat er behoefte is aan woningen in alle segmenten.

Welstandsnota

Het welstandsbeleid (2013) is opgesteld vanuit de overtuiging dat de lokale overheid het belang van een aantrekkelijke gebouwde omgeving dient te behartigen. In de nota is gekozen om het niveau van welstandstoezicht te splitsen in drie kleurensporen. Het plangebied ligt binnen een gebied met een geel kleurenspoor, hiervoor geldt toetsing o.b.v. ambtelijke toetsingscriteria voor veel voorkomende kleine bouwplannen (zoals dakkapellen, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en dergelijke).

Afbeelding uitsnede kaart Welstandsnota

4.5.1 Conclusie

De toevoeging van 1 extra woning binnen dit gebied betreft een incidentele toevoeging van bebouwing hetgeen, gezien de kleinschaligheid van de ontwikkeling, geen afbreuk doet aan de kwaliteit van het oeverwalgebied zoals beschreven in de structuurvisie.

De bouw van de nieuwe woningen is gericht op een doelgroep met een hoger inkomen en is daarmee passend binnen de woonvisie. Het bouwplan voor de woningen wordt in het kader van de aanvraag omgevingsvergunning getoetst aan de welstandsnota.

Hoofdstuk 5 Omgevingsaspecten

5.1 MER

Plannen en activiteiten kunnen nadelige gevolgen hebben voor het milieu. In hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en in het Besluit milieueffectrapportage is geregeld dat in zulke gevallen een milieueffectrapport moet worden opgesteld. Er is een m.e.r.-plicht voor plannen (planMER) en een m.e.r.-plicht voor besluiten. Een plan is plan m.e.r.-plichtig als het plan kaders stelt voor m.e.r.-plichtige activiteiten. Een bestemmingplan (of wijzigingsplan) kan plan m.e.r.-plichtig zijn. Dit is het geval als het plan kaders stelt voor latere m.e.r.-plichtige activiteiten en/of als voor het plan een passende beoordeling nodig is. Daarnaast kan een plan ook m.e.r.-plichtig zijn als er een concreet (bouw)plan ter uitvoering ligt.

Kader
In het Besluit m.e.r. is de procedure voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling opgenomen. Een m.e.r.-procedure is noodzakelijk als een besluit wordt genomen over een activiteit waarbij belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden. In het Besluit m.e.r. staat de nieuwe procedure voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling. Voor elke aanvraag waarbij een vormvrije m.e.r.-beoordeling aan de orde is moet:

- door de initiatiefnemer een aanmeldingsnotitie worden opgesteld;
- het bevoegd gezag binnen 6 weken een m.e.r.-beoordelingsbesluit nemen. Dit besluit hoeft niet in de Staatscourant gepubliceerd te worden;
- de initiatiefnemer het (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsbesluit bij de vergunningaanvraag voegen (Artikel 7.28 Wet milieubeheer).

De artikelen 7.16 tot en met 7.20a van de Wet milieubeheer zijn in de nieuwe wetgeving voor alle in het Besluit m.e.r. genoemde activiteiten van de D-lijst van toepassing. Het maakt daarvoor niet uit of het een activiteit onder of boven de D-drempel betreft.

Beoordeling
Het plan betreft de bouw van twee woningen, waarvan één woning extra ten opzichte van wat planologisch is toegestaan.

In het geval van nieuwe woningen moet worden aangetoond of sprake is van een stedelijk ontwikkelingsproject als bedoeld in het Besluit m.e.r.. In het Besluit m.e.r. is niet gedefinieerd wat onder een stedelijk ontwikkelingsproject wordt verstaan. In het kader van de toepassing van artikel 4 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht (de kruimelgevallen) heeft zich jurisprudentie gevormd over het begrip stedelijk ontwikkelingsproject. Artikel 4 van bijlage II van het Bor is niet van toepassing op projecten waar het Besluit m.e.r. op van toepassing is. Uit de jurisprudentie blijkt dat het afhangt van de concrete omstandigheden of sprake is van een stedelijk ontwikkelingsproject in de zin van het Besluit-m.e.r., waarbij onder meer aspecten als de aard en de omvang van de stedelijke ontwikkeling een rol spelen.

De drempelwaarde uit onderdeel D voor woningen ligt op 2.000 woningen of meer. Het planvoornemen betreft de realisatie van twee woningen op een perceel waar reeds één woning planologisch is toegestaan. De aard van het project (toevoeging 1 gelijksoortige vrijstaande woning) in relatie tot de drempelwaarden uit onderdeel D is relatief klein. Ook is impact op de omgeving, toevoeging van één woning binnen de bestaande lintbebouwing langs de Smalriemseweg, minimaal te noemen. Uit de onderzoeken en beoordelingen van diverse omgevingsaspecten blijkt het plan milieuhygiënisch aanvaardbaar is.

Daarmee wordt gesteld dat er geen sprake van een stedelijk ontwikkelingsproject als bedoeld in het Besluit m.e.r.

Conclusie
Een vormvrije m.e.r. beoordeling is niet van toepassing.

5.2 Bedrijven- en milieuzonering

Kader

Voor het behoud en de verbetering van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving is een juiste afstemming tussen de verschillende voorkomende functies en wonen noodzakelijk. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van een milieuzonering die uitgaat van richtinggevende afstanden tussen milieuhinderlijke functies (in de vorm van gevaar, geluid, geur, stof) en gevoelige functies.

In de handreiking 'Bedrijven en Milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG, versie 2009) zijn onderstaande richtafstanden opgenomen. Van deze richtafstanden kan gemotiveerd worden afgeweken.

De richtafstanden zijn afhankelijk van het omgevingstype waarbinnen de milieugevoelige bestemming ligt. De VNG-handreiking gaat uit van de omgevingstypes rustige woonwijk/rustig buitengebied of gemengd gebied. Een rustige woonwijk/rustig buitengebied kan aangemerkt worden als een gebied zonder functiemenging, met minimale invloed vanuit wegverkeer. Bij een gemengd gebied is sprake van een functiemenging tussen wonen en milieubelastende activiteiten, van wonen langs drukke gebieds-ontsluitingswegen of bij lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid. De aangegeven richtafstanden in de VNG-handreiking zijn gebaseerd op het omgevingstype rustige woonwijk/rustig buitengebied. Voor het omgevingstype gemengd gebied kunnen deze richtafstanden met één stap worden verlaagd. De richtafstandenlijst biedt voor een scala aan typen bedrijvigheid de richtafstanden tot gevoelige bestemmingen vanwege geur, stof, geluid en gevaar.

Beoordeling

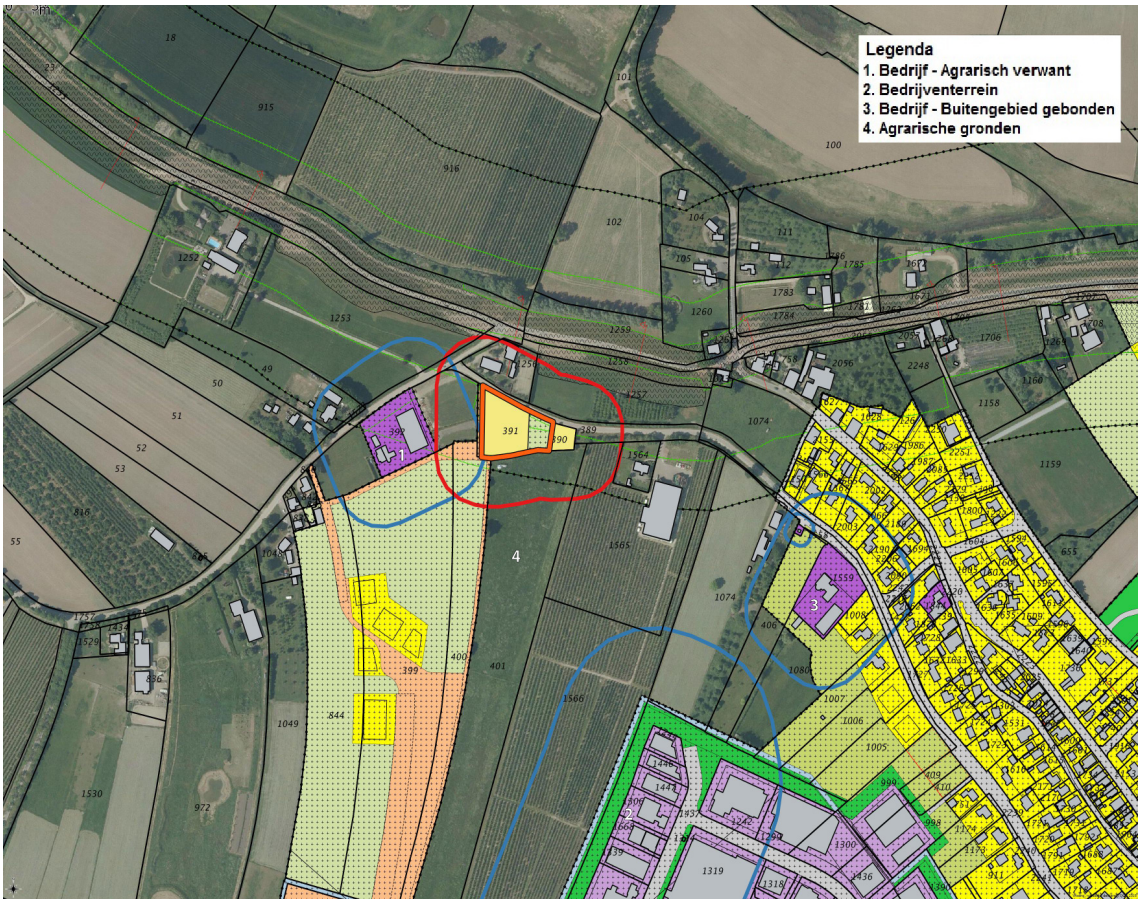
Voor de beoordeling of er wordt voldaan aan de richtafstanden van bedrijven / activiteiten in de omgeving is uitgegaan van het omgevingstype 'rustig buitengebied'. In de directe omgeving van het plangebied komen een beperkt aantal bestemmingen voor; 'wonen', 'bedrijven', 'agrarisch' en 'gemengd - landgoed'. Alleen binnen de bestemmingen 'agrarisch' en 'bedrijven' zijn milieubelastende functies toegestaan. Daarom is getoetst of er wordt voldaan aan de richtafstand tot deze bedrijven. Er is gemeten vanuit de grens van het perceel tot aan de bestemmingsvlakken 'bedrijf' en 'agrarisch'.

In de volgende tabel en afbeelding zijn de bedrijven in de directe omgeving met bijbehorende milieucategorie en de contouren opgenomen. Hieruit blijkt dat alleen ter plaatse van de agrarische gronden (rode contour) niet aan de gewenste richtafstand wordt voldaan.
Er wordt nader gemotiveerd of de bedrijfsvoering door het planvoornemen wordt belemmerd en/of de agrarische bedrijvigheid een goed woon- en leefklimaat van de nieuwe woningen in de weg staat.

Bedrijf/activiteiten	Omschrijving	Adres	SBI-2008	Milieu cat.	Minimale gewenste afstand (rustig buitengebied)	Huidige afstand tot bestemmings-vlak Wonen
1. Bedrijf - Agrarisch verwant	Dienstverlening t.b.v. landbouw >500 m^2	Smalriemseweg 45/47	27, 28, 33, 0 27, 28, 33, 1	3.1	50	60
2. Bedrijventerrein	Bedrijvigheid	Bedrijventerrein Beusichem Zuid	n.v.t	maximaal 3.2	100	302
3. Bedrijf - Buitengebied gebonden	Dienstverlening t.b.v. landbouw >500 m^2 Hovenier	Smalriemseweg 29	016, 3	3.1	50	277

4. Agrarische gronden	Akkerbouw en fruitteelt met het houden van dieren	Directe omgeving plangebied	0150	3.2	100	0

Tabel activiteiten / bedrijven in directe omgeving van het plangebied.

Afbeelding ligging bedrijven / bedrijfsactiviteiten met de contouren

Onderbouwing agrarische gronden in relatie tot planvoornemen

In de huidige situatie worden de agrarische bedrijfsmogelijkheden van de gronden ten zuiden van het plangebied reeds beperkt doordat een deel van het perceel bestemd is met 'Wonen'. Indien er bijvoorbeeld een boomgaard wordt gerealiseerd ten zuiden van het plangebied moet de afstand (de spuitzone) vanaf de rand de boomgaard tot het bestemmingsvlak 'Wonen' tenminste 50 meter bedragen. Op grond van het Activiteitenbesluit is het namelijk niet mogelijk om een bedrijf / activiteiten dichtbij een perceel met een woonbestemming te exploiteren die een goed woon- en leefklimaat in de weg staan. In de toekomstige situatie worden de bedrijfsmogelijkheden van de gronden niet verder beperkt omdat er binnen het bestaande bestemmingsvlak 'Wonen' en de nieuwe woning direct naast dit bestemmingsvlak wordt gebouwd.

Ten zuidoosten van het plangebied ligt een bestaande boomgaard behorende bij het perceel aan de Smalriemseweg 35. De bestaande woning (Smalriemseweg 37) beperkt in de huidige situatie de bedrijfsvoering van de naastgelegen agrarische percelen al. Omdat deze woning direct naast het plangebied ligt wordt de bedrijfsvoering niet verder belemmerd.

In de bestaande situatie moet al rekening worden gehouden door agrarische bedrijven met de woonbestemming van de woningen nr. 39 en nr. 37 (voldoende afstand houden in verband met goed woon- en leefklimaat).

Op grond van het Activiteitenbesluit is een goed woon- en leefklimaat ter plaatse van het plangebied geborgd. Als er bijvoorbeeld een boomgaard aanwezig is moeten maatregelen getroffen worden ter plaatse van de boomgaard (indien dit nog niet is gebeurd) om een goed woon- en leefklimaat te garanderen. Dit is bepaald in artikel 3.78a Activiteitenbesluit

milieubeheer.

Conclusie
De bedrijfsmogelijkheden op de nabijgelegen agrarisch percelen, waaronder het vestigen van een boomgaard, worden niet verder beperkt door het planvoornemen. Door de werking van het Activiteitenbesluit is een goed woon- en leefklimaat ter plaatse van de nieuwe woning geborgd.
Het aspect bedrijven- en milieuzonering levert geen belemmeringen op voor het planvoornemen.

5.3 Externe veiligheid

Kader
Voor het milieuaspect externe veiligheid zijn een aantal bronnen van belang, namelijk het vervoer van gevaarlijke stoffen via de weg, het spoor of het water, het transport door ondergrondse leidingen en de opslag van gevaarlijke stoffen.
Het Externe veiligheidsbeleid heeft betrekking op het gebruik, productie, opslag en transport van gevaarlijke stoffen.

De overheid stelt grenzen aan de risico's van inrichtingen met gevaarlijke stoffen. De grenzen zijn vertaald in een norm voor het plaatsgebonden risico (PR), een oriëntatiewaarde en verantwoordingsplicht voor het groepsrisico (GR).
Bij externe veiligheid gaat het om de gevaren die de directe omgeving loopt in het geval er iets mis mocht gaan tijdens de opslag, productie of het transport van gevaarlijke stoffen. De daaraan verbonden risico's moeten aanvaardbaar blijven.
Er worden in dit kader twee normstellingen gehanteerd, te weten:
- het plaatsgebonden risico: richt zich vooral op de te realiseren basisveiligheid voor burgers;
- het groepsrisico: stelt beperkingen aan de maatschappelijke ontwrichting als gevolg van calamiteiten met gevaarlijke stoffen.

Beoordeling
Voor de beoordeling van het aspect externe veiligheid is de risicokaart gebruikt. Hieruit is op te maken dat twee risicobronnen in de omgeving van het plangebied liggen.
De provinciale weg N320 ten zuiden van het plangebied is aangemerkt als route waarover gevaarlijke stoffen vervoerd mogen worden. Ook de transportroute Utrecht - Geldermalsen wordt toegelicht.

Propaanopslag camping /Jachthaven Beusichem
Op het terrein van de camping / jachthaven Beusichem (Veerweg 10) is een propaantank aanwezig. Deze installatie valt onder de categorie overige inrichtingen gevaarlijke stoffen. De plaatsgebonden risico afstand voor deze tank bedraagt 20 meter.

De afstand van het plangebied tot deze inrichting bedraagt 719 meter. Het plangebied ligt buiten de risicocontour van de inrichting.

Aardgasleiding
Ten zuiden van het plangebied ligt een aardgasleiding welke in eigendom is van Gasunie. Deze leiding ligt op een afstand van 1176 meter van het plangebied. De hogedruk aardgasleiding heeft een invloedsgebied welke reikt tot ca. 95 meter vanaf de hogedruk aardgasleiding. Het plangebied ligt niet binnen dit invloedsgebied, waardoor een verantwoording van het groepsrisico niet nodig is.
Gezien vanuit externe veiligheid levert deze aardgasleiding geen belemmeringen op voor het planvoornemen.

Afbeelding uitsnede risicokaart (plangebied blauw omcirkelt,1 propaanopslag camping, 2 aardgasleiding)

Provinciale weg N320

Het relevante risicocontour ligt niet buiten de weg ligt en langs deze weg treedt geen relevant groepsrisico op. Daarnaast ligt het plangebied op meer dan 900 meter. Daarom is een verantwoording van het groepsrisico van deze weg niet nodig.

Vervoer gevaarlijke stoffen (basisnetroute spoor)

Uit de regionale signaleringskaart externe veiligheid blijkt dat het aspect externe veiligheid wel relevant is vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoortraject Utrecht-Geldermalsen. Het plangebied ligt namelijk binnen het invloedsgebied van deze transportroute, waarbij personen kunnen overlijden als rechtstreeks gevolg van een zwaar ongeval met toxische stoffen. Het plangebied ligt echter buiten een veiligheidszone, een plasbrandaandachtsgebied en de meest relevante zones voor het groepsrisico (de 200 meter zones).

Op grond van artikel 7 van het Bevt moet in dergelijke gevallen worden ingegaan op de mogelijkheden voor:
- de bestrijdbaarheid van een zwaar ongeval op deze transportroutes
- de zelfredzaamheid met betrekking tot nog niet aanwezige (beperkt) kwetsbare objecten binnen het plangebied.

Volgens artikel 9 van het Bevt moet de veiligheidsregio in de gelegenheid worden gesteld om hierover een advies uit te brengen. Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft aangegeven dat in dit geval sprake is van een standaardsituatie, waarvoor onderstaande verantwoordingstekst kan worden gehanteerd. Relevant hierbij is ook dat het ruimtelijke besluit geen betrekking heeft op het mogelijk maken van een (nog niet aanwezig) "bijzonder kwetsbaar object", bestemd voor verminderd zelfredzame personen.

Bestrijdbaarheid van de omvang van een ramp of zwaar ongeval.
Bij een calamiteit, waarbij toxische stoffen (kunnen) vrijkomen, zal de brandweer inzetten op het beperken of voorkomen van effecten. Deze inzet zal voornamelijk plaatsvinden bij de bron. De brandweer richt zich dan niet direct op het bestrijden van effecten in of nabij het plangebied. De mogelijkheden voor bestrijdbaarheid worden daarom niet verder in beschouwing genomen.

Mogelijkheden tot zelfredzaamheid
Bij een calamiteit, waarbij toxische stoffen (kunnen) vrijkomen, is het belangrijk dat de aanwezigen in het plangebied worden geïnformeerd hoe te handelen bij dat incident. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde waarschuwings- en alarmeringspalen (WAS-palen) of NL-alert. Bij het genoemde incidentscenario is het advies om te schuilen in een gebouw en de ramen, deuren en ventilatieopeningen te sluiten. In het plangebied zijn voldoende mogelijkheden aanwezig om dit advies tijdig op te volgen.

Conclusie
Het aspect externe veiligheid is alleen relevant vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoortraject Utrecht-Geldermalsen. Gelet op de hiervoor genoemde overwegingen zijn er binnen het plangebied voldoende mogelijkheden voor de zelfredzaamheid bij een zwaar ongeval op deze transportroute. Dit betekent dat geen nadere eisen aan het plan hoeven te worden gesteld in het kader van het aspect externe veiligheid.
De verantwoording bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid zijn akkoord bevonden door Veiligheidsregio Gelderland-Zuid op 16 september 2019. Daarmee wordt voldaan aan de verplichting uit artikel 9 van het Besluit externe veiligheid transportroutes om de veiligheidsregio in de gelegenheid te stellen om advies uit te brengen over de aspecten zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid.

5.4 Geluid

Kader
Voor realisatie van de twee woningen moet worden beoordeeld of er sprake is van een goed woon- en leefklimaat gezien vanuit het aspect geluid.

De wet- en regelgeving omtrent het geluid in Nederland is vastgelegd in de Wet geluidhinder (Wgh). In artikel 74 van de Wgh is bepaald dat zich langs alle wegen een geluidszone bevindt. Uitzonderingen hierop zijn wegen waarvoor een wettelijke maximum snelheid geldt van 30 km/uur en woonerven.

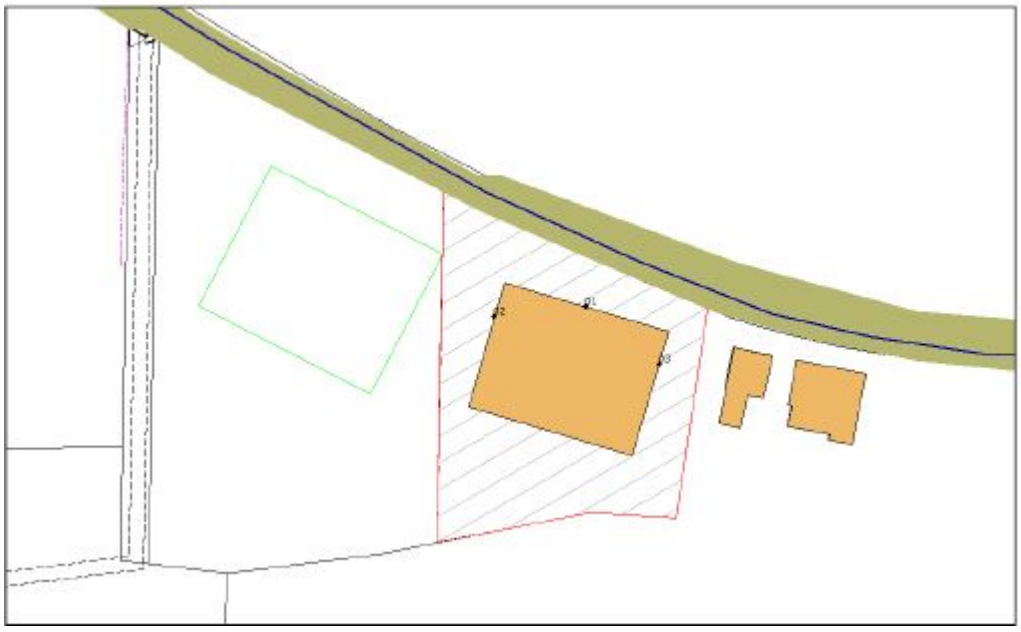
De breedte van de geluidszone hangt af van het aantal rijstroken waaruit de weg bestaat en van de ligging van de weg in stedelijk dan wel buitenstedelijk gebied. Doel van de geluidszone is het vaststellen van de geluidsgevoelige bestemmingen die deel (moeten) uitmaken van het akoestisch onderzoek.

Beoordeling
Door Buro DB is een akoestische onderzoek wegverkeer uitgevoerd. Het rapport is als Bijlage 1 bijgesloten. De relevante geluidsbronnen voor het onderzoek zijn de volgende wegen:

- Lekdijk West;
- Smalriemseweg

De Lekdijk-West en de Smalriemseweg zijn beide 60 km/uur-wegen. De wegen zijn daarmee voor de Wgh gezoneerd. Het bouwperceel ligt direct aan de Smalriemseweg en op een afstand van circa 85 meter vanaf de Lekdijk-West en daarmee is het in zijn geheel gelegen binnen de wettelijke geluidszones van beide wegen. De te verwachten geluidsbelasting van het verkeer op de wegen is daarom bepaald en getoetst aan de wettelijke normen. De toetsing vindt plaats per geluidsbron (per weg). Ook is de totale (gecumuleerde) geluidsbelasting van het wegverkeer bepaald en beoordeeld. Zowel de Lekdijk-West als de Smalriemseweg zijn bestaande wegen die liggen buiten het stedelijke gebied. De voorkeursgrenswaarde voor de nieuw te realiseren woningen daarbij is 48 dB (artikel 82 lid 1Wgh). Wanneer deze norm wordt overschreden dan dient eerst nader onderzoek plaats te vinden naar de mogelijkheden voor het toepassen van geluidsbeperkende maatregelen.

In het onderzoek is alleen de geluidsbelasting op het meest oostelijk gelegen bouwvlak onderzocht omdat er in het bestaande bouwvlak reeds een woning is toegestaan en de bouw van deze woning is ook reeds vergund.
Op de randen van het (nieuwe) bouwvlak zijn drie toetspunten geplaatst. Voor deze toetspunten is de te verwachten geluidsbelasting van het wegverkeer bepaald.

Afbeelding situering toetspunten op het bouwvlak van het plan

Rekenresultaten

Uit de berekeningsresultaten voor de Lekdijk-West volgt dat de geluidsbelasting ten gevolge van de Lekdijk-West voldoet aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. De berekende maximale geluidsbelasting is 39 dB. Voldaan wordt aan de norm en daarom is voor deze situatie nader onderzoek naar geluidsbeperkende maatregelen niet nodig.

Uit de berekeningsresultaten voor de Smalriemseweg volgt dat de geluidsbelasting op de randen van het bouwvlak ten gevolge van het verkeer op de Smalriemseweg ook voldoet aan de norm. De voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt niet overschreden. De berekende maximale geluidsbelasting bedraagt 44 dB. Nader onderzoek naar geluidsbeperkende maatregelen is voor deze situatie ook niet nodig.

Gecumuleerde geluidsbelasting wegverkeer

Uit het onderzoek volgt dat de gecumuleerde geluidsbelasting maximaal 50 dB zal is. De grenswaarde van 55 dB (gecumuleerd) wordt daarmee niet overschreden. Dat betekent dat er vanuit het oogpunt van het geluid van wegverkeer het plan voldoet aan de voorwaarden voor een goed woon- en leefklimaat en er sprake is van een goede ruimtelijke

ordening.
Ook wordt de grenswaarde van 53 dB niet overschreden. Dat betekent dat er geen nadere eisen gelden ten aanzien van de geluidwering van de gevels. Met een normale, deugdelijke bouw wordt automatisch voldaan aan de eis ten aanzien van het maximale geluidsniveau binnen de woning.

Conclusie
Voor beide wegen wordt daarmee voldaan aan de norm; de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Nader onderzoek naar geluidsbeperkende maatregelen is daarom niet nodig.
De totale gecumuleerde geluidsbelasting van het wegverkeer voldoet aan de voorwaarden voor een goed woon- en leefklimaat en een de grenswaarde voor de geluidwering van de gevels.

Vanuit het oogpunt van verkeersgeluid kan een woonhuis in het beoogde bouwvlak van het plan worden gerealiseerd.

5.5 Verkeer en parkeren

Verkeer
Het plangebied blijft ontsloten vanaf de Smalriemseweg.
Het planvoornemen voorziet in de realisatie van een extra woning ten opzichte van wat planologisch is toegestaan. Uitgaande de CROW richtlijnen neemt het aantal verkeersbewegingen met gemiddeld 8 ritten toe ten opzichte van de huidige situatie. De verkeerstoename van deze woning zorgt niet voor een significante toename van de verkeersbewegingen op de ontsluitingsweg van het plangebied, de Smalriemseweg.
Doordat er geen sprake is van een significante toename is er ook geen sprake van een verslechtering van de verkeersdruk en/of verkeersveiligheid op de Smalriemseweg.

Parkeren
Het parkeren wordt volledig geregeld op eigen terrein. Conform de richtlijnen van het CROW moeten er minimaal 2 parkeerplaatsen en maximaal 2,8 parkeerplaatsen per woning worden gerealiseerd (stedelijkheidsgraad weinig stedelijk, buitengebied).

Per woning worden minimaal 2 parkeerplaatsen op eigen terrein gerealiseerd.

Conclusie
De aspecten verkeer en parkeren leveren geen belemmeringen op voor het planvoornemen.

5.6 Luchtkwaliteit

Kader
Het onderzoek naar luchtkwaliteit wordt uitgevoerd op grond van hoofdstuk 5, titel 5.2 'Luchtkwaliteitseisen' van de Wet milieubeheer (Wm). De titel 5.2 'Luchtkwaliteitseisen' is beter bekend als de Wet luchtkwaliteit. Een belangrijk onderdeel van de Wet luchtkwaliteit is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Het NSL is een bundeling maatregelen op regionaal, nationaal en internationaal niveau die de luchtkwaliteit verbeteren. Daarnaast zijn daarin alle ruimtelijke ontwikkelingen opgenomen die de luchtkwaliteit verslechteren.

Beoordeling
Er wordt ten opzichte van wat al planologisch is toegestaan, één woning toegevoegd wat leidt tot een gemiddelde toename van 8 extra verkeersbewegingen. De verkeersgeneratie neemt ten gevolge van het plan niet significant toe.

Uit een berekening aan hand van de NIMB-tool blijkt dat de bijdrage van het extra verkeer op de concentratie NO_2 is maximaal 0,01 ug/m^3. De bijdrage van het extra verkeer op de concentratie PM_{10} is 0,00 ug/m^3. De grens van 1,2 ug/m^3 wordt hiermee niet overschreden. Dit betekent dat de bijdrage extra verkeer niet in betekende mate bijdraagt en dat er geen nader onderzoek nodig is.

Om inzicht te geven in de mate van blootstelling aan luchtverontreiniging als gevolg van het plan zijn de concentraties uit de digitale monitoringstool, die behoort bij het NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit) bekeken. Uit de monitoringstool (2017) blijkt dat de concentraties stikstofdioxide (NO_2) en fijnstof (PM_{10}) ter plaatse van de dichtstbij gelegen doorgaande weg, N320, nergens meer bedraagt dan de grenswaarde 40 ug/m^3 (grenswaarde NO^2 en PM_{10}). De concentratie NO_2 bedraagt maximaal 19,3ug/m^3 en concentratie PM_{10} bedraagt maximaal 18,51 ug/m^3. De fijnstof ($PM_{2,5}$) concentraties zijn nergens hoger dan 11,5 ug/m^3 (2016) (grenswaarde 25 ug/m^3). Het is de verwachting dat door het schoner worden van de autotechniek de concentratie van met name stikstofdioxide in de toekomst nog lager is.

Conclusie
Het plan draagt in niet in betekende mate bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Ter plaatse van de dichtstbijzijnde doorgaande weg is er geen sprake van een overschrijding van de grenswaarden. Derhalve is er sprake van een goed woon- en leef klimaat gezien vanuit luchtkwaliteit.

5.7 Archeologie en cultuurhistorie

5.7.1 Archeologie

Onderzoek / conclusie
In maart 2014 is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd ter plaatse van landgoed Beusichem. Het plangebied is in dit onderzoek ook meegenomen. Het onderzoek is als Bijlage 2 bijgevoegd.

Op basis van het bureauonderzoek is de volgende conclusie getrokken voor het plangebied;

- In het noordelijke deel van het onderzoeksgebied ligt een zone met een hoge archeologische verwachting voor wat betreft nederzettingsresten uit de Romeinse tijd en de Vroege Middeleeuwen). Deze worden verwacht vanaf maaiveld tot circa 0,5 m –Mv.

Geadviseerd wordt voor de gedefinieerde zones met een hoge archeologische en middelhoge verwachting in het bestemmingsplan als dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' op te nemen.

De dubbelbestemming 'Waarde - Archeologisch onderzoeksgebied 1' geldt ter plaatse van het plangebied. Op gronden met deze dubbelbestemming mogen uitsluitend bouwwerken worden gebouwd, voor zover deze zijn toegestaan voor de andere voor deze gronden aangegeven bestemmingen:

- indien het bouwwerken betreft waarbij de grondwerkzaamheden niet dieper reiken dan 30 cm, of:
- indien het bouwwerken betreft met geen grotere oppervlakte dan 1.000 m^2; of:
- indien het bouwwerk dient ter vervanging van een bestaand bouwwerk, waarbij de oppervlakte niet wordt uitgebreid; of:
- indien het bouwwerk is gesitueerd binnen 3 m uit de fundering van een bestaand gebouw; of:
- indien het bouwwerken betreft die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn.

Het archeologisch onderzoek wordt uitgevoerd en toegevoegd bij de aanvraag van de omgevingsvergunning.

5.7.2 Cultuurhistorie

Per 1 januari 2012 is de Modernisering Monumentenzorg in werking getreden. Als gevolg van de MoMo is het Bro (artikel 3.6.1, lid 2) gewijzigd. In een bestemmingsplan dient een beschrijving te worden opgenomen hoe met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, rekening is gehouden. Ook de facetten historische bouwkunde en historische geografie dienen te worden meegenomen in de belangenafweging. Hierbij gaat het om zowel beschermde als niet formeel beschermde objecten en structuren.

Het plangebied is een braakliggend perceel. De cultuurhistorische waarde ervan is nihil. Het plan heeft derhalve geen invloed op cultuurhistorische waarden.

5.8 Bodem

Kader

In 2013 is een verkennend bodemonderzoek voor meerdere locaties in Beusichem uitgevoerd. Het plangebied is ook onderzocht. Het onderzoek is als Bijlage 3 bijgesloten. Doel van het onderzoek is een indruk te verkrijgen omtrent de eventuele aanwezigheid van verontreinigingen in de grond en in het grondwater van het onderzoeksterrein teneinde te bepalen of er vanuit milieuhygiënisch oogpunt belemmeringen bestaan voor het toekomstige gebruik van de locatie (wonen met tuin).

In 2019 is een actualiserend bodemonderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is als Bijlage 4 bijgesloten. Beide onderzoeken worden onderstaand toegelicht.

Onderzoek / conclusie onderzoek 2013

In zowel de boven- als ondergrond en het grondwater zijn lichte verhogingen aan zware metalen aangetroffen. De verhogingen aan nikkel in de grond en barium in het grondwater worden beschouwd als zijnde achtergrondconcentratie.

Op grond van de onderzoeksresultaten wordt geconcludeerd dat in de grond en het grondwater licht verhoogde gehalten aan zware metalen zijn gemeten. Nikkel in de boven- en ondergrond en barium in het grondwater worden in vrijwel alle onderzochte monsters aangetoond. Verder zijn lood en molybdeen aangetoond in lichte mate boven de achtergrond dan wel streefwaarde.

Het onderzoeksbureau acht het aannemelijk dat het achtergrondconcentraties betreffen en de hypothese “onverdacht” hiermee wordt bevestigd.

De resultaten vormen geen aanleiding tot het uitvoeren van nader onderzoek en er zijn geen belemmeringen voor het gebruik van de locaties ten behoeve van woningen met tuin.

Onderzoek / conclusie onderzoek 2019

Toetsing hypothese

Gezien de verkregen resultaten van het onderzoek dient de gestelde hypothese "niet verdachte locatie" met betrekking tot het verkennend bodemonderzoek formeel gezien verworpen te worden. Gezien de geringe overschrijdingen is het echter gerechtvaardigd de gestelde hypothese te accepteren. De gestelde hypothese “verdachte locatie” met betrekking tot asbest dient formeel gezien geaccepteerd te worden. Gezien de geringe gehaltes is het echter gerechtvaardigd de gestelde hypothese te verwerpen.

Conclusie

Op basis van het historisch onderzoek, de zintuiglijke beoordeling van de grond- en grondwatermonsters en de resultaten van het chemisch-analytisch onderzoek kan gesteld worden dat binnen de huidige functieklasse geen gebruiksbeperkingen hoeven te worden gesteld aan de onderzoekslocatie. De verkregen resultaten geven geen aanleiding tot het uitvoeren van een nader bodemonderzoek.

Voor een formeel oordeel van de toepassingsmogelijkheden van de vrijkomende grond (hergebruik) dient voldaan te worden aan hetgeen wat beschreven staat in de Regeling en het Besluit bodemkwaliteit (aanwezigheid bodemfunctiekaart en/of AP04 onderzoek). Vooralsnog dienen voor de overtollige grond, afkomstig van de onderzoekslocatie, de eisen van het binnen de gemeente van toepassing zijnde beleid in acht genomen te worden.

Conclusie

Het aspect bodem levert geen belemmering op voor het bestemmingsplan.

5.9 Ecologie

Adviesbureau Paul van Kan heeft in 2013 een ecologisch onderzoek uitgevoerd voor het plangebied en het landgoed ten zuiden hiervan. Dit betrof een verkennend onderzoek natuurwaarden. Dit onderzoek was gebaseerd op de flora en fauna wet. Inmiddels is de nieuwe Wet natuurbescherming in werking getreden. Middels een oplegnotitie is het onderzoek in 2018 geactualiseerd waarbij het onderzoek wordt getoetst aan de geldende wetgeving. Door Veldbiologische Werken is een actualisatie van de Quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd, de memo is als Bijlage 5 bijgevoegd. In mei 2019 is de quickscan aangevuld en hernieuwd, de memo is als Bijlage 6 toegevoegd. De conclusie uit deze memo wordt onderstaand toegelicht.

Huismuis. steenuil en vleermuizen

In het plangebied zijn geen Huismussen aangetroffen. Wat betreft de steenuil wordt de aard van het leefgebied voor Steenuil niet wezenlijk gewijzigd te opzichte van de uitgangssituatie. Een aanwezige Eik blijft gespaard andere opgaande beplanting ontbreekt in het plangebied. De struiken grenzend aan het plangebied blijven gespaard. Een Steenuilenkast is reeds aangebracht in oude boomgaard. Ook wordt de aard van het leefgebied (omgeving) voor marterachtigen niet wezenlijk gewijzigd ten opzichte van de uitgangssituatie. Vanuit Zorgplicht dient het (bouw)terrein vrij te blijven van opslag materialen om te voorkomen dat marterachtigen zich hier kunnen vestigen.
Voor vleermuizen wordt de aard van het leefgebied voor vleermuizen niet wezenlijk gewijzigd ten opzichte van de uitgangssituatie. Aangezien de planlocatie mogelijk incidenteel gebruikt wordt door vleermuizen (foerageergebied/vliegroute) wordt geadviseerd tijdens daglicht te werken en geen felle verlichting te gebruiken op de bouwlocatie.

Marterachtigen

Het is aannemelijk dat de Bunzing, Wezel en Hermelijn in de omgeving voorkomen. De eigenschappen van het plangebied en de omgeving zullen na realisatie van de geplande ingreep niet wezenlijk wijzigen. Ruigtevegetatie in oude boomgaard blijft en rommelhoek (oude strobalen) in weiland aan zuidzijde blijft. Tijdens het veldbezoek zijn er geen sporen waargenomen die duiden op aanwezigheid van marterachtigen. Het is redelijkerwijs uit te sluiten dat door de ingreep marterachtigen in hun leefgebied geschaad of beperkt worden. Ten behoeve van deze onderbouwing is een memo opgesteld met een nadere beschouwing naar de mogelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen en de functie als foerageergebied. Deze memo is als Bijlage 7 toegevoegd. De conclusie uit dememo wordt onderstaand toegelicht.

Marterachtigen:

Zoals in de ecologische check (rapportage 28-05-2019) wordt aangegeven, is het wel aannemelijk dat Bunzing, Wezel en Hermelijn in de omgeving voorkomen. De huidige eigenschappen van het plangebied (ongeschikt leefgebied voor marterachtigen) en de omgeving (wel geschikt leefgebied marterachtigen) zullen na realisatie van de geplande ingreep niet wijzigen. Het leefgebied in de omgeving van de planlocatie zal ongewijzigd blijven. Ruigtevegetatie in de oude boomgaard ten zuidwesten van het plangebied blijft aanwezig. Rommelhoek (oude strobalen) in weiland aan zuidzijde blijft aanwezig. Perceelscheiding (hek met prikkeldraad) blijft aanwezig.

Binnen het plangebied zijn geen schuilplaatsen, rust- of verblijfplaatsen voor marterachtigen aangetroffen. Dicht struweel of struikbegroeiing ontbreekt, evenals dichte ruige vegetatie. Takkenhopen, hopen puin/stenen, bladhopen of andere hopen organisch materiaal zijn binnen het plangebied niet aanwezig. Holtes (konijnenholen, muizenholen, etc.) waarin soorten als Wezel en Hermelijn kunnen verblijven zijn niet aangetroffen. Het plangebied wordt door de korte grasvegetatie ongeschikt geacht als foerageergebied voor marterachtigen (open en ontbreken prooidieren).

Amfibieën:

Het plangebied heeft een geïsoleerde ligging ten opzichte van open water (sloten, poelen, etc.). Tussen het plangebied en open water (voortplantingsbiotoop amfibieën) zijn graslanden, ruigte (in boomgaard), bebouwing en verharde weg aanwezig. Het is hierdoor redelijkerwijs niet aannemelijk dat het plangebied dienst doet als landhabitat van beschermde amfibieën. De ligging van het plangebied is te geïsoleerd t.o.v. voortplantingsbiotoop.

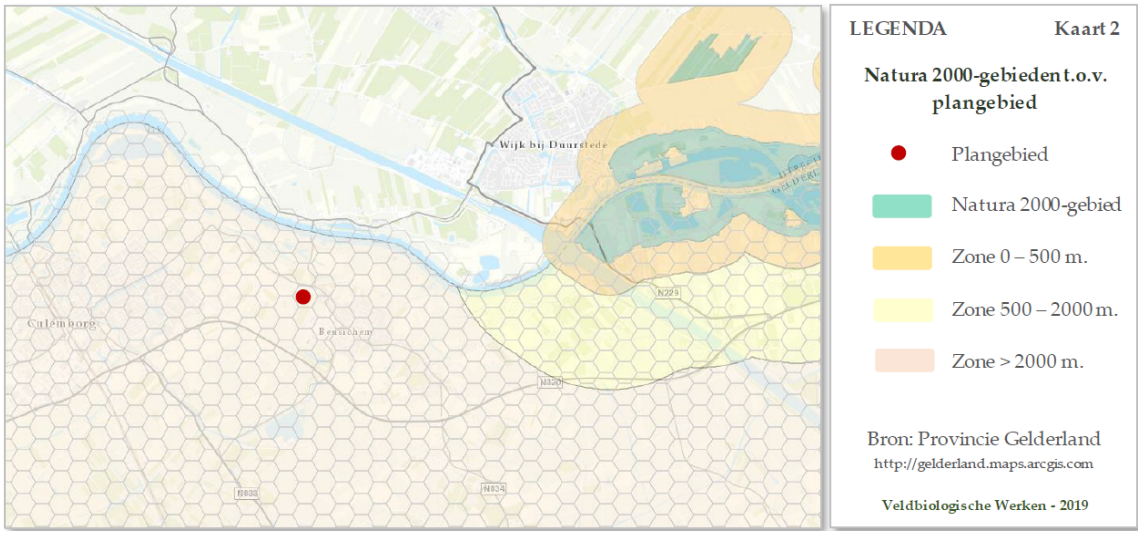
Conclusie

Op basis van de uitgevoerde onderzoeken flora en fauna en nadere onderbouwingen wordt gesteld dat deze aspecten geen belemmeringen opleveren. Een ontheffing Wet natuurbescherming is aldus niet aan de orde.

5.10 Stikstofdepositie

Buro SRO heeft op 17 oktober 2019 een rapport uitgebracht t.a.v. de uitstoot van stikstof in de gebruiks- en bouwfase. Daarbij is een berekening (Aerius-berekening) uitgevoerd t.b.v. Wet natuurbescherming om de mogelijke effecten van de ontwikkeling na te gaan op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Zie: BEREKENING T.B.V. WET NATUURBESCHERMING SMALRIEMSEWEG 39, BEUSICHEM. 17 OKTOBER 2019 - PROJECTNUMMER BURO SRO: SR190331, welke als Bijlage 8 is toegevoegd.

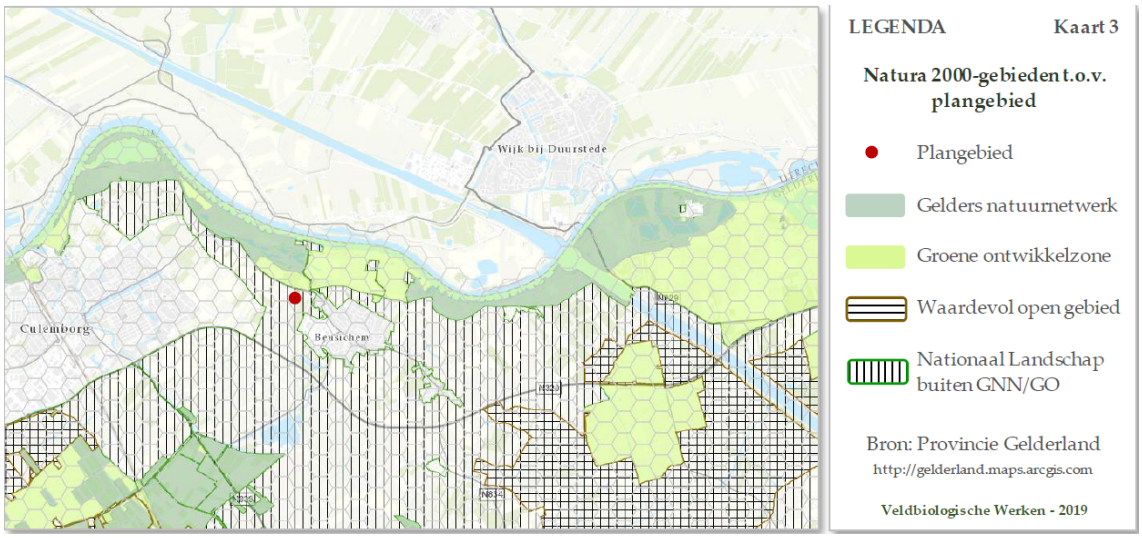
Binnen een straal van 10 km zijn drie Natura 2000-gebieden aanwezig. Het meest nabijgelegen Natura 2000 gebied betreft De Rijntakken en bevindt zich op een afstand van ca. 4,4 km. Zie onderstaande afbeelding.

Afbeelding ligging plangebied ten opzichte van natura 2000-gebieden

Uit de uitkomsten van de Aerius-berekening wordt geconcludeerd dat: *"Er kan geconcludeerd worden dat de stikstofdepositie vanwege de beoogde ontwikkeling geen significante gevolgen heeft voor de Natura 2000 gebieden. Daarmee is er geen vergunning nodig in het kader van de Wet natuurbescherming. Met het oog op de Wet natuurbescherming is het plan uitvoerbaar."*

Het plangebied valt buiten het Gelders natuurnetwerk, buiten de Groene ontwikkelzone en maakt geen deel uit van waardevol open gebied. De aard en omvang van de voorgenomen ontwikkeling van het plangebied zal geen wezenlijk effect hebben op Nationaal landschap buiten het Gelder natuurnetwerk en/of Groene ontwikkelzone. Zie onderstaande afbeelding.

Afbeelding ligging plangebied ten opzichte van Gelderse natuurnetwerk

Conclusie

Op basis van de stikstofdepositieberekening wordt gesteld dat stikstofdepositie geen belemmering oplevert. Een ontheffing Wet natuurbescherming is aldus niet aan de orde.

5.11 Water

Het plangebied ligt binnen het beheersgebied van waterschap Rivierenland. In het beleid van dit waterschap is bepaald dat een toename van verharding gecompenseerd dient te worden door de aanleg van nieuw water. Per hectare verhard oppervlak dient 436 m^3 water geborgen te worden. Dit komt overeen met een T=10+10% bui (T10 = bui, die gemiddeld 1x per 10 jaar voorkomt). Het waterschap heeft eisen gesteld aan de hoeveelheid water dat gecompenseerd dient te worden;

- De toename van verharding dient voor 23% gecompenseerd te worden
- Het dempen van een watergang dient voor 100% gecompenseerd te worden
- De toename van half verharding dient voor 11,5% gecompenseerd te worden.

Toename verhard oppervlak

In de verbeelding is een bouwvlak opgenomen met een oppervlakte van 438 m^2 voor de realisatie van de tweede woning. Bij deze woning zijn bijgebouwen met een totale oppervlakte van maximaal 150 m^2 (afhankelijk van perceelsgrootte) toegestaan.
Dit betekent een toename van 588 m^2 verhard oppervlak. Er geldt een vrijstelling van de compensatieplicht voor lozen vanaf nieuw verhard oppervlak van 1.500 m^2 in landelijk gebied. Omdat de toename ruim binnen deze vrijstelling valt, is er geen compensatie nodig.

Watergangen

Het planvoornemen voorziet niet in het dempen van en/of werkzaamheden nabij watergangen.

Waterkering

De woningen worden gerealiseerd binnen de beschermingszone van de dijk. Per mail van 6 juni 2018 en 18 oktober 2018 heeft het waterschap aangegeven dat vanuit deze waterkering geen eisen worden gesteld aan de hoogte van de woning en dat het waterschap in principe in kan stemmen met de realisatie van de woning. De woning wordt buiten het zogenaamde profiel van vrije ruimte worden gerealiseerd.
Wel blijven er voorschriften van toepassing voor de bouw van de woning. Belangrijkste voorschrift zal zijn dat de woning geen kruipruimte mag hebben (geen holle ruimtes onder de woning). Er moet daarom wel een vergunningsaanvraag worden ingediend (bouwen in/nabij een waterstaatswerk waterkering). Dit is geborgd in voorliggend bestemmingsplan.

Conclusie
Het aspect water staat een realisatie van het planvoornemen niet in de weg, wel dient een watervergunning te worden aangevraagd omdat er gebouwd wordt nabij een waterstaatswerk waterkering. Het plan wordt in het kader van vooroverleg voorgelegd aan het Waterschap Rivierenland.

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid

6.1 Juridische planopzet

In deze paragraaf wordt ingegaan op de manier waarop de ontwikkelingen uit hoofdstuk 2 juridisch zijn vertaald in de planregels. De verbeelding en de regels van dit bestemmingsplan sluiten inhoudelijk aan op het bestemmingsplan 'Buitengebied 2008' en de daaropvolgende drie veegplannen. De regels zijn aangepast aan de Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen (SVBP 2012) en de nieuwe wet- en regelgeving.

6.1.1 Algemeen

Op de verbeelding is met behulp van de methode uit SVBP 2012 de bestemming van de gronden aangegeven. De bijbehorende bepalingen zijn vervolgens opgenomen in de planregels. De verbeelding brengt de planregels in beeld. De planregels bestaan uit de volgende vier hoofdstukken:

Hoofdstuk 1 Inleidende regels
Dit hoofdstuk bestaat uit twee delen. Het eerste deel betreft het Artikel 1 Begrippen waarin is toegelicht wat onder bepaalde begrippen wordt verstaan. Het tweede artikel is 'Artikel 2 Wijze van meten' waarin is aangegeven hoe de benoemde maatvoering moet worden gemeten.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels
Dit hoofdstuk betreft een nadere verklaring van de bestemmingen die op de verbeelding zijn aangegeven. Hierin is onder andere de maximale bebouwingshoogte en het bebouwingspercentage bepaald.

Hoofdstuk 3 Algemene regels
In dit hoofdstuk zijn regelingen opgenomen die zijn bedoeld voor meer dan één bestemming. De gehanteerde algemene bepalingen zijn kort toegelicht in 6.1.4 en 6.1.5.

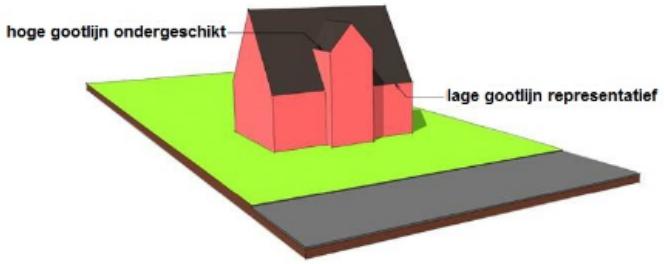
Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels
Binnen de overgangsbepalingen is geregeld dat bouwwerken en plannen die (legaal) bestaan op het moment dat het bestemmingsplan in werking treedt, maar die in strijd zijn met het bestemmingsplan, mogen worden herbouwd mits er geen veranderingen plaatsvinden in aard en omvang. In de slotregel is de officiële naam van het bestemmingplan genoemd. Deze naam moet worden gebruikt om te verwijzen naar het plan.

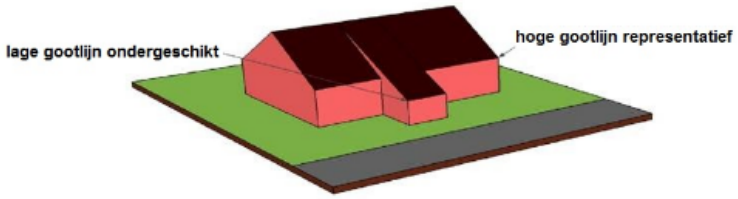
6.1.2 Toelichting wijze van meten goothoogte

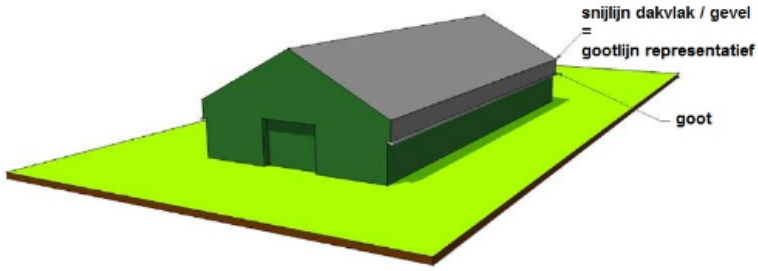
Naar aanleiding van de 'Wijze van meten' is hieronder een toelichting gegeven op de manier waarop de goothoogte moet worden gemeten.

Als gootlijn wordt aangemerkt het snijpunt van het verticale gevelvlak met de bovenzijde van het aansluitende dakvlak.

De goothoogte die moet worden getoetst, is die hoogte die representatief kan worden geacht voor de hoofdmassa. De volgende figuren geven voorbeelden van wat onder de 'representatieve goothoogte' wordt verstaan. Ook worden voorbeelden gegeven van wat onder 'ondergeschikte delen' wordt verstaan. De ondergeschikte goothoogte mag niet meer dan 1/3^{e} deel van de breedte van het dakvlak bedragen

6.1.3 Opbouw regels

Bestemmingsomschrijving

Per bestemming zijn onder de bestemmingsomschrijving de functies opgenomen waarvoor de betreffende gronden mogen worden gebruikt. Alle daarna volgende bepalingen (in die bestemming) zijn gerelateerd aan deze doeleinden. Gebruik van de gronden, inclusief de bouwwerken die zich daarop bevinden, dat in strijd is met de doeleinden (volgens die bestemming), is verboden. Een uitzondering hierop vormt slechts het gebruik dat is toegestaan volgens de 'overgangsbepalingen'.

Gebruik

In de algemene gebruiksregels is opgenomen welk gebruik als strijdig wordt aangemerkt.

Bouwregels

Voor alle bestemmingen is vermeld welke bebouwing is toegestaan, gerelateerd aan de doeleinden. Voor de toegestane bebouwing zijn regels opgesteld met betrekking tot de toegestane omvang en situering.

Afwijken van de bouwregels en de gebruiksregels

Onder een groot aantal bestemmingen zijn mogelijkheden opgenomen om af te wijken. Met behulp van deze afwijkingsmogelijkheden kunnen burgemeester en wethouders met een omgevingsvergunning afwijken van in het plan gestelde regels. Hiermee wordt het plan flexibel gehouden. De mogelijkheden zijn opgenomen voor ontwikkelingen die wel te verwachten zijn, maar waarvan de juiste omvang en situering vooralsnog niet zijn te voorzien.

Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Bij een groot aantal bestemmingen is een stelsel voor 'omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden' (voorheen: aanlegvergunningen) opgenomen. Dit is gedaan om te

voorkomen dat een terrein minder geschikt wordt voor de realisatie van de bestemming. Ook is dit opgenomen voor de handhaving van een gerealiseerde bestemming.

In het vergunningenstelsel is aangegeven voor welke werken en werkzaamheden een omgevingsvergunning verplicht is. Daarbij is aangegeven onder welke voorwaarden de bewuste omgevingsvergunningen kunnen worden verleend. Het uitvoeren van de genoemde werken en werkzaamheden zonder omgevingsvergunning is verboden.

6.1.4 Algemene aanduidingsregels

vrijwaringszone - dijk 1

Met de aanduiding vrijwaringszone - dijk 1 zijn de zomerkades en de binnenbeschermingszone van waterkeringen geregeld. Met deze regeling is het niet mogelijk om direct te bouwen in overeenstemming met de enkelbestemming. Pas na afwijking kan in overeenstemming met de enkelbestemming gebouwd worden. Bij de afwijking wordt het belang van de waterkering meegenomen.
Per mail van 6 juni 2018 en 18 oktober 2018 heeft het waterschap aangegeven dat zij in principe in kan stemmen met de realisatie van de woning en dat deze dus binnen de vrijwaringszone mag worden gebouwd. Wel dient een watervergunning te worden aangevraagd zoals vastgelegd in deze regels.

vrijwaringszone - dijk 2

Met de aanduiding vrijwaringszone - dijk 2 is de buitenbeschermingszone van waterkeringen geregeld. Deze regeling heeft beperkte gevolgen voor de opgenomen bouwmogelijkheden in het plan.

vrijwaringszone - weg

De aanduiding vrijwaringszone - weg is opgenomen voor zones aan beide zijden van wegen met de bestemming 'Verkeer'. De aanduiding is bedoeld voor het tegengaan van ontwikkelingen die een belemmering kunnen vormen voor het verkeer op de aangrenzende wegen. Voor het verlenen van afwijkingen en voor het wijzigen van het plan, moet de wegbeheerder worden gehoord. Voor de rest mogen de gronden worden gebruikt en bebouwd volgens de onderliggende bestemmingen.

6.1.5 Wijzigingsbevoegdheden

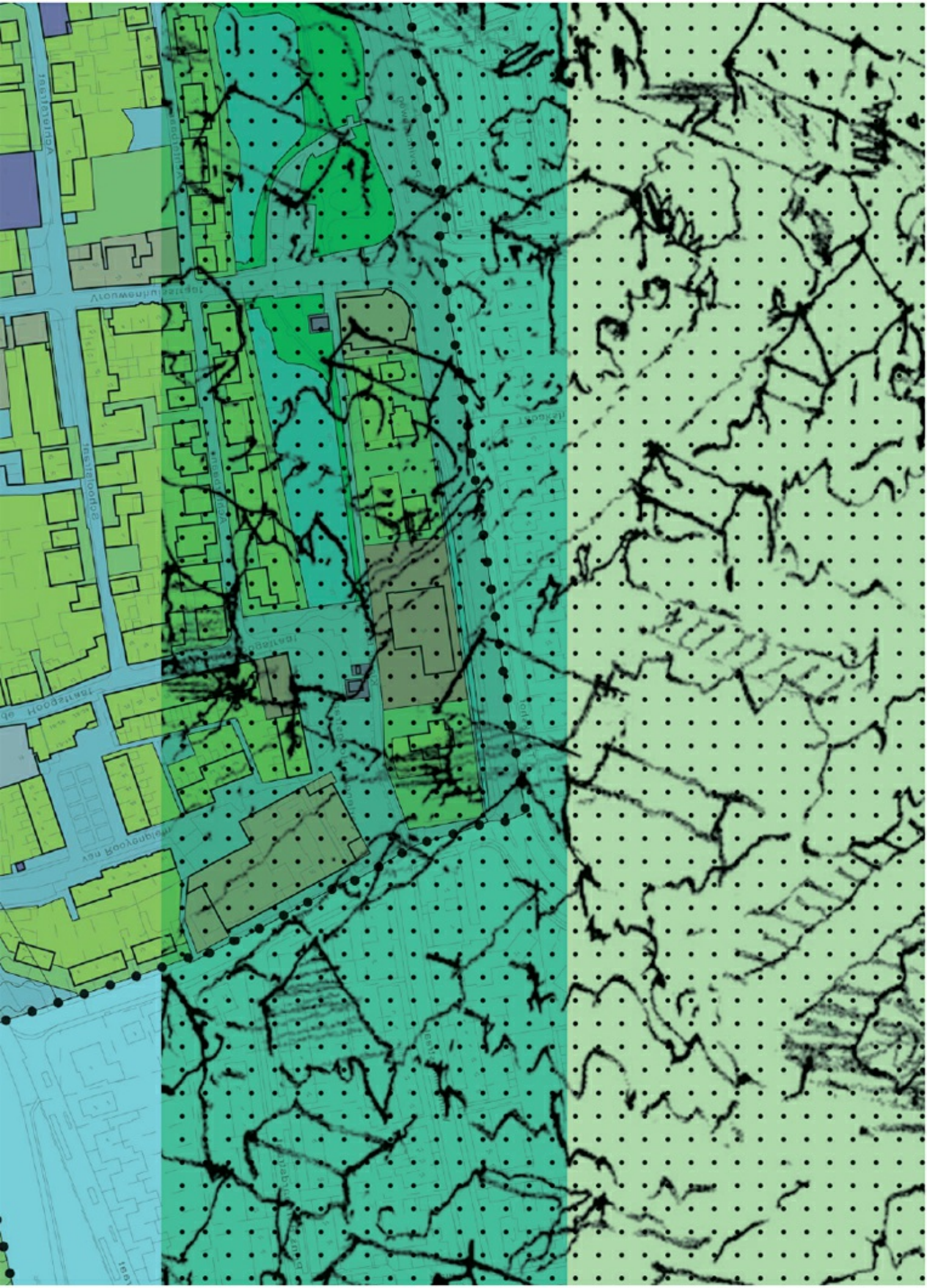
Het plan bevat algemene wijzigingsregels om de bestemmingen 'Waarde - Archeologisch onderzoeksgebied 1' op te nemen of te verwijderen van gronden.

6.2 Economische uitvoerbaarheid

De realisatie van de woningen worden op risico en kosten van de ontwikkelaar gerealiseerd.

6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Voorliggend bestemmingsplan is opgesteld ten behoeve van het planvoornemen voor de realisatie van een extra woning in het plangebied. De keuze is gemaakt om geen voorontwerp op te stellen gezien de kleinschaligheid van het planvoornemen.
Het ontwerp plan wordt in het kader het overleg ex artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening naar meerdere instanties toegezonden en wordt ter inzage gelegd. Het is voor eenieder mogelijk om een zienswijze in te dienen. In een separate notitie worden de zienswijzen samengevat en voorzien van beantwoording.

BESTEMMINGSPLAN SMALRIEMSEWEG 39 BEUSICHEM

CHR VAN ARNHEM & ZN BV
ontwerp

ruimte voor ideeën

ruimtelijke denkers

WISSING

Smalriemseweg 39
Beusichem

Inhoudsopgave

Regels **3**

Hoofdstuk 1 Inleidende regels **5**
Artikel 1 Begrippen 5
Artikel 2 Wijze van meten 9

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels **11**
Artikel 3 Wonen 11
Artikel 4 Waarde - Archeologisch onderzoeksgebied 1 13

Hoofdstuk 3 Algemene regels **15**
Artikel 5 Anti-dubbeltelregel 15
Artikel 6 Algemene bouwregels 16
Artikel 7 Algemene gebruiksregels 17
Artikel 8 Algemene aanduidingsregels 18
Artikel 9 Algemene afwijkingsregels 19
Artikel 10 Algemene wijzigingsregels 21

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels **23**
Artikel 11 Overgangsrecht 23
Artikel 12 Slotregel 24

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan

het bestemmingsplan Smalriemseweg 39 Beusichem met identificatienummer NL.IMRO.0214.BEUSmalriemseweg39-BON1 van de gemeente Buren;

1.2 bestemmingsplan

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.3 aanduiding

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.4 aanduidingsgrens

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.5 aan huis gebonden nevenactiviteiten

consumentenverzorgende, dienstverlenende en ambachtelijke activiteiten, die in de tot een woning behorende gebouwen worden uitgeoefend, alsmede galeries, vrijwel uitsluitend door de bewoner(s) van de desbetreffende woning;

1.6 achtererfgebied

erf aan de achterkant en de niet naar openbaar toegankelijk gebied gekeerde zijkant, op meer dan 1 m van de voorkant, van het hoofdgebouw;

1.7 archeologische waarde

de aan een gebied toegekende waarde in verband met de kennis en de studie van het in dat gebied voorkomende bodemarchief;

1.8 bebouwd oppervlak

het totaal van de oppervlakken van bouwwerken voor zover deze een grotere bouwhoogte hebben dan 1,2 m;

1.9 bebouwing

één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

1.10 bebouwingspercentage

een in de regels aangegeven percentage, dat de grootte aangeeft van het deel van het met een aanduiding aangegeven gebied, dat ten hoogste tot het bebouwd oppervlak mag behoren;

1.11 bed en breakfast

een kleinschalige aan de woonfunctie ondergeschikte accommodatie voor uitsluitend logies en bedoeld voor kortstondig, wisselend recreatief verblijf.

1.12 bestaand

a. bij bouwwerken:

bouwwerken die:
- op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van dit plan legaal bestonden of in uitvoering waren, of;
- gebouwd zijn of gebouwd kunnen worden overeenkomstig de Woningwet of Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of krachtens die wetten gegeven voorschriften;

b. bij gebruik:
gebruik dat op het tijdstip van het van kracht worden van het bestemmingsplan, voor zover betrekking hebbend op het desbetreffende gebruik, legaal bestond.

1.13 bestemmingsgrens

De grens van een bestemmingsvlak;

1.14 bestemmingsvlak

Een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.15 bevoegd gezag

bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning;

1.16 bijbehorende bouwwerken

uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd op de grond staand gebouw, of ander bouwwerk, met een dak;

1.17 bouwen

Het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een standplaats;

1.18 bouwgrens

De grens van een bouwvlak;

1.19 bouwperceel

De grens van een bouwperceel;

1.20 bouwvlak

Een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

1.21 bouwwerk

Elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren;

1.22 cultuurhistorische waarde

de aan een bouwwerk, een werk of een gebied toegekende waarde, gekenmerkt door het beeld dat is ontstaan door het gebruik dat de mens in de loop van de geschiedenis heeft gemaakt van dat bouwwerk, dat werk of dat gebied;

1.23 dagrecreatie

verblijf en activiteiten gericht op ontspanning in de vrije tijd zoals sport en spel, natuurbeleving, amusement en uitstapjes, die uitsluitend plaatsvinden binnen een tijdsbestek van een dag buiten de woning voor recreatieve doeleinden zonder dat er een overnachting ter plaatse mee gepaard gaat;

1.24 dak

iedere bovenbeëindiging van een gebouw;

1.25 eerste bouwlaag

de bouwlaag op de begane grond.

1.26 extensief dagrecreatief medegebruik

een aan de bestemming ondergeschikt gebruik voor niet gemotoriseerde dagrecreatie gericht op het rustig beleven en gebruikmaken van aanwezige specifieke omgevingskwaliteiten in de vorm van wandelen, fietsen, varen, vissen e.d;

1.27 hoofdgebouw

een gebouw, of gedeelte daarvan, dat op een bouwperceel door zijn constructie of afmetingen dan wel gelet op de bestemming als het belangrijkste gebouw is aan te merken;

1.28 hoofdverblijf

een gebouw of een deel van een gebouw dat:
òf door eenzelfde persoon of huishouden gebruikt wordt als woonruimte op een wijze die, ingevolge het bepaalde in artikel 24 tot en met 31 van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens, noopt tot inschrijving van de bewoner(s) in de basisadministratie van de gemeente waarin dat gebouw is gelegen; hiervan is sprake indien er naar redelijke verwachting gedurende een half jaar ten minste twee derde van de tijd in het gebouw wordt verbleven;
òf indien betrokkene op meer dan één adres woont, het adres is waar hij naar redelijke verwachting gedurende een half jaar de meeste malen zal overnachten; met dien verstande dat van een gebruik als hoofdverblijf voorts wordt geacht sprake te zijn wanneer buiten het zomerseizoen (dat loopt van 1 mei tot 1 oktober) in een kalenderjaar ter plaatse meer dan 70 maal nachtverblijf wordt gehouden en door betrokkene niet aannemelijk is of kan worden gemaakt, dat elders over een hoofdverblijf kan worden beschikt.

1.29 kantoor

een ruimte of bij elkaar horende ruimten die bestemd is/zijn om voornamelijk te worden gebruikt voor administratieve werkzaamheden of dienstverlening;

1.30 kantoor- en praktijkruimte

een ruimte waarvan de aard en indeling zijn afgestemd op de uitoefening van administratieve, (para)medische, sociaalwetenschappelijke, juridische, therapeutische, kunstzinnige, ontwerptechnische en andere hiermede vergelijkbare beroepen, door de bewoner(s) van de desbetreffende woning;
landschappelijke beplanting:

1.31 landschappelijke beplanting

opgaande, uit houtgewas bestaande beplanting, in hoofdzaak bestaande uit streekeigen soorten, ter verfraaiing van het landschap en/of ter inpassing van hierin voorkomende bouwwerken en werken.

1.32 landschappelijke waarde

de aan een gebied toegekende waarde, gekenmerkt door het waarneembare deel van het aardoppervlak, welke waarde bepaald wordt door de onderlinge samenhang en beïnvloeding van de levende en niet-levende natuur

1.33 mantelzorg

het bieden van zorg aan huis aan iemand die hulpbehoevend is op het fysieke, psychische en/of sociale vlak, buiten bedrijfsmatig of organisatorisch verband;

1.34 nevenactiviteit

een ander gebruik naast het bestaande gebruik, maar daaraan ondergeschikt en waarbij het bestaande gebruik volwaardig blijft bestaan;

1.35 perceelsgrens

de scheiding tussen percelen, die niet aan éénzelfde eigenaar behoren dan wel niet door éénzelfde gebruiker worden benut;

1.36 permanente bewoning c.q. gebruik als hoofdverblijf;

gebruik van een gebouw door eenzelfde persoon of eenzelfde huishouden op een wijze die ingevolge het bepaalde in de artikelen 24 tot en met 31 van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens noopt tot inschrijving in de basisadministratie van de gemeente Buren. Hiervan is sprake indien er naar redelijke verwachting gedurende een half jaar tenminste twee derde van de tijd in het recreatieverblijf wordt verbleven;

1.37 prostitutie

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

1.38 seksinrichting

een voor publiek toegankelijke besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden en waaronder in elk geval wordt verstaan een prostitutiebedrijf, waaronder begrepen een erotische massagesalon, seksbioscoop, seksautomaat, sekstheater of parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.39 voorgevellijn

de lijn die gelijk loopt aan de naar de straat gerichte voorgevel van het hoofdgebouw en het verlengde daarvan. Van een hoofdgebouw gelegen op de hoek van meer dan 1 straat moeten alle gevels van het hoofdgebouw, gelegen aan de straatkant, gezien worden als voorgevel;

1.40 woning

een (gedeelte van een) gebouw, niet zijnde een woonwagen, dat dient voor de huisvesting van één huishouden.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van de regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de afstand tot de bouwperceelgrens

tussen de grenzen van een bouwperceel en enig punt van het op dat bouwperceel voorkomend (hoofd)gebouw, waar die afstand het kortst is;

2.2 de dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

2.3 de goothoogte van het bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeiboord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.4 de inhoud van een bouwwerk

Tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.5 de bouwhoogte van een bouwwerk

Vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.6 de oppervlakte van een bouwwerk

Tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.7 peil

a. Voor bouwwerken, waarvan de hoofdtoegang of voorgevel zich bevindt binnen een maximale afstand van 5 meter tot de rand van de weg (inclusief stoep), geldt de hoogte van de kruin van de weg ter plaatse van de hoofdtoegang.
b. Als aan een dijk wordt gebouwd en indien de voorgevel van een bouwwerk binnen een afstand van maximaal 5 meter uit de grens van de weg (dijk) ligt geldt de kruin van de dijk.
c. Als in of op de grens van water wordt gebouwd geldt het Nieuw Amsterdams Peil voor het bouwwerk.
d. In andere gevallen voor bouwwerk geldt de gemiddelde hoogte van het aanliggende, afgewerkte terrein, dat gelegen is binnen het desbetreffende bestemmingsvlak.

In algemene zin geldt dat:

- Indien een bouwwerk aan meer dan één weg wordt gebouwd, is het peil van de hoogstgelegen weg maatgevend.
- Plaatselijke ophogingen aan de voet van het bouwwerk, die niet bij het verdere verloop van het terrein passen, blijven buiten beschouwing voor de hoogte van het peil. Ophogingen die noodzakelijk zijn voor de bouw, vallen niet onder deze plaatselijke ophogingen.
- Voor een bouwwerk op een erf- of perceelgrens is het maatgevende peil aan die kant waar het aansluitend afgewerkt terrein het hoogst is.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Wonen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De op de verbeelding voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bewoning;
b. bijbehorende voorzieningen;
c. landschappelijke beplanting;
d. (ondergrondse) waterhuishoudkundige voorzieningen, waterlopen en waterpartijen.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Toegestane bebouwing

Op de gronden met de bestemming 'Wonen' mogen uitsluitend worden gebouwd:

a. twee vrijstaande woningen met bijbehorende bouwwerken;
b. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van de bestemming;

3.2.2 Vrijstaande woningen

Bij de bouw van de vrijstaande woningen dienen de volgende bepalingen in acht genomen te worden:

a. de vrijstaande woning dient te worden gebouwd binnen het bouwvlak, met dient verstande dat per bouwvlak 1 vrijstaande woning is toegestaan;
b. de goothoogte mag maximaal 6 m bedragen;
c. de bouwhoogte mag maximaal 12 m bedragen;
d. de inhoud van de vrijstaande woning mag niet meer dan 750 m^2 bedragen;
e. de woning moet met een kap worden afgedekt, waarvan de dakhelling ten minste 30 graden en niet meer dan 60 graden bedraagt.

3.2.3 Bijbehorende bouwwerken

a. bijbehorende bouwwerken mogen uitsluitend ter plaatse van de aanduidingen 'specifieke bouwaanduiding - bijgebouwen 1' en 'specifieke bouwaanduiding - bijgebouwen 2' worden gebouwd;
b. voor de bijbehorende bouwwerken gelden de volgende bepalingen:
    1. per woning mogen niet meer dan twee vrijstaande bijbehorende bouwwerken worden gebouwd;
    2. de gezamenlijke oppervlakte van bijbehorende bouwwerken mag ter plaatse van de 'specifieke bouwaanduiding - bijgebouwen 1' niet meer dan 200 m^2 bedragen;
    3. de gezamenlijke oppervlakte van bijbehorende bouwwerken mag ter plaatse van de 'specifieke bouwaanduiding - bijgebouwen 2' niet meer bedragen dan:

Totale perceelsgrootte	**Maximum oppervlak aan bijbehorende bouwwerken**
tot 500 m^2	75m^2
vanaf 500 m^2 tot 1500 m^2	100m^2
vanaf 1500 m^2	150m^2

    4. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 7 m;
    5. de goothoogte mag niet meer bedragen dan 3 m;
    6. indien het bijbehorend bouwwerk een traditionele hooiberg betreft mag, in de laagste stand van het dak, de bouwhoogte niet meer bedragen dan 10 m en de goothoogte niet meer dan 6 m.

3.2.4 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Bij de bouw van de in 3.2.1 sub b bedoelde bouwwerken, geen gebouwen zijnde, dienen de volgende bepalingen in acht genomen te worden:

a. de bouwhoogte van vrijstaande antennemasten mag niet meer bedragen dan 15 m;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 2,5 m.

Artikel 4 Waarde - Archeologisch onderzoeksgebied 1

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologisch onderzoeksgebied 1' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het behoud van de archeologische waarden.

4.2 Bouwregels

Op gronden met de bestemming 'Waarde - Archeologisch onderzoeksgebied 1' mogen uitsluitend worden gebouwd bouwwerken, voor zover deze zijn toegestaan voor de andere voor deze gronden aangegeven bestemmingen:

a. indien het bouwwerken betreft waarbij de grondwerkzaamheden niet dieper reiken dan 30 cm, of:
b. indien het bouwwerken betreft met geen grotere oppervlakte dan 1.000 m^2; of:
c. indien het bouwwerk dient ter vervanging van een bestaand bouwwerk, waarbij de oppervlakte niet wordt uitgebreid; of:
d. indien het bouwwerk is gesitueerd binnen 3 m uit de fundering van een bestaand gebouw; of indien het bouwwerken betreft die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn.

4.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 4.2 voor de bouw van bouwwerken, indien en voor zover deze zijn toegestaan voor de in de bestemmingsomschrijving van dit artikel bedoelde, eveneens voor deze gronden aangegeven, andere bestemmingen, en uit een nader onderzoek is gebleken dat hierdoor de archeologische waarden die eigen zijn aan de desbetreffende gronden niet blijvend onevenredig worden geschaad, dan wel indien deze archeologische waarden kunnen en zullen worden veiliggesteld door het uitvoeren van een archeologisch onderzoek

4.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

4.4.1 Uitvoeren van werkzaamheden

Het is verboden binnen de gronden met de bestemming 'Waarde - Archeologisch onderzoeksgebied 1' de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden:

a. het afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden;
b. het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren of het aanbrengen van drainage;
c. het verwijderen van bestaande funderingen;
d. het verlagen van het waterpeil;
e. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor- en pompputten;
f. het uitvoeren van heiwerken en/of indrijven van scherpe voorwerpen in de bodem;
g. het aanplanten van een houtopstand, waaronder begrepen een bos, boomgaard, zacht-fruitopstand, (boom)kwekerij of windsingel, of het rooien daarvan waarbij stobben worden verwijderd;
h. het aanleggen, verbreden of verharden van wegen, voet-, ruiter- of rijwielpaden/- banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen;
i. het aanleggen van nieuwe ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

4.4.2 Uitzonderingen

Het in 4.4.1 vervatte verbod geldt niet voor:

a. werken en werkzaamheden in de bodem tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld of werken en werkzaamheden die geen grotere oppervlakte betreffen dan 1.000 m^2;
b. werken en werkzaamheden voor zover het betreft voortzetting van de bestaande agrarische teelt, of, indien (uit historisch (kaart)materiaal blijkt dat) sprake is van wisselteelt met een ten opzichte van het voorgaande gewas

diepwortelender gewas, daardoor geen sprake is van een in verband met het archeologisch belang nadeliger verstoring van de bodem;

c. werken en werkzaamheden ten behoeve van laanboomteelt en fruitteelt;
d. werken en werkzaamheden die het gewone onderhoud betreffen, met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande oppervlakteverhardingen, beplantingen langs wegen en bestaande tracés van kabels en leidingen;
e. werken en werkzaamheden, indien en voor zover daarvoor, op het tijdstip van het van kracht worden van het plan, reeds een omgevingsvergunning is verleend;
f. werken en werkzaamheden die ten tijde van het van kracht worden van het plan in uitvoering waren;
g. werken en werkzaamheden die zijn bedoeld om de directe gevolgen van calamiteiten of plagen te beperken;
h. werken en werkzaamheden die archeologisch onderzoek betreffen.

4.4.3 Onderzoek

Een omgevingsvergunning, zoals bedoeld in 4.4.1, kan alleen worden verleend, indien uit een nader onderzoek is gebleken dat hierdoor de archeologische waarden die eigen zijn aan de desbetreffende gronden niet blijvend onevenredig worden geschaad, dan wel indien deze archeologische waarden kunnen en zullen worden veiliggesteld.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 5 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 6 Algemene bouwregels

Van bouwgrenzen, niet zijnde bestemmingsgrenzen, mag met een omgevingsvergunning afgeweken worden van het bepaalde in hoofdstuk 2 van deze regels, ten behoeve van tot gebouwen behorende stoepen, stoeptreden, trappen(huizen), galerijen, hellingbanen, funderingen, balkons, entreeportalen, veranda's en afdaken, mits:

a. de overschrijding niet meer bedraagt dan 1,5 m;
b. de bouwhoogte van entreeportalen en veranda's niet meer bedraagt dan de bouwhoogte van de eerste bouwlaag van het betreffende gebouw;
c. de breedte van entreeportalen en veranda's niet meer bedraagt dan 50% van de breedte van de betreffende gevel van het gebouw.

Artikel 7 Algemene gebruiksregels

7.1 Strijdig gebruik

Onder gebruik in strijd met de regels van dit plan wordt in ieder geval verstaan:

a. gebruik van gronden of bouwwerken voor permanente bewoning, met uitzondering van de toegelaten woningen;
b. gebruik als seksinrichting;
c. gebruik als escortbedrijf,
d. gebruik als smartshop;
e. gebruik als coffeeshop;
f. gebruik als stort- en/of opslagplaats van grond en/of afval, anders dan als stort- en/of opslagplaats voor normaal gebruik;
g. het gebruik van gronden en opstallen voor de plaatsing van kampeermiddelen;
h. het gebruik als paardenbak, tennisbaan, vijver groter dan 10 m^2, zwembad groter dan 10 m^2 en (midget)golf;
i. het gebruik ten behoeve van een geluidzoneringsplichtige inrichting;
j. het gebruik van vrijstaande bijbehorende bouwwerken en bedrijfsgebouwen voor bewoning.

7.1.1 Afwijken van de gebruiksregels

Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van het bepaalde in 7.1, indien en voor zover strikte toepassing zou leiden tot een niet door dringende redenen gerechtvaardigde beperking van het meest doelmatige gebruik.

Artikel 8 Algemene aanduidingsregels

8.1 vrijwaringszone - dijk 1

8.1.1 Aanduidingsomschrijving

Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - dijk 1' zijn de gronden, naast de voor die gronden aangewezen bestemmingen, tevens aangeduid als voor de bescherming, onderhoud en instandhouding van de waterkering.

8.1.2 Bouwregels

Ter plaatse van gronden met de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - dijk 1' mag niet worden gebouwd.

8.1.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij omgevingsvergunning afwijken van 8.1.2, met inachtneming van de volgende regels:

a. de bij de betrokken bestemming behorende bouwregels worden in acht genomen;
b. het belang van de waterkering wordt niet onevenredig geschaad en vooraf wordt schriftelijk advies ingewonnen bij de betreffende waterbeheerder.

8.2 vrijwaringszone - dijk 2

8.2.1 Aanduidingsomschrijving

Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - dijk 2' zijn de gronden, naast de voor die gronden aangewezen bestemmingen, aangeduid als buitenbeschermingszone van de waterkering.

8.3 vrijwaringszone - weg

8.3.1 Aanduidingsomschrijving

De op de verbeelding als 'vrijwaringszone - weg' aangewezen gronden zijn bestemd voor de bescherming van het gebruik van de naastgelegen verkeerswegen, met dien verstande dat de gronden tevens zijn bestemd voor de op de verbeelding eveneens aangegeven overige bestemmingen.

8.3.2 Bouwregels

Op de gronden met de aanduiding 'vrijwaringszone - weg' mogen geen bouwwerken worden gebouwd.

8.3.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 8.3.2 , voor de bouw van bouwwerken:

a. indien en voor zover deze zijn toegestaan voor de in 8.3.1 bedoelde, eveneens op de verbeelding voor deze gronden aangegeven, overige bestemmingen;
b. indien hierdoor:
    1. de functies en waarden die in het plan aan de desbetreffende en aan de omliggende gronden zijn toegekend, niet blijvend onevenredig worden geschaad;
    2. gehoord de betrokken wegbeheerder, is gebleken dat hierdoor de belangen van de bescherming van de desbetreffende verkeerswegen, of de veiligheid van mensen, dieren en goederen, niet blijvend onevenredig worden geschaad.

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels

9.1 Maten en maatvoeringen

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijking van de in de regels en op de verbeelding gegeven maten, afmetingen en percentages tot niet meer dan 10% van deze gegeven maten met dien verstande dat er mag geen onevenredige afbreuk worden gedaan aan:

a. het woon- en leefklimaat,
b. de stedenbouwkundige kwaliteit van de omgeving,
c. de waterhuishouding.

9.2 Bed en breakfast

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan voor de inrichting en het gebruik van woningen ten behoeve van bed & breakfast, waaronder wordt verstaan een kleinschalige aan de woonfunctie ondergeschikte accommodatie voor uitsluitend logies en ontbijt en bedoeld voor kortstondig, wisselend recreatief verblijf, indien en voor zover:

a. het betreft een woning, die tevens bewoond blijft;
b. geen groter vloeroppervlak dan 60 m^2 ten behoeve van bed & breakfast in beslag wordt genomen;
c. niet meer dan 3 slaapkamers, ten behoeve van maximaal 6 personen, van de betreffende woning worden ingericht en gebruikt voor bed & breakfast;
d. de bed & breakfast voorziening niet functioneert als een zelfstandige woning;
e. parkeren plaats vindt op eigen terrein;
f. van tevoren in voldoende mate is verzekerd dat het beoogde gebruik geen onevenredig nadelige gevolgen heeft voor het woon- en leefklimaat van de omliggende woningen of voor de bedrijfsvoering van omliggende bedrijven.

9.3 Kleine uitbouwen woningen

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van de regels van het plan voor de bouw van kleine uitbouwen aan woningen, indien en voor zover:

a. de overschrijding van een krachtens het plan aangegeven begrenzing niet meer bedraagt dan 2 m;
b. de oppervlakte van de uitbouw niet meer bedraagt dan 6 m.

9.4 Aan huis gebonden nevenactiviteiten en kantoor- en praktijkruimten

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van de regels van het plan voor een gebruik ten behoeve van aan huis gebonden nevenactiviteiten en kantoor- en praktijkruimten, indien en voor zover:

a. de desbetreffende woning bewoond blijft;
b. het vloeroppervlak van de gebouwen ten behoeve van het gebruik voor aan huis gebonden nevenactiviteiten en kantoor- en praktijkruimten niet meer bedraagt dan 50 m^2;
c. het onbebouwde gedeelte van het perceel niet wordt gebruikt voor de beoogde activiteit, met uitzondering van parkeervoorzieningen;
d. de nevenactiviteit geen detailhandel betreft;
e. de beoogde activiteit geen ontwikkeling tot gevolg heeft waarop de bestaande nutsvoorzieningen, wegen en parkeervoorzieningen niet zijn afgestemd;
f. van tevoren in voldoende mate is verzekerd dat het beoogde gebruik geen ontoelaatbare invloed heeft op het woon- en leefmilieu van de omliggende woningen.

9.5 Bijbehorende bouwwerken op een grotere afstand van de woning

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van de regels van het plan voor de bouw van bijbehorende bouwwerken ten dienste van woningen, voor zover deze woningen in het plan zijn opgenomen met de bestemming 'Wonen', indien en voor zover:

a. de afstand tot de achtergevel van het hoofdgebouw van de bijbehorende woning niet meer bedraagt dan 70 m;
b. de gronden waarop het bijbehorende bouwwerk wordt gerealiseerd in eigendom zijn of worden gepacht, waarbij ingeval van pacht sprake moet zijn van een bij de Grondkamer geregistreerd langlopend pachtcontract;
c. de gronden deel uitmaken van het bij de desbetreffende woning behorende en direct en ononderbroken aansluitende perceel;
d. voor bijbehorende bouwwerken bij een woning met de bestemming ' Wonen' de regels ten aanzien van bijbehorende bouwwerken zoals deze zijn opgenomen in de bestemming 'Wonen' in acht worden genomen, met inbegrip van de mogelijkheden waarin de afwijkingsregels, met de bijbehorende voorwaarden, in de bestemming 'Wonen' voorzien.

9.6 Grenzen en aanduidingen

Het bevoegd gezag kan, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan ten behoeve van:
a. het afwijken van bestemmingsgrenzen, bouwgrenzen en overige aanduidingen in het horizontale vlak, indien en voor zover afwijking noodzakelijk is in verband met de uitmeting van het terrein en er geen dringende redenen zijn die zich tegen de afwijking verzetten, mits de afwijking ten opzichte van hetgeen in het plan is aangegeven niet meer bedraagt dan 2,5 m;
b. het afwijken van bouwgrenzen en overige aanduidingen in het horizontale vlak, niet zijnde bestemmingsgrenzen, indien en voor zover afwijking noodzakelijk is uit een oogpunt van doelmatig gebruik van de grond, mits de afwijking ten opzichte van hetgeen in het plan is aangegeven niet meer bedraagt dan 2,5 m;
c. de bestemmingsbepalingen ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de bouwhoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot niet meer dan 10 m.

9.7 Nutsvoorzieningen

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan ten behoeve van de bouw van bouwwerken voor nutsvoorzieningen zoals pompgemalen, verdeel-, regel- of transformatorruimten, telefooncentrales, telefooncellen, geldautomaten en abri's, waarvan de inhoud niet meer mag bedragen dan 50 m^3 en de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 3 m, alsmede voor beeldhouwwerken en daarmee gelijk te stellen kunstzinnige elementen met geen grotere bouwhoogte dan 6 m en lichtmasten en vlaggenmasten met geen grotere bouwhoogte dan 10.

9.8 Paardenbakken, tennisbanen, vijvers en zwembaden

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van de regels van het plan voor de aanleg van en het gebruik van gronden als paardenbak, tennisbaan, vijver en zwembad geen gebouw zijnde met dien verstande dat:
a. het uitsluitend gronden betreft die niet verder dan 70 m uit de gevel van het hoofdgebouw van de bijbehorende woning zijn gelegen, op een afstand van tenminste 5 m tot een perceelgrens zijn gelegen en niet zijn gelegen ter plaatse van de aanduiding 'vrijwaringszone - weg';
b. uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van het gebruik waarvan afwijking wordt verleend met geen grotere hoogte dan 2,5 m mogen worden gebouwd, met dien verstande dat, voor zover het tennisbanen betreft, bijbehorende hekwerken geen grotere hoogte mogen hebben dan 4 m;
c. het bepaalde ten aanzien van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden bij de betreffende bepalingen van het plan waarvan afwijking wordt verleend, tevens in acht wordt genomen.

Artikel 10 Algemene wijzigingsregels

10.1 Archeologische waarden

10.1.1 Verwijderen dubbelbestemming

Burgemeester en wethouders kunnen het plan, met inachtneming van het bepaalde in artikel 3.6 lid 1 sub a van de Wet ruimtelijke ordening, wijzigen ten aanzien van de gronden met de bestemmingen 'Waarde - Archeologisch onderzoeksgebied 1', waarbij de bestemming geheel of gedeeltelijk vervalt indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betreffende gronden geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn, dan wel er niet langer archeologische begeleiding of zorg nodig is

10.1.2 Toevoegen dubbelbestemming

Burgemeester en wethouders kunnen het plan, met inachtneming van het bepaalde in artikel 3.6 lid 1 sub a van de Wet ruimtelijke ordening, wijzigen waarbij gronden alsnog worden bestemd tot 'Waarde - Archeologisch onderzoeksgebied 1' of 'Waarde - Archeologisch onderzoeksgebied 2', 'Waarde - Archeologisch onderzoeksgebied 3', 'Waarde - Archeologie onderzoeksgebied 4' of 'Waarde - Archeologisch waardevol gebied', indien uit archeologisch onderzoek blijkt dat ter plaatse behoudenswaardige archeologische waarden aanwezig zijn.

10.2 Nutsvoorzieningen

Burgemeester en wethouders kunnen het plan, met inachtneming van het bepaalde in artikel 3.6 lid 1 sub a van de Wet ruimtelijke ordening, wijzigen waarbij gronden worden bestemd voor de bouw van bouwwerken voor verdeel-, regel- en transformatorruimten, met dien verstande dat:

a. de bouwhoogte niet meer dan 5 m mag bedragen;
b. de inhoud niet meer dan 150 m^3 mag bedragen.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 11 Overgangsrecht

11.1 Overgangsrecht bouwwerken

11.1.1 Algemeen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

11.1.2 Afwijken bij omgevingsvergunning

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in 11.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in 11.1.1 met maximaal 10 %.

11.1.3 Uitzondering

Het bepaalde in 11.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

11.2 Overgangsrecht gebruik

11.2.1 Algemeen

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

11.2.2 Strijdig gebruik

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in 11.2.1 , te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

11.2.3 Onderbroken gebruik

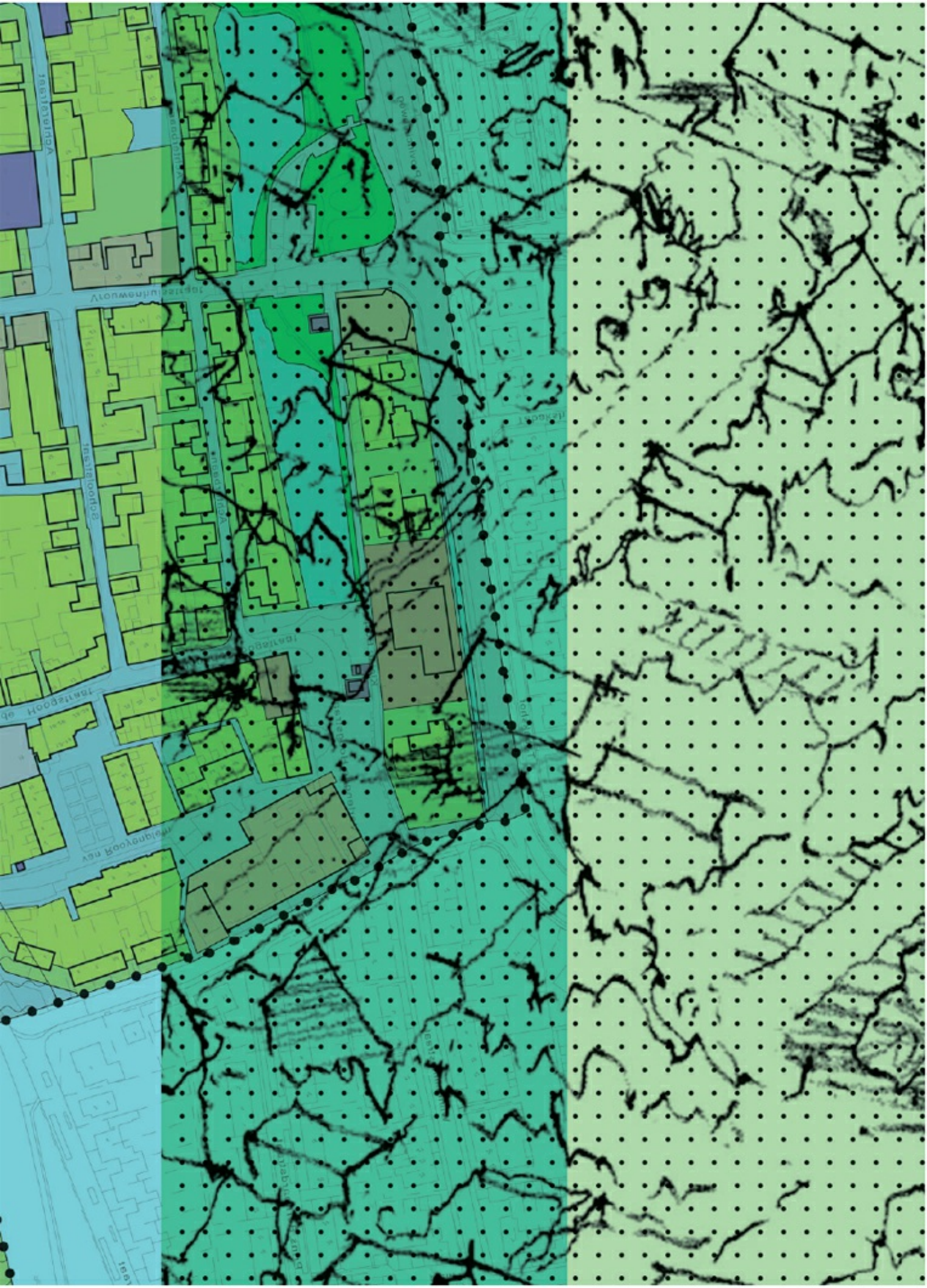
Indien het gebruik, bedoeld in 11.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten

11.2.4 Uitzondering

Het bepaalde in 11.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 12 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: Regels van het bestemmingsplan Smalriemseweg 39 Beusichem.

Plangebied

Smalriemseweg 39 Beusichem

Bestemmingen

W — Wonen

Dubbelbestemmingen

WR-AO1 — Waarde - Archeologisch onderzoeksgebied 1

Gebiedsaanduidingen

vrijwaringszone - dijk 1

vrijwaringszone - dijk 2

vrijwaringszone - weg

Bouwvlakken

bouwvlak

Bouwaanduidingen

[sba-b1] — specifieke bouwaanduiding - bijgebouwen 1

[sba-b2] — specifieke bouwaanduiding - bijgebouwen 2

Verklaringen

topografische gegevens (BGT, versie mei 2018)

kadastrale gegevens (BRK, versie mei 2018)

GEMEENTE BUREN
BESTEMMINGSPLAN
Smalriemseweg 39 Beusichem

- Ontwerp maart 2020
- NL.IMRO.0214.BEUSmalriemseweg39-

ruimtelijke denkers
wissing
Middenbaan 108, 2991 CT
Postbus 37, 2990 AA Barendrecht
www.wissing.nl
T +31(0)180 61 31 44

N

- tek. **1066.02-B-01**
- blad 1 van 1
- schaal 1 : 1.000
- versie BON1
- gew. 12-12-2018 DRÉ
- get. 03-05-2018
- pmw. anDré Domburg

werkelijke maten zijn vastgelegd in het GML-bestand!

Wissing BV

Smalriemseweg 39 in Beusichem

Akoestisch onderzoek wegverkeer

Wissing BV

Smalriemseweg 39 in Beusichem

Akoestisch onderzoek wegverkeer

Datum 30 november 2018
Kenmerk RPT18160760-03

www.burodb.nl
info@burodb.nl

Verklaring en documentatie

Opdrachtgever(s)	Wissing BV
Titel rapport	Smalriemseweg 39 in Beusichem Akoestisch onderzoek wegverkeer
Kenmerk	RPT18160760-03
Datum publicatie	30 november 2018
Projectteam opdrachtgever(s)	mevrouw D. Best
Projectteam BuroDB	de heer T.S. de Boer
Projectomschrijving	Onderzoek naar en beoordeling van de te verwachten geluidsbelasting van wegverkeer op het (bouw)perceel aan de Smalriemseweg 39 in Beusichem, gemeente Buren.

Advies en rapport	BuroDB
Adres	Eise Eisingastraat 20
Postcode	8801 KG
Plaats	FRANEKER
Telefoon	+31 (0)6 209 57 903
Website	www.burodb.nl
E-mail	info@burodb.nl

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem/haar gebruikt worden voor het doel waarvoor het is opgesteld, met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document blijven berusten bij BuroDB.

Inhoud Pagina

1 Inleiding 1

2 Het plan en het wettelijk kader 3
2.1 Het plan 3
2.2 Het wettelijk kader 3
2.3 Geluidscriteria wegverkeer 4

3 Uitgangspunten 6
3.1 Rekenmethodiek 6
3.2 Verkeersgegevens 6
3.3 Omgevingskenmerken 8

4 Resultaten 10
4.1 Lekdijk-West 10
4.2 Smalriemseweg 10
4.3 Gecumuleerde geluidsbelasting wegverkeer 11

5 Samenvatting en conclusies 12

Bijlagen
1 Items geluidsmodel
2 Verkeersgegevens
3 Resultaten geluidsmodel

1 Inleiding

Van Arnhem Bouwgroep uit Culemborg werkt aan een bouwplan voor de realisatie van een nieuw woonhuis op het perceel aan de Smalriemseweg 39 in Beusichem. Door Wissing BV uit Barendrecht wordt voor het plan een bestemmingsplan opgesteld.

De planlocatie is gelegen aan de Smalriemseweg 39 in Beusichem. Het perceel ligt ten westen van het dorp op een afstand van circa 85 meter ten zuiden van de Lekdijk West. In figuur 1.1 is de ligging van het plangebied op een luchtfoto weergegeven.

Figuur 1.1: Situering planlocatie aan de Smalriemseweg 39 in Beusichem

Voor het plan wordt een ruimtelijke onderbouwing opgesteld en ten behoeve daarvan is inzicht nodig in de te verwachten geluidssituatie bij de te realiseren nieuwe woning op het perceel.

De relevante geluidsbronnen zijn de volgende wegen:

- Lekdijk West;
- Smalriemseweg.

De Lekdijk West ligt ter plaatse van de planlocatie buiten de bebouwde kom en heeft een snelheidsregime van 60 km/uur. De Smalriemseweg heeft ter plaatse van de planlocatie een dorps karakter maar is formeel ook een 60 km/uur-weg. De te verwachten geluidsbelasting van beide wegen op het bouwvlak van het plan dient te worden bepaald en getoetst aan de wettelijke normen.

Van Arnhem Bouwgroep heeft aan BuroDB opdracht verleend voor het uitvoeren van het benodigde akoestisch onderzoek wegverkeer. Onderdeel daarvan is de uitvoering van verkeerstellingen op de relevante wegen. In dit rapport zijn de uitgangspunten en bevindingen van het akoestisch onderzoek beschreven en zijn tevens de resultaten van de uitgevoerde verkeerstellingen opgenomen.

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 van dit rapport is een beschrijving gegeven van het plan en de geldende geluidscriteria. Hoofdstuk 3 beschrijft de bij het onderzoek gehanteerde uitgangspunten. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de resultaten van het onderzoek en worden mogelijke geluidsbeperkende maatregelen beschreven. In hoofdstuk 5 zijn de bevindingen van het onderzoek samengevat en zijn de conclusies en aanbevelingen verwoord.

2 Het plan en het wettelijk kader

2.1 Het plan

Het plan omvat de realisatie van één nieuwe woning binnen het aangegeven bouwvlak dat is aangegeven op het perceel aan de Smalriemseweg 39 in Beusichem. In figuur 2.1 is de situatietekening van het plan weergegeven. Het betreffende bouwvlak is daarin met een blauw kader aangegeven.

Figuur 2.1: Plankaart met bouwvlak voor een nieuw woonhuis aan de Smalriemseweg 39 in Beusichem (bron: Wissing BV)

2.2 Het wettelijk kader

Zonering

De wet- en regelgeving omtrent het geluid in Nederland is vastgelegd in de Wet geluidhinder (Wgh). In artikel 74 van de Wgh is bepaald dat zich langs alle wegen een geluidszone bevindt. Uitzonderingen hierop zijn wegen waarvoor een wettelijke maximum snelheid geldt van 30 km/uur en woonerven.

De breedte van de geluidszone hangt af van het aantal rijstroken waaruit de weg bestaat en van de ligging van de weg in stedelijk dan wel buitenstedelijk gebied. Doel van de geluidszone is het vaststellen van de geluidsgevoelige bestemmingen die deel (moeten) uitmaken van het akoestisch onderzoek. In tabel 2.1 is een overzicht gegeven van de geldende breedtes van de geluidszone per type weg.

Aantal rijstroken	Wegligging binnen stedelijk gebied	Wegligging buiten stedelijk gebied
2	200 m	250 m
3 of 4	350 m	400 m
5 of meer	n.v.t.	600 m

Tabel 2.1: Overzicht breedte wettelijke geluidszones per wegtype

De Lekdijk-West en de Smalriemseweg zijn beide 60 km/uur-wegen. De wegen zijn daarmee voor de Wgh gezoneerd. Het bouwperceel ligt direct aan de Smalriemseweg en op een afstand van circa 85 meter vanaf de Lekdijk-West en daarmee is het in zijn geheel gelegen binnen de wettelijke geluidszones van beide wegen. De te verwachten geluidsbelasting van het verkeer op de wegen is daarom bepaald en getoetst aan de wettelijke normen. De toetsing vindt plaats per geluidsbron (per weg). Ook is de totale (gecumuleerde) geluidsbelasting van het wegverkeer bepaald en beoordeeld.

2.3 Geluidscriteria wegverkeer

De Wgh hanteert verschillende grens- en ontheffingswaarden. Binnen het onderhavige plan gaat het formeel om de situatie: 'nieuwe woning in de geluidszone van een bestaande (of geprojecteerde) weg'.

Normering
Zowel de Lekdijk-West als de Smalriemseweg zijn bestaande wegen die liggen buiten het stedelijke gebied. De voorkeursgrenswaarde voor de nieuw te realiseren woningen daarbij is 48 dB (artikel 82 lid 1 Wgh). Wanneer deze norm wordt overschreden dan dient eerst nader onderzoek plaats te vinden naar de mogelijkheden voor het toepassen van geluidsbeperkende maatregelen. Als het treffen van maatregelen aan de bron en/of in de overdracht niet goed mogelijk is of niet (volledig) leidt tot het kunnen voldoen aan de norm, dan is ontheffing voor een hogere grenswaarde en het stellen van (extra) randvoorwaarden aan de geluidwering van de gevels van de woningen nodig. De maximale ontheffingswaarde in deze buitenstedelijke situatie is 53 dB (artikel 83 lid 1 Wgh).

Weg	Wettelijke maximum snelheid	Voorkeursgrenswaarde in dB	Maximale ontheffingswaarde in dB
Lekdijk-West	60 km/uur	48	53
Smalriemseweg	60km/uur	48	53

Tabel 2.2: Overzicht geluidscriteria wegverkeer voor het plan Smalriemseweg 39 in Beusichem

Goede ruimtelijke ordening
Voor de gecumuleerde geluidssituatie en de geluidssituatie langs 30 km/uur-wegen, waarbij de geluidsbelasting niet wordt getoetst aan wettelijke normen, wordt onderzocht en beoordeeld of de te verwachten geluidsbelasting zal voldoen aan de voorwaarden voor een goede ruimtelijke ordening. Bij de beoordeling daarvan is in dit onderzoek aangesloten op de geluidsclassificatie volgens de methode Miedema. Hierin is een beoordeling van het leefklimaat opgenomen waarbij wordt gewerkt met een Milieu Kwaliteits Maat (MKM). Deze MKM is gebaseerd op de classificatie van de berekende gecumuleerde geluidsbelasting, zonder toepassing van correctie(s).

De beoordeling van het verkregen gecumuleerde geluidsniveau gaat volgens de in tabel 2.3 opgenomen classificatie.

Gecumuleerde geluidsbelasting (L_{den})	**Classificering milieukwaliteit**
< 51 dB	Goed
51 - 55 dB	Redelijk
56 - 60 dB	Matig
61 - 65 dB	Tamelijk slecht
66 - 70 dB	Slecht
> 70 dB	Zeer slecht

Tabel 2.3: Kwaliteitsniveau geluidsclassificatie (methode Miedema)

De beoordeling vindt plaats op basis van de totale (gecumuleerde) geluidsbelasting, zonder toepassing van correctie(s) op de berekende waarde. Bij een geluidsbelasting tot en met 55 dB is er sprake van een redelijke tot goede milieukwaliteit. Gesteld kan worden dat bij het realiseren van nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen (woningen, scholen, etc.) binnen deze geluidsklasse er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

Geluidsbeperkende maatregelen
Bij geconstateerde overschrijding van de geluidsnormen (of de streefwaarden) dient het akoestisch onderzoek tevens in te gaan op de mogelijkheden en effecten van geluidsbeperkende maatregelen. Hierbij geldt de volgende prioriteitsvolgorde:

- bronmaatregelen, zoals verkeers- en/of wegdekmaatregelen;
- overdrachtsmaatregelen, zoals het vergroten van de afstand tussen de woning en de weg en/of het plaatsen van geluidsschermen en/of -wallen;
- ontvangermaatregelen, zoals bijvoorbeeld het toepassen van 'dove gevels'. Dit zijn gevels zonder te openen delen die grenzen aan een geluidsgevoelige ruimte;
- het aanvragen van ontheffing (in combinatie met geluidwering gevels).

Maximale geluidsbelasting binnen de bestemming
In het Bouwbesluit zijn eisen gesteld ten aanzien van de maximaal toegestane geluidsniveaus binnen woningen. De (geluidsbelaste) gevels van woningen moeten voldoende geluidsisolerend werken om hieraan te kunnen voldoen. In het Bouwbesluit is gesteld dat de karakteristieke gevelwering van nieuwe woningen minimaal 20 dB moet bedragen. Voor de maximale binnenwaarde van verblijfsgebieden in woningen geldt de norm van 33 dB. De gevelbelasting (geluidsbelasting buiten op de gevel) en de karakteristieke gevelwering (geluidsisolatie van de gevel) bepalen samen de binnenwaarde.

Gecumuleerde geluidsbelasting
Om de binnenwaarde te kunnen bepalen moet de geluidsbelasting op de gevel(s) dus altijd bekend zijn. Bij wegverkeerslawaai dient daarbij te worden uitgegaan van de totale geluidsbelasting (de belasting ten gevolge van alle aanwezige wegen samen), *zonder* toepassing van de correctie volgens artikel 110g van de Wgh; de zogenaamde gecumuleerde geluidsbelasting.

Zoals hiervoor beschreven wordt de gecumuleerde geluidsbelasting van het wegverkeer tevens gehanteerd bij de beoordeling van het plan aan de voorwaarden van een goede ruimtelijke ordening.

3 Uitgangspunten

3.1 Rekenmethodiek

Het akoestisch onderzoek voor de planlocatie aan de Smalriemseweg 39 in Beusichem is uitgevoerd op basis van Standaardrekenmethode II uit het Reken- en Meetvoorschrift Geluidhinder (RMG2012). De berekeningen zijn uitgevoerd met het programma GeoMilieu V4.41. Een overzicht van de relevante onderdelen in het opgestelde geluidsmodel zijn opgenomen in bijlage 1 van dit rapport.

In artikel 110g van de Wgh en artikel 3.4 van het RMG2012 is bepaald dat bij toetsing van de berekende geluidsbelasting aan de normen van de Wet, er een correctie mag worden toegepast[1]. In tabel 3.1 is aangegeven welke correctie van toepassing is bij welke situatie.

Situatie	Correctie [dB]
Weg met representatieve snelheid 70 km/uur of meer	-2 dB
Weg met representatieve snelheid lager dan 70 km/uur	-5 dB
Beoordeling karakteristieke geluidwering gevel(s)	0 dB

Tabel 3.1: Overzicht toepassing correctie artikel 110g Wgh

Op de in het onderzoek betrokken wegen geldt een wettelijke maximum snelheid van 60 km/uur. Daarmee is bij toetsing van de geluidsbelasting een correctie van -5 dB van toepassing. Bij de beoordeling van de gecumuleerde geluidsbelasting wordt op de berekende waarde geen correctie volgens artikel 110g van de Wgh toegepast.

Conform artikel 3.5 van het RMG2012 is er op de berekende geluidsbelasting mogelijk een correctie van -1 dB of -2 dB van toepassing. Het betreft de zogenaamde 'stille bandenaftrek', waarmee rekening gehouden wordt met de toename van het gebruik van stillere banden in de toekomst. Deze correctie is alleen van toepassing bij wegen met een representatieve rijsnelheid van 70 km/uur of meer en derhalve in dit onderzoek niet toegepast.

3.2 Verkeersgegevens

Bij het akoestisch onderzoek ten behoeve van de ruimtelijke onderbouwing voor het onderhavige (bouw)plan in Beusichem zijn als basisgegeven de verkeersgegevens van de Lekdijk-West en de Smalriemseweg nodig. Omdat voor deze situatie niet representatieve en actuele verkeersgegevens voorhanden waren, zijn voor dit onderzoek verkeerstellingen uitgevoerd.

De betreffende mechanische verkeerstellingen zijn uitgevoerd in de periode van 29 oktober tot en met 5 november 2018. Naast de verkeersintensiteiten zijn ook de verkeersverdeling over het etmaal, de verkeerssamenstelling en de snelheid gemeten. De resultaten van de verkeerstellingen op de Lekdijk-West en Smalriemseweg zijn opgenomen in bijlage 2 van dit rapport.

[1] Deze correctie geldt met het vooruitzicht van een in de toekomst stiller wordend wagenpark

Voor de beschrijving van het planjaar 2028 zijn de betreffende verkeerstellingen opgehoogd met 2,0% autonome verkeersgroei per jaar, zoals aangegeven door de gemeente.

Etmaalintensiteit
In tabel 3.1 zijn de bij het akoestisch onderzoek gehanteerde etmaalintensiteiten weergegeven. Het betreft de verkeersintensiteiten voor het planjaar 2028.

Weg	**Etmaalintensiteit geteld (2018) in mvt/etm**	**Etmaalintensiteit (2028) in mvt/etm**
Lekdijk-West	1.395	1.700
Smalriemseweg	170	208

Tabel 3.1: Overzicht gehanteerde etmaalintensiteiten (gemiddelde weekdag)

Verkeersverdeling en -samenstelling
Naast de etmaalintensiteiten zijn bij het uitvoeren van de geluidsberekeningen de verdeling van het verkeer over het etmaal en de samenstelling van het verkeer. Deze gegevens zijn ook ontleend aan de uitgevoerde verkeerstellingen.

In tabel 3.2 zijn de bij het onderzoek gehanteerde uurpercentages verkeer ten opzichte van het etmaal weergegeven.

Etmaalperiode	**Gemiddelde uurintensiteit [%] Lekdijk-West**	**Gemiddelde uurintensiteit [%] Smalriemseweg**
Dagperiode	6,97	7,18
Avondperiode	3,18	2,90
Nachtperiode	0,46	0,28

Tabel 3.2: Overzicht gehanteerde verkeersverdeling, Lekdijk-West en Smalriemseweg

In tabel 3.3 is de gehanteerde samenstelling van het verkeer op de Lekdijk-West weergegeven. In tabel 3.4 de verkeerssamenstelling van de Smalriemseweg.

Etmaalperiode	**Aandeel lichte voertuigen [%]**	**Aandeel middelzwaar verkeer [%]**	**Aandeel zwaar verkeer [%]**
Dagperiode	95,78	3,75	0,47
Avondperiode	95,25	4,59	0,16
Nachtperiode	93,37	5,25	1,38

Tabel 3.3: Overzicht gehanteerde verkeerssamenstelling op de Lekdijk-West

Etmaalperiode	Aandeel lichte voertuigen [%]	Aandeel middelzwaar verkeer [%]	Aandeel zwaar verkeer [%]
Dagperiode	96,29	2,93	0,78
Avondperiode	100,0	0,0	0,0
Nachtperiode	100,0	0,0	0,0

Tabel 3.4: Overzicht gehanteerde verkeerssamenstelling op de Smalriemseweg

Maximumsnelheid
Bij het uitvoeren van de geluidsberekeningen is voor het verkeer op alle wegen uitgegaan van de geldende wettelijke maximum snelheid. Op zowel de Lekdijk-West als de Smalriemseweg is uitgegaan van 60 km/uur.

3.3 Omgevingskenmerken

Bouwplan
Zoals in hoofdstuk 2 reeds beschreven omvat het plan één bouwvlak op het perceel aan de Smalriemseweg 39 in Beusichem. Bij het akoestisch onderzoek is uitgegaan van de door Wissing aangeleverde plantekening (versie augustus 2018).

Wegdekverharding
Het type wegdek is mede bepalend voor de geluidsemissie van de weg. Zowel de Lekdijk-West als de Smalriemseweg zijn voorzien van een verharding van Dicht Asfaltbeton (DAB). Bij akoestisch onderzoek is dit het wegdektype 'W0' dat kan worden gezien als het referentiewegdek. Bij het uitvoeren van de geluidsberekeningen is hiervan uitgegaan.

Hoogteligging
Het plangebied en de Smalriemseweg hebben een nagenoeg gelijke hoogteligging (maaiveldniveau) van circa 4,3 meter boven NAP. De Lekdijk-West ligt op een dijk en daarmee op circa 3 meter boven het maaiveldniveau van de planlocatie, op een hoogte van circa 7,3 meter boven NAP.

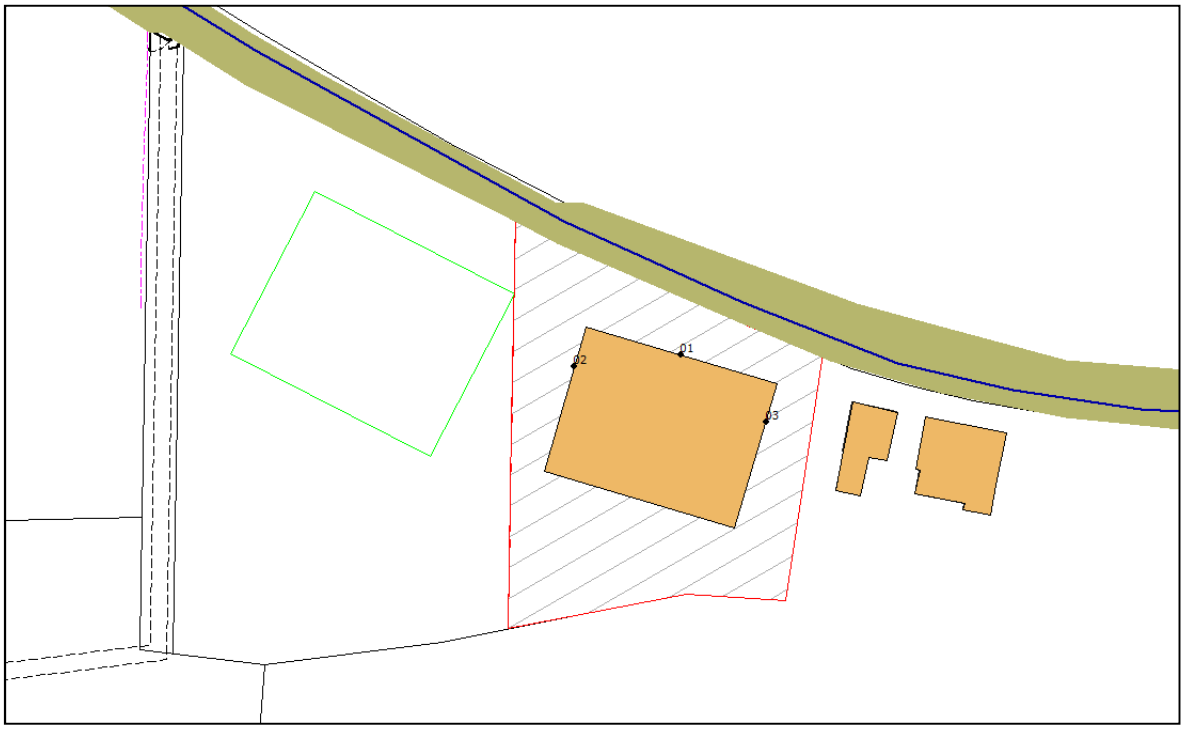
In het bouwplan krijgt de nieuwe woning een maximale goothoogte van 6,0 meter en een maximale bouwhoogte van 12,0 meter. De woning bestaat uit maximaal drie bouwlagen met geluidsgevoelige vertrekken. In het akoestisch rekenmodel is hier rekening mee gehouden.

Afscherming, reflectie en overdrachtsdemping
De gevels van de binnen het onderzoeksgebied aanwezige bebouwing en andere ‘objecten’ hebben een geluidsreflecterende werking. Reflecties, lucht- en bodemdemping zijn volgens de in het Reken- en Meetvoorschrift aangegeven wijze doorgerekend.

Kruispunten en rotondes
Binnen het onderzoeksgebied zijn er geen met VRI geregelde kruispunten en/of rotondes aanwezig. Een correctie (toeslag) voor het optrekken en/of remmen van het verkeer is in dit onderzoek daarom niet aan de orde.

Toetspunten

Op de randen van het bouwvlak zijn drie toetspunten geplaatst. Voor deze toetspunten is de te verwachten geluidsbelasting van het wegverkeer bepaald. De situering van de toetspunten is weergegeven in figuur 3.1.

Figuur 3.1: Situering toetspunten op het bouwvlak van het plan

Volgens het plan zal de in de toekomst te bouwen woning bestaan uit maximaal drie bouwlagen. Bij het uitvoeren van de geluidsberekeningen is aan de zijden van het bouwvlak uitgegaan van de toetshoogtes van 1,5, 4,5 en 7,5 meter boven het maaiveld. Deze hoogtes zijn representatief voor respectievelijk de begane grond, eerste en tweede verdieping van de nieuwbouw.

4 Resultaten

In dit hoofdstuk zijn de resultaten van geluidsberekeningen beschreven. Een overzicht van de alle berekeningsresultaten gegenereerd met het rekenmodel zijn opgenomen in bijlage 3.

4.1 Lekdijk-West

Met het geluidsmodel is voor de drie toetspunten op de randen van het in het plan opgenomen bouwvlak de te verwachten geluidsbelasting van de in het onderzoek betrokken wegen berekend. De berekeningsresultaten van de Lekdijk-West zijn weergegeven in de eerste tabel van bijlage 3. In tabel 4.1 zijn de resultaten ook weergegeven. De gepresenteerde waarden zijn inclusief de toepassing van 5 dB aftrek volgens artikel 110g van de Wgh. Een eventueel geconstateerde normoverschrijding is per toetspunt in de tabel oranje gearceerd.

Toetspunt	Bouwvlak	Bouwlaag	Geluidsbelasting [dB]
01_A	1	1	37
01_B	1	2	38
01_C	1	3	39
02_A	1	1	33
02_B	1	2	34
02_C	1	3	36
03_A	1	1	33
03_B	1	2	34
03_C	1	3	35

Tabel 4.1: Geluidsbelasting t.g.v. de Lekdijk-West, inclusief correctie artikel 110g Wgh

Uit de berekeningsresultaten van tabel 4.1 volgt dat de geluidsbelasting ten gevolge van de Lekdijk-West op de randen van het bouwvlak voldoet aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. De berekende maximale geluidsbelasting is 39 dB. Voldaan wordt aan de norm en daarom is voor deze situatie nader onderzoek naar geluidsbeperkende maatregelen niet nodig.

4.2 Smalriemseweg

In de tweede tabel van bijlage 2 zijn de berekeningsresultaten voor de Smalriemseweg opgenomen. In tabel 4.2 zijn deze resultaten ook opgenomen. De waarden zijn hierbij wederom na toepassing van de correctie volgens artikel 110g Wgh.

Toetspunt	Bouwvlak	Bouwlaag	Geluidsbelasting [dB]
01_A	1	1	44
01_B	1	2	44
01_C	1	3	43
02_A	1	1	37
02_B	1	2	38
02_C	1	3	38
03_A	1	1	38
03_B	1	2	38
03_C	1	3	38

Tabel 4.2: Geluidsbelasting t.g.v. de Smalriemseweg, inclusief correctie artikel 110g Wgh

Uit tabel 4.2 volgt dat de geluidsbelasting op de randen van het bouwvlak ten gevolge van het verkeer op de Smalriemseweg ook voldoet aan de norm. De voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt niet overschreden. De berekende maximale geluidsbelasting bedraagt 44 dB. Nader onderzoek naar geluidsbeperkende maatregelen is voor deze situatie ook niet nodig.

4.3 Gecumuleerde geluidsbelasting wegverkeer

In de derde tabel van bijlage 3 is per toetspunt de gecumuleerde geluidsbelasting van het wegverkeer weergegeven. Dit is de totale geluidsbelasting van het wegverkeer op de Lekdijk-West en de Smalriemseweg, zonder toepassing van correctie volgens artikel 110g Wgh. De gecumuleerde geluidsbelasting is tevens weergegeven in tabel 4.3.

Toetspunt	Bouwvlak	Bouwlaag	Geluidsbelasting [dB]
01_A	1	1	50
01_B	1	2	50
01_C	1	3	50
02_A	1	1	44
02_B	1	2	45
02_C	1	3	45
03_A	1	1	45
03_B	1	2	46
03_C	1	3	45

Tabel 4.3: Gecumuleerde geluidsbelasting t.g.v. het wegverkeer, zonder correctie artikel 110g Wgh

Uit de tabel volgt dat de gecumuleerde geluidsbelasting maximaal 50 dB is. De grenswaarde van 55 dB (gecumuleerd) wordt daarmee niet overschreden. Dat betekent dat er vanuit het oogpunt van het geluid van wegverkeer het plan voldoet aan de voorwaarden voor een goed woon- en leefklimaat en er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

Ook wordt de grenswaarde van 53 dB niet overschreden. Dat betekent dat er geen nadere eisen gelden ten aanzien van de geluidwering van de gevels. Met een normale, deugdelijke bouw wordt automatisch voldaan aan de eis ten aanzien van het maximale geluidsniveau binnen de woning.

5 Samenvatting en conclusies

Van Arnhem Bouwgroep uit Culemborg werkt aan een bouwplan voor de realisatie van een nieuw woonhuis op het perceel aan de Smalriemseweg 39 in Beusichem. Door Wissing BV uit Barendrecht wordt voor het plan een bestemmingsplan opgesteld.

Het perceel Smalriemseweg ligt ten westen van het dorp op een afstand van circa 85 meter ten zuiden van de Lekdijk West. In opdracht van Wissing heeft BuroDB voor het plan het benodigde akoestisch onderzoek wegverkeer uitgevoerd. Onderdeel van de werkzaamheden was het uitvoeren van een actuele verkeerstelling op de voor het onderzoek relevante wegen; de Lekdijk-West en de Smalriemseweg.

Uit het onderzoek volgt dat de maximale geluidsbelasting op de randen van het bouwvlak ten gevolge van het verkeer op de Lekdijk-West 39 dB bedraagt. De maximale geluidsbelasting ten gevolge van de Smalriemseweg is 44 dB.

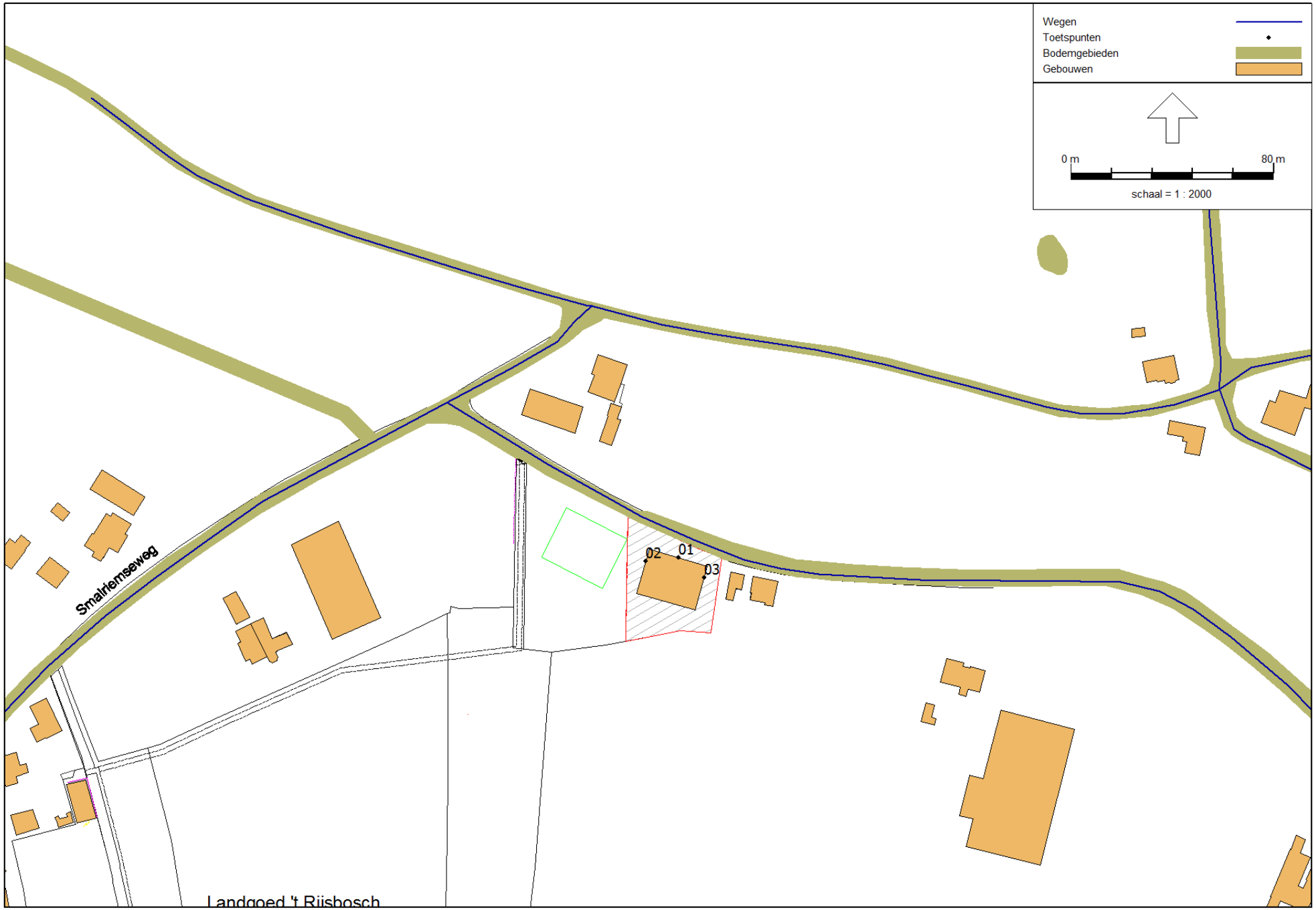
Voor beide wegen wordt daarmee voldaan aan de norm; de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Nader onderzoek naar geluidsbeperkende maatregelen is daarom niet nodig.

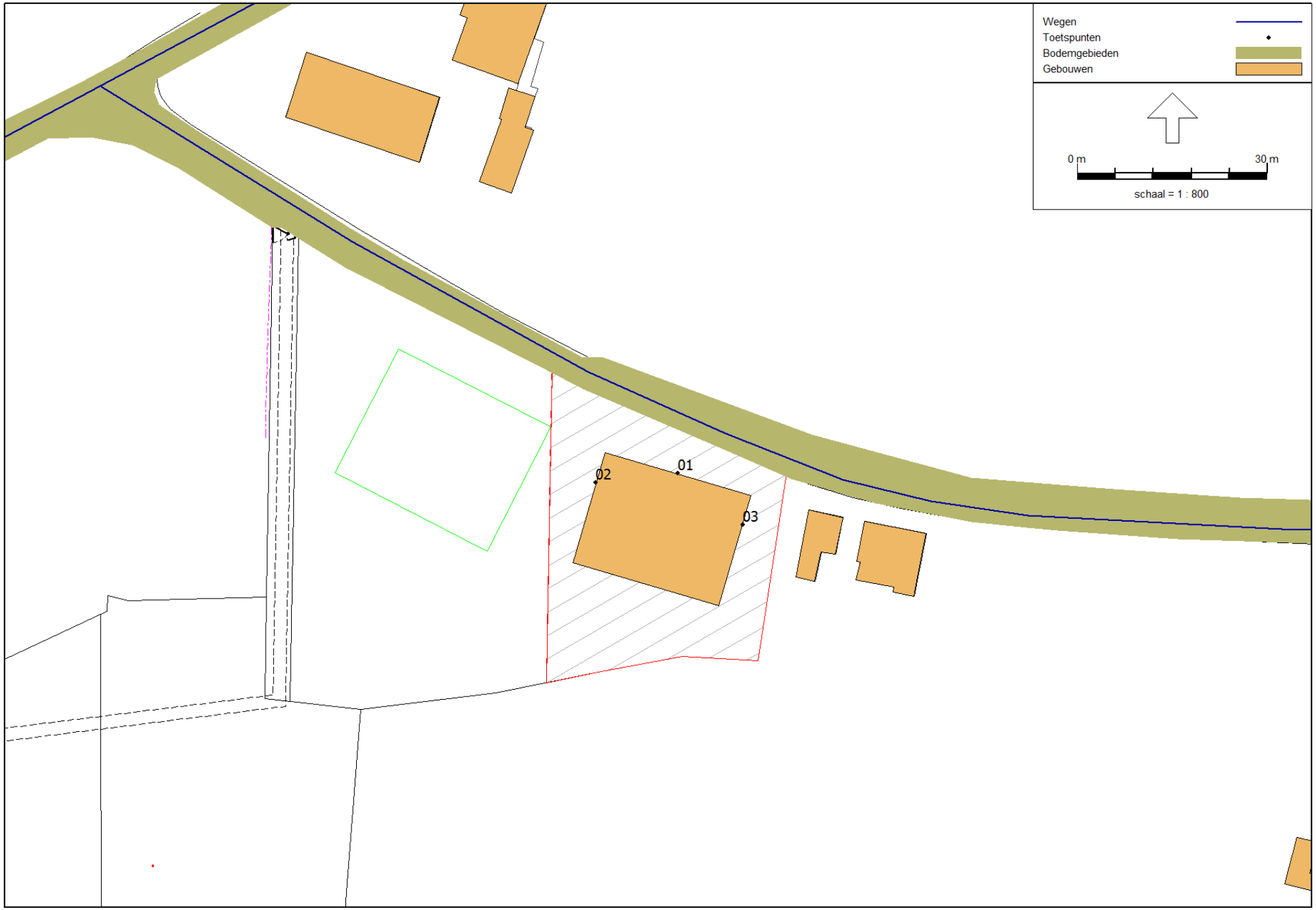
De totale gecumuleerde geluidsbelasting van het wegverkeer voldoet aan de voorwaarden voor een goed woon- en leefklimaat en een de grenswaarde voor de geluidwering van de gevels. Er is sprake van een goede ruimtelijke ordening en nader onderzoek naar aanvullende geluidwerende voorzieningen is niet nodig.

Vanuit het oogpunt van verkeersgeluid kan een woonhuis op het beoogde bouwvlak van het plan worden gerealiseerd.

Bijlage 1:

Items geluidsmodel

Wegen
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
0 m
80 m
schaal = 1 : 2000
Smalriemseweg
02
01
03
Landgoed 't Rijsbosch

Wegen
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
0 m
30 m
schaal = 1 : 800
01
02
03

Model: Plansituatie
Smalriemseweg - Beusichem
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Type	Cpl	Cpl_W	Helling	Wegdek	V(MR(D))	V(MR(A))	V(MR(N))	V(MR(P4))	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(LV(P4))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(MV(P4))
	Lekdijk Oost	0,00	--	Relatief	Intensiteit	False	1,5	0	W0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	Koningsstraatje	0,00	--	Relatief	Intensiteit	False	1,5	0	W0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	Smalriemseweg	0,00	--	Relatief	Intensiteit	False	1,5	0	W0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	Einde	0,00	--	Relatief	Intensiteit	False	1,5	0	W0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	Einde	0,00	--	Relatief	Intensiteit	False	1,5	0	W0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	Veerweg	0,00	--	Relatief	Intensiteit	False	1,5	0	W0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
weg	Lekdijk West	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	60	60	60	--	60	60	60	--	60	60	60	--
weg	Lekdijk West	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	60	60	60	--	60	60	60	--	60	60	60	--
weg	Smalriemseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	60	60	60	--	60	60	60	--	60	60	60	--
weg	Lekdijk West	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	60	60	60	--	60	60	60	--	60	60	60	--
weg	Smalriemseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	60	60	60	--	60	60	60	--	60	60	60	--

Model: Plansituatie
Smalriemseweg - Beusichem
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	V(ZV(P4))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%Int(P4)	%MR(D)	%MR(A)	%MR(N)	%MR(P4)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%LV(P4)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%MV(P4)	%ZV(D)
	--	--	--	--	0,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	0,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	0,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	0,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	0,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	0,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
weg	60	60	60	--	1700,00	6,97	3,18	0,46	--	--	--	--	--	95,78	95,25	93,37	--	3,75	4,59	5,25	--	0,47
weg	60	60	60	--	1700,00	6,97	3,18	0,46	--	--	--	--	--	95,78	95,25	93,37	--	3,75	4,59	5,25	--	0,47
weg	60	60	60	--	500,00	6,97	3,18	0,46	--	--	--	--	--	95,78	95,25	93,37	--	3,75	4,59	5,25	--	0,47
weg	60	60	60	--	500,00	6,97	3,18	0,46	--	--	--	--	--	95,78	95,25	93,37	--	3,75	4,59	5,25	--	0,47
weg	60	60	60	--	208,00	7,18	2,90	0,28	--	--	--	--	--	96,29	100,00	100,00	--	2,93	--	--	--	0,78

Model: Plansituatie
Smalriemseweg - Beusichem
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	%ZV(A)	%ZV(N)	%ZV(P4)	MR(D)	MR(A)	MR(N)	MR(P4)	LV(D)	LV(A)	LV(N)	LV(P4)	MV(D)	MV(A)	MV(N)	MV(P4)	ZV(D)	ZV(A)	ZV(N)	ZV(P4)	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250	LE (D) 500
	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
weg	0,16	1,38	--	--	--	--	--	113,49	51,49	7,30	--	4,44	2,48	0,41	--	0,56	0,09	0,11	--	75,09	83,40	89,17	95,31
weg	0,16	1,38	--	--	--	--	--	113,49	51,49	7,30	--	4,44	2,48	0,41	--	0,56	0,09	0,11	--	75,09	83,40	89,17	95,31
weg	0,16	1,38	--	--	--	--	--	33,38	15,14	2,15	--	1,31	0,73	0,12	--	0,16	0,03	0,03	--	69,78	78,09	83,86	90,00
weg	0,16	1,38	--	--	--	--	--	33,38	15,14	2,15	--	1,31	0,73	0,12	--	0,16	0,03	0,03	--	69,78	78,09	83,86	90,00
weg	--	--	--	--	--	--	--	14,38	6,03	0,58	--	0,44	--	--	--	0,12	--	--	--	66,08	74,24	79,94	86,35

Model: Plansituatie
Smalriemseweg - Beusichem
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (D) 1k	LE (D) 2k	LE (D) 4k	LE (D) 8k	LE (A) 63	LE (A) 125	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k	LE (A) 2k	LE (A) 4k	LE (A) 8k	LE (N) 63	LE (N) 125	LE (N) 250	LE (N) 500	LE (N) 1k	LE (N) 2k	LE (N) 4k	LE (N) 8k
	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
weg	102,29	98,72	91,91	81,46	71,71	80,16	85,99	91,88	98,87	95,33	88,52	78,12	64,06	72,44	78,46	84,14	90,65	87,11	80,31	70,17
weg	102,29	98,72	91,91	81,46	71,71	80,16	85,99	91,88	98,87	95,33	88,52	78,12	64,06	72,44	78,46	84,14	90,65	87,11	80,31	70,17
weg	96,97	93,41	86,59	76,14	66,39	74,85	80,68	86,56	93,56	90,01	83,20	72,81	58,75	67,13	73,15	78,83	85,33	81,79	75,00	64,86
weg	96,97	93,41	86,59	76,14	66,39	74,85	80,68	86,56	93,56	90,01	83,20	72,81	58,75	67,13	73,15	78,83	85,33	81,79	75,00	64,86
weg	93,30	89,72	82,90	72,39	60,87	68,54	73,36	81,49	89,16	85,51	78,66	67,56	50,72	58,38	63,21	71,33	79,01	75,36	68,51	57,41

Model: Plansituatie
Smalriemseweg - Beusichem
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (P4) 63	LE (P4) 125	LE (P4) 250	LE (P4) 500	LE (P4) 1k	LE (P4) 2k	LE (P4) 4k	LE (P4) 8k
	--	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	--	--	--	--
weg	--	--	--	--	--	--	--	--
weg	--	--	--	--	--	--	--	--
weg	--	--	--	--	--	--	--	--
weg	--	--	--	--	--	--	--	--
weg	--	--	--	--	--	--	--	--

Model: Plansituatie
Smalriemseweg - Beusichem
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
01		4,14	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
03		4,16	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
02		4,17	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja

Model: Plansituatie
Smalriemseweg - Beusichem
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Bf
verbinding	lokale weg	0,00
verbinding	regionale weg	0,00
kruising	lokale weg	0,00
verbinding	lokale weg	0,00
verbinding	lokale weg	0,00
kruising	regionale weg|lokale weg	0,00
verbinding	lokale weg	0,00
verbinding	overig	0,00
kruising	overig	0,00
verbinding	lokale weg	0,00
verbinding	regionale weg	0,00
verbinding	regionale weg	0,00
verbinding	lokale weg	0,00
verbinding	overig	0,00
verbinding	lokale weg	0,00
verbinding	overig	0,00
kruising	regionale weg|lokale weg	0,00
kruising	lokale weg	0,00
kruising	regionale weg|overig	0,00
kruising	regionale weg|lokale weg	0,00
verbinding	regionale weg	0,00
kruising	lokale weg	0,00
kruising	regionale weg|lokale weg	0,00
verbinding	regionale weg	0,00
verbinding	lokale weg	0,00
verbinding	overig	0,00
verbinding	regionale weg	0,00
verbinding	lokale weg	0,00
verbinding	regionale weg	0,00
kruising	lokale weg|overig	0,00
verbinding	regionale weg	0,00
water	waterloop	0,00
water	meer, plas	0,00
meer, plas		0,00
water	waterloop	0,00
water	meer, plas	0,00

Model: Plansituatie
Smalriemseweg - Beusichem
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Gebruiksfunctie	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
		13,07	4,20	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
14	Einde	9,49	5,03	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
1	Lekdijk West	9,29	5,88	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
12	Einde	9,95	4,97	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		4,86	4,75	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		5,07	6,08	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		5,99	4,43	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
16	Einde	8,08	5,54	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		3,31	4,98	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		9,49	5,03	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		6,31	4,30	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
25	Smalriemseweg	7,82	4,34	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
55	Smalriemseweg	9,28	4,36	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
53	Smalriemseweg	8,98	4,20	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
27	Smalriemseweg	6,52	4,39	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		4,08	4,07	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
52	Smalriemseweg	9,43	4,51	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
51	Smalriemseweg	7,72	4,35	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		0,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		3,29	4,17	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		7,79	5,10	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		3,29	4,17	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
54	Smalriemseweg	8,34	4,63	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
37	Smalriemseweg	5,80	4,34	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		5,50	4,28	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
13	Einde	9,68	5,07	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
66	Smalriemseweg	7,77	4,50	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
8	Einde	8,04	5,16	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		10,51	4,29	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
10	Einde	4,33	8,58	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		5,27	4,52	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		6,22	3,95	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
64	Smalriemseweg	9,92	4,56	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		6,22	3,95	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		2,57	4,31	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		2,75	8,05	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		4,46	4,74	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
1	De Keuning	8,34	4,85	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		0,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
33	Smalriemseweg	9,01	4,34	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
49	Smalriemseweg	7,44	4,65	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
56	Smalriemseweg	7,82	4,52	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		4,11	4,88	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		7,00	4,14	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		4,77	4,37	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Plansituatie
Smalriemseweg - Beusichem
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Gebruiksfunctie	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
		4,71	4,15	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		0,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		4,68	4,24	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
58	Smalriemseweg	7,98	4,60	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		0,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
47	Smalriemseweg	7,35	4,78	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
5	Einde	6,81	5,10	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		3,81	8,12	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
60	Smalriemseweg	7,82	4,75	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		8,87	4,30	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		0,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		0,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		10,22	4,87	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
45	Smalriemseweg	7,25	4,32	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
7	Einde	8,79	5,89	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
62	Smalriemseweg	8,12	4,73	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
9	Einde	7,26	7,88	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
35	Smalriemseweg	9,30	4,82	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
11	Einde	7,26	7,88	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
4	Einde	9,02	5,15	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
11	Einde	8,81	5,93	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
43	Smalriemseweg	9,32	4,03	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		4,06	7,49	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
41	Smalriemseweg	9,32	4,03	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
6	Einde	8,73	4,74	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		0,95	6,24	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		4,60	5,45	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
1	Veerweg	14,61	8,65	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
3	Lekdijk West	9,68	5,33	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		10,76	4,43	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		0,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
2	Veerweg	9,79	7,01	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		7,90	5,37	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		7,50	5,25	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		0,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
4	Veerweg	7,66	5,61	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
3	Veerweg	11,52	5,49	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		3,23	3,99	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		5,28	6,16	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		4,74	5,53	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		7,00	4,45	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
5	Lekdijk West	10,80	4,68	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
5	Veerweg	12,30	5,19	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		6,17	4,04	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
62	Smalriemseweg	4,75	4,05	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Plansituatie
Smalriemseweg - Beusichem
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Gebruiksfunctie	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
		9,09	4,37	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
29	Smalriemseweg	10,73	4,34	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		0,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		5,34	4,82	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		5,34	4,82	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		5,34	4,82	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		0,00	0,00	Eigen waarde		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
1	0,10m (Binnen)	8,00	4,14	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Bijlage 2:

Verkeersgegevens

VERKEERSTELLING

Motorvoertuigen

Lekdijk West, Beusichem

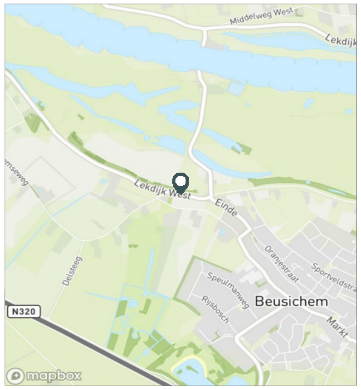
Tussen Smalriemseweg en Veerweg

Meetlocatie

Lekdijk West
Beusichem
Tussen Smalriemseweg en Veerweg
Ri. 1 = Ri. Oost (Veerweg)
Ri. 2 = Ri. West (Smalriemseweg)

Meting

Meetperiode: 29 oktober t/m 5 november 2018
Methodiek: Telslangen (Meetel MC)
In opdracht van: BuroDb
Uitgevoerd door: Meetel

Voertuigclassificatie

Voertuigclassificatie op basis van ascombinaties
L = Licht verkeer (2 assen, asafstand < 3,7 m)
M = Middelzwaar verkeer (2 assen, asafstand > 3,7 m)
Z = Zwaar verkeer (3 of meer assen)

INTENSITEITEN

	Doorsnede				Ri. Oost		Ri. West	
	Werkdag		Weekdag		Werkdag	Weekdag	Werkdag	Weekdag
Etmaal (0-24u)	1477	100%	1395	100%	780	740	698	655
Dag (7-19u)	1224	82,8%	1166	83,6%	642	617	581	549
Avond (19-23u)	194	13,1%	178	12,7%	109	98	85	80
Nacht (23-7u)	60	4,0%	52	3,7%	29	26	31	26
Ochtendspits (7-9u)	196	13,3%	151	10,8%	87	68	109	83
Avondspits (16-18u)	280	19,0%	255	18,3%	158	142	122	112

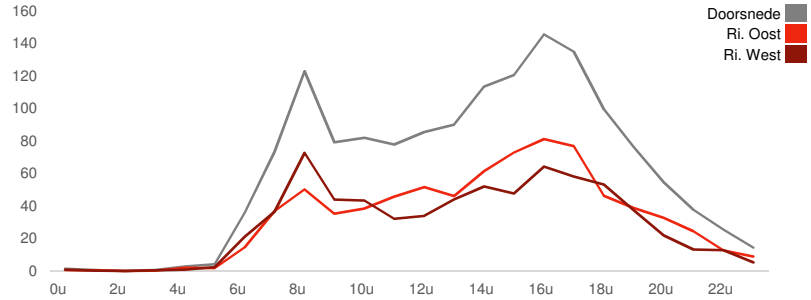
UURCIJFERS

	Doorsnede				Ri. Oost		Ri. West	
	Werkdag		Weekdag		Werkdag	Weekdag	Werkdag	Weekdag
00:00 - 01:00	1	0,1%	3	0,2%	1	2	1	1
01:00 - 02:00	1	0,0%	1	0,1%	0	1	0	1
02:00 - 03:00	0	0,0%	1	0,0%	0	0	0	0
03:00 - 04:00	1	0,0%	1	0,1%	0	0	0	1
04:00 - 05:00	3	0,2%	2	0,2%	2	2	1	1
05:00 - 06:00	4	0,3%	3	0,2%	2	1	2	2
06:00 - 07:00	36	2,4%	27	2,0%	15	11	21	16
07:00 - 08:00	73	5,0%	56	4,0%	37	29	36	27
08:00 - 09:00	123	8,3%	95	6,8%	50	39	73	56
09:00 - 10:00	79	5,4%	70	5,0%	35	31	44	39
10:00 - 11:00	82	5,5%	79	5,7%	38	38	43	41
11:00 - 12:00	78	5,3%	83	5,9%	46	47	32	36
12:00 - 13:00	85	5,8%	92	6,6%	52	56	34	36
13:00 - 14:00	90	6,1%	102	7,3%	46	53	44	49
14:00 - 15:00	113	7,7%	123	8,8%	61	66	52	56
15:00 - 16:00	120	8,2%	127	9,1%	73	75	48	52
16:00 - 17:00	145	9,8%	135	9,7%	81	76	64	59
17:00 - 18:00	135	9,1%	120	8,6%	77	67	58	53
18:00 - 19:00	99	6,7%	85	6,1%	46	41	53	44
19:00 - 20:00	76	5,2%	68	4,9%	39	36	37	32
20:00 - 21:00	55	3,7%	49	3,5%	33	29	22	21
21:00 - 22:00	38	2,5%	36	2,6%	24	22	13	15
22:00 - 23:00	25	1,7%	24	1,7%	13	11	13	12
23:00 - 24:00	14	1,0%	13	0,9%	9	8	5	5

VOERTUIGVERDELING

	Doorsnede				Ri. Oost		Ri. West	
	Werkdag		Weekdag		Werkdag	Weekdag	Werkdag	Weekdag
Licht (L)	1405	95,1%	1334	95,6%	95,3%	95,9%	95,0%	95,3%
Middelzwaar (M)	64	4,3%	55	3,9%	4,3%	3,7%	4,4%	4,1%
Zwaar (Z)	8	0,5%	7	0,5%	0,4%	0,4%	0,7%	0,6%

UURVERLOOP WERKDAG PER RIJRICHTING

ETMAALTOTALEN

	Aantal voertuigen
di 30-okt	1526
wo 31-okt	1568
do 1-nov	1435
vr 2-nov	1558
za 3-nov	1293
zo 4-nov	1085

SNELHEID

	Doorsnede	Ri. Oost	Ri. West
Gem. snelheid	55	55	53
V85	69	71	68
< 20 km/u	1,4%	1,5%	1,2%
20 - 30 km/u	9,7%	10,9%	8,4%
30 - 40 km/u	8,2%	5,7%	11%
40 - 50 km/u	11,9%	10,5%	13,5%
50 - 60 km/u	29%	28,1%	30%
60 - 70 km/u	26,4%	27,7%	24,9%
70 - 80 km/u	9,7%	10,8%	8,4%
> 80 km/u	3,8%	4,8%	2,6%

VERKEERSTELLING

Motorvoertuigen

Smalriemseweg, Beusichem

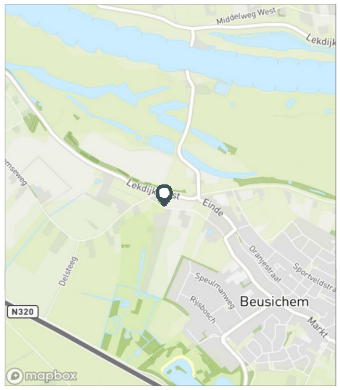
Tussen Koningsstraatje en Smalriemseweg

Meetlocatie

Smalriemseweg
Beusichem
Tussen Koningsstraatje en Smalriemseweg
Ri. 1 = Ri. West (Smalriemseweg)
Ri. 2 = Ri. Oost (Koningsstraatje)

Meting

Meetperiode: 29 oktober t/m 5 november 2018
Methodiek: Telslangen (Meetel MC)
In opdracht van: BuroDb
Uitgevoerd door: Meetel

Voertuigclassificatie

Voertuigclassificatie op basis van ascombinaties
L = Licht verkeer (2 assen, asafstand < 3,7 m)
M = Middelzwaar verkeer (2 assen, asafstand > 3,7 m)
Z = Zwaar verkeer (3 of meer assen)

INTENSITEITEN

	Doorsnede				Ri. West		Ri. Oost	
	Werkdag		Weekdag		Werkdag	Weekdag	Werkdag	Weekdag
Etmaal (0-24u)	176	100%	170	100%	85	81	91	89
Dag (7-19u)	154	87,1%	147	86,2%	75	70	78	77
Avond (19-23u)	21	11,7%	20	11,6%	10	10	11	10
Nacht (23-7u)	2	1,2%	4	2,2%	1	2	1	2
Ochtendspits (7-9u)	27	15,1%	21	12,5%	14	11	13	10
Avondspits (16-18u)	27	15,3%	26	15,5%	11	11	16	15

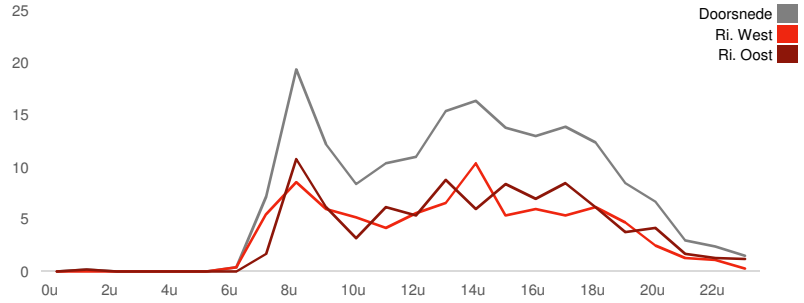
UURCIJFERS

	Doorsnede				Ri. West		Ri. Oost	
	Werkdag		Weekdag		Werkdag	Weekdag	Werkdag	Weekdag
00:00 - 01:00	0	0,0%	1	0,7%	0	1	0	0
01:00 - 02:00	0	0,1%	0	0,3%	0	0	0	0
02:00 - 03:00	0	0,0%	0	0,2%	0	0	0	0
03:00 - 04:00	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0	0
04:00 - 05:00	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0	0
05:00 - 06:00	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0	0
06:00 - 07:00	0	0,2%	0	0,2%	0	0	0	0
07:00 - 08:00	7	4,1%	6	3,4%	6	4	2	2
08:00 - 09:00	19	11,0%	16	9,2%	9	7	11	8
09:00 - 10:00	12	6,9%	11	6,7%	6	6	6	5
10:00 - 11:00	8	4,8%	10	5,7%	5	6	3	4
11:00 - 12:00	10	5,9%	10	6,1%	4	4	6	6
12:00 - 13:00	11	6,2%	11	6,4%	6	6	5	5
13:00 - 14:00	15	8,7%	14	8,2%	7	6	9	8
14:00 - 15:00	16	9,3%	17	9,8%	10	9	6	7
15:00 - 16:00	14	7,8%	14	8,1%	5	5	8	9
16:00 - 17:00	13	7,4%	12	7,2%	6	5	7	7
17:00 - 18:00	14	7,9%	14	8,3%	5	6	9	8
18:00 - 19:00	12	7,0%	12	7,1%	6	5	6	7
19:00 - 20:00	9	4,8%	8	4,6%	5	4	4	4
20:00 - 21:00	7	3,8%	7	4,0%	3	3	4	4
21:00 - 22:00	3	1,7%	3	1,8%	1	1	2	2
22:00 - 23:00	2	1,4%	2	1,3%	1	1	1	1
23:00 - 24:00	2	0,9%	2	1,0%	0	0	1	1

VOERTUIGVERDELING

	Doorsnede				Ri. West		Ri. Oost	
	Werkdag		Weekdag		Werkdag	Weekdag	Werkdag	Weekdag
Licht (L)	169	96,0%	165	96,8%	97,9%	98,2%	94,3%	95,5%
Middelzwaar (M)	6	3,2%	4	2,5%	1,6%	1,4%	4,6%	3,5%
Zwaar (Z)	1	0,8%	1	0,7%	0,5%	0,4%	1,1%	1,0%

UURVERLOOP WERKDAG PER RIJRICHTING

ETMAALTOTALEN

	Aantal voertuigen
di 30-okt	193
wo 31-okt	175
do 1-nov	149
vr 2-nov	196
za 3-nov	176
zo 4-nov	133
ma 5-nov	159

SNELHEID

	Doorsnede	Ri. West	Ri. Oost
Gem. snelheid	35	33	37
V85	43	41	45
< 15 km/uur	1,8%	2,4%	1,2%
15 - 20 km/uur	4,3%	4,7%	4,0%
20 - 25 km/uur	6,6%	7,7%	5,7%
25 - 30 km/uur	14,4%	17,8%	11,3%
30 - 35 km/uur	24,2%	27,6%	21,1%
35 - 40 km/uur	24,7%	22,7%	26,5%
40 - 45 km/uur	13,5%	10,8%	16,1%
> 45 km/uur	10,5%	6,4%	14,2%

Bijlage 3:

Resultaten geluidsmodel

Rapport: Resultatentabel
Model: Plansituatie
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Lekdijk West
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
01_A	1,50	36,77	33,37	25,16	36,64
01_B	4,50	38,17	34,77	26,57	38,04
01_C	7,50	39,22	35,82	27,63	39,10
02_A	1,50	33,02	29,62	21,41	32,89
02_B	4,50	34,44	31,04	22,85	34,32
02_C	7,50	35,70	32,30	24,10	35,57
03_A	1,50	33,09	29,69	21,49	32,96
03_B	4,50	34,32	30,92	22,72	34,19
03_C	7,50	35,53	32,12	23,93	35,40

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Plansituatie
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Smalriemseweg
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
01_A	1,50	44,81	40,56	30,45	43,95
01_B	4,50	44,78	40,54	30,44	43,92
01_C	7,50	44,21	39,96	29,90	43,36
02_A	1,50	38,26	34,13	24,32	37,49
02_B	4,50	38,90	34,78	25,04	38,15
02_C	7,50	38,91	34,82	25,16	38,18
03_A	1,50	39,23	34,98	24,88	38,37
03_B	4,50	39,34	35,08	24,98	38,48
03_C	7,50	38,71	34,44	24,30	37,84

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Plansituatie
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
01_A	1,50	50,44	46,32	36,58	49,69
01_B	4,50	50,64	46,56	36,93	49,92
01_C	7,50	50,41	46,37	36,92	49,74
02_A	1,50	44,40	40,44	31,12	43,79
02_B	4,50	45,23	41,31	32,09	44,65
02_C	7,50	45,61	41,75	32,67	45,08
03_A	1,50	45,18	41,11	31,52	44,47
03_B	4,50	45,53	41,49	32,01	44,86
03_C	7,50	45,41	41,44	32,13	44,79

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

BU
RO
DB

info@burodb.nl _ www.burodb.nl

maakt de ruimte

transect: *archeologie, erfgoed, ruimte*

Transect-rapport 357

Landgoed Beusichem

Gemeente Buren (GL)

Archeologisch bureauonderzoek

Auteur	Drs. A.A. Kerkhoven
Versie	Definitief 1.1
Projectcode	13110036
Datum	18-03-2014
Opdrachtgever	Chr. van Arnhem en zonen BV Ant. Van Diemenstraat 36 4104 AE Culemborg
Uitvoerder	Transect Australiëlaan 5-a 3526 AB Utrecht
Bevoegde overheid	Gemeente Buren
ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	59429
Beheer en plaats documentatie	Transect, Utrecht
Illustratie voorblad	Definitief schetsontwerp Gebiedsontwikkeling Beusichem westzijde (P15 (stads-)landschappen)

Autorisatie		
Naam	Datum	Paraaf
Drs. T. Nales (Senior KNA Prospector)	18-03-2014	

ISSN: 2211-7067

© Transect, Utrecht

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

Transect aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Australiëlaan 5-a
3526 AB Utrecht

T: 030-7620705
F: 030-7620706
E: informatie@transect.nl

Samenvatting

In opdracht van Chr. van Arnhem en zonen BV heeft Transect in november 2013 een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd ten behoeve van de ontwikkeling van een landgoed aan de westzijde van Beusichem (zie figuur 1). Het bureauonderzoek heeft betrekking op de eerste fase van de landgoedontwikkeling (zie de groen en oranje afgekaderde percelen in figuur 2). In dit rapport wordt hieraan gerefereerd als 'het plangebied'. Het plangebied is circa 20,8 ha groot en bestaat op dit moment grotendeels uit akkers en weilanden.

Het archeologisch bureauonderzoek is uitgevoerd ten behoeve van een bestemmingsplanwijziging. In dit kader dient ook rekening te worden gehouden met het behoud van belangrijke archeologische waarden, die als gevolg van de geplande bodemingrepen verstoord kunnen worden. Uitgangspunt hiervoor is de archeologische verwachtings- en beleidskaart van de gemeente Buren (Botman & Benjamins 2008). Het plangebied omvat op deze kaart zowel zones met een lage verwachting, als zones met een middelhoge en hoge archeologische verwachting. Door de omvang van het plangebied is in alle zones sprake van een onderzoeksplicht. Deze plicht behelst in eerste instantie het specificeren en actualiseren van de archeologische verwachtingen, zoals deze op de archeologische verwachtings- en beleidskaart van de gemeente Buren staan gedefinieerd.

Op basis van het bureauonderzoek zijn de volgende conclusies te trekken:

1) In het noordelijke deel van het plangebied ligt een zone met een hoge archeologische verwachting voor wat betreft nederzettingsresten uit de Romeinse tijd en de Vroege Middeleeuwen (zie figuur 9). Deze worden verwacht vanaf maaiveld tot circa 0,5 m –Mv.
2) In het zuidelijke deel van het plangebied ligt een zone met een hoge archeologische verwachting voor wat betreft nederzettingsresten uit het Neolithicum, de Bronstijd, de Romeinse tijd en de Vroege Middeleeuwen (zie figuur 9). Deze worden verwacht vanaf maaiveld tot circa 3,3 m –Mv.
3) In het midden van het plangebied ligt een rivierkomgebied en oeverwalachtige vlakte. Deze wordt bevestigd door het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN, zie bijlage 6). Deze zone heeft een middelhoge archeologische verwachting op grond van de mogelijke aanwezigheid van sporen van landgebruik, die bij eventueel op de stroomruggen gelegen nederzettingen horen.
4) In het komgebied en oeverwalachtige vlakte staat in het centraal Archeologisch Informatiesysteem (Archis) van de Rijksdienst voor het Cultureelerfgoed (RCE) een archeologische waarneming geregistreerd met waarnemingsnr. 11648 (zie bijlage 7). Dit betreft echter geen archeologische waarneming, maar een bodemkundige waarneming, waarbij op een diepte van circa 1,0 m –Mv een zogenaamde laklaag is waargenomen. Een laklaag is een bodem die zich vormt in een oeverzone. Dergelijke bodems zijn op zichzelf dus geen archeologische waarde. Daarom is deze waarneming bij het definiëren van de hoge archeologische verwachtingszones buiten beschouwing gelaten.
5) Het is onbekend of en in hoeverre er bodemverstoring heeft plaatsgevonden in het plangebied, in relatie tot het gebruik als bouwland/grasland. Het plangebied lijkt op basis van historisch kaartmateriaal vanaf de 19e eeuw onbebouwd te zijn geweest.

Advies

Geadviseerd wordt om de in figuur 9 gedefinieerde zones met een hoge archeologische en middelhoge verwachting in het bestemmingsplan als dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' op te nemen én hier via de planregels de voorwaarde aan te verbinden dat bij bodemingrepen dieper dan 30 cm –Mv eerst archeologisch inventariserend veldonderzoek plaatsvindt. Op basis van de resultaten van dergelijk onderzoek kan in voorkomende gevallen een selectiebesluit worden genomen voor wat betreft eventueel noodzakelijke behoudsmaatregelen.

Inhoud

Samenvatting 3

1. Aanleiding 5

2. Aard en doel van het archeologisch vooronderzoek 7

3. Afbakening plan- en onderzoeksgebied 8

4. Consequenties toekomstig gebruik 10

5. Beleidskader 11

6. Bodem en geomorfologie 12

7. Archeologische waarden 16

8. Huidig gebruik, historische situatie en bodemverstoringen 18

9. Gespecificeerde archeologische verwachting 21

10. Conclusie en Advies 23

11. Geraadpleegde bronnen 24

Bijlage 1: Toekomstige situatie plangebied 25

Bijlage 2: Archeologische verwachtings- en beleidskaart gemeente Buren 26

Bijlage 3: Archeologische Basiskaart 27

Bijlage 4: Archeologische verwachtingskaart Prehistorie – Romeinse tijd 27

Bijlage 5: Archeologische verwachtingskaart Middeleeuwen – Nieuwe tijd 29

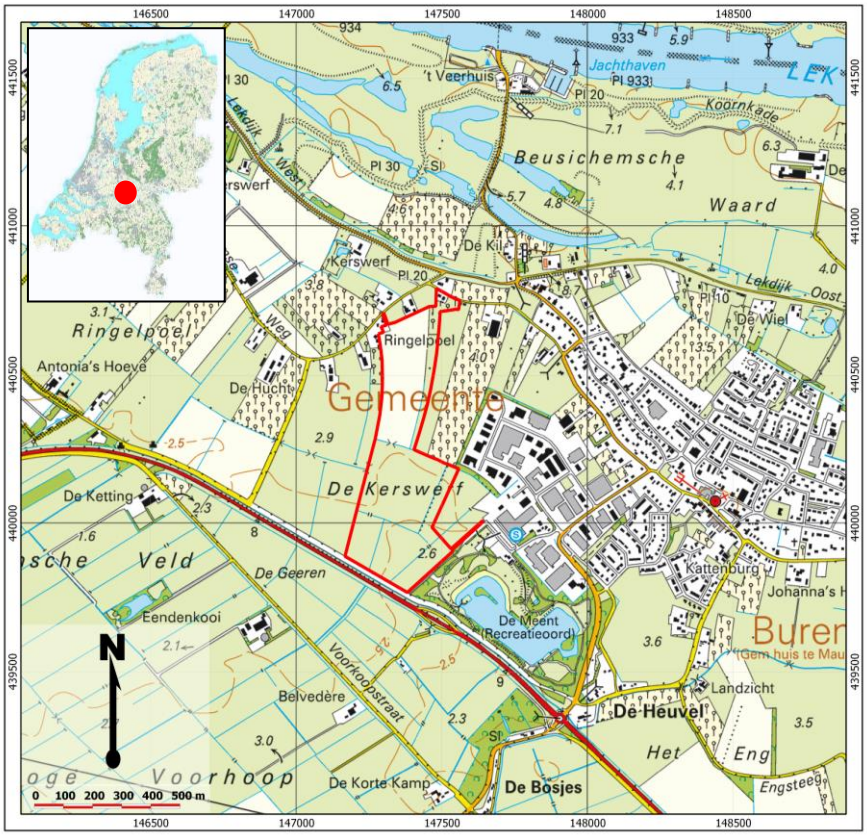
Bijlage 6: Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN2) 30

Bijlage 7: Archeologische waarden en onderzoeksmeldingen (Archis2) 31

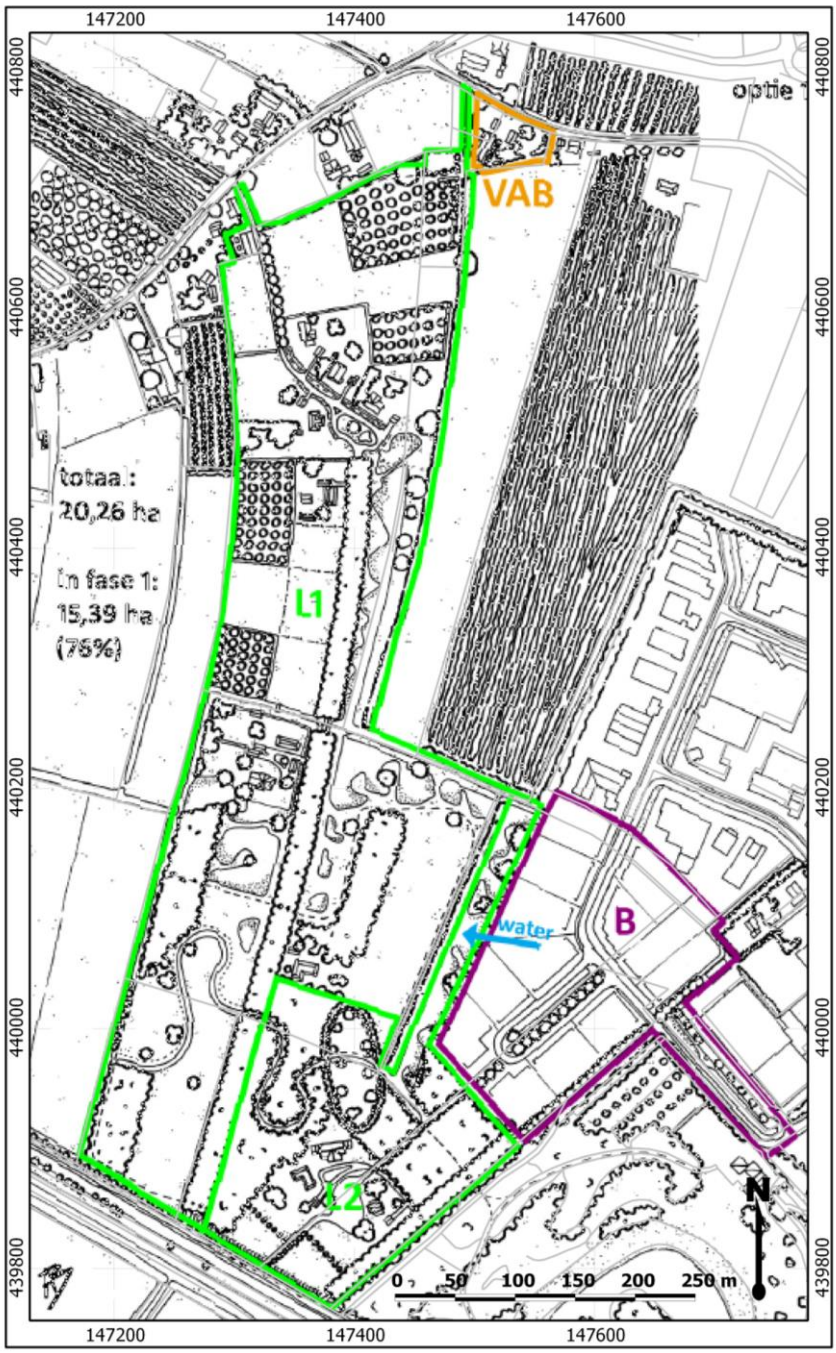
1. Aanleiding

In opdracht van Chr. van Arnhem en zonen BV heeft Transect in november 2013 een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd ten behoeve van de ontwikkeling van een landgoed aan de westzijde van Beusichem (zie figuur 1). Het bureauonderzoek heeft betrekking op de eerste fase van de landgoedontwikkeling (zie de groen en oranje afgekaderde percelen in figuur 2). In dit rapport wordt hieraan gerefereerd als 'het plangebied'. Het plangebied is circa 20,8 ha groot en bestaat op dit moment grotendeels uit akkers en weilanden.

Het archeologisch bureauonderzoek is uitgevoerd ten behoeve van een bestemmingsplanwijziging. In dit kader dient ook rekening te worden gehouden met het behoud van belangrijke archeologische waarden, die als gevolg van de geplande bodemingrepen verstoord kunnen worden. Uitgangspunt hiervoor is de archeologische verwachtings- en beleidskaart van de gemeente Buren (Botman & Benjamins 2008). Het plangebied omvat op deze kaart zowel zones met een lage verwachting, als zones met een middelhoge en hoge archeologische verwachting. Door de omvang van het plangebied is in alle zones sprake van een onderzoeksplicht. Deze plicht behelst in eerste instantie het specificeren en actualiseren van de archeologische verwachtingen, zoals deze op de archeologische verwachtings- en beleidskaart van de gemeente Buren staan gedefinieerd.

Figuur 1: Topografische kaart met het plangebied (rode begrenzing).

Figuur 2: Fasering van de ontwikkeling van het landgoed Beusichem westzijde. De scope van het bureauonderzoek omvat de groen en oranje omkaderde delen.

2. Aard en doel van het archeologisch vooronderzoek

Om de archeologische waarde van het plangebied te kunnen bepalen is gekozen voor een bureauonderzoek (BO). Het doel van het archeologisch bureauonderzoek is het specificeren van de archeologische verwachting. Dat wil zeggen het aan de hand van beschikbare en nieuwe informatie over de archeologie, cultuurhistorie, geomorfologie, bodemkunde en het grondgebruik definiëren van de kans dat binnen het plangebied sprake is van archeologische resten.

Het resultaat van het archeologisch bureauonderzoek is een rapport met een conclusie voor wat betreft het risico dat eventueel aanwezige archeologische waarden in het plangebied worden verstoord als gevolg van de voorgenomen bodemingrepen. Aan de hand hiervan wordt een advies voor eventuele vervolgstappen geformuleerd. Met het rapport kan de bevoegde overheid een beslissing nemen in het kader van de vergunningverlening. Het rapport bevat waar mogelijk gegevens over de aan- of afwezigheid, diepteligging, aard, omvang, ouderdom, gaafheid, conservering en (relatieve) kwaliteit van archeologische waarden.

Het bureauonderzoek is uitgevoerd conform protocol 4002 van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 3.2 (KNA 3.2). In dit kader is onder andere het centraal Archeologisch Informatiesysteem (ARCHIS-2) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) geraadpleegd, waarin Archeologische MonumentenKaart (AMK) en de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) zijn opgenomen. Aanvullende (cultuur)historische informatie is verkregen uit divers voorhanden historisch kaartmateriaal. Om inzicht te krijgen in de opbouw en ontwikkeling van het landschap zijn onder andere de bodemkaart en beschikbaar geomorfologisch kaartmateriaal geraadpleegd. Deze informatie is aangevuld met relevante informatie uit achtergrondliteratuur.

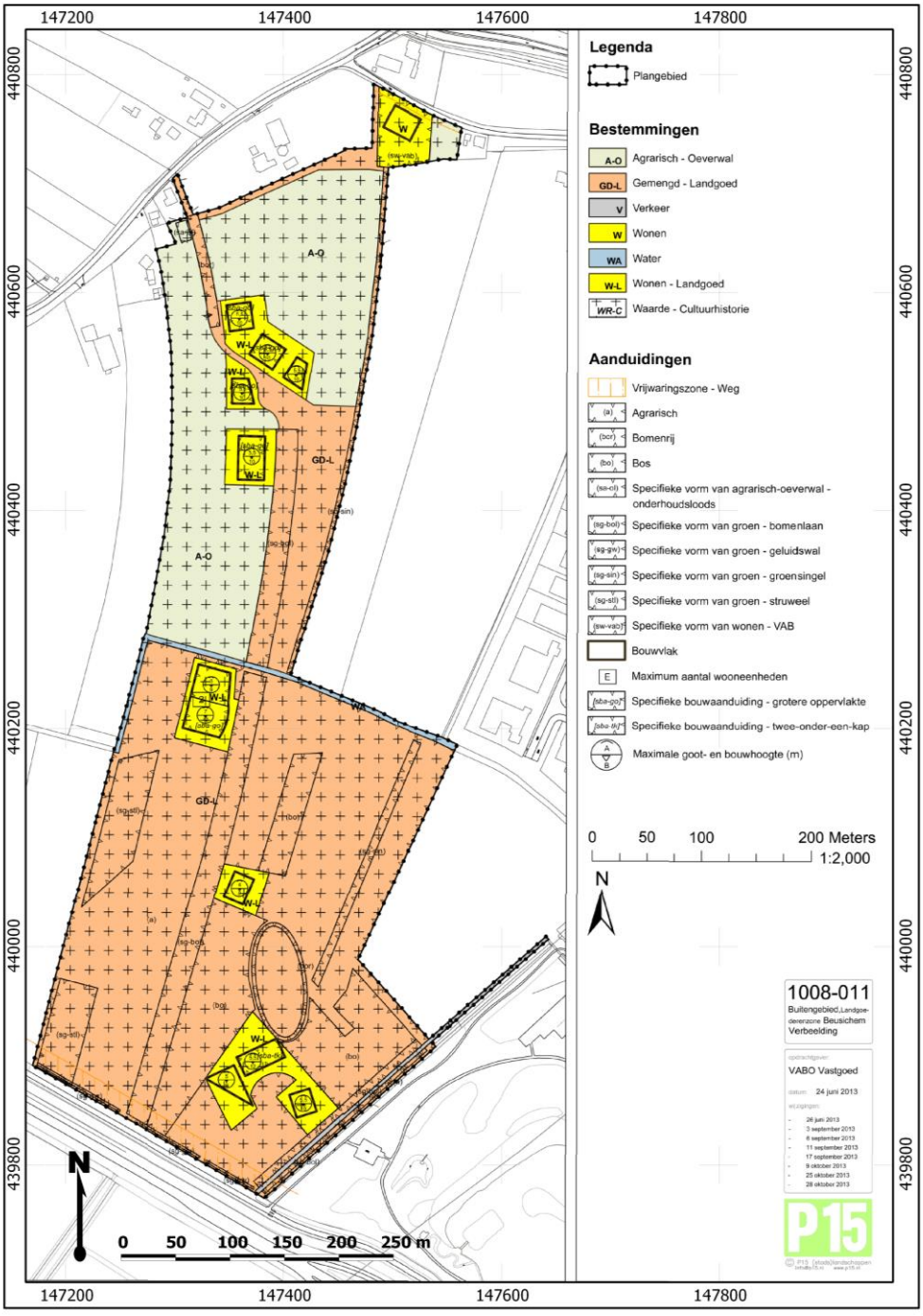
3. Afbakening plan- en onderzoeksgebied

Gemeente	Buren
Plaats	Beusichem
Toponiem	Landgoed Beusichem
Kaartblad	39A
Centrumcoördinaat	147.345/440.219

Binnen het archeologisch bureauonderzoek wordt onderscheid gemaakt in het plangebied en het onderzoeksgebied.

Plangebied
Het plangebied betreft het gebied zoals afgebeeld in figuur 3. Het wordt aan de zuidzijde begrensd door de N320 en de Parallelweg Noord. Aan de westzijde wordt het begrensd door de Delsteeg en de Smalriemseweg. De noordelijke begrenzing wordt gevormd door de Smalriemseweg. Aan de oostzijde wordt het plangebied begrensd door het bedrijventerrein Beusichem Zuid en door het recreatiegebied De Meent. Het plangebied is circa 20,8 hectare groot en beslaat meerdere percelen, die momenteel in gebruik zijn als akkerland en weiland.

Onderzoeksgebied
Om de archeologische verwachting van het plangebied te kunnen specificeren is bij het bureauonderzoek een gebied met een straal van circa 1000 m rond het plangebied betrokken. Dit gebied sluit zowel bodemkundig, als voor wat betreft geomorfologie, archeologie en cultuurhistorie aan bij de verwachte situatie in het plangebied, zodat op een verantwoorde manier uitspraken kunnen worden gedaan over de landschapsgenese en bewoningsgeschiedenis van het plangebied. Bovendien is voor wat betreft de ontstaanswijze van het landschap ook informatie op het niveau van de archeoregio bij het onderzoek betrokken, in dit geval het Zeeuws kleigebied.

Figuur 3: Omvang van het plangebied op de verbeelding van het bestemmingsplan.

4. Consequenties toekomstig gebruik

Planvorming	Landgoed met struwelen, moeraszones, watergangen, wegen en paden en op beperkte schaal woningen
Bodemverstorende werkzaamheden	Grondverzet
Diepte en omvang bodemingrepen	Nog niet bekend

Onderdeel van de landgoedontwikkeling is de aanleg van onder andere nieuwe watergangen, riet en moeraszones, wegen en wandelpaden (zie bijlage 1). Daarnaast worden boomgaarden en struwelen gerealiseerd. Verspreid in het gebied worden tevens woningen gerealiseerd.

Het effect van deze aanlegwerkzaamheden op eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden verschilt. De aanleg van nieuwe waterwegen zal gepaard gaan met diepere ontgravingen dan de aanleg van wandelpaden. In het eerste geval kunnen eventueel aanwezige archeologische waarden worden verstoord, in het tweede geval is de bodemingreep waarschijnlijk dusdanig ondiep, dat nauwelijks sprake zal zijn van een risico op het verstoren van archeologische waarden. De bouw van huizen zal ook gepaard gaan met voor de archeologie potentieel verstorende bodemingrepen. De lage bebouwingsdichtheid biedt echter kansen om bekende archeologische waarden in het plan in te passen. Het is daarom zaak om de ruimte die in het plan aanwezig is om archeologische waarden te ontzien dan ook optimaal te benutten, door tijdig het benodigd onderzoek uit te voeren en onnodige kosten met betrekking tot veiligstellende opgravingen te voorkomen. Hierdoor ontstaat een win-win situatie: de ontwikkelingskosten worden gedrukt en tegelijkertijd wordt de beleidsdoelstelling van de gemeente om archeologische waarden zoveel mogelijk *in situ* te behouden gerealiseerd.

5. Beleidskader

Planologische procedure	Bestemmingsplanwijziging
Beleidskader	Archeologische verwachtings- en beleidskaart gemeente Buren
Ondergrenzen archeologisch onderzoek	>30 cm –Mv bij een oppervlakte: Lage verwachting: >10 ha Middelhoge verwachting: >2000 m^2 Hoge verwachting: >1000 m^2

In 1992 heeft Nederland het *Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed* ondertekend; ook wel het *Verdrag van Malta* of *Valletta* genoemd, naar het eiland en de plaats waar het is ondertekend. Het Verdrag is in 1998 geratificeerd en op 1 september 2008 via de *Wet op de Archeologische Monumentenzorg* (Wamz) geïmplementeerd. De Wamz is een wijzigingswet en omvat een wijziging van de Monumentenwet 1988, de Wet Milieubeheer en de Ontgrondingenwet. Vanuit de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) bestond al een verplichting om bij de voorbereiding van bestemmingsplannen alle ter zake doende belangen mee te wegen. In feite is de Wamz een concrete invulling van deze verplichting en een verbreding van de zorgplicht voor archeologische waarden in het milieubeheer.

Veel gemeenten hebben de wettelijke zorgplicht voor archeologie uitgewerkt in archeologische beleidskaarten, waarop onderscheid wordt gemaakt in zones met een lage, middelhoge en hoge archeologische verwachting én in archeologische waarden. Aan deze zones en waarden zijn vaak oppervlakte- en dieptecriteria gekoppeld op basis waarvan bodemingrepen wel of niet archeologisch onderzoeksplichtig zijn.

Op de archeologische verwachtings- en beleidskaart van de gemeente Buren heeft het noordelijke deel van het plangebied een hoge archeologische verwachting (zie bijlage 2). Daarnaast is sprake van een hoge archeologische verwachtingszone in het zuidelijke deel van het plangebied. Het zuidelijke deel omvat echter grotendeels zones met een lage tot middelhoge archeologische verwachting.

Volgens de erfgoedverordening van Buren geldt in zones met een hoge archeologische verwachting, een onderzoeksplicht voor bodemingrepen met een oppervlakte groter dan 1000 m^2. Voor zones met een lage en middelhoge archeologische verwachting (inclusief 50 m-bufferzones rond archeologische monumenten/terrein) is dit respectievelijk 10 hectare én 2000 m^2. Bodemingrepen die niet dieper reiken dan 30 cm onder maaiveld vallen, onafhankelijk van de oppervlakte, buiten de archeologische onderzoeksplicht.

6. Bodem en geomorfologie

Archeoregio	Utrechts-Gelders rivierengebied
Bodem	Kalkloze poldervaaggronden (kaartcodes Rn44C, Rn47C, Rn67C en Rn95A). In het zuidelijk deel van het plangebied is sprake van zware kleigronden (Rn44C/Rn47C). In het middendeel is sprake van zavel en lichte klei (Rn67C) en in het noordelijk deel van zware zavel en lichte klei (Rn95A).
Geomorfologie	Zuidelijk deel plangebied: Rivierkomvlakte (kaartcode 1M23). Noordelijk deel plangebied: Rivieroeverwal (kaartcode 3K25).
Maaiveld	Ca. 2,4 m +NAP (zuidelijk deel) tot ca. 4,3 m +NAP (noordelijk deel)
Grondwater	III

In het plangebied liggen afzettingen van de Maurik-stroomgordel (Benschop-riviersysteem); een 'fossiele' rivierloop (zie figuur 4, nr. 104). Deze afzettingen liggen volgens Berendsen & Stouthamer (2001) tegen het zuidelijke deel van het plangebied aan. Volgens de archeologische basiskaart van de gemeente Buren liggen zij echter deels in het plangebied (zie bijlage 3). In het noorden van het plangebied zijn afzettingen van de Maurik-stroomgordel door de Redichem-stroomgordel geërodeerd (zie hieronder). De afzettingen liggen naar verwachting op een diepte van 1,9 tot 2,6 m +NAP en kunnen dus in het zuidelijk deel van het plangebied aan maaiveld liggen, gezien hier het maaiveld op circa 2,4 m +NAP ligt.

De sedimentatie vond plaats tussen 6200 BP en 5350 BP (ca. 5200-4100 voor Chr.). In die periode hebben zich aan weerszijden van de rivier zandige oeverwallen ontwikkeld. Deze waren vanwege hun hogere ligging en directe nabijheid van water, uitermate geschikt als nederzettingslocatie. Ook de fossiele stroomrug, die na verlanding van de rivier ontstond, bleef aantrekkelijk als nederzettingslocatie. Dit kwam omdat deze als gevolg van differentiële klink hoger in het landschap kwam te liggen. In een vernattend milieu vormden stroomruggen vaak de enige geschikte nederzettingslocaties.

De afzettingen van de Maurik-stroomgordel zijn dus voor wat betreft het noordelijke deel van het plangebied door die van de Redichem-stroomgordel geërodeerd (zie figuur 4, nr. 144). Volgens Cohen & Stouthamer (2012) betreft het hier afzettingen van de Ravenswaay-stroomgordel en zouden deze zich beperken tot een smalle strook in het noorden van het plangebied. Aangezien het beeld van Berendsen & Stouthamer (2001) beter aansluit bij de geomorfologische kaart en de bodemkaart, is er hier voor gekozen om van Berendsen & Stouthamer (2001) uit te gaan. De sedimentatiefase van de Redichem-stroomgordel ligt naar schatting tussen circa 2200 BP en 950 BP (ca. 300 voor Chr. – ca. 1050 na Chr.). De top van de stroomgordelafzettingen wordt op 3,4 tot 4,3 m +NAP verwacht, dus praktisch aan maaiveld tot 0,9 m onder maaiveld.

In het zuidoostelijke deel van het plangebied liggen afzettingen van de Regulieren-stroomgordel, die tussen 5350 BP en 4820 BP (ca. 4200-3500 voor Chr.) actief was (zie figuur 4, nr. 145). De top van de afzettingen van deze stroomgordel wordt op 0,9 m –NAP verwacht, dus op circa 3,3 m –Mv. In het midden van het plangebied ligt een zone met afzettingen van een rivierkom- en oeverwalachtige vlakte.

Landschapsgenese
Het plangebied ligt in het centrale deel van het Nederlandse rivierengebied, dat deel uitmaakt van de Rijndelta. Dit gebied werd in het Holoceen (10.000 BP – heden), tot aan de bedijking van de rivieren in circa de 12e eeuw na Chr., gekenmerkt door een overwegend meanderend riviersysteem, bestaande uit stroomgordels met stroom- en restgeulen, kronkelwaarden, oeverwallen en crevasses (oeverwaldoorbraken). Direct buiten de stroomgordels liggen de rivierkommen en oeverwalachtige vlaktes. Deze landschappelijke eenheden hebben hun sporen in de bodem achtergelaten, in de vorm van stroomgordelafzettingen, crevasse-afzettingen en komafzettingen (Berendsen, 1997). Na de bedijking van de rivieren in de Middeleeuwen kwamen regelmatig dijkdoorbraken voor. Dit resulteerde onder andere in de zogenaamde wielen, waaien of waalen; kleine meertjes die direct achter de dijk liggen; daar waar de bodem door het watergeweld is verspoeld en er een met water gevulde laagte is achtergebleven. De bijbehorende afzettingen worden aangeduid met dijkdoorbraakafzettingen.

Het holocene riviersysteem van de Rijndelta maakt deel uit van een grotere riviervlakte die in het noorden door de Utrechtse heuvelrug en het Veluwemassief en in het zuiden door het Brabants massief en de gestuwde afzettingen van het Rijk van Nijmegen wordt begrensd. In deze vlakte ontstond onder koude klimaatomstandigheden in het Midden- en Laat-Weichselien (Weichselien: 120.000 – 10.750 jaar geleden) een vlechtend riviersysteem. Dit systeem werd afgewisseld door een meanderend en later ook anastomoserend riviersysteem in het Bølling-interstadiaal (12.700 – 12.100 voor Chr.), Allerød-interstadiaal (12.000 – 10.900 voor Chr.) en het Holoceen (9.020 voor Chr. – heden). Tijdens het Bølling- en Allerød-interstadiaal werd door insnijding van riviergeulen het laagterras gevormd. De Kreftenheye-afzettingen, dat wil zeggen grofzandige en grindrijke Rijn- en Maasafzettingen uit het Late Dryas (10.900 – 9.020 voor Chr.), hebben veel van het laagterras geërodeerd. Tegelijkertijd werden door opstuivend zand vanuit de in de winter droog liggende rivierbeddingen, rivierduinen gevormd, die belangrijke vestigingslocaties voor de mens vormden. Deze liggen door de overheersende zuidwestenwinden voornamelijk op de noordoostelijke oevers van de riviersystemen. Vanaf het Holoceen ging het riviersysteem over van een insnijdend en erosief systeem in een accumulerend systeem.

Lithologisch worden alle holocene rivierafzettingen tot de Formatie van Echteld gerekend (voorheen Betuwe Formatie). Het veen in de komgebieden wordt tot de Formatie van Nieuwkoop, voorheen de Broek Formatie, gerekend. Overigens betreft het hier lithogenetische eenheden, die niet zijn gebonden aan een stratigrafisch niveau.

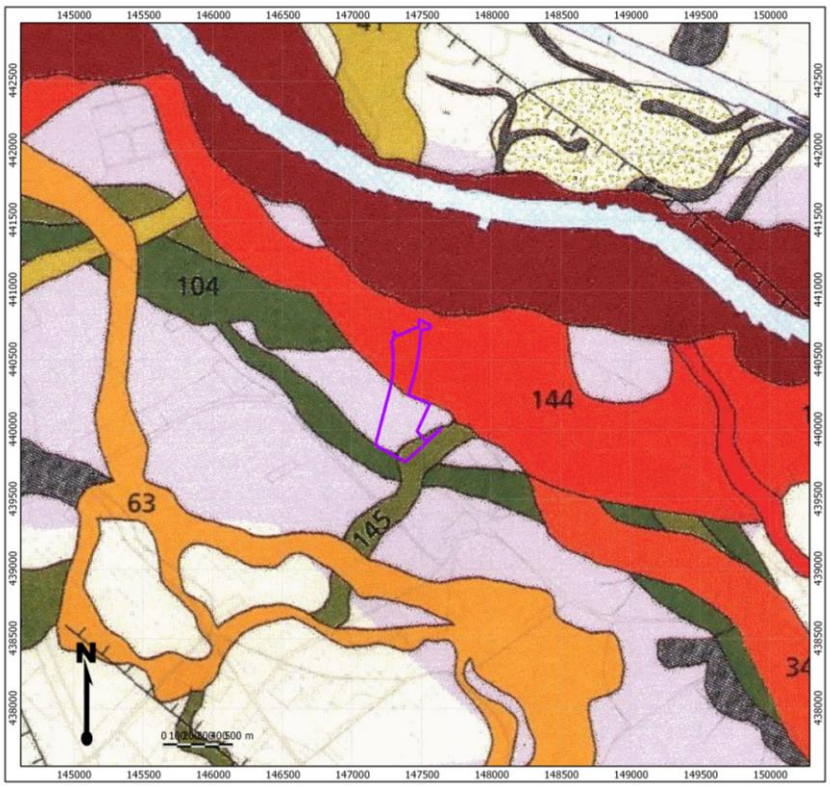
Omdat de stroomgordelafzettingen overwegend uit grof- en fijnzandige sedimenten bestaan, steken zij, als gevolg van differentiële inklinking, boven het omringende land uit (zogenaamde inversieruggen). Hierdoor vormden en vormen zij nog steeds aantrekkelijke vestigingslocaties.

Bodem, geomorfologie en grondwater
Op de geomorfologische kaart is de noordelijke helft van het plangebied als rivieroeverwal gekarteerd (kaartcode 3K25) en de zuidelijke helft als rivierkomvlakte (kaartcode 1M23) (zie figuur 5). De grens komt redelijk goed overeen met de grens van de stroomrug, zoals Berendsen & Stouthamer (2001) deze hebben ingetekend (zie figuur 4) en ook met die op de archeologische basiskaart van de gemeente Bruchem (zie bijlage 3). Ook in het maaiveldreliëf van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) is te zien dat in de zuidelijke helft van het plangebied sprake is van een lager gelegen komgebied of rivierkomvlakte (zie bijlage 6).

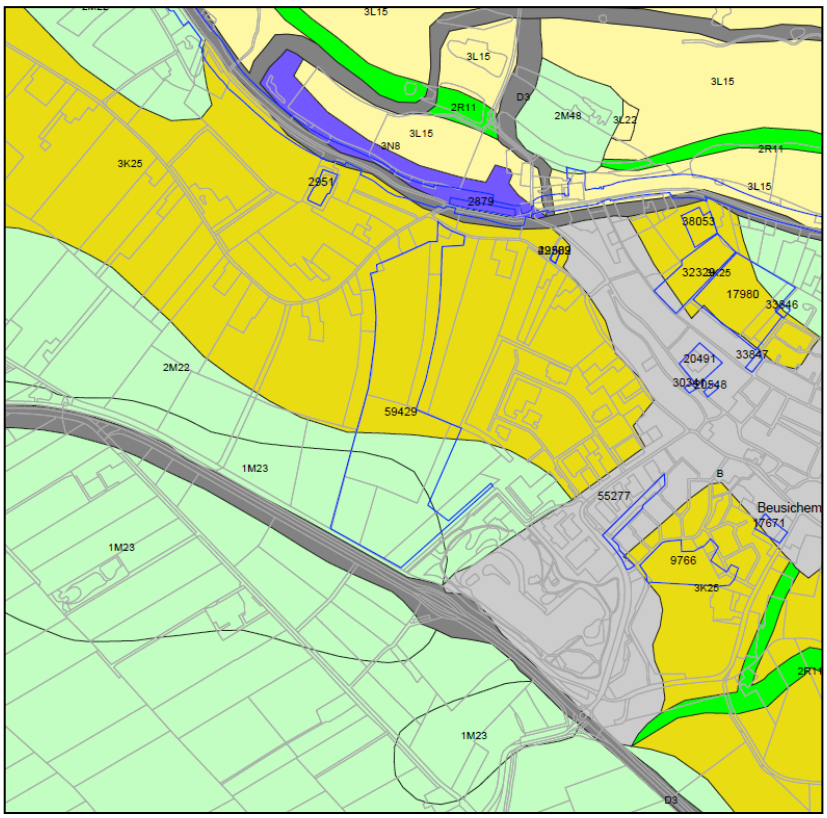
Op de bodemkaart is het plangebied gekarteerd als kalkloze poldervaaggronden. Poldervaaggronden zijn kleigronden met een grijze, roestig gevlekte ondergrond, die niet slap is (Bakker 1966). Zij hebben

een grijze humusarme bovengrond. In het zuidelijke deel van het plangebied bestaan de poldervaaggronden uit zware kleigronden (kaartcode Rn44C en Rn47C). Dit wijst erop dat de stroomgordelafzettingen hier vooral in de vorm van komgronden zijn afgezet. In het middendeel van het plangebied neemt het silt-/zandgehalte van de klei toe, getuige het feit dat de bodemkaart hier zavel en lichte klei laat zien (kaartcode Rn67C). In het noordelijke deel is sprake van zware zavel en lichte klei. Deze kartering is indicatief voor ondiep gelegen oeverafzettingen, dan wel voor overslaggronden.

De grondwatertrap in het plangebied is III. Dit betekent over het algemeen dat er sprake is van relatief lager en natter gelegen gronden, waarbij de gemiddeld hoogste grondwaterstand boven 40 cm –Mv wordt aangetroffen en de gemiddeld laagste grondwaterstand tussen 80 en 120 cm –Mv. Vanuit archeologisch oogpunt betekenen dergelijke grondwaterstanden dat zowel organische resten (bijv. leer, hout) als anorganische resten goed in de bodem geconserveerd kunnen zijn gebleven.

Figuur 4: Geomorfologische kaart van de Rijn-Maasdelta van Berendsen & Stouthamer (2009). In paarse begrenzing het plangebied.

Figuur 5: Geomorfologische kaart. Onderzoeksgebied: blauwe begrenzing (nr. 59429).

7. Archeologische waarden

Wettelijk beschermd monument	Nee
AMK-terrein	Nee
Verwachting gemeentelijke beleidskaart	Laag, middelhoog, hoog
Archeologische waarnemingen / vondstmeldingen	Ja

Archeologische status van het plangebied
Het plangebied heeft volgens het centraal archeologisch informatiesysteem (ARCHIS-2) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) geen archeologisch wettelijk beschermde status en is tevens niet opgenomen op de Archeologische MonumentenKaart (AMK).

In Archis staat in het plangebied een archeologische waarneming geregistreerd (zie bijlage 7, waarnemingsnr. 11648). Het betreft een waarneming uit 1975 van een donkergrijze laklaag op 1,0 m – Mv. Volgens het Centraal Archeologisch Archief (CAA) zouden destijds in het grasland tevens sterke groeiverschillen te zien zijn geweest. De schriftelijke notitie in het archief stelt verder dat deze verschillen niet in de aangrenzende percelen zijn waargenomen. In Archis staan voor wat betreft het plangebied geen vondstmeldingen of archeologische onderzoeksmeldingen geregistreerd (Bijlage 7).

Het noordelijk deel van het plangebied heeft vanwege de Redichem-stroomrug op de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Buren een hoge verwachting voor wat betreft nederzettingsresten uit de prehistorie tot en met de Romeinse tijd, (zie bijlage 4). De kalkloze rivierkom- en oeverwalachtige vlakten die op de betreffende verwachtingskaart in het zuidelijk deel van het plangebied geprojecteerd staan, hebben een middelhoge archeologische verwachting voor deze periode. Het komgebied heeft een lage archeologische verwachting.

Voor wat betreft archeologische waarden uit de Middeleeuwen en Nieuwe tijd heeft eveneens het noordelijk deel van het plangebied een hoge archeologische verwachting. Het zuidelijke deel van het plangebied heeft voor wat betreft deze periode een lage archeologische verwachting (zie bijlage 5).

Archeologische status van het onderzoeksgebied (straal van 1000 m)
In het onderzoeksgebied staan meerdere archeologische terreinen, waarnemingen, onderzoeksmeldingen en twee vondstmeldingen in Archis geregistreerd (zie bijlage 7). Het meest van belang is het AMK-terrein van hoge archeologische waarde, die met de zuidwestpunt aan het plangebied grenst (monumentnr. 12186). Het betreft een terrein met nederzettingsresten uit de Romeinse tijd (waarnemingsnrs. 7363, 7364, 16771, 16772, 22853 en 29559). In 1983 is op het terrein een fosfaatconcentratie vastgesteld. Tevens zijn meerdere fragmenten handgevormd en gedraaid romeins aardewerk op het terrein gevonden, alsook diverse metaalvondsten, waaronder mantelspelden en munten. Bij niet-archeologisch graafwerk is tevens een afvalkuil waargenomen. Volgens de archeologische basiskaart van de gemeente Buren (zie bijlage 3) en de geomorfologische kaart van de Rijn-Maas delta (zie figuur 4) ligt de nederzetting op de zuidflank van de Redichem-stroomrug. Dit sluit goed aan bij de datering van de sedimentatiefase van de stroomgordel, namelijk tussen circa 300 voor Chr. en circa 1050 na Chr. (Berendsen & Stouthamer 2001, Cohen & Stouthamer 2011).

Het AMK-terrein met monumentnr. 12185, dat circa 700 m westelijk van het plangebied op afzettingen van de Maurik-stroomgordel ligt, omvat ook nederzettingsresten uit de Romeinse tijd. AMK-terreinen 12190 en 12191 betreffen terreinen met sporen van huisterpen, op de Redichem-stroomrug.

Ook op circa 700 m oostelijk van het plangebied zijn archeologische waarnemingen gedaan, die verband houden met romeinse nederzettingsresten (onder andere waarnemingsnrs. 2280, 7887, 16773, 16774, 23187 en 29728). In deze zone is tevens onder andere aardewerk, botmateriaal en bewerkt vuursteen uit de Midden Bronstijd A (1800-1500 voor Chr.) gevonden (Hilversum-cultuur, waarnemingsnr. 16750). Het materiaal is afkomstig uit een donkergrijze laag op 0,75-0,95 m –Mv. Waarschijnlijk ligt de nederzetting op afzettingen van de Maurik-stroomgordel, die tussen 6200 BP en 5350 BP (ca. 5200-4100 voor Chr.) zijn afgezet. Waarnemingsnr. 11661 betreft de locatie van het laatmiddeleeuws kasteel Beusichem.

8. Huidig gebruik, historische situatie en bodemverstoringen

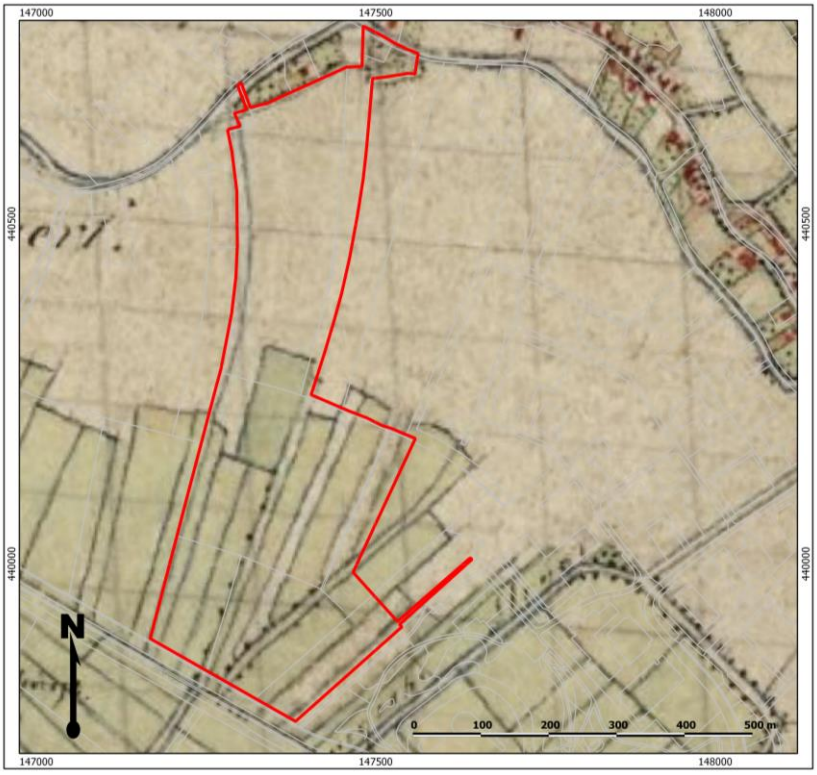
Landschapstype	Rivierengebied
Historische bebouwing	Nee
Historisch gebruik	Bouwland
Huidig gebruik	Grasland/akkers
Bodemverstoringen	Onbekend

Historische situatie

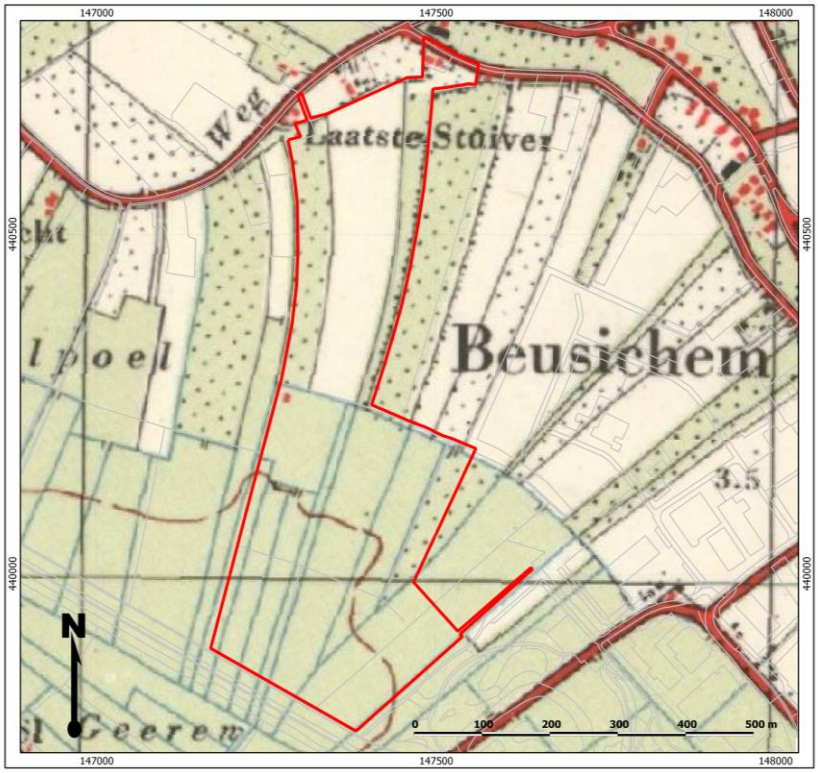
Het plangebied ligt ten zuidwesten van de historische kern van Beusichem, waarvan de oorsprong tot in de 10e eeuw na Chr. terug gaat (Botman & Benjamins 2008). Gezien de excentrische ligging ten opzichte van de historische kern van Beusichem, zijn in het plangebied geen archeologische waarden te verwachten die hiermee samenhangen. Uit de geraadpleegde (historische) kaarten blijkt dat het plangebied tot in de twintigste eeuw onbebouwd was (zie figuren 6, 7 en 8). Verder blijkt uit het kaartmateriaal dat ergens in de tweede helft van de twintigste eeuw een ruilverkaveling in het gebied heeft plaatsgevonden, waardoor het oorspronkelijke verkavelingspatroon drastisch is veranderd. Op de topografische kaart uit 1957 is te zien dat de boomgaarden zich vooral op de hoger gelegen stroomrugafzettingen in het noordelijk deel van het plangebied concentreren. Uit de Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel van het Kadastrale Minuutplan blijkt dat het noordelijk deel van het plangebied tussen 1811-1832 overwegend in gebruik was als bouwland, terwijl het zuidelijk deel vooral in gebruik was als weiland. Dit sluit aan bij de geomorfologie van het plangebied, namelijk dat in het noordelijk deel sprake is van een stroomrug met zavelige afzettingen en in het zuidelijk deel van komgronden (zware klei).

Huidig gebruik en bodemverstoringen

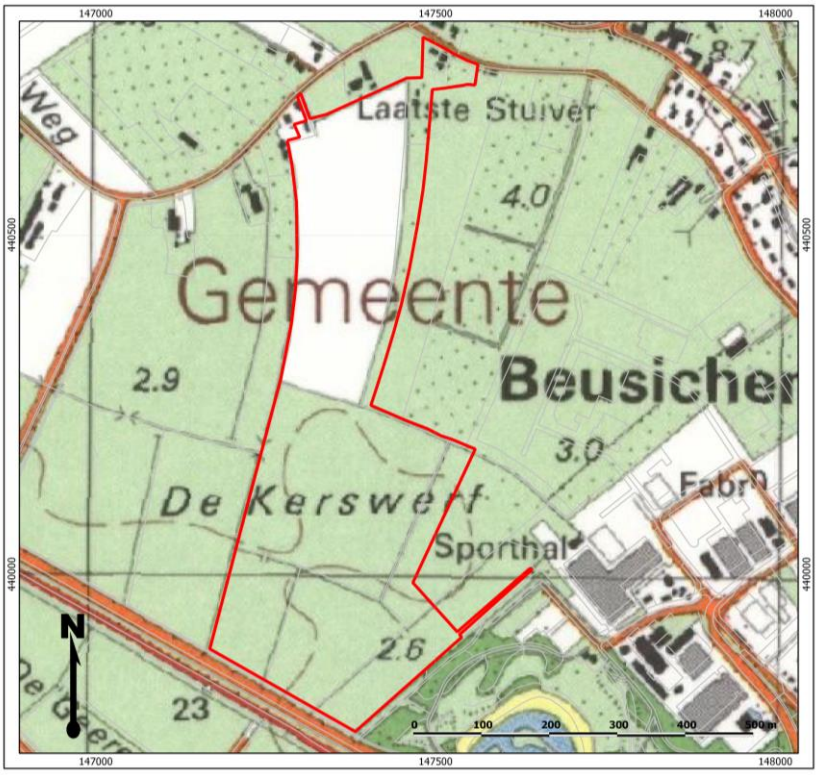
Het plangebied is momenteel in gebruik als weiland en bouwland. In het Bodemloket (www.bodemloket.nl) staan geen bodemsaneringen in het plangebied geregistreerd. Ook wordt er geen melding gemaakt van milieu hygiënische onderzoeken.

Figuur 6: Het plangebied op de Topografische Militaire Kaart uit 1846 (rode begrenzing / bron: www.watwaswaar.nl).

Figuur 7: Het plangebied op de Topografische Kaart uit 1957 (rode begrenzing / bron: www.watwaswaar.nl).

Figuur 8: Het plangebied op de Topografische Kaart uit 1990 (rode begrenzing / bron: www.watwaswaar.nl).

9. Gespecificeerde archeologische verwachting

Kans op archeologische waarden	Hoog (stroomgordels) Laag (komgebied en oeverwalachtige vlaktes)
Periode	Neolithicum, Bronstijd, IJzertijd, Romeinse tijd en Vroege Middeleeuwen
Complextypen	Nederzettingen, sporen van landgebruik
Stratigrafische positie	Stroomgordelafzettingen, oude woongronden
Diepteligging	Vanaf maaiveld tot 4,0 m -Mv

Aanwezigheid en dichtheid
Uit het bureauonderzoek volgt dat het plangebied een middelhoge tot hoge archeologische verwachting heeft, voor wat betreft archeologische waarden die uit de periode van het Midden- en Laat-Neolithicum (4200-2000 voor Chr.), de Bronstijd (2000-800 voor Chr.), de IJzertijd (800-12 voor Chr.), de Romeinse tijd (12 voor Chr. – 450 na Chr.) en de Vroege Middeleeuwen (450-1000 na Chr.) dateren. Dit hangt samen met afzettingen van de Maurik-, Redichem- en Regulieren-stroomgordels en met een midden in het plangebied gelegen rivierkom- en oeverwalachtige vlakte. Voor een verdere precisering van de archeologische verwachting, zie tabel 1 en figuur 9. Het plangebied heeft een lage archeologische verwachting voor wat betreft de Late Middeleeuwen en de Nieuwe tijd. Dit vanwege de ligging buiten de historische/middeleeuwse kern van Beusichem en het ontbreken van bebouwing op de geraadpleegde historische kaarten. Op basis van de landschappelijke situering van archeologische waarden in het onderzoeksgebied wordt hier aan de komgebieden en oeverwalachtige vlaktes een middelhoge archeologische verwachting toegekend.

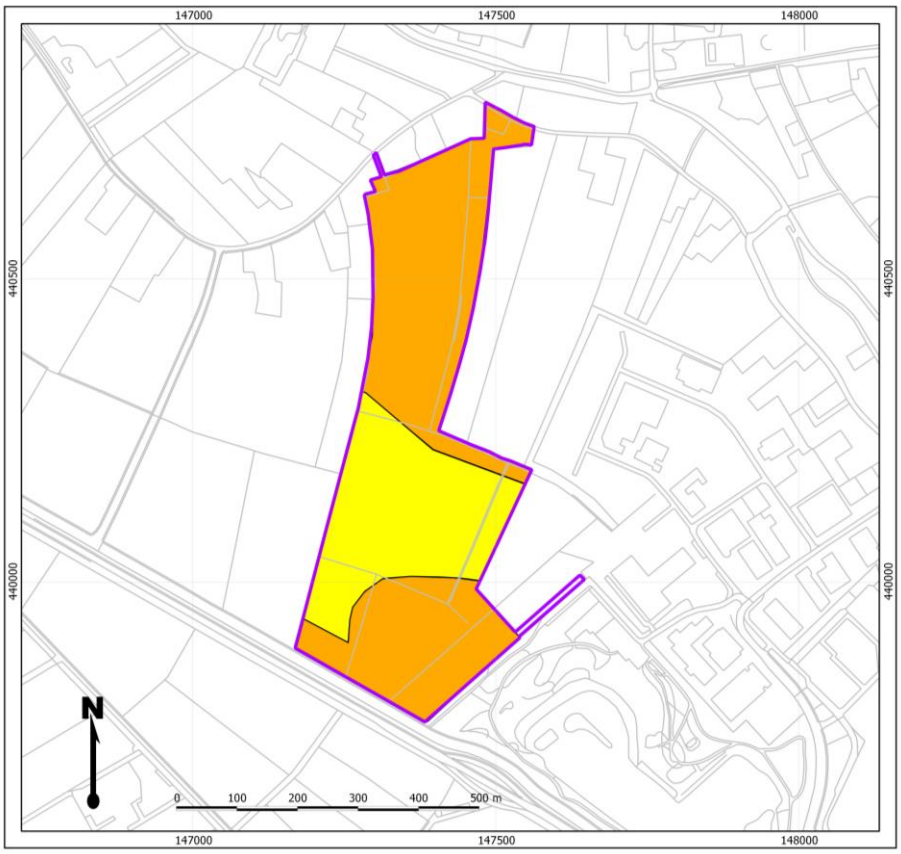
Stratigrafische positie
Archeologische waarden worden verwacht op een diepte vanaf maaiveld tot maximaal 4,0 m –Mv. De diepte hangt af van de betreffende stroomgordelafzettingen (zie tabel 1).

Gaafheid
Het is niet bekend wat het gebruik van het plangebied als bouwland/weiland mogelijk aan verstoringen met zich mee heeft gebracht. Het plangebied lijkt in elk geval vanaf het begin van de 19e eeuw onbebouwd te zijn geweest.

Complextypen
In het plangebied worden nederzettingsterreinen verwacht in de vorm van sedentaire nederzettingen (één of meerdere boerderijen met erfstructuren). Ook kunnen sporen van landgebruik worden aangetroffen (vooral in de rivierkom- en oeverwalachtige vlakte). Nederzettingscomplexen kunnen zich kenmerken door oude woongronden of andersoortige cultuurlagen, vondstlagen of dichte vondststrooiingen van onder andere keramiekfragmenten en botmateriaal, hetgeen met name afhankelijk is van de langdurigheid en/of intensiteit van eventuele bewoning op die plek. Daarentegen zullen sporen van kortstondige bewoning en landgebruik zich kenmerken door (kleinschalige) grondsporen in plaats van de aanwezigheid van vondstmateriaal. Derhalve kan over de aanwezigheid van laatstgenoemde complexen enkel uitspraken gedaan worden op basis van de opbouw en de mate van intactheid van de bodem.

Tabel 1: Archeologische verwachtingen en dieptes top archeologisch relevante niveaus.

	Datering afzettingen		Diepte (m -Mv)	Archeologische verwachting
	Oudste datering	**Jongste datering**		
Maurik-stroomgordel	5200 voor Chr.	4100 voor Chr.	0 - 0,5	NEO, BR, IJZ, ROM, VME
Redichem-stroomgordel	300 voor Chr.	1050 na Chr.	0 - 0,9	ROM, VME
Regulieren-stroomgordel	4200 voor Chr.	3500 voor Chr.	3,3	NEO, BR, IJZ, ROM, VME
Rivierkom- en oeverwalachtige vlakte	5200 voor Chr.	1050 na Chr.	> 0	NEO, BR, IJZ, ROM, VME

Figuur 9: Archeologische verwachtingszones. Oranjebruin: hoog. Geel: middelhoog.

10. Conclusie en Advies

Conclusie

Op basis van het bureauonderzoek zijn de volgende conclusies te trekken:

1) In het noordelijke deel van het plangebied ligt een zone met een hoge archeologische verwachting voor wat betreft nederzettingsresten uit de Romeinse tijd en de Vroege Middeleeuwen (zie figuur 9). Deze worden verwacht vanaf maaiveld tot circa 0,5 m –Mv.
2) In het zuidelijke deel van het plangebied ligt een zone met een hoge archeologische verwachting voor wat betreft nederzettingsresten uit het Neolithicum, de Bronstijd, de Romeinse tijd en de Vroege Middeleeuwen (zie figuur 9). Deze worden verwacht vanaf maaiveld tot circa 3,3 m –Mv.
3) In het midden van het plangebied ligt een rivierkomgebied en oeverwalachtige vlakte. Deze wordt bevestigd door het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN, zie bijlage 6). Deze zone heeft een middelhoge archeologische verwachting op grond van de mogelijke aanwezigheid van sporen van landgebruik, die bij eventueel op de stroomruggen gelegen nederzettingen horen.
4) In het komgebied en oeverwalachtige vlakte staat in het centraal Archeologisch Informatiesysteem (Archis) van de Rijksdienst voor het Cultureelerfgoed (RCE) een archeologische waarneming geregistreerd met waarnemingsnr. 11648 (zie bijlage 7). Dit betreft echter geen archeologische waarneming, maar een bodemkundige waarneming, waarbij op een diepte van circa 1,0 m –Mv een zogenaamde laklaag is waargenomen. Een laklaag is een bodem die zich vormt in een oeverzone. Dergelijke bodems zijn op zichzelf dus geen archeologische waarde. Daarom is deze waarneming bij het definiëren van de hoge archeologische verwachtingszones buiten beschouwing gelaten.
5) Het is onbekend of en in hoeverre er bodemverstoring heeft plaatsgevonden in het plangebied, in relatie tot het gebruik als bouwland/grasland. Het plangebied lijkt op basis van historisch kaartmateriaal vanaf de 19e eeuw onbebouwd te zijn geweest.

Advies

Geadviseerd wordt om de in figuur 9 gedefinieerde zones met een hoge archeologische en middelhoge verwachting in het bestemmingsplan als dubbelbestemming ‘Waarde-Archeologie’ op te nemen én hier via de planregels de voorwaarde aan te verbinden dat bij bodemingrepen dieper dan 30 cm –Mv eerst archeologisch inventariserend veldonderzoek plaatsvindt. Op basis van de resultaten van dergelijk onderzoek kan in voorkomende gevallen een selectiebesluit worden genomen voor wat betreft eventueel noodzakelijke behoudsmaatregelen.

11. Geraadpleegde bronnen

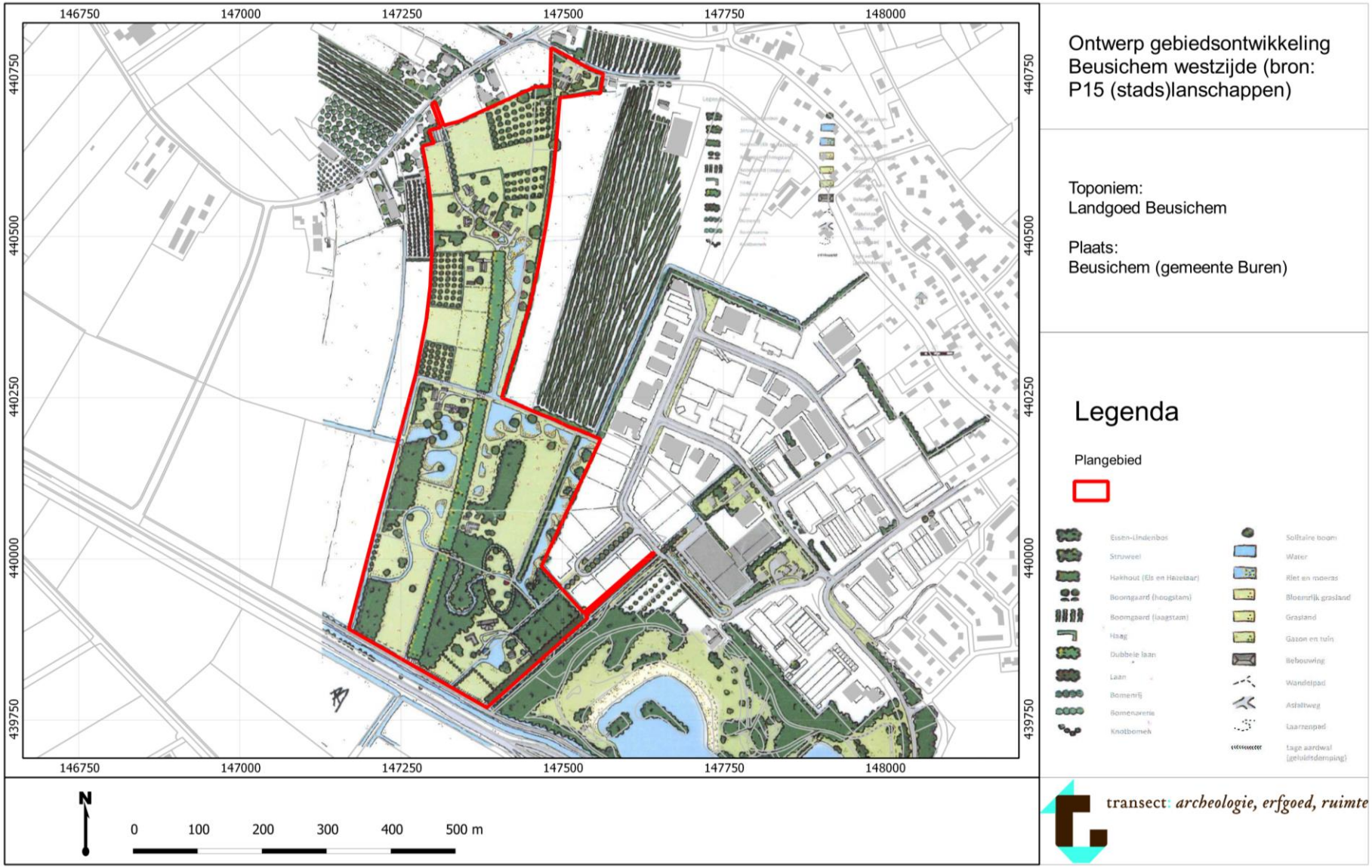
Archeologische kaarten en databestanden:

- Archeologische Monumenten Kaart (AMK), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2007.
- Archeologisch Informatie Systeem II (Archis2), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2007.
- Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden, 3e generatie, IKAW, Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB), Amersfoort, 2008.
- www.ahn.nl
- www.ruimtelijkeplannen.nl
- www.watwaswaar.nl
- www.bodemloket.nl
- www.dinoloket.nl
- www.bodemloket.nl

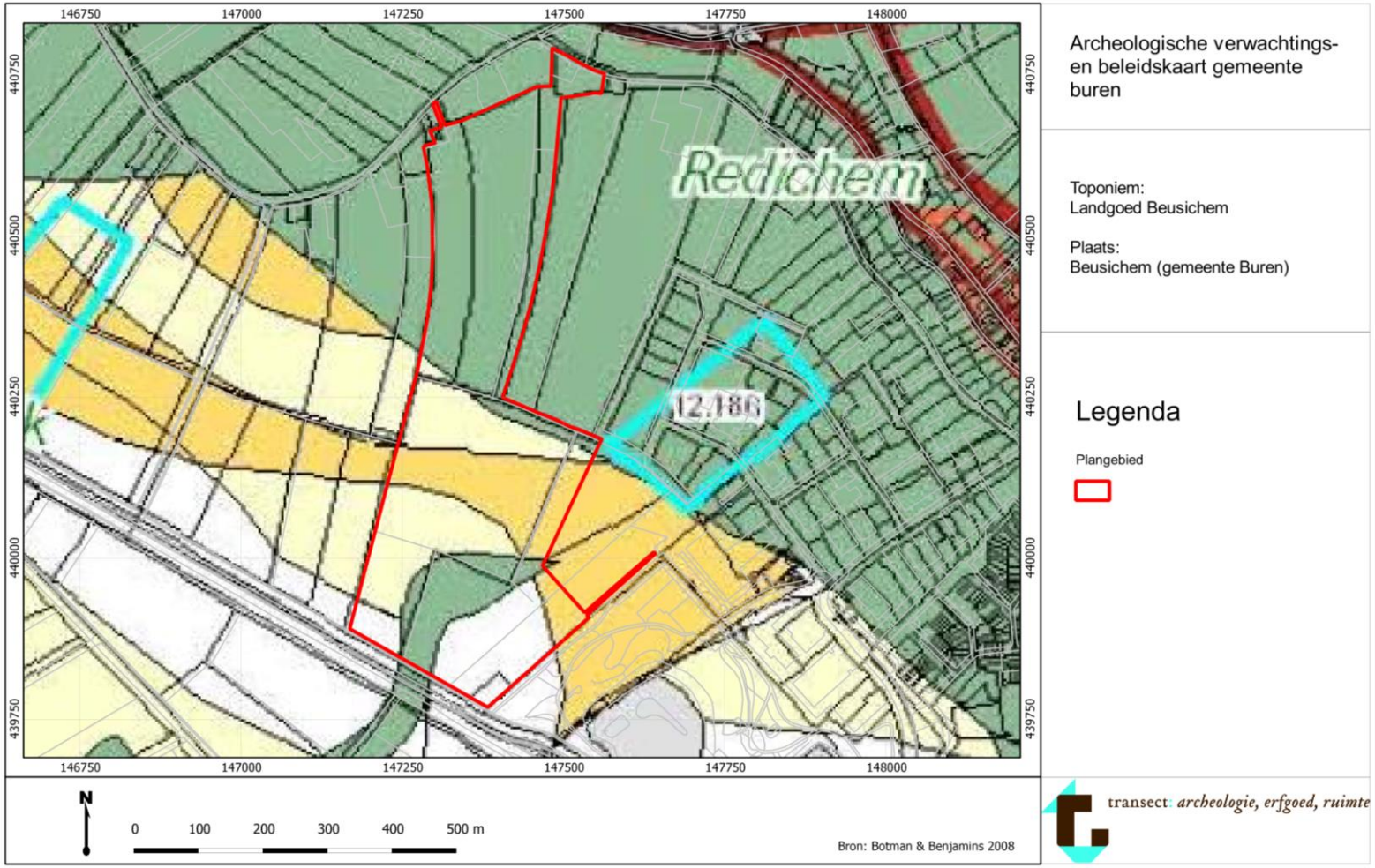
Literatuur:

- Bakker, H. de, 1966. *De subgroepen van het systeem voor bodemclassificatie voor Nederland*. In: Boor en Spade.
- Bakker, H. de en J. Schelling, 1989. *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland. De hogere niveaus*. Wageningen.
- Berendsen, H.J.A., 2000. *Landschappelijk Nederland*. Assen (Fysische geografie van Nederland). Derde, geheel herziene druk.
- Berendsen, H.J.A., 2005. *De vorming van het land*. Assen (Fysische geografie van Nederland). Vierde, geheel herziene druk.
- Berendsen, H.J.A./ E. Stouthamer (eds.), 2001. *Palaeogeographical development of the Rhine-Meuse delta, the Netherlands*. Assen.
- Botman, A. & M. Benjamins, 2008. De archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart van de gemeente Buren. Rapport H 025, ADC Herritage. Amersfoort.
- Cohen, K.M., E. Stouthamer, H.J. Pierik & A.H. Geurts, 2012. *Rhine-Meuse Delta Studies' Digital Basemap for Delta Evolution and Palaeogeography*. Dept. Physical Geography. Universiteit Utrecht.
- Mulder, E.F.J., M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhoff en T.E. Wong, 2003. *De ondergrond van Nederland.* Houten.

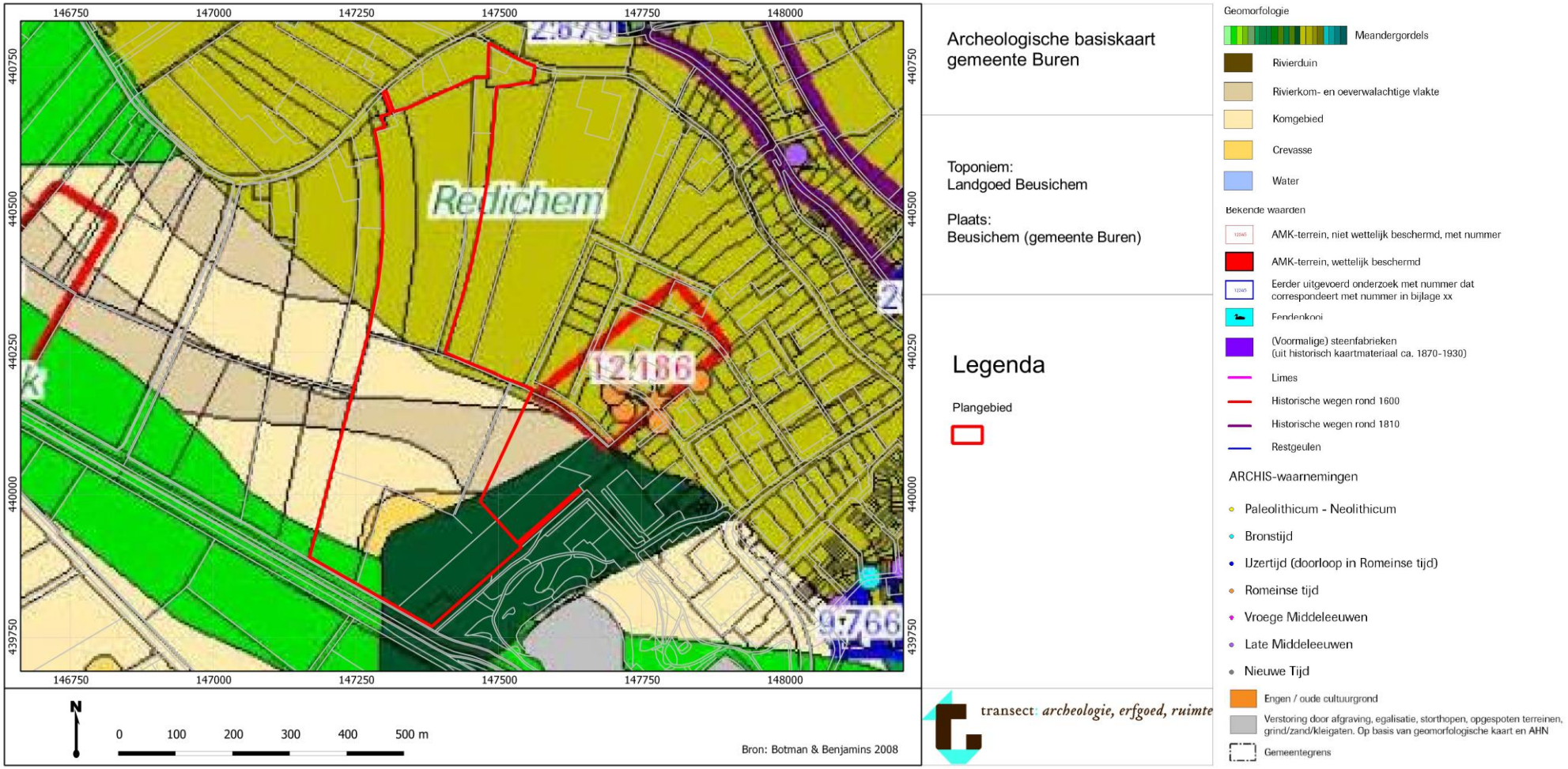
Bijlage 1: Toekomstige situatie plangebied

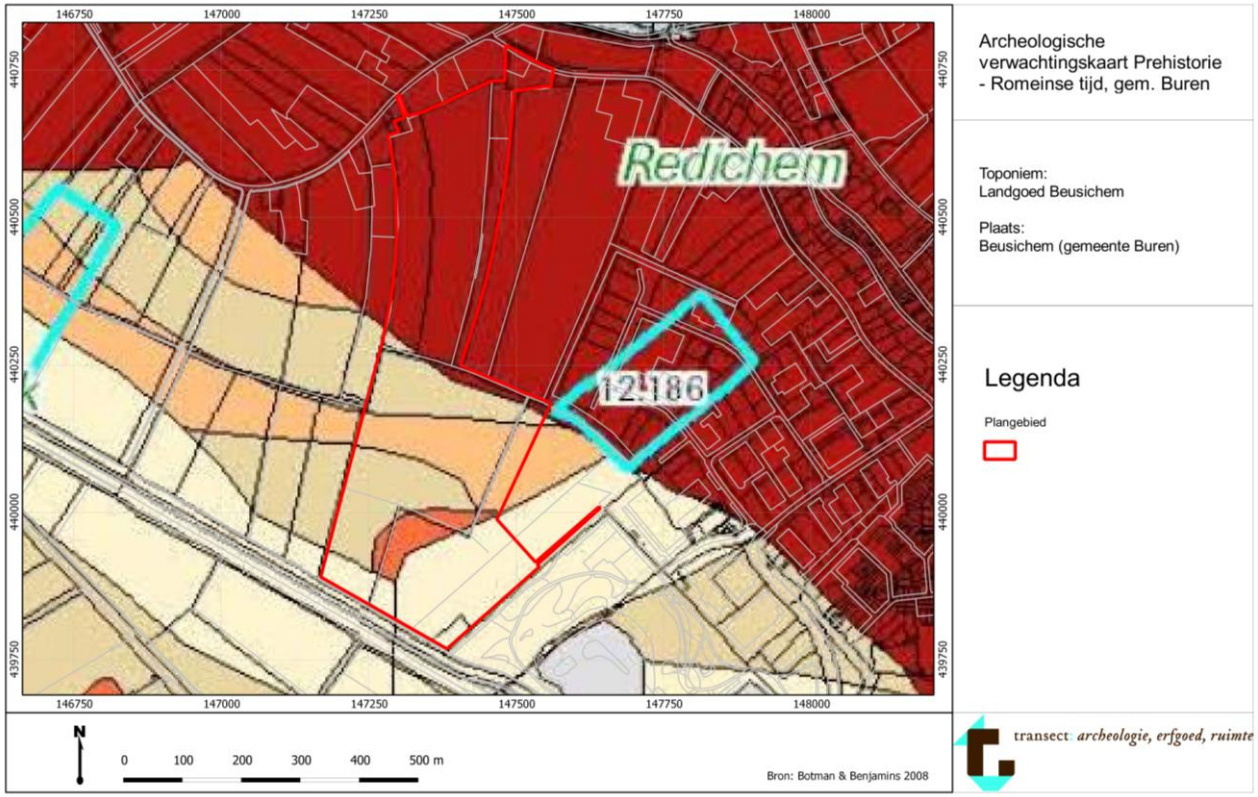
Bijlage 2: Archeologische verwachtings- en beleidskaart gemeente Buren

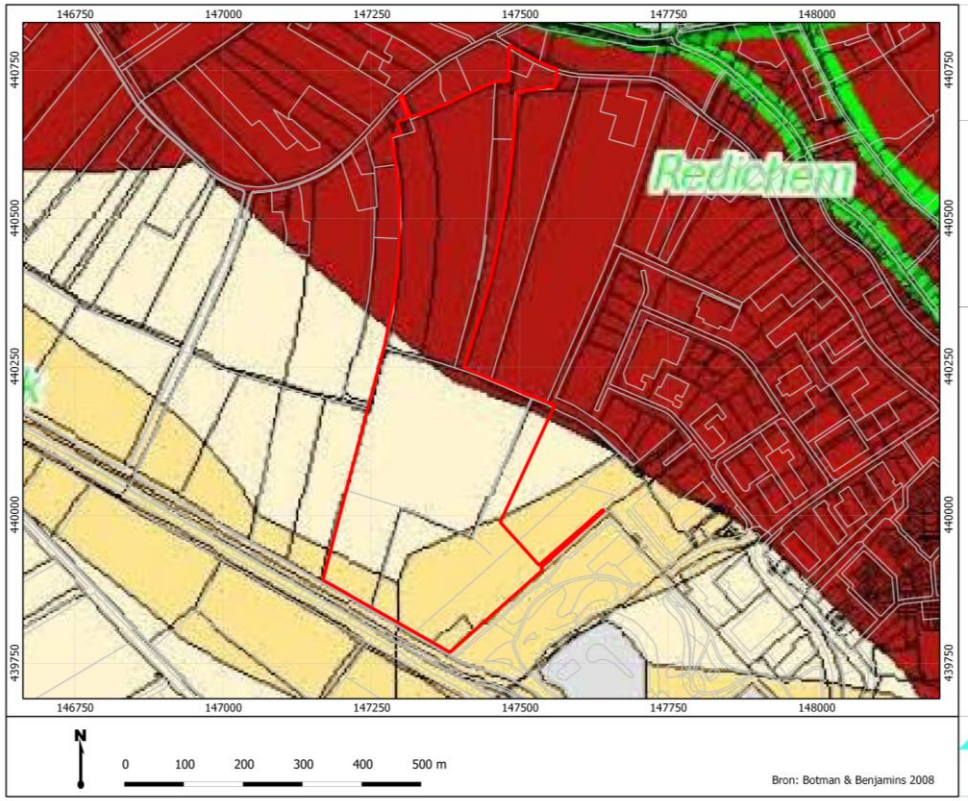
Bijlage 3: Archeologische Basiskaart

Bijlage 4: Archeologische verwachtingskaart Prehistorie – Romeinse tijd

Bijlage 5: Archeologische verwachtingskaart Middeleeuwen – Nieuwe tijd

Archeologische verwachtingskaart Middeleeuwen - Nieuwe tijd,

Toponiem:
Landgoed Beusichem

Plaats:
Beusichem (gemeente Buren)

Legenda

Plangebied

transect: archeologie, erfgoed, ruimte

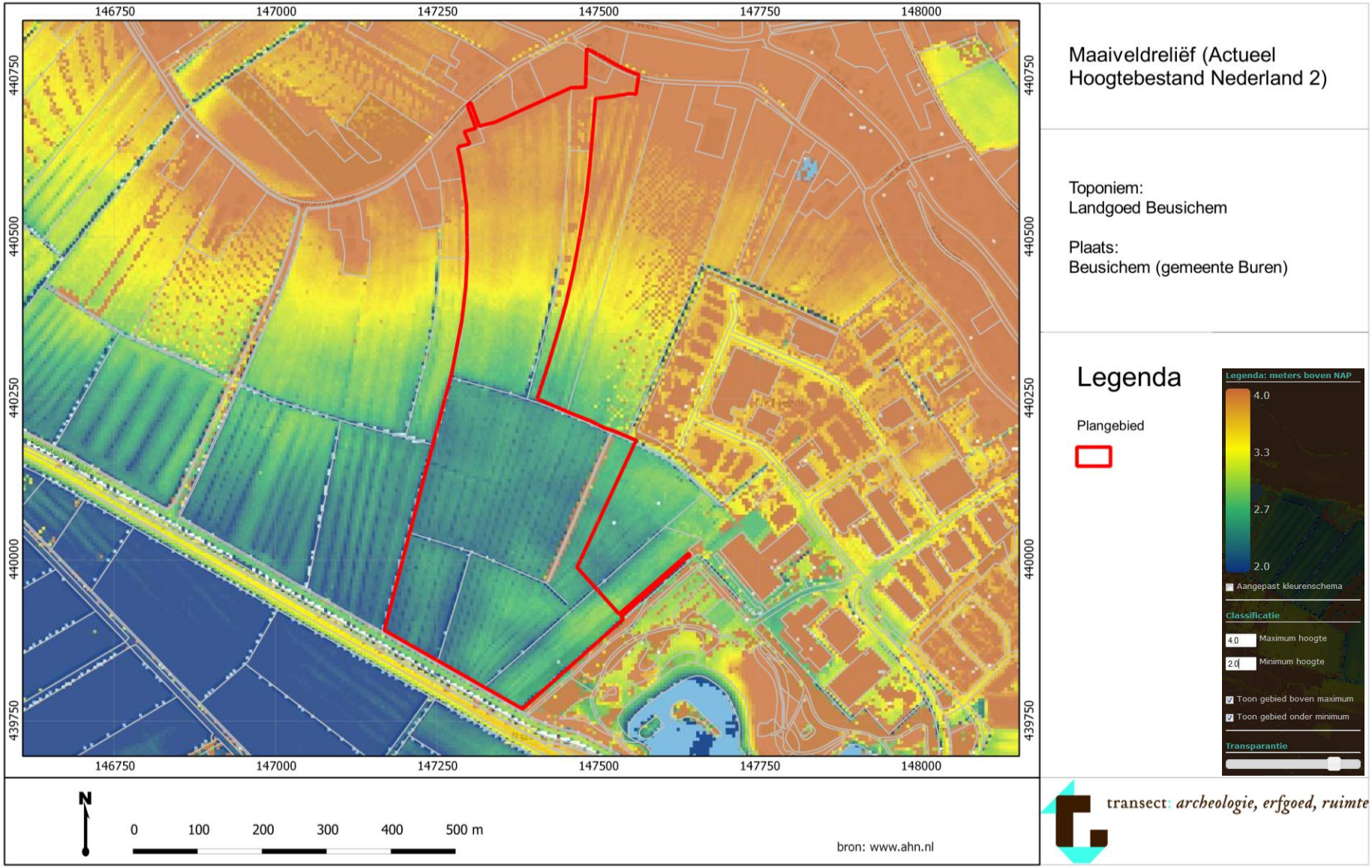
Kaarteenheid	Archeologische verwachting
Meandergordel	Hoog
Meandergordel	Laag
Oude cultuurgrond	Hoog
Voormalige steenoven / steenfabriek	Middelhoog
Overig	Laag
Verstoringen	Laag
AMK- terrein met monumentnummer	Vastgestelde archeologische waarde
AMK- terrein, wettelijk beschermd	Vastgestelde archeologische waarde
Restgeulen	Bijzondere verwachtingswaarde, hoog

Gebieden van cultuurhistorische betekenis
- Bestaande steenfabriek
- Eendenkooi

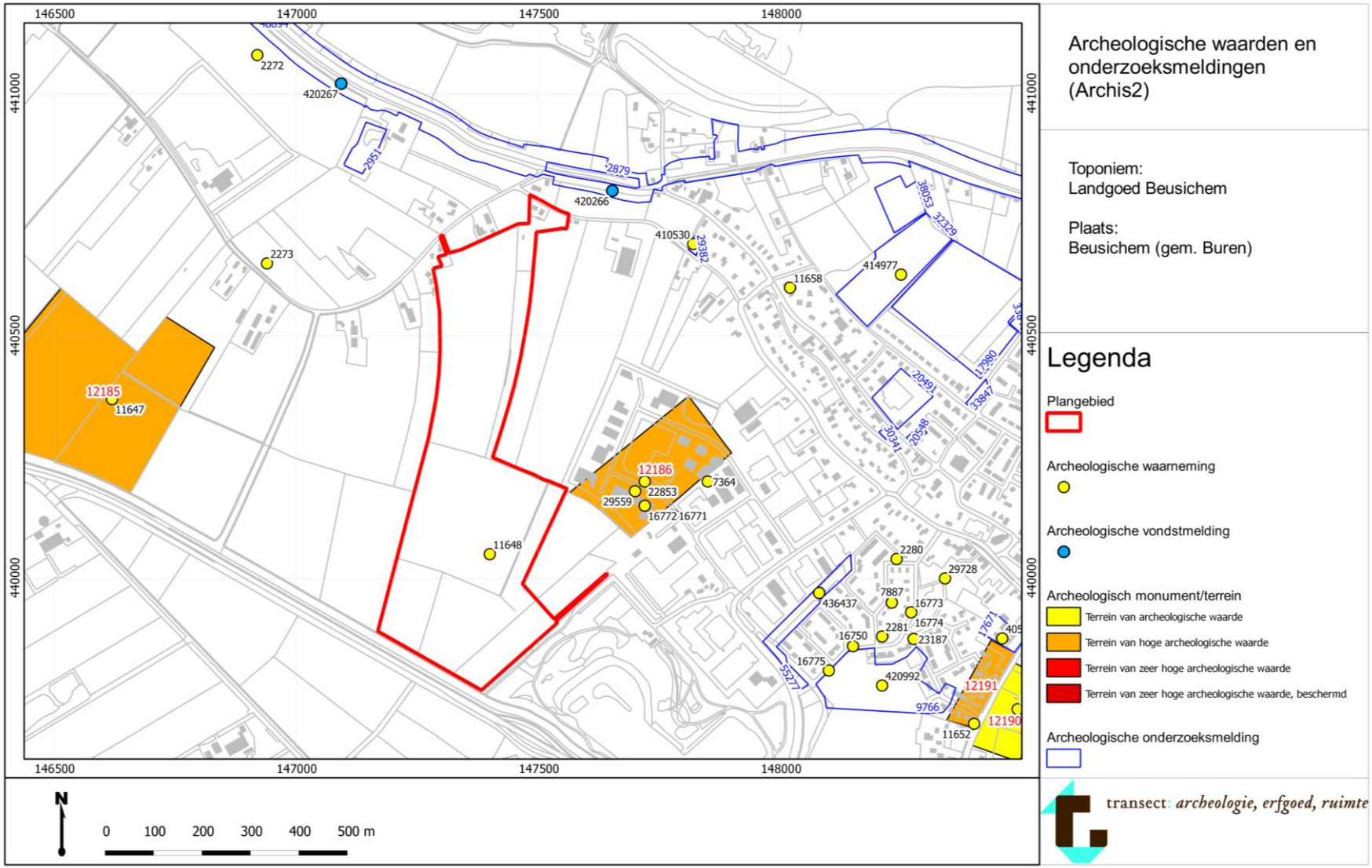
Overig
- Water
- Gemeentegrens
- BUREN Plaatsnaam
- Ommeren Naam stroomgordel
- Lek Naam waterloop

- Doorgaande wegen vanaf 1600
- Doorgaande wegen rond 1810

Bijlage 6: Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN2)

Bijlage 7: Archeologische waarden en onderzoeksmeldingen (Archis2)

MILIEU ADVIESBUREAU
EcoReest

Verkennend Bodemonderzoek ter plaatse van:

Bestemmingsplangebied Bloemstuiver en 't Rijsbosch te Beusichem

Projectnummer: 131103

Opdrachtgever:	Van Arnhem Bouwgroep Anth. van Diemenstraat 36 4104 AE Culemborg
Contactpersoon:	dhr. A. Kaasjager
Datum onderzoek:	Oktober, november en december 2013
Datum conceptrapport:	2 december 2013
Datum conceptrapport 2:	13 december 2013
Datum definitief rapport:	19 december 2013

Projectleider	Paraaf	Gecontroleerd door	Paraaf	Datum	Status
J.R.W. Staal BBA		Ing. R.J.W. Huls		19-12-2013	definitief

Eco Reest BV
Industrieweg 20
7921 JP Zuidwolde
Tel.: 0528-373982
Fax.: 0528-373907

KANTOOR APPINGEDAM
Opwierderweg 160, Appingedam
Postadres: Postbus 141
9930 AC Delfzijl
Tel.: 0596 633355
Fax.: 0596-572266

info@ecoreest.nl
www.ecoreest.nl

Eco Reest BV is gecertificeerd volgens "NEN-EN-ISO 9001:2008", voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen, gebouwen en managementondersteuning, met inbegrip van uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten en is lid van de Vereniging Kwaliteitsborging Bodembeheer (VKB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van (water)bodemonderzoek en -saneringen.

DISCLAIMER
Dit rapport is het resultaat van een verkennend bodemonderzoek, verricht ter plaatse van Bestemmingsplangebied Bloemstuiver en 't Rijsbosch te Beusichem, in opdracht van Van Arnhem Bouwgroep.

Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien:
- de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is
- de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken
- het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 5
1.1 Algemeen 5
1.2 Aanleiding en doelstelling 5
1.3 Kwaliteitsborging 5
1.3.1 Onderzoeksstrategie 5
1.3.2 Veldwerkzaamheden 5
1.3.3 Laboratorium werkzaamheden 6
1.4 Opbouw rapport 6
2 VOORONDERZOEK (NEN 5725:2009) 7
2.1 Basisinformatie 7
2.1.1 Basisinformatie 7
2.1.2 Mate van verdachtheid en type onderzoek 7
2.2 Vooronderzoek 8
2.2.1 Samenvatting vooronderzoek 8
2.2.2 Volledigheid en betrouwbaarheid vooronderzoek 9
2.2.3 Afwijkingen vooronderzoek 9
2.3 Onderzoekshypothese 9
3 VELDWERKZAAMHEDEN 10
3.1 Werkzaamheden 10
3.1.1 Uitvoering werkzaamheden 10
3.1.2 Uitvoering werkzaamheden grondwater 11
3.1.3 Afwijkingen werkzaamheden 11
3.1.4 Afwijkingen strategie(ën) 11
3.2 Bodemopbouw 12
3.3 Zintuiglijke waarnemingen 12
4 ANALYSERESULTATEN EN BESPREKING 13
4.1 Analysemonsters 13
4.1.1 Afwijkingen analysemonsters 13
4.2 Toetsing analyseresultaten 14
4.3 Milieuhygiënische kwaliteit grond 15
4.4 Milieuhygiënische kwaliteit grondwater 21
5 SAMENVATTING EN CONCLUSIES 23
5.1 Samenvatting 23
5.2 Conclusies en aanbevelingen 24

BIJLAGEN

Bijlage 1.1 Regionale ligging onderzoekslocatie
Bijlage 1.2 Situatieschets onderzoekslocatie met boorpunten
Bijlage 1.3 Foto's onderzoekslocatie [+ foto Google Maps]

Bijlage 2 Resultaten vooronderzoek

Bijlage 3 Boorprofielen

Bijlage 4 Analyseresultaten

Bijlage 5 Toetsingswaarden

Bijlage 6 Analysemethoden

1 INLEIDING

1.1 ALGEMEEN

In opdracht van Van Arnhem Bouwgroep is door Eco Reest BV een verkennend milieukundig bodemonderzoek uitgevoerd ter plaatse van een locatie Bestemmingsplangebied Bloemstuiver en 't Rijsbosch te Beusichem.

Er bestaat geen functionele relatie tussen opdrachtgever en Eco Reest BV.

1.2 AANLEIDING EN DOELSTELLING

Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen ontwikkeling van het onderzoeksterrein ten behoeve van onder meer woon- en bedrijfsdoeleinden.

Doel van het onderzoek is een indruk te verkrijgen omtrent de eventuele aanwezigheid van verontreinigingen in de grond en in het grondwater van het onderzoeksterrein teneinde te bepalen of er vanuit milieuhygiënisch oogpunt belemmeringen bestaan voor het toekomstige gebruik van de locatie (wonen met tuin).

1.3 KWALITEITSBORGING

De veldwerkzaamheden en laboratorium werkzaamheden zijn uitgevoerd volgens de actuele beoordelingsrichtlijn en accreditatieschema, terwijl de onderzoeksstrategie is opgesteld conform de geldende NEN normen, zoals hierna beschreven.

1.3.1 Onderzoeksstrategie

In onderstaande tabel zijn de kwaliteitsnormen opgenomen voor de onderzoeksstrategieën.

Tabel 1.3.1.1. Toegepaste normen

Aspect onderzoek	Toegepaste norm
Strategie vooronderzoek	NEN 5725:2009
Strategie verkennend (chemisch) onderzoek	NEN 5740:2009

Eventuele afwijkingen op de normen, die tijdens de uitvoering naar voren zijn gekomen, zijn weergegeven in respectievelijk § 2.2.3 en § 3.1.3.

1.3.2 Veldwerkzaamheden

Het onderzoek heeft plaatsgevonden onder procescertificaat op grond van de BRL SIKB 2000 “Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek”, waarvoor Eco Reest BV Zuidwolde is gecertificeerd en erkend door het ministerie van VROM.

Het veldwerk heeft plaats gevonden conform VKB protocol 2001 “Plaatsen van handboringen en peilbuizen ten behoeve van het nemen van grond- en grondwatermonsters” en VKB protocol 2002 “Het nemen van grondwatermonsters”, waarbij de werkzaamheden zijn uitgevoerd door gecertificeerde en erkende veldmedewerkers.

Het certificaatnummer is 659231, en de certificerende instelling is LRQA te Rotterdam.
In onderstaande tabel zijn de kwaliteitsaspecten opgenomen voor de uitvoering van het veldwerk.

Tabel 1.3.2.1. Erkende veldwerkers

Aspect onderzoek	Toegepaste protocol	Erkend veldmedewerker
Uitvoering monsterneming grond	VKB protocol 2001	Dhr. M.K.V. van der Veen
Uitvoering monsterneming grondwater	VKB protocol 2002	Dhr. M.K.V. van der Veen

Eventuele afwijkingen op de protocollen, die tijdens de uitvoering naar voren zijn gekomen zijn weergegeven in § 3.1.2.

De bedrijf- en persoonserkenningen en het certificaatnummer zijn te verifiëren op de volgende website:
http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/erkenningen/zoekmenu/

1.3.3 Laboratorium werkzaamheden

De analyses zijn uitgevoerd conform de AS 3000 "Laboratoriumanalyses voor milieuhygiënisch bodemonderzoek", waarvoor Eurofins Analytico B.V. is geaccrediteerd en erkend door het ministerie van VROM.

De monsterconservering is uitgevoerd conform SIKB protocol 3001 "Conserveringsmethoden en conserveringstermijnen voor milieumonsters". Eurofins Analytico B.V. is een NEN-EN-ISO/IEC 17025 geaccrediteerd laboratorium, met certificaatnummer L010. Het certificaat is bijgevoegd in bijlage 6.

Eventuele afwijkingen op de normen, die tijdens de uitvoering naar voren zijn gekomen, zijn weergegeven in § 4.1.1.

1.4 OPBOUW RAPPORT

In hoofdstuk 2 is de basisinformatie weergegeven van het onderzoeksgebied en worden de bevindingen uit het vooronderzoek beschreven, met daarin de aspecten voormalig, huidig en toekomstig gebruik, bodemopbouw (geohydrologie) en (financieel-) juridisch. In hoofdstuk 3 zijn de veldwerkzaamheden en waarnemingen tijdens het onderzoek beschreven.
Gevolgd door de analyses en analyseresultaten in hoofdstuk 4. In hoofdstuk 5 tenslotte is een samenvatting opgenomen en zijn de conclusies en aanbevelingen weergegeven.

2 VOORONDERZOEK (NEN 5725:2009)

2.1 BASISINFORMATIE

Voor de uitvoering van het vooronderzoek wordt onderscheid gemaakt in de aard en diepgang van de te verzamelen informatie. Daarbij worden drie typen vooronderzoek onderscheiden: beperkt, standaard en uitgebreid vooronderzoek.

Teneinde te bepalen welke type vooronderzoek van toepassing is voor onderhavige locatie, moet eerst de basisinformatie worden verzameld, de aanleiding (zie § 1.2) van het onderzoek en dient de mate van verdachtheid te worden bepaald.

2.1.1 Basisinformatie

Tabel 2.1 Basisinformatie

Adres	Bestemmingsplangebied Bloemstuiver en 't Rijsbosch
Plaats	Beusichem
Oppervlakte	Deellocatie A en B: 3677 m^2; Deellocatie C: 1096 m^2; Deellocatie D: 4098 m^2; Deellocatie E: 1847 m^2; Deellocatie F en G: 5544 m^2; Deellocatie H: 3423 m^2.
Kadastrale aanduiding	Gemeente Buren, sectie M, nrs. 391, 399, 422, 844 en 962
Toekomstig gebruik	Het totale plangebied heeft en oppervlakte van in totaal 24 hectare en is thans agrarisch in gebruik (weiland). Het gebied is gelegen aan de westzijde van Beusichem, en wordt omsloten door de Smalriemseweg aan de noordzijde en de Parallelweg Noord aan de zuidzijde. Ten westen van de locatie bevindt zich eveneens agrarisch gebied, alsmede de Delsteeg. Ten oosten van de locatie bevindt zich een boomkwekerij, en de bebouwde kom van Beusichem (o.a. bedrijfsterreinen aan de Kerswerf). Op verzoek van de opdrachtgever richt onderhavig onderzoek zich slechts op de locaties alwaar woningen met bijbehorende tuinen worden gerealiseerd. Het overige deel van het plangebied wordt niet onderzocht. Er is sprake van acht woonlocaties in het plangebied die als zes deellocaties worden onderzocht (in twee gevallen kunnen twee deellocaties gezamenlijk worden onderzocht).
Huidig gebruik	Akker en weiland (A t/m G) en vervallen boerderij (H)
Voormalig gebruik	Akker en weiland (A t/m G) en boerderij (H)
Verrichte handelingen met grond, verhardingsmateriaal en/of afval	Geen
Toepassingen van asbesthoudende materialen	Geen
Bodemonderzoeken	Geen

2.1.2 Mate van verdachtheid en type onderzoek

Op grond van de basisinformatie en de activiteiten in het verleden en/of heden is de onderzoeklocatie vooralsnog aan te merken als een onverdachte locatie.

Op basis van het stroomschema (blz. 14) uit de NEN 5725:2009 zal er een standaard vooronderzoek worden uitgevoerd.

2.2 VOORONDERZOEK

Het vooronderzoek omvat het verzamelen van informatie over de volgende vijf aspecten: het voormalige, huidige en toekomstig bodemgebruik, de bodemopbouw en geohydrologie, en de (financieel-)juridische situatie.

Het vooronderzoek heeft zich gericht op het perceel Bestemmingsplangebied Bloemstuiver en 't Rijsbosch te Beusichem en de aangrenzende percelen tot 25 meter.

De resultaten van het vooronderzoek zijn beschreven in bijlage 2. Een samenvatting van het vooronderzoek, alsmede een overzicht van overige relevante informatie is in § 2.2.1 weergegeven.

2.2.1 Samenvatting vooronderzoek

Om meer inzicht te verkrijgen in de historie van het terrein zijn diverse bronnen geraadpleegd (zie bijlage 2). De resultaten van dit vooronderzoek zijn onderstaand beschreven.

Voormalig bodemgebruik
Deellocatie A t/m G
Voor zover bekend zijn de deellocaties A t/m G altijd in gebruik geweest als agrarisch terrein (akker of weiland, geen boomgaard). Ter plaatse zijn geen bijzonderheden of bodembedreigende zaken bekend.

Er zijn ter plaatse geen dempingen, ophogingen of verharde dammen aanwezig.

Deellocatie H
Deellocatie H betreft Smalriemseweg 39, een perceel van 3.423 m^2 dat in gebruik is geweest als boerenbedrijf. Uit "Wat was waar" blijkt dat de eerste bebouwing op de locatie tussen 1832 en 1870 is gerealiseerd. Bij de gemeente Beusichem zijn bouwvergunningen beschikbaar van 1936 en 1950 (bouw kippenhok), 1954 (schuur t.b.v. wagenberging), 1967 (bouw wagenloods met asbesthoudende dakbedekking). Er is geen milieuvergunning van deze locatie. Informatie omtrent eventueel aangaande bodemverontreiniging verdachte activiteiten zoals brandstoftanks, zijn niet bekend bij de geraadpleegde bronnen.

Huidig bodemgebruik (locatie inspectie)
Tijdens de terreininspectie is het agrarisch gebruik bevestigd. Een deel van het terrein bestaat uit weiland (locaties A t/m D) en een deel uit akkerland (E t/m G). Op het akkerland werd mais verbouwd dat eind november is geoogst. Het maaiveld is onderworpen aan een visuele inspectie met betrekking tot asbest verdacht materiaal. Dergelijk materiaal is visueel niet waargenomen.

Deellocatie H bestaat uit een leegstaande woning en erf met vervallen en deels gesloopte opstallen. Het dak van de bebouwing waar als dekbedekking eterniet is vermeld in de bouwvergunning van 1967 is verwijderd (zie fotoreportage bijlage 1.3). Op het maaiveld ter plaatse van de deels gesloopte opstallen zijn sloopresten aangetroffen (puin en hout). Asbestverdachte materialen zijn niet geconstateerd.

Toekomstig bodemgebruik
Men is voornemens ter plaatse woningen met tuin te realiseren.

Omgeving
De omgeving bestaat uit agrarische percelen, boerenbedrijven, woningen. Ter plaatse van Smalriemseweg 41 is een agrarisch loonbedrijf gevestigd. Op dit terrein vindt olieopslag plaats in brandstoftanks. Gezien de ruime afstand is niet te verwachten dat deze activiteiten van invloed zijn op de bodemkwaliteit van onderhavig onderzoeksterrein.

Een agrarisch perceel direct ten oosten van Smalriemseweg 41 is verkennend onderzocht door Aedes. Hierbij zijn geen bijzonderheden aangetroffen, behoudens de vermelding dat dit terrein in het verleden werd gebruikt als boomgaard en in het onderzoek geen aandacht besteed is aan de aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen in de bodem.

Van Smalriemseweg 51 is eveneens een bodemonderzoek beschikbaar. In de bovengrond is een lichte verhoging aan koper gemeten, in het grondwater lood, zink en chroom.

2.2.2 Volledigheid en betrouwbaarheid vooronderzoek

Het vooronderzoek wordt als volledig beschouwd daar in voldoende mate relevante gegevens aanwezig bleken te zijn. Gezien alle gegevens verstrekt door de verscheidene bronnen overeenkomen met elkaar en met de aangetroffen situatie ten tijde van de terreininspectie achten wij het vooronderzoek betrouwbaar.

2.2.3 Afwijkingen vooronderzoek

Er zijn bij de uitvoering van het vooronderzoek geen afwijkingen ten opzichte van de NEN 5725:2009 naar voren gekomen.

2.3 ONDERZOEKSHYPOTHESE

Uit het vooronderzoek volgt de hypothese voor het verkennend bodemonderzoek.

Op basis van het vooronderzoek is de onderzoekslocatie aan te merken als onverdacht voor bodemverontreiniging(en).Het onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen zoals deze zijn vastgesteld in de NEN 5740:2009, § 5.1. Het onderzoeksterrein is beschouwd als een onverdachte locatie.

3 VELDWERKZAAMHEDEN

3.1 WERKZAAMHEDEN

De werkzaamheden zijn hierna beschreven, met eventuele afwijkingen op de veldwerkzaamheden en/of onderzoeksstrategie.

Ter plaatse van meerdere deellocaties bleek sprake te zijn van de aanwezigheid van zogenaamde korrelmais. Tot voor kort konden deze locaties niet worden bemonsterd. Het onderzoek is dan ook niet volledig afgerond. Onderhavige rapportage betreft dan ook een conceptrapport met de resultaten en veldwerkzaamheden die tot nog toe zijn uitgevoerd c.q. bekend zijn.

3.1.1 Uitvoering werkzaamheden

De uitvoering van het veldwerk heeft plaatsgevonden op 12 oktober, 30 november, 7 en 11 december 2013 en het grondwater is bemonsterd op 26 oktober 2013 en 14 december 2013.

Deellocatie A en B
Het veldwerk heeft bestaan uit het verrichten van 10 boringen tot circa 0.5 m-mv (nrs. 4 t/m 13) en 3 boringen tot 2.0 m-mv (nrs. 1 t/m 3). Boring 1 is vervolgens doorgezet tot 2.5 m-mv en afgewerkt met een peilbuis ten behoeve van het grondwateronderzoek (filterstelling 1.5 – 2.5 m-mv, grondwaterstand 1.0 m-mv).

Deellocatie C
Het veldwerk heeft bestaan uit het verrichten van 6 boringen tot circa 0.5 m-mv (nrs. 16 t/m 21) en 2 boringen tot 2.0 m-mv (nrs. 14 en 15). Boring 14 is vervolgens doorgezet tot 2.5 m-mv en afgewerkt met een peilbuis ten behoeve van het grondwateronderzoek (filterstelling 1.5 – 2.5 m-mv, grondwaterstand 1.0 m-mv).

Deellocatie D
Het veldwerk heeft bestaan uit het verrichten van 11 boringen tot circa 0.5 m-mv (nrs. 26 t/m 36) en 4 boringen tot 2.0 m-mv (nrs. 22 t/m 25). Boring 22 is vervolgens doorgezet tot 2 m-mv en afgewerkt met een peilbuis ten behoeve van het grondwateronderzoek (filterstelling 1.6 – 2.6 m-mv, grondwaterstand 1.1 m-mv).

Deellocatie E
Het veldwerk heeft bestaan uit het verrichten van 8 boringen tot circa 0.5 m-mv (nrs. 40 t/m 47) en 2 boringen tot 2.0 m-mv (nrs. 37 t/m 39). Boring 39 is vervolgens doorgezet tot 2.6 m-mv en afgewerkt met een peilbuis ten behoeve van het grondwateronderzoek (filterstelling 1.6 – 2.6 m-mv, grondwaterstand 1.1 m-mv).

Deellocatie F en G
Het veldwerk heeft bestaan uit het verrichten van 12 boringen tot circa 0.5 m-mv (nrs. 53 t/m 64) en 4 boringen tot 2.0 m-mv (nrs. 49 t/m 52). Boring 49 is vervolgens doorgezet tot 3.0 m-mv en afgewerkt met een peilbuis ten behoeve van het grondwateronderzoek (filterstelling 2.0 – 3.0 m-mv, grondwaterstand 1.5 m-mv).

Deellocatie H
Het veldwerk heeft bestaan uit het verrichten van 10 boringen tot circa 0.5 m-mv (nrs. 68 t/m 77) en 2 boringen tot 2.0 m-mv (nrs. 66 en 67). Boring 65 is doorgezet tot 3.2 m-mv en afgewerkt met een peilbuis ten behoeve van het grondwateronderzoek (filterstelling 2.2 – 3.2 m-mv, grondwaterstand 1.1 m-mv).

Van het opgeboorde materiaal zijn per 50 cm, of per afwijkende bodemlaag representatieve monsters genomen welke zijn beschreven qua textuur, geur en kleur.

In bijlage 1.2 is een situatieschets van het terrein opgenomen met de ligging van de monsterpunten.

3.1.2 Uitvoering werkzaamheden grondwater

Uit de NEN 5744, monsterneming van grondwater, vloeien de volgende zaken voort bij bemonstering grondwater:

- Geleidsbaarheidsvermogen bij monstername mag maximaal 10 % afwijken van de voorlaatste meting;
- Zuurstofgehalte mag bij monstername maximaal 2 verzadigingsprocenten afwijken van de voorlaatste bemonstering;
- Indien de geleidbaarheid en zuurstofconcentratie (zie bovenstaand) constant zijn, is een NTU waarde van 0 tot 10 gewenst. Indien hier niet aan wordt voldaan moet bij de beoordeling van de analyseresultaten worden bekeken of dit van invloed is;
- De zuurgraad wordt eveneens beoordeeld, de NEN5744 heeft hier echter geen normen of eisen aan verbonden.

In onderstaande tabel zijn de bij de monstername in het veld uitgevoerde grondwatermetingen weergegeven.

Tabel 3.1.2 Grondwaterbemonstering NEN5744

Locatie/ Peilbuis	Voorlaatste meting				Laatste meting				Beoordeling*
	pH	EGV (µS/cm)	O_2 (%)	NTU	pH	EGV (µS/cm)	O_2 (%)	NTU	
A en B	6,82	280	1,23	-	6,79	294	1,23	16	troebel
C	7,0	338	2,88	-	6,88	340	2,71	15	troebel
D	6,72	828	3,77	-	6,71	830	3,71	41	troebel
E	6,05	718	2,22	-	6,01	720	2,22	24	troebel
F en G	6,11	697	3,11	-	6,12	698	5,29	36	troebel
H	6,21	824	2,67	-	6,22	820	2,72	65	troebel

* Voldoet = Voldoet aan eisen NEN5744 omtrent afwijkingen waarden O_2 en EGV tussen voorlaatste en laatste meting;
Troebel / Niet troebel betreft beoordeling NTU gehalte boven (troebel) of beneden (niet troebel) de 10 NTU is gelegen.

Het geleidingsvermogen en zuurstofgehalte bleken voldoende constant om over te gaan tot bemonstering. Het grondwater is echter beschouwd als troebel, bij de beoordeling van de analyses dient te worden vastgesteld of dit van invloed is geweest op het resultaat.

3.1.3 Afwijkingen werkzaamheden

Er zijn bij de uitvoering van het onderzoek geen afwijkingen ten opzichte van de geldende VKB protocollen 2001 en 2002 naar voren gekomen.

3.1.4 Afwijkingen strategie(ën)

Er zijn bij de uitvoering van het onderzoek geen afwijkingen ten opzichte van de NEN 5740:2009 naar voren gekomen.

3.2 BODEMOPBOUW

De bodem van de locatie is als volgt samen te vatten:

Tabel 3.2.1. Bodemopbouw

Diepte (m-mv)		Omschrijving
0.0	- 1.0	Klei, plaatselijk humeus en/of zandig, gleykenmerken
1.0	- 1.5	Klei, plaatselijk humeus, zandig of veenhoudend, gleykenmerken
1.5	- 2.6	Klei
	2.6	Diepst verkende bodemlaag

Het grondwaterniveau is tijdens het veldwerk vastgesteld op een diepte van 1.0 en 1.1 m-mv.

3.3 ZINTUIGLIJKE WAARNEMINGEN

Het terrein en het opgeboorde materiaal zijn in het veld zintuiglijk beoordeeld op bijzonderheden.

Zintuiglijk zijn er geen voor het onderzoek van belang zijnde waarnemingen naar voren gekomen.

4 ANALYSERESULTATEN EN BESPREKING

4.1 ANALYSEMONSTERS

De volgende monsters zijn geanalyseerd:

Tabel 4.1.1. Analysemonsters

Deellocatie	Grondmonster	Diepte (m-mv)	Motivatie	Analyse
A en B	Mp. 3 en 10 t/m 13	0.0 – 0.5	Bovengrond	Standaardpakket bodem*
	Mp. 1, 2 en 4 t/m 9	0.0 – 0.5	Bovengrond	Standaardpakket bodem*
	Mp. 1 t/m 3	0.5 – 1.5	Ondergrond	Standaardpakket bodem*
C	Mp. 14 t/m 21	0.0 – 0.5	Bovengrond	Standaardpakket bodem*
	Mp. 14 en 15	0.5 – 1.5	Ondergrond	Standaardpakket bodem*
D	Mp. 24, 25 en 28 t/m 33	0.0 – 0.5	Bovengrond	Standaardpakket bodem*
	Mp. 22, 23, 26, 27 en 34 t/m 46	0.0 – 0.5	Bovengrond	Standaardpakket bodem*
	22 t/m 25	0.5 – 1.5	Ondergrond	Standaardpakket bodem*
E	Mp. 37 en 41 t/m 44	0.0 – 0.5	Bovengrond	Standaardpakket bodem*
	MP. 38, 39 en 45 t/m 47	0.0 – 0.5	Bovengrond	Standaardpakket bodem*
	Mp. 37 t/m 39	0.5 – 1.5	Ondergrond	Standaardpakket bodem*
F+G	49, 50, 53-55, 62-64	0.0 – 0.5	Bovengrond	Standaardpakket bodem*
	Mp. 51, 52, 56-61	0.0 – 0.5	Bovengrond	Standaardpakket bodem*
	Mp. 49, 50, 52	0.5 – 1.5	Ondergrond	Standaardpakket bodem*
	51	0.5 – 2.0	Ondergrond	Standaardpakket bodem*
H	Mp. 68 t/m 73	0.0 – 0.5	Bovengrond	Standaardpakket bodem*
	MP. 65-67 en 75	0.0 – 0.5	Bovengrond	Standaardpakket bodem*
	Mp. 65 t/m 67	0.5 – 1.5	Ondergrond	Standaardpakket bodem*
Deellocatie	**Grondwatermonster**	**Filterstelling (m-mv)**	**Motivatie**	**Analyse**
A en B	Pb. 1	1.5 – 2.5	Grondwater	Standaardpakket grondwater**
C	Pb. 14	1.5 – 2.5	Grondwater	Standaardpakket grondwater**
D	Pb. 22	1.6 – 2.6	Grondwater	Standaardpakket grondwater**
E	Pb. 37	1.6 – 2.6	Grondwater	Standaardpakket grondwater**
F en G	Pb 49	2.0 – 3.0	Grondwater	Standaardpakket grondwater**
H	Pb. 65	2.2 – 3.2	Grondwater	Standaardpakket grondwater**

* Standaardpakket bodem:
- voorbehandeling AS 3000;
- lutum;
- organische stof;
- polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK);
- polychloorbifenylen (PCB);
- minerale olie GC (C10-C40);
- florisil behandeling;
- zware metalen (Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Mo, Pb, Zn en Ni);
- droge stof.

** Standaardpakket grondwater:
- voorbehandeling AS 3000;
- zware metalen (Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Mo, Pb, Zn en Ni);
- aromatisch oplosmiddelen incl. naftaleen (BTEXN);
- chloorhoudende oplosmiddelen (VoCl);
- minerale olie GC (C10-C40);
- florisil behandeling;
- Styreen;
- Bromoform;
- pH + EGV (in het veld bepaald).

4.1.1 Afwijkingen analysemonsters

Er zijn geen afwijkingen naar voren gekomen bij de uitvoering van de laboratoriumwerkzaamheden ten opzichte van de AS 3000 en/of analysemethoden van de individuele parameters.

4.2 TOETSING ANALYSERESULTATEN

De analyseresultaten zijn opgenomen in bijlage 4. Bij de interpretatie van de analyseresultaten is gebruik gemaakt van de toetsingstabel uit de Circulaire bodemsanering 2013. Hierbij zijn met behulp van (eco)toxicologische gegevens verwaarloosbare risiconiveaus en maximaal toelaatbare risiconiveaus berekend.

Als toetsingsnormen zijn voor het verwaarloosbare risiconiveau achtergrondwaarden (grond) en streefwaarden (grondwater), en voor het maximaal toelaatbare risiconiveau interventiewaarden vastgesteld. Het gemiddelde van de (achtergrondwaarde (grond) of streefwaarde (grondwater) + interventiewaarde) is vastgesteld als tussenwaarde, waarboven in beginsel nader onderzoek nodig is, omdat het vermoeden van ernstige bodemverontreiniging bestaat (NEN 5740:2009).
De daadwerkelijke uitvoering hiervan is echter afhankelijk van (onder meer) de aard van de locatie, zintuiglijke waarnemingen, verhoogde achtergrondconcentraties en eventueel gebiedsspecifiek beleid.

De achtergrond- en interventiewaarden worden voor onder andere PAK, minerale olie en zware metalen afhankelijk gesteld van het organische stofgehalte en/of het lutumgehalte.

Op basis van deze waarden zijn de toetsingswaarden berekend, die in bijlage 5 zijn weergegeven.

In de tabellen 4.3.1 t/m 4.3.8 (grond) en 4.4.1 t/m 4.4.2 (grondwater) zijn de analyseresultaten geïnterpreteerd aan de hand van de toetsingswaarden.

De betekenis van de waarden en de wijze van weergave staan vermeld in onderstaand overzicht:

Tabel 4.2.1 Weergave concentratieniveaus

Concentratieniveau	Betekenis	Weergave
≤ AW-waarde of S-waarde (of < detectiegrens)	Geen verhoging t.o.v. achtergrondwaarde of streefwaarde gemeten	-
> AW-waarde of S-waarde ≤ T-waarde	Lichte verhoging gemeten	+
> T-waarde ≤ I-waarde	Matige verhoging gemeten	+ +
> I-waarde	Sterke verhoging gemeten	+ + +
Verhoogde rapportagegrens (meetwaarde is vermenigvuldigd met factor 0,7)		(v)
AW-waarde of S-waarde is lager dan de niet verhoogde rapportagegrens		(-)

4.3 MILIEUHYGIËNISCHE KWALITEIT GROND

Tabel 4.3.1 Analyseresultaten grond en toetsing Deellocatie A en B

Analyse Diepte (m-mv)	Eenheid	Mp. 3 en 10 t/m 13 0.0 – 0.5	GSSD		Mp. 1, 2 en 4 t/m 9 0.0 – 0.5	GSSD		Mp. 1 t/m 3 0.5 – 1.5	GSSD	
Bodemtype correctie										
Organische stof vlgs gloeiverlies methode		3.90			4.90			4.20		
Klei < 2 µm		44.5			38.6			34.5		
Voorbehandeling										
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd			Uitgevoerd			Uitgevoerd		
Bodemkundige analyses										
Droge stof	% (m/m)	73.3			73			65.1		
Metalen										
Barium (Ba)	mg/kg ds	320	196.4	-	360	250.2	-	390	298.5	-
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.55	0.5442	-	0.44	0.4468	-	0.27	0.2905	-
Kobalt (Co)	mg/kg ds	16	9.959	-	14	9.838	-	12	9.262	-
Koper (Cu)	mg/kg ds	33	26.98	-	29	25.40	-	30	28.26	-
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.079	0.06666	-	0.055	0.04891	-	0.057	0.05306	-
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	< 1.5	1.050	-	< 1.5	1.050	-	< 1.5	1.050	-
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	47	30.18	-	49	35.29	*	50	39.33	*
Lood (Pb)	mg/kg ds	50	43.19	-	35	31.82	-	26	24.92	-
Zink (Zn)	mg/kg ds	120	88.72	-	110	88.94	-	100	87.61	-
Minerale olie										
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	< 6.0			< 6.0			< 6.0		
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	< 35	62.82	-	< 35	50	-	< 35	58.33	-
PCB										
PCB (som 7)	mg/kg ds	0.0049	0.01256	-	0.0049	0.01000	-	0.0049	0.01167	-
PAK VROM (10)	mg/kg ds	0.35	0.3500	-	0.35	0.3500	-	0.35	0.3500	-

Uit tabel 4.3.1 blijkt dat er in de bovengrond van monsterpunten 1, 2 en 4 t/m 9 en de ondergrond gehalten aan nikkel zijn gemeten boven de achtergrondwaarden, maar beneden de tussenwaarden voor nader onderzoek.

Verder zijn er in de grondmonsters geen gehalten aan de onderzochte parameters gemeten boven de achtergrondwaarden en/of detectiegrenzen.

Tabel 4.3.2 Analyseresultaten grond en toetsing Deellocatie C

Analyse	Eenheid	Mp. 14 t/m 21	GSSD		Mp. 14 en 15	GSSD	
Diepte (m-mv)		0.0 – 0.5			0.5 – 1.5		
Bodemtype correctie							
Organische stof		4.60			4		
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		35.4			56.7		
Voorbehandeling							
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd			Uitgevoerd		
Bodemkundige analyses							
Droge stof	% (m/m)	74.8			62.2		
Metalen							
Barium (Ba)	mg/kg ds	290	217.1		230	113.7	
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.37	0.3902	-	0.34	0.3030	-
Kobalt (Co)	mg/kg ds	17	12.84	-	20	10.07	-
Koper (Cu)	mg/kg ds	31	28.62	-	30	21.00	-
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.052	0.04785	-	0.056	0.04232	-
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	1.050	-	<1.5	1.050	-
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	55	42.40	*	53	27.81	-
Lood (Pb)	mg/kg ds	37	34.94	-	29	22.27	-
Zink (Zn)	mg/kg ds	120	103.0	-	98	60.68	-
Minerale olie							
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	53.26	-	<35	61.25	-
Polychloorbifenylen, PCB							
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049	0.01065	-	0.0049	0.01225	-
PAK							
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35	0.3500	-	0.35	0.3500	-

Uit tabel 4.3.2 blijkt dat er in de bovengrond van monsterpunt 14 t/m 21 een gehalte aan nikkel is gemeten boven de achtergrondwaarde, maar beneden de tussenwaarde voor nader onderzoek.

Verder zijn er in de grondmonsters geen gehalten aan de onderzochte parameters gemeten boven de achtergrondwaarden en/of detectiegrenzen.

Tabel 4.3.3 Analyseresultaten grond en toetsing Deellocatie D

Analyse Diepte (m-mv)	Eenheid	Mp. 22 t/m 25 0.5 – 1.5	GSSD		Mp. 24, 25 en 28 t/m 33 0.0 – 0.5	GSSD		Mp.22,23,26, 27,34 t/m 36 0.0 – 0.5	GSSD	
Bodemtype correctie										
Organische stof		4.20			3.60			3.90		
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		33.1			44.8			40.2		
Voorbehandeling										
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd			Uitgevoerd			Uitgevoerd		
Bodemkundige analyses										
Droge stof	% (m/m)	69.2			74.7			75		
Organische stof	% (m/m) ds	4.2	4.200		3.6	3.600		3.9	3.900	
Gloeirest	% (m/m) ds	93.5			93.2			93.3		
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	33.1	33.10		44.8	44.80		40.2	40.20	
Metalen										
Barium (Ba)	mg/kg ds	260	206.1		210	128.1		260	174.5	
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.32	0.3489	-	0.4	0.3979	-	0.35	0.3600	-
Kobalt (Co)	mg/kg ds	15	11.98	-	13	8.045	-	15	10.18	-
Koper (Cu)	mg/kg ds	27	26.00	-	24	19.62	-	28	24.31	-
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.056	0.05290	-	0.052	0.04381	-	<0.050	0.03079	-
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	1.050	-	<1.5	1.050	-	<1.5	1.050	-
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	55	44.66	*	45	28.74	-	53	36.95	*
Lood (Pb)	mg/kg ds	23	22.39	-	33	28.51	-	27	24.39	-
Zink (Zn)	mg/kg ds	100	89.97	-	100	73.76	-	120	95.21	-
Minerale olie										
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0			<3.0			<3.0		
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0			<5.0			<5.0		
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0			<5.0			<5.0		
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11			<11			<11		
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0			<5.0			<5.0		
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0			<6.0			<6.0		
Minerale olie (C10-C40)	mg/kg ds	<35	58.33	-	<35	68.06	-	<35	62.82	-
PCB										
PCB (som 7))	mg/kg ds	0.0049	0.01167	-	0.0049	0.01361	-	0.0049	0.01256	-
PAK										
PAK VROM (10)	mg/kg ds	0.35	0.3500	-	0.35	0.3500	-	0.35	0.3500	-

Uit tabel 4.3.3 blijkt dat er in de ondergrond en plaatselijk in de bovengrond gehalten aan nikkel zijn gemeten boven de achtergrondwaarden, maar beneden de tussenwaarden voor nader onderzoek.

Verder zijn er in de grondmonsters geen gehalten aan de onderzochte parameters gemeten boven de achtergrondwaarden en/of detectiegrenzen.

Tabel 4.3.4 Analyseresultaten grond en toetsing Deellocatie E

Analyse Diepte (m-mv)	Eenheid	Mp. 37 en 41-44 0.0 – 0.5	GSSD		Mp. 38,39, 45-47 0.0 – 0.5	GSSD		Mp. 37-39 0.5 – 1.5	GSSD	
Bodemtype correctie										
Organische stof		3.30			3.5			2.30		
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		31.4			29.4			30.4		
Voorbehandeling										
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd			Uitgevoerd			Uitgevoerd		
Bodemkundige analyses										
Droge stof	% (m/m)	76.3			76.1			77.1		
Organische stof	% (m/m) ds	3.3	3.300		3.5	3.5		2.3	2.300	
Gloeirest	% (m/m) ds	94.5			94.4			95.5		
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	31.4	31.40		29.4	29.40		30.4	30.40	
Metalen										
Barium (Ba)	mg/kg ds	180	149.2		200	175.1		190	161.8	
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.41	0.4671	-	0.45	0.5200	-	0.29	0.3444	-
Kobalt (Co)	mg/kg ds	15	12.51	-	15	13.19	-	12	10.27	-
Koper (Cu)	mg/kg ds	27	27.14	-	26	26.94	-	20	20.80	-
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.11	0.1063	-	0.12	0.1185	-	<0.050	0.03440	-
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	1.050	-	<1.5	1.050	-	<1.5	1.050	-
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	45	38.04	*	45	39.97	*	44	38.12	*
Lood (Pb)	mg/kg ds	32	32.11	-	84	86.13	*	20	20.56	-
Zink (Zn)	mg/kg ds	100	93.87	-	100	97.59	-	76	73.56	-
Minerale olie										
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	74.24	-	<35	70	-	<35	106.5	-
Polychloorbifenylen, PCB										
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049	0.01485	-	0.0049	0.01400	-	0.0049	0.02130	-
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK										
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35	0.3500	-	0.35	0.3500	-	0.35	0.3500	-

Uit tabel 4.3.4 blijkt dat er in de onder- en bovengrond gehalten aan nikkel zijn gemeten boven de achtergrondwaarden. In de bovengrond is tevens plaatselijk sprake van een achtergrondwaarde overschrijding aan lood. De tussenwaarden voor nader onderzoek zijn niet overschreden.

Verder zijn er in de grondmonsters geen gehalten aan de onderzochte parameters gemeten boven de achtergrondwaarden en/of detectiegrenzen.

Tabel 4.3.5 Analyseresultaten grond en toetsing Deellocatie F en G

Analyse	Eenheid	Mp.49, 50,53-55 en 62-64	GSSD		Mp. 51,52, 56-61	GSSD		Mp. 49,50 en 52	GSSD		Mp. 51	GSSD	
Diepte (m-mv)		0.0–0.5			0.0–0.5			0.5–1.5			0.5–2.0		
Bodemtype correctie													
Organische stof		4.90			3.20			1.40			2.90		
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		27.7			29.7			26.1			15.8		
Voorbehandeling													
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd			Uitgevoerd			Uitgevoerd			Uitgevoerd		
Bodemkundige analyses													
Droge stof	% (m/m)	78.5			77.5			77.9			79.7		
Organische stof	% (m/m) ds	4.9	4.900		3.2	3.200		1.4	1.400		2.9	2.900	
Gloeirest	% (m/m) ds	93.2			94.7			96.8			95.9		
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	27.7	27.70		29.7	29.70		26.1	26.10		15.8	15.80	
Metalen													
Barium (Ba)	mg/kg ds	190	174.8		240	208.4		190	183.5		160	227.5	
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.33	0.3718	-	0.46	0.5349	-	<0.20	0.1759	-	0.25	0.3434	-
Kobalt (Co)	mg/kg ds	12	11.07	-	12	10.47	-	11	10.64	-	8.9	12.47	-
Koper (Cu)	mg/kg ds	28	29.17	-	24	24.87	-	16	18.08	-	13	17.85	-
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.086	0.08586	-	0.066	0.06505	-	<0.050	0.0361	-	<0.050	0.0408	-
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	1.050	-	<1.5	1.050	-	<1.5	1.050	-	<1.5	1.050	-
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	39	36.21	*	41	36.15	*	36	34.90	-	30	40.70	*
Lood (Pb)	mg/kg ds	26	26.76	-	29	29.73	-	17	18.50	-	17	21.03	-
Zink (Zn)	mg/kg ds	88	87.72	-	95	92.43	-	65	69.31	-	58	79.80	-
Minerale olie													
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	50	-	<35	76.56	-	<35	122.5	-	<35	84.48	-
Polychloorbifenylen, PCB													
PCB (som 7)	mg/kg ds	0.0049	0.01000	-	0.0049	0.01531	-	0.0049	0.02450	-	0.0049	0.01690	-
PAK													
PAK VROM (10)	mg/kg ds	0.35	0.3500	-	0.35	0.3500	-	0.35	0.3500	-	0.35	0.3500	-

Uit tabel 4.3.5 blijkt dat er in de onder- en bovengrond gehalten aan nikkel zijn gemeten boven de achtergrondwaarden. De tussenwaarden voor nader onderzoek zijn niet overschreden.

Verder zijn er in de grondmonsters geen gehalten aan de onderzochte parameters gemeten boven de achtergrondwaarden en/of detectiegrenzen.

Tabel 4.3.6 Analyseresultaten grond en toetsing Deellocatie H

Analyse Diepte (m-mv)	Eenheid	Mp. 68-73 0.0 – 0.5	GSSD		Mp. 65-67 en 75 0.0 – 0.5	GSSD		Mp. 65-67 0.5 – 1.5	GSSD	
Bodemtype correctie										
Organische stof		3.5			2.40			1.90		
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		17.5			15.4			17.7		
Voorbehandeling										
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd			Uitgevoerd			Uitgevoerd		
Bodemkundige analyses										
Droge stof	% (m/m)	80.3			83.8			81.4		
Organische stof	% (m/m) ds	3.5	3.5		2.4	2.400		1.9	1.900	
Gloeirest	% (m/m) ds	95.3			96.5			96.8		
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	17.5	17.5		15.4	15.40		17.7	17.70	
Metalen										
Barium (Ba)	mg/kg ds	<20	18.47		120	173.8		170	222.4	
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20	0.1844	-	0.27	0.3797	-	0.21	0.2913	-
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3.0	2.739	-	7.4	10.55	-	8.5	11.00	-
Koper (Cu)	mg/kg ds	<5.0	4.565	-	18	25.23	-	18	24.16	-
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0.050	0.03982	-	0.075	0.08832	-	<0.050	0.04010	-
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	1.050	-	<1.5	1.050	-	<1.5	1.050	-
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	<4.0	3.564	-	23	31.69	-	29	36.64	*
Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	8.380	-	40	50.15	*	20	24.39	-
Zink (Zn)	mg/kg ds	<20	18.19	-	81	113.6	-	67	88.41	-
Minerale olie										
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	4.1			10			3.9		
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0			7.3			<5.0		
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0			<5.0			<5.0		
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11			<11			<11		
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0			<5.0			<5.0		
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0			<6.0			<6.0		
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	70	-	<35	102.1	-	<35	122.5	-
Polychloorbifenylen, PCB										
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049	0.01400	-	0.0049	0.02042	-	0.0049	0.02450	-
PAK										
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	1.2	1.183	-	1.4	1.376	-	0.35	0.3500	-

Uit tabel 4.3.6 blijkt dat er in de onder- en bovengrond gehalten aan nikkel en lood zijn gemeten boven de achtergrondwaarden. De tussenwaarden voor nader onderzoek zijn niet overschreden.

Verder zijn er in de grondmonsters geen gehalten aan de onderzochte parameters gemeten boven de achtergrondwaarden en/of detectiegrenzen.

4.4 MILIEUHYGIËNISCHE KWALITEIT GRONDWATER

Tabel 4.4.1 Analyseresultaten grondwater en toetsing Deellocatie A en B & C

Analyse Filterstelling (m-mv)	Eenheid	Pb. 1 1.5 – 2.5		Pb. 14 1.5 – 2.5	
Metalen					
Barium (Ba)	µg/L	260	*	77	*
Cadmium (Cd)	µg/L	<0,20	-	<0,20	-
Kobalt (Co)	µg/L	5,4	-	2,2	-
Koper (Cu)	µg/L	4,7	-	2,6	-
Kwik (Hg)	µg/L	<0,050	-	<0,050	-
Molybdeen (Mo)	µg/L	<2,0	-	<2,0	-
Nikkel (Ni)	µg/L	5,5	-	6,4	-
Lood (Pb)	µg/L	<2,0	-	<2,0	-
Zink (Zn)	µg/L	16	-	<10	-
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen					
Benzeen	µg/L	<0,20	-	<0,20	-
Tolueen	µg/L	<0,20	-	<0,20	-
Ethylbenzeen	µg/L	<0,20	-	<0,20	-
o-Xyleen	µg/L	<0,10		<0,10	
m,p-Xyleen	µg/L	<0,20		<0,20	
Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0,21	-	0,21	-
BTEX (som)	µg/L	<0,90		<0,90	
Naftaleen	µg/L	<0,020	-	<0,020	-
Styreen	µg/L	<0,20	-	<0,20	-
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen					
Dichloormethaan	µg/L	<0,20	-	<0,20	-
Trichloormethaan	µg/L	<0,20	-	<0,20	-
Tetrachloormethaan	µg/L	<0,10	-	<0,10	-
Trichlooretheen	µg/L	<0,20	-	<0,20	-
Tetrachlooretheen	µg/L	<0,10	-	<0,10	-
1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	-	<0,20	-
1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	-	<0,20	-
1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	-	<0,10	-
1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	-	<0,10	-
cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10		<0,10	
trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10		<0,10	
CKW (som)	µg/L	<1,6		<1,6	
Tribroommethaan	µg/L	<0,20	-	<0,20	-
Vinylchloride	µg/L	<0,10	-	<0,10	-
1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	-	<0,10	-
1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0,14	-	0,14	-
1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20		<0,20	
1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20		<0,20	
1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20		<0,20	
Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0,42	-	0,42	-
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	-	<50	-

Uit tabel 4.4.1 blijkt dat er in peilbuis 1 (deellocatie A en B) en peilbuis 14 (deellocatie C) gehalten aan barium zijn gemeten boven de streefwaarde, maar beneden de tussenwaarde. Verhoogde gehalten aan barium worden vaker aangetroffen in de omgeving van Beusichem en worden veelal veroorzaakt door verzuring en natuurlijke oorzaken. De verhogingen aan barium worden beschouwd als zijnde achtergrondconcentraties.

Verder zijn er in de grondwatermonsters geen gehalten aan de onderzochte parameters gemeten boven de streefwaarden en/of detectiegrenzen.

Tabel 4.4.2 Analyseresultaten grondwater en toetsing Deellocatie D t/m H

Analyse Filterstelling (m-mv)	Eenheid	Pb. 65 2.2 – 3.2		Pb. 49 2.0 – 3.0		Pb. 37 1.6 – 2.6		Pb. 22 1.6 – 2.6	
Metalen									
Barium (Ba)	µg/L	150	*	110	*	42	-	120	*
Cadmium (Cd)	µg/L	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-
Kobalt (Co)	µg/L	<2,0	-	<2,0	-	<2,0	-	5,1	-
Koper (Cu)	µg/L	<2,0	-	<2,0	-	<2,0	-	<2,0	-
Kwik (Hg)	µg/L	<0,050	-	<0,050	-	<0,050	-	<0,050	-
Molybdeen (Mo)	µg/L	8,5	*	<2,0	-	<2,0	-	<2,0	-
Nikkel (Ni)	µg/L	4,1	-	<3,0	-	<3,0	-	<3,0	-
Lood (Pb)	µg/L	<2,0	-	<2,0	-	<2,0	-	<2,0	-
Zink (Zn)	µg/L	35	-	<10	-	<10	-	<10	-
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen									
Benzeen	µg/L	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-
Tolueen	µg/L	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-
Ethylbenzeen	µg/L	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-
o-Xyleen	µg/L	<0,10		<0,10		<0,10		<0,10	
m,p-Xyleen	µg/L	<0,20		<0,20		<0,20		<0,20	
Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0,21	-	0,21	-	0,21	-	0,21	-
BTEX (som)	µg/L	<0,90		<0,90		<0,90		<0,90	
Naftaleen	µg/L	<0,020	-	<0,020	-	<0,020	-	<0,020	-
Styreen	µg/L	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen									
Dichloormethaan	µg/L	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-
Trichloormethaan	µg/L	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-
Tetrachloormethaan	µg/L	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-
Trichlooretheen	µg/L	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-
Tetrachlooretheen	µg/L	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-
1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-
1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-
1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-
1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-
cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10		<0,10		<0,10		<0,10	
trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10		<0,10		<0,10		<0,10	
CKW (som)	µg/L	<1,6		<1,6		<1,6		<1,6	
Tribroommethaan	µg/L	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-	<0,20	-
Vinylchloride	µg/L	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-
1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-
1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0,14	-	0,14	-	0,14	-	0,14	-
1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20		<0,20		<0,20		<0,20	
1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20		<0,20		<0,20		<0,20	
1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20		<0,20		<0,20		<0,20	
Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0,42	-	0,42	-	0,42	-	0,42	-
Minerale olie									
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	-	<50	-	<50	-	<50	-

Uit tabel 4.4.2 blijkt dat er in peilbuis 65 (deellocatie H) een gehalte aan molybdeen is gemeten boven de streefwaarde, maar beneden de tussenwaarde. Tevens zijn in het grondwater gehalten aan barium gemeten boven de streefwaarde. De verhogingen aan barium worden beschouwd als zijnde achtergrondconcentraties.

Verder zijn er in de grondwatermonsters geen gehalten aan de onderzochte parameters gemeten boven de streefwaarden en/of detectiegrenzen.

5 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

5.1 SAMENVATTING

In opdracht van Van Arnhem Bouwgroep is door Eco Reest BV een verkennend milieukundig bodemonderzoek uitgevoerd ter plaatse van een locatie aan de Bestemmingsplangebied Bloemstuiver en 't Rijsbosch te Beusichem.

Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen ontwikkeling van het onderzoeksterrein ten behoeve van onder meer woon- en bedrijfsdoeleinden.

Doel van het onderzoek is een indruk te verkrijgen omtrent de eventuele aanwezigheid van verontreinigingen in de grond en in het grondwater van het onderzoeksterrein teneinde te bepalen of er vanuit milieuhygiënisch oogpunt belemmeringen bestaan voor het toekomstige gebruik van de locatie (wonen met tuin).

De onderzoekslocaties A t/m G bestaan uit agrarisch terrein (weidegrond en akkerland). Ter plaatse is geen sprake van verhardingen. Locatie H bestaat uit een voormalig agrarisch bedrijf bestaande uit een woning met opstallen. De locaties hebben de volgende oppervlaktes:
Deellocatie A en B: 3677 m^2;
Deellocatie C: 1096 m^2;
Deellocatie D: 4098 m^2;
Deellocatie E: 1847 m^2;
Deellocatie F en G: 5544 m^2;
Deellocatie H: 3423 m^2.

Tijdens het veldwerk zijn geen voor het onderzoek van belang zijnde waarnemingen naar voren gekomen. Bij de beoordeling van het terrein en het opgeboorde materiaal is ook speciaal gelet op asbest(houdende) materialen. Deze zijn zintuiglijk niet op de bodem en in het opgeboorde materiaal ter plaatse van het onderzoeksterrein waargenomen.

Uit de chemische analyses is het volgende naar voren gekomen:

Deellocatie A en B
In zowel de boven- als ondergrond en het grondwater zijn lichte verhogingen aan zware metalen aangetroffen. De verhoging aan nikkel in de grond en barium in het grondwater worden beschouwd als zijnde achtergrondconcentratie.

Deellocatie C
In zowel de boven- als ondergrond en het grondwater zijn lichte verhogingen aan zware metalen aangetroffen. De verhogingen aan nikkel in de grond en barium in het grondwater worden beschouwd als zijnde achtergrondconcentratie.

Deellocatie D
In zowel de boven- als ondergrond en het grondwater zijn lichte verhogingen aan zware metalen aangetroffen. De verhogingen aan nikkel in de grond en barium in het grondwater worden beschouwd als zijnde achtergrondconcentratie.

Deellocatie E
In zowel de boven- als ondergrond zijn lichte verhogingen aan nikkel aangetroffen. De verhogingen aan nikkel in de grond worden beschouwd als zijnde achtergrondconcentratie.

Deellocatie F en G
In zowel de boven- als ondergrond en het grondwater zijn lichte verhogingen aan zware metalen aangetroffen. De verhogingen aan nikkel in de grond en barium in het grondwater worden beschouwd als zijnde achtergrondconcentratie.

Deellocatie H
In zowel de boven- als ondergrond en het grondwater zijn lichte verhogingen aan zware metalen aangetroffen. De verhogingen aan nikkel in de grond en barium in het grondwater worden beschouwd als zijnde achtergrondconcentratie.

5.2 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Op grond van de onderzoeksresultaten wordt geconcludeerd dat in de grond en het grondwater licht verhoogde gehalten aan zware metalen zijn gemeten. Nikkel in de boven- en ondergrond en barium in het grondwater worden in vrijwel alle onderzochte monsters aangetoond. Verder zijn lood en molybdeen aangetoond in lichte mate boven de achtergrond- dan wel streefwaarde.

Wij achten het aannemelijk dat het achtergrondconcentraties betreffen en de hypothese “onverdacht” hiermee wordt bevestigd.

De resultaten vormen geen aanleiding tot het uitvoeren van nader onderzoek en zijn geen belemmering voor het gebruik van de locaties ten behoeve van woningen met tuin.

Eco Reest BV
J.R.W. Staal

BIJLAGE 1

Behoort bij rapport:
Bestemmingsplangebied
Bloemstuiver & 't Rijsbosch
Beusichem
131103

Regionale ligging onderzoekslocatie

X:147395.936
Y:439913.060

X:147332.012
Y:439881.365

X:147445.273
Y:439845.412

X:147423.158
Y:439826.278

B

A

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

Legenda
- Boring
- Diepe boring
- Peilbuis
- Onderzoeksterrein

bos

0 5 10 15 20m

Getekend door:	PD	Bedrijf: Eco Reest BV
Gecontroleerd door:	JRS	Onderzoekslocatie: Bloemstuiver/'t Rijsbosch te Beusichem
		Formaat: A3 · Schaal: 1:500 · Datum: 02-12-'13

MILIEU ADVIESBUREAU Eco Reest

File: ..2013\Beusichem, Bloemstuiver/'t Rijsbosch, 131103

Bijlage 1.2.2

M422

19
14
18
20
17
15
21
16

C

X:147377.663
Y:440067.912

X:147366.398
Y:440030.696

Legenda
- Boring
- Diepe boring
- Peilbuis
- Onderzoeksterrein

0 5 10 15 20m

Getekend door	PD	Bedrijf: Eco Reest BV
Gecontroleerd door	JRS	Onderzoekslocatie: Bloemstuiver/'t Rijsbosch te Beusichem
		Formaat: A3 / Schaal: 1:500 / Datum: 02-12-'13

MILIEU ADVIESBUREAU Eco Reest

File: ..2013\Beusichem, Bloemstuiver/'t Rijsbosch, 131103

Bijlage 1.2.3

30
29
22
26
24
27
31
28
32
23
25
34
33
36
35

X:147266.734
Y:440224.758

X:147347.930
Y:440201.957

D

M971

Legenda
- Boring
- Diepe boring
- Peilbuis
- Onderzoeksterrein

0 5 10 15 20m

Getekend door	PD	Bedrijf	Eco Reest BV
Gecontroleerd door	JRS	Onderzoekslocatie	Bloemstuiver/'t Rijsbosch te Beusichem
		Formaat: A3	Schaal: 1:500
			Datum: 17-12-'13

MILIEU ADVIESBUREAU Eco Reest

File: ..2013\Beusichem, Bloemstuiver/'t Rijsbosch, 131103

X:147371.530
Y:440594.924

X:147330.020
Y:440557.229

X:147448.226
Y:440519.357

X:147329.719
Y:440504.826

X:147347.766
Y:440473.823

X:147346.444
Y:440428.560

G

F

E

55 54 49 53 57 63 56 58 52 60 62 59 50 51 64 61 40 41 37 44 42 43 39 38 46 45 47

MB44

Legenda
- Boring
- Diepe boring
- Peilbuis
- Onderzoeksterrein

0 5 10 15 20m

Getekend door	PD	Bedrijf: Eco Reest BV
Gecontroleerd door	JRS	Onderzoekslocatie: Bloemstuiver/'t Rijsbosch te Beusichem
		Formaat: A3 · Schaal: 1:500 · Datum: 17-12-'13

MILIEU ADVIESBUREAU Eco Reest

File: ..2013\Beusichem, Bloemstuiver/'t Rijsbosch, 131103

M1256
X:147486.841
Y:440785.692
77
75
H
76
74
65
66
68
X:147562.722
Y:440748.701
M389
37
M390
73
67
70
69
71
72
Legenda
Boring
Diepe boring
Peilbuis
Onderzoeksterrein
0 5 10 15 20m
Getekend door
PD
Gecontroleerd door
JRS
Bedrijf
Eco Reest BV
Onderzoekslocatie
Bloemstuiver/'t Rijsbosch te Beusichem
Formaat
A3
Schaal
1:500
Datum
17-12-'13
MILIEU ADVIESBUREAU Eco Reest
File: ..2013\Beusichem, Bloemstuiver/'t Rijsbosch, 131103

Bijlage 1.2

X:147486.841
Y:440785.692

X:147562.722
Y:440748.701

W H

(stl)

(bg)

G-L

[2]

(sin)

(bor)

X:147371.530
Y:440594.924

X:147330.020
Y:440557.229

W*G

F

W*

X:147448.226
Y:440519.387

X:147329.719
Y:440504.826

WA

X:147347.766
Y:440473.823

W*

E

X:147346.444
Y:440428.560

V

(bg)

[2]

G-L

WA

(sin)

(bol)

/ DW* /

X:147266.734
Y:440224.758

V

WA

X:147347.930
Y:440201.957

WA

(stl)

WA

(bo)

(sin)

(bo)

C

W

X:147377.663
Y:440067.912

X:147366.398
Y:440030.696

G-L

WA

(bo)

(bor)

(bol)

WA

G-L

(stl)

V

WA

BT-up

BT-up

V-up

WA

G

BT-up

V (lav)

(bor)

X:147395.936
Y:439913.060

(2)

X:147332.012
Y:439881.365

B

W

V

W

A

(bo)

X:147345.273
Y:439845.412

WA

X:147423.158
Y:439826.278

(gw)

(bol)

0 20 40 60 80 100m

Getekend door	PD	Bedrijf: Eco Reest BV
Gecontroleerd door	JRS	Onderzoekslocatie: Bloemstuiver/'t Rijsbosch te Beusichem
		Formaat: A3 / Schaal: 1:2500 / Datum: 02-12-'13

MILIEU ADVIESBUREAU Eco Reest

File: ..2013\Beusichem, Bloemstuiver/'t Rijsbosch, 131103

BIJLAGE 2

Behoort bij rapport:
Bestemmingsplangebied
Bloemstuiver & 't Rijsbosch
Beusichem
131103

VOORONDERZOEK NEN 5725 (standaard)

Bijlage 2

BRON VOORONDERZOEK	SPECIFICATIE VAN DE BRON	BRON GERAADPLEEGD	DATUM RAADPLEGEN BRON	INFORMATIE BESCHIKBAAR
Opdrachtgever	Van Arnhem Bouwgroep	JA	06-09-13	JA
Eigenaar	Via opdrachtgever	JA	06-09-13	JA
Huurder	Niet van toepassing	NEE		
Gemeente	Buren	JA	8-10-2013	JA
Terreininspectie	Veldwerk	JA	12-10-2013	JA
Topografische Dienst	-	NEE		
Waterschap	-	NEE		
Kadaster	http://www.kadaster.nl/	JA	25-09-13	JA
Kadaster BAG viewer	http://www.kadaster.nl/bag/bagviewer/	NEE		
Google Maps	http://maps.google.nl/	JA	25-09-13	JA
Bodeminformatie	http://www.bodemloket.nl	JA	25-09-13	JA
Prov. Gelderland	http://ags.prvgld.nl/GLD.Atlas/(S(cv3utszrua2cocvybca3dqbs))/Default.aspx?applicatie=AtlasGelderland	JA	25-09-13	JA
Historie van de locatie	http://watwaswaar.nl/	JA	25-09-13	JA
TNO	TNO Grondwaterkaarten	JA	25-09-2013	JA
Archeologische waarde	http://www.cultureelerfgoed.nl	JA	16-10-13	JA
KLIC	http://www.klic.nl	NEE		

In de navolgende tabellen is de beschikbare informatie, zoals beschreven in bovenstaande tabel inhoudelijk weergegeven, met bronvermelding.

VOORMALIG BODEMGEBRUIK

Ten aanzien van het voormalige bodemgebruik zijn onderstaande gegevens vastgesteld, op basis van de (digitaal) beschikbare bronnen.

Bron	Informatie
Opdrachtgever	Zie: ***tabel 'basisinformatie' in hoofdstuk 2 van de rapportage.***
Eigenaar/gebruiker	Via opdrachtgever
Provincie (bodeminformatie) **Bodemloket**	Er is geen informatie over de onderzoekslocatie. Van aangrenzende locaties is het volgende bekend: - Weithusen -142 Boomkwekerij - Weithusen 141 Boomkwekerij - Smalriemseweg 41 Petroleum- of kerosinetank (bovengronds), loonbedrijf, t.b.v. land- en tuinbouw, opslag van alifatische, koolwaterstoffen, dieseltank (bovengronds + ondergronds), dieselpompinstallatie.
Wat was waar	Op de geraadpleegde kaarten (1908-1990) betreft het een agrarisch gebied, met enige verspreid liggende bebouwing. Tot en met de kaart van 1977 wordt het zuidelijke deel van de onderzoekslocatie doorkruist door – later gedempte – sloten.
Kadaster BAG	Bouwjaar Smalriemseweg 39: 1935
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed	Buren M391, M399, M844, M962: hoge verwachting Buren M422: lage verwachting
Gemeente (niet gesprongen explosieven)	Geen informatie

Vervolgens zijn voornoemde gegevens voor zover beschikbaar fysiek ingezien (dossieronderzoek), waarbij onderstaande gegevens beschikbaar zijn.

Bron			
Gemeente (dossieronderzoek)			
Dossiermap	**Datum**	**Type document**	**Informatie**
Digitaal ontvangen	27-04-1936	Bouwvergunning (no. 9)	Aan J.C. Vermeulen is vergunning verleend tot het bouwen van een kippenhok. De dakbedekking bestaat uit asbest cement platen.
	09-02-1950	Bouwvergunning	Aan J.C. Vermeulen is vergunning verleend tot het bouwen van een kippenhoek. De dakbedekking bestaat uit pannen.
	07-01-1955	Bouwvergunning (no. 26/'54)	Aan J.C. Vermeulen is vergunning verleend tot het bouwen van een schuur voor berging van landbouwgereedschappen e.d. Het dak bestaat uit gegalvaniseerde golfplaten.
	23-06-1967	Bouwvergunning (nr. 1967/31)	Aan J.C. Vermeulen is vergunning verleend tot het bouwen van een wagenloods bij de woning. De dakbedekking bestaat uit eternit golfplaten.

HUIDIGE BODEMGEBRUIK

Ten aanzien van huidige bodemgebruik zijn onderstaande gegevens vastgesteld, op basis van de digitaal beschikbare bronnen.

Bron	Informatie
Opdrachtgever	Zie: ***tabel 'basisinformatie' in hoofdstuk 2 van de rapportage***
Eigenaar/gebruiker	Via opdrachtgever
Google Maps	Agrarisch gebied aan de rand van Beusichem, met verspreide bebouwing.
Kadaster	Buren M391: wonen, terrein (grasland) Buren M399: terrein (akkerbouw) Buren M844: terrein (akkerbouw) Buren M422: terrein (grasland) Buren M962: parken, plantsoenen

Vervolgens zijn voornoemde gegevens voor zover beschikbaar fysiek gecontroleerd (terreininspectie), waarbij onderstaande gegevens beschikbaar zijn.

Bron		
Terreininspectie		
Voor de beschrijving van de terreininspectie, zie: ***hoofdstuk 2 in de rapportage.***		

TOEKOMSTIG BODEMGEBRUIK

Ten aanzien van toekomstige bodemgebruik zijn onderstaande gegevens vastgesteld, op basis van de digitaal beschikbare bronnen (bureauonderzoek).

Bron	Informatie
Opdrachtgever	Zie: ***tabel 'basisinformatie' in hoofdstuk 2 van de rapportage***
Eigenaar/gebruiker	Via opdrachtgever

BODEMOPBOUW EN GEOHYDROLOGIE

Ten aanzien van de bodemopbouw en geohydrologie zijn onderstaande gegevens vastgesteld, op basis van de digitaal beschikbare bronnen.

Onderwerp	Bron	Informatie
Ophooggeschiedenis / bouwrijp maken	Opdrachtgever	Zie: ***tabel 'basisinformatie' in hoofdstuk 2 van de rapportage***
	Eigenaar/gebruiker	Via opdrachtgever
	Gemeente	Geen
	Provincie	Geen
Bodemkwaliteitskaart	Gemeente	Beschikbaar
Asbestkansenkaart	Gemeente	Beschikbaar
Grondwaterbeschermingsgebied	Provincie	Geen
Grondwateronttrekkingsgebied	Provincie	Geen
Waterberging	Provincie	Geen
Ligging oppervlaktewater	Google Maps	Meer dan 25 meter afstand
Grondwaterstroming en grondwaterstanden	TNO	Onder het maaiveld is de Slecht Doorlatende Deklaag aanwezig. Deze heeft een dikte van hooguit enkele meters en bestaat uit de zandige en kleiige afzettingen van de Westland Formatie, de Betuwe Formatie en de Formatie van Kootwijk. Hieronder is het Eerste Watervoerend Pakket gelegen. Deze laag is opgebouwd uit de Formatie van Kreftenheye, de Formatie van Urk en de Formatie van Sterksel. Hierbij gaat het om een grove grindhoudende zandlaag. De scheiding tussen het Eerste en het Tweede Watervoerend Pakket wordt gevormd door de Eerste Scheidende Laag. Deze laag bestaat voornamelijk uit fijne slibhoudende zanden en kleien van de Formatie van Kedichem en het basale deel van de Formatie van Sterksel. De Eerste Scheidende Laag beslaat het dieptetraject van circa 45 tot 70 m- NAP. Op een diepte van ongeveer 70 m- NAP begint het Tweede Watervoerend Pakket, welke bestaat uit de grofzandige afzettingen van het basale deel van de Formatie van Kedichem, de Formatie van Harderwijk, de Formatie van Tegelen en de Formatie van Maassluis. Enkele kleilagen in het bovenste deel van de Formatie van Tegelen vormen een slecht doorlatende traject binnen het Tweede Watervoerend Pakket. De dikte van het Tweede Watervoerend Pakket ligt in de orde van enkele tientallen meters. Uit de isohypsen op de TNO-kaarten is af te leiden, dat de regionale grondwaterstroming in het Eerste Watervoerend Pakket zuidwestelijk gericht is.

(FINANCIEEL-) JURIDISCHE INFORMATIE

Ten aanzien van de (financieel-) juridische informatie zijn onderstaande gegevens vastgesteld, op basis van de digitaal beschikbare bronnen.

Bron	Informatie
Kadaster	
Eigendomssituatie	Buren M391: de heer Marcel Antonius van Arnhem (1/2 eigendom) de heer René Pieter Christoffel van Arnhem (1/2 eigendom) Buren M399: de heer Christoffel Antonius Maria van Arnhem (eigendom) Buren M844: de heer Christoffel Antonius Maria van Arnhem (eigendom) Buren M422: de heer Christoffel Antonius Maria van Arnhem (eigendom) Buren M962: de heer Christoffel Antonius Maria van Arnhem (eigendom)
Rechthebbenden	Buren M391: mevrouw Arnolda Wilhelmina Geertruida Hulskes (aantekening recht) mevrouw Lorena Geertruida Maria Groothuis (aantekening recht) Gemeente Buren (opstalrecht) Buren M399: mevrouw Susanna Maria Otten (aantekening recht) Buren M844: mevrouw Susanna Maria Otten (aantekening recht) Liander Infra Oost NV (zakelijk recht) Buren M422: mevrouw Susanna Maria Otten (aantekening recht) Buren M962: mevrouw Susanna Maria Otten (aantekening recht)
Publiekrechtelijke beperkingen	Er zijn geen beperkingen bekend in de gemeentelijke en kadastrale registratie.

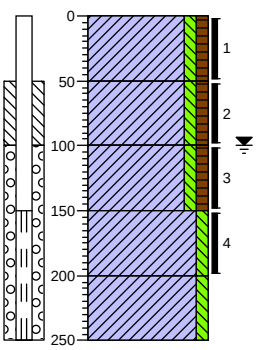
Bron	Informatie
Gemeente	
Calamiteiten	Zie: ***VOORMALIGE BODEMGEBRUIK***
Overtreding milieuregels	
Ontstaan bodemverontreiniging	

Bron	Informatie
Provincie	
Calamiteiten	Zie: ***VOORMALIGE BODEMGEBRUIK***
Overtreding milieuregels	
Ontstaan bodemverontreiniging	

BIJLAGE 3

Behoort bij rapport:
Bestemmingsplangebied
Bloemstuiver & 't Rijsbosch
Beusichem
131103

Boring: 1

0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Klei, zwak siltig, zwak humeus, donkerbruin, Edelmanboor

-100

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak veenhoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-150

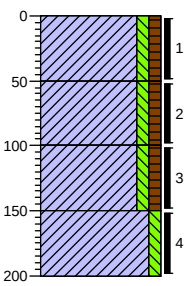
Klei, zwak siltig, donkergrijs, Edelmanboor

-200

Klei, zwak siltig, donkergrijs, Edelmanboor

-250

Boring: 2

0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Klei, zwak siltig, zwak humeus, donkerbruin, Edelmanboor

-100

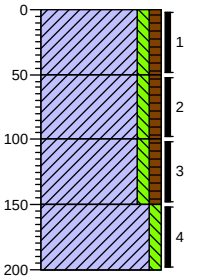
Klei, zwak siltig, zwak humeus, donkergrijs, Edelmanboor

-150

Klei, zwak siltig, donkergrijs, Edelmanboor

-200

Boring: 3

0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Klei, zwak siltig, zwak humeus, donkerbruin, Edelmanboor

-100

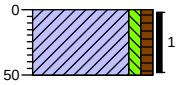
Klei, zwak siltig, zwak humeus, donkergrijs, Edelmanboor

-150

Klei, zwak siltig, donkergrijs, Edelmanboor

-200

Boring: 4

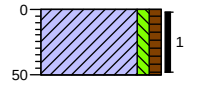

0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Boring: 5

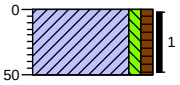

0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Boring: 6

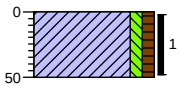
0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Projectcode: 131103

Boring: 7

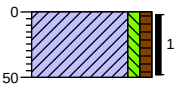

0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Boring: 8

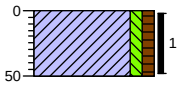

0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Boring: 9

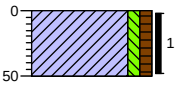

0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Boring: 10

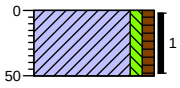

0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Boring: 11

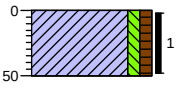

0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Boring: 12

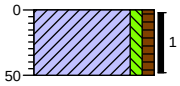
0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Projectcode: 131103

Boring: 13

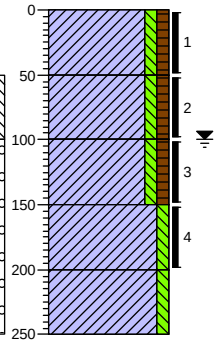

0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Boring: 14

0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Klei, zwak siltig, zwak humeus, donkerbruin, Edelmanboor

-100

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak veenhoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-150

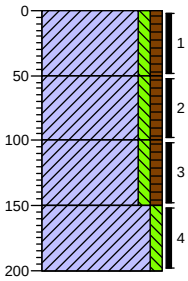
Klei, zwak siltig, donkergrijs, Edelmanboor

-200

Klei, zwak siltig, donkergrijs, Edelmanboor

-250

Boring: 15

0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Klei, zwak siltig, zwak humeus, donkerbruin, Edelmanboor

-100

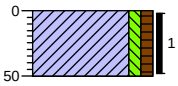
Klei, zwak siltig, zwak humeus, donkergrijs, Edelmanboor

-150

Klei, zwak siltig, donkergrijs, Edelmanboor

-200

Boring: 16

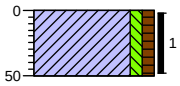

0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Boring: 17

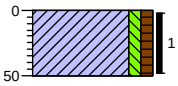

0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Boring: 18

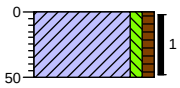
0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Projectcode: 131103

Boring: 19

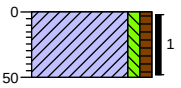

0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Boring: 20

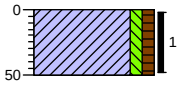

0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Boring: 21

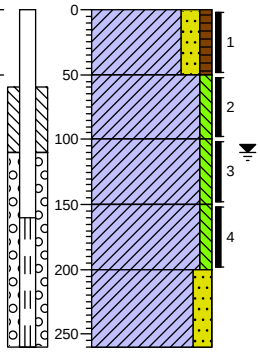

0 weiland

Klei, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Boring: 22

0

Klei, matig zandig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

-50

Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, grijsbruin, Edelmanboor

-100

Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, donkergrijs, Edelmanboor

-150

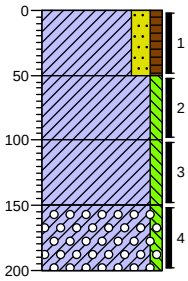
Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, donkergrijs, Edelmanboor

-200

Klei, matig zandig, donkergrijs, Edelmanboor

-260

Boring: 23

0

Klei, matig zandig, zwak humeus, zwak roesthoudend, grijsbruin, Edelmanboor

-50

Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, grijsbruin, Edelmanboor

-100

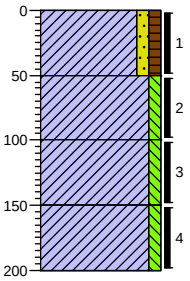
Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, donkergrijs, Edelmanboor

-150

Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, grind, Edelmanboor

-200

Boring: 24

0

Klei, zwak zandig, zwak humeus, zwak roesthoudend, grijsbruin, Edelmanboor

-50

Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, bruingrijs, Edelmanboor

-100

Klei, zwak siltig, bruingrijs, Edelmanboor

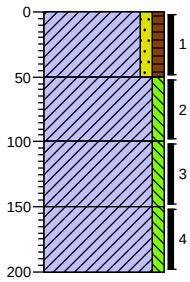
-150

Klei, zwak siltig, bruingrijs, Edelmanboor

-200

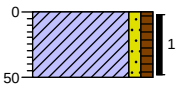
Projectcode: 131103

Boring: **25**

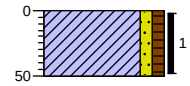
0
Klei, zwak zandig, zwak humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor
-50
Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, bruingrijs, Edelmanboor
-100
Klei, zwak siltig, bruingrijs, Edelmanboor
-150
Klei, zwak siltig, bruingrijs, Edelmanboor
-200

Boring: **26**

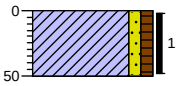
0 weiland
Klei, zwak zandig, zwak humeus, zwak roesthoudend, grijsbruin, Edelmanboor
-50

Boring: **27**

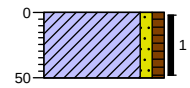
0 weiland
Klei, zwak zandig, zwak humeus, zwak roesthoudend, grijsbruin, Edelmanboor
-50

Boring: **28**

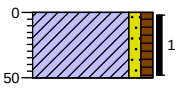
0 weiland
Klei, zwak zandig, zwak humeus, zwak roesthoudend, grijsbruin, Edelmanboor
-50

Boring: **29**

0 weiland
Klei, zwak zandig, zwak humeus, zwak roesthoudend, grijsbruin, Edelmanboor
-50

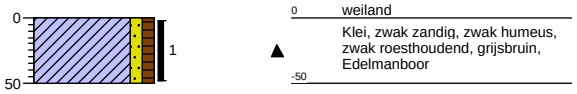
Boring: **30**

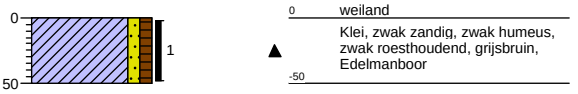
0 weiland
Klei, zwak zandig, zwak humeus, zwak roesthoudend, grijsbruin, Edelmanboor
-50

Projectcode: 131103

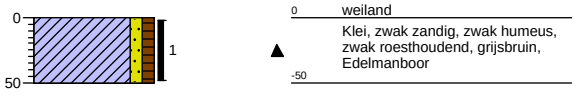
Boring: 31

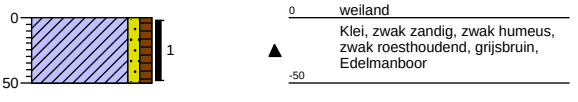
Boring: 32

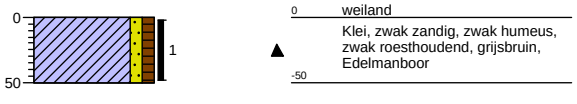
Boring: 33

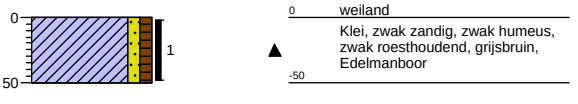
Boring: 34

Boring: 35

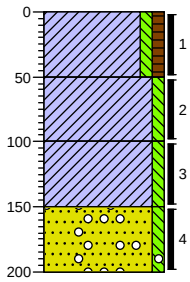

Boring: 36

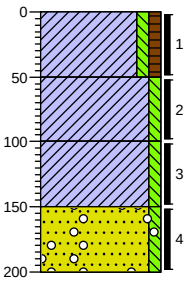
Projectcode: 131103

Boring: 37

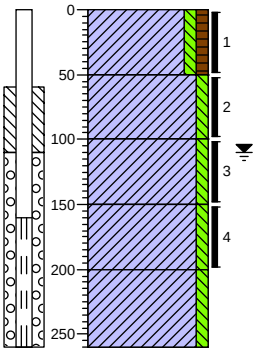
0 akker
Klei, zwak siltig, zwak humeus, grijsbruin
-50
Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, bruingrijs
-100
Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, bruingrijs
-150
Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindhoudend, donkergrijs
-200

Boring: 38

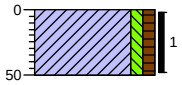
0 akker
Klei, zwak siltig, zwak humeus, grijsbruin
-50
Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, bruingrijs
-100
Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, bruingrijs
-150
Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindhoudend, donkergrijs
-200

Boring: 39

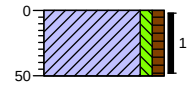
0 akker
Klei, zwak siltig, zwak humeus, bruingrijs
-50
Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, bruingrijs
-100
Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, bruingrijs
-150
Klei, zwak siltig, donkergrijs
-200
Klei, zwak siltig, donkergrijs
-260

Boring: 40

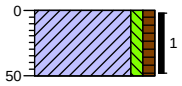
0 akker
Klei, zwak siltig, zwak humeus, bruingrijs
-50

Boring: 41

0 akker
Klei, zwak siltig, zwak humeus, bruingrijs
-50

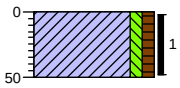
Boring: 42

0 akker
Klei, zwak siltig, zwak humeus, bruingrijs
-50

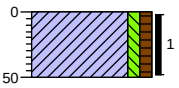
Projectcode: 131103

Boring: 43

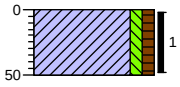
0 akker
Klei, zwak siltig, zwak humeus, bruingrijs
-50

Boring: 44

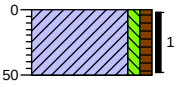
0 akker
Klei, zwak siltig, zwak humeus, bruingrijs
-50

Boring: 45

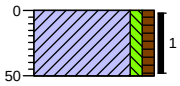
0 akker
Klei, zwak siltig, zwak humeus, bruingrijs
-50

Boring: 46

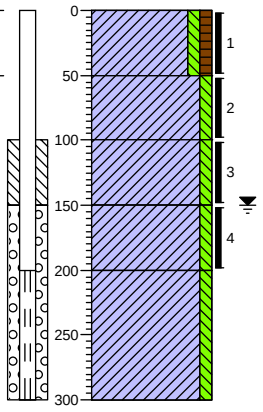
0 akker
Klei, zwak siltig, zwak humeus, bruingrijs
-50

Boring: 47

0 akker
Klei, zwak siltig, zwak humeus, bruingrijs
-50

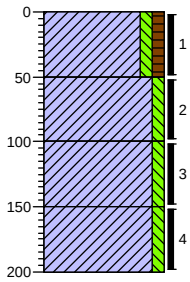
Boring: 49

0 akker
Klei, zwak siltig, zwak humeus, grijsbruin
-50
Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, bruingrijs
-100
Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, bruingrijs
-150
Klei, zwak siltig, donkergrijs
-200
Klei, zwak siltig, donkergrijs
-300

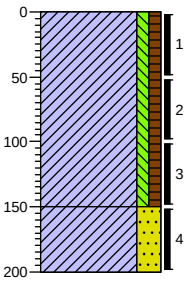
Projectcode: 131103

Boring: 50

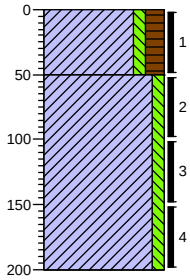
0 akker
Klei, zwak siltig, zwak humeus, grijsbruin
-50
Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, bruingrijs
-100
Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, bruingrijs
-150
Klei, zwak siltig, donkergrijs
-200

Boring: 51

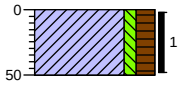
0 akker
Klei, zwak siltig, zwak humeus, lichtgrijs, Edelmanboor
-150
Klei, sterk zandig, lichtgrijs, Edelmanboor
-200

Boring: 52

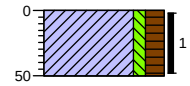
0 akker
Klei, zwak siltig, matig humeus, lichtgrijs, Edelmanboor
-50
Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, Edelmanboor
-200

Boring: 53

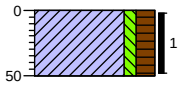
0 akker
Klei, zwak siltig, matig humeus, lichtbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 54

0 akker
Klei, zwak siltig, matig humeus, lichtbruin, Edelmanboor
-50

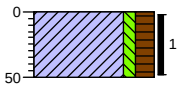
Boring: 55

0 akker
Klei, zwak siltig, matig humeus, lichtbruin, Edelmanboor
-50

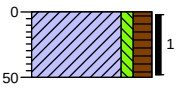
Projectcode: 131103

Boring: 56

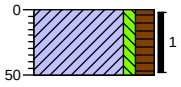
0 akker
Klei, zwak siltig, matig humeus, lichtbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 57

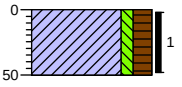
0 akker
Klei, zwak siltig, matig humeus, lichtbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 58

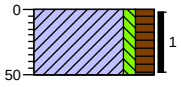
0 akker
Klei, zwak siltig, matig humeus, lichtbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 59

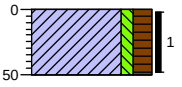
0 akker
Klei, zwak siltig, matig humeus, lichtbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 60

0 akker
Klei, zwak siltig, matig humeus, lichtbruin, Edelmanboor
-50

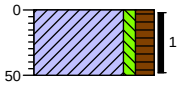
Boring: 61

0 akker
Klei, zwak siltig, matig humeus, lichtbruin, Edelmanboor
-50

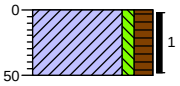
Projectcode: 131103

Boring: 62

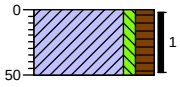
0 akker
Klei, zwak siltig, matig humeus, lichtbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 63

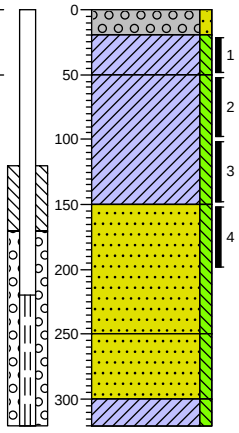
0 akker
Klei, zwak siltig, matig humeus, lichtbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 64

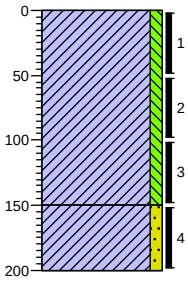
0 akker
Klei, zwak siltig, matig humeus, lichtbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 65

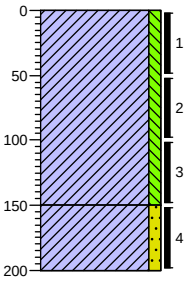
0 klinker
-20 Grind, zeer grof, zwak zandig, Edelmanboor
-50 Klei, zwak siltig, grijsbruin, Edelmanboor
Klei, zwak siltig, grijsbruin, Edelmanboor
-150 Zand, uiterst fijn, zwak siltig, grijsbruin, Edelmanboor
-250 Zand, matig grof, zwak siltig, bruingrijs, Edelmanboor
-300
-320 Klei, zwak siltig, Edelmanboor

Boring: 66

0
Klei, zwak siltig, Edelmanboor
-150
Klei, zwak zandig, Edelmanboor
-200

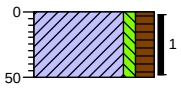
Boring: 67

0
Klei, zwak siltig, Edelmanboor
-150
Klei, zwak zandig, Edelmanboor
-200

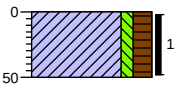
Projectcode: 131103

Boring: 68

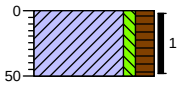
0 braak
Klei, zwak siltig, matig humeus, Edelmanboor
-50

Boring: 69

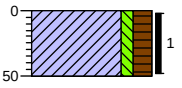
0 braak
Klei, zwak siltig, matig humeus, Edelmanboor
-50

Boring: 70

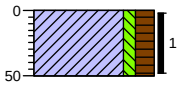
0 braak
Klei, zwak siltig, matig humeus, Edelmanboor
-50

Boring: 71

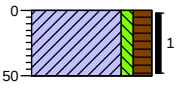
0 braak
Klei, zwak siltig, matig humeus, Edelmanboor
-50

Boring: 72

0 braak
Klei, zwak siltig, matig humeus, Edelmanboor
-50

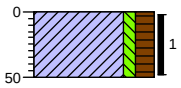
Boring: 73

0 braak
Klei, zwak siltig, matig humeus, Edelmanboor
-50

Projectcode: 131103

Boring: 74

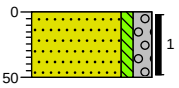

0 braak

Klei, zwak siltig, matig humeus, Edelmanboor

-50

Boring: 75

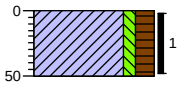

0 braak

Zand, matig fijn, zwak siltig, matig grindig, lichtgrijs, Edelmanboor

-50

Boring: 76

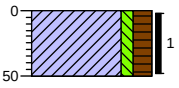

0 braak

Klei, zwak siltig, matig humeus, Edelmanboor

-50

Boring: 77

0 braak

Klei, zwak siltig, matig humeus, Edelmanboor

-50

Projectcode: 131103

BIJLAGE 4

Behoort bij rapport:
Bestemmingsplangebied
Bloemstuiver & 't Rijsbosch
Beusichem
131103

Eco Reest
T.a.v. J.R. Staal
Industrieweg 20
7921 JP ZUIDWOLDE

Analysecertificaat

Datum: 18-10-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2013132125/1
Uw project/verslagnummer	131103
Uw projectnaam	Beusichem
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	15-10-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	131103	Certificaatnummer/Versie	2013132125/1
Uw projectnaam	Beusichem	Startdatum	15-10-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	18-10-2013/10:41
Datum monstername	12-10-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	mvdv	Pagina	1/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
	Voorbehandeling				
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses				
S	Droge stof	% (m/m)	73.3	73.0	65.1
	Metalen				
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	320	360	390
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.55	0.44	0.27
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	16	14	12
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	33	29	30
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.079	0.055	0.057
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	47	49	50
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	50	35	26
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	120	110	100
	Minerale olie				
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	3.2
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35	<35
	Polychloorbifenylen, PCB				
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	10 (0-50) 11 (0-50) 12 (0-50) 13 (0-50) 3 (0-50)	7817848
2	1 (0-50) 2 (0-50) 4 (0-50) 5 (0-50) 6 (0-50) 7 (0-50) 8 (0-50) 9 (0-50)	7817849
3	1 (50-100) 1 (100-150) 2 (50-100) 2 (100-150) 3 (50-100) 3 (100-150)	7817850

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	131103	Certificaatnummer/Versie	2013132125/1
Uw projectnaam	Beusichem	Startdatum	15-10-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	18-10-2013/10:41
Datum monstername	12-10-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	mvdv	Pagina	2/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 [1)]	0.0049 [1)]	0.0049 [1)]
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK				
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35 [1)]	0.35 [1)]	0.35 [1)]

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	10 (0-50) 11 (0-50) 12 (0-50) 13 (0-50) 3 (0-50)	7817848
2	1 (0-50) 2 (0-50) 4 (0-50) 5 (0-50) 6 (0-50) 7 (0-50) 8 (0-50) 9 (0-50)	7817849
3	1 (50-100) 1 (100-150) 2 (50-100) 2 (100-150) 3 (50-100) 3 (100-150)	7817850

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Akkoord
Pr.coörd.
GW

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013132125/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7817848	10	1	0	50	AM01072974	10 (0-50) 11 (0-50) 12 (0-50) 13
7817848	11	1	0	50	AM01073740	
7817848	12	1	0	50	AM01073707	
7817848	13	1	0	50	AM01073728	
7817848	3	1	0	50	AM01072816	
7817849	1	1	0	50	AM01073081	1 (0-50) 2 (0-50) 4 (0-50) 5 (0-5
7817849	2	1	0	50	AM01072994	
7817849	4	1	0	50	AM01074800	
7817849	5	1	0	50	AM01072979	
7817849	6	1	0	50	AM01072959	
7817849	7	1	0	50	AM01072998	
7817849	8	1	0	50	AM01073312	
7817849	9	1	0	50	AM01036611	
7817850	1	2	50	100	AM01074799	1 (50-100) 1 (100-150) 2 (50-10
7817850	2	2	50	100	AM01072804	
7817850	3	2	50	100	AM01036525	
7817850	1	3	100	150	AM01074796	
7817850	2	3	100	150	AM01074804	
7817850	3	3	100	150	AM01036603	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2013132125/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013132125/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Cryogeen malen AS3000	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en Gw. NEN-ISO 11465
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale Olie (GC)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en cf. NEN 6978
Polychloorbifenylen (PCB)	W0271	GC-MS	Cf. pb 3010-8 en gw. NEN 6980
PAK (VROM)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Eco Reest
T.a.v. J.R. Staal
Industrieweg 20
7921 JP ZUIDWOLDE

Analysecertificaat

Datum: 17-12-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2013160538/1
Uw project/verslagnummer	131103A
Uw projectnaam	beusichem
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	16-12-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	131103A	Certificaatnummer/Versie	2013160538/1
Uw projectnaam	beusichem	Startdatum	16-12-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	17-12-2013/07:46
Datum monstername	14-12-2013	Bijlage	A,C
Monsternemer		Pagina	1/1
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
	Bodemkundige analyses				
S	Droge stof	% (m/m)	73.0	73.2	69.7
S	Organische stof	% (m/m) ds	3.9	4.9	4.2
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	93.0	92.4	93.4
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	44.5	38.6	34.5

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	Mp. 3 en 10 t/m 13	7910828
2	Mp. 1, 2 en 4 t/m 9	7910829
3	Mp. 1 t/m 3	7910830

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Akkoord
Pr.coörd. MP

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013160538/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7910828	12	1	0	50	AM01082730	Mp. 3 en 10 t/m 13
7910828	13	1	0	50	AM01083423	
7910828	10	1	0	50	AM01082729	
7910828	11	1	0	50	AM01082728	
7910828	3	1	0	50	AM01083228	
7910829	1	1	0	50	AM01083207	Mp. 1, 2 en 4 t/m 9
7910829	2	1	0	50	AM01083208	
7910829	4	1	0	50	AM01083413	
7910829	5	1	0	50	AM01083417	
7910829	6	1	0	50	AM01083424	
7910829	7	1	0	50	AM01083416	
7910829	8	1	0	50	AM01083421	
7910829	9	1	0	50	AM01083422	
7910830	1	2	50	100	AM01083211	Mp. 1 t/m 3
7910830	2	2	50	100	AM01083210	
7910830	3	2	50	100	AM01082725	
7910830	1	3	100	150	AM01083212	
7910830	2	3	100	150	AM01083227	
7910830	3	3	100	150	AM01083418	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013160538/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en Gw. NEN-ISO 11465
Organische stof (gloeirest)	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Lutum (fractie < 2 □m)	W0171	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en cf. NEN 5753

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Eco Reest
T.a.v. J.R. Staal
Industrieweg 20
7921 JP ZUIDWOLDE

Analysecertificaat

Datum: 18-10-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2013132126/1
Uw project/verslagnummer	131103
Uw projectnaam	Beusichem
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	15-10-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	131103	Certificaatnummer/Versie	2013132126/1
Uw projectnaam	Beusichem	Startdatum	15-10-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	18-10-2013/10:29
Datum monstername	12-10-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	mvdv	Pagina	1/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2
	Voorbehandeling			
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses			
S	Droge stof	% (m/m)	74.8	62.2
	Metalen			
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	290	230
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.37	0.34
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	17	20
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	31	30
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.052	0.056
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	55	53
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	37	29
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	120	98
	Minerale olie			
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35
	Polychloorbifenylen, PCB			
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	14 (0-50) 15 (0-50) 16 (0-50) 17 (0-50) 18 (0-50) 19 (0-50) 20 (0-50) 21 (0-50)	7817851
2	14 (50-100) 14 (100-150) 15 (50-100) 15 (100-150)	7817852

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	131103	Certificaatnummer/Versie	2013132126/1
Uw projectnaam	Beusichem	Startdatum	15-10-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	18-10-2013/10:29
Datum monstername	12-10-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	mvdv	Pagina	2/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 [1)]	0.0049 [1)]
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35 [1)]	0.35 [1)]

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	14 (0-50) 15 (0-50) 16 (0-50) 17 (0-50) 18 (0-50) 19 (0-50) 20 (0-50) 21 (0-50)	7817851
2	14 (50-100) 14 (100-150) 15 (50-100) 15 (100-150)	7817852

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Akkoord
Pr.coörd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

GW

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013132126/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7817851	16	1	0	50	AM01073715	14 (0-50) 15 (0-50) 16 (0-50) 17
7817851	17	1	0	50	AM01073742	
7817851	18	1	0	50	AM01073744	
7817851	19	1	0	50	AM01084548	
7817851	14	1	0	50	AM01073307	
7817851	15	1	0	50	AM01073319	
7817851	20	1	0	50	AM01084547	
7817851	21	1	0	50	AM01084550	
7817852	14	2	50	100	AM01073321	14 (50-100) 14 (100-150) 15 (50
7817852	15	2	50	100	AM01072966	
7817852	14	3	100	150	AM01072967	
7817852					AM01072964	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2013132126/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013132126/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Cryogeen malen AS3000	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en Gw. NEN-ISO 11465
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale Olie (GC)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en cf. NEN 6978
Polychloorbifenylen (PCB)	W0271	GC-MS	Cf. pb 3010-8 en gw. NEN 6980
PAK (VROM)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Eco Reest
T.a.v. J.R. Staal
Industrieweg 20
7921 JP ZUIDWOLDE

Analysecertificaat

Datum: 17-12-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2013160539/1
Uw project/verslagnummer	131103A
Uw projectnaam	beusichem
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	16-12-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	131103A	Certificaatnummer/Versie	2013160539/1
Uw projectnaam	beusichem	Startdatum	16-12-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	17-12-2013/07:43
Datum monstername	14-12-2013	Bijlage	A,C
Monsternemer		Pagina	1/1
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2
	Bodemkundige analyses			
S	Droge stof	% (m/m)	73.5	61.9
S	Organische stof	% (m/m) ds	4.6	4.0
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	93.0	92.0
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	35.4	56.7

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	Mp. 14 t/m 21	7910831
2	Mp. 14 t/m 15	7910832

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Akkoord
Pr.coörd.
MP

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013160539/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7910831	16	1	0	50	AM01083401	Mp. 14 t/m 21
7910831	17	1	0	50	AM01083409	
7910831	14	1	0	50	AM01083396	
7910831	15	1	0	50	AM01082727	
7910831	18	1	0	50	AM01083435	
7910831	19	1	0	50	AM01083403	
7910831	20	1	0	50	AM01083429	
7910831	21	1	0	50	AM01083432	
7910832	14	2	50	100	AM01083399	Mp. 14 t/m 15
7910832	15	2	50	100	AM01083414	
7910832	14	3	100	150	AM01083407	
7910832	15	3	100	150	AM01083430	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013160539/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en Gw. NEN-ISO 11465
Organische stof (gloeirest)	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Lutum (fractie < 2 □m)	W0171	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en cf. NEN 5753

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Eco Reest
T.a.v. J.R. Staal
Industrieweg 20
7921 JP ZUIDWOLDE

Analysecertificaat

Datum: 09-12-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2013155222/1
Uw project/verslagnummer	131103
Uw projectnaam	Beusichem
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	04-12-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	131103	Certificaatnummer/Versie	2013155222/1
Uw projectnaam	Beusichem	Startdatum	04-12-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	09-12-2013/13:36
Datum monstername	30-11-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	mvdv	Pagina	1/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
	Voorbehandeling				
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses				
S	Droge stof	% (m/m)	69.2	74.7	75.0
S	Organische stof	% (m/m) ds	4.2	3.6	3.9
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	93.5	93.2	93.3
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	33.1	44.8	40.2
	Metalen				
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	260	210	260
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.32	0.40	0.35
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	15	13	15
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	27	24	28
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.056	0.052	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	55	45	53
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	23	33	27
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	100	100	120
	Minerale olie				
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35	<35
	Polychloorbifenylen, PCB				
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	Mp. 22 t/m 25	7893631
2	Mp. 24, 25 en 28-33	7893632
3	Mp.22,23,26,27,34-36	7893633

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	131103	Certificaatnummer/Versie	2013155222/1
Uw projectnaam	Beusichem	Startdatum	04-12-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	09-12-2013/13:36
Datum monstername	30-11-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	mvdv	Pagina	2/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 1)	0.0049 1)	0.0049 1)
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK				
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35 1)	0.35 1)	0.35 1)

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	Mp. 22 t/m 25	7893631
2	Mp. 24, 25 en 28-33	7893632
3	Mp.22,23,26,27,34-36	7893633

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Akkoord
Pr.coörd.
HP

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013155222/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7893631	24	2	50	100	AM01084374	Mp. 22 t/m 25
7893631	25	2	50	100	AM01084349	
7893631	22	3	100	150	AM01084356	
7893631	23	3	100	150	AM01084381	
7893631	22	2	50	100	AM01084359	
7893631	23	2	50	100	AM01084373	
7893631	24	3	100	150	AM01084340	
7893631	25	3	100	150	AM01084370	
7893632	24	1	0	50	AM01084345	Mp. 24, 25 en 28-33
7893632	25	1	0	50	AM01084363	
7893632	28	1	0	50	AM01084339	
7893632	29	1	0	50	AM01084343	
7893632	30	1	0	50	AM01084354	
7893632	31	1	0	50	AM01084355	
7893632	32	1	0	50	AM01084360	
7893632	33	1	0	50	AM01084344	
7893633	22	1	0	50	AM01084341	Mp.22,23,26,27,34-36
7893633	23	1	0	50	AM01084348	
7893633	26	1	0	50	AM01084361	
7893633	27	1	0	50	AM01084346	
7893633	34	1	0	50	AM01084347	
7893633	35	1	0	50	AM01084372	
7893633	36	1	0	50	AM01084357	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2013155222/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013155222/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Cryogeen malen AS3000	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en Gw. NEN-ISO 11465
Organische stof (gloeirest)	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Lutum (fractie < 2 □m)	W0171	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en cf. NEN 5753
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale Olie (GC) (C10 - C40)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en cf. NEN 6978
PCB (7)	W0271	GC-MS	Cf. pb 3010-8 en gw. NEN 6980
PAK (10 VROM)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Eco Reest
T.a.v. J.R. Staal
Industrieweg 20
7921 JP ZUIDWOLDE

Analysecertificaat

Datum: 11-12-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2013156983/1
Uw project/verslagnummer	131103
Uw projectnaam	Beusichem
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	09-12-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	131103	Certificaatnummer/Versie	2013156983/1
Uw projectnaam	Beusichem	Startdatum	09-12-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	11-12-2013/13:58
Datum monstername	07-12-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	mvdv	Pagina	1/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
	Voorbehandeling				
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses				
S	Droge stof	% (m/m)	76.3	76.1	77.1
S	Organische stof	% (m/m) ds	3.3	3.5	2.3
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	94.5	94.4	95.5
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	31.4	29.4	30.4
	Metalen				
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	180	200	190
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.41	0.45	0.29
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	15	15	12
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	27	26	20
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.11	0.12	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	45	45	44
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	32	84	20
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	100	100	76
	Minerale olie				
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35	<35
	Polychloorbifenylen, PCB				
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	Mp. 37 en 41-44	7899508
2	Mp. 38,39, 45-47	7899509
3	Mp. 37-39	7899510

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	131103	Certificaatnummer/Versie	2013156983/1
Uw projectnaam	Beusichem	Startdatum	09-12-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	11-12-2013/13:58
Datum monstername	07-12-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	mvdv	Pagina	2/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 1)	0.0049 1)	0.0049 1)
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK				
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35 1)	0.35 1)	0.35 1)

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	Mp. 37 en 41-44	7899508
2	Mp. 38,39, 45-47	7899509
3	Mp. 37-39	7899510

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013156983/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7899508	41	1	0	50	AM01083891	Mp. 37 en 41-44
7899508	42	1	0	50	AM01083911	
7899508	43	1	0	50	AM01083895	
7899508	44	1	0	50	AM01084342	
7899508	37	1	0	50	AM01084338	
7899508	40	1	0	50	AM01083923	
7899509	38	1	0	50	AM01083935	Mp. 38,39, 45-47
7899509	39	1	0	50	AM01083894	
7899509	45	1	0	50	AM01083909	
7899509	46	1	0	50	AM01083900	
7899509	47	1	0	50	AM01083897	
7899510	37	2	50	100	AM01083919	Mp. 37-39
7899510	38	2	50	100	AM01083904	
7899510	39	2	50	100	AM01083925	
7899510	37	3	100	150	AM01083920	
7899510	38	3	100	150	AM01083928	
7899510	39	3	100	150	AM01083913	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2013156983/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013156983/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Cryogeen malen AS3000	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en Gw. NEN-ISO 11465
Organische stof (gloeirest)	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Lutum (fractie < 2 □m)	W0171	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en cf. NEN 5753
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale Olie (GC) (C10 - C40)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en cf. NEN 6978
PCB (7)	W0271	GC-MS	Cf. pb 3010-8 en gw. NEN 6980
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK (10 VROM)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Eco Reest
T.a.v. J.R. Staal
Industrieweg 20
7921 JP ZUIDWOLDE

Analysecertificaat

Datum: 16-12-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2013159112/1
Uw project/verslagnummer	131103
Uw projectnaam	Beusichem
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	13-12-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	131103	Certificaatnummer/Versie	2013159112/1
Uw projectnaam	Beusichem	Startdatum	13-12-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	16-12-2013/08:07
Datum monstername	07-12-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	mvdv	Pagina	1/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4
	Voorbehandeling					
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses					
S	Droge stof	% (m/m)	78.5	77.5	77.9	79.7
S	Organische stof	% (m/m) ds	4.9	3.2	1.4	2.9
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	93.2	94.7	96.8	95.9
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	27.7	29.7	26.1	15.8
	Metalen					
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	190	240	190	160
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.33	0.46	<0.20	0.25
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	12	12	11	8.9
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	28	24	16	13
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.086	0.066	<0.050	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	39	41	36	30
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	26	29	17	17
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	88	95	65	58
	Minerale olie					
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	3.7	8.2	9.8	10.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11	<11	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35	<35	<35
	Polychloorbifenylen, PCB					
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	Mp.49,50,53-55,62-64	7906072
2	Mp. 51,52,56-61	7906073
3	Mp. 49,50,52	7906074
4	Mp. 51	7906075

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	131103	Certificaatnummer/Versie	2013159112/1
Uw projectnaam	Beusichem	Startdatum	13-12-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	16-12-2013/08:07
Datum monstername	07-12-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	mvdv	Pagina	2/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 1)	0.0049 1)	0.0049 1)	0.0049 1)
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK					
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35 1)	0.35 1)	0.35 1)	0.35 1)

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	Mp.49,50,53-55,62-64	7906072
2	Mp. 51,52,56-61	7906073
3	Mp. 49,50,52	7906074
4	Mp. 51	7906075

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Akkoord
Pr.coörd.
MP

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013159112/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7906072	53	1	0	50	AM01083896	Mp.49,50,53-55,62-64
7906072	54	1	0	50	AM01083243	
7906072	55	1	0	50	AM01083239	
7906072	62	1	0	50	AM01083240	
7906072	64	1	0	50	AM01083231	
7906072	49	1	0	50	AM01083912	
7906072	50	1	0	50	AM01083884	
7906072	63	1	0	50		
7906072					AM01083233	
7906073	51	1	0	50	AM01083893	Mp. 51,52,56-61
7906073	52	1	0	50	AM01083882	
7906073	56	1	0	50	AM01083903	
7906073	57	1	0	50	AM01083901	
7906073	58	1	0	50	AM01083242	
7906073	59	1	0	50	AM01083236	
7906073	60	1	0	50	AM01083232	
7906073	61	1	0	50	AM01083237	
7906074	49	2	50	100	AM01083899	Mp. 49,50,52
7906074	50	2	50	100	AM01083881	
7906074	52	2	50	100	AM01083886	
7906074	49	3	100	150	AM01083902	
7906074	50	3	100	150	AM01083885	
7906074	52	3	100	150	AM01083898	
7906075	51	2	50	100	AM01083873	Mp. 51
7906075	51	3	100	150	AM01083875	
7906075	51	4	150	200	AM01083890	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2013159112/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013159112/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Cryogeen malen AS3000	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en Gw. NEN-ISO 11465
Organische stof (gloeirest)	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Lutum (fractie < 2 □m)	W0171	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en cf. NEN 5753
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale Olie (GC) (C10 - C40)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en cf. NEN 6978
PCB (7)	W0271	GC-MS	Cf. pb 3010-8 en gw. NEN 6980
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK (10 VROM)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Eco Reest
T.a.v. J.R. Staal
Industrieweg 20
7921 JP ZUIDWOLDE

Analysecertificaat

Datum: 16-12-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2013159133/1
Uw project/verslagnummer	131103
Uw projectnaam	Beusichem
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	13-12-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	131103	Certificaatnummer/Versie	2013159133/1
Uw projectnaam	Beusichem	Startdatum	13-12-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	16-12-2013/08:11
Datum monstername	11-12-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	mvdv	Pagina	1/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
	Voorbehandeling				
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses				
S	Droge stof	% (m/m)	80.3	83.8	81.4
S	Organische stof	% (m/m) ds	3.5	2.4	1.9
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	95.3	96.5	96.8
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	17.5	15.4	17.7
	Metalen				
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	<20	120	170
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20	0.27	0.21
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3.0	7.4	8.5
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	<5.0	18	18
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0.050	0.075	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	<4.0	23	29
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	40	20
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	<20	81	67
	Minerale olie				
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	4.1	10	3.9
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	7.3	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35	<35
	Polychloorbifenylen, PCB				
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	Mp. 68-73	7906133
2	Mp. 65-67 en 75	7906134
3	Mp. 65-67	7906135

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	131103	Certificaatnummer/Versie	2013159133/1
Uw projectnaam	Beusichem	Startdatum	13-12-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	16-12-2013/08:11
Datum monstername	11-12-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	mvdv	Pagina	2/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 1)	0.0049 1)	0.0049 1)
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK				
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	0.11	0.11	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	0.28	0.29	<0.050
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.14	0.18	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	0.17	0.21	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0.075	0.096	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.13	0.17	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.098	0.12	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0.11	0.13	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	1.2	1.4	0.35 1)

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	Mp. 68-73	7906133
2	Mp. 65-67 en 75	7906134
3	Mp. 65-67	7906135

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Akkoord
Pr.coörd.
MP

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013159133/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7906133	70	1	0	50	AM01083220	Mp. 68-73
7906133	68	1	0	50	AM01083221	
7906133	69	1	0	50	AM01083218	
7906133	71	1	0	50	AM01083229	
7906133	72	1	0	50	AM01083214	
7906133	73	1	0	50	AM01083241	
7906134	65	1	20	50	AM01083223	Mp. 65-67 en 75
7906134	66	1	0	50	AM01083215	
7906134	67	1	0	50	AM01083234	
7906134	75	1	0	50	AM01083209	
7906135	65	2	50	100	AM01083216	Mp. 65-67
7906135	66	2	50	100	AM01083217	
7906135	67	2	50	100	AM01083244	
7906135	65	3	100	150	AM01083224	
7906135	66	3	100	150	AM01083213	
7906135	67	3	100	150	AM01083235	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2013159133/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013159133/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Cryogeen malen AS3000	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en Gw. NEN-ISO 11465
Organische stof (gloeirest)	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Lutum (fractie < 2 □m)	W0171	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en cf. NEN 5753
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale Olie (GC) (C10 - C40)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en cf. NEN 6978
PCB (7)	W0271	GC-MS	Cf. pb 3010-8 en gw. NEN 6980
PAK (10 VROM)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Eco Reest
T.a.v. J.R. Staal
Industrieweg 20
7921 JP ZUIDWOLDE

Analysecertificaat

Datum: 30-10-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2013137771/1
Uw project/verslagnummer	131103
Uw projectnaam	Beusichem
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	28-10-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	131103	Certificaatnummer/Versie	2013137771/1
Uw projectnaam	Beusichem	Startdatum	28-10-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	30-10-2013/13:20
Datum monstername	26-10-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	mvdv	Pagina	1/2
Monstermatrix	Water; Water (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2
	Metalen			
S	Barium (Ba)	µg/L	260	77
S	Cadmium (Cd)	µg/L	<0.20	<0.20
S	Kobalt (Co)	µg/L	5.4	2.2
S	Koper (Cu)	µg/L	4.7	2.6
S	Kwik (Hg)	µg/L	<0.050	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	µg/L	<2.0	<2.0
S	Nikkel (Ni)	µg/L	5.5	6.4
S	Lood (Pb)	µg/L	<2.0	<2.0
S	Zink (Zn)	µg/L	16	<10
	Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
S	Benzeen	µg/L	<0.20	<0.20
S	Tolueen	µg/L	<0.20	<0.20
S	Ethylbenzeen	µg/L	<0.20	<0.20
S	o-Xyleen	µg/L	<0.10	<0.10
S	m,p-Xyleen	µg/L	<0.20	<0.20
S	Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0.21 [1)]	0.21 [1)]
	BTEX (som)	µg/L	<0.90	<0.90
S	Naftaleen	µg/L	<0.020	<0.020
S	Styreen	µg/L	<0.20	<0.20
	Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
S	Dichloormethaan	µg/L	<0.20	<0.20
S	Trichloormethaan	µg/L	<0.20	<0.20
S	Tetrachloormethaan	µg/L	<0.10	<0.10
S	Trichlooretheen	µg/L	<0.20	<0.20
S	Tetrachlooretheen	µg/L	<0.10	<0.10
S	1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0.20	<0.20
S	1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0.20	<0.20
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0.10	<0.10
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0.10	<0.10
S	cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	<0.10

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	1-1-1	7837123
2	14-1-1	7837124

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	131103	Certificaatnummer/Versie	2013137771/1
Uw projectnaam	Beusichem	Startdatum	28-10-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	30-10-2013/13:20
Datum monstername	26-10-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	mvdv	Pagina	2/2
Monstermatrix	Water; Water (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2
S	trans 1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0.10	<0.10
	CKW (som)	µg/l	<1.6	<1.6
S	Tribroommethaan	µg/l	<0.20	<0.20
S	Vinylchloride	µg/l	<0.10	<0.10
S	1,1-Dichlooretheen	µg/l	<0.10	<0.10
S	1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/l	0.14 [1)]	0.14 [1)]
S	1,1-Dichloorpropaan	µg/l	<0.20	<0.20
S	1,2-Dichloorpropaan	µg/l	<0.20	<0.20
S	1,3-Dichloorpropaan	µg/l	<0.20	<0.20
S	Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/l	0.42	0.42
	Minerale olie			
	Minerale olie (C10-C12)	µg/l	4.1	<4.0
	Minerale olie (C12-C16)	µg/l	<7.0	<7.0
	Minerale olie (C16-C21)	µg/l	<8.0	<8.0
	Minerale olie (C21-C30)	µg/l	<15	<15
	Minerale olie (C30-C35)	µg/l	<8.0	<8.0
	Minerale olie (C35-C40)	µg/l	<8.0	<8.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/l	<50	<50

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	1-1-1	7837123
2	14-1-1	7837124

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Akkoord
Pr.coörd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

GW
TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013137771/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7837123	1	1	150	250	AM08005323	1-1-1
7837123	1	2	150	250	AM04006409	
7837124	14	1	150	250	AM04006376	14-1-1
7837124	14	2	150	250	AM08005361	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2013137771/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013137771/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Aromaten (BTEXN)	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Barium (Ba)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Xylenen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Styreen	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
VOCL (11)	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
tribroommethaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
CKW : Vinylchloride	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
CKW : 1,1-Dichlooretheen HS	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
DiClEtheen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,1-dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,2-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,3-dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
DiChlprop. som AS300	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-2 en gw. NEN EN ISO 15680
Minerale Olie (GC)	W0215	LVI-GC-FID	Cf. pb 3110-5

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Eco Reest
T.a.v. J.R. Staal
Industrieweg 20
7921 JP ZUIDWOLDE

Analysecertificaat

Datum: 17-12-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2013160533/1
Uw project/verslagnummer	131103A
Uw projectnaam	beusichem
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	16-12-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	131103A	Certificaatnummer/Versie	2013160533/1
Uw projectnaam	beusichem	Startdatum	16-12-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	17-12-2013/08:17
Datum monstername	14-12-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	mvdv	Pagina	1/2
Monstermatrix	Water; Water (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4
	Metalen					
S	Barium (Ba)	µg/L	150	110	42	120
S	Cadmium (Cd)	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
S	Kobalt (Co)	µg/L	<2.0	<2.0	<2.0	5.1
S	Koper (Cu)	µg/L	<2.0	<2.0	<2.0	<2.0
S	Kwik (Hg)	µg/L	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	µg/L	8.5	<2.0	<2.0	<2.0
S	Nikkel (Ni)	µg/L	4.1	<3.0	<3.0	<3.0
S	Lood (Pb)	µg/L	<2.0	<2.0	<2.0	<2.0
S	Zink (Zn)	µg/L	35	<10	<10	<10
	Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen					
S	Benzeen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
S	Tolueen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
S	Ethylbenzeen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
S	o-Xyleen	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10	<0.10
S	m,p-Xyleen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
S	Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0.21 [1)]	0.21 [1)]	0.21 [1)]	0.21 [1)]
	BTEX (som)	µg/L	<0.90	<0.90	<0.90	<0.90
S	Naftaleen	µg/L	<0.020	<0.020	<0.020	<0.020
S	Styreen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
	Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen					
S	Dichloormethaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
S	Trichloormethaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
S	Tetrachloormethaan	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10	<0.10
S	Trichlooretheen	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
S	Tetrachlooretheen	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10	<0.10
S	1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
S	1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10	<0.10
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10	<0.10
S	cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10	<0.10

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	65-1-1	7910812
2	49-1-1	7910813
3	37-1-1	7910814
4	22-1-1	7910815

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	131103A	Certificaatnummer/Versie	2013160533/1
Uw projectnaam	beusichem	Startdatum	16-12-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	17-12-2013/08:17
Datum monstername	14-12-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	mvdv	Pagina	2/2
Monstermatrix	Water; Water (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4
S	trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10	<0.10
	CKW (som)	µg/L	<1.6	<1.6	<1.6	<1.6
S	Tribroommethaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
S	Vinylchloride	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10	<0.10
S	1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	<0.10	<0.10	<0.10
S	1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0.14 1)	0.14 1)	0.14 1)	0.14 1)
S	1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
S	1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
S	1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
S	Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0.42	0.42	0.42	0.42
	Minerale olie					
	Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<4.0	<4.0	<4.0	<4.0
	Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<7.0	<7.0	<7.0	<7.0
	Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<8.0	<8.0	<8.0	<8.0
	Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	<15	<15	<15
	Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<8.0	<8.0	<8.0	<8.0
	Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<8.0	<8.0	<8.0	<8.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	<50	<50	<50

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	65-1-1	7910812
2	49-1-1	7910813
3	37-1-1	7910814
4	22-1-1	7910815

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

MP

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013160533/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7910812	65	1			AM08005788	65-1-1
7910812	65	2			0691429536	
7910813	49	1			0691429567	49-1-1
7910813	49	2			AM08005789	
7910814	37	1			AM08005779	37-1-1
7910814	37	2			0691429566	
7910815	22	1			AM08005772	22-1-1
7910815	22	2			0691429534	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2013160533/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013160533/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Aromaten (BTEXN)	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Barium (Ba)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cobalt (Co)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Xylenen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Styreen	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
VOCl (11)	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Tribroommethaan (Bromoform)	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Vinylchloride	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,1-Dichlooretheen	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
DiClEtheen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,1-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,2-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,3-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
DiChlprop. som AS300	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-2 en gw. NEN EN ISO 15680
Minerale Olie (GC) (C10 - C40)	W0215	LVI-GC-FID	Cf. pb 3110-5

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

BIJLAGE 5

Behoort bij rapport:
Bestemmingsplangebied
Bloemstuiver & 't Rijsbosch
Beusichem
131103

Toetsing standaard bodem BoToVa

Analyse	Eenheid	RG	AW	T	I
Metalen					
Barium (Ba)	mg/kg ds	20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	20	140	430	720
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	35	190	2600	5000
PCB					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,007	0,02	0,51	1
PAK					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	1,5	20,8	40

Toetsingswaarden grondwater

Analyse	Eenheid	RG	S	T	I
Metalen					
Barium (Ba)	µg/L	50	50	340	630
Cadmium (Cd)	µg/L	0,8	0,4	3,2	6
Kobalt (Co)	µg/L	20	20	60	100
Koper (Cu)	µg/L	15	15	45	75
Kwik (Hg)	µg/L	0,05	0,05	0,17	0,3
Molybdeen (Mo)	µg/L	5	5	150	300
Nikkel (Ni)	µg/L	15	15	45	75
Lood (Pb)	µg/L	15	15	45	75
Zink (Zn)	µg/L	65	65	430	800
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen					
Benzeen	µg/L	0,2	0,2	15	30
Tolueen	µg/L	7	7	500	1000
Ethylbenzeen	µg/L	4	4	77	150
o-Xyleen	µg/L				
m,p-Xyleen	µg/L				
Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0,3	0,2	35	70
BTEX (som)	µg/L				
Naftaleen	µg/L	0,05	0,01	35	70
Styreen	µg/L	6	6	150	300
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen					
Dichloormethaan	µg/L	0,2	0,01	500	1000
Trichloormethaan	µg/L	6	6	200	400
Tetrachloormethaan	µg/L	0,1	0,01	5	10
Trichlooretheen	µg/L	24	24	260	500
Tetrachlooretheen	µg/L	0,1	0,01	20	40
1,1-Dichloorethaan	µg/L	7	7	450	900
1,2-Dichloorethaan	µg/L	7	7	200	400
1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	0,1	0,01	150	300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	0,1	0,01	65	130
cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L				
trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L				
CKW (som)	µg/L				
Tribroommethaan	µg/L				630
Vinylchloride	µg/L	0,2	0,01	2,5	5
1,1-Dichlooretheen	µg/L	0,1	0,01	5	10
1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0,1	0,01	10	20
1,1-Dichloorpropaan	µg/L				
1,2-Dichloorpropaan	µg/L				
1,3-Dichloorpropaan	µg/L				
Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0,75	0,8	40	80
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	100	50	330	600

BIJLAGE 6

Behoort bij rapport:
Bestemmingsplangebied
Bloemstuiver & 't Rijsbosch
Beusichem
131103

RAAD VOOR ACCREDITATIE

Dutch Accreditation Council RvA
PO Box 2768 NL-3500 GT Utrecht

De Stichting Raad voor Accreditatie,
bij wet aangewezen als de nationale accreditatie-instantie voor Nederland,
verklaart hierbij accreditatie te hebben verleend aan:

Eurofins Analytico B.V.

Barneveld

De instelling heeft aangetoond in staat te zijn op technisch bekwame wijze valide resultaten te leveren en te werken volgens een managementsysteem.

Deze accreditatie is gebaseerd op een beoordeling tegen de vereisten zoals vastgelegd in NEN-EN-ISO/IEC 17025:2005.

De accreditatie is van toepassing op de activiteiten zoals gespecificeerd in de gewaarmerkte bijlage die is voorzien van het registratienummer.

De accreditatie is van kracht, onder voorwaarde dat de instelling blijft voldoen aan de vereisten.

De accreditatie voor registratienummer:

L 010

is verleend op 27 maart 2013

Deze verklaring is geldig tot
1 april 2017

De accreditatie is voor het eerst verleend op
15 maart 1989

De Algemeen Directeur

Ir. J.C. van der Poel

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

VERKENNEND BODEMONDERZOEK EN VERKENNEND ONDERZOEK ASBEST IN BODEM "SMALRIEMSEWEG ONG." BEUSICHEM

Opdrachtgever : Chr. van Arnhem en zonen b.v.
Anthonie van Diemenstraat 36
4104 AE Culemborg

Projectnummer : VBB-50190329
Kenmerk rapport: MD50190329.R001-0
Status rapport: Definitief
Datum: 28 mei 2019

Projectleider	M. van Dijk BSc	par:
(Mede)auteur	Ing. M.E. Haan	par:

Wematech Advies Groep B.V. is gecertificeerd door KIWA volgens de gestelde criteria conform ISO-9001:2015 onder nummer KSC-K96808/02

Postbus 1817, 4700 BV Roosendaal · Windmolen 23, 4751 VM Oud Gastel
Tel. +31 (0)165 565910 · Fax +31 (0)165 544468 · bodemadviseurs@wematech.nl · www.wematech.nl
KvK 20104743 · BTW nr. NL 810303206B01 · Rabobank IBAN NL82 RABO 0102 5687 07
Algemene voorwaarden zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel

SAMENVATTING

In opdracht van Chr. van Arnhem en zonen B.V. is door Wematech Bodem Adviseurs B.V. in mei 2019 een verkennend bodemonderzoek en verkennend onderzoek asbest in bodem uitgevoerd ter plaatse van het perceel aan de Smalriemseweg ong. te Beusichem.

Doel van het onderzoek is het verkrijgen van een inzicht in de actuele bodemkwaliteit ter plaatse van de onderzoekslocatie en op basis hiervan na te gaan of de bodemkwaliteit een belemmering kan opleveren voor de voorgenomen bouwplannen ter plaatse.

Het veldwerk is uitgevoerd in mei 2019. Bij de uitgevoerde grondboringen en gegraven asbestgaten zijn op basis van zintuiglijke beoordeling ter plaatse van boring 01 en gat G01 in de bovengrond sporen baksteen aangetroffen. Voor het overige zijn geen bijzonderheden waargenomen.

Wet bodembescherming
Geconcludeerd kan worden dat zowel de bovengrond als de ondergrond licht verontreinigd is met molybdeen en nikkel.

Het grondwater is licht verontreinigd met barium en som 1,2-dichloorethenen.

- *asbest*
Geconcludeerd kan worden dat in de grond asbest is aangetroffen. De berekende asbestconcentratie blijkt echter onder de norm voor nader onderzoek (= 50 mg/kg ds) te liggen.

Besluit bodemkwaliteit
Geconcludeerd kan worden dat de bovengrond voldoet aan de achtergrondwaarde.

De ondergrond voldoet, na aanvullende analyses van de monsters uit MM02 op nikkel, aan de achtergrondwaarde.

Voor een formeel oordeel van de toepassingsmogelijkheden van de vrijkomende grond (hergebruik) dient voldaan te worden aan hetgeen wat beschreven staat in de Regeling en het Besluit bodemkwaliteit (aanwezigheid bodemfunctiekaart en/of AP04 onderzoek). Vooralsnog dienen voor de overtollige grond, afkomstig van de onderzoekslocatie, de eisen van het binnen de gemeente van toepassing zijnde beleid in acht genomen te worden.

Toetsing hypothese
Gezien de verkregen resultaten van het onderzoek dient de gestelde hypothese “verdachte locatie” met betrekking tot asbest formeel gezien geaccepteerd te worden. Gezien de geringe gehaltes is het echter gerechtvaardigd de gestelde hypothese te verwerpen. De gestelde hypothese "niet verdachte locatie" met betrekking tot het verkennend bodemonderzoek dient formeel gezien verworpen te worden. Gezien de geringe overschrijdingen is het echter gerechtvaardigd de gestelde hypothese te accepteren.

Algemeen
Op basis van het historisch onderzoek, de zintuiglijke beoordeling van de grond- en grondwatermonsters en de resultaten van het chemisch-analytisch onderzoek kan gesteld worden dat binnen de huidige functieklasse geen gebruiksbeperkingen hoeven te worden gesteld aan de onderzoekslocatie. De verkregen resultaten geven geen aanleiding tot het uitvoeren van een nader bodemonderzoek.

De resultaten van het onderzoek vormen geen belemmering de voorgenomen bouwplannen ter plaatse te realiseren. Geadviseerd wordt de resultaten van het onderzoek bij de aanvraag om omgevingsvergunning te voegen.

INHOUDSOPGAVE:

Blz.

SAMENVATTING

1. INLEIDING 5

1.1. Aanleiding en doelstelling onderzoek 5
1.2. Opbouw rapportage 5

2. VOORONDERZOEK 6

2.1. Locatiegegevens 6
2.2. Historie 6
2.3. Huidige situatie en terreinverkenning 7
2.4. Belendende percelen 7
2.5. Bodemonderzoeken/saneringen 7
2.6. Informatie regionale achtergrondconcentraties 8
2.7. Geo(hydro)logie 8
2.8. Toekomstige situatie 8
2.9. Conclusie vooronderzoek 9
2.10. Onderzoeksstrategie 9

3. VERKENNEND BODEMONDERZOEK 11

3.1. Inleiding 11
3.2. Veldwerkzaamheden 11
3.3. BRL SIKB 2000 11
3.4. Laboratoriumonderzoek 12
3.5. Bodemopbouw 12
3.6. Zintuiglijke waarnemingen 13
3.7. Veldmetingen 13
3.8. Toetsing 13
3.8.1. Wet bodembescherming 13
3.8.2. Besluit bodemkwaliteit 14
3.9. Grond 15
3.10. Grondwater 15

4. VERKENNEND ONDERZOEK ASBEST 16

4.1. Inleiding 16
4.2. Veldwerkzaamheden 16
4.3. Afwijkingen op BRL SIKB 2000 16
4.4. Laboratoriumonderzoek 17
4.5. Zintuiglijke waarnemingen 17
4.6. Toetsing 17
4.7. Asbest in grond 18

5. BESPREKING RESULTATEN 19

5.1. Zintuiglijke waarnemingen 19
5.2. Grond 19
5.3. Grondwater 19
5.4. Asbest in bodem 19

6. CONCLUSIES EN ADVIES 20

6.1. Conclusies 20
6.2. Advies 20

7. RESTRISICO EN BETROUWBAARHEID **21**

7.1. Restrisico 21
7.2. Betrouwbaarheid 21

GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJLAGEN:

1. Regionale en kadastrale (situatie)schets
2. Situatieschets met boringen en peilbuis
3. Profielbeschrijvingen grondboringen
4. Analyseresultaten grond
5. Analyseresultaten grondwater
6. Toetsingskader grond en grondwater Wbb
7. Foto's onderzoekslocatie
8. Toetsingskader BBk
9. Analyseresultaten asbest

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding en doelstelling onderzoek

In opdracht van Chr. van Arnhem en zonen B.V. is door Wematech Bodem Adviseurs B.V. in mei 2019 een verkennend bodemonderzoek en verkennend onderzoek asbest in bodem uitgevoerd ter plaatse van het perceel aan de Smalriemseweg ong. te Beusichem.

In bijlage 1 is de globale ligging van het perceel aangegeven in een regionale situatieschets.

Het verkennend bodemonderzoek is uitgevoerd in verband met de voorgenomen nieuwbouw ter plaatse. In verband met deze bouwplannen wordt in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) door de overheid een inzicht gevraagd in de kwaliteit van grond en grondwater, alvorens een omgevingsvergunning (activiteit bouwen) verleend kan worden.

Doel van het onderzoek is het verkrijgen van een inzicht in de actuele bodemkwaliteit ter plaatse van de onderzoekslocatie en op basis hiervan na te gaan of de bodemkwaliteit een belemmering kan opleveren voor de voorgenomen bouwplannen ter plaatse.

Op basis van de verkregen informatie is, in overleg met de opdrachtgever, een onderzoeksprogramma opgesteld op basis van de Nederlandse Norm 5740 en de NEN5707. De NEN5740 beschrijft de werkwijze voor het opstellen van de onderzoeksstrategie bij uitvoering van een verkennend bodemonderzoek naar de aanwezigheid van bodemverontreiniging. De NEN5707 beschrijft de werkwijze voor het onderzoek naar asbest in bodem.

Als referentiekader bij de beoordeling van de resultaten worden de interventiewaarden uit de Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013 en de (maximale) waarden uit de (wijzigingen) Regeling bodemkwaliteit gebruikt.

Wematech Bodem Adviseurs B.V. werkt volgens een kwaliteitsborgingsysteem dat is gebaseerd op de NEN-EN-ISO 9001:2015 en de BRL SIKB 2000 “Veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek”. De werkzaamheden voor onderhavig onderzoek vallen binnen de reikwijdte van dit certificatieschema en worden onder certificaat uitgevoerd conform de beschreven kwaliteitseisen (protocol 2001, 2002 en 2018). De naleving wordt periodiek getoetst door externe auditors, onder toezicht van de Raad van Accreditatie.

Verder is van belang te melden dat de te onderzoeken locatie geen eigendom is van Wematech Bodem Adviseurs B.V. dan wel gerelateerde (zuster)bedrijven. Tevens is Wematech Bodem Adviseurs onafhankelijk van de opdrachtgever en/of terreineigenaar. De wettelijke voorgeschreven functiescheiding is hiermede geborgd.

1.2. Opbouw rapportage

In dit rapport wordt verslag gedaan van de uitgevoerde werkzaamheden. Het vooronderzoek, conform NEN 5725, is opgenomen in hoofdstuk 2. Vervolgens worden in hoofdstuk 3 de verrichte werkzaamheden en resultaten van het verkennend bodemonderzoek beschreven en in hoofdstuk 4 worden de werkzaamheden en resultaten van het onderzoek asbest in bodem weergegeven. In hoofdstuk 5 worden de resultaten besproken. In hoofdstuk 6 zijn de conclusies en het advies opgenomen. Tot slot worden in hoofdstuk 7 het restrisico en de betrouwbaarheid van het onderzoek besproken.

2. VOORONDERZOEK

Het vooronderzoek is uitgevoerd conform de NEN5725:2017. In het vooronderzoek wordt relevante informatie verzameld om onderbouwde antwoorden te formuleren op de relevante onderzoeksvragen zoals beschreven in de norm.

2.1. Locatiegegevens

De locatiegegevens van de onderzoekslocatie (afgebakend geografisch gebied) zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Tabel 2.1. Locatie gegevens

Adresgegevens	Smalriemseweg ong. te Beusichem		
Kadastrale gegevens	Gemeente:	Sectie:	Nummer(s):
	Buren	M	1893
RD-coördinaten	X: 147.545	Y: 440.743	
Oppervlakte perceel	1340 m²		
Oppervlakte onderzoekslocatie	1340 m²		
Eigendomssituatie	M.A. van Arnhem		

2.2. Historie

- gebruik
Uit verkregen informatie is gebleken dat de onderzoekslocatie immer een agrarische bestemming had. De locatie maakte deel uit van het boerenbedrijf ter plaatse van de voormalige Smalriemseweg 39 (ten westen). Op historisch topografisch kaartmateriaal is omstreeks de jaren '80 op het zuidelijk deel van het terrein een bouwwerk, vermoedelijk een schuur, aangegeven. Voor het overige is de locatie nooit bebouwd geweest. Op basis van historisch topografisch kaartmateriaal blijkt dat op (een deel van) de locatie een boomgaard aanwezig was in de periode van circa de jaren '20 van de 20e eeuw tot en met enkele jaren terug.

Bij de gemeente Beusichem en de opdrachtgever was geen informatie bekend dat ter plaatse van de onderzoekslocatie potentieel bodembedreigende activiteiten hebben plaatsgevonden.

Ter plaatse van de onderzoekslocatie hebben, voor zover bekend, geen ondergrondse tanks, kabels, leidingen e.d. gelegen. Tevens hebben er, voor zover bekend, geen dempingen of ophogingen plaatsgevonden.

- bouwvergunningen
Bij de gemeente Beusichem zijn bouwvergunningen beschikbaar van 1936 en 1950 (bouw kippenhok), 1954 (schuur t.b.v. wagenberging) en 1967 (bouw wagenloods met asbesthoudende dakbedekking).

- asbest
Op basis van de periode waarin op het perceel een schuur aanwezig is geweest, was deze mogelijk voorzien van asbestverdachte dakbedekking. Tevens is bekend dat ter plaatse van de voormalige Smalriemseweg 39 een loods met asbesthoudende dakbedekking aanwezig is geweest. Voor het overige hebben er op basis van de verkregen informatie geen activiteiten op de locatie plaatsgevonden waarbij asbest in of op de bodem geraakt zou kunnen zijn.

- overig
Voor zover bekend hebben zich ter plaatse van de onderzoekslocatie geen calamiteiten voorgedaan die tot gevolg hebben gehad dat verontreinigende stoffen op of in de bodem zijn geraakt.

De locatie is bij het bevoegd gezag en/of op het bodemloket niet bekend als locatie waar mogelijk sprake is van bodemverontreinigingen en niet bekend als locatie waar bodembedreigende activiteiten hebben plaatsgevonden.

Uit de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) c.q. archeologische beleidskaart van de gemeente blijkt dat de locatie is gelegen in een gebied met een hoge archeologische verwachtingswaarde.

Voor zover bekend is liggen er op de onderzoekslocatie geen conventionele explosieven. Aangezien er voor dit gebied geen kaarten voorhanden zijn, is dit echter niet volledig uit te sluiten.

2.3. Huidige situatie en terreinverkenning

Ter plaatse van het perceel is weiland gesitueerd. Het perceel is volledig onbebouwd en onverhard.

Op basis van de verkregen informatie en terreinverkenning is er thans geen sprake van asbestverdachte bronnen op of nabij de locatie (zoals daken met asbestverdachte dakbedekking e.d.).

Ter plaatse van de onderzoekslocatie en de directe omgeving vinden voor zover bekend geen potentieel bodembedreigende activiteiten plaats.

2.4. Belendende percelen

Het bodemgebruik van de omliggende percelen is als volgt:
- aan de noordzijde bevindt zich de openbare weg (Smalriemseweg);
- aan de oostzijde bevindt zich een woning met erf;
- aan de zuidzijde bevindt zich weiland;
- aan de westzijde bevindt zich weiland.

2.5. Bodemonderzoeken/saneringen

- eerdere bodemonderzoeken locatie
In oktober t/m december 2013 is door milieu adviesbureau Eco Reest een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd ter plaatse van locaties in het Bestemmingsplangebied Bloemstuiver en 't Rijsbosch te Beusichem. De huidige onderzoekslocatie maakte deel uit van deellocatie H welke tevens het voormalige boerenbedrijf aan de toenmalige Smalriemseweg 39 omvatte. Ter plaatse van de deellocatie werden in zowel de bovengrond als in de ondergrond licht verhoogde gehaltes nikkel en lood aangetroffen ten opzichte van de achtergrondwaarde. In het grondwater werden licht verhoogde gehaltes barium en molybdeen aangetroffen ten opzichte van de streefwaarde. Voor een volledig inzicht in de resultaten wordt kortheidshalve verwezen naar de rapportage [Eco Reest BV, Projectnummer 131103, d.d. 19-12-2013]

- eerdere bodemonderzoeken omgeving
Voor zover bekend is ter plaatse van de directe omgeving van de onderzoekslocatie niet eerder een bodemonderzoek verricht.

- eerdere saneringen locatie
Voor zover bekend is ter plaatse van de onderzoekslocatie niet eerder een bodemsanering uitgevoerd.

- eerdere saneringen omgeving
Voor zover bekend is ter plaatse van de directe omgeving van de onderzoekslocatie niet eerder een bodemsanering uitgevoerd, welke in het kader van onderhavig onderzoek van belang is.

2.6. Informatie regionale achtergrondconcentraties

Er is bij de gemeente en de provincie geen informatie beschikbaar over mogelijk regionaal verhoogde achtergrondconcentraties in het grondwater op en nabij de locatie.

De locatie is volgens de gemeentelijke bodemkwaliteitskaart gelegen in de kwaliteitszone achtergrondwaarde met als bodemfunctieklasse achtergrondwaarde.

2.7. Geo(hydro)logie

Regionale geologie
De regionale geohydrologische bodemopbouw is afgeleid van de gegevens van de Geologische Dienst Nederland, DINOloket en het Actueel Hoogtebestand Nederland. De regionale bodemopbouw is tot circa 50 m-mv weergegeven in tabel 2.2. De hoogte ligging van het maaiveld ter plaatse van de onderzoekslocatie betreft circa 4 m+NAP.

Tabel 2.2. Regionale geologie

Diepte (m-mv)	Formatienaam	Samenstelling	Kenmerk
0-9	Holocene afzettingen	Complexe eenheid, bestaande uit een afwisseling van zandige klei, midden en fijn zand, klei en veen en een weinig grof zand	Deklaag
9-23	Kreftenheye	Zandige eenheid, hoofdzakelijk bestaande uit midden en grof zand, met weinig zandige klei, fijn zand en grind en een spoor klei en veen	Watervoerend pakket
23-26	Urk	Zandige eenheid, hoofdzakelijk bestaande uit midden en grof zand, met weinig fijn zand en grind en een spoor klei, zandige klei en veen	Watervoerend pakket
26-50	Sterksel	Zandige eenheid, hoofdzakelijk bestaande uit grof en midden zand, met weinig zandige klei, fijn zand en grind en een spoor klei	Watervoerend pakket

Lokale ondiepe bodemopbouw
Uit eerder uitgevoerde grondboringen op en nabij de locatie blijkt dat zich ter plaatse een bodem bevind van zwak siltige klei. De bovengrond tot 50 cm-mv is zwak humeus. Plaatselijk bevind zich in de ondergrond een laag zwak siltig zand.

Grondwater
Op basis van de voorhanden zijnde gegevens is een grondwaterstand van circa 1 m-mv te verwachten. De globale horizontale stroming van het freatisch grondwater is noordoostelijk gericht

Op basis van de PMV Gelderland kan worden gesteld dat de locatie niet binnen een beschermingszone van een waterwingebied ligt. Verder vinden er geen geregistreerde grondwateronttrekkingen plaatse in de directe omgeving.

2.8. Toekomstige situatie

De opdrachtgever is voornemens op de locatie bouwplannen te realiseren.

2.9. Conclusie vooronderzoek

Er is op basis van het vooronderzoek voldoende informatie verkregen om te concluderen dat ter plaatse van de onderzoekslocatie mogelijk asbest in de bodem aanwezig is als gevolg van de voormalige schuur met mogelijk asbesthoudende dakbedekking welke op het perceel aanwezig is geweest. Daarnaast is mogelijk asbest op de onderzoekslocatie terecht gekomen afkomstig van de bebouwing met asbesthoudende dakbedekking op het belendende terrein van de voormalige Smalriemseweg 39 (zogenaamd zwerfasbest).

Voor het overige is ter plaatse van de onderzoekslocatie op basis van de verkregen informatie geen bodemverontreiniging te verwachten. Wel dient in verband met de voormalige aanwezigheid van boomgaarden op de locatie, de grond aanvullend te worden geanalyseerd op organochloorbestrijdingsmiddelen.

2.10. Onderzoeksstrategie

Verkennend bodemonderzoek
In tabel 2.3 wordt een overzicht gegeven van de gehanteerde onderzoeksstrategie.

Tabel 2.3. Overzicht onderzoeksstrategie

Locatie	Protocol/ strategie	Verharding	Aantal boringen			Aantal analyses	
			tot 0,5 m-mv	en tot 2 m-mv	en peilbuis	Grond	Grondwater
Perceel	NEN5740: ONV-NL	Onverhard	6	1	1	1 standaardpakket bg + OCB 1 standaardpakket og + OCB	1 standaardpakket

Het standaardpakket voor landbodem en grond bestaat uit de volgende parameters:
- 9 metalen: barium (Ba), cadmium (Cd), kobalt (Co), koper (Cu), kwik (Hg), lood (Pb), molybdeen (Mo), nikkel (Ni), zink (Zn);
- PAK (10 VROM);
- PCB (7);
- minerale olie;
- lutum- en humusgehalte.

Het standaardpakket voor grondwater bestaat uit de volgende parameters:
- 9 metalen: barium (Ba), cadmium (Cd), kobalt (Co), koper (Cu), kwik (Hg), lood (Pb), molybdeen (Mo), nikkel (Ni), zink (Zn)
- VAK (vluchtige aromatische koolwaterstoffen); benzeen, tolueen, ethylbenzeen, som-xylenen (som o, m, p), styreen en naftaleen;
- VOCl (vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen): vinylchloride, 1,1-dichlooretheen, dichloormethaan, trans-1,2-dichlooretheen, cis -1,2-dichlooretheen, som 1,2-dichlooretheen, 1,1-dichloorethaan, chloroform, 1,1,1-trichloorethaan, tetrachloormethaan, 1,2 dichloorethaan, trichlooretheen, 1,2-dichloorpropaan, 1,1-dichloorpropaan, 1,3-dichloorpropaan, som dichloorpropanen, 1,1,2-trichloorethaan, tetrachlooretheen en bromoform;
- minerale olie (GC).

De geleidbaarheid, zuurgraad en troebelheid van het grondwater worden tijdens het bemonsteren van het grondwater bepaald.

Verkennend onderzoek asbest
Fase 1
Maaiveldinspectie
Voorafgaand aan de werkzaamheden zal het maaiveld van de locatie visueel geïnspecteerd worden door een deskundig asbestonderzoeker volgens 6.2 uit de NEN5707. De inspectie kan plaatsvinden onder de volgende weersomstandigheden:
- bij droog weer: geen regen (> 10 mm), hagel of sneeuw;
- bij daglicht (geen schemering);
- bij helder weer (geen mist); het zicht moet minimaal 100 meter bedragen.

Bij uitvoering van de veldinspectie dient rekening gehouden te worden met de inspectie-efficiëntie. Hieronder worden de richtpercentages voor grond gegevens, waarbij uitgegaan is van droog en helder weer en een deskundig onderzoeker.

Tabel 2.4. Inspectie efficiëntie

Type grond	**Conditie toplaag**	**Inspectie-efficiëntie**
Zand	Droog, los en geen vegetatie	90-100 %
	Vochtig, vastgereden en/of matige vegetatie	70-90 %
Klei/leem en veen	Droog, los en geen vegetatie	70-90 %
	Vochtig, vastgereden en/of matige vegetatie	50-70 %

Bij de interpretatie van de gegevens dient rekening gehouden te worden met deze efficiëntie-percentages.

Fase 2
Na uitvoering van de maaiveldinspectie worden het onderstaande onderzoek verricht.

Tabel 2.5. Overzicht onderzoeksstrategie

Deellocatie	**Norm: strategie**	**Verharding**	**Aantal gaten**	**Aantal analyses**
			tot 0,5 m-mv van min. 0,3x0,3 m	**Grond NEN5898**
Terrein	NEN5707: 6.4.5	Onverhard	7	2

De uit de gaten vrijkomende grond wordt gezeefd over een mobiele zeef met maaswijdte van 20 mm gebracht. Het materiaal > 20 mm wordt geïnspecteerd op de aanwezigheid van asbestverdacht materiaal. Uitgangspunt is dat na zeven alle asbestverdachte materialen > 20 mm zijn verwijderd. De mengmonsters worden samengesteld uit de gezeefde grond (fractie < 20 mm).

Asbestverdachte materialen (> 20 mm) worden per gat en per laag van maximaal 50 cm bemonsterd (materiaalverzamelmonster).

3. VERKENNEND BODEMONDERZOEK

3.1. Inleiding

Voor het onderzoeksprogramma zijn de richtlijnen van de Nederlandse Norm 5740 als uitgangspunt gehanteerd. Het bodemonderzoek heeft betrekking op het terrein zoals dat in bijlage 2 is weergegeven.

De veldwerkzaamheden worden uitgevoerd volgens de protocollen 2001 en 2002 behorende bij de BRL SIKB 2000.

3.2. Veldwerkzaamheden

Voordat met het veldwerk is begonnen, is een terreinverkenning verricht en is het maaiveld van het terrein visueel gecontroleerd op mogelijke verontreinigingen als gevolg van o.a. illegale lozingen en/of stortingen (bijv. afgewerkte olie, gevaarlijk afval, asbestverdachte materialen e.d.). Tijdens deze controle zijn geen bijzonderheden aangetroffen. Ten aanzien van de inspectie voor asbest dient opgemerkt te worden dat hier voldoende aandacht aan is besteed doch deze inspectie is niet overeenkomstig de voorschriften in de NEN5707 uitgevoerd.

De gegevens van de uitvoering van het veldwerk is aangegeven in tabel 3.1.

Tabel 3.1. Overzicht uitgevoerde veldwerkzaamheden en veldwerkers

Omschrijving	Protocol	Datum	Erkende veldwerker(s)
Plaatsen grondboringen	2001	15-05-2019	J.R. Flanagan R.A.H.M. Frijters (i.o.)
Plaatsen peilbuis	2001	15-05-2019	J.R. Flanagan R.A.H.M. Frijters (i.o.)
Bemonsteren peilbuis (inclusief veldmetingen grondwater)	2002	22-05-2019	R.J.N. van Hemelrijck

De profielen van de uitgevoerde grondboringen zijn beschreven en de opgeboorde grond is zintuiglijk beoordeeld. De profielbeschrijvingen van de grondboringen zijn opgenomen in bijlage 3. De grond is bemonsterd per traject van maximaal 50 cm.

De situering van de boorplaatsen en de peilbuis is aangegeven in bijlage 2.

Foto's van de onderzoekslocatie zijn opgenomen in bijlage 7.

3.3. BRL SIKB 2000

Bij de uitvoering van de veldwerkzaamheden is niet afgeweken van de protocollen 2001 en 2002 behorende bij de BRL SIKB 2000.

3.4. Laboratoriumonderzoek

De verzamelde grond- en grondwatermonsters zijn zo spoedig mogelijk na monsterneming aangeboden aan het laboratorium met RvA accreditatie SYNLAB Analytics & Services te Rotterdam, waar conservering en analyse volgens de AS3000 heeft plaatsgevonden.

- grond
Het laboratorium is verzocht mengmonsters samen te stellen en te analyseren volgens tabel 3.2. Naar aanleiding van het aangetroffen matig verhoogde gehalte nikkel in mengmonster MM02 is het laboratorium verzocht de individuele deelmonsters aanvullend te analyseren op nikkel.

De analysecertificaten van de grondmengmonsters zijn opgenomen in bijlage 4.

Tabel 3.2. Mengmonsters grond

Meng-monster	Deelmonsters	Motivatie	Analysepakket
MM01	01 (0-50) 02 (0-50) 03 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 06 (0-50) 07 (0-50) 08 (0-50)	Algemene kwaliteit bovengrond	Standaardpakket incl. lu/os + OCB
MM02	01 (50-100) 01 (100-150) 01 (150-200) 05 (50-100) 05 (100-150) 05 (150-200)	Algemene kwaliteit bovengrond	Standaardpakket incl. lu/os + OCB
-	01 (50-100)	Uitsplitsing n.a.v. resultaten mengmonster	Nikkel
-	01 (100-150)	Uitsplitsing n.a.v. resultaten mengmonster	Nikkel
-	01 (150-200)	Uitsplitsing n.a.v. resultaten mengmonster	Nikkel
-	05 (50-100)	Uitsplitsing n.a.v. resultaten mengmonster	Nikkel
-	05 (100-150)	Uitsplitsing n.a.v. resultaten mengmonster	Nikkel
-	05 (150-200)	Uitsplitsing n.a.v. resultaten mengmonster	Nikkel

- grondwater
Het laboratorium is verzocht het aangeboden grondwatermonster te analyseren volgens tabel 3.3. Het analysecertificaat is opgenomen in bijlage 5.

Tabel 3.3. Grondwatermonster

Peilbuis	Filterdiepte (cm-mv)	Motivatie	Analysepakket
05	280-380	Algemene kwaliteit grondwater	Standaardpakket

3.5. Bodemopbouw

Aan de hand van de uitgevoerde grondboringen kan een globale beschrijving van de bodemopbouw worden gegeven. Deze globale beschrijving wordt weergegeven in de volgende tabel.

Tabel 3.4. Globale beschrijving lokale bodemopbouw

Traject (cm-mv)	Grondsoort
0-100	Matig zandige klei
100-300	Matig tot sterk zandige klei
300-380	Sterk zandige klei

De beschrijvingen van de bodemprofielen zijn opgenomen in bijlage 3.

3.6. Zintuiglijke waarnemingen

Bij de uitgevoerde grondboringen en het bemonsteren van het grondwater zijn op basis van zintuiglijke beoordeling onderstaande relevante bijzonderheden en/of afwijkingen aangetroffen.

Tabel 3.5. Overzicht bijzonderheden/afwijkingen

Boring-/peilbuisnummer	Traject (cm-mv)	Bijzonderheden/afwijkingen
01	0-50	Sporen baksteen

3.7. Veldmetingen

In de onderstaande tabel zijn de veldmetingen van het grondwater opgenomen.

Tabel 3.6. Veldmetingen grondwater

Peilbuis	Filterdiepte (cm-mv)	Grondwaterstand (cm-mv)	Zuurgraad (pH)	EC (µS/cm)	Troebelheid (FNU)
05	280-380	207	6,8	1059	18

3.8. Toetsing

3.8.1. Wet bodembescherming

De analyseresultaten van de grond worden beoordeeld aan de hand van de achtergrondwaarden uit bijlage B van de (wijzigingen) Regeling bodemkwaliteit en de interventiewaarden uit de Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013. De analyseresultaten van het grondwater worden beoordeeld aan de hand van de streef- en interventiewaarden uit de Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013.

De betekenis van de normwaarden is als volgt:

Achtergrondwaarden: geven het niveau aan voor een goede bodemkwaliteit, waarvoor geldt dat er geen sprake is van belasting door lokale verontreinigingsbronnen.

Streefwaarden: geven het niveau aan waarbij sprake is van duurzame bodemkwaliteit. De streefwaarden (S) geven het uiteindelijk te bereiken kwaliteitsniveau van het grondwater aan.

Interventiewaarden: geven het niveau aan wanneer de functionele eigenschappen, die de bodem heeft voor mens, dier en plant ernstig bedreigd/aangetast zijn, of dreigen te worden verminderd.

Bij gevallen van bodemverontreiniging, waarbij de interventiewaarden niet worden overschreden, wordt door het bepalen van de index van de gemeten concentratie van de betreffende parameter(s) ten opzichte van de achtergrond- en interventiewaarde van deze component(en) nagegaan of nader onderzoek naar de ernst en omvang van de verontreiniging nodig kan zijn (bij index > 0,5).

De berekening van de index vindt als volgt plaats:

Index = (GW - AW) / (I - AW)

Waarin: GW = gestandaardiseerde waarde
AW = achtergrondwaarde
I = interventiewaarde

Bij de beoordeling van de kwaliteit van de bodem worden de gemeten gehalten middels een bodemtypecorrectie omgerekend naar standaardbodem. De wijze van omrekening is beschreven in bijlage G onderdeel III van de Regeling bodemkwaliteit.

De achtergrond-, streef- en interventiewaarden voor de grond en het grondwater zijn opgenomen in de toetsingstabellen bijgevoegd als bijlage 6. Opgemerkt dient te worden dat de interventiewaarde voor barium alleen geldt voor die situaties waarbij duidelijk sprake is van antropogene verontreiniging.

3.8.2. Besluit bodemkwaliteit

Bij hergebruik van grond dient, naast de kwaliteit van de toe te passen grond, rekening gehouden te worden met zowel de kwaliteit als de functie van de ontvangende bodem.

De analyseresultaten van een onderzoek worden, voor de beoordeling van de ontvangende bodem alsook voor de toepassing, beoordeeld aan de hand van de maximale waarden (aangeduid met M) uit bijlage B van de (wijzigingen) Regeling bodemkwaliteit.

Grond die als achtergrondwaarden grond (AW) is geclassificeerd, is vrij toepasbaar.

Volgens het Besluit bodemkwaliteit mag er een keuze gemaakt worden, afhankelijk per gemeente, betreffende het toetsingskader voor gebiedsgeneriek en/of gebiedspecifiek beleid zoals beschreven in onderstaande tabel.

Tabel 3.7. Overzicht generiek- en gebiedsspecifiek beleid

Bodemfunctieklassen (Generiek beleid)	**Bodemfuncties (Gebiedsspecifiek beleid)**
Wonen	Wonen met tuin Plaatsen waar kinderen spelen Groen en natuurwaarden
Industrie	Ander groen, bebouwing, industrie en infra
Achtergrondwaarden	Moestuinen en volkstuinen Natuur Landbouw

Voor de indeling van de bodemklasse van de grond (ontvangende bodem en toe te passen grond) wordt de volgende terminologie gebruikt:
- *Achtergrondwaarden (AW):*
Grond met concentraties tot de achtergrondwaarden.

- *Wonen (W):*
Grond met een samenstelling tot de maximale waarden van de klasse wonen en groter dan de achtergrondwaarden.

- *Industrie (In):*
Grond met een samenstelling tot de maximale waarden van de klasse industrie en groter dan de maximale waarden voor de klasse wonen.

- *Grond waarvan nuttige toepassing niet is toegestaan:*
Grond met een samenstelling boven de maximale waarden van de klasse industrie. Afhankelijk van de stof is de maximale waarde van klasse industrie over het algemeen gelijk aan de interventiewaarde voor die stof.

Bij de beoordeling van de gemeten gehaltes worden de rekenregels zoals opgenomen in hoofdstuk 4 van de Regeling bodemkwaliteit gebruikt. De toetsing van de grond is opgenomen in bijlage 8.

3.9. Grond

In de onderstaande tabel zijn de parameters opgenomen die de achtergrondwaarde (AW) overschrijden. Tevens is de toetsing voor de Wbb en de Bbk opgenomen in de tabel.

Tabel 3.8. Overschrijdingstabel grond

Meng-monster	Deelmonsters	Parameters			Conclusie Wbb	Conclusie Bbk toepassing van bodem	Conclusie Bbk ontvangen-de bodem
		> AW en ≤ index 0,5	> index 0,5 en ≤ I	> I			
MM01	01 (0-50) 02 (0-50) 03 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 06 (0-50) 07 (0-50) 08 (0-50)	Molybdeen, nikkel	-	-	Licht verontreinigd	Achtergrond waarde	Achtergrond waarde
MM02	01 (50-100) 01 (100-150) 01 (150-200) 05 (50-100) 05 (100-150) 05 (150-200)	Molybdeen	Nikkel	-	Matig verontreinigd	Klasse industrie	Klasse wonen
-	01 (50-100)	Nikkel	-	-	Licht verontreinigd	n.v.t.	n.v.t.
-	01 (100-150)	Nikkel	-	-	Licht verontreinigd	n.v.t.	n.v.t.
-	01 (150-200)	Nikkel	-	-	Licht verontreinigd	n.v.t.	n.v.t.
-	05 (50-100)	Nikkel	-	-	Licht verontreinigd	n.v.t.	n.v.t.
-	05 (100-150)	Nikkel	-	-	Licht verontreinigd	n.v.t.	n.v.t.
-	05 (150-200)	-	-	-	Niet verontreinigd	n.v.t.	n.v.t.

3.10. Grondwater

In de onderstaande tabel zijn de parameters opgenomen die de streefwaarde (S) overschrijden. Tevens is de toetsing voor de Wbb opgenomen in de tabel.

Tabel 3.9. Overschrijdingstabel grondwater

Peilbuisnummer	Filterdiepte (cm-mv)	Parameters			Conclusie Wbb
		> S en ≤ index 0,5	> index 0,5 en ≤ I	> I	
05	280-380	Barium, som 1,2-dichloorethenen	-	-	Licht verontreinigd

4. VERKENNEND ONDERZOEK ASBEST

4.1. Inleiding

Voor het onderzoeksprogramma zijn de richtlijnen van de Nederlandse Norm 5707 als uitgangspunt gehanteerd. Het bodemonderzoek heeft betrekking op het terrein zoals dat in bijlage 2 is weergegeven.

De veldwerkzaamheden worden uitgevoerd volgens protocol 2018 behorende bij de BRL SIKB 2000.

4.2. Veldwerkzaamheden

De gegevens van de uitvoering van het veldwerk is aangegeven in tabel 4.1.

Tabel 4.1. Overzicht uitgevoerde veldwerkzaamheden en veldwerkers

Omschrijving	Protocol	Datum	Erkende veldwerker(s)
maaiveldinspectie	2018	15-05-2019	J.R. Flanagan R.A.H.M. Frijters (i.o.)
monsterneming van asbest in bodem	2018	15-05-2019	J.R. Flanagan R.A.H.M. Frijters (i.o.)

Het opgegraven materiaal is gezeefd op 20 mm.

Het opgegraven materiaal (> 20 mm) is zintuiglijk beoordeeld op de aanwezigheid van asbest.

De profielen van de gaten zijn beschreven en vrijkomende materiaal is zintuiglijk beoordeeld. De beschrijvingen van de gaten zijn in bijlage 3 weergegeven.

De situering van de gaten zijn aangegeven in bijlage 2. Foto's van de gaten zijn opgenomen in bijlage 6.

4.3. Afwijkingen op BRL SIKB 2000

Bij de uitvoering van de veldwerkzaamheden is niet afgeweken van protocol 2018 behorende bij de BRL SIKB 2000.

4.4. Laboratoriumonderzoek

De verzamelde grondmonsters zijn zo spoedig mogelijk na monsterneming aangeboden aan het laboratorium met RvA accreditatie SYNLAB Analytics & Services te Rotterdam, waar analyse volgens de geldende richtlijnen heeft plaatsgevonden. Het analysecertificaat van de uitgevoerde analyses is opgenomen in bijlage 9.

- materiaal
Tijdens het onderhavig onderzoek is geen asbestverdacht materiaal aangetroffen.

- grond
Het laboratorium is verzocht mengmonsters van de meest verdachte laag te analyseren volgens tabel 4.2. In verband met de uniformiteit van de bodem ter plaatse van de gaten en de afwezigheid van relevante verdachte bijmengingen is in afwijking van het onderzoeksplan één mengmonster samengesteld en geanalyseerd.

Tabel 4.2. Mengmonsters grond

Mengmonster	Traject monster (cm-mv)	Motivatie	Analysepakket
MMG01t/mG07	0-50	Meest verdachte laag	NEN5898

4.5. Zintuiglijke waarnemingen

Bij het graven van de gaten zijn op basis van zintuiglijke beoordeling onderstaande relevante bijzonderheden en/of afwijkingen aangetroffen.

Tabel 4.3. Overzicht bijzonderheden/afwijkingen

Gatnummer	Traject (cm-mv)	Bijzonderheden/afwijkingen
G01	0-50	Sporen baksteen

4.6. Toetsing

De interventiewaarde bodemsanering voor asbest in de (water)bodem is gesteld op 100 mg/kg gewogen (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie). Voor het toepassen en hergebruiken van grond, baggerspecie en puin(granulaat) geldt een restconcentratienorm van 100 mg/kg gewogen (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie). De genoemde richtlijnen gelden voor zowel gebonden als niet gebonden asbest.

Voor asbest geldt dat zodra er grond aanwezig is met gehalten aan asbest boven de interventiewaarde (100 mg/kg d.s. (gewogen)), onafhankelijk van het volume, er sprake is van een geval van ernstige verontreiniging.

Voor de berekening van de restconcentratie asbest in de bodem wordt in eerste instantie het gewicht van alle verzamelde asbesthoudende materialen per gat bepaald. Op basis van dit gewicht per gat met daarbij het percentage asbest in de representatieve (plaat)materialen, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen serpentijnasbest en amfiboolasbest, worden de concentraties serpentijn- en amfiboolasbest berekend voor het gehele gat. Vervolgens worden deze berekende concentraties asbest opgeteld bij de concentraties asbest in de representatieve mengmonsters, waarna de totale serpentijnasbestconcentratie wordt vermeerderd met 10 maal de totale amfiboolasbestconcentratie.

Ingeval bij een verkennend onderzoek asbest de interventiewaarde niet wordt overschreden, wordt door het gehalte getoetst aan de interventiewaarde gecorrigeerd met een factor 2. Deze correctiefactor is een maat voor de betrouwbaarheid van het verkennend onderzoek in relatie tot het nader onderzoek. Bij het aantreffen van overschrijding van 0,5x de interventiewaarde (= 50 mg/kg ds gewogen) is nader onderzoek nodig.

4.7. Asbest in grond

In onderstaande tabel is de gewogen asbestconcentratie weergegeven in mg/kg d.s., tenzij anders aangegeven en getoetst aan de betreffende norm. De asbestconcentratie is uitsluitend gegeven voor de mengmonsters van de gaten waar in de fractie > 20 mm geen asbesthoudende materialen zijn waargenomen.

Tabel 4.4. Overzicht van de berekende gewogen concentraties (mg/kg)

Meng monster	**Traject (m-mv)**	**A. Serpentijnasbest** Chrysotiel	**B. Amfiboolasbest** Amosiet+ Crocidoliet	**Toetsingswaarde (A+10*B)**	**Toetsing**
MMG01t/mG07	0-50	7,2	-	7,2	+

Bij de beoordeling van de aangetroffen concentraties in de grond is de volgende terminologie gebruikt:
- \- geen asbest aantoonbaar
- \+ gehalte kleiner dan de nader onderzoekwaarde (<50 mg/kg)
- ++ gehalte groter dan de nader onderzoekwaarde (>50 mg/kg), doch kleiner dan de interventiewaarde (< 100 mg/kg)
- +++ gehalte groter dan de interventiewaarde (>100 mg/kg)

5. BESPREKING RESULTATEN

5.1. Zintuiglijke waarnemingen

Bij de uitgevoerde grondboringen en gegraven asbestgaten zijn op basis van zintuiglijke beoordeling ter plaatse van boring 01 en gat G01 in de bovengrond sporen baksteen aangetroffen. Voor het overige zijn geen bijzonderheden waargenomen.

5.2. Grond

In de bovengrond zijn licht verhoogde gehaltes molybdeen en nikkel aangetroffen ten opzichte van de achtergrondwaarde. Er is geen bron van verontreiniging voor aan te wijzen voor deze verhoogde gehaltes.

In de ondergrond is een licht verhoogd gehalte molybdeen aangetroffen en is in eerste instantie een matig verhoogd gehalte nikkel aangetroffen ten opzichte van de achtergrondwaarde. Na uitsplitsing van het mengmonster en analyse van de individuele grondmonsters op nikkel zijn in de ondergrond ter plaatse van boring 01 (50-200 cm-mv) en boring 05 (50-150 cm-mv) ten hoogste licht verhoogde gehaltes nikkel aangetroffen. De aanvankelijk aangetroffen matige verontreiniging met nikkel is hiermee niet bevestigd. De oorzaak van het in eerste instantie aangetroffen matig verhoogd gehalte nikkel is niet duidelijk. Het laboratorium heeft hieromtrent geen uitsluitsel gegeven. Er kan sprake zijn geweest van een metallisch nikkeldeeltje in het mengmonster of van contaminatie.

5.3. Grondwater

In het grondwatermonster zijn licht verhoogde gehaltes barium en som 1,2-dichloorethenen aangetroffen ten opzichte van de streefwaarde.

Aangenomen mag worden dat de aangetroffen licht verhoogde gehaltes in het grondwater geen risico's opleveren voor de volksgezondheid en/of het milieu. Er is geen bron van verontreiniging voor aan te wijzen voor deze verhoogde gehaltes.

5.4. Asbest in bodem

Bij de veldinspectie kan rekening gehouden worden met een inspectie-efficiëntie van 75-90%. Bij de beoordeling van het opgegraven materiaal wordt gesteld dat een inspectie-efficiëntie van 90-100% is bereikt.

Bij de uitgevoerde maaiveldveldinspectie zijn geen asbestverdachte materialen aangetroffen

Tijdens het graven van de gaten zijn geen asbestverdachte materialen aangetroffen. In de fractie <20 mm van de grondmengmonsters is analytisch wel asbest aangetoond. De berekende asbestconcentratie overschrijdt de nader onderzoekswaarde (<50 mg/kg gewogen) echter niet.

6. CONCLUSIES EN ADVIES

6.1. Conclusies

Wet bodembescherming
Geconcludeerd kan worden dat zowel de bovengrond als de ondergrond licht verontreinigd is met molybdeen en nikkel.

Het grondwater is licht verontreinigd met barium en som 1,2-dichloorethenen.

- asbest
Geconcludeerd kan worden dat in de grond asbest is aangetroffen. De berekende asbestconcentratie blijkt echter onder de norm voor nader onderzoek (= 50 mg/kg ds) te liggen.

Besluit bodemkwaliteit
Geconcludeerd kan worden dat de bovengrond voldoet aan de achtergrondwaarde.

De ondergrond voldoet, na aanvullende separate analyses van de individuele monsters uit MM02 op nikkel, aan de klasse industrie

Voor een formeel oordeel van de toepassingsmogelijkheden van de vrijkomende grond (hergebruik) dient voldaan te worden aan hetgeen wat beschreven staat in de Regeling en het Besluit bodemkwaliteit (aanwezigheid bodemfunctiekaart en/of AP04 onderzoek). Vooralsnog dienen voor de overtollige grond, afkomstig van de onderzoekslocatie, de eisen van het binnen de gemeente van toepassing zijnde beleid in acht genomen te worden.

Toetsing hypothese
Gezien de verkregen resultaten van het onderzoek dient de gestelde hypothese "niet verdachte locatie" met betrekking tot het verkennend bodemonderzoek formeel gezien verworpen te worden. Gezien de geringe overschrijdingen is het echter gerechtvaardigd de gestelde hypothese te accepteren. De gestelde hypothese “verdachte locatie” met betrekking tot asbest dient formeel gezien geaccepteerd te worden. Gezien de geringe gehaltes is het echter gerechtvaardigd de gestelde hypothese te verwerpen.

Algemeen
Op basis van het historisch onderzoek, de zintuiglijke beoordeling van de grond- en grondwatermonsters en de resultaten van het chemisch-analytisch onderzoek kan gesteld worden dat binnen de huidige functieklasse geen gebruiksbeperkingen hoeven te worden gesteld aan de onderzoekslocatie. De verkregen resultaten geven geen aanleiding tot het uitvoeren van een nader bodemonderzoek.

6.2. Advies

De resultaten van het onderzoek vormen geen belemmering de voorgenomen bouwplannen ter plaatse te realiseren. Geadviseerd wordt de resultaten van het onderzoek bij de aanvraag om omgevingsvergunning te voegen.

7. RESTRISICO EN BETROUWBAARHEID

7.1. Restrisico

Onder restrisico wordt verstaan de kans, dat ondanks een verkennend bodemonderzoek achteraf aanvullende bodemverontreiniging wordt geconstateerd.

Het restrisico in deze situatie wordt bepaald door de (relatief kleine) kans, dat plaatselijk een beperkte spot met verontreiniging aanwezig is.

Daarom dient bij de (sloop- en) bouwactiviteiten en bij het omzetten van grond steeds aandacht gegeven te worden aan bijzondere kenmerken m.b.t. eventuele bodemverontreiniging. Bodemverontreiniging is in het veld te herkennen aan een afwijkende kleur, geur en dergelijke van de grond.

Uiteraard kunnen, op dit moment, nog niet bekende obstakels zoals voormalige leidingwerken, putten, puinpakketten en dergelijke eveneens een aanwijzing zijn. Eventueel aangetroffen bijzonderheden dienen te allen tijde nader bekeken te worden.

Teneinde de aanvoer van verontreinigde grond te voorkomen, dient, ingeval van aanvoer van grond en/of ophoogzand, de leverancier van de grond en/of het ophoogzand een certificaat te overleggen van de herkomst en van de chemische kwaliteit van het aangevoerde materiaal.

7.2. Betrouwbaarheid

Het onderhavige onderzoek is op zorgvuldige wijze verricht volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methode.

Wematech Bodem Adviseurs B.V. streeft bij elk bodem- en/of grondwateronderzoek naar een optimale representativiteit. Echter een dergelijk onderzoek is gebaseerd op het verrichten van een beperkt aantal boringen en het nemen van een beperkt aantal monsters.

Hierdoor blijft het mogelijk dat plaatselijke afwijkingen in de samenstelling van grond en/of grondwater aanwezig zijn welke tijdens het onderzoek niet naar voren zijn gekomen.

Wematech Bodem Adviseurs B.V. is niet aansprakelijk voor hieruit voortvloeiende schade of gevolgen van welke aard ook. Hierbij wordt er tevens op gewezen, dat het uitgevoerde onderzoek een momentopname is. De grond en of het grondwater kan na het onderzoek van kwaliteit veranderen door bijvoorbeeld een calamiteit, aanvoer van grond, enz.

GERAADPLEEGDE INFORMATIEBRONNEN

- NEN5740:2009nl, januari 2009
- NEN5740:2009/A1:2016
- NEN5725:2017nl, oktober 2017
- NEN5707+C2:2017 nl
- BRL SIKB 2000: versie 5, 12-12-2013: veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek
- Protocol 2001, versie 3.2, 12-12-2013, Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen
- Protocol 2002, versie 3.3, 12-12-2013, Het nemen van grondwatermonsters
- Protocol 2018, versie 3.1, 12-12-2013, Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem
- Besluit bodemkwaliteit (Staatsblad, 3 december 2007, nr 469)
- Inwerkingtredingsbesluit (Staatsblad, 10 december 2007, nr 571)
- Regeling bodemkwaliteit (Staatscourant, 20 december 2007, nr 247)
- Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013 (Staatscourant 2013, nr 16675, 27 juni 2013)
- www.topotijdreis.nl
- www.dinoloket.nl
- www.grondwatertools.nl
- www.ahn.nl
- www.bodemdata.nl
- www.archeologieinnederland.nl
- Informatie van gemeente (archief bouw- en milieuvergunningen, ondergrondse tanks)
- Informatie van gemeentelijke bodemkwaliteitskaart
- Informatie van gemeentelijke bodemfunctiekaart
- Informatie van de eigenaar/terreingebruiker
- Locatiebezoek en terreinverkenning
- Informatie uit eerder uitgevoerde bodemonderzoeken
- Luchtfoto (Google earth)
- Kadaster on line

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

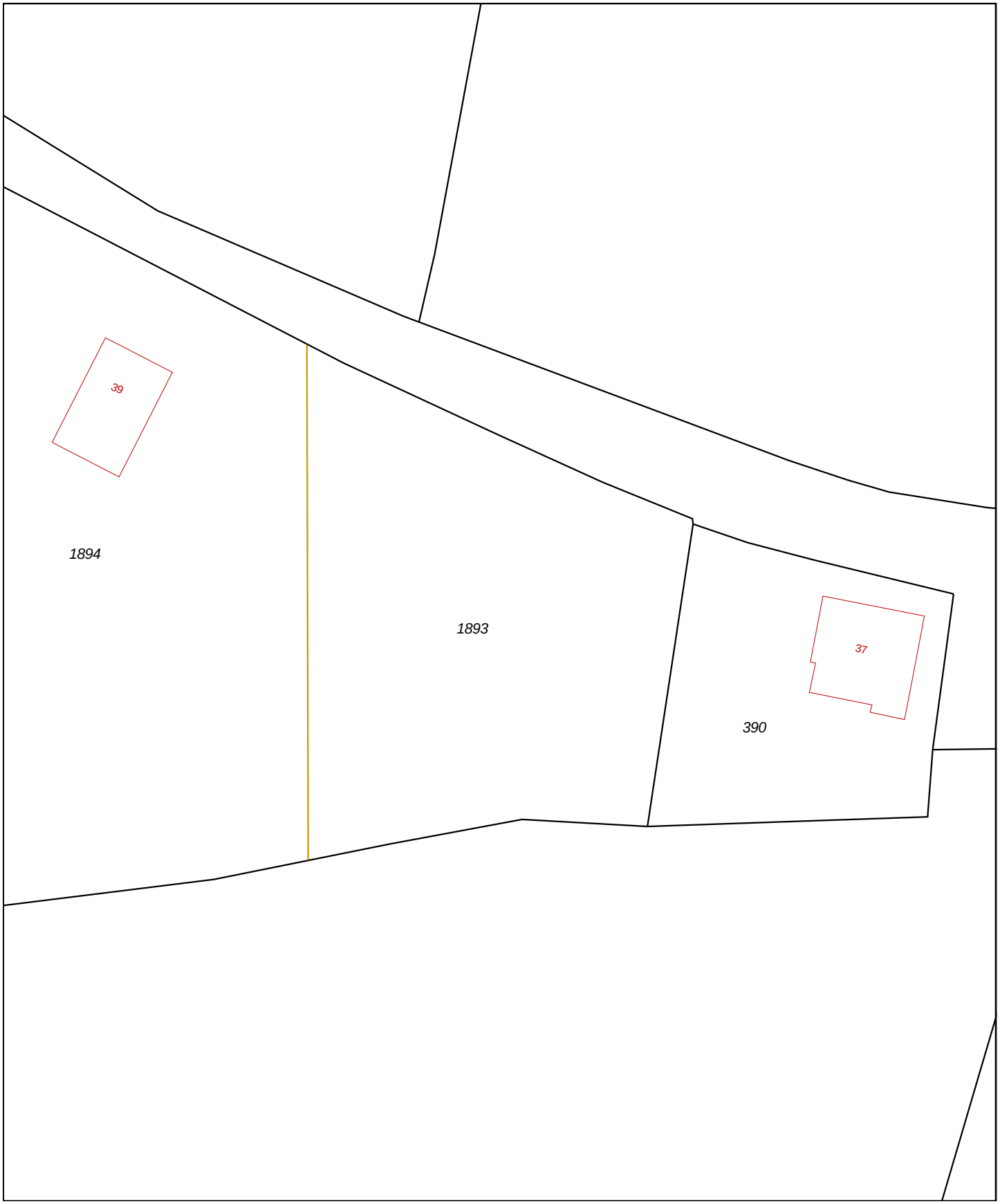
BIJLAGE 1

Regionale en kadastrale (situatie)schets

(aantal pagina's : 2)

Uittreksel Kadastrale Kaart

Uw referentie: 50190_van arnhem

0 m 5 m 25 m

Deze kaart is noordgericht
12345 Perceelnummer
25 Huisnummer
Vastgestelde kadastrale grens
Voorlopige kadastrale grens
Administratieve kadastrale grens
Bebouwing
Overige topografie

Geleverd op 7 mei 2019

Schaal 1:500

Kadastrale gemeente	Buren
Sectie	M
Perceel	1893

Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

Omgevingskaart

Klantreferentie: 50190_van arnhem

Deze kaart is noordgericht.

Schaal 1: 12500

Hier bevindt zich Kadastraal object Buren M 1893

CC-BY Kadaster.

BEBOUWING
a bebouwd gebied
b gebouwen
c hoogbouw
d kas

WEGEN
autosnelweg
hoofdweg met gescheiden rijbanen
hoofdweg
regionale weg met gescheiden rijbanen
regionale weg
lokale weg met gescheiden rijbanen
lokale weg
weg met losse of slechte verharding
onverharde weg
straat/overige weg
voetgangersgebied
fietspad
pad, voetpad
weg in aanleg
viaduct
aquaduct
tunnel
vaste brug
beweegbare brug
brug op pijlers

SPOORWEGEN
spoorweg: enkelspoor
spoorweg: meersporig
a station b spoorweg in tunnel
tramweg
a sneltram b sneltramhalte
a metro bovengronds
b metrostation

HYDROGRAFIE
waterloop: smaller dan 3 m
waterloop: 3-6 m breed
waterloop: breder dan 6 m
a schutsluis b stuwen
c koedam
a duiker b grondduiker
c afsluitbare duiker

BODEMGEBRUIK
a grasland met sloten
b akkerland met greppels
c boomgaard
d fruitkwekerij
e boomkwekerij
f grasland met populierenopstand
g loofbos
h naaldbos
i gemengd bos
j griend
k heide
l zand
m drasland, moeras
n rietland
o dodenakker, begraafplaats
p overig bodemgebruik

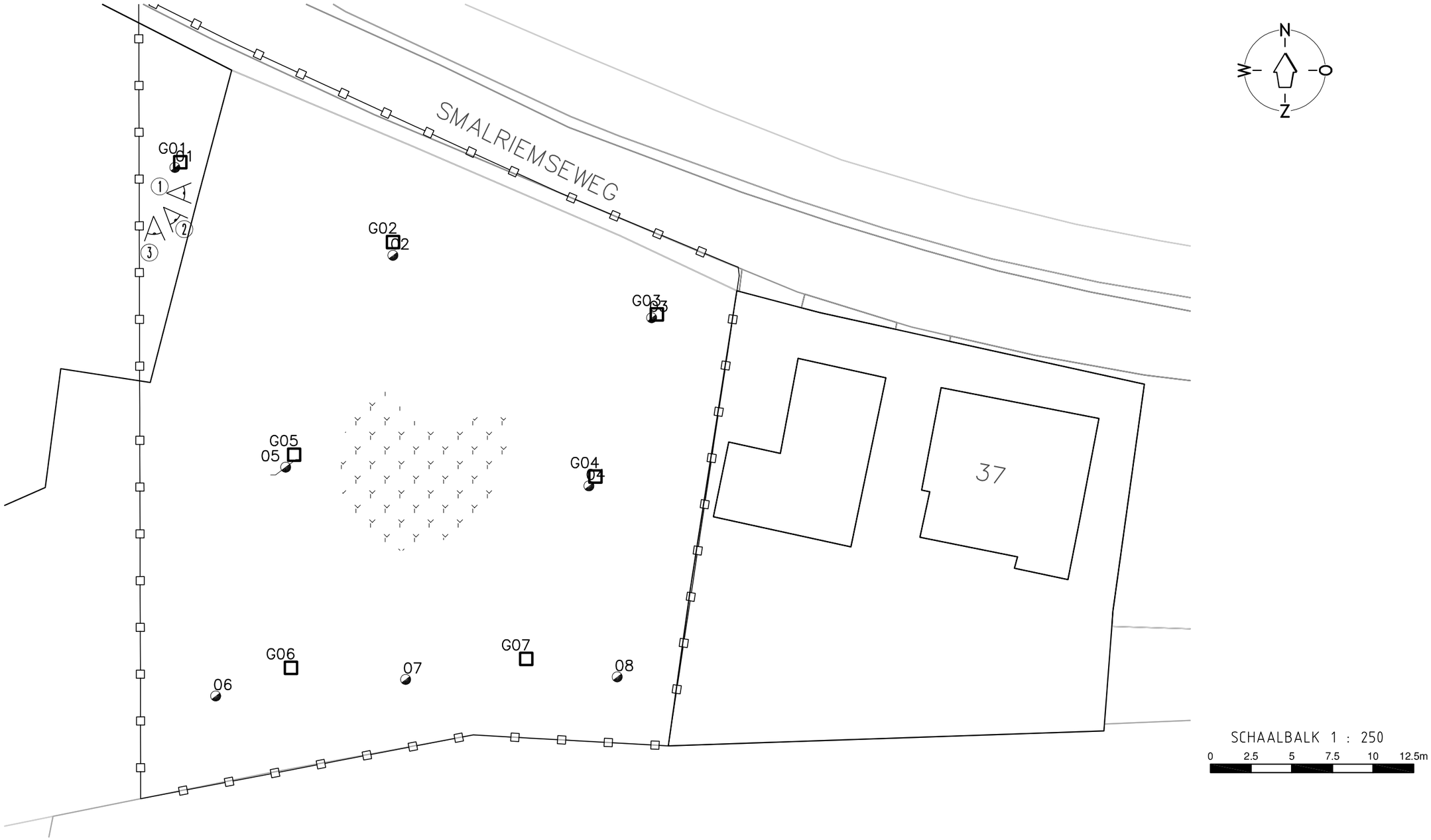
OVERIGE SYMBOLEN
a religieus gebouw
b toren, hoge koepel
c religieus gebouw met toren
d markant object
e watertoren
f vuurtoren
a gemeentehuis
b postkantoor
c politiebureau
d wegwijzer
a kapel
b kruis
c vlampijp
d telescoop
a windmolen
b waterradmolen
c windmotor
d windturbine
a oliepompinstallatie
b seinmast
c zendmast
a hunebed
b monument
c gemaal
a kampeerterrein
b sportcomplex
c ziekenhuis
a paal b grenspunt c boom
schietbaan
afrastering
hoogspanningsleiding met mast
muur
geluidswering

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

BIJLAGE 2

Situatieschets met boringen en peilbuis

(aantal pagina's: 1)

LEGENDA:

- X = BORING MET NR.
- PB = BORING MET PEILBUIS MET NR.
- G01 = GAT MET NR.
- = GRENS LOCATIE
- = ONVERHARD
- 1 = STAND FOTO MET NUMMER

Project:
"SMALRIEMSEWEG ONG. "
BEUSICHEM

Bijlage
2

Omschrijving:
VERKENNEND BODEMONDERZOEK
& VERKENNEND ONDERZOEK ASBEST IN BODEM
Situering boringen, gaten, peilbuis en fotostanden.

Get.:	Datum:	Gezien:	Datum:	Opmerkingen:
R.R.	23-05-2019			maten in meters

Wematech Bodem Adviseurs B.V.
Postbus 1817 4700 B.V. Roosendaal
Tel. +31(0)165 56 5910
www.wematech.nl* bodemadviseurs@wematech.nl

Projectnummer:	Tekeningnummer:	Form.
VBB-50190329	5019032910.DWG	A3

Schaal:	Wijzigingen:		
1: 250	A:	B:	C:

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

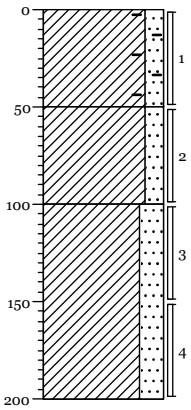
BIJLAGE 3

Profielbeschrijvingen grondboringen

(aantal pagina's: 4)

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Boring: 01

0 braak

Klei, matig zandig, sporen baksteen, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

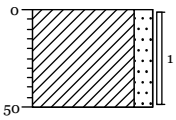
Klei, matig zandig, neutraal grijsbruin, Edelmanboor

100

Klei, sterk zandig, resten planten, bruingrijs, Edelmanboor

200

Boring: 02

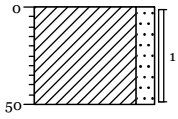

0 gras

Klei, matig zandig, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: 03

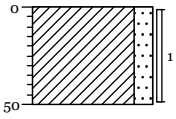

0 gras

Klei, matig zandig, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: 04

0 gras

Klei, matig zandig, donker grijsbruin, Edelmanboor

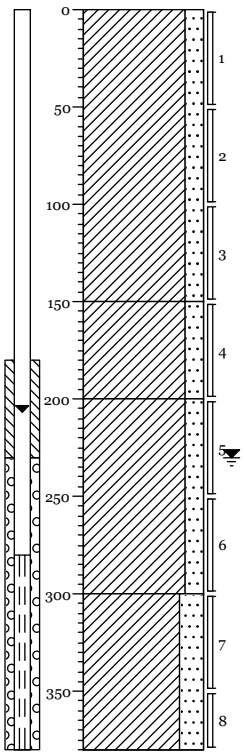
50

Boormeester: J.R. Flanagan

Projectcode: VBB-190329
Locatie: Beusichem

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Boring: 05

0 braak
Klei, matig zandig, donker grijsbruin, Edelmanboor

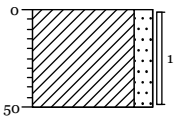
150
Klei, matig zandig, resten planten, sporen roest, grijsbruin, Edelmanboor

200
Klei, matig zandig, donkergrijs, Edelmanboor

300
Klei, sterk zandig, donkergrijs, Edelmanboor

380

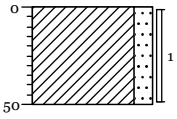
Boring: 06

0 gras
Klei, matig zandig, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

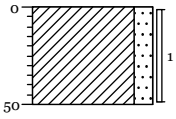
Boring: 07

0 gras
Klei, matig zandig, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: 08

0 gras
Klei, matig zandig, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

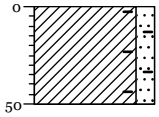
Boormeester: J.R. Flanagan

Projectcode: VBB-190329
Locatie: Beusichem

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Gat: G01

lengte: 0.35
breedte: 0.32

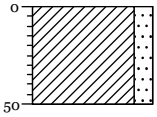
0 braak

Klei, matig zandig, sporen baksteen, donker grijsbruin, Schep

-50

Gat: G02

lengte: 0.34
breedte: 0.32

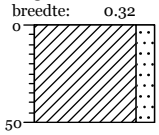
0 gras

Klei, matig zandig, donker grijsbruin, Schep

-50

Gat: G03

lengte: 0.33
breedte: 0.32

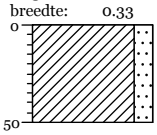
0 gras

Klei, matig zandig, donker grijsbruin, Schep

-50

Gat: G04

lengte: 0.35
breedte: 0.33

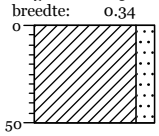
0 gras

Klei, matig zandig, donker grijsbruin, Schep

-50

Gat: G05

lengte: 0.36
breedte: 0.34

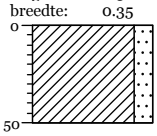
0 gras

Klei, matig zandig, donker grijsbruin, Schep

-50

Gat: G06

lengte: 0.36
breedte: 0.35

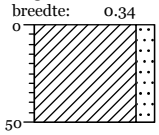
0 gras

Klei, matig zandig, donker grijsbruin, Schep

-50

Gat: G07

lengte: 0.35
breedte: 0.34

0 gras

Klei, matig zandig, donker grijsbruin, Schep

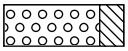
-50

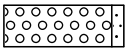
Boormeester: J.R. Flanagan

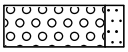
Projectcode: VBB-190329
Locatie: Beusichem

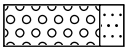
Legenda (conform NEN 5104)

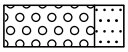
grind

Grind, siltig

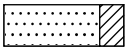

Grind, zwak zandig

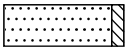

Grind, matig zandig

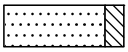

Grind, sterk zandig

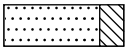

Grind, uiterst zandig

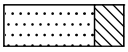
zand

Zand, kleïig

Zand, zwak siltig

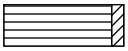

Zand, matig siltig

Zand, sterk siltig

Zand, uiterst siltig

veen

Veen, mineraalarm

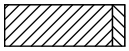

Veen, zwak kleïig

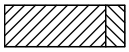

Veen, sterk kleïig

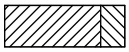

Veen, zwak zandig

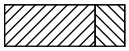

Veen, sterk zandig

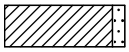
klei

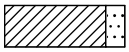

Klei, zwak siltig

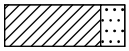

Klei, matig siltig

Klei, sterk siltig

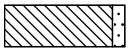

Klei, uiterst siltig

Klei, zwak zandig

Klei, matig zandig

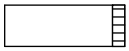

Klei, sterk zandig

leem

Leem, zwak zandig

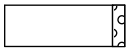

Leem, sterk zandig

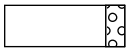
overige toevoegingen

zwak humeus

matig humeus

sterk humeus

zwak grindig

matig grindig

sterk grindig

geur

geen geur

zwakke geur

matige geur

sterke geur

uiterste geur

olie

geen olie-water reactie

zwakke olie-water reactie

matige olie-water reactie

sterke olie-water reactie

uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

>0

>1

>10

>100

>1000

>10000

monsters

geroerd monster

ongeroerd monster

volumering

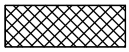
overig

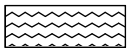

bijzonder bestanddeel

Gemiddeld hoogste grondwaterstand

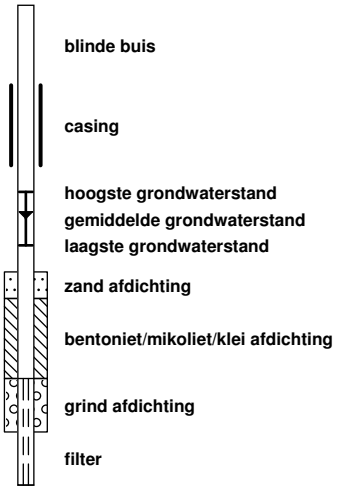

grondwaterstand

Gemiddeld laagste grondwaterstand

slib

water

peilbuis

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

BIJLAGE 4

Analyseresultaten grond

(aantal pagina's: 14)

SYNLAB Analytics & Services B.V.
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.synlab.nl

Analyserapport

WEMATECH BODEM ADV. B.V.
M. van Dijk
Postbus 1817
4700 BV ROOSENDAAL

Uw projectnaam	: Beusichem
Uw projectnummer	: VBB-190329
SYNLAB rapportnummer	: 13033152, versienummer: 1

Rotterdam, 22-05-2019

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project VBB-190329. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geteste monsters. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters en het project zijn overgenomen in dit analyserapport.

Het onderzoek is uitgevoerd door SYNLAB Analytics & Services B.V., gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden of het SYNLAB laboratorium in Frankrijk (99-101 Avenue Louis Roche, Gennevilliers) is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 8 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben naar aanleiding van dit rapport, bijvoorbeeld als u nadere informatie nodig heeft over de meetonzekerheid van de analyseresultaten in dit rapport, dan verzoeken wij u vriendelijk contact op te nemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

Jaap-Willem Hutter
Technical Director

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

WEMATECH BODEM ADV. B.V.
M. van Dijk

Analyserapport

Projectnaam	Beusichem	Orderdatum	15-05-2019
Projectnummer	VBB-190329	Startdatum	15-05-2019
Rapportnummer	13033152 - 1	Rapportagedatum	22-05-2019

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	MM01 MM01 01 (0-50) 02 (0-50) 03 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 06 (0-50) 07 (0-50) 08 (0-50)
002	Grond (AS3000)	MM02 MM02 01 (50-100) 01 (100-150) 01 (150-200) 05 (50-100) 05 (100-150) 05 (150-200)

Analyse	Eenheid	Q	001	002
droge stof	gew.-%	S	87.5	79.2
gewicht artefacten	g	S	<1	<1
aard van de artefacten	-	S	geen	geen
organische stof (gloeiverlies)	% vd DS	S	2.5	1.3
KORRELGROOTTEVERDELING				
lutum (bodem)	% vd DS	S	20	12
METALEN				
barium	mg/kgds	S	95	86
cadmium	mg/kgds	S	0.30	<0.2
kobalt	mg/kgds	S	7.8	8.3
koper	mg/kgds	S	19	14
kwik	mg/kgds	S	<0.05	<0.05
lood	mg/kgds	S	23	13
molybdeen	mg/kgds	S	2.0	6.9
nikkel	mg/kgds	S	32	58
zink	mg/kgds	S	68	49
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN				
naftaleen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01
fenantreen	mg/kgds	S	0.02	<0.01
antraceen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01
fluoranteen	mg/kgds	S	0.08	<0.01
benzo(a)antraceen	mg/kgds	S	0.04	<0.01
chryseen	mg/kgds	S	0.04	<0.01
benzo(k)fluoranteen	mg/kgds	S	0.03	<0.01
benzo(a)pyreen	mg/kgds	S	0.04	<0.01
benzo(ghi)peryleen	mg/kgds	S	0.03	<0.01
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kgds	S	0.03	<0.01
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kgds	S	0.324 [1)]	0.07 [1)]
CHLOORBENZENEN				
hexachloorbenzeen	µg/kgds	S	<1	<1
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)				
PCB 28	µg/kgds	S	<1	<1
PCB 52	µg/kgds	S	<1	<1
PCB 101	µg/kgds	S	<1	<1
PCB 118	µg/kgds	S	<1	<1
PCB 138	µg/kgds	S	<1	<1
PCB 153	µg/kgds	S	<1	<1
PCB 180	µg/kgds	S	<1	<1

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Projectnaam	Beusichem	Orderdatum	15-05-2019
Projectnummer	VBB-190329	Startdatum	15-05-2019
Rapportnummer	13033152 - 1	Rapportagedatum	22-05-2019

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	MM01 MM01 01 (0-50) 02 (0-50) 03 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 06 (0-50) 07 (0-50) 08 (0-50)
002	Grond (AS3000)	MM02 MM02 01 (50-100) 01 (100-150) 01 (150-200) 05 (50-100) 05 (100-150) 05 (150-200)

Analyse	Eenheid	Q	001	002
som PCB (7) (0.7 factor)	µg/kgds	S	4.9 [1)]	4.9 [1)]
CHLOORBESTRIJDINGSMIDDELEN				
o,p-DDT	µg/kgds	S	<1	<1
p,p-DDT	µg/kgds	S	1.1	<1
som DDT (0.7 factor)	µg/kgds	S	1.8 [1)]	1.4 [1)]
o,p-DDD	µg/kgds	S	<1	<1
p,p-DDD	µg/kgds	S	<1	<1
som DDD (0.7 factor)	µg/kgds	S	1.4 [1)]	1.4 [1)]
o,p-DDE	µg/kgds	S	<1	<1
p,p-DDE	µg/kgds	S	3.2	<1
som DDE (0.7 factor)	µg/kgds	S	3.9 [1)]	1.4 [1)]
som DDT,DDE,DDD (0.7 factor)	µg/kgds		7.1 [1)]	4.2 [1)]
aldrin	µg/kgds	S	<1	<1
dieldrin	µg/kgds	S	<1	<1
endrin	µg/kgds	S	<1	<1
som aldrin/dieldrin/endrin (0.7 factor)	µg/kgds	S	2.1 [1)]	2.1 [1)]
isodrin	µg/kgds	S	<1	<1
som aldrin/dieldrin (0.7 factor)	µg/kgds		1.4 [1)]	1.4 [1)]
telodrin	µg/kgds	S	<1	<1
alpha-HCH	µg/kgds	S	<1	<1
beta-HCH	µg/kgds	S	<1	<1
gamma-HCH	µg/kgds	S	<1	<1
delta-HCH	µg/kgds	S	<1	<1
som a-b-c-d HCH (0.7 factor)	µg/kgds		2.8 [1)]	2.8 [1)]
heptachloor	µg/kgds	S	<1	<1
cis-heptachloorepoxide	µg/kgds	S	<1	<1
trans-heptachloorepoxide	µg/kgds	S	<1	<1
som heptachloorepoxide (0.7 factor)	µg/kgds	S	1.4 [1)]	1.4 [1)]
alpha-endosulfan	µg/kgds	S	<1	<1
hexachloorbutadieen	µg/kgds	S	<1	<1
endosulfansulfaat	µg/kgds	S	<1	<1
trans-chloordaan	µg/kgds	S	<1	<1
cis-chloordaan	µg/kgds	S	<1	<1
som chloordaan (0.7 factor)	µg/kgds	S	1.4 [1)]	1.4 [1)]
Som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor) waterbodem	µg/kgds		19 [1)]	16.1 [1)]
som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor) landbodem	µg/kgds	S	17.6 [1)]	14.7 [1)]
MINERALE OLIE				
fractie C10-C12	mg/kgds		<5	<5

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

WEMATECH BODEM ADV. B.V.
M. van Dijk

Analyserapport

Projectnaam	Beusichem	Orderdatum	15-05-2019
Projectnummer	VBB-190329	Startdatum	15-05-2019
Rapportnummer	13033152 - 1	Rapportagedatum	22-05-2019

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	MM01 MM01 01 (0-50) 02 (0-50) 03 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 06 (0-50) 07 (0-50) 08 (0-50)
002	Grond (AS3000)	MM02 MM02 01 (50-100) 01 (100-150) 01 (150-200) 05 (50-100) 05 (100-150) 05 (150-200)

Analyse	Eenheid	Q	001	002
fractie C12-C22	mg/kgds		<5	<5
fractie C22-C30	mg/kgds		<5	<5
fractie C30-C40	mg/kgds		<5	<5
totaal olie C10 - C40	mg/kgds	S	<20	<20

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Projectnaam	Beusichem	Orderdatum	15-05-2019
Projectnummer	VBB-190329	Startdatum	15-05-2019
Rapportnummer	13033152 - 1	Rapportagedatum	22-05-2019

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
002	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Projectnaam	Beusichem	Orderdatum	15-05-2019
Projectnummer	VBB-190329	Startdatum	15-05-2019
Rapportnummer	13033152 - 1	Rapportagedatum	22-05-2019

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
droge stof	Grond (AS3000)	Grond: Gelijkwaardig aan ISO 11465 en gelijkwaardig aan NEN-EN 15934 (monstervoorbehandeling conform NEN-EN 16179). Grond (AS3000): conform AS3010-2 en gelijkwaardig aan NEN-EN 15934
gewicht artefacten	Grond (AS3000)	Conform AS3000 en conform NEN-EN 16179
aard van de artefacten	Grond (AS3000)	Idem
organische stof (gloeiverlies)	Grond (AS3000)	Grond: gelijkwaardig aan NEN 5754. Grond (AS3000): conform AS3010-3
lutum (bodem)	Grond (AS3000)	Grond: eigen methode. Grond (AS3000): conform AS3010-4
barium	Grond (AS3000)	Conform AS3010-5 en conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN-EN-ISO 17294-2)
cadmium	Grond (AS3000)	Idem
kobalt	Grond (AS3000)	Idem
koper	Grond (AS3000)	Idem
kwik	Grond (AS3000)	Idem
lood	Grond (AS3000)	Idem
molybdeen	Grond (AS3000)	Idem
nikkel	Grond (AS3000)	Idem
zink	Grond (AS3000)	Idem
naftaleen	Grond (AS3000)	Conform AS3010-6
fenantreen	Grond (AS3000)	Idem
antraceen	Grond (AS3000)	Idem
fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)antraceen	Grond (AS3000)	Idem
chryseen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(k)fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(ghi)peryleen	Grond (AS3000)	Idem
indeno(1,2,3-cd)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
hexachloorbenzeen	Grond (AS3000)	Conform AS3020-2
PCB 28	Grond (AS3000)	Conform AS3010-8
PCB 52	Grond (AS3000)	Idem
PCB 101	Grond (AS3000)	Idem
PCB 118	Grond (AS3000)	Idem
PCB 138	Grond (AS3000)	Idem
PCB 153	Grond (AS3000)	Idem
PCB 180	Grond (AS3000)	Idem
som PCB (7) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
o,p-DDT	Grond (AS3000)	Conform AS3020-1
p,p-DDT	Grond (AS3000)	Idem
som DDT (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
o,p-DDD	Grond (AS3000)	Idem
p,p-DDD	Grond (AS3000)	Idem
som DDD (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
o,p-DDE	Grond (AS3000)	Idem
p,p-DDE	Grond (AS3000)	Idem

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Projectnaam	Beusichem	Orderdatum	15-05-2019
Projectnummer	VBB-190329	Startdatum	15-05-2019
Rapportnummer	13033152 - 1	Rapportagedatum	22-05-2019

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
som DDE (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
som DDT,DDE,DDD (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
aldrin	Grond (AS3000)	Idem
dieldrin	Grond (AS3000)	Idem
endrin	Grond (AS3000)	Idem
som aldrin/dieldrin/endrin (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
isodrin	Grond (AS3000)	Idem
som aldrin/dieldrin (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Eigen methode, aceton/pentaan-extractie, clean-up, analyse m.b.v. GCMSMS
telodrin	Grond (AS3000)	Conform AS3020-1
alpha-HCH	Grond (AS3000)	Idem
beta-HCH	Grond (AS3000)	Idem
gamma-HCH	Grond (AS3000)	Idem
delta-HCH	Grond (AS3000)	Conform AS3020-3
som a-b-c-d HCH (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Eigen methode, aceton/hexaan-extractie, clean-up, analyse m.b.v. GCMS
heptachloor	Grond (AS3000)	Conform AS3020-1
cis-heptachloorepoxide	Grond (AS3000)	Idem
trans-heptachloorepoxide	Grond (AS3000)	Idem
som heptachloorepoxide (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
alpha-endosulfan	Grond (AS3000)	Idem
hexachloorbutadieen	Grond (AS3000)	Idem
endosulfansulfaat	Grond (AS3000)	Conform AS3020-3
trans-chloordaan	Grond (AS3000)	Conform AS3020-1
cis-chloordaan	Grond (AS3000)	Idem
som chloordaan (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
Som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor) waterbodem	Grond (AS3000)	Conform AS3220-1 en AS3220-2
som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor) landbodem	Grond (AS3000)	Conform AS3020
totaal olie C10 - C40	Grond (AS3000)	Conform AS3010-7 en conform NEN-EN-ISO 16703

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	X1314715	15-05-2019	15-05-2019	ALC201
001	X1314720	15-05-2019	15-05-2019	ALC201
001	X1314716	15-05-2019	15-05-2019	ALC201
001	X1314723	15-05-2019	15-05-2019	ALC201
001	X1314722	15-05-2019	15-05-2019	ALC201
001	X1314711	15-05-2019	15-05-2019	ALC201
001	X1314710	15-05-2019	15-05-2019	ALC201
001	X1314709	15-05-2019	15-05-2019	ALC201
002	X1314727	15-05-2019	15-05-2019	ALC201
002	X1314724	15-05-2019	15-05-2019	ALC201

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

WEMATECH BODEM ADV. B.V.
M. van Dijk

Analyserapport

Projectnaam	Beusichem	Orderdatum	15-05-2019
Projectnummer	VBB-190329	Startdatum	15-05-2019
Rapportnummer	13033152 - 1	Rapportagedatum	22-05-2019

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
002	X1314708	15-05-2019	15-05-2019	ALC201
002	X1314548	15-05-2019	15-05-2019	ALC201
002	X1314725	15-05-2019	15-05-2019	ALC201
002	X1314721	15-05-2019	15-05-2019	ALC201

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

SYNLAB Analytics & Services B.V.
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.synlab.nl

Analyserapport

WEMATECH BODEM ADV. B.V.
M. van Dijk
Postbus 1817
4700 BV ROOSENDAAL

Uw projectnaam	: Beusichem
Uw projectnummer	: VBB-190329
SYNLAB rapportnummer	: 13037848, versienummer: 1

Rotterdam, 24-05-2019

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project VBB-190329. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geteste monsters. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters en het project zijn overgenomen in dit analyserapport.

Het onderzoek is uitgevoerd door SYNLAB Analytics & Services B.V., gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden of het SYNLAB laboratorium in Frankrijk (99-101 Avenue Louis Roche, Gennevilliers) is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 6 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben naar aanleiding van dit rapport, bijvoorbeeld als u nadere informatie nodig heeft over de meetonzekerheid van de analyseresultaten in dit rapport, dan verzoeken wij u vriendelijk contact op te nemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

Jaap-Willem Hutter
Technical Director

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

WEMATECH BODEM ADV. B.V.
M. van Dijk

Analyserapport

Projectnaam	Beusichem	Orderdatum	23-05-2019
Projectnummer	VBB-190329	Startdatum	23-05-2019
Rapportnummer	13037848 - 1	Rapportagedatum	24-05-2019

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	01-2 01-2 01 (50-100)
002	Grond (AS3000)	01-3 01-3 01 (100-150)
003	Grond (AS3000)	01-4 01-4 01 (150-200)
004	Grond (AS3000)	05-2 05-2 05 (50-100)
005	Grond (AS3000)	05-3 05-3 05 (100-150)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004	005
droge stof	gew.-%	S	80.6	83.1	80.0	83.5	81.4
gewicht artefacten	g	S	<1	<1	<1	<1	<1
aard van de artefacten	-	S	geen	geen	geen	geen	geen
METALEN							
nikkel	mg/kgds	S	31	26	31	33	24

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Projectnaam	Beusichem	Orderdatum	23-05-2019
Projectnummer	VBB-190329	Startdatum	23-05-2019
Rapportnummer	13037848 - 1	Rapportagedatum	24-05-2019

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
002	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
003	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
004	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
005	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

WEMATECH BODEM ADV. B.V.
M. van Dijk

Analyserapport

Projectnaam	Beusichem	Orderdatum	23-05-2019
Projectnummer	VBB-190329	Startdatum	23-05-2019
Rapportnummer	13037848 - 1	Rapportagedatum	24-05-2019

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
006	Grond (AS3000)	05-4 05-4 05 (150-200)

Analyse	Eenheid	Q	006
droge stof	gew.-%	S	75.2
gewicht artefacten	g	S	<1
aard van de artefacten	-	S	geen
METALEN			
nikkel	mg/kgds	S	22

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Projectnaam	Beusichem	Orderdatum	23-05-2019
Projectnummer	VBB-190329	Startdatum	23-05-2019
Rapportnummer	13037848 - 1	Rapportagedatum	24-05-2019

Monster beschrijvingen

006	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

WEMATECH BODEM ADV. B.V.
M. van Dijk

Analyserapport

Projectnaam	Beusichem	Orderdatum	23-05-2019
Projectnummer	VBB-190329	Startdatum	23-05-2019
Rapportnummer	13037848 - 1	Rapportagedatum	24-05-2019

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
droge stof	Grond (AS3000)	Grond: Gelijkwaardig aan ISO 11465 en gelijkwaardig aan NEN-EN 15934 (monstervoorbehandeling conform NEN-EN 16179). Grond (AS3000): conform AS3010-2 en gelijkwaardig aan NEN-EN 15934
gewicht artefacten	Grond (AS3000)	Conform AS3000 en conform NEN-EN 16179
aard van de artefacten	Grond (AS3000)	Idem
nikkel	Grond (AS3000)	Conform AS3010-5 en conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN-EN-ISO 17294-2)

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	X1314725	15-05-2019	15-05-2019	ALC201
002	X1314721	15-05-2019	15-05-2019	ALC201
003	X1314708	15-05-2019	15-05-2019	ALC201
004	X1314727	15-05-2019	15-05-2019	ALC201
005	X1314548	15-05-2019	15-05-2019	ALC201
006	X1314724	15-05-2019	15-05-2019	ALC201

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

BIJLAGE 5

Analyseresultaten grondwater

(aantal pagina's: 5)

SYNLAB Analytics & Services B.V.
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.synlab.nl

Analyserapport

WEMATECH BODEM ADV. B.V.
M. van Dijk
Postbus 1817
4700 BV ROOSENDAAL

Uw projectnaam	: Beusichem
Uw projectnummer	: VBB-190329
SYNLAB rapportnummer	: 13037556, versienummer: 1

Rotterdam, 23-05-2019

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project VBB-190329. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geteste monsters. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters en het project zijn overgenomen in dit analyserapport.

Het onderzoek is uitgevoerd door SYNLAB Analytics & Services B.V., gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden of het SYNLAB laboratorium in Frankrijk (99-101 Avenue Louis Roche, Gennevilliers) is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 5 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben naar aanleiding van dit rapport, bijvoorbeeld als u nadere informatie nodig heeft over de meetonzekerheid van de analyseresultaten in dit rapport, dan verzoeken wij u vriendelijk contact op te nemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

Jaap-Willem Hutter
Technical Director

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Projectnaam	Beusichem	Orderdatum	22-05-2019
Projectnummer	VBB-190329	Startdatum	22-05-2019
Rapportnummer	13037556 - 1	Rapportagedatum	23-05-2019

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grondwater (AS3000)	05-1-1 05-1-1 05 (280-380)

Analyse	Eenheid	Q	001
METALEN			
barium	µg/l	S	110
cadmium	µg/l	S	<0.20
kobalt	µg/l	S	<2
koper	µg/l	S	<2.0
kwik	µg/l	S	<0.05
lood	µg/l	S	<2.0
molybdeen	µg/l	S	<2
nikkel	µg/l	S	<3
zink	µg/l	S	<10
VLUCHTIGE AROMATEN			
benzeen	µg/l	S	<0.2
tolueen	µg/l	S	<0.2
ethylbenzeen	µg/l	S	<0.2
o-xyleen	µg/l	S	<0.1
p- en m-xyleen	µg/l	S	<0.2
xylenen (0.7 factor)	µg/l	S	0.21 [1)]
styreen	µg/l	S	<0.2
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN			
naftaleen	µg/l	S	<0.02
GEHALOGENEERDE KOOLWATERSTOFFEN			
1,1-dichloorethaan	µg/l	S	<0.2
1,2-dichloorethaan	µg/l	S	<0.2
1,1-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1
cis-1,2-dichlooretheen	µg/l	S	1.5
trans-1,2-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	µg/l	S	1.57 [1)]
dichloormethaan	µg/l	S	<0.2
1,1-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2
1,2-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2
1,3-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2
som dichloorpropanen (0.7 factor)	µg/l	S	0.42 [1)]
tetrachlooretheen	µg/l	S	<0.1
tetrachloormethaan	µg/l	S	<0.1
1,1,1-trichloorethaan	µg/l	S	<0.1
1,1,2-trichloorethaan	µg/l	S	<0.1
trichlooretheen	µg/l	S	<0.2
chloroform	µg/l	S	<0.2
vinylchloride	µg/l	S	<0.2
tribroommethaan	µg/l	S	<0.2

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

WEMATECH BODEM ADV. B.V.
M. van Dijk

Analyserapport

Projectnaam	Beusichem	Orderdatum	22-05-2019
Projectnummer	VBB-190329	Startdatum	22-05-2019
Rapportnummer	13037556 - 1	Rapportagedatum	23-05-2019

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grondwater (AS3000)	05-1-1 05-1-1 05 (280-380)

Analyse	Eenheid	Q	001
MINERALE OLIE			
fractie C10-C12	µg/l		<25
fractie C12-C22	µg/l		<25
fractie C22-C30	µg/l		<25
fractie C30-C40	µg/l		<25
totaal olie C10 - C40	µg/l	S	<50

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Projectnaam	Beusichem	Orderdatum	22-05-2019
Projectnummer	VBB-190329	Startdatum	22-05-2019
Rapportnummer	13037556 - 1	Rapportagedatum	23-05-2019

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

WEMATECH BODEM ADV. B.V.
M. van Dijk

Analyserapport

Projectnaam	Beusichem	Orderdatum	22-05-2019
Projectnummer	VBB-190329	Startdatum	22-05-2019
Rapportnummer	13037556 - 1	Rapportagedatum	23-05-2019

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
barium	Grondwater (AS3000)	Conform AS3110-3 en conform NEN 6966 en conform NEN-EN-ISO 11885
cadmium	Grondwater (AS3000)	Idem
kobalt	Grondwater (AS3000)	Idem
koper	Grondwater (AS3000)	Idem
kwik	Grondwater (AS3000)	Conform AS3110-3 en conform NEN-EN-ISO 17852
lood	Grondwater (AS3000)	Conform AS3110-3 en conform NEN 6966 en conform NEN-EN-ISO 11885
molybdeen	Grondwater (AS3000)	Idem
nikkel	Grondwater (AS3000)	Idem
zink	Grondwater (AS3000)	Idem
benzeen	Grondwater (AS3000)	Conform AS3130-1
tolueen	Grondwater (AS3000)	Idem
ethylbenzeen	Grondwater (AS3000)	Idem
o-xyleen	Grondwater (AS3000)	Idem
p- en m-xyleen	Grondwater (AS3000)	Idem
xylenen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	Idem
styreen	Grondwater (AS3000)	Idem
naftaleen	Grondwater (AS3000)	Conform AS3110-4
1,1-dichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Conform AS3130-1
1,2-dichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
cis-1,2-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
trans-1,2-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	Idem
dichloormethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,2-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,3-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
som dichloorpropanen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	Idem
tetrachlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
tetrachloormethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1,1-trichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1,2-trichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
trichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
chloroform	Grondwater (AS3000)	Idem
vinylchloride	Grondwater (AS3000)	Idem
tribroommethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
totaal olie C10 - C40	Grondwater (AS3000)	Conform AS3110-5

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	G6573014	22-05-2019	22-05-2019	ALC236
001	B1829047	22-05-2019	22-05-2019	ALC204

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

BIJLAGE 6

Toetsingskader grond en grondwater Wbb

(aantal pagina's: 17)

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Toetsing volgens BoToVa, module T.12-Beoordeling kwaliteit van grond volgens Wbb

(Toetsversie 3.0.0, toetskader WBB, SIKB versie 13.3.0, toetsingsdatum: 22-05-2019 - 17:13)

Projectcode	VBB-190329
Projectnaam	Beusichem
Monsteromschrijving	MM01
Monstersoort	Grond (AS3000)
Monster conclusie	**Voldoet aan Achtergrondwaarde**

Analyse	Eenheid	SR	BT	ST	SC	BC	BI	AW	T		I RBK
droge stof	%	87.5	**87.5**		--						
gewicht artefacten	g	<1			--						
aard van de artefacten	-	Geen									
organische stof (gloeiverlies)	%	2.5	**2.5**		--						
KORRELGROOTTEVERDELING											
lutum (bodem)	% vd DS	20	**20**		--						
METALEN											
barium+	mg/kg	95	**113**	113		--				920	20
cadmium	mg/kg	0.30	**0.397**	0.397		<=AW	0.02	0.6	6.8	13	0.2
kobalt	mg/kg	7.8	**9.24**	9.24		<=AW	0.03	15	102	190	3
koper	mg/kg	19	**24**	24		<=AW	0.11	40	115	190	5
kwik	mg/kg	<0.05	**0.0388**	0.0388		<=AW	0.00	0.15	18	36	0.05
lood	mg/kg	23	**27**	27		<=AW	0.05	50	290	530	10
molybdeen	mg/kg	2.0	**2**	2	*	WO	0.00	1.5	96	190	1.5
nikkel	mg/kg	32	**37.3**	37.3	*	WO	0.04	35	68	100	4
zink	mg/kg	68	**83.7**	83.7		<=AW	0.10	140	430	720	20
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN											
naftaleen	mg/kg	<0.01	**0.007**		--	-					
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	0.324	**0.324**	0.324		<=AW	0.03	1.5	21	40	0.35
CHLOORBENZENEN											
hexachloorbenzeen	ug/kg	<1	**2.8**	2.8		<=AW	-	0.0085	1.0	2	0.001
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)											
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	4.9	**19.6**	19.6		<=AW	-	20	510	1000	4.9
CHLOORBESTRIJDINGSMIDDELEN											
som DDT (0.7 factor)	ug/kg	1.8	**7.2**	7.2		<=AW	-	200	950	1700	2.0
som DDD (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**5.6**	5.6		<=AW	-	20	1701	0340	001.4
som DDE (0.7 factor)	ug/kg	3.9	**15.6**	15.6		<=AW	-	100	1200	2300	1.4
som DDT,DDE,DDD (0.7 factor)	µg/kgds	7.1			--	-					4.2
som aldrin/dieldrin/endrin (0.7 factor)	ug/kg	2.1	**8.4**	8.4		<=AW	-	15	2007	4000	2.1
isodrin	ug/kg	<1	**2.8**		--	-					
som aldrin/dieldrin (0.7 factor)	µg/kgds	1.4			--	-					
telodrin	ug/kg	<1	**2.8**		--	-					
som a-b-c-d HCH (0.7 factor)	µg/kgds	2.8			--	-					
heptachloor	ug/kg	<1	**2.8**	2.8		<=AW	-	0.70	2000	4000	1.0
som heptachloorepoxide (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**5.6**	5.6		<=AW	-	2.0	2001	4000	1.4
alpha-endosulfan	ug/kg	<1	**2.8**	2.8		<=AW	-	0.90	2000	4000	1.0
hexachloorbutadieen	ug/kg	<1	**2.8**			<=AW	-	3.0			1.0
endosulfansulfaat	ug/kg	<1	**2.8**		--	--					
som chloordaan (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**5.6**	5.6		<=AW	-	2.0	2001	4000	1.4
Som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor)					--						
waterbodem	µg/kgds	19				-					
som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor)					--						
landbodem	ug/kg	17.6	**70.4**			<=AW	-				
MINERALE OLIE											

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

totaal olie C10 - C40	mg/kg	<20	**56**	56	- <=AW0.03	190	2595	5000	35

Monstercode	Monsteromschrijving
13033152-001	*MM01 MM01 01 (0-50) 02 (0-50) 03 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 06 (0-50) 07 (0-50) 08 (0-50)*

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Toetsing volgens BoToVa, module T.12-Beoordeling kwaliteit van grond volgens Wbb

(Toetsversie 3.0.0, toetskader WBB, SIKB versie 13.3.0, toetsingsdatum: 22-05-2019 - 17:13)

Projectcode	VBB-190329
Projectnaam	Beusichem
Monsteromschrijving	MM02
Monstersoort	Grond (AS3000)
Monster conclusie	**Overschrijding Achtergrondwaarde**

Analyse	Eenheid	SR	BT	ST	SC	BC	BI	AW	T		I RBK
droge stof	%	79.2	**79.2**		--						
gewicht artefacten	g	<1			--						
aard van de artefacten	-	Geen									
organische stof (gloeiverlies)	%	1.3	**1.3**		--						
KORRELGROOTTEVERDELING											
lutum (bodem)	% vd DS	12	**12**		--						
METALEN											
barium+	mg/kg	86	**148**	148		--				920	20
cadmium	mg/kg	<0.2	**0.209**	0.209		<=AW	0.03	0.6	6.8	13	0.2
kobalt	mg/kg	8.3	**13.9**	13.9		<=AW	0.01	15	102	190	3
koper	mg/kg	14	**21.5**	21.5		<=AW	0.12	40	115	190	5
kwik	mg/kg	<0.05	**0.0433**	0.0433		<=AW	0.00	0.15	18	36	0.05
lood	mg/kg	13	**17.3**	17.3		<=AW	0.07	50	290	530	10
molybdeen	mg/kg	6.9	**6.9**	6.9	*	WO	0.03	1.5	96	190	1.5
nikkel	mg/kg	58	**92.3**	92.3	**	IN	0.88	35	68	100	4
zink	mg/kg	49	**77.1**	77.1		<=AW	0.11	140	430	720	20
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN											
naftaleen	mg/kg	<0.01	**0.007**		--	-					
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	0.07	**0.07**	0.07		<=AW	0.04	1.5	21	40	0.35
CHLOORBENZENEN											
hexachloorbenzeen	ug/kg	<1	**3.5**	3.5		<=AW	-	0.0085	1.0	2	0.001
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)											
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	4.9	**24.5**	24.5		<=AW	-	20	510	1000	4.9
CHLOORBESTRIJDINGSMIDDELEN											
som DDT (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**7**	7		<=AW	-	200	950	1700	2.0
som DDD (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**7**	7		<=AW	-	20	1701	0340	001.4
som DDE (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**7**	7		<=AW	-	100	1200	2300	1.4
som DDT,DDE,DDD (0.7 factor)	µg/kgds	4.2			--	-					4.2
som aldrin/dieldrin/endrin (0.7 factor)	ug/kg	2.1	**10.5**	10.5		<=AW	-	15	2007	4000	2.1
isodrin	ug/kg	<1	**3.5**		--	-					
som aldrin/dieldrin (0.7 factor)	µg/kgds	1.4			--	-					
telodrin	ug/kg	<1	**3.5**		--	-					
som a-b-c-d HCH (0.7 factor)	µg/kgds	2.8			--	-					
heptachloor	ug/kg	<1	**3.5**	3.5		<=AW	-	0.70	2000	4000	1.0
som heptachloorepoxide (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**7**	7		<=AW	-	2.0	2001	4000	1.4
alpha-endosulfan	ug/kg	<1	**3.5**	3.5		<=AW	-	0.90	2000	4000	1.0
hexachloorbutadieen	ug/kg	<1	**3.5**			<=AW	-	3.0			1.0
endosulfansulfaat	ug/kg	<1	**3.5**		--	--					
som chloordaan (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**7**	7		<=AW	-	2.0	2001	4000	1.4
Som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor)					--						
waterbodem	µg/kgds	16.1				-					
som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor)					--						
landbodem	ug/kg	14.7	**73.5**			<=AW	-				
MINERALE OLIE											

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

totaal olie C10 - C40	mg/kg	<20	**70**	70	- <=AW0.02	190	2595	5000	35

Monstercode	Monsteromschrijving
13033152-002	*MM02 MM02 01 (50-100) 01 (100-150) 01 (150-200) 05 (50-100) 05 (100-150) 05 (150-200)*

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Legenda

Verklaring kolommen

SR	*Resultaat op het analyserapport*
BT	*Berekend toetsresultaat (omgerekend naar standaard bodem). Bij organische stof en lutum staan de voor de toetsing gebruikte waarden.*
BC	*Toetsoordeel*
ST	*SYNLAB toetsings resultaat (door SYNLAB berekend)*
SC	*SYNLAB toetsings conclusie (door SYNLAB bepaald)*
AW	*Achtergrondwaarde (door SYNLAB beheerd)*
T	*Tussenwaarde (door SYNLAB berekend en beheerd maar niet meer beschreven in de wetgeving)*
I	*Interventie waarde (door SYNLAB beheerd)*
RBK	*Tabel 1 (rapportagegrenzen), Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012).*
BI	*SYNLAB berekende BodemIndex waarde: =(BT - (S of AW)) / (I - (S of AW))*

Verklaring toetsingsoordelen

-	*Geen toetsoordeel mogelijk*
--	*Heeft geen normwaarde, zorgplicht van toepassing*
---	*Interventiewaarde ontbreekt, zorgplicht van toepassing*
#	*Verhoogde rapportagegrens, voor meer informatie zie analysecertificaat*
+	*De normen voor barium zijn ingetrokken. Indien er sprake is van verhoogde bariumgehalten ten opzichte van de natuurlijke achtergrond als gevolg van een antropogene bron, kan dit gehalte door het bevoegd gezag worden beoordeeld op basis van de voormalige interventiewaarde voor barium van 625 mg/kg d.s (waterbodem) en de interventiewaarde voor landbodem van 920 mg/kg (landbodem).*
<=AW	*Kleiner dan of gelijk aan de achtergrondwaarde*
WO	*Wonen*
IN	*Industrie*
,zp	*Interventiewaarde ontbreekt :zorgplicht van toepassing*
>I	*Groter dan interventiewaarde*
>(ind)I	*INEV (Indicatieve interventiewaarde) wordt overschreden*
somIW>1	*Interventiewaarde wordt overschreden door som fractie interventiewaarde > 1 (interventie factor)*
^	*Enkele parameters ontbreken in de som*
>IND	*Groter dan industrie*
*	*Het gehalte is groter dan de streefwaarde/achtergrondwaarde en kleiner dan of gelijk aan het gemiddelde van de streef/achtergrond- en interventiewaarde (de toetsingswaarden zijn door SYNLAB beheerd)*
**	*Het gehalte is groter dan het gemiddelde van de streef/achtergrond- en interventiewaarde en kleiner dan of gelijk aan de interventiewaarde (de toetsingswaarden zijn door SYNLAB beheerd)*
***	*Het gehalte is groter dan de interventiewaarde (de toetsingswaarden zijn door SYNLAB beheerd)*

Kleur informatie

Rood	*> Interventiewaarde*
Roze	*> Industrie*
Oranje	*>= Tussenwaarde (BI ligt tussen 0.5 en 1)*
Blauw	*>= Achtergrond waarde*

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Normenblad
Toetskeuze: T.12: Beoordeling kwaliteit van grond volgens Wbb

Analyse	Eenheid	AW	Wo	Ind	I
METALEN					
cadmium	mg/kg	0.6	1.2	4.3	13
kobalt	mg/kg	15	35	190	190
koper	mg/kg	40	54	190	190
kwik	mg/kg	0.15	0.83	4.8	36
lood	mg/kg	50	210	530	530
molybdeen	mg/kg	1.5	88	190	190
nikkel	mg/kg	35	39	100	100
zink	mg/kg	140	200	720	720
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN					
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	1.5	6.8	40	40
CHLOORBENZENEN					
hexachloorbenzeen	ug/kg	8.5	27	1400	2000
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)					
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	20	40	500	1000
CHLOORBESTRIJDINGSMIDDELEN					
som DDT (0.7 factor)	ug/kg	200	200	1000	1700
som DDD (0.7 factor)	ug/kg	20	840	34000	34000
som DDE (0.7 factor)	ug/kg	100	130	1300	2300
aldrin	ug/kg				320
som aldrin/dieldrin/endrin (0.7 factor)	ug/kg	15	40	140	4000
alpha-HCH	ug/kg	1	1	500	17000
beta-HCH	ug/kg	2	2	500	1600
gamma-HCH	ug/kg	3	40	500	1200
heptachloor	ug/kg	0.7	0.7	100	4000
alpha-endosulfan	ug/kg	0.9	0.9	100	4000
som heptachloorepoxide (0.7 factor)	ug/kg	2	2	100	4000
hexachloorbutadieen	ug/kg	3			
som chloordaan (0.7 factor)	ug/kg	2	2	100	4000
som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor) landbodem	ug/kg	400			
MINERALE OLIE					
totaal olie C10 - C40	mg/kg	190	190	500	5000

* Indicatief niveau voor ernstige verontreiniging

Legenda normenblad
AW = Achtergrondwaarden
WO = Maximale waarden bodemfunctieklasse wonen
IND = Maximale waarden bodemfunctieklasse industrie
I = Interventiewaarden
Normen en definities http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/downloads

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Toetsing volgens BoToVa, module T.12-Beoordeling kwaliteit van grond volgens Wbb

(Toetsversie 3.0.0, toetskader WBB, SIKB versie 13.3.0, toetsingsdatum: 24-05-2019 - 16:58)

Projectcode	VBB-190329
Projectnaam	Beusichem
Monsteromschrijving	01-2
Monstersoort en bodemtype	Grond (AS3000)-1
Monster conclusie	**Overschrijding Achtergrondwaarde**

Analyse	Eenheid	SR	BT	ST	SC	BC	BI	AW	T		I RBK
droge stof	%	80.6	**80.6**		--						
gewicht artefacten	g	<1			--						
aard van de artefacten	-	Geen									
METALEN											
nikkel	mg/kg	31	**49.3**	49.3	*	IN	0.22	35	68	100	4

Monstercode	Monsteromschrijving
13037848-001	*01-2 01-2 01 (50-100)*

Gebruikte bodemtypes voor de toetsing

Bodemtype	humus	lutum
Bodemtype 1	*1.3%*	*12%*

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Toetsing volgens BoToVa, module T.12-Beoordeling kwaliteit van grond volgens Wbb

(Toetsversie 3.0.0, toetskader WBB, SIKB versie 13.3.0, toetsingsdatum: 24-05-2019 - 16:58)

Projectcode	VBB-190329
Projectnaam	Beusichem
Monsteromschrijving	01-3
Monstersoort en bodemtype	Grond (AS3000)-1
Monster conclusie	**Overschrijding Achtergrondwaarde**

Analyse	Eenheid	SR	BT	ST	SC	BC	BI	AW	T		I RBK
droge stof	%	83.1	**83.1**		--						
gewicht artefacten	g	<1			--						
aard van de artefacten	-	Geen									
METALEN											
nikkel	mg/kg	26	**41.4**	41.4	*	IN	0.10	35	68	100	4

Monstercode	Monsteromschrijving
13037848-002	*01-3 01-3 01 (100-150)*

Gebruikte bodemtypes voor de toetsing

Bodemtype	humus	lutum
Bodemtype 1	*1.3%*	*12%*

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Toetsing volgens BoToVa, module T.12-Beoordeling kwaliteit van grond volgens Wbb

(Toetsversie 3.0.0, toetskader WBB, SIKB versie 13.3.0, toetsingsdatum: 24-05-2019 - 16:58)

Projectcode	VBB-190329
Projectnaam	Beusichem
Monsteromschrijving	01-4
Monstersoort en bodemtype	Grond (AS3000)-1
Monster conclusie	**Overschrijding Achtergrondwaarde**

Analyse	Eenheid	SR	BT	ST	SC	BC	BI	AW	T		I RBK
droge stof	%	80.0	**80**		--						
gewicht artefacten	g	<1			--						
aard van de artefacten	-	Geen									
METALEN											
nikkel	mg/kg	31	**49.3**	49.3	*	IN	0.22	35	68	100	4

Monstercode	Monsteromschrijving
13037848-003	*01-4 01-4 01 (150-200)*

Gebruikte bodemtypes voor de toetsing

Bodemtype	humus	lutum
Bodemtype 1	*1.3%*	*12%*

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Toetsing volgens BoToVa, module T.12-Beoordeling kwaliteit van grond volgens Wbb

(Toetsversie 3.0.0, toetskader WBB, SIKB versie 13.3.0, toetsingsdatum: 24-05-2019 - 16:58)

Projectcode	VBB-190329
Projectnaam	Beusichem
Monsteromschrijving	05-2
Monstersoort en bodemtype	Grond (AS3000)-1
Monster conclusie	**Overschrijding Achtergrondwaarde**

Analyse	Eenheid	SR	BT	ST	SC	BC	BI	AW	T		I RBK
droge stof	%	83.5	**83.5**		--						
gewicht artefacten	g	<1			--						
aard van de artefacten	-	Geen									
METALEN											
nikkel	mg/kg	33	**52.5**	52.5	*	IN	0.27	35	68	100	4

Monstercode	Monsteromschrijving
13037848-004	*05-2 05-2 05 (50-100)*

Gebruikte bodemtypes voor de toetsing

Bodemtype	humus	lutum
Bodemtype 1	*1.3%*	*12%*

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Toetsing volgens BoToVa, module T.12-Beoordeling kwaliteit van grond volgens Wbb

(Toetsversie 3.0.0, toetskader WBB, SIKB versie 13.3.0, toetsingsdatum: 24-05-2019 - 16:58)

Projectcode	VBB-190329
Projectnaam	Beusichem
Monsteromschrijving	05-3
Monstersoort en bodemtype	Grond (AS3000)-1
Monster conclusie	**Overschrijding Achtergrondwaarde**

Analyse	Eenheid	SR	BT	ST	SC	BC	BI	AW	T		I RBK
droge stof	%	81.4	**81.4**		--						
gewicht artefacten	g	<1			--						
aard van de artefacten	-	Geen									
METALEN											
nikkel	mg/kg	24	**38.2**	38.2	*	WO	0.05	35	68	100	4

Monstercode	Monsteromschrijving
13037848-005	*05-3 05-3 05 (100-150)*

Gebruikte bodemtypes voor de toetsing

Bodemtype	humus	lutum
Bodemtype 1	*1.3%*	*12%*

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Toetsing volgens BoToVa, module T.12-Beoordeling kwaliteit van grond volgens Wbb
(Toetsversie 3.0.0, toetskader WBB, SIKB versie 13.3.0, toetsingsdatum: 24-05-2019 - 16:58)

Projectcode	VBB-190329
Projectnaam	Beusichem
Monsteromschrijving	05-4
Monstersoort en bodemtype	Grond (AS3000)-1
Monster conclusie	**Voldoet aan Achtergrondwaarde**

Analyse	Eenheid	SR	BT	ST	SC	BC	BI	AW	T		I	RBK
droge stof	%	75.2	**75.2**		--							
gewicht artefacten	g	<1			--							
aard van de artefacten	-	Geen										
METALEN												
nikkel	mg/kg	22	**35**	35		<=AW0.00	35	68	100		4	

Monstercode	Monsteromschrijving
13037848-006	*05-4 05-4 05 (150-200)*

Gebruikte bodemtypes voor de toetsing

Bodemtype	humus	lutum
Bodemtype 1	*1.3%*	*12%*

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Legenda

Verklaring kolommen

SR	*Resultaat op het analyserapport*
BT	*Berekend toetsresultaat (omgerekend naar standaard bodem). Bij organische stof en lutum staan de voor de toetsing gebruikte waarden.*
BC	*Toetsoordeel*
ST	*SYNLAB toetsings resultaat (door SYNLAB berekend)*
SC	*SYNLAB toetsings conclusie (door SYNLAB bepaald)*
AW	*Achtergrondwaarde (door SYNLAB beheerd)*
T	*Tussenwaarde (door SYNLAB berekend en beheerd maar niet meer beschreven in de wetgeving)*
I	*Interventie waarde (door SYNLAB beheerd)*
RBK	*Tabel 1 (rapportagegrenzen), Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012).*
BI	*SYNLAB berekende BodemIndex waarde: =(BT - (S of AW)) / (I - (S of AW))*

Verklaring toetsingsoordelen

-	*Geen toetsoordeel mogelijk*
--	*Heeft geen normwaarde, zorgplicht van toepassing*
---	*Interventiewaarde ontbreekt, zorgplicht van toepassing*
#	*Verhoogde rapportagegrens, voor meer informatie zie analysecertificaat*
<=AW	*Kleiner dan of gelijk aan de achtergrondwaarde*
WO	*Wonen*
IN	*Industrie*
,zp	*Interventiewaarde ontbreekt :zorgplicht van toepassing*
>I	*Groter dan interventiewaarde*
>(ind)I	*INEV (Indicatieve interventiewaarde) wordt overschreden*
somIW>1	*Interventiewaarde wordt overschreden door som fractie interventiewaarde > 1 (interventie factor)*
^	*Enkele parameters ontbreken in de som*
>IND	*Groter dan industrie*
*	*Het gehalte is groter dan de streefwaarde/achtergrondwaarde en kleiner dan of gelijk aan het gemiddelde van de streef/achtergrond- en interventiewaarde (de toetsingswaarden zijn door SYNLAB beheerd)*
**	*Het gehalte is groter dan het gemiddelde van de streef/achtergrond- en interventiewaarde en kleiner dan of gelijk aan de interventiewaarde (de toetsingswaarden zijn door SYNLAB beheerd)*
***	*Het gehalte is groter dan de interventiewaarde (de toetsingswaarden zijn door SYNLAB beheerd)*

Kleur informatie

Rood	*> Interventiewaarde*
Roze	*> Industrie*
Oranje	*>= Tussenwaarde (BI ligt tussen 0.5 en 1)*
Blauw	*>= Achtergrond waarde*

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Normenblad
Toetskeuze: T.12: Beoordeling kwaliteit van grond volgens Wbb

Analyse	Eenheid	AW	Wo	Ind	I
METALEN					
nikkel	mg/kg	35	39	100	100

*	Indicatief niveau voor ernstige verontreiniging
Legenda normenblad	
AW	= Achtergrondwaarden
WO	= Maximale waarden bodemfunctieklasse wonen
IND	= Maximale waarden bodemfunctieklasse industrie
I	= Interventiewaarden
Normen en definities	http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/downloads

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Toetsing volgens BoToVa, module T.13-Beoordeling kwaliteit van grondwater volgens Wbb

(Toetsversie 2.0.0, toetskader WBB, SIKB versie 13.3.0, toetsingsdatum: 23-05-2019 - 11:00)

Projectcode	VBB-190329
Projectnaam	Beusichem
Monsteromschrijving	05-1-1
Monstersoort	Grondwater (AS3000)
Monster conclusie	**Overschrijding Streefwaarde**

Analyse	Eenheid	SR	BT	ST	SC	BC	BI	S	T		I RBK
METALEN											
barium	ug/l	110	**110**	110	*	>S	0.10	50	338	625	20
cadmium	ug/l	<0.20	**0.14**	<0.20		<=S	-	0.4	3.2	6	0.2
kobalt	ug/l	<2	**1.4**	<2		<=S	-	20	60	100	2
koper	ug/l	<2.0	**1.4**	<2.0		<=S	-	15	45	75	2
kwik	ug/l	<0.05	**0.035**	<0.05		<=S	-	0.05	0.18	0.3	0.05
lood	ug/l	<2.0	**1.4**	<2.0		<=S	-	15	45	75	2
molybdeen	ug/l	<2	**1.4**	<2		<=S	-	5	152	300	2
nikkel	ug/l	<3	**2.1**	<3		<=S	-	15	45	75	3
zink	ug/l	<10	**7**	<10		<=S	-	65	432	800	10
VLUCHTIGE AROMATEN											
benzeen	ug/l	<0.2	**0.14**	<0.2		<=S	-	0.2	15	30	0.2
tolueen	ug/l	<0.2	**0.14**	<0.2		<=S	-	7	504	1000	0.2
ethylbenzeen	ug/l	<0.2	**0.14**	<0.2		<=S	-	4	77	150	0.2
xylenen (0.7 factor)	ug/l	0.21	**0.21**	0.21		<=S	-	0.2	35	70	0.21
styreen	ug/l	<0.2	**0.14**	<0.2		<=S	-	6	153	300	0.2
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN											
naftaleen	ug/l	<0.02	**0.014**	<0.02		<=S	-	0.01	35	70	0.02
GEHALOGENEERDE KOOLWATERSTOFFEN											
1,1-dichloorethaan	ug/l	<0.2	**0.14**	<0.2		<=S	-	7	454	900	0.2
1,2-dichloorethaan	ug/l	<0.2	**0.14**	<0.2		<=S	-	7	204	400	0.2
1,1-dichlooretheen	ug/l	<0.1	**0.07**	<0.1		<=S	-	0.01	5.0	10	0.1
trans-1,2-dichlooretheen	ug/l	<0.1	**0.07**	<0.1	--	-					
som (cis,trans) 1,2- dichloorethenen (0.7 factor)	ug/l	1.57	**1.57**	1.57	*	>S	0.08	0.01	10	20	0.14
dichloormethaan	ug/l	<0.2	**0.14**	<0.2		<=S	-	0.01	500	1000	0.2
1,1-dichloorpropaan	ug/l	<0.2	**0.14**	<0.2	--	-					
1,2-dichloorpropaan	ug/l	<0.2	**0.14**	<0.2	--	-					
1,3-dichloorpropaan	ug/l	<0.2	**0.14**	<0.2	--	-					
som dichloorpropanen (0.7 factor)	ug/l	0.42	**0.42**	0.42		<=S	-	0.8	40	80	0.42
tetrachlooretheen	ug/l	<0.1	**0.07**	<0.1		<=S	-	0.01	20	40	0.1
tetrachloormethaan	ug/l	<0.1	**0.07**	<0.1		<=S	-	0.01	5.0	10	0.1
1,1,1-trichloorethaan	ug/l	<0.1	**0.07**	<0.1		<=S	-	0.01	150	300	0.1
1,1,2-trichloorethaan	ug/l	<0.1	**0.07**	<0.1		<=S	-	0.01	65	130	0.1
trichlooretheen	ug/l	<0.2	**0.14**	<0.2		<=S	-	24	262	500	0.2
chloroform	ug/l	<0.2	**0.14**	<0.2		<=S	-	6	203	400	0.2
vinylchloride	ug/l	<0.2	**0.14**	<0.2		<=S	-	0.01	2.5	5	0.2
tribroommethaan	ug/l	<0.2	**0.14**	<0.2		---				630	0.2
MINERALE OLIE											
totaal olie C10 - C40	ug/l	<50	**35**	<50		<=S	-	50	325	600	50

ADDITIONELE TOETSPARAMETERS	Eenheid	BT	BC
13037556-001			
som 16 aromatische oplosmiddelen (Bbk, 1-1-2008)	ug/l	**0.77**	^--
som 10 polyaromatische koolwaterstoffen (VROM)	DIMSLS	**0.0002**	

Monstercode	Monsteromschrijving
13037556-001	*05-1-1 05-1-1 05 (280-380)*

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Legenda

Verklaring kolommen

SR	*Resultaat op het analyserapport*
BT	*Berekend toetsresultaat (omgerekend naar standaard bodem). Bij organische stof en lutum staan de voor de toetsing gebruikte waarden.*
BC	*Toetsoordeel*
ST	*SYNLAB toetsings resultaat (door SYNLAB berekend)*
SC	*SYNLAB toetsings conclusie (door SYNLAB bepaald)*
AW	*Achtergrondwaarde (door SYNLAB beheerd)*
T	*Tussenwaarde (door SYNLAB berekend en beheerd maar niet meer beschreven in de wetgeving)*
I	*Interventie waarde (door SYNLAB beheerd)*
RBK	*Tabel 1 (rapportagegrenzen), Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012).*
BI	*SYNLAB berekende BodemIndex waarde: =(BT - (S of AW)) / (I - (S of AW))*

Verklaring toetsingsoordelen

-	*Geen toetsoordeel mogelijk*
--	*Heeft geen normwaarde, zorgplicht van toepassing*
---	*Streefwaarde ontbreekt, zorgplicht van toepassing*
#	*Verhoogde rapportagegrens, voor meer informatie zie analysecertificaat*
<=AW	*Kleiner dan of gelijk aan de achtergrondwaarde*
<=S	*Kleiner dan of gelijk aan de streefwaarde*
>S	*Groter dan de streefwaarde*
>I	*Groter dan interventiewaarde*
>(ind)I	*INEV (Indicatieve interventiewaarde) wordt overschreden*
^	*Enkele parameters ontbreken in de som*
*	*Het gehalte is groter dan de streefwaarde/achtergrondwaarde en kleiner dan of gelijk aan het gemiddelde van de streef/achtergrond- en interventiewaarde (de toetsingswaarden zijn door SYNLAB beheerd)*
**	*Het gehalte is groter dan het gemiddelde van de streef/achtergrond- en interventiewaarde en kleiner dan of gelijk aan de interventiewaarde (de toetsingswaarden zijn door SYNLAB beheerd)*
***	*Het gehalte is groter dan de interventiewaarde (de toetsingswaarden zijn door SYNLAB beheerd)*

Kleur informatie

Rood *> Interventiewaarde*
Oranje *>= Tussenwaarde (BI ligt tussen 0.5 en 1)*
Blauw *> streefwaarde*

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Normenblad
Toetskeuze: T.13: Beoordeling kwaliteit van grondwater volgens Wbb

Analyse	Eenheid	S	I
METALEN			
barium	ug/l	50	625
cadmium	ug/l	0.4	6
kobalt	ug/l	20	100
koper	ug/l	15	75
kwik	ug/l	0.05	0.3
lood	ug/l	15	75
molybdeen	ug/l	5	300
nikkel	ug/l	15	75
zink	ug/l	65	800
VLUCHTIGE AROMATEN			
benzeen	ug/l	0.2	30
tolueen	ug/l	7	1000
ethylbenzeen	ug/l	4	150
xylenen (0.7 factor)	ug/l	0.2	70
styreen	ug/l	6	300
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN			
naftaleen	ug/l	0.01	70
GEHALOGENEERDE KOOLWATERSTOFFEN			
1,1-dichloorethaan	ug/l	7	900
1,2-dichloorethaan	ug/l	7	400
1,1-dichlooretheen	ug/l	0.01	10
dichloormethaan	ug/l	0.01	1000
som (cis,trans) 1,2- dichloorethenen (0.7 factor)	ug/l	0.01	20
som dichloorpropanen (0.7 factor)	ug/l	0.8	80
tetrachlooretheen	ug/l	0.01	40
tetrachloormethaan	ug/l	0.01	10
1,1,1-trichloorethaan	ug/l	0.01	300
1,1,2-trichloorethaan	ug/l	0.01	130
trichlooretheen	ug/l	24	500
chloroform	ug/l	6	400
vinylchloride	ug/l	0.01	5
tribroommethaan	ug/l		630
MINERALE OLIE			
totaal olie C10 - C40	ug/l	50	600

* Indicatief niveau voor ernstige verontreiniging

Legenda normenblad
S = Streefwaarden
I = Interventiewaarden
Normen en definities http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/downloads

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

BIJLAGE 7

Foto's onderzoekslocatie

(aantal pagina's: 4)

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Foto 1.

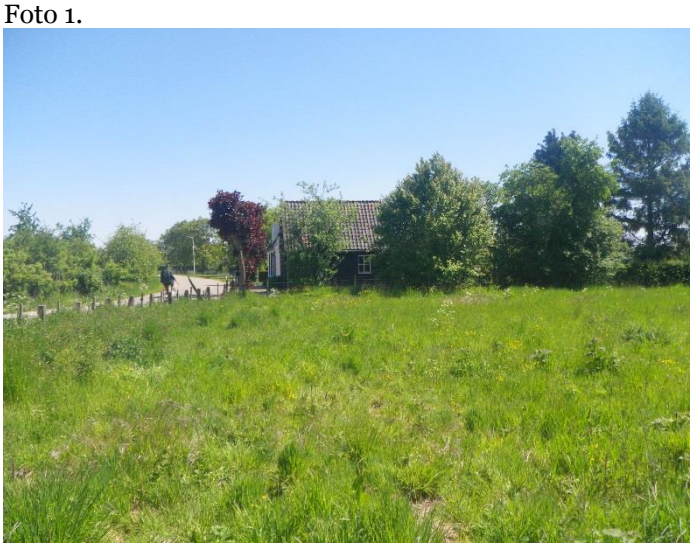

Foto 2.

Foto 3.

Foto 4.

Foto 4.

Foto 5.

Foto 6.

Foto 7.

Foto 8.

Foto 9.

Foto 10.

Foto 11.

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

BIJLAGE 8

Toetsingskader grond Bbk en Rbk

(aantal pagina's: 10)

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Toetsing volgens BoToVa, module T.1-Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem

(Toetsversie 3.0.0, toetskader BBK, SIKB versie 13.3.0, toetsingsdatum: 22-05-2019 - 17:13)

Projectcode	VBB-190329
Projectnaam	Beusichem
Monsteromschrijving	MM01
Monstersoort	Grond (AS3000)
Monster conclusie	**Altijd toepasbaar**

Analyse	Eenheid	SR	BT	ST	SC	BC	BI	AW	T		I RBK
droge stof	%	87.5	**87.5**		--						
gewicht artefacten	g	<1			--						
aard van de artefacten	-	Geen									
organische stof (gloeiverlies)	%	2.5	**2.5**		--						
KORRELGROOTTEVERDELING											
lutum (bodem)	% vd DS	20	**20**		--						
METALEN											
barium+	mg/kg	95	**113**	113		--				920	20
cadmium	mg/kg	0.30	**0.397**	0.397		<=AW	0.02	0.6	6.8	13	0.2
kobalt	mg/kg	7.8	**9.24**	9.24		<=AW	0.03	15	102	190	3
koper	mg/kg	19	**24**	24		<=AW	0.11	40	115	190	5
kwik	mg/kg	<0.05	**0.0388**	0.0388		<=AW	0.00	0.15	18	36	0.05
lood	mg/kg	23	**27**	27		<=AW	0.05	50	290	530	10
molybdeen	mg/kg	2.0	**2**	2	*	WO	0.00	1.5	96	190	1.5
nikkel	mg/kg	32	**37.3**	37.3	*	WO	0.04	35	68	100	4
zink	mg/kg	68	**83.7**	83.7		<=AW	0.10	140	430	720	20
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN											
naftaleen	mg/kg	<0.01	**0.007**		--	-					
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	0.324	**0.324**	0.324		<=AW	0.03	1.5	21	40	0.35
CHLOORBENZENEN											
hexachloorbenzeen	ug/kg	<1	**2.8**	2.8		<=AW	-	0.0085	1.0	2	0.001
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)											
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	4.9	**19.6**	19.6		<=AW	-	20	510	1000	4.9
CHLOORBESTRIJDINGSMIDDELEN											
som DDT (0.7 factor)	ug/kg	1.8	**7.2**	7.2		<=AW	-	200	950	1700	2.0
som DDD (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**5.6**	5.6		<=AW	-	20	17010	34000	1.4
som DDE (0.7 factor)	ug/kg	3.9	**15.6**	15.6		<=AW	-	100	1200	2300	1.4
som DDT,DDE,DDD (0.7 factor)	µg/kgds	7.1			--	-					4.2
som aldrin/dieldrin/endrin (0.7 factor)	ug/kg	2.1	**8.4**	8.4		<=AW	-	15	2007	4000	2.1
isodrin	ug/kg	<1	**2.8**		--	-					
som aldrin/dieldrin (0.7 factor)	µg/kgds	1.4			--	-					
telodrin	ug/kg	<1	**2.8**		--	-					
som a-b-c-d HCH (0.7 factor)	µg/kgds	2.8			--	-					
heptachloor	ug/kg	<1	**2.8**	2.8		<=AW	-	0.70	2000	4000	1.0
som heptachloorepoxide (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**5.6**	5.6		<=AW	-	2.0	2001	4000	1.4
alpha-endosulfan	ug/kg	<1	**2.8**	2.8		<=AW	-	0.90	2000	4000	1.0
hexachloorbutadieen	ug/kg	<1	**2.8**			<=AW	-	3.0			1.0
endosulfansulfaat	ug/kg	<1	**2.8**		--	--					
som chloordaan (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**5.6**	5.6		<=AW	-	2.0	2001	4000	1.4
Som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor) waterbodem	µg/kgds	19			--	-					
som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor) landbodem	ug/kg	17.6	**70.4**		--	<=AW	-				
MINERALE OLIE											
totaal olie C10 - C40	mg/kg	<20	**56**	56		<=AW	0.03	190	2595	5000	35

Monstercode	Monsteromschrijving
13033152-001	*MM01 MM01 01 (0-50) 02 (0-50) 03 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 06 (0-50) 07 (0-50) 08 (0-50)*

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Toetsing volgens BoToVa, module T.1-Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem

(Toetsversie 3.0.0, toetskader BBK, SIKB versie 13.3.0, toetsingsdatum: 22-05-2019 - 17:13)

Projectcode	VBB-190329
Projectnaam	Beusichem
Monsteromschrijving	MM02
Monstersoort	Grond (AS3000)
Monster conclusie	**Klasse industrie**

Analyse	Eenheid	SR	BT	ST	SC	BC	BI	AW	T		I	RBK
droge stof	%	79.2	**79.2**		--							
gewicht artefacten	g	<1			--							
aard van de artefacten	-	Geen										
organische stof (gloeiverlies)	%	1.3	**1.3**		--							
KORRELGROOTTEVERDELING												
lutum (bodem)	% vd DS	12	**12**		--							
METALEN												
barium+	mg/kg	86	**148**	148		--				920		20
cadmium	mg/kg	<0.2	**0.209**	0.209		<=AW	0.03	0.6	6.8	13		0.2
kobalt	mg/kg	8.3	**13.9**	13.9		<=AW	0.01	15	102	190		3
koper	mg/kg	14	**21.5**	21.5		<=AW	0.12	40	115	190		5
kwik	mg/kg	<0.05	**0.0433**	0.0433		<=AW	0.00	0.15	18	36		0.05
lood	mg/kg	13	**17.3**	17.3		<=AW	0.07	50	290	530		10
molybdeen	mg/kg	6.9	**6.9**	6.9	*	WO	0.03	1.5	96	190		1.5
nikkel	mg/kg	58	**92.3**	92.3	**	IN	0.88	35	68	100		4
zink	mg/kg	49	**77.1**	77.1		<=AW	0.11	140	430	720		20
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN												
naftaleen	mg/kg	<0.01	**0.007**		--	-						
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	0.07	**0.07**	0.07		<=AW	0.04	1.5	21	40		0.35
CHLOORBENZENEN												
hexachloorbenzeen	ug/kg	<1	**3.5**	3.5		<=AW	-	0.0085	1.0	2		0.001
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)												
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	4.9	**24.5**	24.5		<=AW	-	20	510	1000		4.9
CHLOORBESTRIJDINGSMIDDELEN												
som DDT (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**7**	7		<=AW	-	200	950	1700		2.0
som DDD (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**7**	7		<=AW	-	20	1701	0340	00	1.4
som DDE (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**7**	7		<=AW	-	100	1200	2300		1.4
som DDT,DDE,DDD (0.7 factor)	µg/kgds	4.2			--	-						4.2
som aldrin/dieldrin/endrin (0.7 factor)	ug/kg	2.1	**10.5**	10.5		<=AW	-	15	2007	4000		2.1
isodrin	ug/kg	<1	**3.5**		--	-						
som aldrin/dieldrin (0.7 factor)	µg/kgds	1.4			--	-						
telodrin	ug/kg	<1	**3.5**		--	-						
som a-b-c-d HCH (0.7 factor)	µg/kgds	2.8			--	-						
heptachloor	ug/kg	<1	**3.5**	3.5		<=AW	-	0.70	2000	4000		1.0
som heptachloorepoxide (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**7**	7		<=AW	-	2.0	2001	4000		1.4
alpha-endosulfan	ug/kg	<1	**3.5**	3.5		<=AW	-	0.90	2000	4000		1.0
hexachloorbutadieen	ug/kg	<1	**3.5**			<=AW	-	3.0				1.0
endosulfansulfaat	ug/kg	<1	**3.5**		--	--						
som chloordaan (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**7**	7		<=AW	-	2.0	2001	4000		1.4
Som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor) waterbodem	µg/kgds	16.1			--	-						
som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor) landbodem	ug/kg	14.7	**73.5**		--	<=AW	-					
MINERALE OLIE												
totaal olie C10 - C40	mg/kg	<20	**70**	70		<=AW	0.02	190	2595	5000		35

Monstercode	Monsteromschrijving
13033152-002	*MM02 MM02 01 (50-100) 01 (100-150) 01 (150-200) 05 (50-100) 05 (100-150) 05 (150-200)*

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Legenda

Verklaring kolommen

SR	*Resultaat op het analyserapport*
BT	*Berekend toetsresultaat (omgerekend naar standaard bodem). Bij organische stof en lutum staan de voor de toetsing gebruikte waarden.*
BC	*Toetsoordeel*
ST	*SYNLAB toetsings resultaat (door SYNLAB berekend)*
SC	*SYNLAB toetsings conclusie (door SYNLAB bepaald)*
AW	*Achtergrondwaarde (door SYNLAB beheerd)*
T	*Tussenwaarde (door SYNLAB berekend en beheerd maar niet meer beschreven in de wetgeving)*
I	*Interventie waarde (door SYNLAB beheerd)*
RBK	*Tabel 1 (rapportagegrenzen), Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012).*
BI	*SYNLAB berekende BodemIndex waarde: =(BT - (S of AW)) / (I - (S of AW))*

Verklaring toetsingsoordelen

-	*Geen toetsoordeel mogelijk*
--	*Heeft geen normwaarde, zorgplicht van toepassing*
---	*Interventiewaarde ontbreekt, zorgplicht van toepassing*
#	*Verhoogde rapportagegrens, voor meer informatie zie analysecertificaat*
+	*De normen voor barium zijn ingetrokken. Indien er sprake is van verhoogde bariumgehalten ten opzichte van de natuurlijke achtergrond als gevolg van een antropogene bron, kan dit gehalte door het bevoegd gezag worden beoordeeld op basis van de voormalige interventiewaarde voor barium van 625 mg/kg d.s (waterbodem) en de interventiewaarde voor landbodem van 920 mg/kg (landbodem).*
<=AW	*Kleiner dan of gelijk aan de achtergrondwaarde*
WO	*Wonen*
IN	*Industrie*
,zp	*Interventiewaarde ontbreekt :zorgplicht van toepassing*
>I	*Groter dan interventiewaarde*
>(ind)I	*INEV (Indicatieve interventiewaarde) wordt overschreden*
somIW>1	*Interventiewaarde wordt overschreden door som fractie interventiewaarde > 1 (interventie factor)*
^	*Enkele parameters ontbreken in de som*
NT>I	*Niet toepasbaar > interventiewaarde*
NT	*Niet toepasbaar*
***	*Het gehalte is groter dan de streefwaarde/achtergrondwaarde en kleiner dan of gelijk aan het gemiddelde van de streef/achtergrond- en interventiewaarde (de toetsingswaarden zijn door SYNLAB beheerd)*
***	*Het gehalte is groter dan het gemiddelde van de streef/achtergrond- en interventiewaarde en kleiner dan of gelijk aan de interventiewaarde (de toetsingswaarden zijn door SYNLAB beheerd)*
***	*Het gehalte is groter dan de interventiewaarde (de toetsingswaarden zijn door SYNLAB beheerd)*
BT/BC gem	*gemiddelde op basis van standaard bodemtype (humus 10% en lutum 25%)*

Kleur informatie

Rood	*overschrijding klasse B / Interventiewaarde, nooit toepasbaar*
Oranje	*>= Tussenwaarde (BI ligt tussen 0.5 en 1) of groter dan de B waarde (component niveau)* *Klasse wonen of klasse industrie (monsterniveau)*
Blauw	*>= Achtergrond waarde, industrie of wonen op component niveau*

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Normenblad
Toetskeuze: T.1: Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem

Analyse	Eenheid	AW	Wo	Ind	I
METALEN					
cadmium	mg/kg	0.6	1.2	4.3	13
kobalt	mg/kg	15	35	190	190
koper	mg/kg	40	54	190	190
kwik	mg/kg	0.15	0.83	4.8	36
lood	mg/kg	50	210	530	530
molybdeen	mg/kg	1.5	88	190	190
nikkel	mg/kg	35	39	100	100
zink	mg/kg	140	200	720	720
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN					
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	1.5	6.8	40	40
CHLOORBENZENEN					
hexachloorbenzeen	ug/kg	8.5	27	1400	2000
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)					
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	20	40	500	1000
CHLOORBESTRIJDINGSMIDDELEN					
som DDT (0.7 factor)	ug/kg	200	200	1000	1700
som DDD (0.7 factor)	ug/kg	20	840	34000	34000
som DDE (0.7 factor)	ug/kg	100	130	1300	2300
aldrin	ug/kg				320
som aldrin/dieldrin/endrin (0.7 factor)	ug/kg	15	40	140	4000
alpha-HCH	ug/kg	1	1	500	17000
beta-HCH	ug/kg	2	2	500	1600
gamma-HCH	ug/kg	3	40	500	1200
heptachloor	ug/kg	0.7	0.7	100	4000
alpha-endosulfan	ug/kg	0.9	0.9	100	4000
som heptachloorepoxide (0.7 factor)	ug/kg	2	2	100	4000
hexachloorbutadieen	ug/kg	3			
som chloordaan (0.7 factor)	ug/kg	2	2	100	4000
som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor) landbodem	ug/kg	400			
MINERALE OLIE					
totaal olie C10 - C40	mg/kg	190	190	500	5000

*	Indicatief niveau voor ernstige verontreiniging
Legenda normenblad	
AW	= Achtergrondwaarden
WO	= Maximale waarden bodemfunctieklasse wonen
IND	= Maximale waarden bodemfunctieklasse industrie
I	= Interventiewaarden
Normen en definities	http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/downloads

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Toetsing volgens BoToVa, module T.1-Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem

(Toetsversie 3.0.0, toetskader BBK, SIKB versie 13.3.0, toetsingsdatum: 22-05-2019 - 17:14)

Projectcode	VBB-190329
Projectnaam	Beusichem
Monsteromschrijving	MM01
Monstersoort	Grond (AS3000)
Monster conclusie	**Altijd toepasbaar**

Analyse	Eenheid	SR	BT	ST	SC	BC	BI	AW	T		I RBK
droge stof	%	87.5	**87.5**		--						
gewicht artefacten	g	<1			--						
aard van de artefacten	-	Geen									
organische stof (gloeiverlies)	%	2.5	**2.5**		--						
KORRELGROOTTEVERDELING											
lutum (bodem)	% vd DS	20	**20**		--						
METALEN											
barium+	mg/kg	95	**113**	113		--				920	20
cadmium	mg/kg	0.30	**0.397**	0.397		<=AW	0.02	0.6	6.8	13	0.2
kobalt	mg/kg	7.8	**9.24**	9.24		<=AW	0.03	15	102	190	3
koper	mg/kg	19	**24**	24		<=AW	0.11	40	115	190	5
kwik	mg/kg	<0.05	**0.0388**	0.0388		<=AW	0.00	0.15	18	36	0.05
lood	mg/kg	23	**27**	27		<=AW	0.05	50	290	530	10
molybdeen	mg/kg	2.0	**2**	2	*	WO	0.00	1.5	96	190	1.5
nikkel	mg/kg	32	**37.3**	37.3	*	WO	0.04	35	68	100	4
zink	mg/kg	68	**83.7**	83.7		<=AW	0.10	140	430	720	20
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN											
naftaleen	mg/kg	<0.01	**0.007**		--	-					
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	0.324	**0.324**	0.324		<=AW	0.03	1.5	21	40	0.35
CHLOORBENZENEN											
hexachloorbenzeen	ug/kg	<1	**2.8**	2.8		<=AW	-	0.0085	1.0	2	0.001
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)											
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	4.9	**19.6**	19.6		<=AW	-	20	510	1000	4.9
CHLOORBESTRIJDINGSMIDDELEN											
som DDT (0.7 factor)	ug/kg	1.8	**7.2**	7.2		<=AW	-	200	950	1700	2.0
som DDD (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**5.6**	5.6		<=AW	-	20	1701	0340	001.4
som DDE (0.7 factor)	ug/kg	3.9	**15.6**	15.6		<=AW	-	100	1200	2300	1.4
som DDT,DDE,DDD (0.7 factor)	µg/kgds	7.1			--	-					4.2
som aldrin/dieldrin/endrin (0.7 factor)	ug/kg	2.1	**8.4**	8.4		<=AW	-	15	2007	4000	2.1
isodrin	ug/kg	<1	**2.8**		--	-					
som aldrin/dieldrin (0.7 factor)	µg/kgds	1.4			--	-					
telodrin	ug/kg	<1	**2.8**		--	-					
som a-b-c-d HCH (0.7 factor)	µg/kgds	2.8			--	-					
heptachloor	ug/kg	<1	**2.8**	2.8		<=AW	-	0.70	2000	4000	1.0
som heptachloorepoxide (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**5.6**	5.6		<=AW	-	2.0	2001	4000	1.4
alpha-endosulfan	ug/kg	<1	**2.8**	2.8		<=AW	-	0.90	2000	4000	1.0
hexachloorbutadieen	ug/kg	<1	**2.8**			<=AW	-	3.0			1.0
endosulfansulfaat	ug/kg	<1	**2.8**		--	--					
som chloordaan (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**5.6**	5.6		<=AW	-	2.0	2001	4000	1.4
Som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor) waterbodem	µg/kgds	19			--	-					
som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor) landbodem	ug/kg	17.6	**70.4**		--	<=AW	-				

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

MINERALE OLIE

totaal olie C10 - C40				-				
	mg/kg	<20	**56**	56<=AW	0.03	190	2595	5000	35

Monstercode	Monsteromschrijving
13033152-001	*MM01 MM01 01 (0-50) 02 (0-50) 03 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 06 (0-50) 07 (0-50) 08 (0-50)*

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Toetsing volgens BoToVa, module T.1-Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem

(Toetsversie 3.0.0, toetskader BBK, SIKB versie 13.3.0, toetsingsdatum: 22-05-2019 - 17:14)

Projectcode	VBB-190329
Projectnaam	Beusichem
Monsteromschrijving	MM02
Monstersoort	Grond (AS3000)
Monster conclusie	**Klasse industrie**

Analyse	Eenheid	SR	BT	ST	SC	BC	BI	AW	T		I RBK
droge stof	%	79.2	**79.2**		--						
gewicht artefacten	g	<1			--						
aard van de artefacten	-	Geen									
organische stof (gloeiverlies)	%	1.3	**1.3**		--						
KORRELGROOTTEVERDELING											
lutum (bodem)	% vd DS	12	**12**		--						
METALEN											
barium+	mg/kg	86	**148**	148		--				920	20
cadmium	mg/kg	<0.2	**0.209**	0.209		<=AW	0.03	0.6	6.8	13	0.2
kobalt	mg/kg	8.3	**13.9**	13.9		<=AW	0.01	15	102	190	3
koper	mg/kg	14	**21.5**	21.5		<=AW	0.12	40	115	190	5
kwik	mg/kg	<0.05	**0.0433**	0.0433		<=AW	0.00	0.15	18	36	0.05
lood	mg/kg	13	**17.3**	17.3		<=AW	0.07	50	290	530	10
molybdeen	mg/kg	6.9	**6.9**	6.9	*	WO	0.03	1.5	96	190	1.5
nikkel	mg/kg	58	**92.3**	92.3	**	IN	0.88	35	68	100	4
zink	mg/kg	49	**77.1**	77.1		<=AW	0.11	140	430	720	20
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN											
naftaleen	mg/kg	<0.01	**0.007**		--	-					
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	0.07	**0.07**	0.07		<=AW	0.04	1.5	21	40	0.35
CHLOORBENZENEN											
hexachloorbenzeen	ug/kg	<1	**3.5**	3.5		<=AW	-	0.0085	1.0	2	0.001
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)											
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	4.9	**24.5**	24.5		<=AW	-	20	510	1000	4.9
CHLOORBESTRIJDINGSMIDDELEN											
som DDT (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**7**	7		<=AW	-	200	950	1700	2.0
som DDD (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**7**	7		<=AW	-	20	1701	0340	001.4
som DDE (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**7**	7		<=AW	-	100	1200	2300	1.4
som DDT,DDE,DDD (0.7 factor)	µg/kgds	4.2			--	-					4.2
som aldrin/dieldrin/endrin (0.7 factor)	ug/kg	2.1	**10.5**	10.5		<=AW	-	15	2007	4000	2.1
isodrin	ug/kg	<1	**3.5**		--	-					
som aldrin/dieldrin (0.7 factor)	µg/kgds	1.4			--	-					
telodrin	ug/kg	<1	**3.5**		--	-					
som a-b-c-d HCH (0.7 factor)	µg/kgds	2.8			--	-					
heptachloor	ug/kg	<1	**3.5**	3.5		<=AW	-	0.70	2000	4000	1.0
som heptachloorepoxide (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**7**	7		<=AW	-	2.0	2001	4000	1.4
alpha-endosulfan	ug/kg	<1	**3.5**	3.5		<=AW	-	0.90	2000	4000	1.0
hexachloorbutadieen	ug/kg	<1	**3.5**			<=AW	-	3.0			1.0
endosulfansulfaat	ug/kg	<1	**3.5**		--	--					
som chloordaan (0.7 factor)	ug/kg	1.4	**7**	7		<=AW	-	2.0	2001	4000	1.4
Som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor)					--						
waterbodem	µg/kgds	16.1				-					
som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor)					--						
landbodem	ug/kg	14.7	**73.5**			<=AW	-				

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

MINERALE OLIE

totaal olie C10 - C40			-					
	mg/kg	<20	**70**	70<=AW	0.02	190	2595	5000	35

Monstercode	Monsteromschrijving
13033152-002	*MM02 MM02 01 (50-100) 01 (100-150) 01 (150-200) 05 (50-100) 05 (100-150) 05 (150-200)*

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Legenda

Verklaring kolommen

SR	*Resultaat op het analyserapport*
BT	*Berekend toetsresultaat (omgerekend naar standaard bodem). Bij organische stof en lutum staan de voor de toetsing gebruikte waarden.*
BC	*Toetsoordeel*
ST	*SYNLAB toetsings resultaat (door SYNLAB berekend)*
SC	*SYNLAB toetsings conclusie (door SYNLAB bepaald)*
AW	*Achtergrondwaarde (door SYNLAB beheerd)*
T	*Tussenwaarde (door SYNLAB berekend en beheerd maar niet meer beschreven in de wetgeving)*
I	*Interventie waarde (door SYNLAB beheerd)*
RBK	*Tabel 1 (rapportagegrenzen), Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012).*
BI	*SYNLAB berekende BodemIndex waarde: =(BT - (S of AW)) / (I - (S of AW))*

Verklaring toetsingsoordelen

-	*Geen toetsoordeel mogelijk*
--	*Heeft geen normwaarde, zorgplicht van toepassing*
---	*Interventiewaarde ontbreekt, zorgplicht van toepassing*
#	*Verhoogde rapportagegrens, voor meer informatie zie analysecertificaat*
+	*De normen voor barium zijn ingetrokken. Indien er sprake is van verhoogde bariumgehalten ten opzichte van de natuurlijke achtergrond als gevolg van een antropogene bron, kan dit gehalte door het bevoegd gezag worden beoordeeld op basis van de voormalige interventiewaarde voor barium van 625 mg/kg d.s (waterbodem) en de interventiewaarde voor landbodem van 920 mg/kg (landbodem).*
<=AW	*Kleiner dan of gelijk aan de achtergrondwaarde*
WO	*Wonen*
IN	*Industrie*
,zp	*Interventiewaarde ontbreekt :zorgplicht van toepassing*
>I	*Groter dan interventiewaarde*
>(ind)I	*INEV (Indicatieve interventiewaarde) wordt overschreden*
somIW>1	*Interventiewaarde wordt overschreden door som fractie interventiewaarde > 1 (interventie factor)*
^	*Enkele parameters ontbreken in de som*
NT>I	*Niet toepasbaar > interventiewaarde*
NT	*Niet toepasbaar*
***	*Het gehalte is groter dan de streefwaarde/achtergrondwaarde en kleiner dan of gelijk aan het gemiddelde van de streef/achtergrond- en interventiewaarde (de toetsingswaarden zijn door SYNLAB beheerd)*
***	*Het gehalte is groter dan het gemiddelde van de streef/achtergrond- en interventiewaarde en kleiner dan of gelijk aan de interventiewaarde (de toetsingswaarden zijn door SYNLAB beheerd)*
***	*Het gehalte is groter dan de interventiewaarde (de toetsingswaarden zijn door SYNLAB beheerd)*
BT/BC gem	*gemiddelde op basis van standaard bodemtype (humus 10% en lutum 25%)*

Kleur informatie

Rood	*overschrijding klasse B / Interventiewaarde, nooit toepasbaar*
Oranje	*>= Tussenwaarde (BI ligt tussen 0.5 en 1) of groter dan de B waarde (component niveau)*
	Klasse wonen of klasse industrie (monsterniveau)
Blauw	*>= Achtergrond waarde, industrie of wonen op component niveau*

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

Normenblad
Toetskeuze: T.1: Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem

Analyse	Eenheid	AW	Wo	Ind	I
METALEN					
cadmium	mg/kg	0.6	1.2	4.3	13
kobalt	mg/kg	15	35	190	190
koper	mg/kg	40	54	190	190
kwik	mg/kg	0.15	0.83	4.8	36
lood	mg/kg	50	210	530	530
molybdeen	mg/kg	1.5	88	190	190
nikkel	mg/kg	35	39	100	100
zink	mg/kg	140	200	720	720
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN					
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	1.5	6.8	40	40
CHLOORBENZENEN					
hexachloorbenzeen	ug/kg	8.5	27	1400	2000
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)					
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	20	40	500	1000
CHLOORBESTRIJDINGSMIDDELEN					
som DDT (0.7 factor)	ug/kg	200	200	1000	1700
som DDD (0.7 factor)	ug/kg	20	840	34000	34000
som DDE (0.7 factor)	ug/kg	100	130	1300	2300
aldrin	ug/kg				320
som aldrin/dieldrin/endrin (0.7 factor)	ug/kg	15	40	140	4000
alpha-HCH	ug/kg	1	1	500	17000
beta-HCH	ug/kg	2	2	500	1600
gamma-HCH	ug/kg	3	40	500	1200
heptachloor	ug/kg	0.7	0.7	100	4000
alpha-endosulfan	ug/kg	0.9	0.9	100	4000
som heptachloorepoxide (0.7 factor)	ug/kg	2	2	100	4000
hexachloorbutadieen	ug/kg	3			
som chloordaan (0.7 factor)	ug/kg	2	2	100	4000
som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor) landbodem	ug/kg	400			
MINERALE OLIE					
totaal olie C10 - C40	mg/kg	190	190	500	5000

* Indicatief niveau voor ernstige verontreiniging

Legenda normenblad
AW = Achtergrondwaarden
WO = Maximale waarden bodemfunctieklasse wonen
IND = Maximale waarden bodemfunctieklasse industrie
I = Interventiewaarden
Normen en definities http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/downloads

Wematech Bodem Adviseurs B.V.

BIJLAGE 9

Analyseresultaten asbest

(aantal pagina's: 4)

SYNLAB Analytics & Services B.V.
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.synlab.nl

Analyserapport

WEMATECH BODEM ADV. B.V.
M. van Dijk
Postbus 1817
4700 BV ROOSENDAAL

Uw projectnaam	: Beusichem
Uw projectnummer	: VBB-190329
SYNLAB rapportnummer	: 13033155, versienummer: 1

Rotterdam, 22-05-2019

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project VBB-190329. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geteste monsters. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters en het project zijn overgenomen in dit analyserapport.

Het onderzoek is uitgevoerd door SYNLAB Analytics & Services B.V., gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden of het SYNLAB laboratorium in Frankrijk (99-101 Avenue Louis Roche, Gennevilliers) is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 4 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben naar aanleiding van dit rapport, bijvoorbeeld als u nadere informatie nodig heeft over de meetonzekerheid van de analyseresultaten in dit rapport, dan verzoeken wij u vriendelijk contact op te nemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

Jaap-Willem Hutter
Technical Director

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

WEMATECH BODEM ADV. B.V.
M. van Dijk

Analyserapport

Projectnaam	Beusichem	Orderdatum	15-05-2019
Projectnummer	VBB-190329	Startdatum	15-05-2019
Rapportnummer	13033155 - 1	Rapportagedatum	22-05-2019

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Asbestverdachte grond AS3000	MMG01t/mG07 MMG01t/mG07 MMG01t/mG07 (0-50)

Analyse	Eenheid	Q	001
VOORBEREIDENDE RESULTATEN			
totaal aangeleverd monster	kg		14.27
in behandeling genomen gewicht	kg		14.27
Mengmonster samengesteld			nee
totaal gewicht <20 mm na drogen	g		12370
droge stof	gew.-%		86.7
KWANTITATIEF ASBESTONDERZOEK			
gemeten totaal asbestconcentratie	mg/kgds	S	7.2
gemeten niet-hechtgebonden-asbestconcentratie	mg/kgds	Q	<2
ondergrens (95% betrouwb.interval)	mg/kgds	S	5.8
bovengrens (95% betrouwb.interval)	mg/kgds	S	8.7
gemeten hechtgebonden Serpentijn-asbestgehalte	mg/kgds		7.2
gemeten niet-hechtgebonden Serpentijn-asbestgehalte	mg/kgds		<2
gemeten hechtgebonden Amfibool-asbestgehalte	mg/kgds		<2
gemeten niet-hechtgebonden Amfibool-asbestgehalte	mg/kgds		<2
berekende bepalingsgrens	mg/kgds	S	1.3
gewogen asbestconcentratie	mg/kgds	S	7.2332
gewogen niet-hechtgebonden asbestconcentratie	mg/kgds	S	<2

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning. De met Q gemerkte analyses zijn geaccrediteerd door de RvA.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

WEMATECH BODEM ADV. B.V.
M. van Dijk

Analyserapport

Projectnaam	Beusichem	Orderdatum	15-05-2019
Projectnummer	VBB-190329	Startdatum	15-05-2019
Rapportnummer	13033155 - 1	Rapportagedatum	22-05-2019

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
totaal aangeleverd monster	Asbestverdachte grond AS3000	Conform AS3070-1 en conform NEN 5898
Mengmonster samengesteld	Asbestverdachte grond AS3000	conform NEN 5707 (2003)
totaal gewicht <20 mm na drogen	Asbestverdachte grond AS3000	Conform AS3070-1 en conform NEN 5898
droge stof	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten totaal asbestconcentratie	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten niet-hechtgebonden-asbestconcentratie	Asbestverdachte grond AS3000	conform NEN5707 (2003) en/of NEN5897 (2005)
ondergrens (95% betrouwb.interval)	Asbestverdachte grond AS3000	Conform AS3070-1 en conform NEN 5898
bovengrens (95% betrouwb.interval)	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten hechtgebonden Serpentijn-asbestgehalte	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten niet-hechtgebonden Serpentijn-asbestgehalte	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten hechtgebonden Amfibool-asbestgehalte	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten niet-hechtgebonden Amfibool-asbestgehalte	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
berekende bepalingsgrens	Asbestverdachte grond AS3000	Idem

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	E1764301	15-05-2019	15-05-2019	ALC291

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport bepaling van asbest in bodem conform NEN 5898

SYNLABnummer: 13033155-001
Datum analyse: 22-05-2019
Projectnummer: VBB190329
Projectnaam: VBB-190329

Monsteromschrijving: MMG01t/mG07

Labomonster Gemeten concentraties	Concentratie (mg/kgds) **	Ondergrens (mg/kgds) **	Bovengrens (mg/kgds) **
gemeten serpentijn-asbestconcentratie	7.2	5.8	8.7
gemeten amfibool-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten hechtgebonden-asbestconcentratie	7.2	5.8	8.7
gemeten niet-hechtgebonden-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten totaal asbestconcentratie	7.2	5.8	8.7
berekende bepalingsgrens	1.3		
Gewogen concentraties*			
gewogen asbestconcentratie	7.2332	5.7865	8.6798
gewogen niet-hechtgebonden asbestconcentratie	<2		
Voorbereidende resultaten			
totaal gewicht na drogen	12370	g	
totaal gewicht <20 mm na drogen	12370	g	
totaal gewicht voor drogen	14270	g	
droge stof	86.7	gew.-%	

Analyseresultaten

Soort materiaal	Hechtgebondenheid ***	Chrysotiel % (m/m)	Amosiet % (m/m)	Crocidoliet % (m/m)	Anthophylliet %(m/m)	Tremoliet % (m/m)	Actinoliet % (m/m)
Plaat	hechtgebonden	10-15	-	-	-	-	-

Fractie (mm)	massa zeeffractie (g)	percentage onderzocht (m/m)	Chrysotiel	Amosiet	Crocidoliet	Anthophylliet	Tremoliet	Actinoliet	Soort materiaal	Aantal deeltjes	Massa deeltjes in onderzochte fractie (g)	Concentratie hechtgebonden (mg/kgds)	Concentratie niet hechtgebonden (mg/kgds)	Ondergrens (mg/kgds)	Bovengrens (mg/kgds)	Bepalingsgrens (mg/kgds)****
>31.5	0	100														
20-31.5	0	100														
8-20	117	100	X						Plaat	1	0.1876	1.896		1.517	2.275	
4-8	234	100	X						Plaat	9	0.3996	4.038		3.230	4.846	
2-4	188	100	X						Plaat	17	0.1286	1.300		1.040	1.559	
1-2	310	22.6														0.6
0.5-1	972	5.5														0.6
<0.5	10548															

Gevonden vezels in de fractie <0.5mm d.m.v. kwalitatief onderzoek m.b.v. stereo microscopie

bundels Chrysotiel	0
bundels Amosiet	0
bundels Crocidoliet	0
bundels Anthophylliet	0
bundels Tremoliet	0
bundels Actinoliet	0

* De gewogen concentratie is de concentratie serpentijn + 10 maal de concentratie amfibool. "Circulaire Bodemsanering, Staatscourant nr. 16675, 1 juli 2013".
** Alle afrondingen gebeuren vanaf het ruwe resultaat volgens tabel 5 uit NEN5898:2015.
*** De mate van hechtgebondenheid betreft een indicatieve weergave, welke is afgeleid van tabel 1 uit NEN5898:2015.
**** De bepalingsgrens wordt alleen bepaald voor de zeeffracties < 4 mm, indien hierin geen asbest is aangetroffen. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties bij elkaar op te tellen .

Veldbiologische Werken

Ecologisch onderzoek en advies

Memo

Actualisatie Quickscan Wet natuurbescherming

Smalriemseweg 39 te Beusichem

d.d. 21 april 2018

Naar aanleiding van de vraag d.d. 7 april jl. van René van Arnhem van Chr. Van Arnhem & Zn. BV, Culemborg voor een actualisatie van de Quickscan Wet natuurbescherming aan de Smalriemseweg 39 te Beusichem (ZIE RAPPORT: QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING SMALRIEMSEWEG 39 TE BEUSICHEM RAPPORT VBW 2017-16 R) is op zaterdag 14 april 2018 een ecologische controle hiertoe uitgevoerd. Deze actualisatie betreft een deel van het plangebied van de oorspronkelijke Quickscan zoals aangegeven op onderstaande kaart. Reden voor deze actualisatie is de ambitie van de initiatiefnemer om op dit deel een nieuwe woning te realiseren.

Beschrijving onderzocht plangebied

Impressie plangebied actualisatie Quickscan Wet natuurbescherming

Na sloop van de bebouwing aan de Smalriemseweg 29 te Beusichem (medio 2017) is het betreffende perceel ontdaan van opgaande begroeiing. Twee grote Zomereiken zijn gespaard gebleven. Het perceel bestaat nu uit een ruderale ruigtevegetatie met soorten als: Grote Brandnetel, Herik, Fluitenkruid, Kropaar, Gestreepte witbol, Vogelmuur, Raket, Bijvoet, Ridderzuring, Vogelmuur, Kruipende boeterbloem, Paarse Dovenetel, Witte klaver, Witte dovenetel, Kweek, Kruldistel, Speerdistel, Akkerdistel, Engels raaigras, Speenkruid, Kleefkruid, Klein kruiskruid, Zevenblad, Rode klaver, etc. Er is geen open water op het perceel aanwezig.

Resultaat ecologische controle

Op het perceel waar de initiatiefnemer van zins is een nieuwe woning te realiseren zijn geen soorten conform de Wet natuurbescherming aangetroffen. Het is redelijkerwijs niet aannemelijk dat beschermde soorten op het perceel voorkomen of waarvan het perceel een essentieel onderdeel uitmaakt van het leefgebied. Geschikt biotoop voor dergelijke soorten ontbreekt op het perceel en is tevens niet aanwezig in de directe nabijheid van het perceel.

In de twee Zomereiken zijn geen nesten van broedende vogels aangetroffen. In deze bomen zijn ook geen holtes, kieren of spleten aangetroffen die duiden op mogelijk verblijf van vleermuizen.

Conclusie en advies

Gezien de huidige aard en hoedanigheid van het perceel is het realistisch niet aannemelijk dat beschermde soorten aanwezig kunnen zijn of als onderdeel van hun leefgebied hebben. Een ontheffing Wet natuurbescherming is aldus niet aan de orde.

Geadviseerd wordt het perceel regelmatig te maaien om struweelvorming (Braam) te voorkomen. Indien bouwwerkzaamheden gaan plaatsvinden dient het perceel vooraf gecontroleerd te worden op aanwezigheid van broedende vogels.

Kruldistel

Speenkruid

Zevenblad en Kleefkruid

Grote brandnetel

Vogelmuur en Kruldistel

Klein kruiskruid

Lekdijk West
Lekdijk West
Smalriemseweg
Smalriemseweg
Smalriemseweg
LEGENDA
Kaart 1
Actualisatie Quickscan
Wet natuurbescherming
Smalriemseweg 39 te Beusichem
d.d. 21-04-2018
plangebied
reeds gesloopte woning en schuur
kruinprojectie bestaande Zomereiken
Veldbiologische Werken - 2018

Veldbiologische Werken

Ecologisch onderzoek en advies

Memo

Ecologische check

Smalriemseweg te Beusichem

d.d. 28 mei 2019

Geachte heer Van Arnhem,

Naar aanleiding van uw telefonische uitvraag over het hernieuwen / aanvullen van de Quickscan Wet natuurbescherming voor locatie Smalriemseweg 39 te Beusichem, met d.d. 20 februari 2017, naam rapport: 'QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING, SMALRIEMSEWEG 39 TE BEUSICHEM, RAPPORT VBW 2017-16 R, VELDBIOLOGISCHE WERKEN, ROOSENDAAL.'
Waarbij u aangeeft meer informatie nodig te hebben omtrent de soorten genoemd in de NDFF gegevens (zie bijlage). Heeft Veldbiologische Werken een veldbezoek aan de planlocatie gebracht d.d. 13 mei 2019.

Kort samengevat heeft het onderzoek zich daarbij gericht op de volgende beschermde soorten:

- Huismus
- Steenuil
- Marterachtigen
- Vleermuizen

De situatie ter plaatse is ongewijzigd ten opzicht van het vorige veldbezoek welke plaatsvond gedurende najaar- en winterperiode, de data: 29-10-2016, 29-11-2017, 12-1-2017, 3-2-2017.

Huismussen
Voor een goed overzicht van de functionaliteit van de planlocatie dient een omgevingsscan te worden gemaakt van de aanwezigheid Huismus.
De voor deze aanvulling op de Quickscan Wet natuurbescherming gelopen route is bijgevoegd in onderstaande kaart.

Daarbij is geconstateerd dat er in de directe omgeving van de planlocatie de omgeving zeer geschikt is voor Huismus, dat blijkt ook uit de aangetroffen aantallen, nl.:
Smalriemsedijk 37:
Talrijk (ca. 50x) aanwezig in heggen en op en onder dak woning en schuur. Duidelijk nestindicerend gedrag en geroep jongen onder dakpannen. Stofbad in wegberm waargenomen.
Lekdijk west / Kruising naar dijk
Rondom woning en in tuin enkele Huismussen (ca. 10x) waargenomen in Taxushaag. Geen Huismussen bij woning (rietdak) en schuur (metaaldak). Rijkelijk schuil- en broedplaats in Prunus en Taxushagen en rijkelijk stofbadplaats in tuin.
Smalriemsedijk 41/43
Bij Loonbedrijf Moree zijn geen Huismussen op of om bebouwing aangetroffen. Wel rijkelijk veel schuil- en nestplaats in coniferenhaag. Zeer veel plaats voor stofbad langs hekwerk en op erf.
Smalriemseweg 66
Ca. 25x Huismussen in tuin en op dak. Bij aanliggend nr. 64 geen Huismussen bij woning ook geen in Beukenhaag.
Smalriemseweg 45
Bij ca. 25x Huismussen in heggen en op- en onder dakpannen.

Veel foerageermogelijkheden bij bloemrijke Lekdijk en in oude boomgaard ten zuiden plangebied (kruidenrijke ruigte). Hier Huismus aanwezig tijdens veldbezoek.
Smalriemseweg 35
Bij fruitteeltbedrijf met woning, loods en boomgaard enkele (ca. 10) Huismussen op dak woning. Rijkelijk schuilplaats in Beukenhaag en laagstamboomgaard. Loods ongeschikt (metaaldak).

Op planlocatie Smalriemseweg 37 geen Huismussen aangetroffen. Ook geen (oude) nesten aangetroffen in de aanwezige struiken (1x Meidoorn, 2x Sleedoorn)

Voorstel:
Haagbeplanting (Beuk, Taxus of Meidoorn) aanbrengen rondom tuin.

Steenuil
Bewoner Smalriemseweg nr. 37 hoort Steenuil bij tijd en wijle. De in de oude boomgaard geplaatste Steenuilenkast is niet bezet. Er zijn geen geschikte holtes in fruitbomen oude boomgaard ter plaatse. Steenuil of sporen (braakballen) van Steenuil zijn niet aangetroffen. Vermoedelijke broedlocatie is gelegen ten westen van de planlocatie Smalriemseweg (ten noorden van Culemborg tegen de Lekdijk).
De aard van het leefgebied voor Steenuil wordt niet wezenlijk gewijzigd te opzichte van de uitgangssituatie. Een aanwezige Eik blijft gespaard andere opgaande beplanting ontbreekt in het plangebied. De struiken grenzend aan het plangebied blijven gespaard. Een Steenuilenkast is reeds aangebracht in oude boomgaard.

Marterachtigen
Het is aannemelijk dat Bunzing, Wezel en Hermelijn in de omgeving voorkomen. De eigenschappen van het plangebied en de omgeving zullen na realisatie van de geplande ingreep niet wezenlijk wijzigen. Ruigtevegetatie in oude boomgaard blijft en rommelhoek (oude strobalen) in weiland aan zuidzijde blijft. Tijdens het veldbezoek zijn er geen sporen waargenomen die duiden op aanwezigheid van marterachtigen. Het is redelijkerwijs uit te sluiten dat door de ingreep marterachtigen in hun leefgebied geschaad of beperkt worden. De aard van het leefgebied (omgeving) voor marterachtigen wordt niet wezenlijk gewijzigd ten opzichte van de uitgangssituatie. Vanuit Zorgplicht dient het (bouw)terrein vrij te blijven van opslag materialen om te voorkomen dat marterachtigen zich hier kunnen vestigen.

Vleermuizen
De aard van het leefgebied voor vleermuizen wordt niet wezenlijk gewijzigd ten opzichte van de uitgangssituatie. Momenteel is er op de ene Eik na, geen beplanting aanwezig. Zoals ook de struikbeplanting grenzend aan het plangebied. Door realisatie van de ingreep kan het leefgebied ten gunste van geschikt foerageergebied worden uitgebreid. Beschutte tuinen, opgaande bebouwing (vrijstaande woningen) en toekomstige beplanting bieden meer oriëntatiepunten en bieden beschutting en gelegenheid voor een variatie in foerageerplaatsen. Aangezien de planlocatie mogelijk incidenteel gebruikt wordt door vleermuizen (foerageergebied/vliegroute) wordt geadviseerd tijdens daglicht te werken en geen felle verlichting te gebruiken op de bouwlocatie.

Een uitdraai uit de Quickscanhulp NDFF is toegevoegd aan deze memo.

Bijlage: recente NDFF-gegevens

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied - levering uit de NDFF.

disclaimer *De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.*

Copyright vermelden bij verwijzen of citeren naar deze levering: '© NDFF - quickscanhulp.nl 15-05-2019 09:42:56'

Op de volgende pagina's vindt u de lijst met soorten en afstanden ten opzichte van het plangebied dat deze soorten zijn waargenomen. Een toelichting op deze lijst is te vinden op: www.quickscanhulp.nl.

Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de Helpdesk van Het Natuurloket:

e-mail: serviceteamndff@natuurloket.nl

telefoon: 0800 2356333

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Bastaardkikker	AmfibieÃƒÂ«n	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Bruine kikker	AmfibieÃƒÂ«n	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Gewone pad	AmfibieÃƒÂ«n	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Kleine watersalamander	AmfibieÃƒÂ«n	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Meerkikker	AmfibieÃƒÂ«n	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Aardmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Bunzing	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Egel	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Konijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Molmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Ree	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Veldmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Vos	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Wezel	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Heikikker	AmfibieÃƒÂ«n	wnb-hrl	0 - 1 km
Kamsalamander	AmfibieÃƒÂ«n	wnb-hrl	0 - 1 km
Poelkikker	AmfibieÃƒÂ«n	wnb-hrl	0 - 1 km
Rivierrombout	Insecten-Libellen	wnb-hrl	0 - 1 km
Bever	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Havik	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Huismus	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Roek	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km

© NDFF - quickscanhulp.nl 15-05-2019 09:42:56

Wespendief	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Alpenwatersalamander	AmfibieÃƒÂ«n	wnb-andere soorten	1 - 5 km
sleedoornpage	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Ringslang	Reptielen	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Muurbloem	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Grote modderkruiper	Vissen	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Boommarter	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Das	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Dwergmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Woelrat	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Rugstreeppad	AmfibieÃƒÂ«n	wnb-hrl	1 - 5 km
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten-Libellen	wnb-hrl	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Oehoe	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Beekrombout	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Adder	Reptielen	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Hazelworm	Reptielen	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Brede wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Kleine wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Schubvaren	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Stijve wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Damhert	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Gewone bosspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Hermelijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Steenmarter	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Muurhagedis	Reptielen	wnb-hrl	5 - 10 km
Zandhagedis	Reptielen	wnb-hrl	5 - 10 km
Platte schijfhoren	Weekdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Franjestaart	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Kleine dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Meervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Vuursalamander	AmfibieÃƒÂ«n	wnb-andere soorten	10 - 25 km
grote vos	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	10 - 25 km
kommavlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	10 - 25 km
zilveren maan	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Gevlekte glanslibel	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Kempense heidelibel	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Akkerogentroost	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Dennenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km

© NDFF - quickscanhulp.nl 15-05-2019 09:42:56

Dreps	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Echte gamander	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Glad biggenkruid	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Groot spiegelklokje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Grote leeuwenklauw	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Kartuizer anjer	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Kluwenklokje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Knolspirea	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Korensla	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Naakte lathyrus	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Rood peperboompje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Ruw parelzaad	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Schubzegge	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Stofzaad	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Wilde averuit	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Wilde ridderspoor	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Wolfskers	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Gewone zeehond	Zoogdieren	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Tweekleurige bosspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Wild zwijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Vroedmeesterpad	AmfibieÃƒÂ«n	wnb-hrl	10 - 25 km
Geel schorpioenmos	Blad-enLevermossen	wnb-hrl	10 - 25 km
Tonghaarmuts	Blad-enLevermossen	wnb-hrl	10 - 25 km
Gestreepte waterroofkever	Insecten-Kevers	wnb-hrl	10 - 25 km
Groene glazenmaker	Insecten-Libellen	wnb-hrl	10 - 25 km
Sierlijke witsnuitlibel	Insecten-Libellen	wnb-hrl	10 - 25 km
Houting	Vissen	wnb-hrl	10 - 25 km
Otter	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Vale vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Vinpootsalamander	AmfibieÃƒÂ«n	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Europese rivierkreeft	Geleedpotigen-Insecten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
aardbeivlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
bosparelmoervlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
bruine eikenpage	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
gentiaanblauwtje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
grote weerschijnvlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
kleine heivlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
kleine ijsvogelvlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
veldparelmoervlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
grote parelmoervlinder	Insecten;Geleedpotigen;Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Vliegend hert	Insecten-Kevers	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Bosbeekjuffer	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Speerwaterjuffer	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Akkerboterbloem	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km

© NDFF - quickscanhulp.nl 15-05-2019 09:42:56

Akkerdoornzaad	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Berggamander	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Blaasvaren	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Blauw guichelheil	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Getande veldsla	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Grote bosaardbei	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Kleine schorseneer	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Knollathyrus	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Kranskarwij	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Naaldenkervel	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Roggelelie	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Tengere distel	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Wilde weit	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Zandwolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Beekprik	Vissen	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Kwabaal	Vissen	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Edelhert	Zoogdieren	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Ondergrondse woelmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Rosse woelmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Boomkikker	AmfibieÃƒÂ«n	wnb-hrl	25 - 50 km
Knoflookpad	AmfibieÃƒÂ«n	wnb-hrl	25 - 50 km
pimpernelblauwtje	Insecten-Dagvlinders	wnb-hrl	25 - 50 km
teunisbloempijlstaart	Insecten-Macronachtvlinders	wnb-hrl	25 - 50 km
Gladde slang	Reptielen	wnb-hrl	25 - 50 km
Drijvende waterweegbree	Vaatplanten	wnb-hrl	25 - 50 km
Groenknolorchis	Vaatplanten	wnb-hrl	25 - 50 km
Kruipend moerasscherm	Vaatplanten	wnb-hrl	25 - 50 km
Atlantische steur	Vissen	wnb-hrl	25 - 50 km
Bosvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	25 - 50 km
Noordse woelmuis	Zoogdieren	wnb-hrl	25 - 50 km
duinparelmoervlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	50 - 100 km
iepenpage	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	50 - 100 km
spiegeldikkopje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Donkere waterjuffer	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Gewone bronlibel	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Hoogveenglanslibel	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Bergnachtorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Bokkenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Brave hendrik	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Bruinrode wespenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Gladde zegge	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Groensteel	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Honingorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Karwijselie	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km

© NDFF - quickscanhulp.nl 15-05-2019 09:42:56

Kleine ereprijs	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Liggende ereprijs	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Moerasgamander	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Pijlscheefkelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Rozenkransje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Scherpkruid	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Smalle raai	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Veenbloembies	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Vroege ereprijs	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Zinkviooltje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Beekdonderpad	Vissen	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Elrits	Vissen	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Grijze zeehond	Zoogdieren	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Grote bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	50 - 100 km
grote vuurvlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-hrl	50 - 100 km
Gaffellibel	Insecten-Libellen	wnb-hrl	50 - 100 km
Noordse winterjuffer	Insecten-Libellen	wnb-hrl	50 - 100 km
Oostelijke witsnuitlibel	Insecten-Libellen	wnb-hrl	50 - 100 km
Dikkopschildpad	Reptielen	wnb-hrl	50 - 100 km
Brandts vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Bruinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Bultrug	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Dwergvinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Gewone dolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Gewone vinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Griend	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Ingekorven vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Narwal	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Potvis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Tuimelaar	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Wilde kat	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Wolf	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
bruin dikkopje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	100 - 250 km
veenbesblauwtje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	100 - 250 km
veenbesparelmoervlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	100 - 250 km
veenhooibeestje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Bosdravik	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Breed wollegras	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Franjegentiaan	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Geelgroene wespenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Geplooide vrouwenmantel	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Gevlekt zonneroosje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Groene nachtorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km

© NDFF - quickscanhulp.nl 15-05-2019 09:42:56

Kalkboterbloem	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Kalketrip	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Lange zonnedauw	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Spits havikskruid	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Steenbraam	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Tengere veldmuur	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Trosgamander	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Vliegenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Zweedse kornoelje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Gestippelde alver	Vissen	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Eikelmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Veldspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Geelbuikvuurpad	AmfibieÃƒÂ«n	wnb-hrl	100 - 250 km
donker pimpernelblauwtje	Insecten-Dagvlinders	wnb-hrl	100 - 250 km
Kemps zeeschildpad	Reptielen	wnb-hrl	100 - 250 km
Bechsteins vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Gestreepte dolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Gewone spitssnuitdolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Hamster	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Hazelmuis	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Witsnuitdolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km

© NDFF - quickscanhulp.nl 15-05-2019 09:42:56

Veldbiologische Werken

Ecologisch onderzoek en advies

Memo

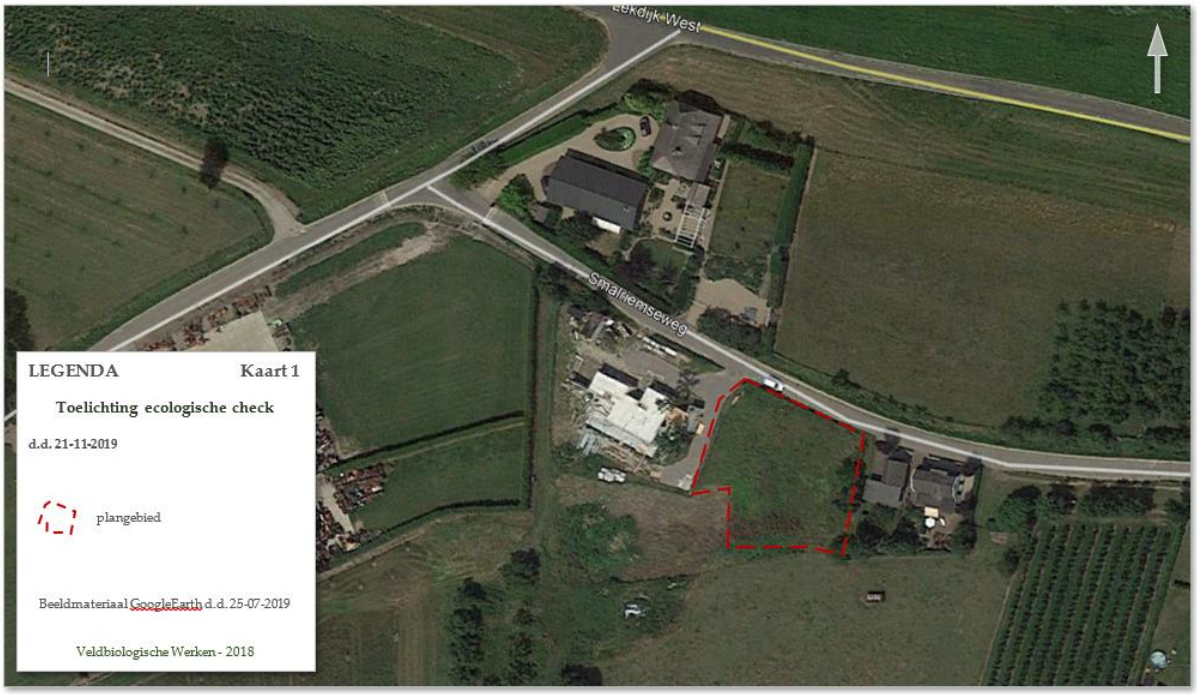
Toelichting op ecologische check

d.d. 21 november 2019

Naar aanleiding van enkele vragen n.a.v. de Ecologische check aan de Smalriemseweg waarvan het veldonderzoek is uitgevoerd door Veldbiologische Werken d.d. 13 mei 2019 (rapportage 28-05-2019) het volgende:

Plangebied

Het plangebied staat aangegeven op kaart 1 en betrof ten tijde van de ecologische check (13-05-2019) een vlak perceel met kort gemaaid grasland, zonder ruigtes, struiken, struweel of andere opgaande begroeiing.

Marterachtigen:

Zoals in de ecologische check (rapportage 28-05-2019) wordt aangegeven, is het wel aannemelijk dat Bunzing, Wezel en Hermelijn in de omgeving voorkomen. De huidige eigenschappen van het plangebied (ongeschikt leefgebied voor marterachtigen) en de omgeving (wel geschikt leefgebied marterachtigen) zullen na realisatie van de geplande ingreep niet wijzigen. Het leefgebied in de omgeving van de planlocatie zal ongewijzigd blijven. Ruigtevegetatie in de oude boomgaard ten zuidwesten van het plangebied blijft aanwezig. Rommelhoek (oude strobalen) in weiland aan zuidzijde blijft aanwezig. Perceelscheiding (hek met prikkeldraad) blijft aanwezig.

Binnen het plangebied zijn geen schuilplaatsen, rust- of verblijfplaatsen voor marterachtigen aangetroffen. Dicht struweel of struikbegroeiing ontbreekt, evenals dichte ruige vegetatie. Takkenhopen, hopen puin/stenen, bladhopen of andere hopen organisch materiaal zijn binnen het plangebied niet aanwezig. Holtes (konijnenholen, muizenholen, etc.) waarin soorten als Wezel en Hermelijn kunnen verblijven zijn niet aangetroffen. Het plangebied wordt door de korte grasvegetatie ongeschikt geacht als foerageergebied voor marterachtigen (open en ontbreken prooidieren).

Amfibieën:

Het plangebied heeft een geïsoleerde ligging ten opzichte van open water (sloten, poelen, etc.). Tussen het plangebied en open water (voortplantingsbiotoop amfibieën) zijn graslanden, ruigte (in boomgaard), bebouwing en verharde weg aanwezig. Het is hierdoor redelijkerwijs niet aannemelijk dat het plangebied dienst doet als landhabitat van beschermde amfibieën. De ligging van het plangebied is te geïsoleerd t.o.v. voortplantingsbiotoop.

Gebiedsbescherming:

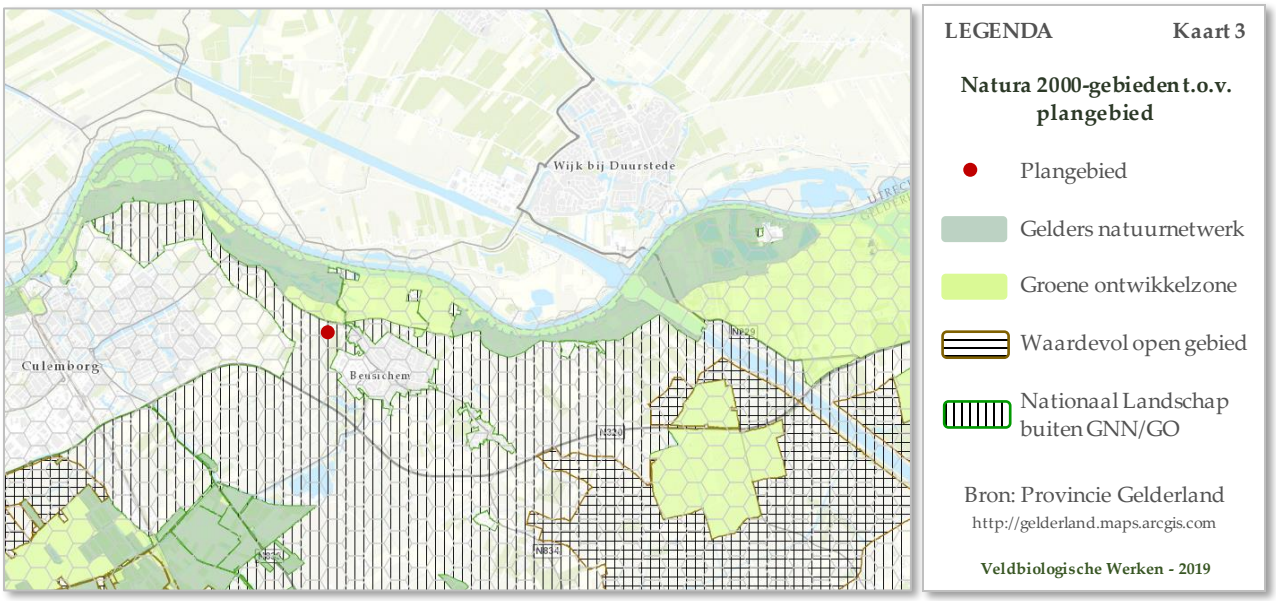
Buro SRO heeft op 17 oktober 2019 een rapport uitgebracht t.a.v. de uitstoot van stikstof in de gebruiks- en bouwfase. Daarbij is een berekening (Aerius-berekening) uitgevoerd t.b.v. Wet natuurbescherming om de mogelijke effecten van de ontwikkeling na te gaan op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Zie: BEREKENING T.B.V. WET NATUURBESCHERMING SMALRIEMSEWEG 39, BEUSICHEM. 17 OKTOBER 2019 - PROJECTNUMMER BURO SRO: SR190331.

Binnen een straal van 10 km zijn drie Natura 2000-gebieden aanwezig. Het meest nabijgelegen Natura 2000 gebied betreft De Rijntakken en bevindt zich op een afstand van ca. 4,4 km. Zie Kaart 2.

Uit de uitkomsten van de Aerius-berekening wordt geconcludeerd dat: *"Er kan geconcludeerd worden dat de stikstofdepositie vanwege de beoogde ontwikkeling geen significante gevolgen heeft voor de Natura 2000 gebieden. Daarmee is er geen vergunning nodig in het kader van de Wet natuurbescherming. Met het oog op de Wet natuurbescherming is het plan uitvoerbaar."*

Het plangebied valt buiten het Gelders natuurnetwerk, buiten de Groene ontwikkelzone en maakt geen deel uit van waardevol open gebied. De aard en omvang van de voorgenomen ontwikkeling van het plangebied zal geen wezenlijk effect hebben op Nationaal landschap buiten het Gelder natuurnetwerk en/of Groene ontwikkelzone. Zie Kaart 3.

Ik hoop dat deze informatie toereikend is voor uw doeleinden. Indien u nog vragen heeft verneem ik die graag.

Met vriendelijke groet,

Coen Knotters

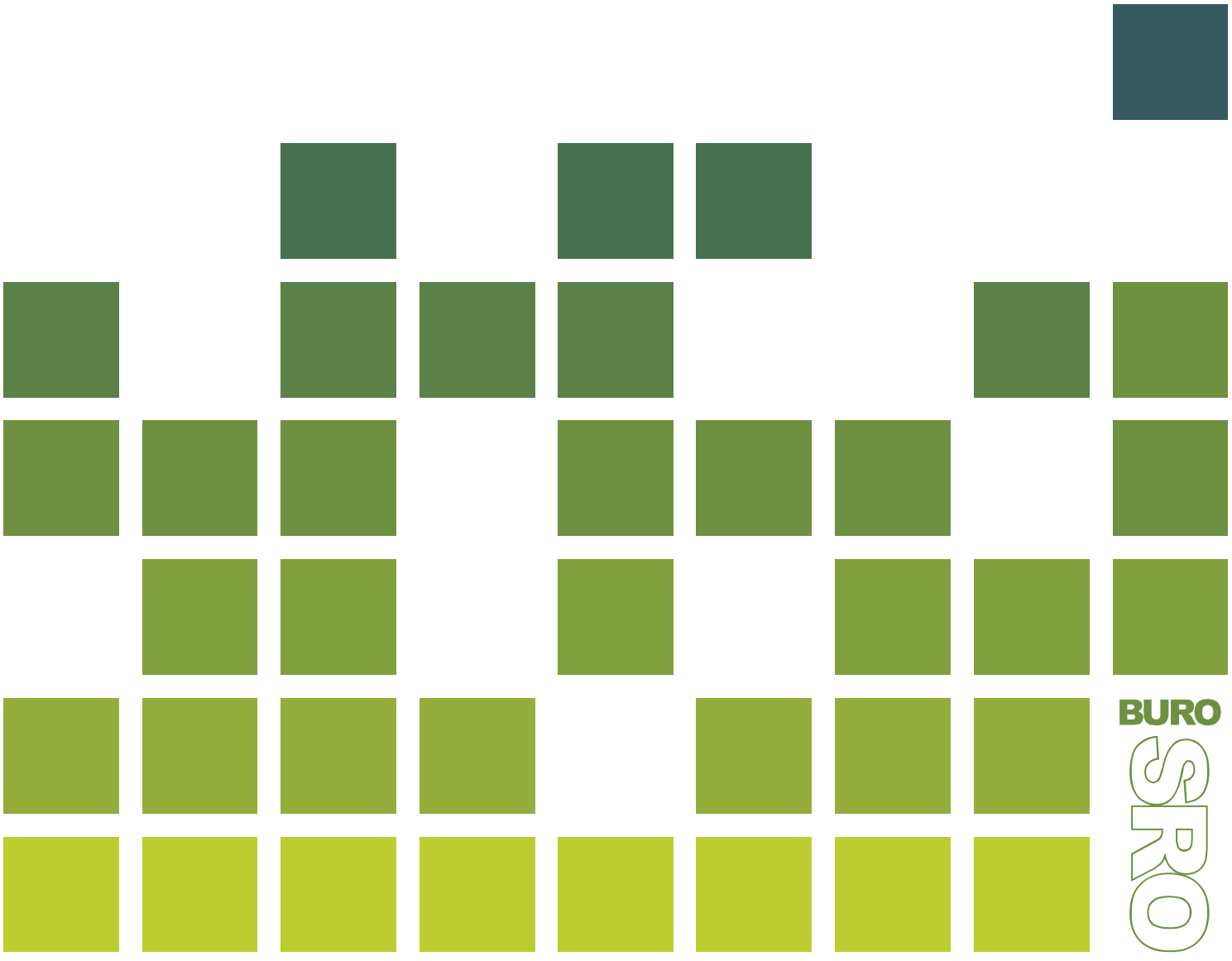
Veldbiologische Werken

06 - 204 31 422

Berekening t.b.v. Wet natuurbescherming

Smalriemseweg 39, Beusichem

Gemeente Buren

Gegevens over het plan:

Plannaam:	Berekening t.b.v. Wet natuurbescherming Smalriemseweg 39, Beusichem
Datum:	17 oktober 2019
Projectnummer Buro SRO:	SR190331

Gegevens projectbetrokkenen:

Opdrachtgever:	VABO

Gegevens Buro SRO:	’t Goylaan 11 3525 AA te Utrecht
Telefoon:	030-2479198
E-mail:	utrecht@buro-sro.nl
Internet:	www.Buro-SRO.nl

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4

1.2 Projectbeschrijving 5

1.2 Wettelijk kader 5

1.4 Leeswijzer 6

Hoofdstuk 2 Verkeers- en ruimtelijke gegevens 7

2.1 Ruimtelijke gegevens 7

2.2 Gebruiksfase 7

2.3 Bouwfase 8

Hoofdstuk 3 Berekeningen en resultaten bouw- en gebruiksfase 9

3.1 Gebruiksfase 9

Bron gebruiksfase 9

3.3 Bouwfase 11

Bron bouwfase 11

Hoofdstuk 4 Samenvatting en conclusies 13

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens naast de Smalriemseweg 39 te Beusichem een vrijstaande woning te ontwikkelen. Het perceel van de beoogde ontwikkeling is bekend onder de kadastrale gemeente Buren, sectie M, nummer 1893.

Dit gaat gepaard met de uitstoot van stikstof in de gebruiks- en bouwfase. Derhalve moet in beeld gebracht worden wat de mogelijke effecten van de ontwikkeling zijn op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In voorliggende rapportage worden de mogelijke effecten in beeld gebracht.

De onderstaande afbeelding laat de locatie zien ten opzichte van de omliggende Natura 2000-gebieden.

Ligging plangebied (rood) ten opzichte van omliggende Natura 2000-gebieden (geel) (bron: Synbiosys)

1.2 Projectbeschrijving

De voorgenomen ontwikkeling betreft de bouw van één vrijstaande woning aan de Smalriemseweg. Op onderstaande afbeelding staat de verbeelding van het beoogde plan weergegeven Het bouwvlak waarbinnen de woning gebouwd wordt is met rood omkaderd.

Verbeelding beoogde plan, bouwvlak rood omkaderd

1.2 Wettelijk kader

In de Wet natuurbescherming is voorgeschreven dat voor alle activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden een vergunning vereist is. Verzuring en vermesting is één van die mogelijk negatieve effecten. Voor ieder habitattype binnen een Natura 2000-gebied dat gevoelig is voor verzuring en/of vermesting is een kritische depositiewaarde (KDW) vastgesteld. De KDW geeft de grens aan waarboven het risico bestaat dat de kwaliteit van het habitat significant wordt aangetast door de verzurende en/of vermestende invloed van atmosferische stikstofdepositie. Door middel van het rekeninstrument Aerius wordt de stikstofdepositie berekend als gevolg van projecten en plannen op Natura 2000-gebieden.

Het rekeninstrument Aerius was één van de pijlers van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS), het PAS maakt onderdeel uit van de Crisis- en herstelwet (Chw). Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State uitspraak gedaan omtrent de PAS. Het PAS mag niet meer gebruikt worden als basis voor toestemming voor ‘activiteiten’. Hiermee is het PAS buiten werking gesteld. Het systeem van het PAS was erop gebaseerd dat vooruitlopend op toekomstige positieve ontwikkelingen voor beschermde natuurgebieden toestemming gegeven kan worden voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor die gebieden door stikstofuitstoot. Die toestemming ‘vooraf’, zoals het PAS mogelijk maakte, mag niet meer, aldus de RvS. Projecten en of activiteiten dienen, in afwachting van een nieuwe PAS, zelfstandig beoordeeld te worden op grond van de Wet natuurbescherming.

In de uitspraak van 29 mei 2019 is ook specifiek ingegaan op de Aerius Calculatie. In rechtsoverweging 39.3 is bepaald dat Aerius nog wel gebruikt kan worden voor de effectbepaling op grotere (meer dan 50 meter) afstand. Voor berekeningen op kortere afstand wordt een tweede berekening met een ander rekenpakket aanbevolen. De onnauwkeurigheid van Aerius zat voornamelijk in emissie berekeningen bij agrarische bedrijven waar het emissiepunt zich op enige hoogte bevond. In de nieuwe Aerius module van september 2019 zijn de bezwaren van de Afdeling bestuursrechtspraak zoals verwoord in de uitspraak van 29 mei weggenomen.

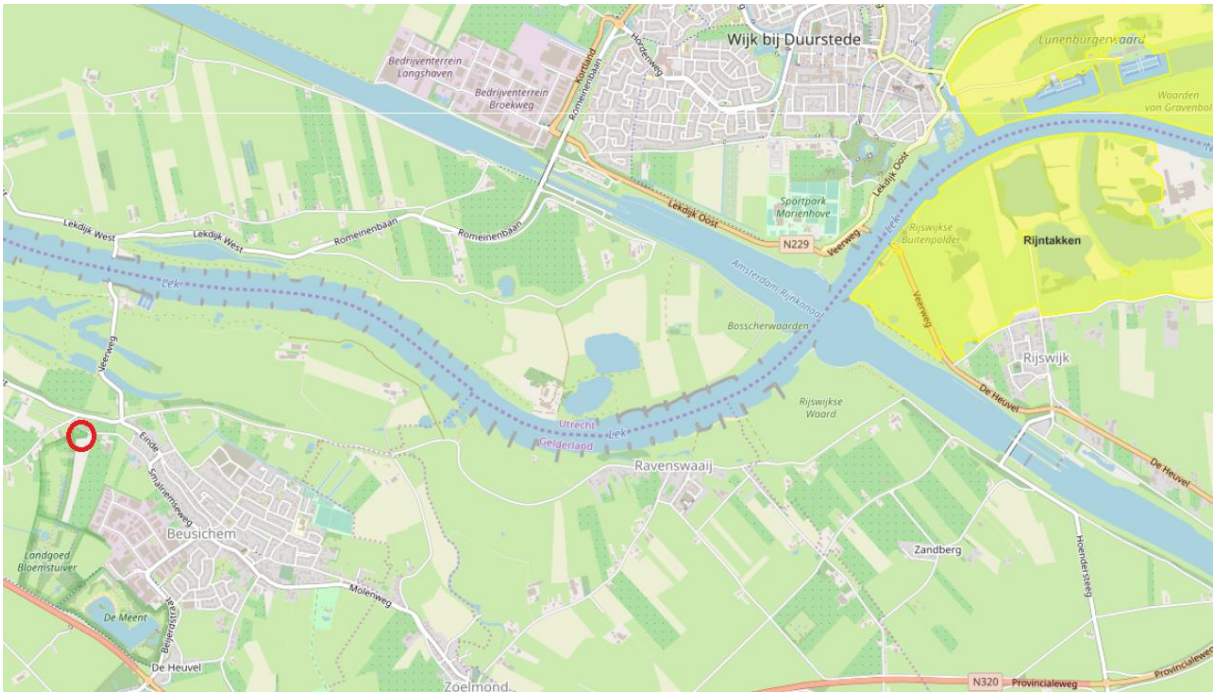
1.4 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk worden in hoofdstuk 2 de verkeers- en ruimtelijke gegevens beschreven. De uitgevoerde berekeningen en resultaten worden beschreven in hoofdstuk 3. Tenslotte wordt in hoofdstuk 4 de conclusie getrokken.

Hoofdstuk 2 Verkeers- en ruimtelijke gegevens

2.1 Ruimtelijke gegevens

Bij een stikstofdepositieberekening wordt er rekening gehouden met de Natura 2000-gebieden binnen een straal die relevant is voor de omvang van het plan. Binnen een straal van 10 km zijn drie Natura 2000-gebied aanwezig. De Rijntakken bevindt zich op een afstand van ca. 4,4 km. Op onderstaande afbeelding staat de ligging van het plangebied ten opzichte van de Rijntakken weergegeven.

*Ligging plangebied ten opzichte van de Rijntakken (*bron: Synbiosys*)*

2.2 Gebruiksfase

De ontwikkeling van één vrijstaande woningen neemt in de gebruikersfase verkeersbewegingen met zich mee. Voor het berekening van de totale verkeersgeneratie is gebruik gemaakt van de CROW publicatie 381 “Toekomstbestendig parkeren”. Uitgegaan wordt van een ‘weinig stedelijk’ woonmilieu in de ‘rest bebouwde kom’. De ontwikkeling van één vrijstaande woning neemt een verkeersgeneratie van 8,2 verkeersbewegingen per etmaal met zich mee.

Uitgegaan wordt dat 20% van het verkeer via de Lekdijk West en de Veerweg met de pont de Lek oversteekt. 80% het verkeer rijdt via de Smalriemseweg richting Beusichem en via de Beijerdstraat richting de N320 waarna het verkeer opgaat in het overige verkeer.

De woning wordt zonder gasaansluiting uitgevoerd waardoor deze niet meegenomen worden in de Aeriusberekening.

2.3 Bouwfase

Naast het toekomstig gebruik (gebruiksfase) is ook de stikstofuitstoot tijdens de bouwfase van het project van belang. Bij de bouw zijn gedurende enige tijd voertuigen en mobiele werktuigen aanwezig en is sprake van verkeersbewegingen van werklieden van en naar de bouwplaats. De voertuigen en mobiele voertuigen die aangedreven worden door een verbrandingsmotor veroorzaken een korte toename van de stikstofemissie.

Met de bouw van één vrijstaande woning worden verschillende mobiele werktuigen gebruikt. Er wordt gebruik gemaakt van mobiele werktuigen met verschillende bouwjaren (vanaf 2005).

Voor het vervoer van personeel en materiaal is een ruime aanname gedaan van 8 voertuigen aan licht verkeer, 2 voertuigen aan middelzwaar vrachtverkeer en 1 voertuigen aan zwaar vrachtverkeer per etmaal. Via de Smalriemseweg en Beijerdstraat rijdt het bouwverkeer richting de N320, waarna het bouwverkeer opgaat in het overige verkeer.

In onderstaande tabel worden de te gebruiken mobiele werktuigen beschreven.

Werktuig	**Draaiuren**	**Bouwjaar**	**Vermogen (kW)**	**Belasting (%)**	**Emissiefactor (g/kWh)**
Shovel	56	Vanaf 2005	200	60	0,4
Mobiele kraan	256	Vanaf 2005	200	60	0,4
Betonpomp	56	Vanaf 2005	150	50	0,4
Graafmachine	56	Vanaf 2015	200	60	0,3
Vervoer personeel en materiaal	Licht verkeer: 8 per etmaal Middelzwaar vrachtverkeer: 2 per etmaal Zwaar vrachtverkeer: 1 per etmaal				

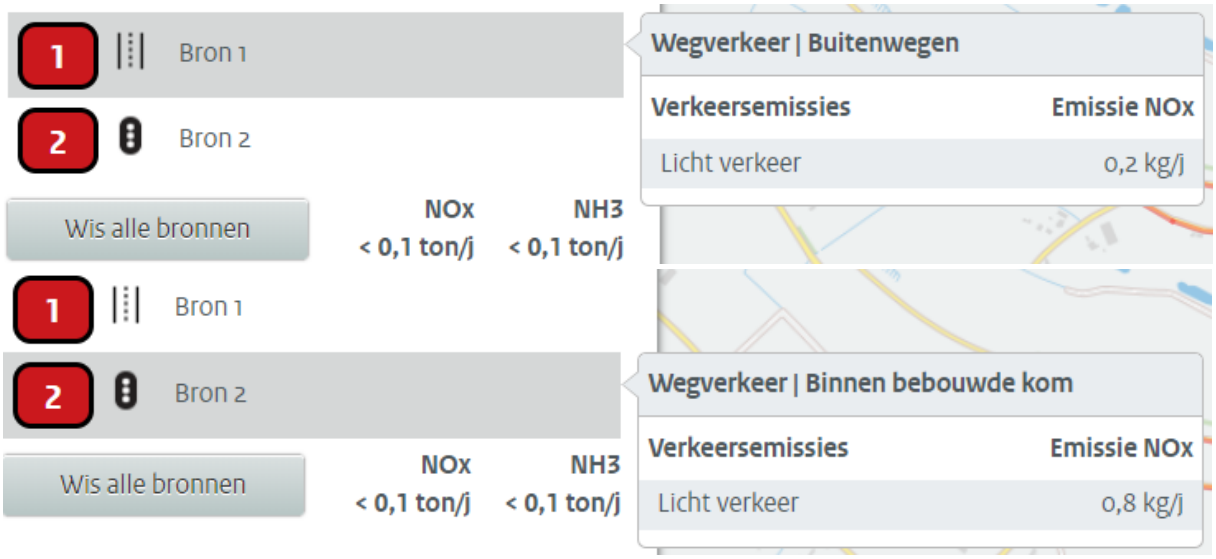
Hoofdstuk 3 Berekeningen en resultaten bouw- en gebruiksfase

De berekeningen zijn verricht met het web-based programma Aerius d.d. 17 oktober 2019. Op navolgende uitsnede zijn de bronnen weergegeven die van invloed kunnen zijn op de stikstofdepositie van het initiatief. De bronnen geven aan waar een toename van het aantal verkeersbewegingen plaatsvindt en waar de mobiele werktuigen gebruikt worden tijdens de bouwfase. De Aerius Calculator is zo ingesteld dat er geen afronding van de rekenresultaten onder de 0,05, de zogenaamde pas-drempel, plaatsvindt.

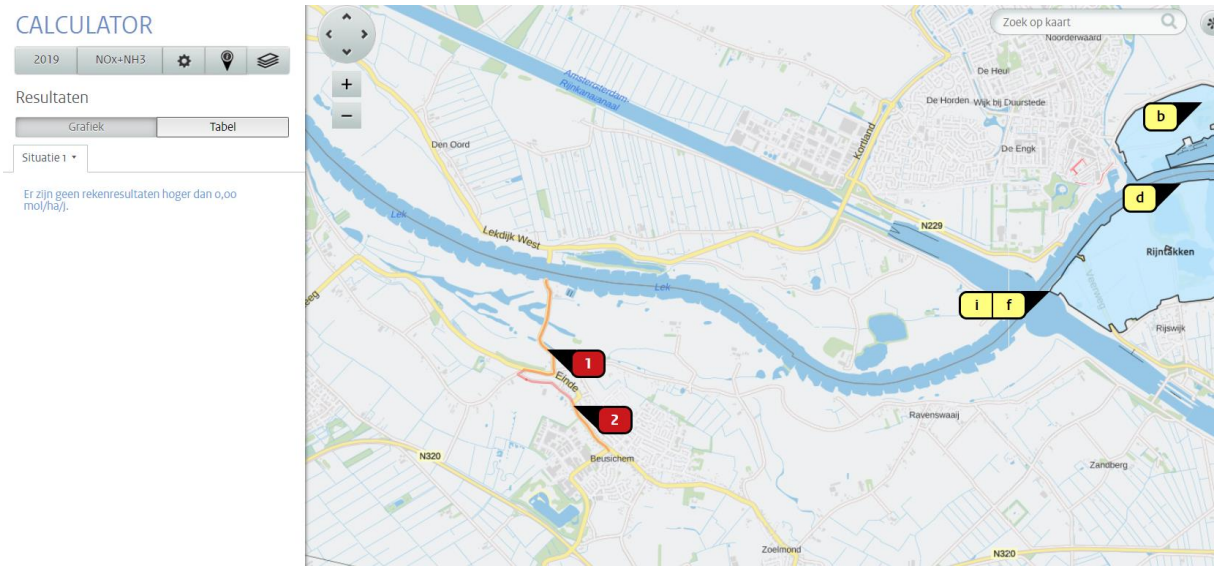
3.1 Gebruiksfase

Bron gebruiksfase

Met betrekking tot het wegverkeer wordt uitgegaan 100% licht verkeer. In de berekening worden de gasloze woningen niet meegenomen. Uit navolgende afbeeldingen volgt dat de uitstoot door verkeer voor NO_x 1 kg/j en voor NH_3 < 1 kg/j bedraagt. Uit de berekening van de Aerius Calculator blijkt dat er in dit geval geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j zijn op Natura 2000-gebieden.

Resultaten gebruiksfase Aerius calculator (bron: Aerius)

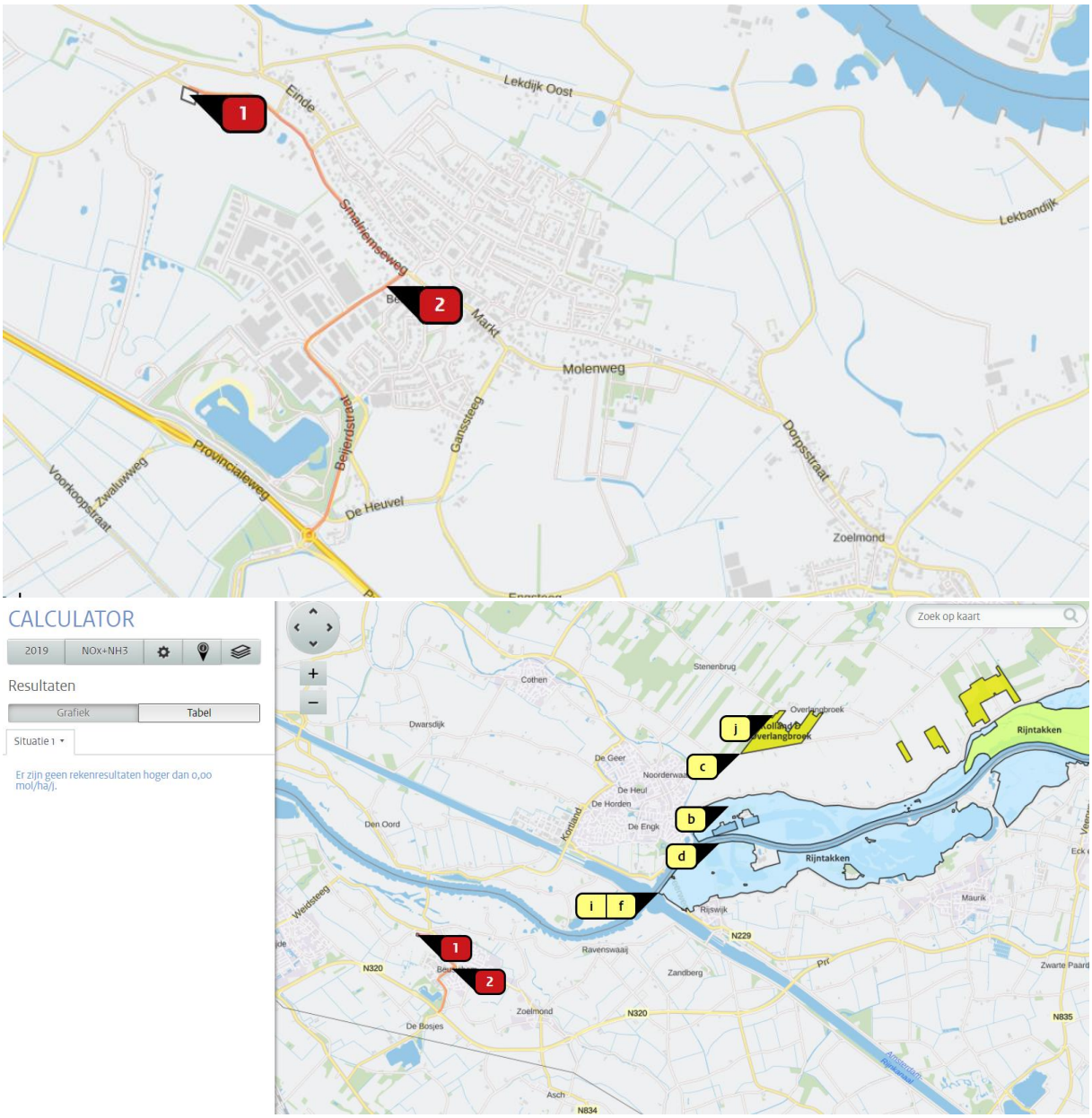
3.3 Bouwfase

Bron bouwfase

Voor bouwfase is een ruime schatting gemaakt voor de inzet van (mobiele) werktuigen welke te vinden is in paragraaf 2.3.

Voor het berekenen van de bouwfase is uitgegaan van mobiele werktuigen vanaf 2005 op de graafmachine (vanaf 2015) na. Uit navolgende afbeelding volgt dat de uitstoot door verkeer voor NO_x 149,5 kg/j en voor NH_3 < 1 kg/j bedraagt. Uit de berekening van de Aerius Calculator blijkt dat er in dit geval geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j zijn op Natura 2000-gebieden.

Resultaten bouwfase Aerius calculator (bron: Aerius)

Hoofdstuk 4 Samenvatting en conclusies

Op het perceel naast de Smalriemseweg 39 is initiatiefnemer voornemens één vrijstaande woning te ontwikkelen. Voor de beoogde ontwikkeling is ten behoeve van de Wet natuurbescherming een Aeriusberekening uitgevoerd.

Voor de gebruiksfase is uitgegaan van een toename van de verkeersgeneratie van 8,2 voertuigen per etmaal. Uitgegaan is van 100% licht verkeer. Uit de Aeriusberekening blijkt dat er in totaal sprake is van een No_x emissie van 1 kg/j en een NH_3 emissie van < 1 kg/j. Voor de Natura 2000-gebieden geldt dat er geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j zijn.

Voor de bouwfase is een ruime schatting gemaakt voor de mobiele werktuigen die nodig zijn en het vervoer van personeel en materialen. Er wordt tijdens de bouwfase één vrijstaande woningen ontwikkeld. Uit de Aeriusberekening blijkt dat er in totaal sprake is van een No_x emissie van 149,5 kg/j en een NH_3 emissie van < 1 kg/j. Voor de Natura 2000-gebieden geldt dat er geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j zijn.

Er kan geconcludeerd worden dat de stikstofdepositie vanwege de beoogde ontwikkeling geen significante gevolgen heeft voor de Natura 2000 gebieden. Daarmee is er geen vergunning nodig in het kader van de Wet natuurbescherming. Met het oog op de Wet natuurbescherming is het plan uitvoerbaar.

buro-sro.nl

Raadsvergadering

Dossiernummer	1159
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	14 juli 2020
Agendapunt	8.2
Omschrijving	Herziening grondexploitaties 2020
Organisatieonderdeel	Team Regie en Projecten
Eigenaar	Achterberg, H.
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk

Bijlagen
D.050340 Raadsvoorstel Herziening grondexploitatie 2020
D.050342 Raadsbesluit Herziening grondexploitatie 2020
BT Doejenburg II 2020
Teisterbant 2020
Toelichting bij raadsvoorstel Herziening grondexploitaties 2020 (vertrouwelijk)

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	12 mei 2020
Collegevergadering	19 mei 2020
Agendacommissie	26 mei 2020
Agendacommissie	16 juni 2020
Voorbespreking	30 juni 2020
Raadsvergadering	**14 juli 2020**

Voorgesteld besluit

1. De herziene grondexploitaties per 1 januari 2020 vast te stellen en € 1.794.000 beschikbaar te stellen voor uitvoeringskosten en € 3.316.000 te ramen voor opbrengst grondverkopen.
2. Het bedrijventerrein Doejenburg volledig in exploitatie te nemen en als gevolg daarvan de vrijval van de materiële vaste activa (€ 10,4 miljoen) en de voorziening Doejenburg (€ 10,1 miljoen) in de jaarstukken 2019 te verwerken.
3. € 3.104.000 toe te voegen aan de voorziening verlies BT Doejenburg II en dit verwerken in de jaarstukken 2019.

Besluit

1. De herziene grondexploitaties per 1 januari 2020 vast te stellen en € 1.794.000 beschikbaar te stellen voor uitvoeringskosten en € 3.316.000 te ramen voor opbrengst

grondverkopen.
2. Het bedrijventerrein Doejenburg volledig in exploitatie te nemen en als gevolg daarvan de vrijval van de materiële vaste activa (€ 10,4 miljoen) en de voorziening Doejenburg (€ 10,1 miljoen) in de jaarstukken 2019 te verwerken.
3. € 3.104.000 toe te voegen aan de voorziening verlies BT Doejenburg II en dit verwerken in de jaarstukken 2019.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
14 juli 2020	**D.050340** **Z.019123**

Voorstel ingebracht door	H. Achterberg
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk
Begrotingsprogramma en taakveld	Ruimte Grondexploitaties en Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Onderwerp **Herziening grondexploitatie 2020**

Voorgesteld besluit

1. De herziene grondexploitaties per 1 januari 2020 vast te stellen en € 1.794.000 beschikbaar te stellen voor uitvoeringskosten en € 3.316.000 te ramen voor opbrengst grondverkopen.
2. Het bedrijventerrein Doejenburg volledig in exploitatie te nemen en als gevolg daarvan de vrijval van de materiële vaste activa (€ 10,4 miljoen) en de voorziening Doejenburg (€ 10,1 miljoen) in de jaarstukken 2019 te verwerken.
3. € 3.104.000 toe te voegen aan de voorziening verlies BT Doejenburg II en dit verwerken in de jaarstukken 2019.

Samenvatting van het voorstel

In dit voorstel staat de actualisatie van de grondexploitaties. De financiële gevolgen van de meest recente gegevens zijn verwerkt. Wij vragen de raad de exploitaties vast te stellen en krediet beschikbaar te stellen voor de uitvoeringskosten.

Ten opzichte van vorig jaar is het plangebied van het bedrijventerrein uitgebreid. Vooruitlopend op het provinciaal besluit over het Regionaal Programma Werklocaties 2020 – 2024 (RPW) is het "on hold" deel in deze grondexploitatie weer opgenomen.

De huidige status op bedrijventerrein Doejenburg II is verbeterd ten opzichte van de status bij de jaarrekening 2017 en de begroting 2020. Voorbeelden zijn:
-er is ondertussen totaal 3,4 ha verkocht;
-er is 5,8 ha in optie, waarvan de helft een serieuze optie is;
-de vraag ligt niet stil. In 2020 hebben zich ook weer twee belangstellenden gemeld;
-de inmiddels uitgegeven kavels en de nog uit te geven kavels die reeds op tekening zijn gezet allen verspreid over het terrein liggen;
-alle kosten zoals bouwrijp maken en plankosten die zijn gemaakt, gelden voor het gehele plan.

De grondexploitatie Doejenburg II is in afstemming met de accountant weer als één plan beoordeeld en we maken geen onderscheid op 6 ha. De feitelijke omstandigheden (zie punt 4 en 5) geven aan dat Doejenburg altijd al voor 100% in exploitatie is genomen. Rekening houdend met de overige punten heeft dit ertoe geleid dat het opheffen van het 'on hold' gedeelte in de grondexploitatie en de jaarrekening 2019 reeds zijn verwerkt, terwijl nog geen formeel besluit van de provincie Gelderland is ontvangen op de RPW. We moeten immers ook een reëel financieel beeld presenteren op balansdatum. Achteraf bezien hadden we 6 ha niet uit de exploitatie hoeven te halen.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?
In de raad van april 2019 stelde u de grondexploitatie per 1 januari 2019 vast. In deze herziening per 1 januari 2020 verwerkten wij recente informatie in de ramingen van kosten en opbrengsten.

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?
Voor projecten die meerjarig lopen en waar wij een grondpositie hebben is het financiële resultaat bekend aan het einde van de looptijd van het project. Een jaarlijkse actualisatie van de grondexploitatieberekening geeft inzicht in de voortgang. In Buren kennen we twee grondexploitaties, te weten:
- BT Doejenburg II
- Teisterbant.

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?
Het voeren van een grondexploitatie brengt risico's met zich mee. In een grondexploitatie-berekening staan aannames gemaakt op basis van de meest recente informatie. Tijdens de uitvoering van een project worden de aannames aangepast op basis van de stand van zaken van dat moment. Aanpassingen kunnen zowel voordelige als nadelige gevolgen hebben.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?
Als de raad het voorstel niet overneemt wordt de meerjarenraming niet geactualiseerd en worden de risico's niet tijdig onderkend.

5. Is het een begrotingswijziging?
Ja, zie begrotingswijziging nummer 6. De geactualiseerde jaarschijven verwerken wij in de begroting 2020 en de meerjarenbegroting 2021 - 2023. Het beschikbaar stellen van het budget voor de uitvoeringskosten heeft geen effect op het saldo van de meerjarenbegroting.

Voor het berekende verlies van het project BT Doejenburg II is een voorziening gevormd. Het berekende verlies neemt in 2019 met € 3.104.000 toe. Dit verwerken wij in de jaarstukken 2019.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader
In de raad van april 2019, zie D.023933, stelde u de herziening van de grondexploitatie per 1 januari 2019 vast. In dit raadsvoorstel staat dat wij de grondexploitaties jaarlijks actualiseren.

Risico's
Het voeren van een grondexploitatie brengt risico's met zich mee. Een grondexploitatieberekening maakt deze risico's inzichtelijk. In de berekening staat een raming voor de toekomstige perioden. Dit zijn aannames gebaseerd op de meest recente informatie. Tijdens de uitvoering van het project worden de aannames aangepast op basis van de stand van zaken van dat moment. De aanpassingen kunnen zowel voordelige als nadelige gevolgen hebben .

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de programmarekening gaat in op het weerstandsvermogen van de gemeente. Bij het bepalen van de omvang van het weerstandsvermogen wordt rekening gehouden met het risico van de grondexploitaties. Een van de risico's is of de grond voor de geraamde grondprijzen wordt verkocht. Een ander risico is een onvoorziene kostenstijging. De grondexploitatieberekeningen zijn doorgerekend met een kostenstijging van 1,4% voor algemene kosten en 2,5% voor de civiele werken.

7. Effectmeting, planning en evaluatie
Wij actualiseren de grondexploitaties eenmaal per jaar. Als zich in de loop van het jaar relevante ontwikkelingen voordoen dan rapporteren wij daarover in de bestuursrapportage.

8. Financiën

De herziening van de grondexploitatie heeft gevolgen voor het jaarrekeningresultaat en voor de jaarschijven van de begroting en meerjarenraming.

In onderstaande tabel staat een overzicht van het financieel resultaat. Het resultaat is € 3.104.000 nadeliger dan bij de vorige herziening.

BT Doejenburg II

In totaal is er 12 ha aan bedrijfskavels beschikbaar op het bedrijventerrein Doejenburg. In het Regionaal Programma Bedrijventerreinen 2016 (RPB) staat dat in Maurik een markt is voor ca. 6 ha. aan bedrijfskavels. Daarom is bij de jaarstukken 2017 de overige 6 ha tegen de waarde van de gemaakte kosten op de balans opgenomen met daartegenover een voorziening. Het saldo is de agrarische waarde.

Vanaf eind 2019 is door de regio gewerkt aan de herziening van het RPB. Het provinciaal besluit van deze herziening, het Regionaal Programma Werklocaties 2020-2024 (RPW) wordt voor de zomer 2020 verwacht. In het nieuwe RPW staat dat de uit de grondexploitatie gehaalde 6 ha weer kunnen worden ingebracht. In de grondexploitatie is daarom per 1-1-2020 het totale te verkopen bedrijventerrein van 12 ha weer opgenomen.
Met het opnemen in de grondexploitatie van het destijds uit de markt genomen terrein wordt de grond weer tegen marktwaarde gewaardeerd. De bij de jaarstukken opgenomen balansposten:
- de reeds gemaakte kosten (materiële vaste activa);
- de voorziening Doejenburg;
kunnen bij de jaarstukken 2019 vrijvallen.

Het berekende verlies is met € 3.104.000 toegenomen. De belangrijkste oorzaak van de toename is het terugbrengen in de grondexploitatie van de “on hold” gezette gronden. Het aandeel in de reeds gemaakte kosten en de nog te ontvangen grondopbrengsten is per saldo een tekort van € 2.750.000.

Omdat meer kavels zijn te verkopen is de looptijd van het plan met vijf jaar verlengd tot eind 2025. Hiervoor zijn meer planbegeleidingskosten nodig. Inclusief een kostenstijging voor het bouw- en woonrijpmaken is dit een tekort van € 354.000.

Teisterbant

Het resultaat van Teisterbant wijkt niet af van het vorig jaar berekende resultaat. Er treedt wel en verschuiving op tussen kosten en opbrengst grondverkopen. De getaxeerde opbrengst grondverkopen is € 89.000 hoger. Daartegenover staan meer kosten voor de voorbelasting, plankosten en onderzoekkosten.

		resultaat 2019
Project		**‘-‘= nadelig ‘+’ = voordelig**
BT Doejenburg II	€	- 3.104.000
Teisterbant Kerk-Avezaath	€	0
Saldo nadelig resultaat	€	**- 3.104.000**

In een grondexploitatie zitten:
- de werkelijke uitgaven en inkomsten
- een raming van nog te maken kosten en te ontvangen opbrengsten.

Met het vaststellen van de grondexploitaties stelt de raad budget beschikbaar voor de periode 2020 tot en met de einddatum van het project. Nadat de grondexploitaties zijn vastgesteld worden de jaarschijven in de meerjarenbegroting 2020 - 2023 verwerkt. In de bijlage staat de raming per kostensoort per project per jaar. In onderstaande tabel staat het totaal van de geraamde uitgaven en inkomsten per project.

raming van de uitgaven en inkomsten per project

Project	Raming	2020	2021	2022	2023
BT Doejenburg II Maurik	- uitgaven	€ 941.000	€ 1.561.000	€ 76.000	€ 46.000
	- inkomsten	€ 3.316.000	€ 2.700.000	€ 2.340.000	€ 2.340.000
	- saldo	**€ - 2.375.000**	**€ -1.139.000**	**€ - 2.264.000**	**€ - 2.294.000**
Teisterbant Kerk-Avezaath	- uitgaven	€ 853.000	€ 796.000	€ 250.000	€ 893.000
	- inkomsten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	- saldo	**€ 853.000**	**€ 796.000**	**€ 250.000**	**€ 893.000**
Totaal uitgaven		€ 1.794.000	€ 2.357.000	€ 326.000	€ 939.000
Totaal inkomsten		€ 3.316.000	€ 2.700.000	€ 2.340.000	€ 2.340.000
Totaal uitgaven -/- inkomsten		**€ - 1.522.000**	**€ - 343.000**	**€ - 2.014.000**	**€ - 1.401.000**

De kosten van de aanleg van de ontsluitingsweg op het bedrijventerrein zitten in bovenstaande raming. Het krediet wordt beschikbaar gesteld na een separaat raadsbesluit (zie amendement bij RV/17/00762).

9. Communicatie
Wij communiceren niet actief. Het voorstel heeft een intern karakter.

10. Burgerparticipatie
Burgerparticipatie is niet van toepassing. Het voorstel gaat over de voortgang en de financiële stand van zaken van de onderhanden projecten.

11. Deregulering
Nieuwe regelgeving is niet van toepassing

12. Achtergrondinformatie

Bijlagen:
- Raadsbesluit
- Grondexploitatieberekening BT Doejenburg II en Teisterbant Kerk-Avezaath.

Inlichtingen bij:
Naam H. Achterberg
Team Regie & Projecten

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
14 juli 2020	**D.050340**	**D.050342** **Z.019123**

Onderwerp **Herziening grondexploitatie 2020**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 19 mei 2020;

besluit:

1. de herziene grondexploitaties per 1 januari 2020 vast te stellen en een krediet van € 1.794.000 beschikbaar te stellen voor uitvoeringskosten en € 3.316.000 te ramen voor opbrengst grondverkopen.

2. Het bedrijventerrein Doejenburg volledig in exploitatie te nemen en als gevolg daarvan de vrijval van de materiële vaste activa (€ 10,4 miljoen) en de voorziening Doejenburg (€ 10,1 miljoen) in de jaarstukken 2019 te verwerken.

3. € 3.104.000 toe te voegen aan de voorziening verlies BT Doejenburg II en dit verwerken in de jaarstukken 2019.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 14 juli 2020

De griffier, De voorzitter,

G. van Droffelaar J.A. de Boer MSc

Raadsvergadering

Dossiernummer	1163
Extern Zaak ID	Z.014802
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	14 juli 2020
Agendapunt	9.3
Omschrijving	Aanwijzingsprocedure voor de lokale omroep voor de gemeente Buren
Organisatieonderdeel	Team Advies
Eigenaar	Hooijschuur, S.
Portefeuillehouder	J.P. Neven

Bijlagen
D.043717 Raadsvoorstel adviesaanvraag Commissariaat voor aanwijzing lokale omroep
D.058133 Raadsbesluit Aanwijzing lokale omroep voor de gemeente Buren
Beoordeling aanvragen SST en SPO-BCVW april 2020
Luister- en klanttevredenheidsonderzoek
Inspreker Keuken: aanwijzing lokale omroep
Inspreker SRC: aanwijzing lokale omroep
Inspreker Omroep Gelderland: aanwijzing lokale omroep
Inspreker Hofman: keuze lokale omroep
Inspreker NLPO: keuze lokale omroep
Inspreker RN7: aanwijzing lokale omroep

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	4 mei 2020
Agendacommissie	26 mei 2020
Raadsvergadering	23 juni 2020
Agendacommissie	1 juli 2020
Raadsvergadering	**14 juli 2020**

Voorgesteld besluit

1. Positief te adviseren aan het Commissariaat voor de Media over het aanwijzen van Stichting Publieke Omroep Buren, Culemborg, Vijfheerenlanden en West Betuwe (SPO-BCVW) als lokale omroep van de gemeente Buren.
2. Het college de opdracht te geven het bedrag van € 14.450,- voor de bekostiging van de lokale omroep vanaf 2021 te verwerken in de conceptbegroting 2021-2024.

Besluit

1. Positief te adviseren aan het Commissariaat voor de Media over het aanwijzen van Stichting Publieke Omroep Buren, Culemborg, Vijfheerenlanden en West Betuwe (SPO-BCVW) als lokale omroep van de gemeente Buren.
2. Het college de opdracht te geven het bedrag van € 14.450,- voor de bekostiging van de lokale omroep vanaf 2021 te verwerken in de conceptbegroting 2021-2024.

Amendement Mevrouw Van Dam: in meerderheid verworpen (Mevrouw Van Dam stemt voor; de overige fracties stemmen tegen).
Amendement PCG: de stemmen staken (tegen stemmen CDA, D66, PvdA, mevrouw Tetteroo en de heer Van Vierssen (VVD), de heer Zwarteveen (PvdD), de heren Van Laar, Lammers en Molleman (Gemeentebelangen) en Mevrouw Van Dam; de overige 10 leden stemmen voor).
Op grond van artikel 32, lid 4 juncto lid 6 wordt het nemen van een beslissing uitgesteld tot de volgende vergadering, waarin de beraadslagingen kunnen worden heropend.

Toelichting

Mevrouw Zwart verlaat de vergadering.

Amendement PCG: advies lokale omroep.
Amendement Mevrouw Van Dam: advies lokale omroep.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
14 juli 2020	**D.043717** **Z.014802**

Voorstel ingebracht door	S.E. Hooijschuur
Portefeuillehouder	P.A. Neven
Begrotingsprogramma en taakveld	Taakveld 5.6 Media

Onderwerp **Aanwijzing lokale omroep voor de gemeente Buren**

Voorgesteld besluit

1. **Het Commissariaat voor de Media te adviseren om SPO-BCVW aan te wijzen als lokale publieke media instelling voor de gemeente Buren voor de periode 2020-2024.**
2. **Het bedrag voor de bekostiging van de lokale omroep vanaf 2021 mee te nemen in de begroting van 2021-2024.**

Samenvatting van het voorstel
Het Commissariaat voor de Media wijst per gemeente voor een periode van vijf jaar één lokale omroepinstelling aan. De gemeenteraad van de betreffende gemeente heeft hierin een adviserende stem richting het Commissariaat. Op grond van de wettelijke vereisten en aanvullende criteria adviseert de gemeenteraad om SPO-BCVW aan te wijzen als lokale omroep voor de gemeente Buren.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?

Per gemeente mag, voor een periode van vijf jaar, aan een lokale omroepinstelling zendtijd worden toegewezen. Dit is een taak van het Commissariaat voor de Media (Commissariaat) en geschiedt slechts aan één lokale omroepinstelling. Een voorwaarde is dat de omroepinstelling lokaal gebonden informatie verschaft en fungeert als communicatiemogelijkheid voor de plaatselijke gemeenschap. De gemeenteraad van de betreffende gemeente heeft hierin een adviserende stem richting het Commissariaat.

Stichting Stadsomroep Tiel (SST) heeft het Commissariaat per e-mail d.d. 23 augustus 2019 geïnformeerd dat zij de eerdere aanvraag om aangewezen te worden als lokale omroep voor de gemeenten Neder-Betuwe, Tiel en Buren handhaaft. Ook Stichting Publieke Omroep Buren, Culemborg, Vijfheerenlanden en West Betuwe (SPO-BCVW) heeft haar eerdere aanvraag om aangewezen te worden voor de gemeenten die zij in haar naam meedraagt, ongewijzigd gelaten.

Dit betekent dat sprake is van twee aanvragen om aangewezen te worden als publieke lokale media-instelling voor onze gemeente. In dat geval dient het college van burgemeester en wethouders, voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is, het samengaan van de aanvragers te bevorderen[1]. Als het samengaan van de aanvragers geen mogelijkheid is, dient de raad aan het Commissariaat advies uit te brengen over de vraag of SPO-BCVW en SST voldoen aan de eisen die de Mediawet 2008 stelt[2], alsmede over de vraag welke aanvrager het beste in staat is om de functie van lokale publieke media-instelling voor onze gemeente te vervullen.
Het Commissariaat vraagt u derhalve te adviseren over de aanvraag n.a.v. de volgende vragen:

1. Is de aanvrager een rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid? Met andere woorden: is het een stichting of vereniging?

[1] Artikel 2.63, eerste lid, van de Mediawet 2008.
[2] Artikel 2.61, tweede lid, van de Mediawet 2008.

2. Stelt de aanvrager zich ten doel op regionaal niveau de publieke mediaopdracht uit te voeren door media-aanbod te verzorgen dat is gericht op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in de gemeente leven?
3. Heeft de aanvrager volgens de statuten een orgaan dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt?
4. Is dit programmabeleidbepalend orgaan (pbo) representatief samengesteld?

Aangezien de aanvragen van SPO-BCVW en SST betrekking hebben op meerdere gemeenten, moeten de betrokken gemeenteraden gezamenlijk advies uitbrengen. Hieraan is voldaan als:
- de betrokken gemeenteraden in hun adviezen verwoorden dat zij in aanmerking hebben genomen dat het een aanwijzingsaanvraag betreft voor meerdere gemeenten;
- de adviezen van de gemeenteraden betrekking hebben op een pbo met dezelfde samenstelling;
- de adviezen ten aanzien van de wettelijke vereisten overeenstemmen.

Het Commissariaat kan pas een aanwijzingsbesluit nemen, nadat uw gemeenteraad een (gezamenlijk) advies heeft uitgebracht over de aanvraag van SPO-BCVW en SST en de gemeenteraden van Tiel en Neder-Betuwe (gezamenlijk) advies hebben uitgebracht over de aanvragen van SST en NOVA.

Aanvullend advies
Uw raad dient, naast het hiervoor omschreven advies, een aanvullend advies uit te brengen over de vraag welke aanvrager het beste in staat is om de functie van lokale publieke media-instelling voor uw gemeente te vervullen. Dit aanvullend advies dient kenbaar en deugdelijk gemotiveerd te zijn, aan de hand van vooraf opgestelde criteria.

Op 9 januari 2020 is met de raadswerkgroep Communicatie gesproken over aanvullende criteria. Hierop zijn beide partijen uitgenodigd in een presentatie aan te geven in hoeverre zij aan deze criteria voldoen. De betreffende presentaties treft u aan als bijlagen.

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?
Een advies van de gemeenteraad aan het Commissariaat voor de aanwijzing van voor de aanwijzing van SRC als lokale publieke media-instelling voor de gemeente Buren voor de periode 2020-2024.

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?
Het is gebruikelijk dat het Commissariaat het advies van de gemeenteraad, mits deugdelijk gemotiveerd, overneemt. Dat betekent in dit geval, dat SPO-BCVW naar verwachting wordt aangewezen als lokale omroep voor de gemeente Buren en niet SST.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?
Het Commissariaat vraagt de raad om een deugdelijk gemotiveerd advies voor de aanwijzing van een lokale publieke media-instelling, op basis van vooraf vastgestelde criteria. Als de raad niet tot een advies kan komen, dan is het geldend beleid dat het Commissariaat de huidige lokale omroep aanwijst. Naar verwachting wijst het Commissariaat SPO-BCVW aan als lokale omroep voor de gemeente Buren. SPO-BCVW is namelijk ontstaan uit een fusie tussen SRC FM en RTV Betuwe. RTV Betuwe had de aanwijzing als lokale omroep voor de gemeente Buren in de periode 2015-2019. In dat geval wordt de wens van de raad hier niet in meegenomen.

5. Is het een begrotingswijziging?
Er is per 2002 een bedrag voor lokale omroep structureel in het gemeentefonds gestort. De richtsnoer voor de gemeentelijke bekostiging van de lokale omroepen is per 2020 (afgerond) €1,30 per huishouden, jaarlijks te verhogen/verlagen met het gemeentefondsaccres. Voor onze gemeente zou dat voor 2020 een bijdrage betekenen van (afgerond) € 14.450,-[3].
De gemeentelijke bekostiging van de lokale omroep is een individuele beleidskeuze van gemeenten en de vereisten in de Mediawet: de gemeentelijke zorgplicht, de overeenstemming tussen gemeente en omroep over een lokaal toereikend media-aanbod in het betrokken gebied en de waarborg voor continuïteit. Voor de periode 2015-2020 heeft de gemeenteraad een jaarlijkse

[3] 11.130 huishoudens o.b.v. inschatting ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

bijdrage lokale omroep opgenomen in de begroting van € 7.500,-. Wij stellen de raad voor om bij de begroting van 2021-2024 een besluit te nemen over de bekostiging van de lokale omroep voor 2021-2024.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader

De Mediawet 2008 bevat regels en voorschriften met betrekking tot de aanwijzing van lokale publieke media-instellingen.

7. Effectmeting, planning en evaluatie

Het Commissariaat heeft de raad per brief van 9 september 2019 gevraagd om hen uiterlijk 13 januari 2020 van advies te voorzien. Vanwege de bestuurlijke ontwikkelingen in onze gemeente is het niet eerder gelukt de raad hierover te adviseren. Dat brengt geen risico's met zich mee: tot het Commissariaat een nieuwe aanwijzing doet, blijft SPO-BCVW onze lokale omroep.

Bevorderen samengaan

Vooruitlopend op een advies van de gemeenteraad heeft het college geprobeerd samengaan van partijen te bevorderen. Hiertoe heeft op 18 juli 2019 een overleg plaatsgevonden met beide aanvragers. Hierin gaven zij aan dat fusie op korte termijn niet haalbaar is, maar wel open te staan voor een vorm van samenwerking. Op 30 augustus 2019 heeft SPO-BCVW SST een samenwerkingsvoorstel gedaan. Wij hebben aanvragers 13 september 2019 verzocht ons voor 30 september te laten weten of en zo ja hoe zij denken te gaan samenwerken. Daarop hebben wij geen reactie ontvangen. Om het Commissariaat in staat te stellen voor 2020, of in ieder geval zo snel mogelijk, een lokale publieke media-instelling aan te wijzen voor onze gemeente, hebben we de procedure vervolgd alsof het meerdere aanvragers betreft. In dit geval dus twee: SPO-BCVW en SST.

Wettelijke vereisten

Op basis van de stukken die beide aanvragers hebben ingediend, hebben wij geoordeeld dat beide voldoen aan de wettelijke vereisten. De 4 vragen zoals beschreven bij onderdeel 1 van dit voorstel kunnen met ja worden beantwoord.

Aanvullende criteria

Naast de wettelijke eisen waar beide partijen aan moeten voldoen, moet de raad haar advies onderbouwen op basis van aanvullende criteria. De aanvullende criteria zoals besproken in de raadswerkgroep communicatie zijn gebaseerd op het Vernieuwingsconvenant gemeenten-lokale omroepen van de VNG en OLON. En het beleidsinstrumenten gemeentelijke bekostiging lokale omroepen. In deze documenten wordt het begrip 'lokaal toereikend media-aanbod' verder gespecificeerd.

Vervolg

Het Commissariaat kan pas een aanwijzingsbesluit nemen voor de gemeenten Buren, Neder-Betuwe en Tiel, nadat uw gemeenteraad een (gezamenlijk) advies heeft uitgebracht over de aanvraag van SPO-BCVW en SST en de gemeenteraden van Tiel en Neder-Betuwe (gezamenlijk) advies hebben uitgebracht over de aanvragen van SST en NOVA.

Het Commissariaat wijst een lokale publieke media-instelling in beginsel aan voor de periode van 5 jaar. In dit geval van 2020-2024. Het toezicht op de uitvoering van deze taak en de taakverdeling tussen het Commissariaat en de gemeente zijn ook vastgelegd in de Mediawet.

8. Financiën

De gemeentelijke bekostiging van de lokale omroep valt onder taakveld 5.6 Media in de begroting.

9. Communicatie

Als de raad een besluit heeft genomen over een advies aan het Commissariaat, voorzien van een duidelijke motivatie, zullen wij het Commissariaat hier per brief over informeren, met een cc aan de aanvragers.

10. Burgerparticipatie
De aanvragers zullen in hun presentatie moeten aantonen in hoeverre zijn in staat zijn zorg te dragen voor een lokaal toereikend media-aanbod en het zich richten op de ‘habitat’ van, ofwel de leefomgeving, van onze inwoners.

11. Deregulering
Dit advies heeft geen gevolgen voor bestaande regelgeving.

Achtergrondinformatie
De volgende informatie kunt u op verzoek inzien:

	SPO-BCVW (RegioTV Tiel)	SST (SRC)
Uittreksel KvK	X	X
pbo	X	X
Statuten	X	X
Huishoudelijk reglement	X	X
Programma-/redactiestatuut	X	X
Kijk- en luistercijfers	X	Ontbreken
Beleidsplan	X	X
Jaarverslag	2018	2019
Begroting	2020	ontbreekt
Presentatie 18-02-2020	X	X
Informatie m.b.t. aanvullende criteria	X	X

Bijlagen:
- Raadsbesluit
- Beoordeling aanvragen SST en SPO-BCVW

Inlichtingen bij:
Naam S.E. Hooijschuur
Team Advies

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
14 juli 2020	**D.043717** **Z.014802**	**D.058133** **Z.014802**

Onderwerp **Aanwijzingsprocedure voor de lokale omroep voor de gemeente Buren**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 4 mei 2020

besluit:

1. Het Commissariaat voor de Media te adviseren om SPO-BCVW aan te wijzen als lokale publieke media instelling voor de gemeente Buren voor de periode 2020-2024.
2. Het bedrag voor de bekostiging van de lokale omroep vanaf 2021 mee te nemen in de begroting van 2021-2024.

Vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier, De voorzitter,

G. van Droffelaar J.A. de Boer MSc

Beoordeling aanvragen SST en SPO-BCVW aanwijzing lokale publieke media-instelling

1. Bevorderen samengaan

Als er sprake is van meerdere aanvragers dient het college, voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is, het samengaan van de aanvragers te bevorderen. Hiertoe hebben we de volgende stappen ondernomen:

18 juli 2019	Bestuurlijk en ambtelijk overleg met vertegenwoordigers van SST en SPO-BCVW om mogelijkheden tot samengaan te verkennen.	Terugkoppeling: • Aan de hand van de brief van het Commissariaat van 12 juni 2019 is de voortgang van de procedure doorgenomen • Wethouder Keller constateert dat SST en SPO-BCVW open staan voor enige vorm van samenwerking (op korte termijn) en zelfs fusie (op middellange-lange termijn) • SST en SPO-BCVW geven uiterlijk 20 augustus 2019 terugkoppeling op dit gesprek en voorstel hoe verder: voorstel voor samenwerking (1 of meerdere scenario(s)) • de wethouder verzoekt aan partijen SST en SPO-BCVW om de gemeenteraad mee te nemen in proces (bijv. in een informatiebijeenkomst)
30 augustus 2019	Reactie SPO-BCVW:	Wij hebben het bestuur van de Stichting Stadsomroep Tiel (SST) een voorstel gedaan voor samenwerking. Dit voorstel hebben wij op 16 augustus 2019 per e-mail verzonden en aangetekend verstuurd naar het postadres. Tot op de dag van vandaag hebben wij geen enkele reactie ontvangen.
13 september 2019	Gemeente Buren	Verzoekt partijen uiterlijk 30 september 2019 aan te geven of en op welke wijze zij de samenwerking vorm gaan geven.
30 september 2019	Reactie SPO-BCVW:	Via deze weg willen wij u laten weten dat wij geen enkele reactie hebben ontvangen van Riny ter Haar of van het bestuur van SST: • Op 16-08-19 hebben wij het bestuur van SST per e-mail en aangetekend per post een voorstel tot samenwerking gestuurd. • Op 20-09-19 hebben wij nogmaals per e-mail en wederom aangetekend per post om een reactie gevraagd op ons voorstel tot samenwerking. Via de website van PostNL zien we dat beide brieven in ontvangst zijn genomen.

Op ons verzoek d.d. 13 september 2019 hebben wij van SST geen reactie ontvangen. Om die reden hebben wij de procedure vervolgd alsof het meerdere aanvragen betreft.

2. Wettelijke eisen

In de Mediawet 2008 staan de wettelijke eisen waaraan een lokale publieke media instelling moet voldoen:

		SST	SPO-BCVW
1.	Is de lokale omroep een rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid? Met andere woorden: is het een stichting of een vereniging?	ja	Ja
2.	Stelt de lokale omroep zich ten doel op lokaal niveau de publieke mediaopdracht uit te voeren door media-aanbod te verzorgen dat is gericht op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in een gemeente leven?	ja	ja
3.	Heeft de omroep een orgaan dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt?	ja	ja
4.	Is dit programmabeleid-bepalende orgaan (pbo) representatief samengesteld?	ja	ja

3. Aanvullende criteria

Het Vernieuwingsconvenant gemeenten-lokale omroepen van VNG en OLON bevat aanknopingspunten voor een inhoudelijke onderbouwing van het aanvullende advies. In dit convenant wordt het begrip 'lokaal toereikend media-aanbod' gedefinieerd en uitgewerkt. Hoewel dit begrip volgens de Mediawet 2008 alleen een rol speelt bij de bekostiging van de lokale omroep door de gemeente, bieden de afzonderlijke indicatoren handvatten om de ambities van aspirant-omroepen te vergelijken en daarmee het advies te onderbouwen. Het staat de gemeenteraad daarbij vrij een eigen weging aan te brengen tussen de indicatoren.

Bij het bepalen van een lokaal toereikend media-aanbod spelen drie dimensies een rol: het productaanbod, de kwaliteit van de omroep en de effectiviteit en efficiency van de exploitatie.

	SST (RegioTV Tiel)	SPO-BCVW (SRC)
1. Producten		
Content a. Bereik: aanwezigheid van markt-, kijk- en luister- en klanttevredenheidsonderzoek o Aanvullend: technisch bereik: zijn beide partijen overal in onze gemeente te beluisteren/zien? Hoe zit de infrastructuur in elkaar? b. Brede gerichtheid (met name bereik van jongeren) c. Verdeling zendtijd over betrokken gemeenten d. Samenwerking met lokale partners/organisaties, zoals bibliotheken, scholen en culturele organisaties e. In hoeverre maken omroepen zelf items? f. Inhoudelijk: wat voor berichten maken ze: nieuws, achtergronden, maar ook sport en cultuur?	a. Nee o Bereikbaar in de hele gemeente b. Ja (beperkt bereik onder jongeren) c. Onbekend d. Ja e. content i.s.m. Omroep Gelderland f. Alle drie	a. Ja o Bereikbaar in de hele gemeente b. Ja (beperkt bereik onder jongeren) c. Evenwichtig d. Ja e. 100% f. Alle drie
Kanalen: a. radio b. tv c. internet d. social media	a. nee b. ja c. ja d. ja	a. ja b. ja c. ja d. ja
2. kwaliteit		
Bedrijfsvoering a. professioneel geborgde organisatie, in de praktijk veelal met vrijwilligers/onbetaalde krachten b. lokale productie (omroepfunctie), paraplu in streek of regio (regiefunctie) c. gebruikmaking van landelijke infrastructuur (o.a. distributie: mediahub)	a. 2 van de 3 bestuursfuncties zijn vervuld; geen scheiding tussen bestuur, (uitvoerende) organisatie en inhoud. Voorzitter van het bestuur is tevens hoofdredacteur; b. ja c. Samenwerking met Omroep Gelderland, RN7 en Regio8	a. 37 vrijwilligers (Jaarverslag 2018); 2 ZZP-ers voor de continuïteit van de nieuwsdienst. Scheiding tussen bestuur en dagelijkse leiding (hoofredactie) b. ja c. totaal lokaal m.u.v. (inter)nationaal nieuws en weerbericht;
Journalistiek a. professioneel geborgde journalistiek: kwaliteit en onafhankelijkheid b. lokale samenwerking met bibliotheken, scholen en culturele organisaties c. publieke toegankelijkheid (van iedereen, voor iedereen, door iedereen)	a. d.m.v. samenwerking met Omroep Gelderland b. vertegenwoordigd in het pbo c. ja	a. d.m.v. programma- en redactiestatuut b. vertegenwoordigd in het pbo c. ja

Exploitatie a. van de omroepen wordt verwacht dat deze minimaal de helft van de bekostiging zelf acquireert b. solide financiële situatie (jaarverslag en begroting) c. komen organisaties uit met de bijdrage van 7.500 euro?	a. 58% in 2019 b. Beperkte financiële verslaglegging (begroting ontbreekt) c. NLPO roept gemeenten op tenminste het richtsnoerbedrag uit te keren dat vanuit het Gemeentefonds beschikbaar is gesteld voor de exploitatie van lokale omroepen (i.c. € 1,30 per huishouden), om verdergaande ontwikkeling en professionalisering van streekomroepen te faciliteren.	a. 72% in 2017 en 65% in 2018 b. Ja (zie jaarverslag 2018 en begroting 2019) c. NLPO roept gemeenten op tenminste het richtsnoerbedrag uit te keren dat vanuit het Gemeentefonds beschikbaar is gesteld voor de exploitatie van lokale omroepen (i.c. € 1,30 per huishouden), om verdergaande ontwikkeling en professionalisering van streekomroepen te faciliteren.
Visie op de toekomst • Hoe ziet de toekomst van de lokale omroep(en) eruit? Welke mogelijkheden zien zij voor samenwerking? Vullen ze elkaar aan of beconcurreren ze elkaar?	Visieplan RegioTV Tiel 2020-2022	Beleidsplan 2019-2020

Achtergrondinformatie

	SPO-BCVW (SRC)	SST (RegioTV Tiel)
Uittreksel KvK	X	X
pbo	X	X
Statuten	X	X
Huishoudelijk reglement	X	X
Programma-/redactiestatuut	X	X
Kijk- en luistercijfers	X	Ontbreken
Beleidsplan	X	X
Jaarverslag	2018	2019
Begroting	2020	ontbreekt
Presentatie 18-02-2020	X	X
Informatie m.b.t. aanvullende criteria	X	X

Stationsplein 11A
4101 NX Culemborg

Studio 0345-52 04 05
Sales 0345-51 99 00

Internet: www.src.fm
E-mail: sales@src.fm

DE NR 1 RADIO VAN DE REGIO MET 25.000 LUISTERAARS

LUISTERONDERZOEK

Eind 2016 heeft SRC een luisteronderzoek laten uitvoeren door DVJ Insights.

Het doel: het meten van de naamsbekendheid en het aantal luisteraars van SRC FM.

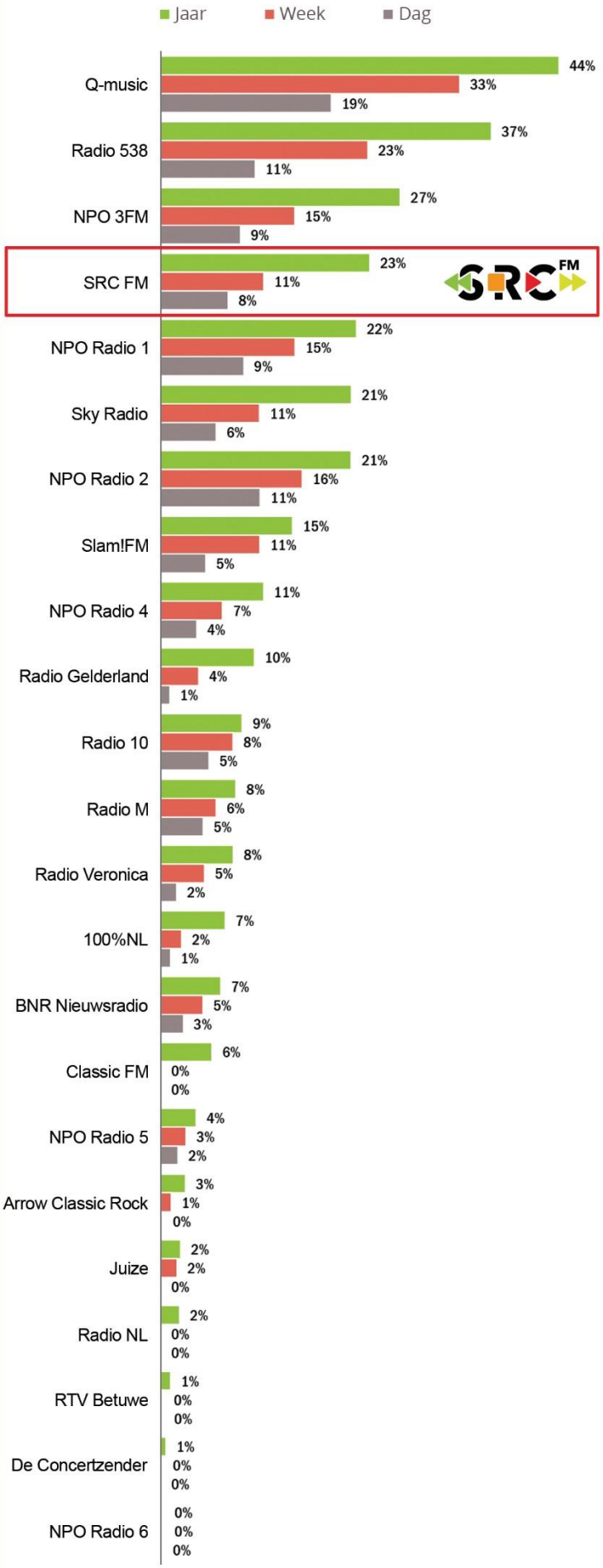
Daarnaast is gevraagd naar het waarderings-cijfer.

DE RESULTATEN

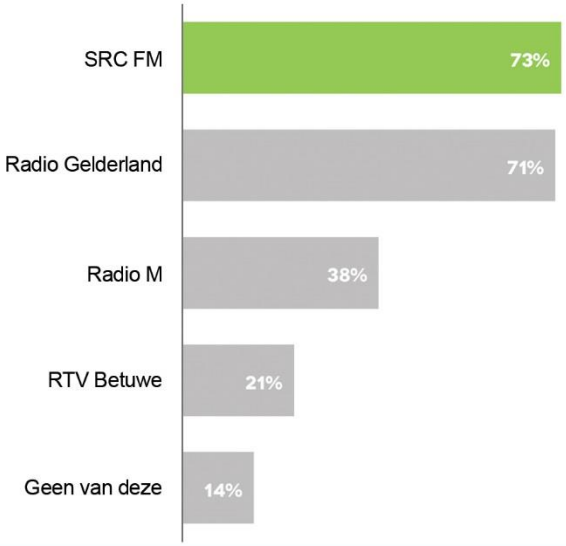
- SRC FM heeft een duidelijke regionale functie waarbij de muziek en het lokale nieuws een belangrijke reden is om af te stemmen.
- SRC FM laat de regionale omroepen Radio Gelderland en Radio M in haar uitzendgebied ver achter zich qua aantal luisteraars.
- SRC FM is voor adverteerders zeer interessant om hun doelgroep te bereiken.

bekendheid	waardering	bereik	leeftijd
73%	8.0	23%	> 34 jaar

BEREIK

BEKENDHEID

REDEN OM TE LUISTEREN

WAARDERINGSCIJFER

8,0

DOELGROEP

35 JAAR EN OUDER

Raadsvergadering

Dossiernummer	1170
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	14 juli 2020
Agendapunt	9.4
Omschrijving	Nieuw beleid begraafplaatsen 2020-2030
Organisatieonderdeel	Team Beheer
Eigenaar	Keizer, D.
Portefeuillehouder	J.P. Neven

Bijlagen
D.058062 Raadsvoorstel Nieuw beleid begraafplaatsen 2020-2030
D.058063 Raadsbesluit Nieuw beleid begraafplaatsen 2020 - 2030
Beleidsplan begraafplaatsen 2020 -2030
Beheerverordening begraafplaatsen 2020
Was Wordt lijst
Begrotingswijziging - Nieuw beleid begraafplaatsen (periode 2020 - 2030)

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	12 mei 2020
Agendacommissie	26 mei 2020
Voorbespreking	9 juni 2020
Raadsvergadering	23 juni 2020
Agendacommissie	1 juli 2020
Raadsvergadering	**14 juli 2020**

Voorgesteld besluit

Het bijgevoegde beleidsplan Begraafplaatsenbeleid 2020 - 2030 vast te stellen met de volgende maatregelen:
a. de rechthebbenden van de graven voor onbepaalde tijd laten meebetalen aan het beheer van de begraafplaatsen vanaf 2030;
b. bij het hergebruik van een graf voor onbepaalde tijd het grafrecht om te zetten in een grafrecht voor bepaalde tijd conform de beheerverordening.
2. De kwaliteit van de begraafplaatsen te verbeteren en hiervoor in 2020 € 52.700 beschikbaar te stellen uit de in 2020 vastgestelde OZB opbrengst. De kosten in 2021 (€ 58.300) en latere jaren (€ 43.300) te verwerken in de kadernota 2021/concept begroting 2021.
3. Een krediet van € 102.000 beschikbaar te stellen voor eenmalige aanpassingen en af te

schrijven in 20/40 jaar.
4. De kortingsfactor op het tarief afkoop onderhoud te stellen op 90%.
5. Een onderzoek uit te voeren naar de toekomstbestendigheid van de verschillende gebouwen op de begraafplaatsen waarbij rekening wordt gehouden met onder andere aspecten als historie, functionaliteit, behoefte, kosten.
6. De Beheerverordening begraafplaatsen 2020 vast te stellen.
7. Begrotingswijziging 2020, nummer 7 vast te stellen.

Besluit

Het bijgevoegde beleidsplan Begraafplaatsenbeleid 2020 - 2030 vast te stellen met de volgende maatregelen:
a. de rechthebbenden van de graven voor onbepaalde tijd laten meebetalen aan het beheer van de begraafplaatsen vanaf 2030;
b. bij het hergebruik van een graf voor onbepaalde tijd het grafrecht om te zetten in een grafrecht voor bepaalde tijd conform de beheerverordening.
2. De kwaliteit van de begraafplaatsen te verbeteren en hiervoor in 2020 € 52.700 beschikbaar te stellen uit de in 2020 vastgestelde OZB opbrengst. De kosten in 2021 (€ 58.300) en latere jaren (€ 43.300) te verwerken in de kadernota 2021/concept begroting 2021.
3. Een krediet van € 102.000 beschikbaar te stellen voor eenmalige aanpassingen en af te schrijven in 20/40 jaar.
4. De kortingsfactor op het tarief afkoop onderhoud te stellen op 90%.
5. Een onderzoek uit te voeren naar de toekomstbestendigheid van de verschillende gebouwen op de begraafplaatsen waarbij rekening wordt gehouden met onder andere aspecten als historie, functionaliteit, behoefte, kosten.
6. De Beheerverordening begraafplaatsen 2020 vast te stellen.
7. Begrotingswijziging 2020, nummer 7 vast te stellen.

In meerderheid aangenomen (de heer Zwarteveen (PvdD), Gemeentebelangen, D66, PvdA, Mevrouw Van Dam, PCG, CDA en VVD stemmen voorde heer De Jonge (PvdD) stemt tegen).

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
14 juli 2020	**D.058062** **Z.010960**

Voorstel ingebracht door	P. van Engelen
Portefeuillehouder	J.P. Neven
Begrotingsprogramma en taakveld	Begraafplaatsen
Onderwerp	**Nieuw beleid begraafplaatsen (periode 2020 – 2030)**

Voorgesteld besluit:

1. Het bijgevoegde beleidsplan Begraafplaatsenbeleid 2020 - 2030 vast te stellen met de volgende maatregelen:
    a. de rechthebbenden van de graven voor onbepaalde tijd laten meebetalen aan het beheer van de begraafplaatsen vanaf 2030;
    b. bij het hergebruik van een graf voor onbepaalde tijd het grafrecht om te zetten in een grafrecht voor bepaalde tijd conform de beheerverordening.
2. De kwaliteit van de begraafplaatsen te verbeteren en hiervoor in 2020 € 52.700 beschikbaar te stellen uit de in 2020 vastgestelde OZB opbrengst. De kosten in 2021 (€ 58.300) en latere jaren (€ 43.300) te verwerken in de kadernota 2021/concept begroting 2021.;
3. Een krediet van € 102.000 beschikbaar te stellen voor eenmalige aanpassingen en af te schrijven in 20/40 jaar.
4. De kortingsfactor op het tarief afkoop onderhoud te stellen op 90%;
5. Een onderzoek uit te voeren naar de toekomstbestendigheid van de verschillende gebouwen op de begraafplaatsen waarbij rekening wordt gehouden met onder andere aspecten als historie, functionaliteit, behoefte, kosten;
6. De Beheerverordening begraafplaatsen 2020 vast te stellen;
7. Begrotingswijziging 2020, nummer 7 vast te stellen.

Samenvatting van het voorstel

In 2018 zijn de eerste stappen gezet om de exploitatie van de begraafplaatsen te verbeteren door het aanpassen van tarieven en perioden van grafrecht. Het voorliggende beleidsplan beoogt de fysieke kwaliteit van onze begraafplaatsen te verbeteren zowel in uitstraling (beplanting, bestrating) als door het herinrichten van bestaande grafvelden. Daarnaast worden maatregelen genomen om de huidige uitvoeringsproblemen bij de graven voor onbepaalde tijd op te lossen.
Het eindresultaat zal zijn dat een groter aantal inwoners zal kiezen voor onze begraafplaatsen.
De nieuwe beleidslijnen zijn verwerkt in de gemeentelijke verordening.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?

Het laatst vastgestelde beleidskader voor de begraafplaatsen is uit 2007. Nu ruim 10 jaar later is het noodzakelijk om het beleidskader te actualiseren en de ontwikkeling van begraven in de afgelopen periode te evalueren ende begraafplaatsen toekomstbestendig te maken. Hiermee wordt voldaan aan de Wet op de Lijkbezorging van 2010 en het Besluit op de Lijkbezorging van 1997 welke de kaders voor begraafplaatsen en wijze van begraven bevatten. Tevens wordt voldaan aan de regelgeving rondom financiën zoals deze zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De gestelde beleidslijnen zijn verwerkt in de gemeentelijke Beheerverordening begraafplaatsen 2020 zodat deze actueel zijn en conform vastgesteld beleid. Door het College zijn de gestelde beleidslijnen ook verwerkt in het uitvoeringsbesluit graven, asbestemming en gedenkplaatsen 2020 en het uitvoeringsbesluit grafbedekkingen 2020.

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?
In 2018 zijn de eerste stappen gezet om de exploitatie van de begraafplaatsen te verbeteren door het aanpassen van tarieven en perioden van grafrecht. Het voorliggende beleidsplan is het vervolg op deze verbeteringsvoorstellen. Het verhogen van de kostendekkendheid, het hebben en houden van voldoende ruimte voor begravingen en een gezonde financiële basis in de toekomst zijn de doelen van deze actualisatie. Een belangrijk onderdeel hiervan is het verbeteren van de fysieke kwaliteit van onze begraafplaatsen. Daarnaast is het noodzakelijk om maatregelen te nemen om herinrichting van grafvelden mogelijk te maken. Tevens wordt voorgesteld, gezien het beperkte gebruik van de huidige opstallen, een onderzoek uit te voeren naar het afstoten dan wel verwijderen van de bestaande gebouwen op onze begraafplaatsen.

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?
Het risico als we dit besluit nu niet nemen, is dat het aanwezige tekort op de begraafplaatsen blijft staan. Met de voorgestelde maatregelen wordt het tekort afgewenteld. De dekking is afkomstig uit de toename van de OZB-inkomsten zoals besloten bij het coalitieakkoord "Daadkrachtig en kerngericht 2020-2022".

Op de begraafplaatsen is nu een mate van rechtsongelijkheid aanwezig. De graven met rechten voor onbepaalde tijd betalen niet mee aan het onderhoud van de begraafplaats terwijl de graven met rechten voor bepaalde tijd dit wel doen. Om deze rechtsongelijkheid op te heffen wordt voorgesteld om bij de rechthebbenden van graven met rechten voor onbepaalde tijd vanaf 2030 een onderhoudstarief in rekening te brengen. Het is mogelijk dat de rechthebbenden van deze graven bezwaar aantekenen tegen deze maatregel.

Ook kan er door rechthebbenden bezwaar worden gemaakt tegen de maatregel dat hergebruik van een graf waarin het maximaal aantal overledenen reeds is begraven alleen kan plaats vinden als er nieuwe rechten worden gevestigd. Met hergebruik van het graf wordt hiermee bedoeld dat de aanwezige stoffelijke resten uit het graf worden verwijderd en hiermee nieuwe begravingen in het graf plaats kunnen vinden.

De bovengenoemde bezwaren zijn echter ongegrond omdat wordt gehandeld conform geldende wet- en regelgeving. Tevens is er voldoende jurisprudentie aanwezig om dergelijke bezwaren te weerleggen.

Bij de financiën van de begraafplaats is de grootste risicofactor dat niet te voorspellen is hoeveel inkomsten verwacht gaan worden. Het aantal overlijdens en daarmee ook het aantal mensen dat kiest voor de gemeentelijke begraafplaatsen is niet voorspelbaar, er kan uitsluitend een trendlijn vanuit het verleden worden gevolgd.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?
De gewenste kwaliteitsverbetering van de begraafplaatsen kan niet plaatsvinden. Met name de onderhoudstoestand van de paden op de begraafplaatsen zal hierdoor verslechteren met een negatief effect op de kwaliteit van de begraafplaatsen.
Op lange termijn zullen een aantal begraafplaatsen niet meer voldoende beschikbare graven hebben om aan de vraag voor graven te voldoen. Hierdoor zullen inwoners van de kernen moeten uitwijken naar andere kernen of kiezen voor een andere vorm van een uitvaart, zoals crematie.
Het huidige tekort op de begraafplaatsen wordt gedekt uit de voorziening afkoop onderhoud begraafplaatsen. Hierdoor zal de voorziening in de komende jaren een negatief saldo laten zien wat is niet is toegestaan conform het Besluit Begrotingsverantwoording. Het voorstel vraagt om het aanpassen van het kortingspercentage op het afkoop van het onderhoud. Als dit beslispunt niet wordt overgenomen dan zal de voorziening een negatief saldo krijgen wat niet toegestaan is op basis van geldende financiële regelgeving.

5 Is het een begrotingswijziging?
Ja, zie begrotingswijziging 2020, nr. 7.

TOELICHTING EN UITVOERING

6 Beleidskader

- De beheerverordening voor de begraafplaatsen met bijhorende uitvoeringsbesluiten.
- De verordening lijkbezorgingsrechten met bijbehorende tarieventabel.

7 Effectmeting, planning en evaluatie

– Effectmeting
In het beleidsplan worden voorstellen gedaan om de fysieke kwaliteit van de begraafplaatsen te verbeteren. Het eindresultaat zal zijn, dat een groter aantal inwoners kiest voor onze begraafplaatsen. Hierdoor zal het aantal plechtigheden op de begraafplaatsen toenemen van gemiddeld 100 naar 150 plechtigheden in de jaren 2040-2050 als gevolg van de verwachte stijging van het sterftecijfer én de keuze voor de algemene begraafplaatsen. De uitgifte van nieuwe graven en urnennissen dient als ijkpunt ter controle van deze aanname. Deze moet als gevolg van de verbeterplannen stijgen van gemiddeld 45% kostendekkendheid naar 50% en op termijn naar 55%. Daarnaast zorgen de aanpassingen in het beleid van de graven met een grafrecht voor onbepaalde tijd op termijn voor hogere inkomsten, waardoor de kostendekkendheid wordt verhoogd.

- Planning
Na de vaststelling van het beleidsplan zal gestart worden met de uitwerking van de plannen op hoofdlijnen en het realiseren van de investeringen.

- Evaluatie
De verwachting is dat meer inwoners zullen kiezen voor een plechtigheid op de begraafplaatsen of een verlenging van de bestaande rechten. Deze gegevens zullen jaarlijks worden geëvalueerd. Na 5 jaar zal bekeken worden of de voorzieningen voldoende zijn gevuld om de kosten voor de instandhouding en het beheer van de begraafplaatsen te dekken.

8 Financiën

Verbetermaatregelen

De verbetermaatregelen vragen de volgende eenmalige investeringen:

Eenmalige investeringen	**Budget**	**afschrijvingstermijn**
Groen	€ 45.000	20 jaar
Div. kleine aanpassingen	€ 20.000	20 jaar
Monumentjes doodgeborenen	€ 10.000	40 jaar
Verzamelgraven	€ 7.000	40 jaar
Urnenmuren	€ 20.000	40 jaar
Totaal	**€ 102.000**	

Het totaal van de gevraagde investeringen zal qua jaarlast vanaf 2021 met ca. € 3.300 toenemen.

Ook de jaarlijkse onderhoudskosten zullen de komende jaren oplopen:

Soort onderhoud	**toename 2020**	**2021**	**2022 e.v.**
Groen	€ 2.500	€ 5.000	€ 5.000
Verharding	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
Consultancy	€ 15.000	€ 15.000	
Kapitaallasten	€ 200	€ 3.300	€ 3.300
Totaal stijging onderhoudslast	**€ 52.700**	**€ 58.300**	**€ 43.300**

Begrotingswijziging en het financieel gevolg voor de begroting:

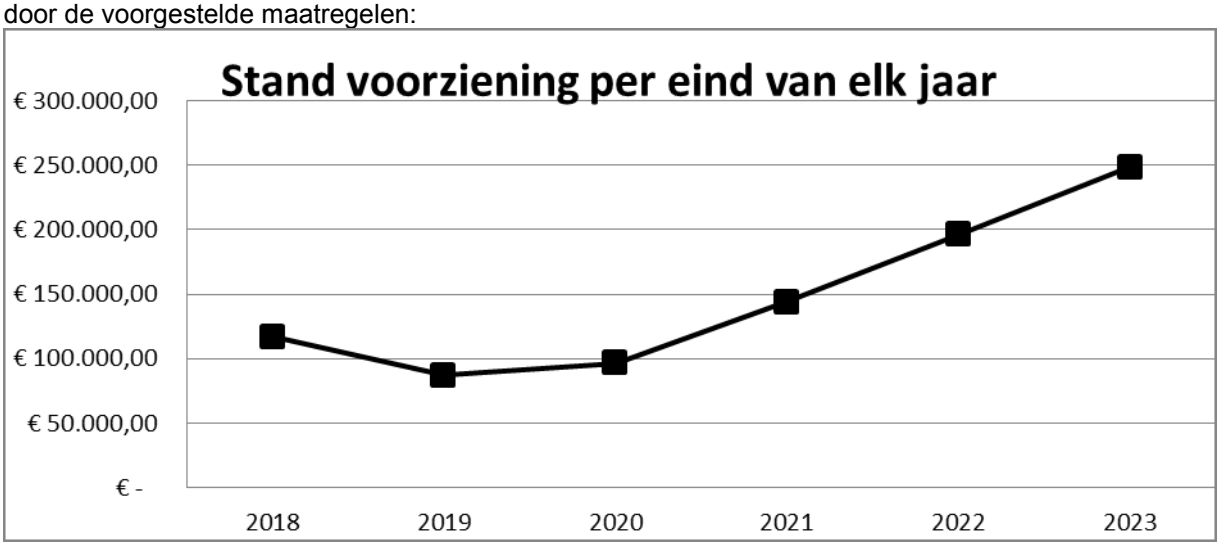
Batig saldo begroting 2020 voor wijziging	€ 615.500
Kosten begraafplaatsen	€ 52.700 -/-
Batig saldo begroting 2020 na wijziging	**€ 562.800**

Daarnaast bevat het geactualiseerde beleid voorstellen om de opbrengsten te verhogen. Door de stijging van het sterftecijfer is op termijn te verwachten dat er meer begravingen zullen plaatsvinden. Daarvoor is het wel noodzakelijk de begraafplaatsen ook een lichte upgrade te geven conform bovenstaand voorstel.

Zo komt op termijn geld binnen van de rechthebbenden van graven voor onbepaalde tijd.
Tevens zal door aanpassing van de kortingsfactor naar 90% op het de afkoop van het onderhoud de toevoeging aan de voorziening stijgen.
De in dit besluit geformuleerde maatregelen moeten zorgen voor extra uitgiftes. Deze extra uitgiftes zijn een prognose en bieden dus geen 100% zekerheid. Dit geldt eveneens voor de geraamde toename van het aantal uitgiftes als gevolg van stijging van het sterftecijfer.

De ontwikkeling van het saldo van de voorziening is afhankelijk van de toekomstige onttrekkingen en toevoegingen. Jaarlijks dient het saldo gemonitord te worden om de ontwikkeling te volgen en tijdig te kunnen ingrijpen indien een terugloop wordt verwacht.

In het coalitieakkoord “Daadkrachtig en kerngericht 2020-2022” is een reservering opgenomen voor de actualisatie van het beleid voor de begraafplaatsen. Door besluitvorming over de verhoging van de Onroerendzaakbelasting is het structureel saldo op de begroting toegenomen. Hierin zijn de budgetten opgenomen conform beslispunt 4. De voorziening voor het onderhoud laat het volgende beeld zien door de voorgestelde maatregelen:

Over de financiële voortgang van het product begraafplaatsen zal u worden geïnformeerd via de rapportages die onderdeel zijn van de gemeentelijke planning- en controlcyclus.

9 Communicatie
Gezien de verwachte emoties bij rechthebbenden die een rol kunnen spelen rondom het begraven zal bij de uitwerking van het beleid de communicatie met rechthebbenden van de graven en urnenissen zorgvuldig worden gecommuniceerd. Waar mogelijk worden zij betrokken in het proces van realisatie van verbeteringen op de begraafplaatsen.

10 Burgerparticipatie
Er zal per begraafplaats worden bekeken in hoeverre burgerparticipatie een rol kan krijgen bij de uitwerking van het beleidsplan.

11 Deregulering
Er is geen sprake van deregulering.

12 Achtergrondinformatie
Niet van toepassing

Bijlagen:
- Raadsbesluit
- Beleidsplan begraafplaatsen 2020-2030
- Beheerverordening begraafplaatsen Buren 2020
- Was-Wordt’ lijst van de verordening

Inlichtingen bij:
Naam: P. van Engelen
Team: Beheer

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
14 juli 2020	**D.058062**	**D.058063** **Z.010960**

Onderwerp **Nieuw beleid begraafplaatsen (periode 2020 – 2030)**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 12 mei 2020

besluit:

1. Het bijgevoegde beleidsplan Begraafplaatsenbeleid 2020 - 2030 vast te stellen met de volgende maatregelen:
    a. de rechthebbenden van de graven voor onbepaalde tijd laten meebetalen aan het beheer van de begraafplaatsen vanaf 2030;
    b. bij het hergebruik van een graf voor onbepaalde tijd het grafrecht om te zetten in een grafrecht voor bepaalde tijd conform de beheerverordening.
2. De kwaliteit van de begraafplaatsen te verbeteren en hiervoor in 2020 € 52.700 beschikbaar te stellen uit de in 2020 vastgestelde OZB opbrengst. De kosten in 2021 (€ 58.300) en latere jaren (€ 43.300) te verwerken in de kadernota 2021/concept begroting 2021.;
3. Een krediet van € 102.000 beschikbaar te stellen voor eenmalige aanpassingen en af te schrijven in 20/40 jaar.
4. De kortingsfactor op het tarief afkoop onderhoud te stellen op 90%;
5. Uitvoeren van een onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de verschillende gebouwen op de begraafplaatsen waarbij rekening wordt gehouden met onder andere aspecten als historie, functionaliteit, behoefte, kosten;
6. Vaststellen van de Beheerverordening begraafplaatsen 2020;
7. Begrotingswijziging 2020, nummer 7 vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare vergadering14 juli 2020

De griffier, De voorzitter,

G. van Droffelaar J.A. de Boer MSc

gemeente Buren

Beleidsplan begraafplaatsen 2020-2030

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3
1.1 Aanleiding voor dit beleidsplan 3
1.2 Doel en functie van dit plan 3
1.3 Reikwijdte van het plan 3
1.4 Opbouw van dit beleidsplan 3
2 Algemene kaders en visie gemeentelijke begraafplaatsen 4
2.1 Inleiding 4
2.2 Algemene kaders 4
2.3 Visie gemeentelijke begraafplaatsen Buren 5
3 Ontwikkeling bevolking en begravingen 7
4 Grafuitgifte 9
4.1 Inleiding 9
4.2 Grafrusttermijn 20 jaar 9
4.3 Uitgifte graven 9
4.4 Vervallen verklaren grafrechten zonder rechthebbenden 10
4.5 Plaatsing urnen in en op graven 10
5 Inrichting begraafplaatsen 11
5.1 Ruiming van graven 11
5.2 Bijzondere en monumentale graven 11
5.3 Monument ongeboren kind 12
5.4 Kindergraven 12
5.5 As voorzieningen 13
5.6 Herinrichting oude grafvelden 13
5.7 Natuurlijk begraven 15
6 Beheer begraafplaatsen en graven 16
6.1 Kwaliteitsniveaus 16
6.2 Aanschrijven slecht onderhoud graven 16
6.3 Betalen onderhoud onbepaalde tijd graven 17
7 Gebouwen beheer 18
8 Financiën 20
8.1 Inleiding 20
8.2 Exploitatie begraafplaatsen 20
8.3 Voorzieningen 20
8.4 Toekomstperspectief 21

1 Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan voor de begraafplaatsen in gemeente Buren voor de periode 2020- 2030. Het plan bevat de standpunten van het gemeentebestuur voor (her)inrichting, beheer, onderhoud en gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen.

1.1 Aanleiding voor dit beleidsplan

Een beleidsplan voor de begraafplaatsen is eerder opgesteld in 2005. Inmiddels zijn er wijzigingen in de wetgeving en ontwikkelingen die van invloed zijn op de wijze van begraven en gebruik van de begraafplaatsen. In 2015 is de Visie op de openbare ruimte vastgesteld met daarin de kwaliteitskaders waaraan de begraafplaatsen moeten voldoen. Het beheer van de begraafplaatsen wordt consequent op dezelfde manier uitgevoerd op basis van dit vastgestelde kwaliteitskader. Waarom dan nu een beleidsplan? De hoeveelheid beschikbare graven op een aantal begraafplaatsen ten opzichte van de behoefte aan graven de komende jaren vragen aandacht. Verder is er een lage kostendekkendheid op het product begraven en de ingestelde voorziening laat een negatieve ontwikkeling zien de komende jaren. Dit laatste is niet toegestaan op basis van de financiële regelgeving. Dit samen vormt een directe aanleiding voor het vastleggen van de beleidsuitgangspunten.

1.2 Doel en functie van dit plan

Het “Beleidsplan begraafplaatsen gemeente Buren” bevat het beleid voor beheer en gebruik van de begraafplaatsen in onze gemeente. Tevens is hierin beleid opgenomen voor de inrichting van (nieuwe delen op) de begraafplaatsen. Daarmee geeft dit plan invulling aan de vraag hoe we omgaan met onze begraafplaatsen, aan welke randvoorwaarden we moeten voldoen, welke standpunten de gemeente hanteert, hoe we dit gaan uitvoeren en wat de financiële situatie is van de begraafplaatsen. De inrichting van de verschillende begraafplaatsen staat aan de basis van de verschillende functies die er nu worden uitgevoerd. Daarnaast is de veranderende kijk op de uitvaart, de wettelijke plichten waar de gemeente aan moet voldoen en de financiële stand van zaken van belang voor uitvoering van het beheer.

1.3 Reikwijdte van het plan

Dit beleidsplan is van toepassing voor alle gemeentelijke begraafplaatsen in de gemeente Buren. In de Wet op de lijkbezorging is vastgelegd wat de verplichtingen en taken zijn van de gemeente op gebied van begraven. De reikwijdte van dit plan valt daarmee samen met de noodzaak om te voldoen aan deze wetgeving. Hoe de gemeente hieraan invulling geeft is een verantwoordelijkheid van de gemeente zelf. In dit beleidsplan treft u daarom onze visie op het beheer van de begraafplaatsen in gemeente Buren aan en hoe dit verder wordt uitgewerkt.

1.4 Opbouw van dit beleidsplan

In hoofdstuk 2 treft u een beschrijving van het kader rond de begraafplaatsen in de gemeente aan. Hierin zijn het wettelijke kader en gemeentelijk kader beschreven. Tevens wordt de visie op de begraafplaatsen gegeven. Dit hoofdstuk vormt de basis voor de uitwerking in de vervolg hoofdstukken. In hoofdstuk 3 wordt de demografische ontwikkeling beschreven en wat voor effect dit heeft op de begraafplaatsen. Wat voor effect de visie heeft op het grafuitgifte, de inrichting en het beheer van de begraafplaatsen wordt weergegeven in hoofdstuk 4, 5 en 6. De situatie omtrent de aanwezige gebouwen wordt weergegeven in hoofdstuk 7, gevolgd door de financiële situatie in hoofdstuk 8.

2 Algemene kaders en visie gemeentelijke begraafplaatsen

2.1 Inleiding

De gemeente Buren wil ruimte bieden voor invulling van individuele wensen zonder de collectieve betekenis van de begraafplaatsen uit het oog te verliezen. De ruimte wordt echter wel beperkt door de kaders die zijn gesteld. Dit kader wordt gevormd door wetgeving en technische randvoorwaarden rond inrichting en beheer. In dit hoofdstuk worden de kaders weergegeven en daarnaast de visie op de begraafplaatsen. De kaders en visie vormen de basis voor de verdere uitwerking.

2.2 Algemene kaders

Wet op de lijkbezorging

De belangrijkste regels voor begraafplaatsen zijn vastgelegd in de Wet op de Lijkbezorging. Hierin zijn wettelijke (dus bindende) voorschriften opgenomen, inclusief sancties. In aanvulling op deze wet gelden twee besluiten die regels met een bindend karakter geven namelijk het Besluit op de lijkbezorging en het activiteitenbesluit Milieubeheer. Deze laatste heeft vooral betrekking op crematoria. De laatste aanpassing van de Wet op de Lijkbezorging dateert van 2010.
De Wet op de Lijkbezorging bevat regels die ervoor zorgen dat met het stoffelijk overschot van een overledene ordelijk wordt omgegaan. Daarnaast bevat de wet technische voorschriften om het proces van lijkvertering of lijkverbranding goed te laten verlopen. Enkele belangrijke onderwerpen die in deze wet worden geregeld zijn:

- Elke gemeente moet gelegenheid bieden tot begraven. Dit kan op zowel een algemene als bijzondere begraafplaats zijn. Bijzondere begraafplaatsen zijn begraafplaatsen van een privépersoon, een onderneming of een kerkgenootschap;
- Indien niemand in de lijkbezorging van een overledene voorziet dan dient de gemeente waar de overledene zich bevindt hiervoor zorg te dragen, de zogenaamde uitvaart van gemeentewege. Indien de identiteit bekend is dan mag tot begraving of crematie worden overgegaan. Is de identiteit niet bekend dan dient altijd begraven te worden;
- De wet op de lijkbezorging kent twee type graven, namelijk een graf met een ‘uitsluitend recht’ en een ‘algemeen graf’. In beide graven blijft een overledene minstens 10 jaar begraven, de zogenaamde grafrusttermijn;
- Een graf met ‘uitsluitend recht’ kan op verzoek telkens (dus onbeperkt) met maximaal 20 jaar worden verlengd. De rechthebbende van een graf met ‘uitsluitend recht’ bepaalt wie in dat graf wordt begraven;
- Een ‘algemeen graf’ is een graf met een korte looptijd (ligtijd eigenlijk), meestal 10 jaar, waarin personen worden begraven die niet voor een eigen graf kiezen. Het is meestal een 2- of 3-persoons graf, waarin 2 of 3 mensen komen te liggen, die onderling geen enkele band hebben en geheel vreemden van elkaar zijn. Op een ‘algemeen graf’ rusten geen rechten, deze graven worden na de looptijd geruimd. Deze graven worden ook gebruikt om uitvaarten van gemeentewege te verzorgen;
- In geval van kennelijke verwaarlozing van het onderhoud van een graf waarop een ‘uitsluitend recht’ berust (voor zover dat onderhoud niet op de houder van de begraafplaats berust) kan dit schriftelijk worden gemeld door de houder van de begraafplaats. Als de rechthebbende niet alsnog in het onderhoud voorziet vervalt het grafrecht 5 jaar nadat de houder van de begraafplaats de mededeling op de begraafplaats heeft geplaatst.

Ook de toedeling van bevoegdheden rond het begraven is geregeld in de Wet op de lijkbezorging. Hierin is aangegeven dat de gemeenteraad bevoegd is voor het aanwijzen van locaties voor de

inrichting of uitbreiding van begraafplaatsen. Het College van Burgemeester en wethouders (B&W) houden toezicht op de begraafplaatsen. Zij kan de gemeenteraad voorstellen bij verordening nadere regels te stellen.

Besluit op de lijkbezorging
Dit besluit bevat aanvullende bepalingen op de Wet op de Lijkbezorging. Deze regels zijn bindend. De belangrijkste voor de inrichting van een begraafplaats zijn:

- De afstand tussen de graven onderling bedraagt tenminste dertig centimeter;
- Boven de bovenste kist of het bovenste omhulsel bevindt zich een laag grond van tenminste vijfenzestig centimeter;
- Ten hoogste 3 overledenen mogen boven elkaar worden begraven, mits boven elk omhulsel een laag grond van dertig centimeter wordt aangebracht, die bij een volgende begraving niet wordt geroerd;
- De graven bevinden zich tenminste dertig centimeter boven het niveau van de gemiddeld hoogste grondwaterstand.

Naast genoemde wetgeving is er ook gemeentelijke regelgeving opgesteld in de vorm van verordeningen en regelingen:

- Beheerverordening begraafplaatsen (inwerkingtreding 1 augustus 2018):
  In deze verordening van gemeente Buren zijn regels opgenomen voor allerhande zaken die zich op de begraafplaats (kunnen) voordoen, zoals regels voor orde en rust, de procedures voor het begraven en de indeling van graven, de uitgifte en verlengen van grafrechten, de regels voor de grafbedekking, de instandhouding van historische en bijzondere graven en het bijhouden van een register;
- Uitvoeringsbesluit graven en asbezorging gemeente Buren 2018 en Uitvoeringsbesluit grafbedekking gemeente Buren 2018:
  Nadere regels met betrekking tot grafformaten, grafbedekking en het register zijn opgenomen in deze uitvoeringsbesluiten. Deze regels zijn een nadere uitwerking door het College van B&W van de door de raad vastgestelde verordening;
- Verordening op de heffing en de invordering van lijkbezorgingsrechten:
  in deze verordening van gemeente Buren zijn de lijkbezorgingsrechten opgenomen en welke tarieven hiervoor worden gehanteerd. Deze verordening wordt jaarlijks geactualiseerd;

Gemeentelijke verordeningen zijn in principe een keuze van de gemeenteraad en vormen daarmee geen hard kader, zoals wel het geval is bij wetgeving. Verordeningen zijn beïnvloedbaar door de gemeenteraad en vaak het gevolg van het beleidskader. Op basis van een verordening kan het college van B&W een regeling vaststellen die nadere invulling geeft aan de verordening. Verordeningen en regelingen zijn dus geen wetgeving. Echter, voor het beleid op de begraafplaatsen vormen deze verordeningen en regelingen het gemeentelijk kader. Daarom zijn deze verordeningen en regelingen toch opgenomen in dit hoofdstuk.

2.3 Visie gemeentelijke begraafplaatsen Buren

De indeling van de gemeentelijke begraafplaatsen is overzichtelijk maar wel voor iedere kern uniek. Op elke begraafplaats komen dezelfde onderdelen van inrichting voor zoals een afsluitbare toegangspoort, begrenzende beplanting om de begraafplaats heen en lagere beplantingsvormen op de begraafplaats. De begraafplaats bestaat daardoor uit verschillende vakken. De rust is op elke begraafplaats merkbaar. De functie begraven en gedenken vormt duidelijk de hoofdfunctie. De uitstra-

ling van de begraafplaatsen is eenvoud en rust. Deze uitstraling dient ook in de toekomst bewaard te blijven.

De begraafplaatsen dienen invulling te geven aan de hoofdfunctie op de begraafplaatsen. De gemeente wil hier graag in meegaan en streeft naar een zorgvuldig onderhoud van het groen en de paden op de begraafplaatsen. Het groen en de paden vormen de hoofdstructuur van de begraafplaats waarin de graven hun plek vinden. De begraafplaatsen worden onderhouden op hoog niveau.

Het beheer en onderhoud van de begraafplaatsen sluit aan bij de visie op inrichting en beleving van de begraafplaatsen. Schone en netjes onderhouden begraafplaatsen, alle bestaande gemeentelijke begraafplaatsen in stand houden, een overzichtelijke administratie, financiële duidelijkheid, een helder beleid en ruimte voor individuele wensen van nabestaanden binnen de kaders die zijn gesteld.

3 Ontwikkeling bevolking en begravingen

De gemeente Buren is een samengevoegde gemeente met 14 kernen en heeft bijna 27.000 inwoners. De gemeente heeft 12 begraafplaatsen in beheer en onderhoud. De kernen Buren, Lienden en Maurik hebben ieder twee algemene begraafplaatsen. De vier oude begraafplaatsen in deze kernen zijn op dit moment alleen in gebruik voor bijzettingen in bestaande graven, niet voor her uitgifte van graven die weer beschikbaar zijn omdat de grafrechten zijn vervallen. Beusichem, Eck en Wiel, Ingen, Ravenswaaij en Zoelmond hebben elk één begraafplaats met zowel een oud als nieuw gedeelte. De gezamenlijke begraafplaats van Zoelen en Kerk-Avezaath ligt in het buitengebied en wordt in de volksmond “begraafplaats Zoelen” genoemd. De begraafplaats in Ravenswaaij ligt in het buitengebied tussen Ravenswaaij en Zoelmond. Alle overige begraafplaatsen liggen min of meer in of dicht tegen de betreffende kern aan.

De dorpen Asch, Erichem, Ommeren en Rijswijk hebben geen ‘algemene’ (= gemeentelijke) begraafplaats, maar wel een ‘bijzondere’ (= kerkelijke) begraafplaats. Ommeren, Erichem, Rijswijk en Asch hebben een Nederlands Hervormde begraafplaats. Daarnaast zijn er naast de gemeentelijke begraafplaatsen ook bijzondere (kerkelijke) begraafplaatsen in Buren, Maurik, Ravenswaaij en Zoelen.

Op de algemene begraafplaatsen zijn vrijwel alle voorzieningen voor begraven aanwezig, zoals algemene en particuliere graven en urnenvoorzieningen.

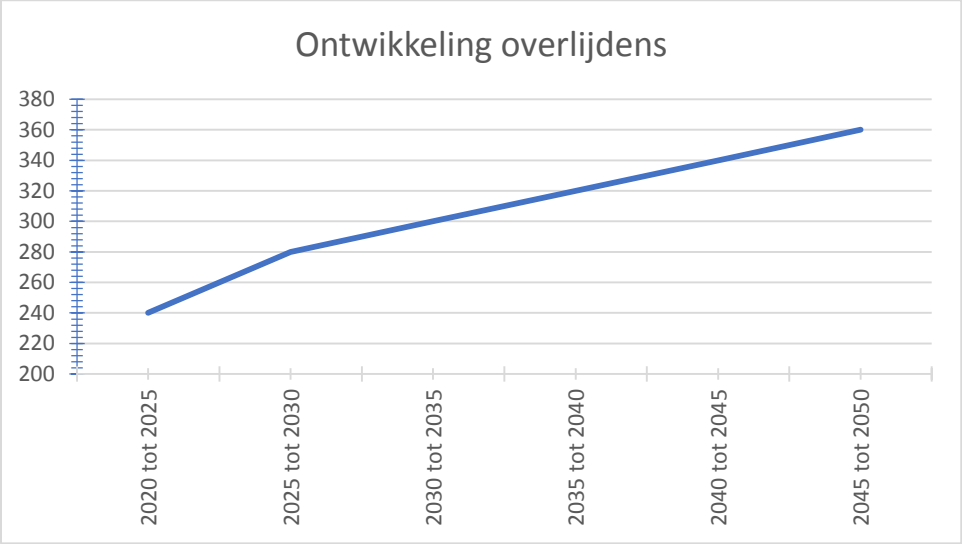
Graven kunnen met verschillende rechten op een begraafplaats aanwezig zijn. Op de begraafplaatsen in de gemeente Buren zijn op de oude (delen van de) begraafplaatsen veel graven voor onbepaalde tijd aanwezig. Deze graven kennen geen einddatum en blijven onder twee voorwaarden op de begraafplaats aanwezig. Ten eerste is er een rechthebbende aanwezig en ten tweede het graf wordt onderhouden. Bij graven met rechten voor bepaalde tijd is er een einddatum aan de rechten verbonden, na die einddatum kunnen nabestaanden de rechten verlengen of afstand doen. Nadat afstand is gedaan is een graf weer beschikbaar voor een nieuwe uitgifte. Op de oude (delen van de) begraafplaatsen zijn naast de beperking door de aanwezigheid van onbepaalde tijd graven ook de graven te dicht op elkaar geplaatst waardoor in deze graven begraven nauwelijks mogelijk is. In deze oude (delen van de) begraafplaatsen worden uitsluitend bijzettingen in bestaande graven uitgevoerd.

Op basis van de beschikbare informatie in de administratie is het volgende overzicht te geven van de beschikbare capaciteit op de begraafplaatsen:

	Aantal uitgegeven nieuwe graven						
Begraafplaats	2016	2017	2018	2019	gemiddeld per jaar	direct beschikbare graven	resterende jaren
Beusichem	2	4	3	6	4	30	8
Buren oud	3	4	1	1	2		
Buren nieuw	3	0	1	3	2	200	114
Eck en Wiel nieuw	3	1	1	2	2	66	38
Eck en Wiel oud	0	0	0	0	0		
Ingen	1	0	3	1	1	36	29
Lienden oud	0	0	0	0	0		
Lienden nieuw	11	8	11	6	9	326	36
Maurik oud	0	0	0	0	0		
Maurik nieuw	2	4	0	3	2	99	44
Ravenswaaij	2	2	0	0	1	26	26
Zoelen	9	11	5	8	8	89	11
Zoelmond	0	2	2	2	2	120	80

Zoals zichtbaar in het overzicht is er op de begraafplaatsen in Zoelen en Beusichem als eerste behoefte aan nieuwe graven. Op deze begraafplaatsen worden naar verwachting komende jaren weinig graven verlengd, waardoor er weer graven beschikbaar komen. Ook zijn er op de oude gedeeltes graven beschikbaar gekomen maar door de beperkte ruimte is het uitgeven van nieuwe graven nauwelijks mogelijk. Het is hier dan ook erg belangrijk om oude velden te gaan herinrichten zodat er genoeg ruimte voor de middellange en lange termijn aanwezig is. Dit wordt verder uitgewerkt in paragraaf 5.6.

Als gekeken wordt naar het aantal begravingen, urn bijzettingen en verstrooiingen ten opzichte van het aantal overlijdens in de gemeente Buren dan blijkt dat gemiddeld 50 procent van de overledenen op de gemeentelijke begraafplaatsen terecht komt. Dit is onder andere te verklaren door het groot aantal bijzondere begraafplaatsen binnen de gemeente en toename van het aantal crematoria in de regio. Op basis van de prognoses van het aantal overlijdens in de gemeente Buren is het volgende beeld te geven:

In deze grafiek is te zien dat het aantal overlijdens de komende jaren zal stijgen in de gemeente Buren. Met een gelijkblijvend aandeel van overledenen die naar de gemeentelijke begraafplaats komen zal er een toename zijn van 100 overledenen in 2019 naar 171 overledenen in 2035 die begraven worden of waarvan de as op de gemeentelijke begraafplaats terecht komt.

Als deze ontwikkeling juist is dan betekent dit dat er op de begraafplaatsen Beusichem en Zoelen komende jaren met herinrichting van grafvelden gestart moet worden om in de behoefte aan nieuwe graven te blijven voorzien.

Beleidspunten:

- *De gemeentelijke begraafplaatsen bieden gelegenheid tot begraven en as bestemming;*
- *Om in de behoefte te voorzien zullen op de begraafplaatsen Beusichem en Zoelen grafvelden heringericht moeten worden.*

4 Grafuitgifte

4.1 Inleiding

Het hoofddoel van de begraafplaatsen is voorzien in de lijkbezorging. Belangrijk hierbij zijn de kaders en uitgangspunten voor het gebruik van de graven. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste uitgangspunten voor grafuitgifte uitgewerkt.

4.2 Grafrusttermijn 20 jaar

Op basis van de wetgeving is de grafrusttermijn gesteld op 10 jaar. Dit houdt in dat een graf gedurende 10 jaar ongeroerd moet blijven zodat de aanwezige stoffelijke resten voldoende tijd hebben om te verteren. Reeds decennia is bekend dat in de gemeente Buren door de grondslag (rivierklei) en hoge grondwaterstanden de lijkvertering vaak langer duurt dan de gestelde 10 jaar. Om die reden wordt in de gemeente Buren een grafrusttermijn gehanteerd van 20 jaar. Dit houdt in dat graven altijd 20 jaar op de begraafplaats aanwezig blijven ook al is er door de nabestaanden afstand gedaan. Ook werkt de gemeente niet mee aan verzoeken van rechthebbenden om een graf eerder te ruimen om opnieuw in gebruik te nemen als de 20 jaar grafrust nog niet is verstreken.

Beleidspunt:

- *De gemeente Buren hanteert een grafrusttermijn van 20 jaar.*

4.3 Uitgifte graven

Gemeente Buren is een samengestelde gemeente. In sommige van de oorspronkelijke gemeenten is de uitgifte van graven voor onbepaalde tijd al rond 1980 stopgezet. Daarna zijn de andere gemeenten gevolgd met de samenvoeging tot de huidige gemeente Buren in 1999.

Op basis van de aanwezige informatie in de administratie is duidelijk geworden dat er circa 1.800 graven aanwezig zijn met rechten voor onbepaalde tijd. Dit is 22% van het totaal aantal aanwezige graven.

Op de begraafplaatsen in de gemeente Buren wordt in 1 of 2 lagen begraven afhankelijk van de grondwaterstand. Concreet houdt dit in dat op de nieuwe begraafplaats in Buren aan de Blatensedijk uitsluitend nog in 1 laag wordt begraven. De grondwaterstand is hier dusdanig hoog dat met het begraven in twee lagen niet wordt voldaan aan de wettelijke eisen. De vertering van stoffelijke resten zal hierdoor in de diepste laag nauwelijks plaatsvinden. Aangezien de capaciteit op de begraafplaats ruim voldoende is zal dit geen problemen in de toekomst opleveren.

Als een graf vol is maar de rechthebbende alsnog het graf wil behouden voor nieuwe overledenen, dan moet het graf leeg worden gehaald. Met het leeghalen van het graf komen de rechten te vervallen, ook de grafrechten voor onbepaalde tijd. Het graf was in het verleden uitgegeven voor 2 overledenen en die zijn in het graf begraven geweest. Als het graf opnieuw wordt uitgegeven dan worden er nieuwe rechten gevestigd voor bepaalde tijd. De nieuwe uitgifte van deze graven kan worden belemmerd door de ligging en het formaat van het graf. Of doordat de vertering van de stoffelijke resten door de bodemgesteldheid of grondwaterstand niet volledig heeft plaats gevonden. In het algemeen geeft de gemeente medewerking aan dergelijke verzoeken mits de grafrusttermijn van 20 jaar is verstreken en het ook mogelijk is. Bij de uitgifte van de graven wordt gelijk gekeken of er voldoende ruimte aanwezig is. Is het niet mogelijk een (keuze)graf in gebruik te nemen, dan geschiedt de uitgifte volgens de standaardprocedure: grafuitgifte op volgorde van de huidige rij waarin op dat moment wordt begraven. Als bij het openen van het graf blijkt dat de vertering van de stoffelijke resten onvoldoende heeft plaats gevonden dan wordt het graf direct gesloten en samen met de familie een ander graf uitgekozen.

Beleidspunten:

- *Graven worden uitgegeven met rechten voor bepaalde tijd;*
- *Er wordt in twee lagen begraven met uitzondering van de nieuwe begraafplaats Buren – Blatensedijk;*
- *Als een graf vol is (alle beschikbare lagen zijn gebruikt) dan kan op verzoek van de rechthebbende het graf leeg worden gemaakt en opnieuw in gebruik genomen worden met nieuwe rechten indien de omstandigheden dit toe laten.*

4.4 Vervallen verklaren grafrechten zonder rechthebbenden

In de wet op de lijkbezorging is opgenomen dat de houder van de begraafplaats mededelingen doet aan de rechthebbende van het graf waarvan het adres bekend is bij de gemeente. Dit houdt in dat de rechthebbende zelf verantwoordelijk is voor het actueel houden van de adresgegevens. Indien de rechthebbende niet op een aanschrijven reageert dan dient de mededeling bekend te worden gemaakt bij het graf en op de begraafplaats.

De gemeente Buren heeft in de periode 2005-2009 bordjes geplaatst bij graven waarvan duidelijk was dat de gegevens van de rechthebbenden ontbraken of onjuist waren. Op de begraafplaatsen waar capaciteit tekort was zijn de graven grootschalig geruimd om weer ruimte voor nieuwe graven vrij te krijgen.

Het is belangrijk om een dergelijke actie weer uit te voeren als er begraafplaatsen zijn waar capaciteit nodig is. Door middel van een controle in de gemeentelijke basisadministratie (GBA) kan gekeken worden of de gegevens van de rechthebbenden nog kloppen. Is dit niet het geval dan dienen er gedurende een jaar bordjes geplaatst te worden waarop nabestaanden worden verzocht zich te melden. Hiermee wordt de administratie van de rechthebbenden weer compleet en actueel. Indien na de periode van een jaar de nabestaanden zich niet hebben gemeld zullen conform de wet op de lijkbezorging de rechten vervallen aan de gemeente waarna tot ruiming van het graf wordt overgegaan.

Beleidspunten:

- *De gemeente Buren schrijft rechthebbenden van graven aan conform de wettelijke bepalingen;*
- *Indien een rechthebbende niet reageert binnen de gestelde termijn dan wordt een bordje bij het graf geplaatst en een mededeling in het mededelingenbord opgehangen;*
- *Indien 1 jaar na plaatsing van het bordje bij het graf een nabestaande zich niet heeft gemeld dan komen de grafrechten te vervallen en wordt het graf geruimd.*

4.5 Plaatsing urnen in en op graven

Het merendeel van de overledenen in de gemeente Buren wordt begraven. Er is wel een toename van het aantal crematies zichtbaar. Om in de behoefte van nabestaanden te voorzien om de as een plekje te geven, zijn er op verschillende begraafplaatsen urnenvoorzieningen aanwezig. Ook is het mogelijk om urnen in een graf te plaatsen. Hier zit echter wel een beperking aan: uitsluitend als er nog een laag beschikbaar is in het graf (dus er is maar één overledene begraven in een graf van twee lagen) dan mogen er nog maximaal twee urnen geplaatst worden. Als alle lagen van een graf in gebruik zijn dan is het alleen mogelijk om as te verstrooien op een graf. Hiermee voldoet de gemeente aan de wetgeving waarin is opgenomen dat de 65 cm dikke grondlaag boven het graf onaangetast moet blijven.

Beleidspunt:

- *Het plaatsen van urnen ín een graf is uitsluitend toegestaan als er nog één laag beschikbaar is. Indien geen lagen meer beschikbaar zijn dan mag er alleen as worden verstrooid op een graf.*

5 Inrichting begraafplaatsen

5.1 Ruiming van graven

Wanneer de rechthebbende afstand doet van een graf of wanneer de grafrechten aan de gemeente vervallen omdat de rechthebbende niet bekend is wordt het graf geruimd. Het ruimen van de graven geschiedt in twee fases.

1. Bovengrondse ruiming
   In de verordening is opgenomen dat nadat afstand is gedaan van het graf het grafmonument nog 13 weken aanwezig blijft op het graf. Door nabestaanden kan dan worden besloten om het grafmonument of andere objecten en beplanting van het graf te verwijderen en elders te gebruiken of op te slaan. Indien van deze mogelijkheid geen gebruik wordt gemaakt dan zal door de gemeente het grafmonument, andere objecten en beplanting worden verwijderd. Het grafmonument wordt vernietigd. Hierna wordt de grafruimte bedekt met grind. Na bovengrondse ruiming is een graf weer beschikbaar voor nieuwe uitgifte.

2. Ondergrondse ruiming
   Als een graf weer in gebruik wordt genomen voor een nieuwe uitgifte dan worden de nog aanwezige resten verzameld en in een verzamelgraf geplaatst. Op de begraafplaatsen in de gemeente Buren zijn hiertoe verzamelgraven ingericht waarin in het verleden de stoffelijke resten bij grootschalige ruimingen zijn geplaatst. Bij individuele ruimingen is het efficiënter om de stoffelijke resten afkomstig uit een graf te plaatsen in een door de medewerker makkelijk te openen grafkelder. Hiertoe zullen deze op de begraafplaatsen moeten worden gerealiseerd.

Beleidspunten:

- *Nadat de grafrechten zijn vervallen is een monument en andere objecten en beplanting nog 13 weken beschikbaar op een graf;*
- *Na de periode van 13 weken wordt het graf bovengronds geruimd en is het graf beschikbaar voor nieuwe uitgifte. De ruimte wordt ingezaaid met gras;*
- *Als een graf weer in gebruik wordt genomen voor een nieuwe uitgifte dan worden de ondergrondse resten verzameld en in een verzamelgraf geplaatst;*
- *Op alle begraafplaatsen is een verzamelgraf aanwezig, indien gewenst wordt hiervoor een grafkelder geplaatst (kosten € 7.000 totaal voor alle begraafplaatsen).*

5.2 Bijzondere en monumentale graven

Op de gemeentelijke begraafplaatsen is een groot aantal graven aanwezig. Sommige van deze graven zijn mogelijk het behouden waard vanuit historisch of maatschappelijk oogpunt. Dit kan zijn omdat het grafmonument kenmerkend is voor een bepaalde stijlperiode of omdat de persoon die in het graf begraven ligt een bijzondere rol heeft gespeeld. In de verordening is opgenomen dat een lijst kan worden opgesteld waarop de graven staan die worden behouden. De selectie van deze monumentale graven dient zorgvuldig te worden uitgevoerd aangezien de gemeente ook verantwoordelijk is voor de instandhouding van de graven op de lijst. Alle begraafplaatsen zijn in 2007 geïnventariseerd.

Door vrijwilligers zijn 121 grafbedekkingen aangewezen als graven met een historisch belang. Er heeft destijds geen gemeentelijke toetsing plaats gevonden en er is geen lijst vastgesteld zoals aangegeven in de verordening. In het desbetreffende beleidsstuk wordt aanbevolen het beleid periodiek te evalueren. Het verdient aanbeveling deze lijst te actualiseren en de aangewezen monumenten te controleren op basis van welke criteria zij geselecteerd zijn.

Voor het beheer van deze 121 aangewezen grafbedekkingen is het geringe bedrag van € 3.000 beschikbaar voor het vrijhouden van mos aanslag enblad en kleine reparatiewerkzaamheden van die graven, waarvan geen rechthebbende bekend is. Voor het onderhoud van deze graven worden vrijwilligers gezocht. Indien deze vrijwilligers er niet zijn en de onderhoudstoestand van de graven te slecht wordt, waardoor het beschikbare budget wordt overschreden, kan worden besloten om de graven op te knapen of te verwijderen ook al staan deze op de lijst.

Graven waarin personen liggen begraven die door oorlogshandelen zijn omgekomen (de zogenaamde oorlogsgraven) worden in overleg met de Oorlogsgravenstichting in stand gehouden.

Beleidspunten:

- *De gemeente Buren laat de aanwezige lijst van monumentaal waardevolle graven op de gemeentelijke begraafplaatsen toetsen en indien nodig aanvullen;*
- *Het onderhoud van de monumentale graven wordt uitgevoerd door vrijwilligers;*
- *Indien de onderhoudstoestand van een geselecteerd graf slecht is kan worden besloten om het graf op te knappen of te verwijderen;*
- *De oorlogsgraven worden in overleg met de Oorlogsgravenstichting in stand gehouden.*

5.3 Monument ongeboren kind

Doodgeboren baby's werden vroeger stilletjes begraven in ongewijde grond. Ook nu leeft er nog veel verdriet om gestorven kinderen die nooit een duidelijke begraafplaats hebben gekregen. Het kan gaan om voldragen baby's die op onbekende plaatsen begraven zijn, maar ook om een miskraam, een kind dat gecremeerd is of na overlijden is afgestaan aan de wetenschap. Sinds februari 2019 is het mogelijk om ongeboren baby's te registreren in de Basisregistratie Persoonsgegevens. Hiermee wordt voorzien in een behoefte van nabestaanden om hun kindje te erkennen en het verlies te verwerken. Tevens is er een groeiende behoefte aan een gedenkplek voor de kinderen die zijn overleden, zowel voor als na hun geboorte. De gemeente Buren wil graag in deze behoefte voorzien en op de begraafplaatsen een gedenkplek inrichten voor kinderen als hier behoefte aan is. Bij de gedenkplek wordt de mogelijkheid geboden om een naamplaatje te plaatsen. Voor het realiseren van gedenkmonument(en) op de begraafplaats(en) wordt een budget gereserveerd van € 10.000.

Beleidspunten:

- *De gemeente Buren richt op de begraafplaatsen een gedenkplek in voor overleden kinderen;*
- *Op de gedenkplek wordt de mogelijkheid geboden om een gedenkplaatje te plaatsen, de regels hiervoor worden opgenomen in de verordening en het uitvoeringsbesluit;*
- *Een gedenkplaatje blijft 20 jaar op de gedenkplek aanwezig, hierna worden nabestaanden aangeschreven met de vraag of het plaatje gehandhaafd moet blijven;*
- *Voor het realiseren van gedenkmonument(en) op de begraafplaats(en) wordt een budget gereserveerd van € 10.000.*

5.4 Kindergraven

Het verliezen van een kind is het grootste verdriet dat een ouder kan overkomen. De mogelijkheid om een overleden kind op een speciale plek te begraven kan helpen in de rouwverwerking. Op de

begraafplaatsen in de gemeente Buren zijn wel kindergraven aanwezig maar deze liggen tussen de andere graven. De maatvoering van kindergraven is kleiner dan een gewoon graf waardoor in de grafrijen een rommelig beeld ontstaat met verspringende maten. Voorgesteld wordt om in combinatie met de herinrichting van de oude grafvelden op de begraafplaatsen aparte delen in te richten voor kindergraven (zie ook paragraaf 5.6).

Beleidspunt:

- *Op de begraafplaatsen wordt de mogelijkheid geboden om op een apart gedeelte kinderen in speciale graven te begraven.*

5.5 As voorzieningen

Met de opkomst van het cremeren is er behoefte ontstaan aan urnenvoorzieningen. Op een aantal begraafplaatsen in de gemeente Buren zijn urnenmuren aanwezig. Dit zijn gesloten nissen waar twee urnen in geplaatst kunnen worden. De nissen die leeg zijn worden met een tijdelijke plaat afgesloten. De gebruikte platen verschillen sterk in materiaalgebruik en kwaliteit op de verschillende begraafplaatsen. Hierdoor maken de urnenmuren een rommelige indruk. Voorgesteld wordt om de ongebruikte urnen nissen op alle begraafplaatsen te voorzien van eenzelfde afsluitplaat. Hiervoor wordt € 20.000 gereserveerd.

Een andere vorm voor het plaatsen van urnen zijn urnengraven. Hierbij worden 1 of 2 urnen in de grond begraven. Op een urnengraf is het mogelijk om een monument te plaatsen. Urnengraven hebben een andere maatvoering dan gewone graven, zij zijn kleiner. Voorgesteld wordt om in combinatie met de herinrichting van de oude grafvelden op de begraafplaatsen aparte delen in te richten voor urnengraven (zie ook paragraaf 5.6).

Beleidspunten:

- *Op de begraafplaatsen wordt de mogelijkheid geboden om een urn te plaatsen in een nis of in een urnengraf;*
- *De urnen nissen die nog niet in gebruik zijn worden op alle begraafplaatsen voorzien van eenzelfde afdekplaat. Hiervoor wordt een budget vrijgemaakt van € 20.000.*

5.6 Herinrichting oude grafvelden

Op een groot aantal begraafplaatsen in de gemeente Buren zijn oude grafvelden aanwezig waarbij de grafmaten te klein zijn voor de huidige gebruikte kisten en machines. Verder werden graven in het verleden vaak aan elkaar aangesloten (zowel aan de zijkanten als de kopse kanten) waardoor de velden zonder tussenruimtes zijn gerealiseerd. Als iemand een graf wil bereiken zal deze over andere graven heen moeten lopen. In de huidige situatie zijn deze velden niet bruikbaar voor nieuwe uitgifte. Deze velden dienen dan ook heringericht te worden. Met de herinrichting van oude grafvelden wordt weer capaciteit op de begraafplaats gecreëerd voor nieuwe graven. Tevens ontstaat hiermee de mogelijkheid om de begraafplaats te vergroenen omdat er bomen en beplanting aangebracht kan worden. Herinrichting van oude grafvelden is alleen mogelijk als de grafrechten op de graven zijn vervallen. Dit is op twee manieren mogelijk:

- Nabestaanden doen afstand van het graf omdat zij het graf niet meer willen behouden.
- De grafrechten komen te vervallen omdat er geen geregistreerde rechthebbende meer is (zie paragraaf 4.4).

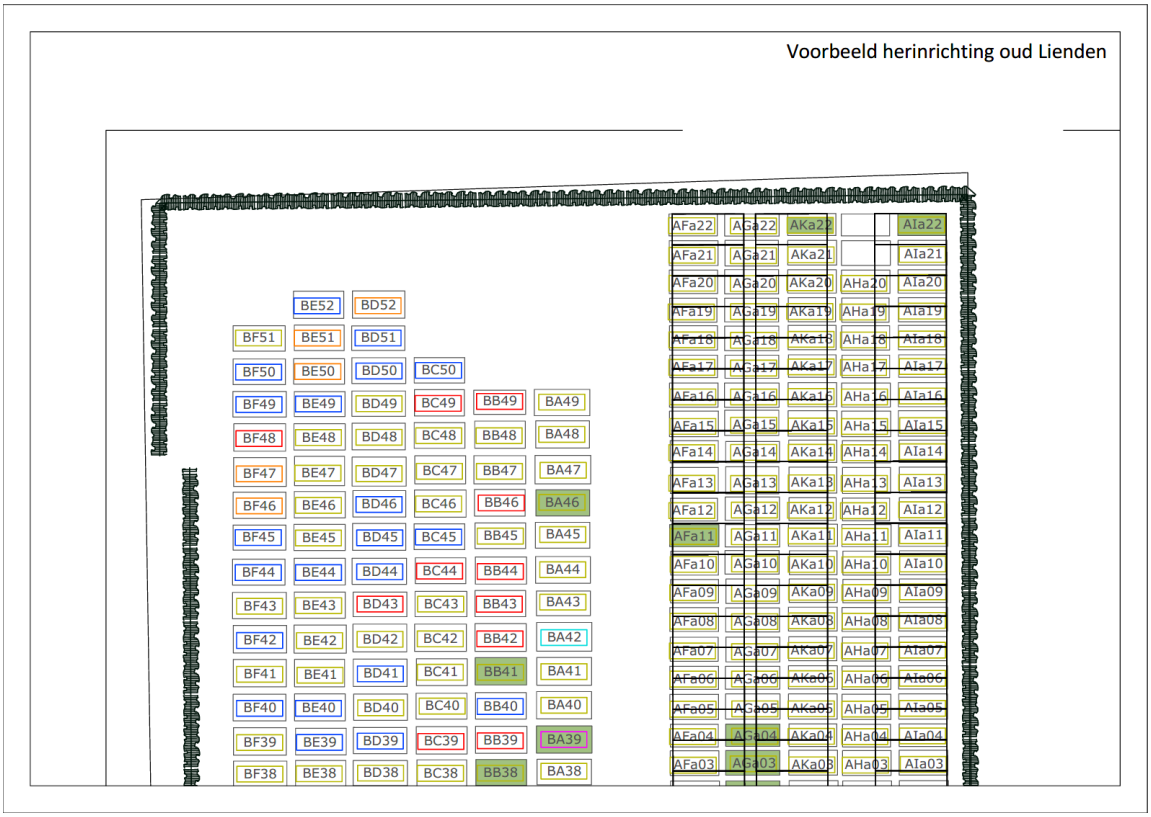
Herinrichting van de velden kan op verschillende manieren. Navolgend zijn drie methodes uitgewerkt.

1. De bestaande rijen worden opgeheven en er wordt een nieuwe structuur van graven gerealiseerd.

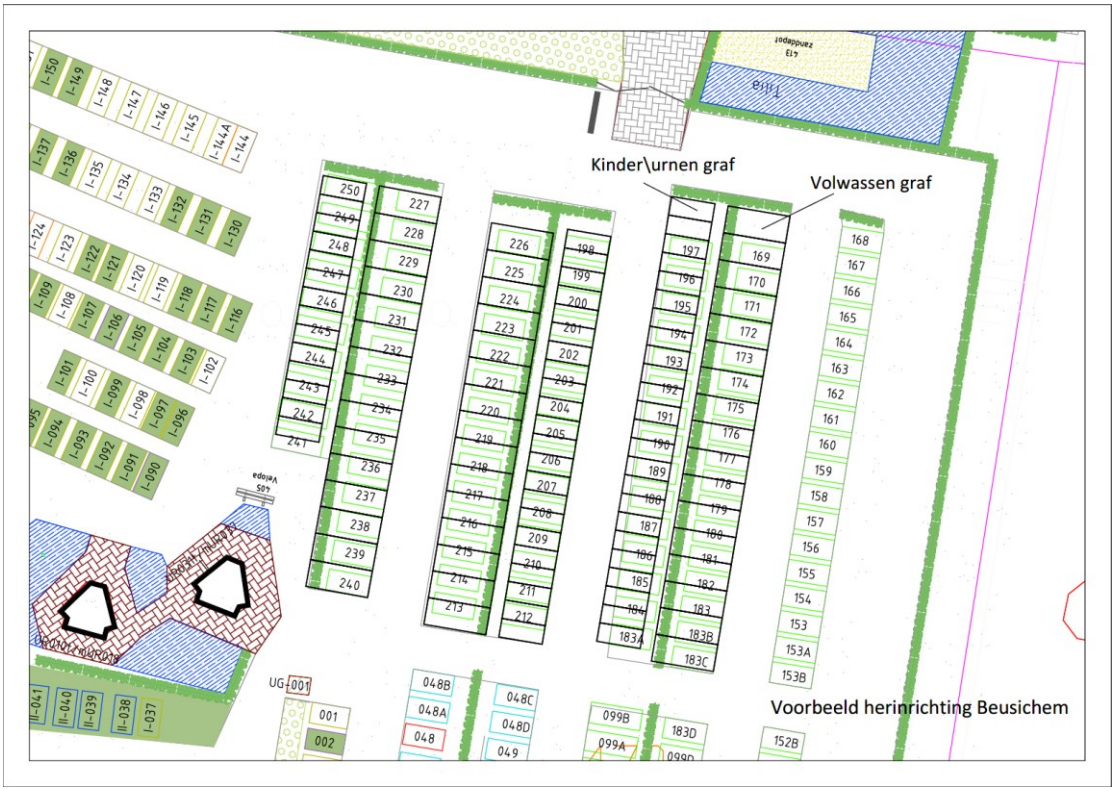

In dit voorbeeld worden 67 onbruikbare graven omgevormd naar 36 bruikbare graven met looppaden en ruimte voor hagen tussen de rijen.

2. Het verwijderen van een rij graven waardoor ruimte ontstaat voor nieuwe maatvoering van de graven, een looppad en ruimte voor een haag tussen de rijen.

3. Realiseren van urnengraven/kindergraven als vervanging van een gewone rij graven.

Doordat kinder- en urnengraven kleiner zijn ontstaat er ruimte om looppaden en groen te realiseren en krijgen de gewone graven de maatvoering die in de huidige situatie nodig is.

Per begraafplaats zal moeten worden uitgewerkt hoe de herinrichting van velden plaats gaat vinden. Naar verwachting vraagt dit € 45.000 aan investeringen en een toename van € 5.000 aan het onderhoudsbudget voor het aanbrengen van de groene hagen. Voor het uitwerken van deze varianten is binnen het team beheer geen capaciteit aanwezig. Daarom is voor extra ondersteuning voor de komende twee jaren € 30.000 geraamd. Tot deze werkzaamheden behoort ook het aanschrijven van de betrokken rechthebbenden en het houden van informatieavonden in de betrokken kernen.

Beleidspunten:

- *De herinrichting van oude grafvelden wordt komende jaren opgepakt om weer beschikbare graven te creëren en de begraafplaatsen te vergroenen;*
- *Voor de herinrichting van de velden wordt € 45.000 beschikbaar gesteld;*
- *Voor extra ondersteuning voor de uitwerking wordt de komende 2 jaar € 30.000 beschikbaar gesteld.*

5.7 Natuurlijk begraven

Zoals zichtbaar in hoofdstuk 3 heeft de nieuwe begraafplaats in Buren nog voldoende capaciteit. De aanwezige graven nemen slechts een klein gedeelte van de totale begraafplaats in. Een nieuwe ontwikkeling is de wens van nabestaanden om in een natuurlijke omgeving begraven te worden. De gemeente Buren wil deze mogelijkheid ook graag aan haar inwoners aanbieden. Het nog lege gedeelte op de begraafplaats Blatensedijk kan door middel van het aanbrengen van bossages en bloemrijke weides met minimale financiële middelen in deze groeiende behoefte voorzien. De graven die wor-

den uitgegeven zullen rechten hebben voor een periode van 30 jaar. Op de graven mag geen gedenkteken of beplanting worden aangebracht.

Beleidspunt:

- *Op de begraafplaats Buren-Blatensedijk wordt een gedeelte ingericht voor natuurlijk begraven.*

6 Beheer begraafplaatsen en graven

6.1 Kwaliteitsniveaus

Het beheer van de begraafplaatsen wordt op kwaliteitsniveau A uitgevoerd conform de vastgestelde beheerplannen. Dit houdt in dat het onderhoud wordt uitgevoerd op het hoogste niveau: de hagen worden strak geknipt en de gazons vaak gemaaid. Ook wordt de onkruidbestrijding veelvuldig uitgevoerd. Dit zorgt ervoor dat de begraafplaatsen er schoon en netjes bij liggen en het beeld strak is. Regelmatige bezoekers van begraafplaatsen houden in het algemeen hun grafmonumenten goed op orde waardoor de begraafplaatsen rust en netheid uitstralen.

Als gekeken wordt naar de paden dan worden deze netjes onkruidvrij gehouden maar de kwaliteit van de paden zelf laat te wensen over. Op dit moment is er geen budget gereserveerd voor kleinschalige en grootschalige vervanging van de paden. Hierdoor zijn verzakkingen zichtbaar en grote voegen ontstaan. Met uitsluitend onderhoudsmaatregelen is het moeilijk om op deze paden hoge kwaliteit te realiseren. In het beheerplan Wegen is vastgelegd dat de technische kwaliteit van de paden op niveau Basis moet zijn. Het areaal bestrating is 30.000 m^2 en het Basisniveau kost gemiddeld € 1,18 per jaar (prijspeil 2019). Het realiseren en behouden van de kwaliteit van het areaal verharding op de begraafplaatsen vraagt om een toename van het onderhoudsbudget met € 35.000.

Voor kleine investeringen zoals een vorstvrije kraan, meubilair en gieters en dergelijke wordt € 20.000 aangevraagd om het totaalbeeld van de begraafplaatsen te verbeteren.

Beleidspunt:

- *De begraafplaatsen worden onderhouden op kwaliteitsniveau A;*
- *Conform de technische kwaliteit Basis worden de paden tijdig (deels) vervangen of herstraat. Hiervoor wordt € 35.000 structureel beschikbaar gesteld;*
- *Er wordt € 20.000 beschikbaar gesteld voor het realiseren van kleine voorzieningen op de begraafplaatsen.*

6.2 Aanschrijven slecht onderhoud graven

Conform de geldende wet- en regelgeving is de rechthebbende verantwoordelijk voor het onderhoud van het graf. Dit houdt in dat de nabestaanden zowel het monument als de aanwezige beplanting netjes moet onderhouden. Ook mag de beplanting en aanwezige lantaarns, kaarsjes et cetera niet buiten het graf komen. Jaarlijks wordt er een ronde over de begraafplaatsen gedaan waarbij de toestand van de graven wordt gecontroleerd. Als wordt geconstateerd dat de graven niet goed worden onderhouden dan worden de nabestaanden aangeschreven met het verzoek om het graf binnen een gestelde termijn netjes te maken. Als er geen reactie komt wordt er een bordje bij het graf geplaatst. Conform de wetgeving mag bij ondeugdelijk onderhoud het grafrecht vervallen worden verklaard als er na aanschrijving geen actie wordt ondernomen. Hierna komt het graf in eigendom van de gemeente en kan het graf worden geruimd.

Als sprake is van onveilige situaties dan mag de beheerder altijd maatregelen nemen. Hierbij kan het gaan om het plat leggen van het monument of het plaatsen van een afzetting om het betreffende graf.

Beleidspunten:

- *De gemeente voert jaarlijks een inventarisatieronde uit naar de onderhoudstoestand van de graven;*
- *Bij ondeugdelijk onderhoud worden de nabestaanden aangeschreven om het graf binnen de gestelde termijn netjes te houden;*
- *Als niet wordt voldaan dan kunnen de rechten vervallen worden verklaard;*
- *Bij onveilige situaties neemt de beheerder altijd maatregelen.*

6.3 Betalen onderhoud onbepaalde tijd graven

Zoals al aangegeven zijn er op de oude (gedeeltes van de) begraafplaatsen een groot aantal graven aanwezig met rechten voor onbepaalde tijd. In 1999 zijn de laatste graven voor onbepaalde tijd uitgegeven. Het grafrecht tarief is destijds vrijwel ongewijzigd over gegaan naar een grafrecht voor 30 jaar. In dit tarief is ook een deel opgenomen voor het onderhoud van de begraafplaatsen. Het merendeel van de graven met rechten voor onbepaalde tijd liggen echter al langer dan 30 jaar. Hierdoor betalen zij niet meer mee aan het onderhoud omdat het graf voor onbepaalde tijd is aangegaan. De nabestaanden maken echter wel gebruik van de aanwezige voorzieningen (parkeerplaats, paden, watertappunten) en hun graf ligt op een keurig onderhouden groene begraafplaats. Hiernaast speelt het volgende. Op veel oudere grafvelden zijn alleen staande stenen aanwezig geweest of mogelijk zelfs nooit grafbedekking aanwezig geweest. Formeel is het onderhoud van de graflocatie voor de rechthebbende, maar zonder liggende steen wordt dit voor de rechthebbende een regelmatige taak om het graf onkruidvrij te houden. In de loop der jaren is dit onderhoud door de rechthebbende achterwege gebleven, waarna deze grafvelden door de gemeente zijn ingezaaid of met grind zijn bedekt om het aanzien van deze grafvelden te verbeteren. Deze graven zijn dus onderdeel geworden van het onderhoud van de begraafplaats maar hier wordt door de rechthebbenden niet aan meebetaald. Om de rechtsongelijkheid tussen de verschillende graven (rechthebbenden die wel en rechthebbenden die niet betalen voor onderhoud) op te heffen wordt voorgesteld om vanaf 2030 bij graven met rechten voor onbepaalde tijd onderhoud in rekening te brengen. Er is gekozen voor 2030 omdat daarmee de laatste uitgegeven graven met rechten voor onbepaalde tijd dan ook 30 jaar aanwezig zijn net als de hierna uitgegeven graven met rechten voor bepaalde tijd.

Beleidspunt:

- *Vanaf 2030 wordt bij graven met rechten voor onbepaalde tijd het tarief voor onderhoud van de begraafplaats in rekening gebracht.*

7 Gebouwen beheer

Op alle gemeentelijke begraafplaatsen staan gebouwtjes, variërend van uitsluitend een berging, een personeelsonderkomen met inpandige berging of een aula.

Drie van deze gebouwen zijn als aula ontworpen, namelijk in Zoelen, Ingen en Ravenswaaij. Het gebouw in Ravenswaaij wordt met de huidige eisen als te klein beschouwd om als aula te functioneren, de beide overige gebouwen voldoen wel aan de normen. De aula in Ingen wordt niet gebruikt, de aula in Zoelen wordt zeer mondjesmaat gebruikt (in 2018 slechts 3 keer). De gebouwen in Ravenswaaij en Zoelen zijn in 2018 geschilderd.

Ravenswaaij

Ingen

Zoelen

In Eck en Wiel, Buren – Blatense dijk en Lienden staan personeelsonderkomens met een inpandige berging. De berging in Lienden is in 2018 geschilderd. Op de overige begraafplaatsen staan uitsluitend bergingen: variërend van klein en oud in Maurik en Lienden (oude begraafplaatsen) en Beusichem tot op de nieuwe begraafplaats in Maurik een grote berging. In Zoelmond is een kleine berging beschikbaar, onderdeel van een kerkgebouw.

Uitzondering vormt het poortgebouw (oorspronkelijk personeelsonderkomen en inpandige berging) van de oude begraafplaats in Buren. Dit gebouw is een gemeentelijk monument. Daarnaast zijn in één achterwand een aantal nissen aangebracht voor urnen. Dit gebouw krijgt in 2020 een grote opknapbeurt. Tevens zal hier een nevenfunctie in worden gevestigd.

Met de overdracht van de werkzaamheden naar Avri is het gebruik van de gebouwen in principe gestopt met uitzondering van de aula's. Op basis van het huidig gebruik wordt alleen de aula op de begraafplaats in Zoelen nog af en toe gebruikt. De huidige staat van het gebouw zorgt er echter voor dat de kwaliteit van dienstverlening niet kan worden geleverd conform de beoogde hoge kwaliteit die de gemeente Buren wil realiseren.

De gebouwen worden onderhouden op basis van het Meerjaren Onderhoudsprogramma Gebouwen (MJOP). In dit plan zijn de volgende kosten opgenomen:

Begraafplaats	Raming jaarlijkse onderhoudskosten
Beusichem	€ 1.590
Buren (oud)	€ 3.980
Buren (nieuw)	€ 1.230
Eck en Wiel	€ 2.667
Ingen	€ 5.682
Lienden (oud)	€ 840
Lienden (nieuw)	€ 2.709
Maurik (oud)	€ 920
Maurik (nieuw)	€ 550

Ravenswaaij	€ 1.500
Zoelen	€ 4.195
Zoelmond	€ 650
Energielasten	€ 3.500
Totaal jaarlijkse onderhoudskosten	€ 28.100

Zoals aangegeven worden de gebouwen niet of nauwelijks voor de bedrijfsvoering van de begraafplaatsen. Voor ieder gebouw dient uitgezocht te worden of en op welke wijze de gebouwen moeten blijven. Aan de hand van de mogelijkheden zijn er verschillende scenario's denkbaar, variërend van ander gebruik tot sloop. Hierbij dient gekeken te worden naar functie, monumentale status, samenhang met het ontwerp van de begraafplaats, ander gebruik et cetera. Tot dit onderzoek is afgerond worden de gebouwen leeg gehaald, afgesloten en niet meer gebruikt, ook niet voor auladiensten op de begraafplaats Zoelen. Alle gebouwen worden onderhouden op het minimaal benodigde basisonderhoud aan de buitenzijde van de gebouwen. Dit benodigde basisonderhoud is absoluut noodzakelijk, enerzijds om te zorgen dat de buitenzijde er verzorgd uit ziet, anderzijds om te voorkomen dat door achterstallig schilderwerk houtrot en dergelijke ontstaat. Vervanging van houtwerk/kozijnen (duur groot onderhoud) wordt hiermee voorkomen.

Aan de binnenkant van de panden wordt geen onderhoud gepleegd. Geen schilder- of herstelwerk alsook het gebruikelijke schoonmaakwerk zijn stopgezet.

Een uitzondering hierin is het poortgebouw op de oude begraafplaats in Buren. Dit gebouw heeft deels al een andere functie gekregen en wordt gerenoveerd.

Beleidspunten:

- *Uitvoeren onderzoek naar gebruik gebouwen op de begraafplaatsen;*
- *Afsluiten alle gebouwen met uitzondering poortgebouw Buren-oud tot duidelijke keuze over functie en gebruik.*

8 Financiën

8.1 Inleiding

Het beheer van de begraafplaatsen is een bijzonder product in de gemeentelijke begroting omdat er niet alleen kosten zijn maar ook inkomsten voor het product worden ontvangen. In dit hoofdstuk worden de financiën van de begraafplaatsen beschouwd. Hierbij wordt gekeken naar de algemene exploitatie, de voorzieningen en naar de verwachte ontwikkelingen.

8.2 Exploitatie begraafplaatsen

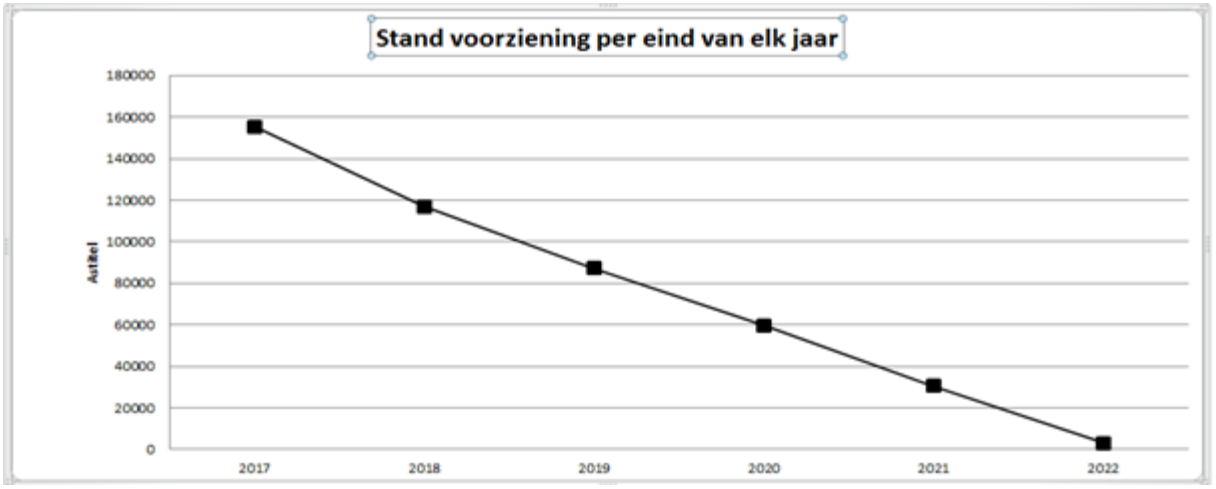
Binnen de gemeentelijke begroting is het onderhoud en het beheer van de begraafplaatsen een gesloten huishouding. De jaarlijkse inkomsten op basis van de "Verordening op de heffing en invordering van de lijkbezorgingrechten" dienen de jaarlijkse kosten van beheer en onderhoud van de begraafplaatsen te dekken. Voor de periode 2016-2020 zijn de volgende financiële resultaten voor de begraafplaatsen zichtbaar.

	REALISATIE 2016	REALISATIE 2017	REALISATIE 2018	REALISATIE 2019	BEGROOT 2020
BATEN	€ -691.031	€ -578.059	€ -386.041	€ -382.215	€ -364.913
LASTEN	€ 691.031	€ 578.059	€ 386.041	€ 382.215	€ 364.913

In de tabel is zichtbaar dat de kostendekkendheid op de begraafplaatsen de laatste jaren kostendekkend is. Dit is echter geen reëel beeld. Voor de begraafplaatsen zijn in 2010 twee voorzieningen ingesteld. De voorziening afkoop grafrecht en de voorziening afkoop onderhoud. Deze voorzieningen zijn ingesteld om te zorgen dat de betaalde rechten beschikbaar zijn voor de periode dat voor een graf is betaald. Concreet betekent dit dat iemand voor bijvoorbeeld 20 jaar afkoopt. Dit bedrag wordt in de voorziening gestort. Jaarlijks wordt 1/20^{e} deel uit de voorziening onttrokken om de kosten te dekken. In de gemeente Buren bleek echter in de afgelopen jaren dat er een tekort was op de begraafplaatsen. Om dit tekort te dekken is een extra onttrekking uit de voorziening afkoop onderhoud gedaan zodat het saldo op nul of positiever uitkwam. De onttrekking aan de voorziening is op basis van het saldo wat nodig is in de begroting om kostendekkend te zijn en niet op basis van dekking van de kosten die gedekt moeten worden. De grootste kostenpost is het beheer van de begraafplaatsen en het delven van de graven dat wordt uitgevoerd door Avri. Als gekeken wordt naar de inkomsten dan is de grootste bron de uitgifte van nieuwe graven voor een periode van 20 en 30 jaar en de verlengingen van de graven.

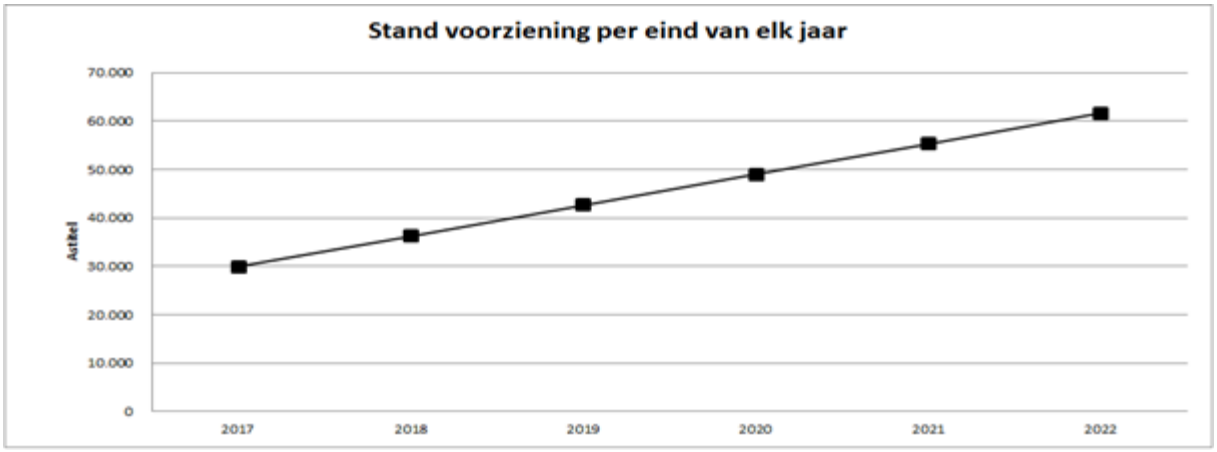
8.3 Voorzieningen

Zoals in het voorgaande aangegeven zijn er twee voorzieningen ingesteld bij het product begraafplaatsen. Als uitgangspunt voor de voorzieningen geldt het Besluit Begrotingsverantwoording (BBV) en de richtlijnen vanuit de accountant. Op basis van deze uitgangspunten mag een voorziening niet negatief zijn. De voorziening afkoop onderhoud laat met het in standhouden van de extra onttrekkingen het volgende beeld zien:

Na 2022 zal de voorziening negatief zijn waardoor deze niet meer ingezet kan worden waarvoor hij eigenlijk bedoeld is: het dekken van de lasten van het onderhoud van de begraafplaatsen. Feitelijk is de afkoop die nabestaanden hebben betaald voor een periode van 5, 10 of 20 jaar dus niet meer beschikbaar.

De voorziening afkoop grafrecht laat het volgende beeld zien:

Vanuit de voorziening afkoop grafrecht zijn de komende jaren nog voldoende middelen beschikbaar om de kosten deels te dekken in de begroting. Met de terugloop van het aantal begrafenissen in de afgelopen jaren zijn de toevoegingen aan de voorzieningen ook afgenomen. Dit is voor de lange termijn een punt van zorg. Het is daarom belangrijk om voldoende financiële buffer op te bouwen om de dekking van de kosten voor instandhouding van de begraafplaatsen te kunnen dekken.

8.4 Toekomstperspectief

De investeringen zoals zij zijn voorgedragen in voorgaande hoofdstukken geven het volgende financiele beeld.

Eenmalige investeringen	**Budget**	**afschrijvingstermijn**[1]
Vergroening (par. 5.6)	€ 45.000	20 jaar
Div. kleine aanpassingen (par 6.1)	€ 20.000	20 jaar
Monumentjes doodgeborenen (par. 5.3)	€ 10.000	40 jaar

[1] Conform nota Waardering en afschrijving 2019-2022

Verzamelgraven (par. 5.1)	€ 7.000	40 jaar
Urnenmuren (par. 5.5)	€ 20.000	40 jaar
Totaal	**€ 102.000**	

Het totaal van de gevraagde investeringen zal qua jaarlast op basis van de afschrijvingstermijn en rente vanaf 2021 met ca € 3.300 toenemen. De ontwikkeling van de kapitaallasten laat komende jaren echter een positief beeld zien omdat van een aantal investeringen in het verleden de afschrijvingstermijn is afgelopen (bijvoorbeeld herinrichting begraafplaats Eck en Wiel in 1970). Het effect op de begroting van de investeringen is hierdoor dus minimaal.

Op basis van de voorstellen en de investeringen zal er een structurele stijging zijn van de jaarlijkse lasten op de begraafplaatsen:

Soort onderhoud	**toename 2020**	**2021**	**2022 e.v.**
Groen	€ 2.500	€ 5.000	€ 5.000
Verharding	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
Consultancy	€ 15.000	€ 15.000	
Kapitaallasten	€ 200	€ 3.300	€ 3.300
Totaal stijging onderhoudslast	**€ 52.700**	**€ 58.300**	**€ 43.300**

Dit betekent dat het huidige tekort op de begraafplaatsen met deze bedragen zal toenemen.

De komende jaren kan er op een positieve manier effect op de begroting zijn:

- Afstoten/slopen van gebouwen: gebouwen die geen functie meer hebben zouden mogelijk kunnen worden gesloopt. Dit moet uit het onderzoek zoals genoemd in hoofdstuk 7 blijken. De lasten van de gebouwen in de exploitatie van de begraafplaatsen komen hiermee dan te vervallen. Dit zal, afhankelijk van de gemaakte keuzes maximaal € 28.000 schelen. Hier staat wel een eenmalige investering in sloopkosten tegenover.

- Uit de demografische gegevens (hoofdstuk 3) blijkt dat door de vergrijzing het aantal overlijdens binnen de gemeente toe zal nemen. Bij een gelijkblijvend begraafcijfer (het aantal mensen dat kiest voor een begraving op de gemeentelijke begraafplaats) zou dit betekenen dat er meer begrafenissen plaats gaan vinden komende jaren. De jaarlijkse inkomsten nemen hierdoor toe. Voor een begraving in een nieuw graf gaat het hierbij om:

Nieuw graf	Inkomsten
Begraven	€ 977
Grafrecht	€ 20
Onderhoud	€ 97
Totaal	€ 1.097

  Bij begraving in een bestaand graf worden alleen de kosten voor begraven in rekening gebracht. Een extra bijzetting in een bestaand graf levert dus jaarlijks € 977 extra op. De daadwerkelijk extra te ontvangen inkomsten is uiteraard afhankelijk van de keuzes die nabestaanden maken.

- Op lange termijn (vanaf 2030) zullen er meer inkomsten worden gegenereerd voor het onderhoud van de begraafplaatsen door invoering van onderhoudstarief voor onbepaalde tijd

graven (paragraaf 6.3). Aangezien de looptijd van dit plan tot 2030 is, zijn deze extra opbrengsten nu niet in beeld gebracht.

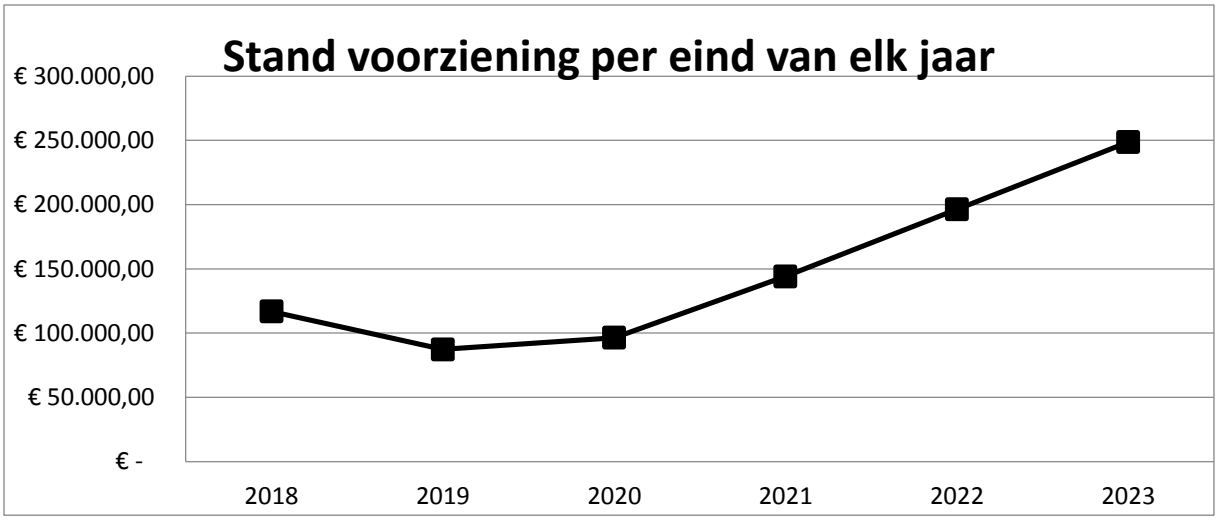
Om de stand van de voorziening afkoop onderhoud positief te laten ontwikkelen kan overwogen worden om de huidige korting voor termijnafkoop (het afkopen van het onderhoud voor een periode van 10,20 of 30 jaar) aan te passen of af te schaffen. In het verleden (tot 2009) was het mogelijk om jaarlijks onderhoud af te kopen. Dit is echter geen gewenste situatie vanwege de administratieve last en de nabestaanden worden jaarlijks geconfronteerd met tariefstijgingen. Tevens wordt een dergelijke kortingsfactor niet toegepast bij het afkopen van de grafrechten. Om de termijnafkoop te stimuleren is er een korting als voor lange termijn wordt afgekocht. De rekensom hierin is: tijdvak x tarief jaarlijks onderhoud x 75%. Bij een nieuw graf voor 30 jaar zou tarief dus zijn 30x € 130,30 x 75% = € 2.931,75. Aanpassing of afschaffing van de kortingsfactor kan het volgende effect op de tarieven bij een nieuw graf voor 30 jaar en een verlenging van 10 jaar. Dit zijn de meest gebruikte tarieven:

Kortingsfactor	Graf 30 jaar	Verlenging 10 jaar
75%	€ 2.931,75	€ 977,25
85%	€ 3.322,65	€ 1.107,55
90%	€ 3.518,10	€ 1.172,70
95%	€ 3.713,55	€ 1.237,85
100%	€ 3.909,00	€ 1.303,00

Op basis van de inning van onderhoudsrechten uit het verleden is het volgende beeld te geven van de ontwikkeling van inkomsten als de kortingsfactor wordt aangepast:

				Inkomsten uit tarief onderhoud
afkoopperiode	30 jaar	20 jaar	10 jaar	
gemiddeld aantal keer per jaar geïnd	34	6	65	
huidige inkomsten per jaar kortingsfactor 75%	€ 99.679,50	€ 11.727,00	€ 63.499,80	€ 174.906,30
Kortingsfactor 85%	€ 112.970,10	€ 13.290,60	€ 71.990,75	€ 198.251,45
Kortingsfactor 90%	€ 119.615,40	€ 14.072,40	€ 76.225,50	€ 209.913,30
Kortingsfactor 95%	€ 126.260,70	€ 14.854,20	€ 80.460,25	€ 221.575,15
Kortingsfactor 100%	€ 132.906,00	€ 15.636,00	€ 84.695,00	€ 233.237,00

Om de daling van de voorziening teniet te kunnen doen zou aanpassing van de kortingsfactor naar 90% voldoende zijn. Hiermee blijft het afkopen van het onderhoud voordeliger voor nabestaanden. Het effect op de ontwikkeling van de voorziening is als volgt:

Hiermee wordt de dalende ontwikkeling van de voorziening omgekeerd waardoor er voldoende middelen aanwezig zijn voor de instandhouding van de begraafplaatsen op de langere termijn.

Beleidspunt:

- *De kortingsfactor bij de afkoop van het onderhoud wordt aangepast van 75% naar 90%.*

De raad van de gemeente Buren;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 mei 2020;

gelet op artikel 35 van de Wet op de lijkbezorging en artikel 149 van de Gemeentewet;

B E S L U I T :

vast te stellen de:

VERORDENING OP HET BEHEER EN HET GEBRUIK VAN DE GEMEENTELIJKE BEGRAAFPLAATSEN GEMEENTE BUREN 2020

Inhoud **blz.**

Index 2

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen
Artikel 1 Begripsomschrijvingen 3
Artikel 2 Uitbreiding begrippen particulier of algemeen graf 4

Hoofdstuk 2 De begraafplaatsen
Artikel 3 Beheer begraafplaatsen 4
Artikel 4 Administratie 4
Artikel 5 Plattegrond 5
Artikel 6 Openstelling begraafplaatsen en ordemaatregelen 5
Artikel 7 Tijdstippen plechtigheden 5

Hoofdstuk 3 Indeling van de begraafplaatsen, onderscheid van graven en asbestemming
Artikel 8 Indeling begraafplaatsen 6
Artikel 9 Onderscheid en uitgifte graven 6
Artikel 10 Bijzetten; verstrooiing van as 6
Artikel 11 Capaciteit en formaat graven 7

Hoofdstuk 4 Vereisten voor begraving of bijzetting
Artikel 12 Over te leggen stukken 7
Artikel 13 Aanwijzing graf: controle bescheiden 7

Hoofdstuk 5 Verlenging en overdracht grafrechten
Artikel 14 Verlenging grafrechten 8
Artikel 15 Overgang grafrechten 8

Hoofdstuk 6 Wijziging van het graf, opgraving en ruiming
Artikel 16 Opgraving 8
Artikel 17 Ruiming 8

Hoofdstuk 7 Gedenktekens en grafbeplantingen
Artikel 18 Vergunning en onderhoud grafbedekking 9
Artikel 19 Schade grafbedekking 9
Artikel 20 Beplanting en losse voorwerpen 10

Hoofdstuk 8 Einde van de grafrechten
Artikel 21 Vervallen grafrechten 10

Hoofdstuk 9 Overgangs- en slotbepalingen
Artikel 22 Strafbepaling 11
Artikel 23 Onvoorziene situaties 11
Artikel 24 Overgangsbepaling 11
Artikel 25 Inwerkingtreding en citeertitel 11

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. begraafplaats(en):
de gemeentelijke begraafplaats “Beusichem", gelegen aan de Beneden Molenweg in Beusichem;
de gemeentelijke algemene oude begraafplaats "Buren", gelegen tussen de Julianalaan en De Dreef in Buren;
de gemeentelijke algemene nieuwe begraafplaats “Buren” gelegen aan de Blatensedijk in Buren;
de gemeentelijke begraafplaats "Eck en Wiel", gelegen aan de Vlissingsestraat, Verbrughweg in Eck en Wiel;
de gemeentelijke begraafplaats "Ingen", gelegen aan De Brenk in Ingen;
de gemeentelijke nieuwe begraafplaats "Lienden", gelegen aan de Haagsestraat in Lienden;
de gemeentelijke oude begraafplaats "Lienden", gelegen aan de Oudsmidsestraat in Lienden;
de gemeentelijke nieuwe begraafplaats "Maurik", gelegen aan de Homoetsestraat in Maurik;
de gemeentelijke oude begraafplaats "Maurik", gelegen aan de Tielsestraat in Maurik;
de gemeentelijke begraafplaats "Ravenswaaij", gelegen aan de Donkerstraat te Ravenswaaij;
de gemeentelijke begraafplaats "Zoelen", gelegen aan de Beemdsestraat te Zoelen;
de gemeentelijke begraafplaats “Zoelmond, gelegen aan de Donkerstraat in Zoelmond.

b. graf: een zandgraf of grafkelder;

c. grafkelder: een betonnen of gemetselde constructie waarin een of meerdere stoffelijke overschotten worden begraven of asbussen worden bijgezet;

d. asbus: een bus ter berging van as van een overledene;

e. urn: een voorwerp ter berging van een of meer asbussen;

f. particulier graf: een graf waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechts persoon het uitsluitend recht is verleend tot:
1. het doen begraven en begraven houden van stoffelijke overschotten;
2. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
3. het doen verstrooien van as;

g. algemeen graf: een graf bij de gemeente in beheer waarin gelegenheid wordt geboden tot het doen begraven van stoffelijke overschotten;

h. particulier urnengraf: een graf waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
1. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
2. het doen verstrooien van as

i. stoffelijk overschot stoffelijke resten van een overleden mens;

j. particuliere urnennis: een nis waarvoor aan een natuurlijkpersoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;

k. particuliere gedenkplaats: een plaats waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend om overledenen te gedenken;

l. verstrooiingsplaats: een plaats waar as wordt verstrooid;

m. grafbedekking: gedenkteken en grafbeplanting op een graf, gedenkplaats of verstrooiingsplaats;

n. beheerder: de ambtenaar die belast is met de dagelijkse leiding van de

		begraafplaats(en) of degene die hem vervangt;
o.	rechthebbende:	natuurlijk persoon of rechtspersoon aan wie een uitsluitend recht is verleend op een particulier graf, een particulier urnengraf of een particuliere gedenkplaats, dan wel degene die redelijkerwijze geacht kan worden in diens plaats te zijn getreden;
p.	belanghebbende:	natuurlijk persoon of rechtspersoon aan wie een recht tot gebruik van een ruimte in een algemeen graf of een algemeen urnengraf is verleend, dan wel degene die redelijkerwijze geacht kan worden in diens plaats te zijn getreden;
q.	herdenkingsmonument	een plaats waar ouders hun doodgeboren kind kunnen herdenken;
r.	ontvangstruimte	aula, waar de familie voorafgaand of in aansluiting op de plechtigheid op de begraafplaats kan samenkomen.

Artikel 2 Uitbreiding begrippen particulier en algemeen graf

1. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze verordening bepaalde wordt, voor zover van belang, onder 'particulier graf' mede verstaan: particulier urnengraf, particuliere urnennis en particuliere gedenkplaats.

Hoofdstuk 2. De begraafplaatsen

Artikel 3 Beheer begraafplaatsen

1. Het beheer van de begraafplaatsen berust bij het college.
2. Onder toezicht van het college worden een beheerder en zonodig een of meer daartoe hem vervangende personen belast met:
   a. de administratie van de begraafplaatsen;
   b. het beheer en onderhoud van de begraafplaatsen;
   c. het openen en sluiten van de graven voor een begraving, opgraving of ruiming c.q. bijzetting of ruiming van een asbus;
   d. de verstrooiing van as.

Artikel 4 Administratie

1. Het college is verantwoordelijk voor de administratie van de begraafplaatsen.
2. De administratie bevat een register van alle op de begraafplaatsen begraven stoffelijke overschottenmet een nauwkeurige aanduiding van de plaats waar zij begraven zijn, alsmede een register van bijgezette asbussen met de krachtens artikel 65, eerste lid, van de wet voorgeschreven gegevens. De in deze registers opgenomen gegevens zijn openbaar en worden op verzoek verstrekt.
3. De administratie bevat een register van alle rechthebbenden en belanghebbenden van de graven, met hun namen en adressen en zo mogelijk aantekening van hun relatie tot de overledene. Dit register is niet openbaar.
4. De rechthebbenden en belanghebbenden zijn verplicht de wijziging van hun adres aan het college door te geven.
5. Van de in het tweede en derde lid bedoelde registers kan een ieder, doch van het in het derde lid bedoelde register alleen rechthebbenden en belanghebbenden of hun rechtsopvolgers, een uittreksel verkrijgen.

Artikel 5 Plattegrond

In de informatiekasten op de begraafplaatsen bevindt zich een plattegrond, waarop de graven zijn aangeduid.

Artikel 6 Openstelling begraafplaatsen en ordemaatregelen

1. De begraafplaatsen zijn van zonsopgang tot zonsondergang toegankelijk.
2. In verband met werkzaamheden op een begraafplaats kan de beheerder of degene die hem vervangt bezoekers de toegang tot (een deel van) de begraafplaats tijdelijk ontzeggen.
3. Het is verboden gedurende de tijd dat de begraafplaatsen niet voor het publiek geopend zijn, zich daarop te bevinden, anders dan voor het bijwonen van een begrafenis of de bezorging van as.
4. Bezoekers van de begraafplaatsen dienen zich ordentelijk te gedragen en zonodig de aanwijzingen van personeel op te volgen.
5. Het is steenhouwers, hoveniers, fotografen en andere personen die werkzaamheden op de begraafplaats of aan grafbedekkingen verrichten, verboden dit te doen zonder voorafgaande toestemming van de beheerder. Deze toestemming kan mondeling worden gegeven. Bij de uitvoering van werkzaamheden dienen zonodig de aanwijzingen van de beheerder te worden gevolgd.
6. Het is verboden met motorrijtuigen op de begraafplaats te rijden, behalve met toestemming van de beheerder. Motorrijtuigen waarvoor toestemming is verleend, mogen niet harder rijden dan 10 km per uur.
7. Het is verboden:
   a. met fietsen, bromfietsen of andere motorrijwielen op de begraafplaats te rijden of deze met zich mee te voeren;
   b. op de graven te lopen of te zitten en er gereedschappen of andere niet tot de graven behorende voorwerpen op te leggen;
   c. een begraafplaats te verontreinigen;
   d. zonder toestemming of opdracht van de aanvrager een uitvaart te fotograferen, te filmen, video-opnamen te maken of anderszins te registreren;
   e. zonder toestemming of opdracht van het college op de begraafplaatsen te fotograferen dan wel film- of video-opnamen te maken;
   f. bloemen of andere waren te koop aan te bieden of hiervoor reclame te maken;
   g. as te verstrooien of andere vormen van lijkbezorging te bezigen anders dan na toestemming van de beheerder.
8. De beheerder kan bezoekers of werklieden die zich niet aan de hiervoor bedoelde geboden en verboden houden de toegang tot de begraafplaats ontzeggen. Bij herhaalde overtredingen kan gedurende een door het college te bepalen periode de toegang worden ontzegd.

Artikel 7 Tijdstippen plechtigheden

1. Het begraven van stoffelijke overschotten, het bijzetten van asbussen en de verstrooiing van as in de aanwezigheid van nabestaanden geschiedt op werkdagen van maandag tot en met vrijdag tussen 9.00 en 16.00 uur en op zaterdag tussen 9.00 en 14.00 uur. Op andere dagen en tijdstippen kunnen - ter beoordeling van de beheerder - eveneens begrafenissen, bijzettingen of andere plechtigheden plaatsvinden.
2. Het tijdstip van begraven of bezorgen van as en het gebruik van de ontvangstruimtes wordt telkens en voor elke plechtigheid afzonderlijk door de beheerder, in overleg met de betrokken aanvrager, rechthebbende of gebruiker, vastgesteld.
3. Dodenherdenkingen en andere plechtigheden kunnen geschieden nadat deze ten minste een week tevoren bij de beheerder zijn gemeld. Datum en uur van de plechtigheid en de wijze waarop deze zal geschieden worden in het belang van de rust en de orde op de begraafplaats in overleg met de aanvrager door de beheerder vastgesteld.

Hoofdstuk 3. Indeling van de begraafplaatsen, onderscheid van de graven en asbestemming

Artikel 8 Indeling begraafplaatsen

1. Graven worden uitgegeven aansluitend op de vastgestelde volgorde van uitgifte.
2. Het is voor een rechthebbende mogelijk naast een bestaand particulier graf één naastliggend particulier graf te huren. Dit is alleen mogelijk in de grafvelden die zijn aangewezen voor particuliere graven voor overledenen > 12 jaar.
3. Het is voor een rechthebbende mogelijk vooruitlopend op daadwerkelijk gebruik één graf te huren.
4. Het college kan de indeling van de begraafplaatsen, de bestemming van de grafvelden en het onderscheid in graven nader vast stellen en wijzigen.
5. Het college bepaalt welke graven tijdelijk niet mogen worden uitgegeven of gehuurd.

Artikel 9 Onderscheid en uitgifte graven

1. Algemene graven worden uitgegeven voor een termijn van tien jaren. Deze termijn kan niet worden verlengd. Het stoffelijk overschot kan echter na afloop van deze termijn op verzoek van de belanghebbenden worden herbegraven in een particulier graf, mits ook van het bovenliggende graf de grafrust termijn van tien jaar is verstreken.
2. Particuliere graven worden uitgegeven voor een termijn van twintig en dertig jaren. Deze termijn wordt telkens met tien, twintig of dertig jaar verlengd op verzoek van de rechthebbende. De gemeente wijst rechthebbende tijdig op deze mogelijkheden, tegen het einde van de grafrechttermijn.
3. Particuliere urnengraven en - nissen worden uitgegeven voor een termijn van tien, twintig en dertig jaren. Deze termijn wordt telkens met tien, twintig of dertig jaar verlengd op verzoek van de rechthebbende. De gemeente wijst rechthebbende tijdig op deze mogelijkheden, tegen het einde van de grafrechttermijn.
4. Het recht op een particulier graf geeft de rechthebbende het uitsluitend recht daarin te doen begraven en begraven te houden.
5. Het in het eerste en tweede lid bedoelde grafrecht wordt schriftelijk gevestigd door middel van een grafakte.
6. Naast particuliere graven kan een naastliggend graf worden gereserveerd met een jaarlijks te verlengen termijn. Aan de rechthebbende wordt voor deze graven geen grafakte verstrekt.
7. Bestaande graven met een uitsluitend recht die voorheen zijn uitgegeven voor onbepaalde tijd, blijven bestaan tot het moment dat de desbetreffende (gedeelte van de) begraafplaats wordt opgeheven.

Artikel 10 Bijzetten asbussen; verstrooiing van as

1. Een asbus kan worden bijgezet in een particulier graf, een particulier urnengraf of een urnennis.
2. Een asbus kan niet worden bijgezet in een algemeen graf.
3. Een asbus kan op een particulier graf slechts in een urn worden bijgezet.
4. Urnen op een graf of in een open nis dienen stevig aan de ondergrond te worden bevestigd.
5. As kan worden verstrooid in een particulier graf en op de reeds aangewezen strooivelden gelegen op de begraafplaatsen in Eck en Wiel, Buren (Blatensedijk) en Zoelen. Op verzoek kan op de overige begraafplaatsen direct een strooiveld worden aangewezen, met uitzondering van de oude begraafplaatsen in Buren, Lienden en Maurik.
6. Een asbus van biologisch afbreekbare materialen mag alleen worden aangeboden voor plaatsing in een zandgraf. Een biologisch afbreekbare asbus kan niet meer worden opgegraven en terug gegeven aan de rechthebbende.

Artikel 11 Capaciteit en formaat graven

1. Op de begraafplaatsen kunnen worden uitgegeven:
   a. algemene graven;
   b. particuliere (kinder)graven;
   c particuliere grafkelders;
   d. particuliere urnengraven;
   e. particuliere urnennissen.
2. Het college bepaalt bij nader vast te stellen regels hoeveel stoffelijke overschotten en hoeveel asbussen er kunnen worden bijgezet in de graven en hoeveel verstrooiingen van as er op of in de particuliere graven kunnen plaatsvinden. Het bepaalt tevens de afmetingen van de graven en de voor het plaatsen van een gedenkteken of beplanting beschikbare afmetingen van een graf.
3. Kindergraven worden uitgegeven voor kinderen < 1 jaar en voor kinderen ouder dan 1 jaar en jonger dan 12 jaar.
4. De oude grafgedeelten op alle begraafplaatsen zijn gesloten voor hergebruik door schudden, totdat herinrichting heeft plaatsgevonden en de grafafmeting voldoet aan de huidige maatvoering
5. Een grafrecht voor onbepaalde tijd vervalt, wanneer dit graf op verzoek van de rechthebbende wordt geschud.

Hoofdstuk 4. Vereisten voor begraving of bijzetting

Artikel 12 Over te leggen stukken

1. Degene die een stoffelijk overschot wil doen begraven of as wil bezorgen, geeft daartoe opdracht door middel van een door de beheerder vast te stellen formulier.
2. Degene die een stoffelijke overschot wil doen begraven of een asbus wil doen bijzetten of gebruik wil maken van de ontvangstruimten, of zijn gemachtigde, geeft daarvan uiterlijk 3 werkdagen of 72 uur voorafgaand aan de dag of het tijdstip waarop de begraving of bijzetting zal plaatsvinden, schriftelijk kennis aan de beheerder. Daarbij wordt aangegeven ten aanzien van welke van de in artikel 9, 10 en 11 bedoelde typen graven men een graf-recht wil vestigen.
3. Indien de burgemeester verlof heeft verleend om het stoffelijke overschot binnen 36 uur na het overlijden te begraven moet de kennisgeving aan de beheerder zo tijdig mogelijk worden gedaan.
4. Bij de in het tweede en derde lid bedoelde kennisgeving dient het verlof tot begraving van de ambtenaar van de burgerlijke stand of een ander wettelijk daarmee gelijkgesteld document te worden overgelegd.
5. Indien het stoffelijke overschot binnen 36 uur na het overlijden wordt begraven dient behalve het in het vierde lid bedoelde verlof of document ook het in het derde lid bedoelde verlof van de burgemeester te worden overgelegd.
6. Indien de begraving of de bijzetting in een bestaand particulier graf zal plaatsvinden, dient een machtiging daartoe aan de beheerder te worden overgelegd. De machtiging moet zijn ondertekend door de rechthebbende. Indien de rechthebbende is overleden en in het graf dient te worden begraven of zijn asbus dient te worden bezorgd, dient het verzoek tot overschrijving daaraan voorafgaand te worden gedaan. De ondertekenaar van deze machtiging wordt beschouwd als de nieuwe rechthebbende.

Artikel 13 Aanwijzing graf; controle bescheiden

1. De aanwijzing van de plaats van het graf geschiedt met inachtneming van het bepaalde in artikel 8, in overleg met de aanvrager, door de beheerder.
2. Tot de begraving of bijzetting wordt niet overgegaan dan nadat:
   a. de beheerder heeft geconstateerd dat aan de in de artikelen 12 en 14 opgenomen vereisten is voldaan, en
   b. alleen bij begraving van een stoffelijke overschot, de beheerder de identiteit van het stoffelijke overschot heeft vastgesteld door vergelijking van het op de kist of een ander lijkomhulsel vermelde registratienummer met dat op een bijgevoegd document

dat tevens de namen, overlijdens- en geboortedata van de overledene dan wel de geslachtsnaam van de doodgeborene bevat.

Hoofdstuk 5. Verlenging en overgang grafrechten

Artikel 14 Verlenging grafrechten

1. Begraving in een particulier graf waarvan de uitgiftetermijn binnen 10 jaar afloopt, kan alleen plaatsvinden onder gelijktijdige verlenging van de uitgiftetermijn met minimaal 10 jaar in aansluiting op de grafrechttermijn.
2. De verlenging dient te worden aangevraagd door de rechthebbende en indien deze is overleden, door een van de in artikel 15, tweede lid, bedoelde personen.

Artikel 15 Overgang grafrechten

1. Een grafrecht kan worden overgedragen door overlegging aan de beheerder van een door de rechthebbende en de betrokken rechtsopvolger getekend bewijs van overdracht. Overdracht is slechts mogelijk op naam van één (rechts)persoon.
2. In geval van overlijden van de rechthebbende kan het grafrecht van een graf, waarin de rechthebbende niet wordt bijgezet, worden overgeschreven, indien de aanvraag daartoe wordt gedaan binnen 12 maanden na het overlijden van de rechthebbende of gebruiker. Indien de rechthebbende is overleden en in het graf dient te worden begraven of zijn asbus dient te worden bezorgd, dient het verzoek tot overschrijving daaraan voorafgaand aan de begraving of bijzetting te worden gedaan.
3. Indien de in het vorige lid bedoelde overschrijving niet binnen de termijn van 12 maanden is gedaan, kan het college het grafrecht vervallen verklaren.
4. Na het verstrijken van de in de vorige leden bedoelde termijn kan het grafrecht alsnog op naam van een nieuwe rechthebbende worden gesteld, tenzij het grafrecht betrekking heeft op een graf dat inmiddels is geruimd.
5. Een rechthebbende kan afstand doen van grafrechten, zonder aanspraak te kunnen maken op enige vergoeding.

Hoofdstuk 6. Wijziging van het graf, opgraving en ruiming

Artikel 16 Opgraving

1. Bij de opgraving van stoffelijke overschotten zijn geen andere personen aanwezig dan degenen die door de beheerder met deze werkzaamheden zijn belast.

Artikel 17 Ruiming

1. Graven worden niet eerder geruimd of gereed gemaakt voor hergebruik (geschud) dan na afloop van twintig jaren na het begraven van het laatste stoffelijk overschot.
2. Indien bij ruiming of schudden blijkt, dat er teveel stoffelijke resten in het graf aanwezig zijn, wordt het graf gesloten voor een termijn van minimaal tien jaar.
3. Rechthebbenden kunnen een particulier graf laten ruimen door schudden ten behoeve van hergebruik van graf op verzoek van de rechthebbende; in dat geval vindt ruiming van het graf plaats door het zorgvuldig bijeen garen van alle beenderen, die onder de bodem van het graf ingegraven worden. Na ruiming zal een nieuw grafrecht worden afgesloten.
4. Bij de ruiming van graven zijn geen andere personen aanwezig dan degenen die door de beheerder met deze werkzaamheden zijn belast.

Hoofdstuk 7. Gedenktekens en grafbeplantingen

Artikel 18 Vergunning en onderhoud grafbedekking

1. Het is verboden om zonder vergunning van het college grafstenen, zerken of andere gedenktekens te plaatsen, alsmede heesters of andere beplantingen op graven aan te brengen. Voor het aanvragen van de vergunning worden op verzoek door de beheerder formulieren verstrekt.
2. Voor de wijze van aanvragen van de vergunning, de aard en de afmetingen van de grafbedekking en de wijze van aanbrengen kan het college nadere regels vaststellen. De regels kunnen per begraafplaats en per gedeelte van de begraafplaats verschillen.
3. Een vergunning kan worden geweigerd indien:
   a. de duurzaamheid van de gebruikte materialen onvoldoende of de fundering en constructie onvoldoende stevig en veilig wordt geacht;
   b. de grafbedekking naar het oordeel van de beheerder ernstig afbreuk doet aan het aanzien van de begraafplaats;
   c. de tekst of afbeelding op het gedenkteken naar het oordeel van de beheerder aanstootgevend of kwetsend kan zijn;
   d. het karakter van de begraafplaats of een gedeelte daarvan, hiervoor niet geschikt is.
   e. niet voldaan wordt aan de in het vorige lid bedoelde nadere regels.
4. Het (doen) plaatsen of aanbrengen van gedenktekens of van beplantingen op graven geschiedt door de rechthebbende of belanghebbende.
5. Alle kosten voor het plaatsen of aanbrengen, herstellen of vernieuwen van gedenktekens of van beplantingen op graven komen voor rekening van de rechthebbende of belanghebbende.
6. De rechthebbende of belanghebbende is verplicht de grafbedekking naar het oordeel van de beheerder goed te onderhouden.
7. Op algemene graven kan slechts een grafbedekking worden aangebracht, indien het graf vol is. Indien op verzoek van de belanghebbende voortijdig een grafbedekking is aangebracht, dan heeft de beheerder het recht deze grafbedekking ten behoeve van de tweede bijzetting te verwijderen, zonder verrekening van eventuele beschadigingen.
8. Het college is bevoegd een grafbedekking voor haar rekening en risico tijdelijk weg te nemen, indien dit voor het beheer van de begraafplaats noodzakelijk is. Het wegnemen van een grafbedekking voor een begraving of bijzetting geschiedt voor rekening en risico van de rechthebbende.

Artikel 19 Schade grafbedekking

1. De in artikel 18 bedoelde grafmonumenten, beplantingen of andere grafbedekking, alsmede grafkelders, worden geacht voor rekening en risico van de rechthebbende of belanghebbende te zijn aangebracht. Schade als gevolg van brand, vandalisme, vorst, storm, bliksem, wateroverlast en andere van buiten komende oorzaken, of ontstaan door het weghalen en terugplaatsen van een gedenkteken ten behoeve van een bijzetting, en eventuele gevolgschade voor derden, is voor rekening van de rechthebbende of belanghebbende.
2. De rechthebbende of belanghebbende is verplicht de - door welke omstandigheden ook - aan grafbedekking toegebrachte schade op eerste aanschrijven te herstellen, indien de beschadiging zodanig is dat deze naar het oordeel van het college het uiterlijk aanzien van de begraafplaats schaadt of indien de beschadiging van de grafbedekking gevaar oplevert voor derden.
3. Indien binnen twee maanden na de dag van aanschrijving geen herstel of vernieuwing heeft plaatsgevonden, is het college bevoegd tot verwijdering en vernietiging van de gedenktekens of beplantingen over te gaan, waarbij geldt dat zij voor deze handeling niet aansprakelijk kan worden gesteld, onverlet het recht van het college tot herstel of vernieuwing op kosten van de rechthebbende of gebruiker over te gaan.
4. Dit artikel is mede van toepassing op vanwege het college voor rekening van de rechthebbende of gebruiker aangebrachte gedenktekens of beplantingen.

Artikel 20 Beplanting en losse voorwerpen

1. Op en rond een particulier graf mogen winterharde gewassen en meerjarige planten worden aangebracht, mits deze in volle wasdom niet hoger dan 80 cm worden en de

afmetingen van het graf niet worden overschreden.

2. Op en rond een algemeen graf en een strooiveld mogen geen gewassen, planten of andere materialen worden aangebracht.
3. Het is toegestaan om op of bij een graf losse bloemen te leggen of bloemen in steekvazen te plaatsen.
4. Het is niet toegestaan om op een graf losse voorwerpen van glas en andere breekbare materialen te plaatsen, evenals lichte voorwerpen die gemakkelijk weg kunnen waaien.
5. Verwelkte bloemen, verwaarloosde planten en losse voorwerpen kunnen door de beheerder worden verwijderd.

Hoofdstuk 8. Einde van de grafrechten

Artikel 21 Vervallen grafrechten

1. De grafrechten vervallen:
   a. door het verlopen van de termijn;
   b. indien de rechthebbende afstand doet van het recht;
   c. indien de begraafplaats wordt opgeheven.
2. Het college kan de grafrechten vervallen verklaren:
   a. indien de betaling van het gebruiksrecht en de onderhoudskosten ten behoeve van de vestiging of een verlenging van het grafrecht niet binnen drie maanden na aanvang van die termijn is geschied;
   b. indien de rechthebbende -ondanks een aanmaning - in verzuim blijft een op grond van deze verordening op hem rustende verplichting na te komen of daarmee in strijd handelt;
   c. indien de rechthebbende van een graf is overleden en het recht niet binnen één jaar is overgeschreven.
3. In de gevallen als bedoeld in het eerste lid, onderdelen b en c, en in het tweede lid, vindt geen terugbetaling plaats van een deel van de kosten van het grafrecht, betaalde onderhoudsbijdragen of eventuele andere kosten.
4. Het eventueel op het graf aanwezige gedenkteken of beplanting vervalt na afloop van het grafrecht of graftermijn van een algemeen graf aan de beheerder van de begraafplaats, tenzij de rechthebbende of belanghebbende anders aangeeft. De beheerder bewaart de grafbedekking nog 13 weken na afloop van het grafrecht/graftermijn op de graflocatie. Na deze termijn kan geen aanspraak op deze voorwerpen worden gedaan. Deze materialen zullen voor hergebruik worden aangeboden.

Hoofdstuk 9. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 22 Strafbepaling

1. Hij die handelt in strijd met artikel 6, derde, vijfde, zesde en zevende lid, en artikel 12, zevende en achtste lid, wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie.
2. Overtreding van artikel 6, derde, vijfde, zesde en zevende lid, en artikel 12, zevende en achtste lid, van de verordening kan worden gestraft met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak.

Artikel 23 Onvoorziene situaties

In gevallen waarin deze verordening niet voorziet of indien verschil van mening bestaat over de uitleg van haar bepalingen, beslist het college.

Artikel 24 Overgangsbepaling

1. Besluiten van het college die genomen zijn krachtens de 'Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Buren 2018, vastgesteld op 19 juni 2018, gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.
2. Indien voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag om vergunning op grond van de 'Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Buren' is ingediend en voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening niet op de aanvraag is beslist, wordt daarop deze verordening toegepast.

Artikel 25 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 1 juli 2020.
2. De 'Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Buren 2020' wordt ingetrokken met ingang van de in het eerste lid genoemde datum.
3. Deze verordening kan worden aangehaald als ‘Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Buren 2020’.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Buren,
d.d. 23 juni 2020

De griffier,	De voorzitter,
G. van Droffelaar	J.A. de Boer MSc

	Was Wordt -lijst	Verordening en uitvoeringsbesluiten	
	Join 47449	begraafplaatsen	
		WAS	WORDT
		Verordening op het beheer en gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Buren 15 mei 2018	**Verordening op het beheer en gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Buren xx xxxx 2020**
blz 1	voorblad	gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 15 mei 2018	gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van xx xxxx 2020
blz 1	voorblad	**Verordening op het beheer en gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Buren 15 mei 2018**	**Verordening op het beheer en gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Buren xx xxxx 2020**
blz 2	inhoudsopgave	Artikel 11, capaciteit en formaat graven blz 6	Artikel 11, capaciteit en formaat graven blz 7
blz 3	art 1, lid c	grafkelder:een betonnen of gemetselde constructie waarin een of meerdere lijken worden begraven of asbussen worden bijgezet	grafkelder:een betonnen of gemetselde constructie waarin een of meerdere stoffelijke resten worden begraven of asbussen worden bijgezet
blz 3	art 1, lid i	algemeen urnengraf:een graf bij de gemeente in beheer waarin gelegenheid wordt geboden tot het doen bijzetten van asbussen met of zonder urnen	vervalt
blz 3	art 1, lid i	nieuw	stoffelijk overschot: stoffelijke resten van een overleden mens
blz 4	art 1, lid q	nieuw	herdenkingsmonument: een plaats waar ouders hun doodgeboren kind kunnen herdenken
blz 4	art 1, lid r	nieuw	ontvangstruimte: aula, waar de familie voorafgaand of in aansluiting op een plechtigheid op de begraafplaats kan samenkomen
blz 4	art 2, lid 2	Voor de toepassing van het bij of krachtens deze verordening bepaalde wordt, voor zover van belang, onder 'algemeen graf' mede verstaan: algemeen urnengraf	vervalt
blz 4	art 4, lid 2	De administratie bevat een register van alle op de begraafplaatsen begraven lijken met een nauwkeurige aanduiding van de plaats waar zij begraven zijn, alsmede een register van bijgezette asbussen met de krachtens artikel 65, eerste lid, van de wet voorgeschreven gegevens. De in deze registers opgenomen gegevens zijn openbaar en worden op verzoek verstrekt.	De administratie bevat een register van alle op de begraafplaatsen begraven stoffelijke overschotten met een nauwkeurige aanduiding van de plaats waar zij begraven zijn, alsmede een register van bijgezette asbussen met de krachtens artikel 65, eerste lid, van de wet voorgeschreven gegevens. De in deze registers opgenomen gegevens zijn openbaar en worden op verzoek verstrekt.
blz 4	art 4, lid 3	De administratie bevat een register van alle rechthebbenden en belanghebbendes van de graven, met hun namen en adressen en zo mogelijk aantekening van hun relatie tot de overledene. Dit register is niet openbaar.	De administratie bevat een register van alle rechthebbenden en belanghebbenden van de graven, met hun namen en adressen en zo mogelijk aantekening van hun relatie tot de overledene. Dit register is niet openbaar.
blz 4	art 4. lid 4	De rechthebbenden belanghebbendes zijn verplicht de wijziging van hun adres aan het college door te geven.	De rechthebbenden belanghebbenden zijn verplicht de wijziging van hun adres aan het college door te geven.
blz 4	art 4, lid 5	Van de in het tweede en derde lid bedoelde registers kan een ieder, doch van het in het derde lid bedoelde register alleen rechthebbenden en belanghebbendes of hun rechtsopvolgers, een uittreksel verkrijgen.	Van de in het tweede en derde lid bedoelde registers kan een ieder, doch van het in het derde lid bedoelde register alleen rechthebbenden en belanghebbenden of hun rechtsopvolgers, een uittreksel verkrijgen.
blz 5	artikel 5	Van de begraafplaatsen berust bij de administratie een plattegrond, waarop de graven genummerd zijn aangeduid.	In de informatiekasten op de begraafplaatsen bevindt zich een plattegrond, waarop de graven zijn aangeduid.

blz 5	art 7, lid 1	Het begraven van lijken, het bijzetten van asbussen en de verstrooiing van as in de aanwezigheid van nabestaanden geschiedt op werkdagen van maandag tot en met vrijdag tussen 9.00 en 16.00 uur en op zaterdag tussen 9.00 en 14.00 uur. Op andere dagen en tijdstippen kunnen - ter beoordeling van de beheerder - eveneens begrafenissen, bijzettingen of andere plechtigheden plaatsvinden.	Het begraven van stoffelijke overschotten, het bijzetten van asbussen en de verstrooiing van as in de aanwezigheid van nabestaanden geschiedt op werk-dagen van maandag tot en met vrijdag tussen 9.00 en 16.00 uur en op zaterdag tussen 9.00 en 14.00 uur. Op andere dagen en tijdstippen kunnen - ter beoordeling van de beheerder - eveneens begrafenissen, bijzettingen of andere plechtigheden plaatsvinden.
blz 6	art 8, lid 1	Graven worden uitgegeven aansluitend op de reeds uitgegeven graven	Graven worden uitgegeven aansluitend op de vastgestelde volgorde van uitgifte.
blz 6	art 9, lid 1	Algemene graven worden uitgegeven voor een termijn van tien jaren. Deze termijn kan niet worden verlengd. Het lijk kan echter na afloop van deze termijn op verzoek van de gebruiker of andere belanghebbenden worden herbegraven in een particulier graf.	Algemene graven worden uitgegeven voor een termijn van tien jaren. Deze termijn kan niet worden verlengd. Het stoffelijk overschot kan echter na afloop van deze termijn op verzoek van de belanghebbenden worden herbegraven in een particulier graf, mits ook van het bovenliggende graf de grafrust termijn van tien jaar is verstreken.
blz 6	art 9, lid 7	Bestaande graven met een uitsluitend recht die voorheen zijn uitgegeven voor onbepaalde tijd, blijven bestaan tot het moment dat de desbetreffende begraafplaats wordt opgeheven.	Bestaande graven met een uitsluitend recht die voorheen zijn uitgegeven voor onbepaalde tijd, blijven bestaan tot het moment dat de desbetreffende (gedeelte van de) begraafplaats wordt opgeheven.
blz 6	lid 8	Het college kan aan een rechthebbende op een particulier graf vergunning verlenen tot het daarin voor eigen rekening en risico doen aanbren-gen van een grafkelder. Aan de vergunning kunnen nadere voorwaar-den worden verbonden.	vervalt
blz 6	lid 9	Het college kan één of meer begraafplaatsen aanwijzen onder de bepaling dat graven en urnennissen alleen worden uitgegeven aan personen die in de betreffende woonkern waar de begraafplaats ligt, zijn geboren, wonen of gewoond hebben. In bijzondere gevallen wanneer dit voor het beheer van de begraafplaats niet bezwaarlijk is, ter beoordeling van burgemeester en wethouders, kunnen graven op zo'n aangewezen begraafplaats ook aan andere personen of rechtspersonen worden uitgegeven.	vervalt
blz 6	art 10, lid 5	As kan worden verstrooid in een particulier graf en op de reeds aangewezen strooivelden gelegen op de begraafplaatsen in Eck en Wiel, Buren (Blathumsedijk) en Zoelen.	As kan worden verstrooid in een particulier graf en op de reeds aangewezen strooivelden gelegen op de begraafplaatsen in Eck en Wiel, Buren (Blatensedijk) en Zoelen. Op verzoek kan op de overige begraafplaatsen direct een strooiveld worden aangewezen, met uitzondering van de oude begraafplaatsen in Buren, Lienden en Maurik.
blz 6	art 10, lid 6	Bijzetting van de asbus impliceert dat de rec-thebbende of gebru-ker opdracht geeft tot wijziging van de bestemming van de as in die zin dat de as dient te worden verstrooid, indien het grafrecht niet wordt verlengd en niet tijdig een andere bestemming kenbaar is gemaakt.	vervalt
blz 6	art 10, lid 6	nieuw	Een asbus van biologisch afbreekbare materialen mag alleen worden aangeboden voor plaatsing in een zandgraf. Een biologisch afbreekbare asbus kan niet meer worden opgegraven en terug gegeven aan de rechthebbende.

blz 7	art 11, lid 4	Sommige typen graven of bepaalde diensten zijn soms niet, niet meer of nog niet, en niet voor alle termijnen, beschikbaar. Een aanvrager heeft geen recht op levering.	vervalt
blz 7	art 11, lid 4	nieuw	De oude grafgedeelten op alle begraafplaatsen zijn gesloten voor hergebruik door schudden, totdat herinrichting heeft plaatsgevonden en de grafafmeting voldoet aan de huidige maatvoering.
blz 7	art 11, lid 5	nieuw	Een grafrecht voor onbepaalde tijd vervalt, wanneer dit graf op verzoek van de rechthebbende wordt geschud.
blz 7	art 12, lid 2	Degene die een lijk wil doen begraven of een asbus wil doen bijzetten of gebruik wil maken van de ontvangstruimten, of zijn gemach-igde, geeft daarvan uiterlijk 3 werkdagen of 72 uur voorafgaand aan de dag of het tijdstip waarop de begraving of bijzetting zal plaatsvinden, schriftelijk kennis aan de beheerder. Daarbij wordt aangegeven ten aanzien van welke van de in artikel 9, 10 en 11 bedoelde typen graven men een grafrecht wil vestigen.	Degene die een stoffelijk overschot wil doen begraven of een asbus wil doen bijzetten of gebruik wil maken van de ontvangstruimten, of zijn gemach-igde, geeft daarvan uiterlijk 3 werkdagen of 72 uur voorafgaand aan de dag of het tijdstip waarop de begraving of bijzetting zal plaatsvinden, schriftelijk kennis aan de be-heerder. Daarbij wordt aangegeven ten aanzien van welke van de in artikel 9, 10 en 11 bedoelde typen graven men een grafrecht wil vestigen.
blz 7	art 12, lid 3	Indien de burgemeester verlof heeft verleend om het lijk binnen 36 uur na het overlijden te begraven moet de kennisgeving aan de beheerder tijdig mogelijk worden gedaan.	Indien de burgemeester verlof heeft verleend om het stoffelijke overschot binnen 36 uur na het overlijden te begraven moet de kennisgeving aan de beheerder zo tijdig mogelijk worden gedaan.
blz 7	art 12, lid 5	Indien het lijk binnen 36 uur na het overlijden wordt begraven dient behalve het in het vierde lid bedoelde verlof of document ook het in het derde lid bedoelde verlof van de burgemeester te worden overgelegd.	Indien het stoffelijk overschot binnen 36 uur na het overlijden wordt begraven dient behalve het in het vierde lid bedoelde verlof of document ook het in het derde lid bedoelde verlof van de burgemeester te worden overgelegd.
blz 7	art 12, lid 6	Indien de begraving of de bijzetting in een bestaand particulier graf zal plaatsvinden, dient een machtiging daartoe aan de beheerder te worden overgelegd. De machtiging moet zijn ondertekend door de rechthebbende. Indien de rechthebbende is overleden en in het graf dient te worden begraven of zijn asbus dient te worden bezorgd, dient het verzoek tot overschrijving daaraan voorafgaand te worden gedaan.	Indien de begraving of de bijzetting in een bestaand particulier graf zal plaatsvinden, dient een machtiging daartoe aan de beheerder te worden overgelegd. De machtiging moet zijn ondertekend door de rechthebbende. Indien de rechthebbende is overleden en in het graf dient te worden begraven of zijn asbus dient te worden bezorgd, dient het verzoek tot overschrijving daaraan voorafgaand te worden gedaan. De ondertekenaar van deze machtiging wordt beschouwd als de nieuwe rechthebbende.
blz 8	art 13, lid 2b.	alleen bij begraving van een lijk, de beheerder de identiteit van het lijk heeft vastgesteld door vergelijking van het op de kist of een ander lijkomhulsel vermelde registratienummer met dat op een bijgevoegd document dat tevens de namen, overlijdens en geboortedata van de overledene dan wel de geslachtsnaam van de doodgeborene bevat.	alleen bij begraving van een stoffelijk overschot, de beheerder de identiteit van het stoffelijk overschot heeft vastgesteld door vergelijking van het op de kist of een ander lijkomhulsel vermelde registratienummer met dat op een bijgevoegd document dat tevens de namen, overlijdens- en geboortedata van de overledene dan wel de geslachtsnaam van de doodgeborene bevat.
blz 8	lid 13, lid 3	Het is verboden om een lijk te begraven in een zinken of andere metalen of kunststof (binnen)kist.	vervalt
blz 8	lid 13, lid 4	Het is verboden om een lijk te begraven met gebruikmaking van een lijkhoes die niet voldoet aan de voorwaarden van het Lijkomhulselbesluit 1998.	vervalt

blz 8	lid 13, lid 5	Het is verboden om in een kist of ander omhulsel voorwerpen of objecten bij te sluiten die niet tot de kist of het lijk behoren, anders dan kleine verteerbare grafgiften.	vervalt
blz 8	lid 13, lid 6	Bij het ter begraving aanbieden van een kist of ander lijkom-hulsel dient ten minste 24 uur voorafgaand aan het tijdstip van begraving een schriftelijke verklaring te worden overgelegd - volgens een door het college van burgemeester en wethouders vast te stellen model - omtrent de aanwezigheid van de in voorgaande leden bedoelde materialen en voorwerpen. Indien van een lijkhoes gebruik wordt gemaakt, zal de aanbieder tevens moeten overleggen a) een afschrift van een rapport waaruit blijkt dat de gebruikte hoes voldoet aan de normen van het Lijkomhulselbesluit 1998 en b) een bewijs dat de betreffende hoes is aangekocht.	vervalt
blz 8	art 14, lid 1	Een grafrecht kan worden overgedragen door overlegging aan de beheerder van een door de rechthebbende of gebruiker en de betrokken rechtsopvolger getekend bewijs van overdracht. Overdracht is slechts mogelijk op naam van één (rechts)persoon.	Een grafrecht kan worden overgedragen door overlegging aan de beheerder van een door de rechthebbende en de betrokken rechtsopvolger getekend bewijs van overdracht. Overdracht is slechts mogelijk op naam van één (rechts)persoon.
blz 8	art 14, lid 2	De verlenging dient te worden aangevraagd door de rechthebbende of belanghebbende en indien deze is overleden, door een van de in artikel 15, tweede lid, bedoelde personen.	De verlenging dient te worden aangevraagd door de rechthebbende en indien deze is overleden, door een van de in artikel 15, tweede lid, bedoelde personen.
blz 8	art 15, lid 2	In geval van overlijden van de rechthebbende of belanghebbende kan het grafrecht van een graf, waarin de rechthebbende niet wordt bijgezet, worden overgeschreven, indien de aanvraag daartoe wordt gedaan binnen 12 maanden na het overlijden van de rechthebbende of gebruiker. Indien de rechthebbende is overleden en in het graf dient te worden begraven of zijn asbus dient te worden bezorgd, dient het verzoek tot overschrijving daaraan voorafgaand te worden gedaan	In geval van overlijden van de rechthebbende kan het grafrecht van een graf, waarin de rechthebbende niet wordt bijgezet, worden overgeschreven, indien de aanvraag daartoe wordt gedaan binnen 12 maanden na het overlijden van de rechthebbende. Indien de rechthebbende is overleden en in het graf dient te worden begraven of zijn asbus dient te worden bezorgd, dient het verzoek tot overschrijving daaraan voorafgaand aan de begraving of bijzetting te worden gedaan.
blz 8	art 15. lid 4	Na het verstrijken van de in de vorige leden bedoelde termijn kan het grafrecht alsnog op naam van een nieuwe rechthebbende of belanghebbende worden gesteld, tenzij het grafrecht betrekking heeft op een graf dat inmiddels is geruimd.	Na het verstrijken van de in de vorige leden bedoelde termijn kan het grafrecht alsnog op naam van een nieuwe rechthebbende worden gesteld, tenzij het grafrecht betrekking heeft op een graf dat inmiddels is geruimd.
blz 8	art 16, lid 1	Stoffelijke overschotten zullen, behalve op gezag van een gerechtelijke autoriteit, niet worden opgegraven dan met verlof van de burgemeester van Buren en voor zover het eigen graven betreft niet dan met toestemming van de rechthebbende.	vervalt
blz 8	art 16, lid 2, wordt lid 1	Bij de opgraving van lijken zijn geen andere personen aanwezig dan degenen die door de beheerder met deze werkzaamheden zijn belast.	Bij de opgraving van stoffelijke overschotten zijn geen andere personen aanwezig dan degenen die door de beheerder met deze werkzaamheden zijn belast.
blz 8	art 17, lid 1	Graven worden niet eerder geruimd of gereed gemaakt voor hergebruik (geschud) dan na afloop van twintig tien jaren na het begraven van het laatste stoffelijk overschot.	Graven worden niet eerder geruimd of gereed gemaakt voor hergebruik (geschud) dan na afloop van twintig tien jaren na het begraven van het laatste stoffelijk overschot.

blz 8	art 17, lid 2	Onverminderd het bepaalde in het vorige lid worden particuliere graven niet eerder geruimd dan met toestemming van de rechthebbende dan wel wanneer het recht op de voet van het bepaalde in artikel 15, vierde lid, of artikel 21 is vervallen.	vervalt
blz 8	art17. lid 2	nieuw	Indien bij ruiming of schudden blijkt, dat er teveel stoffelijke resten in het graf aanwezig zijn, wordt het graf gesloten voor een termijn van minimaal tien jaar.
blz 8	artikel 17, lid 3	Rechthebbenden kunnen een particulier graf laten schudden; in dat geval vindt ruiming van het graf plaats door het zorgvuldig bijeen garen van alle beenderen, die onder de bodem van het graf ingegraven worden.	Rechthebbenden kunnen een particulier graf laten ruimen door schudden ten behoeve van hergebruik van graf op verzoek van de rechthebbende; in dat geval vindt ruiming van het graf plaats door het zorgvuldig bijeen garen van alle beenderen, die onder de bodem van het graf ingegraven worden. Na ruiming zal een nieuw grafrecht worden afgesloten.
blz	art 18, lid 7	Op algemene graven kan slechts een grafbedekking worden aangebracht, indien het graf vol is.	Op algemene graven kan slechts een grafbedekking worden aangebracht, indien het graf vol is. Indien op verzoek van de belanghebbende voortijdig een grafbedekking is aangebracht, dan heeft de beheerder het recht deze grafbedekking ten behoeve van de tweede bijzetting te verwijderen, zonder verrekening van eventuele beschadigingen.
blz 9	art 21, lid 1b	indien de rechthebbende of gebruiker afstand doet van het recht	indien de rechthebbende afstand doet van het recht
blz 9	art 21, lid 2b	indien de rechthebbende of belanghebbende - ondanks een aanmaning - in verzuim blijft een op grond van deze verordening op hem rustende verplichting na te komen of daarmee in strijd handelt	indien de rechthebbende - ondanks een aanmaning - in verzuim blijft een op grond van deze verordening op hem rustende verplichting na te komen of daarmee in strijd handelt
blz 9	art 21, lid 2c	indien de rechthebbende of de belanghebbende van een graf is overleden en het recht niet binnen één jaar is overgeschreven.	indien de rechthebbende van een graf is overleden en het recht niet binnen één jaar is overgeschreven.
blz 9	art 21, lid 4	Het eventueel op het graf aanwezige gedenkteken of beplanting kan gedurende een maand vóór het vervallen van een grafrecht door de rechthebbende of gebruiker van het graf worden verwijderd. Na het vervallen van het grafrecht kunnen zij geen aanspraken op deze voorwerpen doen gelden.Deze materialen zullen voor hergebruik worden aangeboden.	Het eventueel op het graf aanwezige gedenkteken of beplanting vervalt na afloop van het grafrecht of graftermijn van een algemeen graf aan de beheerder van de begraafplaats, tenzij de rechthebbende of belanghebbende anders aangeeft. De beheerder bewaart de grafbedekking nog 13 weken na afloop van het grafrecht/graftermijn op de graflocatie. Na deze termijn kan geen aanspraak op deze voorwerpen worden gedaan. Deze materialen zullen voor hergebruik worden aangeboden.
blz 10	art 24, lid 1	Besluiten van het college die genomen zijn krachtens de 'Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Buren 2018, vastgesteld op 19 juni 2018, gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening	Besluiten van het college die genomen zijn krachtens de 'Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Buren 2020, vastgesteld op xx xxxx 2020, gelden als gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening
blz 10	art 25, lid 1	Deze verordening treedt in werking op 1 augustus 2018	Deze verordening treedt in werking op xx xxxxx 2020
blz 10	art 25, lid 2	De 'Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Buren 2015' wordt ingetrokken met ingang van de in het eerste lid genoemde datum.	De 'Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Buren 2018' wordt ingetrokken met ingang van de in het eerste lid genoemde datum.
blz 10	art 25, lid 3	Deze verordening kan worden aangehaald als 'Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Buren 2018'	Deze verordening kan worden aangehaald als 'Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Buren 2020'

blz 10		Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Buren,d.d. 19 juni 2018	Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Buren, d.d. xx. xxx 2020
		WAS	WORDT
		NADERE REGELS VOOR GRAVEN EN ASBEZORGING GEMEENTE BUREN 2018	**NADERE REGELS VOOR GRAVEN, ASBEZORGING EN HERDENKINGSPLAATS GEMEENTE BUREN 2020**
blz 1	voorblad	gelet op artikel 11, tweede lid van de Beheerverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Buren 2018;	gelet op artikel 11, tweede lid van de Beheerverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Buren 2020;
blz 1	art 1, lid a.1.	het doen begraven en begraven houden van lijken	het doen begraven en begraven houden van stoffelijke overschotten
blz 1	art 1, lid a	nieuw	algemeen graf: een graf bij de gemeente in beheer waarin gelegenehied wordt geboden tot het doen begraven van stoffelijke overschotten
blz 1	art 1, lid h	nieuw	particuliere gedenkplaats: een plaats waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend om doodgeboren kinderen te herdenken
blz 1	art 2	Voor de toepassing van het bij of krachtens deze nadere regels bepaalde wordt, voor zover van belang, onder particulier graf mede verstaan het particuliere urnengraf	Voor de toepassing van het bij of krachtens deze nadere regels bepaalde wordt, voor zover van belang, onder particulier graf mede verstaan het particuliere urnengraf en het particuliere kindergraf
blz 1	art 3	Het particuliere graf heeft twee graflagen en is bestemd voor:	Het particuliere graf voor overledenen boven de 12 jaar heeft op alle begraafplaatsen twee graflagen met uitzondering van de Blatense dijk. Graven op de begraafplaats Blarense dijk en kindergraven hebben één graflaag. Het particuliere graf is bestemd voor:
blz 1	art 3, lid a	het begraven van hoogstens één lijk per laag	het begraven van hoogstens één stoffelijk overschot per laag
blz 2	art 4, lid g	2.50 meter x 2.00 meter (grafkelders Buren, locatie Blatense dijk	2.50 meter x 2.00 meter (grafkelders Buren, locatie Blatumsedijk
blz 2	art 5, lid c	De buitenafmetingen van de grafkelder mogen maximaal bedrag 2.50 meter x 1.10 meter. Bij de begraafplaats in Buren, locatie Blatumsedijk, dien de afmeting 2.50 meter x 2.00 meter te bedragen.	De buitenafmetingen van de grafkelder mogen maximaal bedrag 2.50 meter x 1.10 meter. Bij de begraafplaats in Buren, locatie Blatense dijk, dien de afmeting 2.50 meter x 2.00 meter te bedragen.
blz 2	art 7	De as mag worden verstrooid op de open grond van het particuliere graf en op de plaatsen die daarvoor bestemd zijn, zijnde de drie strooivelden op de begraafplaatsen in Buren, locatie Blatumsedijk, Eck en Wiel en Zoelen.	De as mag worden verstrooid op de open grond van het particuliere graf en op de strooivelden op de gemeentelijke begraafplaatsen. Op de begraafplaatsen in Buren, locatie Blatense dijk, Eck en Wiel en Zoelen zijn reeds strooivelden aangewezen. Op de overige begraafplaatsen zal na een verzoek om een uitstrooiing een strooiveld worden aangewezen, in afwachting van de officiële aanwijzing en aanpassing van de tekeningen. Op de oude begraafplaatsen in Buren, gelegen tussen de Julianelaan en de Dreef, in Lienden, Oudsmidsestraat en Maurik, Homoetsestraat worden geen strooivelden aangewezen.
blz 2	art 8	nieuw	**Gedenkplaats voor doodgeboren kinderen**
blz 2	art 8	nieuw	Op elke begraafplaats wordt een gedenkplaats ingericht. Ouders kunnen wer voor kiezen een herdenkingsplaatje aan te brengen. De vorm en de uitveoring is nog niet bekend en mede afhankelijk van het te plaatsen herdenkkingsmonument voor het doodgeboren kind.

blz 2	art 8	artikel 8 wordt artikel 9	
blz 2	art 9, lid 1	Dit uitvoeringsbesluit treedt in werking op 1 augustus 2018	Dit uitvoeringsbesluit treedt in werking op xx xxxx 2020
blz 2	art 9, lid 2	Het uitvoeringsbesluit, zoals gesteld in de “Nadere regels voor de graven, asbezorging en gedenktekens 2015” wordt ingetrokken met ingang van de in het eerste lid genoemde datum,	Het uitvoeringsbesluit, zoals gesteld in de “Nadere regels voor de graven, asbezorging en gedenktekens 2018” wordt ingetrokken met ingang van de in het eerste lid genoemde datum,
blz 2	art 9, lid 3	Dit uitvoeringsbesluit kan worden aangehaald als “Nadere regels voor de graven en asbezorging Buren 2018”	Dit uitvoeringsbesluit kan worden aangehaald als “Nadere regels voor de graven en asbezorging Buren 2020”
blz 2		Vastgesteld in de vergadering van burgemeester en wethouders van de gemeente Buren, 15 mei 2018	Vastgesteld in de vergadering van burgemeester en wethouders van de gemeente Buren, xx xxxx 2020
blz 2		de secretaris, I.P.C. van Wamel	de secretaris, xxxxxxxx
		WAS	**WORDT**
blz 1		**UITVOERINGSBESLUIT GRAFBEDEKKING GEMEENTE BUREN 2018**	**UITVOERINGSBESLUIT GRAFBEDEKKING GEMEENTE BUREN 2020**
blz 1		gelet op artikel 11, tweede lid van de beheerverordening gemeentelijke begrafaplaatsen gemeente Buren 2018	gelet op artikel 11, tweede lid van de beheerverordening gemeentelijke begrafaplaatsen gemeente Buren 2020
blz 1		**NADERE REGELS VOOR GRAFBEDEKKING GEMEENTE BUREN 2018**	**NADERE REGELS VOOR GRAFBEDEKKING GEMEENTE BUREN 2020**
blz 1	art 1, lid b	gedenkteken: steen, zerk, ander monument of voorwerp op het graf voor het aanbrengen van opschriften of figuren, daaronder begrepen kettingen en hekwerken;	gedenkteken: steen, ander monument of voorwerp op het graf voor het aanbrengen van opschriften of figuren, daaronder begrepen kettingen en hekwerken;
blz 1	art 1, lid d	nieuw	particuliere gedenkplaats: een plaats waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend om doodgeboren kinderen te herdenken.
blz 1	art 3, lid 1	Voor de gedenktekens mogen alleen duurzame materialen worden gebruikt, zoals natuursteen, metaal, keramiek, duurzame kunststoffen of een verduurzaamde houtsoort.	Voor de gedenktekens mogen alleen duurzame materialen worden gebruikt, zoals natuursteen, metaal, keramiek, glas, duurzame kunststoffen of een verduurzaamde houtsoort.
blz 1	art 3, lid 4	Bij plaatsing van het gedenkteken dient ervoor gezorgd te worden dat verzakking van de steen wordt tegengegaan. Een betonplaat onder het gedenkteken (afhankelijk van de grootte en het gewicht) is vereist. De plaats van het staande gedenkteken is aan het hoofdeinde van de grafruimte.	Bij plaatsing van het gedenkteken dient ervoor gezorgd te worden dat verzakking wordt tegengegaan. Een betonplaat onder het gedenkteken (afhankelijk van de grootte en het gewicht) is vereist. De plaats van het staande gedenkteken is aan het hoofdeinde van de grafruimte. Het is niet toegestaan onder de funderingsplaat kunststof steunpalen aan te brengen.
blz 1	art 3, lid 5	vervalt: Het gedenkteken dient te passen bij de in de buurt staande gedenktekens. Het moet overeenkomsten hebben met het karakter van de begraafplaats.	nieuw: Het gedenkteken, de teksten en/of figuraties behoeven goedkeuring van de beheerder. De beheerder heeft het recht aanstootgevende vormen, teksten of figuraties te weigeren.
blz 2	art 3, lid 6	De rechthebbende of belanghebbende die een gedenkteken wil plaatsen of wijzigen geeft daarvan tenminste één week voorafgaande aan de dag waarop de plaatsing of wijziging zal plaatsvinden vóór 12.00 uur schriftelijk kennis aan de beheerder. Het plaatsen van een gedenkteken dient plaats te vinden op werkdagen van maandag t/m vrijdag van 9.00 uur tot 16.00 uur.	De rechthebbende of belanghebbende die een gedenkteken wil plaatsen of wijzigen geeft daarvan tenminste één week voorafgaande aan de dag waarop de plaatsing zal plaatsvinden vóór 12.00 uur schriftelijk kennis aan de beheerder.

blz 2	art 3, lid 7	nieuw	Voor wijzigingen in formaat en materiaal dient een nieuwe vergunning te worden aangevraagd. Het aanvullen van naamgegevens door een bijzetting hoeft niet te worden gemeld.
blz 2	art 3, lid 8	gedeeltelijk oud lid 6	Het plaatsen van een gedenkteken dient plaats te vinden op werkdagen van maandag t/m vrijdag van 9.00 uur tot 16.00 uur.
blz 2	art 4, lid 3	De afmetingen gerekend vanaf het maaiveld, van gedenktekens voor algemene en particuliere kindergraven van 1 tot 12 jaar al dan niet in combinatie met een liggend en staand gedenkteken zijn als volgt:	De afmetingen gerekend vanaf het maaiveld, van gedenktekens voor particuliere kindergraven van 1 tot 12 jaar al dan niet in combinatie met een liggend en staand gedenkteken zijn als volgt:
blz 2	art 4, lid 4	De afmetingen gerekend vanaf het maaiveld, van gedenktekens voor algemene en particuliere kindergraven tot 1 jaar al dan niet in combinatie met een liggend en staand gedenkteken zijn als volgt:	De afmetingen gerekend vanaf het maaiveld, van gedenktekens voor particuliere kindergraven tot 1 jaar al dan niet in combinatie met een liggend en staand gedenkteken zijn als volgt:
blz 2	art 4, lid 5	nieuw	Op de begraafplaats Blatense dijk mogen particuliere grafkelders uitsluitend eendiep worden aangebracht. Voor een eenpersoonsgrafkelder geldt de maatvoering van artikel 4, lid 2. De afmetingen gerekend vanaf het maaiveld, van gedenktekens voor particuliere tweepersoonsgrafkelder al dan niet in combinatie met een liggend en staand gedenkteken zijn als volgt: a. liggend gedenkteken: maximale lengte 2.50 meter b. liggend gedenkteken: maximale breedte 2.20 meter c. staand gedenkteken: maximale hoogte 1.00 meter d.gekozen materiaal bestaat uit een minimale dikte van 0.05 meter en een maximale dikte van 0.20 meter
blz 2	art 4, lid 6 (oud lid 5)	Op het liggende gedenkteken moet door de steenhouwer of andere leverancier het grafnummer linksonder duurzaam worden aangebracht. Staande gedenktekens mogen uitsluitend aan de achterste zijde van het graf – gezien vanaf het pad – worden aangebracht. Op de overige oppervlakte van het graf zijn uitsluitend liggende gedenktekens toegestaan.	Staande gedenktekens mogen uitsluitend aan de achterste zijde van het graf – gezien vanaf het pad – worden aangebracht. Op de overige oppervlakte van het graf zijn uitsluitend liggende gedenktekens toegestaan.
blz 2	art 4. lid 7	nieuw	Op een particulier graf op het natuurgedeelte van de begraafplaats Blatensedijk mag geen gedenkteken worden aangebracht. Aan de rechthebbende worden de X- en Y- coördinaten gegeven.
blz 2	art 4, lid 8	oud lid 6 wordt lid 8	
blz 3	art 5	Afmetingen urnengraf of –nis en grafbedekking urnen	Afmetingen particulier urnengraf of –nis en grafbedekking urnen

blz 3	art 6	nieuw	**Particuliere gedenkplaats voor doodgeboren kinderen** Op elke begraafplaats wordt een gedenkplaats ingericht. Ouders kunnen er voor kiezen een herdenkingsplaatje aan te brengen. De vorm en uitvoering is nog niet bekend en mede afhankelijk van het te plaatsen herdenkingsmonument voor het doodgeboren kind. Een herdenkingsplaatje mag tien jaar aanwezig blijven. Er wordt uitsluitend het tarief voor de vergunning van een gedenkteken geheven.
blz 3	art 7	nieuw (oud art 7 ontbreekt)	**Afmetingen algemeen graf** De afmetingen van gedenktekens voor algemene graven voor een liggende steen zijn maximaal 1.00 meter lang en maximaal 1.00 meter breed met een minimale dikte van 0,05 meter en een maximale dikte van 0,10 meter
blz 3	art 8 (oud art 6)	De winterharde gewassen die op degraven worden geplant, mogen bij volle wasdom de voor het graf beschikbare oppervlakte en de maximale hoogte van het gedenkteken niet overschrijden of moeten door besnoeiing binnen de oppervlakte en de hoogte kunnen worden gehouden. Het is verboden naast, voor of achter het graf grafbeplanting, gewassen of anderszins (bijvoorbeeld grind) aan te brengen. Op een algemeen graf mogen eenjarige gewassen worden geplant.	De winterharde gewassen die op de particuliere graven worden geplant, mogen bij volle wasdom de voor het graf beschikbare oppervlakte en de maximale hoogte van het gedenkteken niet overschrijden of moeten door snoei binnen de oppervlakte en de hoogte kunnen worden gehouden. Het is verboden naast, voor of achter het graf grafbeplanting, gewassen of anderszins (bijvoorbeeld grind) aan te brengen.
blz 3	art 9	oud artikel 8	wordt artikel 9
blz 3	art 10	oud artikel 9	wordt artikel 10
blz 3	art 10, lid 1	Dit uitvoeringsbesluit treedt in werking 1 augustus 2018	Dit uitvoeringsbesluit treedt in werking xx xxxx 2020
blz 3	art 10, lid 2	Het uitvoeringsbesluit, zoals gesteld in de “Nadere regels voor grafbedekking 2015” worden ingetrokken met ingang van de in het eerste lid genoemde datum	Het uitvoeringsbesluit, zoals gesteld in de “Nadere regels voor grafbedekking 2018” worden ingetrokken met ingang van de in het eerste lid genoemde datum
blz 3,	art 10, lid 3 (was 4)	Deze nadere regels kunnen worden aangehaald als “Nadere regels voor grafbedekking Buren 2018”.	Deze nadere regels kunnen worden aangehaald als “Nadere regels voor grafbedekking Buren 2020”.
blz 3	vastgesteld	d.d. 15 mei 2018	d.d. xx xxxx 2020
blz 3		de secretaris, I.P.C. van Wamel	de secretaris, xxxxxx

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
23 juni 2020	D.058062	D.058063 Z.010960

Onderwerp Begrotingswijziging 2020-007 Nieuw beleid begraafplaatsen (periode 2019-2029)

Inleiding
Op grond van de Gemeentewet heeft de gemeenteraad het budgetrecht. Dit betekent dat wijzigingen van de begroting formeel door de raad vastgesteld dienen te worden. Tenminste als het gaat om wijzigingen die programma overstijgend zijn. Administratieve wijzigingen binnen hetzelfde programma vallen onder de bevoegdheid van het college.

In dit document presenteren wij de verwerking van de financiële mutaties uit dit beleidsplan. Door het vaststellen van deze begrotingswijziging wordt de begroting en de budgetten daarbinnen aangepast.

		Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Saldo begroting na eerste bestuursrapportage		**198**	**395**	**35**	**-139**
Mutaties					
Programma	Bedrijfsvoering	0	0	0	0
Programma	Inwonerszaken	0	0	0	0
Programma	Ruimte	-53	-59	-44	-44
Saldo mutaties		**-53**	**-58**	**-43**	**-43**
Saldo begroting na mutaties		**145**	**337**	**-8**	**-182**

Toelichting financiële ontwikkelingen
Hierna zijn de voorgestelde wijzigingen per programma en de toelichting opgenomen. Door het vaststellen van deze begrotingswijziging keurt u op basis van uw budgetrecht de wijzigingen van de begroting goed en worden de betreffende budgetten aangepast.

Programma Ruimte

Taakveld - Onderwerp	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
Beleidsplan begraafplaatsen	-53	-59	-44	-44
Totaal mutaties programma Ruimte	**-53**	**-59**	**-44**	**-44**

Toelichting mutaties programma Ruimte

Beleidsplan begraafplaatsen -53

In 2018 zijn de eerste stappen gezet om de exploitatie van de begraafplaatsen te verbeteren door het aanpassen van tarieven en perioden van grafrecht. Het voorliggende beleidsplan is het vervolg op deze verbeteringsvoorstellen. Het verhogen van de kostendekkendheid, het hebben en houden van voldoende ruimte voor begravingen en een gezonde financiële basis in de toekomst zijn de doelen van deze actualisatie. Een belangrijk onderdeel hiervan is het verbeteren van de fysieke kwaliteit van onze begraafplaatsen. Daarnaast is het noodzakelijk om maatregelen te nemen om herinrichting van grafvelden mogelijk te maken.

Investeringen

Taakveld - Investeringen	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
Groen begraafplaatsen	-45	0	0	0
Meubilair/gieters begraafplaatsen	-20	0	0	0
Monumenten, muren, graven begraafplaatse	-37	0	0	0
Totaal mutaties investeringen	**-102**	**0**	**0**	**0**

Groen begraafplaatsen **-45**

Beleidsplan begraafplaatsen - Herinrichten begraafplaatsen

- De herinrichting van oude grafvelden wordt komende jaren opgepakt om weer beschikbare graven te creëren en de begraafplaatsen te vergroenen. Voor de herinrichting van de velden wordt € 45.000 beschikbaar gesteld.

Meubilair/gieters begraafplaatsen **-20**

Beleidsplan begraafplaatsen - Kleine voorzieningen

- Er wordt € 20.000 beschikbaar gesteld voor het realiseren van kleine voorzieningen (vorstvrije kraan, meubilair en gieters) op de begraafplaatsen.

Monumenten, muren, graven begraafplaatse **-37**

Beleidsplan begraafplaatsen - Diverse aanpassingen

- Op alle begraafplaatsen is een verzamelgraf aanwezig, indien gewenst wordt hiervoor een grafkelder geplaatst (kosten € 7.000 totaal voor alle begraafplaatsen).
- Voor het realiseren van gedenkmonument(en) op de begraafplaats(en) wordt een budget gereserveerd van € 10.000.
- De urnen nissen die nog niet in gebruik zijn worden op alle begraafplaatsen voorzien van eenzelfde afdekplaat. Hiervoor wordt een budget vrijgemaakt van € 20.000.

Raadsvergadering

Dossiernummer	1217
Extern Zaak ID	z.020937
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	14 juli 2020
Agendapunt	9.5
Omschrijving	Jaarrekening 2019
Organisatieonderdeel	Team Advies
Eigenaar	Jong, L. de
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk

Bijlagen
D.060911 Raadsvoorstel jaarrekening 2019
Vertrouwelijke bijlage bij raadsvoorstel D.060911
D.060910 Raadsbesluit jaarrekening 2019
Jaarrekening 2019 Concept begrotingswijziging
Jaarstukken 2019 - Def. versie 29-06-2020 pag.nr
Jaarrekening 2019 toelichting resultaatbestemming
Jaarrekening 2019 Accountantsverslag

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	9 juni 2020
Agendacommissie	16 juni 2020
Voorbespreking	30 juni 2020
Raadsvergadering	**14 juli 2020**

Voorgesteld besluit

1. Het jaarverslag en de jaarrekening 2019 vast te stellen.
2. Het positieve rekeningresultaat van € 6.043.000 te storten in de Algemene reserve.
3. Uit de Algemene reserve € 5.315.000 te onttrekken en te storten in een nieuw te vormen bestemmingsreserve risico grondexploitaties.
4. Uit de Algemene reserve € 434.000 te onttrekken en te storten in de reserve overlopende posten en in 2020 beschikbaar te stellen conform de overhevelingsvoorstellen.
5. Uit de Algemene Reserve € 237.000 te onttrekken en in 2020 conform het voorstel tot resultaatbestemming beschikbaar te stellen voor duurzaamheid.
6. Het weerstandsvermogen vast te stellen op € 3.410.000.
7. Het restant van de investeringsbudgetten ad. € 5.922.188 beschikbaar te stellen voor

2020.
8. Begrotingswijziging nummer 09 van 2020 vast te stellen.

Besluit

1. Het jaarverslag en de jaarrekening 2019 vast te stellen.
2. Het positieve rekeningresultaat van € 6.043.000 te storten in de Algemene reserve.
3. Uit de Algemene reserve € 5.315.000 te onttrekken en te storten in een nieuw te vormen bestemmingsreserve risico grondexploitaties.
4. Uit de Algemene reserve € 434.000 te onttrekken en te storten in de reserve overlopende posten en in 2020 beschikbaar te stellen conform de overhevelingsvoorstellen.
5. Uit de Algemene Reserve € 237.000 te onttrekken en in 2020 conform het voorstel tot resultaatbestemming beschikbaar te stellen voor duurzaamheid.
6. Het weerstandsvermogen vast te stellen op € 3.410.000.
7. Het restant van de investeringsbudgetten ad. € 5.922.188 beschikbaar te stellen voor 2020.
8. Begrotingswijziging nummer 09 van 2020 vast te stellen.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
14-07-2020	**D.060911** **Z.020937**

Voorstel ingebracht door: L. de Jong
Portefeuillehouder: P.A.M.J van den Hurk
Alle programma's en taakvelden

Onderwerp **Jaarrekening 2019 Gemeente Buren**

Voorgesteld besluit

1. Het jaarverslag en de jaarrekening 2019 vast te stellen.
2. Het positieve rekeningresultaat van € 6.043.000 te storten in de Algemene reserve.
3. Uit de Algemene reserve € 5.315.000 te onttrekken en te storten in een nieuw te vormen bestemmingsreserve risico grondexploitaties.
4. Uit de Algemene reserve € 434.000 te onttrekken en te storten in de reserve overlopende posten en in 2020 beschikbaar te stellen conform de overhevelingsvoorstellen.
5. Uit de Algemene Reserve € 237.000 te onttrekken en in 2020 conform het voorstel tot resultaatbestemming beschikbaar te stellen voor duurzaamheid.
6. Het weerstandsvermogen vast te stellen op € 3.410.000.
7. Het restant van de investeringsbudgetten ad. € 5.922.188 beschikbaar te stellen voor 2020
8. Begrotingswijziging nummer 09 van 2020 vast te stellen

Samenvatting van het voorstel
Met het vaststellen van de jaarrekening en het jaarverslag 2019, zetten we de laatste stap in de planning en control cyclus 2019. In het jaarverslag leggen wij verantwoording af over het gevoerde beleid en de behaalde resultaten in 2019. In de jaarrekening vindt u daarvan de financiële vertaling. Na vaststelling van bovenstaande voorgestelde besluiten (resultaatbestemming) sluiten we 2019 af met een toename van de Algemene reserve van € 57.000.

HOOFDLIJNEN

Inleiding
De Jaarstukken 2019 vindt u vanaf 17 juni 2020 HIER op de website van de gemeente Buren.
De nieuwe accountant is dit jaar aangesteld. Het proces is daarom later gestart. Dit betekent dat we voor de politieke afhandeling een strak schema hebben

1. **Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?**
   Op grond van artikel 198 lid 1 van de Gemeentewet stelt u het jaarverslag en de jaarrekening vast. Deze twee documenten vormen samen de jaarstukken. Het jaarverslag bevat de inhoudelijke verantwoording over de gerealiseerde doelen in 2019. De jaarrekening bevat alle baten en lasten en een overzicht van de financiële positie ultimo 2019. Voorafgaand aan deze vaststelling controleert onze accountant de jaarrekening. De accountant controleert alleen de jaarrekening en niet het jaarverslag. Wel gaat de accountant na of de bedragen in het jaarverslag verenigbaar zijn met de bedragen in de jaarrekening.

   De accountant gaat na of de jaarrekening correct en juist is opgesteld en of zich geen onregelmatigheden voordeden. Daarbij onderzoekt de accountant of de jaarrekening uitgaven bevat die de geraamde bedragen overschrijden, die zijn geboekt op een post waarmee zij niet overeenstemmen dan wel die anderszins niet rechtmatig zijn. Een oordeel over de wijze waarop wij het bestuur hebben gevoerd wordt niet door de accountant geveld. Het is aan u om daarover een politiek oordeel te geven.

2. **Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?**
   Wij leggen aan de raad over elk begrotingsjaar verantwoording af over het gevoerde beleid. Dat doet wij door middel van de jaarrekening en het jaarverslag, samen de jaarstukken. Wij zenden de vastgestelde jaarstukken binnen twee weken na vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 juli van het jaar, volgend op het begrotingsjaar, aan gedeputeerde staten. Door de vaststelling van de jaarstukken verleent u het college decharge voor het in de jaarstukken verantwoorde beleid en financieel beheer.

   Toelichting restant van de investeringsbudgetten
   Bij de wijziging van het BBV in 2017 en de BBV notitie materiele vaste activa is bepaald dat de raad specifiek dient te besluiten wat er met het restant van investeringskredieten dient te gebeuren. Voor de lopende investeringen bedraagt het totaal van de restant kredieten € 5.922.000 (voorgesteld besluit nr. 7) Het grootste gedeelte hiervan betreft de nieuwbouw van de sporthal in Maurik € 3.372.000. De overige restantkredieten betreffen vooral de inventaris en infrastructuur van het gemeentehuis en de projecten vanuit het I&A-plan.

3. **Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?**
   Als u de voorgestelde besluiten overneemt zijn er geen nadelen of risico's. Die ondervangt u juist door deze besluiten.

4. **Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?**
   Het niet vaststellen (en niet tijdig inzenden) van de jaarstukken 2019 voor 15 juli 2020 bij de gedeputeerde staten kan leiden tot preventief toezicht. Dit betekent dat de Provincie de begroting en eventuele begrotingswijzigingen eerst moet goedkeuren voordat we tot uitvoering van de begroting over mogen gaan.

   Voor de resultaatbestemming geldt dat als u dit voorstel niet overneemt, een aantal geplande activiteiten geen doorgang kan vinden. De overhevelingsvoorstellen zijn bedoeld om in 2019 gestarte werkzaamheden voort te zetten in 2020. Niet akkoord gaan met deze voorstellen betekent dat een aantal activiteiten in 2020 niet meer wordt uitgevoerd/afgemaakt.

5. **Is het een begrotingswijziging?**
   Ja; dit is begrotingswijziging nummer 9 van 2020.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader

In de artikelen 197 t/m 201 van de Gemeentewet staan bepalingen inzake de jaarrekening en het jaarverslag. Ook in het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) staan bepalingen over de jaarstukken en wel in de artikelen 24 t/m 29. De artikelen 30 t/m 58 hebben betrekking op de balans en de toelichting.

7. Effectmeting, planning en evaluatie

We zenden de jaarstukken 2019 uiterlijk 15 juli 2019 naar de Provincie Gelderland. In de herijking van de P&C-cyclus zijn we, na overleg met de Kwaliteitscommissie, overgegaan op een digitale variant.

Hieronder zijn de belangrijkste data van de planning opgenomen.

Omschrijving	**Datum**
Voorbespreking Raad	30-06-2020
Raadsbehandeling	14-07-2020
Verzenden jaarstukken naar de provincie	15-07-2020

8. Financiën

In dit hoofdstuk vindt u informatie over de financiële positie van onze gemeente na verwerking van de uitkomst van de jaarrekening 2019. Achtereenvolgens gaan we in op:

- het resultaat van de jaarrekening 2019
- de bestemmingsreserve risico bouwgrondexploitatie
- overhevelingsvoorstellen en resultaatbestemming
- de ontwikkeling van de reserve sociaal domein
- de reserve weerstandsvermogen
- de ontwikkeling van de algemene reserve

Resultaat jaarrekening 2019 (besluit nr. 2)

Het resultaat van de jaarrekening is afgerond € 6.043.000 positief.
Hieronder worden de belangrijkste oorzaken (bedragen > € 1 miljoen) genoemd.

Omschrijving		**Bedrag**
1. Bedrijventerrein Doejenburg II Het bedrijventerrein Doejenburg II is in 2019 weer volledig in exploitatie is genomen. Deze aanpassing is in overleg met de accountant al in de jaarrekening 2019 doorgevoerd. Dit levert per saldo een voordeel op van € 7 miljoen. *N.B.: Dit lijkt een enorm voordeel, maar van dit bedrag moeten we direct weer € 5.315.000 storten in de reserve risico grexen.*		7.000.000 V
2. Sociaal domein WMO/Jeugd Zie de toelichting in bijlage 1.		1.265.000 N
3. Taakveld Bestuur. Zie de toelichting in bijlage 1.		1.020.000 N
4. Overhevelingsvoorstellen/resultaatbestemming Op diverse taakvelden hebben we geld overgehouden, dat we willen meenemen naar 2020 (overhevelingsvoorstellen) Een gedeelte van het resultaat 2019 willen we bestemmen voor onvermijdelijke uitgaven in 2020	434.000 237.000	671.000 V
Saldo overige taakvelden		657.000 V
Rekeningresultaat 2019		**6.043.000 V**

Dit batige resultaat wordt gestort in de Algemene Reserve **(zie besluit 2).** Voor een toelichting van dit saldo op hoofdlijnen wordt verwezen naar **specificatie 1** bij de achtergrondinformatie van dit raadsvoorstel

Bestemmingsreserve risico bouwgrondexploitaties (besluit nr. 3)
In 2019 is € 10.100.000 vrijgevallen uit de voorziening Doejenburg II on hold. In 2019 is hiervan direct € 3.100.000 ingezet voor een hoger verwacht verlies voor Doejenburg II. Dit bedrag is al verwerkt in de jaarrekening 2019.
De komende jaren zien wij nog risico's voor de verdere uitgifte van Doejenburg II. Denk bijvoorbeeld aan de gevolgen van de Corona-crisis. Als door deze crisis de verkoop van Doejenburg II stagneert en de kavels niet binnen 10 jaar worden verkocht dan moet een deel worden afgewaardeerd.
Dit risico wordt afgedekt door het vormen van de bestemmingsreserve risico grondexploitaties.
De berekende omvang van deze reserve is € 5.310.000. In Ibabs is onder de vertrouwelijke stukken een specificatie van deze berekening opgenomen.

Bij deze berekening hebben we voldoende rekening gehouden met de risico's die we lopen. Op dit moment is er ondanks de Corona-crisis veel belangstelling voor de kavels. Er zijn behoorlijk wat opties op een aantal percelen. Als de uitgifte de komende jaren vlot loopt, kan deze bestemmingsreserve geleidelijk vrijvallen t.g.v. de algemene reserve.

Overhevelingsvoorstellen en resultaatbestemming (zie specificatie 2 bij de achtergrondinformatie van dit raadsvoorstel)
Overhevelingsvoorstellen **(besluit nr. 4)**
Het batige saldo van € 6.043.000 is mede ontstaan doordat een aantal werkzaamheden in 2019 nog niet of nog niet volledig is uitgevoerd. Het gaat om een totaalbedrag ven € 434.000. Wij stellen u voor om deze werkzaamheden alsnog in 2020 uit te voeren. Daarom vragen wij u om € 434.000 in 2020 opnieuw beschikbaar te stellen.

Voorstel resultaatbestemming **(besluit nr. 5)**
Naast de budgetoverhevelingen stellen we voor om € 237.000,- van het resultaat te bestemmen om incidenteel in te zetten in 2020. Hiermee kunnen we duurzaamheid vorm geven. Via de december-circulaire ontvingen we hiervoor eind december € 237.000. We konden van de uitkomst van deze circulaire geen begrotingswijziging meer maken in 2019. Deze gelden zijn door het Rijk toegekend en nodig voor het opstellen van een wettelijk verplicht warmteplan en de communicatie over het warmteplan in de komende jaren.

De Reserve Weerstandsvermogen (besluit nr. 6)
Op basis van de risico-inventarisatie is het benodigde weerstandsvermogen bij deze jaarrekening berekend op € 3.410.000. Dit sluit aan op het berekende risico in de begroting 2020.

Risico inventarisatie (weerstansvermogen)	Jaarrekening 2018	jaarrekening 2019
1. Aansprakelijkheid	275.000	615.000
2. Opvang bij rampen en calamiteiten	160.000	185.000
3. Verbonden partijen excl. WSW	140.000	295.000
4. Open einde regelingen excl. WMO/Jeugd	440.000	275.000
5. Open einde regelingen WMO/Jeugd	440.000	440.000
6. Grondexploitaties	1.000.000	1.000.000
7. Maatschappelijke risico's en veiligheid	250.000	370.000
8. Overige risico's	300.000	230.000
Totaal nodig in reserve weerstandsvermogen	**2.750.000**	**3.410.000**

Reserve sociaal domein

Ontwikkeling reserve sociaal domein	
Saldo Reserve Sociaal Domein per 31-12-2019	+ 844.000
Onttrekking nadelig saldo 2019	0
Geraamde toevoeging in 2020	+ 214.000
Geraamde onttrekking begroting 2020	- 329.000
Geraamde onttrekking begroting 2021	- 75.000
Berekend saldo reserve sociaal domein	**654.000**

Het nadelig saldo van € 1.265.000 van het sociale domein is in 2019 niet ten laste van de reserve sociaal domein gebracht. Op het huidige saldo ligt vanuit de meerjarenbegroting 2020-2023 al een claim.

Naast de reserve sociaal domein zit er op basis van de risico-inventarisatie in de Reserve Weerstandsvermogen € 440.000 voor de uitvoering van de WMO en de Jeugdwet.

Ontwikkeling Algemene Reserve
In de hieronder opgenomen tabel is de ontwikkeling van het saldo van de algemene reserve opgenomen.

Ontwikkeling Algemene Reserve		
Stand Algemene Reserve per 31-12-2019		**1.881.000**
Geraamde onttrekkingen in begroting 2020 en later	- 1.774.000	
Geraamde toevoegingen begroting 2020 en later	1.401.000	
		- 373.000
Subtotaal Algemene Reserve voor financiële effecten jaarrekening 2019		**1.508.000**
Saldo jaarrekening 2019 voor bestemming	+6.043.000	
a) Storten reserve risico bouwgrondcomplexen	- 5.315.000	
b) Overhevelingsvoorstellen	- 434.000	
c) Voorstellen resultaatbestemming duurzaamheid	- 237.000	
d) bijstellen saldo reserve weerstandsvermogen	*p.m.*	
Toename Algemene Reserve bij de jaarrekening 2019		+ 57.000
Batig saldo algemene reserve na verwerking jaarrekening 2019		**+1.565.000**

9. Communicatie
De jaarstukken 2019 liggen vanaf eind juni ter inzage en zijn algemeen verkrijgbaar. Daarnaast zijn de jaarstukken eveneens vanaf eind juni in te zien via onze website.

10. Burgerparticipatie
Burgerparticipatie is niet van toepassing op de jaarstukken 2019.

11. Deregulering
Er is geen sprake van regulering of deregulering

12. Achtergrondinformatie
Specificatie 1: Verschillenanalyse op hoofdlijnen
Specificatie 2: formulieren overhevelingsvoorstellen/resultaatbestemming

Bijlagen:
- raadsbesluit
- jaarstukken 2020
- concept begrotingswijziging
- toelichting resultaatbestemming
- accountantsverslag

Inlichtingen bij:
Naam: L. de Jong
Team: Advies -financiën

Achtergrondinformatie

Specificatie 1: verschillenanalyse op hoofdlijnen

Toelichting resultaat op hoofdlijnen	
Batig saldo jaarrekening	**6.043.000**
Specificatie saldo jaarrekening per taakveld (TV). Afwijking > € 100.000**:**	
Batig saldo TV Fysieke bedrijfsinfrastructuur	+7.074.000
Nadelig saldo TV sociaal domein WMO/Jeugd	- 1.265.000
Nadelig saldo TV Bestuur	- 1.020.000
Nadelig saldo TV Treasury	- 217.000
Batig saldo TV Participatiewet (diversen)	+ 194.000
Batig saldo TV Sportaccommodaties	+ 232.000
Batig saldo TV Overhead	+ 186.000
Batig saldo TV Algemene uitkering	+ 161.000
Batig saldo TV Ruimtelijke ordening	+ 130.000
batig saldo TV Reserves	+ 120.000
Saldo overige taakvelden met saldo < € 100.000	+ 448.000
Specificatie op hoofdlijnen per taakveld	**6.043.000**

Hieronder vindt u een nadere analyse voor het Sociaal Domein en het taakveld Bestuur.

Resultaat sociaal domein taakvelden Jeugd/WMO:

Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie	- 147.000
Taakveld Wijkteams	+187.000
Taakveld Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-44.000
Taakveld Maatwerkdienstverlening 18+	-604.000
Taakveld Maatwerkdienstverlening 18-	-592.000
Taakveld Geëscaleerde zorg 18+	43.000
Taakveld Geëscaleerde zorg 18-	-108.000
Totaal sociaal domein WMO/Jeugd*	**- 1.265.000**

Het bovenstaande levert een negatief saldo op voor 2019 van € 1.265.000.

Resultaat taakveld Bestuur:

Pensioenen wethouders

Jaarlijks wordt aan het eind van het jaar een berekening gemaakt van het bedrag dat in de voorziening pensioenen wethouders moet zitten. Dit bedrag moet toereikend zijn om in de toekomst de pensioenen van de wethouders te kunnen betalen. Uit deze berekening blijkt dat er in 2019 een behoorlijke extra storting van € 494.000 nodig is.
Deze extra storting wordt veroorzaakt door de volgende 3 oorzaken:

1. Aanpassing van de rekenrente, waardoor de pensioenpot minder snel groeit. Dit is de hoofdoorzaak van de extra storting.
2. Toepassing van een nieuwe sterftetabel, waaruit blijkt dat we wat ouder worden.
3. Wijzigen van de AOW-leeftijden bij de meeste wethouders.

Wachtgeldverplichtingen wethouders

In 2019 is het college gevallen. De vertrokken wethouders hebben recht op wachtgeld. Conform onze voorschriften (BBV) zijn we verplicht om in 2019 al een voorziening te vormen voor het totaalbedrag van de verplichting. Dus ook voor de lasten in 2020 en later. De totale verplichting van € 508.000 is in 2019 gestort in een voorziening.

Specificatie 2: Formulieren overhevelingsvoorstellen

Totaaloverzicht budgetten naar 2020

Totaaloverzicht aanvragen overhevelen budget van 2019 naar 2020

Nr.	Taakveld	Project	Jaar-gebonden (eenmalig)	Meerjarige budgetten
01	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Onderwijsachterstandenbeleid	€ 50.000	
02	Samenkracht en burgerparticipatie	Nulmeting Integraal Huisvestingsplan	€ 43.000	
03	Volksgezondheid	Ambulantisering geestelijke gezondheidszorg	€ 50.000	
04	Verkeer en vervoer	Zwerfafval (actie Buurtjutters)	€ 30.000	
05	Sportaccommodaties	Verzelfstandiging Burense voetbalverenigingen	€ 205.000	
06	Sportaccommodaties	Bomenonderhoud voetbalaccommodaties	€ 46.000	
07	Ruimtelijke ordening	Woningmarktbeleid	€ 10.000	
		Totaal	**€ 434.000**	

Totaal over te hevelen (jaar gebonden + meerjarig) **€ 434.000**

Totaaloverzicht resultaatbestemming 2019

Nr.	Taakveld	Project	Jaar-gebonden (eenmalig)
01	Milieubeheer	Duurzaamheid	€ 237.000
		Totaal	**€ 237.000**

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
14 juli 2020	**D.060911**	**D.060910** **Z.020937**

Onderwerp **Jaarrekening 2019 Gemeente Buren**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 2 juni 2020;

besluit:

1. Het jaarverslag en de jaarrekening 2019 vast te stellen.
2. Het positieve rekeningresultaat van € 6.043.000 te storten in de Algemene reserve.
3. Uit de Algemene reserve € 5.315.000 te onttrekken en te storten in een nieuw te vormen bestemmingsreserve risico grondexploitaties.
4. Uit de Algemene reserve € 434.000 te onttrekken en te storten in de reserve overlopende posten en in 2020 beschikbaar te stellen conform de overhevelingsvoorstellen.
5. Uit de Algemene Reserve € 237.000,- te onttrekken en in 2020 conform het voorstel tot resultaatbestemming beschikbaar te stellen voor duurzaamheid.
6. Het weerstandsvermogen vast te stellen op € 3.410.000.
7. Het restant van de investeringsbudgetten ad. € 5.922.188 beschikbaar te stellen voor 2020.
8. Begrotingswijziging nummer 9 van 2020 vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 14 juli 2020

De griffier, De voorzitter,

G. van Droffelaar J.A. de Boer MSc

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
14 juli 2020	D.060911	D.060910

Onderwerp **Begrotingswijziging 2020-009 Jaarstukken 2019**

Inleiding

Op grond van de Gemeentewet heeft de gemeenteraad het budgetrecht. Dit betekent dat wijzigingen van de begroting formeel door de raad vastgesteld dienen te worden. Tenminste als het gaat om wijzigingen die programma overstijgend zijn. Administratieve wijzigingen binnen hetzelfde programma vallen onder de bevoegdheid van het college.

In dit document presenteren wij de verwerking van de financiële mutaties met betrekking tot de jaarstukken 2019. Door het vaststellen van deze begrotingswijziging wordt de begroting en de budgetten daarbinnen aangepast.

		Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Saldo begroting tot en met wijziging 2020-008		**295**	**525**	**159**	**-34**
Mutaties					
Programma	Bedrijfsvoering	671			
Programma	Inwonerszaken	-100			
Programma	Ruimte	-571			
Saldo mutaties					
Saldo begroting na wijziging Jaarstukken 2019 2020-009		**295**	**525**	**159**	**-34**

Toelichting financiële ontwikkelingen

Hierna zijn de voorgestelde wijzigingen per programma en de toelichting opgenomen.

Door het vaststellen van deze begrotingswijziging keurt u op basis van uw budgetrecht de wijzigingen van de begroting goed en worden de betreffende budgetten aangepast.

Programma Bedrijfsvoering

Taakveld - Onderwerp	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
Onttrekking algemene reserve ten behoeve van duurzaamheid	237	0	0	0
Onttrekking OBR overlopende posten	434	0	0	0
Totaal mutaties programma Bedrijfsvoering	**671**	**0**	**0**	**0**

Programma Inwonerszaken

Taakveld - Onderwerp	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
Onttrekking bestemmingsreserve overlopende posten: ambulantisering GGZ	-50	0	0	0
Onttrekking bestemmingsreserve overlopende posten: onderwijsachterstandenbeleid	-50	0	0	0
Totaal mutaties programma Inwonerszaken	**-100**	**0**	**0**	**0**

Programma Ruimte

Taakveld - Onderwerp	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
Onttrekking bestemmingsreserve overlopende posten: verzelfstandiging Burense voetbalverenigingen	-205	0	0	0
Onttrekking bestemmingsreserve overlopende posten: woningmarktbeleid	-10	0	0	0
Onttrekking bestemmingsreserve overlopende posten: zwerfafval (buurtjutters)	-30	0	0	0
Onttrekking bestemmingsreserve overlopende posten: nulmeting huisvestingsplan	-43	0	0	0
Onttrekking bestemmingsreserve overlopende posten: bomenonderhoud voetbalaccommodaties	-26	0	0	0
Onttrekking bestemmingsreserve overlopende posten: niet uitgevoerde kapwerkzaamheden AVRI 2019	-20	0	0	0
Onttrekking algemene reserve ten behoeve van duurzaamheid	-237	0	0	0
Totaal mutaties programma Ruimte	**-571**	**0**	**0**	**0**

Overzicht mutaties reserves

Reserve	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
Onttrekking algemene reserve en toevoeging aan de bestemmingsreserve overlopende posten	434			
Toevoeging resultaat 2019 aan de algemene reserve	6.043			
Onttrekking algemene reserve en toevoeging aan bestemmingsreserve risico bouwgrondexploitaties	5.315			
Onttrekking aan de Algemene reserve ten behoeve van duurzaamheid	-237			
Onttrekking algemene reserve en toevoeging aan bestemmingsreserve risico bouwgrondexploitaties	-5.315			
Onttrekking algemene reserve en toevoeging aan de bestemmingsreserve overlopende posten	-434			
Onttrekking bestemmingsreserve overlopende posten	-434			
Totaal mutaties reserves	**5.372**	**0**	**0**	**0**

Jaarstukken 2019

Opmaakdatum 17 juni 2019

Inhoudsopgave jaarstukken 2019

JAARVERSLAG **Blz.**

Hoofdstuk 1 - Inleiding
Aanbiedingsbrief 03
Algemene beschouwingen 04
Financiële beschouwingen 06

Hoofdstuk 2 - Thema's
Klimaat en duurzaamheid 11
Kerngericht werken 13
Samen sterk in de regio 15

Hoofdstuk 3 - Programmaverantwoording
Inwonerszaken 17
Ruimte 22
Bedrijfsvoering 28

Hoofdstuk 4 - Taakvelden 33
Taakvelden programma Inwonerszaken 34
Taakvelden programma Ruimte 69
Taakvelden programma Bedrijfsvoering 111

Hoofdstuk 5 - Paragrafen
Lokale heffingen 136
Weerstandsvermogen en risicobeheersing 142
Onderhoud kapitaalgoederen 151
Financiering 160
Bedrijfsvoering 168
Verbonden partijen 172
Grondbeleid 198
InterBestuurlijk Programma 203

JAARREKENING

Hoofdstuk 6 - Jaarrekening
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 204
Balans per 31-12-2019 209
Toelichting op de balans 210
Overzicht van baten en lasten 235
Algemene dekkingsmiddelen 236
Overzicht overhead 237
Overzicht van incidentele baten en lasten 241
Overzicht verschillenanalyse baten en lasten 244
Verschillenanalyse financiële rechtmatigheid 246
Verschillenanalyse investeringen 248
Wet Normering Topinkomens 249
Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa-bijlage) 251

Controleverklaringen
Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019 253
Controle verklaring rechtmatigheid 256
Controle verklaring conform Ensia 257

Bijlagen
- Totaaloverzicht overheveling budgetten naar 2020 259
- Totaaloverzicht resultaatbestemming 2019 267

Inleiding

Aanbiedingsbrief

Aan de gemeenteraad,

Inleiding
Voor u liggen de jaarstukken 2019 van de gemeente Buren. Via de jaarstukken leggen we verantwoording af over de realisering van het voorgenomen beleid en de daarvoor ingezette middelen. De jaarstukken zijn daarom van belang voor bestuurders, inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere overheden.

Onze jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. In de jaarstukken leggen we verantwoording af over het gevoerde beleid. Dit doen we per thema, programma, taakveld en paragraaf. Per taakveld nemen we ook een verschillenanalyse op.

In juni 2019 besloot de gemeenteraad om te gaan werken met zes strategische opgaven. Hiervoor werkten we nog met drie thema's: kerngericht werken, duurzaamheid en samen sterk in de regio. Deze komen in de jaarrekening 2019 voor de laatste keer op deze manier terug, omdat deze indeling in de begroting van 2019 ook werd gehanteerd.

In de jaarrekening vindt u de financiële verantwoording.

Saldo jaarrekening 2019
Het resultaat van de jaarrekening is € 6.043.000 positief. Dit positieve resultaat wordt veroorzaakt, doordat het bedrijventerrein Doejenburg II in 2019 weer volledig in exploitatie is genomen.
We stellen u voor om ten laste van dit positieve saldo € 5.315.000 te storten in de reserve risico bouwgrondcomplexen en € 671.000 mee te nemen naar 2020. Na verwerking van het resultaat 2019 stijgt de Algemene Reserve met € 57.000 naar € 1.565.000.

In de financiële beschouwingen lichten we het rekeningresultaat verder toe.

Opzet van de jaarstukken
Het jaar 2019 was een roerig jaar. In hoofdstuk 1 leest u in de algemene beschouwingen meer over de meest in het oog springende ontwikkelingen en aandachtspunten waar we ons in 2019 voor hebben ingezet.
In de financiële beschouwingen lichten we op hoofdlijnen het resultaat toe. In hoofdstuk 2 en 3 van het jaarverslag vindt u respectievelijk de programmaverantwoording en paragrafen. De jaarrekening met balans vindt u in hoofdstuk 4.

Corona-crisis
De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 kijken wij wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen.
Wij hebben een impact-analyse gemaakt met de effecten van de Corona-crisis voor gemeente Buren op basis van de kennis die op dat moment beschikbaar was. Deze analyse wordt in juni 2020 aan u aangeboden.

Algemene beschouwingen

Algemene beschouwingen jaarverslag 2019

Het zijn bewogen tijden geweest voor de gemeente Buren in 2019. Tekorten op het budget voor Wmo en Jeugd, het Sporthaldossier, algemene financiële dekkingsproblematiek rondom de Kadernota en de begroting, de politiek bestuurlijke onrust met een coalitiebreuk, terugtredende wethouders en een nieuw college tot gevolg. Dit heeft natuurlijk ook effect op de organisatie. Onze aandacht en beschikbare capaciteit is voor een deel naar veel andere zaken gegaan dan verwacht in de begroting van 2019. Eind 2019 is de nieuwe coalitie druk bezig geweest om een nieuw coalitieakkoord op te stellen en de politiek-bestuurlijke verhoudingen te verbeteren. De Burense samenleving willen we een effectief en daadkrachtig bestuur geven dat de opgaven en uitdagingen van deze tijd aankan.

De gemeente Buren ontwikkelt zich de komende jaren tot een sterke, zelfstandige gemeente met diverse kernen. We moeten alle zeilen bijzetten om een robuuste en zelfstandige gemeente te blijven die de belangrijke opgaven van deze tijd aankan. In juni 2019 zijn daarom de strategische opgaven vastgesteld door de raad:

1. Samen sterk in de regio.
2. Kerngericht werken
3. Duurzaamheid
4. Visie op transformatie sociaal domein
5. De omgevingswet
6. Visie op dienstverlening

Hiervoor werkten we nog met drie thema's: kerngericht werken, duurzaamheid en samen sterk in de regio (voorheen 'regionale economie'). Deze komen in de Jaarrekening 2019 voor de laatste keer op deze manier terug. Onze strategische opgaven (en eerder de thema's) vormen de focus van onze gemeente. Naast al ons reguliere werk, willen we als college deze maatschappelijke opgaven met u als raad oppakken en op een goede manier hier invulling aan geven. De bestuurlijke situatie van het afgelopen najaar heeft niet betekend dat we stil hebben gezeten rondom de strategische opgaven. Dit laten we in de jaarrekening op diverse plekken zien. We merken dat we door de opgaven meer integraal gaan werken en afstemmen op inhoud en proces.

Kerngericht werken; onze inwoners worden gehoord en gezien
Inwoners hebben de ruimte om initiatief te nemen. De gemeente faciliteert dit en staat naast inwoners om de kernen leefbaar te houden. De gemeente werkt samen met inwoners, als partners. Inwoners krijgen ruimte en zeggenschap, zonder dat we het algemeen belang uit het oog verliezen. Deze ruimte voor inwoners vraagt maatwerk, transparantie en duidelijke communicatie. Iedere kern, iedere situatie en ieder onderwerp is uniek. We werken steeds aan de beste oplossing. Niet de regel staat centraal, maar de Burense samenleving. In 2019 voerden we onder andere pilots uit in drie kernen (Ingen, Zoelen en Ravenswaaij) om te zien hoe we dat het beste kunnen invullen.

Samen Sterk in de regio
Solidariteit is een belangrijk goed voor ons als gemeente Buren. We komen verder als we niet alleen naar ons eigen belang kijken, maar ook naar wat anderen van ons nodig hebben. Dan denken we aan zowel onze buurtgemeenten als partners, inwoners, bedrijven en organisaties. Het afgelopen jaar zijn we met alle colleges in de regio bij elkaar gekomen om verdere stappen te nemen in deze grondhouding. Want we werken allemaal voor onze inwoners en willen de leefbaarheid goed houden.

De afgelopen jaren hebben we gezien dat gemeenten steeds meer veranderen. Van een grotendeels operationeel georiënteerde organisatie naar een organisatie waarvan steeds meer strategie en visie wordt verwacht. Door de budgettaire kortingen vanuit het Rijk waarmee opgaven zijn gekomen, vraagt het nog meer van onze bestuurskracht en is het politieke speelveld complexer geworden

Duurzaamheid en klimaat
We willen de gemeente zo inrichten dat deze vanuit economisch, ecologisch en menselijk oogpunt gezond, aantrekkelijk en toekomstbestendig is. Regionale samenwerking hierin is een noodzaak om de doelstellingen te kunnen behalen. Zowel regionaal als lokaal hebben we de eerste stappen hierin gemaakt.

Sociaal domein
Het afgelopen jaar hebben we meer grip en inzicht gekregen op de kosten binnen het sociaal domein. Met onder andere hulp van het onderzoek van Van Montfoort over de jeugdzorg en de herinrichting van wijkteam Sterk in de buurt (Stib) hebben we stappen in de goede richting gezet.. We willen betere afstemming en samenwerking in de zorg- en hulpverleningsketen en richten ons op kerngericht zorg. Dit ontwikkelen we in 2020 nog verder.

Bedrijventerrein Doejenburg II
De huidige status op bedrijventerrein Doejenburg II is veranderd ten opzichte van de status bij de jaarrekening 2017 en 2018. Op advies van het speerpuntberaad Economie en Logistiek van de Regio Rivierenland van 8 oktober 2019 heeft het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland op 12 november 2019 besloten om de uitgifte-status van het on-hold gedeelte van Doejenburg II op groen te zetten. Hierop volgend is gemeente Buren in 2019 gestart met de verkoop van het resterende gedeelte van Doejenburg II. Het besluit van het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland is door alle betreffende gemeenteraden van de deelnemende gemeenten in mei 2020 bekrachtigd bij de vaststelling van het nieuwe RPW 2019-2024. De gemeenteraad van de gemeente Buren heeft op 20 mei 2020 ingestemd met het RPW 2019-2024. Dit heeft ertoe geleid dat het opheffen van het ‘on hold’ gedeelte in de grondexploitatie en de jaarrekening 2019 reeds is verwerkt.

Een financieel robuuste gemeente
Om de goede en noodzakelijke dingen te kunnen blijven doen, moet de gemeente financieel stabiel zijn. Met het coalitieakkoord 2020-2022 hebben we stappen gezet om de financiële situatie van de gemeente Buren op de lange termijn gezond te houden. Hier moeten we aandacht aan blijven geven.

Net als vorig jaar staan we dus voor een flink pakket aan uitdagingen. De coronacrisis heeft de uitdagingen veel groter gemaakt. De noodzaak tot samenwerking en saamhorigheid is nog sterker geworden. Het nieuwe elan dat we eind 2019 hebben bereikt, willen we vasthouden. We hebben er vertrouwen in dat we met elkaar de komende jaren belangrijke stappen kunnen zetten voor de inwoners van Buren en voor een stabiele gemeente. Hierbij staan een financieel robuuste gemeente, het herstel van het vertrouwen in het bestuur, maatwerk naar de kernen en ruimte voor inwoners en ondernemers centraal.

Maurik, mei 2020,
College van burgemeester en wethouders van Buren

Financiële beschouwingen

Inleiding
In dit hoofdstuk vindt u informatie over de financiële positie van onze gemeente na verwerking van de uitkomst van de jaarrekening 2019. Dit als een samenvatting van de ontwikkelingen in de exploitatie en de consequenties daarvan voor onze vermogenspositie. Achtereenvolgens gaan we in op:

- het resultaat van de jaarrekening 2019;
- mutaties reserves, overhevelingsvoorstellen en resultaatbestemming;
- de ontwikkeling van de reserve sociaal domein;
- de reserve weerstandsvermogen;
- de ontwikkeling van de algemene reserve;
- een toelichting van het resultaat, inclusief een toelichting op de verschillen;
- een toelichting op de financiële positie: hoe staat de gemeente Buren er voor?

Resultaat jaarrekening 2019
Het resultaat van de jaarrekening is afgerond € 6.043.000 positief.

Hieronder worden de belangrijkste oorzaken (bedragen > € 1 miljoen) genoemd.

Omschrijving	Bedrag
1. Bedrijventerrein Doejenburg II Het bedrijventerrein Doejenburg II is in 2019 weer volledig in exploitatie is genomen. Hierdoor is de voorziening van 10,1 miljoen vrijgevallen. Van deze vrijgevallen voorziening is afgerond € 3,1 miljoen weer direct ingezet voor het toegenomen verwachte verlies van dit bedrijventerrein. Dit levert per saldo een voordeel op van € 7 miljoen. *Deze aanpassing is in overleg met de accountant al in de jaarrekening 2019 doorgevoerd. Dit lijkt een enorm voordeel, maar van dit bedrag moeten we direct bij de bestemming van het resultaat weer € 5.668.000 storten in de reserve risico grexen.*	7.000.000 V
2. Sociaal domein WMO/Jeugd De kosten van het sociaal domein zijn € 1.265.000 hoger dan begroot. Verderop in de financiële beschouwingen wordt dit nadeel verder gespecificeerd.	1.265.000 N
3. Taakveld Bestuur. De kosten van het taakveld Bestuur zijn € 1.020.000 hoger dan begroot.	1.020.000 N
4. Overhevelingsvoorstellen/resultaatbestemming Op diverse taakvelden hebben we geld overgehouden, dat we willen meenemen naar 2020 (overhevelingsvoorstellen): € 434.000 Een gedeelte van het resultaat 2019 willen we bestemmen voor onvermijdelijke uitgaven in 2020: € 237.000	671.000 V
Saldo overige verschillen	657.000 V
Rekeningresultaat 2019	**6.043.000 V**

Mutaties reserves, overhevelingsvoorstellen en resultaatbestemming

Nieuw te vormen bestemmingsreserve risico grondexploitaties
In 2019 is € 10.100.000 vrijgevallen uit de voorziening Doejenburg II on hold. In 2019 is hiervan direct € 3.100.000 ingezet voor een hoger verwacht verlies voor Doejenburg II. Dit bedrag is al verwerkt in de jaarrekening 2019.
De komende jaren zien wij nog risico's voor de verdere uitgifte van Doejenburg II. Denk bijvoorbeeld aan de gevolgen van de Corona-crisis. Als door deze crisis de verkoop van Doejenburg II stagneert en de kavels niet binnen 10 jaar worden verkocht dan moet een deel worden afgewaardeerd.
Dit risico wordt afgedekt door het vormen van de bestemmingsreserve risico grondexploitaties.
De berekende omvang van deze reserve is € 5.310.000. Als de uitgifte de komende jaren vlot loopt, kan deze bestemmingsreserve geleidelijk vrijvallen t.g.v. de algemene reserve.

Overhevelingsvoorstellen en resultaatbestemming
We stellen voor een budget van € 434.000 over te hevelen van 2019 naar 2020 en om € 237.000 van het resultaat te bestemmen om incidenteel in te zetten in 2020.
In de bijlagen bij de jaarrekening zijn deze bedragen gespecificeerd en toegelicht.

Hieronder is de resultaatbestemming in beeld gebracht:

Toelichting resultaatbestemming	
Saldo jaarrekening	**+ 6.043.000**
Storting in bestemmingsreserve risico grondexploitatie (minimale omvang) *	- 5.315.000
Overhevelingsvoorstellen	- 434.000
Incidentele inzet gelden vanuit 2019 in 2020	- 237.000
Toevoeging aan algemene reserve	+ 57.000
Totaal	**0**

** In 2020 wordt nog € 750.000 onttrokken uit de bestemmingsreserve risico grondexploitatie. Deze onttrekking is in 2020 geraamd ten laste van de voorziening Doejenburg II. Omdat deze voorziening is opgeheven in 2019 wordt dit bedrag nu onttrokken uit deze nieuw gevormde reserve (€ 5.315.000 - € 750.000 = € 4.565.000)*

Ontwikkeling Reserve Sociaal Domein
Hieronder is de ontwikkeling van de Reserve Sociaal Domein in beeld gebracht:

Ontwikkeling reserve deelfonds sociaal domein	
Saldo Reserve Sociaal Domein per 31-12-2019	+ 844.000
Onttrekking nadelig saldo 2019	0
Geraamde toevoeging in 2020	+ 214.000
Geraamde onttrekking begroting 2020	- 329.000
Geraamde onttrekking begroting 2021	- 75.000
Overschot reserve sociaal domein	**654.000**

De toegenomen uitgaven op het sociaal domein voor de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en de Jeugdwet zijn niet in evenwicht met de rijksbijdrage. Gelet op de werkelijke kosten van de WMO en de Jeugdwet lijkt het ons niet reëel om een gedeelte van de extra kosten van het WMO ten laste van de reserve deelfonds sociaal domein te brengen. Als we daar geld uithalen, moeten we het later weer toevoegen, omdat we in 2022 en 2023 rekening houden met een extra bijdrage uit de algemene uitkering. Om dit mogelijk te maken moesten we een extra buffer opnemen van € 654.00

Naast de reserve deelfonds sociaal domein zit er op basis van de risico-inventarisatie in de Reserve Weerstandsvermogen € 440.000,- voor de uitvoering van de WMO en de Jeugdwet.

De Reserve Weerstandsvermogen
Op basis van de risico-inventarisatie berekend bij deze jaarrekening is het benodigde weerstandsvermogen € 3.410.000 (exclusief sociaal domein). Dit stemt overeen met het beschikbare saldo in 2020.

Ontwikkeling Algemene Reserve		
Stand Algemene Reserve per 31-12-2019		**1.881.000**
Geraamde onttrekkingen in begroting 2020 en later	- 1.774.000	
Geraamde toevoegingen begroting 2020 en later	1.401.000	
		- 373.000
Subtotaal Algemene Reserve voor financiële effecten jaarrekening 2019		**1.508.000**
Saldo jaarrekening 2019 voor bestemming	+ 6.043.000	
Storten reserve risico bouwgrondcomplexen	- 5.315.000	
Overhevelingsvoorstellen	- 434.000	
Voorstellen resultaatbestemming	- 237.000	
Afname Algemene Reserve bij de jaarrekening 2019		+ 57.000
Batig saldo algemene reserve na verwerking jaarrekening 2019		**+1.565.000**

Toelichting resultaat op hoofdlijnen	
Batig saldo jaarrekening	**6.043.000**
Specificatie saldo jaarrekening per taakveld (TV). Afwijking > € 100.000**:**	
Batig saldo TV Fysieke bedrijfsinfrastructuur	+ 7.074.000
Nadelig saldo TV sociaal domein WMO/Jeugd	- 1.264.000
Nadelig saldo TV Bestuur	- 1.020.000
Nadelig saldo TV Treasury	- 217.000
Batig saldo TV Participatiewet	+ 194.000
Batig saldo TV Sportaccommodaties	+ 232.000
Batig saldo TV Overhead	+ 186.000
Batig saldo TV Algemene uitkering	+ 166.000
Batig saldo TV Ruimtelijke ordening	+ 130.000
batig saldo TV Reserves	+ 120.000
Saldo overige taakvelden met saldo < € 100.000	+ 442.000
Specificatie op hoofdlijnen per taakveld	**6.043.000**

Hieronder vindt u de analyse voor het Sociaal Domein en het taakveld Bestuur. Voor de overige verschillen wordt verwezen naar de analyse bij de taakvelden.

Resultaat sociaal domein taakvelden Jeugd/WMO:

Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie	- 147.000
Taakveld Wijkteams	+ 187.000
Taakveld Maatwerkvoorzieningen (WMO)	- 44.000
Taakveld Maatwerkdienstverlening 18+	- 604.000
Taakveld Maatwerkdienstverlening 18-	- 592.000
Taakveld Geëscaleerde zorg 18+	+ 43.000
Taakveld Geëscaleerde zorg 18-	-108.000
Totaal sociaal domein WMO/Jeugd	**- 1.265.000**

Het bovenstaande levert een negatief saldo op voor 2019 van € 1.265.000.

Resultaat taakveld Bestuur:

Pensioenen wethouders

Jaarlijks wordt aan het eind van het jaar een berekening gemaakt van het bedrag dat in de voorziening pensioenen wethouders moet zitten. Dit bedrag moet toereikend zijn om in de toekomst de pensioenen van de wethouders te kunnen betalen. Uit deze berekening blijkt dat er in 2019 een behoorlijke extra storting nodig € 494.000 nodig is.
Deze extra storting wordt veroorzaakt door de volgende 3 oorzaken:

1. Aanpassing van de rekenrente, waardoor de pensioenpot minder snel groeit. Dit is de hoofdoorzaak van de extra storting.
2. Toepassing van een nieuwe sterftetabel, waaruit blijkt dat we wat ouder worden.
3. Wijzigen van de AOW-leeftijden bij de meeste wethouders.

Wachtgeldverplichtingen wethouders

In 2019 is het college gevallen. De vertrokken wethouders hebben recht op wachtgeld. Conform onze voorschriften (BBV) zijn we verplicht om in 2019 al een voorziening te vormen voor het totaalbedrag van de verplichting. Dus ook voor de lasten in 2020 en later. De totale verplichting van € 508.000 is in 2019 gestort in een voorziening

Overige kleine afwijkingen € 18.000

Deze kleine afwijkingen worden hier verder niet toegelicht.

Structurele effecten jaarrekening 2019
In de jaarrekening 2019 zitten geen structurele effecten die doorwerken in de meerjarenbegroting 2020-2023.

Hieronder is per Programma in een beknopt overzicht de totalen in beeld gebracht. Onder de verschillenanalyse baten en lasten is een uitgebreidere analyse opgenomen.

Omschrijving	Voordeel	Nadeel
Programma Inwonerszaken		- 988.000
Programma Ruimte	7.782.000	
Programma Bedrijfsvoering		751.000
Totaal	**6.043.000**	

Toelichting financiële positie
De vermogenspositie laat, na resultaatbestemming, het volgende beeld zien:

	01-01-2019	31-12-2019
Eigen vermogen	12.367.000	16.303.000
Vreemd vermogen	32.594.000	32.447.000
Totaal	**44.961.000**	**48.570.000**
Solvabiliteit	**28%**	**33%**

De solvabiliteit van de gemeente Buren is met 5% gestegen ten opzichte van vorig jaar. Deze stijging wordt veroorzaakt door de administratieve correctie van bedrijventerrein Doejenburg II. Omdat dit complex weer helemaal in exploitatie is genomen is het afgedekte risico van een voorziening overgeboekt naar een risicoreserve.

In de paragraaf Weerstandsvermogen & risicobeheersing vindt u meer informatie over de financiële kengetallen van de gemeente Buren.

Thema's

Wat is een thema?

Een thema is een grote maatschappelijke ontwikkeling. Deze ontwikkelingen kan onze gemeente vaak niet zelfstandig beïnvloeden. De effecten van de ontwikkeling vaak wel. Om dit inzichtelijk te maken, werkt de gemeente met thema's. De raad besloot bij de behandeling van de Kadernota in juli 2016 te werken met de thema's:

- Klimaat en duurzaamheid
- Kerngericht werken
- Samen Sterk in de regio (voorheen Regionale economie)

U hebt in juni 2019 bij de behandeling van de Kadernota 2020 besloten om over te gaan op het werken met zes strategische opgaven. Dit geldt met ingang van de begroting 2020. Voor de jaarstukken 2019 werken wij dus voor de laatste keer met bovengenoemde drie thema's.

Wij willen bijdragen aan een aantrekkelijke, leefbare wereld. Nu en ook voor toekomstige generaties. We gaan aan de slag met duurzaamheid en klimaat. Dit doen we door schone energie uit onze gemeente op te wekken en het besparen van energie te stimuleren. Ook willen we zorgen dat onze gemeente klaar is voor de veranderende weersomstandigheden. Als gemeente willen we daarbij zelf het goede voorbeeld geven. Ook willen we meer bewustzijn creëren bij onze inwoners.

Thema klimaat en duurzaamheid

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

1. Energie

Wij willen energie neutraal zijn in 2050. We willen de visie op klimaat en duurzaamheid vaststellen. De doelen die we in het Gelders Energie Akkoord hebben afgesproken zijn hierbij leidend.

Wat hebben we bereikt?

Samen met gemeenten in de regio werkten we aan het concept bod voor de Regionale Energie Strategie voor zon en wind (RES-bod). Het RES-bod is door u vastgesteld.
Met de lokale energiecoöperatie eCoBuren en het Energieloket Rivierenland werkten we aan een plan voor energiebesparing en isolatie van woningen en bedrijfspanden. Het Energieloket Rivierland is naar onze gemeente gehaald en gevestigd in het gemeentehuis. We voeren met initiatiefnemers voor zonnevelden en windmolens gesprekken over de mogelijkheden en plannen in onze gemeente. Na vaststelling van de beleidskaders rond zonnevelden in 2020, nemen we deze aanvragen in behandeling.

In de Klimaatvisie bepaalt u op hoofdlijnen de kaders van het beleid voor klimaat en duurzaamheid. In 2020 moet deze klimaatvisie vastgesteld worden. In 2019 hebt u de volgende doelstelling bepaald voor onze gemeente. Inwoners, bedrijven en uw raadswerkgroep Klimaat zijn hierbij betrokken.

Doelstelling gemeente Buren:
- 2030 CO_2 reductie uitstoot 55% (GEA akkoord)
- 2030 doelstelling voor Buren zon en wind (0,17 Twh)
- 17 windmolens van 3Mwh* en 67 ha zonnevelden

Voor 2020 is er budget vrij gemaakt voor de formatie van deze strategische opgave, om onder andere het plan van aanpak warmtevisie te ontwikkelen.

2. Klimaatadaptatie

De gevolgen van klimaatverandering zijn ook in Buren merkbaar. Extreme weersomstandigheden komen steeds vaker voor. In 2019 onderzoeken we welke gevolgen deze extremen hebben voor ons gebied en welke maatregelen nodig zijn.

<u>Wat hebben we bereikt?</u>

Er zijn in 2019 regionale stresstesten uitgevoerd. Daarbij is op regionaal niveau gekeken naar de vier thema's: wateroverlast, waterveiligheid, droogte en hitte. We werken samen met andere gemeenten in de regio aan de Regionale Adaptatie Strategie (RAS) waarin de thema's nader zijn/worden uitgewerkt. De RAS leggen wij u in 2020 voor.

3. Verduurzaming van gemeentelijke vastgoed en de interne bedrijfsvoering

In 2019 willen we bij onderhoud van gemeentelijke gebouwen vanuit onze eigenaars rol duurzaamheid als kwaliteitscriterium toevoegen. Ook in onze interne bedrijfsvoering willen we duurzaamheid mee laten wegen bij het maken van keuzes.

<u>Wat hebben we bereikt</u>

In 2019 voerden wij gesprekken in verschillende teams en met externen over de mogelijkheden. Er zijn een aantal maatregelen besproken en/of gerealiseerd:
- Er zijn 2 elektrische fietsen voor medewerkers van het team Stib gekocht;
- De proef met afval scheiden was succesvol. Dit is doorgevoerd in de hele organisatie;

- Gesprekken over mobiliteit van medewerkers in kader van woon-werkverkeer (er rijden meer medewerkers met elkaar mee) zijn gevoerd;
- In 2019 zijn energiescans uitgevoerd in de gemeentelijke panden. De uitkomsten van deze scans nemen we mee in het nieuw op te stellen Duurzaam Meer Jaren Onderhoud Programma (DMJOP) in 2021, waarvan de voorbereiding start in 2020.
- Eerste gesprekken over verduurzamingsplannen woningbouw. Zowel intern (projecten) met projectleiders en extern met corporaties (huursector).

De volgende taakvelden leveren een bijdrage aan dit thema:

Hoofdtaken
- Milieubeheer
- Wonen en bouwen
- Riolering

Relatie met de taakvelden:
- Verkeer en vervoer
- Openbaar groen en (openlucht)recreatie
- Beheer overige gebouwen en gronden
- Afval
- Sportaccommodaties
- Samenkracht en burgerparticipatie
- Overhead
- Economische ontwikkeling

Welke prestaties horen bij dit thema?

Bestuurlijke prestaties
- Startnotitie Klimaat en Duurzaamheid is vastgesteld;
- Raadswerkgroep Klimaatvisie is ingesteld;
- Klimaatvisie is vastgesteld;
- RES-bod is vastgesteld;
- Regionale Stuurgroep Duurzaamheid ingesteld.

Operationele prestaties
- Jaarprogramma Klimaatvisie is opgesteld;

1. Plan van aanpak Warmtevisie is opgesteld;
2. Scan/Onderzoek naar verduurzaming gemeentelijk vastgoed is in gang gezet.

We willen samen met onze inwoners werken aan de leefbaarheid in de verschillende kernen. Dat doen we al een aantal jaren en we bereiken mooie resultaten. We willen hier verder aan bouwen. Kerngericht werken vraagt om een open houding van de gemeente en om goede communicatie. De komende jaren willen we ons hierin verder ontwikkelen.

Thema kerngericht werken

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

1. Actief en betrokken gemeente

We willen een uitnodigende, actieve, betrokken en open organisatie zijn, waar inwoners zich gehoord, gezien en erkend voelen.

Wat hebben we bereikt?

In 2019 zijn we gestart met het project Kerngericht werken. De kernen zijn Zoelmond, Zoelen, Asch, Beusichem, Buren, Eck en Wiel, Erichem, Ravenswaaij, Ingen, Kerk-Avezaath, Maurik, Ommeren, Lienden en Lingemeer. Onderdeel hiervan is het experimenteren met kerngericht werken via pilots in Ingen, Ravenswaaij en Zoelen. Daarnaast spraken we met de gemeentelijke organisatie over de gevolgen van kerngericht werken voor de manier van werken. De ervaringen van het project verwerken we in een visie op kerngericht werken.

2. Maatwerk in de verschillende kernen

We willen maatwerk in de verschillende kernen leveren. Samen met inwoners denken we na over veranderingen en ontwikkelingen in hun directe omgeving.

Wat hebben we bereikt?

Via de pilots in Ingen, Ravenswaaij en Zoelen zoeken we naar de beste manier om kerngericht te werken die past bij de eigenheid van kernen. We gingen hierbij in gesprek met inwoners over het verbeteren van hun leefomgeving. Dit deden we mede in combinatie met gesprekken over de invoering van de Omgevingswet. We experimenteren ook met kernambtenaren. Zij vormen de verbinding tussen onze gemeente en inwoners. Daarnaast zijn we gestart met het leefbaarheidsbudget, waarmee initiatieven uit kernen mogelijk gemaakt kunnen worden.

3. Lerende organisatie

We halen informatie op uit de samenleving om de dienstverlening te verbeteren. We onderzoeken behoeften van onze burgers en passen de dienstverlening daar op aan. We denken van buiten naar binnen.

Wat hebben we bereikt?

In het voorjaar van 2019 voerde Spectrum namens ons een onderzoek uit naar kerngericht werken in de drie pilotkernen en in drie andere kernen (Kerk-Avezaath, Maurik en Ommeren). We vroegen inwoners hoe zij betrokken zijn geweest bij ontwikkelingen in hun leefomgeving en hoe ze dat graag in de toekomst zien. De resultaten zijn onder te verdelen in drie onderdelen: de behoefte aan betere samenwerking tussen inwoners en de gemeente, duidelijkheid over het verschil tussen de rollen en verantwoordelijkheden van de gemeente en van inwoners, en actuele onderwerpen per dorp (zoals onderhoud van groen en verkeer). De resultaten hiervan gebruikten we voor het inrichten van de pilots en de gesprekken met inwoners. We gebruiken de resultaten ook als informatie voor de visie op kerngericht werken in 2020.

De volgende taakvelden leveren een bijdrage aan dit thema:

Hoofdtaakveld

- Samenkracht en burgerparticipatie

Relatie met de taakvelden:
- Onderwijsbeleid en leerlingenzaken
- Wijkteams
- Verkeer en vervoer
- Beheer overige gebouwen en gronden
- Openbaar groen en (openlucht) recreatie
- Economische ontwikkeling
- Milieubeheer
- Afval
- Ruimtelijke ordening
- Openbare orde en veiligheid
- Wonen en bouwen
- Overhead
- Bestuur

Welke prestaties horen bij dit thema?

Bestuurlijke prestaties

1. Visie kerngericht werken en inwonersparticipatie is vastgesteld.

Operationele prestaties

1. Start pilot kerngericht werken in drie kernen om werkwijzen kerngericht werken en inwonersparticipatie in de praktijk te onderzoeken;
2. Invoering leefbaarheidsbudget voor inwonersinitiatieven;
3. Helderheid over de verwachtingen en wensen van u op het gebied van kerngericht werken en inwonersparticipatie (door verdiepend gesprek).

We kijken dit jaar nog naar de onderdelen uit het 'oude' thema Regionale economie. Ondernemers en inwoners reiken met hun (bedrijfs)activiteiten verder dan de gemeentegrens. Zij leveren een belangrijke bijdrage aan de regio. In dat licht ziet onze gemeente de regionale economie als versneller van de eigen economie. We faciliteren de regionale speerpunten Economie en Logistiek, Agribusiness, Recreatie en Toerisme en maken zo groei, ontwikkeling en innovatie mogelijk.

Thema Samen Sterk in de Regio

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

1. Economie en Logistiek

We blijven binnen de top 5 van logistieke hotspots. Wij zetten gericht capaciteit in om de promotie en marketing voor gemeente Buren te realiseren en sluiten actief aan bij de regionale overleggen over economie en logistiek.

Wat hebben we bereikt?

Als regio Rivierenland hebben we de doelstelling gehaald in de top 5 van de logistieke hotspots in Nederland te blijven. We hebben actief deelgenomen aan regionale overleggen over economie en logistiek en glasvezel. Er is een start gemaakt met een procesvoorstel voor het Ambitiedocument 2020-2024. Hierin worden meer concrete doelstellingen opgenomen.

2. Agribusiness

Onze tuinbouw wordt nóg meer toonaangevend in Europa. De tuinbouw in Rivierenland met fruitteelt, paddenstoelteelt, glastuinbouw en boomteelt ontwikkelt en vernieuwt zich voortdurend. We zetten daarbij in op duurzaam gebruik van het Rivierengebied en de ruimte.

Wat hebben we bereikt?

De samenwerkende gemeenten in het Rivierenland hebben een regiodeal ingediend bij het Rijk. Watermanagement in de toekomst binnen de tuinbouw is daar een belangrijk onderdeel van. Daarnaast is er een start gemaakt met een procesvoorstel voor een nieuwe Regionaal Economisch Ambitiedocument 2020-2024. Hierin worden meer concrete doelstellingen opgenomen. Tot slot is er een eerste verkenning geweest voor een regionale ruilverkaveling ten behoeve van agrarische bedrijfsvoeringen, opgedeeld in kleinere deelgebieden.

3. Recreatie en Toerisme

Binnen het beleid van onze ruimtelijke ontwikkelingen zetten wij in op het aantrekkelijk maken van onze gemeente en dragen wij bij aan de omzetgroei van 5%.

Wat hebben we bereikt?

Het fietsroutenetwerk is geopend. Binnen het Regionaal Economisch Ambitiedocument 2020-2024 wordt nader vormgegeven hoe we onze gemeente aantrekkelijker kunnen maken, ook in samenwerking met en in relatie tot de regio. Door onze nieuwe coalitie is besloten om niet alleen voor de stad Buren een recreatief-toeristische visie te maken, maar voor de hele gemeente. Hiermee wordt in 2020 gestart.

De volgende taakvelden leveren een bijdrage aan dit thema:

Hoofdtaken

- Bestuur
- Economische ontwikkeling
- Economische promotie (vrijetijdseconomie, recreatie & toerisme)
- Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Relatie met de taakvelden

- Ruimtelijke ontwikkeling
- Musea
- Cultureel erfgoed
- Openbaar vervoer
- Openbare orde en veiligheid
- Milieubeheer
- Overhead

Welke prestaties horen bij dit thema?

Bestuurlijke prestaties

1. De informatie(plicht) bij samenwerkingsverbanden hebben we structureel vorm gegeven door in politieke vergaderingen een vast agendapunt op te nemen voor het gesprek over de samenwerkingsvorm;
2. In 2019 zijn vier moties door u aangenomen gericht op verbetering van de grip op gemeenschappelijke regelingen. Die moties hebben mede tot doel de rolverdeling tussen college en raad helder te maken. De uitwerking vindt onder andere plaats door een nota vast stellen hoe onze gemeente zowel intern als extern grip op de GR-en houdt.

Operationele prestaties

1. Tweejaarlijks stellen we de monitor ontwikkeling vrijetijdseconomie Rivierenland op;
2. Tweejaarlijks herijken we de Regionale Programmering Bedrijventerreinen;
3. We richten een regionaal ontwikkelbedrijf op;
4. We heroverwegen van de positionering van het Regionaal Acquisitie Punt uitgifte bedrijventerrein;
5. We verlenen budget voor de doorontwikkeling van het Fietsroutenetwerk Rivierenland.

Programma's

Wat is een programma?
Een programma is een samenhangend geheel van taakvelden. In de begroting is het programma het niveau waarop de raad de budgetten autoriseert.

De raad bepaalt het aantal programma's en hoe de activiteiten onder een programma worden samengevoegd in de verplichte taakvelden.

Inwonerszaken

Inleiding
Het programma Inwonerszaken gaat over dienstverlening aan individuele inwoners en alles wat te maken heeft met de sociale aspecten van wonen, werken en leven in onze gemeente. We leggen hierbij ook de verbinding tussen wonen en zorg. Zie hiervoor ook het taakveld Wonen en bouwen.
Elke inwoner heeft af en toe de gemeente nodig. Bijvoorbeeld voor een paspoort, huwelijksvoltrekking of aangifte van geboorte. Dat zijn belangrijke vormen van gemeentelijke dienstverlening.
Dit programma gaat ook over de manier waarop wij bijdragen aan de zelfredzaamheid van onze inwoners, namelijk door (tijdelijk) te ondersteunen waar dat nodig is. We bieden ondersteuning bij opgroeien en opvoeden, wonen, werken, gezond leven, huishouden voeren, rondkomen, leren, zorgen en sociale contacten onderhouden. Daarnaast vinden we het belangrijk dat iedereen kan meepraten, meedenken en meedoen.

Doelen en prestaties

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Wat wilden we bereiken?
1. Bij beleid, uitvoering en in projecten sluiten we aan bij de behoeften en mogelijkheden van inwoners. We laten ze participeren. We houden rekening met verschillen tussen de kernen en kijken wat er nodig is om (kwetsbare) inwoners te ondersteunen.

Toelichting:
Om inzicht te krijgen in rollen en verantwoordelijkheden tussen de gemeente, inwoners, maatschappelijke organisaties en de markt voeren we in 2019 pilots uit in drie kernen. Ook kijken we hoe we maatwerk kunnen leveren per kern.
Om zorg en ondersteuning beter vorm te geven voor onze inwoners versterken we de regiefunctie van Stib. De organisatie en samenwerking binnen Stib passen we hierop aan.

Wat hebben we bereikt?
In 2019 zijn we gestart met het project Kerngericht werken. Daarin onderzoeken we in praktijk hoe we het beste kerngericht kunnen werken, zodat inwoners gezien, gehoord en erkend worden. Onderdeel van het project zijn drie pilots in Ingen, Ravenswaaij en Zoelen. Hierbij werken we samen met inwoners en maatschappelijke organisaties, afhankelijk van de onderwerpen die voorbij k0men. Het project loopt door in het eerste deel van 2020. De ervaringen die we in de praktijk opdoen, nemen we mee in de visie op kerngericht werken waarover u naar verwachting voor de zomer van 2020 een besluit kan nemen.

In onderstaande taakvelden leest u wat we hiervoor in 2019 deden:
- Samenkracht en burgerparticipatie
- Wijkteams

Wat wilden we bereiken?
2. Inwoners zijn - en voelen zich - betrokken bij hun sociale- en fysieke leefomgeving.

Toelichting:
We gebruiken een afwegingskader om te bepalen welke maatschappelijke functies en -accommodaties in een kern gewenst zijn. In 2019 kijken we of het afwegingskader nog voldoet. Als het nodig is passen we het aan.

Wat hebben we bereikt?
In juni 2019 was er een informatiebijeenkomst over het accommodatiebeleid. Later in 2019 zou een BOT-sessie met u worden gehouden over het accommodatiebeleid. Door de bestuurlijke situatie is die sessie niet doorgegaan. Wij pakken dit in 2020 weer op.

In onderstaande taakvelden leest u wat we hiervoor in 2019 deden.
- Samenkracht en burgerparticipatie

Wat wilden we bereiken?
3. Inwoners zijn zo veel mogelijk economisch zelfstandig en benutten hun eigen kracht.

Toelichting:
We vinden het belangrijk dat onze inwoners regie hebben over hun eigen leven en daar hun eigen beslissingen in (kunnen) nemen. Als zij daar (tijdelijk) niet toe in staat zijn, dan ondersteunen we ze daarbij. We helpen mensen hun eigen netwerk te benutten, we streven naar zelfstandigheid en stimuleren daarbij 'eigenaarschap'.

Wat hebben we bereikt?
We dragen er zorg voor dat mensen waar mogelijk zelfredzaam en economisch zelfstandig zijn. We benutten hierbij de eigen kracht die mensen bezitten. Dit hebben we gedaan door de mogelijkheden, die de wettelijke regels scheppen, effectief toe te passen. We hebben de inwoners die het nodig hadden ondersteund bij het vinden van werk. Wanneer werk (nog) niet mogelijk is ondersteunen we bij deelname aan de maatschappij. Onze gemeente heeft al jaren een constant laag aantal uitkeringen. Beduidend lager dan het landelijke gemiddelde. Dit ondanks dat we ook te maken hebben met de instroom van voormalig Wajonggerechtigden en statushouders.

In onderstaande taakvelden leest u wat we hiervoor in 2019 deden.
- Arbeidsparticipatie
- Inkomensregelingen
- Begeleide participatie
- Wijkteams

<u>Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen geweest?</u>

Zorg en veiligheid
Iedere gemeente staat voor de opgave een sluitend vangnet te realiseren. Ieder mogelijk probleem op het snijvlak van zorg en veiligheid moeten we als gemeente oplossen. Samen met onze (zorg) partners moeten we werken aan integrale oplossingen. We investeren in het maken van goede en soms nieuwe verbindingen. Op ambtelijk niveau hebben we de afgelopen jaren de eerste stappen gezet in de samenwerking. In 2019 bedden we dit in de ambtelijke organisatie.

Wat is de status van deze ontwikkeling?
In het afgelopen jaar hebben we intensief samengewerkt wanneer er sprake was van complexe problematiek op het snijvlak van zorg/leefbaarheid en veiligheid. Zowel op casusniveau als waar het bredere vraagstukken betreft. Bij vraagstukken waar niet direct een oplossing voorhanden was, hebben we zogenoemde multidisciplinaire overleggen georganiseerd met partners in zowel het zorg- als het veiligheidsdomein. Er is meer kennis van en begrip voor ieders mogelijkheden en beperkingen gekomen, we hebben nieuwe werkwijzen getest en gezocht naar manieren om impasses te doorbreken. De volgende stap is om te komen tot structurele werkafspraken en voorwaarden voor een succesvolle en efficiënte samenwerking.

Transformatie sociaal domein
De transities in het sociaal domein zijn achter de rug. Dat was de eerste stap in het proces. De grote uitdaging is nu om het werk daadwerkelijk anders te gaan doen dan voorheen. De bedoeling was immers dat zorg en dienstverlening dichtbij, passend en betaalbaar uitgevoerd zou worden. Daarin zijn nog de nodige stappen te zetten.

Wat is de status van deze ontwikkeling?
Er is een projectgroep gestart met de opgave 'transformatie sociaal domein'. Deze projectgroep heeft als doel een visie op de transformatie te geven en daarnaast een uitvoeringsplan op te stellen om de transformatie in de praktijk vorm te geven. Gezien de omvang van het project kost het tijd om de benodigde stappen te concretiseren en uit te voeren. De visie is in mei 2019 vastgesteld.

Omgevingswet
De nieuwe Omgevingswet en de manier van werken die daarbij hoort, heeft impact op de processen en de communicatie met de omgeving. Inwonersparticipatie speelt hierbij een belangrijke rol. Door de Omgevingswet is er meer aandacht voor het thema gezondheid bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Wat is de status van deze ontwikkeling?
Inwoners zijn via een participatieronde langs de dorpen betrokken geweest bij het nadenken over toekomstige ontwikkeling in hun eigen leefomgeving. De wijze waarop de leefomgeving meer dan nu kan bijdragen aan de gezondheid van inwoners is daarbij een terugkerend thema geweest. Bij het opstellen van de omgevingsvisie willen we deze wensen terug laten komen in de visie en het beleid van onze gemeente. Daarnaast zijn wij gestart met een traject om procedures voor vergunningen en processen rondom initiatieven te vereenvoudigen. In 2019 is de basis gelegd om in 2020 over deze processen besluiten te laten nemen.

Wat heeft het gekost?
Hieronder vindt u het financieel overzicht voor dit programma. U vindt hier de totale uitgaven en inkomsten van het programma in een meerjarig perspectief. Ook kunt u de uitgaven en inkomsten van de taakvelden openen. Verder vindt u de incidentele uitgaven en inkomsten horende bij dit programma en een overzicht van de reserves die aan dit programma zijn gekoppeld.

Tabel 1: de inkomsten / uitgaven van het programma

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	23.336	**22.921**	**23.822**	**-901**	24.169	22.949	23.011
Baten	-5.896	**-5.905**	**-5.818**	**-87**	-5.455	-5.465	-5.420
Saldo programma	17.440	**17.016**	**18.004**	**-988**	18.714	17.484	17.591

Tabel 1: de uitgaven per taakveld van het programma

(x € 1.000,-)

Lasten	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Burgerzaken	678	**915**	**936**	**-20**	526	567	543
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	800	**1.275**	**1.038**	**237**	1.339	1.316	1.339
Sportbeleid en activering	0	**23**	**24**	**-1**	17	0	0
Cultuurpresentatie -prod. - participatie	14	**22**	**12**	**10**	21	21	21
Media	174	**148**	**152**	**-4**	150	148	148
Samenkracht en burgerparticipatie	1.259	**1.519**	**1.698**	**-179**	1.608	1.418	1.416
Wijkteams	1.003	**1.119**	**932**	**187**	1.137	1.123	1.121
Inkomensregelingen	4.711	**5.079**	**5.094**	**-15**	5.235	5.218	5.218
Begeleide participatie	2.918	**2.523**	**2.511**	**12**	2.363	2.403	2.447
Arbeidsparticipatie	397	**375**	**352**	**23**	478	418	438
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	739	**625**	**679**	**-54**	792	789	789
Maatwerkdienstverlening 18+	2.842	**2.460**	**2.983**	**-523**	2.670	2.654	2.653
Maatwerkdienstverlening 18-	5.749	**4.885**	**5.477**	**-592**	5.879	4.938	4.942
Geëscaleerde zorg 18+	310	**347**	**304**	**43**	356	348	347
Geëscaleerde zorg 18-	599	**442**	**549**	**-108**	466	461	460
Volksgezondheid	1.143	**1.165**	**1.083**	**82**	1.133	1.127	1.127
Saldo taakvelden - Lasten	23.336	**22.921**	**23.822**	**-901**	24.169	22.949	23.011

Tabel 1: de inkomsten per taakveld van het programma

(x € 1.000,-)

Baten	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Burgerzaken	-482	**-335**	**-358**	**23**	-290	-312	-242
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	12	**-470**	**-224**	**-245**	-533	-521	-545
Cultuurpresentatie -prod. - participatie	-1	**0**	**0**		0	0	0
Media	0	**0**	**0**		0	0	0
Samenkracht en burgerparticipatie	0	**0**	**-32**	**32**	0	0	0
Wijkteams	0	**0**	**0**		0	0	0
Inkomensregelingen	-4.687	**-4.485**	**-4.583**	**98**	-4.337	-4.337	-4.337
Begeleide participatie	-353	**-342**	**-418**	**76**	0	0	0
Arbeidsparticipatie	-92	**0**	**0**		0	0	0
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-24	**0**	**-10**	**10**	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18+	-270	**-273**	**-193**	**-80**	-295	-295	-295
Maatwerkdienstverlening 18-	0	**0**	**0**		0	0	0
Geëscaleerde zorg 18+	0	**0**	**0**		0	0	0
Geëscaleerde zorg 18-	0	**0**	**0**		0	0	0
Volksgezondheid	0	**1**	**0**	**1**	0	0	0
Sportbeleid en activering	0	**0**	**0**		0	0	0
Saldo taakvelden - Baten	-5.896	**-5.905**	**-5.818**	**-87**	-5.455	-5.465	-5.420
Saldo taakvelden	-5.896	**-5.905**	**-5.818**	**-988**	-5.455	-5.465	-5.420

Tabel 2: de incidentele inkomsten en uitgaven van het programma

(€ x 1.000,-)

Toelichting	Begroot 2019		**Werkelijk 2019**	
	Struc-tureel	Inciden-teel	**Struc-tureel**	**Inciden-teel**
Diverse incidentele posten		123		**145**
Saldo uitgaven programma	**22.798**	123	**23.677**	**145**
Diverse incidentele posten		- 456		**- 555**
Saldo inkomsten programma	**- 5.449**	- 456	**- 5.263**	**- 555**

Voor een nadere toelichting op de incidentele posten verwijzen we naar het Overzicht van incidentele baten en lasten.

Tabel 3: de reserves die horen bij het programma

(€ x 1.000,-)

Stand reserves per 31/12	Werkelijk 2018	**Werkelijk 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023
Maatschappelijke investeringen	110	**0**	0	0	0	0
Deelfonds sociaal domein	2.581	**844**	729	654	654	654

Ruimte

Inleiding
Het programma Ruimte richt zich op de fysieke leefomgeving van onze inwoners. Daarbij proberen we zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de individuele wensen van bedrijven en inwoners. Waar nodig zorgen we voor een goede afweging tussen individuele en collectieve belangen.

De fysieke leefomgeving betreft zowel de gebouwde omgeving, zoals wegen, woningen, voorzieningen en bedrijven als de groene leefomgeving. Samen met onze inwoners en maatschappelijke partners, zijn we verantwoordelijk voor een goede inrichting van de leefomgeving. Dit programma gaat dus niet alleen over de gemeentelijke keuzes die we nemen bij de inrichting van de leefomgeving, maar ook over de manier waarop we onze inwoners en maatschappelijke partners daarbij betrekken en ondersteunen.
Binnen het programma werken we de thema's: Ontgroening en Vergrijzing, Versterking Eigen Kracht en Duurzaamheid verder uit. Daarmee geven we invulling aan de wens om voor nu en in de toekomst te zorgen voor een gemeente waarin het prettig wonen, werken en recreëren is.
De door u benoemde thema's Ontgroening & Vergrijzing, Versterking Eigen Kracht en Duurzaamheid worden binnen deze thema's verder uitgewerkt. De voorgenomen prestaties voor 2019 komen per doelstelling aan bod.

Doelen en prestaties

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Wat wilden we bereiken?
1. We bepalen in 2019 hoe we de doelen uit het energieakkoord om kunnen zetten naar een visie en beleid. Hieruit volgen de maatregelen die we nemen om de doelen te halen.

Toelichting:
Het klimaat verandert. In 2019 vertalen we het Energieakkoord naar ambities, een visie en een beleid op lokaal niveau. In het tweede kwartaal leggen we de raad een ambitiedocument voor. In het vierde kwartaal leggen we een visie- en beleidsdocument voor.

Wat hebben we bereikt?
In het voorjaar 2019 is de Startnotitie voor de Klimaatvisie van onze gemeente geformuleerd en dat was het startpunt voor het opstellen van de Burense klimaatvisie. Daarbij is een raadswerkgroep nauw betrokken geweest en was er ook sprake van participatie van inwoners. Het resultaat van dat proces is de Burense klimaatvisie. Deze is 2020 aan u voorgelegd ter vaststelling.

In onderstaande taakvelden leest u wat we hiervoor in 2019 deden:
- Milieubeheer
- Wonen en bouwen
- Beheer overige gebouwen en gronden

Wat wilden we bereiken?
2. In 2019 brengen we in beeld hoe de inrichting en het gebruik van de openbare ruimte kan bijdragen aan klimaat en duurzaamheidsdoelstellingen.

Toelichting:
Om de vier jaar stellen we het beleid voor de openbare ruimte vast. Hierin nemen we het aspect duurzaamheid expliciet mee. In het vierde kwartaal 2019 leggen we de raad het Integraal Beleid Openbare Ruimte voor waarin de uitgangspunten van klimaat/duurzaamheid zijn opgenomen.

Wat hebben we bereikt?
Aangezien de klimaatvisie niet in 2019 is vastgesteld en wij bezig zijn met de omgevingsvisie is besloten om vanuit het huidige beleid openbare ruimte de integrale beheerplannen openbare ruimte op te stellen. Deze integrale beheerplannen hebben wij u in de eerste helft van 2020 ter besluitvorming aangeboden.
De beheerplannen geven inzicht in de verschillende onderdelen van het beheerproces. De beheerplannen vertalen ambities (strategisch niveau) in concrete beheerrichtingen en -acties (tactisch niveau) om deze te kunnen implementeren. De beheerplannen vormen hiermee de basis voor de operationele plannen (onderhoudsmaatregelen en uitvoeringsplanningen) voor de komende jaren. Daarnaast geven de beheerplannen inzicht in de financiële consequenties van de gemaakte afwegingen.
In een beheerplan wordt weergegeven hoe het beheer van het betreffende kapitaalgoed in de planperiode wordt vormgegeven. Onder beheer wordt hier verstaan: Alle onderhouds- en vervangingsmaatregelen die nodig zijn voor het duurzaam in stand houden van de bestaande objecten en voorzieningen in de openbare ruimte en de gemeentelijke gebouwen. Binnen beheer en onderhoud wordt verder een onderscheid gemaakt tussen de dagelijkse verzorgende maatregelen, groot onderhoudsmaatregelen (om de technische en functionele staat te behouden) en het vervangen van objecten. Het resultaat is een schone, hele en veilige leefomgeving die voldoet aan vastgestelde kwaliteitsniveaus en functies zoals bereikbaarheid en toegankelijkheid.

In onderstaande taakvelden leest u wat we hiervoor in 2019 deden:
- Openbaar groen en (openlucht)recreatie
- Verkeer en vervoer
- Riolering
- Beheer overige gebouwen en gronden
- Wonen en bouwen

Wat wilden we bereiken?
3. We behoren tot de top 5 van de landelijke logistieke hotspots in 2019.

Toelichting:
We stimuleren en faciliteren de lokale (vrijetijds)economie door aan te sluiten bij regionale ontwikkelingen. We willen voor de vrijetijdseconomie een jaarlijkse omzetgroei van 5% realiseren. Hiervoor werken we plaatselijk en regionaal plannen uit die aansluiten op de regionale speerpunten.

Wat hebben we bereikt?
Als regio hebben we de doelstelling gehaald in de top 5 van de Logistieke Hotspots in Nederland te blijven.
Uit de voorlopige cijfers (half maart 2020) van de Monitor Vrijetijdseconomie 2018 blijkt dat die groei van minimaal 5% in de regio Rivierenland ruimschoots is gerealiseerd.
De uitwerking van en de samenwerking binnen de drie regionale Speerpunten werpt z'n vruchten af.

In onderstaande taakvelden leest u wat we hiervoor in 2019 deden:
- Fysieke bedrijfsinfrastructuur (Bedrijventerrein Doejenburg II)
- Economische ontwikkeling

<u>Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen geweest?</u>

Omgevingswet
Op 1 januari 2021 wordt de Omgevingswet ingevoerd. De Omgevingswet bundelt en vereenvoudigt de regelgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving en het omgevingsrecht. In het coalitieakkoord is in de meerjarenbegroting tot en met 2021 € 1.030.000 opgenomen voor de implementatie van de Omgevingswet.

Wat is de status van deze ontwikkeling?
Om zicht te krijgen op de doelen die we belangrijk vinden in de fysieke leefomgeving hebben we in 2019 een start gemaakt met het opstellen van de omgevingsvisie. Daartoe hebben we zowel intern als

extern (via een dorpenronde) de vraagstukken opgehaald die we in de omgevingsvisie willen oplossen. De omgevingsvisie zal in 2020 ter besluitvorming aan u worden voorgelegd. Ook heeft een inventarisatie plaatsgevonden van alle verordeningen en beleidsdocumenten binnen onze gemeente die regels bevatten voor de fysieke leefomgeving, zodat we komend jaar onze regelgeving kunnen vereenvoudigen. Deze inventarisatie vormt de basis om in het voorjaar van 2020 een pilot omgevingsplan op te kunnen starten.

Op het vlak van digitalisering zijn we in 2019 een pilot gestart over hoe we informatie en beleidsdocumenten eenvoudiger toegankelijk kunnen maken. Ook heeft een eerste oriëntatie plaatsgevonden naar leveranciers die ons met software kunnen koppelen aan het Digitaal Stelsel Omgevingswet, een verplichting onder de Omgevingswet. Ook zijn wij een onderzoek gestart in hoeverre we digitalisering binnen de regio en met de ODR samen kunnen oppakken. Al deze sporen leiden tot voorstellen voor besluitvorming die wij in 2020 aan u voorleggen.

Invloed klimaat op de openbare ruimte
Het klimaat verandert. Dat vraagt om aanpassingen. We maken inzichtelijk wat we redelijkerwijs in de openbare ruimte kunnen doen om schade die hevige regen kan veroorzaken zoveel mogelijk te beperken. We moeten weten wat er op ons afkomt. Een van de richtlijnen daarbij is het nationale Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. In het kader daarvan brengen we globaal de zwakke punten op het gebied van Hitte, Droogte, Hoogwater en Wateroverlast in de gemeente in beeld.

Wat is de status van deze ontwikkeling?
In 2019 hebben we een regionale stresstest uitgevoerd. In 2020 wordt verder gewerkt aan een regionale adaptatie strategie.

Wat heeft het gekost?

Hieronder vindt u het financieel overzicht voor dit programma. U vindt hier de totale uitgaven en inkomsten van het programma in een meerjarig perspectief. Ook kunt u de uitgaven en inkomsten van de taakvelden openen. Verder vindt u de incidentele uitgaven en inkomsten horende bij dit programma en een overzicht van de reserves die aan dit programma zijn gekoppeld.

Tabel 1: de inkomsten / uitgaven van het programma

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	25.627	**25.724**	**35.597**	**-9.873**	24.778	21.111	21.344
Baten	-13.108	**-11.667**	**-29.321**	**17.655**	-11.421	-7.842	-8.489
Saldo programma	12.519	**14.058**	**6.276**	**7.781**	13.357	13.269	12.855

Tabel 1: de uitgaven per taakveld van het programma

(x € 1.000,-)

Lasten	Werkelijk 2018	Begroot 2019	Werkelijk 2019	Verschil 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Beheer ov.gebouwen/gronden	895	**810**	**833**	**-23**	964	674	674
Crisisbeheersing en Brandweer	2.039	**2.043**	**2.038**	**5**	2.135	2.163	2.163
Openbare orde en veiligheid	254	**287**	**280**	**6**	363	362	361
Verkeer en vervoer	4.996	**5.149**	**5.146**	**3**	5.047	4.659	4.681
Parkeren	1	**26**	**0**	**26**	1	1	1
Openbaar vervoer	4	**3**	**3**		6	6	6
Economische ontwikkeling	219	**194**	**192**	**2**	214	202	200
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.988	**3.587**	**14.254**	**-10.667**	1.460	111	111
Economische promotie	80	**144**	**145**	**-2**	140	108	107
Onderwijshuisvesting	1.003	**984**	**964**	**20**	1.034	988	980
Sportaccommodaties	226	**605**	**410**	**196**	325	318	304
Musea	12	**12**	**12**		12	12	12
Cultureel erfgoed	199	**191**	**199**	**-8**	182	172	172
Openb. groen en (openlucht) recreatie	1.963	**2.311**	**2.394**	**-83**	2.532	2.051	2.034
Riolering	2.306	**2.373**	**2.395**	**-22**	2.464	2.770	2.772
Afval	1.734	**1.964**	**1.865**	**99**	2.091	2.086	2.085
Milieubeheer	171	**201**	**190**	**11**	161	149	147
Begraafplaatsen	372	**347**	**382**	**-36**	331	331	329
Ruimtelijke Ordening	1.004	**959**	**920**	**39**	2.061	1.308	904
Grondexploitaties (niet bedrijven)	3.590	**856**	**189**	**667**	707	114	777
Wonen en bouwen	2.572	**2.679**	**2.786**	**-107**	2.548	2.525	2.523
Saldo taakvelden - Lasten	25.627	**25.724**	**35.597**	**-9.873**	24.778	21.111	21.344

Tabel 1: de inkomsten per taakveld van het programma

(x € 1.000,-)

Baten	Werkelijk 2018	Begroot 2019	Werkelijk 2019	Verschil 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Beheer ov.gebouwen/gronden	-277	**-201**	**-277**	**77**	-177	-177	-177
Crisisbeheersing en Brandweer	0	**0**	**0**		-20	-20	-20
Openbare orde en veiligheid	-27	**-55**	**-58**	**3**	-29	-29	-29
Verkeer en vervoer	-198	**-131**	**-201**	**70**	-1.277	-138	-138
Openbaar vervoer	-17	**-17**	**-17**		-17	-17	-17
Economische ontwikkeling	0	**0**	**0**		0	0	0
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.681	**-3.443**	**-21.184**	**17.741**	-2.150	-55	-55
Economische promotie	-231	**-188**	**-257**	**69**	-220	-220	-220
Onderwijshuisvesting	-94	**-521**	**-559**	**39**	-33	-33	-33
Sportaccommodaties	-1	**0**	**-36**	**36**	0	0	0
Musea	-1	**0**	**-1**	**1**	0	0	0
Cultureel erfgoed	-77	**-67**	**-74**	**7**	-73	-73	-73
Openb. groen en (openlucht) recreatie	-10	**-22**	**-193**	**171**	-80	-38	-38
Riolering	-2.653	**-2.723**	**-2.727**	**5**	-2.819	-3.125	-3.127
Afval	-1.964	**-2.211**	**-2.106**	**-105**	-2.335	-2.335	-2.335
Milieubeheer	-73	**-5**	**-45**	**40**	-5	-5	-5
Begraafplaatsen	-386	**-389**	**-382**	**-7**	-365	-364	-363
Ruimtelijke Ordening	-597	**-146**	**-237**	**91**	-138	-136	-125
Grondexploitaties (niet bedrijven)	-3.536	**-719**	**-61**	**-658**	-666	-72	-739
Wonen en bouwen	-1.287	**-830**	**-906**	**76**	-1.017	-1.007	-997
Parkeren	0	**0**	**0**		0	0	0
Saldo taakvelden - Baten	-13.108	**-11.667**	**-29.321**	**17.655**	-11.421	-7.842	-8.489
Saldo taakvelden	-13.108	**-11.667**	**-29.321**	**7.781**	-11.421	-7.842	-8.489

Tabel 2: de incidentele inkomsten en uitgaven van het programma

(€ x 1.000,-)

Toelichting	Begroot 2019		Werkelijk 2019	
	Struc-tureel	Inciden-teel	**Struc-tureel**	**Inciden-teel**
Diverse incidentele posten		1.186		**14.922**
Saldo uitgaven programma	**24.538**	**1.186**	**20.675**	**14.922**
Diverse incidentele posten		- 586		**- 11.555**
Saldo inkomsten programma	**- 11.081**	**- 586**	**-17.766**	**- 11.555**

Voor een nadere toelichting op de incidentele posten verwijzen we naar het Overzicht van incidentele baten en lasten.

Tabel 3: de reserves die horen bij het programma

(€ x 1.000,-)

Stand reserves per 31/12	Werkelijk 2018	**Werkelijk 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023
Omgevingsgerichte uitgaven & bovenplanse verevening	537	**615**	615	615	615	615
Beheer en onderhoud Tollewaard	1.347	**60**	30	10	0	0
Kapitaalgoederen beheer [1]	0	**598**	598	598	598	598
Heractivering riolering [2]	1.043	**929**	816	704	592	480
Afbouw verplichtingen sport & dorpshuizen [2]	60	**42**	25	8	4	0
Kapitaallasten IHP 2007-2016 [2]	650	**625**	600	576	551	526
Onderdreef Buren [2]	355	**349**	331	314	296	278

[1] Nieuw ingestelde reserve na besluitvorming gemeenteraad in mei 2020 over Integraal beheerplan Openbare Ruimte.
[2] Betreft een reserve ter dekking van afschrijvingslasten. De omvang van de reserve is gelijk aan alle toekomstige afschrijvingen.

Bedrijfsvoering

Inleiding
Met het programma Bedrijfsvoering ondersteunen we bestuur en organisatie. Daarnaast bedient Bedrijfsvoering inwoners en ondernemers vanuit Juridische Zaken en Communicatie. Bedrijfsvoering verleent ook ICT-diensten aan de Omgevingsdienst Rivierenland.

De doelstelling is om een volwaardige partner voor bestuur en organisatie te zijn. Bedrijfsvoering levert toegevoegde waarde aan het primaire proces. In 2017 is een duidelijke uitspraak gedaan over de toekomst van onze gemeente: De gemeente ontwikkelt zich vanuit het perspectief van een zelfstandige gemeente. De organisatie ontwikkelt zich door, vooral op de aspecten kwaliteit, kwetsbaarheid en kosten. Deze drie k's vormen het uitgangspunt bij gemeentelijke samenwerking in de regio.
De vergaande digitalisering van de samenleving vraagt ook om een andere rol van onze gemeente in de klantbenadering. Bedrijfsvoering faciliteert hierin met als doel om zo veel mogelijk en veilig digitaal diensten te verlenen en te werken.

Doelen en prestaties

Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Wat wilden we bereiken?
1. In 2019 willen we de samenwerking tussen interne- en externe partijen verbeteren.

Toelichting:
Door samen te werken bereik je vaak meer. De basis voor samenwerking kan liggen in politiek/maatschappelijke motieven. Samenwerking is ook nodig met het oog op financiële belangen en om mogelijke risico's te beperken bij de uitvoering van onze taken. Samenwerking gaat ook over samenwerking tussen de raad, het college en de ambtelijke organisatie.

We verbeteren de samenwerking op drie gebieden:
1. Raad, college en organisatie;
2. Participatie;
3. Samenwerkingsvormen.

Wat hebben we bereikt?
1. Samen met u hebben wij diverse bijeenkomsten gewijd aan de manier waarop de gemeenteraad, het college en de organisatie kunnen samenwerken. In de periode rondom de vorming van ons huidige college is daar expliciet aandacht aan besteed. Het is een permanent ontwikkelproces;
2. Participatie heeft in 2019 meer vorm gekregen onder andere door de inbreng van inwoners bij projecten. Door de collegewisseling is het proces enigszins vertraagd. In 2020 wordt dit verder uitgewerkt;
3. In 2019 hebben wij veel aandacht besteed aan samenwerkingsvormen. Door u zijn vier moties aangenomen die deels al zijn uitgewerkt en deels in 2020 verder vorm krijgen. In 2020 besteden wij bijzondere aandacht aan de sturing op de GR-en ODR en Avri. Ook wordt een algemeen beoordelingskader ontworpen.

In onderstaande taakvelden leest u wat we hiervoor in 2019 deden.
- Bestuur

Wat wilden we bereiken?
2. In 2019 nemen we als gemeente een voorbeeldfunctie op het gebied van klimaat en duurzaamheid.

Toelichting:
In 2019 kopen we in op basis van de kaders die we opgenomen hebben in het inkoop- en aanbestedingsbeleid 2018. Bij het taakveld overhead benoemen we drie concrete voorbeelden.

Wat hebben we bereikt?
- We kopen als organisatie zoveel mogelijk duurzaam in;
- We werken duurzaam door middel van flexwerken en digitaal werken ;
- We stimuleren bewustwording bij ons personeel.

In onderstaande taakvelden leest u wat we hiervoor in 2019 deden.
- Overhead

Wat wilden we bereiken?
3. We brengen de dialoog tussen de gemeente en inwoners op gang door actief in gesprek te gaan over beslissingen in de directe omgeving van inwoners.

Toelichting:
In het laatste kwartaal van 2018 stellen wij het Strategisch communicatiebeleid vast. Onderdeel hierin is participatie met onze inwoners. Bij de ontwikkeling van visies, beleid, projecten en werkzaamheden bepalen we op welke manier inwoners en andere partijen kunnen participeren. Iedereen in de organisatie heeft hierin een belangrijke en actieve rol. De communicatie adviseurs ondersteunen hierbij. Dit is een belangrijke basis voor kerngericht werken.

Wat hebben we bereikt?
- In 2019 hebben wij veel bijgedragen aan de communicatie in de pilots kerngericht werken
- In 2019 hebben we intern trainingen Omgevingsgericht werken (Factor C-methode) georganiseerd voor projectleiders en beleidsmedewerkers. Ook hebben we de Factor C-methode toegepast bij de strategische opgaven Kerngericht werken, Omgevingswet, Duurzaamheid en Visie transformatie sociaal domein
- Eind 2019 hebben we ons Strategische communicatiebeleid 2018-2022 geëvalueerd. De uitkomsten daarvan gebruiken we voor het uitvoeringsprogramma 2020.

In onderstaande taakvelden leest u wat we hiervoor in 2019 deden.
- Overhead

<u>Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen geweest?</u>

Verdergaande digitalisering
Digitalisering gaat over dienstverlening aan onze externe klanten en interne dienstverlening.

<u>Externe dienstverlening</u>
Inwoners hebben 24/7 en via diverse kanalen contact met de gemeente. ICT en innovatie spelen in de dienstverlening een steeds belangrijke rol want steeds meer diensten kunnen online gedaan worden. In 2019 stellen we een dienstverleningsvisie vast. Met deze visie vertellen we inwoners en bedrijven wat ze van ons mogen verwachten. Verbeteren van de dienstverlening zorgt voor tevreden inwoners én draagt bij aan een betere beeldvorming van de gemeente.

<u>Interne dienstverlening</u>
We genereren digitale sturingsinformatie. Denk hierbij aan documenten uit de Planning & Control cyclus. Doordat we onze processen digitaal vastleggen zijn ze inzichtelijk voor onder andere het bestuur en de accountant.

Wat is de status van deze ontwikkeling?
In een tijd waarin digitale ontwikkelingen razend snel gaan, komt er veel op ons af. Zo zijn we in 2019 bezig geweest met de nieuwe visie op (digitale) dienstverlening van onze gemeente, welke de basis vormt voor onze informatievoorziening. Daarnaast zijn er vanuit de VNG en de Rijksoverheid inmiddels vergaande plannen om de digitalisering van de overheid gezamenlijk op te pakken. De VNG heeft hiervoor een college van dienstverleningszaken ingericht met een taskforce die zich bezig houdt

met het 'samen organiseren'. Als gemeenten investeren we gezamenlijk in deze landelijke ontwikkelingen middels het Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (Fonds-GGU) en dragen we bij aan het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Aansluiten op deze ontwikkelingen hebben de komende jaren dan ook een hoge prioriteit en zullen veel van onze organisatie vragen. De informatievoorziening wordt dus een steeds belangrijker strategisch bedrijfsmiddel. Een projectmatige aanpak van de omschakeling naar nieuwe architectuur en het inbedden van het strategische informatiemanagement vragen de komende jaren veel aandacht.

Al met al loopt de houdbaarheid van het I&A-beleidsplan hierdoor op zijn einde en gaan we, mede op uw verzoek, in 2020 een nieuw I&A beleidsplan 2020-2024 opstellen waarmee we kunnen inspelen op de laatste ontwikkelingen in de snel veranderende maatschappij.

In 2019 is een applicatie voor callregistratie bij het Telefonisch Informatie Centrum (TIC) ontwikkeld en in gebruik genomen. Hiermee kunnen we proactief inspelen op inwonersbehoefte op het gebied van dienstverlening.

Privacy

Baseline Informatieveiligheid Overheden (BIO)

BIO is de opvolger van de Baseline Informatieveiligheid Gemeente (BIG) en is per 1 januari 2020 verplicht. De gedachte achter de BIO is dat gemeenten meer vanuit risicomanagement gaan werken. De BIO onderstreept het belang van een actuele en complete procesinrichting en –registratie.

Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA)

Het landelijke rapportage instrument ENSIA is in 2017-2018 voor het eerst gebruikt. Voor 2018-2019 is het grotendeels vernieuwd. Het bevat wederom een externe audit op informatieveiligheid van onze kernapplicaties en een rapportage aan de raad in het tweede kwartaal van 2019.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De AVG vervangt sinds mei 2018 de Wet Bescherming Persoonsgegevens. Binnen het jaar voldoen we aan de belangrijkste eisen. Een belangrijk aandachtsgebied is het sociaal domein. Om goede zorg te bieden, willen we integraal werken. De privacywetgeving bemoeilijkt dit. We zoeken naar de beste manier om daar mee om te gaan. Bij het actualiseren van processen in het sociaal domein kijken we gericht naar de AVG vereisten.
In 2019 maken we alle medewerkers (verder) bewust van de (on-) mogelijkheden van de AVG. De Functionaris Gegevensbeheer (FG) heeft een controlerende en adviserende rol.

Wat is de status van deze ontwikkeling?

Baseline Informatieveiligheid Overheden (BIO)

Het jaar 2019 is een overgangsjaar tussen de Baseline informatiebeveiliging Gemeenten (BIG) en de BIO. Het informatiebeveiligingsbeleid (vastgesteld oktober 2019) is gebaseerd op de BIO. De BIO is, net als de BIG hiervoor, een doorlopend proces van implementatie, evaluatie en verbeteren.

Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA)

We hebben een ENSIA-audit uitgevoerd. Op basis daarvan hebben we een positief rapport van de auditor ontvangen. Dit rapport is opgenomen in de jaarstukken.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Voor het monitoren van de AVG hanteren we het model van de VNG/IBD. We hebben in 2019 een verwerkingsregister geïmplementeerd en een eerste analyse op basis van het VNG/IBD-model gemaakt. Dit model vormt verder de basis voor de verdere implementatie en verbetering van de AVG-maatregelen.

Informatievoorziening

Aansluiting op het VNG programma "Samen organiseren"

In 2017 is het nieuwe I&A-beleid vastgesteld. Een meer open architectuur vormt de basis van dit nieuwe beleid. Landelijk krijgt dit ook steeds meer aandacht en het VNG programma "Samen organiseren" is hier op gericht. Op het VNG-congres in 2018 is dan ook besloten om via het Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (Fonds-GGU) in 2019 ruim 60 miljoen te investeren in een gezamenlijke aanpak.

Voor de gemeente Buren staat 2019 dan ook in het teken van de aansluiting op deze landelijke ontwikkelingen. In 2018 hebben we de samenwerking opgezocht bij het doorontwikkelen van het Open Webconcept (onze website en intranet). In 2019 verbreden we dit naar deze landelijke ontwikkelingen binnen de VNG.

Wat is de status van deze ontwikkeling?
In 2019 hebben we de samenwerking rond het OpenWebconcept verder uitgebreid van vier naar acht gemeenten. Hierdoor worden we als gemeenten minder afhankelijk van grote (ICT) leveranciers, hoe meer gemeenten mee doen, hoe kleiner de afhankelijkheid wordt. Daarnaast ondersteunt de VNG vanuit het Fonds-GGU het initiatief van deze acht gemeenten. Door als gemeente Buren actief aan te sluiten op de door de VNG ingerichte basisarchitectuur (Common Ground) maken we optimaal gebruik van het 'Samen Organiseren' programma en de financiële middelen uit het Fonds-GGU hiervoor. Verder breidt de scope van het project zich steeds verder uit naar veilige en AVG-proof dienstverlening. Zo zetten we in 2019 de eerste stappen naar een Open Portal Digitale Diensten waarmee we in 2020 onze digitale diensten via DigiD en e-Herkenning gaan uitbreiden en optimaliseren.

Wat heeft het gekost?

Hieronder vindt u het financieel overzicht voor dit programma. U vindt hier de totale uitgaven en inkomsten van het programma in een meerjarig perspectief. Ook kunt u de uitgaven en inkomsten van de taakvelden openen. Verder vindt u de incidentele uitgaven en inkomsten horende bij dit programma en een overzicht van de reserves die aan dit programma zijn gekoppeld.

Tabel 1: de inkomsten / uitgaven van het programma

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	14.160	**16.647**	**23.927**	**-7.280**	15.557	12.679	11.818
Baten	-44.120	**-47.721**	**-48.207**	**486**	-47.627	-43.432	-42.263
Saldo programma	-29.959	**-31.074**	**-24.280**	**-6.794**	-32.071	-30.753	-30.446

Tabel 1: de uitgaven per taakveld van het programma

(x € 1.000,-)

Lasten	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Bestuur	1.766	**1.704**	**2.721**	**-1.017**	1.830	1.771	1.737
Mutaties reserves	2.748	**4.849**	**4.928**	**-78**	2.524	480	20
Resultaat v.d. rekening baten en lasten	0	**3**	**6.043**	**-6.040**	765	584	202
Overhead	8.605	**9.452**	**9.356**	**95**	9.503	9.169	9.184
Treasury	-26	**-197**	**19**	**-216**	-84	-92	-93
OZB Woningen	343	**389**	**415**	**-26**	337	337	337
OZB niet-woningen	47	**50**	**50**		33	33	33
Belastingen overig	60	**70**	**70**	**1**	127	125	125
Alg.uitk. en ov. uitk. gemeentefonds	2	**3**	**3**		3	3	3
Overige baten en lasten	615	**324**	**322**	**2**	520	270	270
Saldo taakvelden - Lasten	14.160	**16.647**	**23.927**	**-7.280**	15.557	12.679	11.818

Tabel 1: de inkomsten per taakveld van het programma

(x € 1.000,-)

Baten	Werkelijk 2018	Begroot 2019	Werkelijk 2019	Verschil 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Overhead	-998	**-691**	**-781**	**91**	-957	-943	-943
Bestuur	-194	**-140**	**-137**	**-2**	-99	-99	-99
Mutaties reserves	-4.834	**-6.836**	**-7.034**	**198**	-4.130	-433	-235
Resultaat v.d. rekening baten en lasten	-407	**0**	**0**		0	0	0
Treasury	-158	**-108**	**-106**	**-1**	-102	-97	-93
OZB Woningen	-3.868	**-4.021**	**-4.054**	**33**	-4.786	-4.159	-4.159
OZB niet-woningen	-1.699	**-1.754**	**-1.739**	**-14**	-2.023	-1.750	-1.750
Belastingen overig	-1.421	**-1.421**	**-1.439**	**18**	-1.437	-1.437	-204
Alg.uitk. en ov. uitk. gemeentefonds	-30.527	**-32.739**	**-32.900**	**161**	-34.092	-34.513	-34.780
Overige baten en lasten	-14	**-12**	**-15**	**3**	0	0	0
Saldo taakvelden - Baten	-44.120	**-47.721**	**-48.207**	**486**	-47.627	-43.432	-42.263
Saldo taakvelden	-44.120	**-47.721**	**-48.207**	**-6.794**	-47.627	-43.432	-42.263

Tabel 2: de incidentele inkomsten en uitgaven van het programma

(€ x 1.000,-)

Toelichting	Begroot 2019		Werkelijk 2019	
	Struc-tureel	Inciden-teel	**Struc-tureel**	**Inciden-teel**
Diverse incidentele posten	10.923	872		**1.935**
Incidentele stortingen reserves	0	4.849		**4.928**
Saldo uitgaven programma	**10.923**	**5.721**	**11.021**	**6.863**
Diverse incidentele posten	-40.270	- 615	**-40.436**	**- 737**
Incidentele onttrekkingen reserves	- 204	- 6.632	**- 192**	**- 6.842**
Saldo inkomsten programma (excl. batig saldo € 6.044)	**40.474**	**- 7.247**	**-40.628**	**- 7.579**

Voor een nadere toelichting op de incidentele posten verwijzen we naar het Overzicht van incidentele baten en lasten.

Tabel 3: de reserves die horen bij het programma

(€ x 1.000,-)

Stand reserves per 31/12	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023
Algemene reserve	704	**1.881**	1.048	1.508	1.508	1.508
Algemene reserve (geblokkeerde gedeelte weerstandsvermogen)	2.750	**2.719**	3.410	3.410	3.410	3.410
Informatie- & automatiseringsplan 2017 - 2021	470	**196**	44	0	0	0
Frictiekosten organisatie	0	**269**	0	0	0	0
Overlopende posten	1.570	**1.569**	216	137	157	177
Gemeentehuis [1]	191	**160**	144	128	112	96

[1] Betreft een reserve ter dekking van afschrijvingslasten. De omvang van de reserve is gelijk aan alle toekomstige afschrijvingen.

Taakvelden

Toelichting invloed-ambitie-matrix

De begroting van onze gemeente bestaat uit drie programma's en bijna 50 taakvelden. U wilde aan kunnen geven bij welke taakvelden u 'vinger aan de pols' wenste te houden. Zo kunt u beter sturen op taakvelden waar u dat belangrijk vindt.

Daarvoor ontwikkelden wij de invloed-ambitie-matrix. Daarin wij aan hoeveel (wettelijke) speelruimte onze gemeente binnen dit taakveld heeft. U geeft aan hoeveel ambitie u heeft op elk taakveld; en dus, hoeveel informatie u over dat taakveld wenst te ontvangen.

De positie van een taakveld in de matrix bepaalt de hoeveelheid (sturings)informatie die u krijgt. Wanneer een taakveld hoog scoort op zowel ambitie als invloed krijgt u meer informatie, dan bij een taakveld dat laag scoort op zowel ambitie als invloed.

Wat is een taakveld?

Een taakveld is een samenhangend geheel van activiteiten en taken. Het hangt onder een programma. Een taakveld kan verbonden zijn aan een thema. Dat betekent dat het budget voor de activiteiten, die nodig zijn om het thema uit te voeren, daar te vinden zijn.
Om te zorgen dat de uitgaven van gemeenten samengevoegd én vergeleken kunnen worden, is er een aantal wettelijk verplichte taakvelden gedefinieerd. Onze gemeente volgt deze verplichte indeling.

Wij verstrekken de uitgaven en inkomsten van onze gemeente per verplicht taakveld aan het CBS. Hiermee beogen we transparantie van onze taken. Ook bevorderen we dat onze uitgaven en inkomsten helder en vergelijkbaar zijn met andere gemeenten.

Taakvelden programma Inwonerszaken

Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie

Portefeuillehouder: H.N.G. Wiendels

Prestaties

Prestatie
1. We starten in 2019 pilots in drie verschillende kernen om participatie en kerngericht werken in de praktijk te brengen en te onderzoeken.

Toelichting:
We gaan daarbij werken met kernteams op locatie. Deze bestaan uit tenminste één (contact)ambtenaar per kern. De ervaring die we opdoen verwerken we in werkwijzen om kerngericht werken mogelijk te maken in alle kernen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
In 2019 zijn we gestart met het project Kerngericht werken. We begonnen met pilots in Ingen, Ravenswaaij en Zoelen. Daarbij experimenteerden we ook met kernambtenaren. Kernambtenaren vormen de verbinding tussen inwoners en onze gemeente. Zodat de communicatie tussen inwoners en gemeente beter wordt. De ervaringen die we in het project opdoen verwerken we in 2020 in een visie op kerngericht werken. Hierover kunt u in 2020 een besluit nemen.

Prestatie
2. We benaderen het voorzieningenbeleid voor maatschappelijke functies en -accommodaties kerngericht.

Toelichting:
We bepalen in hoeverre de functiecirkel past bij de kerngerichte werkwijze. Hierbij sluiten we aan bij de pilots kerngericht werken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
In juni 2019 is er een informatiebijeenkomst met u georganiseerd. De stand van zaken rondom accommodaties/beleid is toen besproken. Eind 2019 zou nog een BOT-sessie volgen, die is uitgesteld naar 2020. De functiecirkel en de methodiek is nog actueel. We onderzoeken of we dit per gebied of per kern willen gaan in zetten.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Er zijn geen risico's of belangrijke ontwikkelingen te melden.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Samenkracht en burgerparticipatie

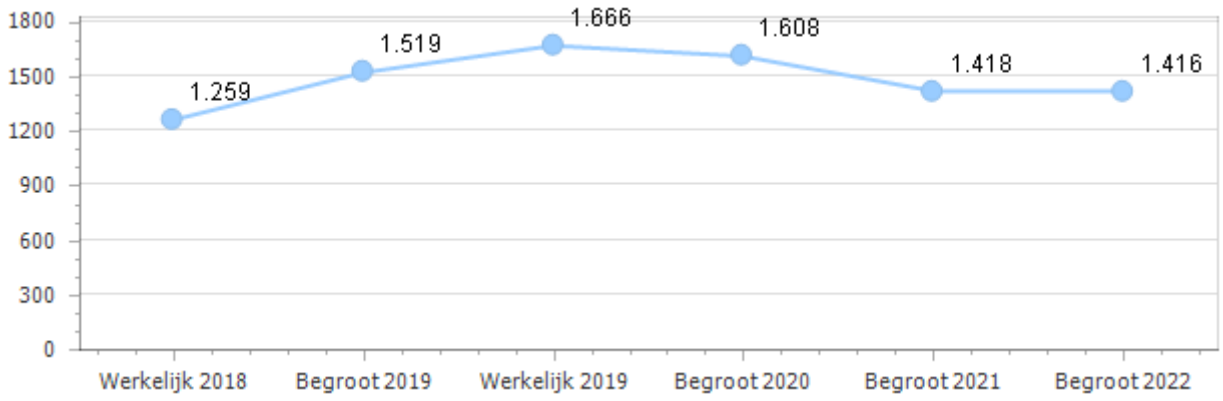
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1.259	**1.519**	**1.698**	**-179**	1.608	1.418	1.416
Baten	0	**0**	**-32**	**32**	0	0	0
Saldo taakveld	1.259	**1.519**	**1.666**	**-147**	1.608	1.418	1.416

Toelichting verschillen

Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Nieuwkomers De huisvestingskosten van nieuwkomers stegen vanwege hogere aantallen. De kosten van Versis vervoer, ICT en preventie kindermishandeling nemen toe.	-147	Nadeel
Totaal verschillen taakveld	**-147**	**Nadeel**

Saldo taakveld Samenkracht en burgerparticipatie (x € 1.000,-)

Taakveld Wijkteams

Portefeuillehouder: H.N.G. Wiendels

Prestaties

Prestatie
1. We verbeteren de laagdrempelige toegang voor zorg- en dienstverlening.

Toelichting:
Inwoners van onze gemeente weten van het bestaan van Stib. Ook weten ze welke vragen ze daar kunnen stellen. Ze weten Stib te vinden wanneer dat nodig is. Medewerkers van Stib zijn ook buiten het gemeentehuis (meer) zichtbaar. We zoeken naar nieuwe manieren om daar invulling aan te geven. Waar mogelijk sluiten we aan bij de pilots kerngericht werken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Samenwerking jeugd en onderwijs: In 2019 is er met betrekking tot onze samenwerking met de basisscholen gestart met de jeugdmedewerkers die wekelijks op een school zitten voor laagdrempelige toegang voor schoolmedewerkers of ouders. Hierdoor is de samenwerking met scholen verbeterd en kunnen ouders eenvoudig (laagdrempelig) met vragen terecht bij een van onze medewerkers. Ouders kunnen sneller met vragen terecht bij een medewerker van onze gemeente en schoolmedewerkers kunnen sneller signalen doorgeven aan de jeugdmedewerkers.

We hebben het jongerenwerk uitgebreid met individuele jongerencoaching. Wij kunnen jongeren eenvoudig doorverwijzen naar een jongerenwerker die op een laagdrempelige wijze met de jongere in gesprek gaat en werkt aan een vertrouwensrelatie. Hieruit bekijkt de jongerenwerker de motivatie van de jongere en ondersteunt hem bij vragen en het realiseren van doelen. De eerste ervaringen zijn positief.

Prestatie
2. We verbeteren de samenwerking binnen de keten van zorg- en dienstverlening (kerngerichte ketenzorg).

Toelichting:
Stib werkt nauw samen met andere professionals en organisaties binnen het sociaal domein. Er zijn korte lijnen met huisartsen en praktijkondersteuners, maar ook met leerkrachten, vrijwilligersorganisaties, jeugdverpleegkundigen, dorpsverenigingen etc. Hulpverleners verwijzen niet naar elkaar door, maar stemmen samen af. Stib vervult de rol van casusregisseur.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Samenwerking jeugd en onderwijs: Sinds 2019 zit er periodiek een jeugdmedewerker op een basisschool. Hierdoor is onze samenwerking met de scholen verbeterd: er zijn kortere lijnen ontstaan voor schoolmedewerkers.

We hebben twee bijeenkomsten met netwerkpartners georganiseerd om op te halen welke behoefte er binnen de keten is. Daarnaast zijn er gesprekken geweest binnen verschillende dorpskernen met verenigingen, kerken, vrijwilligers etc. Hieruit is onder andere gebleken dat er behoefte is aan een overlegvorm waar de verschillende disciplines, zoals huisartsen, professionals gemeente, zorgaanbieders elkaar kunnen treffen. Dit werken wij in de loop van 2020 verder uit. Hiervoor worden in het eerste kwartaal van 2020 werkgroepen gevormd waarin partners uit de keten deelnemen.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
De maatschappij wordt steeds ingewikkelder en er wordt steeds meer van mensen verwacht. Daardoor hebben sommige inwoners moeite om zich staande te houden en/of behoefte aan (tijdelijke) ondersteuning. Daarvoor kunnen zij terecht bij ons gebiedsteam Stib. We zien dat steeds meer mensen Stib weten te vinden, en hun vragen aan Stib zijn steeds complexer. Er is behoefte aan

vernieuwing van het zorg- en ondersteuningsaanbod. Dat vraagt om verdere ontwikkeling van Stib. Dit wordt verder vorm en inhoud gegeven in transformatie van het sociaal domein.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

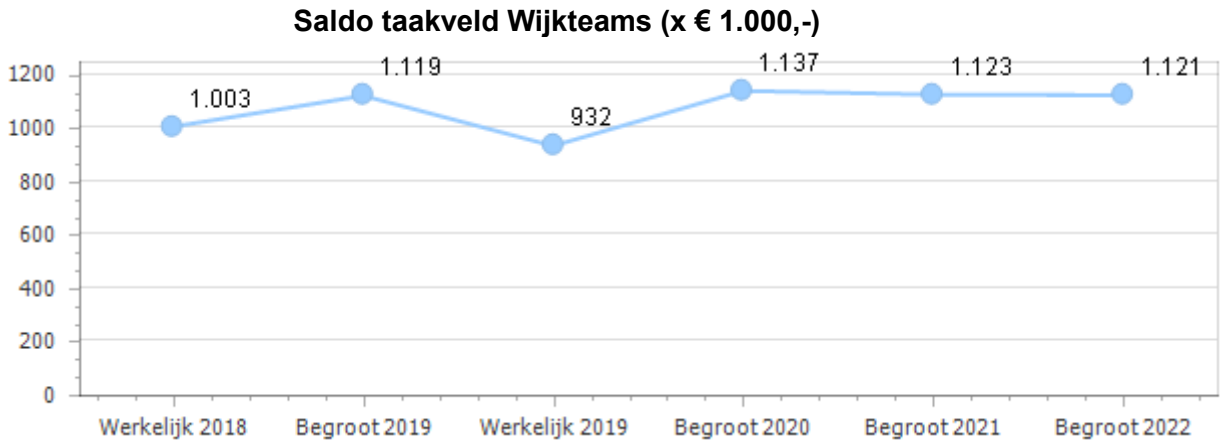
De lasten / baten van taakveld Wijkteams

Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1.003	**1.119**	**932**	**187**	1.137	1.123	1.121
Baten	0	**0**	**0**	**0**	0	0	0
Saldo taakveld	1.003	**1.119**	**932**	**187**	1.137	1.123	1.121

Toelichting verschillen

Taakveld Wijkteams	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Bovenlokale kosten Het bovenlokale deel van de kosten zijn minder ingezet in afwachting van de transformatie en de inzet van de hulpverleners en medewerkers MEE. De afspraak is dat drie medewerkers van MEE per 1 januari 2021 in dienst komen om zo de kosten terug te dringen. De kosten van Sante zijn nu al lager uitgevallen.	187	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**187**	**Voordeel**

Taakveld Sportbeleid en activering

Portefeuillehouder: H.N.G. Wiendels

Prestaties

Prestatie
Sportverenigingen maken in 2019 een plan om inwoners en scholen actief te betrekken bij bewegingsactiviteiten.

Toelichting:
Vergroten van de betrokkenheid bij bewegingsactiviteiten tussen sportverenigingen en inwoners/ scholen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
In 2019 zijn wij gestart met het opstellen van een lokaal sport- en beweegakkoord. Er is met middelen van het Rijk een sportformateur aangesteld. Medio 2019 was er een bijeenkomst met sportverenigingen. Tijdens die bijeenkomst tekenden de voetbalverenigingen een intentieverklaring Vitaliteit. Hiermee maken zij een start om te komen tot open clubs. Zij willen meer betrokken worden bij bewegingsactiviteiten voor inwoners en stellen hun accommodaties beschikbaar voor anderen. Eind januari 2020 was er een breed sport- en beweegcafé. In mei of juni 2020 sluiten we het sport- en beweegakkoord met (sport)verenigingen en maatschappelijke organisaties.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Sommige accommodaties zijn gedateerd en/of niet goed onderhouden. Dat beperkt het gebruik en ook de samenwerking (tussen sportverenigingen onderling en tussen verenigingen en onderwijs).

In 2019 startten wij samen met (sport)verenigingen en maatschappelijke organisaties met het opstellen van een lokaal sport- en beweegakkoord. Er is met middelen van het Rijk een sportformateur aangesteld. In april 2019 is het sport- en beweegakkoord getekend en zijn uitvoeringsmiddelen aangevraagd bij het Rijk.

Kengetallen en indicatoren
Het Rijk verplicht gemeenten beleidsindicatoren in de begroting op te nemen. Voor dit taakveld zijn dat: percentage en aantallen Niet-Sporters:
- Landelijk: 48,7% in 2016
- Buren: 57,1% in 2016

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Sportbeleid en activering

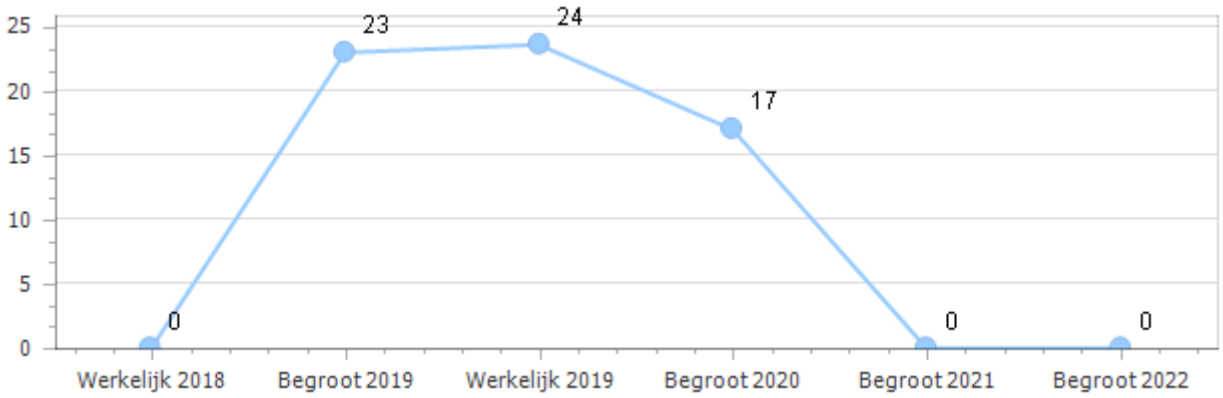
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	0	**23**	**24**	**-1**	17	0	0
Baten	0	**0**	**0**	**0**	0	0	0
Saldo taakveld	0	**23**	**24**	**-1**	17	0	0

Toelichting verschillen

Taakveld Sportbeleid en activering	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
Kleine overige verschillen	-1	Nadeel
Totaal verschillen taakveld	**-1**	**Nadeel**

Saldo taakveld Sportbeleid en activering (x € 1.000,-)

Taakveld Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Portefeuillehouder: H.N.G. Wiendels

Prestaties

Prestatie
Inwoners met beperkingen kunnen zo lang mogelijk zelfstandig wonen, zijn zo lang mogelijk mobiel en in staat om sociale contacten te onderhouden.

Toelichting:
- We bieden kwalitatief goede voorzieningen en diensten aan voor inwoners die dit nodig hebben. We leveren zoveel mogelijk maatwerk.
- We investeren in voorlichting en preventie en in het aanbod van algemeen toegankelijke (collectieve) voorzieningen. We werken daarin samen met onze maatschappelijke partners.
- We meten de resultaten van onze prestaties met ervaringsonderzoeken onder cliënten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Inwoners kunnen bij onze gemeente terecht met vragen over (ondersteuning in) zorg en welzijn. Wij zorgen voor adequate ondersteuning en een samenhangende aanpak van de problemen. We leveren zoveel mogelijk maatwerk. Door woningaanpassingen en inzet op een intensievere samenwerking met het voorliggend veld, hebben we inwoners in staat gesteld om langer zelfstandig thuis te wonen.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Er is een verbinding met het taakveld 'Samenkracht en burgerparticipatie' als het gaat om de inrichting en ontwikkeling van een collectief aanbod van voorzieningen binnen de kernen. Dit mede vanuit een wens om meer preventief te werk te gaan.

Rondom basismobiliteit zien we bij de gebruikmaking een forse toename. Dit heeft gevolgen voor de kosten. Regionaal wordt samen met de andere betrokken gemeenten onderzoek gedaan naar mogelijkheden om de toename van kosten te beperken.

Kengetallen en indicatoren
Het Rijk verplicht de gemeente beleidsindicatoren op te nemen in de begroting. Deze zijn:

Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo (per 10.000 inwoner)
- Landelijk: 610 in 2019
- Buren: 300 in 2019

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Maatwerkvoorzieningen (WMO)

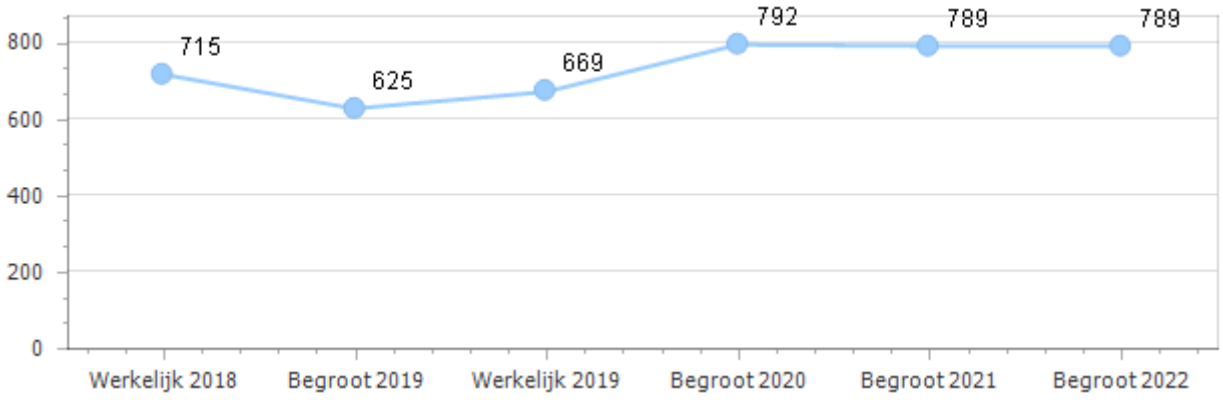
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	739	**625**	**679**	**-54**	792	789	789
Baten	-24	**0**	**-10**	**10**	0	0	0
Saldo taakveld	715	**625**	**669**	**-44**	792	789	789

Toelichting verschillen

Taakveld	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
In lijn met het landelijk beeld is de vraag naar elektrische aangedreven rolstoelen behoorlijk gestegen. Mede ingegeven door de vergrijzing.		-44	Nadeel
Totaal verschillen taakveld		**-44**	**Nadeel**

Saldo taakveld Maatwerkvoorzieningen (WMO) (x € 1.000,-)

Taakveld Maatwerkdienstverlening 18-

Portefeuillehouder: H.N.G. Wiendels

Prestaties

Prestatie
1. We bieden kinderen ondersteuning op maat en wij organiseren de hulp zo dichtbij als mogelijk.

Toelichting:
Wij organiseren de hulp zo dichtbij als mogelijk, door onder andere de inzet van Praktijkondersteuner Huisarts Jeugd op de huisartspraktijken en jongerencoaching.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
POH-jeugd: In 2019 zijn wij gestart met een praktijkondersteuner jeugd bij de huisartspraktijken. Er volgt een evaluatie in 2020. De eerste resultaten na zes maanden waren positief. POH jeugd sprak 55 gezinnen/jeugdigen, slechts acht ervan werden doorverwezen naar jeugdhulpaanbieders. De overige gezinnen/jeugdigen konden via gesprekken met de POH worden geholpen.

Jongerencoaching: Het jongerenwerk is uitgebreid met individuele coachingstrajecten. Hierdoor kunnen jongeren eenvoudig gebruikmaken van de laagdrempelige inzet vanuit het jongerenwerk. De jongerenwerker is onafhankelijk en werkt vanuit een vertrouwensband met de jongere aan de te behalen doelen.

Samenwerking jeugd en onderwijs: In 2019 zijn wij met betrekking tot de samenwerking met de scholen gestart met de jeugdmedewerkers die per cluster (gelijk aan de clusters van de GGD) en/of kern wekelijks op een school zitten voor de laagdrempelige toegang voor schoolmedewerkers of ouders.

Prestatie
2. We stemmen beter af met verschillende organisaties zoals onderwijs, leerplicht, arbeidstoeleiding, vrijwilligerswerk, Veilig Thuis, gezondheidszorg en schuldhulpverlening.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Wij stemmen op de thema's van bovengenoemde prestatie af op regionaal niveau (Regio Rivierenland) en indien van toepassing met maatschappelijke partners. Veel van deze overleggen zijn inhoudelijk van aard, maar daarnaast gericht op het versterken van de onderlinge relaties en het verbeteren van de samenwerking. Zo kwam in 2019 het Netwerk Geriatrie verschillende keren bijeen. In dit netwerk participeren organisaties die zich bezighouden met (de zorg voor) oudere mensen, zoals huisartsen en POH's, de GGD, fysiotherapeuten, welzijnsorganisaties en onze gemeente. Er functioneert bijvoorbeeld ook een Netwerk Leefbaarheid (voor vraagstukken over de leefbaarheid in onze kernen) in Buren en er is een overlegstructuur met de welzijnsorganisaties in onze gemeente.

Op casusniveau vinden regelmatig multidisciplinaire overleggen plaats, waartoe wij met regelmaat het initiatief nemen. Met name wanneer het jeugdproblematiek betreft hechten we veel waarde aan de inbreng van partners (leerplicht, Veilig Thuis etc.) om gezamenlijk de koers of aanpak te bepalen. Intern werken wij hierbij ook steeds nadrukkelijker samen. Hiermee hebben we bijgedragen aan een meer samenhangende zorg voor inwoners met problemen op meerdere leefgebieden binnen het sociaal domein.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Er is een verbinding met het taakveld Samenkracht en burgerparticipatie als het gaat om de inrichting en ontwikkeling van een collectief aanbod van voorzieningen binnen de kernen. Dit mede vanuit een wens om meer preventief te werk te gaan. Hiermee gaan we dit jaar aan de slag. Hierbij stemmen we af en maken we gebruik van input van onder andere maatschappelijke partners.

Huisartsen behouden het recht om bepaalde vormen van jeugdhulp te indiceren. Het is daarom belangrijk dat we goede samenwerkingsafspraken met hen maken. De aankomende periode wordt tijd geïnvesteerd in het opbouwen van een (vertrouwens)relatie met huisartsen. Dit moet ervoor zorgen dat huisartsen inwoners met hulpvragen vaker doorgeleiden naar medewerkers van ons uitvoerend team. Op die manier krijgen we meer grip op het aantal doorverwijzingen naar jeugdhulp.

Het is van belang om het contact met de gecertificeerde instellingen te intensiveren. Gecertificeerde instellingen zijn ook bevoegd om zelfstandig jeugdhulp in te zetten. Er bestaat wel een wettelijke verplichting om vooraf af te stemmen met de gemeente. Van de afstemmingsbevoegdheid maken we als gemeente nog onvoldoende gebruik. Deze taak wordt door het uitvoerend team opgepakt.

Kengetallen en indicatoren

Het Rijk verplicht gemeenten beleidsindicatoren in de begroting op te nemen. Deze zijn:

Het aantal jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar):

- Landelijk: 10,0% in het eerste halfjaar van 2019
- Buren: 9,2% in het eerste halfjaar van 2019

Het aantal kinderen in een uitkeringsgezin:

- Landelijk: 7,0% in 2018
- Buren: 3,0% in 2018

Achtergrondinformatie

- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Maatwerkdienstverlening 18-

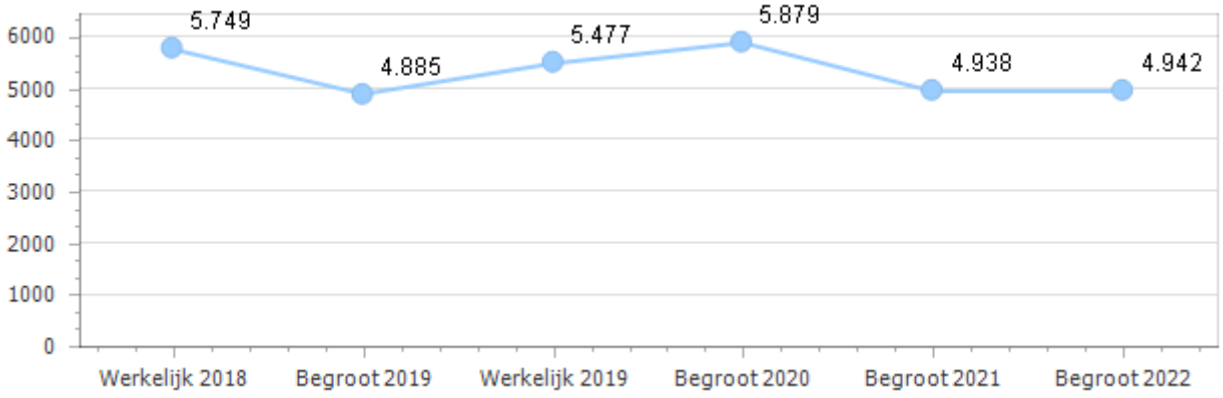
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	5.749	**4.885**	**5.477**	**-592**	5.879	4.938	4.942
Baten	0	**0**	**0**	**0**	0	0	0
Saldo taakveld	5.749	**4.885**	**5.477**	**-592**	5.879	4.938	4.942

Toelichting verschillen

Taakveld Maatwerkdienstverlening 18-	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
De kosten van jeugdzorg zijn overschreden met € 592.000. In vergelijking met 2018 zijn er minder kosten gemaakt in 2019. In lijn met het rapport van Montfoort worden diverse maatregelen getroffen met als doel dat er goede zorg wordt geleverd met in achtneming van de beschikbare middelen. Er is meer vraag naar zorg van jongeren. Ook zijn er complexere jeugdzorg aanvragen.	-592	Nadeel
Totaal verschillen taakveld	**-592**	**Nadeel**

Saldo taakveld Maatwerkdienstverlening 18- (x € 1.000,-)

Taakveld Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Portefeuillehouder: K.A. Maier / J.P. Neven (IHP)

Prestaties

Prestatie
Gemeente, scholen en kinderopvangorganisaties (kernpartners) starten met een aanbod voor kinderen op het gebied van talentontwikkeling.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
In samenwerking tussen gemeente, scholen en kinderopvangorganisaties wordt gewerkt aan een goed VVE-aanbod. Wij werken aan een Vroeg en Voorschoolse Educatie (VVE)-aanbod dat voldoet aan alle kwaliteitseisen en richtlijnen van het Rijk. Bijvoorbeeld een gecertificeerd ontwikkelprogramma voor peuters en een goede overdracht tussen kinderopvang en de scholen (doorlopende leerlijn).
Ook zijn er in het kader van 'De Burense Visie op het Kind' initiatieven ontwikkeld voor leesstimulering en het vergroten van het aanbod voor kunst, cultuur en sport op de scholen.
Eind 2019 is er een procesbegeleider ingezet om in 2020 de koffer vol kansen en daarmee het aanbod voor kinderen op het gebied van talentontwikkeling nog verder uit te werken en in te zetten met de betreffende partners.

In 2019 is het proces ingezet van de invoering van het leerlingenvervoer in Versis. Door het leerlingenvervoer bij Versis aan te laten sluiten, in samenwerking met de gemeenten Neder-Betuwe, West Betuwe, Tiel en Culemborg kan het leerlingen- en jeugdvervoer in de regio efficiënter worden ingeregeld. Ook wordt het beter mogelijk om het jeugdvervoer naar behandel- of zorglocaties te combineren met het leerlingenvervoer. Beide vervoerssoorten worden in één aanbestedingsprocedure meegenomen. In 2020 wordt dit proces afgerond. De combinatie tussen leerlingenvervoer en basismobiliteit wordt voorlopig nog uitgesteld, omdat men het proces van het aansluiten van het leerlingenvervoer in Versis eerst goed wil afronden. De kosten voor leerlingenvervoer zijn de laatste jaren toegenomen. Dit komt door meer complexere casussen en het lerarentekort. Hierdoor worden (ook) binnen onze regio de plekken binnen het speciaal onderwijs steeds beperkter. Dit is onderwerp van gesprek binnen de regionale overlegvormen.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Koffer vol Kansen
Vanuit de visie 'elk kind een koffer vol kansen' dienen de partijen rond het kind zoals kinderopvang, onderwijs, welzijn en zorg in gezamenlijkheid te werken aan kansengelijkheid. Door de verschillende wetten, regelingen en grote diversiteit aan partijen is de samenwerking en samenhang binnen het onderwijs- en jeugdveld nog onvoldoende. Dit maakt dat de kansengelijkheid en mogelijkheden tot talentontwikkeling voor alle Burense kinderen nog niet optimaal benut worden. Op dit moment loopt er een opdracht om te komen tot een plan van aanpak om de samenwerking en afstemming tussen betrokken partijen te verbeteren.

IHP
In 2016 liep het voorgaande IHP van de gemeente Buren af. Omdat de gemeente verantwoordelijk is voor het huisvesten van onderwijs is het noodzakelijk om vast te leggen hoe zij dit wenst vorm te geven voor de komende 15 tot 30 jaar. In het IHP worden niet alleen de scholen maar ook de gymzalen betrokken. De gymzalen zijn primair bedoeld voor het geven van bewegingsonderwijs aan de schoolgaande kinderen.

Risico's hierbij zijn:
- Teruglopende leerlingenaantallen;
- De staat van onderhoud van de scholen;
- Het aantal m2 dat momenteel leegstaat;
- Een aantal scholen dat op of rond de opheffingsnorm zit;
- Geen reserveringen binnen de begroting voor onderwijshuisvesting.

Leerlingenvervoer
In 2019 is het leerlingenvervoer opnieuw aanbesteed en starten we met een nieuwe werkwijze binnen het leerlingen- en jeugdvervoer. Voorheen organiseerden vervoerders zelf de planning van het vervoer en het contact met ouders. Per ingang van 1 augustus 2020 zal een regiecentrale (Versis) deze planning en het contact met ouders op zich nemen. De gemeente blijft verantwoordelijk voor het uitgeven van beschikkingen en beleidsontwikkeling.
Door dit vervoer bij Versis aan te laten sluiten, in samenwerking met de gemeenten Neder-Betuwe en West Betuwe en mogelijk Culemborg, kan het leerlingen- en jeugdvervoer in de regio efficiënter worden ingeregeld. Ook wordt het beter mogelijk om het jeugdvervoer naar behandel- of zorglocaties te combineren met het leerlingenvervoer.
Risico met betrekking tot leerlingenvervoer is dat de post leerlingenvervoer een open einde regeling kent. Voor 2020 is € 527.500 begroot. Door ontwikkelingen binnen de vervoersbranche, het feit dat we nu op een zeer voordelige prijs zitten (vanuit de vorige aanbesteding) en er een toename is van het aantal ingewikkelde casussen binnen het leerlingenvervoer is de verwachting dat dit budget niet toereikend zal zijn.

Kengetallen en indicatoren
Het Rijk verplicht gemeenten om beleidsindicatoren op te nemen in de begroting. Deze zijn:

Het percentage vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie:
- Landelijk: 1,9% in 2018
- Buren: 0,7% in 2018

Relatief verzuim (per 1.000 leerlingen):
- Landelijk: 23 in 2018
- Buren: 13 in 2018

Absoluut verzuim (per 1.000 leerlingen):
- Landelijk: 1,9 in 2018
- Buren: 1,8 in 2018

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

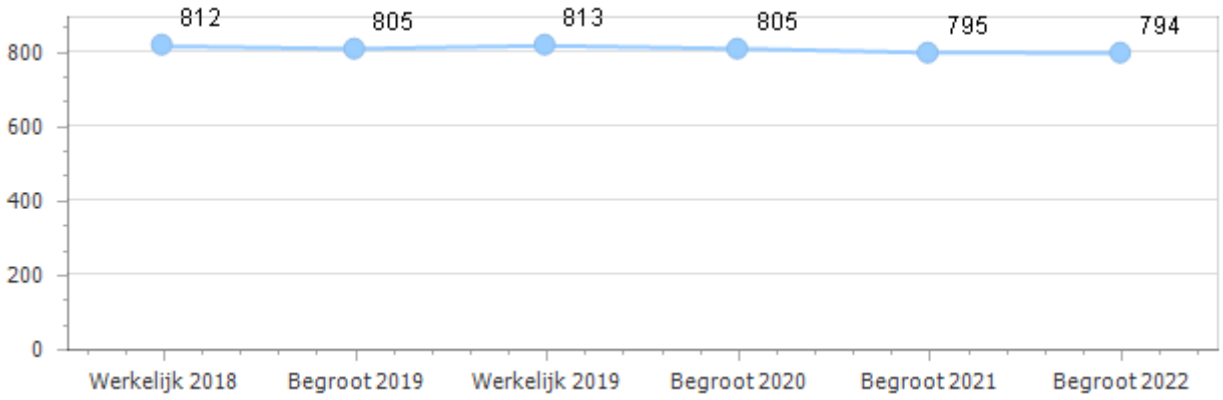
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	800	**1.275**	**1.038**	**237**	1.339	1.316	1.339
Baten	12	**-470**	**-224**	**-245**	-533	-521	-545
Saldo taakveld	812	**805**	**813**	**-8**	805	795	794

Toelichting verschillen

Taakveld Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
De eigen bijdrage van de verzorgers van de kinderen die gebruik maken van leerlingenvervoer wordt sinds het nieuwe schooljaar verrekend met de vergoeding. Dit verklaart waarom er minder inkomsten en minder kosten worden geboekt. Per saldo zijn de kosten toegenomen. Dit valt te verklaren doordat er meer kinderen zijn die er gebruik van maken en de ritten langer zijn. Ook is de doelgroep complexer geworden, waardoor geen gezamenlijk vervoer kan worden ingezet.	-8	Nadeel
Totaal verschillen taakveld	**-8**	**Nadeel**

Saldo taakveld Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (x € 1.000,-)

Taakveld Burgerzaken

Portefeuillehouder: K.A. Maier

Prestaties

Prestatie
1. We bieden digitale producten aan inwoners aan.

Toelichting:
We zorgen ervoor dat inwoners zaken als aangifte geboorte, overlijden, huwelijk, verhuizing, verklaringen naamgebruik en geheimhouding, diverse uittreksels, vergunningen en ontheffingen digitaal kunnen regelen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Door meer digitale burgerzaken producten via de website open te zetten is het aantal aanvragen via deze weg toegenomen.

Prestatie
2. We bezorgen reisdocumenten thuis tegen een tarief dat de kosten dekt.

Toelichting:
Het ondertekenen van akten bij geboorte doen we in 2019 aan huis. We bieden actief 'huisbezoeken' aan als inwoners slecht mobiel zijn.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Het thuisbezorgen van reisdocumenten gebeurt sporadisch; in 2019 is twee keer een document aan huis bezorgd. Van de mogelijkheid om volledig digitaal geboorteaangifte te doen is slechts enkele keren gebruikgemaakt. In deze gevallen is een medewerker bij de ouders op kraambezoek geweest voor de zogenoemde 'natte' handtekening. Ook zijn wij een enkele keer bij een inwoner langs geweest die niet in staat was het gemeentehuis te bezoeken. Bijvoorbeeld voor het aanvragen van een reisdocument.

Prestatie
3. We organiseren verkiezingen.

Toelichting:
In maart 2019 zijn er verkiezingen voor de Provinciale Staten en het Waterschap. In mei zijn er verkiezingen voor het Europees parlement.
We zorgen voor een goede organisatie en het vaststellen van correcte uitslagen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
De verkiezingen in 2019 zijn zonder klachten verlopen en de uitslagen zijn op tijd vastgesteld.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Digitalisering blijft een belangrijke ontwikkeling en biedt onze inwoners meer keuzevrijheid. Dit vraagt wel om blijvende investeringen in apparatuur, nieuwe werkwijzen en communicatie.

De komende vijf jaar heeft iedere gemeente ook te maken met de zogenoemde documentendip. Het aantal aanvragen voor reisdocumenten neemt in deze jaren aanzienlijk af waardoor de inkomsten zullen dalen.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Burgerzaken

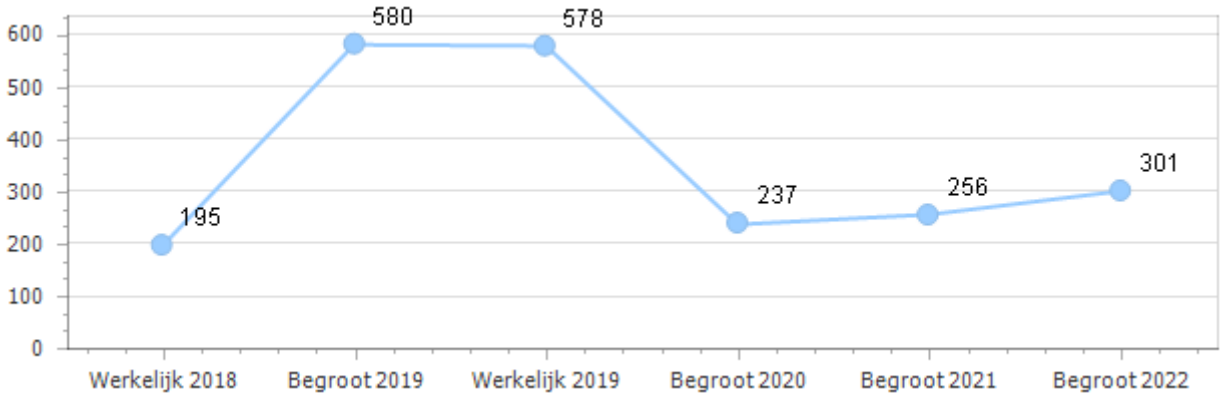
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	678	**915**	**936**	**-20**	526	567	543
Baten	-482	**-335**	**-358**	**23**	-290	-312	-242
Saldo taakveld	195	**580**	**578**	**2**	237	256	301

Toelichting verschillen

Taakveld Burgerzaken	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Overige kleine afwijkingen	2	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**2**	**Voordeel**

Saldo taakveld Burgerzaken (x € 1.000,-)

Taakveld Maatwerkdienstverlening 18+

Portefeuillehouder: H.N.G. Wiendels

Prestaties

Prestatie
1. We bieden zorg en ondersteuning aan inwoners die dat nodig hebben en we leveren zoveel mogelijk maatwerk.

Toelichting:
Inwoners kunnen terecht bij Stib met vragen over (ondersteuning in) zorg en welzijn. Stib zorgt voor adequate ondersteuning en een samenhangende aanpak van de problemen. We leveren zoveel mogelijk maatwerk. Inwoners met schulden krijgen begeleiding bij het oplossen van de schuldenproblematiek. We proberen nieuwe betalingsachterstanden te voorkomen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
We leveren zoveel mogelijk maatwerk. Het probleem van de inwoner staat centraal en niet de wetgeving. Dít betekent dat we van onze medewerkers vragen om over hun eigen werkveld heen te kijken. Wij werken hiervoor met verschillende professionals samen (Wmo consulent, jeugdmedewerker, individueel begeleider school, praktijkondersteuner huisarts etc.). Regionaal hebben we de benodigde ondersteuning ingekocht. (Beleids)Medewerkers werken in de regio nauw samen om het aanbod aan voorzieningen te optimaliseren.

Prestatie
2. We investeren in preventie.

Toelichting:
Waar mogelijk signaleren we tijdig en kunnen we met de inzet van lichte zorg voorkomen dat problemen (onbedoeld) groter worden. Zo beperken we de zorgkosten. Als het nodig is zetten we vanzelfsprekend zware en dure zorg in. We verbeteren de zorgketen zodat op- en afschalen soepel(er) verloopt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
We hebben in 2019 twee keer de training Mental Health First Aid (MHFA) opengesteld voor inwoners van onze gemeente. Daarmee hebben we ingezet op het vergroten van de algemene kennis over psychische problemen en het normaliseren daarvan. Het geeft de deelnemers handvatten om beter om te gaan met mensen die psychische problemen hebben en/of verward gedrag laten zien.
We werken aan de herinrichting van de laagdrempelige (GGZ) inloop. Die is nu nog centraal georganiseerd in Tiel en Culemborg (en Wamel). We beschouwen dit als de meest laagdrempelige vorm van participatie voor mensen met (GGZ) problemen en voorportaal voor eventuele geïndiceerde zorg. We zijn in gesprek om ook lokaal in onze eigen gemeente een inloopmogelijkheid te organiseren.

We subsidiëren trainingen op het gebied van depressiepreventie.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
We willen de ondersteuning aan onze inwoners nog beter organiseren. De doorontwikkeling van Stib is daarbij belangrijk. Daarbij ligt de focus op samenwerking, preventie en het bieden van maatwerk. We gaan kerngericht werken. Dat wil zeggen dat we inspelen op de specifieke problematiek in (een cluster van) kernen. Het verbeteren van de samenwerking met onze maatschappelijke partners is daarbij van groot belang.

Er is een verbinding met het taakveld 'Samenkracht en burgerparticipatie' als het gaat om de inrichting en ontwikkeling van een collectief aanbod van voorzieningen binnen de kernen.

Rondom basismobiliteit zien we bij de gebruikmaking een forse toename. Dit heeft gevolgen voor de kosten. Regionaal wordt samen met de andere betrokken gemeenten onderzoek gedaan naar mogelijkheden om de toename van kosten te beperken.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Maatwerkdienstverlening 18+

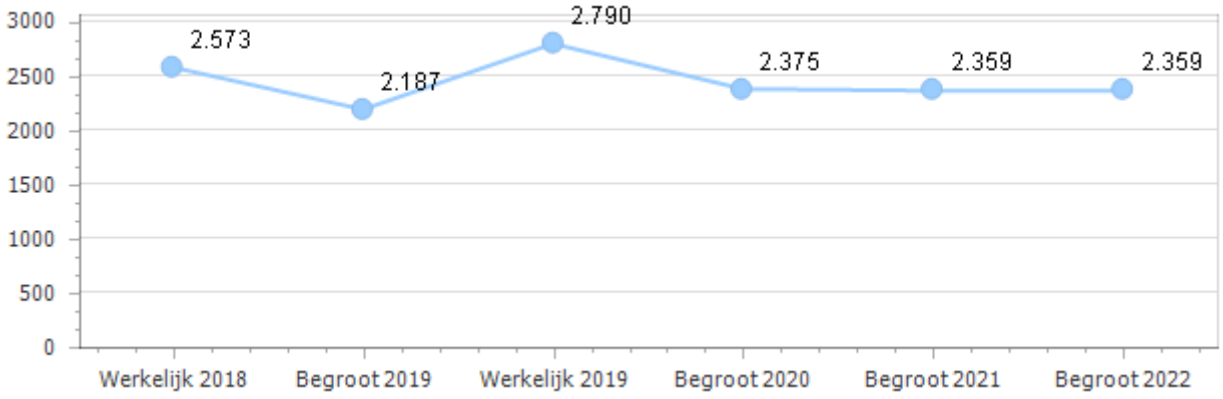
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	2.842	**2.460**	**2.983**	**-523**	2.670	2.654	2.653
Baten	-270	**-273**	**-193**	**-80**	-295	-295	-295
Saldo taakveld	2.573	**2.187**	**2.790**	**-604**	2.375	2.359	2.359

Toelichting verschillen

Taakveld Maatwerkdienstverlening 18+	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
De eigen bijdrage - die inwoners moeten betalen wanneer ze een Wmo-indicatie hebben - veranderde van onder andere inkomensafhankelijk naar een vast bedrag van € 17,50 per vier weken. Gemeenten zijn hiervoor niet gecompenseerd door het Rijk.	-90	Nadeel
De open eind regeling WMO 18+ de vraag naar huishoudelijke hulp neemt door de vergrijzing toe.	-514	Nadeel
Totaal verschillen taakveld	**-604**	**Nadeel**

Saldo taakveld Maatwerkdienstverlening 18+ (x € 1.000,-)

Taakveld Geëscaleerde zorg 18-

Portefeuillehouder: H.N.G. Wiendels

Prestaties

Prestatie
1. We werken nauw samen met partners om te zorgen dat jeugdigen veilig opgroeien en als dat nodig is de juiste zorg en ondersteuning krijgen.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Samenwerken met partners gebeurt op verschillende terreinen. Zo werken we meer samen met de basisscholen binnen onze gemeente, zodat signalen daar beter en sneller worden opgepakt. Hiervoor sluiten jeugdmedewerkers fysiek aan bij basisscholen. Er wordt samengewerkt met jongerenwerkers die vanuit de jeugdmedewerkers worden ingezet en individuele coachingstrajecten uitvoeren. Dit zorgt voor ondersteuning van onze jeugdigen op een laagdrempelige wijze binnen de dorpskernen. Jongerenwerkers weten wat er binnen kernen speelt en leggen contact met jongeren. Op het moment dat zij signaleren dat een jeugdige wellicht meer ondersteuning nodig heeft proberen zij een brug te slaan richting wijkteam/gemeente. Verder werken wij samen met diverse welzijnsorganisaties die binnen onze kernen actief zijn.

Prestatie
2. We helpen kwetsbare jongeren beter op weg naar zelfstandigheid.

Toelichting:
We nemen deel aan een regionaal project Samen werken aan een sluitend vangnet kwetsbare jongeren. Met dit project helpen wij kwetsbare jongeren beter op weg naar zelfstandigheid.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Regionaal zijn we actief binnen het project Transformatiefonds jeugd. Dit project richt zich op de doelgroep van 16 tot 23 jaar. Vanuit dit project wordt door een projectgroep gewerkt aan het verbeteren van de verbinding tussen jeugdzorg en (voortgezet) onderwijs. Hiervoor zijn in 2019 verschillende gesprekken gevoerd met het voorgezet onderwijs binnen de regio. In 2020 wordt uitgewerkt wat bij de overleggen is opgehaald en wordt dit omgezet in concrete (verbeter)acties. Door een andere projectgroep wordt er een plan uitgewerkt om binnen de gehele keten 'toekomstgericht te werken'. Hiervoor wordt als tool een 'toekomstplan' uitgewerkt, die door professionals binnen de keten gebruikt moet gaan worden. Doel is dat de jeugdige centraal komt te staan en dat we allemaal leren om over ons eigen domein te kijken en met elkaar te werken aan het plan van de jeugdige. De jeugdige staat hierbij centraal en met een buddy of toekomstcoach wordt de jeugdige ondersteund in het behalen van zijn doelen.
Tot slot maakt de actietafel onderdeel uit van dit project. Hier worden casussen besproken die vast (dreigen) te lopen. Er wordt vanuit verschillende disciplines naar de casus gekeken om zo (hopelijk) voor een doorbraak te zorgen. Er zijn hierbij ook financiële middelen beschikbaar om deze doorbraak te kunnen financieren.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
In het najaar van 2018 heeft het Rijk vanuit Regio Rivierenland het regionaal projectplan Samen werken aan een sluitend vangnet kwetsbare jongeren ontvangen. Dit plan is goedgekeurd. Vanaf mei 2019 is het project van start gegaan. Het bestaat uit drie onderdelen: jeugd/onderwijs (versterking samenwerking), toekomstgericht werken (richt zich op 16 tot 23 jarigen/werken met een integraal toekomstplan/inzet toekomstcoach) en de actietafels.
Regionaal hebben we de beschermingstafel vormgegeven. Als jeugdconsulenten zorgen hebben over het veilig opgroeien van een jeugdige en het niet lukt om samen met een gezin de situatie te verbeteren, dan kunnen ze met hun zorgen terecht bij de beschermingstafel. Er vindt dan een gesprek plaats met het gezin, waarbij ook de Raad voor de Kinderbescherming en Jeugdbescherming Gelderland aansluit en eventueel Veilig Thuis. Vanuit dit overleg kan direct een raadsonderzoek worden gestart. Dit betekent dat er een onafhankelijk onderzoek vanuit de Raad voor de

Kinderbescherming wordt ingezet. Hieruit kan volgen dat een kinderrechter de jeugdige onder toezicht plaatst.

Kengetallen en indicatoren

Het Rijk verplicht de gemeente beleidsindicatoren op te nemen in de begroting. Deze zijn:

Jongeren met jeugdreclassering (% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar)

- Landelijk: 1,5% in het eerste halfjaar van 2019
- Buren: 0,0% in het eerste halfjaar van 2019

Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar)

- Landelijk: 1,1% in het eerste halfjaar van 2019
- Buren: 0,9% in het eerste halfjaar van 2019

Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21-jarigen)

- Landelijk: 1% in 2018
- Buren: 1% in 2018

Achtergrondinformatie

- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Geëscaleerde zorg 18-

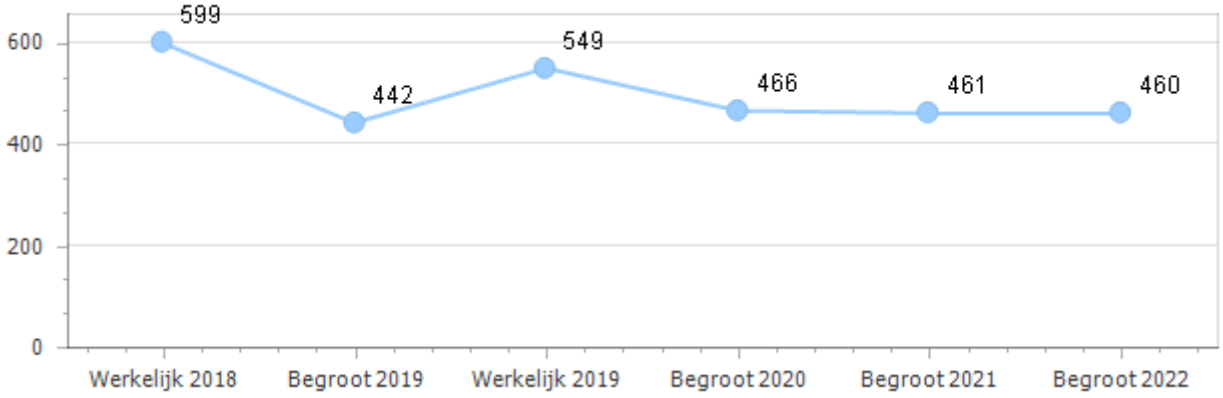
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	599	**442**	**549**	**-108**	466	461	460
Baten	0	**0**	**0**	**0**	0	0	0
Saldo taakveld	599	**442**	**549**	**-108**	466	461	460

Toelichting verschillen

Taakveld Geëscaleerde zorg 18-	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
De kosten voor jeugd in de jeugdbescherming zijn weliswaar in 2019 afgenomen ten opzichte van 2018 maar zijn hoger dan het beschikbare budget. Reden is dat de zwaardere problematiek binnen de jeugdzorg onverminderd hoog is.	-108	Nadeel
Totaal verschillen taakveld	**-108**	**Nadeel**

Saldo taakveld Geëscaleerde zorg 18- (x € 1.000,-)

Taakveld Inkomensregelingen

Portefeuillehouder: H.N.G. Wiendels

Prestaties

Prestatie
1. We verstrekken een uitkering aan inwoners die (tijdelijk) niet in staat zijn in hun eigen bestaan te voorzien.

Toelichting:
Inwoners en hun kinderen, die afhankelijk zijn van een laag inkomen kunnen extra geld krijgen voor bijzondere en noodzakelijke kosten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
We voerden de Participatiewet en aanverwante regelingen uit. We controleren gedurende het jaar de wijze waarop we het uitvoeren. Hier wordt een foutpercentage aangegeven. Het foutpercentage over de uitvoering bleef beneden de (wettelijke) grens van 1%.

Prestatie
2. Aan een beginnende of een gevestigde zelfstandige geven we onder bepaalde voorwaarden bijstand voor levensonderhoud en/of bedrijfskapitaal.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
We voerden het Bijstandsbesluit zelfstandigen (BBZ) uit. Hiermee bieden we onder wettelijke voorwaarden startende ondernemers een mogelijkheid om een bedrijf op te bouwen of aan bestaande ondernemers een mogelijkheid om het bedrijf af te bouwen. We controleren gedurende het jaar de wijze waarop we het uitvoeren. Hier wordt een foutpercentage aangegeven. Het foutpercentage over de uitvoering bleef beneden de (wettelijke) grens van 1%.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Jongeren met een beperkt arbeidsvermogen worden niet meer toegelaten tot de Wet arbeidsongeschikten jonggehandicapten (Wajong). De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) is niet meer toegankelijk voor nieuwe deelnemers. Deze twee groepen kunnen in plaats daarvan aanspraak maken op de Participatiewet.
We huisvesten de laatste jaren meer statushouders (vluchtelingen met een verblijfsvergunning) dan daarvoor. Inmiddels bestaat ruim een derde van ons 'klantenbestand' uit statushouders die in de gemeente Buren zijn komen wonen. Binnen het inburgeringstraject is een hoge inzet gericht op participatie nodig om te zorgen dat re-integratie later in het traject kan slagen. Vaak is re-integratie zelfs pas mogelijk nadat het inburgeringstraject is afgerond.

Kengetallen en indicatoren

Het Rijk verplicht de gemeente beleidsindicatoren op te nemen in de begroting. Deze zijn:

Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners (eerste halfjaar 2019):
- Landelijk: 381,7
- Buren: 136,0

Achtergrondinformatie

- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Inkomensregelingen

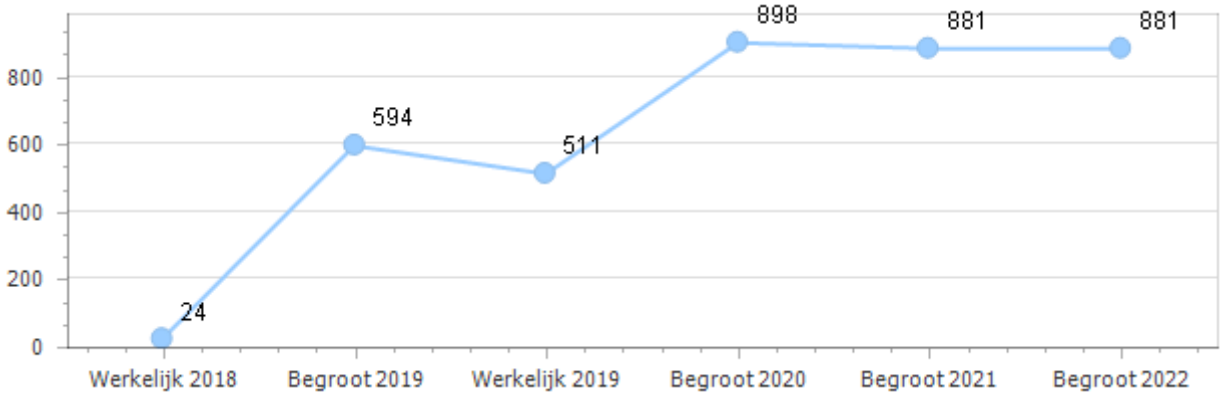
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	4.711	**5.079**	**5.094**	**-15**	5.235	5.218	5.218
Baten	-4.687	**-4.485**	**-4.583**	**98**	-4.337	-4.337	-4.337
Saldo taakveld	24	**594**	**511**	**83**	898	881	881

Toelichting verschillen

Taakveld Inkomensregelingen	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Bijstandsverlening zelfstandigen Er is minder bijstand verleend aan zelfstandigen in 2019 voor levensonderhoud en kredietverstrekking dan begroot.	49	Voordeel
Inkomensregelingen De kosten van de inkomensregelingen en het aantal uitkeringen waren in 2019 iets hoger dan begroot.	-14	Nadeel
Inkomensregelingen De rijksbijdrage voor inkomensregelingen en de terugontvangen uitkeringen uit voorgaande jaren waren hoger dan begroot.	65	Nadeel
Regiobijdrage In 2019 zijn meer uren ingezet op de sociale recherche dan begroot.	-50	Nadeel
Rijksbijdrage bijstandsverlening zelfstandigen De rijksbijdrage voor bijstandsverlening aan zelfstandigen was in 2019 hoger dan begroot.	33	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**83**	**Voordeel**

Saldo taakveld Inkomensregelingen (x € 1.000,-)

Taakveld Volksgezondheid

Portefeuillehouder: H.N.G. Wiendels

Prestaties

Prestatie
1. We gebruiken data gedreven sturing om risicogroepen op te sporen.

Toelichting:
Op basis van een gerichte probleemanalyse ontwikkelen we een gerichte aanpak. Ook binnen ons gezondheidsbeleid kiezen we voor een kerngerichte werkwijze, die we in 2019 verder invulling geven.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Ons huidig lokaal gezondheidsbeleid loopt tot en met 2020. De resultaten van de monitors van de GGD kunnen we herleiden naar vier gebieden: Beusichem e.o., Buren e.o., Lienden e.o. en Maurik e.o. Uit de resultaten blijkt dat ieder gebied zijn eigen sterke en zwakke punten kent. Hierdoor kunnen we maatwerk bieden per gebied op het gebied van preventie. Zo wordt er in het oosten van onze gemeente meer gerookt en in het westen vaker alcohol gedronken. Naast de reguliere preventieactiviteiten voerden wij in 2019 een anti-rook campagne in een viertal kernen (Fresh Air Walks). In het oosten van onze gemeente, waar meer kinderen overgewicht hebben, volgden acht gezinnen met het programma (Ge)Zin in fit. Dat is een gezinsbrede interventie om kinderen met overgewicht en hun familie een gezondere leefstijl aan te leren.

Prestatie
2. De GGD onderzoekt de gezondheid van jongeren (13-19 jaar).

Toelichting:
In de tweede helft van 2019 onderzoekt de GGD de gezondheid van jongeren (13-19 jaar).

Wat hebben we daarvoor gedaan?
In het najaar 2019 voerde de GGD de jongerenmonitor uit. De resultaten worden in september 2020 gepubliceerd en met u gedeeld.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

- Uit de gezondheidsonderzoeken van de GGD blijkt dat de gemiddelde gezondheid van onze inwoners verbetert. Het aantal mensen dat een chronische ziekte heeft, is wel gestegen;
- We verwachten op lange termijn een stijging van het aantal mensen met dementie en jongeren met psychische klachten;
- Uit onderzoek blijkt dat mensen met een lage opleiding minder oud worden en vaker gezondheidsklachten hebben;
- De meeste gezondheidswinst is te halen in preventiemaatregelen, vooral op het gebied van roken, overmatig alcoholgebruik en overgewicht;
- Kinderen in de Betuwe eten relatief weinig fruit.
- In 2019 heeft de GGD een dorpsprofiel voor onze gemeente opgesteld, gebaseerd op de uitkomsten van de gezondheidsmonitors.
- In het najaar van 2019 is de monitor jongeren (klas 2 en 4 voortgezet onderwijs) uitgevoerd. De resultaten worden rond de zomer 2020 besproken met de portefeuillehouder gezondheid en na de zomer gepubliceerd.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Volksgezondheid

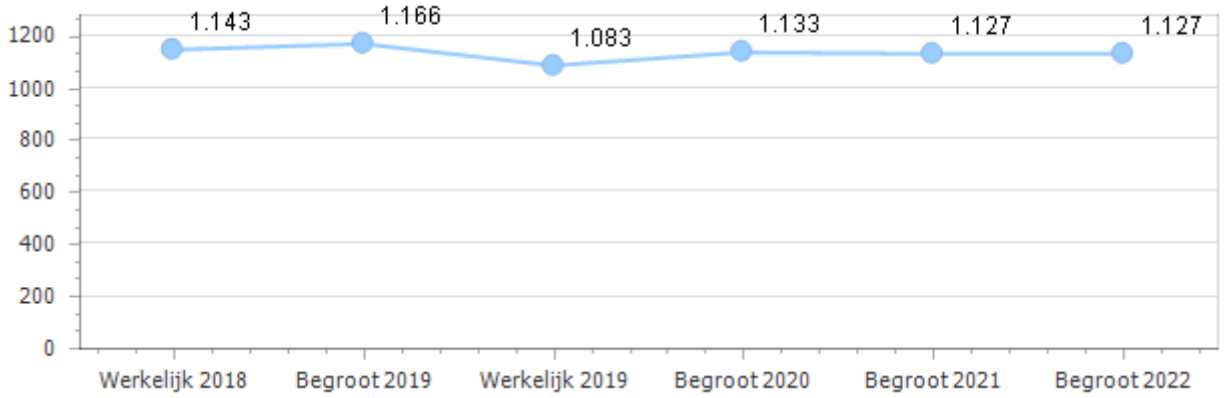
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	Begroot 2019	Werkelijk 2019	Verschil 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1.143	**1.165**	**1.083**	**82**	1.133	1.127	1.127
Baten	0	**1**	**0**	**1**	0	0	0
Saldo taakveld	1.143	**1.166**	**1.083**	**83**	1.133	1.127	1.127

Toelichting verschillen

Taakveld Volksgezondheid	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
Budget 2019 is opgehoogd met € 50.000 vanuit extra gelden algemene uitkering voor ambulantisering GGZ en daarnaast waren de kosten iets lager. Het extra bedrag is nog niet bestemd. Zie overhevelingsformulier.	83	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**83**	**Voordeel**

Saldo taakveld Volksgezondheid (x € 1.000,-)

Taakveld Cultuurpresentatie, -productie & -participatie

Portefeuillehouder: H.N.G. Wiendels

Prestaties

Prestatie
Kinderen in armoede doen mee aan activiteiten op het gebied van kunst en cultuur door de inzet van het Jeugdsport- en Cultuurfonds.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
In de eerste helft van 2019 zijn er in onze gemeente 57 kinderen gaan sporten en doen er elf kinderen cultuuractiviteiten via Jeugdfonds Sport & Cultuur. Op deze manier hebben weer een aantal kinderen de kans om hun talenten te ontdekken en plezier te beleven door samen dingen te doen. Er is veel media aandacht aan jeugd-, sport en cultuur gegeven in 2019. Ook zijn er zwemlessen vergoed.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Verenigingen zijn niet altijd in staat om actief deel te nemen aan het maken en uitvoeren van programma's voor kinderen.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Cultuurpresentatie -prod. -participatie

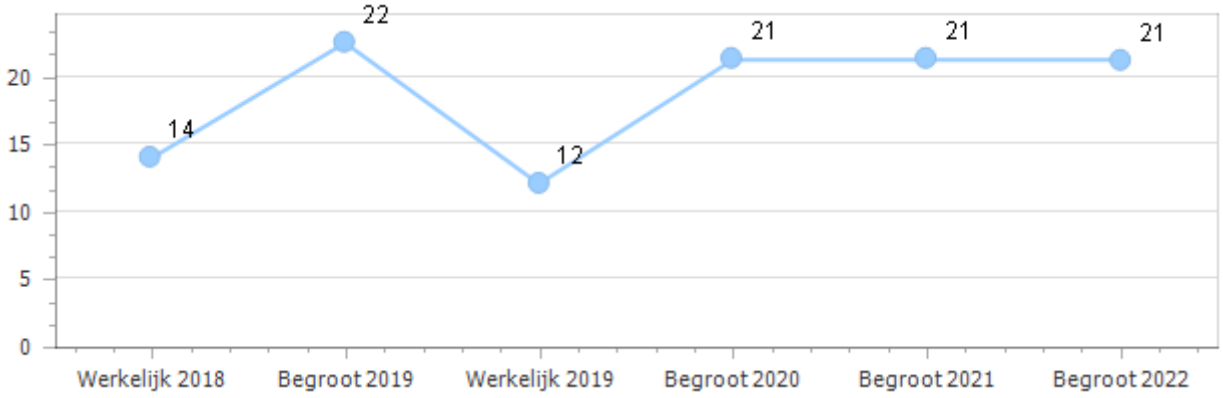
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	14	**22**	**12**	**10**	21	21	21
Baten	-1	**0**	**0**	**0**	0	0	0
Saldo taakveld	14	**22**	**12**	**10**	21	21	21

Toelichting verschillen

Taakveld Cultuurpresentatie -prod. -participatie	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Bijdrage project Cultuur en erfgoedpact is uitgevoerd. Minder onderhoud (minder schade), minder verzekering en subsidie aan cultuurprojecten.	10	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**10**	**Voordeel**

Saldo taakveld Cultuurpresentatie -prod. -participatie (x € 1.000,-)

Taakveld Arbeidsparticipatie

Portefeuillehouder: H.N.G. Wiendels

Prestaties

Prestatie
We verkleinen de achterstand op de arbeidsmarkt voor mensen met een arbeidsbeperking.

Toelichting:
Zoveel mogelijk mensen met een arbeidsbeperking en/of een achterstand op de arbeidsmarkt vinden weer werk. Daarnaast ontwikkelen langdurig werkzoekenden hun vaardigheden; wij ondersteunen hen daarbij.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Voor mensen met een arbeidsbeperking en/of een achterstand op de arbeidsmarkt onderhielden we contacten met werkgevers in de regio over beschikbare vacatures en mogelijke matches vanuit ons klantenbestand. Daarbij informeerden we werkgevers over de mogelijkheden en kansen om inwoners met een beperking in dienst te nemen. In dit verband werkten we samen met het Regionaal Werkbedrijf, waarin ook Werkzaak Rivierenland en het UWV deelnemen. Leerlingen die uitstromen uit het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) en Praktijkonderwijs (PRO) ondersteunden we daarnaast bij het zoeken naar een passende baan (vaak met behulp van loonkostensubsidie). We hebben regelmatig weten te voorkomen dat jongeren van deze scholen - mede door onze inzet - een uitkering moesten aanvragen.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Jongeren met een beperkt arbeidsvermogen worden sinds 2015 niet meer toegelaten tot de Wet arbeidsongeschikten jonggehandicapten (Wajong). Ook de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) is niet meer toegankelijk voor nieuwe deelnemers. Deze inwoners maken in plaats daarvan nu aanspraak op de Participatiewet. Het kost daarom mogelijk meer inspanning om inwoners aan het werk te helpen.

Kengetallen en indicatoren

Het Rijk verplicht de gemeente beleidsindicatoren op te nemen in de begroting. Deze zijn:

Netto arbeidsparticipatie (2018):

- Landelijk: 67,8%
- Buren: 68,7%

Banen per 1.000 inwoners van 15-64 jaar (2019):

- Landelijk: 792,1
- Buren: 515,4

Lopende re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners van 15-64 jaar):

- Landelijk: 100,0 in 2018
- Buren:305,2 in 2018

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Arbeidsparticipatie

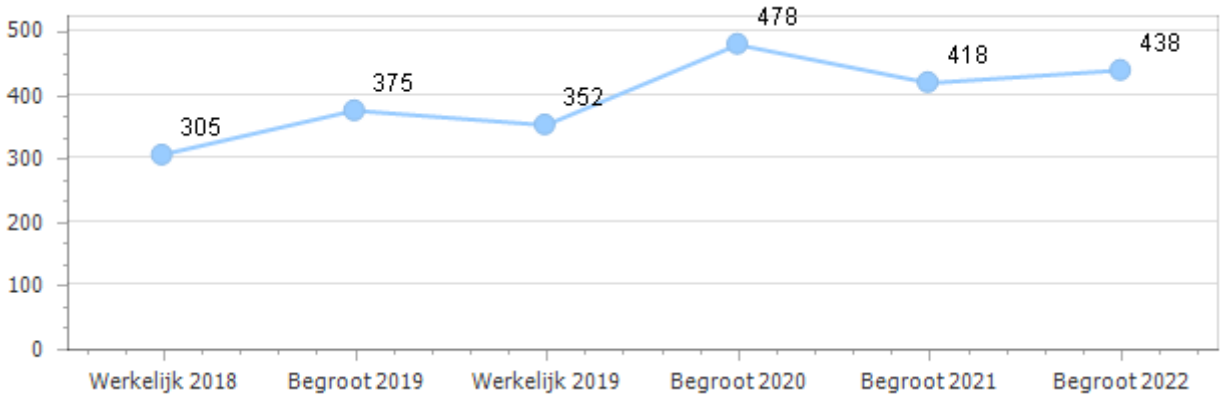
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	397	**375**	**352**	**23**	478	418	438
Baten	-92	**0**	**0**	**0**	0	0	0
Saldo taakveld	305	**375**	**352**	**23**	478	418	438

Toelichting verschillen

Taakveld Arbeidsparticipatie	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Re-integratieinstrumenten We hebben nog iets minder kosten gemaakt in 2019 voor re-integratie instrumenten voor een snellere toeleiding van statushouders naar werk dan eerder bij de bestuursrapportage al gemeld is.	23	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**23**	**Voordeel**

Saldo taakveld Arbeidsparticipatie (x € 1.000,-)

Taakveld Media

Portefeuillehouder: H.N.G. Wiendels / J.P. Neven

Prestaties

Prestatie
We organiseren, met een permanente communicatiecampagne, aandacht voor leesstimulering en laaggeletterdheid en de vier leerpunten.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
In de lokale huis-aan-huiskrant Stad Buren, onze kwartaaluitgave Buren Magazine, op Facebook en via de gemeentelijke website zijn op relevante momenten artikelen, posts en interviews verschenen over leesstimulering, laaggeletterdheid en de (locaties en openingstijden van de) Leerpunten. Ook hangt er een banner met een verwijzing naar de Leerpunten bij de toegangsweg van het gemeentehuis in Maurik. Daarbij sloten wij aan op de landelijke en provinciale campagne en evenementen. Zo kreeg de landelijke Taalheldenwedstrijd begin 2019 veel (pers) aandacht doordat onze taalambassadeur - Jose Brunselaar uit Lienden - TaalHeld van Nederland in de categorie Taalcursist werd.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Inwoners moeten zelf de keuze maken om gebruik te maken van het aanbod op het gebied van leesstimulering en laaggeletterdheid.
Voor het bereik van laaggeletterden zijn we afhankelijk van onze maatschappelijke partners.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Media

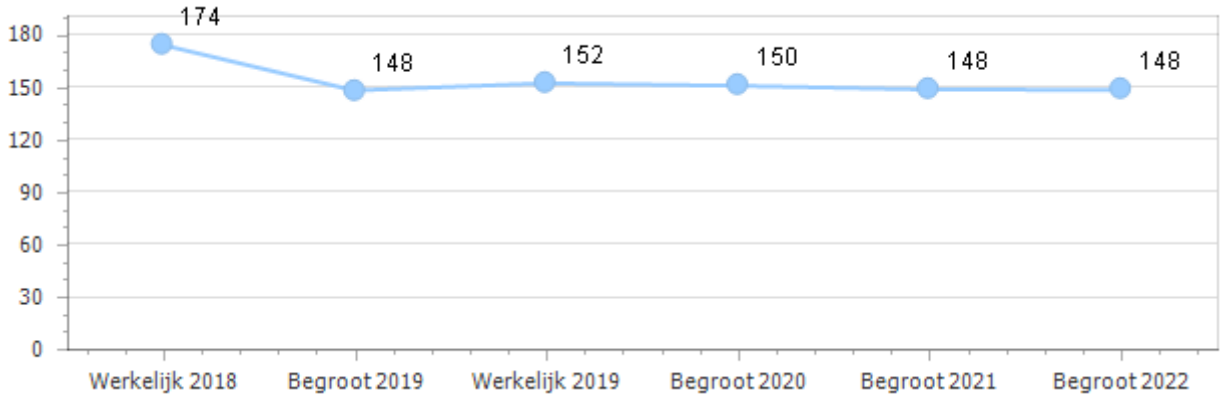
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	174	**148**	**152**	**-4**	150	148	148
Baten	0	**0**	**0**	**0**	0	0	0
Saldo taakveld	174	**148**	**152**	**-4**	150	148	148

Toelichting verschillen

Taakveld Media	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Kleine overige verschillen.	-4	Nadeel
Totaal verschillen taakveld	**-4**	**Nadeel**

Saldo taakveld Media (x € 1.000,-)

Taakveld Begeleide participatie

Portefeuillehouder: H.N.G. Wiendels

Prestaties

Prestatie
Inwoners met een lichamelijke, psychische of verstandelijke beperking kunnen werken.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Net als bij mensen met een arbeidsbeperking en/of een achterstand op de arbeidsmarkt boden we inwoners mogelijkheden en stimulansen voor participatie in de maatschappij en re-integratie op de arbeidsmarkt. Dit wordt voor ons uitgevoerd door de GR Werkzaak Rivierenland.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Werkzaak Rivierenland voert de WSW voor ons uit. Als gemeente financieren wij het WSW-subsidietekort en de bedrijfsvoeringskosten van de Werkzaak. Dalingen van de WSW-subsidies die we ontvangen van het Rijk, de prestaties van de Werkzaak en mogelijke landelijke herverdeling in 2019 en volgende jaren van het deelfonds sociaal domein vormen risico's voor ons.
Een incidentele belangrijke ontwikkeling is de verkoop van (Lander-)panden, de eindafrekening van het resultaat 2018 en een teruggaaf uit de startkostenreserve.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Begeleide participatie

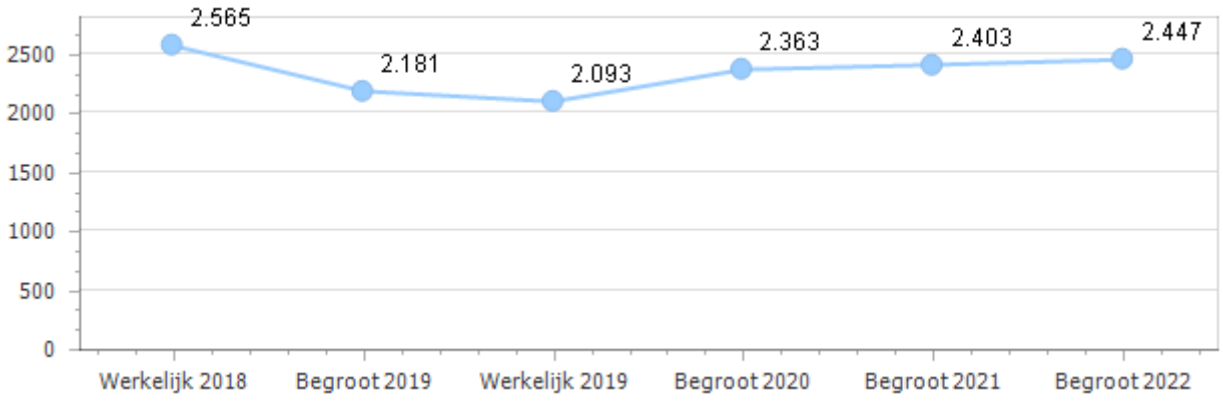
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	2.918	**2.523**	**2.511**	**12**	2.363	2.403	2.447
Baten	-353	**-342**	**-418**	**76**	0	0	0
Saldo taakveld	2.565	**2.181**	**2.093**	**88**	2.363	2.403	2.447

Toelichting verschillen

Taakveld Begeleide participatie	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
Werkzaak baten Hogere incidentele baten door verkoop van (Lander-)panden, het nagekomen jaarresultaat 2018 en een teruggaaf uit de startkostenreserve.	76	Voordeel
Werkzaak Lagere loonkostensubsidies voor de Wsw'ers dan begroot. Daarnaast zijn de bedrijfsvoeringskosten 2019 van Werkzaak Rivierenland nog niet definitief afgerekend.	12	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**88**	**Voordeel**

Saldo taakveld Begeleide participatie (x € 1.000,-)

Taakveld Geëscaleerde zorg 18+

Portefeuillehouder: H.N.G. Wiendels

Prestaties

Prestatie
1.We realiseren een sluitend vangnet van zorg en ondersteuning.

Toelichting:
We zorgen ervoor dat ook kwetsbare mensen onderdeel kunnen zijn en blijven van onze maatschappij en dat zij een zo normaal mogelijk leven kunnen leiden. Ze wonen zo lang mogelijk zelfstandig, eventueel met begeleiding en ondersteuning aan huis.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Mensen die zich met een hulp- of zorgvraag melden bij ons gebiedsteam krijgen een uitnodiging voor een huisbezoek. In een gesprek is er in principe aandacht voor alle levensdomeinen, niet alleen voor de concreet gestelde vraag. Op die manier krijgen we een zo compleet mogelijk beeld van de situatie en kunnen we mensen ondersteunen bij hun vragen of in hun dagelijks leven.
Regelmatig melden zich initiatiefnemers met plannen voor woon- en zorginitiatieven in onze gemeente. We gaan met ze in gesprek over hun plannen en faciliteren hen waar we dat kunnen. We hebben daarbij oog voor spreiding, zowel over de kernen van onze gemeente als in doelgroepen die de initiatiefnemers willen bedienen.

Prestatie
2. We investeren in projecten op het snijvlak van zorg en veiligheid.

Toelichting:
We investeren in projecten op het snijvlak van zorg & veiligheid, om complexe (veiligheids)vraagstukken op te lossen. We maken een verbinding tussen het sociale en het veiligheidsdomein.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
We gaven de implementatie van de Wet verplichte GGZ (WvGGZ) per 1 januari 2020 lokaal en regionaal vorm, in samenwerking met de relevante ketenpartners zoals ggz-instellingen, politie en het Openbaar Ministerie.
We werkten in regionaal verband samen aan een zogenoemde Sluitende Aanpak voor Psychisch kwetsbare mensen. In het kader van deze sluitende aanpak is onder meer een crisisbeoordelingskamer gerealiseerd en worden er afspraken gemaakt over passend vervoer van mensen die verward zijn en een zorgbehoefte hebben.
We scherpten de afspraken met Veilig Thuis aan, zodat we beter zicht hebben op kinderen in een onveilige situatie en beter weten wie wanneer welke verantwoordelijkheid heeft.
We organiseerden een lokaal leefbaarheidsoverleg waarin we met onze relevante partners (politie, woningcorporaties en jongerenwerk) zicht houden op ontwikkelingen op zorg- en veiligheidsgebied.
Op casusniveau werkten de adviseur Openbare Orde en Veiligheid, de beleidsmedewerker Zorg en Veiligheid en Stib nauw samen om problemen op te lossen of te voorkomen dat problemen verergeren. Deze nauwe samenwerking heeft geresulteerd in kortere (overleg)lijnen en een beter zicht op het landschap van zorg en veiligheid. Ook heeft het er daarmee voor gezorgd dat we integraler, meer preventief (vroegtijdig) en slagvaardiger (kunnen) optreden.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

- Er zijn veel (psychisch) kwetsbare mensen in onze samenleving. Zij doen soms een beroep op (professionele) ondersteuning of maken gebruik van een vorm van Maatschappelijke Opvang of Beschermd Wonen. Inwoners van de gemeente Buren wonen of verblijven nu nog vaak noodgedwongen buiten onze gemeente, omdat de meeste voorzieningen in Nijmegen en Tiel zijn. Vanaf 2020 verandert dat. We bereiden ons daarop voor door te werken aan een vangnet van zorg en ondersteuning, zodat ook kwetsbare mensen in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven

wonen. We hebben daarbij ook oog voor de aspecten huisvesting, een zinvolle daginvulling en sociale contacten en ontmoeting.
- Het belangrijkste risico is dat mensen er ook met zorg en ondersteuning niet in slagen om zich te handhaven in de maatschappij. Dit kan gevolgen hebben als toenemende problematiek, eenzaamheid, vervuiling, overlast etc. Een ander belangrijk risico is dat nog onduidelijk is hoe de financiële middelen voor Beschermd Wonen worden verdeeld.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven. In samenhang met deze sluitende aanpak werken we ook in regionaal verband om de decentralisatie van beschermd wonen vorm te geven. De uitgangspunten die in het beleidsplan Samen Dichtbij (2018) werken we verder uit. We willen regionaal afspraken maken over onder andere de financiën, het beperken van de instroom en de spreiding van voorzieningen en cliënten die uitstromen.

Achtergrondinformatie

- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Geëscaleerde zorg 18+

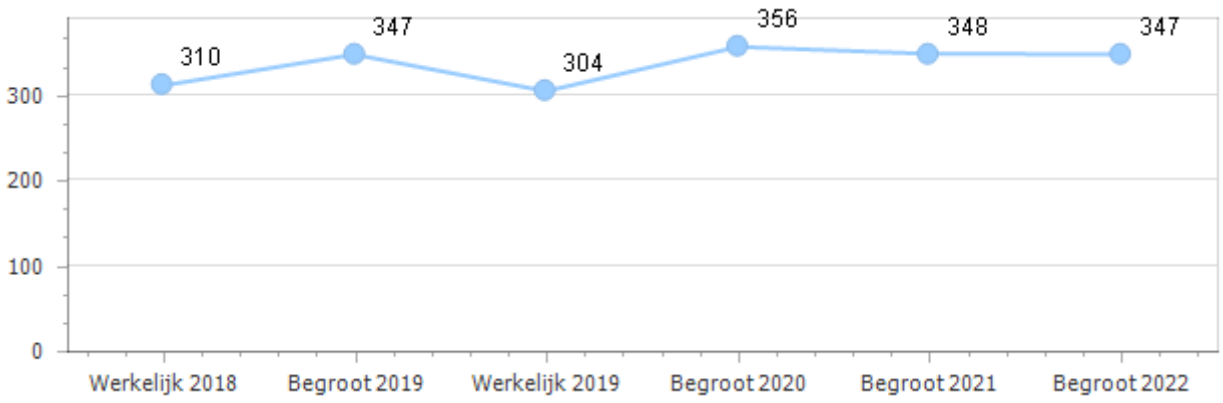
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	310	**347**	**304**	**43**	356	348	347
Baten	0	**0**	**0**	**0**	0	0	0
Saldo taakveld	310	**347**	**304**	**43**	356	348	347

Toelichting verschillen

Taakveld Geëscaleerde zorg 18+	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Deel van de kosten van Veilig Thuis is betaald door de gemeente Nijmegen (overschot doeluitkering vrouwenopvang (DUVO). Het bedrag van Veilig Thuis wordt overgeheveld (zie formulier).	43	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**43**	**Voordeel**

Saldo taakveld Geëscaleerde zorg 18+ (x € 1.000,-)

Taakvelden programma Ruimte

Taakveld Grondexploitaties (niet bedrijven)

Portefeuillehouder: J.P. Neven

Prestaties

Prestatie
1. We brengen het bestemmingsplan Teisterbant in procedure. Daarna start de bouw van +/- 40 woningen. Dit is een exploitatie van gemeente Buren.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
In 2019 zijn wij bezig geweest met het uitwerken van het stedenbouwkundige model samen met onder andere de bewoners en betrokken marktpartijen in het gebied. Hierbij is gezocht naar ruimte tussen de bestaande bebouwing en de nieuwe woningen en naar markcourante kavels. Ook is specifieker gekeken naar onder andere de grondslag van het gebied en de daarbij horende civiele uitvoeringskosten. Dit heeft langer geduurd dan gepland. De verwachting is dat rond de zomer 2020 de ontwikkelstrategie wordt vastgesteld.
De planning van het aantal woningen is bijgesteld naar +/- 45 woningen.

Prestatie
2. We nemen klimaat- en duurzaamheidsaspecten mee in al onze woningbouwprojecten die we nieuw opstarten.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Bij de gesprekken die we voeren met initiatiefnemers wordt dit aspect onder de aandacht gebracht. We zijn in afwachting van de visie op de duurzaamheid, daarna kunnen we pas eisen opnemen in de overeenkomsten die we sluiten met initiatiefnemers. In de planvorming wordt in ieder geval uitgegaan van gasloos bouwen.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
De woningbouw voor het plan Teisterbant vindt plaats op grond van de gemeente. De geplande woningen zijn opgenomen in de woningbouwprogrammering. Op basis van het raadsbesluit over de variantenkeuze voeren we het plan uit. We zijn in overleg met partijen om overeenkomsten te sluiten, dit duurt langer dan verwacht.
In 2020 gaan we verder aan de slag met de uitwerking van de door u gestelde kaders en maken we een opzet over de wijze van de invulling van de kaders en realisatie. De raad heeft in februari 2019 een kaderstellend besluit genomen waarbij onder meer is bepaald dat de grondexploitatie een maximaal tekort heeft van € 181.000.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Grondexploitaties (niet bedrijven)

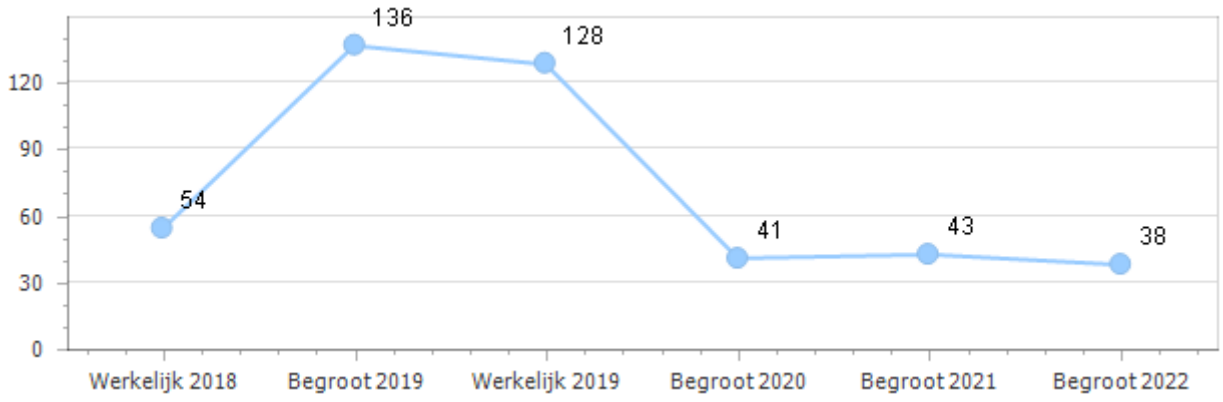
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	3.590	**856**	**189**	**667**	707	114	777
Baten	-3.536	**-719**	**-61**	**-658**	-666	-72	-739
Saldo taakveld	54	**136**	**128**	**8**	41	43	38

Toelichting verschillen

Taakveld Grondexploitaties (niet bedrijven)	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
Overige kleine afwijkingen.	8	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**8**	**Voordeel**

Saldo taakveld Grondexploitaties (niet bedrijven) (x € 1.000,-)

Taakveld Onderwijshuisvesting

Portefeuillehouder: K.A. Maier

Prestaties

Prestatie
We stellen in 2019 een integraal huisvestingsplan (IHP) op.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Het IHP is in 2019 vanwege de politieke gevoeligheid en omstandigheden aangehouden. Begin 2020 is in samenwerking met de schoolbesturen nog een inspectie uitgevoerd naar de huidige bouwkundige staat van de schoolgebouwen en gymzalen. Volgens planning kunnen wij in 2020 een aantal scenario's over de onderwijshuisvesting ter besluitvorming aan u voorleggen.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Risico's zijn er op het gebied van draagvlak en financiën. Er zijn bij het IHP veel partijen betrokken die soms tegengestelde belangen hebben. Het is niet reëel te veronderstellen dat iedereen het eens zal zijn met de inhoud van het IHP. De financiële consequenties van het IHP zijn op dit moment nog lastig te overzien. Wel is al bekend dat er binnen de meerjarenbegroting geen reserveringen zijn opgenomen voor de onderwijshuisvesting. In het IHP worden niet alleen de scholen maar ook de gymzalen betrokken. De gymzalen zijn primair bedoeld voor het geven van bewegingsonderwijs aan de schoolgaande kinderen.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Onderwijshuisvesting

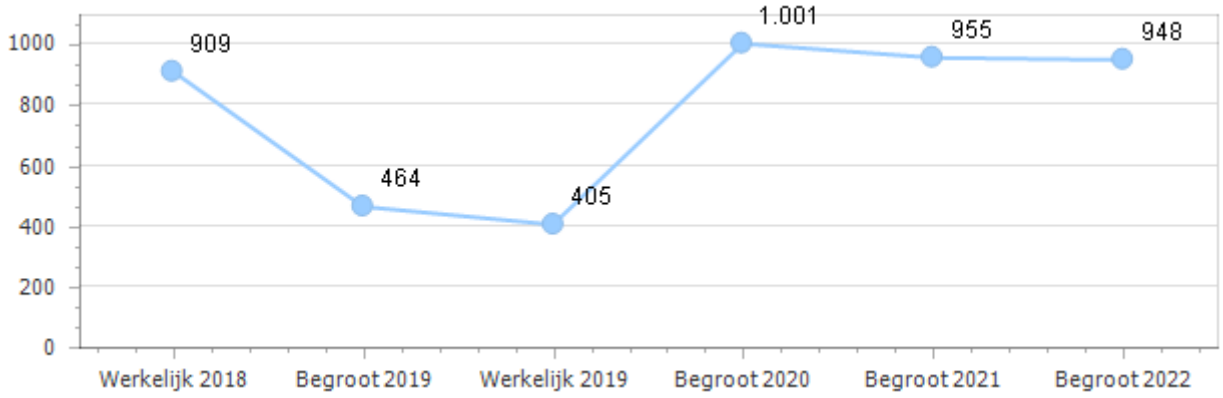
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1.003	**984**	**964**	**20**	1.034	988	980
Baten	-94	**-521**	**-559**	**39**	-33	-33	-33
Saldo taakveld	909	**464**	**405**	**59**	1.001	955	948

Toelichting verschillen

Taakveld Onderwijshuisvesting	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Geen toegerekende rentekosten. In de begroting is 0,5% rente toegerekend over de boekwaarde van de scholen en de gymzalen. Bij het samenstellen van de jaarrekening is het rentepercentage bijgesteld naar 0%. Dit komt omdat we in 2019 geen nieuwe langlopende leningen hebben aangetrokken. We rekenen dus geen rentekosten toe naar dit taakveld.	59	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**59**	**Voordeel**

Saldo taakveld Onderwijshuisvesting (x € 1.000,-)

Taakveld Wonen en bouwen

Portefeuillehouder: J.P. Neven

Prestaties

Prestatie
1. We zetten de beschikbare capaciteit aan woningen in voor nieuwe ontwikkelingen die op basis van behoefte, ruimtelijke invulling en financiën een meerwaarde opleveren.

Toelichting:
Voor 2019 zetten we de beschikbare capaciteit aan woningen in voor nieuwe ontwikkelingen die op basis van behoefte, ruimtelijke invulling en financiën een meerwaarde opleveren. Daarnaast werken we verder aan onze ambities op het gebied van duurzaamheid. Met verschillende partijen zoals de corporaties, initiatiefnemers en onze inwoners bekijken we op welke manier we onze ambities om kunnen zetten in acties.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
We reserveerden woningen voor plannen met een ruimtelijke en/of financiële meerwaarde in de deelgebieden Buren, Lienden en Beusichem. Die plannen werken we in 2020 verder uit. Bij de gesprekken die we voeren met initiatiefnemers, wordt het aspect duurzaamheid onder de aandacht gebracht. We zijn in afwachting van de Klimaatvisie, daarna kunnen we pas eisen opnemen in de overeenkomsten die we sluiten met initiatiefnemers.

Prestatie
2. In 2018 zijn we gestart met het beleid van de huisvesting van buitenlandse arbeidskrachten als pilot in het kader van de Omgevingswet.

Toelichting:
In 2018 zijn we gestart met het beleid van de huisvesting van buitenlandse arbeidskrachten. We doen dat als pilot in het kader van de Omgevingswet. In 2019 gaan we in overleg met de agrariërs in de gemeente. We komen tot een aanpak waarin we zorgen voor een veilige en gezonde leefomgeving voor buitenlandse arbeidskrachten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Met u en de raadswerkgroep Ruimte bespraken we de aanpak. We spraken een aantal agrariërs over de huisvesting van buitenlandse arbeidskrachten en hun wensen voor de toekomst. Daarnaast plaatsten we een enquête op de gemeentelijke website. De informatie die we daaruit haalden gebruiken we voor het Toekomstlab dat we in 2020 organiseren.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Beperkte invloed op de woningvoorraad
Het grootste deel van de woningvoorraad in de gemeente Buren is van particulieren. De bestaande woningvoorraad beweegt daardoor slechts beperkt mee met de veranderende vraag. In de toekomst zijn er mogelijk onvoldoende woningen die geschikt zijn voor onze oudere inwoners. Daarnaast zijn we voor een deel van onze werkzaamheden afhankelijk van de afspraken die we daarover (kunnen) maken met de regio, de provincie en de corporaties.

Risico's van de ODR
- Het is onmogelijk om met de beschikbare middelen en menskracht alles op het gebied van bouwen en milieu te handhaven. Handhaving brengt altijd risico's met zich mee. In het handhavingsbeleid brachten we de grootste risico's in kaart. Daarop laten we de ODR handhaven. Jaarlijks stellen we met de ODR een werkprogramma vast. Hierin spreken we af wat de ODR voor ons doet. Ook het werkprogramma is risico gestuurd. Dit brengt risico's met zich mee.
- De verrekening op basis van outputfinanciering was in 2018 nieuw. In 2019 evalueerden we de systematiek. In de praktijk blijkt dat de kosten van de ODR stijgen. In 2020 stellen we het bij waar dat nodig is. Redenen voor stijging van de kosten zijn:

1. Meer kleine vergunningen. Naar verhouding worden er meer kleine vergunningen verleend. Dit zorgt voor veel werk en minder legesinkomsten.
2. Steeds strengere kwaliteitseisen vanuit het Rijk. De kwaliteitscriteria waar Omgevingsdiensten aan moeten voldoen zijn veel hoger dan zes jaar geleden toen wij deze taken nog zelf deden (in termen van opleidingen en robuustheid).
3. Incidentele projecten vanuit het Rijk of provincie opgelegd: breedplaatvloeren, brandveiligheid gevels, PAS en PFAS.
4. Ophouden/ veranderen van subsidies. Doordat er minder subsidies zijn, moeten gemeenten 'bijbetalen' voor externe veiligheid en energiebesparende maatregelen.
5. Nieuwe taken. Taken die vroeger nergens waren belegd en die nu wel moeten worden uitgevoerd. Een voorbeeld hiervan is indirecte lozingen. Daarnaast zijn er nieuwe bodemtaken aan de gemeenten overgedragen vanuit de provincie.
6. Inspelen op nieuwe wetgeving: Omgevingswet, Wet natuurbeheer en private kwaliteitsborging.
7. Loonkosten stijging (zie ook bestuursrapportage ODR 2019).

Kengetallen en indicatoren

Het Rijk verplicht de gemeente beleidsindicatoren in de begroting op te nemen. Deze zijn:

Gemiddelde WOZ waarde (x €1.000)
- Landelijk: 248 in 2019
- Buren: 301 in 2019

Nieuw gebouwde woningen (aantal per 1.000 inwoner)
- Landelijk: 7,2 in 2019
- Buren: 8,8 in 2019

Demografische druk
- Landelijk: 69,8% in 2019
- Buren: 73,0% in 2019

Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden
- Landelijk: € 669,- in 2019
- Buren: € 817,- in 2019

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden
- Landelijk: € 739,- in 2019
- Buren: € 852,- in 2019

Achtergrondinformatie

- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Wonen en bouwen

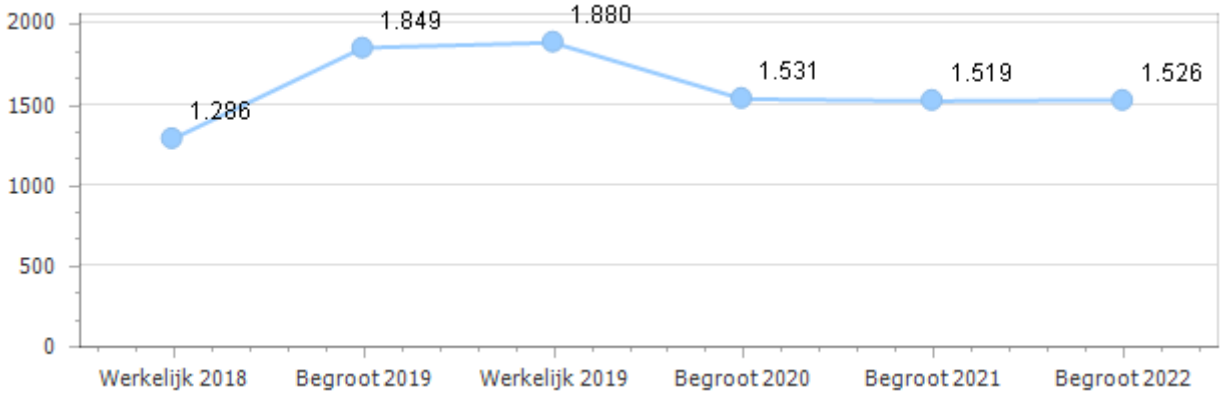
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	2.572	**2.679**	**2.786**	**-107**	2.548	2.525	2.523
Baten	-1.287	**-830**	**-906**	**76**	-1.017	-1.007	-997
Saldo taakveld	1.286	**1.849**	**1.880**	**-31**	1.531	1.519	1.526

Toelichting verschillen

Taakveld Wonen en bouwen	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
Hogere bijdrage ODR. De kosten van de ODR stijgen voor het tweede jaar op rij. Het afgelopen jaar is de stijging van het aantal afgegeven vergunningen de belangrijkste reden hiervoor. Daarnaast spelen andere redenen een rol, zoals steeds strengere kwaliteitseisen van het Rijk, stijging loonkosten, het wegvallen van subsidies en incidentele projecten (zoals PAS/PFAS).	-105	Nadeel
Hogere opbrengst bouwleges. Bij de laatste tussenrapportage maakten we een inschatting van de opbrengst bouwleges. Deze zou lager worden in verband met de PFAS. We hebben ingeschat dat de opbrengst € 180.000 lager zou zijn. Uiteindelijk blijkt dat het nadeel € 110.000 is, € 70.000 minder negatief dan verwacht bij de laatste tussenrapportage.	70	Voordeel
Overige kleine afwijkingen.	4	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**-31**	**Voordeel**

Saldo taakveld Wonen en bouwen (x € 1.000,-)

Taakveld Economische ontwikkeling

Portefeuillehouder: K.A. Maier

Prestaties

Prestatie
1. We herijken de Regionale Programmering Bedrijventerreinen (RPB) in regioverband.

Toelichting:
Hierbij zetten wij in op de uitgave van meer lokale bedrijfskavels. Dit heeft een directe relatie met het bedrijventerrein Doejenburg II.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
U hebt in mei 2019 het Regionaal Programma Werklocaties (RPW), het Afsprakenkader verkoop bedrijfspercelen en de werkwijze van het Regionaal Acquisitie Punt vastgesteld. Op basis van deze drie notities kunnen we de kavels op bedrijventerrein Doejenburg II verkopen. Belangrijkste is dat bij de vaststelling van het RPW de tweede zes hectare uit te geven grond op Doejenburg II niet meer 'on-hold' staat. Dit geeft nieuwe kansen voor snelle uitgave van de bedrijfskavels.

Prestatie
2. We geven invulling aan het regionale beleid voor de drie speerpunten Economie & Logistiek, Agribusiness en Recreatie & Toerisme.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
We nemen actief deel (bestuurlijk en ambtelijk) aan de verwezenlijking van de doelstellingen van de drie regionale speerpunten en de acht opgaven die daaruit voortkomen.
Het Ambitiedocument 'loopt' tot en met 2020. In 2020 wordt een nieuw Regionaal Economisch Ambitiedocument 2021-2025 vastgesteld door de raden van de deelnemende gemeenten.

Resultaat 2019 regionaal beleid ten aanzien van de speerpunten:
- Opening fietsroutenetwerk;
- Ambitieplaats binnen de top vijf van logistieke hotspots in Nederland is behaald;
- Na deelname in regionaal verband aanleg glasvezel is het gemeentelijke standpunt ingenomen afzonderlijk via marktaanbieding glasvezel aan te leggen;
- Start gemaakt met een procesvoorstel voor een nieuwe Regionaal Economisch Ambitiedocument 2020-2024. Hierin worden meer concrete doelstellingen opgenomen;
- Een eerste verkenning voor een regionale ruilverkaveling ten behoeve van agrarische bedrijfsvoeringen, opgedeeld in kleinere deelgebieden.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
In alle acht de gemeenteraden van de regiogemeenten wordt het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) behandeld. Wij zijn afhankelijk van die besluitvorming.
Alle besluiten voor de vaststelling van de jaarrekening in juli 2020 moeten op deze manier als ‘RPW is in mei 2020 vastgesteld’ verwerkt worden. Hoe de schrijfwijze ook is, feit blijft dat het RPW in mei 2020 wordt vastgesteld.

Kengetallen en indicatoren
Het Rijk verplicht de gemeenten beleidsindicatoren op te nemen. Voor deze taakvelden zijn dat:

Functiemenging
- Landelijk: 53,2% in 2019
- Buren: 45,4% in 2019

Vestigingen (van bedrijven per 1.000 inwoners leeftijd 15-64 jr.)

- Landelijk: 151,6 in 2019
- Buren: 178,4 in 2019

Achtergrondinformatie

- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Economische ontwikkeling

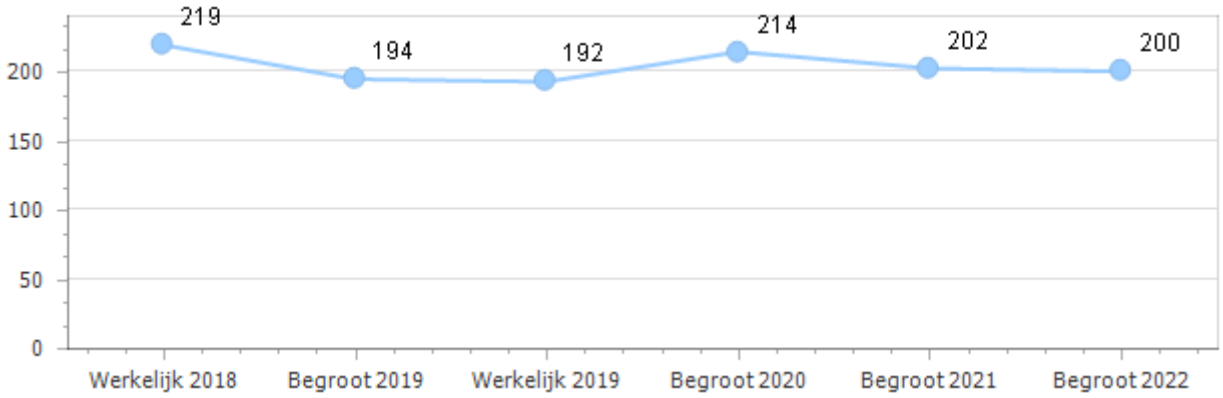
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	219	**194**	**192**	**2**	214	202	200
Baten	0	**0**	**0**	**0**	0	0	0
Saldo taakveld	219	**194**	**192**	**2**	214	202	200

Toelichting verschillen

Taakveld Economische ontwikkeling	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Overige kleine verschillen.	2	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**2**	**Voordeel**

Saldo taakveld Economische ontwikkeling (x € 1.000,-)

Taakveld Verkeer en vervoer

Portefeuillehouder: P.A.J.M van den Hurk

Prestaties

Prestatie
1. We onderzoeken mogelijkheden om CO2 uitstoot en gebruik van energie te verlagen.

Toelichting:
Dit heeft betrekking op duurzaamheid bij aannemers en het gebruik van materialen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Er heeft in 2019 een pilot plaatsgevonden met 'groen asfalt'. Dit asfalt heeft een lagere CO2 uitstoot door gebruik te maken van gerecycled materiaal en een lagere productietemperatuur. Op een tweetal wegen is dit asfalt toegepast in de onderlaag en de tussenlaag. Onderzoek wijst uit dat door het toepassen van 'groen asfalt' er een CO2 reductie plaats kan vinden van ruim 60% ten opzichte van het toepassen van traditioneel asfalt. In het beheerplan wegen, welke u in mei 2020 is voorgelegd, stellen we voor om in te zetten op materiaalgebruik met een lagere CO2 uitstoot.

Prestatie
2. We actualiseren het gemeentelijk verkeer- en vervoerplan (GVVP).

Toelichting:
Hierin nemen we ook de veranderende klimaataspecten op. In dit plan sluiten we aan op de regionale mobiliteitsagenda. Deze prestatie draagt ook bij aan thema Regionale economie.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Door digitale inspraak (e-spraak) voor inwoners en de dorpsgesprekken Omgevingsvisie, is het inspraaktraject voor het GVVP verlengd naar 2020. De combinatie met de dorpsgesprekken is logisch vanwege de ingerichte verkeerstafel waar inwoners hun stem kunnen laten horen over verkeerssituaties. De laatste dorpsgesprekken waren, door de coronacrisis, in januari 2020.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Het baggeren van de watergangen door het Waterschap Rivierenland levert schade op aan de taluds. Deze worden steiler waardoor in sommige gevallen de wegen dreigen te verzakken. Hierop nemen we maatregelen door het plaatsen van beschoeiingen. De verwachting is dat dit in 2019 een financieel risico gaat opleveren welke niet gedekt wordt uit onze eigen middelen, aangezien wij niet de eigenaar zijn van deze watergangen.

Bij ons eigen baggerwerk is ook een verzakking ontstaan langs de Spilbergen. De berm en het talud op deze locatie was al kritisch. Een project tot verbetering was al opgestart. Vanuit het baggeren dragen we deels aan deze oplossing bij. De kosten van dit herstel worden gedekt uit de voorziening. Voor de overige dekking van de kosten komen we met een voorstel bij u terug.

Kengetallen en indicatoren
Document met huidige stand van zaken over duurzame aannemers. (0-meting)
Er is geen nulmeting verricht. We zijn in afwachting van het duurzaamheidsbeleid, omdat hierin de kaders worden gegeven voor aannemers die duurzaam werken. Er zijn namelijk de nodige keuzemogelijkheden.

Document huidige stand van zaken met betrekking tot duurzame materialen (0-meting)
Er is geen nulmeting verricht. We zijn in afwachting van het duurzaamheidsbeleid, omdat hierin de kaders worden gegeven voor het inzetten van duurzame materialen. Er zijn namelijk de nodige keuzemogelijkheden.

Een actueel Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP)
De procedure van het GVVP is verlengd door de digitale inspraak voor inwoners (e-spraak) en de koppeling met de Omgevingsvisie. De actualisatie van het GVVP wordt nu 2020.

Achtergrondinformatie

- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Verkeer en vervoer

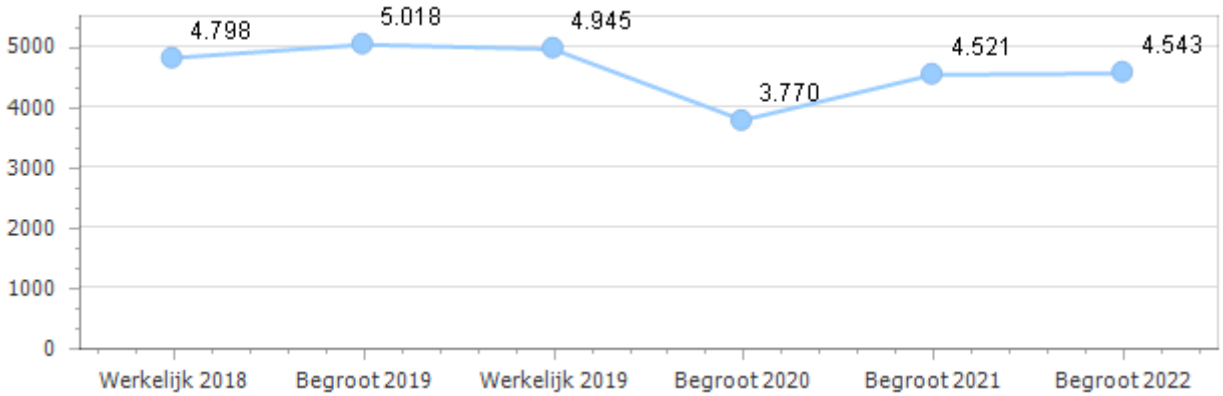
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	Begroot 2019	Werkelijk 2019	Verschil 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	4.996	**5.149**	**5.146**	**3**	5.047	4.659	4.681
Baten	-198	**-131**	**-201**	**70**	-1.277	-138	-138
Saldo taakveld	4.798	**5.018**	**4.945**	**73**	3.770	4.521	4.543

Toelichting verschillen

Taakveld Verkeer en vervoer	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
Aanleg glasvezel. Door de aanleg van glasvezel en de daaruit voortkomende werkzaamheden was er extra toezicht nodig. Dit toezicht is ingehuurd. De hoger opbrengsten van de leges zijn niet voldoende om de kosten te dekken.	-23	Nadeel
Lagere belasting Water systeem Heffing (WSHE). De belasting is lager naar aanleiding van een uitspraak van de Hoge Raad. De WSHE die was opgelegd betreft voor een groot deel ongebouwde percelen. In 2018 vielen deze onder de classificatie wegen en om deze reden werd een hoog tarief WSHE opgelegd. De onverharde gedeelten van de openbare weg, welke dienstbaar zijn aan de openbare weg, mogen niet meer tegen het hoog tarief belast worden. Het lagere tarief zorgt voor dit voordeel.	90	Voordeel
Overige kleine afwijkingen.	-3	Nadeel
Toename asbestdumpingen. Jaarlijks fluctueren de stortingen, dumpingen, verontreinigen en asbestsaneringen sterk. In 2019 is er sprake van een toename. De hogere kosten zijn ditmaal veroorzaakt door asbestsaneringen.	-21	Nadeel
Zie voorstel tot overheveling Zwerfafval (actie buurtjutters).	30	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**73**	**Voordeel**

Saldo taakveld Verkeer en vervoer (x € 1.000,-)

Taakveld Sportaccommodaties

Portefeuillehouder: K.A. Maier

Prestaties

Prestatie
1. We ronden het proces van privatisering met de koepel van Burense voetbalverenigingen (BVV) af.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
De concept beheer- en exploitatieovereenkomst tussen onze gemeente en de BVV is in 2019 gereed gekomen. In 2019 is al 'in de geest van de overeenkomst' geacteerd tussen partijen. Zo heeft de BVV in 2019 op succesvolle wijze een natuurgrasveld bij voetbalvereniging SV Buren gerenoveerd.

Prestatie
2. We starten met de realisatie van een nieuwe sporthal in Maurik.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
De voorbereiding is ter hand genomen. In juni 2019 is een voorstel aan u ter besluitvorming voorgelegd. Hierop hebt u een amendement aangenomen, waarin verzocht werd om de mogelijkheden voor een tijdelijke hal te onderzoeken. Vanwege de politieke ontwikkelingen is dat proces stil komen te liggen. In het coalitieakkoord 2020-2022 is het volgende opgenomen:
“In 2020 nemen we een besluit over een sporthal in Maurik. De lasten blijven voor de gemeente binnen het vastgestelde gemeentelijk budget van € 89.000 per jaar. We onderzoeken het eerste halfjaar van 2020 hoe we dit het beste kunnen doen, onder andere door uit te vragen aan verschillende partijen wat zij kunnen neerzetten binnen het budget. De sportaccommodatie faciliteert het bewegingsonderwijs van de scholen in Maurik en Eck en Wiel”.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Er is mogelijk nog een fiscaal risico rond de btw bij de verzelfstandiging van de Burense Voetbalverenigingen (BVV). Aan de inspecteur van de belastingdienst is een half jaar geleden om een uitspraak/duidelijkheid gevraagd. Het is vooralsnog onduidelijk wanneer hier een antwoord op komt. Bij het opstellen van de jaarrekening 2019 was in ieder geval deze nog niet bekend.

Kengetallen en indicatoren
Het Rijk verplicht de gemeenten beleidsindicatoren op te nemen. Deze is:

Niet sporters (% Niet-sporters)
- Landelijk: 48,7% in 2016
- Buren: 57,1% in 2016

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Sportaccommodaties

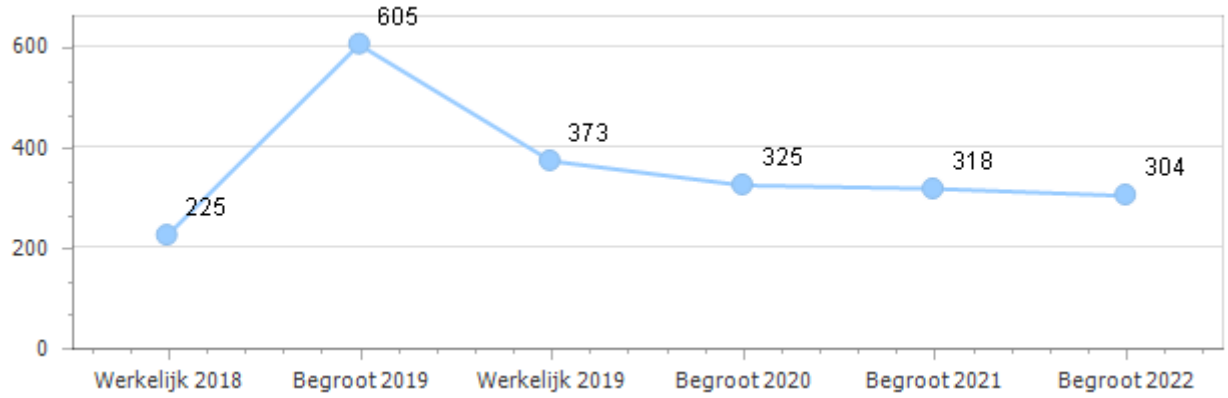
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	Begroot 2019	Werkelijk 2019	Verschil 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	226	**605**	**410**	**196**	325	318	304
Baten	-1	**0**	**-36**	**36**	0	0	0
Saldo taakveld	225	**605**	**373**	**232**	325	318	304

Toelichting verschillen

Taakveld Sportaccommodaties	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
De Regeling 'specifieke uitkering stimulering' (SPUK) In 2019 is de zogenoemde sportvrijstelling mogelijk verruimd. Door deze wetswijziging vervalt het recht op aftrek van btw, voor bijvoorbeeld gemeenten. Omdat dit een nadeel betreft voor gemeenten heeft het kabinet besloten de opbrengst van deze extra belastingmaatregel terug te laten vloeien naar de gemeenten. We ontvingen in 2019 een niet begroot voorschot van € 83.000. Dit bedrag is gebaseerd op de begroting 2019 en hoofdzakelijk op de uitgaven voor gymzalen en de voorbereidingskosten van de sporthal in Maurik. Werkelijk zijn de uitgaven lager. Van dit voorschot mogen we € 35.000 houden. Het meerdere moeten we terugbetalen. Het gedeelte voor de sporthal is € 5.000. Vanwege het geringe bedrag hebben we besloten dit bedrag niet ten gunste van de sporthal te laten komen, maar volledig ten gunste van het resultaat 2019.	35	Voordeel
Overige kleine afwijkingen.	-8	Nadeel
Zie voorstel tot overheveling Verzelfstandiging Burense voetbalverenigingen (BVV).	205	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**232**	**Voordeel**

Saldo taakveld Sportaccommodaties (x € 1.000,-)

Taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Portefeuillehouder: J.P. Neven / K.A. Maier

Prestaties

Prestatie
1. We nemen klimaat en duurzaamheidsaspecten op in de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Avri.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Gelet op de planning en de ontwikkelingen ten aanzien van het contractmanagement van de AVRI-IBOR is het niet gelukt dit mee te nemen in de DVO 2020, aangezien dit DVO al voor 1 april 2019 gereed moest zijn. In de DVO 2021 wordt dit aspect wel meegenomen. Met het opstellen van de DVO 2021 zijn we eind 2019 gestart. De DVO wordt medio 2020 door ons vastgesteld.

Prestatie
2. We nemen in het nieuwe groen- en bomenbeleidsplan uitgangspunten op die rekening houden met oprukkende landelijke bomenziektes door klimaatverandering.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
De beleids- en beheerplannen zijn in 2019 opgesteld. De uitgangspunten zijn hierin verwerkt.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
In 2019 heeft de raad ingestemd met een incidentele bezuiniging op groen voor 2020 van € 190.000 en € 145.000 structureel vanaf 2021 en verder. De kwaliteit van de openbare ruimte neemt door deze bezuiniging af. De voorgestelde bezuinigingen worden meegenomen in de beheerplannen, DVO en werkbegroting, die in samenwerking met de AVRI worden opgesteld en uitgevoerd.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Openb. groen en (openlucht) recreatie

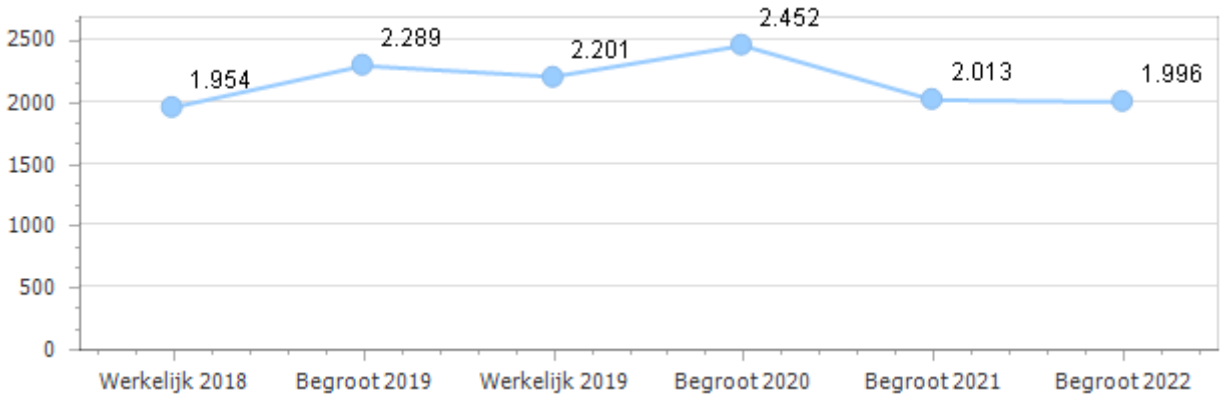
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1.963	**2.311**	**2.394**	**-83**	2.532	2.051	2.034
Baten	-10	**-22**	**-193**	**171**	-80	-38	-38
Saldo taakveld	1.954	**2.289**	**2.201**	**88**	2.452	2.013	1.996

Toelichting verschillen

Taakveld Openb. groen en (openlucht) recreatie	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
Gemeentelijk Groen en Bomenbeleidsplan. De begrote kosten voor het opstellen van dit plan, maakten we niet volledig in 2019. De afrondende werkzaamheden vonden in 2020 plaats. We kiezen ervoor om het budget niet over te hevelen naar 2020, maar proberen de kosten binnen het huidige budget 2020 op te vangen.	15	Voordeel
Lagere kosten IBOR Avri. In 2019 heeft een verfijningsslag plaatsgevonden op het areaal. De gegevens van onze gemeente en de Avri zijn beide geanalyseerd. De aanpassing van het areaal leverde een voordeel op. Voor de structurele gevolgen wordt dit samen bekeken met de lopende werkzaamheden in 2020. Mogelijk komt hier een structureel voordeel uit voort. Verder zijn door marktwerking de kosten lager uitgevallen.	40	Voordeel
Lagere kosten inboet. De snoeiwerkzaamheden ten behoeve van de essen als gevolg van de essentaksterfte zijn flink toegenomen. We maakten de keuze om in 2019 minder aanplantwerkzaamheden te doen. Hierdoor hielden we geld over op aankoop van beplanting.	20	Voordeel
Overige kleine afwijkingen.	7	Voordeel
Toename snoeiwerkzaamheden ten behoeve van essentaksterfte. De ziekte is in 2019 gestagneerd. Waardoor bomen zijn gehandhaafd. Het gevolg hiervan is wel een flinke toename van de snoeiwerkzaamheden.	-40	Nadeel
Zie voorstel tot overheveling Bomenonderhoud voetbalaccommodaties.	46	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**88**	**Voordeel**

Saldo taakveld Openb. groen en (openlucht) recreatie (x € 1.000,-)

Taakveld Beheer overige gebouwen/gronden

Portefeuillehouder: K.A. Maier

Prestaties

Prestatie
1. We onderzoeken mogelijke duurzaamheidsmaatregelen in de gemeentelijke panden.

Toelichting:
In 2019 voeren we een onderzoek uit naar mogelijke duurzaamheidsmaatregelen in de gemeentelijke panden. In het eerstvolgende nieuwe MJOP (planning: 2021; cyclus vier jaar) nemen we zeer nadrukkelijk het aspect 'duurzaamheid' (DMJOP), ofwel mogelijkheden tot verduurzaming van de gemeentelijke panden mee. Bij regulier/gepland onderhoud voeren we de werkzaamheden zoveel mogelijk duurzaam uit.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
In 2019 zijn energiescans uitgevoerd in de gemeentelijke panden. De uitkomsten van deze scans nemen we mee in het nieuw op te stellen Duurzame Meerjaren Onderhoudsplan (DMJOP) in 2021, waarvan de voorbereiding start in 2020.

Prestatie
2. We onderzoeken, in 2019, in het kader van kerngericht werken wat de behoefte en het aanbod is van gemeenschappelijke voorzieningen/-gebouwen.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Het onderzoek naar de behoefte (vraag) en aanbod van gemeenschappelijke voorzieningen/gebouwen maakt onderdeel uit van het op te stellen accommodatiebeleid. In 2019 zijn wij hiermee start en in 2020 krijgt dit een vervolg.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Bij het verduurzamen van de gemeentelijke panden zijn naar verwachting forse investeringen gemoeid. Bij het opstellen van het Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan (DMJOP) maken we inzichtelijk hoeveel geld nodig is voor duurzaamheidsmaatregelen. In de (meerjaren)begroting zijn geen middelen gereserveerd. In 2021 bieden we u ter vaststelling een DMJOP aan.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Beheer ov.gebouwen/gronden

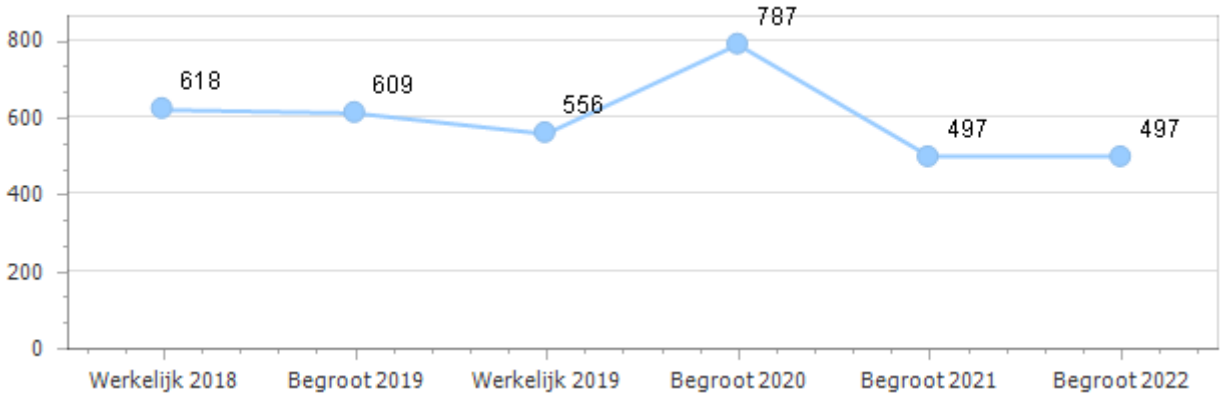
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	895	**810**	**833**	**-23**	964	674	674
Baten	-277	**-201**	**-277**	**77**	-177	-177	-177
Saldo taakveld	618	**609**	**556**	**54**	787	497	497

Toelichting verschillen

Taakveld Beheer ov.gebouwen/gronden	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Budget verkoop klaarmaken. In 2019 houden we geld over omdat de bouwkavel van de voormalige locatie van het dorpshuis in Zoelmond niet is verkocht. De kavel is inmiddels in 2020 verkocht. Het geld was gereserveerd voor kosten bouwrijp en woonrijp maken. Gelet op het resultaat van de jaarrekening kiezen we ervoor om het geld niet over te hevelen naar 2020, maar deze kosten te dekken uit de verkoopopbrengst 2020.	26	Voordeel
Dorpshuis D'n Oude School Zoelen. Dit pand is medio 2019 in eigendom gekomen van onze gemeente. Dit was niet voorzien. Op deze post zijn de notariskosten, de kosten in verband met de overname van de inventaris en noodzakelijke beheerkosten verantwoord.	-18	Nadeel
Hogere opbrengst grondverkopen. Er is meer grond verkocht dan geraamd, waaronder een gedeelte van het perceel achter de voormalige gemeentewerf in Buren.	37	Voordeel
Overige kleine afwijkingen.	9	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**54**	**Voordeel**

Saldo taakveld Beheer ov.gebouwen/gronden (x € 1.000,-)

Taakveld Ruimtelijke Ordening

Portefeuillehouder: P.A.J.M van den Hurk

Prestaties

Prestatie
1. We gaan voor de Omgevingswet aan de slag met de voorbereidingen voor een Omgevingsvisie en Omgevingsplan.

Toelichting:
Voor de Omgevingswet gaan we aan de slag met de voorbereidingen voor een Omgevingsvisie en Omgevingsplan. Vooruitlopend hierop gaan we aan de slag met de actualisatie van bepaalde onderdelen van ons beleid zoals bijvoorbeeld: mini-campings, VAB of Bed and Breakfast. Aparte actualisaties van bijvoorbeeld het buitengebied pakken we niet meer op.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
De voorbereidingen om te komen tot een gemeentelijke Omgevingsvisie zijn gestart. Er is een plan van aanpak opgesteld en er zijn kern- en werkgroepen geformeerd. Er is intern geïnventariseerd welke onderwerpen een plek moeten krijgen in de visie. Daarnaast zijn inwoners betrokken via dorpenrondes. De meeste dorpen zijn in 2019 bezocht.
Wat het Omgevingsplan betreft, er is in 2019 een start gemaakt met een inventarisatie van de bestaande verordeningen en beleidsregels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.

Prestatie
2. We begeleiden planologische procedures.

Toelichting:
1. We begeleiden de planologische procedures voor Het Binnen (Lienden), Hooghendijck, Teisterbant, Fruit NL en Sebava.
2. We begeleiden de planologische procedure voor het woningbouwproject Nieuwenhuizen en woningbouwproject Hoekenburg op basis van de in 2017 vastgestelde uitgangspunten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Ad 1.

- Het Binnen: In 2019 hebben we met de initiatiefnemer overleg gevoerd om uitvoering te geven aan de voorovereenkomst. Dit duurde langer dan verwacht. Het streven is om in het voorjaar van 2020 de anterieure overeenkomst te tekenen.
- Hoogendijk: U hebt de verklaring van geen bedenkingen afgegeven. Naar verwachting kan rond de zomer van 2020 de grond worden overgedragen en de realisatie beginnen.
- Teisterbant: In 2019 zijn wij bezig geweest met het uitwerken van het stedenbouwkundige model met onder andere de bewoners en betrokken marktpartijen in het gebied. Hierbij is gezocht naar ruimte tussen de bestaande bebouwing en de nieuwe woningen en naar courante kavels. Ook is specifieker gekeken naar onder andere de grondslag van het gebied en de bijhorende civiele uitvoeringskosten. Dit laatste heeft langer geduurd dan gepland. De verwachting is dat rond de zomer 2020 de ontwikkelstrategie wordt vastgesteld.
- Fruit NL: De omgevingsvergunning voor de nieuwe ontsluiting is inmiddels verleend en onherroepelijk.
- Sebava: Er ligt een aanvraag omgevingsvergunning. Deze is ingediend bij de provincie (bevoegd gezag). We zullen op termijn een advies af moeten geven over deze aanvraag. In 2019 heeft afstemming plaatsgevonden met de ondernemer en is een reactie gegeven op de Startnotitie MER.

Ad 2.

- Nieuwenhuizen: In 2019 is het de ontwikkelaar niet gelukt de exploitatieopzet rond te krijgen. Op verzoek van de initiatiefnemer van plan Rehoboth wordt onderzocht of deze projecten integraal opgepakt kunnen worden.
- Hoekenburg: De eigendomsoverdracht heeft nog niet plaatsgevonden. De eigendomsoverdracht is gekoppeld aan het moment dat de planologische procedure van het plan Rehoboth is afgerond. Begin 2020 heeft het voorontwerp bestemmingsplan ter inzage gelegen. Op verzoek van de initiatiefnemer van plan Rehoboth wordt onderzocht of dit project integraal met plan Nieuwenhuizen kan worden opgepakt.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Externe factoren, zoals bezwaren, wijzigingen op verzoek van partners of raad/college en economische ontwikkelingen in de regio beïnvloeden de voortgang van projecten en ontwikkelingen. Hiermee is het risico aanwezig dat projecten en ontwikkelingen een langere looptijd krijgen wat ook weer financiële gevolgen met zich meeneemt.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Ruimtelijke Ordening

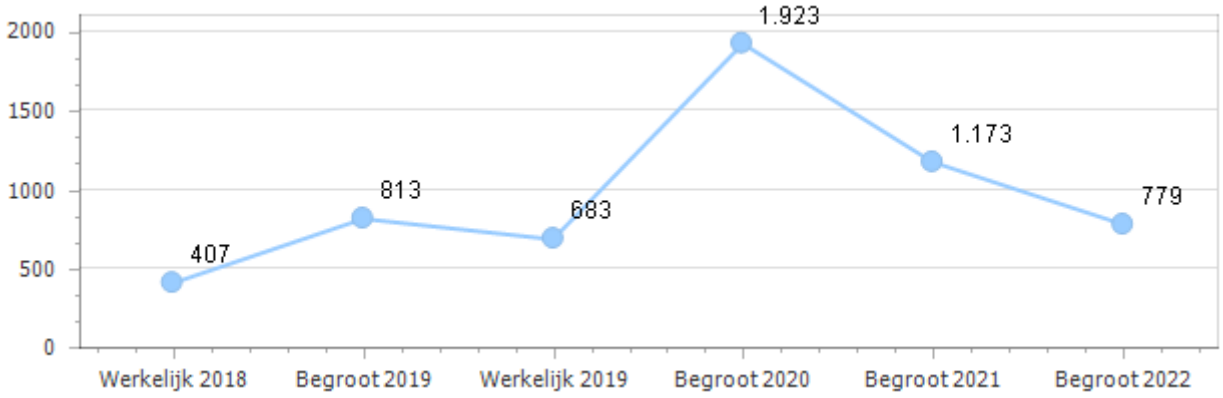
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1.004	**959**	**920**	**39**	2.061	1.308	904
Baten	-597	**-146**	**-237**	**91**	-138	-136	-125
Saldo taakveld	407	**813**	**683**	**130**	1.923	1.173	779

Toelichting verschillen

Taakveld Ruimtelijke Ordening	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
Bijdrage Ruimtelijke bijdragen. Van particuliere eigenaren hebben we, zoals overeengekomen ruimtelijke bijdragen ontvangen. Deze bijdragen reserveren we in de reserve Omgevingsgerichte uitgaven. Deze reservering is verantwoord bij het taakveld Reserves en is budget neutraal voor het saldo van de jaarrekening.	78	Voordeel
Overige kleine afwijkingen.	1	Nadeel
Projectbudget Omgevingswet. Bij de laatste tussenrapportage hevelden we € 353.000 over naar 2020. De reden is dat we minder uitgaven, omdat we ervoor kozen om eerst eigen mensen in te zetten en met hen alle acties goed voor te bereiden rondom de implementatie en daarna externen in te huren. Achteraf blijkt dat we teveel budget overhevelenden naar 2020.	-21	Nadeel
Voorbereidingskosten 't Zoetzand. De voorbereidingskosten zijn niet volledig uitgegeven, omdat de initiatiefnemer aangaf het huisvesten van de huidige gebruikers van 't Zoetzand niet te willen faciliteren. Hen is medegedeeld dat ze eerst voor die huisvesting een oplossing moeten vinden. Sinds die constatering is het project stil komen te liggen.	12	Voordeel
Voorstraat Lienden. Door de ontwikkelaar is volgens de overeenkomst een exploitatiebijdrage betaald in 2019. Deze was niet begroot, omdat vooraf niet bekend was in welk jaar de bijdrage betaald zou worden.	50	Voordeel
Zie verzoek tot overheveling Woningmarktbeleid.	10	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**130**	**Voordeel**

Saldo taakveld Ruimtelijke Ordening (x € 1.000,-)

Taakveld Openbare orde en veiligheid

Portefeuillehouder: J.A. de Boer MSc

Prestaties

Prestatie
1. Actualisatie Integraal Veiligheidsplan 2019-2023.

Toelichting:
Hierbij betrekken we de ondermijningsagenda, en leggen we de verbinding met zorg/leefbaarheid. Ook onderzoeken we de toezicht- en handhavingsmogelijkheden in de openbare ruimte (de kleine ergernissen).

Wat hebben we daarvoor gedaan?
In 2019 hebben we het proces doorlopen om samen met alle partners te komen tot een nieuw integraal veiligheidsplan. De besluitvorming hierover is vanwege de politieke omstandigheden doorgeschoven naar 2020.
Daarnaast is in 2019 discussie gevoerd over het wijzigen van de Algemeen Plaatselijke verordening (APV). Die discussie leidt tot een aangepaste verordening. Het onderzoek naar handhaving op kleine ergernissen houdt verband met de regels uit de APV. Daarom is de uitkomst van het onderzoek eerst van belang nadat de nieuwe APV in 2020 is vastgesteld.

Prestatie
2. We houden een peiling onder inwoners (veiligheidsmonitor).

Toelichting:
We willen graag weten wat inwoners van de veiligheid en leefbaarheid in hun eigen omgeving vinden. Ook proberen we een duidelijker beeld te krijgen van ondermijning in onze gemeente (ondermijningsbeeld).

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Het RIEC is in 2019 bezig geweest met het opstellen van het ondermijningsbeeld en u bent hierover geïnformeerd. De veiligheidsmonitor hebben we, gelet op de prioritering en beschikbare budget, niet uitgevoerd in 2019. Bij het opstellen van het nieuwe integraal veiligheidsplan zijn alle partners betrokken en is zo het beeld van inwoners meegenomen.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Iedere gemeente staat voor de opgave een sluitend vangnet te realiseren. Ieder mogelijk probleem op het snijvlak van zorg en veiligheid moeten we als gemeente oplossen. Samen met onze (zorg) partners moeten we werken aan integrale oplossingen. We investeren in het maken van goede en soms nieuwe verbindingen.

Kengetallen en indicatoren
Het Rijk verplicht de gemeente beleidsindicatoren in de begroting op te nemen. Deze zijn:

Verwijzingen Halt (aantal per 10.000 inwoners 12-17jr):
- Landelijk: 119 in 2018
- Buren: 64 in 2018

Winkeldiefstallen (aantal per 1.000 inwoners):
- Landelijk: 2,2 in 2018
- Buren: 0,4 in 2018

Diefstallen uit woning (aantal per 1.000 inwoners):
- Landelijk: 2,5 in 2018
- Buren: 1,5 in 2018

Geweldsmisdrijven (aantal per 1.000 inwoners):
- Landelijk: 4,8 in 2018
- Buren: 3,0 in 2018

Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte):
- Landelijk: 5,4 in 2018
- Buren: 2,5 in 2018

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Openbare orde en veiligheid

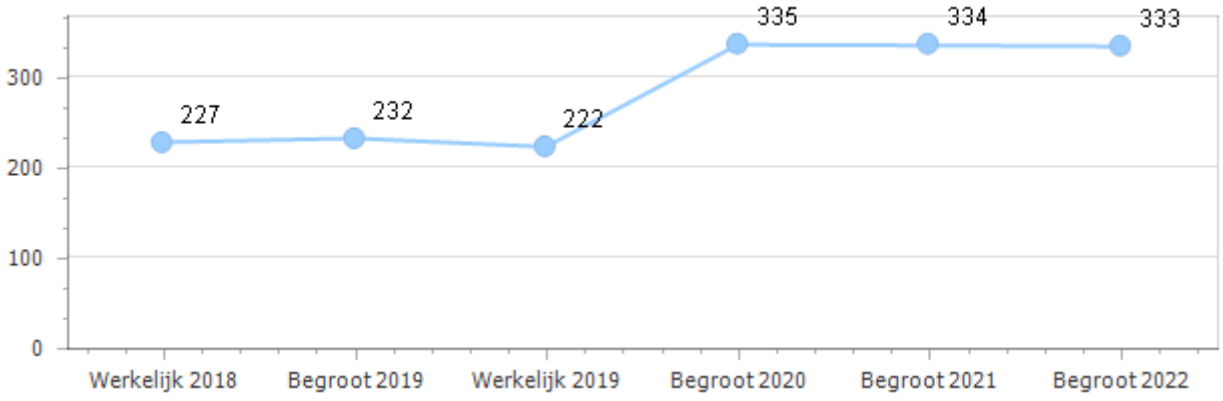
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	254	**287**	**280**	**6**	363	362	361
Baten	-27	**-55**	**-58**	**3**	-29	-29	-29
Saldo taakveld	227	**232**	**222**	**9**	335	334	333

Toelichting verschillen

Taakveld Openbare orde en veiligheid	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Overige kleine afwijkingen.	9	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**9**	**Voordeel**

Saldo taakveld Openbare orde en veiligheid (x € 1.000,-)

Taakveld Economische promotie

Portefeuillehouder: K.A. Maier

Prestaties

Prestatie
We stellen in 2019 samen met de belanghebbenden een recreatief-toeristische visie voor de stad Buren op voor de korte en middellange termijn.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Door onze nieuwe coalitie is besloten de recreatief-toeristische visie niet alleen voor de stad Buren te maken, maar voor de hele gemeente. Het was de bedoeling in het najaar 2019 te beginnen met het opstellen van de visie. Door de politieke ontwikkelingen is besloten dit uit te stellen.
In de tweede helft van 2020 wordt nu gestart met de opstelling van deze visie. Deze visie stellen wij in samenspraak met de recreatieondernemers op. We belasten de recreatieondernemers niet tijdens het hoogseizoen.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Wij kiezen voor opstelling in het najaar 2020. In samenspraak met de recreatieondernemers stellen we de visie op. Indien we dit in het hoogseizoen gaan doen, komt de participatie met de ondernemers in de knel.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Economische promotie

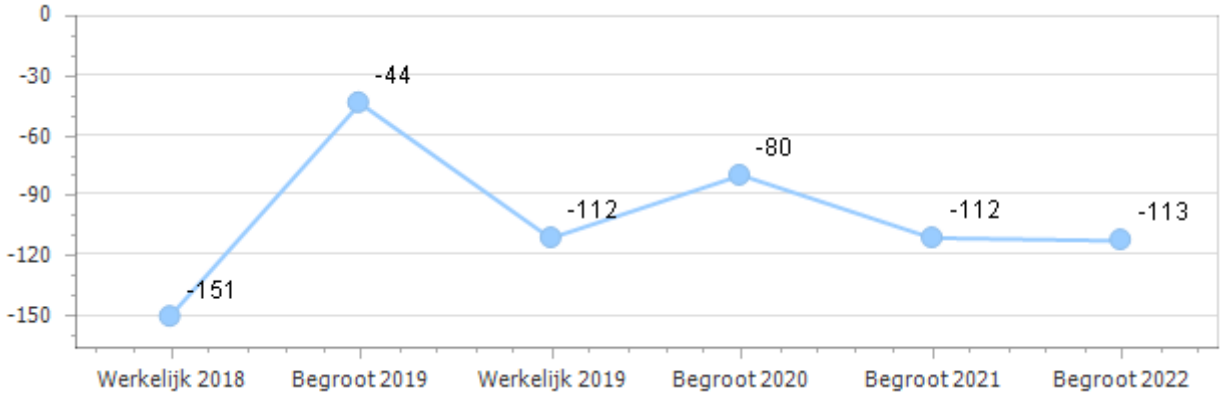
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	Begroot 2019	Werkelijk 2019	Verschil 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	80	**144**	**145**	**-2**	140	108	107
Baten	-231	**-188**	**-257**	**69**	-220	-220	-220
Saldo taakveld	-151	**-44**	**-112**	**67**	-80	-112	-113

Toelichting verschillen

Taakveld Economische promotie	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
Toeristenbelasting Door de mooie zomer is de opbrengst van de toeristenbelasting hoger.	67	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**67**	**Voordeel**

Saldo taakveld Economische promotie (x € 1.000,-)

Taakveld Musea

Portefeuillehouder: H.N.G. Wiendels

Prestatie
We stellen in 2019, net als voorgaande jaren, het oude gemeentehuis in Buren ter beschikking van het museum Buren en Oranje en de synagoge. We zetten ons huidige beleid voort.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
In 2019 was de uitvoering volgens het bestendige beleid van de afgelopen jaren. Er zijn geen bijzonderheden te vermelden.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Er zijn geen risico's of belangrijke ontwikkelingen.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Musea

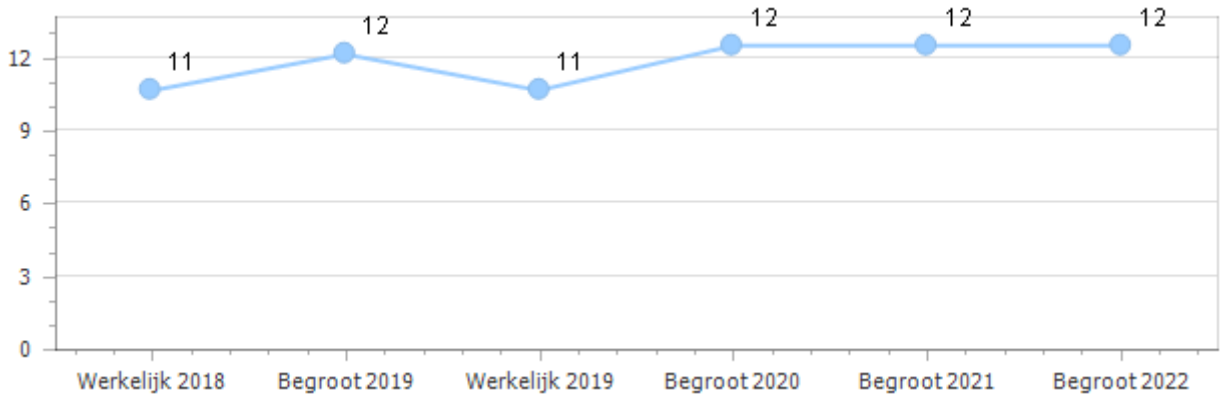
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	12	**12**	**12**	**0**	12	12	12
Baten	-1	**0**	**-1**	**1**	0	0	0
Saldo taakveld	11	**12**	**11**	**1**	12	12	12

Toelichting verschillen

Taakveld Musea	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Overige kleine afwijkingen.	1	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**1**	**Voordeel**

Saldo taakveld Musea (x € 1.000,-)

Taakveld Cultureel erfgoed

Portefeuillehouder: H.N.G. Wiendels

Prestatie
We zetten ons huidige beleid voort.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
In 2019 was de uitvoering volgens het bestendige beleid van de afgelopen jaren. Er zijn geen bijzonderheden te vermelden.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Er zijn geen risico's of belangrijke ontwikkelingen.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Cultureel erfgoed

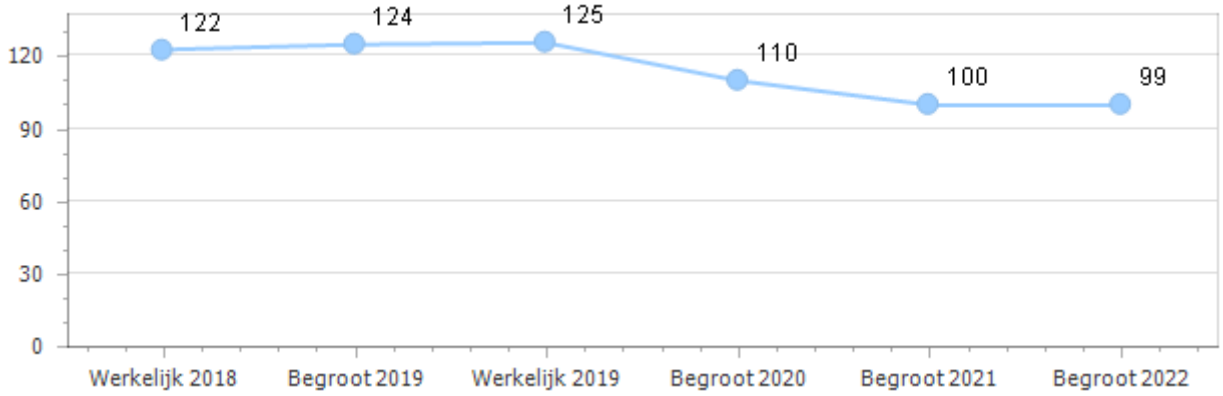
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	199	**191**	**199**	**-8**	182	172	172
Baten	-77	**-67**	**-74**	**7**	-73	-73	-73
Saldo taakveld	122	**124**	**125**	**-1**	110	100	99

Toelichting verschillen

Taakveld Cultureel erfgoed	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Overige kleine afwijkingen.	-1	Nadeel
Totaal verschillen taakveld	**-1**	**Nadeel**

Saldo taakveld Cultureel erfgoed (x € 1.000,-)

Taakveld Begraafplaatsen

Portefeuillehouder: J.P. Neven

Prestaties

Prestatie
We berekenen de implementaties van de keuzes van de raad door.

Toelichting:
In december 2018 stelt de raad beleidskeuzes vast. In 2019 berekenen we de implementatie van de keuzes van de raad door.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Vanwege de bestuurlijke situatie in 2019 is het beleidsplan begraafplaatsen controversieel verklaard voor besluitvorming in uw raad. Behandeling staat in de eerste helft van 2020 gepland.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Er zijn geen risico's en belangrijke ontwikkelingen te melden.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Begraafplaatsen

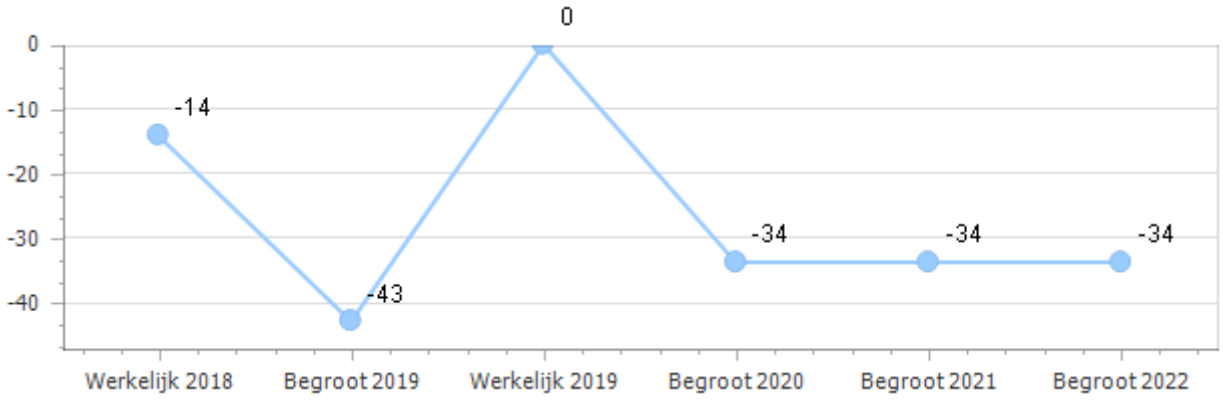
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	372	**347**	**382**	**-36**	331	331	329
Baten	-386	**-389**	**-382**	**-7**	-365	-364	-363
Saldo taakveld	-14	**-43**	**0**	**-43**	-34	-34	-34

Toelichting verschillen

Taakveld Begraafplaatsen	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Beleidsplan begraafplaatsen. Door het steeds aanhouden van de beleidsnotitie begraafplaatsen en de beleidswijzigingen die moesten worden doorgevoerd vanwege de twee colleges zijn er meer ambtelijke uren gemaakt. Ook zijn de ambtelijke uren in voorgaande jaren niet begroot. Dit hebben we gerepareerd door een raadsvoorstel in 2020 aan te bieden.	-39	Nadeel
Overige kleine afwijkingen.	-4	Nadeel
Totaal verschillen taakveld	**-43**	**Nadeel**

Saldo taakveld Begraafplaatsen (x € 1.000,-)

Taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Portefeuillehouder: K.A. Maier

Prestaties

Prestatie
We zetten volledig in op de verkoop van de kavels.

Toelichting:
De verkaveling op het bedrijventerrein is flexibel. Dit betekent dat we de verkaveling op de wens van de koper kunnen afstemmen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
In 2019 zijn twee medewerkers (deels) belast met de verkoop van de bedrijfskavels. Dit heeft geresulteerd in de verkoop van 3,5 hectare aan bedrijfskavels. Door stikstof/pfas problematiek is de verkoop wat vertraagd. Daarnaast zijn er opties genomen door ondernemers voor de verkoop van 5,8 hectare. Het merendeel van de opties wordt in 2020 omgezet in koopovereenkomsten. We mogen in totaal 12,5 hectare bedrijfskavels verkopen. Er is nog 3,2 hectare over om te verkopen.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
In 2020 wordt de Regionale Programmering Bedrijfsterrein (RPB) opnieuw bekeken. Dit Regionaal Programma Werklocaties 2020-2024 wordt naar verwachting in de zomer van 2020 door partijen vastgesteld. In dit programma staat dat de zes hectare bedrijventerrein in verkoop kan worden gebracht.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

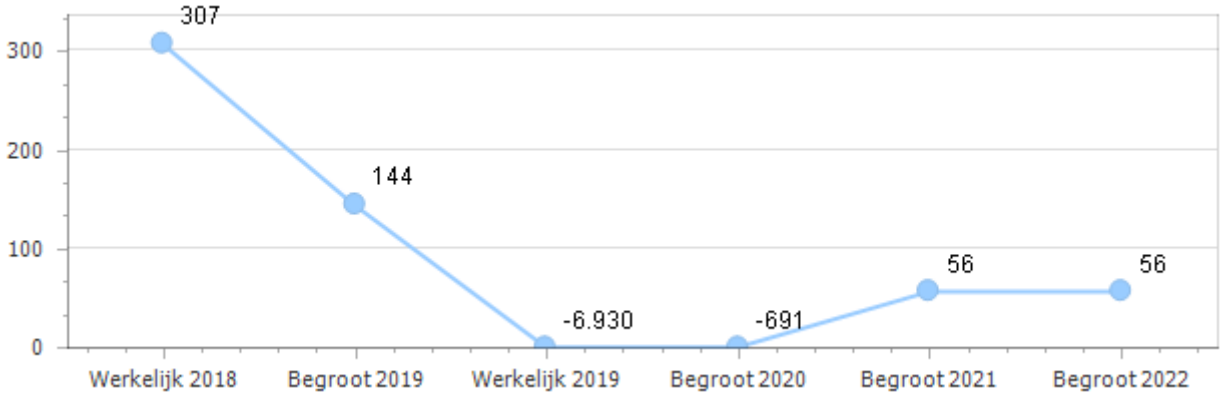
	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1.988	**3.587**	**14.254**	**-10.667**	1.460	111	111
Baten	-1.681	**-3.443**	**-21.184**	**17.741**	-2.150	-55	-55
Saldo taakveld	307	**144**	**-6.930**	**7.074**	-691	56	56

Toelichting verschillen

Taakveld	**Fysieke bedrijfsinfrastructuur**	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**

Doejenburg 'on hold' In 2017 is zes hectare van Doejenburg II tijdelijk uit de markt genomen. De boekwaarde van deze grond is overgeboekt van voorraden naar materiële vaste activa op de balans. Het ging om een totaalbedrag van € 10,4 miljoen. Tegenover deze investering stond een voorziening van € 10,1 miljoen. Deze grond stond dus per saldo voor € 300.000 (de agrarische waarde) op de balans. In 2019 is Doejenburg weer volledig een grondexploitatie geworden. Dit is enerzijds het gevolg van de inmiddels uitgegeven kavels (verspreid over het terrein) en de nog uit te geven kavels die reeds op tekening zijn gezet. Anderzijds wordt in het tweede kwartaal 2020 de herziening, te weten het Regionaal programma Werklocaties 2020-2024 (RPW) door de gemeenteraden in de regio behandeld en voor de zomer 2020 stelt naar verwachting de provincie het RPW vast. In het nieuwe RPW staat dat de uit de grondexploitatie gehaalde zes hectare weer kunnen worden ingebracht. Er is al een principe besluit hierover genomen. In de jaarrekening 2019 is de volledige twaalf hectare van Doejenburg met een extra waarde van € 10,4 miljoen in de balans weer opgenomen onder voorraden. Per saldo is er geen financieel effect voor het saldo van de jaarrekening 2019.	0	Voordeel
Geen toegerekende rentekosten. In de begroting is 0,5% rente toegerekend over de boekwaarde van het gedeelte van Doejenburg II wat 'on hold' is gezet. Bij het samenstellen van de jaarrekening is het rentepercentage bijgesteld naar 0%. Dit komt omdat we in 2019 geen nieuwe langlopende leningen hebben aangetrokken. We rekenen dus geen rentekosten toe naar dit taakveld.	55	Voordeel
Overige kleine afwijkingen.	11	Voordeel
Verlies bedrijventerrein Doejenburg II In de grondexploitatie is het 'on hold' gedeelte toegevoegd. Dit betekent het terugbrengen van de boekwaarde en de opbrengst van dit deel. Per saldo een nadeel van € 2.750.000. Door de langere doorlooptijd van het plan, van eind 2020 naar eind 2025 zijn meer planbegeleidingskosten nodig. Dit is een nadeel van € 300.000. Aan kostenstijging voor het bouw- en woonrijp maken ramen wij € 54.000.	-3.104	Nadeel
Vrijval voorziening Doejenburg 'on hold' Omdat de boekwaarde van deze grond is overgeboekt van materiële vaste activa naar voorraden op de balans kan de voorziening van € 10,1 miljoen vrijvallen ten gunste van de exploitatie.	10.112	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**7.074**	**Voordeel**

Saldo taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur (x € 1.000,-)

Taakveld Afval

Portefeuillehouder: J.P. Neven

Prestaties

Prestatie
We voeren in 2019 het nieuwe inzamelsysteem "Omgekeerd inzamelen" in.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Per 1 juli 2019 is in regio Rivierenland een nieuw afvalinzamelsysteem van start gegaan, het omgekeerd inzamelen. Het afvalbeleid van de Avri is er op gericht om zoveel mogelijk grondstoffen uit het afval te halen. Hiertoe zijn door de hele regio meer dan 700 ondergrondse containers geplaatst in 2019. Dit project heeft in de maatschappij veel stof doen opwaaien. De Avri is veel in het lokale nieuws aanwezig geweest. In 2020 wordt het proces in opdracht van het bestuur van de Avri geëvalueerd.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Het nieuwe inzamelbeleid heeft een aantal merkbare gevolgen voor onze inwoners:
- Het serviceniveau verandert. Inwoners brachten vanaf juli 2019 het restafval naar ondergrondse containers;
- De communicatie richt zich nog sterker op het verminderen en scheiden van afval;
- De grondstofprijzen zijn afhankelijk van wereldwijde ontwikkelingen en schommelen sterk. Met de verschuiving van afval naar grondstoffen nemen de financiële risico's voor de Avri toe;
- Door dit systeem hoopt de gemeente de hoeveelheid restafval terug te brengen van 120 naar 75 kilo restafval per inwoner per jaar per 31 december 2020.

Kengetallen en indicatoren
Het Rijk verplicht de gemeente beleidsindicatoren in de begroting op te nemen. Deze is:

Omvang huishoudelijk restafval (kg per inwoner)
- Landelijk: 172 kg in 2018
- Buren: 113 kg in 2018

- Buren: 113 kg in 2018 (bron: VNG/CBS)
- Regionaal: 66 kg eind 2019 (enkele maanden na invoering omgekeerd inzamelen)

Het streven voor de regio is om in 2020 toe te werken naar 75 kg per inwoner. Het landelijk streven is 30 kg per inwoner in 2025.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Afval

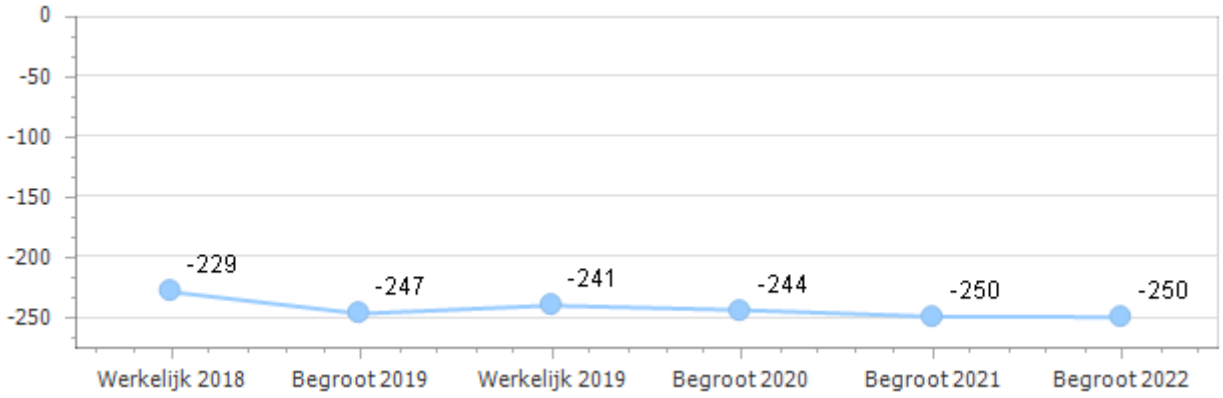
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1.734	**1.964**	**1.865**	**99**	2.091	2.086	2.085
Baten	-1.964	**-2.211**	**-2.106**	**-105**	-2.335	-2.335	-2.335
Saldo taakveld	-229	**-247**	**-241**	**-7**	-244	-250	-250

Toelichting verschillen

Taakveld Afval	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Overige kleine afwijkingen.	-7	Nadeel
Totaal verschillen taakveld	**-7**	**Nadeel**

Saldo taakveld Afval (x € 1.000,-)

Taakveld Crisisbeheersing en Brandweer

Portefeuillehouder: J.A. de Boer MSc

Prestaties

Prestatie
We garanderen de bezetting, de opleiding en de crisisoefeningen van en door de functionarissen binnen de regionale crisisbeheersing.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
In 2019 hebben we hieraan voldaan.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Binnen het werkgebied van de veiligheidsregio is de brandweerzorg risico-gestuurd ingericht. Hiermee is het uitgangspunt dat de inwoner de snelste hulp krijgt tijdens een incident gegarandeerd.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

Crisisbeheersing en Brandweer

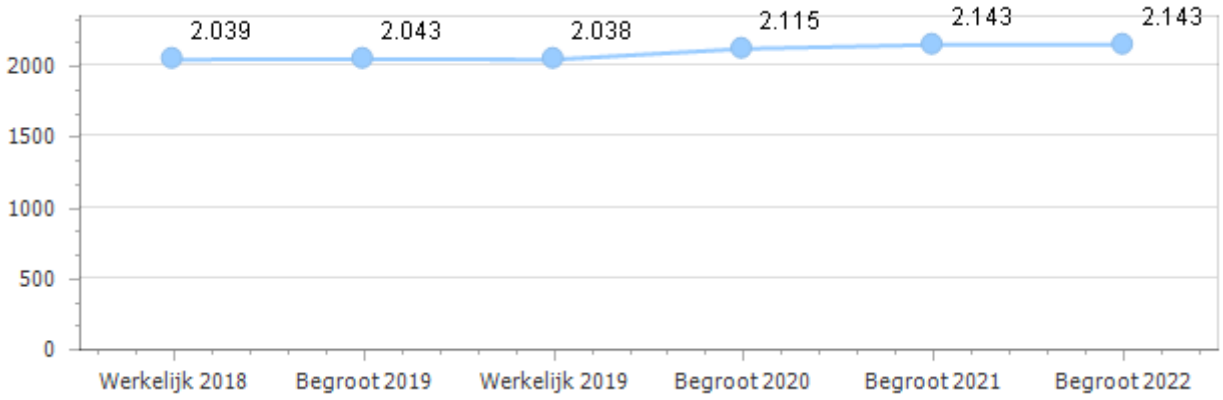
De lasten / baten van taakveld
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	2.039	**2.043**	**2.038**	**5**	2.135	2.163	2.163
Baten	0	**0**	**0**	**0**	-20	-20	-20
Saldo taakveld	2.039	**2.043**	**2.038**	**5**	2.115	2.143	2.143

Toelichting verschillen

Taakveld	**Crisisbeheersing en Brandweer**	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Overige kleine afwijkingen.		5	Voordeel
Totaal verschillen taakveld		**5**	**Voordeel**

Saldo taakveld Crisisbeheersing en Brandweer (x € 1.000,-)

Taakveld Openbaar vervoer

Portefeuillehouder: P.A.J.M van den Hurk

Prestaties

Prestatie
We nemen in 2019 de ontwikkelingen over openbaar vervoer op in het gemeentelijk verkeer en vervoerplan (GVVP).

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Door de digitale inspraak voor inwoners (e-spraak) en de dorpsgesprekken, welke geïnitieerd zijn vanuit de Omgevingsvisie, te combineren met de GVVP is het inspraaktraject verlengd naar 2020. De dorpsgesprekken hebben een verkeerstafel ingericht waar inwoners hun zienswijze op verkeerssituaties kunnen inbrengen.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Er zijn geen risico's of belangrijke ontwikkelingen.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
De procedure van het GVVP is verlengd naar 2020. In het Regionale Mobiliteitsplan 2019-2023 is het volgende opgenomen over het openbaar vervoer (OV). De Nota van Uitgangspunten van de nieuwe OV-concessies maakt een aantal bepalende keuzes. Er is aandacht voor de veranderende vervoersbehoeften en kwaliteitseisen van de reizigers, maar ook voor de toekomstvastheid van openbaar vervoer. De nieuwe concessie biedt ruimte voor nieuwe vervoersvormen en mobiliteitsdiensten. Ondanks dat de regio niet de concessieverlener is, vinden wij de nieuwe concessie erg belangrijk, omdat we weten wat er binnen de regio speelt. Wij waken voor opheffing van bestaande vervoervoorzieningen terwijl nog onvoldoende betrouwbare en laagdrempelige alternatieven beschikbaar zijn. Het is belangrijk dat voorzieningen, in de zin van verbindingen, blijven. De voorzieningen kunnen in een andere vorm terugkomen, daarbij staan wat ons betreft betrouwbaarheid, continuïteit, flexibiliteit, betaalbaarheid en gebruikersgemak voorop.

- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Openbaar vervoer

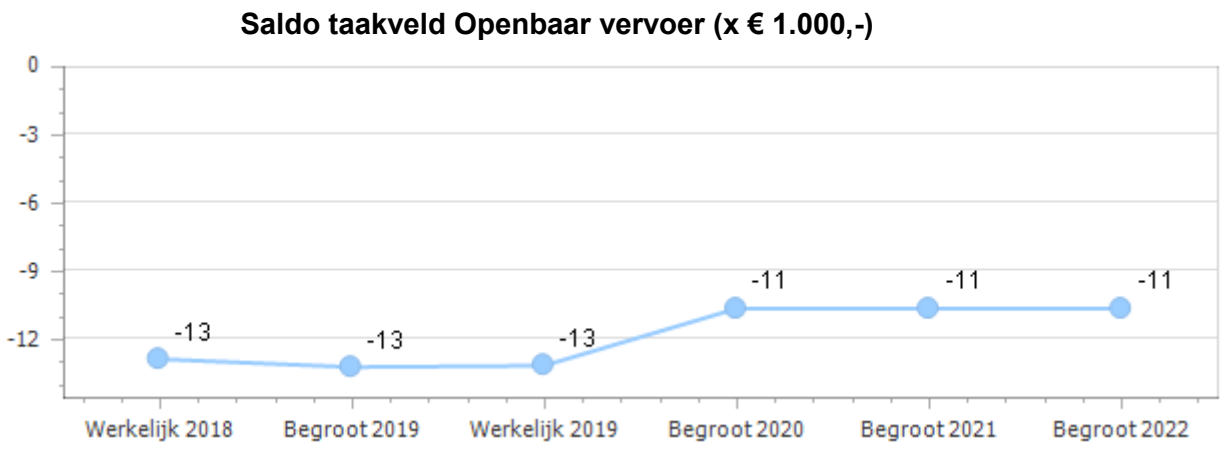
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	4	**3**	**3**	**0**	6	6	6
Baten	-17	**-17**	**-17**	**0**	-17	-17	-17
Saldo taakveld	-13	**-13**	**-13**	**0**	-11	-11	-11

Toelichting verschillen

Taakveld Openbaar vervoer	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
Geen afwijkingen.	0	Voordeel

Totaal verschillen taakveld	Voordeel

Taakveld Riolering

Portefeuillehouder: P.A.J.M van den Hurk

Prestaties

Prestatie
We onderzoeken de gevolgen van klimaatverandering.

Toelichting:
Het klimaat verandert. Dit merken we in hitte, droogte en wateroverlast. In 2019 doen we een onderzoek naar de zwakke plekken in onze gemeente.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Het onderzoek naar zwakke plekken met betrekking tot wateroverlast zijn deels uitgevoerd, we werkten van grof naar fijn. De potentieel zwakke plekken zijn bekend op basis van landelijk beschikbare geodata zoals maaiveldhoogte. We moeten nog een verfijningsslag uitvoeren op deze kritische punten. Hiervoor moeten we vloerhoogtes van woningen in die plekken in beeld gaan brengen.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Door de klimaatontwikkeling moeten we anders omgaan met de openbare ruimte. We kunnen niet eindeloos technische oplossingen treffen, maar moeten de ruimtelijke inrichting aanpassen om ons voor te bereiden op hitte, droogte, waterveiligheid en wateroverlast. Hiermee sluiten we aan op het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. Voor wateroverlast houdt dat in dat de wegen een functie zullen krijgen in de waterafvoer bij hevige hoosbuien. Daarbij willen we schade aan particuliere eigendommen voorkomen. In 2018 begonnen we met de uitvoering van globale regiobrede stresstesten. Daarnaast bouwden we een model om fijnmazig te kunnen rekenen aan wateroverlast bij hoosbuien.

Vanwege ambtelijke capaciteit in relatie tot de gewenste zorgvuldigheid (mogelijke gevoeligheid bij inwoners) wordt dit in 2020 verder uitgevoerd. Via een dialoog middels factor C (wijze van communiceren - burgerparticipatie) komen we tot een uitvoeringsprogramma.
Het opstellen van het maatregelenprogramma gebeurt dus later dan oorspronkelijk gepland.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

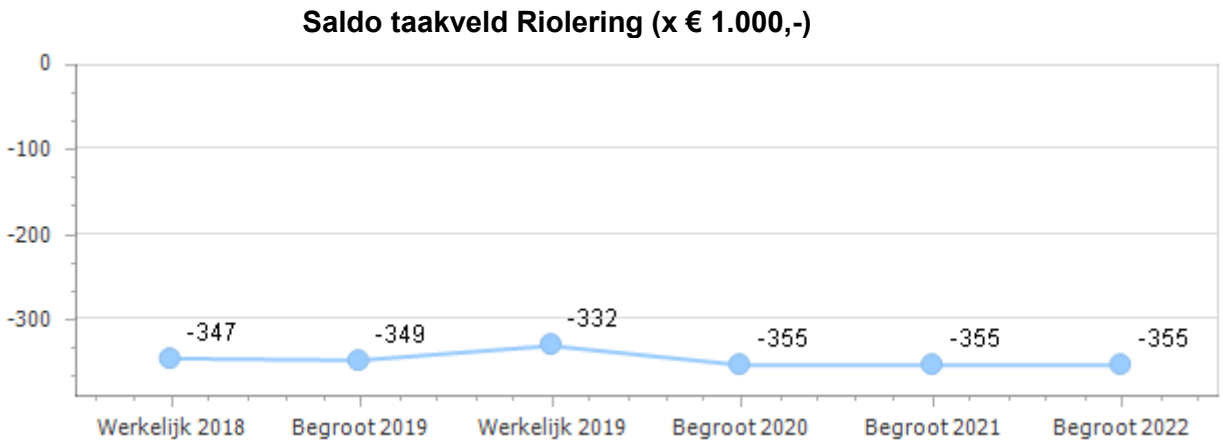
De lasten / baten van taakveld Riolering

Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	2.306	**2.373**	**2.395**	**-22**	2.464	2.770	2.772
Baten	-2.653	**-2.723**	**-2.727**	**5**	-2.819	-3.125	-3.127
Saldo taakveld	-347	**-349**	**-332**	**-17**	-355	-355	-355

Toelichting verschillen

Taakveld Riolering	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
Overige kleine afwijkingen.	-17	Nadeel
Totaal verschillen taakveld	**-17**	**Nadeel**

Taakveld Milieubeheer

Portefeuillehouder: J.P. Neven

Prestaties

Prestatie
In 2019 komt er een klimaatvisie. We betrekken inwoners en ondernemers bij het opstellen van de klimaatvisie.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Er zijn twee ruimteateliers georganiseerd. De bouwstenen voor de Klimaatvisie zijn in 2019 voor een groot gedeelte ontwikkeld.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
We pakken het thema energie regionaal op. In juni 2020 moet er een concept-Regionale Energie Strategie zijn waar alle gemeenten in regio Rivierenland mee instemmen. Deze kunnen de opgave groter maken.

In 2019 had de gemeente nog geen visie op zonnevelden. In 2019 kwamen vragen over investeringen in grootschalige energieopwekking bij de gemeente. Dat zijn mogelijke kansen om aan onze opgave te voldoen. Er is nu geen beleidskader. Het kan zijn dat investeerders elders hun kennis en middelen in gaan zetten.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn doelstellingen geformuleerd op het gebied van energie. Zo heeft Buren zich gecommitteerd aan doelstellingen 16% hernieuwbare energie in 2023 en een besparing van 1,5% energie per jaar. Buren heeft deze doelstelling in 2018 gehaald met 23,16%.

Het Rijk verplicht de gemeente beleidsindicatoren in de begroting op te nemen. Deze is:

Hernieuwbare elektriciteit (2018)
- Landelijk: geen data
- Buren: 48,2%

De volgende samenwerking is tot stand gekomen:
1. Samenwerking in de regio voor planvorming grootschalige energieopwekking;
2. Samenwerking in de regio voor klimaatadaptatie.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Milieubeheer

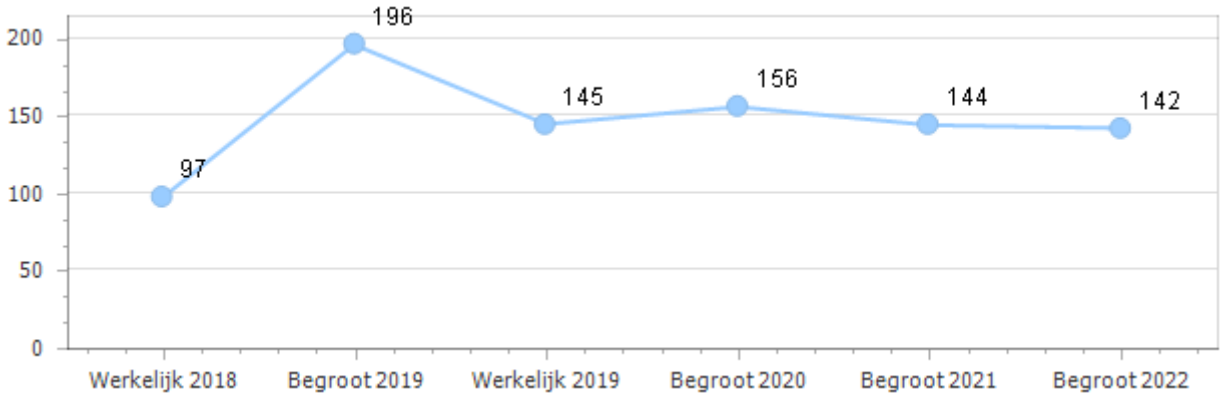
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	171	**201**	**190**	**11**	161	149	147
Baten	-73	**-5**	**-45**	**40**	-5	-5	-5
Saldo taakveld	97	**196**	**145**	**51**	156	144	142

Toelichting verschillen

Taakveld Milieubeheer	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
Dwangsom milieu In 2019 zijn meerdere dwangsommen opgelegd. In totaal € 40.000 meer dan begroot.	40	Voordeel
Energieloket De uitvoeringlasten vallen in werkelijkheid lager uit, omdat activiteiten naar 2020 zijn uitgesteld om regionaal op te pakken.	11	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**51**	**Voordeel**

Saldo taakveld Milieubeheer (x € 1.000,-)

Taakveld Parkeren

Portefeuillehouder: P.A.J.M van den Hurk

Prestaties

Prestatie
We nemen in 2019 ontwikkelingen over parkeren op in het gemeentelijk verkeer en vervoerplan.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Door de digitale inspraak voor inwoners (e-spraak) en de dorpsgesprekken die zijn geïnitieerd vanuit de Omgevingsvisie is het inspraaktraject voor het GVVP verlengd naar 2020. In de dorpsgesprekken is een verkeerstafel ontworpen waar inwoners hun zienswijze over verkeerssituaties kunnen indienen.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Er zijn geen risico's en ontwikkelingen te melden.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Parkeren

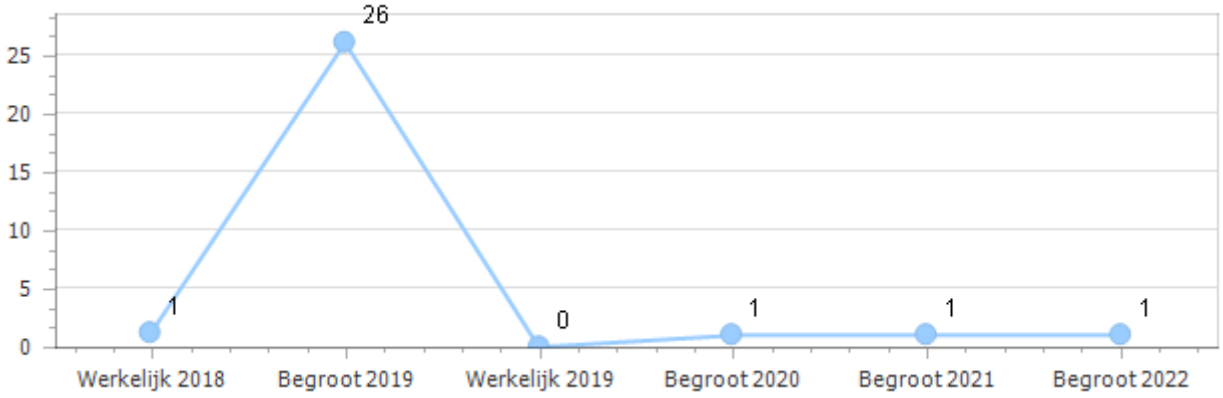
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	Begroot 2019	Werkelijk 2019	Verschil 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1	**26**	**0**	**26**	1	1	1
Baten	0	**0**	**0**	**0**	0	0	0
Saldo taakveld	1	**26**	**0**	**26**	1	1	1

Toelichting verschillen

Taakveld Parkeren	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
Parkeren stad Buren. De vrachtwagenparkeerplaats aan de rotonde kon niet worden opgeheven. Er zijn onvoldoende alternatieven voor het parkeren van vrachtwagens op het bedrijventerrein. Geld voor het uitbreiden voor parkeren van auto's is nu niet meer nodig.	26	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**26**	**Voordeel**

Saldo taakveld Parkeren (x € 1.000,-)

Taakvelden programma Bedrijfsvoering

Taakveld Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Portefeuillehouder: P.A.J.M van den Hurk

Prestaties

Prestatie
We volgen en monitoren de ontwikkelingen van de verdeling van de algemene uitkering aan gemeenten.

Toelichting:
De Rijksoverheid bekijkt de komende jaren de verdeling van de algemene uitkering aan gemeenten opnieuw. Deze veranderingen gaan naar verwachting in per 2022. We volgen en monitoren deze ontwikkelingen en waar nodig melden we veranderingen in de tweemaandelijkse rapportage.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
We hebben in 2019 de ontwikkelingen op de voet gevolgd. Echter, er is gedurende het jaar weinig informatie gedeeld over de herverdeling van de algemene uitkering. Er is door het Rijk alleen veel onderzoek gedaan.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
In 2019 is door het Rijk onderzoek gedaan naar een nieuwe verdeling. Er is met een zeer strakke planning hard gewerkt om te komen tot de eerste conceptverdeling begin 2020. De financiële effecten zouden verwerkt worden in de meicirculaire 2020. Minister Knops heeft kennis genomen van de voorlopige uitkomsten. Grofweg tweederde van de gemeenten gaan er op achteruit, lees de plattelandsgemeenten. De steden gaan er op vooruit. Enkele herverdelingen zijn lastig te verklaren. Ook de stabiliteit van de kosten in het sociaal domein is een probleem. Er wordt rekening mee gehouden dat de kosten zich vanaf 2018 anders ontwikkelen dan in het onderzoeksjaar 2017. Eind februari 2020 is in een brief aan de Tweede Kamer gemeld dat uit een oogpunt van zorgvuldigheid en draagvlak de invoer van het nieuwe verdeelstelsel een jaar wordt uitgesteld, dat wordt dus nu 2022. Dit is geschied na consultatie van de VNG die op 20 februari 2020 heeft gereageerd op dat voornemen.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Alg.uitk. en ov. uitk. gemeentefonds

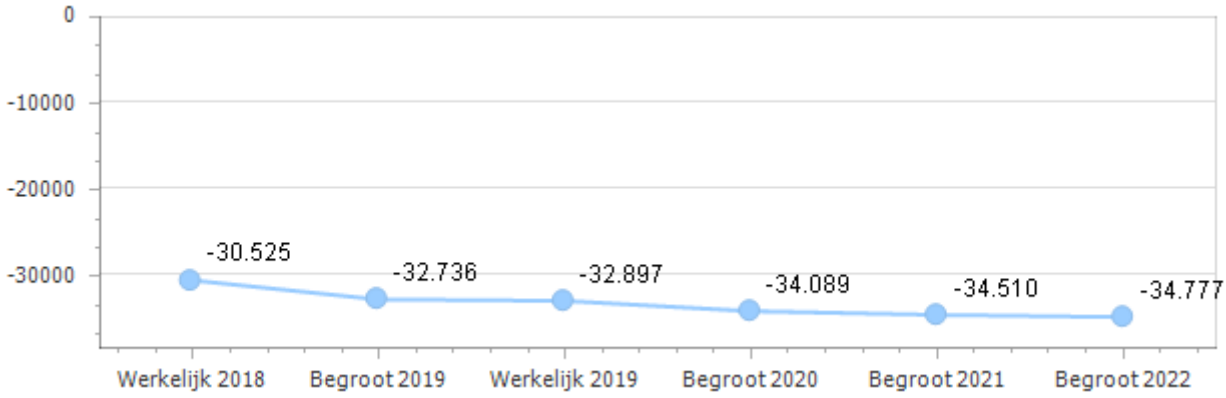
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	2	**3**	**3**	**0**	3	3	3
Baten	-30.527	**-32.739**	**-32.900**	**161**	-34.092	-34.513	-34.780
Saldo taakveld	-30.525	**-32.736**	**-32.897**	**161**	-34.089	-34.510	-34.777

Toelichting verschillen

Taakveld Alg.uitk. en ov. uitk. gemeentefonds	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
Algemene uitkering 2019 In de begroting houden wij rekening met de septembercirculaire, in de jaarrekening met de decembercirculaire. In de decembercirculaire ontvangen we, ten opzichte van de septembercirculaire, extra geld (€ 237.000) voor klimaatmaatregelen. Doordat gemeenten meer kosten declareren bij het BTW-compensatiefonds, krijgen we minder nabetaald uit het hiervoor gereserveerde budget. Het voorschot BTW-cf wordt naar verwachting (€ 111.000) lager. Dit geeft per saldo een voordeel van € 126.000.	126	Voordeel
Algemene uitkering oude jaren Over 2017 en 2018 ontvingen we een nabetaling van respectievelijk € 32.000 en € 8.000. Dit heeft hoofdzakelijk te maken met de WOZ-waarden die twee jaar later definitief worden vastgesteld of bijgesteld.	35	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**161**	**Voordeel**

Saldo taakveld Alg.uitk. en ov. uitk. gemeentefonds (x € 1.000,-)

Taakveld Overhead

Portefeuillehouder: J.A. de Boer MSc / P.A.J.M van den Hurk / J.P. Neven

Prestaties

Prestatie
1. We denken van buiten naar binnen als uitgangspunt bij strategische communicatie:

Toelichting:
- We versterken kerngericht werken en lobby en branding;
- We zorgen dat communicatie is afgestemd op de doelgroepen. Dit doen we door het maken van omgevings- en krachtenveldanalyses. De communicatieadviseurs ondersteunen hierin;
- We monitoren de ervaringen en zorgen als lerende organisatie dat we continue verbeteren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
- In 2019 hebben wij veel bijgedragen aan de communicatie in de pilots kerngericht werken
- In 2019 hebben we intern trainingen Omgevingsgericht werken (Factor C-methode) georganiseerd voor projectleiders en beleidsmedewerkers. Ook hebben we de Factor C-methode toegepast bij de strategische opgaven Kerngericht werken, Omgevingswet, Duurzaamheid en Visie transformatie sociaal domein
- Eind 2019 hebben we ons Strategische communicatiebeleid 2018-2022 geëvalueerd. De uitkomsten daarvan gebruiken we voor het uitvoeringsprogramma 2020.

Prestatie
2. We nemen onze voorbeeldfunctie serieus op het gebied van klimaat en duurzaamheid

Toelichting:
- We kopen als organisatie zoveel mogelijk duurzaam in. Drie voorbeelden in 2019 daarvan zijn:
  1. Inkoop van onze koffieautomaten. De automaten zelf zijn voorzien van energie sparende maatregelen. En verder zijn de koffiebonen en de theezakjes voorzien van duurzaamheidskenmerken zoals Fair Trade, UTZ Certified, Rainforrest Alliance of vergelijkbaar.
  2. Inkoop Reconstructie Rijnstraat. Het bedrijf wat de reconstructie uitvoert is bewust bezig op het gebied van duurzame inzetbaarheid. Zij dragen zorg voor de opleiding en ontwikkeling van hun medewerkers, zodat ze ook na dit project op langere termijn inzetbaar blijven. Totaal wordt 4% van de loonsom ingezet voor duurzame inzetbaarheid van de medewerkers.
  3. Inkoop levering energie. Wij kopen onze elektra in bij Green Choice. Deze leverancier biedt 100% garantie dat deze energie wordt opgewekt door wind.
  - We werken duurzaam door middel van flexwerken, digitaal werken en stimuleren bewustwording bij ons personeel.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Onze voorbeeldfunctie voor 2019 is als volgt opgepakt:

- We scheiden afval en voeren dit ook gescheiden af;
- Ons gemeentehuis heeft opnieuw energielabel A gekregen;
- Bij de aanschaf van materialen voor de openbare ruimte kopen we zo duurzaam mogelijk in. Daarin nemen we de vervoersbewegingen die nodig zijn om de materialen aan te leveren en de verwerking van restmateriaal ook mee;
- We kopen als organisatie zoveel mogelijk duurzaam in;
- Duurzaamheid maakt standaard deel uit van onze inkoopvoorwaarden;
- We werken duurzaam door middel van flexwerken, digitaal werken en stimuleren bewustwording bij ons personeel;
- Onze medewerkers, bestuurders en raadsleden werken met draagbare computers (laptops en iPads). Ook het vergaderen gaat vrijwel papierloos. De invoering van de digitale handtekening staat in de planning waardoor het papierverbruik nog verder af zal nemen;
- Duurzaamheid is een onderwerp wat voortdurend binnen de organisatie de aandacht heeft en maakt onderdeel uit van de strategische opgaven.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Per 1 oktober 2018 werkt de gemeente met een andere organisatiestructuur, teams en teammanagers. In 2019 werken we verder aan de ontwikkeling van de organisatie en haar medewerkers. Dit vraagt aandacht, tijd en inzet van management en medewerkers, wat kan leiden tot het stellen van prioriteiten in planning en/of uitvoering. Het risico is dat de planning daarop kan worden aangepast. Wanneer dit gevolgen heeft voor de bestuurlijke planning wordt u tijdig geïnformeerd.

Kengetallen en indicatoren

Het Rijk verplicht de gemeente beleidsindicatoren op te nemen in de begroting. Deze zijn op het gebied van bestuur en ondersteuning:

Omschrijving	2018	2019
Formatie per 1.000 inwoners	5,30 fte	5,23 fte
Bezetting per 1.000 inwoners	4,72 fte	4,97 fte
Apparaatskosten in euro per inwoner	€ 348	€ 350
Externe inhuur als % van totale loonsom	2,5%	2,7%
Overhead als % van de totale lasten	15,3%	11,2%

N.B.: deze kengetallen zijn op basis van een eigen berekening

Achtergrondinformatie

- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Overhead

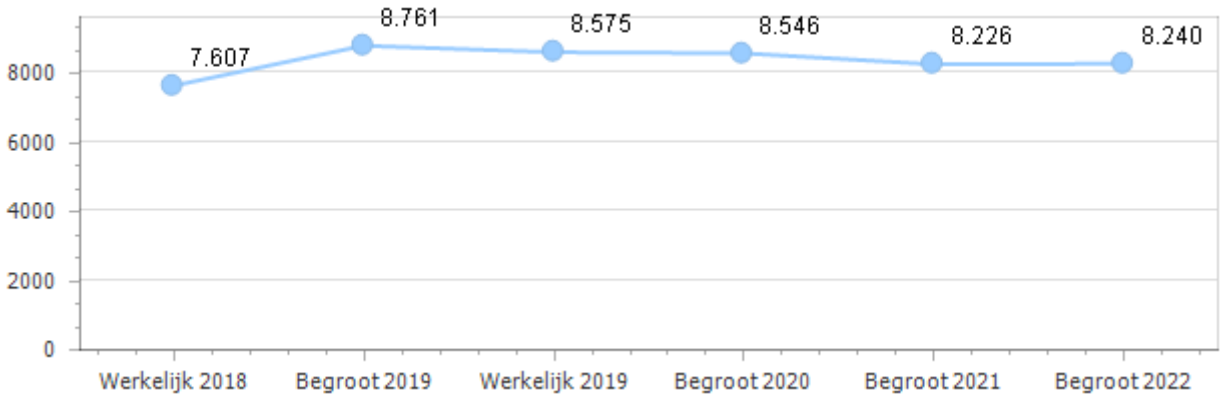
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	8.605	**9.452**	**9.356**	**95**	9.503	9.169	9.184
Baten	-998	**-691**	**-781**	**91**	-957	-943	-943
Saldo taakveld	7.607	**8.761**	**8.575**	**186**	8.546	8.226	8.240

Toelichting verschillen

Taakveld Overhead	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
ICT (I&A plan 2017-2021) De twee belangrijkste oorzaken van dit nadeel zijn: 1. De exploitatiekosten van ICT, onder andere onderhouds- en licentiekosten zijn per saldo € 80.000 hoger; 2. De gemaakte kosten voor de ODR zijn in 2019 € 141.000 hoger om de ICT-voorzieningen te verbeteren. Deze extra kosten komen de komende jaren terug in een de hogere jaarlijkse bijdrage van de ODR. Het restant wordt veroorzaakt door overige kleine afwijkingen (per saldo een voordeel € 11.000) die niet nader worden toegelicht. Het saldo van de reserve I&A-plan 2017-2021 is per 31-12-2019 € 196.000. In 2020 komt er een nieuw I&A-plan. De meerjarige toereikendheid van deze reserve wordt in dit plan meegenomen. Het nadelig saldo van € 210.000 wordt op taakveld 010 "Mutaties reserves" conform raadsbesluit Z17-47091 onttrokken aan de reserve I&A-plan. Per saldo is het budgettair neutraal.	-210	Nadeel
Overige kleine afwijkingen	24	Voordeel
Salariskosten/inhuur personeel ten laste van de vacatureruimte Het voordeel van € 327.000 is het saldo van de salariskosten en inhuur ten laste van de vacatureruimte. 2019 is het eerste jaar na de reorganisatie. In het begin waren er nog veel vacatures die in de loop van het jaar zijn opgevuld. Deze financiële ruimte is niet volledig ingezet voor inhuur van derden. Het bedrag van € 327.000 is 2,7% van de totale salariskosten (€ 12.000.000).	327	Voordeel
Vorming en opleiding Een groot gedeelte van het opleidingsbudget is in 2019 ingezet voor organisatiebrede opleidingen, inclusief het opleidingstraject voor de nieuwe teammanagers. Daarom is bij het vaststellen van de jaarrekening 2018 € 78.000 via resultaatbestemming overgeheveld van 2018 naar 2019. Hiermee konden alle individuele opleidingsverzoeken gerealiseerd worden. We constateren echter dat de door werkdruk minder opleidingen zijn aangevraagd dan verwacht.	45	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**186**	**Voordeel**

Saldo taakveld Overhead (x € 1.000,-)

Taakveld Belastingen overig

Portefeuillehouder: P.A.J.M van den Hurk

Prestaties

Prestatie
We zetten in 2019 de prestaties binnen het huidige beleid voort.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
We hebben in 2019 alle overige belastingen eind februari verstuurd en in 2019 geïnd. De aanslag voor Precario hebben we in juni verstuurd en in 2019 geïnd.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Vanaf 2022 mogen we geen Precario belasting meer heffen op kabels in gemeente gronden. Hier is in de meerjarenbegroting al rekening mee gehouden.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Belastingen overig

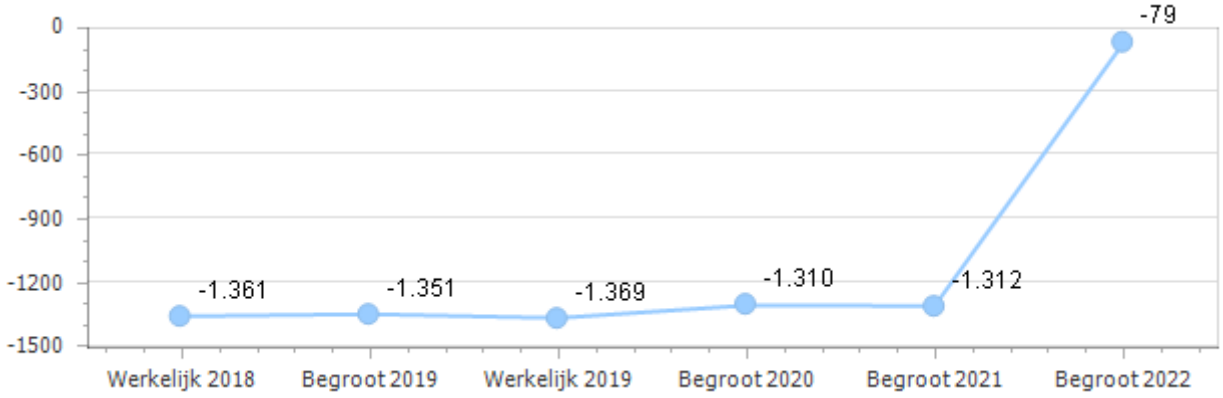
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	60	**70**	**70**	**1**	127	125	125
Baten	-1.421	**-1.421**	**-1.439**	**18**	-1.437	-1.437	-204
Saldo taakveld	-1.361	**-1.351**	**-1.369**	**18**	-1.310	-1.312	-79

Toelichting verschillen

Taakveld Belastingen overig	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Overige kleine afwijkingen	4	Voordeel
Precariobelasting De opbrengst van de precariobelasting is iets hoger. Deze meeropbrengst wordt veroorzaakt door toename van het aantal meters kabels in grond van onze gemeente. Deze zijn bijvoorbeeld aangelegd bij nieuwbouw.	14	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**18**	**Voordeel**

Saldo taakveld Belastingen overig (x € 1.000,-)

Taakveld OZB Woningen

Portefeuillehouder: P.A.J.M van den Hurk

Prestaties

Prestatie
We zetten in 2019 de prestaties binnen het huidige beleid voort.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
We hebben in 2019 de aanslagen OZB woningen eind februari 2019 verstuurd en in 2019 geïnd.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Gelet op de media aandacht m.b.t. de stijging van de WOZ-waarde en de stijging van het OZB tarief is te verwachten dat het aantal bezwaren toeneemt.

Voor de afhandeling van het stijgende aantal bezwaarschriften is extra capaciteit (menskracht) en geld nodig.

Kengetallen en indicatoren
Vorig jaar hebben we 225 formele bezwaren gehad. Verwacht wordt dat het aantal met 10% toeneemt.

Het Rijk verplicht de gemeente beleidsindicatoren in de begroting op te nemen. Deze is:

Gemiddelde WOZ-waarde van woningen
- Landelijk: € 248.000 in 2019
- Buren: € 301.000 in 2019

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld OZB Woningen

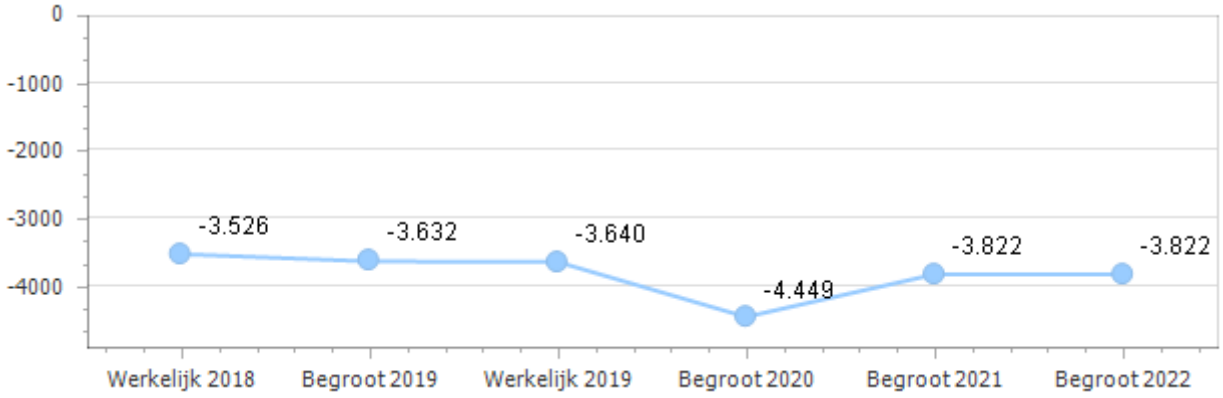
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	343	**389**	**415**	**-26**	337	337	337
Baten	-3.868	**-4.021**	**-4.054**	**33**	-4.786	-4.159	-4.159
Saldo taakveld	-3.526	**-3.632**	**-3.640**	**7**	-4.449	-3.822	-3.822

Toelichting verschillen

Taakveld OZB Woningen	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
Diverse kleine afwijkingen	7	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**7**	**Voordeel**

Saldo taakveld OZB Woningen (x € 1.000,-)

Taakveld OZB niet-woningen

Portefeuillehouder: P.A.J.M van den Hurk

Prestaties

Prestatie
We zetten in 2019 de prestaties binnen het huidige beleid voort.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
We hebben in 2019 de aanslagen OZB niet-woningen eind februari 2019 verstuurd en in 2019 geïnd.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Er zijn geen risico's of belangrijke ontwikkelingen te melden.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld OZB niet-woningen

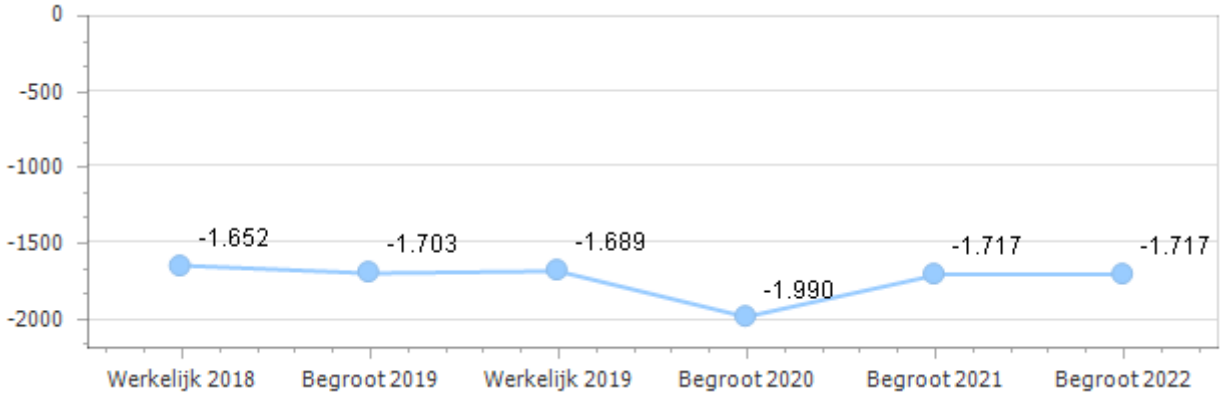
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	47	**50**	**50**	**0**	33	33	33
Baten	-1.699	**-1.754**	**-1.739**	**-14**	-2.023	-1.750	-1.750
Saldo taakveld	-1.652	**-1.703**	**-1.689**	**-14**	-1.990	-1.717	-1.717

Toelichting verschillen

Taakveld OZB niet-woningen	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
OZB bedrijven. De opbrengst van de OZB-bedrijven is lager doordat op basis van jurisprudentie de OZB-opbrengst van de campings wordt verantwoord bij de woningen. Hier is de opbrengst wat lager, bij de OZB woningen is de opbrengst iets hoger.	-14	Nadeel
Totaal verschillen taakveld	**-14**	**Nadeel**

Saldo taakveld OZB niet-woningen (x € 1.000,-)

Taakveld Bestuur

Portefeuillehouder: J.P. Neven

Prestaties

Prestatie
De regiegroep besturingsfilosofie gaat verder met het voorbereiden van het herijken van taken, rollen en de werkwijze van organisatie, college en gemeenteraad. Dit geldt ook voor de samenwerkingsvormen.

Toelichting:
Het gaat over de volgende thema's:

Thema 1. Omgang gemeenteraad, college en organisatie
We gaan het bestuurlijke proces monitoren en evalueren aan de hand van Burense ervaringen. De focus is hierbij niet alleen gericht op de structuren, maar ook op de bestuurscultuur. Deze zaken houden we tegen het licht en waar mogelijk verbeteren we ze.

Thema 2. Participatie
De raad bepaalt zijn rol bij participatie en geeft hieraan uitvoering.

Thema 3. Samenwerkingsvormen
De raad heeft in 2019 een duidelijk beeld op alle samenwerkingsvormen, bepaalt de ambities en is in staat hierop te sturen. Voor alle belangrijke onderwerpen brengen we duidelijk in beeld voor welke realisatie van opgaven we afhankelijk zijn van andere partijen en wat de gemeente zelfstandig kan. Dit leggen we vast in een sturingskader van de raad.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
De regiegroep besturingsproces is in de loop van 2019 gewijzigd in de zogenaamde veranderagenda.

Thema 1: Omgang gemeenteraad, college en organisatie.
Eind maart 2019 zijn de fractievoorzitters en de collegeleden met elkaar in gesprek gegaan over de bestuurlijke planning. U heeft behoefte aan een meer overzichtelijke planning, meer grip en meer sturingsmogelijkheden. De fractievoorzitters hebben er voor gekozen om twee planningen op te zetten: een korte termijn planning die zes maanden vooruit kijkt en een strategische agenda voor de hele bestuursperiode. De lange termijn planning, ook wel de strategische raadsagenda genoemd, omvat de zes strategische opgaven. Met de nieuwe structuur is ingestemd.
Voor het zomerreces heeft u in de veranderagenda een discussie gevoerd over een eigentijds vergadermodel. Dit heeft geleid tot een aantal beperkte wijzigingen van het huidige model. Deze zijn na het zomerreces ingevoerd.
Eind 2019 is door u, samen met ons college, gemeentesecretaris en griffier in de vorm van een tweedaagse bijeenkomst geïnvesteerd in de onderlinge samenwerking en verhoudingen, en de taakopvatting en rollen.

Thema 2: Participatie. Dit thema is in 2019 niet opgepakt. De bestuurlijke situatie hebben tot vertraging geleid.

Thema 3: Samenwerkingsvormen. Sterk in de regio is een van de strategische opgaven. In 2019 is een eerste BOT-sessie met u gehouden over dit onderwerp. In deze BOT-sessie is input over de kaders van deze strategische opgave opgehaald.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Deze besturingsfilosofie geeft aan op welke wijze de gemeente Buren wil besturen en hoe de gemeentelijke organisatie daarbij ondersteunt. Het gaat om besturing, aansturing en samenwerking. De gemeenteraad heeft de ambitie om te ontwikkelen richting een eigentijdse manier van besturen. De te maken bestuurlijk-politieke keuzes zijn bepalend voor de verdere uitwerking en de

bestuurskracht van de gemeente. Het risico is dat het gebrek aan keuzes kan leiden tot een niet optimale bestuurskracht. Dus in hoeverre de gemeente in staat is om belangrijke maatschappelijke opgaven aan te pakken.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Bestuur

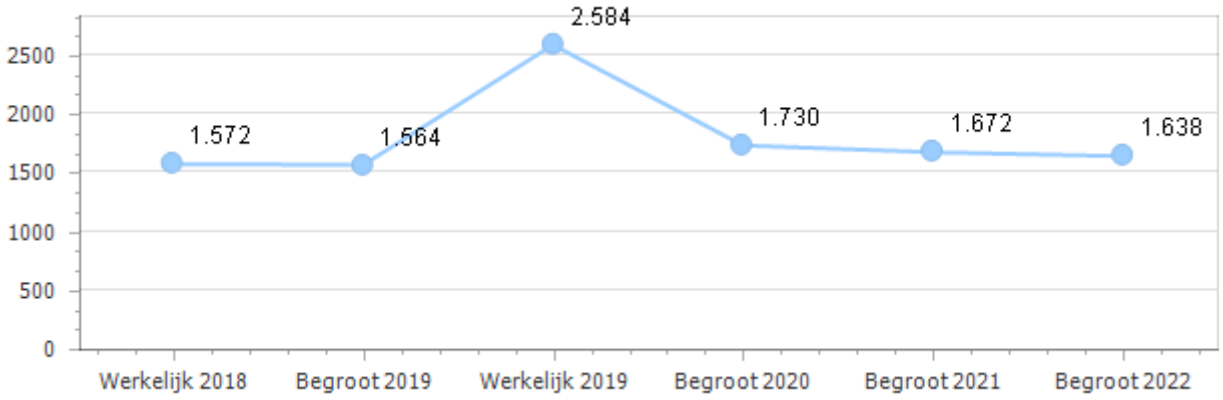
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1.766	**1.704**	**2.721**	**-1.017**	1.830	1.771	1.737
Baten	-194	**-140**	**-137**	**-2**	-99	-99	-99
Saldo taakveld	1.572	**1.564**	**2.584**	**-1.020**	1.730	1.672	1.638

Toelichting verschillen

Taakveld Bestuur	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Opleiding/cursus/congres In 2019 hebben wij meer geld besteed aan communicatietrainingen voor de wethouders, daarnaast hebben wij een regioconferentie georganiseerd. Deze extra incidentele lasten waren niet begroot.	-13	Nadeel
Overige kleine afwijkingen	-5	Nadeel
Pensioenen wethouders Jaarlijks wordt aan het eind van het jaar een berekening gemaakt van het bedrag dat in de voorziening pensioenen wethouders moet zitten. Dit bedrag moet toereikend zijn om in de toekomst de pensioenen van de wethouders te kunnen betalen. Uit deze berekening blijkt dat er in 2019 een behoorlijke extra storting nodig is. Deze extra storting wordt veroorzaakt door de volgende 3 oorzaken: 1. Aanpassing van de rekenrente, waardoor de pensioenpot minder snel groeit. Dit is de hoofdoorzaak van de extra storting; 2. Toepassing van een nieuwe sterftetabel, waaruit blijkt dat we wat ouder worden; 3. Wijzigen van de AOW-leeftijden bij de meeste wethouders. Vorig jaar heeft de overheid de AOW-leeftijd aangepast. Dit betekent in sommige gevallen dat mensen eerder met AOW kunnen. Dit houdt dan wel in, dat hun pensioen ook eerder ingaat.	-494	Nadeel
Wachtgeldverplichting wethouders In 2019 is het college gevallen. De vertrokken wethouders hebben recht op wachtgeld. Volgens onze voorschriften (BBV) zijn we verplicht om in 2019 al een voorziening te vormen voor het totaalbedrag van de verplichting. Dus ook voor de lasten in 2020 en later. De totale verplichting van € 508.000 is in 2019 gestort in een voorziening.	-508	Nadeel
Totaal verschillen taakveld	**-1.020**	**Nadeel**

Saldo taakveld Bestuur (x € 1.000,-)

Taakveld Treasury

Portefeuillehouder: P.A.J.M van den Hurk

Prestaties

Prestatie
We betalen jaarlijks, gedurende de periode van deze meerjarenbegroting, de aflossingstermijn op onze langlopende schulden.

Toelichting:
Gedurende de periode van deze meerjarenbegroting betalen we jaarlijks de aflossingstermijn op onze langlopende schulden. De tijdelijke financieringsbehoefte blijft naar verwachting in 2019 binnen de mogelijkheden van onze kasgeldlimiet.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
In 2019 hebben we geen nieuwe langlopende leningen aangetrokken en voldaan aan onze aflossingsverplichtingen. Daarnaast is de tijdelijke financieringsbehoefte binnen de ruimte van onze kasgeldlimiet gebleven.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
De rente is op dit moment erg laag. Een stijging van de rente heeft effect op onze kosten.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

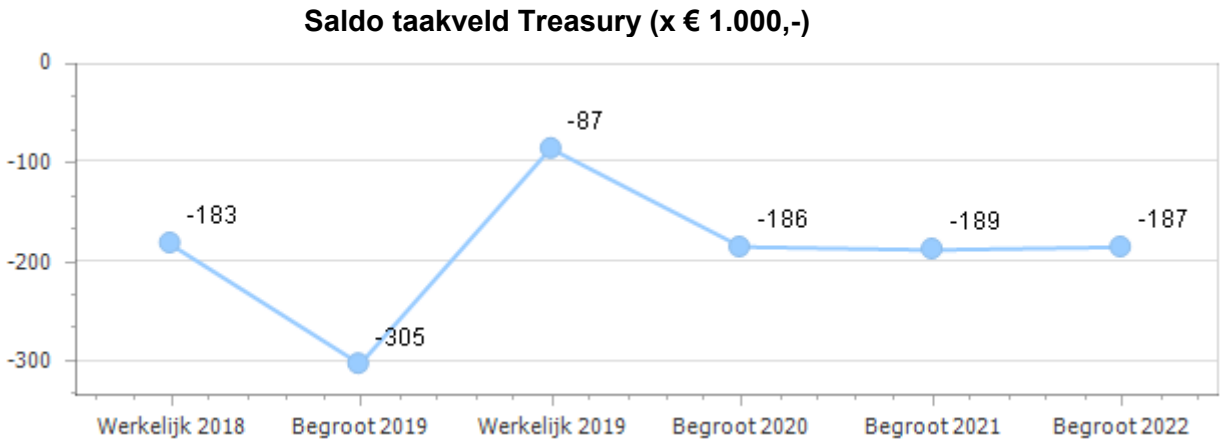
De lasten / baten van taakveld Treasury

Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	-26	**-197**	**19**	**-216**	-84	-92	-93
Baten	-158	**-108**	**-106**	**-1**	-102	-97	-93
Saldo taakveld	-183	**-305**	**-87**	**-218**	-186	-189	-187

Toelichting verschillen

Taakveld Treasury	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
Overige kleine afwijkingen	-1	Nadeel
Rente investeringen Op dit taakveld worden alle rentekosten verantwoord. Daarna worden de rentekosten doorberekend naar de andere taakvelden. In de begroting 2019 zijn we uitgegaan van een renteomslagpercentage van 0,5%. Bij de jaarrekening wordt dit percentage opnieuw berekend. We komen nu op basis van de werkelijke rentekosten uit op een afgerond percentage van 0%. Voor de berekening verwijzen wij naar de paragraaf financiering. Dit betekent dat we vanaf taakveld Treasury veel minder rentekosten doorberekenen. Dat is op dit taakveld een nadeel, maar dit nadeel komt als voordeel terug op alle andere taakvelden.	-217	Nadeel
Totaal verschillen taakveld	**-218**	**Nadeel**

Taakveld Overige baten en lasten

Portefeuillehouder: P.A.J.M van den Hurk

Prestaties

Prestatie
We leggen een besluit voor aan de gemeenteraad als we een beroep doen op het IBP-budget.

Toelichting:
De gereserveerde gelden van het Interbestuurlijk Programma staan in dit taakveld. De komende jaren krijgt het IBP meer vorm. Als we in 2019 een beroep doen op dit budget leggen we een besluit voor aan de gemeenteraad.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
De gereserveerde gelden voor het Interbestuurlijk Programma zijn ingezet om het tekort in de meerjarenbegroting 2020-2023 te dekken. Zowel de taken als het budget van dit taakveld is hiermee komen te vervallen. Mochten er opgaven komen dan zullen wij deze aan u voorleggen.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Er is een risico dat de opgaven die we voor het IBP moeten doen niet in relatie staan tot het beschikbaar gestelde budget en dat we geld tekort komen.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Overige baten en lasten

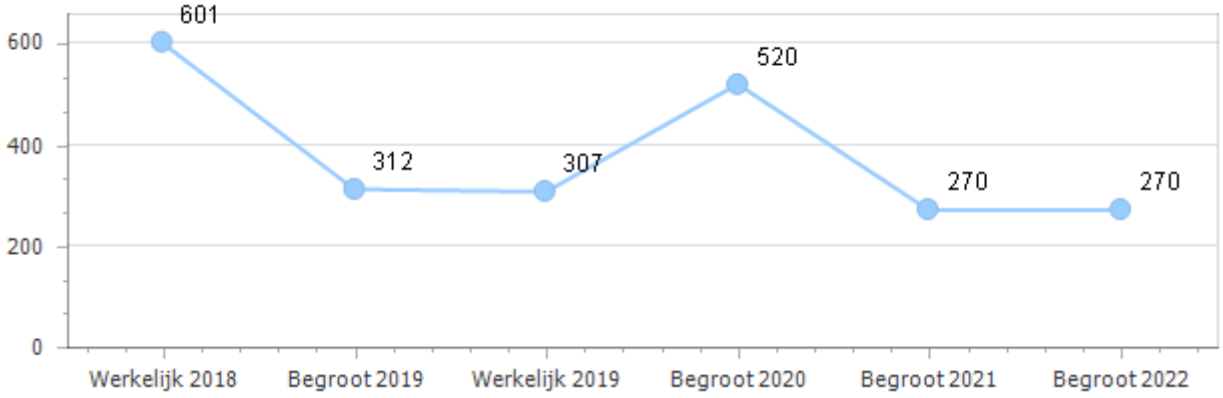
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	615	**324**	**322**	**2**	520	270	270
Baten	-14	**-12**	**-15**	**3**	0	0	0
Saldo taakveld	601	**312**	**307**	**5**	520	270	270

Toelichting verschillen

Taakveld Overige baten en lasten	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Inhuur derden / vervanging personeel Voor inhuur personeel van derden is een raming opgenomen in de begroting van € 312.000. Gedurende het jaar wordt dit budget ingezet bij de verschillende teams. Per saldo hebben we in 2019 € 2.000 over.	2	Voordeel
Overige kleine afwijkingen	3	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**5**	**Voordeel**

Saldo taakveld Overige baten en lasten (x € 1.000,-)

Taakveld Mutaties reserves

Portefeuillehouder: P.A.J.M van den Hurk

Prestaties

Prestatie
We zetten in 2019 de prestaties binnen het huidige beleid voort.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Op het taakveld mutaties reserves zijn alle onttrekkingen en stortingen in beeld gebracht. De mutaties met de reserves zijn volgens uw raadsbesluiten verwerkt.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Er zijn geen risico's en belangrijke ontwikkelingen te melden.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Mutaties reserves

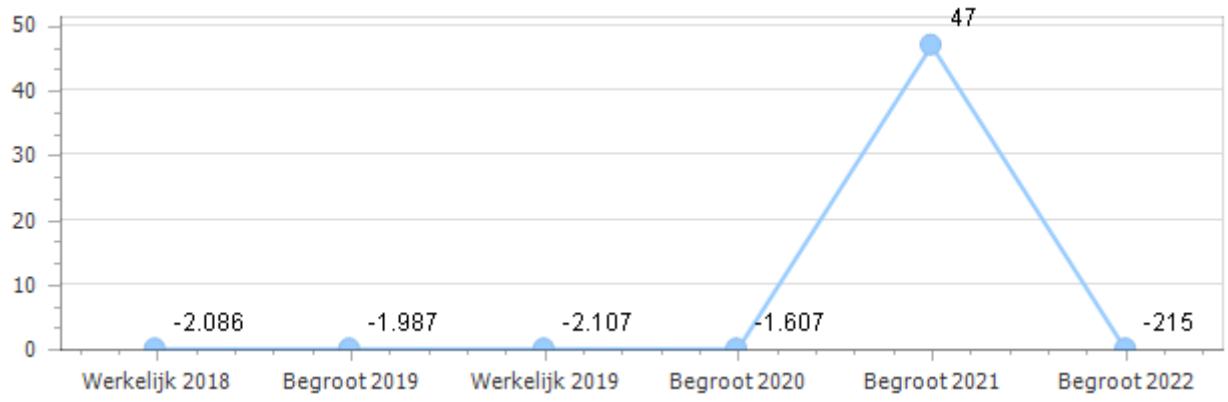
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	2.748	**4.849**	**4.928**	**-78**	2.524	480	20
Baten	-4.834	**-6.836**	**-7.034**	**198**	-4.130	-433	-235
Saldo taakveld	-2.086	**-1.987**	**-2.107**	**120**	-1.607	47	-215

Toelichting verschillen

Taakveld Mutaties reserves	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
Bijdragen ruimtelijke ordening Op taakveld Ruimtelijke ordening hebben we van particuliere eigenaren een bijdrage ontvangen, te weten: - Stichting Thuis € 18.750 (Kersentuin) - Stichting Thuis € 40.500 (De Voorstraat) - Schaik € 18.933 (exploitatiebijdrage). N.B.: Deze ontvangen bijdragen reserveren we op dit taakveld in de reserve Omgevingsgerichte uitgaven. De inkomsten staan op een ander taakveld. Per saldo is het budgettair neutraal.	-78	Nadeel
Herinrichting Onderdreef Buren In 2018 stelde u € 355.000 beschikbaar voor herinrichting van de Onderdreef. De afschrijvingslasten onttrekken we uit de reserve Onderdreef Buren. Tot op heden is € 120.000 uitgegeven. Dit heeft tot gevolg dat de afschrijvingslasten lager zijn. Omdat we deze lasten onttrekken uit een reserve, passen we de onttrekking aan op basis van de werkelijke afschrijvingslasten. N.B.: Het nadeel op dit taakveld valt weg tegen het voordeel op taakveld Verkeer en vervoer. Per saldo is het budgettair neutraal.	-12	Nadeel
Hogere onttrekking uit de bestemmingsreserve I&A-plan 2017-2021: Bij het raadsbesluit Z17-47091 is besloten tot het instellen van een bestemmingsreserve I&A-beleidsplan 2017-2021 en de jaarlijkse overschotten/tekorten te verrekenen met deze reserve. Dit jaar was er bij het onderdeel ICT een nadelig saldo van afgerond € 210.000. Dit bedrag is op dit taakveld onttrokken aan de reserve I&A-plan. N.B.: Bij het taakveld Overhead is het nadeel toegelicht bij het onderdeel ICT. Per saldo is het budgettair neutraal.	210	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**120**	**Voordeel**

Saldo taakveld Mutaties reserves (x € 1.000,-)

Taakveld Resultaat van de rekening baten en lasten

Portefeuillehouder: P.A.J.M van den Hurk

Prestaties

Prestatie
We zetten in 2019 de prestaties binnen het huidige beleid voort.

Toelichting:
Er is geen nadere toelichting.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Op dit taakveld is gedurende jaar het verwachte saldo van de begroting bijgehouden. Gedurende het jaar bent u geïnformeerd over de ontwikkeling van het begrotingssaldo.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Er zijn geen risico's en belangrijke ontwikkelingen te melden.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld Resultaat v.d. rekening baten en lasten

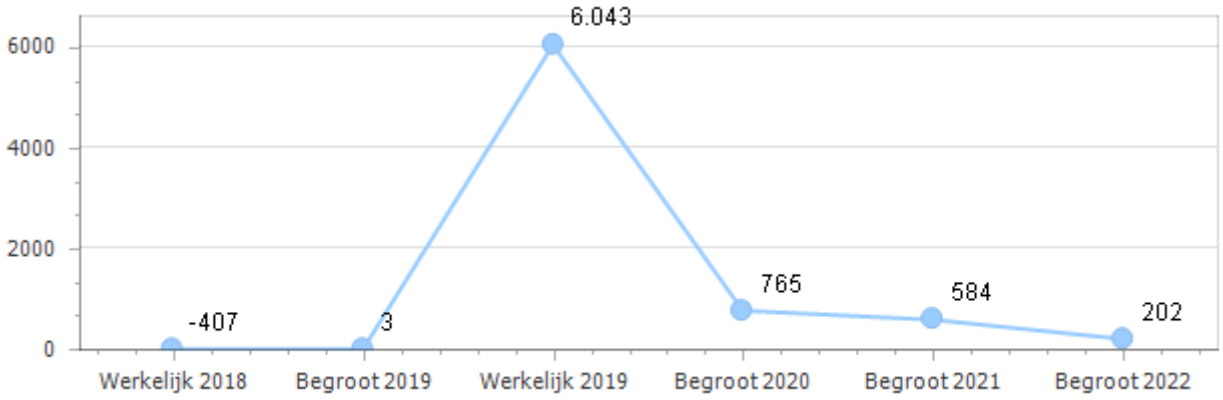
Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	0	**3**	**6.043**	**-6.040**	765	584	202
Baten	-407	**0**	**0**	**0**	0	0	0
Saldo taakveld	-407	**3**	**6.043**	**-6.040**	765	584	202

Toelichting verschillen

Taakveld Resultaat v.d. rekening baten en lasten	Bedrag (x € 1.000)	Voordeel/ Nadeel
Het batige saldo van de jaarrekening 2019 is afgerond € 6.043.000. Er werd een nadelig saldo van € 3.000 verwacht. Daardoor ontstaat een voordeliger resultaat van € 6.040.000. Het batige saldo wordt hier als een uitgave opgenomen om de exploitatie 2019 precies op € 0 te laten lopen. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen we naar de verschillenanalyse bij de taakvelden.	6.040	Voordeel
Totaal verschillen taakveld	**6.040**	**Voordeel**

Saldo taakveld Resultaat v.d. rekening baten en lasten (x € 1.000,-)

Taakveld Vennootschapsbelasting (VPB)

Portefeuillehouder: P.A.J.M van den Hurk

Prestaties

Prestatie
We zetten in 2019 de prestaties binnen het huidige beleid voort.

Toelichting:
Voor een inhoudelijke toelichting op de prestaties verwijzen wij u naar de basisinformatie in de link bij de achtergrondinformatie.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
In 2019 is samen met onze de juridische adviseur het aangifte-dossier 2017 opgesteld. Naar aanleiding hiervan is over 2017 een nihil-aangifte ingediend bij de belastingdienst. In de tweede helft van 2019 zijn we gestart met het opstellen van aangifte-dossier VPB 2018. Deze aangifte ronden we af in de eerste helft van 2020.
In de 2tweede helft van 2020 willen we ook de aangifte over 2019 afhandelen. We informeren u in de loop van 2020 over de eventuele financiële gevolgen.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen
Als de grondexploitaties winstgevend worden, moeten we vennootschapsbelasting gaan betalen. Doordat we alle kavels op het bedrijventerrein Doejenburg II mogen gaan verkopen, ontstaat er een heel ander financieel beeld dan de afgelopen jaren. Maar volgens de laatste berekeningen maken we ook fiscaal gezien geen winst op dit complex. In de meerjarenbegroting 2020-2023 is geen budget opgenomen voor het betalen van deze belasting.

Kengetallen en indicatoren
Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie
- Klik hier voor meer cijfers over dit taakveld (bron: http://www.waarstaatjegemeente.nl/)
- U vindt hier wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van taakveld

Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Verschil 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	0	**0**	**0**	**0**	0	0	0
Baten	0	**0**	**0**	**0**	0	0	0
Saldo taakveld	0	**0**	**0**	**0**	0	0	0

Toelichting verschillen

Taakveld	**Vennootschapsbelasting (VpB)**	**Bedrag (x € 1.000)**	**Voordeel/ Nadeel**
Vennootschapsbelasting In de begroting 2019 is geen raming opgenomen voor een aanslag vennootschapsbelasting. Op basis van de laatste berekeningen door onze belastingadviseur verwachten we over 2019 geen aanslag voor de vennootschapsbelasting. De verwachting is dat we in 2020 over 2019 een nihil-aangifte doen.		0	Voordeel
Totaal verschillen taakveld			**Voordeel**

Saldo taakveld (x € 1.000,-)

Paragrafen

Wat is een paragraaf?
Naast de programma's zijn gemeenten verplicht om 7 programma-overstijgende paragrafen in de begroting op te nemen (BBV-verplichting). De informatie over deze onderwerpen is vaak versnipperd in de begroting en jaarrekening opgenomen. De paragrafen zijn eigenlijk dwarsdoorsnedes van de verschillende programma's en taakvelden.

De onderwerpen van de paragrafen zijn belangrijk voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. De paragrafen zijn om verschillende redenen opgenomen:

- Het onderwerp heeft een grote financiële impact.
- Het onderwerp heeft een grote politieke betekenis.
- Het onderwerp is van belang voor de uitvoering van de programma's.

De 7 verplichte paragrafen gaan over:

- lokale heffingen
- weerstandsvermogen en risicobeheersing
- onderhoud kapitaalgoederen
- financiering
- bedrijfsvoering
- verbonden partijen
- grondbeleid

De gemeenteraad kan ervoor kiezen extra paragrafen toe te voegen wanneer een onderwerp om extra aandacht vraagt. Bijvoorbeeld bij grote projecten of subsidies. Wij hebben ervoor gekozen om het InterBestuurlijk Programma (IBP) als extra paragraaf op te nemen.

Lokale Heffingen

Inleiding
In deze paragraaf geven we inzicht in de ontwikkeling van onroerende zaakbelasting (OZB), riool- en afvalstoffenheffing, precario-, honden- en toeristenbelasting en leges. Ook geven we inzicht in de opbouw van de kostendekkende tarieven.

Het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) schrijft vanaf 2017 voor dat de paragraaf lokale heffingen informatie bevat over de opbouw van de verschillende tarieven. In de alinea Leges en kostentoerekening vindt u hierover meer informatie, met name over de toerekening van de overhead. De werkwijze die de raad hierin prefereert, nemen we op in de financiële verordening.

Ontwikkelingen
Het tarief van de precariobelasting mag vanaf 2016 niet verder worden verhoogd. Bij de andere belastingen en leges is geen sprake van ontwikkelingen.

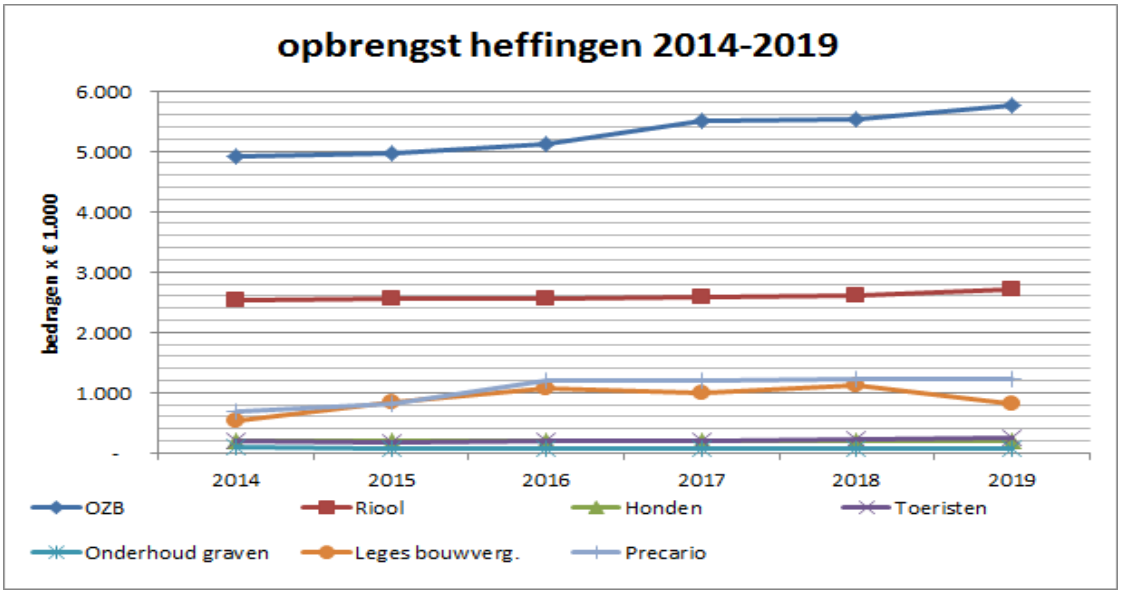
Risico's
Bij het opstellen van de begroting 2019 was het belangrijkste risico binnen de lokale heffingen het op termijn afschaffen van de precariobelasting. Vanaf 2022 mag er niet meer geheven worden op kabels en leidingen. Het Rijk geeft geen alternatief dus we moesten zelf op zoek naar alternatieve dekking. Bij de kadernota 2019 is deze alternatieve dekking gevonden.

Uitleg gemeentelijke belastingen en rechten
Volgens de Gemeentewet kan de gemeente belastingen en rechten heffen. Er bestaat een verschil tussen belastingen en rechten. Bij een belasting mag de gemeente het tarief en de opbrengst zelf bepalen. De onroerende zaakbelasting (OZB) is in Buren de belangrijkste lokale belasting. Daarnaast heeft Buren toeristenbelasting, hondenbelasting, rioolheffing en (via AVRI) de afvalstoffenheffing.

De gemeente heft ook precariobelasting op kabels en leidingen die in gemeentegrond liggen. Deze belasting wordt door de netbeheerder betaald. Burgers krijgen hier geen aanslag voor van de gemeente.

Bij de zogenaamde rechten is de gemeente niet helemaal vrij in het bepalen van het tarief. Het tarief van een recht mag maximaal kostendekkend zijn. Tegenover de betaling van rechten staan rechtstreekse diensten. Er mag dus niet bewust winst op worden gemaakt. De kostendekking wordt beoordeeld op basis van de begrote inkomsten en uitgaven. Wij kennen begrafenisrechten en de leges voor bijvoorbeeld paspoorten, rijbewijzen en vergunningen.

Inkomsten belastingen en rechten
Grafisch ziet de opbrengst van de belastingen en rechten over de periode 2014-2019 er als volgt uit:

Tarievenbeleid

Wij hanteren in onze gemeente het uitgangspunt dat de belastingdruk zo laag mogelijk moet zijn. Op het moment dat er extra geld nodig is, verhogen we niet automatisch de belastingen. We proberen eerst op de uitgaven te korten. Per onderdeel ziet het beleid er als volgt uit:

OZB-opbrengst
De OZB-opbrengst in 2019 is € 26.000,- hoger dan geraamd. De oorzaak is moeilijk aan te wijzen, maar het is een combinatie van toename van het bouwvolume en het aantal bezwaarschriften tegen de WOZ-waarde.

Toeristenbelasting
Het tarief van 2019 is vrijwel gelijk gebleven aan dat van 2018. Het tarief bedraagt € 1,24 per persoon, per overnachting.

Hondenbelasting
De tariefopbouw van de hondenbelasting is eenvoudig. De hondenbezitter betaalt een vast bedrag per hond, per jaar. Voor een kennel wordt de enige uitzondering gemaakt. Degene die een beroep doet op een kennelregistratie wordt voor een vast bedrag aangeslagen, onafhankelijk van het aantal honden dat aanwezig is. Bij het opstellen van de Kadernota 2019 is als uitgangspunt genomen, dat het tarief ten opzichte van 2018 niet stijgt. Het tarief voor 2019 komt daarmee op € 64,65 per hond en voor een kennel € 353,95.

Precariobelasting
Het tarief voor precariobelasting op kabels en leidingen is een bedrag per strekkende meter kabel of leiding. Het tarief voor 2019 is gelijk gebleven ten opzichte van 2018. Het tarief bedraagt € 5,-. Wettelijk gezien mag er precariobelasting worden opgelegd voor kabels en leidingen van gas, water en elektriciteit. Contractueel is echter vastgesteld dat er geen belasting op water en elektriciteit mag worden opgelegd. Dit is de reden dat de gemeente Buren alleen precariobelasting oplegt voor gasleidingen. Deze belasting vervalt op 1 januari 2022. Dit is korter dan het eerdere wetsvoorstel waarin werd gesproken over een termijn van 10 jaar. Wettelijk is bepaald dat er geen precariobelasting mag worden geheven voor leidingen van telecommunicatie. Deze categorie kunnen we dus ook niet aanslaan, omdat deze is vrijgesteld.

Rioolheffing
Het tarief van de rioolheffing komt voort uit de dekking van het gemeentelijk rioleringsplan. Het tarief is aangepast zoals beschreven in het Gemeentelijk Rioleringsplan 2009. De tariefdifferentiatie tussen woningen (1 x tarief) en niet-woningen (2 x tarief) blijft hier van toepassing. Voor 2019 gelden tarieven van
€ 225,- en € 450,- voor een woning, respectievelijk een niet-woning.

Onderhoudsrecht graven
In het vastgestelde Beleidsplan gemeentelijke begraafplaatsen is vastgelegd dat het beheer van begraafplaatsen kostendekkend moet zijn. In 2019 zijn de tarieven veranderd.
Het tarief voor een persoon ouder dan 12 is € 128,15.
Het tarief voor een kind van 1 tot en met 12 jaar is € 64,26.
Het tarief voor kinderen onder 1 jaar is € 32,15.
Het tarief voor een urnengraf of urnen nis is € 68,26.
Door een verplichte afkoopsom bij nieuwe uitgegeven graven loopt de opbrengst van het jaarlijks onderhoudsrecht terug.

Tabel: Ontwikkeling tarieven en inkomsten

	2017 (realisatie)	2018 (realisatie)	2019 (realisatie)	% stijging / daling 2019 t.o.v. 2018
Tarief OZB-woningen (%)	0,1320	0,1313	0,1280	- 2,6
Totaal WOZ-waarde van woningen x 1.000	2.852.515	2.925.753	3.156.562	
Inkomsten OZB-woningen (€) x 1.000	**3.794**	**3.841**	**4.031**	
Tarief OZB niet-woningen eigendom (%)	0,2460	0,2385	0,2333	-2,2
Tarief OZB niet-woningen gebruik (%)	0,1926	0,1832	0,1755	-4,4
Totaal WOZ-waarde niet-woningen x 1.000	441.568	438.385	484.851	
Inkomsten OZB niet-woningen (€) x 1.000	**1.742**	**1.699**	**1.738**	
Tarief toeristenbelasting (€)	1,22	1,23	1,24	+0,8
Aantal losse overnachtingen	52.500	76.500	76.608	
Aantal vaste standplaatsen (niet in gebruik door inwoners van Buren)	1.200	720	1.154	
Inkomsten toeristenbelasting (€) x 1.000	**209**	**206**	**225**	
Tarief hondenbelasting (per hond)	63,75	64,65	64,65	0,0
Tarief hondenbelasting (kennel)	349,05	353,95	353,95	0,0
Aantal geregistreerde honden	ca. 3.100	ca. 3.000	ca. 3.000	
Aantal geregistreerde kennels	12	12	12	
Inkomsten hondenbelasting (€) x 1.000	**202**	**201**	**205**	
Tarief precariobelasting (€)	5,00	5,00	5,00	0,0
Aantal strekkende meter kabels/leidingen	239.500	243.748	246.671	
Inkomsten precariobelasting (€) x 1.000	**1.197**	**1.220**	**1.233**	
Tarief rioolheffing woningen (€)	217,00	217,00	225,00	0,0
Tarief rioolheffing niet-woningen (€)	434,00	434,00	450,00	
Aantal woningen met rioolaansluiting	10.200	10.338	10.429	
Aantal niet-woningen met rioolaansluiting	800	827	824	
Inkomsten rioolheffing (€) x 1.000	**2.573**	**2.602**	**2.717**	
Tarief onderhoudsrecht graven (€)	123,00	125,50	128,51 64,26 32,15 64,26	In 2019 meerdere tarieven.
Aantal graven met jaarlijks onderhoudsrecht	691	589	518	
Inkomsten onderhoudsrecht graven (€) x 1.000	**86**	**74**	**71**	
Totaal inkomsten Belastingen en rechten (€) x 1.000	**9.776**	**9.865**	**10.220**	

Afvalstoffenheffing
De gemeenschappelijke Regeling Avri is verantwoordelijk voor de afvalstoffenheffing van onze gemeente. De gemeenschappelijke regeling Belasting Samenwerking Rivierenland (BSR) verzorgt voor GR Avri de belastingaanslagen en de inning daarvan. Uitgangspunt is dat de tarieven afvalstoffenheffing kostendekkend zijn. Dit komt overeen met het wettelijk uitgangspunt dat de gemiddelde tarieven voor de dienstverlening op begrotingsbasis niet meer dan 100% kostendekkend mogen zijn.
De afvalstoffenheffing is bedoeld om het inzamelen van huishoudelijk afval te bekostigen. De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen, het vaststellen van de tarieven en het innen van de heffing (via BSR) wordt geheel uitgevoerd op regionaal niveau door Afvalverwijdering Rivierenland (Avri). We heffen afvalstoffenheffing van inwoners die feitelijk gebruik maken van een perceel ten aanzien waarvan als gevolg van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt. We heffen de heffing per perceel. Het tarief bestaat uit een vast deel en een variabel deel.

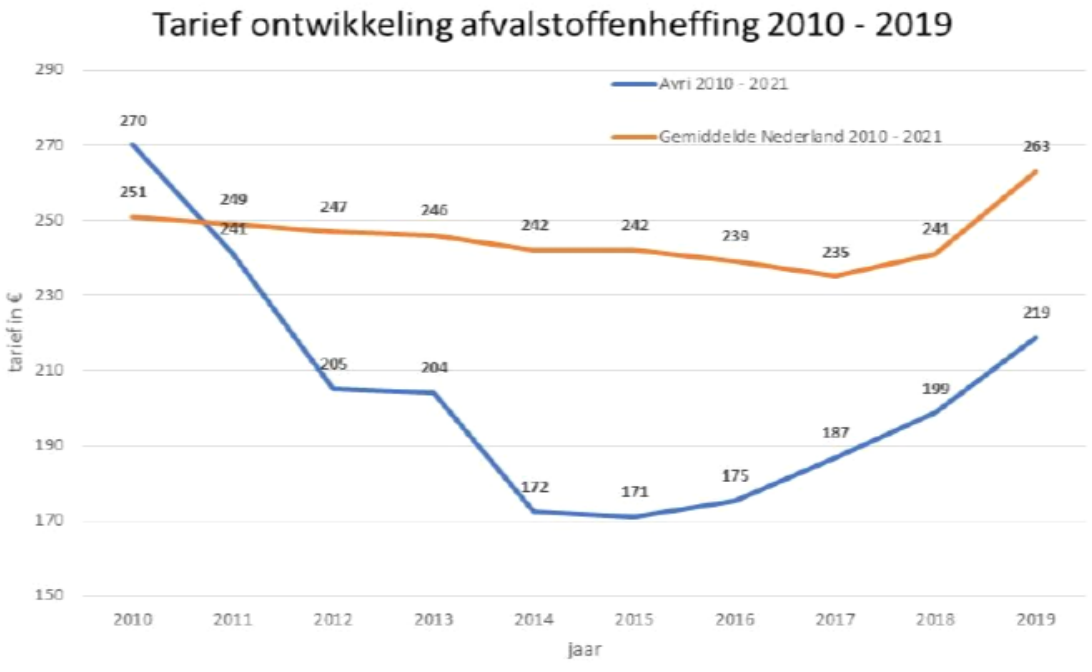
Het vaste deel van het tarief bestaat uit:

Basistarief	€ 169
Toeslag basistarief	€ 50
Totaal	€ 219

Hieronder is een overzicht opgenomen met het variabele tarief:

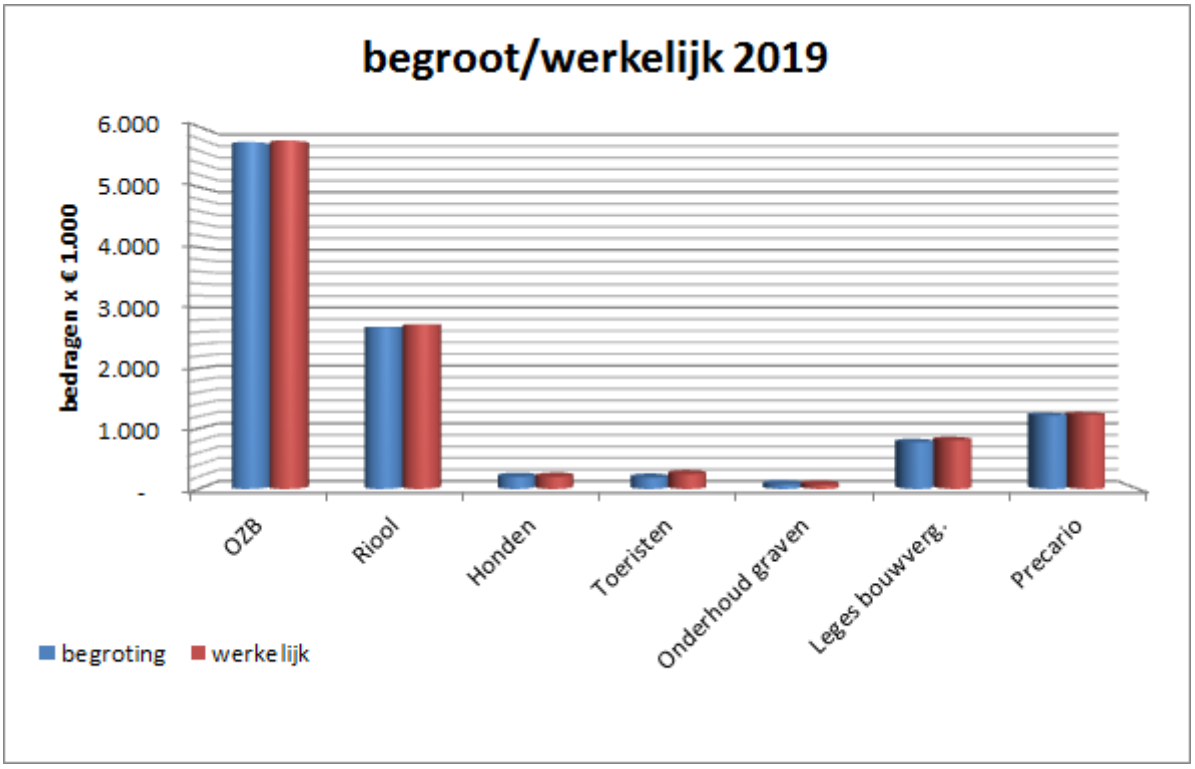
BATEN AFVALSTOFFENHEFFING	**begroting 2019**	**berap 2019**	**jaarrekening 2019**
Aantal huishoudens			
Geregistreerde huidhoudens	97.011	97.487	97.953
Niet betalende huishoudens basisdeel	-6.403	-7.623	-6.945
Betalende huishoudens basisdeel	**90.608**	**89.864**	**91.008**
	93,4%	92,2%	92,9%
Tarieven			
Basistarief	€ 169	€ 169	€ 169
Toeslag basistarief per extra container restafval	€ 50	€ 50	€ 25
Variabel tarief: aanbieding 30ltr (brengvoorziening - hoogbouw)	€ 0,80	€ 0,80	€ 0,80
Variabel tarief: aanbieding 30ltr (brengvoorziening)	€ 1,00	€ 1,00	€ 1,00
Variabel tarief: aanbieding 60ltr (brengvoorziening)	€ 1,60	€ 1,60	€ 1,60
Variabel tarief: aanbieding 140ltr (mini container)	€ 4,67	€ 4,67	€ 4,67
Variabel tarief: aanbieding 240ltr (mini container)	€ 8,00	€ 8,00	€ 8,00

In de grafiek hieronder is de ontwikkeling van het basistarief over de laatste 10 jaar opgenomen. In deze grafiek is het tarief van de AVRI afgezet tegen het gemiddelde tarief in Nederland.

Leges en kostentoerekening

In de regel worden de leges jaarlijks met het inflatiepercentage verhoogd. Het uitgangspunt is dat wij werken met kostendekkende tarieven. Enige jaren geleden is een doelmatigheidsonderzoek op kostentoerekening en kostendekkendheid uitgevoerd. De naar aanleiding hiervan verfijnde systematiek voor het toerekenen van kosten wordt nog actueel geacht.

In bovenstaande staafdiagrammen ziet u de begrote opbrengst en de werkelijke opbrengst. Hierbij geldt: bedragen x € 1.000.

Kostentoerekening
De rentekosten zijn geen onderdeel voor het bepalen van de kostendekkende tarieven.
De toegerekende overhead in de jaarrekening 2019 is conform de raming in de begroting 2019.

Belastingdruk

Lokale belastingdruk is de optelsom van de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Gebaseerd op de tarieven van 2019 ziet de belastingdruk in de gemeente Buren in vergelijk met de regio er als volgt uit:

Ontwikkeling belastingdruk gemeente
https://ftgelderland.databank.nl/dashboard/Belastingen

Vergelijken belastingdruk
Waarstaatjegemeente - belastingdruk

Concluderend kan worden gesteld dat de belastingdruk in 2018 in Buren gemiddeld is ten opzichte van de regiogemeenten.

Kwijtschelding

Voor mensen met een (heel) laag inkomen is gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de aanslag OZB mogelijk. Dit is het geval wanneer aan de voorwaarden voor kwijtschelding van de Invorderingswet is voldaan. Daarbij kijken we naar de bezittingen van de burger. Verzoeken om kwijtschelding worden jaarlijks ingediend en beoordeeld. Kwijtschelding is alleen mogelijk voor de aanslag OZB.

	2017	2018	2019
Kwijtscheldingsverzoeken	10	5	1

Waardering WOZ

De Waarderingskamer ziet toe op de kwaliteit en tijdigheid van de taxatiewerkzaamheden. De Waarderingskamer gaf goedkeuring aan de uitgevoerde werkzaamheden. Voor de uitvoeringskosten van de Wet WOZ ontvangt de gemeente een vergoeding van de afnemers (belastingdienst en waterschap). De vergoeding is opgenomen in de berekening van de algemene uitkering.

Bezwaar en beroep WOZ

Naar aanleiding van de aanslagen gemeentelijke belastingen ontvangt de gemeente bezwaarschriften en kwijtscheldingsverzoeken. Als een burger het niet eens is met de uitspraak op het bezwaarschrift, kan hij beroep aantekenen bij de rechtbank of hoger beroep bij het gerechtshof.

Tabel: Aantallen bezwaar en beroep

	2017	2018	2019
Bezwaarschriften WOZ	181	155	225
Beroepsschriften	6	11	5
Hoger beroepsschrift	0	2	1

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf geeft aan hoe de financiële positie van de gemeente zich verhoudt tot de risico's. Om dat te kunnen beoordelen geven we inzicht in de risico's. Het daarvoor benodigde weerstandsvermogen zetten we vervolgens af tegen de aanwezige weerstandscapaciteit.

Ontwikkelingen

Economische ontwikkelingen 2019

De gevolgen van het aantrekken van de economie in de afgelopen jaren waren ook in onze gemeente merkbaar en hebben zich doorgezet in 2019. Dat resulteerde het afgelopen jaar onder andere in een verder aantrekken van de woningbouw in Buren, de verkopen op bedrijventerrein Doejenburg en teruglopende werkeloosheid en beroep op de inkomensregelingen. Hiertegenover staat dat we merken dat het moeilijk is om voldoende gekwalificeerde medewerkers aan te nemen en vast te houden tijdens deze tijden van krapte op de arbeidsmarkt.

Economische ontwikkelingen 2020

Vooruitkijkend zullen de in maart 2020 genomen Corona-maatregelen van het kabinet een grote maatschappelijke impact hebben en leiden tot aanzienlijke economische schade. Deze economische schade loopt verder op naarmate de lockdown van (internationale) economieën langer aanhoudt.
De bestrijding van de economische crisis is vooral afhankelijk van overheidsmaatregelen. In Nederland heeft de regering de verruimde borgstellingsregeling voor het MKB opengesteld. Hiermee komt direct € 300 miljoen extra financiering beschikbaar voor de MKB-bedrijven. De gevolgen voor de gemeentelijke inkomsten zijn nu nog onvoldoende in kaart te brengen. Daarnaast kunnen zelfstandigen bij de gemeenten beroep doen op de Tijdelijke Ondersteuningsregeling Zelfstandig Ondernemers (TOZO). Ondernemingen kunnen een beroep doen op de regelingen werktijdverkorting en deeltijd-WW. De gevolgen van de lockdown en de effecten van de rijksmaatregelen, zullen in de komende tijd pas echt duidelijk worden, ook voor onze gemeente.

De nieuwe Omgevingswet

Naar verwachting treedt de Omgevingswet in 2021 in werking. Het is een wetswijziging die vergelijkbaar is met de decentralisaties in het sociaal domein. Vooralsnog denken we de wijzigingsoperatie binnen de huidige begrotingsbezetting en middelen uit te kunnen voeren. Er wordt een nieuwe Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ingevoerd. Alle digitale informatie is straks op 1 plek te vinden: het Omgevingsloket. Via dit loket kan iedereen inzien wat wel of niet mag volgens de

Omgevingswet.
Bij de invoering in 2021 bestaat het risico dat we extra middelen nodig hebben, eventueel ook al in 2020. Mocht dit nodig zijn, dan komen we hier bij u op terug.
Er is een klein risico dat de kosten voor de aansluiting op het DSO hoger uitvallen dan begroot. Dit omdat de kosten niet volledig in beeld zijn en de mogelijkheden om door samenwerking in regio de kosten laag te houden nog in onderzoek zijn. Omdat het Rijk pas in de 2e helft van 2019 de eisen aan het DSO definitief heeft vastgesteld en leveranciers tot eind 2019 bezig zijn geweest met het maken van de software, was het eerder nog niet mogelijk om dit goed te onderzoeken.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 zijn alle gemeenten vpb-plichtig geworden voor hun ondernemersactiviteiten. Voor gemeente Buren betekent dit dat o.a. de grondexploitaties onder de vpb-plicht vallen. Voor de boekjaren 2016 tot en met 2019 zijn de grondexploitaties per saldo verliesgevend. Voor boekjaar 2016 en 2017 zijn nihil aangiftes ingediend. Voor 2018 wordt voor 1 juli een nihil-aangifte gedaan. Voor 2019 is al berekend dat de grexen niet winstgevend zijn.

Aanleg 'tussenweg' Doejenburg II

In het oostelijk gedeelte van bedrijventerrein Doejenburg II is in de grondexploitatie rekening gehouden met de aanleg van een ‘tussenweg’. U heeft besloten in december 2017 het geld pas beschikbaar te stellen als daarvoor de noodzaak is. Dat doet zich voor op het moment dat de buitenkavels grotendeels zijn verkocht en de achterliggende percelen ontsloten moeten worden via deze nieuwe weg. De verkopen gaan vooralsnog zo voortvarend dat wij u in 2020 waarschijnlijk gaan

vragen hiervoor krediet beschikbaar te stellen. Of de verkopen negatief worden beïnvloed door de Corona crisis is nog niet bekend. Indien dit het geval is dan stellen wij dit verzoek uit.

Incidentele weerstandscapaciteit.
In 2019 zijn de onttrekkingen aan het weerstandsvermogen in totaal € 0. Op basis van de risico-inventarisatie was de benodigde incidentele weerstandscapaciteit voor 2019 een bedrag van € 2.325.000. Belangrijk is hier te melden dat de aparte reserves Sociaal Domein en Grondexploitaties bedoeld zijn om de risico's bij open-einde-regelingen (Wmo / Jeugd) en de grondexploitaties (BT Doejenburg II) op te vangen. Bij de jaarrekening 2019 stellen we op basis van de laatste risico-inventarisatie voor om het risicobedrag per 1 januari 2020 te verhogen met € 1.085.000 naar een weerstandsvermogen van in totaal € 3.410.000.

Berekening weerstandsratio
Om te bepalen of het weerstandsvermogen per 31 december 2019 nog toereikend is, kijken we naar de relatie tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste en beschikbare weerstandscapaciteit. Het incidenteel beschikbare vermogen definiëren we als volgt:

Beschikbaar weerstandsvermogen	31-12-2019	nieuwe doorrekening 2020
Incidenteel onvoorzien	0	0
Onbenutte belastingcapaciteit	0	0
Vrije beschikbare reserve	1.881	183
Weerstandsvermogen	2.719	3.410
Totaal	**4.600**	**3.593**

Ratio weerstandsvermogen 31-12-2019
Beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door benodigde weerstandscapaciteit:
4.600.000: 2.325.000= 1,98

Ratio weerstandsvermogen o.b.v. de nieuwe doorrekening voor 2020
Beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door benodigde weerstandscapaciteit:
3.593.000 : 3.410.000= 1,05

De onderstaande normentabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van de berekende weerstandsratio.

Weerstandsratio	Waardering
Groter dan 2,0	Uitstekend
Tussen 1,4 en 2,0	Ruim voldoende
Tussen 1,0 en 1,4	Voldoende
Tussen 0,8 en 1,0	Matig
Tussen 0,6 en 0,8	Onvoldoende
Kleiner dan 0,6	Ruim onvoldoende

Volgens bovenstaande tabel krijgt onze weerstandsratio van 1,98 per 31 december 2019 de beoordeling "ruim voldoende". Vooruitblikkend naar 2020 daalt de weerstandsratio naar afgerond 1,05 en is daarmee "voldoende".

Risico's

Voor het begrotingsjaar 2019 hebben we een aantal structurele of incidentele risicogroepen benoemd in het weerstandsvermogen. Hieronder vindt u de verwachte ontwikkeling en doorwerking in 2019.

1. Aansprakelijkheid
De gemeente voert veel taken uit en loopt daarbij risico's. Bij het uitvoeren van taken is de gemeente aansprakelijk voor een tijdige en correcte uitvoering. Inwoners en belanghebbenden kunnen de gemeente aansprakelijk stellen als de gemeente deze taken niet goed uitvoert. De wettelijke regelingen zoals de Wet Dwangsom, de Wet Nadeelcompensatie en Schadevergoeding bij onrechtmatige overheidsbesluiten en het Burgerlijk Wetboek (onrechtmatige daad) zijn drie belangrijke grondslagen voor het aansprakelijk stellen van de gemeente.

Hoger risico door aanpassingen in het verzekeringsbeleid
In 2019 is door de organisatie een ander verzekeringsbeleid ingevoerd. Dit anders verzekeren is gebaseerd op het doelmatigheidsonderzoek wat hieraan vooraf ging. Vanuit het oogpunt van integraal risicomanagement, doelmatigheid en budgetoverwegingen zijn er andere keuzes gemaakt om wel of niet een bepaalde verzekering af te sluiten. Globaal houdt het in dat er minder verzekerd is waar het gaat om kleine risico's die de organisatie zelf kan opvangen binnen haar exploitatie. Hierdoor besparen we op de verzekeringspremies en is het risico op schade en de bijbehorende kosten is iets hoger. Voor dit extra risico nemen we een extra risicobedrag mee in het weerstandsvermogen van € 110.000,-.

Hoger risico informatieveiligheid en beveiliging
Informatieveiligheid en beveiliging wordt steeds belangrijker en dit brengt grotere risico's dan voorheen met zich mee. De Algemene Verordening Gegevensbescherming schrijft vanaf 2018 een privacyfunctionaris voor. Bij verkeerd gebruik van persoonsgegevens moet een data-lek op grond van de Wet Datalekken gemeld worden. Daarnaast gelden er voorwaarden vanuit de BIG (Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten) waar risico's aan vast zitten.

De aansprakelijkheidsrisico's worden beperkt door het beschrijven van de processen en daarin maatregelen op te nemen. Verder hebben we verzekeringen die de financiële consequenties van mogelijke gebreken in de uitvoering van een taak afdekken.
Bij grondexploitaties sluiten we overeenkomsten met de ontwikkelaars van gronden af om onder andere planschade af te dekken.

In 2019 is voor de financiële effecten van alle aansprakelijkheidsrisico's een bedrag van € 375.000 gereserveerd. Op dit bedrag is in 2019 geen aanspraak gemaakt en is de bijgestelde ontwikkeling voor de begroting 2020 € 615.000.

2. Opvang bij rampen en calamiteiten
Landelijk is de Handreiking "Regionaal Risicoprofiel" opgesteld. De Wet op de Veiligheidsregio's verplicht de uitwerking van verschillende risicoprofielen. Dit profiel brengt de risico's van alle gemeenten in de regio Gelderland-Zuid duidelijk in kaart. De betreffende risico's voor onze gemeente blijven ten opzichte van voorgaande jaren ongeveer hetzelfde. Het gaat hierbij om risico's ten gevolge van rampen, calamiteiten, klimaatveranderingen en besmettelijke ziektes die de volksgezondheid bedreigen.
In 2019 is voor de financiële effecten van alle risico's voor opvang bij rampen en calamiteiten een bedrag van € 160.000 gereserveerd. Op dit bedrag is in 2019 geen aanspraak gemaakt en de bijgestelde ontwikkeling voor de begroting 2020 is € 185.000.

3. Verbonden partijen
Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie of de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. We benoemen in de paragraaf verbonden partijen van onze begroting een aantal risico's daarvoor. De deelnemende gemeenten delen de financiële gevolgen van de verbonden partijen.

De laatste jaren houden de verbonden partijen steeds vaker zelf een buffer aan om eventuele tegenvallers op te vangen. Via de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement reserveren ze in hun begroting geld voor eventuele tegenvallers. Ook houden ze grotere algemene reserves aan. De kans dat ze een financieel beroep doen op de gemeenten is daarmee de afgelopen jaren kleiner geworden. Een uitzondering hierop is de weerstandscapaciteit van Avri. Deze is momenteel onvoldoende. Hiermee lopen wij als gemeente een risico omdat Avri bij een tekort aanspraak dient te maken op het weerstandsvermogen van de deelnemende gemeenten. Daarnaast kan hier opgemerkt worden dat nu niet inzichtelijk is welke risico's er spelen bij de invoering van de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging Bouw (WKB) in relatie tot de werkzaamheden van de ODR.

Het risico van de bestaande achtervangregeling via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw voor leningen van corporaties is in de gemeente Buren nihil.

De verbonden partijen houden voor hun risico's ook weerstandsvermogen aan. In de onderstaande tabel is dit weergegeven:

Verbonden partijen	weerstandsvermogen per 31-12-2018	weerstandsvermogen per 31-12-2019
GGD Gelderland Zuid	0,514 mln.	0,786 mln.
Werkzaak Rivierenland	1,127 mln.	1,000 mln.
AVRI	1,464 mln.	0,924 mln.
Omgevingsdienst Rivierenland	0,348 mln.	0,603 mln.
Veiligheidsregio	3,683 mln.	2,835 mln.
Regio Rivierenland	0,474 mln.	1,062 mln.
Regionaal Archief Rivierenland	0,427 mln.	0,397 mln.
Totaal weerstandsvermogen verbonden partijen	**8,037 mln.**	**7,706 mln.**

Aangezien de verbonden partijen weerstandsreserves aanhouden, hoeven we zelf minder te reserveren voor de geïnventariseerde risico's van de verbonden partijen in ons eigen weerstandsvermogen. Echter, het (rest-)risico voor de gemeente schatten we gezien de risico-ontwikkelingen, de komende periode hoger in dan 2019.
In 2019 is voor de financiële effecten van alle risico's voor verbonden partijen een bedrag van € 140.000 gereserveerd. Op dit bedrag is in 2019 geen aanspraak gemaakt en de bijgestelde ontwikkeling voor de begroting 2020 is € 295.000.

4. Open-einde-regelingen (excl. Wmo / Jeugdwet)
Het gaat bij de openeinderegelingen met name om regelingen als de Participatiewet, Leerlingenvervoer, Wet Matschappelijke Ondersteuning (WMO) en Jeugdwet. De twee laatstgenoemde regelingen vallen onder de risico's van punt 5.

In de afgelopen jaren onderkenden we de risico's rond participatie, maar mede door het aantrekken van de economie is het risico verminderd en we weten niet hoe die zich de komende jaren gaat ontwikkelen. Wel blijft de zorg voor nieuwkomers een mogelijk budgettair risico.
Daarnaast kunnen hier de volgende risico-ontwikkelingen worden gemeld:

- Bij leerlingenvervoer is er een risico dat één of enkele complexe vervoersvragen voor een sterke kostenstijging kunnen zorgen;
- De effecten van de corona-crisis op de openeinderegelingen is begin 2020 nog onvoldoende duidelijk, zeker als het gaat om langdurigere effecten. Het Rijk heeft vooralsnog aangegeven dat extra beroep op openeinderegelingen wordt gecompenseerd.

In 2019 is voor de financiële effecten van alle risico's voor openeinderegelingen een bedrag van € 275.000 gereserveerd. Op dit bedrag is in 2019 geen aanspraak gemaakt en de bijgestelde ontwikkeling voor de begroting 2020 is € 275.000.

5. Openeinderegelingen Wmo en Jeugdwet
Op basis van de risico-inventarisatie moet er in de reserve weerstandsvermogen een bedrag worden opgenomen van minimaal € 440.000,- voor de WMO en Jeugdwet. Omdat we een aparte reserve deelfonds sociaal domein hebben, die in de komende jaren geheel leeg zal zijn, is er bij de jaarrekening 2018 alvast € 440.000,- onttrokken aan de Algemene Reserve en toegevoegd aan het weerstandvermogen.

In de loop van 2018 en 2019 zijn de financiële effecten van met name de jeugdzorg steeds duidelijker geworden. Om welke risico's gaat het voornamelijk bij Wmo/Jeugdwet:
- Open-einde-regelingen Wmo/Jeugdwet.
Het gaat dan om een risico op budgetoverschrijdingen door een toenemende zorgvraag. Het risico wordt gevormd doordat enkele samenlopende zware indicaties bij de jeugdzorg met een omvangrijke en kostbare hulpvraag of door een toename in de enkelvoudige indicaties.
- Invoering van het abonnementstarief Wmo.
Wettelijk geldt vanaf 1 januari 2019 een abonnementstarief van € 17,50 en is de gemeentelijke vaststelling van een eigen bijdrage vervallen. De directe budgettaire effecten zijn inmiddels verwerkt, maar mogelijk is er een drempelverlagend effect omdat de eigen bijdrage aanzienlijk lager is geworden. De verwachting is nu dat het effect gering zal zijn, maar een raming is nog niet te geven.

In 2019 is voor de financiële effecten van de risico's voor open-einde-regelingen Wmo en Jeugdwet een bedrag van € 440.000 gereserveerd. Op dit bedrag is in 2019 geen aanspraak gemaakt en de bijgestelde ontwikkeling voor 2020 is € 440.000.

6. Grondexploitaties
Bij het opstellen van de grondexploitaties worden de risico's voor dat specifieke project geschat en in de grondexploitatie meegenomen. Is een geraamd bedrag niet nodig omdat het risico zich niet voordoet, dan valt het bedrag vrij ten gunste van het resultaat van het plan. Daarnaast kunnen zich externe ontwikkelingen voordoen die niet project-specifiek zijn en buiten de invloed van de gemeente liggen. Dit zijn de algemene risico's waar de grondexploitatieberekeningen niet of ten dele in voorzien.

Risico's zijn:
- onverwachte en onvoorziene kostenstijging over de nog te maken kosten voor het bouw- en woonrijp maken van grond door de gemeente;
- Vertragingen in de verkopen hebben vervolgens hogere rentelasten tot gevolg;
- Verschuiving van de marktvraag naar een ander type woning of kavel voor een andere bestemming kan dit tot een lagere opbrengst leiden.

6a. vrijval van de voorziening voor bedrijventerrein Doejenburg
Het bedrag van € 750.000,- dat nu is meegenomen in het weerstandsvermogen vanwege het risico en de vrijval van de voorziening voor de grondexploitatie bedrijventerrein Doejenburg, vervalt en vloeit terug naar het vrije gedeelte van de algemene reserve. In plaats hiervan stellen we voor om een aparte risicoreserve te vormen voor Doejenburg.

In 2019 is voor de financiële effecten van alle risico's voor grondexploitaties bij de primitieve begroting een bedrag van € 1.750.000,- gereserveerd. Op dit bedrag is in 2019 geen aanspraak gemaakt en de bijgestelde ontwikkeling voor de begroting 2020 is € 1.000.000,-.

7. Maatschappelijke en veiligheidsrisico's
Als eigenaar zijn we verantwoordelijk voor het in stand houden van onze eigendommen. Bijvoorbeeld voor gebouwen, groenvoorzieningen, wegen en bruggen lopen we risico's door onduidelijkheid over de onderhoudsstatus of door incidentele tegenvallers zoals kapotgevroren wegen. Mocht er sprake zijn van gebrekkig of achterstallig onderhoud, dan wordt de gemeente aansprakelijk gesteld als daardoor (letsel-)schade ontstaat. Dit risico is niet verzekerbaar.

In 2019 is voor de financiële effecten van alle maatschappelijke en veiligheidsrisico's een bedrag van € 340.000 gereserveerd. Op dit bedrag is in 2019 geen aanspraak gemaakt en de bijgestelde ontwikkeling voor de begroting 2020 is 370.000.

8. Overige risico's
Het gaat hierbij om een verscheidenheid aan risico's van calamiteiten, stagnering economie, grondsanering, personeelsrisico's, klimaatveranderingen, vergrijzing, regels die wijzigen of anders geïnterpreteerd moeten worden zoals precario, openbare orde etc. Dergelijke risico's worden waarschijnlijker en vaak groter aangezien de samenleving hogere eisen stelt en complexer wordt.

Onder de overige risico's vallen ook risico's die het gevolg zijn van Europees, nationaal, provinciaal en regionaal beleid dat gemeenten verplichtingen oplegt. Dit zijn daarmee financieel budgettaire risico's. Voor de overige diverse risico's gaat het om een tiental benoemde risico's. De belangrijkste daarvan zijn voor calamiteiten en de ontwikkeling van de algemene uitkering.

In 2019 is voor de financiële effecten van de overige risico's een bedrag van € 295.000 gereserveerd. Op dit bedrag is in 2019 geen aanspraak gemaakt en de bijgestelde ontwikkeling voor de begroting 2020 is € 230.000,-.

Samenvatting ontwikkelingen / totaalbeeld 2018-2020

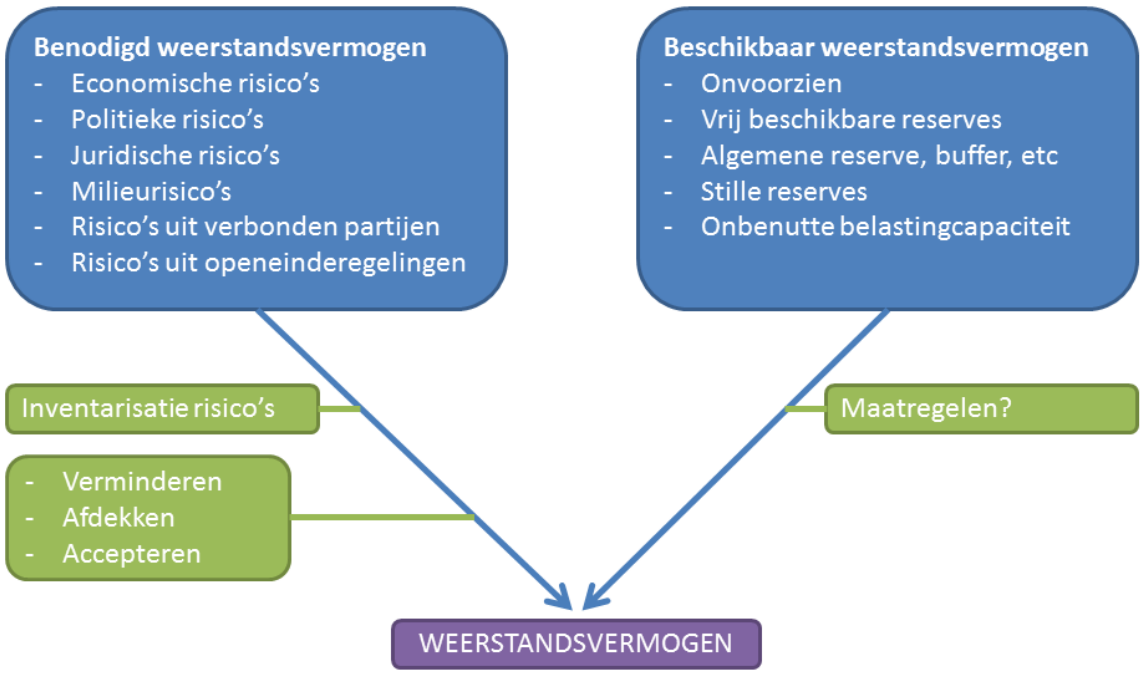
Risico inventarisatie	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Bijgestelde ontwikkeling 2020 n.a.v. jaarrekening 2019
1. Aansprakelijkheid	275.000	375.000	335.000	615.000
2. Opvang bij rampen en calamiteiten	160.000	160.000	165.000	185.000
3. Verbonden partijen excl. WSW	140.000	140.000	110.000	295.000
4. Open einde regelingen excl. WMO/Jeugd	440.000	275.000	275.000	275.000
5. Open einde regelingen WMO/Jeugd	440.000	440.000	440.000	440.000
6.Grondexploitaties	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
6a. Grondexpl.:vrijval voorziening Doejenburg	0	0	750.000	0
7. Maatschappelijke risico's en veiligheid	250.000	340.000	405.000	370.000
8. Overige risico's	300.000	295.000	260.000	230.000
	2.750.000	**2.585.000**	**3.740.000**	**3.410.000**
Vrijval in 2019 en extra benodigd in 2020:		134.000	-330.000	
Totaal		**2.719.000**	**3.410.000**	

Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen wordt gedefinieerd als *"het vermogen van de gemeente Buren om ook in ongunstige tijden de incidentele financiële risico's op te kunnen vangen om zo haar taken ongewijzigd te kunnen voortzetten"*.

Onder een risico verstaan we het gevaar voor financiële schade of verlies als gevolg van interne en/of externe omstandigheden. Het risico heeft dan betrekking op het samenvallen van die bepaalde omstandigheden (de kans) en de negatieve gevolgen (de schade).

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

Naast de risico's zijn ook andere factoren van invloed op het weerstandsvermogen, zoals:

- het aanpassingsvermogen van de organisatie
- de kans dat tegenslagen zich gelijktijdig voordoen
- de risicocultuur van de organisatie

Als gemeente moeten we ten aanzien van het nemen van financiële risico's terughoudend zijn aangezien het om gemeenschapsgelden gaat. Dit heeft ook de wetgever zo voor ons bepaald. Daarnaast is dit een leidend beginsel voor onder andere ons Treasurybeleid (zie: Treasurystatuut). Bij voldoende weerstandsvermogen is het mogelijk een niet voorziene financiële tegenvaller op te vangen met de Algemene reserve. Wanneer er onvoldoende weerstandsvermogen is, moeten wellicht activiteiten worden uitgesteld om tegenvallers op te vangen of andere maatregelen worden genomen.

Beschikbaar weerstandsvermogen
Weerstandsvermogen vinden we zowel in de exploitatie als in het vermogen. Binnen de exploitatie gaat het om de stelpost onvoorzien en de onbenutte belastingcapaciteit. Voor onvoorziene uitgaven ramen we in Buren structureel een bedrag. Bij de onbenutte belastingcapaciteit gaat het om de eigen inkomstenbronnen van een gemeente voor zover deze nog niet 'maximaal' of kostendekkend zijn. Bij de onbenutte belastingcapaciteit gaat het met name om de OZB. Het betreft hier een inkomstenbron die niet direct beschikbaar is. De hoogte van de onbenutte belastingcapaciteit is het verschil tussen de feitelijke OZB die we opleggen en de normhoogte van de OZB in het kader van artikel 12.

In de vermogenssfeer bestaat de weerstandscapaciteit uit het vrij besteedbare en het geblokkeerde gedeelte van de algemene reserve (weerstandsvermogen) en de stille reserves. Een stille reserve is de theoretische berekening van het waardeverschil tussen de boekwaarde en de overwaarde van met name onze gemeentelijke panden of aandelen. Gelet op het onzekere karakter, laten we dit bedrag buiten de berekening van het weerstandsvermogen. Daarnaast is in de Nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing bepaald dat we de politiek-bestuurlijke risico's niet meenemen in de risico-inventarisatie van de organisatie en daardoor geen onderdeel zijn van het weerstandsvermogen.

De opbouw van onze beschikbare weerstandscapaciteit per 31 december 2019 ziet er als volgt uit:

Weerstandsvermogen in de exploitatie	**x € 1.000**
Stelpost onvoorzien	0
Onbenutte belastingcapaciteit OZB	1.831
Totale weerstandscapaciteit in de exploitatie	1.831
Algemene reserve - vrij besteedbaar gedeelte in begroting	1.881
Algemene reserve - weerstandsvermogen *(geblokkeerde gedeelte)*	2.719
Totale weerstandscapaciteit in het eigen vermogen	4.600

Risico's en weerstandsvermogen

Een deel van onze Algemene reserve wordt structureel geblokkeerd. Dit weerstandsvermogen (geblokkeerd gedeelte) van de Algemene reserve berekenen we tweemaal per jaar opnieuw. Op basis van die inventarisatie worden toevoegingen of onttrekkingen gedaan aan het weerstandsvermogen. In 2019 waren er geen onttrekkingen en eind 2019 is het saldo van het weerstandsvermogen € 2.325.000,-. Dat bedrag is bedoeld voor het opvangen van alle door onze organisatie benoemde en onbenoemde risico's en calamiteiten. Het vrij besteedbare gedeelte van de Algemene reserve is het zogenaamde incidentele weerstandsvermogen. Hieraan wordt jaarlijks het exploitatieresultaat toegevoegd of onttrokken en het wijzigt dus mee met het jaarlijkse exploitatieresultaat.

De actualisatie van de risico-inventarisatie stelt ons in staat tot een analyse van de risico's voor 2019, 2020 en daarna te komen. Er is voor de bestaande risico's een financiële vertaling opgesteld. De financiële vertaling is gemaakt op basis van objectieve normeringen en een beoordeling door een professional. In de vertaling maken we een inschatting van de kans dat het risico optreedt en het gemiddelde financiële effect dat het veroorzaakt. Zo ontstaat per risico een financiële risicoraming. Bij de totale raming is rekening gehouden met een gedeeltelijke dekking van alle risico's. Dit omdat niet alle risico's zich (tegelijk) zullen voordoen. In 2019 was de hoogte van ons weerstandsvermogen ruim voldoende om de risico's af te dekken.

Financiële kengetallen

Kengetal	2018 realisatie		2019 begroting		2019 realisatie		2020 begroting	
Structurele exploitatieruimte	-6%	-	0,1%	-	3,9%	-	0,8%	-
Netto schuldquote	16%	+	24%	+	28%	+	23%	+
Netto schuldquote gecorrigeerd	16%	+	24%	+	27%	+	23%	+
Solvabiliteitsratio	28%	+/-	31%	+/-	34%	+/-	25%	+/-
Belastingcapaciteit (lokale lasten)	98%	+/-	103%	-	103%	-	103%	-
Grondexploitatie	8%	+	12%	+	15%	+	7%	+

beoordeling bovenstaande:
+ = weinig tot geen risico / categorie-onderverdeling A
+/- = beperkt, matig risico / categorie-onderverdeling: B
- = (mogelijk) risicovol / categorie-onderverdeling C

Beoordeling kengetallen

Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.
Afgelopen jaren zijn steeds structurele bezuinigingsrondes uitgevoerd waardoor onze structurele exploitatieruimte matig tot voldoende is geweest. De cijfers van 2019 laten zien dat de structurele uitgaven maar iets lager waren dan de structurele inkomsten. Daardoor was er weinig tot geen ruimte voor nieuw beleid of tegenvallers. Meerjarig is er weinig tot geen verbetering te zien van de structurele exploitatieruimte en blijft deze rondom de nul schommelen.

Netto schuldquote (gecorrigeerd)

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Onze netto schuldquote zegt dus over onze schuldenlast en ertegenover staande inkomsten. De kritische grens ligt volgens de laatste inzichten ongeveer bij 110-130%. Daar blijft onze gemeente met 27% ruim onder. Er is dus voldoende ruimte op de balans om de nodige investeringen te doen in de komende jaren en er hoeft op dit onderdeel geen pas op de plaats te worden gemaakt. De netto schuldquote gecorrigeerd met de leningen is in onze gemeente vrijwel gelijk aan de netto schuldquote.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin onze gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen en schuldeisers kan betalen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer. Onze solvabiliteitsratio is de afgelopen jaren lager geworden, in 2019 is dit 31%. Dit komt doordat veel geïnvesteerd is in grondexploitaties in eerdere jaren waartegen over in 2019 een lichte winstneming tegenover stond. Wel zijn hiervoor eerder al wel de (verwachte toekomstige) verliesvoorzieningen genomen waardoor het eigen vermogen is afgenomen. De solvabiliteitsratio is in 2019 matig en de verwachting is een licht dalende ontwikkeling vanaf 2020.

Belastingcapaciteit (lokale lasten)

Dit kengetal geeft inzicht in hoe de belastingdruk zich in onze gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Als dit percentage laag ligt, betekent het mogelijk dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Of dit wel of niet gebeurt is een beleidskeuze. De gehanteerde normen van de provincie voor de belastingcapaciteit zijn: < 95% = voldoende, 95-105% = matig en >105% is onvoldoende.
In onze gemeente is de gemiddelde belastingdruk en dus ook het kengetal voor de belastingcapaciteit 103% vrijwel gelijk aan het landelijke gemiddelde in 2019 (en 2020 ook: waar staat je gemeente) In onze gemeente zijn de gemiddelde WOZ-waarden hoger liggen dan landelijk gemiddeld genomen (Buren: € 301.000,- en landelijk: € 192.000,-). In 2020 stijgt onze belastingdruk in verhouding tot het landelijke gemiddelde vrijwel niet.

Grondexploitatie
De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitaties is dat de looptijd meerdere jaren is. Een grondexploitatie van 10% of hoger wordt beschouwd als kwetsbaar.
In onze gemeente is in 2019 het kengetal voor de grondexploitatie 15% en dit betekent minder risicovol dan in de voorgaande jaren. Het kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van totale geraamde baten.
Bij de jaarstukken 2019 stellen we voor de risicoreserve BT Doejenburg II weer te vormen, omdat we het gehele terrein opnieuw in exploitatie nemen. In 2020 en ook in latere jaren geldt de normering 'matig' en kunnen we de risico's beperkt houden.

Rol gemeenteraad
Er zijn geen landelijke normen voor de kengetallen omdat deze erg afhangen van de lokale situatie. De gemeenteraad kan wel eigen normen stellen voor deze kengetallen en bij belangrijke raadsbesluiten laten opnemen wat het effect is op de financiële kengetallen en de afgesproken normen. Voor de financiële kengetallen geldt, net als voor de weerstandscapaciteit, dat het collegeakkoord het moment is om daar afspraken over te maken. Op dat moment kan de raad aangeven welk financieel beleid zij voor ogen heeft.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding
In deze paragraaf geven we het beleidskader voor het onderhoud van de kapitaalgoederen en de vertaling van de financiële consequenties naar de begroting aan. Per kapitaalgoed gaan we in op het beleidskader, de middelen, de begroting en de stand van de voorziening.

Ontwikkelingen
De beheerplannen geven inzicht in de verschillende onderdelen van het beheerproces. De beheerplannen vertalen ambities (strategisch niveau) in concrete beheerrichtingen en –acties (tactisch niveau) om deze te kunnen implementeren. De beheerplannen vormen hiermee de basis voor de operationele plannen (onderhoudsmaatregelen en uitvoeringsplanningen) voor de komende jaren. Daarnaast geven de beheerplannen inzicht in de financiële consequenties van de gemaakte afwegingen.

In een beheerplan wordt weergegeven hoe het beheer van het betreffende kapitaalgoed in de voorliggende planperiode wordt vormgegeven. Onder beheer wordt hier verstaan: alle onderhouds- en vervangingsmaatregelen die nodig zijn voor het duurzaam in stand houden van de bestaande objecten en voorzieningen in de openbare ruimte en de gemeentelijke gebouwen. Binnen beheer en onderhoud wordt verder een onderscheid gemaakt tussen de dagelijkse verzorgende maatregelen, groot onderhoudsmaatregelen (om de technische en functionele staat te behouden) en het vervangen van objecten. Het resultaat is een schone, hele en veilige leefomgeving die voldoet aan vastgestelde kwaliteitsniveaus en functies zoals bereikbaarheid en toegankelijkheid.

Het team beheer staat voor een integrale manier van beheren. Het gaat hierbij niet alleen over onderhoud maar ook over de afstemming met andere projecten vanuit bijvoorbeeld programma duurzaamheid. Ook met de inbreng van beheerkennis bij ontwikkeling, inrichten, handhaving en vergunningverlening openbare ruimte levert team beheer een belangrijke bijdrage aan het optimaal en efficiënt beheren van de openbare ruimte. Ook communicatie is een belangrijk instrument om inwoners en andere belanghebbenden duidelijk te maken wat, wanneer en waar gedaan wordt, maar ook om te vertellen welke rol zij zelf hebben bij het in stand houden van de openbare ruimte. Dit belang is onderkend en afstemming zoeken is inmiddels de standaard werkwijze in de beheerplannen en binnen het team beheer.

In 2019 is een start gemaakt met het actualiseren van alle beheerplannen. In het eerste kwartaal van 2020 zijn alle beheerplannen gereedgekomen. Samen met de oplegnotitie "Integraal overzicht beheerplannen openbare ruimte" besloot de raad hierover in de gemeenteraad van mei 2020. De beheerplannen zijn opgesteld conform de laatste wet- en regelgeving. Bij de volgende cyclus 2024 zal er een nieuw Strategisch Beheerplan Openbare Ruimte worden aangeboden.

De gemeente Buren staat aan de lat om de komende periode de strategische opgaven Kerngericht werken, Duurzaamheid, Omgevingswet en Samen sterk in de regio uit te werken.
- Samen sterk in de regio: voor een groot deel van de Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) taken is een dienstverleningsovereenkomst gesloten met de gemeenschappelijke regeling Avri. Voor de IBOR taken is de gemeente Buren niet de enige gemeente die deze taken afneemt, nog drie andere gemeenten nemen deze taken af. Door regionale samenwerking en afstemming wordt de positie in de regio versterkt.
- Kerngericht werken: inwoners en bedrijven zijn steeds vaker actief betrokken bij planvorming en uitvoering van het beheer van de openbare ruimte. Hierbij is het van belang dat de juiste partijen zijn betrokken en duidelijke afspraken worden vastgelegd. Door meer betrokkenheid van inwoners en bedrijven zorgt dit voor meer cohesie, begrip, tevredenheid en diversiteit.
- Duurzaamheid: de opgave voor duurzaamheid is vrij omvangrijk, het gaat hierbij o.a. over klimaatadaptatie, circulaire economie, energietransitie en biodiversiteit. Allemaal onderdelen die effect hebben op het beheer van de openbare ruimte omdat inrichting verandert, andere materialen gebruikt worden voor bijvoorbeeld bebording en bestrating, een functie wordt toegevoegd aan de beschikbare ruimte etc. Bij de planning van de uitvoering van al deze maatregelen dient beheer vroegtijdig betrokken te worden zodat projecten vanuit duurzaamheid kunnen worden gecombineerd met bijvoorbeeld reeds geplande vervangingen vanuit beheer.

- Omgevingswet: in de omgevingswet krijgt het vroegtijdig betrekken van bewoners in processen een nadrukkelijke rol. Ook wordt de term omgevingswaarde geïntroduceerd die direct te koppelen is aan de beheerkwaliteit van de openbare ruimte die wordt gerealiseerd.

Zoals in het voorgaande weergegeven zal deze uitwerking direct effect hebben op het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. De verwachting is dat in 2024 de kaders voor het beheer en onderhoud vanuit de strategische opgaven concreter uitgewerkt zijn. Hierna dienen de beleidskaders voor beheer (IBOR) aangepast te worden, de beheerplannen zijn hierin volgend.

Risico's

Avri is verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderhoud van de openbare ruimte. De uitvoering bleef het afgelopen jaar binnen de vastgestelde beeldkwaliteit. Het is een aandachtspunt voor Avri om de werkzaamheden binnen het vastgestelde budget uit te voeren.

Wegen

Algemeen

Op basis van meerjarenplannen voeren we jaarlijks onderhoudswerkzaamheden uit aan de wegen. Bij de uitvoering hanteren we de uitgangspunten en randvoorwaarden die vastliggen in het beheerplan Wegen 2016-2045.

Beleid

De actuele beleidskaders staan in het IBOR-plan (vastgesteld 19 januari 2016). Het beheerplan Wegen 2016-2045 is één van de onderleggers van het IBOR. Het kwaliteitsniveau is vastgesteld op het niveau Basis. Het beschikbaar gestelde budget is op korte en middellange termijn toereikend om het vastgestelde onderhoudsniveau op niveau Basis uit te voeren. Als we het kwaliteitsniveau voor het wegenonderhoud willen verhogen in de toekomstige jaren, dan is dit beschikbare budget ontoereikend.

Financiële middelen

- In de begroting van 2019 namen we voor het onderhoud voor wegen een bedrag op van € 2.700.708,- (inclusief index en areaaluitbreiding). De uitvoering van het onderhoud bekostigden we uit de onderhoudsvoorziening voor wegen.
- Na de inspectie van de wegen is er een uitvoeringsplan opgesteld. In de uitvoering zijn alle wegvakken die uit de planning kwamen gerepareerd. Hierdoor voldoen we aan de uitgangspunten van het beheerplan Wegen. Omdat de uitgaven per jaar fluctueren, gebruiken we de voorziening Wegen als egalisatievoorziening.
- De voorziening is op basis van het beheerplan 2020-2025 opnieuw doorgerekend. De voorziening is toereikend om de werkzaamheden aan de wegen uit te voeren. Het betreft alleen groot onderhoud.
- Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Risico's

- De prijzen van grondstoffen (onder andere olie) fluctueren sterk.
- In het huidige beheerplan Wegen is geen rekening gehouden met rehabilitatiekosten, dat wil zeggen wat het zou kosten als de weg opnieuw moet worden aangelegd. Bij veranderingen van het verkeersaanbod (verhoogde aslast) is de draagkracht van de fundering onvoldoende. De restlevensduur van de weg vermindert dan sterk. En de kosten van de te nemen onderhoudsmaatregel vallen dan hoger uit. In het nieuwe beheerplan 2020-2025 is hier wel rekening mee gehouden. In mei 2020 nam de gemeenteraad hierover een besluit.
- Hoe lager het kwaliteitsniveau voor onderhoud van wegen, hoe hoger het risico van achterstallig onderhoud en daaruit voortvloeiende claims van weggebruikers.

Openbare verlichting

Algemeen

Op basis van meerjarenplannen voeren we jaarlijks onderhoudswerkzaamheden uit aan de openbare verlichting. Bij de uitvoering hanteren we de uitgangspunten en de randvoorwaarden, die vastliggen in het beleids- en beheerplan Openbare verlichting 2013-2018.

Beleid

De actuele beleidskaders staan in het Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)-plan (vastgesteld 19 januari 2016). Het beheerplan Openbare verlichting 2013-2018 is één van de onderleggers van het IBOR. Omdat de financiële middelen beperkt zijn, onderhouden we de openbare verlichting op het kwaliteitsniveau Normaal. Het beschikbaar gestelde budget is toereikend om het vastgestelde onderhoudsniveau uit te voeren.
In december 2019 besloot de gemeenteraad de looptijd van het beheerplan met 1 jaar te verlengen. De reden hiervoor is dat het beheerplan tegelijk met het beheerplan Wegen, Civieltechnische kunstwerken, Groen, Straatmeubilair opgesteld kan worden. Op basis van het nieuwe beheerplan 2020-205 wordt voorgesteld het onderhoudsniveau te verhogen naar niveau Aandacht.

Financiële middelen

- In de begroting 2019 namen we voor het onderhoud aan de openbare verlichting een bedrag van € 298.250 (inclusief index en de areaaluitbreiding) op. Dit bedrag is exclusief energiekosten. De uitvoering van het onderhoud bekostigen we tot en met 2019 uit de voorziening Openbare verlichting.
- Na de inspectie van de openbare verlichting hebben we bepaald dat er een aantal armaturen en lichtmasten vervangen moesten worden. In 2019 gebruikten we standaard LED armaturen bij de vervanging van armaturen. In 2020 gaan we hiermee verder en schrijven we richting aannemers en projectontwikkelaars LED armaturen voor.
- Uit het nieuwe beheerplan 2020-2025 blijkt dat de grote fluctuaties in uitgaven de komende jaar nagenoeg nihil zijn. Om deze reden is een egalisatievoorziening niet meer nodig. In mei 2020 nam de gemeenteraad een besluit om de voorziening op te heffen.
- Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Risico's

- De stijging van de prijzen van onder andere staal en aluminium kan hoger zijn dan de begrote stijging.

Civieltechnische kunstwerken

Algemeen

Op basis van meerjarenplannen voeren we jaarlijks onderhoudswerkzaamheden uit aan civieltechnische kunstwerken. Bij de uitvoering hanteren we de uitgangspunten en randvoorwaarden die vastliggen in het beheerplan civiele kunstwerken 2016-2025.

Beleid

De actuele beleidskaders staan in het IBOR-plan (vastgesteld 19 januari 2016). Het beheerplan Infrastructurele kunstwerken is één van de onderleggers van het IBOR. Het kwaliteitsniveau is vastgesteld op het niveau Basis. Het beschikbaar gestelde budget is op korte en middellange termijn toereikend om het vastgestelde onderhoudsniveau uit te voeren.

Financiële middelen

- Via een vijfjaarlijkse inspectie van de civieltechnische kunstwerken bepalen we aan welke kunstwerken voor de komende jaren onderhoudswerkzaamheden moeten plaatsvinden. De uitgaven zijn per jaar wisselend en we gebruiken de voorziening Civieltechnische kunstwerken als egalisatievoorziening.
- In de begroting van 2019 namen we voor de civieltechnische kunstwerken een bedrag van € 296.250,- (inclusief index en inclusief de areaaluitbreiding) op. De uitvoering van het onderhoud bekostigden we uit de voorziening Civieltechnische kunstwerken.
- De voorziening voor is toereikend om de werkzaamheden aan de civieltechnische kunstwerken uit te voeren.
- Uit het nieuwe beheerplan 2020-2025 blijkt dat de voorzieningen gedeeltelijk vrij kan vallen. Het vervangen van beschoeiingen en duikers bekostigen we conform begrotingsvoorschriften niet

meer uit de voorziening maar hiervoor stelde de gemeenteraad in mei 2020 aparte investeringsbudgetten vast.
- Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Risico's
- Het waterschap heeft het voornemen uitgesproken om de beschoeiingen (civiele kunstwerken) af te willen stoten. Zodra dit gebeurt, kan dit extra onderhoudskosten voor de gemeente betekenen.
- Bij vervanging van duikers wordt door het waterschap een grotere diameter geëist, wat extra aanleg- en beheerskosten met zich meebrengt.
- De aanschaf van hardhout verloopt moeizaam, door het beperkte aanbod. In 2020 gaan we kijken naar andere (duurzamere) materialen als kunststof. Deze zijn duurder in aanschaf en we weten niet of dit dezelfde kwaliteit geeft.

Riolering
Algemeen
Onder riolering verstaan we meer dan alleen buizen onder de grond. Het gaat om het geheel aan fysieke voorzieningen waarmee de gemeente zorgt voor de volksgezondheid en droge voeten. Hiervoor hebben we drie wettelijke zorgplichten, namelijk voor afvalwater, hemelwater en grondwater.

Beleid
De beleidskeuzes zijn opgenomen in het Gemeentelijk Rioleringsplan. Het kwaliteitsniveau is vastgesteld volgens het principe dat het systeem doelmatig werkt. Het beschikbaar gestelde budget is op korte en middellange termijn toereikend om het vereiste onderhoud voor de doelmatige werking van het systeem uit te voeren. De financiële beleidsuitgangspunten zijn:
- Een interne rekenrente van 0% tot 1% op de investeringen te hanteren. In 2019 is geen rente naar het taakveld Riolering doorbelast. Met ingang van 2020 is de rekenrente 0,25%.
- Tot en met 2020 vervangingsinvesteringen in tien jaar af te schrijven en vanaf 2021 direct af te boeken op de voorziening.
- Riolen niet te vervangen op basis van afschrijvingsplanningen, maar op basis van toestandsgegevens uit inspecties.
- Een kostendekkend riooltarief te hanteren.
- Vanaf 2018 jaarlijks € 200.000,- gecompenseerde BTW op rioolwerkzaamheden aan de algemene middelen toe te voegen.

Financiële middelen
In 2019 bedroeg de hoogte van de rioolheffing € 225,- voor woningen. In totaal inden we in 2019 € 2,70 miljoen. Naast de exploitatie voeden we hiermee drie voorzieningen:
1. Voorziening GRP (Gemeentelijk Rioleringsplan): met deze voorziening zorgen we voor een gelijkmatige ontwikkeling van het tarief van de rioolheffing. Deze voorziening is mogelijk op grond van artikel 44, lid 2 BBV.
   De voorziening is in 2019 met € 270.250,- toegenomen en bedraagt eind 2019 € 4,2 mln. Dat komt voornamelijk door meer inkomsten (€ 40.000,-) vanwege toename van het aantal aansluitingen door nieuwbouw). Verder is het beleidsuitgangspunt maximaal 1% rente toe te rekenen over de boekwaarde van de investeringen in het rioolstelsel. Bij het samenstellen van de jaarrekening is het percentage bijgesteld naar 0%. Dat geeft een voordeel van € 45.000,-. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen we naar het taakveld Treasury. Tot slot gaven we minder uit, doordat we moesten schuiven met de planning van de inspectie van de riolering. Dit werk doen we samen met zes regiogemeenten.
2. Voorziening vervanging riolering: met deze voorziening sparen we voor toekomstige rioolvervanging. Deze voorziening is mogelijk op grond van artikel 44, lid 1d BBV.
   De voorziening is in 2019 met € 200.000,- toegenomen en bedraagt eind 2019 € 1.000.000,-. Deze voorziening wordt volgens schema gevuld en vanaf 2021 starten we met rioolvervanging.
3. Voorziening Onderhoud Riolering (gemalen): deze voorziening gebruiken we voor groot onderhoud aan en vervanging van de rioolgemalen. Deze voorziening is mogelijk op grond van artikel 44, lid 1c BBV.
   In 2019 bedroegen de uitgaven 82% ten opzichte van de raming. Dat komt vooral doordat we minder hoeven te vervangen in de drukriolering dan verwacht. Tussen 1999 en 2005 hebben we op grote schaal drukriolering aangelegd. In principe moeten we nu midden in de vervangingsgolf zitten. We beheren kwaliteitsgestuurd, zodat we niet onnodig vervangen. We constateren voorzichtig dat de vervangingsgolf beduidend meer afvlakt dan we verwachten. Dit leidt tot

uitgestelde investeringen. Het is alleen nog te vroeg om de meerjarenraming sterk bij te stellen. De lastenontwikkeling in de begroting stellen we wel bij.

De voorziening nam in 2019 per saldo toe met € 115.750- en bedraagt eind 2019 € 867.750,-.

Alle voorzieningen zijn toereikend voor de komende jaren. We streven naar een zo klein mogelijke reserve in alle voorzieningen.

Risico's

- In 2018 zijn we regionaal aan de slag gegaan met klimaatadaptatie. Klimaatadaptatie is de verzamelnaam voor het aanpassen van de omgeving aan het veranderende klimaat op het gebied van droogte, hitte, wateroverlast en waterveiligheid.
- Door het uitvoeren van zogenaamde stresstesten bepalen we waar de zwakke schakels in de openbare ruimte zitten. Voor het thema wateroverlast verfijnden we het beeld in 2019. In 2020 willen we de brede dialoog met onze stakeholders starten over welke risico's acceptabel zijn voor onze gemeente. Vanuit deze dialoog formuleren wij een uitvoeringsprogramma.

Water

Algemeen

Het oppervlaktewatersysteem kent vele beheerders. Waterschap Rivierenland beheert het regionale watersysteem (A-status). Perceeleigenaren beheren de kleine watergangen (B- en C-status), de haarvaten van het systeem. De gemeente heeft veel van die kleine watergangen. De wettelijke zorgplicht is vastgelegd in de Keur. Dat is de grondslag waarop het waterschap handhaaft.

Beleid

In 2009 stelden we met Waterschap Rivierenland een waterplan op. In het waterplan legden de we de visie vast. We willen een gezond, veerkrachtig kwalitatief goed aantrekkelijk en op de toekomst berekend watersysteem.

Het functioneren van het watersysteem is geborgd in de minimum eisen die het waterschap stelt en in de Keur heeft vastgelegd. Er geldt dat de watergangen voldoende diep (baggeren) en vrij van begroeiing (groen) moeten zijn. De diepte borgen we met ons uitvoeringsplan baggeren, het schoonhouden (slootvegen) wordt door Avri verzorgd.

Financiële middelen

De overdracht van water aan het waterschap is in 2019 voorbereid en wordt in 2020 administratief voltooid. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud. Voor onvoorziene zaken is een klein budget opgenomen. Hieruit betaalden we ook de procesondersteuning om tot een gedragen oplossing voor de singels in woongebied Lingemeer te komen.

Grafiek

Dit kapitaalgoed kent geen egalisatievoorziening.

Risico's

- In 2018 zijn we regionaal aan de slag gegaan met klimaatadaptatie. Klimaatadaptatie is de verzamelnaam voor het aanpassen van de omgeving aan het veranderende klimaat op het gebied van droogte, hitte, wateroverlast en waterveiligheid.
- Door het uitvoeren van zogenaamde stresstesten bepalen we waar de zwakke schakels in de openbare ruimte zitten. Voor het thema wateroverlast verfijnden we het beeld in 2019. Vanwege ambtelijke capaciteit in relatie tot de gewenste zorgvuldigheid (mogelijke gevoeligheid bij inwoners) wordt dit in 2020 verder uitgevoerd. Via een dialoog middels factor C komen we tot een uitvoeringsprogramma.
- Er ligt een relatie met het kapitaalgoed Riolering. We verwachten daar het grootste risico, omdat in de voorziening GRP nu geen extra klimaatmaatregelen zijn opgenomen. Voor het kapitaalgoed Water lijkt het risico kleiner, omdat het waterschap de verantwoordelijkheid voor de inrichting van het watersysteem heeft.

Baggeren

Algemeen

We hebben de verplichting om gemeentelijke watergangen langdurig op diepte te houden. Daarom baggeren we deze watergangen. Dat doen we niet jaarlijks, maar planmatig volgens een meerjarig uitvoeringsplan.

Beleid
Het actuele beleidskader stelde u vast via raadsvoorstel Beheerplan baggeren, gedeeltelijke aanpassing hoofduitgangspunten (RV/15/00583). Betreft kwaliteitsniveau baggerscenario 3: "conform de schouw". U besloot aan te sluiten op de baggerplanning van het waterschap , preventief te baggeren, alle gemeentelijke watergangen te baggeren die niet baggerschoon zijn en perceeleigenaren aan de andere zijde van de watergangen uitsluitend te betrekken als dit op het totaal economisch voordelig is.
Een kwaliteitsniveau is niet expliciet bepaald, omdat het functioneren van het watersysteem is geborgd in de minimumeisen die het waterschap stelt ten aanzien van de diepte. We moeten dus simpelweg voldoen aan de schouw van het waterschap. De waterdiepte mag, door aanwezigheid van bagger, niet verder beperkt worden dan afhankelijk van de breedte van de watergang op zomerpeilhoogte:

- breder dan 2 meter: 0,50 meter ten opzichte van zomerpeil;
- breder dan 1 meter en smaller dan 2 meter: 0,40 meter ten opzichte van zomerpeil;
- smaller dan 1 meter: 0,30 meter ten opzichte van zomerpeil;
- C-water: Voor C-watergangen gelden geen diepte-eisen, we gaan uit van een diepte van 20 centimeter.

Wij baggeren vooruitlopend op de diepteschouw. In 2020 is de eerstvolgende diepteschouw. In 2019 is vertraging geweest op de start van het baggerwerk vanwege de landelijke PFAS problematiek. In december 2019 kon de uitvoering toch gestart worden.

Financiële middelen

- In de begroting van 2019 namen we voor het baggeren van gemeentelijke watergangen meerjarig een bedrag op van € 141.250,- (inclusief index en areaaluitbreiding). De uitvoering van het onderhoud bekostigden we uit de voorziening Baggeren watergangen.
- Omdat de uitgaven per jaar fluctueren, gebruiken we de voorziening Baggeren watergangen als egalisatievoorziening. De voorziening Baggeren watergangen is toereikend om het onderhouds-programma uit te voeren. In 2019 is per saldo een bedrag van € 73.111,- toegevoegd aan deze voorziening. De stand van de voorziening is eind 2019 € 383.500,-. In 2019 is € 68.000,- uitgegeven.
- In het woongebied Lingemeer hebben we een grondige inventarisatie uitgevoerd. De discussie over de door de inwoners ervaren problematiek voeren we nu op feiten en niet meer op aannames. We werken nu constructief gezamenlijk met de inwoners aan een gedragen oplossing.
  In 2019 koos de bewonerswerkgroep voor een oplossing waarbij voornamelijk regulier baggerwerk wordt uitgevoerd. We verwachten deze oplossing binnen het beschikbare budget uit te kunnen voeren.
- Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Risico's

- In 2020 gaan we de singels op het woongebied Lingemeer regulier baggeren en binnen de mogelijkheden de bodem iets verlagen. De toestand van de particuliere beschoeiingen blijft een zorgpunt.

Groen

Algemeen
Op basis van meerjarenplannen voeren we jaarlijks onderhoudswerkzaamheden aan de openbare groenvoorzieningen uit. Bij de uitvoering hanteren we de uitgangspunten en randvoorwaarden die vastliggen in het beleid en beheerplan groen.
Het ambitieniveau voor het beheer is inmiddels vertaald in een Integraal Beeldkwaliteitsplan voor de openbare ruimte. Dit plan is vertaald in een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de Avri. Hierin is ook het dagelijks onderhoud aan bijvoorbeeld verharding, straatmeubilair en riolering opgenomen.

Beleid
De actuele beleidskaders staan in het IBOR-plan (vastgesteld 19-01-2016). Het beheerplan Groen 2011-2015 is één van de onderleggers van het IBOR. Het kwaliteitsniveau is vastgesteld op binnen de kom B, buiten de kom C en de begraafplaatsen op A+. Het beschikbaar gestelde budget is op korte en middellange termijn toereikend om het vastgestelde onderhoudsniveau uit te voeren.

Financiële middelen
- In 2019 rekenen we in de begroting met een onderhoudslast van € 1.606.000,-. Dit bedrag is inclusief straatreiniging (onderdeel groenonderhoud), groen begraafplaatsen en inkoop inboet. We gaven in 2019 € 1.551.000 uit.
- Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Risico's
- Allerlei ziekten en plagen in het openbaar groen die invloed kunnen hebben op (onverwachte) kosten.
- Doordat er te weinig geld beschikbaar is voor inboet (herplanten) is er sprake van kapitaalsvernietiging bij diverse soorten groen. In het nieuwe beheerplan Groen 2020-2025 is hiervoor extra geld opgenomen. De raad nam hierover een besluit in mei 2020.

Begraafplaatsen
Algemeen
Op basis van het beheerplan Begraafplaatsen voeren we jaarlijks onderhoudswerkzaamheden uit. De begraafplaatsen worden op niveau A+ onderhouden. De doelstelling is om de begraafplaatsen kostendekkend te beheren.

Beleid
De actuele beleidskaders staan in het IBOR-plan (vastgesteld 19-01-2016). Het beheerplan Begraafplaatsen is één van de onderleggers van het IBOR. Het kwaliteitsniveau is vastgesteld op A+. Het beschikbaar gestelde budget is toereikend om het vastgestelde onderhoudsniveau en de begraafwerkzaamheden uit te voeren.

Financiële middelen
We beheren de begraafplaatsen op dit moment niet volledig kostendekkend. Er komt een herziening van het beleidsplan met als doel om het beheer wél kostendekkend te maken.
Om zeker te zijn van voldoende onderhoudsgelden voor de toekomst maken we gebruik van de voorziening Afkoopsommen onderhoud graven en de voorziening Afkoopsommen grafrecht. Alle afkoopsommen voor het onderhoud van de graven en het grafrecht voegen we toe aan deze voorzieningen. De kosten voor het ruimen van graven en het onderhouden van de begraafplaatsen bekostigen we uit deze voorzieningen.

Risico's
- Van de inkomsten is vooral het aantal uit te geven graven en het daadwerkelijke aantal overlijdens niet beïnvloedbaar. Dit aantal fluctueert per jaar.
- Uit landelijk onderzoek blijkt dat de keuze voor cremeren toe neemt. Ook in onze gemeente neemt het aantal uit te geven graven af en dalen de inkomsten. Het tarief voor de urnen is verlaagd, we hebben een toename gezien in het aantal urnen. Ook de grafrechten periode is aangepast naar een periode van 20 jaar, duidelijk is dat hier behoefte aan is. Door deze maatregelen trachten we dit risico te verkleinen.

Gebouwen
Algemeen
Op 23 mei 2017 stelde u de meerjarenonderhoudsplanning gemeentelijk vastgoed (MJOP) vast. Daarmee is de basis gelegd voor het professioneel beheer en onderhoud van het gemeentelijk vastgoed voor de komende 4 jaar. In 2020 zal het MJOP worden geactualiseerd en ter vaststelling worden aangeboden aan de raad. In 2021 laten we geheel nieuwe gebouwinspecties uitvoeren en stellen we een zogenaamd duurzaam meerjarenonderhoudsplan op (DMJOP). Niet-functioneel vastgoed stoten we af. In 2019 is in dit kader de voormalige basisschool in Erichem verkocht. Tot slot hebben we het vastgoedbeheer verder geprofessionaliseerd en een vastgoedinformatiesysteem geïmplementeerd.

Beleid
Bij de vaststelling van de begroting 2019 in de raad van november 2018 zijn de navolgende beleidsuitgangspunten vastgesteld.

1. Het hebben van vastgoed is geen doel op zich. Vastgoed is een middel en ondersteunend aan maatschappelijke/ gemeentelijke beleidsdoelstellingen.
2. De vraag is leidend, niet het aanbod. Er wordt een functiescheiding gehanteerd tussen centraal vastgoedmanagement (portefeuillebeheer) en sociaal-, maatschappelijk- en ruimtelijk beleid waar de vastgoedvraag bepaald wordt.
3. Vastgoed blijft uitsluitend in eigendom als dit van strategisch belang is en/of bijdraagt aan een gemeentelijke beleidsdoelstelling; het overige vastgoed wordt verkocht tegen marktconforme prijs of gesloopt.
4. Het gemeentelijk vastgoed wordt onderhouden op het kwaliteitsniveau 3. Dit wil zeggen dat de gemeente haar panden in sobere maar doelmatige staat in stand houdt.
5. Eens per vier jaar stellen we een nieuw meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor gebouwen op. Het huidige MJOP (2017) wordt jaarlijks geactualiseerd. De kosten voor het uitvoeren van groot-/planmatig onderhoud zijn opgenomen in een voorziening.
6. In het eerstvolgende nieuwe MJOP (planning: 2021) zal zeer nadrukkelijk het aspect ‘duurzaamheid’ ofwel mogelijkheden tot verduurzaming van de gemeentelijke panden worden meegenomen. In 2021 zal derhalve een zogenaamd DMJOP worden opgesteld en voorgelegd aan de raad.
7. Bij nieuwe of actualisatie van bestaande huur- of gebruikersovereenkomsten zal bij de afbakening van eigenaars- en gebruikersonderhoud het model van de Raad van Onroerende Zaken (ROZ) als uitgangspunt worden gehanteerd.
8. Voor gebruik van gemeentelijk vastgoed wordt een marktconforme, minimaal kostprijsdekkende huur (kpdh) gehanteerd. Een en ander conform de verplichtingen vanuit de Wet markt en overheid. In uitzonderingsgevallen kan de gemeenteraad door middel van een zogenaamd ‘algemeen belang besluit’ hiervan afwijken en aan specifieke gebruikers of doelgroepen een lagere of zelfs geen huurprijs in rekening brengen. Het raadsbesluit van 9 december 2014 is in dit geval nog steeds van toepassing. Bij dit raadsbesluit zijn de navolgende economische activiteiten aangewezen als activiteiten die plaatsvinden in het algemeen belang:
    - exploitatie binnen- en buitensportaccommodaties;
    - exploitatie (verhuur) maatschappelijk vastgoed;
    - faciliteren van speeltuinvoorzieningen;
    - verhuur van grond (volkstuinen);
    - verhuur woningen en woonwagens/standplaatsen;
    - erfpacht- en opstalrechten;
    - verhuur ruimten gemeentehuis (fractievergaderingen en exposities);
    - antikraak panden.
9. Voor het berekenen van de kpdh wordt de Discounted Cashflow-methode (DCF-methode), ook wel de netto contante waardemethode genoemd, toegepast.
10. Voor het bepalen van de marktconforme huur geldt de grondprijzenbrief die het college jaarlijks vaststelt dan wel een taxatie van een onafhankelijke makelaar/taxateur.
11. Bij renovatie, vervanging en nieuwbouw wordt het gemeentelijk vastgoed zo toegerust dat dit kan voldoen aan de actuele wettelijke en gemeentelijke energie- en duurzaamheidsnormen.

Financiële middelen
Op basis van het MJOP en het na te streven onderhoudsniveau voor de verschillende objecten, berekenen we een structurele onderhoudslast voor onze begroting. In 2019 gaven we voor de uitvoering van klein onderhoud € 89.500,- uit. Verder stortten we € 372.500,- voor groot onderhoud in de voorziening Onderhoud gebouwen. We gaven hiervan € 250.000,- uit. Eind 2019 is de stand van deze voorziening € 905.500,-. Tot slot is voor het gemeentehuis € 100.000,- opgenomen. We gaven ruim € 170.000,- uit. Dit komt met name door onderhoud aan het rioolsysteem.
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Risico's

- In de onderhoudsvoorziening is geen dekking opgenomen voor renovatie, vervanging, uitbreiding van de panden en eventuele nieuwbouw. Noch is dekking opgenomen voor extra (bovenwettelijke) duurzaamheidsmaatregelen.

Overzicht gebouwen	Aantal per 31-12-2018 (werkelijk)	Aantal per 31-12-2019 (begroting bijgesteld)	Aantal per 31-12-2019 (werkelijk)
Eigen huisvesting: gemeentehuis	1	1	1
Woningen	5	5	5
Dorpshuizen:			
- in volle eigendom: Lienden, Maurik, Beusichem, Ravenswaaij, Rijswijk[1] en Zoelen[2]	5	5	5
- uitgegeven in erfpacht /vestiging recht van opstal: Asch, Erichem en Kerk-Avezaath	4	3	3
Kleine verenigingsgebouwen: De Breipot (Ommeren), voormalige Jeugdsoos (Maurik), Het Binnen (Lienden)	3	3	3
Gymzalen: (waarvan twee bij een dorpshuis)	9	9	9
Sportvelden: acht voetbalverenigingen, één korfbalclub, drie tennisclubs (erfpacht).	12	12	12
Gebouwen niet van de gemeente, alleen voetbal en korfbal in Maurik is gedeeltelijk eigendom gemeente			
Commercieel: Poortgebouw en 't Heerenlogement	2	2	2
Bijzondere objecten: Museum, Synagoge	2	2	2
Begraafplaats: aula's en bergingen	12	12	12
Kerktorens: (inclusief aantal torens alleen uurwerken)	13	13	13
Monumenten:			
- twee molens, kanonnen, dorpspompen, stadswallen, historische muren in Buren	8	8	8
Overige:			
- drie muziektenten (Ingen, Beusichem en Eck en Wiel)			
- één garagebox	6	6	6
- twee schuurtjes (Ravenswaaij / Zoelmond bij Kerk)			
Schoolgebouwen[3]	15	13	13

[1] Er is overeenstemming over de verkoop van de Hoekenburg te Rijswijk. De verkoop kan pas worden geëffectueerd nadat het bestemmingsplan aangepast en onherroepelijk is (planning: 2020).
[2] Het dorpshuis Zoelen is vanwege de ontbinding van de vereniging per 23 juli 2019 in eigendom gekomen van de gemeente.
[3] In 2019 is de voormalige basisschool 'De Kastanjepoort' in Erichem verkocht. De voormalige basisschool in Asch is met ingang van schooljaar 2018/2019 leeg gekomen.

Financiering

Inleiding

In deze paragraaf geven we het beleidskader voor risicobeheersing van de financieringsportefeuille. Daarnaast geeft het inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte (art.13 BBV). In de Notitie Rente 2017 van de Commissie BBV zijn de beleidsregels omtrent rente verder uitgewerkt.
Daarnaast zijn er uitgangspunten voor het vermijden en beheersen van risico's op het gebied van financiering opgenomen in de Wet Fido. De wettelijke kaders voor beheersing van de financiële risico's uit de Wet Fido zijn uitgewerkt in het gemeentelijke uitvoeringsbesluit, het treasurystatuut.

De nadruk in deze paragraaf ligt op het bieden van inzicht in de uitvoering van de treasuryfunctie. De belangrijkste onderdelen daarvan zijn de financiering van het gemeentebeleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Ontwikkelingen

Vanaf 2018 is de Notitie Rente van de Commissie BBV verplicht. Hierin staan de geldende regels voor de verwerking van de rentelasten en -baten in de begroting en jaarstukken. Daarnaast zijn de bepalingen uit het Wijzigingsbesluit vernieuwing BBV verplicht voorgeschreven vanaf 2017. Dit betekent onder meer dat rente moet worden toegerekend aan de taakvelden. Vanaf 2017 worden alle rentebaten en -lasten gepresenteerd onder het taakveld Treasury. In 2019 is het saldo bij de jaarrekening op dit taakveld € 87.014,- positief.

Op basis van de BBV-regels uit de Notitie Rente hebben we in 2019 het gemiddelde rentetarief van 0,5% aangehouden als rentelast (renteomslagpercentage) over de investeringen. Het gemiddelde rentetarief wordt berekend over de te verwachten rente over de kort- en langlopende leningen in 2019. Het bij de begroting 2019 voorgecalculeerde omslagpercentage per 1 januari mag maximaal met een marge van 0,5% worden afgerond. Het omslagpercentage wordt bij de jaarrekening berekend door de werkelijk aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa. Een correctie op basis van nacalculatie is verplicht gesteld als de werkelijke rentelasten meer dan 25% afwijken van de rentelasten die op basis van de voorcalculatie aan de taakvelden zijn toegerekend. In 2019 is nagecalculeerd met een rentetarief van 0%.
Het omslagrentepercentage moet op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele activa. Het is niet toegestaan om per investering of taakveld te differentiëren in het toe te rekenen rentepercentage.

De financieringsbehoefte is in 2019 verder afgenomen en neemt de komende jaren waarschijnlijk nog wat verder af (zie balans hoofdstuk 3). In samenhang daarmee neemt de langlopende leningenportefeuille af van € 7,8 miljoen op 1 januari 2019 naar € 6,1 miljoen op 31 december 2019. De verwachting voor 2020 is dat de rentetarieven voor kort - en langlopende leningen zeer laag blijven.

Risico's

Gezien de publieke taak, moet de gemeente zorgvuldig omgaan met publieke middelen. Risicobeheersing is daarbij van groot belang. Daartoe worden renterisico's beheerst middels de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Verder worden stringente eisen gesteld aan het uitzetten van liquide middelen: leningen en garanties worden in principe alleen verstrekt voor de uitoefening van de publieke taak. Voor het overige moeten overtollige middelen worden aangehouden in 's Rijks schatkist (verplicht schatkistbankieren) en blijven daar beschikbaar voor de uitoefening van de publieke taak.

<u>Renterisico</u>
Het grootste risico op het gebied van financiering is het renterisico. Dit renterisico lopen we bij het aantrekken (en eventueel uitzetten) van langlopende geldleningen. De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van schulden in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij de herfinanciering.

Kasgeldlimiet
Ook moeten we voldoen aan de wettelijke kasgeldlimiet. De limiet zorgt ervoor dat niet te veel kasgelden (kortlopende leningen < 1 jaar) worden aangetrokken. We mogen maximaal 8,5 % van het bedrag van de exploitatielasten in de begroting opnemen in de vorm van kasgelden.

Liquiditeitsrisico
We lopen geen liquiditeitsrisico omdat we als gemeente steeds voldoende leningen aan kunnen trekken waarmee we tijdig aan onze betalingsverplichtingen kunnen voldoen.

Schatkistbankieren
Eind 2013 is de Regeling Schatkistbankieren decentrale overheden ingevoerd. Gemeenten, provincies en waterschappen zijn verplicht hun overtollige liquide middelen in 's Rijks schatkist aan te houden. De tegoeden van de lagere overheden staan op de staatsbalans en worden van de staatsschuld afgetrokken, waardoor het financieringstekort van het Rijk lager wordt. Voor Buren heeft het verplichte schatkistbankieren vrijwel geen effect op de rentelasten.

Treasurybeleid

Eind 2015 is het treasurybeleid opnieuw vastgesteld middels het Treasurystatuut. Hierbij is gebruikgemaakt van de *Handreiking Treasury 2015* van het ministerie van Financiën. In het statuut hebben we de wettelijke kaders voor beheersing van de financiële risico's uit de Wet Fido verder uitgewerkt. We hebben de gemeentelijke doelstellingen, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en de administratieve organisatie van het beheer van liquiditeiten op korte en lange termijn beschreven. Met het vernieuwde BBV staan in de notitie Rente 2017 de nieuwe verantwoordingsregels voor het taakveld Treasury Deze regels hebben we in 2019 toegepast.
In het eerste kwartaal 2019 is het Treasurystatuut aangepast wegens de gewijzigde organisatiestructuur in oktober 2018. Daarnaast zijn geen andere wijzigingen gedaan in het Treasurystatuut 2015.

In de inleiding zijn de belangrijkste treasuryfuncties aangegeven: de financiering van het gemeentebeleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn. De Wet Fido heeft deze functies aan strenge regels gebonden door de invoering van het *schatkistbankieren* eind 2013.

Totaalfinanciering en rentekosten

De gemeente Buren werkt vanuit totaalfinanciering. Dat wil zeggen dat de aangetrokken leningen niet een-op-een gekoppeld zijn aan de investeringsprojecten of verstrekte leningen. We bundelen alle schulden en tegoeden en we salderen alle gemeentelijke kastekorten en -overschotten voordat we ons op de kapitaalmarkt begeven.

Het omslagrentepercentage wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd (zie: *BBV notitie Rente 2017*). De taakvelden worden sinds 2017 voor hun kapitaalbeslag afgerekend op basis van een rentepercentage (met een mogelijke afronding van 0,5%). Het resultaat van de omslagrente komt rechtstreeks in de exploitatie op het taakveld Treasury tot uitdrukking. Het toerekenen van omslagrente aan de taakvelden vindt plaats via het taakveld Treasury.

In 2019 is op basis van de verplichte nacalculatie een correctie nodig van de omslagrente. Deze correctie is verplicht gesteld als de rentelasten meer dan 25% afwijken van de rentelasten die op basis van de voor gecalculeerde omslagrente aan de taakvelden zijn toegerekend.

Het BBV biedt vooralsnog de mogelijkheid om een rentevergoeding of inflatievergoeding over het eigen vermogen en de voorzieningen te berekenen en door te belasten aan de taakvelden. De Commissie BBV adviseert deze systematiek niet meer toe te passen, vanwege het verlangde inzicht, de eenvoud en transparantie. Deze aanbeveling hebben wij vanaf 2017 overgenomen. Vanaf 2018 is het toepassen van de notitie Rente wettelijk verplicht. In 2019 gelden voor onze begroting de volgende uitgangspunten op basis van de nieuwe BBV-regelgeving:

- een omslagrentepercentage van 0,5%;
- De 0,5%-omslagrente wordt gehanteerd bij de kapitaalrentelasten;
- Er is geen rentevergoeding over het eigen vermogen (de reserves) en de voorzieningen;

- De uitzondering op de omslagrente van 0,5% bij de kapitaallasten geldt voor de grondexploitaties Doejenburg en Teisterbant. Dit is in 2018 bij de 2MR besloten. Hier rekenden we eerder met een percentage van 0% volgens het daarover genomen raadsbesluit (15/00539).

De berekening van de nagecalculeerde omslagrente is voor onze gemeente gedaan op basis van de Notitie Rente 2017 van de Commissie BBV en is als volgt weer te geven:

Renteschema	begroting 2019	jaarrekening 2019
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	56.507	56.189
De externe rentebaten (idem)	- 11.625	-16.256
Saldo rentelasten en rentebaten	**44.882**	**39.933**
De rente die aan de grondexploitaties moet worden doorberekend	0	0
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0
De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	***0***
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**44.882**	**39.933**
Rente over eigen vermogen	0	0
Rente over voorzieningen	0	***0***
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (renteomslag)		
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-262.892	-45.249
Renteresultaat op het taakveld Treasury	**-218.010**	***-5.316***
Omslagrente afgerond	**0,54%**	**0,09%**

De nacalculatie van de omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toegerekende rente te delen door de integraal gefinancierde activa:

45.249 : 48.244.918.= 0,09%.

En daarmee is de bijstelling van de omslagrente van 0,5% naar 0% verplicht aangezien de rentelasten bij de nacalculatie meer dan 25% afwijken van de voorcalculatie (262.892 : 48.244.918 = 0,54%).

Als het omslagrentepercentage afwijkt van de werkelijke vermogenskostenvoet (werkelijke rentelasten), ontstaat er een renteresultaat. Wanneer dit renteresultaat hoog wordt, is dat een signaal om het omslagrentepercentage te herzien. Dit was in Buren in 2019 het geval want. De bij de begroting vastgestelde omslagrente van 0,5% is bij nacalculatie voor de jaarrekening verplicht naar beneden bijgesteld naar 0%, uitgezonderd voor grondexploitatie Doejenburg en Teisterbant (0,5%). Het renteresultaat vloeit voort uit het feit dat geen nieuwe langlopende leningen zijn aangetrokken in combinatie met het gelijktrekken van de rentevoet voor alle grondexploitaties naar 0% met uitzondering van Doejenburg en Teisterbant.

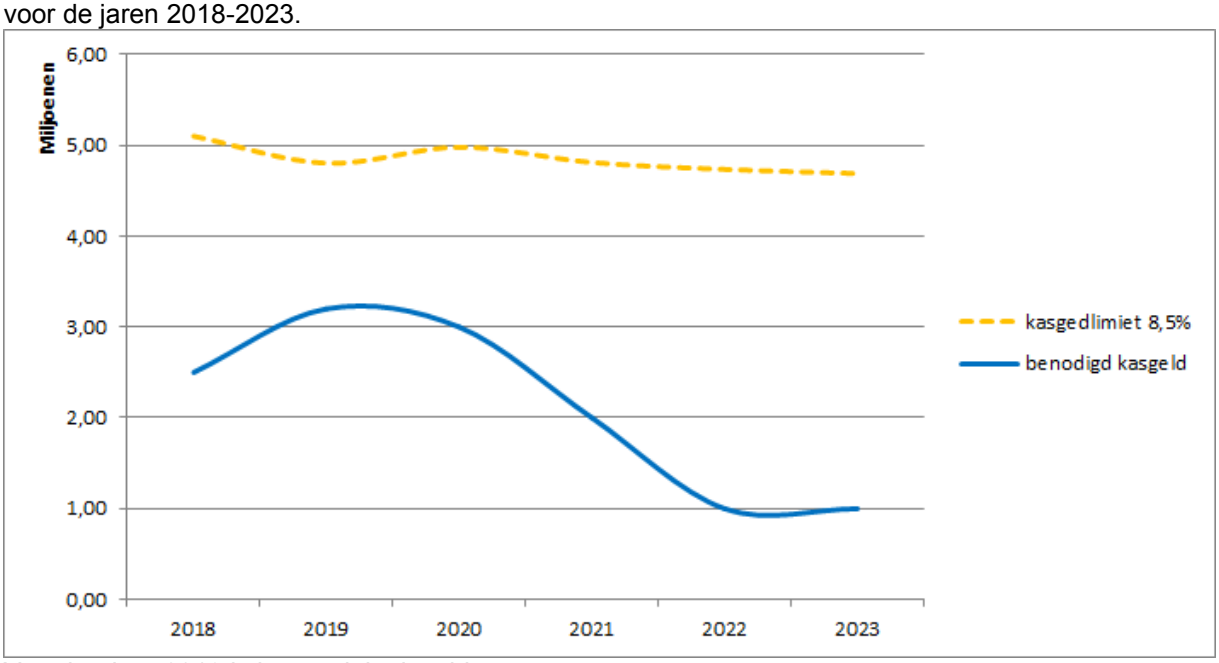
In 2020 zullen we het omslagrentepercentage in het voorjaar opnieuw berekenen en indien nodig aanpassen.

Risicobeheer

Een belangrijke doelstelling van de treasuryfunctie is het voeren van een risicomijdend treasurybeleid. Om dit te realiseren is in het treasurystatuut vastgelegd dat de gemeente alleen leningen aan derden, zijnde niet andere overheidsinstellingen, mag verstrekken voor de uitoefening van haar publieke taak. Daarnaast moeten deze leningverstrekkingen risicomijdend zijn.
Naast risicomijdend gedrag bij het aantrekken en uitzetten van gelden is het ook van belang dat we renteschommelingen, oftewel renterisico's, voorkomen. Het renterisico wordt in beeld gebracht met behulp van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Beide instrumenten gebruikt de provincie bij het uitoefenen van haar toezichthoudende taak.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet is het bedrag dat de gemeente maximaal met rood staan en kortlopende geldleningen mag financieren. Dit limiet is 8,5% van het bedrag van de exploitatielasten in de begroting bij aanvang van het jaar. De kasgeldlimiet mag niet meer dan drie achtereenvolgende kwartalen overschreden worden. Gebeurt dit wel dan moet de gemeente de Provincie Gelderland daarover informeren en daarbij een plan aanbieden om weer te gaan voldoen aan de kasgeldlimiet. In 2019 heeft de gemeente Buren de kasgeldlimiet niet met meer dan drie achtereenvolgende kwartalen overschreden. Er moet daarbij door Buren enerzijds rekening worden gehouden met beschikbare kredieten en anderzijds met tijdelijke uitschieters in de behoefte aan kort geld. Daarom wordt voorzichtigheidshalve enige marge aangehouden onder de kasgeldlimiet.

In de onderstaande grafiek brengt de kasgeldlimiet ten opzichte van het benodigde kasgeld in beeld voor de jaren 2018-2023.

Voor het jaar 2019 is het exploitatiesaldo:

De kasgeldlimiet (8,5%) is:

In 2019 hebben we gemiddeld € 3,2 miljoen kasgeld geleend tegen een gemiddelde rente van -0,37% (baten: € 13.332,-).
In 2019 was geen herfinanciering van de afgeloste leningen nodig. Op basis van de huidige verwachte (des-)investeringen en de bijbehorende financieringsbehoefte is het in 2020-2021 niet nodig om lopende leningen te moeten herfinancieren, tenzij er nieuwe ontwikkelingen zijn waardoor dit wel nodig is.

Hieronder volgt de verhouding tussen de kasgeldlimiet en het benodigd kasgeld (kortlopend krediet):

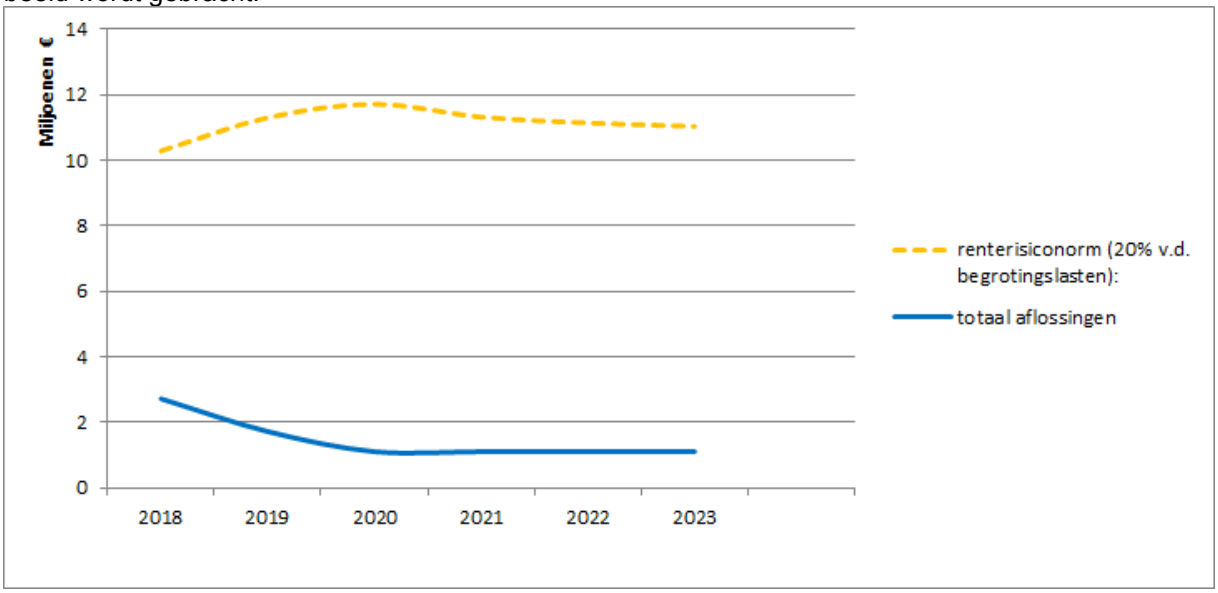
Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022
De kasgeldlimiet (8,5%):					
Het gemiddeld benodigde kasgeld:	3,36	3,72	-2,00	-2,00	-1,00

Renterisiconorm
De renterisiconorm stelt dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Deze norm is bedoeld om door de jaren heen tot een goede opbouw van de leningenportefeuille te komen. Door een goede opbouw wordt het renterisico door renteaanpassingen en herfinanciering van leningen van jaar tot jaar voldoende beperkt. Het renterisico wordt bepaald op basis van de aflossingsbedragen van onze leningen in de toekomstige jaren. Deze moeten immers (her)gefinancierd worden tegen het dan geldende rentepercentage.

De renterisiconorm is gebaseerd op de verwachte meerjarige begrotingscijfers. Door maximaal 20% van het begrotingstotaal per jaar af te lossen vermijden we te grote rentelasten op de langlopende leningen. De (te hoge) rentelasten leggen beslag op de begrotingsruimte en zijn nadelig voor onze gemeentelijke financiële positie.

De rente op langlopende leningen staat voor langere tijd vast en daarmee wordt het renterisico sterk beperkt.

Hieronder volgt een grafiek waarin de renterisiconorm ten opzichte van het renterisico in 2018-2023 in beeld wordt gebracht:

De gemeente Buren blijft in 2019 en in de komende jaren ruim onder de gestelde renterisiconorm van 20% van het begrotingstotaal. De norm was in 2019 € 11,3 miljoen. In 2019 is € 1,7 miljoen afgelost en daarmee blijven we ruim binnen de gestelde wettelijke norm. Ook was een herfinanciering van de afgeloste € 1,7 miljoen niet nodig. In 2019 en latere jaren is de verwachting dat aan de renterisiconorm wordt voldaan. De verwachting is dat in 2020 geen herfinancieringen nodig zijn. Daarbij houden we geen rekening met nieuwe ontwikkelingen op het gebied van (des-)investeringen.

Schatkistbankieren
Bij het schatkistbankieren wordt het drempelbedrag berekend (art.7 Regeling Schatkistbankieren Decentrale Overheden). Het drempelbedrag is het maximale bedrag dat een decentrale overheid over een heel kwartaal gezien gemiddeld op dagbasis buiten de schatkist mag hebben. De berekening van de benutting van het drempelbedrag vermelden we bij de toelichting op de balans. Uit onderstaand overzicht blijkt dat onze gemeente in het eerste en laatste kwartaal van 2019 onder het drempelbedrag van € 420.000 is gebleven en in het tweede en derde kwartaal niet. In 2020 vindt een aanpassing plaats van de stelselrekeningen zodat alle overtollige gelden boven het drempelbedrag automatisch worden overgeboekt naar het Rijk.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar 2019			
(1)	**Drempelbedrag**	**420**	**420**	**420**	**420**
	Kwartaal	1	2	3	4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**367**	**604**	**534**	**420**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	54	-	-	1
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	184	113	-
(1) Berekening drempelbedrag:					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	56.033	56.033	56.033	56.033
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	56.033	56.033	56.033	56.033
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	-	-	-
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van € 250.000	Drempelbedrag	420	420	420	420
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	33.007	54.947	49.100	38.608
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	367	604	534	420

Leningen- en aandelen portefeuille

Aangetrokken leningen

We hebben in 2019 vier langlopende geldleningen waarvan de stand per 31 december 2019 als volgt is (in euro's):

Oorspronkelijk bedrag	Geldgever	Laatste jaar aflossing	Renteper-centage	Leningbedrag per 31-12-2019	Rente 2019
5.513.430	BNG	2019	4,48%	0	137
6.806.703	BNG	2019	4,48%	0	169
8.000.000	BNG	2024	0,93%	4.000.000	44.371
3.000.000	BNG	2026	0,53%	2.100.000	11.511
Totaal:				**6.100.000**	**56.189**

De rentelasten in 2019 voor onze bestaande leningen bedraagt € 56.189,-. Dit is een gemiddelde rente van 0,74% over de stand langlopende leningen per 1 januari 2019 tot en met 31-12-2019.

Aandelen en uitgezette leningen

De gemeente bezit 23.953 aandelen van de Bank Nederlandse Gemeenten. In 2019 hebben we over 2018 een dividenduitkering ontvangen van € 68.266. Dit is iets meer dan in 2018.
Daarnaast bezit de gemeente 24.035 aandelen van Vitens en ontvingen we daarvoor in 2019 over het jaar 2018 een dividenduitkering van € 18.387. In 2019 is veel minder dividend uitgekeerd dan in voorgaande jaren vanwege de nieuwe financiële regelgeving die is ingesteld voor bedrijven: de

"Weighted Average Cost of Capital" WACC (gewogen gemiddelde kosten van kapitaal) en daarnaast de laag gehouden drinkwatertarieven en veel grotere kapitaallasten voor investeringen.

Financieringsbehoefte

De financieringsbehoefte geeft aan of we geld nodig hebben of geld uit kunnen zetten. In 2019 is er een tekort aan financieringsmiddelen. In de onderstaande schema's wordt de financieringsbehoefte, de -middelen en of er een overschot of tekort is in beeld gebracht.

Tabel: Financieringsbehoefte voor de periode 2019-2023

Financieringsbehoefte (bedragen x € 1.000.000)	2019	2020	2021	2022	2023
Materiële vaste activa	27	27	25	25	25
Financiële vaste activa	1	1	1	0	0
Boekwaarde grondexploitaties	4	5	3	0	0
Totale behoefte	**32**	**33**	**29**	**25**	**25**

De bedragen hierboven betreffen in 2019 de boekwaarden op 1 januari van het genoemde kalenderjaar en de verwachte boekwaarden 2020-2023. De boekwaarden grondexploitaties zijn gecorrigeerd met de berekenende verliesvoorzieningen/boekverliezen.

Tabel: Financieringsmiddelen voor de periode 2019-2023

Financieringmiddelen bedragen x € 1.000.000)	2019	2020	2021	2022	2023
Reserves en voorzieningen	25	25	23	22	22
Langlopende leningen	8	6	5	4	4
Totale middelen	33	31	28	26	26
Uitgezette middelen	0	0	0	0	0
Totaal beschikbare middelen	**33**	**31**	**28**	**26**	**26**

Tabel: Financieringsoverschot of - tekort voor de periode 2019-2023

Benodigd (bedragen x € 1.000.000)	2019	2020	2021	2022	2023
Financieringsmiddelen	33	31	28	26	26
Financieringsbehoefte	32	33	29	25	25
totaal tekort (-) / overschot (+) aan middelen	1	-2	-1	1	1
Kredietlimiet kortlopend	4	4	4	4	4
Benodigd nieuwe langlopende financieringsmiddelen	0	0	0	0	0

I

n 2019 zijn er door de gemeente Buren geen nieuwe langlopende leningen afgesloten. In 2020 en volgende jaren verwachten we vooralsnog geen nieuwe langlopende leningen nodig te hebben. Dit komt doordat we nu vrijwel geen nieuwe investeringen gepland hebben in de komende jaren. De lopende leningen moeten waarschijnlijk wel worden geherfinancierd.

Relatiebeheer

De huisbankier van de gemeente Buren is de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Deze relatie is vastgelegd in een zogenaamde raamovereenkomst. Hierin zijn onder andere afspraken met betrekking tot de rentepercentages van in rekening-courant geleende gelden vastgelegd. De raamovereenkomst is in 2018 voor het laatst geactualiseerd.

Tabel: Taakveld Treasury jaarcijfers 2019 en de verwachtingen voor 2019-2023

Rentekosten en -opbrengsten (bedragen x € 1.000)	Begroot 2019	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023
toegerekende rentelasten aan investeringen	-263	-45	-131	-125	-115	-107
Betaalde rente voor kortlopende leningen	0	3	0	0	0	0
Betaalde rente voor langlopende geldleningen	57	56	47	38	29	20
Ontvangen rente over kortlopende geldleningen	-12	-16	-9	-5	-3	0
Ontvangen rente over langlopende leningen / beleggingen	-92	-91	-91	-90	-89	-89
Treasurykosten organisatie	6	6	2	2	2	2
Totaal treasury	**-304**	**-87**	**-183**	**-181**	**-177**	**-175**

Indicatoren en kengetallen

Klik *hier* voor cijfers over de netto schuldquote.
Klik *hier* voor cijfers over de netto schuld per inwoner.

Zie ook kengetallen bij Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Bedrijfsvoering

Inleiding

In deze paragraaf geven wij inzicht in de ontwikkeling van de organisatie en de bedrijfsvoering. Dit doen we langs de ontwikkelingslijnen zoals die in de bedrijfsvoeringsparagraaf van de begroting 2019 voor organisatie en bedrijfsvoering zijn geschetst.

Zo geven we de lijnen aan waarlangs de organisatie zich het afgelopen jaar ontwikkeld heeft. Uitgangspunt daarbij was en bleef het besluit van de raad over de bestuurlijke richting voor Buren van 7 maart 2017. Daarin werd uitgesproken dat Buren zich als een zelfstandige gemeente blijft ontwikkelen. Om dit te kunnen is aan de raad voorgesteld te investeren in de organisatie met onder andere strategische adviseurs en het versterken van de inkoopfunctie.
Verder gaan we, naar aanleiding van het eerdere rekenkamerrapport, ook in op ontwikkelingen rond informatieveiligheid. Ook besteden we net als voorgaande jaren aandacht aan de voortgang op de aanbevelingen uit de nog lopende rekenkamerrapporten en de aanbevelingen van de accountant bij de boardletter 2018. Deze bedrijfsvoeringsparagraaf sluit af met een overzicht van kengetallen rond kwaliteit en dienstverlening.

Participatie en kerngericht werken

In 2019 zijn we gestart met het project Kerngericht werken. Via dit project willen we ervaringen opdoen over wat wel en niet werkt rond kerngericht werken. Het vraagt ook een andere manier van werken binnen de gemeentelijke organisatie. Daarvoor experimenteren we met kernambtenaren in de drie pilotkernen Ingen, Ravenswaaij en Zoelen. Daarnaast gingen we in de organisatie het gesprek aan over wat kerngericht werken betekent voor de houding en rollen van de organisatie. Een onderdeel daarvan is het (h)erkennen van de verschillen tussen de kernen. De ervaringen die we opdoen tijdens dit project nemen we mee in de op te stellen visie op kerngericht werken en dat met inzetten van (big-)data. Daarvoor hebben we in 2019 de eerste stappen gezet.

Innoveren van onze dienstverlening

Dienstverlening is een breed begrip, het gaat hierbij om persoonlijke dienstverlening en digitale dienstverlening via de gemeentelijke website en overige digitale kanalen. Om dit verder te ontwikkelen heeft in 2019 de nadruk gelegen op verkenning van inzichten, mogelijkheden en aanpak. Zo werd duidelijk dat de strategische ontwikkelingen Dienstverlening, Omgevingswet en Kerngericht werken op bepaalde terreinen elkaar overlappen en beïnvloeden. De ontwikkeling van Omgevingswet en Kerngericht werken dragen namelijk direct bij aan de verbetering van onze dienstverlening (digitaal en persoonlijk). De visie op Dienstverlening is de paraplu voor de ontwikkeling. Met de basis die in 2019 is gelegd gaan we in 2020 verder met het innoveren van de dienstverlening.
In 2019 realiseerden we daarvoor al de digitale website formulieren en een telefoonregistratiesysteem voor de analyse van telefooncontacten (AVG-proof).

Omgevingswet en impact op de organisatie

In 2019 is gestart met het opstellen van de omgevingsvisie. Daarvoor zijn intern en extern (via een dorpenronde) de informatie opgehaald, die in de omgevingsvisie meegenomen moet worden.

In 2019 heeft ook een inventarisatie plaatsgevonden van alle verordeningen en beleidsdocumenten in de gemeente die regels bevatten voor de fysieke leefomgeving. Dit om komend jaar onze regelgeving te kunnen vereenvoudigen.
Op het vlak van digitalisering is in 2019 een pilot opgezet om toegang tot informatie en documenten eenvoudiger te maken. Ook heeft een eerste oriëntatie plaatsgevonden op de leveranciers die Buren softwarematig kunnen koppelen aan het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Dit is een verplicht onderdeel van de Omgevingswet. Onderzocht wordt ook in hoeverre de digitalisering in onze regio vanuit de ODR opgepakt kan worden. In 2020 wordt over de digitalisering een voorstel aan de raad voorgelegd.

Organisatieontwikkeling

De raad heeft in 2017 uitgesproken dat Buren een zelfstandige gemeente wil blijven. Om dit te realiseren is eind oktober 2018 het organisatie-ontwikkelingstraject gestart met verdere stappen in 2019. Zo zijn de teammanagers gestart met een managementontwikkelingstraject en hebben zij vervolgens de medewerkers hierin meegenomen. Daarbij zijn basiswaarden over " houding en gedrag" afgesproken. Dat helpt om een gemeenschappelijk beeld van de gewenste cultuur in de organisatie te ontwikkelen. Daarnaast zijn rolvastheid en eigenaarschap benoemd als belangrijke pijlers voor de organisatie en die worden nu verder in de organisatie ontwikkeld. Ook is 2019 het jaar geweest van het werken in de nieuwe organisatiestructuur. Samen met delegaties uit de teams en de OR is de structuur, cultuur en uitgangspunten van de organisatieontwikkeling geëvalueerd. De uitkomsten van deze evaluatie worden in 2020 verder opgepakt.

De formatie is ten opzicht van 2018 enigszins uitgebreid. Om de bedrijfsvoering te versterken is er een uitbreiding van twee strategische adviseurs bedrijfsvoering gerealiseerd. Zij adviseren het management, college en de gemeentesecretaris over team overschrijdende onderwerpen op HR en organisatie en financieel gebied. In 2019 zijn we ook gestart met het werken met twee bestuursadviseurs, dit evalueren we in 2020. Met deze twee "advies-ontwikkelingen" is de ontwikkeling naar een team Staf ingezet.
De inkoopfunctie heeft in 2019 een ontwikkeling doorgemaakt. Er is veel aandacht geweest voor de juiste manier van inkopen en de organisatie is daarin meegenomen door middel van trainingen en workshops. Daarnaast is de formatie voor inkoop uitgebreid met een inkoopadviseur deze gaat aan de slag met de ontwikkeling van het inkoopproces voor wat betreft kwaliteit en borging in de organisatie.

Samenwerking

Algemeen
De wereld om ons heen is flink aan het veranderen en het is goed dat Buren een visie ontwikkelt op haar positie in de regio. Dit onder andere voor het effectief oppakken van de diverse opgaven zoals het sociaal domein en duurzaamheid. Daarvoor is het zaak oog te hebben voor de realisatiekracht van Buren. In dit kader heeft in 2019 een regionaal congres plaatsgevonden met alle colleges van Rivierenland om te komen tot verdere samenwerking en een regionale visie. Dit pakken we in 2020 verder op.

Dienstverlening door Buren
De gemeente Buren heeft ook in 2019 de ICT-dienstverlening voor de ODR verzorgd. Dit op basis van een dienstverleningsovereenkomst en een Service Level Agreement. Het Regionaal Archief Rivierenland bieden we ook ondersteuning met een voorziening om de continuïteit van hun ICT te waarborgen.
In 2019 is de samenwerking rond het zogenaamde OpenWebconcept uitgebreid van 4 naar 8 gemeenten. Ook ondersteunt de VNG nu het OpenWebconcept van deze 8 gemeenten. Er is zo dus meer realisatiekracht voor het platform van waaruit de website en online-dienstverlening ontwikkeld worden. En daarmee zijn gemeenten niet meer zo afhankelijk van de (twee) grote dominante leveranciers.

Digitale veiligheid

Algemeen
Informatieveiligheid en de AVG vragen meer en meer een integrale benadering. Waar informatie wordt verwerkt, is immers bijna altijd ook privacy aan de orde. 2019 was wat betreft de AVG een "start-jaar". Samen met West Maas en Waal, Neder-Betuwe en Bommelerwaard huren we gezamenlijk de Functionaris Gegevensbescherming in. Met de drie buurgemeenten wordt ook samengewerkt als het gaat om kennisuitwisseling rond Informatieveiligheid en de AVG. Een ontwikkelpunt in 2019 was de realisatie van een omgeving voor veilig email verkeer. Door andere prioriteiten wordt dat nu in 2020 ingevoerd.

In 2019 hebben zich geen meldingsplichtige datalekken voorgedaan. Verder zijn mede door de inzet van ons ICT-team alle hackpogingen of andere bedreigingen als phishing en ransomware succesvol afgevangen.

Baseline Informatieveiligheid Overheden (BIO)
We werken sinds 2019 met de toetsingscriteria en maatregelen op basis van de (verplichte) BIO-normen. Het informatiebeveiligingsbeleid (vastgesteld oktober 2019) is ook gebaseerd op de BIO. De BIO is, net als de BIG hiervoor, een doorlopend proces van implementatie, evaluatie en verbeteren van informatieveiligheid. Dit getoetst aan de BIO-normering. De ontwikkeling van ons informatiebeveiligingsniveau aan de hand van die normering verloopt volgens planning.

Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA)
De ENSIA-audit richt zich op het gebruik en de beveiliging van Suwinet en DigiD. De zelfevaluaties voor de Basisregistratie Personen en de overige basisregistraties zijn ook succesvol verlopen. De verbeterpunten die eruit naar voren zijn gekomen worden door de organisatie opgepakt. De verklaring over 2019 is positief.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)
Voor het monitoren van de AVG hanteren we het model van de VNG. Onze Functionaris Gegevensbescherming (FG) heeft de 200 maatregelen samengevat per hoofdstuk en is bezig die nu te toetsen. Concreet is in 2019 een eerste analyse op basis van het VNG-model gemaakt. Het is ook de basis voor de verdere implementatie en verbetering van de AVG-maatregelen. De AVG “risico’s” die in 2019 zijn gesignaleerd zijn opgepakt en ondervangen. Overigens is in 2019 ook een verwerkingsregister geïmplementeerd.

Aanbevelingen Rekenkamerrapporten

Hieronder volgt informatie over de stand van het opvolgen van de aanbevelingen in de rapporten van de rekenkamer en de accountant. Het gaat om 4 rekenkamerrapporten en de aanbevelingen van de accountant bij de Boardletter 2018.

Rapport Sociaal domein indicatoren in beeld
Na het uitkomen van dit rekenkamerrapport is een eerste aanzet gemaakt met het realiseren van de aanbevelingen. Door de organisatie ontwikkeling en daarmee samenhangende personele verschuivingen is dat helaas vertraagd. De realisatie wordt nu opgepakt als onderdeel van herinrichting van de processen Wmo, Jeugd en Participatie. Deze transformatie sociaal domein is in 2019 opgepakt als een van de strategische opgaven van Buren. Inmiddels wordt ook vanuit de regionale inkooporganisatie Wmo/Jeugd scherper ingezet op de ontwikkeling en sturing aan de hand van kritische prestatie indicatoren.
Een groot aantal van de indicatoren die het rapport noemt is overigens al beschikbaar. Aan de rest wordt, voor zover relevant, gewerkt. Een aantal indicatoren is echter niet meetbaar en die zijn daarom niet te realiseren.
In de eerste helft van 2020 wordt gewerkt aan de eerste halfjaarrapportage voor het sociaal domein. In deze rapportage worden de indicatoren uit het rekenkameronderzoek meegenomen. Dat geeft met diverse andere indicatoren inzicht in het functioneren van de uitvoerende teams en het gebruik van voorzieningen binnen het sociaal domein.

Rapport Inkoopfunctie gemeente Buren
In juli 2018 heeft de raad het rekenkamerrapport ‘Inkoopfunctie van de gemeente Buren’ behandeld. De algemene conclusie was dat er op bijna alle onderdelen verbeteringen mogelijk zijn.Dat jaar nog startte het project ‘Professionalisering inkooporganisatie’. Om de inkoopfunctie te verbeteren, is een projectplan opgesteld met 9 deelprojecten en een planning van één jaar tot anderhalf jaar om alle verbeteracties uit te voeren.

Follow-up onderzoek Quick scan Nazorg
Het rapport “Quick scan Nazorg" heeft één algemene aanbevelingen over de afstemming van de follow up op de aanbevelingen van de Rekenkamer tussen raad en college. Er is een aanzet gemaakt deze aanbeveling op te pakken, maar door de bestuurlijke ontwikkelingen in de tweede helft van 2019 is dat stil komen te liggen. Dit wordt in 2020 verder opgepakt.

Boardletter 2018
Onze accountant heeft bij de interim-controle 2018 aanbevelingen gemaakt. Daarvoor is een aanpak opgesteld en de gemeenteraad is al met een rapportage over de voortgang geïnformeerd (D.025548). De voortgang is ook regelmatig met de kwaliteitscommissie besproken. De aanbevelingen zijn op een

paar na allemaal gerealiseerd. Het niet realiseren is het gevolg van de afhankelijkheid van een externe softwareontwikkelaar die geen ondersteuning heeft kunnen leveren.
Sinds de begroting 2017 zijn 38 verplichte en 12 facultatieve indicatoren opgenomen bij de diverse taakvelden. Dat geldt ook voor deze rekening. Daarnaast zijn de 5 verplichte financiële indicatoren onderdeel van de risicoparagraaf.
In deze bedrijfsvoeringsparagraaf zijn de kengetallen opgenomen die elders in deze rekening geen plaats hebben gekregen, maar wel een beeld geven van onderdelen van de bedrijfsvoering.
In het volgende overzicht geven we die kengetallen weer:

Kengetallen bedrijfsvoeringsparagraaf 2019		Norm	Rekening 2016	Rekening 2017	Rekening 2018	Rekening 2019
Financiën	Belastingaanslag: -geïnd op betaaldag	90%	83%	85%	98%	98%
	- % oninbaar	0,5%	0,7%	0,7%	0,5%	0,6%
Financiën	Betalen van facturen binnen de termijn van 30 dagen	90%	82%	76%	78%	98%
Juridisch	Aantal gegronde bezwaren	n.v.t.	23	5	5	4
	Gemiddelde behandelingsduur	12 weken en 6 weken verdaging	17,5 weken	16,7 weken	16,7 weken	15 weken
Control	Getrouwheid en rechtmatigheid (accountant)	Tolerantie 1% fouten 3% onzeker	Binnen norm	Binnen norm	Binnen norm	PM
ICT	Bedrijfszekerheid	99,6%	Binnen norm	Binnen norm	Binnen norm	Binnen norm
P&O	Ziekteverzuim	Gemid. NL-gemeenten 5,3%	6 %	7,6%	10,5%	7,8
P&O	Mobiliteit					
	- instroom	n.v.t.	13	14	26	26
	- uitstroom	n.v.t.	16	10	15	16
P&O	fte's	n.v.t.	132,9	131.9	132,8	137,5

Verbonden partijen

Inleiding

Gemeenten werken vaak samen bij de uitvoering van taken. Dat doen ze met verschillende organisaties. Als gemeente een financieel belang heeft (er geld in steekt) én rechtstreeks invloed heeft op de besluiten van een organisatie, noemen we dat een "verbonden partijen". Een organisatie die alleen subsidie ontvangt, is dus geen verbonden partij.

Ontwikkelingen

- Gemeenten voeren steeds meer taken uit. De rol van verbonden partijen wordt daarin belangrijker.
- Met de Gemeenschappelijke regelingen is afgesproken dat zij hun begrotingen en jaarrekeningen tijdig aanleveren. De besluitvorming in de gemeenteraad is gecoördineerd en in één voorstel in juni 2019 aan de gemeenteraad aangeboden.
- In 2019 zijn vier moties in de gemeenteraad aangenomen, gericht op het krijgen van meer grip op de GR-en. Ook in de regio vinden de gesprekken over "grip op de GR-en plaats. Deels zijn praktische oplossingen al doorgevoerd en deels vinden in 2020 de nadere uitwerkingen van de vier moties plaats.
- In 2019 is door het Kabinet een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen om advies aan de Raad van State aangeboden. De wijzigingen hebben vooral betrekking op de wens de gemeenteraden meer ruimte te bieden voor sturing op de gemeenschappelijke regelingen. Naar verwachting volgt in 2020 een voorstel aan de Tweede Kamer.
- In 2019 zijn de jaarrekening en de begroting tijdig behandeld.

Risico's

De gemeente blijft beleidsmatig en bestuurlijk verantwoordelijkheid houden ten aanzien van verbonden partijen. De middelen die de gemeente ter beschikking stelt, gaan verloren in geval van faillissement van de verbonden partij. Bij financiële problemen kan de gemeente in de situatie van een gemeenschappelijke regeling geconfronteerd worden met verplichte aansprakelijkheid. Dat levert financieel risico op. In 2019 zijn we niet met dergelijke financiële risico's geconfronteerd.

Buiten de aan de gemeenteraad in voorkomend geval extra gevraagde budgetten voor de afzonderlijke GR-en zijn de risico's in 2019 binnen de GR-en opgevangen.

Regio Rivierenland

Portefeuillehouder	J.A. de Boer
De organisatie	
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Tiel
Samenstelling	Het samenwerkingsverband wordt gevormd door de gemeenten: Tiel, Culemborg, Zaltbommel, Maasdriel, West-Betuwe, West Maas en Waal, Neder-Betuwe en Buren.
Jaar van deelname	1986
Verplichte deelname	Ja, op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
Bestuur en andere overlegorganen	De regeling heeft een algemeen bestuur waarin elke gemeente een vertegenwoordiger heeft. De stemverhoudingen in het algemeen bestuur zijn gebaseerd op inwonersaantallen. Gemeente Buren heeft 11/100 stemmen in het algemeen bestuur. Andere overlegorganen binnen de regio zijn drie speerpuntberaden, stuurgroepen portefeuillehouders overleggen op deelterreinen zoals Wonen, Ruimtelijke ordening en Verkeer en vervoer, Wmo/Jeugd en Duurzaamheid.
Ontwikkelingen	Op 25 mei 2016 is het ambitiedocument door het algemeen bestuur vastgesteld. Daarin zijn drie speerpunten benoemd (Agribusiness, Logistieke hotspots en Recreatie en toerisme) met acht regionale opgaven. De voortgang van de uitvoering is met regelmaat aan de gemeenteraad voorgelegd. eind 2019 is een aanvang gemaakt met een nieuw te maken visiedocument voor de komende 4 jaar.
De taken	
Taken	De Regio Rivierenland behartigt de (gezamenlijke) belangen van de gemeenten en voert gemeenschappelijke taken uit, onder andere van provinciaal en rijksbeleid. De regio ondersteunt de gemeenten in bestuurlijk, beleidsmatig en strategisch opzicht. De Regio voerde in 2019 voor de gemeente ook een aantal specifieke (contract gestuurde) taken uit:
Doelen	1.Speerpunt Recreatie en toerisme: we bereiken een jaarlijkse omzetgroei van 5 %. 2.Speerpunt Logistieke hotspots: we komen in de top 3 logistieke hotspots van Nederland. 3. Speerpunt Agribusiness: onze tuinbouw wordt nóg meer toonaangevend in Europa. 4.Inkoop: op een effectieve, doelmatige manier verzorgen, begeleiden en uitvoeren van (gezamenlijke) gemeentelijke aanbestedingen. 5.Leerplicht: het voorkomen van verzuim van leerplichtige jongeren. 6.Sociale recherche: het voorkomen en bestrijden van misbruik van voorzieningen binnen de Participatiewet.
Indicatoren	1. Recreatie en toerisme 2. Speerpunt Logistieke hotspots 3. Speerpunt Agribusiness 4. De minderuitgaven door inkoop 5. Aantallen vroegtijdige schoolverlaters 6. Het bedrag dat bespaard wordt aan uitkeringsgelden

Taakvelden	Activiteiten van de Regio Rivierenland vinden plaats binnen de taakvelden Onderwijsbeleid en leerlingenzaken, Bestuur, Verkeer en vervoer, Economische ontwikkeling, Economische promotie, Wonen en bouwen en Inkomensregelingen.
Doelen, ontwikkelingen en verantwoording	
Zijn de doelen in 2019 behaald?	De speerpunten hebben doelen voor langere termijn. In 2019 zijn wederom stappen gezet om de gestelde doelen te halen. Bij recreatie en toerisme is meer focus aangebracht over de prestaties van de Regionaal Bureau Toerisme. Bij logistieke hotspot zagen we goede voortgang in de samenwerking met de partners. Ook is werk gemaakt van de regiodeal, waarbij het Rijk mede investeert in die regionale doelstellingen die bijdragen het Rijksbeleid uit te voeren. De evaluatie van het visiedocument in 2020 zal een helder beeld geven van de totale resultaten over de planperiode. Thema's als duurzaamheid en mobiliteit kregen in 2019 veel aandacht. De regionale ruimtelijke structuurvisie werd op 19 juni 2019 vastgesteld. Een forse bouwsteen voor de omgevingsvisie van de gemeente.
Welke ontwikkelingen staan er gepland de komende jaren?	In 2020 wordt een nieuwe visie ontwikkeld, voortbordurend op de ervaringen en doelen die voorheen werden gesteld. De gemeenteraden spelen een belangrijke rol in het proces. In 2020 wordt uitwerking gegeven aan de uitkomst van de regiodeal. In 2019 is besloten aan te sluiten bij Versis. In 2020 gaat de uitvoering van start. In 2020 wordt gewerkt aan verdere verbetering van de relatie tussen de GR en de deelnemers, waarbij de rol van de gemeenteraad specifiek aandacht heeft.
Welke (Financiële) risico's liepen we / wat zijn de toekomstige risico's?	Om het inzicht te versterken in de bestaande en toekomstige financiële risico's en de mate waarin deze zijn afgedekt door reserves heeft het Regiokantoor een onderzoeksrapport 'Risico's bij Regio Rivierenland' op laten stellen. Mede op basis van de uitkomsten van de risico-inventarisatie en de in het onderzoekrapport opgenomen adviezen is een algemene reserve gevormd van € 474.000 voor het afdekken van deze (financiële) risico's. Financiële kengetallen Op 15 mei 2015 is een besluit tot wijziging van het BBV vastgesteld. Deze wijziging heeft betrekking op het opnemen van een uniforme set financiële kengetallen in de begroting, waaronder de volgende, die relevant en toepasselijk zijn voor Regio Rivierenland: - netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen - solvabiliteitsratio - structurele exploitatieruimte Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de (ontwikkeling van de) financiële positie. De uniforme kengetallen bieden de mogelijkheid om onderling cijfers te vergelijken. Daarmee dragen deze kengetallen bij aan de controlerende en kaderstellende rol van het bestuur. Hierna nemen wij de kengetallen op, die verplicht in de programma-verantwoording moeten worden opgenomen.

Tabel met kengetallen:

	Raming 2019	Realisatie 2019
Netto schuldquote	30%	2%
Solvabiliteitsratio	22%	28%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,7%

Toelichting bij de tabel met kengetallen:
- De netto schuldquote komt uit op een veel lager percentage dan geraamd. Deze positieve ontwikkeling is voornamelijk het gevolg van de verkoop van het pand JS de Jongplein in december 2018.
- De solvabiliteitsratio is t.o.v. de jaarrekening 2018 iets gedaald tot 28%. Dit is in lijn met de verwachte ontwikkeling in de (meerjaren)begroting. Desondanks behouden we het perspectief van een gezonde financiële situatie.
- De structurele exploitatieruimte komt in de begroting uit op 0%, omdat we uitgaan van structureel evenwicht in de begroting. De realisatie in de jaarrekening 2019 komt uit op + 0,7% en is als volgt opgebouwd: een structureel resultaat van + € 84.000 ten opzichte van een € 12.872.000 aan gerealiseerde baten.

Financiën **x € 1.000,-**

Wat was de ontwikkeling van de vermogenspositie?		**31-12-2017 Rekening**	**31-12-2018 Rekening**	**31-12-2019 Rekening**
	Reserves	1.893	2.583	3.025
	Voorzieningen	174	123	77
	Resultaat	Zie de tabel hieronder.		
	De bovenstaande cijfers zijn op basis van de concept-jaarrekening 2019.			

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2018	Begroot 2019	**Werkelijk 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Bijdrage aan de GR	207	214	**214**	223	223	223
Rekeningresultaat van de GR	-21	-14	**-13**	-10	-10	-10

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Portefeuillehouder	J.A. de Boer
De organisatie	
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Nijmegen
Samenstelling	De VRGZ vormt het samenwerkingsverband van: • De 16 gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen en regio Rivierenland. • De Regionale Ambulancevoorziening (RAV). • De Gemeenschappelijke Meldkamer Gelderland-Zuid. • De brandweer. • De politie Gelderland-Zuid.
Jaar van deelname	1 januari 2013
Verplichte deelname	Ja, op basis van de wet op de veiligheidsregio's.
Bestuur en andere overlegorganen	Algemeen bestuur waarin de burgemeester vertegenwoordigd is met een stem. De dagelijkse aansturing gebeurt door het directieteam, bestaande uit een algemeen directeur, de brandweercommandant, de directeur regionale ambulancevoorziening en de directeur publieke gezondheid.
Ontwikkelingen	Het verbeteren van de dekking rondom brandweerzorg en de organisatieontwikkeling.
De taken	
Taken	Brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening, crisisbeheersing.
Doelen	• Versterken proactief handelen. • Verhogen zelfredzaamheid en burgerparticipatie. • Verbeteren risicocommunicatie.
Indicatoren	Er zijn nieuwe stappen gezet om een kwaliteitskader te implementeren en verder te ontwikkelen om prestaties te meten.
Taakvelden	Openbare orde en veiligheid, Crisisbeheersing en brandweer.
Doelen, ontwikkelingen en verantwoording	
Zijn de doelen in 2019 behaald?	• Versterken proactief handelen: samen met zorgpartners is in 2019 een pilot ingediend voor het oprichten van een zorgcoördinatiecentrum. Dit moet leiden tot efficiëntie- en kwaliteitsverbetering in de zorg. • Verhogen zelfredzaamheid en burgerparticipatie: we zoomden speciaal in op personen die verminderd zelfredzaam zijn, zoals ouderen of mensen met een beperking. De doelen zijn behaald door voorlichting te geven aan de doelgroep en de woonomgeving te bezoeken. • Verbeteren risicocommunicatie: het Veiligheidsbureau, de GHOR en het team communicatie zijn samengevoegd. Hierdoor ontstaat de spin in het web voor crisisbeheersing. Communicatie zorgt voor betrouwbare risicocommunicatie en draagt bij een stevige positionering van de VRGZ in het veiligheidsdomein.
Welke ontwikkelingen staan er gepland de komende jaren?	• Beleidsplan: in 2019 is het beleidsplan vastgesteld. Tegelijk is ook het Regionaal Risicoprofiel en Regionaal Crisisplan geactualiseerd. Met de vaststelling van deze drie centrale plannen is de focus voor de periode t/m 2023 bepaald;

	• Verhuizing meldkameractiviteiten: om de kwetsbaarheid van de dienstverlening te verminderen en de kwaliteit en continuïteit te borgen zijn de meldkamer activiteiten verplaatst naar Arnhem. Het doel is om 5 meldkamers in 2022 samen te voegen tot één meldkamer voor Oost-Nederland; • Wet normering rechtspositie ambtenaren: het stelsel van vrijwilligheid voldoet niet aan de Europese vereisten. Landelijk wordt onderzocht op welke wijze hier invulling aan kan worden geven.
Welke (Financiële) risico's liepen we / wat zijn de toekomstige risico's?	In de begroting 2019 was als risico opgenomen de leeftijdsopbouw en mobiliteit/flexibiliteit van het personeelsbestand. Het betreft de verdere stijging van de pensioenleeftijd. Dit risico blijft actueel intensieve maatregelen worden onderzocht. <u>(Nieuwe) risico's</u> • Het beschikbaar bedrag om risico's om te vangen is onvoldoende (45%); • Crisisorganisatie: in toenemende mate wordt een beroep gedaan op de structuur van de crisisorganisatie zoals het voorbereiden bijeen roepen van het Regionaal Operationeel Team en voorbereiden en adviseren bij evenementen; • Cao-ontwikkelingen: stijging salariskosten omdat in 2019 is besloten inschaling medewerkers Ambulancezorg aan te laten sluiten op de cao voor ziekenhuizen; • Pandemie: hogere lasten in 2020 en overige werkzaamheden later worden afgerond in verband met Coronavuris COVID-19; • Landelijke meldkamer Samenwerking: de vorderingen met betrekking tot de schaalvergroting zorgen sinds een aantal jaar voor omvangrijk financieel risico. Afhankelijk van de uitkomsten van een pilot wordt bekeken hoe de meldkamer vormgegeven gaat worden.

Financiën **x € 1.000,-**

Wat was de ontwikkeling van de vermogenspositie?		**31-12-2017 Rekening**	**31-12-2018 Rekening**	**31-12-2019 Rekening**
	Reserves	4.030	3.945	3.285
	Voorzieningen	2.209	2.313	3.068
	Resultaat	Zie de tabel hieronder.		
	De bovenstaande cijfers zijn op basis van de concept-jaarrekening 2019.			

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2018	Begroot 2019	**Werkelijk 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Bijdrage aan de GR	1.958	1.986	**1.984**	2.089	2.117	2.117
Rekeningresultaat van de GR	0	0	**0**	-20	-20	-20

Regionaal Archief Rivierenland

Portefeuillehouder	J.A. de Boer
De organisatie	
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Tiel
Samenstelling	Deelnemers: gemeenten Tiel, West Betuwe, Neder-Betuwe, Buren, Maasdriel en Zaltbommel. Het Waterschap Rivierenland heeft een dienstverleningsovereenkomst gesloten met het RAR.
Jaar van deelname	1991
Verplichte deelname	Ja, overeenkomstig de gemeenschappelijke regeling.
Bestuur en andere overlegorganen	Algemeen bestuur: afgevaardigde gemeente Buren burgemeester J.A. de Boer Msc (voorzitter) Dagelijks bestuur: burgemeester J.A. de Boer Msc (voorzitter), gekozen vanuit het algemeen bestuur
Ontwikkelingen	• Door vorming gemeente West Betuwe uit de voormalige gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal per 1-1-2019 is het werkgebied van het RAR uitgebreid. • E-depot: het RAR heeft een e-depot in gebruik genomen en dit is inmiddels als eerste e-depot in Nederland gecertificeerd. • Strategische Informatie Overleg (SIO) is opgestart.
De taken	
Taken	• Het gemeenschappelijk beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers in de archiefbewaarplaatsen in het werkgebied. Uitgangspunt daarbij is de gemeenschappelijke bestuurlijke verantwoordelijkheid voor alle naar die archiefbewaarplaats overgebrachte archiefstukken. • Het verlenen van diensten aan het publiek en de deelnemers. • Het toezicht op het beheer van de niet naar de archiefbewaarplaatsen overgebrachte archiefbescheiden van de deelnemers.
Doelen	• De werkzaamheden voor de deelnemende gemeenten hebben een beheersmatig karakter op basis van een wettelijke verplichting (Archiefwet 1995). • Het RAR-beleidsplan 2019-2021 staat in het teken van e-depot, erfgoed, externe dienstverlening, expertise en efficiëntie.
Indicatoren	N.v.t.
Taakvelden	Ondersteuning organisatie.
Doelen, ontwikkelingen en verantwoording	
Zijn de doelen in 2019 behaald?	Ja. Het e-depot is in gebruik genomen en gecertificeerd.
Welke ontwikkelingen staan er gepland de komende jaren?	Digitalisering staat centraal. Dit geldt voor het e-depot, ontsluiten van erfgoed, vergroten digitale toegankelijkheid, ontwikkelen van kennis en dit delen met de deelnemende gemeente.

Welke (Financiële) risico's liepen we / wat zijn de toekomstige risico's?	**Doelen van het RAR met betrekking tot het weerstandsvermogen en risicobeheersing** • We zorgen voor een solide financieel beleid met een transparant inzicht in de kosten en geldstromen; • We zorgen voor een structureel en reëel evenwicht in de begroting en de meerjarenraming; • Onze planning- en controlcyclus is zo ingericht dat het DB en het AB de sturings- en verantwoordingsinformatie krijgen die ze nodig hebben. **Beleid RAR** Het RAR hanteert de volgende uitgangspunten voor het risicomanagement: • Het RAR wil de continuïteit van de organisatiedoelen waarborgen en de • vermogenspositie beschermen; • Het RAR wil actief haar risico's beheersen en kunnen opvangen en wil voorkomen dat incidentele tegenvallende financiële resultaten verhaald moeten worden op de gemeenten; • Tegelijkertijd streeft het RAR naar het zo laag mogelijk houden van de algemene reserve. De hoogte van de ratio van het weerstandsvermogen is door het Algemeen Bestuur in 2014 vastgesteld op minimaal 1,0. Medio 2017 heeft het Algemeen Bestuur de Update 2017 Risicomanagement & Weerstandsvermogen vastgesteld, dat in 2019 een vervolg heeft gekregen en waarbij de minimale norm van 1,0 is gehandhaafd. Op basis van de actuele cijfers bedraagt het normbedrag van de weerstandscapaciteit € 202.000. Het ratio 2019 is als volgt berekend: weerstandscapaciteit € 397.437 / € 202.000 = 1,97 **Ziekteverzuim** In de afgelopen jaren zijn inspanningen verricht om het ziekteverzuim terug te dringen. Het verzuimcijfer voor 2019 exclusief het langdurige ziekteverzuim was 1,71 (2018: 2,98). Het langdurig en extra langdurig ziekteverzuimpercentage 2019 was 6,07 (2018:13,05). Het ziekteverzuim-percentage overall over 2019 is daardoor ten opzichte van 2018 gedaald naar 7,78 (2018: 16,03). Een en ander is het gevolg van het feit dat in de loop van 2019 langdurig zieken volledig zijn hersteld. *N.B.: bovenstaande informatie komt uit de jaarrekening 2019 van de RAR.*

Financiën **x € 1.000,-**

Wat was de ontwikkeling van de vermogenspositie?		**31-12-2017 Rekening**	**31-12-2018 Rekening**	**31-12-2019 Rekening**
	Reserves	457	428	397
	Voorzieningen	86	81	116
	Resultaat	Zie de tabel hieronder.		
	De bovenstaande cijfers zijn op basis van de concept-jaarrekening 2019.			

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2018	Begroot 2019	**Werkelijk 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Bijdrage aan de GR	268	269	**274**	294	301	309
Rekeningresultaat van de GR	0	0	**0**	-20	-20	-20

Werkzaak

Portefeuillehouder	H.N.G. Wiendels
De organisatie	
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Tiel - Geldermalsen
Samenstelling	De gemeenten: Buren, Culemborg, Geldermalsen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel West Maas en Waal en Zaltbommel.
Jaar van deelname	2016
Verplichte deelname	Deelname is niet verplicht, maar de gemeenteraad van Buren besloot hiertoe op 28 oktober 2014. Het eerstvolgende moment waarop Buren zou kunnen uittreden, is 1 januari 2021.
Bestuur en andere overlegorganen	Werkzaak wordt bestuurd door een algemeen bestuur (AB) en een dagelijks bestuur (DB). Het AB bestaat uit negen leden, een per deelnemende gemeente. Gemeente Buren wordt vertegenwoordigd in het AB door wethouder N. Wiendels. Elk lid heeft een stem. Het DB bestaat uit drie leden, waaronder de voorzitter. Gemeente Buren is niet vertegenwoordigd in het DB.
Ontwikkelingen	De Werkzaak is op 1 januari 2016 van start gegaan met de uitvoering van o.a. de WSW. De Werkzaak is hierin de opvolger van de GR Lander. Ook is met deze overgang naar de Werkzaak in 2016 en 2017 de financieringssystematiek is aangepast en nog steeds in ontwikkeling.
De taken	
Taken	GR Werkzaak doet de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (WSW) voor Burense werkzoekenden die op 31-12-2014 een dienstverband hadden bij de GR Lander conform de WSW. Vanaf 2015 is de WSW afgesloten voor nieuwe instroom van werkzoekenden. Nu moeten alle werkzoekenden (ook de arbeidsgehandicapte medewerkers) zich via de Participatiewet melden bij de gemeente voor de nodige ondersteuning.
Doelen	Een rechtmatige en doelmatige uitvoering van de WSW.
Indicatoren	Per 1 januari 2019 is er sprake van ca. in totaal 95 SW-dienstverbanden en 4 loonkostensubsidies (99 unieke werkzoekenden) voor mensen uit de gemeente Buren. Dit aantal WSW'ers neemt de komende jaren steeds wat verder af.
Taakvelden	Taakveld Begeleide participatie
Doelen, ontwikkelingen en verantwoording	
Zijn de doelen in 2019 behaald?	De bedrijfsdoelen van GR Werkzaak zijn de doelen geformuleerd in de begroting 2019 voor de programma's Werk, Inkomen en Bedrijfsvoering tezamen. De Werkzaak heeft de meeste bedrijfsmatige gestelde doelen behaald in 2019 en deze worden beschreven in de jaarrekening en de bijbehorende aanbiedingsbrief.
Welke ontwikkelingen staan er gepland de komende jaren?	De GR Werkzaak zet in 2020 in op creëren van nieuwe en het behouden van bestaande relaties met werkgevers om blijvend kansen te bieden aan werkzoekenden. Hierbij is goede samenwerking met de deelnemende gemeenten van belang. De WSW'ers worden ontwikkeld om te kunnen werken op (groeps)werkplekken bij reguliere werkgevers met begeleiding vanuit de Werkzaak.

	Vanaf 1 januari 2017 is er een wettelijke plicht om werkzoekenden met een indicatie voor Beschut Werk aan het werk te krijgen en te houden. De Werkzaak geeft hieraan haar uitvoering voor alleen die gemeenten die de uitvoering van de Participatiewet bij Werkzaak hebben ondergebracht. Buren doet dit zelf (voor ook Neder-Betuwe). Per 1 januari 2019 hadden we alle inwoners uit Buren (en Neder-Betuwe) met een indicatie 'Beschut Werk' geplaatst. Daarnaast ontwikkelt en zorgt de Werkzaak voor een mogelijke afstemming/synergie met de arbeidsmatige dagbesteding WMO. GR Werkzaak heeft nu als belangrijke taak om verdienmodellen te ontwikkelen waarmee enerzijds meer werkzoekenden doorstromen naar werk en anderzijds onbenut arbeidspotentieel van mensen met verminderde loonwaarde te gelde weet te maken. Verder wordt ingezet op de verbetering van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt door middel van onderwijsprojecten en samenwerking met UWV.
Welke (Financiële) risico's liepen we / wat zijn de toekomstige risico's?	**Nieuwe en gewijzigde risico's** Er zijn financiële risico's die beïnvloedbaar zijn door GR Werkzaak (zoals het verlies van grote werkgevers, groei van niet plaatsbare mensen, te weinig geschikt aanbod voor de vraag, of verandering van beleid gemeenten). Daarnaast zijn er niet te beïnvloeden financiële risico's (zoals hoogte bezuinigingen en de hoogte van de SW-lonen). GR Werkzaak zet in op de risico-onderdelen die beheersbaar zijn. GR Werkzaak loopt risico's op omzet en bedrijfsvoering. De overige risico's worden direct vertaald naar de deelnemende gemeenten. GR Werkzaak heeft per 31-12-2019 61% van de haar risico's afgedekt binnen het weerstandsvermogen van € 1,167 mln. Belangrijkste risico-ontwikkeling in 2020 zijn de gevolgen van de maatregelen op grond van COVID-19. Het ontbreekt GR Werkzaak op het moment van de jaarrekening nog aan voldoende informatie om de risico's en consequenties voldoende inzichtelijk te maken.

Financiën **x € 1.000,-**

Wat was de ontwikkeling van de vermogenspositie?		**31-12-2017 Rekening**	**31-12-2018 Rekening**	**31-12-2019 Rekening**
	Reserves	5.241	5.872	1.798
	Voorzieningen	434	269	50
	Resultaat	Zie de tabel hieronder.		
	De bovenstaande cijfers zijn op basis van de concept-jaarrekening 2019.			

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2018	Begroot 2019	**Werkelijk 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Bijdrage aan de GR	486	432	**444**	375	549	641

Omgevingsdienst Rivierenland

Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk
De organisatie	
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	J.S. de Jongplein 2, 4001 WG, Tiel
Samenstelling	Provincie Gelderland, gemeenten: Buren, Neder-Betuwe, West Betuwe, Zaltbommel, Tiel, Maasdriel, West Maas en Waal en Culemborg.
Jaar van deelname	2013
Verplichte deelname	Voor vergunningverlening en handhaving op het gebied van milieu is deelname verplicht. Daarnaast voert de omgevingsdienst voor ons ook vergunningverlening en handhaving uit voor bouwtaken.
Bestuur en andere overlegorganen	De Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) heeft een dagelijks bestuur bestaande uit de directeur van de ODR en vier wethouders. Daarnaast heeft een wethouder/gedeputeerde van elke deelnemer zitting in het algemeen bestuur. De gemeente Tiel, die alleen milieutaken heeft ingebracht, heeft één stem, de overige deelnemers hebben twee stemmen.
Ontwikkelingen	Belangrijke ontwikkelingen in 2019 waren: • Per 1 januari 2018 gingen we over op outputfinanciering. Dit wil zeggen dat we betalen voor daadwerkelijk geleverde diensten in plaats van een vast bedrag. We betaalden de ODR op basis van geleverde uren. 2018 hebben we gebruikt om de outputfinanciering te monitoren. Vervolgens is voor 2019 en 2020 besloten de financiering op basis van daadwerkelijk gemaakte uren ongewijzigd voort te zetten. • Inspelen op veranderende wetgeving. Met name de komst van de Omgevingswet. • Regionale samenwerking speelt bij de aansturing van de ODR een grote rol. Samenwerking zowel tussen ambtelijke opdrachtgevers als bestuurders van de gemeenten is in 2019 verstevigd. • Op verzoek van het Algemeen Bestuur is in 2019 een project klantgerichtheid opgestart en geïmplementeerd. De implementatie loopt door in 2020. • De werkzaamheden van de ODR groeien, en het pand waar ze gehuisvest zijn werd te klein. Medio 2019 is de ODR verhuisd naar een andere locatie in Tiel. De verhuizing is budget neutraal uitgevoerd. • De ODR is in 2019 verder gegaan met het uitvoeren van energiecontroles uitgevoerd bij bedrijven om energie besparende maatregelen te controleren. Hiervoor is ook subsidie van de provincie verkregen. • In 2019 is gekeken naar de Koers van de ODR. Na ruim zes jaar was het tijd om de missie en visie van de ODR onder de loep te nemen. Dit traject wordt begin 2020 voortgezet.
De taken	
Taken	De gemeente heeft de ODR opdracht gegeven de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) uit te voeren voor de gemeente Buren. Concreet betekent dit dat de ODR de volgende taken uitvoert: • Het verlenen van omgevingsvergunningen. Dat is de vergunning voor bouwen, milieu en ruimte. • Het toezicht houden op de uitvoering van deze vergunningen om ervoor te zorgen dat er bijvoorbeeld niet meer of anders wordt

	gebouwd dan de vergunning toestaat. • Zo nodig handhaven. Dat betekent: afdwingen dat de wet gevolgd wordt. • Het verlenen van specialistisch advies voor vergunningen en voor bestemmingsplannen.
Doelen	• **Doel 1.** Wabo-taken van de gemeente Buren uitvoeren. • **Doel 2**. Met de ODR en mede-opdrachtgevers een gezamenlijk inspelen op de aanstaande wijzigingen in wet- en regelgeving, bijvoorbeeld energiecontroles of de omgevingswet. • **Doel 3**. Toewerken naar het gezamenlijk regionaal aansturen van de ODR (wat de ODR doet, moet in elke gemeente hetzelfde zijn, hoe en wanneer is maatwerk). • **Doel 4**. Kwaliteit en kwantiteit van de taken bewaken. • **Doel 5.** Toewerken naar harmonisatie leges
Indicatoren	Wij zijn tevreden als de ODR aan het einde van 2020 de opgelegde taken heeft uitgevoerd binnen het bestaande budget. In 2019 kregen wij maandelijks een terugkoppeling van de prestaties van de ODR. In 2019 is sluiten de werkprogramma's voor het eerst aan op deze terugkoppeling waardoor beter overzicht ontstaat.
Taakvelden	De werkzaamheden van de ODR vallen onder het taakveld Bouwen en wonen.

Doelen, ontwikkelingen en verantwoording

Zijn de doelen in 2019 behaald?	**Doel 1.** Vanwege de aantrekkende economie is het werk substantieel toegenomen. Dit resulteerde in een overschrijding van de begroting in 2019. Aan de inkomsten kant kwamen er in 2019 minder leges binnen. De voornaamste reden hiervoor was dat er meer kleine vergunningen zijn verleend. Deze brengen naar verhouding minder leges op. 1. Steeds strengere kwaliteitseisen vanuit het Rijk. De kwaliteitscriteria waar Omgevingsdiensten aan moeten voldoen zijn veel hoger dan zes jaar geleden toen wij deze taken nog zelf deden (in termen van opleidingen en robuustheid). 2. Incidentele projecten vanuit het Rijk of provincie opgelegd: breedplaatvloeren, brandveiligheid gevels, PAS, PFAS 3. Ophouden/veranderen van subsidies. Doordat er minder subsidies zijn moeten gemeenten “bijbetalen”: externe veiligheid, energiebesparende maatregelen 4. Nieuwe taken. Taken die vroeger nergens waren belegd en die nu wel moeten worden uitgevoerd. Een voorbeeld hiervan is indirecte lozingen. Daarnaast zijn er nieuwe bodemtaken aan de gemeenten overgedragen vanuit de provincie. 5. Inspelen op nieuwe wetgeving: omgevingswet, wet natuurbeheer, private kwaliteitsborging 6. Loonkosten stijging (zie ook bestuursrapportage ODR 2019). **Doel 2.** Wij hebben ons voorbereid op nieuwe wet- en regelgeving. Zie ook de ontwikkelingen op het gebied van energiecontroles en de voorbereidingen op de omgevingswet en de wet private kwaliteitsborging. **Doel 3**. Op verschillende vlakken hebben wij als opdrachtgevers meegewerkt om samen met de ODR de kwaliteit van werkzaamheden te vergroten. Bijvoorbeeld als het gaat om klantgericht werken. **Doel 4**. Het systeem van managementrapportages en verantwoordelijk is een blijvend aandachtspunt bij de ambtelijke opdrachtgevers. **Doel 5.** De indeling van leges-categorieën is bij een meerderheid van de gemeenten in Rivierenland gelijkgetrokken. Voor 2021 bereiden we een nieuwe legesverordening voor die inspeelt op de omgevingswet.

Welke ontwikkelingen staan er gepland de komende jaren?	Belangrijke ontwikkelingen voor de komende jaren betreffen de bepaling van de koers van de ODR, het inspelen op de komende omgevingswet, de evaluatie van het VTH beleid en de blijvende aandacht voor communicatie en klantgerichtheid.
Welke (Financiële) risico's liepen we / wat zijn de toekomstige risico's?	**Nieuwe en gewijzigde risico's** Een risico zijn de stijgende kosten van de ODR. In 2020 is het van belang kritisch te kijken naar mogelijkheden om de kosten te beperken terwijl nog steeds aan alle wet- en regelgeving wordt voldaan. Formeel hebben de voormalige West Betuwe gemeenten aangegeven per 1-1-2020 te stoppen met de bouwtaken. Op dit moment is het nog altijd onduidelijk wat er precies gaat gebeuren. Indien West-Betuwe zich terugtrekt kan dit financiële consequenties hebben. Andere te vermelden risico's zijn: het voldoende beschikbaar zijn van gekwalificeerd personeel, stopzetten of herverdelen van subsidies externe veiligheid en archeologie en de ontwikkelingen rondom privatisering Bouwtoezicht waardoor het werkaanbod minder kan worden.

Financiën **x € 1.000,-**

Wat was de ontwikkeling van de vermogenspositie?		**31-12-2017 Rekening**	**31-12-2018 Rekening**	**31-12-2019 Rekening**
	Reserves	1.476	1.527	1.398
	Voorzieningen	0	0	30
	Rekeningresultaat	Zie de tabel hieronder.		
	De bovenstaande cijfers zijn op basis van de concept-jaarrekening 2019.			

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2018	Begroot 2019	**Werkelijk 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Bijdrage aan de GR	2.286	2.366	**2.471**	2.314	2.314	2.314
Rekeningresultaat van de GR	-72	-53	**-53**	-20	-20	-20

GGD Gelderland-Zuid

Portefeuillehouder	N.H.G. Wiendels
De organisatie	
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Nijmegen
Samenstelling	Gemeenten uit de regio's Rivierenland en Rijk van Nijmegen
Jaar van deelname	2013 (na fusie van twee GGD'en; Rivierenland en regio Nijmegen)
Verplichte deelname	Deelname is verplicht op basis van de Wet publieke gezondheid.
Bestuur en andere overlegorganen	Dagelijks bestuur en algemeen bestuur (AB). Onze wethouder Volksgezondheid zit in het AB. De stemverhouding is een stem per 20.000 inwoners. Buren heeft twee stemmen van de 35.
Ontwikkelingen	Het aantal meldingen bij Veilig Thuis neemt o.a. vanwege de aangescherpte meldcode flink toe. Verder bereidde de GGD de uitvoering van de Wet verplichte GGZ (Wvggz) voor.
De taken	
Taken	De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van iedereen, met speciale aandacht voor risicogroepen. Dit doet ze door risico's voor de gezondheid te voorkomen en de gezondheid van alle inwoners te bevorderen.
Doelen	1. Onze inwoners krijgen informatie over een gezonde leefstijl; 2. We zorgen ervoor dat zoveel mogelijk kinderen worden ingeënt; 3. Wij krijgen informatie hoe het met de gezondheid van onze inwoners is gesteld; 4. Kinderen kunnen zich op een gezonde manier ontwikkelen; 5. Ouderen blijven zo lang mogelijk gezond; 6. We voorkomen infectieziekten zo veel mogelijk; 7. We inspecteren de kinderdagverblijven volgens de wettelijke normen;
Indicatoren	1. De GGD informeert inwoners actief over een gezonde leefstijl; 2. De GGD voert de inentingen uit; 3. We verzamelen en analyseren gegevens over de gezondheid van onze inwoners. In 2019 voerde de GGD het onderzoek onder de bevolkingsgroep Jongeren 13-19 jaar uit. De resultaten zijn na de zomer 2020 bekend; 4. Voor dit doel wilden wij: 1. dat de GGD voor onze gemeente de ontwikkelingen in de gezondheid van onze kinderen volgt en knelpunten signaleert; 2. dat de GGD voorlichting, advies, instructie en begeleiding geeft aan kinderen en hun ouders; 3. daarnaast werkte de GGD actief mee aan de totstandkoming van de Burense visie op het kind. 5. Voor dit doel wilden wij: 1. dat de GGD voor onze gemeente de ontwikkelingen in de gezondheid van onze ouderen volgt en knelpunten signaleert 2. dat de GGD voorlichting, advies en begeleiding geeft aan ouderen; 3. de GGD actief bijdraagt aan het organiseren van het Geriatrisch Netwerk 6. Voor dit doel wilden wij: 1. We hebben afspraken met de GGD, huisartsen en RIVM gemaakt

	over rollen en taken als er uitbraak van een infectieziekte dreigt; 2. De gemeente heeft vooral een rol in de communicatie naar haar inwoners; 7. We geven de GGD opdracht om de inspecties uit te voeren. Alle kinderdagverblijven, gastouders en peuterspeelzalen krijgen regelmatig een inspectie;
Taakvelden	Volksgezondheid

Doelen, ontwikkelingen en verantwoording

Zijn de doelen in 2019 behaald?	Ja
Welke ontwikkelingen staan er gepland de komende jaren?-	Uitvoering nieuwe taak Wvggz; Verbeteren vaccinatiegraad; Gezonde leefomgeving: komst Omgevingswet; Doordecentralisatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang; Samen met gemeenten en andere partners meer investeren in preventie. Uitvoering "Geweld hoort nergens thuis". Dit meerjarenprogramma heeft als doel om huiselijk geweld en kindermishandeling terug te dringen door een veilig netwerk te vormen rondom de slachtoffers, (potentiële) daders en hun sociale omgeving.
Welke (Financiële) risico's liepen we / wat zijn de toekomstige risico's?	**Nieuwe en gewijzigde risico's** GGD is een van de partijen binnen de GHOR en daarmee een calamiteitenorganisatie, met bijbehorende risico's. GGD heeft 34% van de geïnventariseerde risico's afgedekt binnen het weerstandsvermogen. Het beschikbare weerstandsvermogen is € 786.000 per 31-12-2019. Dit is 80% van de afgesproken streefwaarde voor het weerstandsvermogen. Nieuwe risico's zijn de nieuwbouw in 2022, correctief onderhoud, overvraging jeugdgezondheidszorg en door krapte op de arbeidsmarkt kan moeilijk geschikt personeel worden gevonden. Daarnaast zijn de gevolgen van de COVID-19 maatregelen op het moment van de jaarrekening nog onvoldoende duidelijk. Wel is al duidelijk dat de GGD vanwege haar rol in deze crisis, veel hogere lasten zal hebben dan verwacht en dat overige werkzaamheden op een later moment worden afgerond dan gepland. De exacte effecten zijn nog niet in te schatten.

Financiën **x € 1.000,-**

Wat was de ontwikkeling van de vermogenspositie?		**31-12-2017 Rekening**	**31-12-2018 Rekening**	**31-12-2019 Rekening**
	Reserves	785	514	1.290
	Voorzieningen	627	890	811
	Resultaat	Zie de tabel hieronder.		
	De bovenstaande cijfers zijn op basis van de concept-jaarrekening 2019.			

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2018	Begroot 2019	**Werkelijk 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Bijdrage aan de GR	828	916	**874**	908	908	908

AVRI

Portefeuillehouder	J.P. Neven
De organisatie	
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Geldermalsen
Samenstelling	Het samenwerkingsverband wordt gevormd door de gemeenten: Tiel, Culemborg, Zaltbommel, West Betuwe, Maasdriel, West Maas en Waal, Neder-Betuwe en Buren.
Jaar van deelname	2015
Verplichte deelname	Nee
Bestuur en andere overlegorganen	Het bestuur van Avri bestaat uit het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter. Het algemeen bestuur bestaat uit acht leden. De gemeenteraden wijzen één lid aan per gemeente. Dat kan een raadslid, de voorzitter van de raad of een wethouder zijn. De gemeente Buren wordt op dit moment vertegenwoordigd door wethouder Neven. Ieder lid heeft één stem. Het dagelijks bestuur bestaat uit drie leden. De gemeente Buren is niet vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur.
Ontwikkelingen	• Met de fusie van Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal is West Betuwe per 1 januari 2019 IBOR taken bij Avri gaan afnemen. • Per 1 juli 2019 is in Rivierenland een nieuw afvalinzamelsysteem van start gegaan, het omgekeerd inzamelen. Dat houdt in dat inwoners hun restvuil zelf in ondergrondse containers moeten gooien. Het afvalbeleid van Avri is er op gericht om zoveel mogelijk grondstoffen uit het afval te halen. Hiertoe zijn door de hele regio meer dan 700 ondergrondse containers geplaatst in 2019. Dit project heeft in de maatschappij veel stof doen opwaaien. Avri is veel in het lokale nieuws aanwezig geweest.
De taken	
Taken	De reguliere taak van Avri is het verwijderen van huishoudelijk afval. Dit doen ze voor al de acht gemeenten. Een 'plustaak' is het onderhouden van de openbare ruimte. Dit voert Avri uit voor vier van de acht gemeenten. Avri onderhoudt sinds 1 maart 2012 de openbare ruimte van de gemeente Buren, het Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR). Dit is vastgelegd in een Dienstverleningsovereenkomst (DVO). De DVO wordt jaarlijks, op ambtelijk niveau, geëvalueerd en aangescherpt.
Doelen	<u>Afval</u> Het doel is om in 2020 per inwoner niet meer dan 75 kg huishoudelijk restafval op te halen. Dit doel lijkt al in 2019 bereikt. In de tweede helft van 2019 is er per inwoner gemiddeld 66 kg opgehaald. <u>IBOR</u> 1. Transparant en flexibel ingerichte kostentoerekening met een juiste financiële vertaling van de feitelijk geleverde dienstverlening. 2. Juiste stuur- en verantwoordingsinformatie aan bestuur en management. 3. Optimale sturing op directe en indirecte kosten. 4. Openbare ruimte onderhouden op het afgesproken kwaliteitsniveau,

	vastgelegd in de DVO. 5. Verminderen doorbelasting overheadkosten naar IBOR.
Indicatoren	<u>Afval</u> De uitkomst van het project omgekeerd inzamelen is uit te drukken in kg huishoudelijk restafval per inwoner per jaar. <u>IBOR</u> 1. Inzicht in de kostentoerekening en uitgevoerde werkzaamheden. 2. Het tijdig en correct opleveren van stuur- en verantwoordingsinformatie aan bestuur en management in de vorm van (bestuurs)rapportages. 3. Inzicht in de uitvoeringskosten en splitsing van directe- en indirecte kosten. 4. In de uurtarieven zijn de overheadkosten gedaald.
Taakvelden	Afval, Wegen, Openbaar groen, Openbare verlichting, Riolering, Milieu.

Doelen, ontwikkelingen en verantwoording

Zijn de doelen in 2019 behaald?	<u>Afval</u> Het omgekeerd inzamelen is ingevoerd in 2019. Dit was een ingewikkeld project met veel maatschappelijk impact. Het doel was om het aantal kg huishoudelijk restafval per inwoner omlaag te brengen. Dit doel is bereikt. Omdat het project nogal wat haken en ogen kende wordt er in 2020 in opdracht van het Algemeen Bestuur een evaluatie van het project uitgevoerd. <u>IBOR</u> In 2019 heeft Avri de DVO uitgevoerd voor een bedrag van € 2.645.455. Dit betekent een overschrijding van het DVO-budget van € 20.444. De grootste toename in kosten is zichtbaar bij reiniging. Met de invoering van het nieuwe afvalbeleid is een duidelijke toename van illegale dumpingen en vollere afvalbakken zichtbaar. Dit heeft de nodige extra inzet gevraagd. De schouwen tonen aan dat Avri aan de kwaliteitseisen voldoet. In het incidentele geval dat niet aan een kwaliteitseis wordt voldaan, heeft Avri zo snel mogelijk actie ondernomen. De extreme weersomstandigheden (sneeuw in de winter en extreme droogte in de zomer) heeft gezorgd dat er flexibel gereageerd moest worden. Het totaal aantal ontvangen meldingen in 2019 is hoger dan in het jaar 2018 (1975 versus 1770). Van de meldingen is 28% via de Avri-app binnen gekomen.
Welke ontwikkelingen staan er gepland de komende jaren?	In 2019 is Avri overgestapt op omgekeerd inzamelen van afval. In 2020 wordt dit project afgerond. In verband met de herindeling van de gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal heeft de ontvlechting van de Neerijnen en Avri plaatsgevonden. Deze ontvlechting en de toevoeging van taken voor de gemeente West Betuwe hebben voor de overige IBOR gemeenten noch financiële noch kwalitatieve gevolgen Het aantal meldingen dat via de gemeente Buren bij Avri binnenkomt is relatief hoog. Dit is geformuleerd als speerpunt in 2020.
Welke (Financiële) risico's liepen we / wat zijn de toekomstige risico's?	**Nieuwe en gewijzigde risico's** • Een toename in dumping van chemisch afval of asbest in de openbare ruimte vormt een financieel risico. • De weerstandscapaciteit van Avri is momenteel onvoldoende. Dit heeft te maken met de grilligheid van de prijzen in de afvalstoffenmarkt. Hiermee lopen wij als gemeente risico omdat Avri bij een tekort aanspraak dient te maken op het weerstandsvermogen van de deelnemende gemeenten.

Financiën				x € 1.000,-
Wat was de ontwikkeling van de vermogenspositie?		**31-12-2017 Rekening**	**31-12-2018 Rekening**	**31-12-2019 Rekening**
	Reserves	1.482	2.403	1.072
	Voorzieningen	2.034	2.046	1.438
	Resultaat	Zie de tabel hieronder.		
	De bovenstaande cijfers zijn op basis van de concept-jaarrekening 2019.			

(x € 1.000,-)

Integraal Beheer Openbare Ruimte	Werkelijk 2018	Begroot 2019	**Werkelijk 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Bijdrage aan de GR	2.477	2.747	**2.727**	2.695	2.763	2.763

(x € 1.000,-)

Afval	Werkelijk 2018	Begroot 2019	**Werkelijk 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
BTW voordeel op de afvalstoffenheffing	-229	-262	**-256**	-278	-278	-278

NV Bank Nederlandse Gemeenten

Portefeuillehouder	A. van den Hurk
De organisatie	
Juridische vorm	Naamloze Vennootschap (NV)
Vestigingsplaats	Den Haag
Samenstelling	De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is een bank die volledig in overheidsbezit is. De helft van de aandelen is van de Staat. De andere 50% is van de gemeenten, hoogheemraadschappen en provincies.
Jaar van deelname	De BNG is opgericht in 1914.
Verplichte deelname	De gemeente is vanwege de financiële verhoudingen met het Rijk verplicht een bankrekeningnummer bij de BNG te openen. Hierop worden de algemene uitkering en andere rijksvoorschotten uitbetaald.
Bestuur en andere overlegorganen	De aandeelhouders oefenen invloed uit door de vertegenwoordiging in de aandeelhoudersvergadering. Het aantal aandelen van de BNG bedraagt 55.690.720. We bezitten 23.953 aandelen. Dit is 0,04% van het totaal aan aandelen.
Ontwikkelingen	Ook de BNG heeft last van de extreem lage marktrente. Het resultaat van de BNG staat daardoor onder druk en daarmee ook het dividend dat wij van de BNG ontvangen.
De taken	
Taken	BNG is onze huisbankier. Als aandeelhouder profiteren we van het dividend van de BNG. Dit is een algemeen dekkingsmiddel.
Doelen	De BNG draagt bij aan de algemene dekkingsmiddelen van onze gemeentelijke organisatie. De NV Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang en verstrekt krediet tegen lage tarieven aan of onder garantie van Nederlandse overheden. Dat leidt voor de inwoners tot zo laag mogelijke kosten voor maatschappelijke voorzieningen.
Indicatoren	Geen
Taakvelden	Treasury
Doelen, ontwikkelingen en verantwoording	
Zijn de doelen in 2019 behaald?	In 2019 heeft de BNG met een dividenduitkering van € 68.266 over 2018 volgens de verwachting een bijdrage geleverd aan de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente Buren. In 2020 is de dividenduitkering vooralsnog nihil vanwege de Corona-crisis. Na 1 oktober 2020 wordt alsnog bepaald of dividend over 2019 wordt uitgekeerd. Strategische doelstellingen: substantiële marktaandelen in de Nederlandse publieke sectoren, het semipublieke domein en tegelijkertijd een redelijk rendement voor de aandeelhouders. Hierbij zijn voorwaarden voor het realiseren van deze strategische doelen een excellente kredietwaardigheid en adequate risicobeheersing en een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering. De hoogste creditratings van Moody's en S&P in 2019 duiden op een sterke vermogenspositie, een solide risicobeheersing en op betrouwbaarheid en integriteit in de bedrijfsvoering. De strategische doelen zijn in 2019 gehaald. Echter de zeer lage rentestanden hebben

	zeker een effect op de resultaten in 2019 van de BNG. Aan de aandeelhouders is begin 2020 voorgesteld om gezien de corona-crisis voorlopig 0% (2018: 50%) van de beschikbare winst (€ 163 mln.) uit te keren. Na 1 oktober 2020 wordt alsnog bekeken of dividend wordt uitgekeerd. Het eerdere dividendvoorstel bedraagt dan 50% winstuitkering, dit is EUR 1,27 per aandeel van nominaal EUR 2,50 (2018: EUR 2,85 dividend per aandeel). Dan is de dividenduitkering alsnog conform de winstdoelstelling.
Welke ontwikkelingen staan er gepland de komende jaren?	BNG Bank heeft de omvang van nieuw verstrekte langlopende leningen in 2018 laten stijgen met € 2,1 miljard naar ruim € 11,6 miljard. Dit is in lijn met de omvang van nieuw verstrekte langlopende leningen in 2018. Het renteresultaat over 2019 komt uit op € 163 miljoen (€ 337 miljoen in 2018). De belangrijkste oorzaak van de lagere winst ten opzichte van 2019 is de daling van het resultaat op financiële transacties naar EUR 37 miljoen positief (2018: EUR 112 miljoen positief) door de lagere rentestanden en hogere afschrijvingen. De afschrijvingen op kredietverliezen bedroeg 153 miljoen EUR negatief. Dat hoge bedrag aan afschrijvingen is onder meer het resultaat van de verminderde kredietwaardigheid van een tegenpartij die diensten verleent aan gemeenten. Het renteresultaat bleef met 435 miljoen euro nagenoeg gelijk aan 2018. De BNG vindt het onverstandig om uitspraken te doen over de verwachtingen voor 2020. Dit ook gezien de verstrekkende gevolgen van het corona-virus en de lage rentestanden. Hierdoor zullen de resultaten van de BNG onder druk staan.
Welke (Financiële) risico's liepen we / wat zijn de toekomstige risico's?	Het risicobeheer van BNG Bank is gericht op handhaving van het veilige risicoprofiel van de bank zoals dat tot uitdrukking komt in de uitstekende externe ratings. In 2019 is wederom de hoogst haalbare risicorating behaald. De BNG bleef in 2019 binnen haar zogenoemde Risk Appetite, die is vastgelegd in het Risk Appetite Statement 2017. Deze risicorapportage wordt ieder kwartaal opgesteld door Risk Management en is in 2019 verder doorontwikkeld. De bank hanteert een streng beveiligingsbeleid, interne richtlijnen en procedures om de veiligheid van de bedrijfsvoering te waarborgen en te voldoen aan relevante wet- en regelgeving. Naast de aanwezige procedurele en technische beveiligingsmaatregelen worden medewerkers getraind om het risicobewustzijn scherp te houden. Een belangrijk punt van aandacht blijft de beperking en beheersing van de beveiligingsrisico's die een gevolg zijn van internet gerelateerde dreigingen.

Financiën **x € 1.000.000,-**

Wat was de ontwikkeling van de vermogenspositie / wat is de toekomstige ontwikkeling?		**31-12-2018 Rekening-resultaat**	**31-12-2019 Rekening-resultaat**	**31-12-2020 Begroting**
	Reserves	4.991	4.887	n.t.b.
	Voorzieningen	0	0	n.t.b.
	Rekeningresultaat	337	163	n.t.b.

NV Vitens

Portefeuillehouder	A. van den Hurk
De organisatie	
Juridische vorm	Naamloze Vennootschap (NV)
Vestigingsplaats	Utrecht
Samenstelling	De aandelen van Vitens zijn voor 100% in handen van provincies en gemeenten. Het dagelijkse bestuur van het drinkwaterbedrijf is in handen van de verschillende raden en commissies.
Jaar van deelname	Historisch gegroeid vanuit WMG (Waterleiding Maatschappij Gelderland)
Verplichte deelname	Nee, maar aandelen zijn moeilijk verhandelbaar.
Bestuur en andere overlegorganen	Het aantal aandelen van Vitens bedraagt 5.777.247. De gemeente Buren bezit 24.035 aandelen. Dit is 0,416%.
Ontwikkelingen	Vitens investeert ook in 2019 in duurzaamheid en het in goede staat houden van de infrastructuur.
De taken	
Taken	Vitens is onze drinkwaterleverancier en het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland. Ze voorzien de provincies Friesland, Overijssel, Flevoland, Gelderland en Utrecht en een aantal gemeenten in Noord-Holland en Drenthe van betrouwbaar drinkwater.
Doelen	Vitens draagt bij aan onze algemene dekkingsmiddelen. Het continu leveren van topkwaliteit drinkwater tegen een lage prijs is een publieke taak en blijft altijd de kerntaak van Vitens. Door innovatie en efficiënte bedrijfsvoering wil Vitens in 2019 de operationele kosten laag houden zonder af te doen aan kwaliteit of leveringscontinuïteit.
Indicatoren	Geen indicatoren.
Taakvelden	Treasury
Doelen, ontwikkelingen en verantwoording	
Zijn de doelen in 2019 behaald?	Over het jaar 2019 wordt door Vitens geen dividenduitkering aan aandeelhouders uitgekeerd in 2020. In 2019 is over 2018 een dividend van iets meer dan € 18.000 uitgekeerd. Belangrijkste doelstelling en hoogste prioriteit is een uitstekende waterkwaliteit voor Vitens. De kwaliteit van water wordt gemeten met de Waterkwaliteitsindex (WKI). Hoe lager en dichter bij 0, hoe beter de kwaliteit. In 2019 was de WKI 0,0196 en daarmee is de WKI-doelstelling 0,020 behaald. Vitens staat voor een stevige opgave. Dat komt deels door groei van de waterafzet, impact van klimaatverandering en de noodzaak tot het versterken van waterreserves. De solvabiliteit en bankratio's staan onder druk. Dat komt enerzijds door verhoogde investeringen en anderzijds door de lagere WACC (deze wordt onder meer bepaald door de lagere rente). De WACC voor 2019 is gelijk aan 2018. De WACC zal in 2020 en 2021 nog lager zijn. Daarnaast moest Vitens overwinsten uit 2017 compenseren aan de klanten via de drinkwatertarieven in 2019. Onze gemaakte beslissingen en toekomstplannen voorzien dan ook in de noodzaak om deze opgave (financieel) zo goed als mogelijk aan te kunnen.

Welke ontwikkelingen staan er gepland de komende jaren?	Het continu leveren van topkwaliteit drinkwater tegen een lage prijs blijft altijd de kerntaak van Vitens. Er zijn ingrijpende systeemkeuzes nodig om te zorgen dat er genoeg water is voor alle functies die afhankelijk zijn van water. De vraag naar drinkwater wordt steeds groter. We zijn allemaal afhankelijk van hetzelfde watersysteem, en moeten er samen voor zorgen dat dit klimaatbestendig wordt. Daarnaast bleek in september 2019 uit onderzoek van KWR Water Research Institute dat de waterkwaliteit van de bron in Nederland steeds verder onder druk komt te staan. De aandeelhouders worden in 2020 betrokken in de discussie over de strategische doelen voor de komende jaren. In 2019 is begonnen met het opstellen van een langetermijnvisie, waarmee in 2020 verder wordt gegaan. De Wageningen Universiteit en een bureau gelieerd aan de Erasmus Universiteit Rotterdam zijn ingeschakeld om te onderzoeken welke ontwikkelingen en trends grote impact hebben op Vitens. Bijvoorbeeld jarenlange droogte, demografische ontwikkelingen (krimp én groei) en burgers die in toenemende mate zelfstandig drinkwater winnen. Als we weten wát ons vak op de langere termijn kan beïnvloeden, kunnen we voor grote investeringen weloverwogen beslissingen nemen. 2019 was het tweede jaar voor de Innovatie- en Onderzoeksagenda (I&O-agenda). De agenda richt zich op het oplossen van uitdagingen, en implementaties in de organisatie die binnen vijf jaar bijdragen aan de strategie, wendbaarheid en veerkracht van Vitens. Naast de I&O-agenda gaa Vitens zich in 2020 ook binnen KWR – een kennisinstituut voor drinkwaterbedrijven – bezighouden met onderzoeksvragen.
Welke (Financiële) risico's liepen we / wat zijn de toekomstige risico's?	Dit jaar is ingezet op het vaststellen van de informatiebehoefte, het inrichten van processen om de benodigde data te genereren en een goede implementatie van deze processen met oog voor het menselijke aspect. In een ICT roadmap staat de basis voor een goede informatievoorziening binnen Vitens beschreven, waarbij de onderdelen databetrouwbaarheid en datamanagement het informatiehuis van Vitens vormen. Begin 2019 zijn op basis van uitkomsten van de risicoanalyse uit 2018 veertien concrete verbeterinitiatieven benoemd met betrekking tot datastromen en databetrouwbaarheid. Deze initiatieven zijn in de tweede helft van 2019 toegewezen aan het verantwoordelijk lijnmanagement. Elk kwartaal is de voortgang gerapporteerd richting de datamanagement-organisatie. Voor 2020 zijn de volgende risico's vastgesteld: 1. Betrouwbaarheid data en data-ontsluiting. 2. Beschikbaarheid productiecapaciteit/bronnen 3. Cybersecurity en fysieke beveiliging assets 4. Verandervermogen organisatie 5. Efficiënte en slagvaardige bedrijfsvoering 6. Uitbesteed werk 7. Integer werken 8. Drukte in de ondergrond

Financiën **x € 1.000,-**

Wat was de ontwikkeling van de vermogenspositie / wat is de toekomstige ontwikkeling?		**31-12-2018 Rekening**	**31-12-2019 Verwacht resultaat**	**31-12-2020 Begroting**
	Reserves	€ 533,1 mln.	€ 533,3 mln..	N.t.b.
	Voorzieningen	€ 7,3 mln.	€ 4,6 mln.	N.t.b.
	Rekeningresultaat	€ 13,0 mln.	€ 11,1 mln.	N.t.b.

Logistics Valley Rivierenland

Portefeuillehouder	K. Maier
De organisatie	
Juridische vorm **Vestigingsplaats**	Stichting Tiel
Samenstelling	De drie O-s: Onderwijs Ondernemers Overheid: het samenwerkingsverband wordt gevormd door de gemeenten: Tiel, Culemborg, Zaltbommel, West-Betuwe, Maasdriel, West Maas en Waal, Neder-Betuwe en Buren.
Jaar van deelname	2019
Verplichte deelname	Nee
Bestuur en andere overlegorganen	Stichtingsbestuur
Ontwikkelingen	Niet van toepassing
De taken	
Taken	Logistics Valley Rivierenland is een samenwerkingsverband tussen logistieke ondernemingen, lokale en regionale overheden en onderwijs (de zogenaamde triple-helix), met als missie ‘samen sterk voor logistiek in Rivierenland’. Daartoe zet zij in op drie kerntaken: 1. Logistics Valley Rivierenland bouwt een bestuurlijk fundament met strategische stakeholders uit de triple helix. 2. Logistics Valley Rivierenland zet in op ondernemers gedreven initiatieven en projecten van bestaande logistieke ondernemers in de Regio Rivierenland. Via deze initiatieven plukken ondernemers de concrete vruchten van samenwerking. Onderwerpen liggen het terrein van arbeidsmarkt, innovatie en duurzaamheid. 3. Logistics Valley Rivierenland probeert met alle stakeholders de trots op logistiek in de regio te laten groeien. Via bijeenkomsten in ons clubgebouw (Huis van de Logistiek op Medel), nieuwsbrieven, persuitingen, presentaties en andere communicatie-activiteiten. De basisfinanciering van Logistics Valley Rivierenland komt voor rekening van de Provincie Gelderland en de Regio Rivierenland. Logistics Valley Rivierenland vertrouwt op de investeringsbereidheid van individuele logistieke ondernemers in ondernemers gedreven projecten waar zij het belang van inzien. Voor deze projecten proberen we ook extra middelen/ subsidies los te krijgen. Logistics Valley Rivierenland is een doorstart vanuit de LHR inclusief de integratie van het Platform Transport en Logistiek Rivierenland, en is gehuisvest bij Bedrijvenpark Medel te Tiel. Logistics Valley Rivierenland werkt nauw samen met collega-hotspot organisaties in Nijmegen en Liemers-Achterhoek, tezamen vormen wij Logistics Valley.
Doelen	Te blijven in de top 5 van logistieke hotspots in Nederland.
Indicatoren	Niet van toepassing.
Taakvelden	Economische ontwikkeling

Doelen, ontwikkelingen en verantwoording	
Zijn de doelen in 2019 behaald?	In 2019 is het doel gehaald de Logistieke Hotspot Rivierenland te liquideren en de Stichting Logistics Valley Rivierenland op te richten.
Welke ontwikkelingen staan er gepland de komende jaren?	Het positioneren van de nieuwe stichting, zowel in het samenwerkingsverband binnen Rivierenland als binnen het overkoepelende Logistic Valley.
Welke (Financiële) risico's liepen we / wat zijn de toekomstige risico's?	Geen. Als certificaathouder van de Logistieke Hotspot Rivierenland wordt vier jaar gratis deelname / partnerschap aangeboden voor de nieuwe Stichting Logistics Valley Rivierenland. Normaal kost het partnerschap € 99,- per jaar.

Financiën **x € 1.000,-**

Wat was de ontwikkeling van de vermogenspositie / wat is de toekomstige ontwikkeling?		**31-12-2017 Rekening**	**31-12-2018 Verwacht resultaat**	**31-12-2019 Begroting**
	Reserves	701	701	637
	Voorzieningen	0	0	0
	Rekeningresultaat	775	n.t.b.	n.t.b.

BV Recreatiemaatschappij Uit®waarde

Portefeuillehouder	K. Maier
De organisatie	
Juridische vorm	Besloten Vennootschap
Vestigingsplaats	Kerk-Avezaath
Samenstelling	Gemeenten Buren, Culemborg, Druten, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Maas en Waal, West Betuwe, Giessenlanden, Gorinchem, Leerdam, Arnhem, Lingewaard en Overbetuwe
Jaar van deelname	1999
Verplichte deelname	Komt voort uit het voormalige Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal
Bestuur en andere overlegorganen	1. Raad van Commissarissen. Gemeenten zijn hierin vertegenwoordigd. 2. Algemeen bestuur Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal. Vertegenwoordigd door portefeuillehouder recreatie en toerisme. Stemverhouding: elk lid een stem. Minimale invloed op het beleid van de besloten vennootschap via de vergadering van aandeelhouders.
Ontwikkelingen	Staat vermeld in de Strategische Verkenning, vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
De taken	
Taken	Vanaf 1999 kwamen de deelnemende gemeenten, in hun nieuwe rol van aandeelhouder, meer op afstand te staan. Het onroerend goed werd overgedragen en een afkoopsom werd betaald ten behoeve van toekomstig beheer. De recreatieschappen kozen voor een model van maatschappelijk ondernemen. Kernactiviteit: het duurzaam in standhouden, verbeteren en uitbreiden van de openbare recreatief-toeristische infrastructuur in het werkgebied van de (Natuur- en) Recreatieschappen Lingegebied, Nederrijn, Lek en Waal en Over-Betuwe ten behoeve van een breed publiek in het Rivierengebied.
Doelen	BV Recreatiemaatschappij Uit®waarde is een onderneming, die is gericht op het behartigen van maatschappelijke taken, zoals omschreven in de kernactiviteit.
Indicatoren	De operationele structuur is een productgeoriënteerde organisatie. Hierbij is er onderscheid tussen twee bedrijfsonderdelen: **1. Dagrecreatie en terreinbeheer** Dit bedrijfsonderdeel is verantwoordelijk voor het beheer van de recreatiegebieden. Verdeeld over negen recreatiegebieden is in totaal circa 860 hectare land en water in eigendom. Naast technisch beheer en onderhoud is ook exploitatiebeheer een belangrijk onderdeel van de te vervullen taak. Planontwikkelingsinitiatieven vinden plaats vanuit dit onderdeel. **2. Routebureau** Dit bedrijfsonderdeel is verantwoordelijk voor advies, projectmanagement, ontwikkeling, realisatie, beheer en onderhoud van recreatieve infrastructuur en veerverbindingen. In opdracht van overheden, organisaties en bedrijven worden nieuwe routes en veerverbindingen tot stand gebracht. In totaal heeft het Routebureau circa 2.500 kilometer

	bewegwijzerde eigen routes (fietsroutenetwerk, wandel-, struin-, skeeler- en kanoroutes), een compleet netwerk aan toeristische objectbewegwijzering en tien toeristische veerverbindingen gerealiseerd en in exploitatie.
Taakvelden	Alle bestaande en nieuw te ontwikkelen activiteiten zijn ondersteunend aan de kernactiviteit en dienen zich te bewegen binnen de vrijetijdssector.
Doelen, ontwikkelingen en verantwoording	
Zijn de doelen in 2019 behaald?	Ja, de doorontwikkeling van het tien jaar oude Fietsroutenetwerk Rivierenland en het verlengen van het beheer- en onderhoudscontract.
Welke ontwikkelingen staan er gepland de komende jaren?	Vernieuwing van het wandelroutenetwerk Rivierenland. Vergroenen van de verenvloot, door middel van elektrische veerponten. Het opwaarderen van de diverse recreatieterreinen.
Welke (Financiële) risico's liepen we / wat zijn de toekomstige risico's?	Geen financiële risico's: is een besloten vennootschap. Er hoeft jaarlijks geen bijdrage betaald te worden. In 1999 is voor verzelfstandiging gekozen. De onroerende (recreatieve) zaken van de gemeenten zijn overgenomen en daarvoor is een afkoopsom betaald aan die gemeenten.
Financiën	
Wat was de ontwikkeling van de vermogenspositie / wat is de toekomstige ontwikkeling?	Uit het jaarverslag 2018 blijkt dat de netto vermogenswaarde van de deelneming B.V. Recreatiemaatschappij Uit®waarde te Kerk-Avezaath € 27.014.000,- bedraagt. Het jaarverslag 2019 is pas in mei beschikbaar.

Grondbeleid

Inleiding

Doel van het grondbeleid is bevordering van het maatschappelijk gewenst ruimtegebruik en bevordering van een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten bij locatieontwikkeling. Grondbeleid verhoogt de kwaliteit van het ruimtegebruik.

Grondbeleid zorgt ervoor dat de gemeente ruimtelijke plannen kan realiseren. De gemeente kent twee verschillende vormen voor de uitvoering van ruimtelijke plannen.

1. De gemeente is grondeigenaar of koopt grond en ontwikkelt voor eigen rekening en risico. Dit is zogenaamd actief grondbeleid. Actief grondbeleid wordt door onze gemeente alleen in uitzonderingssituaties toegepast.
2. De gemeente begeleidt ingediende plannen van particuliere eigenaren en is daarbij zelf geen grondeigenaar. Dit is zogenaamd faciliterend grondbeleid. Uitgangspunt is dat onze gemeente faciliterend grondbeleid voert. Bij faciliterend grondbeleid gaan we uit van een kostenneutrale ontwikkeling.

Ontwikkelingen

De gemeente ontwikkelt twee plannen: bedrijventerrein Doejenburg en woningbouwlocatie Teisterbant. Zie voor een toelichting de paragraaf "Ontwikkeling en bespreking bouwgrondcomplexen".

Risico's

Risico's bestaan uit:

1. Risico's binnen lopende projecten waar de gemeente (mede)verantwoordelijk is en waar een directe relatie bestaat tussen het risico en het project. Deze risico's worden ingeschat en verwerkt in de grondexploitatie.
2. Risico's voortkomend uit externe ontwikkelingen die niet project specifiek zijn en buiten de invloed van de gemeente liggen. Deze laatste risico's zijn algemene risico's waarvoor in de grondexploitatie geen raming kan worden opgenomen. Voor deze risico's wordt een bedrag in het weerstandsvermogen gereserveerd. Bij de actualisatie van de risico's bij de jaarrekening is er een bedrag van € 1.000.000 opgenomen binnen het weerstandsvermogen.

Voorbeelden van mogelijke risico's die zich voor kunnen doen zijn:

- niet nakoming van overeenkomsten;
- risico bij projecten waarin de gemeente samenwerkt met een ontwikkelaar;
- een onvoorziene kostenstijging voor nog te maken kosten;
- vertraging in de verkopen.

Wij bieden de raad jaarlijks ter besluitvorming de nota Herziening grondexploitaties aan. Wij rapporteren in deze nota over de voortgang en de financiële situatie van de grondexploitaties. De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing gaat eveneens in op de risico's van grondexploitaties.

Grondbeleid

Structuurvisie en de Wet ruimtelijke ordening (Wro)

Het doel van de wet is een goede regeling bieden voor het verhalen van kosten, een bijdrage vragen voor binnenplanse verevening en locatie-eisen stellen bij een ontwikkeling van een particulier initiatiefnemer.

Bij het ontwikkelen van een locatie spelen grondbezit en het voeren van een grondexploitatie een belangrijke rol. De Wro biedt de gemeente de mogelijkheid om de ruimtelijke ontwikkeling te sturen en geeft de gemeente instrumenten om de particuliere grondexploitatie te begeleiden. De Wro verplicht elke gemeente één of meerdere structuurvisies op te stellen voor het gehele grondgebied. De structuurvisie is het strategisch document in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling en vormt een toetsingskader voor de beoordeling van nieuwe plannen en initiatieven en voor nieuw op te stellen bestemmingsplannen. In de structuurvisie wordt de basis gelegd voor verevening van bovenplanse kosten en een te vragen bijdrage voor ruimtelijke ontwikkelingen. De raad stelde in oktober 2009 de

structuurvisie voor de periode 2009-2019 vast. In de uitvoeringsparagraaf wordt aangegeven hoe de gemeente het beleid wil realiseren.
De Wro gaat op in de Omgevingswet. De geplande invoeringsdatum is 1 januari 2022 geworden. De Omgevingswet is nu nog in voorbereiding. In 2020 informeren wij de raad regelmatig over de voortgang van het implementatieplan voor de Omgevingswet.

Nota grondbeleid
De raad stelde in januari 2017 de nota Grondbeleid 2017 - 2020 vast. De nota Grondbeleid is een strategische nota die op hoofdlijnen kaders schetst voor het grondbeleid van de gemeente. Op basis van deze nota voeren wij een transparant grondbeleid. Uitgangspunt is een faciliterend grondbeleid. In uitzonderingssituaties is actief grondbeleid mogelijk.
Als we kosten moeten verhalen, doen we dat op basis van anterieure overeenkomsten. Dit is het zogenaamde private spoor van de Wro. Conform de gedachte achter de Wro zet de gemeente Buren in eerste instantie in op een samenwerkingsovereenkomst of grondexploitatieovereenkomst met de initiatiefnemer van een ontwikkellocatie.

Grondverwerving
Het uitgangspunt is dat wij gronden minnelijk verwerven. Wanneer dat niet lukt, zetten we het instrument van onteigening in. De mogelijkheden die de Wet voorkeursrecht gemeenten biedt, zetten we optimaal in. Voordat we gronden verwerven, stellen we een verwervingsplan op.

Bouwen voor behoefte
We onderzochten hoe vraag en aanbod van woningen zich in de periode tot 2025 tot elkaar verhouden. We onderscheiden daarbij voor de gemeente vier deelgebieden. In die deelgebieden blijken aanbod en vraag niet goed bij elkaar te passen. We gebruiken de komende jaren om die aansluiting te verbeteren.

Tussentijdse winstneming
Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn het toerekeningsbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze, maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten.

In 2019 zijn er geen projecten die aan de voorwaarden voor tussentijdse winstneming voldoen.

Verlies wordt genomen op het moment dat dit verlies berekend wordt. Voor dit berekende verlies vormen wij een voorziening. De projecten bedrijventerrein Doejenburg II en Teisterbant Kerk-Avezaath zijn verliesgevend.

Project	Verwacht verlies 1-1-2020	Verwacht verlies 1-1-2019
Maurik Oost bedrijventerrein Doejenburg II	€ 7.365.000	€ 4.261.000
Teisterbant Kerk Avezaath	€ 181.000	€ 181.000
Totaal	**€ 7.546.000**	**€ 4.442.000**

Het berekende resultaat is het saldo van geraamde uitgaven en inkomsten. Dit saldo wordt beïnvloed door de toepassing van parameters. Er zijn drie parameters: kostenstijging, opbrengststijging en rentepercentage. In de grondexploitatieberekening is gerekend met de volgende percentages:

Parameters

Project	Opbrengst-stijging	Kostenstijging algemene kosten	Kostenstijging civiele werken	Rente percentage
BT Doejenburg II	0%	1,4%	2,5%	0%
Teisterbant Kerk-Avezaath	0%	1,4%	2,5%	0%

Grondprijzen

Het grondprijsbeleid is geregeld in de nota Grondbeleid. Wij stellen de grondprijzen marktconform vast. De twee methoden die we gebruiken zijn de residuele waardemethode en de comparatieve methode. Het college van burgemeester en wethouders werkt het grondprijsbeleid jaarlijks uit in een grondprijzenbrief. De raad ontvangt deze grondprijzenbrief ter kennisname.

In 2017 stelde de raad de beleidsnotitie Grondprijsbeleid Doejenburg II vast. Hiermee is het mogelijk een grondprijsdifferentiatie toe te passen.

Risico bouwgrondcomplexen

Wij bieden de raad jaarlijks een herziening van de grondexploitaties aan. Wij rapporteren in dit raadsvoorstel over de voortgang en de financiële situatie van de grondexploitaties. Het voeren van grondexploitaties brengt verschillende risico's met zich mee. De paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement gaat hier ook op in. Binnen het weerstandsvermogen is bij de begrotingsbehandeling 2020 € 1.750.000 gereserveerd voor het afdekken van risico's voor de grondexploitaties. € 1.000.000 is gereserveerd voor risico's zoals bij de inleiding beschreven. Bij het vaststellen van de begroting 2020 is hier € 750.000 aan toegevoegd. Uit de voorziening Doejenburg II 'On hold' onttrekken we namelijk € 750.000 ter dekking van het eenmalige tekort in het sociaal domein in 2020. Omdat in november 2019 nog niet 100% zeker was of het 'on hold' gedeelte weer in exploitatie mochten nemen, dekten we dit risico af door het weerstandsvermogen met € 750.000 te verhogen.In de jaarstukken 2019 is het 'on hold' gedeelte weer volledig in exploitatie genomen en kan deze reservering vrijvallen.

Voor plannen die naar verwachting alleen met verlies worden gerealiseerd, wordt een voorziening ter hoogte van de berekening van het verlies gevormd. Eind 2019 is de omvang van de voorziening € 5.426.000. De projecten Bedrijventerrein Doejenburg II en Teisterbant zijn verliesgevend.

Project	Verwacht verlies 1-1-2020	Verwacht verlies 1-1-2019
Maurik Oost bedrijventerrein Doejenburg II	€ 7.365.000	€ 4.261.000
Teisterbant	€ 181.000	€ 181.000
Totaal	**€ 7.546.000**	**€ 4.442.000**

Ontwikkeling en bespreking bouwgrondcomplexen

Resultaten per project
In deze paragraaf staat een overzicht van de onderhanden projecten, het berekende resultaat per 1 januari 2020, per 1 januari 2019 en de geplande einddatum en een korte toelichting per project. De grondexploitaties zijn per 1 januari 2020 herzien.

In onderstaand overzicht staan de resultaten van de herziening. Negatieve resultaten worden met een '-' teken aangegeven. Voor de berekende verliezen is bij de jaarrekening een voorziening gevormd.

Project	Resultaat per 1-1-2020	Resultaat per 1-1-2019	Verschil	Geplande einddatum
Bedrijventerrein Doejenburg II	- € 7.365.000	- € 4.261.000	- € 3.104.000	31-12-2025
Teisterbant Kerk-Avezaath	- € 181.000	- € 181.000	0	31-12-2024
Totaal	**- € 7.546.000**	**- € 4.442.000**	**- € 3.104.000**	

Naast de in het overzicht genoemde projecten zijn particuliere initiatieven in ontwikkeling. Uitgangspunt is dat de gemeente medewerking verleent aan realisatie van de plannen, onder de voorwaarde dat de gemaakte kosten op de initiatiefnemer worden verhaald.

Korte samenvatting van de voortgang van de projecten (grondexploitaties)

Bedrijventerrein Doejenburg II te Maurik
Het plan Doejenburg II vormt een uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein Doejenburg. De destijds op de locatie gevestigde sportvoorzieningen van voetbal, scouting, korfbal en tennis zijn verplaatst. In de periode 2015 tot en met 2017 zijn de opstallen gesloopt. In 2020 wordt het laatste deel bouw- en woonrijp gemaakt. Uitzondering hierop is de aanleg van de noord-zuid ontsluitingsweg. Zodra de verkopen daar aanleiding toe geven stellen wij de raad voor het budget daarvoor vrij te geven. De geraamde civieltechnische kosten zijn op hoofdlijnen geraamd. De aanbesteding kan leiden tot hogere of lagere kosten.

De activiteiten richtten zich in 2019 op de verkoop van de kavels. Per eind 2019 zijn negen kavels verkocht. Om de verkoop te stimuleren, stelde de raad in december 2017 twee beleidsnotities vast: de beleidsnotitie Grondprijsbeleid en de beleidsnotitie Verkaveling. In deze notities is een grondprijsdifferentiatie vastgesteld en de mogelijkheid om kleinere kavels te kopen. In gesprekken met mogelijke kopers bleek dat de vraag verschuift van grote naar kleine kavels.

Afgerond 6 ha bedrijventerrein (fase 2) is bij de Jaarstukken 2017 op basis van het door de Regio Rivierenland en de provincie Gelderland vastgestelde Regionaal Programma Bedrijventerrein 2016 uit de grondexploitatie gehaald en overgeheveld naar de Materiële Vaste Activa.

Op advies van het speerpuntberaad Economie en Logistiek van de Regio Rivierenland van 8 oktober 2019 heeft het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland op 12 november 2019 besloten om de uitgifte-status van het on-hold gedeelte van Doejenburg II op groen te zetten. Het besluit van het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland is door alle betreffende gemeenteraden van de deelnemende gemeenten in mei 2020 bekrachtigd bij de vaststelling van het nieuwe RPW 2019-2024. De gemeenteraad van de gemeente Buren heeft op 20 mei 2020 ingestemd met het RPW 2019-2024. Op grond van bovenstaande besluitvorming is in de jaarrekening 2019 de volledige 12 ha. van Doejenburg in exploitatie genomen.

Teisterbant te Kerk-Avezaath
Het plangebied ligt aan de noordwestzijde van Kerk-Avezaath, ten westen van de voetbalvelden en ten zuiden van De Woerd. De raad stelde december 2013 de ruimtelijke visie vast en gaf het college mee een plan te ontwikkelen waarbij aansluiting is gezocht met de woningbehoefte. In 2016 waren de resultaten van het woningbehoefteonderzoek bekend. In 2018 maakten wij een aantal varianten van een stedenbouwkundig plan die aansluiten op het woningbehoefteonderzoek. Wij voerden overleg met betrokken eigenaren en bewoners van Kerk-Avezaath. In 2019 is dit overleg voortgezet en zijn mogelijkheden om de ideeën van de bewoners in het plan op te nemen besproken.

In maart 2019 stelde de raad de kaders vast voor de uitwerking van het plan:
- een financieel resultaat dat het bij de jaarrekening 2017 genomen verlies van € 181.000 niet te
- boven gaat,
- het stedenbouwkundig plan wordt samen met inwoners en mogelijke kopers uitgewerkt,
- maximaal 45 woningen.

De kostenraming van de grondexploitatie is globaal van aard en moet nader uitgewerkt worden in de volgende projectfases. Omdat het stedenbouwkundig plan een concept is en nog niet alle onderzoeken zijn uitgevoerd bevat de kostenraming een aantal stelposten. Hier zit een risico op hoger uitvallende kosten. Ook kan het aantal uitgeefbare m² in een definitief stedenbouwkundig plan afwijken. Dit heeft direct gevolgen voor de opbrengst grondverkopen.

Hooghendijck Beusichem
Plan Hooghendijck is een uitbreidingslocatie aan de rand van Beusichem. Het bestemmingsplan is sinds augustus 2010 onherroepelijk. In 2007 tekenden gemeente en Ballast Nedam Bouw een samenwerkingsovereenkomst om voor gezamenlijke rekening en risico deze grondexploitatie te voeren. Deze samenwerking is beëindigd. Eind 2015 nam Vario Looye de verplichting op zich het plan te realiseren. De werkzaamheden van de gemeente richten zich op de afwikkeling van de overeenkomst. De grondexploitatie is bij de jaarstukken 2018 afgesloten.

In Teisterbant en BT Doejenburg II zijn nog kavels te verkopen:

Project	Oppervlakte in m²
Bedrijfskavels	
Bedrijventerrein Doejenburg II	94.000
Woningbouw	
Teisterbant	14.000

Verschillenanalyse
In onderstaande tabel staan de geraamde resultaten per 1 januari 2020 en per 1 januari 2019 en een korte toelichting op het verschil.

Maurik Oost bedrijventerrein Doejenburg II	Bedrag
Nadeel per 01-01-2020	- € 7.365.000
Nadeel per 01-01-2019	- € 4.261000
Toename nadeel	- € 3.104.000

In de grondexploitatie is het "on hold" gedeelte toegevoegd. Dit betekent het terugbrengen van de boekwaarde en de opbrengst van dit deel. Per saldo een nadeel van € 2.750.000. Door de langere doorlooptijd van het plan, van eind 2020 naar eind 2025 zijn meer planbegeleidingskosten nodig. Dit is een nadeel van € 300.000. Aan kostenstijging voor het bouw- en woonrijp maken ramen wij € 54.000.

Teisterbant Kerk-Avezaath	Bedrag
Nadeel per 01-01-2020	- € 181.000
Nadeel per 01-01-2019	- € 181.000
Toename nadeel	- € 0

Er is nog geen definitief stedenbouwkundig plan vastgesteld. Daarom is bij de berekening hetzelfde stedenbouwkundig plan gebruikt als vorig jaar. De grondexploitatie sluit evenals vorig jaar met een verlies van € 181.000.
De getaxeerde opbrengst grondverkopen is € 89.000 hoger. Daartegenover staan meer kosten voor de voorbelasting en een geringe verschuiving binnen de onderzoekkosten. Zodra overeenstemming is over een definitief stedenbouwkundig plan inclusief de daarbij behorende onderzoeken kunnen de kosten en opbrengsten nauwkeuriger worden ingeschat.

Kostentoerekening aan de grondexploitaties
De kwaliteitscommissie deed in haar evaluatie van de jaarrekening 2011 verbetervoorstellen. Zij gaf aan dat in de jaarrekening een overzicht van de kostentoerekening van de interne kosten en rente dient te komen. De interne kosten betreffen de doorberekende uren (inclusief overhead) van personeel aan de verschillende projecten. De rentetoerekening betreft de omslagrente die we als kosten meenemen in de projecten. Hieronder treft u dit overzicht aan voor de periode 2018-2020. Met ingang van 2018 rekenen wij geen rente toe aan de projecten. De rentelast wordt direct op het taakveld in de jaarstukken inzichtelijke gemaakt

Overzicht kostentoerekening aan de grondexploitaties

	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020
Interne kostentoerekening	€ 112.000	€ 31.000	€ 53.000
Rentetoerekening	€ 132.000	€ 4.000	€ 17.000

InterBestuurlijk Programma

Inleiding

Veel maatschappelijke opgaven overstijgen de grenzen van gemeenten, Rijk of provincies. Tijd dus voor een nieuwe, gezamenlijke aanpak van maatschappelijke vraagstukken, vinden het Rijk en de koepels van decentrale overheden. Het Interbestuurlijk Programma (IBP) voorziet daarin. Dit Interbestuurlijk Programma (IBP) is medio februari 2018 opgezet, omdat VNG, Rijk, IPO en UvW ervan doordrongen zijn dat de grote maatschappelijke opgaven waarvoor Nederland staat, een samenwerking vragen op basis van gezamenlijkheid, gelijkwaardigheid en wederkerigheid. De VNG heeft namens alle gemeenten deze overeenkomst getekend en daarmee is er een inspanningsverplichting.

Gemeenten bepalen zelf hoe hun prioriteiten en begroting eruit ziet. Dat betekent dat de programma's die voortkomen uit het IBP geen landelijke verplichte deelname vragen: elke gemeente staat zelf voor de afweging of ze wil meedoen. Als geen sprake is van landelijke wetgeving is er geen plicht. Maar: met veel partijen werken aan dezelfde maatschappelijke opgaven, mogelijk ook op regionaal niveau, versterkt natuurlijk wel de aanpak en de kans om de beoogde resultaten te behalen.

Het IBP kent de volgende thema's:
1. Samen aan de slag voor het klimaat;
2. Toekomstbestendig wonen;
3. Regionale economie als versneller;
4. Naar een vitaal platteland;
5. Merkbaar beter in het sociaal domein;
6. Problematische schulden voorkomen en oplossen;
7. Nederland en migrant voorbereid;
8. Goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving;
9. Passende financiële verhoudingen.

Ontwikkelingen

Bij de maartcirculaire 2018 is in het gemeentefonds budget voor de uitvoering van het IBP beschikbaar gesteld. De extra middelen in het acres van maart voor het IBP zijn niet geoormerkt. Er is de nodige speelruimte voor het inzetten van de middelen. In de begroting 2019 zijn voor het IBP de volgende middelen gereserveerd:

(x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022
Gereserveerd vanuit de maartcirculaire 2018	0	490	1.015	1.300
Besluit programmabegroting 2019 verlaging IBP	-	-	-	- 280
Mobiliteitsagenda Regio Rivierenland	-	- 26	- 26	- 26
Nog beschikbaar	**0**	**464**	**989**	**994**
Besluit programmabegroting 2020 IBP gelden inzetten ter dekking van nieuw beleid / financieel tekort	-	- 464	- 989	- 994
Nog beschikbaar	**0**	**0**	**0**	**0**

Risico's

Door te tekorten op de meerjarenbegroting 2020 van de gemeente Buren, hebben we de IBP gelden niet in zijn geheel kunnen investeren in de strategische opgaven. Het grootste gedeelte is als algemene dekkingsmiddel ingezet. Om de opgaven uit het IBP uit te voeren, moeten we op zoek naar alternatieve middelen: dekking uit andere taakvelden en/of uitvoeren door middel van eigen personeel.

Mobiliteitsagenda Regio Rivierenland

De Regio Rivierenland heeft drie economische speerpunten benoemd waarop we ons focussen: agribusiness, economie en recreatie en toerisme. Goede bereikbaarheid is een voorwaarde voor de ontwikkeling van deze economische speerpunten. Deze bereikbaarheid staat momenteel onder druk en dat zal de komende jaren niet minder worden. Samenwerking is noodzakelijk voor de aanpak van de regionale bereikbaarheid. Om die te verbeteren zetten we in op robuuste, duurzame en slimme bereikbaarheid van Regio Rivierenland.

De kosten vanaf 2020 zijn opgenomen in de meerjarenbegroting 2020-2023. Een van de opgave van het IBP is toekomstbestendig wonen. Om deze opgave te realiseren is het van groot belang mobiliteit (weg en openbaar vervoer) te garanderen. Een andere opgave met raakvlakken is regionale economie als versneller. Binnen deze opgave is bereikbaarheid aangemerkt als een belangrijke factor.

Jaarrekening

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De voorschriften uit het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) vormen het kader voor de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling. De jaarrekening stellen we op met inachtneming van deze voorschriften. Alle aanpassingen en aanvullingen van het BBV tot en met 31-12-2019 verwerkten we in deze grondslagen.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balansonderdeel anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting of voorziening gevormd te worden.

Balans
Hierna leest u een nadere toelichting per onderdeel van de balans.

Vaste activa

Investeringen met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.
Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2004 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt.

Waardering gemeentehuis.

Taxatie 2015

In 2015 is de boekwaarde van het gemeentehuis verlaagd van afgerond € 8 miljoen naar € 4 miljoen. Dit is gerealiseerd door € 4 miljoen vanuit de bestede bestemmingsreserve gemeentehuis te storten in een voorziening afwaardering gemeentehuis. Deze voorziening is een correctie op de boekwaarde van het gemeentehuis. In juni 2015 heeft de raad besloten om het bestemmingsplan van het gebied waarop gemeentehuis staat te wijzigen. Vervolgens heeft de raad op 9 november 2015 bij de behandeling van de begroting 2016 besloten om de functie van het gemeentehuis te wijzigen van maatschappelijk naar bedrijfseconomisch, met als beoogd doel om delen van het gemeentehuis te gaan verhuren.
Volgens artikel 59 lid 2 BBV wordt het gemeentehuis door het besluit van de Raad en de wijziging van het bestemmingsplan nu aangemerkt als materiële vaste activa met een economische functie, want het gemeentehuis kan nu bijdragen aan het genereren van middelen. Hierdoor is er sprake van een duurzame waardevermindering.

Taxatie 2019

Eind 2019 is het gemeentehuis opnieuw getaxeerd. De taxatiewaarde is met bijna € 700.000,- toegenomen ten opzichte van de taxatie in 2015. De huidige wijze van verwerken via een voorziening, staat conform de BBV toe om naar aanleiding van een nieuwe taxatie een correctie op de voorziening toe te passen.
De taxatie 2019 is echter van voor de Corona-crisis. De vraag is of de taxatie nog een juist beeld geeft van de werkelijke waarde. Voorzichtigheidshalve is in de jaarrekening 2019 de omvang van de voorziening niet gecorrigeerd.
Als de effecten van de Corona-crisis duidelijk zijn wordt het gemeentehuis opnieuw getaxeerd.

Investeringen, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
Voor investeringen met een economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven geldt dat hiervoor gevormde voorzieningen in mindering moeten worden gebracht op het investeringsbedrag. De overige eisen zijn gelijk als genoemd bij de investeringen met een economisch nut. Het begrip “investeringen met een economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven” (zie artikel 35) is door de Commissie BBV geïntroduceerd in haar laatste besluit van 25 juni 2013. In artikel 62 is hiervoor het nieuwe lid 4 opgenomen dat verwijst naar de verplichte afboeking van de gevormde voorziening.

Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut
Investeringen in materiële vaste activa in de openbare ruimte die uitsluitend een maatschappelijke functie vervullen zijn investeringen die geen middelen genereren, maar wel duidelijk een publieke taak vervullen. Voorbeelden hiervan zijn investeringen in water, wegen en pleinen. Deze investeringen moeten we met ingang van 2017 ook activeren en afschrijven, conform het vernieuwde BBV.
Dat betekent dat we voor dergelijke investeringen structurele dekking voor de kapitaallasten moeten opnemen. Dat kan eventueel via een onttrekking uit een reserve, waarbij de kapitaallasten gelijk oplopen met de onttrekking. Zie de nota waarderings- en afschrijvingsbeleid.
De afschrijvingstermijnen in de staat van activa 2019 zijn in overeenstemming met de “herziene nota waardering- en afschrijvingsbeleid 2019-2022", vastgesteld op 25 juni 2019.

Bedrijventerrein Doejenburg II 'on hold'
Op advies van het speerpuntberaad Economie en Logistiek van de Regio Rivierenland van 8 oktober 2019 heeft het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland op 12 november 2019 besloten om de uitgifte-status van het on-hold gedeelte van Doejenburg II op groen te zetten. Het besluit van het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland is door alle betreffende gemeenteraden van de deelnemende gemeenten in mei 2020 bekrachtigd bij de vaststelling van het nieuwe RPW 2019-2024. De gemeenteraad van de gemeente Buren heeft op 20 mei 2020 ingestemd met het RPW 2019-2024.

In 2017 was 6 ha. van Doejenburg II tijdelijk uit de markt genomen. De boekwaarde van deze grond is toen overgeboekt van voorraden naar materiële vaste activa. Het ging om een totaalbedrag van € 10,4 miljoen. Tegenover deze investering stond een voorziening van € 10,1 miljoen. Deze grond stond dus per saldo voor € 300.000,- (de agrarische waarde) op de balans.
Op grond van het AB besluit van de Regio Rivierenland van 12 november 2019 is in de jaarrekening 2019 de volledige 12 ha. van Doejenburg in exploitatie genomen. Het gevolg hiervan is dat de gronden met een waarde van € 10,4 miljoen in de balans onder de materiële vaste activa weer zijn

opgenomen onder de rubriek onderhanden werk. De voorziening van € 10,1 miljoen is hierdoor vrijgevallen. Op basis van de nieuwe exploitatieberekening van Doejenburg II is de voorziening voor toekomstige verliezen opgehoogd met € 3,1 miljoen.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Er zijn geen voorzieningen voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen structureel daalt tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. De actuele waarde ligt boven de verkrijgingsprijs.

Vlottende activa

Voorraden
De als “onderhanden werken” opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.
De als "gereed productie en handelsgoederen" opgenomen bouwgronden Hooghendijck zijn gewaardeerd zoals overeengekomen in de verkoopovereenkomst. Het verlies is verwerkt in 2015 toen we de grond verkochten.

Tussentijdse winstneming (voorraden)
Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn het toerekeningbeginsel , het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst (de POC-methode) is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten.
Zowel het realisatiebeginsel als het voorzichtigheidsbeginsel komen volgens hun tot uitdrukking in de vereiste voorwaarden voor de POC-methode:

- Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
- De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
- De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Ontwikkeling bedrijventerrein Doejenburg
Zie de toelichting bij vaste activa.

Voorziening verwachte verliezen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor de verwachte oninbaarheid is een voorziening opgenomen die in de balanstelling in mindering gebracht is op de vorderingen. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

De van Europese Unie, het rijk en overige Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen, die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, zijn verantwoord onder de overlopende activa.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De onderhoudsvoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen.
In de paragraaf “onderhoud kapitaalgoederen” die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid nader uiteengezet. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders vermeld. Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva.

In de balans worden onder de netto-vlottende schulden afzonderlijk opgenomen:
- kasgeldleningen;
- banksaldi;
- overige schulden.

In de balans worden onder de overlopende passiva afzonderlijk opgenomen:
a. verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
b. de van de Europese Unie, rijk en overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren;
c. overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.

Borg- en Garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

BALANS 2019 GEMEENTE BUREN

ACTIVA	31-12-2018	31-12-2019	PASSIVA	31-12-2018	31-12-2019
VASTE ACTIVA			**VASTE PASSIVA**		
- kosten geldleningen /saldo agio en disagio	0	0			
- kosten onderzoek en ontwikkeling	0	0	- Algemene reserve	3.860.576	4.600.285
- Bijdrage aan activa van derden	0	0			
			-Bestemmingsreserves:	8.913.009	5.659.533
			- Gerealiseerde resultaat	(406.939)	6.043.342
- Immateriele vaste activa	**0**	**0**	**Totaal eigen vermogen**	**12.366.646**	**16.303.160**
Investeringen met economisch nut:			Voorz. verplichtingen, verliezen en risico's	1.821.192	2.769.689
- gronden uitgegeven in erfpacht	0	0	Door derden beklemde mid. (spec.aanw.)	5.880.157	6.446.071
- ov. investeringen met een economisch nut	18.979.420	17.950.581	Onderhoudsegalisatievoorzieningen	4.702.624	5.829.523
- invest.,waarvoor ter bestrijding v.d. kstn. een heffing kan worden geheven	7.145.981	6.464.219			
Invest. in openb. ruimte met maatsch. nut:	0	0			
-ov. investeringen met een maatschapp. nut	534.576	1.928.346			
- Materiele vaste activa	**26.659.977**	**26.343.146**	**Voorzieningen**	**12.403.973**	**15.045.283**
Kapitaalverstrekkingen aan:					
- deelnemingen	95.687	95.687	- Obligatieleningen	0	0
- gemeenschappelijke regelingen	0	0			
- overige verbonden partijen	0	0	Onderhandse leningen van:		
Leningen aan:			- binnenl. pens.fondsen en verz.instellingen	0	0
- openbare lichamen (artikel 1 wet Fido)	0	0	- binnenl. banken en ov. fin. instellingen	7.816.007	6.100.000
- woningbouwcorporaties	0	0	- binnenl. bedrijven	0	0
- deelnemingen	0	0	- openbare lichamen (artikel 1 wet Fido)	0	0
- overige verbonden partijen	0	0	- overige binnenlandse sectoren	0	0
			- buitenlandse instellingen	0	0
- Overige langlopende geldleningen u/g	456.428	338.522			
- Uitzettingen 's Rijks schatkist >= 1 jaar	0	0	Waarborgsommen	108.315	70.889
- Uitzettingen van Nederlands schuldpapier >= 1	0	0	Door derden belegde gelden	0	0
- Ov. uitzettingen met een looptijd >= 1 jaar	110.922	184.127			
- Financiele vaste activa	**663.037**	**618.336**	**Vaste schulden met loopt. langer dan 1 jr.**	**7.924.321**	**6.170.889**
Totaal vaste activa	**27.323.014**	**26.961.482**	**Totaal vaste passiva**	**32.694.941**	**37.519.332**
VLOTTENDE ACTIVA			**VLOTTENDE PASSIVA**		
Grond- en hulpstoffen	0	0			
Onderhanden werk: gronden in expl.	4.361.789	11.310.096			
Gereed product en handelsgoederen	2.159.637	2.023.587			
Vooruitbetalingen	0	0			
- Voorraden	**6.521.426**	**13.333.683**			
			Netto-vlott. schulden met rente lt < 1 jr		
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar			- kasgeldleningen bij openbare lichamen	0	0
- vorderingen op openbare lichamen	6.866.863	5.155.741	- overige kasgeldleningen	4.000.000	3.500.000
- verstrekte kasgeldlen. aan openb. lich.	0	0			
- overige verstrekte kasgeldleningen	0	0	- Banksaldi	0	101.103
- rek.-courantverh. met het Rijk	0	0			
- rek.-courantverh. met niet fin. instellingen	0	0	- Overige schulden	5.237.634	3.771.759
- overige vorderingen	3.427.456	2.152.800			
- uitzettingen in 's Rijks schatkist	0	0			
- uitzettingen van Nederlands schuldpapier	0	0			
- overige vorderingen	0	0			
- overige uitzettingen	0	0			
- Uitzett. met rentetypische looptijd < 1 jr	**10.294.319**	**7.308.541**	**- Netto-vlott. schulden met rente lt < 1 jr**	**9.237.634**	**7.372.862**
Kassaldi	6.603	13.043			
Banksaldi	114.721	32			
- Liquide middelen	**121.324**	**13.075**			
- Overl. activa nog te ontvangen bijdr. EU			- Overl. passiva vooruit ontvangen bijdr. EU		
- Overl. activa nog te ontvangen bijdr. Rijk	0	0	- Overl. passiva vooruit ontvangen bijdr. Rijk		251.874
- Overl. activa nog te ontv. bijdr. ov.overheid	5.030	0	- Overl. pass. vooruit ontv. bijdr. ov.overheid	420.505	411.246
- Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van het volgende begrotingsjaren komen	696.142	953.453	- Overige vooruitontvangen bedragen en nog te betalen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	2.608.174	3.014.920
- Overlopende activa	**701.172**	**953.453**	**- Overlopende passiva**	**3.028.680**	**3.678.040**
Totaal vlottende activa	**17.638.241**	**21.608.752**	**Totaal vlottende passiva**	**12.266.314**	**11.050.902**
TOTAAL-GENERAAL	**44.961.255**	**48.570.234**	**TOTAAL-GENERAAL**	**44.961.255**	**48.570.234**
			Gewaarborgde geldleningen/garanties	**3.325.689**	**3.398.512**
			Gewaarborgde geldlen./garanties achtervang	**26.932.119**	**26.932.119**

Toelichting op de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa
Immateriële vaste activa worden niet geactiveerd. De boekwaarde is nihil.

Materiële vaste activa

Door gewijzigde regelgeving in het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) van de afgelopen jaren, zijn de materiële vaste activa steeds verder uitgesplitst.

De specificatie van deze uitsplitsing wordt hierna gepresenteerd, waarbij in eerste instantie een totaaloverzicht is gemaakt en daarna een uitsplitsing per onderdeel.

De post materiële vaste activa bestaat uit de volgende onderdelen:

bedragen x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2019	Voorziening afwaardering	Balans-waarde 31-12-2019
Overige investeringen met economisch nut	32.432	21.292	3.901	17.391
Investeringen, waarvoor we ter bestrijding van de kosten een heffing kunnen heffen	7.146	6.464	0	6.464
Investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut	535	1.928	0	1.928
Gronden uitgegeven in erfpacht.	560	560	0	560
Totaal	**40.673**	**30.244**	**3.901**	**26.343**

Bij de post “Overige investeringen met economisch nut” in de tabel hierboven, is een grote afname van de boekwaarde te zien in 2019. In 2017 is 6 ha. van Doejenburg II tijdelijk uit de markt genomen. De boekwaarde van deze grond is in 2017 overgeboekt van voorraden naar materiële vaste activa. Het ging om een totaalbedrag van € 10,4 miljoen. Tegenover deze investering stond een voorziening van € 10,1 miljoen. Deze grond stond dus per saldo voor € 300.000 (de agrarische waarde) op de balans.
In 2019 is Doejenburg weer volledig een grondexploitatie geworden. In de jaarrekening 2019 is de volledige 12 ha. van Doejenburg met een extra waarde van € 10,4 miljoen in de balans weer opgenomen onder onderhanden. De voorziening van € 10,1 miljoen is hiermee ook vrijgevallen.

Het bedrag van € 3.901 in de kolom “voorziening afwaardering” is de afwaardering van het gemeentehuis. Conform onze begrotingsvoorschriften (BBV) wordt op grond niet afgeschreven.

De uitsplitsing van investeringen zonder en met onderliggende heffing:

Bedragen x € 1.000 De investeringen worden per categorie als volgt onder-verdeeld:	Zonder heffing		Met heffing	
Boekwaarde ultimo	**31-12-2018**	**31-12-2019**	**31-12-2018**	**31-12-2019**
Gronden en terreinen	13.671	3.257	19	19
Woonruimten	0	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	17.880	17.430	0	0
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	532	1.891	7.104	6.425
Vervoermiddelen	18	18	0	0
Machines, apparaten en installaties	586	455	0	0
Overige materiële vaste activa	840	729	23	20
Totaal	**33.527**	**23.780**	**7.146**	**6.464**

De afname van de post “Gronden en terreinen” is al besproken bij de eerste tabel van de materiële vaste activa en wordt veroorzaakt door de verschuiving van de gronden van het bedrijventerrein Doejenburg.

De toename van de boekwaarde bij de post “Grond-, weg- en waterbouwkundige werken” wordt vooral veroorzaakt door de vervanging van de fundering van een aantal wegen binnen de gemeente Buren.

De uitsplitsing van investeringen met economisch nut en met maatschappelijk nut:

Bedragen x € 1.000 De investeringen worden per categorie als volgt onder-verdeeld:	Met economisch nut		Met maatschappelijk nut	
Boekwaarde ultimo	**31-12-2018**	**31-12-2019**	**31-12-2018**	**31-12-2019**
Gronden en terreinen	13.690	3.276	0	0
Woonruimten	0	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	17.880	17.431	0	0
Grond-, weg- en waterbouw-kundige werken	7.116	6.438	520	1.879
Vervoermiddelen	18	16	0	0
Machines, apparaten en installaties	586	455	0	0
Overige materiële vaste activa	848	700	15	49
Totaal	**40.138**	**28.316**	**535**	**1.928**

Zoals al besproken bij de tabel van investeringen met en zonder heffing, wordt de toename van de boekwaarde van de post “Grond-, weg- en waterbouwkundige werken” vooral veroorzaakt door de vervanging van de fundering van een aantal wegen binnen de gemeente Buren. Dergelijke uitgaven betreffen investeringen met een maatschappelijk nut.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen weer:

Bedragen x € 1.000	Balans waarde 31-12-18	Boek-waarde 31-12-18	Ver-meer-dering	Ver-min-dering	Af-schrij ving	Bij-dragen derden	Boek-waarde 31-12-19	Voor-ziening afwaar dering	Balans-waarde 31-12-19
Gronden en terreinen	3.578	13.690	0	10.415	0	0	3.276	0	3.276
Woon-ruimten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gebouwen	13.979	17.880	36	0	484	0	17.432	3.901	13.532
Grond-,weg- & waterbouw-werken	7.636	7.636	1.385	0	704	0	8.317	0	8.317
Vervoermid-delen	18	18	0	0	2	0	16	0	16
Machines, apparaten & installaties	586	586	7	0	137	0	455	0	455
Overige materiële vaste activa	863	863	64	0	179	0	748	0	748
Totaal	**26.660**	**40.673**	**1.492**	**10.415**	**1.506**	**0**	**30.244**	**3.901**	**26.343**

De kolom afschrijving heeft betrekking op de normale afschrijvingen en de eventuele extra afschrijvingen in het lopende jaar.

De grootste mutaties uit de kolom vermeerderingen hierboven in het boekjaar staan in onderstaand overzicht vermeld.

Bedragen x € 1.000	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2019	Cumulatief besteed t/m 2019
Essenbos te Maurik (vervanging fundering)	510	510	510
Oostertiendweg te zoelen (vervanging fundering)	336	336	336
Marsdijk te Lienden (vervanging fundering)	427	327	427
Totaal	**1.273**	**1.173**	**1.273**

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2019 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Bedragen x € 1.000	Boek-waarde 01-01-19	Ver-meer-dering	Ver-min-dering	Aflossing /Afschrij-ving	Afwaar-dering	Boek waarde 31-12-19
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	96	0	0	0	0	96
Overige langlopende leningen	456	0	0	118	0	338
Overige uitzettingen met looptijd > 1 jaar	111	101	28	0	0	184
Totaal	**663**	**101**	**28**	**118**	**0**	**618**

De grootste nieuwe mutatie in de financiële vaste activa over 2019 betreft het beschikbaar stellen van € 100.000 aan het SVN (Stichting Volkshuisvesting Nederland).
Het geld wordt gebruikt voor de uitvoering van de Blijverslening (een lening voor de aanpassing van de woning, zodat mensen langer in hun eigen woning kunnen blijven). Het geld is beschikbaar gesteld via raadsbesluit D.018021 op 5 maart 2019.

Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden zijn:

Bedragen x € 1.000,- Onderhanden werken	2018	2019
Boekwaarde	8.804	18.856
Voorziening voor verlies	4.442	7.546
Balanswaarde onderhanden werk	4.362	11.310
Gereed product en handelsgoederen	2.160	2.024
Totaal voorraden	**6.521**	**13.334**

Wat opvalt in bovenstaande tabel is dat de boekwaarde van het onderhanden werk enorm is toegenomen. Deze verschuiving is al besproken bij het onderdeel “materiële vaste activa” in de toelichting op de balans. Het betreft hier de gronden van Bedrijventerrein Doejenburg “on hold” die weer opgenomen is in de reguliere grondexploitatie.

De post “Gereed product en handelsgoederen” betreft een meerjarige vordering op de exploitant van Hooghendijck. Het betreft een vordering, omdat de grond via een overeenkomst is verkocht. Er is een afnameverplichting tot en met 2023. De gronden zijn juridisch nog niet getransporteerd, daarom valt de waarde van de grond onder “voorraden”.

Het verloop van de bouwgronden is in onderstaand overzicht opgenomen.

Bedragen x € 1.000,- Grond-exploitatie	Balans-waarde 1-1-19	BW 1-1-19	Inves-tering en netto	In-kom-sten netto	Ver-min-de-ring	Re sul taat*	BW 31-12-19	Ver-wacht verlies	Balans waarde 31-12-19
		+	+	-	-	+	=	-	=
BT Doejenburg II	3.438	7.699	220	640	0	10.412	17.690	-7.365	10.325
Teisterbant Kerk-Avez.	924	1.105	61	0	0	0	1.166	-181	985
Subtotaal iegg *)	4.362	8.804	281	640	0	10.412	18.856	-7.546	11.310
Totaal	**4.362**	**8.804**	**281**	**640**	**0**	**10.412**	**18.856**	**-7.546**	**11.310**

* De kolom resultaat is deze keer gebruikt om de voorraadtoename vanuit de materiële vaste activa (Doejenburg “on hold”) voor de grex Doejenburg, buiten de reguliere investeringen en inkomsten te houden.

In onderstaande tabel het verloop van de boekwaarde per 31 -12-2019 naar verwacht verlies met de nog te maken kosten en nog te ontvangen opbrengsten.

Grondexploitatie	Boek-waarde 31-12-19	Nog te maken kosten	Nog te ontvangen	Ver-wacht verlies complex
	=	+	-	=
BT Doejenburg II	17.691	2.710	13.036	7.365
Teisterbant Kerk-Avez.	1.166	2.850	3.835	181
Subtotaal iegg *)	18.857	5.560	16.871	7.546
Totaal	**18.857**	**5.560**	**16.871**	**7.546**

De nog te maken kosten en nog te ontvangen baten zijn geraamd op basis van:

- adviezen van extern deskundigen
- taxaties
- ervaringscijfers
- vergelijkende cijfers.

De voorziening voor verwachte verliezen is per saldo met € 3.104.000 toegenomen. Zie de tabel hieronder:

Bedragen x € 1.000,- Project	31-12-2018	mutatie 2019	31-12-2019
BT Doejenburg II	- 4.261	- 3.104	- 7.365
Teisterbant Kerk-Avezaath	- 181	0	- 181
Totaal	**- 4.442**	**- 3.104**	**- 7.546**

Binnen de algemene reserve is in de begroting 2019 € 1.000.000 gereserveerd voor het opvangen van algemene risico’s binnen de grondexploitaties.

Kostenontwikkeling bouwgrondcomplexen

Hieronder staat een overzicht van de onderhanden projecten, het berekende resultaat per 1 januari 2020, per 1 januari 2019 en de geplande einddatum. In de paragraaf grondbeleid staat een korte toelichting per project. De grondexploitaties zijn per 1 januari 2020 herzien. Negatieve resultaten worden met een ‘-‘ teken aangegeven. Voor deze berekende verliezen is een voorziening gevormd.

Bedragen x € 1.000,- Project	Resultaat op eindwaarde per 31-12-2018	Resultaat op eindwaarde per 31-12-2019	Verschil	Geplande einddatum
Bedrijventerrein Doejenburg II	- 4.261	- 7.365	- 3.104	31-12-2025
Teisterbant Kerk-Avezaath	- 181	- 181	0	31-12-2024
Totaal	**- 4.032**	**- 4.315**	**- 3.104**	

Ten opzichte van vorig jaar is het verlies voor BT Doejenburg met € 3.104.000 toegenomen. De oorzaak hiervan is het opnemen in de grondexploitatie van het volledige bedrijventerrein. Dit is mogelijk geworden door besluitvorming van het AB van de Regio Rivierenland op 12 november 2019 en het raadsbesluit van 20 mei 2020 van gemeente Buren. Door de toename van de uit te geven bedrijfskavels is de looptijd van het plan met 5 jaar verlengd. Hierdoor zijn er meer planvoor-bereidingskosten geraamd. In de paragraaf grondbeleid staat per project een toelichting op het verschil.

Jaarlijks maken we per 1 januari een integrale herziening van de grondexploitaties. Deze herziening sluit aan bij de jaarrekening. De herziening grondexploitaties per 1 januari 2020 stelde de raad in de vergadering van juni 2020 vast (D.050340. In dit raadsvoorstel en de daarbij behorende bijlage brachten wij voor de lopende projecten de risico's in beeld.

Bedragen x € 1.000,- Project	Opbrengst-stijging	Kosten-Stijging algemeen	Kosten-stijging GWW	Rente-percentage
BT Doejenburg II	0%	1,4%	2,5%	0%
Teisterbant	0%	1,4%	2,5%	0%

Uitzettingen korter dan één jaar
De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Bedragen x € 1.000,- Soort vordering	Saldo 31-12-2018	Saldo 31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	6.867	5.156
Rekening courant verhouding met het Rijk	0	0
Overige vorderingen	3.427	2.153
Totaal	**10.294**	**7.309**

De splitsing tussen vorderingen op openbare lichamen, rekening courant verhouding met het Rijk en overige vorderingen vloeit voort uit de richtlijnen van de Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Op de balans is het saldo van schatkistbankieren met het rijk verantwoord onder "Rekening courant verhouding met het Rijk.

Het saldo is per 31-12-2018 € 0,-. Het saldo van de rekening courant fluctueert mee met de behoefte aan liquide middelen. Voor een gedetailleerde uitleg en een verloopoverzicht van het schatkistbankieren zie verderop onder de groep liquide middelen.

De post "Vorderingen op openbare lichamen" kan als volgt worden gespecificeerd:

Bedragen x € 1.000,-	Saldo 31-12-2018	Saldo 31-12-2019
a. BTW compensatiefonds	3.778	4.016
b. Omgevingsdienst Rivierenland	1.271	431
c. Belastingdienst	454	463
d. Rijkswaterstaat	0	0
e. Ministerie van financiën	58	-35
f. Gemeente Tiel	0	1
g. Gemeente Neder-Betuwe	698	212
h. Gemeente Lingewaal	1	0

i. Provincie Gelderland	208	30
j. Waterschap Rivierenland	0	24
k. Gemeente Zaltbommel	189	0
l. Diversen	210	14
Totaal vorderingen openbare lichamen	**6.867**	**5.156**

Ad b. Betreft o.a. de legesopbrengst die de omgevingsdienst aan de gemeente doorbetaald. Tot 2019 Inde de omgevingsdienst n.l. de leges voor de Gemeente Buren. In 2019 is de Gemeente Buren de inning zelf weer gaan doen. Kosten die nu nog wel in rekening worden gebracht betreffen lease van hardware en overige ict diensten.

Ad c. Betreft belasting op de vordering aan de exploitant van Hooghendijck. Hiervoor wordt nog een suppletie aangifte ingediend bij de belastingdienst.

Ad g. Dit bedrag betreft nota's aan de Gemeente Neder-Betuwe voor de uitvoering van de participatie wet door de gemeente Buren. Een groot gedeelte van het verschil (273 K) heeft te maken met kosten van re-integratie die in 2018 ten onrechte in de administratie van de Gemeente Buren zijn geboekt. In 2019 zijn deze posten gecorrigeerd.

Ad i. Bij deze post zien we een sterke daling t.o.v. van 2018 dat komt omdat er in 2018 een voorschot is uitbetaald door de Provincie Gelderland met betrekking tot de subsidie Steengoed benutten: De kersentuin Maurik van € 200.000,- In 2019 is dat niet het geval.

Ad k. Het grootste gedeelte van de post per 31-12-2018 betreft de eindafrekening solidariteit . Deze regeling bestaat in 20190 niet meer.

Door de verklaring van de afwijkingen onder sub a (800K), g (273K), i (178K) en k (189K) is de totale afwijking van de vordering op openbare lichamen t.o.v. 2018 voldoende verklaard.

De post "Overige vorderingen" kan als volgt worden gespecificeerd:

Bedragen x € 1.000,-	Saldo 31-12-2018	Saldo 31-12-2019
m. Debiteuren algemene dienst	2.695	1.259
n. Voorziening dubieuze debiteuren algemene dienst	-/- 471	-/- 380
o. Debiteuren Inwonerszaken Werk en inkomen	1.448	1.354
p. Voorziening dubieuze debiteuren Werk en Inkomen	-/- 606	-/- 434
q. Debiteuren belastingen	342	354
r. Overige	19	0
Totaal overige vorderingen	**3.427**	**2.153**

Ad m. Debiteuren algemene dienst
De openstaande posten van de algemene dienst bedragen per13-05-2020 nog € 537.000,-.

Ad n. Voorziening dubieuze debiteuren
Deze voorziening dient om eventuele verliezen op oninbare vorderingen van de debiteuren van de Algemene Dienst op te vangen. Jaarlijks wordt een actuele berekening gemaakt voor het risico dat we lopen met de openstaande debiteuren. Van deze debiteuren wordt beoordeeld of ze dubieus zijn. Alle openstaande debiteuren zijn afzonderlijk beoordeeld op basis van invorderbaarheid en ouderdom van de vorderingen. Het saldo van de voorziening is ten opzichte van vorig jaar met € 92.000 afgenomen. De belangrijkste reden hiervoor is het opschonen van oude dwangsommen..

Ad o. Debiteuren Inwonerszaken Werk en Inkomen
Debiteuren PW - Bijzondere Bijstand – IOA - BBZ. Het debiteurenbestand voor de diverse uitvoeringsregelingen is op 31-12-2019 doorgelicht en gewogen voor terugbetaling van de vorderingen. Hiervoor is het voor Buren ontwikkelde doorrekenmodel met regelbevindingen gebruikt. Op basis van deze waardering gaat de gemeente Buren er van uit dat een gedeelte niet wordt ontvangen. Hiervoor is een aparte voorziening debiteuren Werk en Inkomen ingesteld. In 2019 nam

het uitstaande bedrag aan vorderingen met € 94.312 af naar € 1.354.047. Dit betreft in totaal 312 vorderingen.
N.B.: van de vorderingen m.b.t. de BBZ 2019 en eerder is bij ontvangst een terugbetalingsverplichting van 75% aan het Rijk van toepassing. Hiervoor is een crediteur opgenomen.

Ad p. Voorziening Dubieuze Debiteuren Werk en Inkomen
Deze voorziening dient om eventuele verliezen op oninbare vorderingen van de debiteuren van Werk en Inkomen op te vangen. Op 31-12-2019 is een nieuwe berekening gemaakt over alle openstaande debiteuren Werk en Inkomen. Het saldo van de voorziening nam t.o.v. vorig jaar met € 171.632 af.

Ad q. Debiteuren belastingen
Hierna volgt een specificatie van het verloop van de nog openstaande belasting debiteuren.
De vermelde bedragen x € 1.000,- zijn:

Jaar	Kohierbedrag	31-12-2019
2014	7.831	30
2015	7.966	5
2016	8.120	21
2017	8.449	38
2018	8.508	67
2019	8.582	193
Totaal	**49.456**	**354**

Voor de belasting debiteuren 2019 zijn de aanmaningen en dwangbevelen in 2019 verzonden.
Het kohierbedrag in 2019 is € 8,5 miljoen. Van dit bedrag staat per 31-12-2019 nog € 193.000 open.

Liquide middelen
Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Bedragen x € 1.000,-	2018	2019
Kassaldi	6	13
Banksaldi	115	0
Totaal	**121**	**13**

Het grootste gedeelte van het banksaldo staat aan de passiva kant van de balans omdat het om een negatief banksaldo gaat. Alleen de Rabo bankrekening heeft een positief saldo maar dat is te verwaarlozen.

Schatkistbankieren
Het verplichte schatkistbankieren is eind 2013 opgenomen in de Wet Fido. Vanaf dat moment zijn wij verplicht om onze overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Gemeente Buren heeft met de BNG de afspraak dat de overtollige middelen boven het drempelbedrag van 0,75% van de primitieve begrotingslast (€ 420.000) dagelijks automatisch worden afgeroomd naar een bankrekening van het Rijk. Hierdoor voldoen wij automatisch aan onze verplichting om af te romen. In 2020 vindt een aanpassing plaats van de stelselrekeningen zodat de overtollige gelden boven het drempelbedrag automatisch worden overgeboekt naar het Rijk. De gemiddelde kwartaalbedragen blijven begin en eind 2019 wel onder het drempelbedrag van € 420.000. Voor overige informatie zie ook de paragraaf financiering in het jaarverslag. Het BBV verplicht ons om in een overzicht per kwartaal van het verloop van het banksaldo te maken. Daarmee wordt zichtbaar of er al dan niet sprake is van overtollige middelen en over- of onderschrijding van het drempelbedrag.

Dit wordt in de volgende tabel weergegeven:

Berekening benutting drempelbedragen schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
		Verslagjaar 2019			
(1)	Drempelbedrag:	420			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	367	604	534	420

(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	54	-	-	1
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	184	113	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar 2019			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	56.033	56.033	56.033	56.033
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	56.033	56.033	56.033	56.033
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	-	-	-
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	420	420	420	420
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	33.007	54.947	49.100	38.608
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	347	589	503	400

Overlopende activa
De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

Bedragen x € 1.000,-	2018	2019
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen.	696	953
Overlopende activa: nog te ontvangen bijdragen van overige overheidslichamen (EU + rijk)	5	0
Totaal	**701**	**953**

De post overlopende activa: nog te ontvangen bijdragen van overheidslichamen is in de tabellen hieronder verder gespecificeerd.

Overheidsbijdragen van het Rijk/EU (bedragen x € 1.000,-)	Saldo per 01-01-2019	Toevoe-ging	Ten gunste van exploitatie	Saldo per 31-12-2019
Subsidie uitvoeringsregeling landschap	5	0	5	0
Totaal	**5**	**0**	**5**	**0**

Vaste passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Algemene opmerking: Door de afronding in duizendtallen in de toelichting, kan het voorkomen dat de afzonderlijke posten een kleine afwijking hebben ten opzichte van de cijfermatige balans.

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Bedragen x € 1.000	2018	2019
Algemene reserve	3.861	4.600
Resultaat na bestemming	-407	6.043
Bestemmingsreserves:	8.913	5.660
Totaal incl. saldo na bestemming	**12.367**	**16.303**

Het verloop in 2019 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven.

Reserves Bedragen x € 1.000	Saldo per 01-01-19 excl. saldo 2018 +	Toe-voe-ging +	Ont-trek-king -	Bestem ming neg. resul-taat 2018 -	Onttrek-king i.v.m. kapitaal-lasten -	Saldo per 31-12-2019 =
Algemene reserve	**3.861**	**2.924**	**1.778**	**407**	**0**	**4.600**
- Algemene reserve	1.111	2.880	1.703	407	0	1.881
- AR weerstandsvermogen	2.750	44	75	0	0	2.719
Nog te bestemmen resultaat	**0**	**6.043**	**0**	**0**	**0**	**6.043**
- Resultaat 2019	0	6.043	0	0	0	6.043
BESTEMMINGSRESERVES:	**8.913**	**2.003**	**5.064**	**0**	**192**	**5.660**
1. Bestemmingsreserve overige:						
- Omgevingsgerichte uitgaven	537	78	0	0	0	615
- Maatschappelijk	110	0	110	0	0	0
- Beheer en onderh.	1.347	0	1.287	0	0	60
- Deelfonds sociaal domein	2.581	341	2.078	0	0	844
- I&A-plan 2017-2021	470	0	273	0	0	197
- Frictiekosten organisatie	0	627	358	0	0	269
- Overlopende posten	1.569	957	958	0	0	1.569
2.Bestemmingsres. besteed:						
- Gemeentehuis	191	0	0	0	31	160
- Heractivering riolering	1.043	0	0	0	113	929
- Afbouw verplichtingen sport & dorpshuizen	60	0	0	0	17	43
- Kapitaallasten IHP '07-'16	650	0	0	0	25	625
- Onderdreef Buren	355	0	0	0	6	349
Totaal	**12.774**	**10.970**	**6.842**	**407**	**192**	**16.303**

In de Algemene Reserve zit een geblokkeerd gedeelte als buffer voor het weerstandsvermogen. Het saldo van het geblokkeerde gedeelte bedraagt per 31-12-2019 € 2.719.000.

Onder “Bestemming resultaat” staat de toevoeging of onttrekking van de bestemming van het resultaat van het voorgaande jaar. Onder de kolom “onttrekking in verband met kapitaallasten” staan de verminderingen die betrekking hebben op de bestede bestemmingsreserves. Deze verminderingen worden aangewend ter dekking van kapitaallasten.

Nadere toelichting reserves

Algemene reserves
In de raad van december 2015 is de Nota reserves en voorzieningen 2015 vastgesteld. Binnen de reserves wordt onderscheid gemaakt tussen de algemene reserve en bestemmingsreserves. De algemene reserve heeft een algemeen karakter en is vrij aanwendbaar.

Algemene reserve (bedragen x € 1.000)

Afdeling		Max. looptijd	Minimaal bedrag	Max. bedrag		
Advies		n.v.t.	2.500	Niet van toepassing		
Jaar	1 jan.	Stortingen:	Onttrekkingen	31 dec.	Rente%	Bedrag rente
2011	9.832	* 8.328	5.598	12.562	4,00-0	293
2012	12.562	* 6.666	5.038	14.190	2,25-0	119
2013	14.190	* 3.732	5.981	11.941	1,50-0	163
2014	11.941	* 1.419	2.373	10.987	1,50-0	106
2015	10.987	4.053	* 7.575	7.465	1,25-0	0
2016	7.465	*11.275	14.003	4.737	0,80-0	7
2017	4.737	*2.173	2.542	4.368	0	0
2018	4.368	*2.124	2.631	3.861	0	0
2019	3.861	2.924	*2.185	4.600	0	0

* inclusief saldo jaarrekening
Doel: De reserve dient als dekkingsmiddel bij het opvangen van financiële tegenvallers en calamiteiten. In beginsel is de algemene reserve vrij besteedbaar aangezien de raad geen bestemming heeft gegeven aan deze reserve.

Het berekende weerstandsvermogen bij de jaarrekening 2019 is € 3.410.000. Het saldo in deze reserve is per 31-12-2019 € 2.719.000. Als we rekening houden met de toevoeging in 2020 van € 691.000 is het saldo van deze reserve precies toereikend.

Risico inventarisatie	Begroting 2019	Begroting 2020	Bijgestelde ontwikkeling 2020 n.a.v. jaarrekening 2019
1. Aansprakelijkheid	375.000	335.000	615.000
2. Opvang bij rampen en calamiteiten	160.000	165.000	185.000
3. Verbonden partijen excl. WSW	140.000	110.000	295.000
4. Open einde regelingen excl. WMO/Jeugd	275.000	275.000	275.000
5. Open einde regelingen WMO/Jeugd	440.000	440.000	440.000
6.Grondexploitaties	1.000.000	1.000.000	1.000.000
6a. Grondexpl.:vrijval voorziening Doejenburg	0	750.000	0
7. Maatschappelijke risico's en veiligheid	340.000	405.000	370.000
8. Overige risico's	295.000	260.000	230.000
	2.585.000	3.740.000	3.410.000
Vrijval in 2019 en extra benodigd in 2020:	-260.000	-515.000	0
Totaal	**2.325.000**	**3.225.000**	**3.410.000**

Risico van opheffen: opheffen kan niet omdat de algemene reserve het eigen vermogen van de gemeente is waaraan de raad nog geen bestemming heeft gegeven. Elk jaar wordt het rekeningresultaat zonder bestemming toegevoegd aan de algemene reserve. Daarnaast houden we in ieder geval een minimale buffer aan om tegenvallers op te vangen (geblokkeerd gedeelte).

Type: Algemene reserve (AR)

Ontwikkeling algemene reserve in 2019 (incl. het geblokkeerde gedeelte)		
Specificatie toevoegingen en onttrekkingen	Algemene reserve	Alg. reserve geblokkeerd
Algemene reserve per 01-01-2019 (exclusief saldo jaarrekening 2018)	**1.111.075**	
Algemene reserve per 01-01-2019 (weerstandsvermogen)		**2.749.500**
Verminderingen:		
Saldo jaarrekening 2018 (zie raadsbesluit D.033100)	-406.939	
Algemene reserve per 01-01-2019 (inclusief saldo jaarrekening 2018)	**704.136**	**2.749.500**
Vermeerderingen (overboekingen vanuit andere reserve)		
Vrijval reserve Beheer/onderhoud Tollewaard naar Algemene reserve (RV/18/00892)	1.246.981	
Vrijval reserve Deelfonds sociaal domein naar Algemene reserve (D.033100)	1.558.000	
Onttrekking Weerstandsvermogen naar Algemene reserve (D.033100)	75.000	
Aanvulling Weerstandsvermogen (RV/18/00892)		44.500
Totaal vermeerderingen 2019	**2.879.981**	**44.500**
Verminderingen ten gunste van andere reserves:		
Vrijval Weerstandsvermogen naar Algemene Reserve (D.033100)		-75.000
Overboeking naar Weerstandsvermogen (RV/18/00892)	-44.500	
Overboeking naar reserve Frictiekosten organisatie (D.033100)	-627.000	
Overboeking naar reserve Deelfonds Sociaal domein (D.033100)	-341.000	
Overboeking naar reserve Overlopende posten (D.033100)	-78.000	
Verminderingen ten gunste van de exploitatie:		
Primitieve begroting: Incidenteel nieuw beleid 2018 (RV/18/00892)	-140.333	
Primitieve begroting: Thema Kerngericht werken (RV/18/00892)	-50.000	
Primitieve begroting: Thema Klimaat en duurzaamheid (RV/18/00892)	-40.000	
Primitieve begroting: Gemeentelijk Groen- en bomenbeleidsplan (RV/18/00892)	-10.000	
Wijziging 2019-9: Strategisch adviseur (D.029989)	-32.000	
Resultaatbestemming 2018 (D.033100)	-340.000	
Totaal verminderingen in 2019	**-1.702.833**	**-75.000**
Stand Algemene Reserve per 31-12-2018	**1.881.284**	**2.719.000**

Stand Algemene Reserve per 31-12-2018	**1.881.284**	**2.719.000**
Verplichtingen ten laste van de Algemene reserve per 31-12-2019:		
Bijdrage brug Rhenen *(jaar onttrekking onbekend)*	-100.000	
Toekomstige onttrekkingen		
Primitieve begroting: Incidenteel nieuw beleid 2020 (RV/18/00814)	-43.333	
Primitieve begroting: Incidenteel nieuw beleid 2020 (RV/18/00892)	-24.560	
Wijziging 2020-1: Vrijval naar Algemene Reserve (D.042703)		-59.000
Wijziging 2020-1: Overboeking naar reserve Deelfonds sociaal domein (D.042703)	-214.000	
Wijziging 2020-1: Aanvulling reserve Weerstandsvermogen (D.042703)	-750.000	
Wijziging 2020-2: Nieuw beleid 2020 conform Coalitieakkoord	-642.500	
Toekomstige toevoegingen		
Primitieve begroting: reservering correctie precariobelasting 2020 (RV/18/00814)	240.000	
Primitieve begroting: reservering correctie precariobelasting 2021 (RV/18/00814)	460.000	
Wijziging 2020-1: Reservering Doejenburg 'on hold' (D.042703)		750.000
Wijziging 2020-1: Vrijval vanuit Weerstandsvermogen	59.000	
Wijziging 2020-4: Aanvulling als gevolg van coalitieakkoord hogere OZB opbrengst	642.500	
Saldo Algemene Reserve na correctie met de lopende verplichtingen	**1.508.391**	**3.410.000**

Overige bestemmingsreserves (OBR)

Algemene opmerking: hieronder is per reserve informatie opgenomen over het verloop en het doel van de reserve. Voor verdere informatie wordt verwezen naar de Notitie reserves en voorzieningen 2015.

OBR Omgevingsgerichte uitgaven en bovenplanse verevening

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Regie en projecten	Niet bepaald	€ 0	€ 1.000.000
Saldo 31-12-2018: € 537.000		Saldo 31-12-2019: € 615.000	
Doel: de reserve is bedoeld voor de uitvoering van ruimtelijke ontwikkelingen zoals opgenomen in de Structuurvisie Buren 2009-2019. In 2019 zijn 4 ontvangen bijdragen voor sociale verevening / ruimtelijke plannen met een totaal saldo van € 78.000 gestort in deze reserve.			

OBR Maatschappelijke investeringen

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Beleid	t/m 31-12-2019	€ 0	€ 1.000.000
Saldo 31-12-2018: € 110.000		Saldo 31-12-2019: € 0	
Doel: Deze reserve is bedoeld voor investeringen met een maatschappelijk doel. In 2019 is het volledige saldo van € 110.000 conform de 5e begrotingswijziging 2019 ingezet voor de verzelfstandiging van de Burense voetbalverenigingen (Besluit D.026741/ Z.009115).			

OBR Beheer en onderhoud Tollewaard

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Beheer	Niet bepaald	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2018: € 1.347.000		Saldo 31-12-2019: € 60.000	
Doel: Voor het toekomstige beheer en onderhoud van de brug Tollewaard (met uitzondering van de vervanging) hebben we een eenmalige afkoopsom van Rijkswaterstaat ontvangen van afgerond € 1,4 miljoen. De belangrijkste mutaties in 2019 is de onttrekking van € 1.247.000. Dit bedrag is gestort in de Algemene Reserve (RV/18/008925).			

OBR Deelfonds sociaal domein

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
STIB	Niet bepaald	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2018: € 2.581.000		Saldo 31-12-2019: € 844.000	
Doel: Eventuele jaarlijkse overschotten / tekorten binnen het sociaal domein te egaliseren. Bij de behandeling van de jaarstukken 2018 (12e wijziging 2019/D33100) is besloten om € 341.000 uit de algemene reserve te onttrekken en toe te voegen aan deze reserve. Daarnaast is er € 2.078.000 aan deze reserve onttrokken. Hieronder wordt dit bedrag gespecificeerd: - onttrekking en toevoeging aan de algemene reserve € 1.558.000 (12e wijziging 2019/D33100) - onttrekking conform de primitieve begroting 2019 € 312.000 (primitieve begroting 2019) - eenmalige onttrekkingen voor incidenteel beleid € 208.000 (1e en 8e begrotingswijz. 2019) Totaal € 2.078.000			

OBR I&A-beleidsplan 2017-2021

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Backoffice	31-12-2021	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2018: € 470.000		Saldo 31-12-2019: € 197.000	

Doel: de overschotten en tekorten van het I&A-beleidsplan 2017 t/m 2021 egaliseren. Uitgangspunt is dat over deze periode alle kosten binnen deze reserve worden opgevangen.

In 2019 is het exploitatienadeel op ICT van € 273.000 conform het besluit bij het vaststellen van deze reserve onttrokken.

OBR Frictiekosten organisatie 2017-2021

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Backoffice	31-12-2020	€ 0	€ 627.000
Saldo 31-12-2018: € 0		Saldo 31-12-2019: € 269.000	

Doel: Bij het vaststellen van de jaarrekening 2018 is besloten om een bestemmingsreserve van € 627.000 te vormen voor de frictiekosten die voortvloeien uit de reorganisatie in 2018 (12e wijziging 2019/D33100).

Conform de 14e begrotingswijziging 2019 (tweemaandsrapportage) wordt voor de frictiekosten in 2019 € 358.000 onttrokken.

OBR overlopende posten jaarrekening

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Advies	n.v.t.	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2018: € 1.569.000		Saldo 31-12-2019: € 1.569.000	

Doel: Niet uitgegeven middelen in het ene jaar, hevelen we over naar het jaar waarin we de kosten maken. Bij een tweemaandsrapportage en de jaarrekening beslist de gemeenteraad of de restantbudgetten in het nieuwe jaar weer beschikbaar worden gesteld.

In 2019 is een € 957.000 toegevoegd en onttrokken. toevallig zijn de bedragen hetzelfde. Hieronder staat de specificatie van beide bedragen

Toevoegingen 2019:

Primitieve meerjaren begroting 2019	20.000
Onttrekking Alg. reserve naar overlopende posten (12 wijz. 2019: jaarrekening '18)	78.000
Visie op kern werken (14e wijziging 2019: tweemaandsrapportage mei t/m sept.)	40.000
Sportbeleid en activering (idem)	17.000
Arbeidsparticipatie (idem)	50.000
Gym materiaal (idem)	14.000
Woonvisie (idem)	10.000
Sloopkosten 't Klokhuis (idem)	190.000
Vastgoednota (idem)	40.000
Omgevingswet (idem)	353.000
Voorstraat Lienden (idem)	77.000
Archeologiebeleid (idem)	43.000
Stad Buren Koepelvisie (idem)	25.000
Totaal toevoegingen	**957.000**

Onttrekkingen in 2019:

Opwaarderen entree Plantsoen Buren	50.000
Overheveling visie op wonen en zorg	10.000
Overheveling vastgoednota	165.000
Overheveling budget verkoop klaarmaken	23.000

Overheveling sloopkosten 't Klokhuis	190.000
Overheveling implementatie omgevingswet	75.000
Overheveling Parkeren stad Buren	25.000
Overheveling kunstgrasveld Beusichem	200.000
Gedeeltelijke vrijval budget organisatieontwikkeling.	24.000
Vrijval budget 625 jaar Buren	35.000
Vrijval budget visie stad Buren	25.000
Onttrekking Overlopende posten tgv expl.	78.000
Vrijval budget I&A-plan, strategische adviseur	58.000
Totaal (inclusief afrondingsverschil)	**957.000**

Overige Bestemmingsreserves besteed (OBRB)
De bestemmingsreserves besteed hebben allemaal als doel om de kapitaallasten van de desbetreffende investering geheel of gedeeltelijk af te dekken. Als de reserve zou worden opgeheven is er (meerjarig) geen dekking meer voor de kapitaallasten in de exploitatie.

OBRB Gemeentehuis Maurik

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Frontoffice	t/m 31-12-2064	€ 0	€ 13.015.000
Saldo 31-12-2018: € 191.000		Saldo 31-12-2019: € 160.000	
Doel: dekking kapitaallasten (afschrijving) gemeentehuis Maurik In 2019 is ter dekking van de kapitaallasten € 31.000,- onttrokken aan deze reserve. Het saldo van de reserve is gelijk aan de boekwaarde van de bijbehorende investeringen. Op het moment dat alle investeringen zijn afgeschreven is de reserve leeg.			

OBRB Heractivering riolering

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Beheer	Loopt gelijk met div. investeringen	€ 0	€ 5.300.000
Saldo 31-12-2018: € 1.043.000		Saldo 31-12-2019: € 929.000	
Doel: dekking kapitaallasten (afschrijvingen) oude investeringen riolering. In 2019 is ter dekking van de kapitaallasten € 114.000 onttrokken aan deze reserve. Het saldo van de reserve is gelijk aan de boekwaarde van de bijbehorende investeringen. Op het moment dat alle investeringen zijn afgeschreven is de reserve leeg.			

OBRB afbouw verplichtingen sport en dorpshuizen

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Beheer	Loopt gelijk met de investering	€ 0	€ 612.176
Saldo 31-12-2018: € 60.000		Saldo 31-12-2019: € 43.000	
Doel: dekking van een gedeelte van de kapitaallasten (afschrijving) voor sportaccommodaties, dorpshuizen en het kunstgrasveld van BZS. In 2019 is ter dekking van de kapitaallasten (afschrijving) € 17.000 onttrokken aan deze reserve. Het saldo van de reserve is gelijk aan de boekwaarde van de bijbehorende investeringen.			

OBRB Kapitaallasten IHP 2007-2016

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Beheer	Loopt gelijk met div. investeringen	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2018: € 650.000		Saldo 31-12-2019: € 625.000	
Doel: dekking van de kapitaallasten (afschrijving) vanaf 2010 van het IHP 2007-2016. In 2017 is ter dekking van de kapitaallasten € 25.000 onttrokken aan deze reserve. Het saldo van de reserve is gelijk aan de boekwaarde van de bijbehorende investeringen. Op het moment dat alle investeringen zijn afgeschreven is de reserve leeg.			

OBRB Onderdreef Buren

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Beheer	Loopt gelijk met de investering	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2018: € 355.000		Saldo 31-12-2019: € 349.000	
Doel: dekking van de kapitaallasten (afschrijving) van de renovatie van de Onderdreef in Buren. In 2019 is ter dekking van de kapitaallasten € 6.000 onttrokken aan deze reserve. Het saldo van de reserve is gelijk aan de boekwaarde van de bijbehorende investering. Op het moment dat de investering is afgeschreven is de reserve leeg.			

Voorzieningen
Algemene opmerking: hieronder is per voorziening informatie opgenomen over het verloop en het doel van de voorziening. Voor verdere informatie wordt verwezen naar de Notitie reserves en voorzieningen 2015.

Het verloop van de voorzieningen in 2019 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Bedragen x € 1.000	Saldo per 01-01-19 +	Toevoe-ging +	Onttrek-king/ vrijval -	Directe aanwen-ding -	Saldo per 31-12-19 =
Verplichtingen, verliezen en risico's					
- Pensioenen wethouders	1.510	594	78	0	2.026
- Wachtgelden Wethouders	21	492	21	0	492
Nog te maken kosten afgesloten complex					
- Bedrijventerrein Buren III	19	0	0	1	18
- Lage Korn Buren	5	0	5	0	0
- Scharenburg Zoelen	123	0	0	0	123
- Hooghendijck Beusichem	143	0	0	33	110
Door derden beklemde middelen					
- Afkoop onderhoud begraafplaats 2010	117	177	175	0	119
- Afkoop grafrechten begraafplaats 2010	36	33	27	0	42
- Beheer Rioolgemalen	752	400	0	284	868
- Vervanging riolering (vrij verval)	800	200	0	0	1.000
- Gemeentelijk Riolerings Plan	3.926	270	0	0	4.196
- Goedkope woningbouw	249	0	0	28	221
Onderhoudsegalisatievoorzieningen					
- Onderhoud gebouwen	758	397	0	250	905
- Openbare verlichting	500	298	0	99	699
- Wegen	2.687	2.700	0	2.136	3.251
- Civiele kunstwerken	448	296	0	153	591
- Baggeren watergangen	310	142	0	68	384
Totaal	**12.404**	**5.999**	**306**	**3.052**	**15.045**

Nadere toelichting van de voorzieningen

Verplichtingen, verliezen en risico's
Bij deze voorzieningen gaat het om onzekere verplichtingen die te zijner tijd tot schulden kunnen leiden of om voorzieningen die een schatting betreffen van de lasten voortvloeiend uit risico's die samenhangen met bedrijfsvoering.

VZ Pensioenen wethouders

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Advies	Doorlopend	€ 0	Niet vastgesteld
Saldo 31-12-2018: € 1.510.000		Saldo 31-12-2019: € 2.026.000	
Doel: dekking van (toekomstige) pensioenverplichtingen van de gewezen wethouders. Wij hebben RAET een actuele berekening laten maken voor alle pensioenverplichtingen per 31-12-2019 van de huidige en voormalige wethouders. De toename in 2019 van € 516.000 is een gevolg van deze actuele berekening. De extra storting wordt veroorzaakt door de volgende 3 oorzaken: 4. Aanpassing van de rekenrente, waardoor de pensioenpot minder snel groeit. Dit is de hoofdoorzaak van de extra storting. 5. Toepassing van een nieuwe sterftetabel, waaruit blijkt dat we wat ouder worden. 6. Wijzigen van de AOW-leeftijden bij de meeste wethouders.			

VZ wachtgelden wethouders

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Advies	Doorlopend	€ 0,-	Niet vastgesteld
Saldo 31-12-2018: € 21.000		Saldo 31-12-2019: € 492.000	
Doel: dekking van de wachtgeldverplichtingen van in 2019 vertrokken wethouders. In 2019 is het college gevallen. De vertrokken wethouders hebben recht op wachtgeld. Conform onze voorschriften (BBV) zijn we verplicht om in 2019 direct een voorziening te vormen voor het totaalbedrag van de verplichting. Dus ook voor de lasten in 2020 en later. De totale verplichting is in 2019 gestort in deze voorziening. Het resterende saldo van € 492.000 is voldoende om aan de wachtgeldverplichtingen in 2020 en later te kunnen opvangen.			

VZ Nog te maken kosten afgesloten bouwgrondcomplex Bedrijventerrein Buren III

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Beheer	t/m 31-12-2018	€ 0	Afhankelijk van geraamde kosten
Saldo 31-12-2018: € 19.000		Saldo 31-12-2019: € 18.000	
Besluit/grondslag RV/13/00346 Doel: het bedrag in deze voorziening is bestemd voor nog te maken kosten voor dit in 2013 afgesloten bouwgrondcomplex. In 2019 is € 1.000 uitgegeven ten laste van deze voorziening.			

VZ Nog te maken kosten afgesloten bouwgrondcomplex Lage Korn Buren

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Beheer	t/m 31-12-2019	€ 0	Afhankelijk van geraamde kosten
Saldo 31-12-2018: € 5.000		Saldo 31-12-2019: € 0	
Besluit/grondslag RV/13/00346 Doel: het bedrag in deze voorziening is bestemd voor nog te maken kosten voor dit in 2013 afgesloten bouwgrondcomplex. In 2019 is het restantbedrag vrijgevallen ten gunste van de exploitatie.			

VZ Nog te maken kosten afgesloten bouwgrondcomplex Scharenburg Zoelen

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Regie en projecten	t/m 31-12-2019	€ 0	Afhankelijk van geraamde kosten
Saldo 31-12-2018: € 123.000		Saldo 31-12-2019: € 123.000	
Doel: het bedrag in deze voorziening is bestemd voor nog te maken kosten voor dit in 2017 afgesloten bouwgrondcomplex. In 2019 zijn er geen uitgaven ten laste van deze voorziening.			

VZ Nog te maken kosten afgesloten bouwgrondcomplex Hooghendijck Beusichem

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Regie en projecten	t/m 31-12-2019	€ 0	Afhankelijk van geraamde kosten
Saldo 31-12-2018: € 143.000,-		Saldo 31-12-2019: € 110.000	
Doel: het bedrag in deze voorziening is bestemd voor nog te maken kosten voor dit in 2018 afgesloten bouwgrondcomplex. In 2019 is € 33.000 uitgegeven ten laste van deze voorziening.			

Door derden beklemde middelen

VZ Afkoopsommen onderhoud begraafplaats 2010

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Beheer	planperiode	€ 0	Niet bepaald
Saldo 31-12-2018: € 117.000		Saldo 31-12-2019: € 119.000	
Doel: Deze voorziening is gevormd om het onderhoud van de begraafplaatsen nu en in de toekomst te kunnen dekken en fluctuaties in de uitgaven op te vangen. In 2019 is € 177.000 gestort (afkoopsommen) en € 175.000 (gemaakte kosten) onttrokken aan deze voorziening. Voor een nadere toelichting zie paragraaf 3: onderhoud kapitaalgoederen.			

VZ Afkoopsommen grafrechten begraafplaats 2010

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Beheer	Planperiode	€ 0	Niet bepaald
Saldo 31-12-2018: € 36.000		Saldo 31-12-2019: € 42.000	
Doel: Deze voorziening wordt gevormd met de afkoop(sommen) van de grafrechten begraafplaatsen. Met deze financiële middelen waarborgen we de capaciteit van begraven in de toekomst In 2019 is € 33.000 gestort (afkoopsommen) en € 27.000 (gemaakte kosten) onttrokken aan deze voorziening. Voor een nadere toelichting zie paragraaf 3: onderhoud kapitaalgoederen.			

VZ Beheer rioolgemalen

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Beheer	Planperiode	€ 0	Niet bepaald
Saldo 31-12-2018: € 752.000		Saldo 31-12-2019: € 868.000	
Besluit/grondslag RV/13/00349 (INT/1302764) Doel: Deze voorziening is gevormd om de kosten van langjarig beheer van de rioolgemalen te dekken. In 2019 is conform de primitieve begroting 2019 € 400.000 gestort. De direct ten laste van deze voorziening gemaakte kosten zijn € 284.000. Voor een nadere toelichting zie paragraaf 3: onderhoud kapitaalgoederen.			

VZ onderhoud riolering (vrij verval)

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Beheer	Planperiode	€ 0	Niet bepaald
Saldo 31-12-2018: € 800.000		Saldo 31-12-2019: € 1.000.000	
Besluit/grondslag RV/13/00349 (INT/1302764) Doel: bekostigen vervangingsinvesteringen riolering. Tot en met 2020 zijn er geen onttrekkingen uit deze voorziening. In 2019 is conform de primitieve begroting € 200.000 gestort in deze voorziening. Voor een nadere toelichting zie paragraaf 3: onderhoud kapitaalgoederen.			

VZ Gemeentelijk Riolering Plan

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Beheer	Planperiode	Egalisatiereserve	bestemmingsreserve
Saldo 31-12-2018: € 3.926.000		Saldo 31-12-2019: € 4.196.000	
Besluit/grondslag RV/14/00551 (omzetten reserve naar een voorziening) Doel: het op lange termijn egaliseren van de kosten en opbrengsten uit het gemeentelijk rioleringsplan voor een stabiele tariefontwikkeling. In 2019 is € 270.000 toegevoegd aan deze voorziening. Voor een nadere toelichting zie paragraaf 3: onderhoud kapitaalgoederen.			

VZ goedkope woningbouw

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Beleid	Onbekend	€ 0	Niet bepaald
Saldo 31-12-2018: € 249.000		Saldo 31-12-2019: € 221.000	
Besluit/grondslag RV/14/00551 Doel: stimulering van goedkope woningbouw In de jaren 2009 t/m 2014 is van de provincie geld ontvangen voor de stimulering van goedkope woningbouw. Met de provincie is afgestemd dat dit geld wordt ingezet voor "wonen in de breedste zin van het woord". In 2019 zijn de gemaakte kosten van € 28.000 rechtstreeks ten laste van deze voorziening geboekt. *N.B.: conform de BBV worden deze ontvangen gelden vanaf 2014 gerubriceerd onder voorzieningen.*			

Onderhoudsegalisatievoorzieningen
Deze voorzieningen worden gevormd ter egalisering van in de tijd onregelmatig gespreide kosten. Het gaat dan over (toekomstige) lasten waar de gemeente niet ‘onderuit’ kan. Hierbij valt te denken aan de terugkerende onderhoudswerkzaamheden.

VZ Onderhoud gebouwen

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Beheer	T/m 31-12-2018	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2018: € 758.000		Saldo 31-12-2019: € 905.000	
Besluit/grondslag: RV/13/00303 Doel: bekostigen van toekomstig groot onderhoud en uitgesteld groot onderhoud aan onze gebouwen. Egaliseren van uitgaven. In 2019 is € 397.000 gestort en € 250.000 onttrokken aan deze voorziening. De voorziening “onderhoud gebouwen” is toereikend om het vastgestelde onderhoudsprogramma uit te voeren. Voor een nadere toelichting zie paragraaf 3: onderhoud kapitaalgoederen.			

VZ Openbare verlichting

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Beheer	planperiode	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2018: € 500.000		Saldo 31-12-2019: € 699.000	
Besluit/grondslag: RV/13/00318 Doel: bekostigen van toekomstig groot onderhoud en uitgesteld groot onderhoud. Egaliseren van uitgaven. In 2019 is € 298.000 gestort en € 99.000 onttrokken aan deze voorziening. De voorziening “openbare verlichting” is toereikend om het vastgestelde onderhoudsprogramma uit te voeren. Voor een nadere toelichting zie paragraaf 3: onderhoud kapitaalgoederen.			

VZ Wegen

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Beheer	Planperiode	€ 0	Egalisatievoorziening
Saldo 31-12-2018: € 2.687.000		Saldo 31-12-2019: € 3.251.000	
Besluit/grondslag: B-2010-5900 Doel: bekostigen van toekomstig groot onderhoud en uitgesteld groot onderhoud. Egaliseren van uitgaven. In 2019 is € 2.700.000 gestort en € 2.136.000 onttrokken aan deze voorziening. De voorziening “wegen” is toereikend om het vastgestelde onderhoudsprogramma uit te voeren. Voor een nadere toelichting zie paragraaf 3: onderhoud kapitaalgoederen.			

VZ Civiele kunstwerken

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Beheer	Planperiode	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2018: € 448.000		Saldo 31-12-2019: € 591.000	
Besluit/grondslag: B-2010-5900 Doel: bekostigen van toekomstig groot onderhoud en uitgesteld groot onderhoud. Egaliseren van uitgaven. In 2019 is € 296.000 gestort en € 153.000 onttrokken aan deze voorziening. De voorziening “civiele kunstwerken” is toereikend om het vastgestelde onderhoudsprogramma uit te voeren. Voor een nadere toelichting zie paragraaf 3: onderhoud kapitaalgoederen.			

VZ Baggeren watergangen

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Beheer	Planperiode	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2018: € 311.000		Saldo 31-12-2019: € 384.000	
Besluit/grondslag: RV/13/00292 Doel: bekostigen van (incidentele) baggerwerkzaamheden. Egaliseren van uitgaven. In 2019 is € 141.000 gestort en € 68.000 onttrokken aan deze voorziening. De uitgaven op deze voorziening wisselen per jaar. De voorziening “baggeren watergangen” is toereikend om het vastgestelde onderhoudsprogramma uit te voeren. Voor een nadere toelichting zie paragraaf 3: onderhoud kapitaalgoederen.			

Bedragen x € 1.000 Onderhandse leningen	2018	2019
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	7.816	6.100
Waarborgsommen	108	71
Totaal	**7.924**	**6.171**

Vaste schulden

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2019.

Bedragen x € 1.000	Saldo 01-01-2019	Vermeerdering	Aflossing	Saldo 31-12-2019
Onderhandse leningen	7.816	0	1.716	6.100
Waarborgsommen	108	13	50	71
Totaal	**7.924**	**13**	**1.766**	**6.171**

Wij hebben in 2019 nog vier onderhandse langlopende geldleningen. Twee van deze geldlening zijn eind 2019 afgelost. Onze langlopende leningen zijn allemaal afgesloten bij de Bank Nederlandse gemeenten (BNG). Er zijn in 2019 geen nieuwe leningen afgesloten. De totale rentelast in 2019 van bovenstaande leningen bedraagt afgerond € 56.000. Een verdere specificatie van de langlopende leningen wordt hieronder in een tabel weergegeven.

Overzicht van langlopende geldleningen:
Bedragen in de tabel zijn x € 1.000

Lening nr	Rente percentage	Laatste jr aflossing	Saldo 31-12-2018	Aflossing	Saldo 31-12-2019
89218	4,480	2019	276	276	0
L 89217	4,480	2019	340	340	0
40.109.531	0,930	2024	4.800	800	4.000
40.110.486	0,525	2026	2.400	300	2.100
Totaal			**7.816**	**1.716**	**6.100**

De grootste mutatie (buiten de reguliere aflossingen) bij de waarborgsommen betreft een terugbetaling van een waarborgsom van € 50.000 die diende als garantie voor een sloop.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Bedragen x € 1.000	2018	2019
Kasgeldlening	4.000	3.500
Banksaldi (negatief)	0	101
Overige schulden (crediteuren en vooruit ontvangen van afnemers)	5.238	3.772
Overlopende passiva	2.925	3.678
Totaal	**12.163**	**11.051**

Conform de regels van het BBV (Besluit Begroten en Verantwoorden), moeten negatieve banksaldi worden opgenomen aan de passiva kant van de balans. Vorig jaar was er sprake van positieve banksaldi en daarom is voor 2018 het bedrag nihil.

In de totaaltelling over 2018 van de tabel hierboven, zijn blijkbaar de laatste correcties niet meegenomen. Het totaal van de overlopende passiva had 3.029 moeten zijn in plaats van 2.925. De totaaltelling is dan 12.266 (met in acht neming van 1 afronding). Bij de detailinformatie van de overlopende passiva / overige vooruit ontvangen bedragen en nog te betalen bedragen staat overigens wel het juiste bedrag vermeld.

In onderstaande tabel is een specificatie van overige schulden (inclusief crediteuren) weer gegeven.

Bedragen x € 1.000	31-12-2018	31-12-2019
Crediteuren 2017	-2	-1
Crediteuren 2018	5.235	57
Crediteuren 2019	0	3.712
Vooruit ontvangen van afnemers	5	4
Totaal	**5.238**	**3.772**

Van het bovenstaande crediteurensaldo is:
- Ruim € 146.000 een schuld aan het pensioenfonds en
- Ruim € 929.000 een schuld aan de belastingdienst.

Hieronder staat de specificatie van de in de balans opgenomen overige vooruit ontvangen bedragen en nog te betalen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen:

Bedragen x € 1.000	2018	2019
Nog te betalen bedragen	811	560
Overlopende posten (crediteuren)	395	463
Uitkeringen sociaal domein (WMO Jeugd)	809	1.567
Financiële tussenrekeningen	592	1
Overlopende passiva bijdragen overheidslichamen	421	663
Rekening courant administratie gemeente Neder Betuwe	0	423
Diverse nog te betalen bedragen	1	1
Totaal	**3.029**	**3.678**

Het bedrag ad 1.567.000 betreft voornamelijk netto uitkering WMO (1.566.000). Van dit bedrag is op 4 mei in ieder geval al 1.075.000 afgeboekt.

In 2019 is voor het eerst de rekening courant administratie gemeente Neder Betuwe opgenomen. Deze post valt weg tegen de saldi van de bankrekeningen die gemeente Buren gebruikt voor de uitvoering van de participatiewet voor gemeente Neder Betuwe.

Het verloop van de overlopende passiva bijdrage overheidslichamen in 2019 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Overheidsbijdragen (bedragen x € 1.000)	saldo per 01-01-2019	toe-voeging	naar exploitatie	saldo per 31-12-2019
Programma voor de leefomgeving 2015-2018	21	0	21	0
Steengoed benutten De Kersentuin Maurik	400	0	0	400
Gemeentelijke monumenten 2019	0	11	0	11
SPUK sport 2019	0	83	35	48
Onderwijsachterstandenbeleid	0	184	0	184
Zorggericht werken	0	20	0	20
Totaal	**421**	**298**	**56**	**663**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Leasecontracten

In juni 2017 is de aanbesteding voor het leasecontract voor print- en scanfaciliteiten afgerond. Hierbij is Ricoh wederom als economisch meest voordelig aangemerkt. Er is een nieuw contract gesloten voor 60 maanden. De jaarlijkse kosten voor de huur inclusief afdrukken zijn ongeveer € 21.500,- per jaar.

Voorts, tegemoetkomend aan de wens van het bestuur om raadsvergaderingen live te streamen, is er een meervoudig onderhandse aanbesteding geweest voor de levering en installatie van de benodigde apparatuur. Er is per 1 juni 2018 een managed service overeenkomst afgesloten met NFGD voor het leasen van de apparatuur. Dit contract loopt 48 maanden. De kosten van dit contract zijn € 24.000,- per jaar.

Verder verleent de Gemeente Buren diensten op het gebied van ICT aan de Omgevingsdienst Rivierenland. Wij schaffen onder andere de apparatuur aan, waaronder laptops en servers. Deze zijn ondergebracht in een leasecontract bij Econocom. De kosten van dit contract worden doorbelast aan de Omgevingsdienst. In verband met het vervangen van de apparatuur in 2018, is er een nieuw contract afgesloten. Dit gaat in op 1 oktober 2018 en loopt 48 maanden. Jaarlijks betalen we € 91.000,- aan rente afhankelijk van de geïnvesteerde waarde.

Tenslotte zijn we op 21 februari 2012 een contract aangegaan met Sara Lee International voor het huren van koffiemachines van Douwe Egberts. Dit contract was voor 7 jaar en liep af op 1 maart 2019 (eigenlijk 21 februari maar is een week verlengt). Er heeft een meervoudig onderhandse aanbesteding plaatsgevonden. Er is een nieuw contract afgesloten met Hilterman Lease voor het huren van koffiemachines bij Coffee@work. Dit is de partij die de aanbesteding heeft gewonnen. Het contract is ingegaan op 1 maart 2019 en loopt 60 maanden. De kosten per jaar zijn € 5.880,-.

Eigen bijdrage CAK

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding, begeleiding of een financiële tegemoetkoming hiervoor is op grond van de WMO een eigen bijdrage verschuldigd. Deze eigen bijdrage is afhankelijk van de gemeentelijke verordening WMO en de inkomensgegevens van de aanvrager. In de wet is bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage niet wordt uitgevoerd door de gemeente maar door het CAK. Op basis van privacy overwegingen is de gegevens verstrekking van het CAK aan de gemeente Buren beperkt door het CAK. De wetgever heeft gekozen om het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK te laten uitvoeren. Hiermee geeft de wetgever aan dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is.

Het CAK is verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen. Jaarlijks geeft het CAK een mededeling af over de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen (Third party mededeling). Bij het afgeven van deze mededeling betrekt het CAK niet de juistheid, volledigheid en tijdigheid van de gegevens van andere ketenpartners. De gemeente heeft daarom geen mededeling over de volledigheid van de eigen bijdragen bij de jaarrekening 2019. Hierdoor is er beperkte

zekerheid over de eigen bijdragen WMO door het CAK in de jaarrekening 2019. De Third Party mededeling is nog niet ontvangen over 2019.

Kredietfaciliteit rekening courant
Gemeente Buren heeft de mogelijkheid om bij de Bank der Nederlandse Gemeenten (BNG) rood te staan waarbij een kredietlimiet van € 1,5 miljoen geldt en een intradaglimiet van € 3,5 miljoen. De kredietfaciliteit is begin 2019 in een nieuwe financieringsovereenkomst met de BNG in 2019 aangepast.

Het COVID-19 (Corona) virus
Het Corona-virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel voor naar verwachting veel beleidsterreinen van onze begroting 2020 en mogelijk voor de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact zal zijn is nu onmogelijk te bepalen. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Gewaarborgde geldleningen
Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Bedragen x € 1.000

Geldnemer	Aard / omschrijving	Oorspron-kelijk bedrag	% borgstelling	Restant begin jaar	Restant eind Jaar
Vitens	drinkwatervoorziening	189.200	1,85%	126	128
Woningstichting	woningbouw	5.506	100%	2.044	1.874
Sportverenigingen	sportaccommodatie	127	100%	37	305
Groene Kruis	gebouw	23	100%	17	16
RAR	gebouw	10.000	13%	1.102	1.076
Totaal		204.856		3.326	3.399

Bij het onderdeel "Sportverenigingen" in bovenstaande tabel is er sprake van een nieuwe garantstelling. Het betreft hier een garantstelling voor een lening ter grootte van € 275.000,- die Voetbalvereniging B.Z.S. is aangegaan ter financiering voor de aanleg van een tweede kunstgrasveld. (Conform het Raadsbesluit D023261 van 5 maart 2019).

Verder zijn er ook nog leningen verstrekt waarvoor Gemeente Buren als achtervang garant staat. Vanwege het zeer kleine risico, werden voorheen deze waarborgen niet gepresenteerd. Echter moet dit wel volgens de regels van het BBV. De specificatie van de gewaarborgde geldleningen waarvoor Gemeente Buren als achtervang garant staat is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Geldnemer	Aard / omschrijving	Oorspron-kelijk bedrag	% borgstelling	Restant begin jaar	Restant eind Jaar
Stichting Kleurrijk wonen	Woningbouw	22.900	50%	11.450	11.450
Stichting Woningbeheer Betuwe	woningbouw	30.964	50%	15.482	15.482
Totaal		53.864		26.932	26.932

Gemeente Buren staat slechts garant als achtervang voor 50% van de leningen. Voor de andere 50% staat de Staat der Nederlanden garant.

Meerjarige verplichtingen
In aanvulling op de balans wordt een overzicht van niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen opgemaakt. Zo ontstaat inzicht in de meerjarige verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren gebonden is.

Omschrijving	Laatste contractjaar	Contractwaarde (volledig - incl. verlengingsopties)*	(Resterende) verplichting	Toelichting
Bibby Financial Services BV - Onderhoud	2021	€ 3.000.000	€ 1.200.000	A
Pelle Markeringen B.V. - Belijning	2022	€ 300.000	€ 190.000	
Stichting 3xwerk - Individuele reïntegratie-trajecten	2023*	€ 288.000	€ 220.000	
Econocom Public B.V. - Lease-/huurovereenkomst van apparatuur	2022	€ 270.000	€ 225.000	B
PinkRoccade Local Government BV - Digitale oplossingen	2023*	€ 1.700.000	€ 1.700.000	C
Greenchoice - Elektra	2022	€ 1.230.000	€ 580.000	A
Coffee@work - Koffiemachines inclusief ingrediënten	2024	€ 210.000	€ 210.000	

*Er is gerekend met een resterende looptijd van 48 maanden bij contracten voor onbepaalde tijd en contracten waarvan telkens verlengen voor de hand ligt.

Nadere toelichting
A) Betreft (raam)overeenkomst zonder vast bedrag (per jaar). Waarde van de verleende opdracht is gebaseerd op het uitgavenniveau van 2018/2019.
B) Gebaseerd op de meest recente overeenkomst (bedrag wijzigt halfjaarlijks).
C) Gebaseerd op de begroting 2019 voor inkoop/ICT met betrekking tot PinkRoccade.

Overzicht van baten en lasten

(x € 1.000,-)

Programma - Taakveld	Primitieve begroting			Begroting na wijziging			Realisatie		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bedrijfsvoering	**11.117**	**40.361**	**29.244**	**11.795**	**40.885**	**29.090**	**12.956**	**41.173**	**28.217**
Alg.uitk. en ov. uitk. gemeentefonds	3	32.112	32.110	3	32.739	32.736	3	32.900	32.897
Belastingen overig	70	1.400	1.330	70	1.421	1.351	70	1.439	1.369
Bestuur	1.666	136	-1.531	1.704	140	-1.564	2.721	137	-2.584
Overhead	8.901	851	-8.049	9.452	691	-8.761	9.356	781	-8.575
Overige baten en lasten	312	0	-312	324	12	-312	322	15	-307
OZB niet-woningen	50	1.754	1.703	50	1.754	1.703	50	1.739	1.689
OZB Woningen	323	3.970	3.647	389	4.021	3.632	415	4.054	3.640
Treasury	-208	138	346	-197	108	305	19	106	87
Inwonerszaken	**21.631**	**5.303**	**-16.328**	**22.921**	**5.905**	**-17.016**	**23.822**	**5.818**	**-18.004**
Arbeidsparticipatie	461	0	-461	375	0	-375	352	0	-352
Begeleide participatie	2.081	0	-2.081	2.523	342	-2.181	2.511	418	-2.093
Burgerzaken	982	464	-518	915	335	-580	936	358	-578
Cultuurpresentatie -prod. - participatie	22	0	-22	22	0	-22	12	0	-12
Geëscaleerde zorg 18-	442	0	-442	442	0	-442	549	0	-549
Geëscaleerde zorg 18+	347	0	-347	347	0	-347	304	0	-304
Inkomensregelingen	5.004	4.485	-519	5.079	4.485	-594	5.094	4.583	-511
Maatwerkdienstverlening 18-	4.623	0	-4.623	4.885	0	-4.885	5.477	0	-5.477
Maatwerkdienstverlening 18+	2.460	273	-2.187	2.460	273	-2.187	2.983	193	-2.790
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	625	0	-625	625	0	-625	679	10	-669
Media	148	0	-148	148	0	-148	152	0	-152
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	811	45	-765	1.275	470	-805	1.038	224	-813
Samenkracht en burgerparticipatie	1.410	35	-1.375	1.519	0	-1.519	1.698	32	-1.666
Sportbeleid en activering	0	0	0	23	0	-23	24	0	-24
Volksgezondheid	1.171	0	-1.171	1.165	-1	-1.166	1.083	0	-1.083
Wijkteams	1.044	0	-1.044	1.119	0	-1.119	932	0	-932

Ruimte	**22.017**	**8.814**	**-13.203**	**25.724**	**11.667**	**-14.058**	**35.597**	**29.321**	**-6.276**
Afval	1.788	2.012	224	1.964	2.211	247	1.865	2.106	241
Begraafplaatsen	347	389	43	347	389	43	382	382	0
Beheer ov.gebouwen/gronden	662	186	-477	810	201	-609	833	277	-556
Crisisbeheersing en Brandweer	2.058	20	-2.038	2.043	0	-2.043	2.038	0	-2.038
Cultureel erfgoed	191	67	-124	191	67	-124	199	74	-125
Economische ontwikkeling	194	0	-194	194	0	-194	192	0	-192
Economische promotie	109	188	79	144	188	44	145	257	112
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	959	799	-160	3.587	3.443	-144	14.254	21.184	6.930
Grondexploitaties (niet bedrijven)	1.168	1.005	-163	856	719	-136	189	61	-128
Milieubeheer	191	55	-136	201	5	-196	190	45	-145
Musea	12	0	-12	12	0	-12	12	1	-11
Onderwijshuisvesting	960	46	-915	984	521	-464	964	559	-405
Openb. groen en (openlucht) recreatie	1.823	8	-1.815	2.311	22	-2.289	2.394	193	-2.201
Openbaar vervoer	3	17	13	3	17	13	3	17	13
Openbare orde en veiligheid	264	29	-235	287	55	-232	280	58	-222
Parkeren	1	0	-1	26	0	-26	0	0	0
Riolering	2.372	2.721	349	2.373	2.723	349	2.395	2.727	332
Ruimtelijke Ordening	1.062	155	-907	959	146	-813	920	237	-683
Sportaccommodaties	313	0	-313	605	0	-605	410	36	-373
Verkeer en vervoer	5.003	81	-4.922	5.149	131	-5.018	5.146	201	-4.945
Wonen en bouwen	2.536	1.037	-1.499	2.679	830	-1.849	2.786	906	-1.880
Totaal baten en lasten voor bestemming	**54.765**	**54.478**	**-287**	**60.441**	**58.457**	**-1.984**	**72.375**	**76.312**	**3.937**
Mutaties reserves	1.267	2.029	762	4.849	6.836	1.987	4.928	7.034	2.107
Totaal baten en lasten na bestemming	**56.032**	**56.508**	**476**	**65.290**	**65.293**	**3**	**77.303**	**83.346**	**6.043**

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x € 1.000	Begroting 2019	Werkelijk 2019
Treasury:		
Beleggingen	-95	-89
Geldleningen	-12	-16
Totale baten	**-107**	**-105**
Algemene uitkering:		
Algemene uitkering	-32.739	-32.900
Totale baten	**-32.739**	**-32.900**
Belastingen:		
O.Z.B.	-5.745	-5.771
Baten toeristenbelasting	-188	-246
Baten precariobelasting	-1.219	-1.233
Baten hondenbelasting	-202	-206
Totale baten	**-7.354**	**-7.456**
Totaal dekking & onvoorzien (excl. saldo/ mutaties reserves)	**-40.199**	**-40.461**

Overzicht onvoorzien uitgaven begroting 2019
In de primitieve begroting namen we een bedrag op van € 0,- voor onvoorziene uitgaven.

Overzicht overhead

De lasten / baten van taakveld

Wat kostte dit taakveld *(x € 1.000,-)*

	Werkelijk 2018	Begroot 2019	**Werkelijk 2019**	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	8.605	9.452	**9.356**	9.503	9.169	9.184
Baten	-998	-691	**-781**	-957	-943	-943
Saldo taakveld	7.607	8.761	**8.575**	8.546	8.226	8.240

Met ingang van 2017 stelt het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) striktere eisen aan het in beeld brengen van de overhead. Om aan die eisen te voldoen hebben we op het taakveld overhead alle lasten en baten gecentraliseerd. Wat op het taakveld echter ontbreekt, is een specificatie van de onderverdeling per PIOFACH taken. PIOFACH staat voor:

- Personeel
- Informatievoorziening
- Organisatie
- Financiën
- Automatisering
- Communicatie
- Huisvesting

De taken zijn ondergebracht binnen de teams. Voor een verdere specificatie verwijzen we daarom naar onderstaande tabel:

Specificatie Overhead	**Werkelijk 2018**	**Begroot 2019**	**Werkelijk 2019**	**Begroot 2020**	**Begroot 2021**	**Begroot 2022**
Directie (Organisatie ontwikkeling)	33	**24**	**0**	0	0	0
Advies (Organisatie, Personeel, Financiën, Communicatie)	5.594	**6.504**	**6.110**	6.454	6.153	6.089
Backoffice (Informatievoorziening, Automatisering)	1.284	**1.372**	**1.588**	1.243	1.215	1.294
Frontoffice (Huisvesting)	697	**861**	**877**	849	857	858
Totaal (Saldo: uitgaven -/- inkomsten)	7.607	**8.761**	**8.575**	8.546	8.226	8.240

Ontwikkelingen Vennootschapsbelasting
Met ingang van 2016 hebben wij te maken met de Wet modernisering VPB-plicht overheidsondernemingen. Voor zover de gemeente een onderneming drijft, vanuit de optiek van de vennootschapsbelasting, moet over gerealiseerde winsten maximaal 25% (tot € 200.000: 20%) vennootschapsbelasting worden betaald. Echter, indien een vrijstelling van toepassing is blijft heffing achterwege.

Veel activiteiten van gemeente Buren worden niet als ondernemingsactiviteit aangemerkt omdat niet aan het (fiscale) winstvereiste wordt voldaan. Voor zover wel sprake is van een onderneming geldt in het algemeen een vrijstelling. Bijvoorbeeld omdat sprake is van een overheidstaak.

Tot nu toen gaan we niet door de 'ondernemingspoort'. Over 2016 en 2017 is een nihil aangifte gedaan. Ook voor de jaren daarna verwachten we een nihil aangifte. In 2020 verwachten we de aangifte over 2018 en 2019 af te handelen.

De mutaties met het eigen vermogen kunnen worden gespecificeerd als volgt:					
Stortingen in het eigen vermogen	**Toelichting belangrijkste stortingen**	**Begroot**	**Werkelijk**	**Incidenteel**	**Struct.**
Algemene reserve	Vrijval weerstandsvermogen	75	75	75	
Algemene reserve	Onttrekking reserve Sociaal domein	1.558	1.558	1.558	
Algemene reserve		1.247	1.247	1.247	
Algemene reserve (geblokkeerd gedeelte)	Reservering financieel risico diverse	45	45	45	
Omg.gerichte uitgaven & bovenplanse verevening	Bijdragen derden vanuit ruimtelijke plannen	0	78	78	
Reserve Overlopende posten	Reservering actualisatie bestemmingsplannen	20	20	20	
Reserve Overlopende posten	Storting overlopende posten jaarrek. 2018 > 2019	78	78	78	
Reserve Overlopende posten	Visie op kerngericht werken	40	40	40	
Reserve Overlopende posten	Sportbeleid en activering	17	17	17	
Reserve Overlopende posten	Arbeidsparticipatie	50	50	50	
Reserve Overlopende posten	Gymmaterialen	14	14	14	
Reserve Overlopende posten	Woonvisie	10	10	10	
Reserve Overlopende posten	Sloopkosten 't Klokhuis	190	190	190	
Reserve Overlopende posten	Vastgoednota	40	40	40	
Reserve Overlopende posten	Omgevingswet	353	353	353	
Reserve Overlopende posten	Voorstraat Lienden	77	77	77	
Reserve Overlopende posten	Archeologiebeleid	43	43	43	
Reserve Overlopende posten	Stad Buren koepelvisie	25	25	25	
Reserve Deelfonds sociaal domein	Reservering financieel risico sociaal domein	341	341	341	
Reserve Frictiekosten organisatie	Reservering verplichtingen reorganisatie	627	627	627	
		4.850	**4.928**	**4.928**	**0**

Onttrekkingen aan het eigen vermogen	Toelichting belangrijkste onttrekkingen	Begroot	Werkelijk	Incidenteel	Struct.
Algemene reserve	T.g.v. exploitatie (primitieve begroting)	-272	-272	-272	
Algemene reserve	T.g.v. reserve Overlopende posten 2018 > 2019	-78	-78	-78	
Algemene reserve	T.g.v. exploitatie (resultaatbestemming 2018)	-340	-340	-340	
Algemene reserve	T.g.v. reserve Frictiekosten organisatie	-627	-627	-627	
Algemene reserve	T.g.v. weerstandsvermogen	-45	-45	-45	
Algemene reserve	T.g.v. reserve Sociaal domein	-341	-341	-341	
Algemene reserve (geblokkeerd gedeelte)	T.g.v. Algemene reserve	-75	-75	-75	
Reserve maatschappelijke investeringen	T.g.v. exploitatie (verzelfstandiging sportaccommodaties)	-110	-110	-110	
Reserve Frictiekosten organisatie	T.g.v. exploitatie (verplichtingen reorganisatie)	-358	-358	-358	
Reserve Overlopende posten	T.g.v. exploitatie (overlopende posten> 2019)	-958	-958	-958	
Reserve Deelfonds sociaal domein	T.g.v. exploitatie (diverse uitgaven)	-520	-520	-520	
Reserve Deelfonds sociaal domein	T.g.v. Algemene reserve	-1.558	-1.558	-1.558	
Reserve Beheer en onderhoud Tollewaard	T.g.v. exploitatie (beheer en onderhoudskosten)	-1.287	-1.287	-1.287	
Reserve Informatie- & automatiseringsplan	T.g.v. exploitatie (diverse uitgaven)	-63	-273	-273	
Reserve Gemeentehuis	Jaarlijks ter dekking van de kapitaallasten	-31	-31		-31
Reserve Heractivering riolering	Jaarlijks ter dekking van de kapitaallasten	-113	-113		-113
Reserve Afbouw verplichting sport & dorpshuizen	Jaarlijks ter dekking van de kapitaallasten	-17	-17		-17
Reserve Kapitaallasten IHP 2007 - 2016	Jaarlijks ter dekking van de kapitaallasten	-25	-25		-25
Reserve Onderdreef Buren	Jaarlijks ter dekking van de kapitaallasten	-18	-6		-6
		-6.836	**-7.034**	**-6.842**	**-192**
Generaal totaal		-1.986	-2.106	-1.914	-192

Overzicht van incidentele baten en lasten

Totaaloverzicht

Op grond van BBV-artikel 19, lid c is in de begroting een overzicht van de incidentele baten en lasten verplicht. Volgens BBV-artikel 28, lid c moeten we in de toelichting op de programmarekening eveneens zo'n overzicht opnemen. Tabel 1 betreft een uitsplitsing per programma. Tabel 2 betreft het voorgeschreven model vanuit de begrotingsvoorschriften. Tabel 3 geeft een nadere uitsplitsing weer van de mutaties met de reserves per programma.

Tabel 1 *Bedragen x € 1.000,-*

Programma's		Structureel		Incidenteel		Totaal	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
1	Inwonerszaken	23.677	- 5.263	145	- 555	23.822	- 5.818
2	Ruimte	20.675	- 17.766	14.922	- 11.555	35.597	- 29.321
3	Bedrijfsvoering	11.021	- 40.436	1.935	- 737	12.956	- 41.173
Gerealiseerd totaal saldo baten & lasten		**55.373**	**- 63.465**	**17.002**	**- 12.847**	**72.375**	**- 76.312**
Toevoeging/onttrekking aan reserves		0	- 192	4.928	- 6.842	4.928	- 7.034
Gerealiseerd resultaat (excl. saldo)		**55.373**	**- 63.657**	**21.930**	**- 19.689**	**77.303**	**- 83.346**

Structureel saldo is € 8.284.000 (€ 63.657.000 - € 55.373.000) positief. In tabel 2 geven we dit anders weer met dezelfde uitkomst.

Tabel 2 *Bedragen x € 1.000,-*

	2019
Saldo baten en lasten	- 3.937
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	- 2.107
Begrotingssaldo na bestemming	**- 6.043**
Waarvan incidentele baten en lasten	2.241
Structureel saldo (positief)	**- 8.284**

Tabel 3 *Bedragen x € 1.000,-*

Mutaties reserves per programma's		Structureel		Incidenteel		Totaal	
		Stor-ting	Onttrek-king	Stor-ting	Onttrek-king	Stor-ting	Onttrek-king
1	Deelfonds sociaal domein	0	0	341	- 2.078	341	- 2.078
2	Heractivering riolering	0	- 113	0	0	0	- 113
2	Omgevingsgerichte uitgaven	0	0	78	0	78	0
2	Beheer en onderhoud Tollewaard	0	0	0	- 1.287	0	- 1.287
2	Maatschappelijke investeringen	0	0	0	- 110	0	- 110
2	Integraal huisvestingsplan	0	- 25	0	0	0	- 25
2	Afbouw sport & dorpshuizen	0	- 17	0	0	0	- 17
2	Onderdreef Buren	0	- 6	0	0	0	- 6
3	Overlopende posten	0	0	957	- 958	957	- 958
3	Frictiekosten organisatie	0	0	627	- 358	627	- 358
3	Informatie- & automatiseringsplan	0	0	0	- 273	0	- 273
3	Gemeentehuis	0	- 31	0	0	0	- 31
3	Algemene reserve (geblokkeerd)	0	0	45	- 75	45	- 75
3	Algemene reserve	0	0	2.880	- 1.703	2.880	- 1.703
Toevoeging/onttrekking aan reserves		**0**	**- 192**	**4.928**	**- 6.842**	**4.928**	**- 7.034**

Incidentele lasten

In onderstaand overzicht geven we een nadere toelichting op de incidentele lasten van het gerealiseerde totaalsaldo baten en lasten. Voor een nadere toelichting op de incidentele stortingen verwijzen we naar onderdeel 4 "Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening" in hoofdstuk 4.

Bedragen x € 1.000,-

Incidentele lasten	Raming ná wijziging	Realisatie
Programma: Inwonerszaken		
Burense visie op het kind	40	51
Sportbeleid activering	23	24
Transitiegelden sociaal domein	0	28
Strategische opgave Kerngericht werken	10	40
Kerngerichte zorg	50	2
	123	**145**
Programma: Ruimte		
Vastgoednota	125	115
Energiescan gemeentelijke panden	0	15
Inhuur project restgroen	0	22
Toezicht project glasvezel buitengebied	0	111
Verwacht verlies bedrijventerrein Doejenburg II 2019 inclusief gedeelte vrijval 'on hold'	0	3.104
Doejenburg II gedeelte 'on hold' weer volledig als grondexploitatie opgenomen	0	10.412
Subsidie stichting Buren 625	35	35
Huisvesting obs Erichem: exploitatiekosten	18	18
Inrichting meubilair BBS Lienden	23	23
(Voorbereidings)kosten sportkoepel BVV	250	65
Bijdrage kunstgrasveld voetbalvereniging BZS	200	200
Energiescan monumentale panden	0	11
Inhuur project Integraal Beheer Openbare Ruimte	36	44
Opstellen Gemeentelijk Groen- en bomenbeleidsplan	25	10
Meerwerkkosten Avri	97	81
Opwaarderen entree plantsoen Buren	50	56
Uitvoeringsregeling landschap	44	52
Speeltuin Ravenswaaij	10	10
Aanleg fietsroutenetwerk Rivierenland	33	183
Klimaat en duurzaamheid	40	42
Inhuur beleidsplan begraafplaatsen	0	39
Inhuur jurist ruimtelijke plannen	35	37
Project Omgevingswet	97	138
Project Voorstraat Lienden	43	61
Overige incidentele posten < € 10.000	25	38
	1.186	**14.922**
Programma: Bedrijfsvoering		
Extra reservering pensioenen wethouders	0	494
Wachtgelden wethouders	0	492
Inhuur medewerker inkoop	60	65
Inhuur functionaris gegevensbescherming	44	34
BTW voordeel overheadkosten	0	- 66
Kosten voormalig personeel	75	59
Salaris boventallig personeel	358	382
ICT dienstverlening andere gemeenten	69	46
ICT Omgevingsdienst Rivierenland	215	372
Inhuur ten behoeve OZB	28	31
Kosten bezwaar en beroep	23	26
Diverse stortingen reserves	4.849	4.928
	5.721	**6.863**
Totaal incidentele lasten	**7.030**	**21.930**

Incidentele baten

In onderstaand overzicht geven we een nadere toelichting op de incidentele baten van het gerealiseerde totaalsaldo baten en lasten. Voor een nadere toelichting op de incidentele onttrekkingen verwijzen we naar onderdeel 4 "Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening" in hoofdstuk 4.

Bedragen x € 1.000,-

Incidentele baten	Raming 2019 na wijziging	Realisatie 2019
Programma 1: Inwonerszaken		
Provinciale bijdrage strategische opgave Kerngericht werken	0	- 30
Terugontvangen bijstandsuitkeringen afgelopen jaren	- 114	- 105
Afrekening Werkzaak 2018	- 342	- 418
Overige incidentele posten < € 10.000	0	- 2
	- 456	**- 555**
Programma 2: Ruimte		
Opbrengst grondverkopen (exclusief grondexploitaties)	- 55	- 119
Opbrengst grondverkopen project restgroen	0	- 26
Extra leges vanwege aanleg glasvezel Buitengebied	0	- 67
Verkoop voormalige basisschool Erichem	- 475	- 474
Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2019 (vergoeding vanuit het Rijk vanwege BTW nadeel op sport)	0	- 35
Provinciale bijdrage uitvoering regeling landschap	- 14	- 34
Provinciale bijdrage en bijdrage andere gemeente in het fietsroutenetwerk	0	- 150
Bijdrage derden voor particuliere bouwinitiatieven	- 21	- 190
Doejenburg II gedeelte 'on hold' weer volledig als grondexploitatie opgenomen	0	- 10.412
Overige incidentele posten < € 10.000	- 21	- 48
	- 586	**- 11.555**
Programma 3: Bedrijfsvoering		
Onttrekking voorziening wachtgelden wethouders	- 37	- 21
Detacheringsvergoeding personeel	- 28	- 74
Vergoeding andere gemeente boventallig personeel	0	- 38
ICT bijdrage Omgevingsdienst Rivierenland	- 518	- 534
ICT bijdrage andere gemeenten	- 20	- 24
Vergoeding UWV	- 12	- 15
Diverse onttrekkingen reserves	- 6.632	- 6.842
Overige incidentele posten < € 10.000	0	- 31
	- 7.247	**- 7.579**
Totaal incidentele baten	**- 8.289**	**- 19.689**

Verschillenanalyse baten en lasten

Verklaring verschil begroting / jaarrekening

Verwacht voordelig rekeningresultaat bij de tussenrapportage t/m september 2019	+ € 3.000
Werkelijk rekeningresultaat 2019	+ € 6.043.500
Te verklaren verschil	+ € 6.040.500

Totaal te verklaren verschil begroting/ rekening	x €.1.000	
Programma/ taakveld	**Saldo**	**Voordeel/ Nadeel**
Inwonerszaken	**-987**	
Burgerzaken	2	V
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-8	N
Sportbeleid en activering	-1	N
Cultuurpresentatie -prod. -participatie	10	V
Media	-4	N
Samenkracht en burgerparticipatie	-147	N
Wijkteams	187	V
Inkomensregelingen	83	V
Begeleide participatie	88	V
Arbeidsparticipatie	23	V
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-44	N
Maatwerkdienstverlening 18+	-603	N
Maatwerkdienstverlening 18-	-592	N
Geëscaleerde zorg 18+	43	V
Geëscaleerde zorg 18-	-107	N
Volksgezondheid	83	V
Ruimte	**7.782**	
Beheer overige gebouwen / gronden	53	V
Crisisbeheersing en Brandweer	5	V
Openbare orde en veiligheid	10	V
Verkeer en vervoer	73	V
Parkeren	26	V
Openbaar vervoer	0	
Economische ontwikkeling	2	V
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7.074	V
Economische promotie	68	V
Onderwijshuisvesting	59	V
Sportaccommodaties	232	V
Musea	1	V
Cultureel erfgoed	-1	N

Openb. groen en (openlucht) recreatie	88	V
Riolering	-17	N
Afval	-6	N
Milieubeheer	51	V
Begraafplaatsen	-43	N
Ruimtelijke Ordening	130	V
Grondexploitaties (niet bedrijven)	8	V
Wonen en bouwen	-31	N
Bedrijfsvoering	**-754**	
Bestuur	-1.020	N
Mutaties reserves	120	V
Overhead	186	V
Treasury	-218	N
OZB Woningen	8	V
OZB niet-woningen	-14	N
Belastingen overig	18	V
Alg.uitk. en ov. uitk. gemeentefonds	161	V
Overige baten en lasten	5	V
Verschil begroting/ rekening	**6.041**	**V**

In de programmaverantwoording is een analyse per taakveld opgenomen. Deze analyse maakt onderdeel uit van de jaarrekening. Een afwijking groter dan € 25.000,- lichten we toe.
Overzicht structurele posten

Verschillenanalyse baten en lasten			
Programma Inwonerszaken	**Voordeel**	**Nadeel**	**I/S**
Geen ontwikkelingen			

Verschillenanalyse baten en lasten			
Programma Ruimte	**Voordeel**	**Nadeel**	**I/S**
Geen ontwikkelingen			

Verschillenanalyse baten en lasten			
Programma Bedrijfsvoering	**Voordeel**	**Nadeel**	**I/S**
Geen ontwikkelingen			

Conclusie: er zijn geen ontwikkelingen met structurele financiële effecten uit de jaarrekening 2019 voor de begroting 2020 en later of we houden al met een budgetverhoging rekening.

Verschillenanalyse financiële rechtmatigheid

Inleiding
Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door u zijn vastgesteld. Om de voorgenomen programmadoelstellingen te bereiken geven we geld uit. De uitgaven die we gedurende het jaar doen, moeten binnen de vastgestelde programmakaders blijven.

Bij de rechtmatigheidbeoordeling van de overschrijdingen maken we gebruik van de volgende categorieën:
1. Kostenoverschrijdingen die niet passen binnen het bestaand beleid en waarvoor geen begrotingswijziging is ingediend;
2. Kostenoverschrijdingen die passen binnen bestaand beleid, maar waarvan de accountant vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd;
3. Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door niet direct gerelateerde opbrengsten;
4. Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten;
5. Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid;
6. Kostenoverschrijdingen bij open einde regelingen.

Formeel zijn alle overschrijdingen onrechtmatig. De overschrijdingen die vallen in de categorieën 4 t/m 6 tellen alleen niet mee in de oordeelsvorming (fouten) van de accountant. Reden hiervan is dat we deze overschrijdingen niet altijd kunnen voorkomen en ze niet in strijd zijn met het vastgestelde beleid. Bijvoorbeeld een kostenstijging als gevolg van meer aanvragen paspoorten.

(x € 1.000)

Programma	Begrote lasten	Werkelijke lasten	Verschil
Inwonerszaken	22.921	23.822	-901
Ruimte	25.724	35.597	-9.873
Bedrijfsvoering	16.644	17.884	-1.239
Totaal (excl. saldo Jaarrekening)	**65.290**	**77.303**	**-12.013**

Programma Inwonerszaken (overschrijding lasten € 901.000)
Sociaal domein (categorie 6)
De kosten van het sociaal domein (WMO/Jeugd) zijn overschreden met € 1.265.000. Er was meer vraag naar zorg van jongeren en de aanvragen zijn complexer. Verder neemt de vraag naar huishoudelijke hulp door de vergrijzing toe. Het betreft hier een open einde regeling. De overschrijding telt dus niet mee voor het oordeel van de accountant.

Programma Ruimte (overschrijding lasten € 9.873.000)
Grondexploitatie bedrijventerrein Doejenburg II (categorie 4)
In 2019 is Doejenburg weer volledig een grondexploitatie geworden. Dit is enerzijds het gevolg van de inmiddels uitgegeven kavels (verspreid over het terrein) en de nog uit te geven kavels die reeds op tekening zijn gezet. Anderzijds is het principe besluit genomen door de regio dat wij het 'on hold' gedeelte weer in verkoop mogen brengen. Naar verwachting wordt dit in de zomer van 2020 door alle partijen bekrachtigd.
In de jaarrekening 2019 is de volledige 12 ha. van Doejenburg met een waarde van € 10,4 miljoen in de balans weer opgenomen onder voorraden. In de jaarrekening betekent dit dat tegenover de vrijval van de boekwaarde van materiële vaste activa een 'inkomst' staat waarbij de boekwaarde onder voorraden wordt opgenomen. De kostenoverschrijding wordt geheel gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten. De overschrijding telt dus niet mee voor het oordeel van de accountant.

Programma Bedrijfsvoering (overschrijding lasten € 1.239.000)
Voorziening wachtgelden wethouders (categorie 5)
Als gevolg van de val van het college van burgemeester en wethouders in 2019 moeten we wachtgeld (€ 492.000) reserveren. Op het moment van opstellen van de laatste tussenrapportage was het bedrag nog niet bekend. De storting verwerken we nu als last in de jaarrekening 2019. De kostenoverschrijding past binnen het bestaand beleid. De overschrijding telt dus niet mee voor het oordeel van de accountant.

Voorziening pensioenen wethouders (categorie 5)
Ieder jaar maken we een actuele berekening voor de pensioenverplichtingen van de wethouders. Op basis van deze berekening storten we € 494.000 extra in de voorziening. De kostenoverschrijding past binnen het bestaand beleid. De overschrijding telt dus niet mee voor het oordeel van de accountant.

Treasury (categorie 5)
In de begroting 2019 gingen we uit van een renteomslagpercentage van 0,5%. Bij de jaarrekening wordt dit percentage opnieuw berekend. We komen nu op basis van de werkelijke rentekosten uit op een afgerond percentage van 0%. Dit betekent dat we vanaf taakveld Treasury veel minder rentekosten doorberekenen. Dat is op dit taakveld een nadeel van € 217.500, maar dit nadeel komt als voordeel terug op alle andere taakvelden. De kostenoverschrijding past binnen het bestaand beleid. De overschrijding telt dus niet mee voor het oordeel van de accountant.

Totaalbeeld
Uit de analyse van de kostenoverschrijdingen blijkt dat er in 2019 geen financiële onrechtmatige overschrijdingen plaatsvinden. Ze tellen niet mee als fout voor het rechtmatigheidsoordeel van de accountant.

Verschillenanalyse investeringen

Belangrijkste verschillen afgesloten investeringskredieten in 2019

Omschrijving investering	Begroot	Werkelijk	Verschil	V/N
01. Documentscanner balie (2019) paspoorten	7.000	7.127	- 127	N
02. I&A 2018 zorgzoeker	40.000	0	40.000	V
03. Mobiele telefoons 2019	8.750	8.286	464	V
04. Doorontwikkeling begroting online	20.000	0	20.000	V
05. Sympodium	2.000	0	2.000	V
06. Marsdijk (vervanging fundering)	326.645	326.669	- 24	N
07. Voetgangersvoorziening Verbrughweg Lienden	102.000	91.992	10.008	V
08. Essenbos (vervanging fundering)	510.070	510.371	- 301	N
09. Oostertiendweg (vervanging fundering)	335.793	336.301	- 508	N
10. Verkoop grond Kastanjepoort	0	-2.362	2.362	V
Totaal	1.352.258	1.278.384	73.874	

Toelichting investeringen:
Van de afgesloten investeringen in 2019 nemen we een verschillenanalyse op:
- bij een investering onder € 250.000 bij een afwijking van meer dan € 10.000.
- bij een investering hoger dan € 250.000 bij een afwijking van meer is dan € 25.000.

02. I&A Zorgzoeker
Bij het vaststellen van de begroting 2020 is bij de bezuinigingsronde (zoekrichtingen) besloten om de Zorgzoeker niet aan te schaven. Deze raming wordt niet gebruikt en valt vrij.

04. Doorontwikkeling begroting online
Dit bedrag is in 2019 ten onrechte opgenomen onder de vervangingsinvesteringen. Deze raming wordt niet gebruikt en valt vrij.

07. Voetgangersvoorziening Verbrughweg Lienden
Omdat we de kennis en kunde zelf in huis hadden, konden we de voorbereiding van dit project zelf oppakken. We hoefden hiervoor geen ingenieursbureau in te schakelen en hebben daarmee kosten bespaard.

Toelichting nog lopende investeringskredieten 2018
In de productenrekening is een overzicht met investeringskredieten opgenomen. Uit dit overzicht blijkt dat alle restantkredieten toereikend zijn voor de nog te maken kosten.
De informatie over de nog lopende investeringen is bij het samenstellen van de jaarrekening door de diverse teammanagers verstrekt naar de financiële administratie. Iedere teammanager heeft zijn eigen investeringen beoordeeld. De afzonderlijke verslagen zijn aanwezig bij team Advies - financiën.

Wet Normering Topinkomens

WNT-verantwoording 2019 gemeente Buren

De Wet normering topinkomens ('WNT') is van toepassing op gemeente Buren. Het voor gemeente Buren toepasselijke bezoldigingsmaximum is het algemeen wettelijke bezoldigingsmaximum. Het algemeen wettelijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000.

Bezoldiging topfunctionarissen

Gegevens 2019			
Bedragen x € 1	**I.P.C. van Wamel-Geene**	**M. van Dalen**	**G.A. van Droffelaar**
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris (waarnemend)	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/10	01/08 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	0,9
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	88.571	44.595	79.752
Beloningen betaalbaar op termijn	16.341	6.755	13.081
Subtotaal	104.912	51.350	92.833
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	161.578	81.320	174.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	104.912	51.350	92.833
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018			
Bedragen x € 1	**I.P.C. van Wamel-Geene**	**I.P.C. van Wamel-Geene**	**G.A. van Droffelaar**
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/05	01/06 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	0,925
Dienstbetrekking?	nee	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	53.779	68.221	80.359
Beloningen betaalbaar op termijn	-	9.830	12.578
Subtotaal	53.779	78.051	92.937

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum0	78.189	110.811	174.760
Bezoldiging	53.779	78.051	92.937

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa-bijlage)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020										
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D8 / 01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D8 / 02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D8 / 03*					
			€ 7.730	€ 21.305	€ 149.805					
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: D8 / 04*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicatornummer: D8 / 05*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: D8 / 06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicatornummer: D8 / 07*				
			1							
			2							
			3							
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2019** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 02*	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 03*	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 04*	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 05*	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 06*
			€ 2.751.642	€ 96.624	€ 256.195	€ 75	€ 58.655	€ 0		
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 07*	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 08*	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 11*	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 12*
			€ 969	€ 0	€ 0	€ 136.611	€ 9.607	Ja		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020									
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2019** Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 01*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 02*	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 03*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 04*	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 05*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 06*
			€ 17.832	€ 0	€ 1.050	€ 55.947	€ 9.362	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 07*	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 08*	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G3 / 09*			
			€ 0	€ 0	Ja			
VWS	**H4**	**Specifieke uitkering Sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R.* *Indicatornummer: H4/ 01*	Projectnaam / nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: H4 / 02*	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend) *Aard controle R* *Indicatornummer: H4 / 03*	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicatornummer: H4 / 04*	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicatornummer: H4 / 05*	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicatornummer: H4 / 06*
		1	€ 82.879	SPUK / 632743				
		2		Exploitatie 1.3	€ 6.245	€ 6.245		
		3		Voorziening	€ 6.573	€ 6.573		
		4		Voorbereidingskosten sporthal	€ 6.246	€ 6.246		
		5		Stelpost		€ 0		
		6		Exploitatie 2.2	€ 7.534		€ 7.534	
		7		Exploitatie 2.3	€ 6.488		€ 6.488	
		8		Stelpost			€ 0	
		9		Exploitatie 2.1	€ 1.515		€ 1.515	
		10		Stelpost				€ 0
		11		Mengpercentage	€ 8.265			€ 8.265
		12						
			Kopie projectnaam / nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: H4 / 07*	Totale besteding (Jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicatornummer: H4 / 08*	Percentage besteed (Jaar T) per project tenopzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicatornummer: H4 / 09*	Toelichting Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: H4 / 10*	Overig (Jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: H4 / 11*	
		1	SPUK / 632743				€ 40.013	
		2	Exploitatie 1.3	6245	7,54%			
		3	Voorziening	6573	7,93%			
		4	Voorbereidingskosten sporthal	6246	7,54%			
		5	Stelpost					
		6	Exploitatie 2.2	7534	9,09%			
		7	Exploitatie 2.3	6488	7,83%			
		8	Stelpost					
		9	Exploitatie 2.1	1515	1,83%			
		10	Stelpost					
		11	Mengpercentage	8265	9,97%			
		12						

Controleverklaring

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Pag. 1 van de controleverklaring (nog invoegen)

Pag. 2 van de controleverklaring (nog invoegen)

Pag. 3 van de controleverklaring (nog invoegen)

Controle verklaring rechtmatigheid

Verklaring van het bestuur over de rechtmatigheid 2019

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de aan haar opgedragen taken en werkzaamheden op een rechtmatige en betrouwbare manier.

De belangrijkste taken van het college zijn:
- het houden van toezicht op de werkzaamheden en de verwerking van de werkzaamheden;
- het juist omgaan met risico's;
- het rapporteren over de werkzaamheden en het afleggen van verantwoording hierover.

Een essentieel hierbij is voor het college dat de administratie een goede mate van zekerheid biedt. Om dit te borgen kent onze administratie bijvoorbeeld (interne) controlerende en corrigerende werkzaamheden zodat afwijkingen gesignaleerd worden. Op basis daarvan nemen we maatregelen om onvolkomenheden te corrigeren en/of te reduceren.

Een systeem van (interne) controlerende en corrigerende werkzaamheden biedt geen absolute zekerheid dat we onvolkomenheden vermijden. Het draagt bij aan het ontdekken van onvolkomenheden en het structureel verbeteren van de uitvoering. Daarnaast doen we in nauw overleg met onze accountant jaarlijks onderzoeken naar de rechtmatigheid van onze uitvoerende werkzaamheden.

Op basis van de uitgevoerde rechtmatigheid onderzoeken over 2019 zijn we overtuigd van de goede werking als het gaat om de rechtmatigheid van onze processen en de (interne) controlerende en corrigerende maatregelen van de processen. Dit doen we op basis van de conclusies in bijgaande rapportage 'audit bevindingen rechtmatigheid 2019'. Dit met in achtneming tot wat ons, op basis van het controleprotocol, is opgedragen.

Op grond daarvan verklaren wij dat we gedurende 2019 voldoen aan de, wat betreft rechtmatigheid, gestelde eisen.

Buren, mei 2020

Het college van Burgemeester en wethouders

De gemeentesecretaris
M. van Dalen MSc.

De burgemeester
J.A. de Boer MSc

Controle verklaring conform Ensia

Collegeverklaring ENSIA 2019 inzake Informatiebeveiliging DigiD en Suwinet

Gemeente Buren
Doel en achtergrond verklaring
Het college van burgemeester en wethouders geeft met deze verklaring aan in hoeverre de gemeente Buren voldoet aan de voor DigiD en Suwinet geselecteerde informatiebeveiligingsnormen op basis van de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) systematiek.
ENSIA ondersteunt de gemeente bij de verantwoording over informatiebeveiliging richting de gemeenteraad en de rijksoverheid. ENSIA gaat uit van de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG), alsmede van informatiebeveiligingsnormen vanuit Basisregistratie Personen (BRP), wet- en regelgeving reisdocumenten, Digitale persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO) en de Gezamenlijke Elektronische Voorzieningen Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (GeVS/Suwinet).
Naast deze verklaring bestaat ENSIA onder meer uit het uitvoeren van de ENSIA-zelfevaluatie, waarmee de genoemde informatiebeveiligingsnormen zijn getoetst onder verantwoordelijkheid van het management.

Reikwijdte en diepgang verklaring
Deze verklaring betreft de onderdelen van de ENSIA-systematiek waarover assurance wordt gevraagd van een onafhankelijke IT-auditor. Het is de verantwoordelijkheid van het college dat het proces voor de totstandkoming van deze collegeverklaring met zorg is uitgevoerd. Dit proces borgt dat de strekking van de collegeverklaring een juiste weergave is van de onderzochte domeinen. Voor gemeente Buren betreft dit in 2019 DigiD en Suwinet.
De verklaring omvat het op 31 december 2019 voldoen van de beoogde (opzet) en ingerichte (bestaan) beheersingsmaatregelen aan de geselecteerde normen inzake DigiD en Suwinet. De collegeverklaring omvat niet het functioneren (werking) van de maatregelen over 2019.
De beheersingsmaatregelen inzake DigiD die zijn uitbesteed aan dienstverlener[s] vallen buiten de reikwijdte van deze collegeverklaring. Uit de bijlage bij de collegeverklaring (bijlage 1 DigiD met kenmerk D.057297) blijkt welke beheersingsmaatregelen door de gemeente en door de dienstverlener worden uitgevoerd. Over de beheersingsmaatregelen die door de dienstverlener worden uitgevoerd, wordt door de dienstverlener verantwoording afgelegd aan de gemeente. Deze collegeverklaring en de verantwoording van de dienstverlener dekken tezamen de normen inzake DigiD af.
Deze collegeverklaring is opgesteld voor de gemeenteraad en de departementen die toezien op de veiligheid van DigiD en Suwinet. De verklaring geeft weer in hoeverre de beoogde (opzet) en ingerichte (bestaan) beheersingsmaatregelen voldoen aan de geselecteerde normen inzake DigiD en Suwinet. In de bij deze verklaring behorende afzonderlijke bijlagen voor DigiD (bijlage 1 DigiD met kenmerk D.057297) en Suwinet (bijlage 2 Suwinet met kenmerk D.057298) zijn de eventuele afwijkingen van de normen opgenomen.
De gemeenteraad en de departementen die toezien op de veiligheid van DigiD en Suwinet worden via bij deze collegeverklaring behorende afzonderlijke bijlagen voor DigiD (bijlage 1 DigiD met kenmerk D.057297) en voor Suwinet (bijlage 2 Suwinet met kenmerk D.057298) geïnformeerd over de afwijkingen van de normen.

Verklaring college

Het college verklaart dat bij gemeente Buren op 31 december 2019 de beoogde en ingerichte beheersingsmaatregelen voldoen aan de geselecteerde normen inzake DigiD en Suwinet.

Samenvattend beeld

Object	Wordt aan alle geselecteerde normen voldaan?	Zijn de uitzonderingen in een verbeterplan opgenomen en zijn de verbetermaatregelen belegd en worden deze gemonitord?
DigiD 1002555	Ja	N.v.t.
Suwinet voor SUWI-taken	Ja	N.v.t.
Suwinet voor niet SUWI-taken	N.v.t.	N.v.t.

Maurik, 4 mei 2020

College van B en W gemeente Buren

Bijlagen

Overzicht budgetten naar 2020

Totaaloverzicht budgetten naar 2020

Totaaloverzicht aanvragen overhevelen budget van 2019 naar 2020

Nr.	Taakveld	Project	Jaar-gebonden (eenmalig)	Meerjarige budgetten
01	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Onderwijsachterstandenbeleid	€ 50.000	
02	Samenkracht en burgerparticipatie	Nulmeting Integraal Huisvestingsplan	€ 43.000	
03	Volksgezondheid	Ambulantisering geestelijke gezondheidszorg	€ 50.000	
04	Verkeer en vervoer	Zwerfafval (actie Buurtjutters)	€ 30.000	
05	Sportaccommodaties	Verzelfstandiging Burense voetbalverenigingen	€ 205.000	
06	Sportaccommodaties	Bomenonderhoud voetbalaccommodaties	€ 46.000	
07	Ruimtelijke ordening	Woningmarktbeleid	€ 10.000	
		Totaal	**€ 434.000**	

Totaal over te hevelen (jaar gebonden + meerjarig) **€ 434.000**

N.B.: uitgangspunt is dat overhevelingsverzoeken ≤ € 25.000,- niet worden overgeheveld naar 2020, tenzij er echt een goede reden is om het bedrag toch over te hevelen.
We zetten er op in om deze kosten onder de € 25.000 op te vangen binnen de bestaande budgetten in 2020. Mocht achteraf blijken dat dit niet lukt, rapporteren we hierover in de tussenrapportage.

Aanvraag: Overhevelen budget naar het volgende jaar

Aanvraag: Overhevelen budget naar het volgende jaar	
Over te hevelen bedrag:	€ 50.000,-
Programma:	Inwonerszaken
Team:	Beleid
Teammanager:	R. Berends
Taakveld:	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Onderwerp: Onderwijsachterstandenbeleid

Motivatie voor overheveling
Deze middelen maken deel uit van het budget voorschoolse voorzieningen. Ze zijn beschikbaar gesteld voor de 'aanpak ontwikkelingsachterstanden bij peuters'. De middelen zijn in 2019 niet besteed omdat de gemeente in 2019 een extra Rijksbijdrage van € 363.107,- kreeg om Voorschoolse- en Vroegschoolse Educatie (VVE) aan te bieden. Met deze Rijksbijdrage kon de gemeente in 2019 het VVE-aanbod voor peuters met achterstanden financieren.

Het ontwikkelingsachterstandenbeleid is een nieuw beleid en nog ontwikkeling. De gemeente heeft samen met de kinderopvang, het onderwijs en de jeugdgezondheidszorg aan een beleidsnotitie "Koffer vol kansen voor alle kinderen" gewerkt. Deze beleidsnotitie beschrijft de kaders voor een Voor- en Vroegschoolse Educatie voor peuters en kleuters. Diverse onderwerpen moeten nog verder uitgewerkt. Dat doet de gemeente met de kinderopvang, het onderwijs, de jeugdgezondheidszorg en het gebiedsteam Stib. Deze partners werken gezamenlijk aan een aanbod om achterstanden bij kinderen te voorkomen en aan te pakken. Daarvoor zijn de middelen in 2020 nodig, zoals voor programma's taal en leesstimulering en ondersteuning van kinderen en hun ouders bij (dreigende) onderwijsachterstanden.

Effecten wanneer budget NIET in het volgende jaar beschikbaar is
Dan kunnen we niet alle initiatieven en programma's realiseren die ontwikkeld en uitgewerkt worden en die gericht zijn op het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden.

Aanvraag: Overhevelen budget naar het volgende jaar

Aanvraag: Overhevelen budget naar het volgende jaar	
Over te hevelen bedrag:	€ 43.000
Programma:	Inwonerszaken
Team:	Beleid
Teammanager:	R. Berends
Taakveld:	Samenkracht en burgerparticipatie

Onderwerp: Nulmeting Integraal Huisvestingsplan

Motivatie voor overheveling
Voor het opstellen van het Integraal Huisvestingsplan in 2020 is een nulmeting noodzakelijk. Deze nulmeting (schouw van de gebouwen) is gestart in 2019 en loopt door in 2020. Dit wordt samen met het onderwijs uitgevoerd. De kosten lopen door in 2020 en daarom wordt voorgesteld het budget over te hevelen naar 2020.

Effecten wanneer budget NIET in het volgende jaar beschikbaar is
De schouw voor het IHP moet direct worden stopgezet, wat vertraging kan opleveren m.b.t. het IHP. Reeds ingezette werkzaamheden moeten we betalen.

Aanvraag: Overhevelen budget naar het volgende jaar

Aanvraag: Overhevelen budget naar het volgende jaar	
Over te hevelen bedrag:	€ 50.000,-
Programma:	Inwonerszaken
Team:	Beleid
Teammanager:	R. Berends
Taakveld:	Volksgezondheid

Onderwerp: Ambulantisering geestelijke gezondheidszorg

Motivatie voor overheveling
Het budget van € 50.313,- wordt voor de ambulantisering geestelijke gezondheidszorg in 2020 ingezet. De opgave 'ambulantisering ggz' volgt uit de beddenafbouw en extramuralisering ggz. Als stip op de horizon geldt de invoering van de decentralisatie van beschermd wonen vanaf 1 januari 2022, die betrekking heeft op de ggz-doelgroep. Met deze decentralisatie krijgt de gemeente Buren er een extra taak bij. De decentralisatie van beschermd wonen is medio 2019 uitgesteld door het Rijk, van 2021 naar 2022. Dit is onder andere gedaan doordat er nog veel onduidelijkheid is rondom het nieuwe (financiële) verdeelmodel van beschermd wonen. Helder is wel dat we als regio minder geld ontvangen als gevolg van het nieuwe verdeelmodel, terwijl we grotendeels wel dezelfde voorzieningen voorlopig in stand willen houden. Door de onduidelijkheden, eventuele nadelige financiële gevolgen en het uitstel van de door-decentralisatie zijn niet alle middelen in 2019 besteed.

Om deze decentralisatie goed op te vangen moeten er een aantal randvoorwaarden zijn ingevuld. Bijvoorbeeld het opzetten van een lokale zorginfrastructuur, Wijk-ggz en een sluitend (zorg)aanbod voor de ggz-doelgroep. Dit vraagt om extra ambtelijke inzet en het uitzetten van een opdracht en opzetten van samenwerking met zorgaanbieders en eventueel welzijnspartijen. Daarnaast is er een regionaal voorstel in voorbereiding om een (externe) projectleider aan te stellen die de regiogemeenten coördineert en ondersteunt bij het inrichten van de lokale zorginfrastructuur. Dit vraagt ook budget vanuit de gemeente Buren. De invoering van deze decentralisatie en de daarmee samenhangende opgaven vraagt, gezien de datum van 1-1-2022 nadert, om een intensivering van de inzet op deze opgave, zowel lokaal als regionaal. De middelen die we in 2019 hebben overgehouden kunnen we hiervoor gebruiken.

Effecten wanneer budget NIET in het volgende jaar beschikbaar is
Het niet goed kunnen inzetten van de transformatie/opgave rondom de ambulantisering van de GGZ.

Aanvraag: Overhevelen budget naar het volgende jaar

Aanvraag: Overhevelen budget naar het volgende jaar	
Over te hevelen bedrag:	€ 30.000,-
Programma:	Zwerfafval (actie Buurtjutters)
Team:	Beheer
Teammanager:	SJ.I. Janssen
Taakveld:	Verkeer en Vervoer

Onderwerp: Zwerfafval (actie buurtjutters)

Motivatie voor overheveling
In 2019 hebben we twee bedragen als voorschot ontvangen van NEDVANG ten behoeve van onze zwerfafval projecten. Dit op basis van 2 zwerfafvalplannen: restant 2013-2017 en het zwerfafvalplan 2019.
Hiervan hebben we ongeveer de helft besteed aan activiteiten uit beide zwerfafvalplannen. Het restant voorschot uit het plan voor 2013-2017 komt te vervallen als het niet volledig wordt besteed. Het restant van het zwerfafvalplan 2019 kan nog wel in 2020 worden besteed.

Om ervoor te zorgen dat we zoveel mogelijk budget alsnog nuttig kunnen besteden hebben we bij NEDVANG nagevraagd of het mogelijk is alle gemaakte kosten volledig te declareren op de voorschotten van het zwerfafvalplan 2013-2017. Dit is mogelijk.

Effecten wanneer budget NIET in het volgende jaar beschikbaar is
Als het budget niet wordt overgeheveld dan zullen we het voorschot van 2019 moeten terugbetalen. We kunnen voor 2020 geen nieuw voorschot meer aanvragen aangezien de deadline daarvoor inmiddels gepasseerd is. In dat geval zullen we dan achteraf de gemaakte kosten van 2020 moeten declareren. De kosten gaan we, ook zonder voorschot, maken. We hebben namelijk een zwerfafvalplan ingediend, er zijn verplichtingen met derden aangegaan door middel van verstrekte opdrachten en getekende buurtjutters overeenkomsten.

Aanvraag: Overhevelen budget naar het volgende jaar

Aanvraag: Overhevelen budget naar het volgende jaar	
Over te hevelen bedrag:	€ 205.000,-
Programma:	Ruimte
Team:	Beheer
Teammanager:	S.J.I. Janssen
Taakveld:	Sportaccommodaties

Onderwerp: Verzelfstandiging Burense voetbalverenigingen (BVV)

Motivatie voor overheveling
Aanleiding voor de overheveling is het doorschuiven van werkzaamheden die niet in 2019 uitgevoerd zijn. Reden is dat de beheer- en exploitatieovereenkomst tussen de gemeente en de BVV nog niet ondertekend is in afwachting van een uitspraak van de fiscus over de btw.

Het betreft de overheveling van de navolgden budgetten:
- € 49.964: jaarlijkse bijdrage voor wegwerken uitgesteld onderhoud voor de periode t/m 2023;
- € 105.000: verplichting restant van jaarlijkse bijdrage;
- € 50.000: verplichting met betrekking tot KIWA-inspecties.

Effecten wanneer budget NIET in het volgende jaar beschikbaar is
Als budget niet langer beschikbaar blijft, kunnen afspraken met de BVV niet worden nagekomen en zal het contract niet worden getekend door de BVV waardoor de beoogde verzelfstandiging niet kan worden geëffectueerd en het raadsbesluit van 16 april 2019 niet kan worden uitgevoerd.

Aanvraag: Overhevelen budget naar het volgende jaar

Aanvraag: Overhevelen budget naar het volgende jaar	
Over te hevelen bedrag:	€ 46.000,-
Programma:	Ruimte
Team:	Beheer
Teammanager:	S.J.I. Janssen
Taakveld:	Sportaccommodaties Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Onderwerp: Bomenonderhoud (voetbalaccommodaties)

Motivatie voor overheveling

1. Aanleiding voor de overheveling van € 31.000,- is het doorschuiven van werkzaamheden die niet in 2019 uitgevoerd zijn. Reden is dat de beheer- en exploitatieovereenkomst tussen de gemeente en de Burense voetbalverenigingen (BVV) in het kader van de verzelfstandiging nog niet ondertekend is in afwachting van een uitspraak van de fiscus over de btw.
2. Aanleiding voor de overheveling van € 15.500,- is het doorschuiven van kap werkzaamheden die niet in 2019 uitgevoerd zijn. Reden is dat het vergunningstraject vertraging heeft opgelopen door de flora en fauna uitkomsten. Werkzaamheden worden eerste kwartaal 2020 uitgevoerd.

Effecten wanneer budget NIET in het volgende jaar beschikbaar is

1. Als budget niet langer beschikbaar blijft, kunnen afspraken met de BVV niet worden nagekomen en zal het contract niet worden getekend door de BVV waardoor de beoogde verzelfstandiging niet kan worden geëffectueerd en het raadsbesluit van 16 april 2019 niet kan worden uitgevoerd.
2. Als het budget niet beschikbaar blijft kunnen we de kap niet uitvoeren en lopen we een risico met de veiligheid binnen de zorgplicht.

Aanvraag: Overhevelen budget naar het volgende jaar

Aanvraag: Overhevelen budget naar het volgende jaar	
Over te hevelen bedrag:	€ 10.000,-
Programma:	Ruimte
Team:	Beleid
Teammanager:	R. Berends
Taakveld:	Ruimtelijke ordening

Onderwerp: Woningmarktbeleid

Motivatie voor overheveling
We hebben inzicht nodig in de woningbehoefte in de gemeente Buren om de juiste keuzes te kunnen maken voor ons woningbouwprogramma. Ook hebben we een goede onderbouwing van die behoefte nodig om afspraken te kunnen maken met de regio en provincie over het aantal woningen dat we in de gemeente Buren mogen bouwen. In 2019 is afgesproken dat de kosten die te maken hebben met de opstelling van het nieuwe woonbeleid, geboekt worden op 68100105 / 4380552. Het betreft immers onderzoekskosten (woonbehoefte onderzoek). De aanbesteding voor deze werkzaamheden rondden we begin mei 2020 af. We versnelden dat omdat we voor de regionale afspraken over de bouw van woningen eind mei 2020 al gegevens aan moeten leveren. Het gemeentelijke woningbouwprogramma leggen we eind 2020 aan de gemeenteraad voor. We financieren een deel van deze werkzaamheden uit het over te hevelen budget. De overige kosten voor dit onderzoek betalen we uit de bestemmingsreserve goedkope woningbouw.

Effecten wanneer budget NIET in het volgende jaar beschikbaar is
Als de budgetten niet overgeheveld worden dan moet de opdracht die gegeven is direct worden stopgezet. Uiteraard zal het stopzetten van die opdracht kosten met zich meebrengen. We zullen dan zelf het onderzoek zelf moeten uitvoeren. We hebben daarvoor onvoldoende specifieke expertise en ambtelijke capaciteit in huis.

Motivatie voor overheveling
In 2019 is afgesproken dat de kosten die te maken hebben met de opstelling van het nieuwe woonbeleid, geboekt worden op 68100105 / 4380552. Het betreft immers onderzoekskosten (woonbehoefte onderzoek). De aanbesteding voor deze werkzaamheden rondden we begin mei 2020 af. We versnelden dat omdat we voor de regionale afspraken over de bouw van woningen eind mei 2020 al gegevens aan moeten leveren. Het gemeentelijke woningbouwprogramma leggen we eind 2020 aan de gemeenteraad voor. We financieren een deel van deze werkzaamheden uit het over te hevelen budget. De overige kosten voor dit onderzoek betalen we uit de bestemmingsreserve goedkope woningbouw.

Effecten wanneer budget NIET in het volgende jaar beschikbaar is
Als de budgetten niet overgeheveld worden dan moet de opdracht die gegeven is direct worden stopgezet. We zullen dan zelf het beleid op moeten stellen. Hier hebben wij geen specifieke expertise voor in huis.

Resultaatbestemming 2019

Totaaloverzicht resultaatbestemming 2019

Nr.	Taakveld	Project	Jaar-gebonden (eenmalig)
01	Milieubeheer	Duurzaamheid	€ 237.000
		Totaal	**€ 237.000**

Aanvraag: Overhevelen budget naar het volgende jaar

Aanvraag: Overhevelen budget naar het volgende jaar	
Over te hevelen bedrag:	€ 237.000,-
Programma:	Ruimte
Team:	Beleid
Teammanager:	R. Berends
Taakveld:	Milieubeheer

Onderwerp: Duurzaamheid

Motivatie voor resultaatbestemming
Via de decembercirculaire 2019 ontvingen we eind 2019 budget voor:
Transitie warmte: € 202.000 ,-
Wijkaanpak : € 10.000,-
Energieloket : € 25.000,-
Na het verschijnen van de decembercirculaire is er geen raadsvergadering meer geweest. We konden van de uitkomst van deze circulaire geen begrotingswijziging meer maken dus deze gelden zijn opgenomen in het resultaat van de jaarrekening 2019.

Deze gelden zijn door het Rijk toegekend en nodig voor het opstellen van een wettelijk verplicht warmteplan en de communicatie over het warmteplan in de komende jaren. Dit plan omvat een kern- of wijkaanpak met planning, warmtebronnen en de participatie van inwoners, bedrijven, etc.)

Daarbij is externe ondersteuning voor het ontwikkelen van het plan met een gedegen burgerparticipatie onmisbaar. Enerzijds omdat dit binnen de huidige formatie niet uit te voeren is, anderzijds omdat specifieke expertise gevraagd wordt. De inzet is nodig vanaf september dit jaar en over 2021 omdat het warmte plan moet in 1-1-2022.

De kosten raming is	**2020**	**2021**
Externe ontwikkelaar 20 uur per week	30.000	90.000
Informatie, communicatie en participatie	5.000	15.000
Onderzoeken naar warmtebronnen en netwerkcapaciteit	0	30.000
Acties als isolatie advies en dergelijke	2.500	7.500
Onvoorzien 10%	0	20.000
	37.500	**172.500**

Samen: 200.000

Beschikbaar na overheveling 2019 202.000

In 2019 is € 13.000 van het budget voor energiebesparing niet uitgegeven omdat de projecten en initiatieven niet allemaal van de grond zijn gekomen. Dit geld kan voor dat doel uiteraard ook in 2020 besteed worden aan bijvoorbeeld een voorlichtingscampagne door het energieloket als onderdeel van bestaande afspraken. Bijvoorbeeld over wat inwoners nu al kunnen doen om energie te besparen of een eerste stap te zetten met de energie transitie. Deze middelen zijn voor 2020 ook nodig omdat voor de inzet van de energieloket en eCoBuren feitelijk nog geen structurele middelen beschikbaar zijn en deze overheveling daarin voor 2020 incidenteel kan voorzien. Verder zullen we bij de begroting 2021 voorstellen doen voor een structureel budget voor deze twee inactieven die bijdragen aan laagdrempelig informeren, adviseren en participeren aan/over de energietransitie .
Verder zijn de middelen ook specifiek door het Rijk beschikbaar gesteld voor realisatie van de afspraken uit het klimaatakkoord.

Effecten wanneer budget NIET in het volgende jaar beschikbaar is
Geen budget voor maken verplicht warmteplan en plan voor participatie inwoners.
Geen inzet van het energieloket als onderdeel van bestaande afspraken
Geen middelen voor energiebesparing en nodig om draagvlak voor de energietransitie te ontwikkelen.

Toelichting resultaatbestemming jaarrekening 2019

Hieronder staat in beknopte vorm een toelichting over de bestemming van het resultaat van de jaarrekening 2019. Per saldo betekent dit dat de algemene reserve met € 57.000 toeneemt.

Omschrijving	**Bedrag**
Resultaat 2019 We hebben een positief resultaat bij de jaarrekening 2019 van € 6.043.000. Voor een toelichting van dit bedrag wordt verwezen naar het raadsvoorstel. Dit resultaat wordt gestort in de algemene reserve.	6.043.000 +
Vorming bestemmingsreserve risico grondexploitaties Bij bedrijventerrein Doejenburg lopen we een risico dat we niet alle grond verkopen. Dit risico wordt afgedekt door de vorming van een bestemmingsreserve risico grondexploitaties van € 5.315.000. Dit bedrag wordt vanuit het resultaat onttrokken aan de algemene reserve. *N.B: de vorming van deze reserve is nog niet verwerkt in de jaarrekening zelf, omdat de raad moet beslissen over de vorming van een reserve. In dit geval wordt de beslissing genomen bij het vaststellen van deze jaarrekening.*	5.315.000 -
Overhevelingsvoorstellen Een aantal werkzaamheden zijn in 2019 nog niet of nog niet volledig uitgevoerd. Het gaat om een totaalbedrag van € 434.000. Dit bedrag is onderdeel van het positieve resultaat. Het gaat om belangrijke (vaak verplichte) werkzaamheden. Daarom stellen wij u voor om vanuit het resultaat van 2019 dit bedrag opnieuw in 2020 beschikbaar te stellen, om als nog de werkzaamheden in 2020 te kunnen uitvoeren. In het raadsvoorstel is bij specificatie 3 een korte toelichting opgenomen van de overhevelingsvoorstellen. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de jaarrekening.	434.000
Resultaatbestemming duurzaamheid Naast de overhevelingenvoorstellen hierboven stellen we voor om € 237.000,- van het resultaat te bestemmen om incidenteel in te zetten in 2020. Hiermee kunnen we duurzaamheid vormgeven. Via de algemene uitkering ontvingen we eind december € 237.000 voor duurzaamheid. Dit geld is door het Rijk toegekend en nodig voor het opstellen van een wettelijk verplicht warmteplan en de communicatie daarover. Daarom stellen wij u voor om vanuit het resultaat van 2019 dit bedrag opnieuw in 2020 beschikbaar te stellen, om alsnog het warmteplan in 2020 te kunnen uitvoeren.	237.000 -
Toename algemene reserve na bestemming van het resultaat	**57.000 +**

Accountantsverslag

Gemeente Buren

Eindhoven

19 juni 2020

Aanbiedingsbrief

Aan de gemeenteraad van
Gemeente Buren
t.a.v. de Griffie
De Wetering 1
4021 VZ MAURIK

Eindhoven, 19 juni 2020

Betreft: **Accountantsverslag boekjaar 2019**

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u het accountantsverslag aan naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2019 van Gemeente Buren.

Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening op de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid. In februari 2020 zijn wij van start gegaan als nieuwe accountant van uw gemeente. In het kader van onze opdracht zijn wij gestart met een organisatieverkenning. In maart 2020 hebben wij een interim controle uitgevoerd, gericht op de processen die voor het financiële beheer belangrijk zijn. De bevindingen hieruit zijn summier in dit accountantsverslag opgenomen.

Aansluitend zijn wij eind mei 2020 gestart met de jaareindecontrole die wij onlangs hebben afgerond. De jaareindecontrole is gericht op het vormen van een oordeel over getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening in overeenstemming met de Nederlandse regels voor financiële verslaggeving en het vastgestelde normenkader.

Dit accountantsverslag bevat de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de jaareindecontrole. Waar mogelijk doen wij aanbevelingen gericht op verdere verbetering. Deze aspecten doen geen afbreuk aan ons oordeel omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2019.

Wij hebben dit verslag in concept besproken met de wethouder financiën en teammanager advies. Tevens is dit verslag toegelicht aan de leden van het audit comité op 15 juni.

Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij uiteraard gaarne bereid. Wij danken de medewerkers van de Gemeente Buren voor de plezierige en constructieve samenwerking.

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

mr. drs. H.W. Jansen RV RA
Extern accountant

© 2020 Crowe Foederer B.V.

Inhoudsopgave

1. Management samenvatting 4

2. Ons oordeel 7

3. Bevindingen jaarrekening 2019 12

   1. Begrotingsrechtmatigheid 12
   2. Sociaal Domein 14
   3. Aanbestedingsrechtmatigheid 17
   4. Grondexploitaties 18
   5. VPB 22
   6. Voorzieningen 23

4. Overige aspecten 25

Totaal aantal pagina's: 27

© 2020 Crowe Foederer B.V.

1. Management samenvatting

Ons oordeel: goedkeurende verklaring

Onderwerp	Goedkeurend	Afkeurend	Anders	Toelichting
Getrouw beeld		-	-	De jaarrekening 2019 geeft een **getrouw beeld** van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva per 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Rechtmatigheid		-	-	De verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in de jaarrekening 2019 zijn tevens in alle van materieel zijnde aspecten **rechtmatig tot stand gekomen** en zijn in overeenstemming met de wet- en regelgeving zoals opgenomen in het door de raad vastgestelde normenkader.
Onderwerp	**Geen bevindingen**	**Wel bevindingen**	**Anders**	**Toelichting**
WNT verantwoording		-	-	Wij hebben vastgesteld dat de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening **voldoet aan de daaraan te stellen eisen.**
SISA bijlage		-	-	Wij hebben de SiSa-bijlage zoals opgenomen in de jaarrekening gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2019. Op grond hiervan melden wij dat **geen fouten en/of onzekerheden** zijn geconstateerd boven de voor de SiSa geldende rapporteringstoleranties.

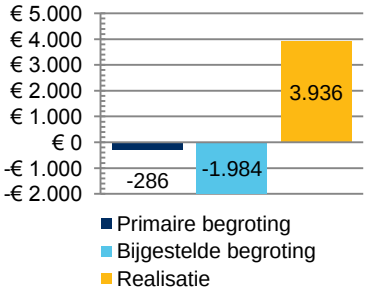
Wij zijn derhalve voornemens om bij de jaarrekening 2019 **een goedkeurende controleverklaring** af te geven.

© 2020 Crowe Foederer B.V.

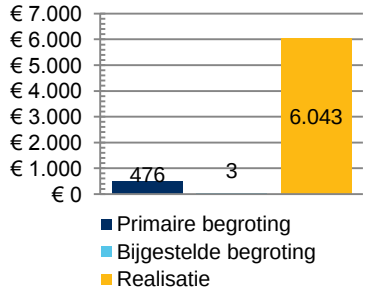
1. Management samenvatting

Financiële analyse 2019

Resultaat vóór mutatie reserves in k€

Resultaat na mutatie reserves in k€

- Het gerealiseerde **resultaat vóór mutatie reserves** bedraagt € 3,9 mln positief. Het eigen vermogen van de gemeente neemt per saldo toe met dit bedrag.

- In de **bijgestelde begroting** was reeds een negatieve bijstelling doorgevoerd van € 1,7 mln ten opzichte van de primaire begroting. Deze bijstelling is voor € 700.000 gedaan op het taakveld 'Overhead', voor € 474.000 op het taakveld 'openbaar groen en (openlucht)recreatie' en voor € 350.000 op het taakveld 'wonen en bouwen'.
- Voor een groot deel van de extra begrote lasten is dekking uit bestemmingsreserves aanwezig, waardoor de bijgestelde begroting na mutatie reserves sluitend was.

- Het **gerealiseerde resultaat voor mutatie reserves** valt € 5,9 mln positiever uit. Dit financiële voordeel wordt met name gerealiseerd op het taakveld 'Fysieke bedrijfsinfrastructuur' met € 7 mln. Anderzijds is er sprake van overschrijdingen op lasten waarvoor geen dekking aanwezig is en welke daarmee drukken op het resultaat na mutatie reserves, zoals het taakveld 'Maatwerkdienstverlening 18- en 18+' (WMO en Jeugd) voor 1,2 mln.

- Het **gerealiseerde resultaat na mutatie reserves** bedraagt ca € 6,0 mln positief en is daarmee € 6,0 mln hoger dan de bijgestelde begroting en € 5,5 mln hoger dan de primaire begroting. Dit hogere resultaat ad € 6,0 mln wordt met name veroorzaakt door de volgende posten:
    - Voordeel vrijval voorziening gronden Doejenburg € 7.000.000 (programma Ruimte)
    - Nadeel zorglasten WMO/Jeugdhulp € 1.265.000 (programma inwonerszaken)
    - Nadeel voorziening APPA en wachtgeld € 1.020.000 (programma bedrijfsvoering)
    - Overheveling € 671.000 (diverse programma's)
    - Per saldo diverse overige nadelen € 657.000 (diverse programma's)

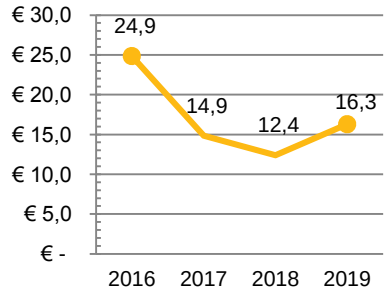
- Voor een uitgebreide toelichting op het resultaat en de verschillen verwijzen wij naar het jaarverslag.

© 2020 Crowe Foederer B.V.

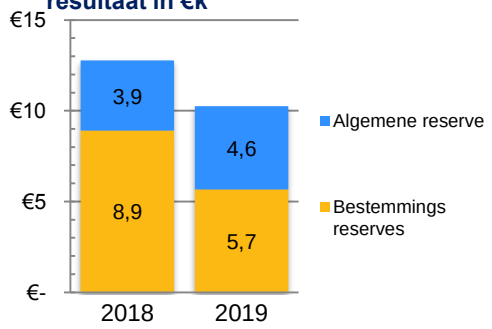
1. Management samenvatting

Financiële analyse 2020

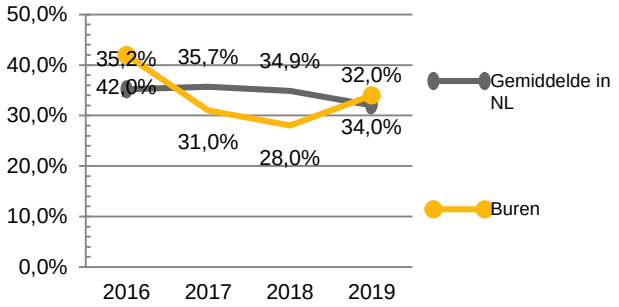
Eigen vermogen in € mln

Opbouw eigen vermogen excl resultaat in €k

Solvabiliteit in % van balanstotaal

- Het **eigen vermogen** van de gemeente Buren neemt toe met € 3,9 mln als gevolg van het positieve resultaat voor bestemming en bedraagt € 16,3 mln eind 2019. Het eigen vermogen bestaat voor € 5,7 mln uit bestemmingsreserves en voor € 4,6 mln uit algemene reserves (voor resultaat-bestemming 2019).
- De **solvabiliteit** bedraagt 34,0% en neemt toe ten opzichte van 2018 (28,0%, stijging van 6,0% punt) als gevolg van het positieve resultaat vóór bestemming (€ 3,9 mln) en de toename van het balanstotaal (+ 8,0% tot € 48,6 mln). De solvabiliteit van de gemeente ligt eind 2019 net boven het landelijke gemiddelde.
- Het beschikbare **weerstandsvermogen** van de gemeente is toegenomen. Op basis van de analyse die is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen is deze nog voldoende om de geïdentificeerde risico's af te dekken.
- De financiële positie van de gemeente is op basis van bovenstaande in 2019 rond het landelijk gemiddelde gekomen. Wij adviseren om de financiële positie nauwlettend te blijven volgen de komende jaren, gezien de toenemende financiële druk op de begrotingen.

© 2020 Crowe Foederer B.V.

2. Ons oordeel

<table>
<tr><th>Onderwerp</th><th>Toelichting</th></tr>
<tr><td>Gehanteerde controle- en rapporteringstolerantie</td><td>Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2019 uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties, zoals opgenomen in het controleprotocol. Indien de geconstateerde fouten en onzekerheden het bedrag van de goedkeuringstolerantie niet overschrijden kan in beginsel een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven.
<table>
<tr><th></th><th>Grondslag</th><th>Omvang</th><th>Tolerantie</th></tr>
<tr><td>Fouten</td><td>1% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves</td><td>€ 56.800.000</td><td>€ 568.000</td></tr>
<tr><td>Onzekerheden</td><td>3% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves</td><td>€ 56.800.000</td><td>€ 1.704.000</td></tr>
<tr><td>Rapporteringstolerantie</td><td>-</td><td>-</td><td>€ 28.000</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

© 2020 Crowe Foederer B.V.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Controleverschillen	De **ongecorrigeerde verschillen** in de jaarrekening 2019 met betrekking tot de **rechtmatigheid** bedragen € 527.000 en zien toe op lasten en aangegane verplichtingen in 2019 welke niet in overeenstemming met de Europese aanbestedingsregels tot stand zijn gekomen. Zie voor een verdere toelichting hoofdstuk 3.3. Daarnaast zijn in de jaarrekening 2019 **onzekerheden met betrekking tot de rechtmatigheid** geconstateerd voor een bedrag van € 392.000 die toezien op het sociaal domein. Voor een inhoudelijke toelichting op deze onzekerheden verwijzen wij naar hoofdstuk 3.2 van dit verslag. Tot slot zijn in de jaarrekening 2019 **onzekerheden met betrekking tot de getrouwheid** geconstateerd voor een bedrag van € 251.000 die toezien op de voorzieningen gesloten grondexploitaties. Voor een inhoudelijke toelichting op deze onzekerheden verwijzen wij naar hoofdstuk 3.4 van dit verslag.

Omschrijving	Getrouwheid / Rechtmatigheid	Omvang fout	Richting	Omvang onzekerheid	Verwijzing
Lasten en verplichtingen niet in overeenstemming met de Europese aanbestedingswetgeving	Rechtmatigheid	€ 527.000	-	-	H. 3.3
Vaststellen levering zorg	Rechtmatigheid en getrouwheid	-	-	€ 392.000	H. 3.2
Voorzieningen gesloten grondexploitaties	Getrouwheid			€ 251.000	H. 3.4
Totaal		**€ 527.000**	**-**	**€ 643.000**	**-**

© 2020 Crowe Foederer B.V.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Jaarverslag verenigbaar	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en, voor zover wij dat kunnen beoordelen, **verenigbaar is met de jaarrekening**. De programmaverantwoording hebben wij marginaal getoetst, wat zoveel betekent als het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden. De accountantscontrole omvat derhalve geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en/of volledigheid van de informatieverstrekking opgenomen in de programmaverantwoording.
Invulling financiële functie	De functie coördinator financiën binnen de gemeente wordt op dit moment ingevuld door een extern ingehuurde persoon. Daarnaast heeft de concerncontroller begin 2020 een andere functie gekregen en gaat een senior medewerker financiën in 2021 met pensioen. Deze functies zijn ons inziens zeer belangrijk voor het verkrijgen van inzicht in de cijfers, het analyseren van verschillen en het financieel doorrekenen van structurele effecten op de (meerjaren)begroting. Tot slot draagt een goede invulling van deze functies ons inziens bij aan het beter voldoen aan de verslaggevingsregels en een efficiënt jaarrekening proces. Als gevolg van de toekomstige rechtmatigheidsverantwoording aan de raad – waar het rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening primair de verantwoordelijkheid wordt van het college van B&W – vinden wij het belangrijk dat er intern een gedegen analyse plaatsvindt op de risico's, de wijze waarop de verbijzonderde interne controle plaats dient te vinden en de manier waarop fouten en verbeterpunten worden gecommuniceerd in de organisatie. Bovengenoemde functies spelen hierin een grote rol.
Interne beheersing	Op basis van onze werkzaamheden hebben wij **geen significante tekortkomingen** in de interne beheersing geconstateerd. Gezien het moment van aanbesteding van de accountantscontrole begin 2020 hebben wij geen managementletter uitgebracht. Wel constateren wij enkele aandachtsgebieden, zie volgende pagina.

© 2020 Crowe Foederer B.V.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Interne beheersing: aandachtspunten
Inkopen en aanbesteden	Ten aanzien van het voldoen aan de voorwaarden van aanbestedingsrechtmatigheid is het van groot belang dat bij elke aankoop afgewogen wordt in hoeverre voldaan wordt aan de gestelde regels, in het bijzonder bij de inhuur van personeel. Wij adviseren u het inkoopproces aan te scherpen door onder meer verplicht te stellen van het gebruik van het inkoopstartdocument en gebruik ervan actief te monitoren. In het verlengde daarvan hebben wij geconstateerd dat het contractbeheer niet structureel op een vaste plek binnen de organisatie plaatsvindt, waardoor niet voor de organisatie inzichtelijk is of contracten bestaan, dan wel aflopen. Hierdoor is actief contractbeheer niet mogelijk en wordt mogelijk niet voldaan aan de aanbestedingsrichtlijnen. Wij hebben van het management begrepen, dat het inkoopproces in 2020 aangescherpt wordt en dat bovenstaande punten de aandacht hebben.
Sociaal Domein	In de jaarrekening 2019 zijn de lasten voor WMO en Jeugd met een overschrijding van ruim € 1,2 mln voor een belangrijk deel verantwoordelijk voor de overschrijdingen t.o.v. de bijbestelde begroting. In dit kader adviseren wij om: 1) De financiële consequenties bij het afgeven van beschikkingen sneller in beeld te brengen; 2) Het toezicht op de doorverwijzers te verbeteren, zodat meer grip verkregen wordt op de zorgkeuze en de financiële consequenties ervan. Wij hebben van het management begrepen dat voor 2020 verbetering op bovenstaande punten worden doorgevoerd. Verder willen wij m.b.t. de verantwoording van Jeugd- en WMO-lasten aandacht vragen om voor boekjaar 2020 eerder te starten met het vaststellen van de zorglevering en de kwaliteit van de zorglevering.
VIC	De uitgevoerde werkzaamheden worden conform het interne controle plan jaarlijks uitgevoerd. Wij constateren dat de werkzaamheden niet altijd zichtbaar afgestemd worden op de omvang van de daadwerkelijke geldstromen en de actuele risico's voor rechtmatigheid en getrouwheid. Dit uit zich in de praktijk in het jaarlijks uitvoeren van een vast aantal deelwaarnemingen/ steekproeven per proces, waarbij gecontroleerd wordt op vaste normen voor financiële rechtmatigheid. Wij adviseren u op dit punt rekening te houden met het opstellen en uitvoeren van het interne controleplan 2020.

© 2020 Crowe Foederer B.V.

2. Ons oordeel

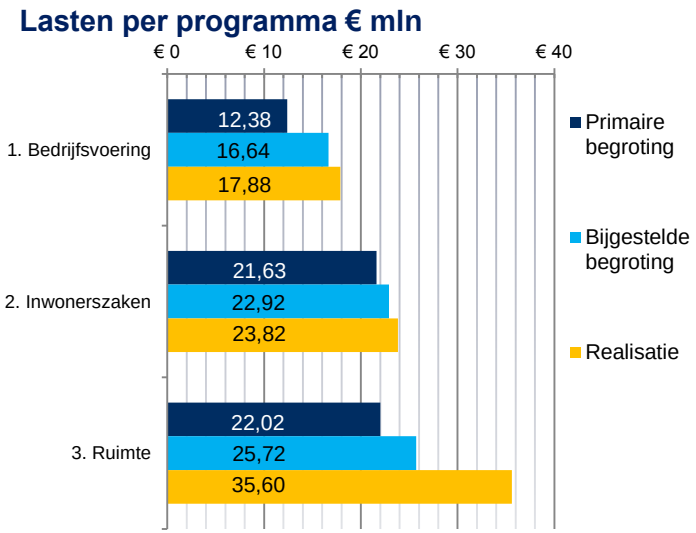
Onderwerp	Toelichting
SiSa-bijlage	De SiSa-bijlage en bijbehorende stukken dienen door uw organisatie voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. De hierna volgende tabel voor ‘fouten en onzekerheden’ kunt u gebruiken voor het aanleveren van gegevens aan het CBS.

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	-	0	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2019	-	0	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2019	-	0	n.v.t.
H4	Specifieke uitkering sport	-	0	n.v.t.

Strekking controleverklaring	
Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid:	Goedkeurend

© 2020 Crowe Foederer B.V.

3.1 Begrotingsrechtmatigheid (1)

Begrotingsrechtmatigheid		
Algemeen	Bevinding	
		In het kader van de controle hebben wij onderzoek verricht op overschrijdingen van lasten ten opzichte van de geraamde begroting. Hiernaast een overzicht van de begrote (primair en bijgesteld) en gerealiseerde lasten per programma. De overschrijdingen zijn aanwezig op: • Programma Bedrijfsvoering: gestegen dotatie voorziening pensioen oud-wethouders en wachtgelden € 996.000. Daarnaast is een nadeel op treasury gerealiseerd van € 217.500 • Programma Inwonerszaken: overschrijding € 1.265.000 op hogere lasten WMO en jeugdzorg • Programma Ruimte: overschrijding € 7.073.000 is ontstaan als gevolg van vrijval voorziening en volledig in exploitatie nemen van Doejenburg. Op de volgende pagina vindt u in tabelvorm een toelichting op de rechtmatigheid.

© 2020 Crowe Foederer B.V.

3.1 Begrotingsrechtmatigheid (2)

Begrotingsrechtmatigheid (vervolg)

Algemeen

Bevinding

Programma	Bijgestelde begroting in €k	Realisatie in €k	Overschrijding in €k?	Telt mee voor oordeel?	Verwijzing
1. Bedrijfsvoering	€ 16.644	€ 17.884	Ja	Nee	1)
2. Inwonerszaken	€ 22.921	€ 23.822	Ja	Nee	2)
3. Ruimte	€ 25.724	€ 35.597	Ja	Nee	3)
Totaal lasten	€ 65.289	€ 77. 303			

1) De lastenoverschrijding op het programma ‘Bedrijfsvoering’ wordt veroorzaakt door een extra dotatie aan de voorzieningen APPA en wachtgeld. Het vormen van deze voorzieningen is verplicht gesteld door de verslaggevingsregels in het BBV. Daarnaast is een nadeel op gebied van treasury gerealiseerd. De overschrijding op lasten telt daarom niet mee voor ons oordeel bij de begrotingsrechtmatigheid.

2) De lastenoverschrijding op het programma ‘Inwonerszaken’ komt voort uit de zogenaamde ‘open eind regelingen’ (Jeugdhulp en WMO) en zijn daarmee niet onrechtmatig.

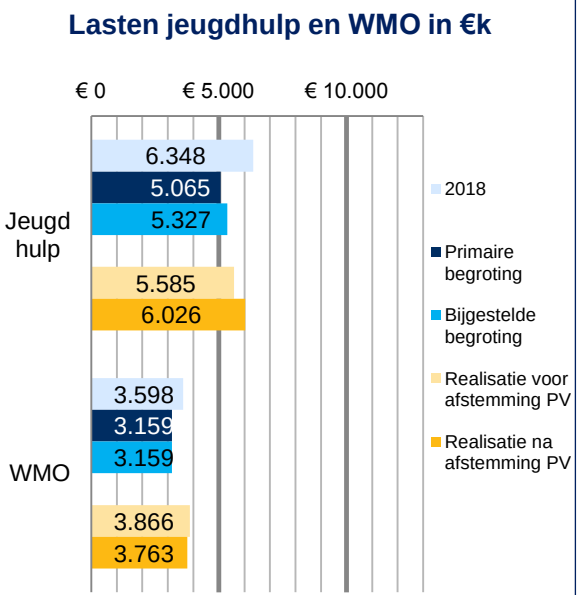
3) De lastenoverschrijding op het programma ‘Ruimte’ wordt veroorzaakt door het in exploitatie nemen van het volledige plan Doejenburg. De gestegen kosten vloeien via de baten terug naar de balans.

Het voorstel aan de raad is om de genoemde overschrijdingen te autoriseren bij de vaststelling van de jaarrekening. Vooruitlopend op dit besluit zijn wij er bij het vormen van ons oordeel van uit gegaan dat geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheid.

© 2020 Crowe Foederer B.V.

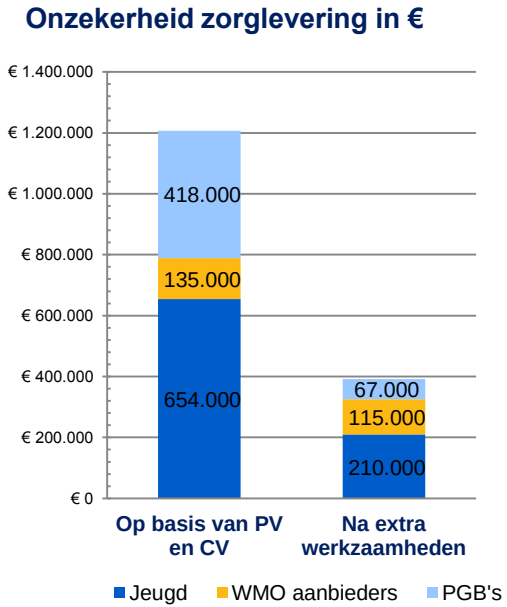
3.2 Sociaal domein – beheersing budget

Sociaal domein – beheersing budget

	Bevinding	
Sociaal domein		De tekorten in het sociaal domein zijn zichtbaar in zowel onderdeel Jeugdhulp als WMO. Op totaalniveau vallen de lasten (na aftrek van baten) voor Jeugdhulp en WMO circa € 1,3 mln hoger uit. De grootste lastenoverschrijdingen zijn aanwezig op de zorglasten Jeugdhulp (ca € 699.000) en de zorglasten WMO (ca € 604.000). In maart 2020 zijn de productieverantwoordingen van zorgaanbieders ontvangen en is de gemeente gestart met het afstemmen van deze verantwoordingen met de eigen administratie. Doel hiervan is onder andere om te bepalen wat er met verschillende zorgaanbieders nog moet worden verrekend in verband met zorg die tot en met 2019 is geleverd. Op basis van deze afstemming is in de definitieve jaarrekening 2019 nog een **additioneel bedrag** aan te betalen zorgkosten opgenomen van **€ 338.000**, met name bij Jeugd. Wij hebben de afstemming uitvoerig gecontroleerd. Gezien de impact van het sociaal domein op de totale financiële positie van de gemeente zijn er verdere verbeteringen in het proces noodzakelijk om de lasten in ieder geval eerder in beeld te krijgen en waar mogelijk te kunnen bijsturen.

© 2020 Crowe Foederer B.V.

3.2 Sociaal domein – levering zorg

Sociaal domein – levering zorg		
Sociaal domein	Bevinding	
		Om te kunnen concluderen dat de zorglasten die zijn verantwoord ook rechtmatig en getrouw zijn moet worden vastgesteld dat de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk is geleverd. Hiertoe steunt de gemeente in belangrijke mate op de productieverantwoordingen en accountantsverklaringen die van de zorgaanbieders worden ontvangen. Daarnaast is door de gemeente Buren gerichte cliëntonderzoeken verricht om zelfstandig de zorglevering vast te stellen. Op basis van aanbieders zonder (goedkeurende) controleverklaring bedraagt de onzekerheid over de geleverde zorg op totaal niveau **€ 1.207.000**. Door het uitvoeren van aanvullende werkzaamheden door gemeente Buren is deze onzekerheid op totaalniveau teruggebracht naar **€ 392.000**. Op basis hiervan is dit bedrag aangemerkt als onzekerheid in de controle voor rechtmatigheid en getrouwheid. Wij willen adviseren om een samenhangend pakket van maatregelen te implementeren waarmee de afhankelijkheid van productieverantwoordingen beperkt wordt. Wij hebben begrepen dat verschillende initiatieven zijn opgestart om deze onzekerheden in de toekomst verder te beperken. Op de volgende pagina is een nadere beschrijving opgenomen van de onzekerheden per zorgsoort.

© 2020 Crowe Foederer B.V.

3.2 Sociaal domein – levering zorg

Sociaal domein – levering zorg	
	Bevinding
Sociaal domein	Uit de analyse van productieverantwoordingen blijkt het volgende: - Verschillende **aanbieders van Jeugdzorg** hebben voor een totaal bedrag aan zorglasten van € 654.000 geen of geen goedkeurende accountantsverklaring overlegd bij hun productieverantwoording. Door het uitvoeren van aanvullende werkzaamheden op gebied van prestatielevering door gemeente Buren is de onzekerheid verder teruggebracht naar € 210.000. - Verschillende **aanbieders van WMO** hebben voor een totaal bedrag aan zorglasten van € 135.000 geen of geen goedkeurende accountantsverklaring overlegd bij hun productieverantwoording. Door het uitvoeren van aanvullende werkzaamheden op gebied van prestatielevering door gemeente Buren is de onzekerheid verder teruggebracht naar € 115.000. - Voor zowel Jeugdzorg als WMO zijn **PGB's** toegekend voor € 241.000 respectievelijk € 177.000. De SVB treedt voor de gemeente op als service organisatie voor de behandeling en verwerking van de PGB's. Door aanvullende werkzaamheden van de gemeente Buren op gebied van prestatielevering is de onzekerheid verder teruggebracht naar € 67.000. Voor bovenstaande bedragen zijn door de gemeente verdere zichtbare aanvullende controlewerkzaamheden verricht om de levering van zorg aan te tonen. Het totaal aan onzekerheden bedraagt € 392.000. Omdat dit bedrag binnen de materialiteitsgrenzen blijft, heeft dit geen effect op ons oordeel bij de jaarrekening.

© 2020 Crowe Foederer B.V.

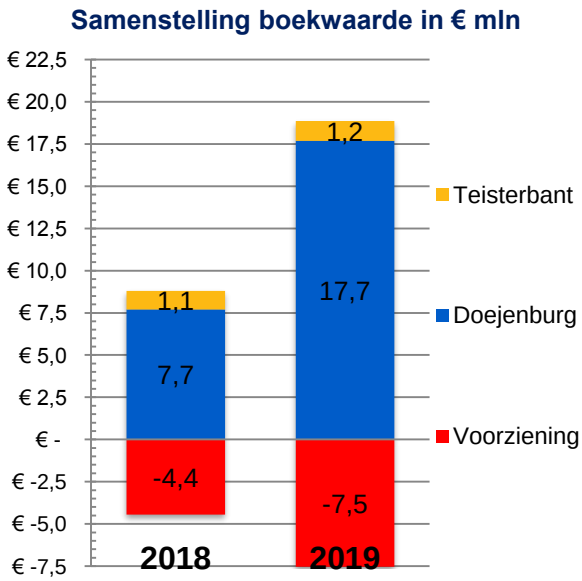
3.3 Aanbestedingsrechtmatigheid

Inkoop en aanbesteding	
	Bevinding
Inkoop en aanbesteding	In het kader van de rechtmatigheidscontrole zijn onze controlewerkzaamheden op inkopen en aanbestedingen gericht op het voldoen aan de Europese aanbestedingswetgeving. Dit betekent dat wij primair controleren op inkopen van diensten en leveringen boven de Europese drempel van € 221.000 en dat enkel constateringen op het gebied van de Europese aanbestedingswetgeving een effect hebben op ons rechtmatigheidsoordeel. Naar aanleiding van onze controle hebben wij de volgende bevindingen: ▪ De risico's op het niet voldoen aan de aanbestedingswetgeving zitten onder andere bij inhuur van mensen. Op dit gebied hebben wij een rechtmatigheidsfout geconstateerd die voortvloeit uit het regelmatig/ structureel inhuren van personeel bij dezelfde partij waarbij de Europese drempel is overschreden. Ten aanzien van deze diverse inkoopopdrachten is in het inkoopdossier geen inkoopstrategie ten aanzien van het mogelijk opknippen van opdrachten aanwezig. Wij hebben de lasten over 2019 aangemerkt als rechtmatigheidsfout voor een totaalbedrag van € 527.000 Wij adviseren hierop actie te ondernemen om toekomstige fouten te voorkomen. Voor de toekomst adviseren wij alle inhuur, dus ook projectmatige inhuur, in raamovereenkomsten onder te brengen en deze raamovereenkomsten Europees aan te besteden.

© 2020 Crowe Foederer B.V.

3.4 Grondexploitaties – algemeen

Grondexploitaties - algemeen	
Grond exploitatie	Bevinding

De **waarde** van de gronden in exploitatie exclusief voorziening is in 2019 gestegen van € 8,8 mln naar € 18,9 mln. Hiervan heeft € 18,8 mln betrekking op project bedrijventerrein Doejenburg (eind 2018: € 13,5 mln).

De **voorziening** voor verwachte verliezen op grondexploitaties is toegenomen van € 4,4 mln naar € 7,5 mln en ziet grotendeels toe op het project bedrijventerrein Doejenburg (€ 7,37 mln). Per saldo bedraagt de **boekwaarde** in de jaarrekening € 11,3 mln (2018: € 4,4 mln). De stijging van € 6,9 mln wordt veroorzaakt door:

- In exploitatie nemen 2e deel Doejenburg + € 10.412.000
- Grondverwerving Doejenburg + € 167.000
- Toegerekende uren en overhead + € 30.000
- Overige directe kosten + € 82.000
- Verkopen Doejenburg -/- € 640.000
- Dotatie voorzieningen -/- € 3.104.000

Slechts enkele mutaties hebben te maken met het woningbouwproject Teisterbant. In 2018 heeft de gemeenteraad het voorstel aangenomen dat de voorziening op het plan niet meer dan € 181.000 mag bedragen. In 2020 wordt afgewogen in welke vorm Teisterbant het beste geëxploiteerd kan gaan worden.

© 2020 Crowe Foederer B.V.

3.4 Grondexploitaties – Doejenburg II

Grondexploitaties – Doejenburg II	
	Bevinding
	Gezien de omvang van het project, de verwachte afsluitdatum en de nog resterende risico's is bij onze controle de meeste aandacht uitgegaan naar project **Doejenburg**. Ongeveer 10 jaar geleden heeft de gemeenteraad besloten de exploitatie van bedrijventerrein Doejenburg II te openen. Het plan bevatte 12 hectare aan uit te geven percelen. Op 28 juni 2016 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Regionaal Plan Bedrijventerreinen 2016-2020 (RPB) waarin voorgesteld werd om tijdelijk 50% van de uit te geven kavels uit de markt te halen ('on hold' te zetten). In dat verband is deze 6 hectare destijds financieel verantwoord onder de Materiele Vaste Activa tegen de aanschafwaarde van € 10,4 mln verminderd met een voorziening van € 10,1 mln. De nettowaarde van deze gronden werd gelijk gesteld aan de landbouwwaarde. Bij de opstelling van het RPB 2016-2020 was in regionaal verband onder regie van de Provincie Gelderland besloten om het aanbod in de regio tijdelijk te verminderen, omwille van de tegenvallende vraag naar bedrijfskavels in de regio. Een aantal bedrijventerreinen werd tijdelijk 'on-hold' gezet waar onder Doejenburg II. Periodiek zou door de Regio Rivierenland geëvalueerd worden of de vraag naar bedrijventerreinen zou aantrekken. Bij een positief advies zou hierop volgend voor die plannen, die een onherroepelijk bestemmingsplan hebben en tijdelijk 'on-hold' gezet waren, bij regionale overeenstemming alsnog toestemming gegeven worden om deze weer in de markt te nemen. Op basis van marktonderzoek waaruit bleek dat de vraag naar bedrijventerreinen in de regio is gestegen, heeft het Speerpuntberaad Economie en Logistiek van de Regio Rivierenland op 8 oktober 2019 unaniem het voorstel opgesteld om Doejenburg II groen licht te geven. Dit is door het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland op 12 november 2019 unaniem overgenomen. Hierop volgend is gemeente Buren in 2019 gestart met de verkoop van het resterende gedeelte van Doejenburg II. Daarnaast is het RPB 2016-2020 vervangen door het RPW 2019-2024 waarin staat dat alle omliggende gemeenten weer bedrijventerreinen mogen ontwikkelen. Dit plan is door alle betreffende gemeenteraden van de deelnemende gemeenten in mei 2020 bekrachtigd. In juni a.s. wordt de jaarlijkse herziening van de grondexploitatie in de gemeenteraad behandeld waarin ook de nieuwe doorrekening van Doejenburg II is opgenomen. In de jaarrekening 2019 is deze doorrekening reeds verwerkt.

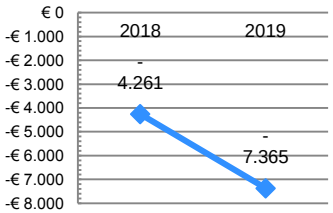
3.4 Grondexploitaties – specifieke complexen

Grondexploitaties – specifieke complexen

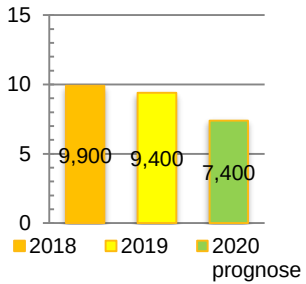
Grond Exploitatie **Doejenburg II**

Bevinding

Prognose resultaat op eindwaarde in k€

Voorraad nog uit te geven gronden in hectare

De totale boekwaarde van de exploitatie **Doejenburg II** bedraagt ultimo 2019 € 4,9 mln. Het geprognosticeerde resultaat op eindwaarde bedraagt € 7.365.000 negatief en is verslechterd ten opzichte van vorig jaar en de begroting. Dit is veroorzaakt doordat de resterende circa 6 hectare grond opnieuw in exploitatie is genomen tegen de oorspronkelijke waarde van € 10,4 mln.

Van de totale opbrengsten van € 18,0 mln dient per eind 2019 nog € 13,0 mln gerealiseerd te worden. De totale grondvoorraad bedraagt eind 2019 nog circa 9,4 hectare en neemt in 2020 af met 2 hectare op basis van de prognose. In 2020 zijn voor 5,8 hectare aan opties genomen. De nog te maken kosten bedragen € 2,6 mln en bestaan met name uit kosten bouw-woonrijpmaken (€ 2 mln). Het project loopt naar verwachting tot in 2025.

Het exploitatierisico op dit project hangt samen met (1) de daadwerkelijk te realiseren verkoopprijzen en het moment van verkopen van de nog vrije kavels en (2) met de nog te maken kosten. Hoewel een voorziening gevormd is op basis van de meest recent beschikbare informatie, kunnen additionele tegenvallers slechts beperkt binnen de exploitatie worden opgevangen. Omwille van deze reden heeft het college bij de resultaatbestemming voorgesteld het grootste deel van het positieve resultaat te bestemmen voor een Reserve grondexploitatie.

Op basis van onze controlewerkzaamheden kunnen wij instemmen met de raming van de eindwaarde, de waardering van het project en de gevormde voorziening per ultimo 2019. Het risico is door de gemeente ingeschat op een bedrag van € 1,085 mln. Dit bedrag is nu nog meegenomen in de paragraaf weerstandsvermogen, maar zal met de te vormen Reserve grondbedrijf (zie resultaatbestemming) worden afgedekt.

3.4 Grondexploitaties – reeds afgesloten complexen

Grondexploitaties – reeds afgesloten complexen	
	Bevinding
MVA	Zowel bij ‘gronden en terreinen’ (Materiele Vaste Activa) als bij ‘voorraden gereed product’ zijn percelen gronden opgenomen die voortkomen uit reeds afgesloten grondexploitaties. Bij ‘gronden en terreinen’ gaat het om 1 perceel uit de afgesloten exploitatie ‘BT Buren III’ voor in totaal € 378.000. Dit perceel is gewaardeerd tegen een grondprijs van € 94,50 per m2. Op dit perceel is een bedrijvengebouw gepland en zal naar verwachting in het najaar van 2020 worden afgenomen tegen minimaal de prijs waarvoor het in de balans is gewaardeerd.
Voorraden gereed product	Bij ‘voorraden gereed product’ gaat het om percelen uit de afgesloten exploitatie Hooghendijck voor in totaal € 2.024k. Deze gronden zijn bij vaststellingsovereenkomst van 29 december 2015 verkocht aan de exploitant van project Hooghendijck, maar deze zijn nog niet gepasseerd. Op grond van artikel 4 van deze overeenkomst is met deze exploitant een betaalschema overeengekomen van € 585.000 per jaar, onafhankelijk van het moment van gronduitgifte. Indien gronduitgifte eerder plaatsvindt, zal eerder afgerekend worden. Voor de eerste termijn die per 1 september 2019 voldaan had moeten zijn, heeft het college op verzoek van de exploitant 1 jaar uitstel verleend. Ultimo 2022 moet deze gehele positie zijn afgewikkeld.
Debiteuren	Destijds is door de gemeente bij de eerste overeenkomst een verkoopfactuur gemaakt voor € 2.614k inclusief BTW. Echter is de verkoopfactuur gecrediteerd en zijn de percelen onder de voorraad gereed product (€ 2.134k) verantwoord. Het bedrag aan verkoop-BTW (€ 454k) is per ultimo 2019 nog steeds onder de ‘debiteuren’ verantwoord.
Voorzieningen	Onder de post ‘voorzieningen’ zijn diverse bedragen opgenomen m.b.t. reeds afgesloten projecten voor in totaal € 251k. Deze voorzieningen zijn onvoldoende onderbouwd. Wij hebben dit bedrag als onzekerheid in de controle meegenomen. Wij vragen u deze post kritisch te beoordelen in 2020 en deze daar waar nodig te laten vrijvallen.
Afsluiten complexen	Wij willen opmerken dat het afsluiten van grondexploitaties pas kan plaatsvinden, als alle financiële risico’s zijn afgewikkeld. Dat is bij de projecten Hooghendijck en Lage Korn in het verleden niet gebeurd. Hierdoor loopt de gemeente mogelijk het risico dat gronden nooit worden afgenomen en daarom afgewaardeerd moeten worden, terwijl het resultaat op de afgesloten complexen reeds genomen is. Daarnaast adviseren wij de gemeente om in overleg met de belastingdienst de BTW van € 454k terug te vorderen dan wel af te wikkelen.

©

3.5 Vennootschapsbelasting grondexploitatie

Vennootschapsbelasting grondexploitatie	
	Bevinding
VPB plicht	Als gevolg van invoering van de vennootschapsbelastingplicht (hierna: VPB) voor overheidsinstanties per 1 januari 2016 is het exploiteren van grondexploitaties bij de gemeente aangemerkt als een VPB activiteit en dient bij positieve exploitaties vanaf 2016 belasting betaald te worden over de winst.
Ingediende aangiftes	Door de gemeente is met behulp van een extern deskundige geïnventariseerd of er sprake is van VPB-druk. De beginbalans 2016 is met behulp van deze extern deskundige opgesteld. Deze geeft o.b.v. een quickscan aan dat de gemeente Buren van boekjaar 2016 tot en met 2019 geen VPB verschuldigd is. Over boekjaren 2016 en 2017 zijn nihil aangiftes ingediend. Er zijn nog geen aangiftes VPB ingediend over de boekjaren 2018 en 2019. Door de ontwikkeling in de geschatte eindwaarde van de grondexploitaties tot en met 2019 heeft de gemeente voorlopig ingeschat dat zij in 2019 niet geconfronteerd wordt met een materieel hoge VPB last. Wij kunnen instemmen met deze verwerkingswijze.
Toekomst	Wij vinden het desondanks belangrijk dat er snel duidelijkheid komt over de fiscale positie en de berekening van de vennootschapsbelasting over de jaren 2018 en 2019 inclusief de verrekenbare verliezen. Wij adviseren daarom om deze aangiftes zo snel als mogelijk op te maken en in te dienen. Bovendien adviseren wij voor de komende jaren om de fiscale positie tijdig door te rekenen op basis van de concept jaarrekening en de daaruit voortvloeiende geschatte VPB last op te nemen in de jaarrekening. Zeker wanneer er enkele nieuwe (winstgevende) exploitaties worden opgestart, is het noodzakelijk om de VPB last tijdig in beeld te hebben en financieel te verwerken. Een eventuele VPB last vermindert het winstpotentieel van de toekomstige exploitaties. Voor dit risico is binnen de gemeente dekking aanwezig vanuit de nog te vormen Reserve grondbedrijf (zie resultaatbestemming).

© 2020 Crowe Foederer B.V.

3.6 Voorzieningen: groot onderhoud (1)

Voorziening groot onderhoud (1)	
	Bevinding
Gebouwen	De gemeente Buren heeft ter financiering van toekomstig onderhoud aan gebouwen, verlichting, wegen, kunstwerken en baggeren watergangen egalisatievoorzieningen gevormd. Deze voorzieningen bedragen ultimo 2019 in totaal € 5,8 mln (2018: € 4,7 mln) waarvan circa € 3,3 mln betrekking heeft op wegen en circa € 0,9 mln op gebouwen. Een egalisatievoorziening moet, in tegenstelling tot een bestemmingsreserve, volledig zijn. Dit wil zeggen dat deze voldoende middelen moeten bevatten om het toekomstige groot onderhoud te kunnen bekostigen, rekening houdend met het aantal jaren dat nog te gaan is tot het moment van uitvoeren van het onderhoud. De voorziening moet hierbij zijn gebaseerd op een actueel meerjarig onderhoudsplan. Voor gebouwen is de voorziening binnen de gemeente Buren gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplanning (MJOP) uit 2017 met een looptijd van 15 jaar. Wij stellen vast dat het huidige niveau van deze voorziening tot 2026 toereikend is, maar daarna negatief wordt en dat deze in 2034 negatief eindigt. Verder constateren wij dat het MJOP en de berekening van de voorziening niet meer in elkaars lijn liggen. Wij adviseren om het uitgevoerde onderhoud jaarlijks af te zetten tegen de begroting, de onderhoudsplanning jaarlijks te actualiseren en na te gaan of de huidige jaarlijkse storting nog passend is (bijvoorbeeld als gevolg van wijzigingen in de vastgoedportefeuille, beleidsmatige keuzes etc). Tevens adviseren wij u om de MJOP in 2020 te herzien.
Wegen	Ten aanzien van de onderhoudsvoorziening wegen zijn de dotaties gebaseerd op het wegenbeheerplan uit 2016. Per ultimo 2018 leek de voorziening in 2026 negatief te worden. Recent is het wegenbeheerplan geactualiseerd en is de voorziening opnieuw doorgerekend. Wij adviseren om het uitgevoerde onderhoud jaarlijks af te zetten tegen de begroting, de onderhoudsplanning jaarlijks te actualiseren en na te gaan of de huidige jaarlijkse storting nog passend is. Op dit moment is de stand van de voorziening na 30 jaar € 6,7 mln.

© 2020 Crowe Foederer B.V.

3.6 Voorzieningen groot onderhoud (2)

Voorzieningen groot onderhoud (2)	
	Bevinding
Baggeren	Voor Baggeren is de voorziening binnen de gemeente Buren gebaseerd op een beheerplan (MJOP) uit 2017 met een looptijd van 12 jaar. Wij constateren dat het beheerplan en de berekening van de voorziening niet meer in elkaars lijn liggen. Wij adviseren om het uitgevoerde onderhoud jaarlijks af te zetten tegen de begroting, de onderhoudsplanning jaarlijks te actualiseren en na te gaan of de huidige jaarlijkse storting nog passend is.
Openbare verlichting	Van de voorziening openbare verlichting is een actueel plan aanwezig, maar deze is financieel niet doorgerekend. Wij vragen u voor 2020 de voorziening financieel in overeenstemming te brengen met het plan.
Nota	De nota reserves en voorzieningen stamt uit 2015. Wij adviseren u deze te actualiseren in 2020 (bijvoorbeeld met de vorming van een bestemmingsreserve grondbedrijf), maar ook om deze af te stemmen met de meest recente standpunten vanuit de BBV. De voorgenomen herziening van de voorzieningen groot onderhoud kan dan ook hierin worden meegenomen.

© 2020 Crowe Foederer B.V.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Geen sprake van beperkingen in de reikwijdte van onze controle	Er zijn **geen beperkingen** bij de uitvoering van onze controle opgetreden. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers van de gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Fraude	Er zijn gedurende 2019 **geen fraudegevallen** geconstateerd en er zijn ons eveneens geen vermoedens van fraude bekend.
Claims en juridische procedures	Er zijn - met uitzondering van hetgeen in hoofdstuk 3 is genoemd - **geen belangrijke** (dreigende en niet gewaardeerde) **claims en/of juridische procedures** met een mogelijke materiele impact op de cijfers ultimo 2019.
Gebeurtenissen na balansdatum	Er zijn **geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum** anders dan hetgeen opgenomen in de niet uit de balans blijkende verplichtingen. Ten aanzien van de ontwikkelingen met betrekking tot het **Corona virus** zijn de financiële gevolgen in 2020 op dit moment nog onduidelijk. Voor de gemeente betekent dit naar verwachting mogelijke hogere interne kosten, mogelijke vertraging in de uitvoering van projecten en uitgifte van grondexploitaties, hogere lasten in het sociaal domein, lagere belasting- en leges inkomsten en een verhoogd risico op oninbaarheid van uitstaande vorderingen. Het college heeft deze situatie voor de gemeente Buren en de mogelijk financiële risico's daaromtrent inmiddels in kaart gebracht.
Geautomatiseerde gegevensverwerking	Wij hebben vanuit onze controle op de jaarrekening van **geen belangrijke bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit** van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Schattingen	De opstelling van de jaarrekening vereist dat het college oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De belangrijkste schattingen zijn bij gemeente Buren aanwezig in de grondexploitaties en de voorzieningen. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Hierbij hebben wij geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd.
Onafhankelijkheid	Wij zijn onafhankelijk van uw gemeente en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels (Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO)) ten aanzien van onafhankelijkheid.
Openstaande punten	• LOR • Definitieve jaarrekening

© 2020 Crowe Foederer B.V.

Smart decisions. Lasting value.

Raadsvergadering

Dossiernummer	1204
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	14 juli 2020
Agendapunt	9.6
Omschrijving	Kaderbrief 2021 gemeente Buren
Organisatieonderdeel	Bedrijfsvoering - Financien
Eigenaar	Nifterik, R. van
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk

Bijlagen
Raadsvoorstel D.060591 Kaderbrief 2021 gemeente Buren
Kaderbrief 2021 gemeente Buren
Raadsbesluit D.057930 Kaderbrief 2021 gemeente Buren
Brief Kwaliteitscommissie aan B. en W.60316 d.d.25 mei 2020
Brief Kwaliteitscommissie aan B. en W.60316 d.d. 25 mei 2020 - Bijlage 1
Brief Kwaliteitscommissie aan B. en W.60316 d.d. 25 mei 2020 - Presentatie kwaliteitscommissie 1 februari 2016
Brief van B. en W. d.d. 2 juni 2020 - Adviesrol kwaliteitscommissie_60553
Leden van de kwaliteitscommissie e-mail 20 juni 2020

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	2 juni 2020
Agendacommissie	16 juni 2020
Voorbespreking	30 juni 2020
Raadsvergadering	**14 juli 2020**

Voorgesteld besluit

1. De kaderbrief 2021 gemeente Buren vast te stellen en daarmee het technisch kader voor de begroting 2021.
2. De nieuwe programma-indeling vast te stellen:
    1. Wonen, werk en recreatie
    2. Fysieke leefomgeving
    3. Sociaal domein
    4. Sport, welzijn en onderwijs
    5. Inwoners, bestuur en veiligheid
    6. Bedrijfsvoering, inclusief algemene dekkingsmiddelen.

Besluit

1. De kaderbrief 2021 gemeente Buren vast te stellen en daarmee het technisch kader voor de begroting 2021.
2. De nieuwe programma-indeling vast te stellen:
    1. Wonen, werk en recreatie
    2. Fysieke leefomgeving
    3. Sociaal domein
    4. Sport, welzijn en onderwijs
    5. Inwoners, bestuur en veiligheid
    6. Bedrijfsvoering, inclusief algemene dekkingsmiddelen.

Amendement VVD en PvdA: in meerderheid verworpen (voor stemmen PvdA, VVD en de heer De Jonge (PvdD); tegen stemmen Gemeentebelangen, D66, de heer Zwarteveen (PvdD), Mevrouw Van Dam, PCG en CDA).
Raadsbesluit beslispunt 1: zonder hoofdelijke stemming conform besloten.
Raadsbesluit beslispunt 2: in meerderheid aangenomen (voor stemmen Gemeentebelangen, D66, de heer Zwarteveen (PvdD), Mevrouw Van Dam, PCG en CDA; tegen stemmen PvdA, VVD en de heer De Jonge (PvdD).

Toelichting

Amendement VVD en PvdA: kaderbrief 2021.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
14 juli 2020	**D.060591** **Z.022482**

Voorstel ingebracht door	R. van Nifterik
Portefeuillehouder	P/.A.J.M. van den Hurk
Begrotingsprogramma en taakveld	Alle

Onderwerp **Kaderbrief 2021 gemeente Buren**

Voorgesteld besluit

1. De kaderbrief 2021 gemeente Buren vast te stellen en daarmee het technisch kader voor de begroting 2021.
2. De nieuwe programma-indeling vast te stellen:
    1. Wonen, werk en recreatie
    2. Fysieke leefomgeving
    3. Sociaal domein
    4. Sport, welzijn en onderwijs
    5. Inwoners, bestuur en veiligheid
    6. Bedrijfsvoering, inclusief algemene dekkingsmiddelen

Samenvatting van het voorstel

Het zijn buitengewone tijden waar we ons in bevinden. We bevinden ons midden in de coronacrisis en op dit moment is niet te voorspellen hoe 2021 zich (financieel) gaat ontwikkelingen. Naast de huidige omstandigheden is er ook sprake van financiële onzekerheden, zoals herverdeling gemeentefonds en de ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Dit zorgt ervoor dat we geen kwalitatieve kadernota met inhoudelijke beleids- en financiële voorstellen kunnen opstellen. Het is echter wel noodzakelijk vooraf enige kaders voor de begroting 2021 vast te stellen. We bieden u daarom deze kaderbrief aan.
Ook stellen we u voor de programma-indeling te wijzigen in een toekomstbestendige en financieel evenwichtige indeling. Een indeling die u helpt bij het invullen van de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol en het sturen op hoofdlijnen.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?

Er is geen landelijke wetgeving die een kadernota verplicht stelt. Daarom gelden er geen algemene regels zoals bij de begroting en de jaarstukken. In de Financiële Verordening (artikel 212 Gemeentewet) is vastgelegd dat het college van burgemeester & wethouders voor het zomerreces een kadernota aanbiedt.

We bieden u dit jaar een kaderbrief aan in plaats van een kadernota. Dit komt door de onzekere tijden waar we ons in bevinden. Op dit moment is niet te voorspellen hoe 2021 zich (financieel) gaat ontwikkelingen.

In deze kaderbrief nemen we geen concept programma's en paragrafen op. We stellen u een gewijzigde programma-indeling voor, waarmee we de programmabegroting verder gaan uitwerken. Eveneens ontbreken in de kaderbrief een financieel meerjarig perspectief, de voorstellen nieuw beleid en het overzicht vervangingsinvesteringen.
Tot slot is wel het technisch kader voor de concept begroting 2021 opgenomen middels de uitgangspunten en rekentarieven belastingen/ heffingen.

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?

Met dit voorstel willen we bereiken dat u ons kaders meegeeft voor het opstellen van de programmabegroting 2021. U hebt namelijk hierin een kaderstellende rol. Normaal gesproken stelt u de kaders vast via de kadernota. U doet dit nu via deze kaderbrief.

De programma-indeling wordt door u bepaald, er zijn verder geen voorschriften. Met de nieuwe indeling stellen we u in staat uw volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol en het sturen op hoofdlijnen beter in te vullen. De beantwoording van de drie W-vragen[1] nemen we namelijk op per programma in plaats van verspreid over de programma's en taakvelden. De nieuwe programma's werken we verder uit in de concept programmabegroting 2021.

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?
De (financiële) gevolgen van een aantal ontwikkelingen is op het moment van schrijven nog niet bekend. U kunt hier denken aan de gevolgen van de coronacrisis, de herverdeling van het gemeentefonds en ontwikkelingen binnen het sociaal domein.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?
Als u het voorstel niet overneemt dan stellen we de begroting op conform de indeling en uitgangspunten van de programmabegroting 2020. De informatie blijft versnipperd over de drie programma's, taakvelden en strategische opgaven. Dit helpt u niet echt bij het invullen van de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol en het sturen op hoofdlijnen.

5. Is het een begrotingswijziging?
Nee.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader
Financiële verordening 212, artikel 4

7. Effectmeting, planning en evaluatie
Een goede begroting is de basis voor het verder verbeteren van de planning en control-cyclus. Gedurende dit gehele traject maakt u hierin de keuzes en bij de voorbereiding betrekken we u graag.

8. Financiën
Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

9. Communicatie
Communicatie is niet van toepassing.

10. Burgerparticipatie
Burgerparticipatie is niet van toepassing.

11. Deregulering
Er is geen sprake van regulering of deregulering.

12. Achtergrondinformatie
Geen

Bijlagen:
- Raadsbesluit
- Kaderbrief 2021 gemeente Buren

Inlichtingen bij:
Naam: Rob van Nifterik
Team: Advies

[1] Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Wat gaat het kosten?

Gemeente Buren

Kaderbrief 2021

Maurik, 02 juni 2020

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

Inleiding 3
Beleidsmatige hoofdlijnen 3

Kaders en uitgangspunten begroting 2021 4
Algemeen 4
Belastingen & heffingen 5

Voorstel nieuwe programma-indeling begroting 2021 6

Voorwoord

Geachte leden van de raad,

Het zijn buitengewone tijden waar we ons in bevinden. Waar we normaal gesproken druk zijn met de verdeling van het gemeentefonds (meicirculaire) en de kostenontwikkeling van de Jeugdzorg en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) bevinden we ons nu in de coronacrisis.

Op dit moment is niet te voorspellen hoe 2021 zich (financieel) gaat ontwikkelingen. Deze financiële onzekerheden en de huidige omstandigheden zorgen ervoor dat we geen kwalitatieve kadernota met inhoudelijke beleids- en financiële voorstellen kunnen opstellen. De provincie heeft ook aangegeven gelet op de huidige omstandigheden begrip te hebben voor gemeenten die geen kadernota opstellen. Het is echter wel noodzakelijk vooraf kaders voor de begroting 2021 vast te stellen. We bieden u daarom deze kaderbrief aan.

Op het moment van schrijven van deze kaderbrief is de meicirculaire 2020 net gepubliceerd. De financiële vertaling voor onze gemeente is nog niet bekend. In deze kaderbrief presenteren we daarom nog geen financieel meerjarig perspectief. Zodra we de meicirculaire financieel hebben doorgerekend, sturen we u separaat zo spoedig mogelijk het financieel meerjarig perspectief inclusief de financiële uitkomst van de meicirculaire. Dit is in ieder geval voor de raadsvergadering in juli.

Voor het opstellen van de kadernota 2021 was het onze intentie de eerste stap te zetten om de kwaliteit van de planning en control-publicaties en -processen te verbeteren. Met deze kwaliteitsverbetering gaan we nu aan de slag bij de begroting 2021. Een goede begroting is namelijk de basis voor het verder verbeteren van de planning en control-cyclus. De bestuursrapportages en de jaarrekening hebben als basis de begroting. Gedurende dit traject maakt u hierin de keuzes en bij de voorbereiding betrekken we u graag.

Bij deze kaderbrief doen we u dus een voorstel voor een nieuwe programma-indeling. Met de nieuwe indeling stellen we u in staat uw volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol en het sturen op hoofdlijnen beter in te vullen. De beantwoording van de drie W-vragen nemen we namelijk dan centraal op per programma in plaats van verspreid over de programma's en taakvelden. De drie W-vragen zijn:

1) wat willen we bereiken?
2) wat gaan we daarvoor doen?
3) wat gaat het kosten?

Tot slot is de nieuwe indeling meer in evenwichtig qua bestuurlijk en financieel belang.

Leeswijzer
In deze kaderbrief geven we eerst een beeld van de (financiële) onzekerheden waarin we ons momenteel in bevinden. Daarna presenteren we de door u vast te stellen technische kaders en uitgangspunten voor de begroting 2021. We eindigen deze kaderbrief met ons voorstel voor een nieuwe programma-indeling.

Met vriendelijke groet,

College van burgemeester en wethouders van Buren

Inleiding

De omvang van de onzekerheden waar we nu mee geconfronteerd worden, zijn groot. Het heeft geen zin om in deze fase keuzes te maken die structurele financiële consequenties kunnen hebben. In dit hoofdstuk geven we een beeld van de grootste onzekerheden. Het uitgangspunt blijft om te komen tot een structureel financieel sluitende meerjarenbegroting (inkomsten > uitgaven).

Beleidsmatige hoofdlijnen

Coronacrisis
De coronacrisis raakt alle taken van de gemeente. Op dit moment is het totale beeld van de gevolgen niet te geven. De lengte van de crisis vormt hierbij een belangrijke onzekerheid. Het is daarmee ook lastig om de te nemen beheersmaatregelen te bepalen. De crisis kan aanzienlijke gevolgen hebben voor onze financiële positie. We werken hard om dat beeld helder te krijgen. We hebben een eerste beeld gevormd door een impactanalyse voor onze gemeente op te stellen. De impactanalyse heeft u medio juni ontvangen.

Het CPB heeft in maart vier scenario's gepresenteerd over de gevolgen voor de economie, met name afhankelijk van hoe lang de crisis duurt. De uitkomsten variëren van slecht tot extreem slecht. We hopen dat het eerste beeld in de loop van de zomer komt. Het is echter realistischer is om ervan uit te gaan dat we hier niet eerder dan het najaar iets over kunnen zeggen.

Herverdeling gemeentefonds
Sinds vorig jaar speelt de herziening van de verdeling van het gemeentefonds. Oorspronkelijk was het de bedoeling dat de uitkomsten hiervan in maart van dit jaar bekend zouden zijn en in de meicirculaire 2020 verwerkt zouden worden. Op 26 februari heeft de minister van Binnenlands Zaken aan de Tweede Kamer laten weten dat er nader onderzoek noodzakelijk is en dat de invoering met een jaar wordt uitgesteld. Nader onderzoek is onder andere nodig vanwege de grote uitschieters tussen gemeenten. Voordat het Rijk tot invoering overgaat, moet voor deze gemeenten eerst verder gekeken worden wat de achtergrond is van deze verschillen en hoe hiermee bij de invoering moet worden omgegaan.

De signalen zijn dat de herverdeling voor met name plattelandsgemeenten nadelig uitpakt. Als maximaal scenario wordt een nadeel genoemd van € 100 per inwoner, omgerekend voor onze gemeente is dit € 2,6 miljoen. In dit soort gevallen is er vaak sprake van een opbouw overgangsregeling van € 25 per inwoner per jaar vanaf 2022. Dit betekent dat we jaarlijks met een nadeel van ¼ toegroeien naar € 2,6 miljoen.

De verwachting is dat het onderzoek in het najaar is afgerond en de resultaten in de decembercirculaire 2020 gepubliceerd worden. Voor 2021 is de herverdeling nog niet van belang, maar wel voor de volgende begrotingsperiode 2022-2025.

Jeugd en Wet maatschappelijke ondersteuning
Bij de begroting 2020 hebben we de budgetten voor het sociaal domein verhoogd. Onder normale omstandigheden zien we geen redenen om de budgetten weer flink te herzien. Echter zijn de gevolgen van de coronacrisis voor de uitgaven van onze gemeente nog niet te overzien. Het Rijk heeft samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) een handreiking opgesteld om (organisaties van) zorgaanbieders te compenseren, indien zij door deze crisis zorg niet kunnen leveren. Dit wordt gedaan om de zorgcontinuïteit te waarborgen tijdens en na deze crisis.

Voor de Wmo is in 2019 het abonnementstarief ingevoerd. In eerste aanleg leken de gevolgen voor onze gemeente beperkt. Medio 2020 is echter duidelijk dat meer mensen om een voorziening vragen in het kader van de Wmo. Dit kan te maken hebben met een autonome groei, maar het is waarschijnlijk dat invoering van het abonnementstarief de oorzaak is van deze stijging. Meer gemeenten ondervinden namelijk de gevolgen daarvan. Het aantal inwoners dat gebruik maakt van een Wmo-voorziening is gestegen van 397 in 2018 naar 475 in 2020. Dit betekent ook dat we het budget moeten ophogen.

Kaders en uitgangspunten begroting 2021

Voor het aanpassen van het begrotingsjaar 2021 is het belangrijk dat u vanuit uw kaderstellende rol kaders en uitgangspunten vaststelt. De kaders en uitgangspunten nemen we in twee overzichten op: algemeen en belastingen & heffingen.

Sommige onderdelen zijn pas later bekend, omdat we de informatie halen uit de meicirculaire. De ontbrekende onderdelen, zoals het percentage prijsindexering en korting BTW compensatie komen dan terug bij de begroting.
We stellen de begroting op tegen constante prijzen. Dit betekent alleen een aanpassing van het begrotingsjaar 2021 en niet cumulatief meerjarig. Om deze reden geven we geen trendmatige toekomstige informatie, maar van de afgelopen jaren.

Algemeen

In dit overzicht staan kaders waarmee we budgetten aanpassen in de begroting. U kunt hier bijvoorbeeld denken aan het budget waarmee de loonsom stijgt als gevolg van cao ontwikkelingen, budgetten die we moeten indexeren als gevolg van prijsstijging en het benodigd budget dat we reserveren voor ziektevervanging/ opleidingsbudget. Maar u leest in dit overzicht ook kengetallen die we gebruiken voor het berekenen van de algemene uitkering, zoals inwoners en woonruimten.

Er zijn drie belangrijke wijzigingen ten opzichte van de begroting 2020:
- De afgelopen jaren blijkt dat het budget van € 275.000 voor vervanging in verband met ziekte te laag is. Uit benchmarks met andere gemeenten blijkt ook dat 5% de norm is. We stellen voor het budget te verdubbelen.
- We zijn verplicht een post onvoorzien op te nemen in de begroting. De hoogte van het budget mogen we zelf bepalen. We stellen voor een post voor onvoorzien op te nemen van € 25.000.
- We ramen de loonkosten inclusief het bedrag voor het IndividueelKeuzeBudget (IKB). In de praktijk nemen medewerkers verlof op uit het IKB. Het IKB keren we dan niet uit in salaris. Met deze stelpost verlagen we de salariskosten. Op basis van ervaringscijfers blijkt dat medewerkers vaker kiezen voor salaris in plaats van verlof. Als gevolg hiervan verlagen we de stelpost.

Begroting	**2019**	**2020**	**2021**
Wetgeving	Gemeentewet, Besluit Begroting & Verantwoording Provincie / Gemeente.		
Eigen besluitvorming	Financiële verordening 212 gemeente Buren		
Kengetallen per	1-1-2018	1-1-2019	1-1-2020
Aantal inwoners	26.365	26.568	26.749
Aantal woonruimten	10.915	10.989	11.381
Rentepercentages:			
Reserve kapitaallasten	0%	0%	0%
Voorzieningen grexen *(vorming netto contante waarde)*	0%	0%	0%
Renteomslag:			
• investering	0,5%	0,25%	0,25%
• grondexploitatie[1]	0,5%	0,25%	0,25%
Financieringsbehoefte	tekort	tekort	tekort
Personeelslasten per	1-6-2018	1-7-2019	1-7-2020
Salarispeil *(stijging)*	2,5%	3,25%	3%
Functies/ vacatures	Max functionele schaal	Max functionele schaal	Max functionele schaal
Ziektevervanging	2,5% van de loonsom	2,5% van de loonsom	5% van de loonsom
Opleidingsbudget	1,9% van de loonsom	1,9% van de loonsom	1,9% van de loonsom
Overig:			
Prijsindex:	Percentage uit mei- / junicirculaire voorafgaand aan begrotingsjaar.		
• Algemeen	2,40%	1,40%	Meicirculaire 2020
• GWW (voor Wegen en Grondexploitaties)	2,50%	2,50%	2,50%

[1] Conform begrotingsvoorschriften gebruiken we dit percentage om rentekosten toe te rekenen naar het taakveld. De rentekosten komen ten laste van de jaarrekening en niet ten laste van de grondexploitatie. Dit laatste is conform eerdere raadsbesluiten.

Stelpost: • onvoorzien • individueelKeuzeBudget • korting BTW-cf	€ 0 € 75.000 € 183.000	€ 0 € 80.000 € 183.000	€ 25.000 € 40.000 Meicirculaire 2020
BTW percentage: - Laag - Hoog	9% 21%	9% 21%	9% 21%
Uitvoering btw compensatiefonds	Op de begrotingsposten waarvan we de btw geheel of gedeeltelijk terug-ontvangen v.d. belastingdienst nemen we de kosten netto op in begroting.		
BTW percentage gemengde kosten	90% compensabel 2% verrekenbaar	89,87% compensabel 1,36% verrekenbaar	Nader te bepalen
Gemeenschappelijke regelingen	In de raad van juni behandelde u het voorstel 'Jaarstukken GR-en 2019 en begroting 2021' (D.058044). In dit voorstel staat de stijgende bijdrage van alle gemeenschappelijke regelingen voor de begroting 2021.		

Belastingen & heffingen

In dit overzicht leest u de tarieven die we gebruiken in 2021 om per soort de belastingopbrengst te bepalen in de begroting 2021.

Soort belasting & heffing	Vastgesteld tarief 2019	Vastgesteld tarief 2020	Rekentarief 2021
Onroerende zaakbelastingen (OZB):			
Percentage van de WOZ waarde			
Peildatum economische waarde	01-01-2018	01-01-2019	01-01-2020
Eigenaar – woning	0,1280%	0,1401%	nader te bepalen
Eigenaar – niet woning	0,2333%	0,2691%	nader te bepalen
Gebruiker – niet woning	0,1755%	0,2041%	nader te bepalen
Hondenbelasting:			
Per hond	€ 64,65	€ 64,65	€ 57,59
Kenneltarief	€ 353,95	€ 353,95	€ 287,50
Toeristenbelasting:			
Per overnachting	€ 1,24	€ 1,25	€ 1,26
Begrafenisrechten:			
Jaarlijks onderhoudsrecht			
personen ouder dan 12	€ 128,51	€ 130,30	nader te bepalen
kind van 1-12 jaar	€ 64,26	€ 65,15	nader te bepalen
kind onder 1 jaar	€ 32,15	€ 32,60	nader te bepalen
urnengraf of urnennis	€ 64,26	€ 65,15	nader te bepalen
Rioolheffing:			
Per eenheid woning	€ 225,00	€ 230,00	€ 235,00
Per eenheid niet woning	€ 450,00	€ 460,00	€ 470,00
Precariobelasting op kabels en leidingen:			
Per strekkende meter	€ 5,00	€ 5,00	€ 5,00

Toelichting rekentarieven belastingen & heffingen 2021:

OZB: De OZB opbrengst wordt in 2021 met 5% verhoogd ten opzichte van 2020. De definitieve tarieven kunnen we pas bepalen nadat herwaardering is afgerond.

Hondenbelasting: De opbrengst hondenbelasting wordt in 2021 met € 204.000 verlaagd naar € 184.000. Aan de hand van deze nieuwe opbrengst zijn de tarieven bepaald.

Toeristenbelasting: In 2021 wordt de toeristenbelasting met € 0,01 per overnachting verhoogd. Deze verhoging is vastgesteld in de raad van december 2019.

Begrafenisrechten: De tarieven 2020 passen we aan zodra het inflatiepercentage bekend is gemaakt via de meicirculaire 2020.

Rioolheffing: Conform het vastgestelde GRP in mei 2020. Hierin is voor 2021 een stijging van € 5 voorzien voor woningen en € 10 voor niet woningen.

Precario: Het tarief precariobelasting is bevroren op het tarief van 2016. Verdere verhoging is niet toegestaan. 2021 is het laatste jaar dat we precariobelasting mogen heffen.

Voorstel nieuwe programma-indeling begroting 2021

Programma-indeling
De programma-indeling wordt bepaald door de gemeenteraad, er zijn verder geen voorschriften. Bij deze kaderbrief doen we u een voorstel voor een nieuwe programma-indeling. Met de nieuwe indeling stellen we u in staat uw volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol en het sturen op hoofdlijnen beter in te vullen. De beantwoording van de drie W-vragen nemen we dan namelijk op per programma in plaats van verspreid over de programma's en taakvelden. Een stuk overzichtelijker. De drie W-vragen zijn:

1) wat willen we bereiken?
2) wat gaan we daarvoor doen?
3) wat gaat het kosten?

Tot slot is de nieuwe indeling meer in evenwichtig qua bestuurlijk en financieel belang. Meerdere redenen om de programma-indeling tegen het licht te houden en een nieuwe structuur voor te stellen.

Uitgangspunten programma-indeling:

1. Evenwichtige verdeling van de programma's qua bestuurlijk en financieel belang;
   Het is qua sturing en afweging van belangen niet wenselijk als alle aandacht naar één of twee programma's uitgaat.
2. Een beperkt aantal programma's;
   - In het kader van de voorschriften moet voor elk programma een 'programmaplan' worden opgenomen met doelstellingen, indicatoren, activiteiten en financiën enz. Om dit programmablad op een kwalitatieve wijze te kunnen vullen is een versnippering niet handig, vaak moet bij onderdelen dan gezocht worden om gegevens op te nemen. Dit levert dan ook niet echt sturingsinformatie op.
3. Toekomstbestendigheid
   De informatieve waarde neemt toe als de programma's meerdere jaren actueel blijven. Op basis hiervan kan trendmatige informatie, zowel financieel als beleidsmatig, worden gebruikt.

Bij de keuze voor een programma-indeling zijn er verschillende opties. We hebben twee opties onderzocht. De eerste optie is een uitwerking zoals vaak ook bij andere gemeente wordt toegepast. De tweede optie is een indeling conform de hoofdindeling BBV[2].

<u>Ons voorstel:</u> op basis van de uitgangspunten stellen we optie 1 voor. Deze voldoet veel beter aan de benoemde uitgangspunten 1 en 2. Bovendien is er dan geen afhankelijkheid van de commissie BBV, waardoor deze optie ook bij uitgangspunt 3 beter scoort.

1. Vrije indeling op basis van lokale bestuurlijke en maatschappelijke belangen
   Een praktische indeling is:

   Programma 1 - Wonen, werken en recreatie
   Programma 2 - Fysieke leefbaarheid
   Programma 3 – Sociaal domein
   Programma 4 – Sport, welzijn en cultuur
   Programma 5 - Inwoners, bestuur en veiligheid
   Programma 6 - Bedrijfsvoering (inclusief algemene dekkingsmiddelen)

   Op basis van deze indeling ontstaat in ieder geval een betere evenwichtigheid in de programma's.

Voorstel programma	Bestuurlijk belang	Financieel belang
1. Wonen, werk en recreatie	Groot	Gemiddeld (€ 2,8 miljoen)
2. Fysieke leefomgeving	Groot	Gemiddeld (€ 4,5 miljoen)
3. Sociaal domein	Groot	Groot (€ 16,1 miljoen)
4. Sport, welzijn en onderwijs	Groot	Gemiddeld (€ 5,5 miljoen)
5. Inwoners, bestuur en veiligheid	Gemiddeld	Gemiddeld (€ 4,3 miljoen)
6. Bedrijfsvoering (inclusief algemene dekkingsmiddelen)	Groot	Groot (€ 33,4 miljoen)

[2] Besluit Begroting en Verantwoording: wettelijke regels begroting gemeenten

2. Alternatief: Hoofdindeling BBV-taakvelden
   Het nadeel van deze optie is dat deze indeling niet echt voldoet aan de hiervoor opgenomen uitgangspunten. Er is geen sprake van een evenwichtige verdeling van bestuurlijk en financieel belang.

Hoofdindeling taakvelden	Bestuurlijk belang	Financieel belang
0. Bestuur en ondersteuning	Groot	Groot (€ 31,5 miljoen)
1. Veiligheid	Beperkt	Gemiddeld (€ 2,4 miljoen)
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	Gemiddeld	Gemiddeld (€ 5 miljoen)
3. Economie	Beperkt	Beperkt (€ 5,5 ton)
4. Onderwijs	Beperkt	Gemiddeld (€ 1,8 miljoen)
5. Sport, cultuur en recreatie	Gemiddeld	Gemiddeld (€ 2,6 miljoen)
6. Sociaal domein	Groot	Groot (€ 16 miljoen
7. Volksgezondheid en milieu	Beperkt	Beperkt (€ 6,5 ton)
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Gemiddeld	Gemiddeld (€ 3,4 miljoen)

Opmerking:
Het bestuurlijk belang wordt mede bepaald door de sturingsmogelijkheden voor de raad. Op het gebied van veiligheid en onderwijs is er bijvoorbeeld heel veel voorgeschreven en is de gemeente vooral met uitvoering bezig.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
14 juli 2020	**D.060591**	**D.060594** **Z.022482**

Onderwerp **Kaderbrief 2021 gemeente Buren**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 02-06-2020;

besluit:
1. De kaderbrief 2021 gemeente Buren vast te stellen en daarmee het technisch kader voor de begroting 2021.
2. De nieuwe programma-indeling vast te stellen:
    1. Wonen, werk en recreatie
    2. Fysieke leefomgeving
    3. Sociaal domein
    4. Sport, welzijn en onderwijs
    5. Inwoners, bestuur en veiligheid
    6. Bedrijfsvoering, inclusief algemene dekkingsmiddelen

Vastgesteld in de openbare vergadering van 14 juli 2020

De griffier, De voorzitter,

G. van Droffelaar J.A. de Boer MSc

D.060316

Kwaliteitscommissie Buren

Aan Burgemeester en Wethouders van de gemeente Buren

Betreft: Adviesrol Kwaliteitscommissie

Datum: 25 mei 2020

Geacht college,

Hierdoor brengen wij u het volgende onder uw aandacht.
In de vergadering van de Kwaliteitscommissie van 11 februari 2020 zijn de Tussentijdse rapportage en de Programmabegroting besproken en – door tussenkomst van uw wethouder Financiën - zijn afspraken met u gemaakt.

Wij verzoeken u vriendelijk doch dringend de gemaakte afspraken op 11 februari 2020 na te komen.

Ter toelichting:
In de afsprakenlijst van de vergadering van 11 februari 2020 is het volgende opgenomen:

Tussentijdse rapportage – nieuwe opzet
Toegelicht wordt welk proces aan de nieuwe bestuursrapportage ten grondslag ligt, en hoe deze bijdraagt aan het in-control blijven van de gemeente.
Besluit
De Kwaliteitscommissie opteert voor de meest beknopte versie.
Bij de bestuursrapportages met budgetvoorstellen nog eens goed kijken naar de bestuurlijke doorlooptijd.
Toelichting
De bedoeling is een compact model bestuursrapportage op te leveren zoals dit oorspronkelijk was bedoeld. Om een goede indruk te krijgen wordt 1 strategische opgave (sociaal domein) uitgewerkt. Een werkgroep met leden uit de Kwaliteitscommissie gaat deze 1e opzet beoordelen.

Programmabegroting 2020 – 2023 - evaluatie
Centrale vraag bij de evaluatie is of de opzet en inhoud van de programmabegroting voldoet aan de verwachtingen van de raad waar het gaat om de doelstelling van het document.
Besluit
De wethouder overlegt met de griffie om - door tussenkomst van de Agendacommissie - een avond te houden over de kaderstelling. Er komt een voorstel.
Toelichting
Het is gewenst zo niet noodzakelijk om de kaderstelling te verbeteren.
De doelen moeten beter en s.m.a.r.t. worden geformuleerd om de effectiviteit van het beleid beter te kunnen volgen. Deze verbeterslag is nodig om de bestuursrapportages beter te kunnen vullen met informatie die er toe doet om het vastgestelde beleid te volgen.

Op 14 april 2020 was een volgende vergadering gepland van de Kwaliteitscommissie.
Vanwege de Coronacrisis is deze vergadering niet doorgegaan. Toen zijn door de organisatie 3 documenten toegezonden aan de Kwaliteitscommissie voor een reactie.
Deze documenten zijn:
- Voorstel 1e bestuursrapportage
- Projectplan Doorontwikkeling Planning en Control-cyclus
- Programma-indeling – onderbouwing voorstel.

De Kwaliteitscommissie heeft hier via de griffier per mail op gereageerd op 20 april 2020.
Kortgezegd, de Kwaliteitscommissie wil dat de afspraken van 11 februari 2020 worden opgevolgd. Er is nu geen behoefte aan een nieuwe opzet van de programmabegroting. Hierbij verwijzen wij ook naar het proces in 2016 voor een nieuwe digitale programmabegroting 2017. Van die opzet is een bijlage toegevoegd.

Het mailbericht van de griffier heeft op verzoek van de wethouder Financiën geleid tot een extra besloten bijeenkomst van de Kwaliteitscommissie op 11 mei 2020 waarin de commissie over de plannen van het college is geïnformeerd.

De leden van de Kwaliteitscommissie hebben op 18 mei 2020 de aangeboden informatie nog eens besproken tegen de achtergrond van onze eerder gemaakte afspraken op 11 februari 2020. Wij komen hierbij tot de volgende bevindingen:

1. De Kwaliteitscommissie is er om een bijdrage te leveren in de kwaliteit van de documenten van de Planning en Controlcyclus. De discussies gaan al heel lang over de kwaliteit van de informatiewaarde in de diverse documenten. Het gaat dan om de Programmabegroting, bestuursrapportages, beleidsnota's en ook het raadsvoorstel. Toezeggingen over verbeteringen zijn ondanks alle goede bedoelingen niet (steeds) opgevolgd.

2. De Kwaliteitscommissie vraagt zich af of de organisatie voldoende in control is. Dit omdat wordt aangegeven dat de noodzakelijke informatie voor de bestuursrapportage niet uit de systemen kan worden opgehaald. Met de totstandkoming van de nieuwe digitale Programmabegroting 2017 is aan de raad toegezegd dat de informatie voor de bestuursrapportages in het vervolg snel uit de begroting kan worden gehaald. De Programmabegroting zou in de jaren daarna steeds beter S.M.A.R.T. en de doelstellingen meetbaar worden gemaakt.
   De Kwaliteitscommissie vindt dat bij een goede organisatie van het werk het niet zo kan zijn dat de raad niet op adequate wijze (snel en gericht) kan worden geïnformeerd. Het argument dat met de samenstelling van de documenten zoveel werk en tijd is gemoeid en ook dat de doorlooptijd van de bestuursrapportage erg lang is begrijpen wij dan ook niet. Te meer omdat de Kwaliteitscommissie vorig jaar het advies heeft ondersteund om 2 strategische adviseurs aan te stellen om de noodzakelijke verbeteringen aan te brengen en te borgen.

3. De Kwaliteitscommissie vraagt zich af of de organisatie wel de juiste prioriteiten stelt. In deze tijd van crisis is er behoefte aan goede informatie op hoofdlijnen en informatie met betrekking tot de gevolgen van de crisis en niet het opnieuw inrichten van de begroting.

De Kwaliteitscommissie wil met deze brief ons standpunt aan u kenbaar maken dat wij graag een vervolg zien op onze afspraken van 11 februari 2020.

Wij verzoeken u ons uiterlijk woensdag 3 juni 2020 vóór 16.00 uur een schriftelijke reactie te geven op deze brief en onze bevindingen. Wij brengen vervolgens advies uit aan de gemeenteraad.

Hoogachtend,

De Kwaliteitscommissie Buren,
Mevrouw A. van Zijl – Hoek (voorzitter)
Namens deze,

W. van Beem, ambtelijk secretaris

Bijlagen: 2

Bijlage 1

Van: Gerard van Droffelaar
Verzonden: maandag 20 april 2020 14:43
Aan: Michiel van Dalen <mdalen@buren.nl>
CC: A van Zijl <van.zijl@live.nl>
Onderwerp: Programmabegroting en bestuursrapportage
Urgentie: Hoog

Goedemiddag Michiel,

Het plan van aanpak voor de hervorming van de programmabegroting en de bestuursrapportages is voorgelegd aan de leden van de kwaliteitscommissie. Ik heb de tot dusverre ontvangen reacties van de leden onderstaand samengevat. Ik koppel de reacties nu aan jou terug. Ik begreep dat het een voorzet is die uit het MT komt. Wil jij e.e.a. intern kortsluiten? Samengevat komen de reacties op het volgende neer:

1. Het is nu niet het moment om de programmabegroting te wijzigen. College en organisatie focus je op het verbeteren van de bestaande opzet.
2. Evalueer op een later moment de huidige opzet en besluit dan - onderbouwd – of en zo ja in welke vorm de opzet moet worden gewijzigd. Betrek iedereen zo vroeg mogelijk bij de evaluatie en eventueel hieruit volgende wijzigingen.
3. Ga verder met de afspraak om via een pilot een nieuwe opzet van de bestuursrapportage vorm te geven.

Wat punt 3 betreft is het wel gewenst om de raad op korte termijn duidelijkheid te geven over de nieuwe opzet voor de bestuursrapportages.

Als er vragen zijn, dan hoor ik die graag.

Samenvatting reacties:

- Wij gingen ervan uit dat voor de pilot met betrekking tot het Sociaal Domein, de brongegevens voor de doelstellingen e.d. in LIAS verwerkt zouden worden en dat die dan vervolgens een bestuursrapportage opleveren waar we wat mee kunnen. Een rapportage is tenslotte geen op zichzelf staand ding, het maakt gebruik van de informatie uit andere programma's. Wij snappen dan ook niet waarom het één het ander uitsluit (geen bestuursrapportage/wel een wijziging in kadernota/begroting die dit zelfde programma gebruikt?).

- We hebben als kwaliteitscommissie niet aangegeven dat de hele programmabegrotingsstructuur op zijn kop moest, we hebben aangegeven als raad stuurinformatie te missen. Als die stuurinformatie niet toegevoegd wordt, levert een nieuwe structuur op zich geen toegevoegde waarde, de structuur was immers het probleem niet, het gebrek aan stuurinformatie was dat.

- Alhoewel wij absoluut geen tegenstander zijn van een begroting die te lezen is en logisch in elkaar steekt en de nieuwe structuur zoals die voorgesteld word toejuichen, vinden wij dat het hebben van een rapportage die stuurinformatie verstrekt op dit moment meer prioriteit hebben. Het is niet duidelijk hoeveel vertraging een kwalitatief goede bestuursrapportage gaat oplopen als we eerst de hele structuur om gaan gooien.

- De huidige opzet van de bestuursrapportages is uitgebreid geëvalueerd. Er is breed overeenstemming dat de nieuwe opzet vooral veel simpeler moet. In de kwaliteitscommissie op 11 februari 2020 is afgesproken dat als voorbeeld hiertoe een pilot sociaal domein zou worden gedraaid. Vanuit de kwaliteitscommissie heeft een aantal leden zich aangemeld om 'mee te draaien' in de pilot.

- Nog niet zo lang geleden is in overleg met de raad een digitale programmabegroting ingericht. De uitgangspunten waren indertijd:
    - hou het eenvoudig; zorg voor compacte, maar gerichte informatie;
    - formuleer doelstellingen SMART;
    - zorg dat de raad over sturingsinformatie beschikt;
    - maak via een informatiekwadrant inzichtelijk waar de raad veel invloed heeft en waar de raad minder invloed heeft.

- De praktijk van vandaag is dat de doelstellingen lang niet altijd SMART zijn geformuleerd, de raad wordt overspoeld met informatie en het informatiekwadrant is verdwenen. Bovendien zou in gezamenlijk overleg een bijeenkomst over kaderstelling worden georganiseerd (afsprakenlijst kwaliteitscommissie 11 februari 2020). Dit om de informatie voor de raad beter leesbaarder te maken zodat hij snel kan zien waar eventuele (financiële) pijnpunten te verwachten zijn.

- De afspraak om eerst te evalueren wordt terzijde geschoven; de timing voor een dergelijk grote omslag zoals nu wordt voorgesteld is gezien de huidige crisis ongelukkig; een nieuwe opzet bekent niet alleen veel werk en voorbereiding, maar ook veel tijd en aandacht vanuit de raad. En die tijd is er niet.

- De huidige begrotingsopzet is niet geëvalueerd. Het lijkt er meer op dat de huidige opzet goed is, maar dat er in de uitvoering het nodige schort: niet SMART geformuleerd en (te)veel informatie die bovendien niet to the point is. Wat is in dit verband de garantie dat een nieuwe opzet wel tot een daadwerkelijke verbetering leidt?

- De inrichting van de organisatie verandert voortdurend. Een nieuwe organisatieopzet kan natuurlijk niet leidend zijn voor de opzet van de programmabegroting;
    - informatie over de strategische opgaven kan uitstekend worden verwerkt in een paragraaf. Die zijn juist bedoeld om als een soort van rode draad (dwarsdoorsnede) de raad te informeren;
    - als je al gezamenlijk tot de conclusie komt dat een andere opzet noodzakelijk is, dan moet je dit ook vanaf de start gezamenlijk oppakken;
    - de afgesproken pilot sociaal domein lijkt nu helemaal uit beeld.

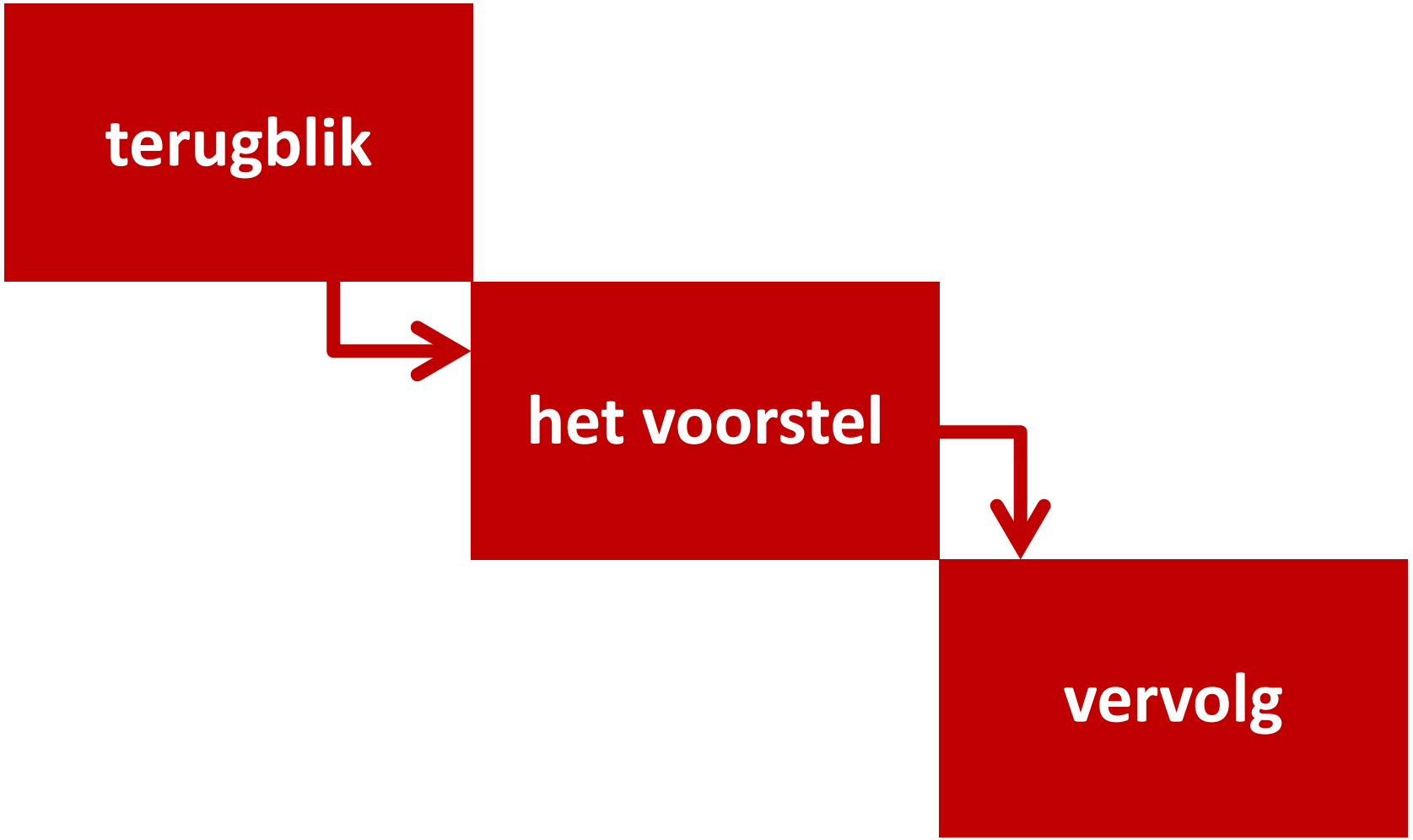
Groet Gerard

Innovatie P&C cyclus

1 februari 2016

kwaliteitscommissie

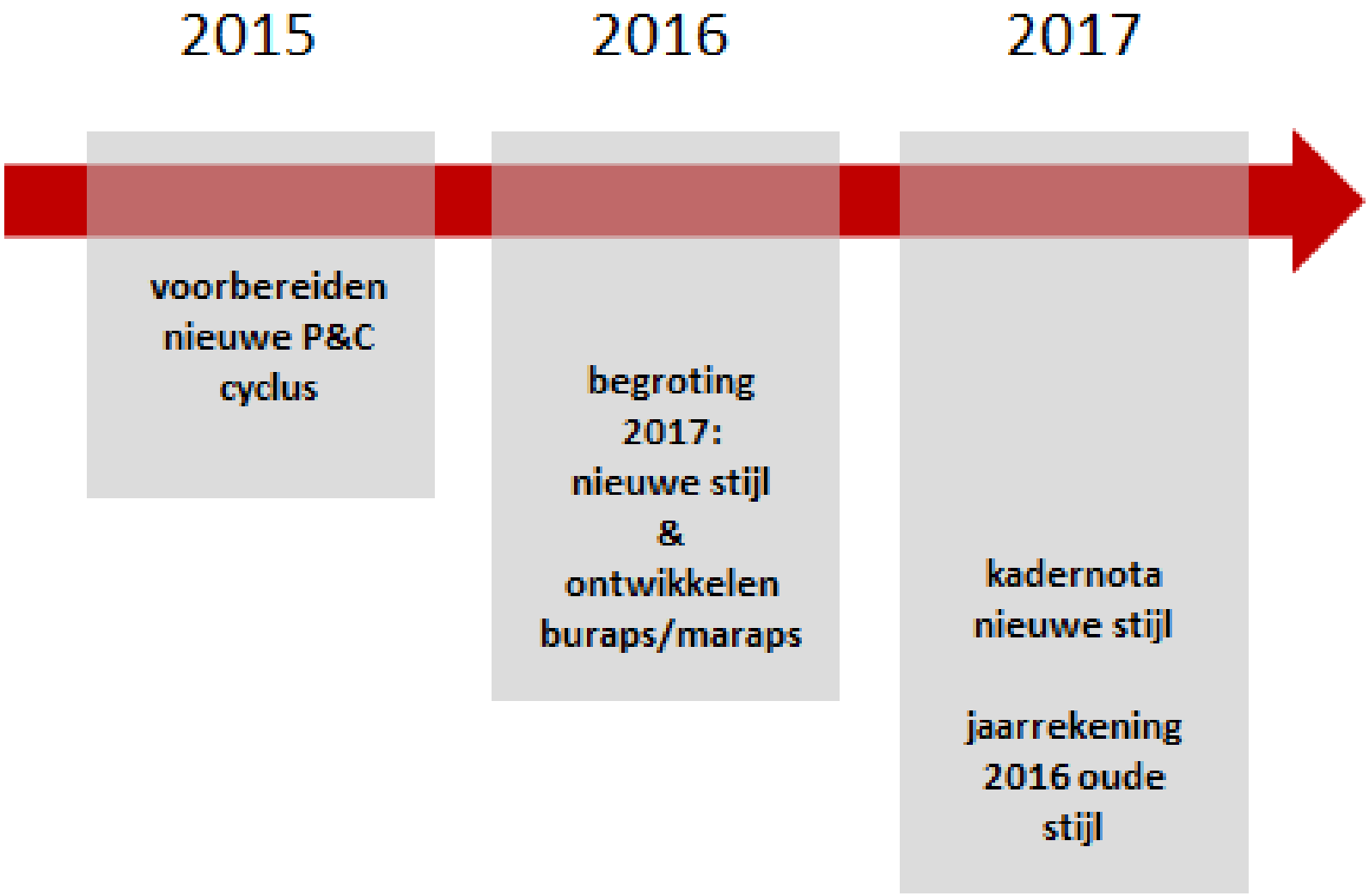

terugblik
het voorstel
vervolg

terugblik

het voorstel

vervolg

2015
2016
2017
voorbereiden nieuwe P&C cyclus
begroting 2017: nieuwe stijl & ontwikkelen buraps/maraps
kadernota nieuwe stijl
jaarrekening 2016 oude stijl

10 februari
kwaliteitscommissie

opdracht formuleren
&
planning afstemmen

15 april:
kwaliteitscommissie

informatiebehoefte onderzoeken
&
introductie basisinformatie

28 mei:
raadsleden

oriënterende discussie over:
- programma-indeling
- rapportages
- beheerproducten en kengetallen
- paragrafen

22 september:
raads- en commissieleden

uitwerking:
- programma-indeling
- kerneninformatie
- thema's
- matrix invloed/ambitie

24 november:
raadsleden

- opzet nieuwe begroting
- lay-out
- autorisatie

de projectgroep

Bastiaan Vos *(team financiën)*
Diny Maasbach *(team documentaire informatievoorziening)*
Jan Willem Bol *(team communicatie)*
Ko van den Beemt *(team concerncontrol)*
Leo de Jong *(team financiën)*
Rob van Nifterik *(team financiën)*
Trudie Smits-Kouwenhoven *(afdeling bedrijfsvoering)*
Annemarie Hooijmans *(team beleid en regie)*
Jan Christiaans *(team maatschappelijke ontwikkeling)*
Marnix Ruiter *(team maatschappelijke ontwikkeling)*
Carmen van Halderen *(team ondersteuning - ruimte)*
Irma van Riel *(team beheer)*
Marc Douma *(team ruimtelijke ontwikkeling)*

1. Drie programma's:

1. inwonerszaken
2. ruimte
3. bedrijfsvoering

PROG 1 Samenlevings-zaken	PROG02 Ruimte	PROG03 Bedrijfsvoering
• Werk en inkomen • Jeugd • WMO • Samenlevingszaken	• Openbare ruimte • Vervoer en infrastructuur • Milieu • Wonen	• Bestuur • Openbare orde en veiligheid • Bedrijfsvoering
Uitgaven: € 25.320.033,-	Uitgaven: € 19.406.087,-	Uitgaven: € 6.245.296,-

2. Terug naar zes verplichte paragrafen

3. Programma-overstijgende thema's (maximaal drie)

Centrale thema's

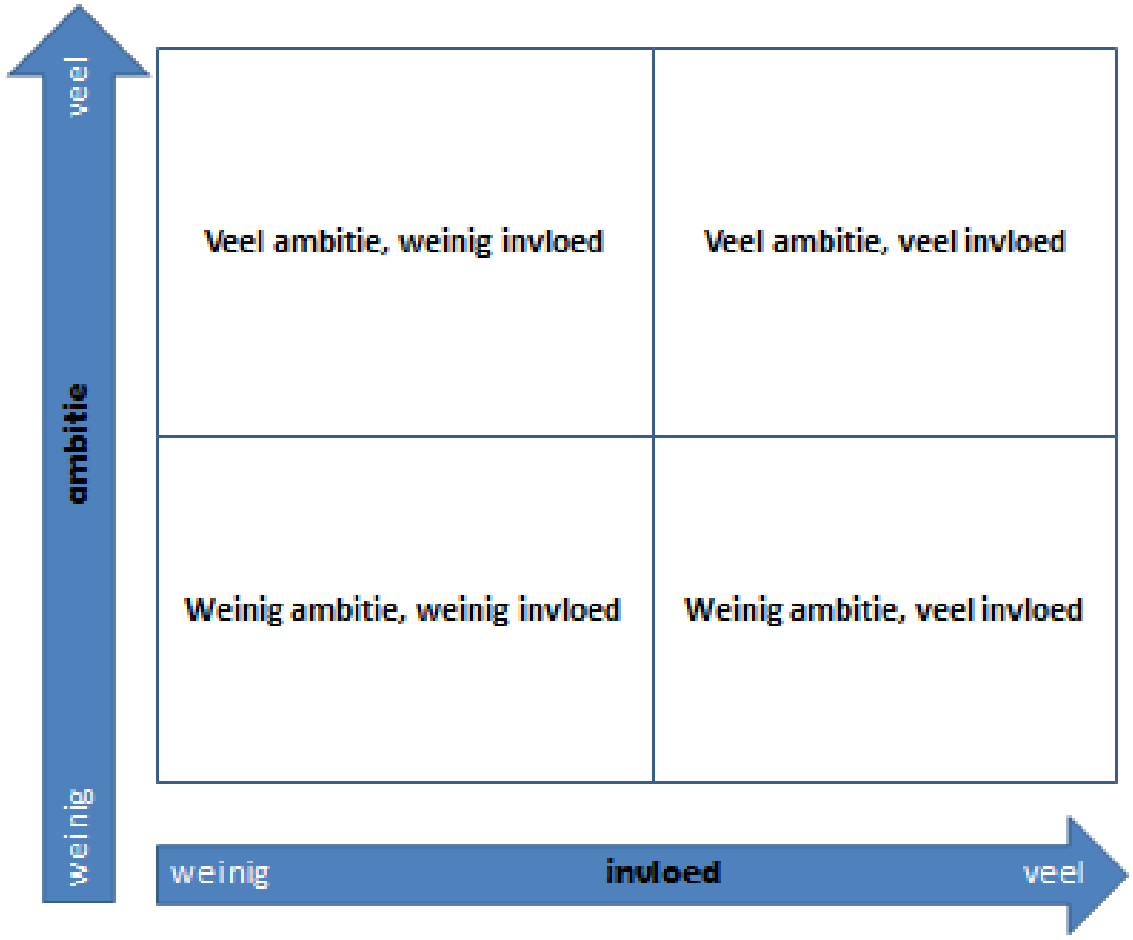
VOORBEELD:
Buren is een plattelandsgemeente, de landelijke trend laat zien dat dorpen relatief sterk vergrijzen, Het aantal kinderen neemt af en jongeren trekken weg. We kunnen deze trend niet stoppen en moeten anticiperen op deze ontwikkeling.

Inwonerszaken	Ruimte	Bedrijfsvoering
• Werk en inkomen • Jeugd • WMO • Samenlevingszaken	• Openbare ruimte • Vervoer en infrastructuur • Milieu • Wonen	• Bestuur • Openbare orde en veiligheid • Bedrijfsvoering

4. 50 taakvelden in plaats van de circa 80 beheerproducten

0. Bestuur en ondersteuing	0.1 Bestuur	0.2 Publiekszaken	03 Beheer overige gebouwen	0.4 Ondersteuning organisatie
	0.5 Treasury	0.61 OZB woningen	0.6.3 OZB niet woningen	0.63. Parkeerbelasting
	0.63 Overige belastingen	0.7 Gemeentefonds	0.8 Overige baten en lasten	
1. Veiligheid	1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	1.2 Openbare orde en Veiligheid		
2. Wegen en water	2.1 Verkeer en vervoer	2.2 Parkeren	2.3 Recreatieve Havens	2.4 Economische Havens en waterwegen
	2.5 Openbaar vervoer			
3. Economie	3.1 Economische ontwikkeling	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.3 Bedrijfscontacten en regelingen	3.4 Economische promotie
4. Onderwijs	4.1 Openbaar (Basis)onderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting	4.3 lokaal onderwijsbe-leid en leerlingzaken	
5. Sport, Cultuur en recreatie	5.1 Sportbeleid en activering	5.2 Sportaccommodaties	5.3 Cultuurpresentatie, -productie, -participatie	5.4 Musea
	5.5 Cultureel erfgoed	5.6 Media	5.7 Openbaar groen en openlucht recreatie	
6.Sociaal domein	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	6.2 Wijkteams	6.3 Inkomensregelingen	6.4 Begeleide participatie
	6.81 Maatwerk geëscaleerde zorg 18+	6.82 Maatwerk geëscaleerde zorg 18-		
7.Volksgezondheid en milieu	7.1 Volksgezondheid	7.2 Riolering	7.3 Afval	7.4 Milieubeheer
	7.5 Begraafplaatsen			
8. VHROSV	8.1. Ruimtelijke Ordening	8.2 Grondexploitatie	8.3 Wonen en bouwen	

5. matrix invloed/ambitie voor bepalen informatiehoeveelheid

6. afzonderlijk autoriseren voor taakvelden met veel ambitie, veel invloed

Programma 1	Programma 2	Programma 3
Veel ambitie, veel invloed • Autorisatie Taakveld 1 • Autorisatie Taakveld 2 • Autorisatie Taakveld 3	Veel ambitie, veel invloed • Autorisatie Taakveld 1 • Autorisatie Taakveld 2 • Autorisatie Taakveld 3	Veel ambitie, veel invloed • Autorisatie Taakveld 1 • Autorisatie Taakveld 2 • Autorisatie Taakveld
Autorisatie overige taakvelden	Autorisatie overige taakvelden	Autorisatie overige taakvelden

7. kiezen: per taakveld “veel invloed en veel ambitie” of gebundeld per programma

Programma 1	Programma 2	Programma 3
Veel ambitie, veel invloed • Autorisatie Taakveld 1 • Autorisatie Taakveld 2 • Autorisatie Taakveld 3	Veel ambitie, veel invloed • Autorisatie Taakveld 1 • Autorisatie Taakveld 2 • Autorisatie Taakveld 3	Veel ambitie, veel invloed • Autorisatie Taakveld 1 • Autorisatie Taakveld 2 • Autorisatie Taakveld
Autorisatie overige taakvelden	Autorisatie overige taakvelden	Autorisatie overige taakvelden

PS. Niet in de beslispunten maar gaan we wel doen naast de begroting:

- informatie per kern
- basisinformatie per taakveld

terugblik

het voorstel

vervolg

Wordt aan gewerkt in 2016:

Voor de begroting 2017:

- **indicatoren en kengetallen**
- **een online begroting (voorstel in april/mei)**
- **een lean proces**
- **Thema's (eerste uitvraag in maart)**
- **Ambitie/invloed (uitvraag in april)**

Voor 2017:

- **rapportages**
- **kadernota**
- **jaarrekening 2017**

Vragen en opmerkingen?

gemeente
Buren

Kwaliteitscommisie Buren
Mevrouw A. van Zijl- Hoek (voorzitter)

uw brief van: 25 mei 2020
uw kenmerk:
ons kenmerk: Z.022516
behandeld door:
bijlage(n):
onderwerp: Adviesrol kwaliteitscommissie

Maurik, 2 juni 2020

Geachte mevrouw Van Zijl- Hoek,

Uw brief van 25 mei 2020 hebben wij in goede orde ontvangen.
Wij merken op dat er enige verwarring is ontstaan over de uitgangspunten van het proces rondom de begroting. Echter constateren wij dat wij dezelfde ambities hebben om te komen tot een goede begroting.
De afspraken die gemaakt zijn in februari worden uiteraard nagekomen. In het volgende overleg van de kwaliteitscommissie lichten wij dit graag mondeling toe.

Vertrouwende u hiermede voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Buren,

de secretaris,

M. van Dalen MSc

de burgemeester,

J.A. de Boer MSc

De Wetering 1 • Postbus 23 • 4020 BA Maurik • Tel.: 14 0344 • Fax: (0344) 579200 • E-mail: gemeente@buren.nl • KvK: 30278157
Bank Nederlandsche Gemeente IBAN nummer: NL05 BNGH 0285 0486 35 • BTW: NL807287684B02

Besluit

GEMEENTE BUREN
reg.nr.
d.d. 11 DEC 2019
afd.
kopie

De raad van de gemeente Buren
Postbus 23
4020 BA MAURIK

Datum
10 december 2019

Zaaknummer
2019-005471

Onderwerp
Financieel toezicht 2020

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Geachte leden van de raad,

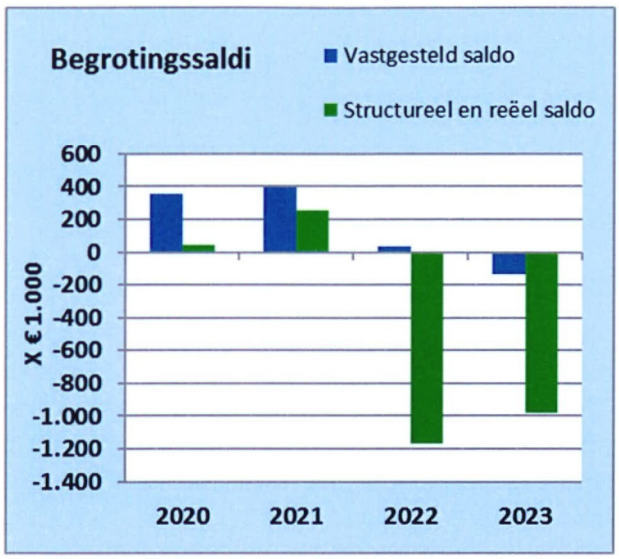
Met deze brief informeren wij u over de vorm van financieel toezicht die wij voor 2020 voor uw gemeente hebben ingesteld. Wij geven u in deze brief een korte toelichting op ons besluit. Naar aanleiding van de beoordeling van de door uw raad vastgestelde begroting geven wij enkele aandachtspunten aan u mee. In de bijlage bij deze brief lichten wij deze aandachtspunten nader toe en vindt u ook onze jaarlijkse risicobeoordeling van de financiële positie van uw gemeente.

Wij adviseren u de opmerkingen uit de toelichting op ons besluit en ook de door ons genoemde aandachtspunten mee te nemen in uw financiële cyclus.

Toezichtvorm
De begroting 2020 (inclusief begrotingswijziging 1) is naar ons oordeel structureel en reëel in evenwicht, maar de meerjarenraming (nog) niet. Uw gemeente voldoet hiermee nog maar net aan de voorwaarden van de Gemeentewet voor repressief toezicht. Op basis van onze beoordeling en het overleg dat wij op 28 november jl. met een afvaardiging van uw raad hebben gevoerd hebben wij besloten uw gemeente voor het jaar 2020 onder repressief toezicht te stellen. Dit is de minst belastende vorm van toezicht.

Toelichting
In de onderstaande grafiek ziet u het verloop van de saldi van uw begroting en meerjarenraming. De blauwe kolommen geven de saldi weer zoals die door u zijn vastgesteld. De jaren 2020, 2021 en 2022 zijn sluitend gepresenteerd. Voor 2023 en daarna zal nog dekking moeten worden gevonden voor de tekorten. De groene kolommen bevatten de door ons becijferde structurele en reële uitkomsten; de basis voor het vaststellen van de toezichtvorm. Wij corrigeren de saldi uit uw begroting voor incidentele en naar ons oordeel niet-reële posten. De verschillen worden met name veroorzaakt door incidentele baten en lasten en de te hoog aangehouden stelpost ruimte BCF-

plafond (zie bijlage). Met uitzondering van 2021 vloeien hier voor alle jaren negatieve correcties op de saldi uit voort.

Ondanks dat, door het bij amendement schrappen van nieuw beleid, de saldi van de begroting en meerjarenraming zijn toegenomen, resulteert dit in een krap structureel en reëel sluitende begroting 2020.
Het financiële perspectief van uw gemeente verbetert onder andere door vanaf 2021 rekening gehouden met een nog te realiseren structurele kostendaling voor jeugdzorg van € 750.000. Door het vervallen van precario-opbrengsten op leidingen in 2022 zijn de bij de begroting 2020 vastgestelde dekkingsmaatregelen voor de langere termijn niet voldoende voor herstel van het structurele begrotingsevenwicht. Daarvoor zullen nog aanvullende dekkingsmaatregelen nodig zijn.

In een overleg op 28 november jl. tussen een afvaardiging van uw raad en ons college, vertegenwoordigd door gedeputeerde Jan Markink, hebben wij onze zorgen over de kwetsbare begrotingspositie en het financiële perspectief van uw gemeente gedeeld. Wij hebben gesignaleerd dat voor het sluitend maken van de begroting 2020 de financiële marges maximaal zijn benut. Hieraan is inherent dat de risico's in uw begroting verder toe nemen. Er zit in totaliteit zeer weinig ruimte in uw begroting voor het opvangen van eventuele onvoorziene tegenvallers, wat de financiële positie van uw gemeente kwetsbaar maakt. Dat betekent dat deze krappe begroting een strakke begrotingsdiscipline van u vraagt om te voorkomen dat er uiteindelijk tekorten ontstaan. Deze situatie doet zich al sinds 2017 voor en sindsdien is er geen verbetering geconstateerd. U hebt in dit overleg toegezegd hier nu werk van te maken. Wij verwachten dat u de nodige maatregelen neemt en deze met een meerjarig sluitend perspectief zal presenteren in de kadernota 2021. De besprekingen over een nieuw coalitieakkoord bieden u kansen de financiële kaders te herdefiniëren.
U gaf in het overleg aan dat de profilering en strategische rolinvulling van de gemeenteraad versterking behoeft, waardoor het samenspel tussen raad, college en organisatie verbeterd kan worden. We gaan graag met u in gesprek over mogelijke ondersteuning hierbij.

Aandachtspunt(en) en motivering
Naar aanleiding van uw begroting wijzen we u op de volgende punten:
- bezuinigingen op onderhoud;

- ruimte onder BCF-plafond;
- richtlijn ramen extra middelen jeugdzorg;

In de bijlage vindt u een toelichting op bovengenoemde aandachtspunten.

Meer informatie?
Heeft u vragen over de inhoud van deze brief of over ons financieel toezicht? Graag geven wij op uw uitnodiging een nadere toelichting of presentatie.
Neem hiervoor contact op met uw adviseur gemeentefinanciën via het provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends
Commissaris van de Koning

Pieter Hilhorst
Secretaris

Voor deze beoordeling geldt:
- Gemeentewet, artikel 189 en artikel 203

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit bezwaar maken. Richt uw bezwaarschrift aan: Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie rechtsbescherming, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Graag 'bezwaarschrift' vermelden op de envelop en op de brief. Meer informatie vindt u op www.gelderland.nl/bezwaar en bij het Provincieloket 026 359 99 99.
Als u een bezwaarschrift indient, kunt u bij de rechter een verzoek indienen voor een voorlopige voorziening. Zie www.rechtspraak.nl.

Bijlage

Aandachtspunten naar aanleiding van uw begroting 2020

Bezuinigingen op onderhoud
Bij de zoekrichtingen voor het sluitend maken van de begroting en meerjarenraming is besloten het onderhoudsbudget voor wegen voor twee jaar met € 350.000 te verlagen. Dergelijke bezuinigingen achten wij alleen reëel en voldoende onderbouwd als deze kunnen worden gebaseerd op een actueel beheerplan en dat is nu nog niet het geval. Voorts mag een lager kwaliteitsniveau van het onderhoud niet leiden tot achterstallig onderhoud of onveilige situaties. Dit dient u aannemelijk te maken. In afwachting daarvan hebben wij deze bezuiniging negatief gecorrigeerd op de begrote saldi.
Op dit moment worden alle beheerplannen van uw gemeente geactualiseerd en is eerst medio 2020 integrale vaststelling door de raad voorzien. Het leggen van een directe verbinding tussen de vastgestelde beheerplannen en de concreet in de begroting en meerjarenraming opgenomen onderhoudsramingen geeft inzicht in het realiteitsgehalte van de begroting en kan de informatiewaarde van de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen in de begroting en jaarrekening verbeteren.

Ruimte onder BCF-plafond
Sinds de introductie van het btw-compensatiefonds (BCF) hebben de gemeenten geen gebruik gemaakt van volledige omvang van het BCF en is het overschot teruggestort in het gemeentefonds. Het ging hierbij om substantiële bedragen en daarom was het prudent om deze te ramen in uw begroting. Er is echter een duidelijke tendens zichtbaar waarbij het overschot van het BCF steeds verder afneemt en mogelijk al in 2020 omslaat in een tekort. Daarom hebben wij in onze brief van 25 april 2019 geadviseerd om geen rekening meer te houden met een teruggave van het BCF-fonds of anders te beperken tot de meest recente afrekening van de ruimte onder het BCF-plafond. Uw gemeente houdt bij de begroting 2020 structureel rekening met een teruggave van het BCF-fonds van € 231.000. Dit is hetzelfde bedrag als bij de jaarschijf 2020 van de meerjarenraming bij uw begroting 2019. Wij concluderen daaruit dat van terughoudend en conservatief begroten in dit geval geen sprake is. Het aanhouden van een structureel bedrag van € 231.000 achten wij niet reëel en het bovenmatige bedrag (€ 146.000) ten opzichte van de laatste afrekening hebben wij zonder meer negatief op de uitkomsten van uw begroting en meerjarenraming gecorrigeerd.

Richtlijn ramen extra middelen jeugdzorg
De minister van Volksgezondheid, welzijn en sport (VWS) heeft voor de periode 2019 t/m 2021, via het gemeentefonds, eenmalig een bedrag van € 1 miljard beschikbaar gesteld, Voor de periode na 2021 zijn geen toezeggingen op verlenging van de bijdrage gedaan. In overleg met de ministeries van VWS, Binnenlandse Zaken en Financiën en de VNG is een richtlijn opgesteld die gemeenten, bij wijze van uitzondering, toestaat ook voor 2022 en 2023 rekening te houden met een inkomst gelijk aan die voor 2020 en 2021.

Wij hebben nadrukkelijk aangegeven dat dit een richtlijn betreft en zeker geen advies is om er gebruik van te maken. Bovendien hebben wij dringend geadviseerd dat, indien u ervoor kiest wel van de richtlijn gebruik te maken, u eenzelfde bedrag binnen uw weerstandsvermogen hiervoor zou moeten reserveren. In uw meerjarenraming heeft u er voor gekozen gebruik te maken van deze richtlijn. Mocht de Rijksoverheid deze tijdelijke verhoging van het gemeentefonds niet verlengen, dan heeft u met deze maatregel enkel tijdelijk de risico's afgedekt en zult u in komende begrotingen alsnog een structurele oplossing moeten vinden voor het wegvallen van deze fictieve inkomsten in 2022, 2023 en verder.

Risicobeoordeling van uw financiële positie

Wij hebben een risicobeoordeling gemaakt van de financiële positie van uw gemeente op basis van vijf financiële kengetallen. Deze sluiten aan bij de zogeheten 'signaleringswaarden' die afkomstig zijn uit onder meer de stresstest voor 100.000+ gemeenten.

In onderstaande tabel ziet u de kengetallen voor uw gemeente. De waarden zijn ingedeeld in de categorieën A, B en C. Categorie A is het minst risicovol en categorie C het meest risicovol. De corresponderende categorieën van uw gemeente zijn gekleurd weergegeven.

Kengetallen	Gelders gemiddelde	Waarde kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Solvabiliteitsratio	31%	25%	>50%	20-50%	<20%
2. Grondexploitatie	9%	7%	<20%	20-35%	>35%
3a. Structurele exploitatieruimte Begr	0,06%	0,80%	Begr en MJR	Begr of MJR	Begr en MJR
3b. Structurele exploitatieruimte MJR	0,58%	-0,30%	> 0%	> 0%	< 0%
4. Belastingcapaciteit	103%	101%	<95%	95-105%	>105%
5. Weerstandsvermogen	210%	131%	>100%	80-100%	<80%

Aan: de kwaliteitscommissie
Betreft reactie brief Provincie Financieel toezicht 2020

Aanleiding
Op 11 december 2019 ontving de raad van de gemeente Buren het besluit van de provincie over het financieel toezicht. Het besluit van de provincie is dat we voor 2020 vallen onder repressief toezicht. De minst belastende vorm van toezicht. We voldoen nog maar net aan de voorwaarden van de Gemeentewet voor repressief toezicht. De begroting 2020 is structureel en reëel in evenwicht, maar de meerjarenraming (nog) niet. Daarbij is er sprake van een kwetsbare begrotingspositie. De provincie noemt aandachtpunten en geeft het advies om deze mee te nemen in onze financiële cyclus. In deze memo gaan we hier kort op in.

Wat is het advies van de provincie?
Tijdens het overleg op 28 november 2019 tussen een afvaardiging van de raad van de gemeente Buren en gedeputeerde van de provincie is door de raad toegezegd werk te maken om een meerjarig sluitend perspectief te presenteren bij de kadernota 2021. De besprekingen over een nieuw coalitieakkoord was het eerste moment om de financiële kaders te herdefiniëren.

Zoals u weet namen we in het coalitieakkoord de eerste maatregelen. De kadernota is een kaderbief geworden. Vanwege de coronacrisis en verdere onzekerheden, zoals de algemene uitkering is het nu niet mogelijk een goed financieel meerjarig perspectief te maken.

Wat zijn de aandachtspunten van de provincie?
Naar aanleiding van de begroting 2020 zijn drie aandachtsgebieden benoemd:
- Bezuiniging op onderhoud;
- Ruimte onder het BCF-plafond;
- Richtlijn ramen extra middelen jeugdzorg.

Hierna gaan we kort in op het aandachtspunt, de reactie van de provincie en de status.

Bezuiniging op onderhoud
Het onderhoudsbudget voor wegen voor twee jaar met € 350.000 te verlagen.

Reactie provincie: deze bezuiniging is beoordeeld als niet reëel en voldoende onderbouwd. Bij de beoordeling van de begroting is geen rekening gehouden met deze bezuiniging en (voor Buren) negatief gecorrigeerd.

Status: Het beheerplan wegen is in mei 2020 vastgesteld. Hierdoor is aangetoond dat de bezuiniging haalbaar is. Kortom: bezuiniging gerealiseerd.

Ruimte onder het BCF-plafond
Niet gedeclareerde BTW door gemeenten wordt achteraf toegevoegd aan het gemeentefonds. We houden op voorhand rekening met een teruggave, terwijl de afrekening pas later bekend is.

Reactie provincie: de provincie geeft het advies hier terughoudend en conservatief mee om te gaan gelet op het feit dat de afrekening steeds kleiner wordt. Het structurele bedrag waar de gemeente Buren rekening mee houdt, wordt niet als reëel gezien en is (voor Buren) negatief gecorrigeerd.

Status: met deze financiële correctie is vooruitlopend op het verschijnen van de meicirculaire 2020 in het coalitieakkoord rekening mee gehouden. De correctie 2020 ligt via de 1e bestuursrapportage 2020 ter besluitvorming aan de raad voor. De correctie vanaf 2021 verwerken we in de begroting 2021. In 2021 houden we rekening met € 50.000 waar € 132.000 is toegestaan. Vanaf 2022 houden we geen rekening meer met een voorschot.

Richtlijn ramen extra middelen jeugdzorg
Het Rijk stelde voor de periode 2019 t/m 2021 € 1 miljard beschikbaar. Bij wijze van uitzondering is toegestaan dat ook voor na 2022 rekening gehouden mag worden met een inkomst gelijk aan 2020 en 2021. Als zoekrichting stelde de raad van de gemeente Buren deze structurele inkomst vast.

Reactie provincie: dit betreft een richtlijn en zeker geen advies om gebruik van te maken. Kiest de gemeente ervoor deze richtlijn te gebruiken dan moet eenzelfde bedrag in het weerstandsvermogen gereserveerd worden. Mocht de tijdelijke verhoging van het gemeentefonds niet verlengd worden dan moet er alsnog een structurele oplossing gevonden worden voor € 327.000 vanaf 2022.

Status: in de meerjarenbegroting 2021 houden we nog steeds rekening met deze extra inkomst. De financiële nood bij alle gemeenten over de jeugdzorg is hoog en de VNG is nog steeds in gesprek met het Rijk over structureel extra geld. Omdat de nood hoog is gaan, we uit van een positieve uitkomst. Daarbij is een voorwaarde om rekening te mogen houden met een extra inkomst is dat we zelf maatregelen nemen in het kader van de transformatie rondom jeugdzorg en ggz mede gericht op beheersing van kosten. Dit pakken wij actief op en we informeren u hierover bij de strategische opgave Visie op transformatie Sociaal Domein.

Rob van Nifterik
Financieel adviseur
Team Advies

gemeente Buren

Leden van de raad

uw brief van:
uw kenmerk:
ons kenmerk: Z.023039/D.062091
behandeld door: R. van Nifterik
bijlage(n): 1
onderwerp: Meicirculaire 2020

Maurik, 16 juni 2020

verzonden: 16 JUNI 2020

Geachte leden van de raad

Op 29 mei jl. verscheen de meicirculaire 2020. Deze circulaire informeert gemeenten over de gemeentefondsuitkeringen. Gemeente ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota.

De meicirculaire wordt gebruikt voor de meerjarenbegroting 2021-2024.

Normaal gesproken verwerken we de meicirculaire 2020 in de kadernota. Dit jaar ontvangt u in plaats van een kadernota een kaderbrief. De kaderbrief gaat alleen over het vaststellen van uitgangspunten voor de begroting 2021. De financiële vertaling van de meicirculaire 2020 en het effect op de meerjarenbegroting ontvangt u nu via de bijgevoegde notitie.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Buren,

de secretaris, de burgemeester,

M. van Dalen MSc J.A. de Boer MSc

De Wetering 1 • Postbus 23 • 4020 BA Maurik • Tel.: 14 0344 • Fax: (0344) 579200 • E-mail: gemeente@buren.nl • KvK: 30278157
Bank Nederlandsche Gemeente IBAN nummer: NL05 BNGH 0285 0486 35 • BTW: NL807287684B02

Gemeente Buren

Meicirculaire 2020

Maurik, 05 juni 2020

Inhoudsopgave

Meicirculaire 2020 3
Algemene hoofdlijnen 3
Financiële uitkomst 4

Financieel meerjarenperspectief 2020-2024 gemeente Buren 6

Bijlage: Algemene uitkering uitgesplitst per cluster 7

Meicirculaire 2020

Op 29 mei jl. verscheen de meicirculaire 2020. Deze circulaire informeert gemeenten over de gemeentefondsuitkeringen. Gemeente ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. Een toelichting op hoe het gemeentefonds werkt, vindt u hier.

De meicirculaire wordt gebruikt voor de meerjarenbegroting 2021-2024.

Algemene hoofdlijnen

Hieronder een samenvatting van de algemene hoofdpunten uit de meicirculaire:

- De omvang van het gemeentefonds wordt 'vastgezet'. Het accres 2020/2021 wordt bevroren. Dit geeft zekerheid voor gemeenten. Bij grote onverwachte wijzigingen vindt er eerst een gesprek plaats met de VNG voordat wijzigingen worden doorgevoerd.
- Compensatiepakket coronacrisis: op 23 april 2020 hebben het kabinet en de medeoverheden besloten een regiegroep in te stellen die de omvang van de problematiek in beeld brengt met nadruk op de financiële effecten en de daarbij voorgestelde oplossingsrichtingen, waaronder compensatie. Doel is om medio juli een compleet beeld te hebben van de impact van de corona-aanpak voor de periode tot 1 juni. De hoogte en omvang van de reële compensatie heeft als uitgangspunt dat de medeoverheden er als gevolg van de corona-aanpak niet slechter voor komen te staan dan daarvoor. Vooruitlopend wordt ter compensatie al een eerste tranche van € 546 miljoen bekend gemaakt. Verwerking zal, voor zover relevant voor het gemeentefonds, plaatsvinden in de septembercirculaire:
  - Rijk stelt € 225 miljoen beschikbaar voor gederfde inkomsten toeristenbelasting (€ 100 miljoen) en parkeerinkomsten (€ 125 miljoen);
  - Rijk geeft een voorschot van € 144 miljoen voor de meerkosten en inhaalzorg Jeugdwet/ Wmo. Daarnaast zijn Rijk en gemeenten in gesprek over de extra uitgaven over het geheel van 2020 voor zover gerelateerd aan uitstel noodzakelijke zorg;
  - Gemeenten ontvangen voor de periode tot 1 juli € 23 miljoen in verband met hun coördinerende taak in het organiseren van noodopvang voor kinderen van wie een of beide ouders een cruciaal beroep hebben.
  - de Sociale Werkbedrijven zijn geheel of gedeeltelijk gesloten. Daardoor vallen bedrijfsopbrengsten weg, waarmee loonkosten worden gefinancierd. Ter compensatie wordt over de periode van 1 maart tot 1 juni 2020 € 90 miljoen uitgekeerd;
  - Medeoverheden zijn verantwoordelijk voor twee derde van alle subsidies aan cultuur. Er komt compensatie van € 60 miljoen voor de periode maart tot en met juli 2020;
  - Tijdelijk Steunfonds voor Lokale Informatievoorziening van € 24 miljoen voor lokale media.
- De herijking verdeling gemeentefonds is met één jaar uitgesteld naar 2022. Uitkomsten worden verwacht bij de decembercirculaire 2020.
- De VNG pleit al langere tijd voor een lokaal belastinggebied dat qua omvang beter past bij de steeds grotere hoeveelheid taken en verantwoordelijkheden van gemeenten. Gemeenten zijn nu voor een belangrijk deel van hun inkomsten afhankelijk van uitkeringen door het Rijk. Ondanks ingenieuze verdeelsleutels blijkt het niet mogelijk om de financiële middelen volledig aan te laten sluiten op de gemeentelijke taken. Een eigen belastinggebied van voldoende omvang is dan ook van groot belang om als gemeenten de vele taken waar te kunnen maken. Daarnaast biedt een eigen belastinggebied de lokale politiek betere mogelijkheden om keuzes te maken en verantwoording aan de kiezers af te leggen. Belangrijke pijlers voor het volgende kabinet zijn:
  - Verruimen van het gemeentelijk belastinggebied door een belastingschuif van het Rijk naar gemeenten (indicatieve omvang € 4 tot 6 miljard). Het gemeentefonds neemt met eenzelfde bedrag af;
  - Verbreden van de belastinggrondslag door het afschaffen van één of meer waarderingsuitzonderingen voor de WOZ/OZB;
  - Modernisering van de belastingmix door toeristenbelasting anders vorm te geven en de hondenbelasting af te schaffen.

  Zodra meer bekend is, zal ook de impact voor ons duidelijk worden.
- Het kabinet trok vorig jaar extra middelen uit voor de uitvoering van de Jeugdwet. Daarnaast heeft het kabinet met de VNG afgesproken dat een onderzoek wordt gedaan naar of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben. Het onderzoek vindt dit jaar plaats en de resultaten dienen als inbreng voor de komende kabinetsformatie. Vooruitlopend hierop stelde u bij de begroting 2021 de zoekrichting 'Algemene uitkering Jeugdhulp' vast met een structurele baat van € 327.000.

Financiële uitkomst

In de tabel 'Vergelijking mei- & septembercirculaire geven we de financiële gevolgen van de meicirculaire 2020 weer ten opzichte van de septembercirculaire 2019. We vergelijken met de septembercirculaire 2019, omdat we deze circulaire verwerkten in de vastgestelde meerjaren-begroting. De financiële gevolgen voor de meerjarenbegroting wijken af van het hierna getoonde verschil. Bepaalde onderdelen uit de meicirculaire zijn namelijk na de septembercirculaire alsnog verwerkt in de begroting. Hier komen we aan het einde van deze paragraaf op terug.

(Bedragen x € 1.000, + = voordeel, - = nadeel)

Vergelijking mei- & septembercirculaire	2020	2021	2022	2023	2024
Uitkomst septembercirculaire 2019	34.092	34.513	34.453	34.670	34.944
Uitkomst meicirculaire 2020	33.647	34.779	35.131	35.214	35.363
Verschil	**- 445**	**+ 266**	**+ 678**	**+ 544**	**+ 419**

In de tabel 'Cijfermatige specificatie' geven we de cijfermatige verklaring van het verschil. Na de tabel volgt de nadere toelichting per onderdeel.

Cijfermatige specificatie	2020	2021	2022	2023	2024
Mutatie omvang gemeentefonds (accres)	**- 270**	**+ 274**	**+ 487**	**+ 308**	**+ 150**
- Accres 2020-2024	- 327	274	487	308	150
- Plafond BTW-Compensatiefonds, afrekening 2019	38				
- Afrekening 2019	19				
WOZ	**- 113**	**7**	**- 14**	**- 14**	**- 14**
- Mutaties WOZ / aanpassing rekentarieven	- 113	7	- 14	- 14	- 14
Mutatie integratie / decentralisatie-uitkering	**+ 120**	**+ 73**	**+ 114**	**+ 122**	**+ 122**
- Impuls brede scholen combinatiefuncties	39	39	39	39	39
- Maatschappelijke begeleiding statushouders	28				
- Inburgering	53	34	75	83	83
Deelfonds sociaal domein	**+ 24**	**+ 93**	**- 5**	**+ 32**	**+ 65**
- Participatie	2	1	- 97	- 60	- 27
- Voogdij/18+	22	92	92	92	92
Stelposten (aannames)	**- 61**	**- 181**	**+ 96**	**+ 96**	**+ 96**
- Plafond BTW-Compensatiefonds	- 206	- 181	- 231	- 231	- 231
- Algemene uitkering Jeugdhulp			327	327	327
Verschil	**- 445**	**+ 266**	**+ 678**	**+ 544**	**+ 419**

Mutatie omvang gemeentefonds (accres)

Accres 2020-2024

De omvang van het gemeentefonds ontwikkelt zich evenredig met de netto gecorrigeerde rijks-uitgaven (NGRU). Een stijging / daling van de NGRU heeft effect op het gemeentefonds. De stijging of daling van het gemeentefonds wordt accres genoemd (daling rijksuitgaven = daling accres). De bijstelling van het accres wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door bijgestelde loon-en prijsontwikkeling.

Plafond BTW-Compensatiefonds, afrekening 2019

Gemeenten kunnen BTW declareren bij het BTW-Compensatiefonds. Binnen dit fonds is een plafond ingesteld. Declareren gemeenten minder dan dit plafond dan wordt het verschil toegevoegd aan het gemeentefonds. Declareren gemeenten meer dan het plafond dan vindt een uitname plaats uit het gemeentefonds en wordt dit bedrag aan het fonds toegevoegd. In 2019 werd minder BTW gedeclareerd dus is het resterende gedeelte aan het fonds toegevoegd.

Afrekening 2019

De accresrelevante uitgaven in 2019 stegen ten opzichte van de septembercirculaire. Deze ontwikkeling is met name het gevolg van beleidsmatige intensiveringen zoals de aanvullende middelen die bij de najaarsnota 2019 zijn uitgetrokken voor de stikstofproblematiek, het onderwijs en duurzaamheid.

WOZ

Het gemeentefonds kent ook het onderdeel WOZ. De WOZ is alleen een korting op de uitkering. De gedachte hierachter is dat we als gemeente zelf via de OZB-aanslag deze inkomst kunnen genereren. Wanneer wij onze eigen OZB aanpassen dan heeft het dus gevolgen voor de algemene uitkering. Een aanpassing werkt alleen niet een op een door in de algemene uitkering. Het Rijk gaat uit van landelijke ontwikkelingen en wij van regionale. Hier zit verschil tussen.

Mutatie integratie / decentralisatie-uitkering
Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches
Deze uitkering is een onderdeel van het programma Sport en bewegen in de buurt. Op basis van onze aanvraag ontvangen we meer middelen.

Maatschappelijke begeleiding statushouders
Conform artikel 18 van de Wet inburgering moeten we voorzien in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. We ontvangen hiervoor een eenmalige bijdrage in 2020.

Inburgering
Per 1 juli 2021 treedt de Wet Inburgering in werking. We ontvangen een incidentele bijdrage in 2020 voor de invoeringskosten. Vanaf 2021 ontvangen we een structurele bijdrage in de uitvoeringskosten.

Deelfonds sociaal domein
Participatie
We ontvangen een bijdrage van het Rijk voor de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Deze Wet wordt voor ons uitgevoerd door Werkzaak Rivierenland. Sinds 2016 is de Wsw 'op slot' voor nieuwe instroom. Inwoners die vroeger zouden instromen in de Wsw, komen nu in de Participatiewet terecht. Voor de begeleiding van die groep inwoners in de Participatiewet krijgen we extra geld voor het realiseren van beschermde werkplekken en begeleiding. Inwoners in de Wsw, stromen uit als zij de pensioengerechtigde leeftijd bereiken. Vanwege die uitstroom is het budget verlaagd.

Voogdij/18+
We ontvangen meer middelen vanwege loon- en prijsbijstelling. Verder zijn actuelere gegevens gebruikt voor de verdeling.

Stelposten (aannames)
Plafond BTW-Compensatiefonds
Zoals eerder aangegeven gaat het hier om de door gemeenten te declareren BTW bij het BTW-Compensatiefonds. Sinds de introductie van het BTW-Compensatiefonds hebben niet alle gemeenten gebruik gemaakt van de volledige omvang en is het overschot steeds teruggestort in het Gemeentefonds. Wij houden in de begroting al rekening met een gedeelte van dit voorschot.
Bij de beoordeling van de begroting 2020 heeft de toezichthouder van de provincie aangegeven dat we met een te hoog bedrag rekening houden. Hij baseert zich op de tendens, waarbij het overschot van het BCF steeds verder afneemt. In het coalitieakkoord is rekening gehouden met een correctie van € 145.000. Dit bedrag maakt onderdeel van deze correctie.

Het advies van het ministerie van BZK, de VNG en de provinciale toezichthouder is gezien de onzekerheid over de toekomstige ontwikkeling voorzichtig te zijn. We sluiten ons hierbij aan door het voorschot nog verder te verlagen. Des te verder in de toekomst des te meer onzekerheid. In 2020 houden we nu rekening met een voorschot van € 25.000 terwijl € 46.000 is toegestaan. In 2021 houden we rekening met € 50.000 terwijl € 132.000 is toegestaan. Vanaf 2022 houden we geen rekening meer met een voorschot.

Algemene uitkering Jeugdhulp
Bij de programmabegroting 2020 nam u het besluit om de tijdelijke extra middelen voor de Jeugdhulp structureel te verwerken als inkomst. U nam het besluit nadat de septembercirculaire 2019 was verwerkt in de meerjarenbegroting 2020. Om deze reden brengen we deze stelpost nu in beeld.
Net zoals bij het voorschot BTW-Compensatiefonds is het nog geen zekerheid dat de extra middelen ook structureel worden toegekend. Daarom zijn hiervoor richtlijnen opgesteld. Eén van de voorwaarde is dat we zelf maatregelen nemen in het kader van de transformatie rondom jeugdzorg en ggz mede gericht op beheersing van kosten. Dit pakken wij actief op en we informeren u hierover bij de strategische opgave Visie op transformatie Sociaal Domein.

Welke financiële gevolgen heeft de meicirculaire op de meerjarenbegroting?
Het verschil tussen de septembercirculaire en de meicirculaire is niet het resultaat wat van invloed is op het saldo van de meerjarenbegroting. Dit komt doordat de correctie BTW van € 145.000 al is meegenomen in de eerste bestuursrapportage 2020. Ook is de extra uitkering Jeugdhulp al verwerkt.
Tot slot ontvangen extra gelden voor buursportcoaches, maatschappelijke begeleiding statushouders, inburgering en voogdij/18+. Deze extra gelden nemen we als last op en kunnen we niet inzetten als algemeen dekkingsmiddel. De uitkomst die van invloed is op het saldo van de meerjarenbegroting is:

	2020	2021	2022	2023	2024
Algemeen dekkingsmiddel	- 442	+ 101	+ 145	+ 3	- 122

Financieel meerjarenperspectief 2020-2024 gemeente Buren

Inleiding
In dit hoofdstuk presenteren wij het financiële meerjarenperspectief van onze gemeente. Ons doel is inzicht te geven in het verloop van het saldo van onze meerjarenbegroting als gevolg van de door u genomen raadsbesluiten tot en met juni. Ook houden we rekening met autonome ontwikkelingen zoals de begroting 2021 van alle gemeenschappelijke regelingen en de meicirculaire. Het 'Saldo begroting na....ontwikkelingen' is het financieel vertrekpunt voor het opstellen van de concept begroting 2021.

Vanwege de vele onderwerpen genoemd in het coalitieakkoord benoemen we deze nog eenmaal apart.

	2020	2021	2022	2023	2024
Vastgesteld saldo begroting	**616**	**395**	**35**	**-139**	**135**
Eerder genomen raadsbesluiten					
Integraal beheerplan Openbare Ruimte (mei 2020)	150	189	167	149	149
Actualiseren begraafplaatsenbeleid (juni 2020)	-53	-58	-43	-43	-43
Eerste bestuursrapportage	-417				
Uitwerking coalitieakkoord					
Budget strategische opgave *		-450			
Voortzetten leefbaarheidsbudget		-30	-30	-30	-30
Transformatie sociaal domein		-90	-90	-90	-90
Preventie in het sociaal domein		-100	-100	-100	-100
In stand houden klompenpaden		-24	-24	-24	-24
Verbeteren inkoop		-91	-91	-91	-91
Verhogen OZB		1.200	1.200	1.200	1.200
Afschaffen hondenbelasting		-20	-40	-60	-80
Uitbreiding wethouders 0,5 Fte		-50	-25		
Autonome ontwikkelingen					
Jaarstukken GR-en 2019 en begroting 2021 (juni 2020)		-578	-578	-578	-578
Meicirculaire 2020	-442	101	145	3	-122
Saldo begroting na eerste bestuursrapportage en autonome ontwikkelingen	**-146**	**394**	**526**	**197**	**326**
Structureel saldo	**519**	**1.249**	**-158**	**-502**	**-373**

* Het college besloot op 7 april 2020 dit budget als volgt te verdelen:
- Kerngericht werken en Visie op dienstverlening: formatie € 115.000
- Duurzaamheid:
  - formatie € 200.000
  - uitvoering duurzaamheid € 100.000
  - uitvoering laadpaalbeleid € 20.000
- Nog te verdelen: € 15.000

Bijlage: Algemene uitkering uitgesplitst per cluster

In onderstaande tabel kunt u lezen welke bedragen we ontvangen per cluster. Een cluster is bijvoorbeeld jeugd, infrastructuur of openbare orde en veiligheid. We benadrukken dat we niet verplicht zijn om deze middelen ook aan dit cluster (doel) uit te geven. Uitgangspunt van de algemene uitkering is dat we zelf de besteding mogen bepalen. We hoeven geen verantwoording af te leggen aan het Rijk.

Per cluster zijn meerdere componenten mogelijk, namelijk:

- Algemene uitkering: de berekening van de algemene uitkering bestaat uit het vermenigvuldigen van het aantal eenheden van alle maatstaven met het bijbehorende gewicht per maatstaf (bedrag per eenheid). Maatstaven zijn bijvoorbeeld inwoners, bijstands-gerechtigden, oppervlakte land enz. De eenheden zijn gemeente specifiek, bijvoorbeeld aantal inwoners, aantal bijstandsgerechtigden en m2 oppervlakte land.
- Decentralisatie- en integratie uitkering (DU/IU): deze uitkeringen maken net als de algemene uitkering deel uit van het gemeentefonds, maar hebben een eigen verdeling over de gemeente los van de maatstaven.

Jaren	2020	2021	2022	2023	2024
Eigen middelen					
Totaal Cluster Eigen middelen (WOZ)	**-3.822**	**-3.738**	**-3.747**	**-3.750**	**-3.753**
Inkomen en participatie					
Algemene uitkering	1.649	1.672	1.680	1.684	1.690
Armoedebestrijding kinderen (DU)	88	90	90	90	90
Schulden en armoede (DU)	22	0	0	0	0
Inburgering (IU)	53	34	75	83	83
Re-integratie klassiek	73	75	75	75	76
Participatie (IU)	2.138	2.010	1.880	1.830	1.838
Totaal Cluster Inkomen en participatie	**4.022**	**3.881**	**3.801**	**3.763**	**3.776**
Samenkracht en burgerparticipatie					
Algemene uitkering	557	573	588	589	591
Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)	28	0	0	0	0
Totaal Cluster Samenkracht en burgerparticipatie	**585**	**573**	**588**	**589**	**591**
Jeugd					
Algemene uitkering	4.561	4.661	4.349	4.317	4.286
Voogdij/18+ (IU)	751	838	838	838	838
Totaal Cluster Jeugd	**5.311**	**5.499**	**5.187**	**5.155**	**5.123**
Maatschappelijke ondersteuning					
Algemene uitkering cluster maatschappelijke ondersteuning	3.094	3.216	3.290	3.331	3.374
Algemene uitkering cluster Wmo opvang en begeleiding	3.361	3.522	3.578	3.591	3.602
Algemene uitkering cluster Wmo Huishoudelijke Verzorging	1.845	1.974	2.003	2.010	2.020
Totaal Cluster Maatschappelijke ondersteuning	**8.299**	**8.711**	**8.871**	**8.932**	**8.997**
Educatie					
Algemene uitkering	2.072	2.120	2.135	2.128	2.122
Voorschoolse voorziening peuters (DU)	55	55	55	55	55
Verhoging taalniveau statushouders (DU)	31	0	0	0	0
Totaal Cluster Educatie	**2.158**	**2.175**	**2.190**	**2.182**	**2.176**
Volksgezondheid					
Algemene uitkering	188	193	195	195	195
Totaal Cluster Volksgezondheid	**188**	**193**	**195**	**195**	**195**

Cultuur en ontspanning					
Algemene uitkering	4.487	4.639	4.719	4.749	4.782
Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches (DU)	95	95	95	95	95
Totaal Cluster Cultuur en ontspanning	**4.582**	**4.734**	**4.814**	**4.844**	**4.877**
Infrastructuur en gebiedsontwikkeling					
Algemene uitkering	7.543	7.794	7.928	7.978	8.033
Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	159	159	159	159	159
Totaal Cluster Infrastructuur en gebiedsontwikkeling	**7.702**	**7.953**	**8.087**	**8.137**	**8.192**
Riolering en reiniging					
Algemene uitkering	-995	-1.029	-1.047	-1.053	-1.060
Totaal Cluster Riolering en reiniging	**-995**	**-1.029**	**-1.047**	**-1.053**	**-1.060**
Openbare orde en veiligheid					
Algemene uitkering	2.448	2.523	2.559	2.568	2.578
Totaal Cluster Openbare orde en veiligheid	**2.448**	**2.523**	**2.559**	**2.568**	**2.578**
Bestuur en algemene ondersteuning					
Algemene uitkering	3.144	3.253	3.307	3.324	3.343
Totaal Cluster Bestuur en algemene ondersteuning	**3.144**	**3.253**	**3.307**	**3.324**	**3.343**
Stelposten					
BTW-cf	25	50	0	0	0
Jeugdzorg	0	0	327	327	327
Subtotaal	**25**	**50**	**327**	**327**	**327**
Totaal	**33.647**	**34.779**	**35.131**	**35.214**	**35.363**

Gemeente Buren

Meicirculaire 2020

Maurik, 05 juni 2020

Inhoudsopgave

Meicirculaire 2020 3
Algemene hoofdlijnen 3
Financiële uitkomst 4

Financieel meerjarenperspectief 2020-2024 gemeente Buren 6

Bijlage: Algemene uitkering uitgesplitst per cluster 7

Meicirculaire 2020

Op 29 mei jl. verscheen de meicirculaire 2020. Deze circulaire informeert gemeenten over de gemeentefondsuitkeringen. Gemeente ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. Een toelichting op hoe het gemeentefonds werkt, vindt u hier.

De meicirculaire wordt gebruikt voor de meerjarenbegroting 2021-2024.

Algemene hoofdlijnen

Hieronder een samenvatting van de algemene hoofdpunten uit de meicirculaire:

- De omvang van het gemeentefonds wordt 'vastgezet'. Het accres 2020/2021 wordt bevroren. Dit geeft zekerheid voor gemeenten. Bij grote onverwachte wijzigingen vindt er eerst een gesprek plaats met de VNG voordat wijzigingen worden doorgevoerd.
- Compensatiepakket coronacrisis: op 23 april 2020 hebben het kabinet en de medeoverheden besloten een regiegroep in te stellen die de omvang van de problematiek in beeld brengt met nadruk op de financiële effecten en de daarbij voorgestelde oplossingsrichtingen, waaronder compensatie. Doel is om medio juli een compleet beeld te hebben van de impact van de corona-aanpak voor de periode tot 1 juni. De hoogte en omvang van de reële compensatie heeft als uitgangspunt dat de medeoverheden er als gevolg van de corona-aanpak niet slechter voor komen te staan dan daarvoor. Vooruitlopend wordt ter compensatie al een eerste tranche van € 546 miljoen bekend gemaakt. Verwerking zal, voor zover relevant voor het gemeentefonds, plaatsvinden in de septembercirculaire:
  - Rijk stelt € 225 miljoen beschikbaar voor gederfde inkomsten toeristenbelasting (€ 100 miljoen) en parkeerinkomsten (€ 125 miljoen);
  - Rijk geeft een voorschot van € 144 miljoen voor de meerkosten en inhaalzorg Jeugdwet/ Wmo. Daarnaast zijn Rijk en gemeenten in gesprek over de extra uitgaven over het geheel van 2020 voor zover gerelateerd aan uitstel noodzakelijke zorg;
  - Gemeenten ontvangen voor de periode tot 1 juli € 23 miljoen in verband met hun coördinerende taak in het organiseren van noodopvang voor kinderen van wie een of beide ouders een cruciaal beroep hebben.
  - de Sociale Werkbedrijven zijn geheel of gedeeltelijk gesloten. Daardoor vallen bedrijfs-opbrengsten weg, waarmee loonkosten worden gefinancierd. Ter compensatie wordt over de periode van 1 maart tot 1 juni 2020 € 90 miljoen uitgekeerd;
  - Medeoverheden zijn verantwoordelijk voor twee derde van alle subsidies aan cultuur. Er komt compensatie van € 60 miljoen voor de periode maart tot en met juli 2020;
  - Tijdelijk Steunfonds voor Lokale Informatievoorziening van € 24 miljoen voor lokale media.
- De herijking verdeling gemeentefonds is met één jaar uitgesteld naar 2022. Uitkomsten worden verwacht bij de decembercirculaire 2020.
- De VNG pleit al langere tijd voor een lokaal belastinggebied dat qua omvang beter past bij de steeds grotere hoeveelheid taken en verantwoordelijkheden van gemeenten. Gemeenten zijn nu voor een belangrijk deel van hun inkomsten afhankelijk van uitkeringen door het Rijk. Ondanks ingenieuze verdeelsleutels blijkt het niet mogelijk om de financiële middelen volledig aan te laten sluiten op de gemeentelijke taken. Een eigen belastinggebied van voldoende omvang is dan ook van groot belang om als gemeenten de vele taken waar te kunnen maken. Daarnaast biedt een eigen belastinggebied de lokale politiek betere mogelijkheden om keuzes te maken en verantwoording aan de kiezers af te leggen. Belangrijke pijlers voor het volgende kabinet zijn:
  - Verruimen van het gemeentelijk belastinggebied door een belastingschuif van het Rijk naar gemeenten (indicatieve omvang € 4 tot 6 miljard). Het gemeentefonds neemt met eenzelfde bedrag af;
  - Verbreden van de belastinggrondslag door het afschaffen van één of meer waarderingsuitzonderingen voor de WOZ/OZB;
  - Modernisering van de belastingmix door toeristenbelasting anders vorm te geven en de hondenbelasting af te schaffen.

  Zodra meer bekend is, zal ook de impact voor ons duidelijk worden.
- Het kabinet trok vorig jaar extra middelen uit voor de uitvoering van de Jeugdwet. Daarnaast heeft het kabinet met de VNG afgesproken dat een onderzoek wordt gedaan naar of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben. Het onderzoek vindt dit jaar plaats en de resultaten dienen als inbreng voor de komende kabinetsformatie. Vooruitlopend hierop stelde u bij de begroting 2021 de zoekrichting 'Algemene uitkering Jeugdhulp' vast met een structurele baat van € 327.000.

Financiële uitkomst

In de tabel 'Vergelijking mei- & septembercirculaire geven we de financiële gevolgen van de meicirculaire 2020 weer ten opzichte van de septembercirculaire 2019. We vergelijken met de septembercirculaire 2019, omdat we deze circulaire verwerkten in de vastgestelde meerjaren-begroting. De financiële gevolgen voor de meerjarenbegroting wijken af van het hierna getoonde verschil. Bepaalde onderdelen uit de meicirculaire zijn namelijk na de septembercirculaire alsnog verwerkt in de begroting. Hier komen we aan het einde van deze paragraaf op terug.

(Bedragen x € 1.000, + = voordeel, - = nadeel)

Vergelijking mei- & septembercirculaire	2020	2021	2022	2023	2024
Uitkomst septembercirculaire 2019	34.092	34.513	34.453	34.670	34.944
Uitkomst meicirculaire 2020	33.647	34.779	35.131	35.214	35.363
Verschil	**- 445**	**+ 266**	**+ 678**	**+ 544**	**+ 419**

In de tabel 'Cijfermatige specificatie' geven we de cijfermatige verklaring van het verschil. Na de tabel volgt de nadere toelichting per onderdeel.

Cijfermatige specificatie	2020	2021	2022	2023	2024
Mutatie omvang gemeentefonds (accres)	**- 270**	**+ 274**	**+ 487**	**+ 308**	**+ 150**
- Accres 2020-2024	- 327	274	487	308	150
- Plafond BTW-Compensatiefonds, afrekening 2019	38				
- Afrekening 2019	19				
WOZ	**- 113**	**7**	**- 14**	**- 14**	**- 14**
- Mutaties WOZ / aanpassing rekentarieven	- 113	7	- 14	- 14	- 14
Mutatie integratie / decentralisatie-uitkering	**+ 120**	**+ 73**	**+ 114**	**+ 122**	**+ 122**
- Impuls brede scholen combinatiefuncties	39	39	39	39	39
- Maatschappelijke begeleiding statushouders	28				
- Inburgering	53	34	75	83	83
Deelfonds sociaal domein	**+ 24**	**+ 93**	**- 5**	**+ 32**	**+ 65**
- Participatie	2	1	- 97	- 60	- 27
- Voogdij/18+	22	92	92	92	92
Stelposten (aannames)	**- 61**	**- 181**	**+ 96**	**+ 96**	**+ 96**
- Plafond BTW-Compensatiefonds	- 206	- 181	- 231	- 231	- 231
- Algemene uitkering Jeugdhulp			327	327	327
Verschil	**- 445**	**+ 266**	**+ 678**	**+ 544**	**+ 419**

Mutatie omvang gemeentefonds (accres)

Accres 2020-2024

De omvang van het gemeentefonds ontwikkelt zich evenredig met de netto gecorrigeerde rijks-uitgaven (NGRU). Een stijging / daling van de NGRU heeft effect op het gemeentefonds. De stijging of daling van het gemeentefonds wordt accres genoemd (daling rijksuitgaven = daling accres). De bijstelling van het accres wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door bijgestelde loon-en prijsontwikkeling.

Plafond BTW-Compensatiefonds, afrekening 2019

Gemeenten kunnen BTW declareren bij het BTW-Compensatiefonds. Binnen dit fonds is een plafond ingesteld. Declareren gemeenten minder dan dit plafond dan wordt het verschil toegevoegd aan het gemeentefonds. Declareren gemeenten meer dan het plafond dan vindt een uitname plaats uit het gemeentefonds en wordt dit bedrag aan het fonds toegevoegd. In 2019 werd minder BTW gedeclareerd dus is het resterende gedeelte aan het fonds toegevoegd.

Afrekening 2019

De accresrelevante uitgaven in 2019 stegen ten opzichte van de septembercirculaire. Deze ontwikkeling is met name het gevolg van beleidsmatige intensiveringen zoals de aanvullende middelen die bij de najaarsnota 2019 zijn uitgetrokken voor de stikstofproblematiek, het onderwijs en duurzaamheid.

WOZ

Het gemeentefonds kent ook het onderdeel WOZ. De WOZ is alleen een korting op de uitkering. De gedachte hierachter is dat we als gemeente zelf via de OZB-aanslag deze inkomst kunnen genereren. Wanneer wij onze eigen OZB aanpassen dan heeft het dus gevolgen voor de algemene uitkering. Een aanpassing werkt alleen niet een op een door in de algemene uitkering. Het Rijk gaat uit van landelijke ontwikkelingen en wij van regionale. Hier zit verschil tussen.

Mutatie integratie / decentralisatie-uitkering
Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches
Deze uitkering is een onderdeel van het programma Sport en bewegen in de buurt. Op basis van onze aanvraag ontvangen we meer middelen.

Maatschappelijke begeleiding statushouders
Conform artikel 18 van de Wet inburgering moeten we voorzien in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. We ontvangen hiervoor een eenmalige bijdrage in 2020.

Inburgering
Per 1 juli 2021 treedt de Wet Inburgering in werking. We ontvangen een incidentele bijdrage in 2020 voor de invoeringskosten. Vanaf 2021 ontvangen we een structurele bijdrage in de uitvoeringskosten.

Deelfonds sociaal domein
Participatie
We ontvangen een bijdrage van het Rijk voor de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Deze Wet wordt voor ons uitgevoerd door Werkzaak Rivierenland. Sinds 2016 is de Wsw 'op slot' voor nieuwe instroom. Inwoners die vroeger zouden instromen in de Wsw, komen nu in de Participatiewet terecht. Voor de begeleiding van die groep inwoners in de Participatiewet krijgen we extra geld voor het realiseren van beschermde werkplekken en begeleiding. Inwoners in de Wsw, stromen uit als zij de pensioengerechtigde leeftijd bereiken. Vanwege die uitstroom is het budget verlaagd.

Voogdij/18+
We ontvangen meer middelen vanwege loon- en prijsbijstelling. Verder zijn actuelere gegevens gebruikt voor de verdeling.

Stelposten (aannames)
Plafond BTW-Compensatiefonds
Zoals eerder aangegeven gaat het hier om de door gemeenten te declareren BTW bij het BTW-Compensatiefonds. Sinds de introductie van het BTW-Compensatiefonds hebben niet alle gemeenten gebruik gemaakt van de volledige omvang en is het overschot steeds teruggestort in het Gemeentefonds. Wij houden in de begroting al rekening met een gedeelte van dit voorschot.
Bij de beoordeling van de begroting 2020 heeft de toezichthouder van de provincie aangegeven dat we met een te hoog bedrag rekening houden. Hij baseert zich op de tendens, waarbij het overschot van het BCF steeds verder afneemt. In het coalitieakkoord is rekening gehouden met een correctie van € 145.000. Dit bedrag maakt onderdeel van deze correctie.

Het advies van het ministerie van BZK, de VNG en de provinciale toezichthouder is gezien de onzekerheid over de toekomstige ontwikkeling voorzichtig te zijn. We sluiten ons hierbij aan door het voorschot nog verder te verlagen. Des te verder in de toekomst des te meer onzekerheid. In 2020 houden we nu rekening met een voorschot van € 25.000 terwijl € 46.000 is toegestaan. In 2021 houden we rekening met € 50.000 terwijl € 132.000 is toegestaan. Vanaf 2022 houden we geen rekening meer met een voorschot.

Algemene uitkering Jeugdhulp
Bij de programmabegroting 2020 nam u het besluit om de tijdelijke extra middelen voor de Jeugdhulp structureel te verwerken als inkomst. U nam het besluit nadat de septembercirculaire 2019 was verwerkt in de meerjarenbegroting 2020. Om deze reden brengen we deze stelpost nu in beeld.
Net zoals bij het voorschot BTW-Compensatiefonds is het nog geen zekerheid dat de extra middelen ook structureel worden toegekend. Daarom zijn hiervoor richtlijnen opgesteld. Eén van de voorwaarde is dat we zelf maatregelen nemen in het kader van de transformatie rondom jeugdzorg en ggz mede gericht op beheersing van kosten. Dit pakken wij actief op en we informeren u hierover bij de strategische opgave Visie op transformatie Sociaal Domein.

Welke financiële gevolgen heeft de meicirculaire op de meerjarenbegroting?
Het verschil tussen de septembercirculaire en de meicirculaire is niet het resultaat wat van invloed is op het saldo van de meerjarenbegroting. Dit komt doordat de correctie BTW van € 145.000 al is meegenomen in de eerste bestuursrapportage 2020. Ook is de extra uitkering Jeugdhulp al verwerkt.
Tot slot ontvangen extra gelden voor buursportcoaches, maatschappelijke begeleiding statushouders, inburgering en voogdij/18+. Deze extra gelden nemen we als last op en kunnen we niet inzetten als algemeen dekkingsmiddel. De uitkomst die van invloed is op het saldo van de meerjarenbegroting is:

	2020	2021	2022	2023	2024
Algemeen dekkingsmiddel	- 442	+ 101	+ 145	+ 3	- 122

Financieel meerjarenperspectief 2020-2024 gemeente Buren

Inleiding
In dit hoofdstuk presenteren wij het financiële meerjarenperspectief van onze gemeente. Ons doel is inzicht te geven in het verloop van het saldo van onze meerjarenbegroting als gevolg van de door u genomen raadsbesluiten tot en met juni. Ook houden we rekening met autonome ontwikkelingen zoals de begroting 2021 van alle gemeenschappelijke regelingen en de meicirculaire. Het 'Saldo begroting na....ontwikkelingen' is het financieel vertrekpunt voor het opstellen van de concept begroting 2021.

Vanwege de vele onderwerpen genoemd in het coalitieakkoord benoemen we deze nog eenmaal apart.

	2020	2021	2022	2023	2024
Vastgesteld saldo begroting	**616**	**395**	**35**	**-139**	**135**
Eerder genomen raadsbesluiten					
Integraal beheerplan Openbare Ruimte (mei 2020)	150	189	167	149	149
Actualiseren begraafplaatsenbeleid (juni 2020)	-53	-58	-43	-43	-43
Eerste bestuursrapportage	-417				
Uitwerking coalitieakkoord					
Budget strategische opgave *		-450			
Voortzetten leefbaarheidsbudget		-30	-30	-30	-30
Transformatie sociaal domein		-90	-90	-90	-90
Preventie in het sociaal domein		-100	-100	-100	-100
In stand houden klompenpaden		-24	-24	-24	-24
Verbeteren inkoop		-91	-91	-91	-91
Verhogen OZB		1.200	1.200	1.200	1.200
Afschaffen hondenbelasting		-20	-40	-60	-80
Uitbreiding wethouders 0,5 Fte		-50	-25		
Autonome ontwikkelingen					
Jaarstukken GR-en 2019 en begroting 2021 (juni 2020)		-578	-578	-578	-578
Meicirculaire 2020	-442	101	145	3	-122
Saldo begroting na eerste bestuursrapportage en autonome ontwikkelingen	**-146**	**394**	**526**	**197**	**326**
Structureel saldo	**519**	**1.249**	**-158**	**-502**	**-373**

* Het college besloot op 7 april 2020 dit budget als volgt te verdelen:
- Kerngericht werken en Visie op dienstverlening: formatie € 115.000
- Duurzaamheid:
  - formatie € 200.000
  - uitvoering duurzaamheid € 100.000
  - uitvoering laadpaalbeleid € 20.000
- Nog te verdelen: € 15.000

Bijlage: Algemene uitkering uitgesplitst per cluster

In onderstaande tabel kunt u lezen welke bedragen we ontvangen per cluster. Een cluster is bijvoorbeeld jeugd, infrastructuur of openbare orde en veiligheid. We benadrukken dat we niet verplicht zijn om deze middelen ook aan dit cluster (doel) uit te geven. Uitgangspunt van de algemene uitkering is dat we zelf de besteding mogen bepalen. We hoeven geen verantwoording af te leggen aan het Rijk.

Per cluster zijn meerdere componenten mogelijk, namelijk:

- Algemene uitkering: de berekening van de algemene uitkering bestaat uit het vermenigvuldigen van het aantal eenheden van alle maatstaven met het bijbehorende gewicht per maatstaf (bedrag per eenheid). Maatstaven zijn bijvoorbeeld inwoners, bijstands-gerechtigden, oppervlakte land enz. De eenheden zijn gemeente specifiek, bijvoorbeeld aantal inwoners, aantal bijstandsgerechtigden en m2 oppervlakte land.
- Decentralisatie- en integratie uitkering (DU/IU): deze uitkeringen maken net als de algemene uitkering deel uit van het gemeentefonds, maar hebben een eigen verdeling over de gemeente los van de maatstaven.

Jaren	2020	2021	2022	2023	2024
Eigen middelen					
Totaal Cluster Eigen middelen (WOZ)	**-3.822**	**-3.738**	**-3.747**	**-3.750**	**-3.753**
Inkomen en participatie					
Algemene uitkering	1.649	1.672	1.680	1.684	1.690
Armoedebestrijding kinderen (DU)	88	90	90	90	90
Schulden en armoede (DU)	22	0	0	0	0
Inburgering (IU)	53	34	75	83	83
Re-integratie klassiek	73	75	75	75	76
Participatie (IU)	2.138	2.010	1.880	1.830	1.838
Totaal Cluster Inkomen en participatie	**4.022**	**3.881**	**3.801**	**3.763**	**3.776**
Samenkracht en burgerparticipatie					
Algemene uitkering	557	573	588	589	591
Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)	28	0	0	0	0
Totaal Cluster Samenkracht en burgerparticipatie	**585**	**573**	**588**	**589**	**591**
Jeugd					
Algemene uitkering	4.561	4.661	4.349	4.317	4.286
Voogdij/18+ (IU)	751	838	838	838	838
Totaal Cluster Jeugd	**5.311**	**5.499**	**5.187**	**5.155**	**5.123**
Maatschappelijke ondersteuning					
Algemene uitkering cluster maatschappelijke ondersteuning	3.094	3.216	3.290	3.331	3.374
Algemene uitkering cluster Wmo opvang en begeleiding	3.361	3.522	3.578	3.591	3.602
Algemene uitkering cluster Wmo Huishoudelijke Verzorging	1.845	1.974	2.003	2.010	2.020
Totaal Cluster Maatschappelijke ondersteuning	**8.299**	**8.711**	**8.871**	**8.932**	**8.997**
Educatie					
Algemene uitkering	2.072	2.120	2.135	2.128	2.122
Voorschoolse voorziening peuters (DU)	55	55	55	55	55
Verhoging taalniveau statushouders (DU)	31	0	0	0	0
Totaal Cluster Educatie	**2.158**	**2.175**	**2.190**	**2.182**	**2.176**
Volksgezondheid					
Algemene uitkering	188	193	195	195	195
Totaal Cluster Volksgezondheid	**188**	**193**	**195**	**195**	**195**

Cultuur en ontspanning					
Algemene uitkering	4.487	4.639	4.719	4.749	4.782
Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches (DU)	95	95	95	95	95
Totaal Cluster Cultuur en ontspanning	**4.582**	**4.734**	**4.814**	**4.844**	**4.877**
Infrastructuur en gebiedsontwikkeling					
Algemene uitkering	7.543	7.794	7.928	7.978	8.033
Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	159	159	159	159	159
Totaal Cluster Infrastructuur en gebiedsontwikkeling	**7.702**	**7.953**	**8.087**	**8.137**	**8.192**
Riolering en reiniging					
Algemene uitkering	-995	-1.029	-1.047	-1.053	-1.060
Totaal Cluster Riolering en reiniging	**-995**	**-1.029**	**-1.047**	**-1.053**	**-1.060**
Openbare orde en veiligheid					
Algemene uitkering	2.448	2.523	2.559	2.568	2.578
Totaal Cluster Openbare orde en veiligheid	**2.448**	**2.523**	**2.559**	**2.568**	**2.578**
Bestuur en algemene ondersteuning					
Algemene uitkering	3.144	3.253	3.307	3.324	3.343
Totaal Cluster Bestuur en algemene ondersteuning	**3.144**	**3.253**	**3.307**	**3.324**	**3.343**
Stelposten					
BTW-cf	25	50	0	0	0
Jeugdzorg	0	0	327	327	327
Subtotaal	**25**	**50**	**327**	**327**	**327**
Totaal	**33.647**	**34.779**	**35.131**	**35.214**	**35.363**

gemeente Buren

Aan de raad van de gemeente Buren

uw brief van:	
uw kenmerk:	
ons kenmerk:	Z.022037/D.058866
behandeld door:	V. Srigopal
bijlage(n):	Impactanalyse coronavirus Buren 052020.pdf
onderwerp:	Raadsinformatiebrief impactanalyse coronavirus

Maurik, 16 juni 2020

verzonden: 16 JUNI 2020

Geachte leden van de raad,

In de raadsinformatiebrief van 28 april bent u geïnformeerd over de stand van zaken in de crisisbeheersing van het coronavirus. Op 6 mei heeft het kabinet aangekondigd de maatregelen van de lockdown stapsgewijs te versoepelen. Tegelijkertijd zien we dat het 'nieuwe normaal' steeds duidelijkere vormen aanneemt in de samenleving. Dit is voor ons de aanleiding om op hoofdlijnen de gevolgen van de coronacrisis in kaart te brengen.

In de bijlage van deze raadsinformatiebrief publiceren we daarom een impactanalyse van het coronavirus op Buren. Daarin zetten we op een overzichtelijke manier de ontwikkelingen en risico's tot 1 juni 2020 per beleidsterrein uiteen. Tevens geven we u – waar mogelijk – een beeld van onze omgang met versoepeling van de overheidsmaatregelen en de behandeling van langetermijneffecten.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Buren,

de Secretaris,

M. van Dalen MSc

de Burgemeester,

J.A. de Boer MSc

De Wetering 1 • Postbus 23 • 4020 BA Maurik • Tel.: 14 0344 • Fax: (0344) 579200 • E-mail: gemeente@buren.nl • KvK: 30278157
Bank Nederlandsche Gemeente IBAN nummer: NL05 BNGH 0285 0486 35 • BTW: NL807287684B02

De impact van het coronavirus in Buren

Een analyse op de ontwikkelingen, risico's en nafase

gemeente Buren

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Pagina
1. Inleiding	3
2. Bestuur	4-6
3. Gemeentelijke organisatie	7-10
4. Communicatie	11-14
5. Crisisorganisatie	15-18
6. Integrale veiligheid	19-20
7. Economie	21-25
8. Werk en inkomen	26-30
9. Onderwijs en kinderopvang	31-33
10. Zorg en welzijn	34-37
11. Sport en cultuur	38-40
12. Financiën	41-44

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Inleiding

Het coronavirus heeft Nederland en de rest van de wereld in zijn greep. De Rijksoverheid heeft verstrekkende maatregelen getroffen die door de veiligheidsregio's worden vertaald en door gemeenten op lokaal niveau worden uitgevoerd. Ook de inwoners van Buren ondervinden daar de gevolgen van.

De gezondheid van onze inwoners en medewerkers heeft de hoogste prioriteit. In onze aanpak rond het coronavirus staat daarom centraal dat het besmettingsrisico zo laag mogelijk is. We beseffen ons dat de maatregelen grote sociale, maatschappelijke en economische consequenties kennen.

Dit document informeert het gemeentebestuur en de inwoners van Buren over de belangrijkste ontwikkelingen per beleidsterrein als gevolg van de uitbraak van het coronavirus. We benoemen de risico's en kosten waar bekend en vatten die aan het einde van het document samen. Indien op dit moment al mogelijk, blikken we daarnaast vooruit op de nafase: de periode die in het teken staat van herstel en nazorg.

Veel effecten zijn op dit moment nog niet bekend. Daarom benadrukken we dat dit document de situatie van de afgelopen drie maanden beschrijft maar dat de ontwikkelingen, risico's en beoogde nafase voortdurend in beweging zijn.

2. Bestuur

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Gemeenteraad

De gemeenteraad van Buren heeft ten tijde van de eerste fase van de coronacrisis haar werkzaamheden zoveel mogelijk digitaal uitgevoerd. Vanwege de bijzondere omstandigheden is besloten om de raadsvergadering van april 2020 te laten vervallen en de stukken ter besluitvorming door te zetten naar de raadvergadering van mei 2020. In de periode tussen half maart en half mei heeft de gemeenteraad haar rol als volksvertegenwoordiger op een andere manier moeten invullen. Fysieke werkbezoeken of contacten waren niet mogelijk.

De agendacommissie en het fractievoorzittersoverleg hebben op een digitale manier plaatsgevonden. De eerste weken van de coronacrisis heeft de burgemeester de fractievoorzitters voornamelijk geïnformeerd over de ontwikkelingen van de crisis.

Op 19 mei 2020 vond de eerste fysieke raadsvergadering weer plaats in het gemeentehuis van Buren met inachtneming van de benodigde maatregelen. De bestuurlijke planning heeft voor het overgrote deel geen vertraging opgelopen door de coronacrisis.

Communicatie
De gemeenteraad heeft, middels een advertentie in de krant, op een ludieke manier haar medeleven getoond aan de inwoners, ondernemers en organisaties in de gemeente Buren.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

College

Het college van Burgemeester & Wethouders heeft vanaf 24 maart 2020 tot en met 12 mei 2020 haar vergaderingen digitaal gevoerd. Ook de afspraken met de ambtelijke organisatie vonden digitaal plaats. De bestuurlijke planning heeft ook voor het college geen vertraging opgeleverd. Besluitvorming in het college ging gewoon door.

Communicatie
Zowel de burgemeester als de wethouders hebben vanaf het begin van de coronacrisis veelvuldig contact onderhouden met inwoners, ondernemers, scholen, verzorgingstehuizen en andere organisaties. Het college heeft bijvoorbeeld wekelijks een coronacompliment uitgereikt. Dit kon middels een videoboodschap maar ook via een attentie zoals bloemen of iets lekkers, gekocht bij de lokale ondernemer. Voor het nieuwe college was het helaas niet mogelijk om fysiek in contact te treden vanwege de geldende maatregelen.
Ook heeft het college, ondanks de maatregelen, op een respectvolle manier in de verschillende kernen invulling gegeven aan de 4 mei herdenking.

Het college heeft de gemeenteraad op verschillende manieren frequent geïnformeerd over de ontwikkelingen en gevolgen van de coronacrisis. Zo heeft het college, via de gemeentesecretaris, de gemeenteraad dagelijks op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen van het actieteam via een filmpje (ruim 30). Daarnaast ontvangt de gemeenteraad nog wekelijks een Raadsinformatiebrief.

Het college realiseert zich terdege dat het in de afgelopen maanden vooral is gegaan over de uitvoering van de coronacrisis. Deze crisis is van ongekende omvang en hier is geen beleid voor te maken, dit betreft een crisis.

Verantwoordelijkheid
Ten aanzien van de GRIP4 situatie legt de regioburgemeester de heer Bruls, burgemeester van Nijmegen, verantwoording af aan de gemeenteraden in de veiligheidsregio Gelderland Zuid.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Provincie

De provincie heeft aangegeven gemeenten te willen ondersteunen en waar nodig maatschappelijke initiatieven mogelijk te maken.

De aanpak van de provincie werd aanvankelijk verwoord in drie sporen, vanuit de gedachte: Doen, Beleven en Bijstellen. Nu de situatie zich verder ontwikkelt stelt Gelderland in plaats van 'sporen', 'fasen' in om beter aan te kunnen geven wat hun rol in verloop van tijd is.

De in de Statenbrief van 19 mei 2020 (2020-003635) genoemde fasen zijn:
1. Acute hulp bieden, tot aan de zomer (voor de gemeente Buren betrof dit een bedrag van € 75.000)
2. Overbruggen, gekoppeld aan de duur en uitwerking van de contactbeperkende maatregelen
3. Herstellen, gericht op de periode en verloop van de recessie

Over de invulling van fase 2 en 3 worden op dit moment gesprekken gevoerd tussen de provinciesecretaris en de gemeentesecretarissen van Rivierenland. Uitgangspunt hierbij is om vooral te kijken naar de gezamenlijke opgaven waar Rivierenland voor staat.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Dienstverlening

Alle medewerkers van de gemeente Buren werken zo veel mogelijk thuis om de reguliere dienstverlening in stand te houden. Hierdoor blijft de continuïteit van de dienstverlening gewaarborgd. Het klantcontactcentrum, de receptie en reguliere balies zijn fysiek bemand. Om maximaal bereikbaar te blijven zijn de tijden van het Telefonisch Informatie Centrum (TIC) ongewijzigd gebleven. De openingstijden van de balie zijn bij aanvang van de crisis aangepast naar 09.00 tot 12.00 uur (maandag tot en met vrijdag). Dit om het aantal bezoekers te kunnen spreiden. Toen het aantal afspraken begon toe te nemen is besloten de openingstijden stapsgewijs te verruimen. Er wordt nog steeds uitsluitend gewerkt op afspraak.

Voor de veiligheid van de inwoners en medewerkers zijn er diverse maatregelen getroffen zoals de plaatsing van plexiglaswanden, desinfectiemiddel bij de ingang en geen gezamenlijke pennen gebruiken. Diverse feestelijkheden zoals de lintjesregen zijn aangepast of uitgesteld. Bij huwelijksvoltrekkingen en partnerschappen geldt het maximum van 30 personen (inclusief bode en trouwambtenaar). Bij aanvang is in goed overleg met de aankomende bruidsparen, -partnerschappen en trouwambtenaren binnen de gemeente Buren een maximum van 15 personen aangehouden. Vanaf medio mei is het maximum aantal van 30 personen weer mogelijk gemaakt. In de eerste weken kwamen er veel vragen van inwoners binnen. Door goede communicatie op o.a. de website neemt het aantal vragen af.

Er wordt verkend hoe vorm te geven aan de digitalisering van diversen processen om zo minder papier te versturen. Medewerkers moeten nu naar kantoor om brieven en besluiten te printen en te versturen. De mogelijkheden worden verder onderzocht en uitgewerkt.

3. Gemeentelijke organisatie

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Organisatie in crisistijd

De te verwachten anderhalvemeter-maatschappij vraagt diverse aanpassingen in onze organisatie. Dat wordt in beeld gebracht door het lokale Team Nafase. Er is een plan van aanpak beschreven dat wordt uitgerold in de organisatie. Dit is een dynamisch plan en wordt iedere twee weken geëvalueerd door het actieteam. Het lokaal actieteam komt iedere dag bij elkaar zodat we snel kunnen handelen en zaken uitzetten in de organisatie.

Medewerkers hebben zich zeer goed aangepast aan de nieuwe omstandigheden waardoor er weinig achterstanden zijn ontstaan. Daar zijn we trots op. Het ziekteverzuimpercentage is niet gestegen. Het management zet zich extra in om de medewerkers goed aangesloten te houden bij de organisatie en heeft daarbij aandacht voor de werk-privébalans. We hebben in korte tijd het digitaal overleggen uitgerold en we maken er veel gebruik van.

Een tiental medewerkers uit diverse teams zijn ingezet binnen de veiligheidsregio's en in het lokale beleids- of operationele (crisis)team. Daar bespreken zij de actuele vraagstukken die samenhangen met de crisismaatregelen, werken zij aan de monitoring en denken zij in scenario's voor de komende weken.

We denken bovendien na over de positieve ontwikkelingen die deze bijzondere tijd met zich meebrengt. Voorbeelden zijn het thuiswerken, sturen op afstand, regelvrijheid en online vergaderen.

Monitor thuiswerken

Medio mei hebben medewerkers een vragenlijst over thuiswerken van ArboUnie ingevuld. In juni zijn de resultaten van het onderzoek bekend gemaakt. De organisatiepsycholoog van ArboUnie concludeert dat er organisatiebreed een (zeer) positief beeld is uit het onderzoek is voortgekomen. Op afdelingsniveau koppelen de leidinggevenden de resultaten terug en zullen de geconstateerde verbeterpunten opgepakt worden.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Risico's en kosten

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Basisregistraties personen en organisaties B Digitale overheids- processen	Benodigde dienstverlening wordt niet geleverd.	Kort	Moet op niveau blijven en continuïteit moet worden gewaarborgd	N.n.b.
Elektronisch berichtenverkeer en informatieverschaffing aan burgers	Dienstverlening niet op het benodigde niveau.	Kort	Moet op niveau blijven en continuïteit moet worden gewaarborgd	N.n.b.
Identificatie en authenticatie van burgers en bedrijven	Dienstverlening niet op het benodigde niveau.	Kort	Moet op niveau blijven en continuïteit moet worden gewaarborgd	N.n.b.
Bestuur en ondersteuning	Noodzakelijke besluitvorming of tijdige informatievoorziening ontbreekt, waardoor de noodzakelijke acties niet uitgevoerd kunnen worden.	Kort	Met name effect op wijze van besluitvorming, communicatie tussen organen en ondersteuning van de organen	N.n.b.
Burgerzaken	Dienstverlening niet op het benodigde niveau.	Kort	Verschillende essentiële/vitale processen zijn hier belegd	N.n.b.
Overhead, financiën toezicht en controle	Niet tijdig de documenten bij de raad, provincie en BZK krijgen, waardoor sancties volgen.	Lang	Door andere prioriteiten, thuiswerken etc. kunnen wij de vastgestelde termijnen niet halen	N.n.b.
Overhead, personeel en organisatie	Medewerkers worden ziek en vervanging wordt noodzakelijk.	Kort	Hoger ziekteverzuim medewerkers	N.n.b.
Overhead, personeel en organisatie	Werkzaamheden gaan achterlopen en inhuur wordt noodzakelijk.	Lang	Door uitval van medewerkers en noodmaatregelen is een inhaalslag nodig	N.n.b.
Overhead, personeel en organisatie	Personeel als gevolg van de coronacrisis wordt ingehuurd.	Kort en lang	Inhuur van personeel	€ 148.000
Overhead, personeel en organisatie	Aanpassingen aan het gemeentehuis en ICT-zaken zijn noodzakelijk.	Lang	Extra kosten	€ 13.000
Overhead en juridische zaken	Regelingen worden niet tijdig of juist uitgewerkt.	Kort	Landelijke noodmaatregelen moeten omgezet worden naar lokale regelingen	N.n.b.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Nafase

We blijven bereikbaar voor alle corona-vragen die inwoners nu hebben. Ook met ondernemers denken we actief mee in mogelijke oplossingen. Er is goede communicatie tussen de veiligheidsambtenaar, de handhavers en de rest van de gemeentelijke organisatie. Een volgende fase in de nafaseperiode is erop gericht om alle processen weer binnen de normale tijdslijnen te laten lopen, zodat de dienstverlening naar de inwoners toe niet meer wordt gehinderd.

In het nafaseplan nemen we ook de afspraken met inwoners mee. Deze worden per team bekeken: wat is mogelijk binnen de maatregelen en wat niet. We proberen een zo goed mogelijke dienstverlening te combineren met een aanpak volgens de richtlijnen.

Het plan is om het gemeentehuis vanaf 1 juni weer volgens de normale tijden te openen voor alle afspraken van inwoners. Hierbij beperken we wel het aantal balies zodat het aantal bezoekers in de hal gecontroleerd blijft. Deze openstelling is onder voorbehoud van de ontwikkelingen rondom de virusverspreiding.

Het management bewaakt de bestuurlijke planning en organisatieplanning. Mochten door de extra werkzaamheden of door de bijzondere werkomstandigheden vertragingen optreden, dan wordt dit door het management opgepakt.

Inhuur
Vanwege het feit dat medewerkers van Buren zowel in de regionale crisisorganisatie zijn ingezet als ook in de lokale crisisorganisatie zijn er extra kosten gemaakt. Deze kosten betreft het inhuren ter vervanging van personeel om de werkzaamheden op te pakken die doorgang moesten vinden gedurende de crisis. Deze inhuur is apart gelabeld zodat we een compleet beeld hebben van alle kosten als gevolg van de corona-uitbraak.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Communicatie

Vanaf het moment dat de GRIP4-situatie is afgekondigd op 16 maart, vindt ook de communicatie binnen de veiligheidsregio gecoördineerd plaats. Alle veertien gemeenten in Veiligheidsregio Gelderland-Zuid maken dagelijks een lokale omgevingsanalyse. Hierin geven we het beeld weer vanuit onze gemeente: welke vragen stellen inwoners en organisaties (persoonlijk, telefonisch, via social mediakanalen, per e-mail)? Welke signalen vangen wij verder op, bijvoorbeeld van de politie, BOA en ambtenaren in contacten met inwoners?

Onder meer op basis hiervan formuleert de stafsectie communicatie van de veiligheidsregio een communicatieaanpak met dagelijkse focuspunten, die wij waar nodig en mogelijk vertalen naar onze lokale situatie en communiceren via social media, de website, persberichten, de gemeentepagina in de Zakengids en digitale schermen op diverse plekken in onze gemeente. Ook hebben wij op onze website een aparte pagina ingericht over de coronacrisis. Zo spelen we snel in op trends en ontwikkelingen in de samenleving.

We hebben in deze periode veel aandacht voor bijzondere communicatie, zoals filmpjes, acties en bezoeken. De voorbereidingen en uitvoering kost meer tijd. Alles gebeurt uiteraard in overeenstemming met de maatregelen die de Rijksoverheid genomen heeft.

In crisissituaties heeft met name de burgemeester een belangrijke rol als onder andere verbinder en burgervader. Dat geldt bij deze langdurige crisis met grote impact op de samenleving des te meer. Omdat deze crisis vrijwel alle beleidsterreinen raakt, zijn ook alle wethouders in meer of mindere mate betrokken. Wij adviseren en ondersteunen burgemeester en wethouders bij invullen van hun rollen. De eerste weken van de coronacrisis lag de focus van communicatie vooral hierop. Nadat de crisiscommunicatiestructuur goed was ingeregeld, ontstond meer ruimte voor reguliere werkzaamheden.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Communicatie (vervolg)

De anderhalvemetersamenleving vraagt om na te denken over nieuwe werkwijzen, methodes voor bewonersbijeenkomsten, raadpleging et cetera. Daar zijn we ons nu op aan het oriënteren en mee aan het experimenteren.

Al voor de coronatijd hebben we ons aan het georiënteerd op de aanschaf van een monitoring-en-contentmanagementtool voor (social) media. Deze periode maakt extra duidelijk hoe wenselijk een dergelijke tool is. Momenteel gebeurt de (social) media-analyse handmatig. Dit kost erg veel tijd en bovendien lopen we hiermee het risico om belangrijke zaken te missen. Ook het plaatsen van de vele uitingen op verschillende social media-kanalen gebeurt nu handmatig. Dat is tijdrovend en onoverzichtelijk. Daarom onderzoeken we of we zo een tool op korte termijn kunnen aanschaffen. Daar komt bij dat we naast Facebook en Twitter ook Instagram en LinkedIn zijn gaan gebruiken. Zo zijn we van twee social mediakanalen naar vier gegaan, die allemaal handmatig bediend worden. Ook is er sinds coronatijd meer interactie met inwoners. Inwoners reageren vaker op geplaatste berichten of sturen een Messenger.

Ook hebben we bijzondere aandacht voor de interne communicatie binnen de organisatie. Door de coronacrisis moet het grootste deel van de medewerkers thuiswerken. Dit terwijl de werkzaamheden in de openbare ruimte en bij sociaal domein bijvoorbeeld doorgaan. We hebben aandacht voor de psychische en sociale problemen die kunnen ontstaan door deze coronatijd. Doordat we zijn gaan werken met oplossingen voor digitaal overleggen blijft de afstemming en communicatie tussen medewerkers gewaarborgd.

Om de betrokkenheid van de medewerkers hoog te houden, zijn we gestart met een interne nieuwsbrief. Niet alleen heeft dit een positieve invloed op de betrokkenheid, ook maakt de nieuwsbrief het onderhouden van (sociale) contacten gemakkelijker. Ook heeft de gemeentesecretaris wekelijks een vlog gemaakt voor de medewerkers waarin hij een actueel thema besprak.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Risico's en kosten

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Communicatie-adviesprojecten en plannen	Een aanzienlijk deel van de beschikbare communicatiecapaciteit wordt ingezet voor de zogenaamde coronacommunicatie.	Kort en lang	Een aantal voorgenomen communicatieactiviteiten, zoals de implementatie van een nieuwe huisstijl, staat op een laag pitje.	N.n.b.
Alternatieven voor raadpleging	Door de noodzakelijke veiligheids- en isolatiemaatregelen als gevolg van COVID-19 kunnen fysieke bewoners- en stakeholdersbijeenkomsten niet plaatsvinden.	Kort en lang	De gemeente moet op zoek naar nieuwe manieren om met inwoners en stakeholders te communiceren en participatie mogelijk te maken. Bijvoorbeeld in het kader van de Omgevingsvisie en Kerngericht werken zijn bijeenkomsten niet doorgegaan en hebben werkzaamheden op een andere manier plaatsgevonden.	N.n.b.
Hoge werkdruk	Uitvallen medewerkers door hoge werkdruk. Ook in de weekenden gaat het werk door.	Kort en lang	We hebben tijdelijk extra communicatiecapaciteit ingehuurd voor deze crisis. Ook heeft de communicatieadviseur voor de raad de afgelopen periode meegedraaid in de crisiscommunicatie. Deze flexibiliteit vergt wel wat van de medewerkers, maar het zorgt ook voor een nog nauwere samenwerking. Door de extra communicatiecapaciteit (inhuur en de raadscommunicatieadviseur) is het risico op uitval laag.	N.n.b.

4. Communicatie

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Nafase

Wij houden de inwoners op de hoogte van de versoepeling van de maatregelen. En passen daar waar nodig onze dienstverlening op aan. Alles is er op gericht om onze dienstverlening zoveel mogelijk door te laten gaan.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Regionale crisisorganisatie

Volgens de Wet Veiligheidsregio's geldt in geval van een crisis of ramp dat de veiligheidsregio verantwoordelijk is voor de aanpak en coördinatie van het bestrijden van die ramp. Zo ook in de coronacrisis. Binnen de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid werken de brandweer, politie, GGD/GHOR, defensie en gemeenten samen aan de bestrijding van de crisis. De gemeenten zijn daarbij verantwoordelijk voor de bevolkingszorg. Anders dan andere rampen kenmerkt de coronacrisis zich door zijn lengte en door de nadruk die er ligt bij bevolkingszorg (crisiscommunicatie, acute bevolkingszorg en nafase). Dat vraagt een relatief grote inzet van de veertien gemeentelijke organisaties in Gelderland-Zuid.

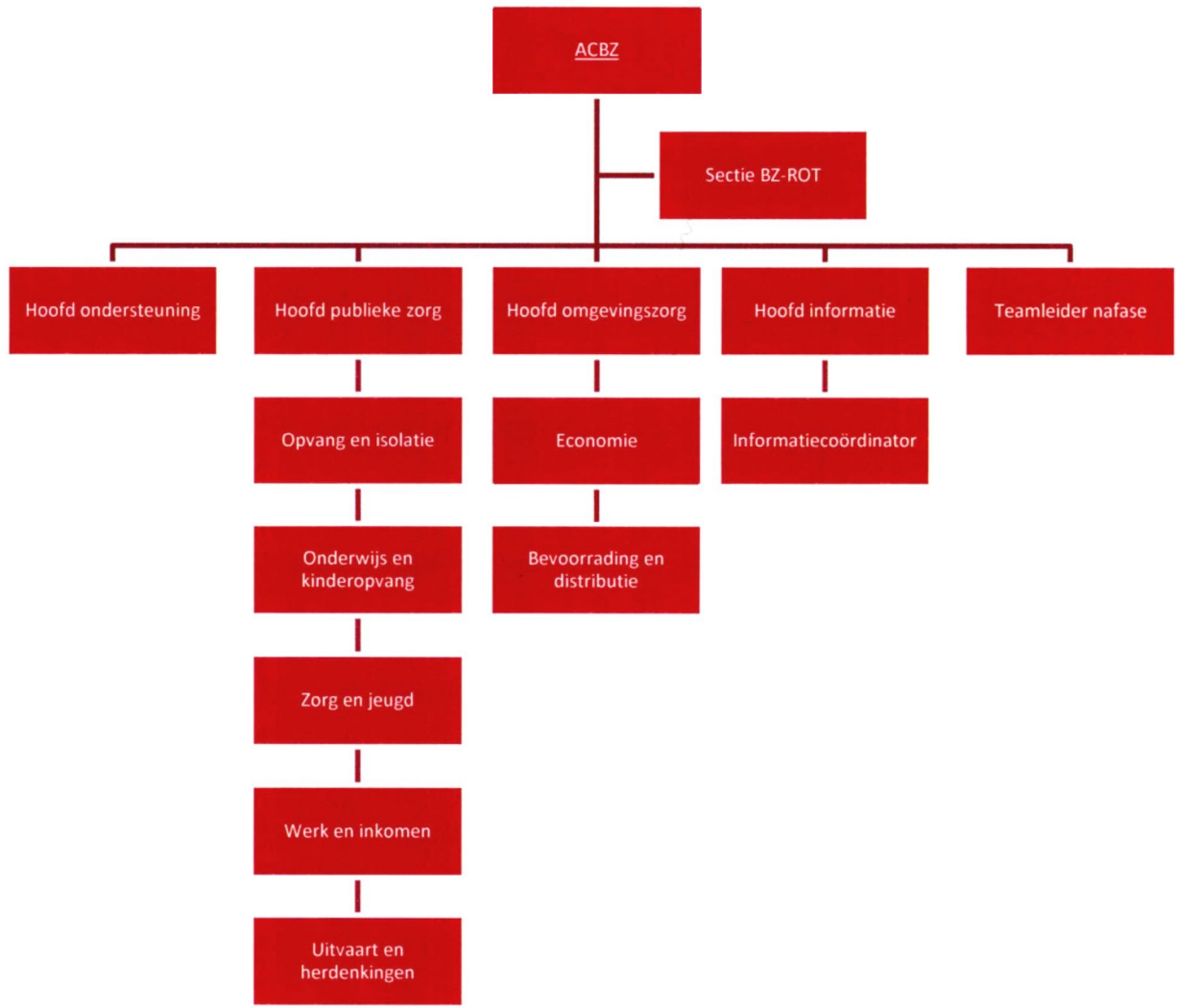
In de opschalingstructuur zijn er verschillende fases te onderscheiden. Deze coronacrisis is een zogenaamde grip 4. Dat wil zeggen dat de regioburgemeester verantwoordelijk is voor besluitvorming. Vanaf het begin van deze crisis hebben wij altijd getracht de maatregelen lokaal te vertalen naar de behoefte van de inwoners en ondernemers van de gemeente Buren. Wekelijks komt er een Regionaal Beleidsteam bijeen waar alle burgemeesters uit de regio aan deelnamen.

Op dit moment is er een wet in voorbereiding ter vervanging van de grip situatie en de noodverordening zodat de besluitvorming en verantwoordelijkheid weer meer en meer lokaal bij de gemeente komt te liggen. Verwachting is dat de wet voor de zomer 2020 in werking treedt.

Op de volgende pagina vindt u ter illustratie de teams die actief zijn binnen de regionale Stafsectie bevolkingszorg. Gemeente Buren levert inzet voor de regionale crisisbeheersingsorganisatie. Dit zijn een Hoofd publieke zorg, een Hoofd informatie, twee medewerkers sectie BZ-ROT, een medewerker sport en een medewerker processen en ondersteuning. De inzet van deze medewerkers varieert van fulltime in een bepaalde periode tot een paar uur, of via piketdienst.

5. Crisisorganisatie

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

5. Crisisorganisatie

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Lokale crisisorganisatie

De burgemeester, gemeentesecretaris, adviseur openbare orde en veiligheid en crisisbeheersing en de afdeling communicatie zijn vanaf het begin van de crisis betrokken bij de lokale en regionale crisisorganisatie. Als gemeente Buren zijn wij ervoor verantwoordelijk om de lokale crisisorganisatie invulling te geven in het kader van Bevolkingszorg. Daarnaast zijn er medewerkers vrij gemaakt om aan het werk te gaan bij de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid t.b.v. regionale crisisorganisatie.

Vanaf 10 maart is er ook een lokaal actieteam ingericht. Dit actieteam is dagelijks actief wat zorgde voor up to date informatie, flexibiliteit qua handelen en daadkracht. Het belangrijkste doel van dit team is het adviseren van de burgemeester bij het nemen van lokale maatregelen en het organiseren van de uitvoering van de lokale maatregelen. Daarmee lag de nadruk in het begin vooral op de uitvoering van en communicatie over de landelijke maatregelen. Dit ging onder andere over het prioriteren van de inzet van handhaving, het sluiten van instellingen, de advisering richting de regio en bijvoorbeeld de communicatiestrategie. Daarnaast werden conform het regionale model lokale teams ingericht en contactpersonen aangewezen. Via de diverse contactpersonen in de organisatie is veelvuldig contact met scholen, zorginstellingen, ondernemers etc..
Ook ging het over de inrichting van het nieuwe werken: hoe de dienstverlening zo veel mogelijk in stand gehouden wordt met inachtneming van de richtlijnen vanuit het RIVM.

Lokale teams

Aansluitend bij de reguliere werkzaamheden zijn de volgende lokale teams ingericht:

- Team Veiligheid
- Team Zorg en jeugd (publieke zorg)
- Team Onderwijs en kinderopvang (publieke zorg)
- Team Werk en inkomen (publieke zorg)
- Team Economie (omgevingszorg)
- Team Dienstverlening
- Team Bedrijfsvoering
- Team Nafase

5. Crisisorganisatie

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Lokale Team Nafase

Het lokale Team Nafase bestaat uit de twee strategisch adviseurs bedrijfsvoering en een teammanager. Daarnaast is een klankbordgroep opgericht waarin onder andere de Ondernemingsraad zitting heeft. Het team werkt samen aan het in beeld brengen van de effecten van de crisis, benoemt de knelpunten en denkt alvast na over hoe de gemeente na de crisis zo effectief mogelijk alle vraagstukken kan oppakken. De crisis moet immers zo snel mogelijk worden vertaald naar nieuwe operationele doelen en nieuwe financiële kaders.

Risico's en kosten

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Overbelasting medewerkers	Door extra taken i.v.m. onder andere de processen uit de crisisorganisatie hebben medewerkers andere werkzaamheden verricht naast hun reguliere werkzaamheden.	Kort en lang	Sturing op crisisorganisatie om ziekteverzuim te voorkomen. We zijn veel in contact met medewerkers.	N.n.b.
Meerkosten crisisorganisatie regionaal en lokaal	Door de langdurige GRIP-situatie worden veel extra kosten gemaakt door de VRGZ en GGD.	Middellang	Jaarrekeningresultaat VRGZ en GGD zal tegenvallen	N.n.b.

Nafase

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid beslist op welke momenten afgeschaald kan worden van de huidige GRIP4 naar uiteindelijk GRIP0. Het transitieteam is ondersteunend aan regionale en lokale vraagstukken op het gebied van reguliere bedrijfsvoering en crisis-gerelateerde vraagstukken. Het actieteam en de lokale teams beoordelen continu wanneer afschaling verantwoord is .

6. Integrale veiligheid

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Ontwikkelingen

Tot nu toe is met voldoende inzet van toezicht en handhaving het straatbeeld rustig en onder controle. Ondernemers, van supermarkten tot aan horeca, houden zich goed aan de richtlijnen en hebben waar nodig extra personeel en beveiliging ingezet (onder andere horecasluiting, deurbeleid winkel). De inwoners van Buren leven instructies goed na (onder andere geen samenkomsten en anderhalve meter afstand).

Samen met jongerenwerk van Mozaïek is in samenwerking met politie en de Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) veel aandacht geweest voor het aanspreken van jongeren. We hebben jongeren gewezen op de noodzaak om samen de crisis aan te pakken. Zo hebben zij veel overlast en overtredingen kunnen voorkomen. Enkele groepjes jongeren vormen een uitzondering. Het gaat daarbij om een kerngroepje die de grenzen van de noodverordening opzoekt. Deze jongeren zijn vaak al bekend bij de handhavers.

We zetten extra en gericht in op een aantal hotspots waar het lastig handhaven is met gezamenlijke controleacties van politie en de BOA. De BOA en politie houden binnen hun bestaande capaciteit toezicht en voeren handhaving uit op de landelijke richtlijnen sinds de noodverordening van 12 maart. Door de inzet van extra toezicht in de vorm van een BOA worden er extra kosten gemaakt. Dit is noodzakelijk voor de uitvoering en naleving van (versoepelde) maatregelen zoals verwoord in de noodverordening.

De politie heeft ruimte om naast de handhaving op de coronanoodverordening haar reguliere taken op te pakken. Het beeld is dat het op het moment (nog) relatief rustig is bij de politie met weinig ziekteverzuim. Het aantal meldingen van burenruzie of van mogelijk huiselijk geweld is beperkt. Veilig Thuis blijft de taken op het gebied van mishandeling en huiselijk geweld uitvoeren. Het aantal meldingen is tot nu toe in maart op hetzelfde niveau gebleven als de maanden daarvoor en het aantal politiemeldingen neemt af. Veilig Thuis krijgt wel veel telefoontjes met vragen.

Er is sprake van een toename van zwerfafval. Door de horecasluitingen haalden mensen meer af of nemen tijdens recreatie hun eigen eten en drinken mee. Hierdoor zijn vuilnisbakken op straat sneller vol en wordt er meer afval op straat gegooid. Avri loopt al extra rondes om dit op te ruimen.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Risico's en kosten

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Beeld openbare ruimte vervuild door extra huisvuil en zwerfafval	Risico dat inzet Avri-afvalinzameling niet binnen reguliere afspraken past of met verschuiving van (verminderde) taken kan worden gedekt.	Kort	Extra kosten	N.n.b.
Ondermijning springt in op gevolgen corona-virus	Een economische recessie is een kans voor georganiseerde criminaliteit: overnemen omgevallen horeca, witwassen van zwart geld op plekken waar geïnvesteerd moet worden, misbruiken van de kwetsbare positie.	Lang	Extra inzet op voorkoming ondermijning	N.n.b.
Zorg en veiligheids-casuïstiek stijgt op lange termijn	Door economische recessie mogelijk meer multiprobleem-casuïstiek (psychiatrie, verslaving, criminaliteit, geweld).	Lang	Extra inzet op zorg- en veiligheidscasuïstiek met zorgpartners, partners in de veiligheidsketen	N.n.b.
Inzet Adviseur openbare orde en veiligheid en crisisbeheersing	De huidige beschikbaarheid van 32 uur van de AOV'er is niet toereikend om werkzaamheden uit te voeren op zowel het gebied van de coronacrisis als de reguliere werkzaamheden op OOV-gebied.	Kort en lang	Extra kosten in verband met inhuur externe Adviseur openbare orde en veiligheid	€ 8.000
Inzet Buitengewoon Opsporings-ambtenaar	Door de controle op de noodverordening moet er BOA-capaciteit worden ingehuurd.	Kort en lang	Extra kosten	€ 20.000

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Economie

Het Centraal Planbureau (CPB) heeft vier scenario's voor de economische gevolgen van de coronacrisis gepresenteerd. De economie wordt hard geraakt en een recessie lijkt onvermijdelijk. Er wordt een krimp van het bruto binnenlands product van 1,2% tot zelfs 7,7% geschetst. Zie de CPB-scenario's voor meer informatie.

De effecten van de coronacrisis op de economie van gemeente Buren zullen groot zijn. Gemeente Buren telt ca. 3.050 bedrijven (ca. 8.820 arbeidsplaatsen). 650 tot 2.150* bedrijven in gemeente Buren behoren tot de sectoren die het meest geraakt zijn door de coronamaatregelen van het kabinet. Deze bedrijven vallen onder de regeling Tegemoetkoming schade COVID-19 (TOGS), zie steunmaatregelen.

**Toelichting brede schatting: Onderstaand overzicht betreft het aantal vestigingen verdeeld over alle sectoren. In gemeente Buren zijn 650 bedrijven gevestigd in de sectoren horeca, onderwijs, gezondheidszorg en vervoer, opslag en communicatie. In de TOGS-regeling vallen ook de sectoren groothandel, detailhandel, (overige specialistische) zakelijke dienstverlening en overige dienstverlening. Als we die allemaal meetellen komen we op 2.150 bedrijven die vallen onder de SBI-codes in de TOGS regeling. Het is natuurlijk niet zo dat alle bedrijven die binnen bijvoorbeeld zakelijke dienstverlening behoren onder de TOGS-regeling vallen omdat die ook weer verder uitgesplitst kunnen worden. Dat kunnen we alleen niet uit deze tabel halen. Dit verklaart de brede schatting.*

Totaal: 3050	Overige dienstverlening: 310	Gezondheidszorg: 240
Zakelijke dienstverlening: 710	Nutsbedrijven: 10	Horeca: 90
Detailhandel/autohandel: 310	Vervoer, opslag en communicatie: 190	Landbouw/visserij: 360
Financiële instellingen: 20	Onderwijs: 130	Groothandel: 170
Bouwnijverheid: 390	Industrie/delfstoffenwinning: 130	Openbaar bestuur: 10

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Evenementen en recreatie

Alle (grote) evenementen in gemeente Buren zijn afgelast zoals onder andere tentfeesten, de kunstmarkt in Buren en de Vuelta. Evenementenlocaties kunnen minder of geen evenementen organiseren en bezoekers ontvangen. Tegenover de kosten staan in deze periode geen inkomsten. Dit jaar waren vooral in de stad Buren een paar grote evenementen gepland, zoals de Nationale Kersenparty en de jaarvergaderingen van de VNG, afdeling Gelderland en het Gelders Genootschap tot Bevordering en Instandhouding van de Schoonheid van Stad en Land. De verwachting is dat die evenementen volgend jaar alsnog in de gemeente Buren plaatsvinden. De activiteiten rondom 75 jaar vrijheid en Buren 625 zijn uitgesteld naar later dit jaar of volgend jaar. Voor alle vergunnings- en meldingsplichtige evenementen die niet doorgaan door de coronacrisis worden de betaalde legeskosten teruggestort.

Regionale campagnes voor bijvoorbeeld de bloesemperiode en de provinciale 'Gelderse Streken' campagne hebben nu nagenoeg geen resultaten opgeleverd. De in onze gemeente aanwezige campings en vakantieparken profiteren mogelijk van de zomervakantieperiode omdat er veel meer in eigen land wordt doorgebracht. Als Regio Rivierenland voeren we samen met het Regionaal Bureau Toerisme campagne om de toeristen naar ons gebied te krijgen. Ook recreatieondernemers ontwikkelen plannen om meer activiteiten te bieden. Dat is ook weer goed nieuws voor de inkomsten toeristenbelasting, waarvan een groot gedeelte in het voorseizoen is vervallen.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Ondernemers

Ondernemers maken gebruik van de steunmaatregelen van de overheid. Ook zijn er ondernemers die niet afwachten maar nu al nieuwe paden inslaan. Te denken valt aan creatieve oplossingen om andere bedrijven coronaproof te maken. De fruitteeltbedrijven die onvoldoende arbeidsmigranten hebben, zoeken nu naar inwoners die een handje kunnen helpen bij het oogsten. De versoepelingen voor de horeca houden onder andere in dat we de mogelijkheid bieden om de terrassen uit te breiden. We hebben horecabedrijven opgeroepen om met een plan te komen.

In tegenstelling tot de verwachting worden er juist nu veel gesprekken gevoerd voor bedrijfskavels op het bedrijventerrein Doejenburg II in Maurik. Dit leidt al tot verschillende opties.

Op de gemeentelijke website is voor ondernemers duidelijk dat ze onze accountmanagers voor bedrijven kunnen benaderen voor advies. Daar wordt ook veelvuldig gebruik van gemaakt.

Een mooi voorbeeld van lokale initiatieven is de door ondernemers ontwikkelde website www.kooplokaalburen.nl. Alle ondernemers uit Buren kunnen van dit platform gebruik maken. En voor inwoners is het een makkelijker manier om te zien welke lokale ondernemers er zijn en wat ze te bieden hebben De gemeente heeft dit initiatief dat past binnen de economische steun aan lokale ondernemers een stimuleringsbijdrage verstrekt.

Door het Regionaal Bureau Toerisme is een communicatieplatform toerisme en recreatie opgezet. Een app voor het bedrijfsleven als ondersteuning in de corona-tijd. Alle acht Rivierenland gemeenten nemen hieraan deel.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Maatregel terrassen

Er zijn tot nu toe 14 aanvragen binnen gekomen voor het uitbreiden van terrassen, waarvan 13 zijn goedgekeurd vóór 1 juni. Eén aanvraag is niet toegekend in verband met de verkeersveiligheid. Enkele ondernemers hebben aangegeven eerst met hun normale terras open te gaan om te kijken hoe het gaat, eventueel dienen zij later alsnog een aanvraag in. Dit is tot op heden nog niet gebeurd.

Er worden geen huuropbrengsten in rekening gebracht voor het gebruik van gemeentelijke grond voor de tijdelijke oprichting dan wel uitbreiding van terrassen. Op dit moment wordt dit jaarlijks voor drie terrassen in de gemeente wel gedaan. We brengen in 2020 geen huuropbrengsten in rekening voor deze terrassen zodat elke ondernemer gelijk behandeld wordt. De drie huidige huuropbrengsten hebben een totale opbrengst van €3.769 per jaar. Dit wordt voor 2020 kwijtgescholden.

Buitenlandse arbeidskrachten

Er is verhoogde aandacht voor de huisvesting- en werklocaties van buitenlandse arbeidskrachten. Zeker nu het (pluk)seizoen is gestart. Er zijn brieven verzonden aan de ondernemersverenigingen met het verzoek deze brief te verspreiden onder hun leden met de voorwaarden/maatregelen voor arbeidskrachten. Momenteel brengen we alle adressen in beeld waar mogelijk arbeidskrachten zijn gehuisvest of waar zij werkzaam zijn. Dit is een intensieve klus die uitgezet is bij het adviesbureau Ruimtemeesters. Zodra de adressen in beeld zijn gaan we ook deze groep actief informeren over de maatregelen. In dit traject betrekken we ook onze partners, zoals de Nederlandse Fruittelers Organisatie (NFO) en Land en Tuinbouw Organisatie (LTO).

De verantwoordelijkheid om te voldoen aan een gezonde leef- en werkomgeving ligt bij de ondernemers (branche). Waar mogelijk denken wij actief mee met het vinden van oplossingen als zich problemen voordoen. Een controle/handhaving maakt onderdeel uit van de acties die we uitvoeren rond de coronamaatregelen. Daarbij controleren we op veiligheid en gezondheid. Eerder zijn bij controles de campings betrokken.

7. Economie

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Risico's en kosten

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Terugstorting leges	Voor alle vergunnings- en meldingsplichtige evenementen die niet doorgaan door de coronacrisis worden de betaalde legeskosten teruggestort.	Kort en lang	Tekorten in opbrengen	€ 3.300
Toeristenbelasting	Reëel i.v.m. minder verblijf op campings.	Kort en lang	Tekorten in opbrengsten	€ 55.000
Uitstel van betalingen van belastingen (extra gemeentelijke coronamaatregelen)	Risico dat na uitstel niet tot betaling kan worden overgegaan.	Kort en lang	Tekorten in opbrengsten	€ 40.000
Adviesbureau Ruimtemeesters	Begeleiding/adressenbestand arbeidskrachten	Kort	Extra kosten	€ 9.000
Terrassen	Minder huuropbrengsten	Kort en lang	Tekorten in opbrengsten	€ 3.800
KoopLokaalBuren.nl	Stimuleringsbijdrage	Kort	Extra kosten	€ 1.000
Regionaal Bureau Toerisme	Kosten communicatieplatform toerisme en recreatie	Kort	Extra kosten	€ 500

Nafase

We maken gebruik van digitale mogelijkheden om contact te houden met inwoners en ondernemers. Verdere digitalisering zal waarschijnlijk een trend worden om hen zo goed mogelijk van dienst te zijn.

8. Werk en inkomen

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (1)

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder ZZP'ers. Het voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt. En het voorziet in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen.

Gemeente Buren voert zelf de Tozo uit, ook voor de gemeente Neder-Betuwe. Dit is een extra uitvoeringstaak. Gemeenten worden door de Rijksoverheid volledig financieel gecompenseerd voor de uitkeringskosten in het kader van de Tozo. Inmiddels heeft Buren een voorschot van € 3.552.517 ontvangen en daarnaast de voorschotbedragen voor de uitvoering van Neder-Betuwe.

We zetten circa 214 uur per week in vanuit Buren. Dit vertegenwoordigt 5,9 FTE. De inzet kent uiteraard een opbouw en fluctuatie. Aan het begin van de regeling hebben we minder inzet dan nu.

We zetten vanuit Neder-Betuwe circa 70 uur in. Dit vertegenwoordigt 1,9 FTE. Beide groepen doen zowel afhandeling voor Buren als Neder-Betuwe, waarbij de personen vanuit Neder-Betuwe voornamelijk de eigen cliënten doen. Het vraagt kennis van onze systemen om de afhandeling snel en zorgvuldig te kunnen doen. Dit is de reden dat er niet gekozen is voor inhuur, maar voor prioriteren van werkzaamheden.

In de week van 11 mei 2020 zijn er voor Buren in totaal 536 aanvragen binnengekomen voor deze regeling. Totaal zijn er nu samen met Neder-Betuwe ruim 795 aanvragen binnengekomen. Buren informeert wekelijks over de stand van zaken.

Vanuit het RIEC en de Veiligheidsregio is aandacht gevraagd voor mogelijke ondermijning en fraude bij de toepassing van de Tozo-regeling. Bij vermoeden van ondermijning of fraude wordt contact opgenomen met de beleidsadviseur veiligheid van de gemeente Buren.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (2)

Gemeente Buren besteedt in deze tijd ook veel aandacht aan de mensen die werken in de bedrijfshallen en gedetacheerd zijn bij bedrijven. De Tozo-regeling is voor veel ondernemers niet voldoende om uit de financiële problemen te blijven. Huurders en banken zijn opgeroepen coulant om te gaan met uitstel van betalingen voor huur of hypotheek. Daarnaast bestaat de reguliere woonkostentoeslagregeling vanuit bijzondere bijstand.

De verwachting is dat er nog meer ondernemers in de problemen gaan komen. Zelfs als de crisismaatregelen worden opgeheven is er vaak uitstel geweest van betalingen, dus geen afstel. Daarom is het belangrijk om ondernemers en ZZP'ers te ondersteunen met hun bedrijfsvoering.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Armoedebestrijding

Vooralsnog is er geen groei te zien van het aantal aanvragen voor schuldhulpverlening of armoedebestrijdende maatregelen in Buren. De Nederlandse Vereniging voor schuldhulpverlening (NVVK) start met een vierwekelijkse monitor om zo de effecten op schuldhulpverlening te meten als gevolg van de coronamaatregelen. Vanuit Buren leveren we hierop onze input.

De voedselbank ziet een toename in het aantal klanten dat gebruik maakt van de voedselbank. Deze toename is niet alleen het gevolg van de coronacrisis. Het aantal mensen dat gebruikt maakt van de voedselbank was vergeleken met andere voedselbanken in het land relatief laag. Begin dit jaar hadden zij 60-70 aanmeldingen. Dat is nu opgelopen tot ca. 90 aanmeldingen. Het lijkt erop dat verwijzers nu weer sneller mensen aanmelden voor hulp van de voedselbank. De voedselvoorraad is op orde. Zij hebben vanuit verschillende kanten hulp en giften gekregen, naast de reguliere wijze waarop voedsel wordt aangeleverd. Er zijn momenteel wel minder vrijwilligers beschikbaar. Veel vrijwilligers behoren tot de risicogroep. Het winkelconcept is tijdelijk losgelaten. Gezinnen krijgen hun voedselpakket in een shoppingbag uitgereikt op het vaste afhaalpunt.

De vraag naar digitale leermiddelen voor kinderen in arme gezinnen is opgelost door de regeling van de Rijksoverheid en de scholen zelf. Gezinnen met kinderen kunnen vanaf groep 8 gebruik maken van de laptopregeling via stichting Leergeld (onderdeel van het kindpakket). De financiële dienstverlening gaat zoveel mogelijk door op afstand. Intakes vinden plaats via (video)bellen. Waar het nodig is, zorgen we voor maatwerk.

Vanuit het project vroegsignalering van schulden worden momenteel geen huisbezoeken afgelegd. Wel proberen we de mensen telefonisch te benaderen om zo tijdig beginnende schulden in beeld te krijgen.

Door het sluiten van de rechtbanken worden geen WSNP-zaken of dwangakkoorden meer behandeld. Dat betekent dat schuldregelingen vertraging oplopen. Hier is aandacht voor gevraagd bij de NVVK. Door wegvallen of daling van inkomsten is de verwachting dat het beroep op minimaregelingen en de algemene bijstand toeneemt. Niet alleen vraagt dit om extra capaciteit om alle zaken af te handelen, dit kan ook leiden tot hogere uitgaven vanuit het armoedebeleid. Dit blijven we monitoren.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Risico's en kosten (1)

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Besluit tijdelijke ondersteuning zelfstandigen	Risico dat aanvragen niet binnen gestelde tijd kunnen worden afgewikkeld en betaald.	Kort en lang	Gemeente is uitvoerder van deze maatregel, waardoor er veel beslag wordt gelegd op de uitvoeringscapaciteit	N.n.b.
Besluit tijdelijke ondersteuning zelfstandigen	Risico dat toekenningen niet juist zijn geregistreerd, waardoor niet alle kosten verhaald kunnen worden.	Lang	Na toekenning moeten de rechtmatigheid ook worden vastgesteld en zal er naar verwachting een afrekening opgesteld moeten worden	N.n.b.
Toename uitkeringen	Risico ontstaat dat meer mensen hun baan kwijt raken en onvoldoende WW-recht opgebouwd hebben. Dit leidt tot toename van het aantal mensen in de bijstand. Afhankelijk van de impact op de economie zal duidelijk worden of voldoende banen beschikbaar zijn.	Kort en lang	Gemeente is verantwoordelijk voor uitvoering van de Participatiewet, meer bijstandsuitkeringen zijn ook meer minima-voorzieningengebruikers	N.n.b.
Toename schuldhulp-verleningstrajecten	Risico ontstaat dat ondanks alle maatregelen men toch in de problematische schulden komt en niet in staat is om hier zelf weer uit te komen.	Lang	Gemeente is uitvoerder van de wet gemeentelijke schuldhulpverlening, dit kan leiden tot langere wachttijden of extra inzet personeel	N.n.b.

8. Werk en inkomen

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Risico's en kosten (2)

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Toename werkloosheid	Bij een economische krimp komen meer mensen in de WW terecht. Afhankelijk van de impact op de economie zal duidelijk worden of er voldoende banen beschikbaar zijn om snel weer uit te stromen.	Kort en lang	Werkeloosheid wordt eerst opgevangen door WW en daarna PW. De toename in het bestand wordt gecompenseerd in de rijksbijdrage BUIG. Gemeenten vragen zich af wat het verschil zal zijn tussen bijdrage en uitkeringslasten. Buren heeft een overschot op het BUIG en het gat zal eerst het overschot 'opeten'.	N.n.b.
Toename aanvragen voedselbank	Risico dat de voedselbank niet kan voldoen aan de vraag of de activiteiten kan continueren (bijvoorbeeld door een geldtekort en een vrijwilligerstekort).	Kort en lang	Steun nodig van de gemeente	N.n.b.
Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz).	We hebben met ingang van dit jaar te maken met een veranderende financiering met betrekking tot de BBZ. De veranderde financiering samen met het feit dat we geen historische kennis hebben van een vergelijkbaar incident als corona zorgt ervoor dat we hierover eigenlijk geen gefundeerde inschatting kunnen maken.	Kort en lang	Vooralsnog verwachten we dat de impact mee zal vallen. We zien namelijk dat veel bedrijfjes als kappers, nagelstudio's en stylisten. Gebruik maakten van de Tozo en nu weer actief zijn. Voor de Tozo 2-regeling hebben we nog maar 15 aanmeldingen voor ontvangen. Dat is minder dan verwacht.. De Tozo 2-regeling lijkt veel op de Bbz-regeling en de verwachting is dat een toename van Bbz navenant laag zal zijn.	N.n.b.

9. Onderwijs en kinderopvang

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Thuisonderwijs

Scholen organiseren en faciliteren thuisonderwijs zelfstandig. De scholen hebben in korte tijd thuisonderwijs mogelijk gemaakt voor alle leerlingen. Om goed thuisonderwijs te kunnen geven zijn digitale hulpmiddelen onmisbaar. Scholen hebben hun apparaten uitgeleend aan hun leerlingen. Op enkele scholen waren er niet voldoende apparaten voorhanden. Deze scholen hebben gebruik gemaakt van de landelijke regeling die hiervoor in het leven is geroepen. De landelijke regeling lijkt voldoende om ervoor te zorgen dat ieder kind beschikt over de juiste benodigdheden.

Gelukkig lukt het de scholen in Buren om met vrijwel alle leerlingen in contact te blijven. Er is in deze tijd van crisis wettelijk gezien geen sprake van ongeoorloofd verzuim. Leerplicht kan dan ook alleen preventief ingezet worden. Alle schoolgaande kinderen hebben ook nu recht op onderwijs en het is belangrijk voor hun ontwikkeling om (thuis)onderwijs te blijven volgen. Er zijn in Buren korte lijnen met de scholen. Leerplicht anticipeert op signalen van de school en werkt daar ondersteunend aan. Samen wordt naar een oplossing gezocht. Daarnaast helpen de onderwijsconsulenten van Mozaïek om in gesprek te komen met de ouders en de leerlingen.

Taalachterstanden bij ouders en kinderen maken het geven van goed thuisonderwijs moeilijk. Daarnaast kunnen de interventies die op scholen en door andere organisaties worden ingezet om onderwijsachterstanden te verminderen of voorkomen niet (volledig) worden uitgevoerd. Dit betekent dat een al kwetsbare groep verder achterop raakt. Interventies die voor bepaalde leerlingen op school werden ingezet vanuit het Passend onderwijs en de Jeugdhulp kunnen niet worden uitgevoerd of worden op andere wijze worden uitgevoerd. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor de ontwikkeling van deze leerlingen. Peuters die normaal voorschoolse educatie krijgen bij de opvang kunnen hier nu geen gebruik van maken. Dit zorgt voor grotere achterstanden op andere peuters bij de start van hun schoolloopbaan.

Per 1 augustus 2020 moet wettelijk het aanbod op de voorschool worden uitgebreid van 12 uur naar 16 uur per week. De crisis staat de voorbereidingen hierop mogelijk in de weg. Uitstel van de invoering van deze maatregel zal landelijk moeten worden besloten. De Rijksoverheid zet extra middelen in voor het onderwijs, onder andere in de vorm van subsidieregelingen voor leer- en ontwikkelingsachterstanden of studievertraging. Scholen kunnen per 2 juni subsidie aanvragen.

9. Onderwijs en kinderopvang

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Opvang

Door de landelijke maatregelen zijn alle scholen en alle locaties voor kinderopvang gesloten. Alleen voor kinderen van ouders met cruciale beroepen is (nood)opvang mogelijk. Enkele kinderopvangorganisaties in Buren hebben aangegeven in staat te zijn om 24/7 opvang te bieden. Dit is tot nu toe nog niet nodig.

Vanaf 1 april is er opvang toegestaan voor kinderen in kwetsbare situaties. Voor kinderen t/m 12 jaar bepalen de wijkteams, in overleg met de school, welke kinderen in aanmerking komen voor opvang. Op dit moment is er nog voldoende capaciteit bij de wijkteams om deze rol te vervullen. Er wordt nog overlegd welke werkwijze kan worden gehanteerd voor de opvang van jeugdigen in kwetsbare situaties van 12 jaar en ouder. Vaak is hiervoor in overleg met de bij onderwijs en opvang betrokken professionals al een oplossing gevonden.

De scholen en opvanglocaties zijn zelfredzaam en goed in staat om alle kinderen in Buren die het nodig hebben op te vangen. Er is geen (reguliere) peuteropvang gedurende de crisis en geen voor- en vroegschoolse educatie. Dit betekent dat er na afloop van de crisis afspraken moeten worden gemaakt over de wijze van vaststelling van de subsidie. Hier zullen landelijke richtlijnen voor komen.

Het leerlingenvervoer is als gevolg van de crisis nagenoeg stil komen te liggen. Voor leerlingen die opgevangen moeten worden is er altijd maatwerk mogelijk. Met de uitbreiding van de doelgroep die kan worden opgevangen is de vraag om vervoer toegenomen. Als straks de maatregelen (gefaseerd) worden opgeheven zal deze vraag verder toenemen. De vervoerders leveren op dit moment vrijwel geen diensten. Als vervoerders als gevolg van de crisis failliet zouden gaan komt de uitvoering van diverse gemeentelijke taken op het gebied van vervoer en zorg in de knel. In de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid is besproken op welke wijze er voor kan worden gezorgd dat deze cruciale voorziening wel overeind blijft. Het college in Buren heeft ingestemd met het voorstel om 80% van de begrote bedragen te betalen als voorschot.

Er zijn korte lijnen met de schoolbesturen, kinderopvangorganisaties en gastouderbureaus. Zij kunnen met hun vragen terecht bij een contactpersoon van de gemeente en ontvangen regelmatig updates over belangrijke landelijke, regionale en lokale besluiten. De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft nauwe contacten met deze lokale contactpersonen en denkt ook na over de nafase van deze crisis.

9. Onderwijs en kinderopvang

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Risico's en kosten

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Uitval personeel onderwijs en kinderopvang-organisaties door ziekte	Onvoldoende personeel om de opvang te kunnen verzorgen.	Kort	De gemeente krijgt een taak in het organiseren van crisisopvang	N.n.b.
Onvoldoende faciliteiten kinderopvang	Onvoldoende faciliteiten om de vitale sectoren te ondersteunen.	Kort	De gemeente krijgt een taak in het organiseren van crisisopvang	N.n.b.
Toename onderwijsachterstanden	Via dit taakveld aanvullende maatregelen nodig om de onderwijsachterstanden te verkleinen met hogere inzet van medewerkers en kosten tot gevolg.	Lang	Meer kansenongelijkheid voor inwoners, hoger risico op segregatie, meer kwetsbare inwoners	N.n.b.
Subsidies peuteropvang en onderwijsachterstanden beleid	Subsidie die voor 2020 is verleend is niet (volledig) ingezet zoals afgesproken. Risico ten aanzien van doelmatigheid en rechtmatigheid verleende subsidies.	Middellang	Doelen en resultaten op het terrein van onderwijsachterstandenbeleid worden mogelijk niet behaald	N.n.b.
Toename druk op passend onderwijs	Risico dat de crisis een negatieve ontwikkeling heeft op de ontwikkeling van bepaalde leerlingen waardoor de druk op het passend onderwijs en de Jeugdhulp toe gaat nemen.	Middellang	Hogere uitgaven voor Jeugdhulp	N.n.b.
Voorschot vervoerder leerlingenvervoer	Verstrekken van een voorschot aan vervoerders.	Middellang	Mogelijk geen goedkeurende verklaring van de accountant bij de jaarrekening 2020	N.n.b.

10. Zorg en welzijn

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Welzijn

De werkzaamheden van welzijnsorganisaties Mozaïek en Welzijn Rivierenstroom zijn aangepast in de afgelopen weken. Mozaïek voert alles digitaal uit en ambulant jongerenwerk gaat wel door. Welzijn Rivierenstroom voert de werkzaamheden waar mogelijk digitaal uit. Sommige contacten kunnen daarom niet plaatsvinden. Welzijn Rivierstroom geeft specifiek aandacht en ondersteuning aan mantelzorgers.

De werkgroep Geriatrie komt periodiek bij elkaar. Op dit moment is dat tweewekelijks digitaal. Hierin vindt afstemming plaats over de oudere inwoners van Buren.

MEE Gelderse Poort zet haar dienstverlening, specifiek voor mensen met een lichte verstandelijke beperking, autisme, of niet-aangeboren-hersenletsel, in op individuele en collectieve alternatieven die telefonisch/digitaal (videobellen) kunnen worden aangeboden. Het gaat hierbij om proactieve cliëntondersteuning, waarbij consulenten vaker contact opnemen met de cliënt om de situatie te polsen, voorlichting en informatie te geven over de coronamaatregelen. Ook gaat het om advisering van cliënten en/of hun directe omgeving (gezin), maar ook huisartsen, andere ketenpartners en speciale zorg bij crisissituaties.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Gemeentelijke zorg

De Rijksoverheid heeft de zorg als vitaal proces aangemerkt en dit moet blijven doorgaan. De coronacrisis heeft geleid tot aangescherpte maatregelen rondom het aanbieden van zorg. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de zorg en ondersteuning die o.g.v. de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet door de gemeenten is ingekocht. Voor de inkoop en het contractmanagement werken de gemeenten Buren, Culemborg, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en West Maas en Waal samen met het team Wmo/jeugd van de Regio Rivierenland. Het team Wmo/jeugd voert het contractmanagement uit. Op casusniveau zijn de gemeenten zelf verantwoordelijk.

Direct na bekendmaking van de coronamaatregelen heeft het college besloten om het persoonlijke contact tussen (kwetsbare) inwoners en medewerkers zoveel mogelijk te beperken. De indicatiestellingen voor zorg en ondersteuning op grond van de Wmo en de Jeugdwet vinden nu telefonisch plaats. Bekeken en onderzocht wordt of en op welke wijze een herindicatie zal plaatsvinden van de telefonisch geïndiceerde inwoners na afloop van de coronaperiode.

Een medewerker vanuit Team/Wmo van de Regio Rivierenland neemt deel in een kernteam van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Input vanuit de gemeenten in de regio Rivierenland met betrekking tot zorg en ondersteuning op grond van de Jeugdwet en de Wmo komt op die manier rechtstreeks bij de Veiligheidsregio. Op de site Rivierenlandkanmeer staat de belangrijkste informatie voor en van de Jeugdzorg en Wmo zorgaanbieders verzameld.

Aanbieders van zorg en ondersteuning op grond van de Wmo en Jeugdwet in de Regio Rivierenland hebben het verzoek gekregen om aanpassingen in hun dienstverlening te melden aan het team Wmo/jeugd van de Regio Rivierenland. Dagelijks worden de knelpunten van aanbieders verzameld en ontvangt elke gemeente die van het team Wmo/jeugd.

De gemeenten in de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid hebben gehoor gegeven aan de oproep van de Rijksoverheid om hun Wmo en jeugdzorg aanbieders van jeugdhulp, jeugdbescherming, jeugdreclassering en maatschappelijke ondersteuning financieel zekerheid en ruimte te bieden, van 1 maart 2020 tot in elk geval 1 juni 2020. Er is een document opgesteld waarin de richtlijn verder is uitgewerkt.

10. Zorg en welzijn

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Gezondheidszorg

Met de partijen in de gezondheidszorg vindt veel afstemming plaats. Zij hebben elk een eigen rol in de crisisorganisatie. Landelijke maatregelen komen rechtstreeks van de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) of de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ). Wij volgen de ontwikkelingen in de zorg op de voet om waar mogelijk te kunnen helpen met knelpunten en toekomstscenario's.

GGD GZ heeft 200 FTE vrijgespeeld in haar formatie voor de inzet in de crisisbeheersing. Zij heeft ook een belangrijke rol bij bijvoorbeeld het testen op corona van zorgmedewerkers. Hier schuilt een enorm groot financieel risico omdat onduidelijk is of de Rijksoverheid dit allemaal compenseert. Tegelijkertijd liggen ander werk en projecten bij de GGD nu stil, is er een stuwmeer aan verlofuren en moeten later andere werkzaamheden ingehaald worden.

De bewoners van de verzorgingstehuizen hebben het moeilijk. Zij kunnen geen bezoekers meer ontvangen, zien veel zieke medebewoners en medebewoners die overlijden. Het zorgpersoneel heeft daarnaast extra zorgdruk als gevolg van toename van zieke bewoners en collega's. Zij staan midden in de frontlinie van deze crisis.

10. Zorg en welzijn

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Risico's en kosten

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Telefonisch indiceren	Er vindt onvoldoende onderzoek (ter plaatse) naar de noodzaak voor ondersteuning plaats.	Kort	Mogelijk geen goedkeurende accountantsverklaring. Ten onrechte voorzieningen met daaraan verbonden kosten zijn toegewezen.	N.n.b.
Risico van rechtmatigheid uitgaven zorg	Er vinden betalingen plaats voor levering van zorg op een andere wijze dan contractueel is vastgelegd.	Kort	Mogelijk geen goedkeurende accountantsverklaring.	N.n.b.
Meerkosten GGD/GHOR	De extra inzet van de GGD GHOR wordt opgenomen in de begroting.	Kort en middellang	Extra bijdrage van de gemeente bij onvoldoende compensatie door de Rijksoverheid .	N.n.b.
Extra inzet op contractbeheer en zorgcontinuïteit	Er vinden betalingen plaats voor levering van zorg op een andere wijze dan contractueel is vastgelegd. De Rijksoverheid zal naar verwachting de meerkosten gaan vergoeden.	Kort en middellang	Mogelijk geen goedkeurende accountantsverklaring.	N.n.b.

Nafase

Na de versoepeling van de maatregelen zullen wij bij een aantal gestelde indicaties alsnog op huisbezoek gaan om te beoordelen of de telefonisch gestelde indicaties ook daadwerkelijk de juiste indicaties is geweest.

Op dit moment kan nog niet worden overzien welke meerkosten voor rekening komen van de gemeente en in hoeverre de gemeente gecompenseerd wordt door de Rijksoverheid. ook zal er met de accountant gesproken gaan worden over een aangepaste accountantscontrole. Wij verwachten dat hiervoor ook vanuit de Rijksoverheid nadere richtlijnen opgesteld worden omdat een landelijk beeld is.

11. Sport en cultuur

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Sport

Door de landelijke maatregelen zijn alle sportaccommodaties een paar maanden gesloten geweest en ligt het verenigingsleven stil. Sinds eind april worden de maatregelen met betrekking tot het sporten stapsgewijs versoepeld. Er is op dit moment veel contact met de sportverenigingen. Actuele landelijke en lokale informatie wordt, na afstemming met ons lokaal actieteam, gedeeld met sportverenigingen en commerciële sportaanbieders. De informatie is ook te vinden op de website van Buren. De website wordt gebruikt als communicatiekanaal om alle coronamaatregelen en effecten te bundelen. Een positieve ontwikkeling tijdens deze crisis is dat veel inwoners zoeken naar informatie over een gezonde leefstijl.

Collegemaatregelen aangaande economie betreffen ook de huur van sportvelden: sportverenigingen kunnen uitstel van betaling krijgen. Hetzelfde geldt voor de OZB-aanslag. Waar het kan voeren verenigingen al groot onderhoud uit. Zo kan er in de zomer weer volop gesport worden. De verwachting is dat weinig mensen op vakantie gaan. Mogelijk geeft dit nieuwe kansen voor verenigingen om extra activiteiten te ontwikkelen. Mulier Instituut heeft (in opdracht van NOC*NSF, VWS en VSG) een vragenlijst onder sportverenigingen uitgezet, om inzicht te verkrijgen in de impact van de coronacrisis op sportverenigingen. De resultaten laten middels een rapport de impact per regio zien.

De werkzaamheden van Buurtsportcoaches lagen tot 11 mei liggen grotendeels stil. Wel maakten zij filmpjes met 'beweeg-challenges' en deelden zij deze op social media. Ook hebben de Buurtsportcoches een alternatief digitaal programma bedacht voor de koningsspelen. Per 11 mei is er weer een beweegprogramma voor kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar. Meer dan 40 sportverenigingen maken sinds 29 april gebruik van de mogelijkheid om in de buitenlucht sportactiviteiten uit te voeren voor de jeugd t/m 18 jaar. Hiervoor dienen zij aanvragen in bij de gemeente die voor de activiteiten met betrekking tot de jeugd toestemming moet geven. Sinds 11 mei mogen personen van 19 jaar en ouder weer buiten sporten, rekening houdend met de afstand van anderhalve meter.

Om na de crisistijd zo snel mogelijk alle vragen te beantwoorden zal een (regionale) bijeenkomst voor sportverenigingen plaatsvinden in samenwerking met de VSG. In die bijeenkomst wordt landelijke en lokale informatie gedeeld en zal er ruimte zijn om individuele vragen van sportverenigingen te beantwoorden. Op deze manier helpen we de sportverenigingen snel weer operationeel te zijn.

11. Sport en cultuur

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Risico's en kosten

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Sportbeleid en activering	Kans dat er via dit taakveld aanvullende maatregelen nodig zijn met hogere inzet van medewerkers en kosten tot gevolg.	Kort	Dit taakveld zal stil komen te liggen op de korte termijn en er is extra subsidie nodig voor de verenigingen, na de crisis is sporten en bewegen nodig om eerstelijnszorg te voorkomen	N.n.b.
Sportaccommodaties en cultuur	Verlies van inkomsten voor de gemeente of risico dat bijdragen en/of voorzieningen bijgesteld moeten worden.	Lang	Mogelijk volgt er een compensatie vanuit de Rijksoverheid	€ 10.000
Dorpshuizen	De voorlopige schatting van de schade voor het dorpshuizen voor de periode van 12 maart tot 31 mei.	Kort	Wegvallen inkomsten terwijl kosten wel doorlopen	N.n.b.
Afgelasting evenementen en mislopen inkomsten	Niet doorgaan van sportevenementen en sportprojecten.	Kort en lang	Reeds ingezette interventies gaan wel door maar leveren geen resultaat	N.n.b.

11. Sport en cultuur

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Nafase

De versoepeling van de mogelijkheden om te sporten (vanaf 29 april voor de jeugd en vanaf 11 mei voor volwassenen) pakken we pragmatisch en laagdrempelig aan. Meer dan 40 verenigingen hebben sport- en beweegactiviteiten voor de jeugd t/m 18 jaar bij de gemeente ingediend.

Verder kunnen de Burense sportverenigingen en dorpshuizen eenvoudig uitstel van betaling krijgen voor hun vaste lasten.

We zetten in de nafase in op een duurzaam herstel. Met betrekking tot sport doen we dat onder andere door ambities uit het lokaal sport- en beweegakkoord en toekomstig sportbeleid gezamenlijk met de sportverenigingen en maatschappelijke organisaties op te pakken ten behoeve van een duurzame sportinfrastructuur.

12. Financiën

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Ontwikkelingen

De impact op de financiën voor de gemeente is omvangrijk en divers van aard. Zowel indirect, bijvoorbeeld door het verlies aan belastinginkomsten, als direct in de vorm van extra kosten voor personeel of in het sociale en fysieke domein. We kunnen in ieder geval subsidie van maximaal € 75.000 aanvragen bij de provincie. Dit hebben we gedaan en gekregen. In de Kamerbrief 'Compensatiepakket coronacrisis medeoverheden' (28 mei 2020) bevestigt het kabinet verschillende extra kosten en gederfde inkomsten van gemeenten te compenseren. Het uitgangspunt is dat gemeenten financieel niet slechter uit de coronacrisis komen. De Rijksoverheid publiceert de middelen voor compensatie steeds in tranches.

In de meicirculaire is hiervoor het volgende gecommuniceerd:

1. Compensatiepakket coronacrisis: op 23 april 2020 hebben het kabinet en de medeoverheden besloten een regiegroep in te stellen die de omvang van de problematiek in beeld brengt met nadruk op de financiële effecten en de daarbij voorgestelde oplossingsrichtingen, waaronder compensatie. Doel is om medio juli een compleet beeld te hebben van de impact van de corona-aanpak voor de periode tot 1 juni. De hoogte en omvang van de reële compensatie heeft als uitgangspunt dat de medeoverheden er als gevolg van de corona-aanpak niet slechter voor komen te staan dan daarvoor.

2. De omvang van het gemeentefonds wordt 'vastgezet'. Het accres 2020/2021 wordt bevroren. Dit geeft zekerheid voor gemeenten. Bij grote onverwachte wijzigingen vindt er eerst een gesprek plaats met de VNG voordat wijzigingen worden doorgevoerd.

12. Financiën

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Ontwikkelingen (vervolg)

3. Aanvullende maatregelen financiële gevolgen corona (eerste tranche € 546 miljoen). Verwerking zal, voor zover relevant voor het gemeentefonds, plaatsvinden in de septembercirculaire:

- Het Rijk stelt € 225 miljoen beschikbaar voor gederfde inkomsten toeristenbelasting (€ 100 miljoen) en parkeerinkomsten (€ 125 miljoen);
- Het Rijk geeft een voorschot van € 144 miljoen voor de meerkosten en inhaalzorg Jeugdwet/ Wmo. Daarnaast zijn Rijk en gemeenten in gesprek over de extra uitgaven over het geheel van 2020 voor zover gerelateerd aan uitstel noodzakelijke zorg;
- Gemeenten ontvangen voor de periode tot 1 juli € 23 miljoen in verband met hun coördinerende taak in het organiseren van noodopvang voor kinderen van wie een of beide ouders een cruciaal beroep hebben.
- Als gevolg van het coronavirus zijn de Sociale Werkbedrijven geheel of gedeeltelijk gesloten. Daardoor vallen bedrijfsopbrengsten weg, waarmee loonkosten worden gefinancierd. Ter compensatie voor de gederfde inkomsten over de periode van 1 maart tot 1 juni 2020 wordt € 90 miljoen uitgekeerd;
- Medeoverheden zijn verantwoordelijk voor twee derde van alle subsidies aan cultuur. Er komt compensatie van € 60 miljoen voor de periode maart tot en met juli 2020;
- Een Tijdelijk Steunfonds voor Lokale Informatievoorziening van € 24 miljoen voor lokale media.

Betalingsverplichtingen en grondexploitaties

Vooralsnog krijgen maatschappelijk organisaties de mogelijkheid later te betalen of worden voorschotten eerder uitbetaald. Dit heeft voor nu nog geen financiële gevolgen.

De verwachte opbrengsten in de grondexploitaties kunnen mogelijk tegenvallen. Op dit moment lijkt hier nog geen sprake van te zijn. In het eerste kwartaal hebben zich namelijk twee belangstellenden gemeld.

12. Financiën

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Risico's en kosten

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Grote extra uitgaven i.v.m. tijdelijke maatregelen	Verlaagd weerstandsvermogen, meer schulden, minder reserves. Het kabinet heeft aangegeven de kosten te zullen compenseren.	Kort	Onvoldoende capaciteit om tegenvallers op te vangen	N.n.b.
Goedgekeurde accountantsverklaring	Geen goedkeuring accountant op jaarstukken.	Kort en lang	Imagoschade	N.n.b.
Oplopende rentestanden	Extra lasten op schulden en investeringen.	Lang	Tekorten op begroting	N.n.b.
Minder inkomsten uit huur en belastingen	Vooralsnog geven we alleen uitstel van betaling als hierom wordt gevraagd. De mogelijkheid bestaat dat later in het jaar inkomsten worden geschrapt.	Kort en lang	Tekorten op begroting	N.n.b.
Structurele begroting in evenwicht (baten > lasten)	Op dit moment is onduidelijk welke impact de coronacrisis financieel heeft op de begroting 2021. Het kabinet heeft aangegeven de kosten te zullen compenseren.	Lang	Preventief toezicht provincie, minder handelingsvrijheid	N.n.b.

Nafase

Gedurende de coronacrisis blijven we de financiële consequenties van de virusuitbraak nauwlettend volgen. We monitoren continu welke baten we mislopen, welke lasten hoger uitvallen en welke maatregelen we dienen te treffen om bovengenoemde risico's te mitigeren. Deze aanpak zorgt er voor dat we op latere momenten kunnen concluderen welke langetermijngevolgen er voor de financiën van de gemeente zijn.

12. Financiën

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Kostenoverzicht

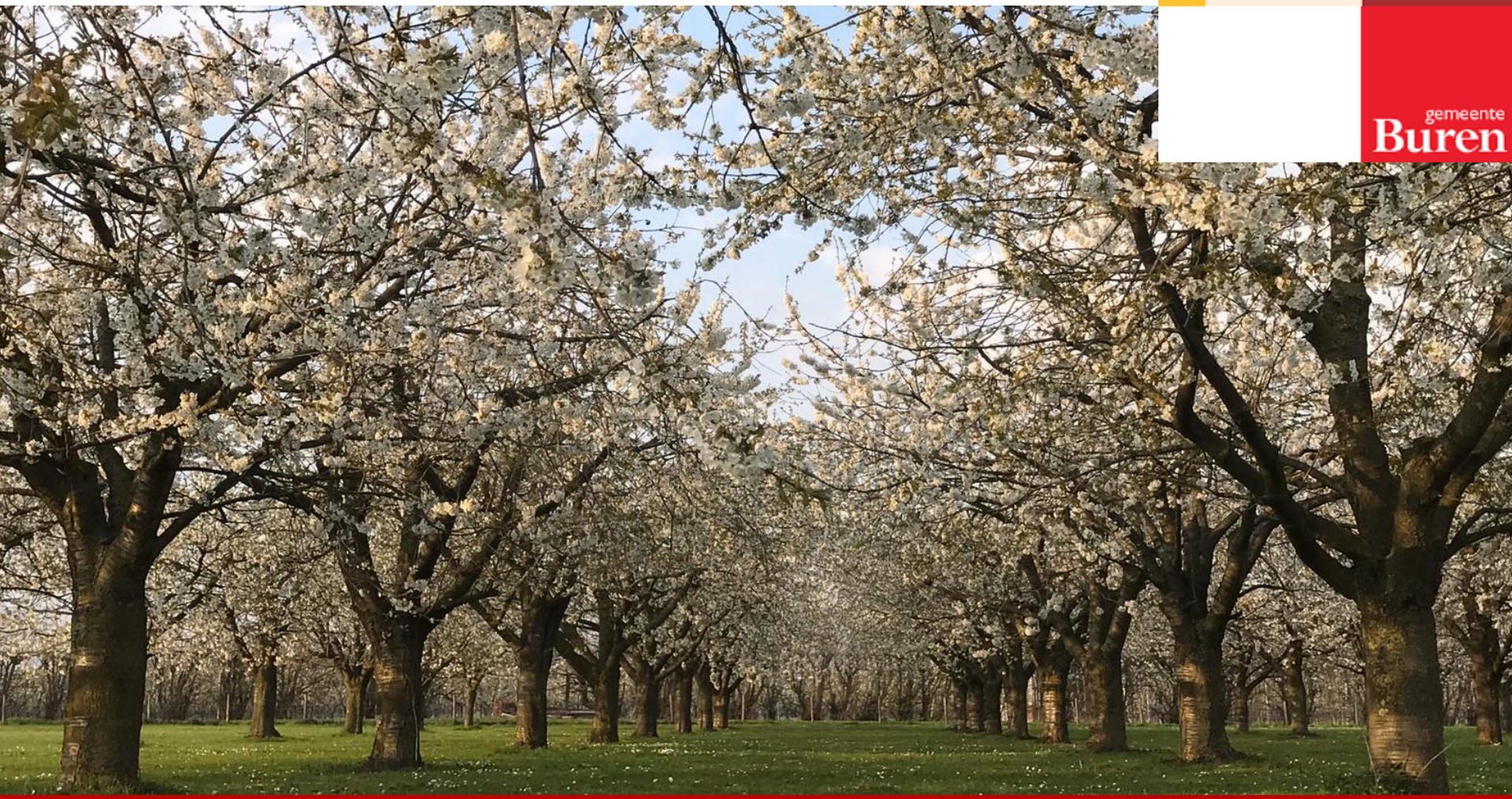
Zoals gemeld hebben wij als gemeente extra kosten gemaakt ten aanzien van de coronacrisis. Hierbij treft u een overzicht aan van deze kosten. Deze zijn gerubriceerd in vier onderdelen. De bijdrage van de provincie is toegevoegd als inkomsten.

Uitgaven	Bedrag	Toelichting
1. Inhuur personeel	€ 148.000	Betreft o.a. extra inzet op communicatie, BOA, en vervanging van medewerkers die regionaal zijn ingezet.
2. Gemeentehuis en ICT	€ 13.000	Betreft o.a. zuilaanpassingen, stickers, videomateriaal en desinfectiemateriaal.
3. Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers	€ 0	Gemeenten worden volledig financieel gecompenseerd voor de uitkeringskosten in het kader van de Tozo.
4. Overige kosten	€ 7.000	
Inkomsten	**Bedrag**	**Toelichting**
5. Bijdrage provincie	- € 75.000	Verkregen subsidie.
Totaal	**€ 93.000**	

Buiten deze kosten zijn er tot 1 juni 2830 niet-gewerkte uren door medewerkers geregistreerd. Het is de afgelopen maanden niet altijd mogelijk gebleken om alle uren te werken, bijvoorbeeld omdat kinderen niet naar de (kinder)opvang of school konden.

De impact van het coronavirus in Buren

Een analyse op de ontwikkelingen, risico's en nafase

gemeente Buren

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Pagina
1. Inleiding	3
2. Bestuur	4-6
3. Gemeentelijke organisatie	7-10
4. Communicatie	11-14
5. Crisisorganisatie	15-18
6. Integrale veiligheid	19-20
7. Economie	21-25
8. Werk en inkomen	26-30
9. Onderwijs en kinderopvang	31-33
10. Zorg en welzijn	34-37
11. Sport en cultuur	38-40
12. Financiën	41-44

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Inleiding

Het coronavirus heeft Nederland en de rest van de wereld in zijn greep. De Rijksoverheid heeft verstrekkende maatregelen getroffen die door de veiligheidsregio's worden vertaald en door gemeenten op lokaal niveau worden uitgevoerd. Ook de inwoners van Buren ondervinden daar de gevolgen van.

De gezondheid van onze inwoners en medewerkers heeft de hoogste prioriteit. In onze aanpak rond het coronavirus staat daarom centraal dat het besmettingsrisico zo laag mogelijk is. We beseffen ons dat de maatregelen grote sociale, maatschappelijke en economische consequenties kennen.

Dit document informeert het gemeentebestuur en de inwoners van Buren over de belangrijkste ontwikkelingen per beleidsterrein als gevolg van de uitbraak van het coronavirus. We benoemen de risico's en kosten waar bekend en vatten die aan het einde van het document samen. Indien op dit moment al mogelijk, blikken we daarnaast vooruit op de nafase: de periode die in het teken staat van herstel en nazorg.

Veel effecten zijn op dit moment nog niet bekend. Daarom benadrukken we dat dit document de situatie van de afgelopen drie maanden beschrijft maar dat de ontwikkelingen, risico's en beoogde nafase voortdurend in beweging zijn.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Gemeenteraad

De gemeenteraad van Buren heeft ten tijde van de eerste fase van de coronacrisis haar werkzaamheden zoveel mogelijk digitaal uitgevoerd. Vanwege de bijzondere omstandigheden is besloten om de raadsvergadering van april 2020 te laten vervallen en de stukken ter besluitvorming door te zetten naar de raadvergadering van mei 2020. In de periode tussen half maart en half mei heeft de gemeenteraad haar rol als volksvertegenwoordiger op een andere manier moeten invullen. Fysieke werkbezoeken of contacten waren niet mogelijk.

De agendacommissie en het fractievoorzittersoverleg hebben op een digitale manier plaatsgevonden. De eerste weken van de coronacrisis heeft de burgemeester de fractievoorzitters voornamelijk geïnformeerd over de ontwikkelingen van de crisis.

Op 19 mei 2020 vond de eerste fysieke raadsvergadering weer plaats in het gemeentehuis van Buren met inachtneming van de benodigde maatregelen. De bestuurlijke planning heeft voor het overgrote deel geen vertraging opgelopen door de coronacrisis.

Communicatie
De gemeenteraad heeft, middels een advertentie in de krant, op een ludieke manier haar medeleven getoond aan de inwoners, ondernemers en organisaties in de gemeente Buren.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

College

Het college van Burgemeester & Wethouders heeft vanaf 24 maart 2020 tot en met 12 mei 2020 haar vergaderingen digitaal gevoerd. Ook de afspraken met de ambtelijke organisatie vonden digitaal plaats. De bestuurlijke planning heeft ook voor het college geen vertraging opgeleverd. Besluitvorming in het college ging gewoon door.

Communicatie
Zowel de burgemeester als de wethouders hebben vanaf het begin van de coronacrisis veelvuldig contact onderhouden met inwoners, ondernemers, scholen, verzorgingstehuizen en andere organisaties. Het college heeft bijvoorbeeld wekelijks een coronacompliment uitgereikt. Dit kon middels een videoboodschap maar ook via een attentie zoals bloemen of iets lekkers, gekocht bij de lokale ondernemer. Voor het nieuwe college was het helaas niet mogelijk om fysiek in contact te treden vanwege de geldende maatregelen.
Ook heeft het college, ondanks de maatregelen, op een respectvolle manier in de verschillende kernen invulling gegeven aan de 4 mei herdenking.

Het college heeft de gemeenteraad op verschillende manieren frequent geïnformeerd over de ontwikkelingen en gevolgen van de coronacrisis. Zo heeft het college, via de gemeentesecretaris, de gemeenteraad dagelijks op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen van het actieteam via een filmpje (ruim 30). Daarnaast ontvangt de gemeenteraad nog wekelijks een Raadsinformatiebrief.

Het college realiseert zich terdege dat het in de afgelopen maanden vooral is gegaan over de uitvoering van de coronacrisis. Deze crisis is van ongekende omvang en hier is geen beleid voor te maken, dit betreft een crisis.

Verantwoordelijkheid
Ten aanzien van de GRIP4 situatie legt de regioburgemeester de heer Bruls, burgemeester van Nijmegen, verantwoording af aan de gemeenteraden in de veiligheidsregio Gelderland Zuid.

2. Bestuur

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Provincie

De provincie heeft aangegeven gemeenten te willen ondersteunen en waar nodig maatschappelijke initiatieven mogelijk te maken.

De aanpak van de provincie werd aanvankelijk verwoord in drie sporen, vanuit de gedachte: Doen, Beleven en Bijstellen. Nu de situatie zich verder ontwikkelt stelt Gelderland in plaats van ‘sporen’, ‘fasen’ in om beter aan te kunnen geven wat hun rol in verloop van tijd is.

De in de Statenbrief van 19 mei 2020 (2020-003635) genoemde fasen zijn:
1. Acute hulp bieden, tot aan de zomer (voor de gemeente Buren betrof dit een bedrag van € 75.000)
2. Overbruggen, gekoppeld aan de duur en uitwerking van de contactbeperkende maatregelen
3. Herstellen, gericht op de periode en verloop van de recessie

Over de invulling van fase 2 en 3 worden op dit moment gesprekken gevoerd tussen de provinciesecretaris en de gemeentesecretarissen van Rivierenland. Uitgangspunt hierbij is om vooral te kijken naar de gezamenlijke opgaven waar Rivierenland voor staat.

3. Gemeentelijke organisatie

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Dienstverlening

Alle medewerkers van de gemeente Buren werken zo veel mogelijk thuis om de reguliere dienstverlening in stand te houden. Hierdoor blijft de continuïteit van de dienstverlening gewaarborgd. Het klantcontactcentrum, de receptie en reguliere balies zijn fysiek bemand. Om maximaal bereikbaar te blijven zijn de tijden van het Telefonisch Informatie Centrum (TIC) ongewijzigd gebleven. De openingstijden van de balie zijn bij aanvang van de crisis aangepast naar 09.00 tot 12.00 uur (maandag tot en met vrijdag). Dit om het aantal bezoekers te kunnen spreiden. Toen het aantal afspraken begon toe te nemen is besloten de openingstijden stapsgewijs te verruimen. Er wordt nog steeds uitsluitend gewerkt op afspraak.

Voor de veiligheid van de inwoners en medewerkers zijn er diverse maatregelen getroffen zoals de plaatsing van plexiglaswanden, desinfectiemiddel bij de ingang en geen gezamenlijke pennen gebruiken. Diverse feestelijkheden zoals de lintjesregen zijn aangepast of uitgesteld. Bij huwelijksvoltrekkingen en partnerschappen geldt het maximum van 30 personen (inclusief bode en trouwambtenaar). Bij aanvang is in goed overleg met de aankomende bruidsparen, -partnerschappen en trouwambtenaren binnen de gemeente Buren een maximum van 15 personen aangehouden. Vanaf medio mei is het maximum aantal van 30 personen weer mogelijk gemaakt. In de eerste weken kwamen er veel vragen van inwoners binnen. Door goede communicatie op o.a. de website neemt het aantal vragen af.

Er wordt verkend hoe vorm te geven aan de digitalisering van diversen processen om zo minder papier te versturen. Medewerkers moeten nu naar kantoor om brieven en besluiten te printen en te versturen. De mogelijkheden worden verder onderzocht en uitgewerkt.

3. Gemeentelijke organisatie

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Organisatie in crisistijd

De te verwachten anderhalvemeter-maatschappij vraagt diverse aanpassingen in onze organisatie. Dat wordt in beeld gebracht door het lokale Team Nafase. Er is een plan van aanpak beschreven dat wordt uitgerold in de organisatie. Dit is een dynamisch plan en wordt iedere twee weken geëvalueerd door het actieteam. Het lokaal actieteam komt iedere dag bij elkaar zodat we snel kunnen handelen en zaken uitzetten in de organisatie.

Medewerkers hebben zich zeer goed aangepast aan de nieuwe omstandigheden waardoor er weinig achterstanden zijn ontstaan. Daar zijn we trots op. Het ziekteverzuimpercentage is niet gestegen. Het management zet zich extra in om de medewerkers goed aangesloten te houden bij de organisatie en heeft daarbij aandacht voor de werk-privébalans. We hebben in korte tijd het digitaal overleggen uitgerold en we maken er veel gebruik van.

Een tiental medewerkers uit diverse teams zijn ingezet binnen de veiligheidsregio's en in het lokale beleids- of operationele (crisis)team. Daar bespreken zij de actuele vraagstukken die samenhangen met de crisismaatregelen, werken zij aan de monitoring en denken zij in scenario's voor de komende weken.

We denken bovendien na over de positieve ontwikkelingen die deze bijzondere tijd met zich meebrengt. Voorbeelden zijn het thuiswerken, sturen op afstand, regelvrijheid en online vergaderen.

Monitor thuiswerken

Medio mei hebben medewerkers een vragenlijst over thuiswerken van ArboUnie ingevuld. In juni zijn de resultaten van het onderzoek bekend gemaakt. De organisatiepsycholoog van ArboUnie concludeert dat er organisatiebreed een (zeer) positief beeld is uit het onderzoek is voortgekomen. Op afdelingsniveau koppelen de leidinggevenden de resultaten terug en zullen de geconstateerde verbeterpunten opgepakt worden.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Risico's en kosten

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Basisregistraties personen en organisaties B Digitale overheids- processen	Benodigde dienstverlening wordt niet geleverd.	Kort	Moet op niveau blijven en continuïteit moet worden gewaarborgd	N.n.b.
Elektronisch berichtenverkeer en informatieverschaffing aan burgers	Dienstverlening niet op het benodigde niveau.	Kort	Moet op niveau blijven en continuïteit moet worden gewaarborgd	N.n.b.
Identificatie en authenticatie van burgers en bedrijven	Dienstverlening niet op het benodigde niveau.	Kort	Moet op niveau blijven en continuïteit moet worden gewaarborgd	N.n.b.
Bestuur en ondersteuning	Noodzakelijke besluitvorming of tijdige informatievoorziening ontbreekt, waardoor de noodzakelijke acties niet uitgevoerd kunnen worden.	Kort	Met name effect op wijze van besluitvorming, communicatie tussen organen en ondersteuning van de organen	N.n.b.
Burgerzaken	Dienstverlening niet op het benodigde niveau.	Kort	Verschillende essentiële/vitale processen zijn hier belegd	N.n.b.
Overhead, financiën toezicht en controle	Niet tijdig de documenten bij de raad, provincie en BZK krijgen, waardoor sancties volgen.	Lang	Door andere prioriteiten, thuiswerken etc. kunnen wij de vastgestelde termijnen niet halen	N.n.b.
Overhead, personeel en organisatie	Medewerkers worden ziek en vervanging wordt noodzakelijk.	Kort	Hoger ziekteverzuim medewerkers	N.n.b.
Overhead, personeel en organisatie	Werkzaamheden gaan achterlopen en inhuur wordt noodzakelijk.	Lang	Door uitval van medewerkers en noodmaatregelen is een inhaalslag nodig	N.n.b.
Overhead, personeel en organisatie	Personeel als gevolg van de coronacrisis wordt ingehuurd.	Kort en lang	Inhuur van personeel	€ 148.000
Overhead, personeel en organisatie	Aanpassingen aan het gemeentehuis en ICT-zaken zijn noodzakelijk.	Lang	Extra kosten	€ 13.000
Overhead en juridische zaken	Regelingen worden niet tijdig of juist uitgewerkt.	Kort	Landelijke noodmaatregelen moeten omgezet worden naar lokale regelingen	N.n.b.

3. Gemeentelijke organisatie

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Nafase

We blijven bereikbaar voor alle corona-vragen die inwoners nu hebben. Ook met ondernemers denken we actief mee in mogelijke oplossingen. Er is goede communicatie tussen de veiligheidsambtenaar, de handhavers en de rest van de gemeentelijke organisatie. Een volgende fase in de nafaseperiode is erop gericht om alle processen weer binnen de normale tijdslijnen te laten lopen, zodat de dienstverlening naar de inwoners toe niet meer wordt gehinderd.

In het nafaseplan nemen we ook de afspraken met inwoners mee. Deze worden per team bekeken: wat is mogelijk binnen de maatregelen en wat niet. We proberen een zo goed mogelijke dienstverlening te combineren met een aanpak volgens de richtlijnen.

Het plan is om het gemeentehuis vanaf 1 juni weer volgens de normale tijden te openen voor alle afspraken van inwoners. Hierbij beperken we wel het aantal balies zodat het aantal bezoekers in de hal gecontroleerd blijft. Deze openstelling is onder voorbehoud van de ontwikkelingen rondom de virusverspreiding.

Het management bewaakt de bestuurlijke planning en organisatieplanning. Mochten door de extra werkzaamheden of door de bijzondere werkomstandigheden vertragingen optreden, dan wordt dit door het management opgepakt.

Inhuur
Vanwege het feit dat medewerkers van Buren zowel in de regionale crisisorganisatie zijn ingezet als ook in de lokale crisisorganisatie zijn er extra kosten gemaakt. Deze kosten betreft het inhuren ter vervanging van personeel om de werkzaamheden op te pakken die doorgang moesten vinden gedurende de crisis. Deze inhuur is apart gelabeld zodat we een compleet beeld hebben van alle kosten als gevolg van de corona-uitbraak.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Communicatie

Vanaf het moment dat de GRIP4-situatie is afgekondigd op 16 maart, vindt ook de communicatie binnen de veiligheidsregio gecoördineerd plaats. Alle veertien gemeenten in Veiligheidsregio Gelderland-Zuid maken dagelijks een lokale omgevingsanalyse. Hierin geven we het beeld weer vanuit onze gemeente: welke vragen stellen inwoners en organisaties (persoonlijk, telefonisch, via social mediakanalen, per e-mail)? Welke signalen vangen wij verder op, bijvoorbeeld van de politie, BOA en ambtenaren in contacten met inwoners?

Onder meer op basis hiervan formuleert de stafsectie communicatie van de veiligheidsregio een communicatieaanpak met dagelijkse focuspunten, die wij waar nodig en mogelijk vertalen naar onze lokale situatie en communiceren via social media, de website, persberichten, de gemeentepagina in de Zakengids en digitale schermen op diverse plekken in onze gemeente. Ook hebben wij op onze website een aparte pagina ingericht over de coronacrisis. Zo spelen we snel in op trends en ontwikkelingen in de samenleving.

We hebben in deze periode veel aandacht voor bijzondere communicatie, zoals filmpjes, acties en bezoeken. De voorbereidingen en uitvoering kost meer tijd. Alles gebeurt uiteraard in overeenstemming met de maatregelen die de Rijksoverheid genomen heeft.

In crisissituaties heeft met name de burgemeester een belangrijke rol als onder andere verbinder en burgervader. Dat geldt bij deze langdurige crisis met grote impact op de samenleving des te meer. Omdat deze crisis vrijwel alle beleidsterreinen raakt, zijn ook alle wethouders in meer of mindere mate betrokken. Wij adviseren en ondersteunen burgemeester en wethouders bij invullen van hun rollen. De eerste weken van de coronacrisis lag de focus van communicatie vooral hierop. Nadat de crisiscommunicatiestructuur goed was ingeregeld, ontstond meer ruimte voor reguliere werkzaamheden.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Communicatie (vervolg)

De anderhalvemetersamenleving vraagt om na te denken over nieuwe werkwijzen, methodes voor bewonersbijeenkomsten, raadpleging et cetera. Daar zijn we ons nu op aan het oriënteren en mee aan het experimenteren.

Al voor de coronatijd hebben we ons aan het georiënteerd op de aanschaf van een monitoring-en-contentmanagementtool voor (social) media. Deze periode maakt extra duidelijk hoe wenselijk een dergelijke tool is. Momenteel gebeurt de (social) media-analyse handmatig. Dit kost erg veel tijd en bovendien lopen we hiermee het risico om belangrijke zaken te missen. Ook het plaatsen van de vele uitingen op verschillende social media-kanalen gebeurt nu handmatig. Dat is tijdrovend en onoverzichtelijk. Daarom onderzoeken we of we zo een tool op korte termijn kunnen aanschaffen. Daar komt bij dat we naast Facebook en Twitter ook Instagram en LinkedIn zijn gaan gebruiken. Zo zijn we van twee social mediakanalen naar vier gegaan, die allemaal handmatig bediend worden. Ook is er sinds coronatijd meer interactie met inwoners. Inwoners reageren vaker op geplaatste berichten of sturen een Messenger.

Ook hebben we bijzondere aandacht voor de interne communicatie binnen de organisatie. Door de coronacrisis moet het grootste deel van de medewerkers thuiswerken. Dit terwijl de werkzaamheden in de openbare ruimte en bij sociaal domein bijvoorbeeld doorgaan. We hebben aandacht voor de psychische en sociale problemen die kunnen ontstaan door deze coronatijd. Doordat we zijn gaan werken met oplossingen voor digitaal overleggen blijft de afstemming en communicatie tussen medewerkers gewaarborgd.

Om de betrokkenheid van de medewerkers hoog te houden, zijn we gestart met een interne nieuwsbrief. Niet alleen heeft dit een positieve invloed op de betrokkenheid, ook maakt de nieuwsbrief het onderhouden van (sociale) contacten gemakkelijker. Ook heeft de gemeentesecretaris wekelijks een vlog gemaakt voor de medewerkers waarin hij een actueel thema besprak.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Risico's en kosten

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Communicatie-adviesprojecten en plannen	Een aanzienlijk deel van de beschikbare communicatiecapaciteit wordt ingezet voor de zogenaamde coronacommunicatie.	Kort en lang	Een aantal voorgenomen communicatieactiviteiten, zoals de implementatie van een nieuwe huisstijl, staat op een laag pitje.	N.n.b.
Alternatieven voor raadpleging	Door de noodzakelijke veiligheids- en isolatiemaatregelen als gevolg van COVID-19 kunnen fysieke bewoners- en stakeholdersbijeenkomsten niet plaatsvinden.	Kort en lang	De gemeente moet op zoek naar nieuwe manieren om met inwoners en stakeholders te communiceren en participatie mogelijk te maken. Bijvoorbeeld in het kader van de Omgevingsvisie en Kerngericht werken zijn bijeenkomsten niet doorgegaan en hebben werkzaamheden op een andere manier plaatsgevonden.	N.n.b.
Hoge werkdruk	Uitvallen medewerkers door hoge werkdruk. Ook in de weekenden gaat het werk door.	Kort en lang	We hebben tijdelijk extra communicatiecapaciteit ingehuurd voor deze crisis. Ook heeft de communicatieadviseur voor de raad de afgelopen periode meegedraaid in de crisiscommunicatie. Deze flexibiliteit vergt wel wat van de medewerkers, maar het zorgt ook voor een nog nauwere samenwerking. Door de extra communicatiecapaciteit (inhuur en de raadscommunicatieadviseur) is het risico op uitval laag.	N.n.b.

4. Communicatie

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Nafase

Wij houden de inwoners op de hoogte van de versoepeling van de maatregelen. En passen daar waar nodig onze dienstverlening op aan. Alles is er op gericht om onze dienstverlening zoveel mogelijk door te laten gaan.

5. Crisisorganisatie

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Regionale crisisorganisatie

Volgens de Wet Veiligheidsregio's geldt in geval van een crisis of ramp dat de veiligheidsregio verantwoordelijk is voor de aanpak en coördinatie van het bestrijden van die ramp. Zo ook in de coronacrisis. Binnen de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid werken de brandweer, politie, GGD/GHOR, defensie en gemeenten samen aan de bestrijding van de crisis. De gemeenten zijn daarbij verantwoordelijk voor de bevolkingszorg. Anders dan andere rampen kenmerkt de coronacrisis zich door zijn lengte en door de nadruk die er ligt bij bevolkingszorg (crisiscommunicatie, acute bevolkingszorg en nafase). Dat vraagt een relatief grote inzet van de veertien gemeentelijke organisaties in Gelderland-Zuid.

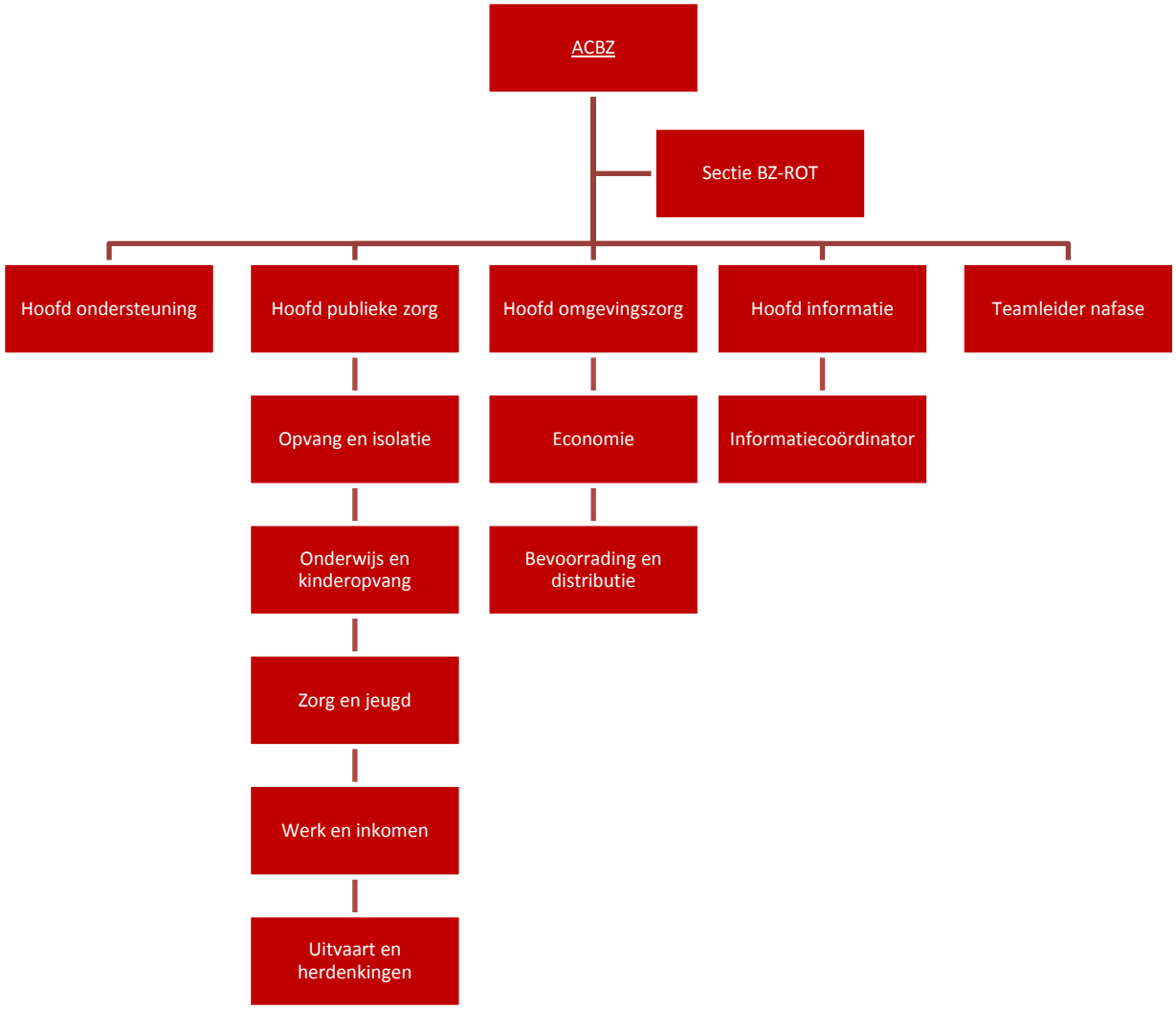
In de opschalingstructuur zijn er verschillende fases te onderscheiden. Deze coronacrisis is een zogenaamde grip 4. Dat wil zeggen dat de regioburgemeester verantwoordelijk is voor besluitvorming. Vanaf het begin van deze crisis hebben wij altijd getracht de maatregelen lokaal te vertalen naar de behoefte van de inwoners en ondernemers van de gemeente Buren. Wekelijks komt er een Regionaal Beleidsteam bijeen waar alle burgemeesters uit de regio aan deelnamen.

Op dit moment is er een wet in voorbereiding ter vervanging van de grip situatie en de noodverordening zodat de besluitvorming en verantwoordelijkheid weer meer en meer lokaal bij de gemeente komt te liggen. Verwachting is dat de wet voor de zomer 2020 in werking treedt.

Op de volgende pagina vindt u ter illustratie de teams die actief zijn binnen de regionale Stafsectie bevolkingszorg. Gemeente Buren levert inzet voor de regionale crisisbeheersingsorganisatie. Dit zijn een Hoofd publieke zorg, een Hoofd informatie, twee medewerkers sectie BZ-ROT, een medewerker sport en een medewerker processen en ondersteuning. De inzet van deze medewerkers varieert van fulltime in een bepaalde periode tot een paar uur, of via piketdienst.

5. Crisisorganisatie

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Lokale crisisorganisatie

De burgemeester, gemeentesecretaris, adviseur openbare orde en veiligheid en crisisbeheersing en de afdeling communicatie zijn vanaf het begin van de crisis betrokken bij de lokale en regionale crisisorganisatie. Als gemeente Buren zijn wij ervoor verantwoordelijk om de lokale crisisorganisatie invulling te geven in het kader van Bevolkingszorg. Daarnaast zijn er medewerkers vrij gemaakt om aan het werk te gaan bij de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid t.b.v. regionale crisisorganisatie.

Vanaf 10 maart is er ook een lokaal actieteam ingericht. Dit actieteam is dagelijks actief wat zorgde voor up to date informatie, flexibiliteit qua handelen en daadkracht. Het belangrijkste doel van dit team is het adviseren van de burgemeester bij het nemen van lokale maatregelen en het organiseren van de uitvoering van de lokale maatregelen. Daarmee lag de nadruk in het begin vooral op de uitvoering van en communicatie over de landelijke maatregelen. Dit ging onder andere over het prioriteren van de inzet van handhaving, het sluiten van instellingen, de advisering richting de regio en bijvoorbeeld de communicatiestrategie. Daarnaast werden conform het regionale model lokale teams ingericht en contactpersonen aangewezen. Via de diverse contactpersonen in de organisatie is veelvuldig contact met scholen, zorginstellingen, ondernemers etc..
Ook ging het over de inrichting van het nieuwe werken: hoe de dienstverlening zo veel mogelijk in stand gehouden wordt met inachtneming van de richtlijnen vanuit het RIVM.

Lokale teams

Aansluitend bij de reguliere werkzaamheden zijn de volgende lokale teams ingericht:

- Team Veiligheid
- Team Zorg en jeugd (publieke zorg)
- Team Onderwijs en kinderopvang (publieke zorg)
- Team Werk en inkomen (publieke zorg)
- Team Economie (omgevingszorg)
- Team Dienstverlening
- Team Bedrijfsvoering
- Team Nafase

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Lokale Team Nafase

Het lokale Team Nafase bestaat uit de twee strategisch adviseurs bedrijfsvoering en een teammanager. Daarnaast is een klankbordgroep opgericht waarin onder andere de Ondernemingsraad zitting heeft. Het team werkt samen aan het in beeld brengen van de effecten van de crisis, benoemt de knelpunten en denkt alvast na over hoe de gemeente na de crisis zo effectief mogelijk alle vraagstukken kan oppakken. De crisis moet immers zo snel mogelijk worden vertaald naar nieuwe operationele doelen en nieuwe financiële kaders.

Risico's en kosten

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Overbelasting medewerkers	Door extra taken i.v.m. onder andere de processen uit de crisisorganisatie hebben medewerkers andere werkzaamheden verricht naast hun reguliere werkzaamheden.	Kort en lang	Sturing op crisisorganisatie om ziekteverzuim te voorkomen. We zijn veel in contact met medewerkers.	N.n.b.
Meerkosten crisisorganisatie regionaal en lokaal	Door de langdurige GRIP-situatie worden veel extra kosten gemaakt door de VRGZ en GGD.	Middellang	Jaarrekeningresultaat VRGZ en GGD zal tegenvallen	N.n.b.

Nafase

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid beslist op welke momenten afgeschaald kan worden van de huidige GRIP4 naar uiteindelijk GRIP0. Het transitieteam is ondersteunend aan regionale en lokale vraagstukken op het gebied van reguliere bedrijfsvoering en crisis-gerelateerde vraagstukken. Het actieteam en de lokale teams beoordelen continu wanneer afschaling verantwoord is .

6. Integrale veiligheid

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Ontwikkelingen

Tot nu toe is met voldoende inzet van toezicht en handhaving het straatbeeld rustig en onder controle. Ondernemers, van supermarkten tot aan horeca, houden zich goed aan de richtlijnen en hebben waar nodig extra personeel en beveiliging ingezet (onder andere horecasluiting, deurbeleid winkel). De inwoners van Buren leven instructies goed na (onder andere geen samenkomsten en anderhalve meter afstand).

Samen met jongerenwerk van Mozaïek is in samenwerking met politie en de Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) veel aandacht geweest voor het aanspreken van jongeren. We hebben jongeren gewezen op de noodzaak om samen de crisis aan te pakken. Zo hebben zij veel overlast en overtredingen kunnen voorkomen. Enkele groepjes jongeren vormen een uitzondering. Het gaat daarbij om een kerngroepje die de grenzen van de noodverordening opzoekt. Deze jongeren zijn vaak al bekend bij de handhavers.

We zetten extra en gericht in op een aantal hotspots waar het lastig handhaven is met gezamenlijke controleacties van politie en de BOA. De BOA en politie houden binnen hun bestaande capaciteit toezicht en voeren handhaving uit op de landelijke richtlijnen sinds de noodverordening van 12 maart. Door de inzet van extra toezicht in de vorm van een BOA worden er extra kosten gemaakt. Dit is noodzakelijk voor de uitvoering en naleving van (versoepelde) maatregelen zoals verwoord in de noodverordening.

De politie heeft ruimte om naast de handhaving op de coronanoodverordening haar reguliere taken op te pakken. Het beeld is dat het op het moment (nog) relatief rustig is bij de politie met weinig ziekteverzuim. Het aantal meldingen van burenruzie of van mogelijk huiselijk geweld is beperkt. Veilig Thuis blijft de taken op het gebied van mishandeling en huiselijk geweld uitvoeren. Het aantal meldingen is tot nu toe in maart op hetzelfde niveau gebleven als de maanden daarvoor en het aantal politiemeldingen neemt af. Veilig Thuis krijgt wel veel telefoontjes met vragen.

Er is sprake van een toename van zwerfafval. Door de horecasluitingen haalden mensen meer af of nemen tijdens recreatie hun eigen eten en drinken mee. Hierdoor zijn vuilnisbakken op straat sneller vol en wordt er meer afval op straat gegooid. Avri loopt al extra rondes om dit op te ruimen.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Risico's en kosten

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Beeld openbare ruimte vervuild door extra huisvuil en zwerfafval	Risico dat inzet Avri-afvalinzameling niet binnen reguliere afspraken past of met verschuiving van (verminderde) taken kan worden gedekt.	Kort	Extra kosten	N.n.b.
Ondermijning springt in op gevolgen corona-virus	Een economische recessie is een kans voor georganiseerde criminaliteit: overnemen omgevallen horeca, witwassen van zwart geld op plekken waar geïnvesteerd moet worden, misbruiken van de kwetsbare positie.	Lang	Extra inzet op voorkoming ondermijning	N.n.b.
Zorg en veiligheids-casuïstiek stijgt op lange termijn	Door economische recessie mogelijk meer multiprobleem-casuïstiek (psychiatrie, verslaving, criminaliteit, geweld).	Lang	Extra inzet op zorg- en veiligheidscasuïstiek met zorgpartners, partners in de veiligheidsketen	N.n.b.
Inzet Adviseur openbare orde en veiligheid en crisisbeheersing	De huidige beschikbaarheid van 32 uur van de AOV'er is niet toereikend om werkzaamheden uit te voeren op zowel het gebied van de coronacrisis als de reguliere werkzaamheden op OOV-gebied.	Kort en lang	Extra kosten in verband met inhuur externe Adviseur openbare orde en veiligheid	€ 8.000
Inzet Buitengewoon Opsporings-ambtenaar	Door de controle op de noodverordening moet er BOA-capaciteit worden ingehuurd.	Kort en lang	Extra kosten	€ 20.000

7. Economie

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Economie

Het Centraal Planbureau (CPB) heeft vier scenario's voor de economische gevolgen van de coronacrisis gepresenteerd. De economie wordt hard geraakt en een recessie lijkt onvermijdelijk. Er wordt een krimp van het bruto binnenlands product van 1,2% tot zelfs 7,7% geschetst. Zie de CPB-scenario's voor meer informatie.

De effecten van de coronacrisis op de economie van gemeente Buren zullen groot zijn. Gemeente Buren telt ca. 3.050 bedrijven (ca. 8.820 arbeidsplaatsen). 650 tot 2.150* bedrijven in gemeente Buren behoren tot de sectoren die het meest geraakt zijn door de coronamaatregelen van het kabinet. Deze bedrijven vallen onder de regeling Tegemoetkoming schade COVID-19 (TOGS), zie steunmaatregelen.

**Toelichting brede schatting: Onderstaand overzicht betreft het aantal vestigingen verdeeld over alle sectoren. In gemeente Buren zijn 650 bedrijven gevestigd in de sectoren horeca, onderwijs, gezondheidszorg en vervoer, opslag en communicatie. In de TOGS-regeling vallen ook de sectoren groothandel, detailhandel, (overige specialistische) zakelijke dienstverlening en overige dienstverlening. Als we die allemaal meetellen komen we op 2.150 bedrijven die vallen onder de SBI-codes in de TOGS regeling. Het is natuurlijk niet zo dat alle bedrijven die binnen bijvoorbeeld zakelijke dienstverlening behoren onder de TOGS-regeling vallen omdat die ook weer verder uitgesplitst kunnen worden. Dat kunnen we alleen niet uit deze tabel halen. Dit verklaart de brede schatting.*

Totaal: 3050	Overige dienstverlening: 310	Gezondheidszorg: 240
Zakelijke dienstverlening: 710	Nutsbedrijven: 10	Horeca: 90
Detailhandel/autohandel: 310	Vervoer, opslag en communicatie: 190	Landbouw/visserij: 360
Financiële instellingen: 20	Onderwijs: 130	Groothandel: 170
Bouwnijverheid: 390	Industrie/delfstoffenwinning: 130	Openbaar bestuur: 10

7. Economie

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Evenementen en recreatie

Alle (grote) evenementen in gemeente Buren zijn afgelast zoals onder andere tentfeesten, de kunstmarkt in Buren en de Vuelta. Evenementenlocaties kunnen minder of geen evenementen organiseren en bezoekers ontvangen. Tegenover de kosten staan in deze periode geen inkomsten. Dit jaar waren vooral in de stad Buren een paar grote evenementen gepland, zoals de Nationale Kersenparty en de jaarvergaderingen van de VNG, afdeling Gelderland en het Gelders Genootschap tot Bevordering en Instandhouding van de Schoonheid van Stad en Land. De verwachting is dat die evenementen volgend jaar alsnog in de gemeente Buren plaatsvinden. De activiteiten rondom 75 jaar vrijheid en Buren 625 zijn uitgesteld naar later dit jaar of volgend jaar. Voor alle vergunnings- en meldingsplichtige evenementen die niet doorgaan door de coronacrisis worden de betaalde legeskosten teruggestort.

Regionale campagnes voor bijvoorbeeld de bloesemperiode en de provinciale 'Gelderse Streken' campagne hebben nu nagenoeg geen resultaten opgeleverd. De in onze gemeente aanwezige campings en vakantieparken profiteren mogelijk van de zomervakantieperiode omdat er veel meer in eigen land wordt doorgebracht. Als Regio Rivierenland voeren we samen met het Regionaal Bureau Toerisme campagne om de toeristen naar ons gebied te krijgen. Ook recreatieondernemers ontwikkelen plannen om meer activiteiten te bieden. Dat is ook weer goed nieuws voor de inkomsten toeristenbelasting, waarvan een groot gedeelte in het voorseizoen is vervallen.

7. Economie

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Ondernemers

Ondernemers maken gebruik van de steunmaatregelen van de overheid. Ook zijn er ondernemers die niet afwachten maar nu al nieuwe paden inslaan. Te denken valt aan creatieve oplossingen om andere bedrijven coronaproof te maken. De fruitteeltbedrijven die onvoldoende arbeidsmigranten hebben, zoeken nu naar inwoners die een handje kunnen helpen bij het oogsten. De versoepelingen voor de horeca houden onder andere in dat we de mogelijkheid bieden om de terrassen uit te breiden. We hebben horecabedrijven opgeroepen om met een plan te komen.

In tegenstelling tot de verwachting worden er juist nu veel gesprekken gevoerd voor bedrijfskavels op het bedrijventerrein Doejenburg II in Maurik. Dit leidt al tot verschillende opties.

Op de gemeentelijke website is voor ondernemers duidelijk dat ze onze accountmanagers voor bedrijven kunnen benaderen voor advies. Daar wordt ook veelvuldig gebruik van gemaakt.

Een mooi voorbeeld van lokale initiatieven is de door ondernemers ontwikkelde website www.kooplokaalburen.nl. Alle ondernemers uit Buren kunnen van dit platform gebruik maken. En voor inwoners is het een makkelijker manier om te zien welke lokale ondernemers er zijn en wat ze te bieden hebben De gemeente heeft dit initiatief dat past binnen de economische steun aan lokale ondernemers een stimuleringsbijdrage verstrekt.

Door het Regionaal Bureau Toerisme is een communicatieplatform toerisme en recreatie opgezet. Een app voor het bedrijfsleven als ondersteuning in de corona-tijd. Alle acht Rivierenland gemeenten nemen hieraan deel.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Maatregel terrassen

Er zijn tot nu toe 14 aanvragen binnen gekomen voor het uitbreiden van terrassen, waarvan 13 zijn goedgekeurd vóór 1 juni. Eén aanvraag is niet toegekend in verband met de verkeersveiligheid. Enkele ondernemers hebben aangegeven eerst met hun normale terras open te gaan om te kijken hoe het gaat, eventueel dienen zij later alsnog een aanvraag in. Dit is tot op heden nog niet gebeurd.

Er worden geen huuropbrengsten in rekening gebracht voor het gebruik van gemeentelijke grond voor de tijdelijke oprichting dan wel uitbreiding van terrassen. Op dit moment wordt dit jaarlijks voor drie terrassen in de gemeente wel gedaan. We brengen in 2020 geen huuropbrengsten in rekening voor deze terrassen zodat elke ondernemer gelijk behandeld wordt. De drie huidige huuropbrengsten hebben een totale opbrengst van €3.769 per jaar. Dit wordt voor 2020 kwijtgescholden.

Buitenlandse arbeidskrachten

Er is verhoogde aandacht voor de huisvesting- en werklocaties van buitenlandse arbeidskrachten. Zeker nu het (pluk)seizoen is gestart. Er zijn brieven verzonden aan de ondernemersverenigingen met het verzoek deze brief te verspreiden onder hun leden met de voorwaarden/maatregelen voor arbeidskrachten. Momenteel brengen we alle adressen in beeld waar mogelijk arbeidskrachten zijn gehuisvest of waar zij werkzaam zijn. Dit is een intensieve klus die uitgezet is bij het adviesbureau Ruimtemeesters. Zodra de adressen in beeld zijn gaan we ook deze groep actief informeren over de maatregelen. In dit traject betrekken we ook onze partners, zoals de Nederlandse Fruittelers Organisatie (NFO) en Land en Tuinbouw Organisatie (LTO).

De verantwoordelijkheid om te voldoen aan een gezonde leef- en werkomgeving ligt bij de ondernemers (branche). Waar mogelijk denken wij actief mee met het vinden van oplossingen als zich problemen voordoen. Een controle/handhaving maakt onderdeel uit van de acties die we uitvoeren rond de coronamaatregelen. Daarbij controleren we op veiligheid en gezondheid. Eerder zijn bij controles de campings betrokken.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Risico's en kosten

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Terugstorting leges	Voor alle vergunnings- en meldingsplichtige evenementen die niet doorgaan door de coronacrisis worden de betaalde legeskosten teruggestort.	Kort en lang	Tekorten in opbrengen	€ 3.300
Toeristenbelasting	Reëel i.v.m. minder verblijf op campings.	Kort en lang	Tekorten in opbrengsten	€ 55.000
Uitstel van betalingen van belastingen (extra gemeentelijke coronamaatregelen)	Risico dat na uitstel niet tot betaling kan worden overgegaan.	Kort en lang	Tekorten in opbrengsten	€ 40.000
Adviesbureau Ruimtemeesters	Begeleiding/adressenbestand arbeidskrachten	Kort	Extra kosten	€ 9.000
Terrassen	Minder huuropbrengsten	Kort en lang	Tekorten in opbrengsten	€ 3.800
KoopLokaalBuren.nl	Stimuleringsbijdrage	Kort	Extra kosten	€ 1.000
Regionaal Bureau Toerisme	Kosten communicatieplatform toerisme en recreatie	Kort	Extra kosten	€ 500

Nafase

We maken gebruik van digitale mogelijkheden om contact te houden met inwoners en ondernemers. Verdere digitalisering zal waarschijnlijk een trend worden om hen zo goed mogelijk van dienst te zijn.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (1)

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder ZZP'ers. Het voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt. En het voorziet in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen.

Gemeente Buren voert zelf de Tozo uit, ook voor de gemeente Neder-Betuwe. Dit is een extra uitvoeringstaak. Gemeenten worden door de Rijksoverheid volledig financieel gecompenseerd voor de uitkeringskosten in het kader van de Tozo. Inmiddels heeft Buren een voorschot van € 3.552.517 ontvangen en daarnaast de voorschotbedragen voor de uitvoering van Neder-Betuwe.

We zetten circa 214 uur per week in vanuit Buren. Dit vertegenwoordigt 5,9 FTE. De inzet kent uiteraard een opbouw en fluctuatie. Aan het begin van de regeling hebben we minder inzet dan nu.

We zetten vanuit Neder-Betuwe circa 70 uur in. Dit vertegenwoordigt 1,9 FTE. Beide groepen doen zowel afhandeling voor Buren als Neder-Betuwe, waarbij de personen vanuit Neder-Betuwe voornamelijk de eigen cliënten doen. Het vraagt kennis van onze systemen om de afhandeling snel en zorgvuldig te kunnen doen. Dit is de reden dat er niet gekozen is voor inhuur, maar voor prioriteren van werkzaamheden.

In de week van 11 mei 2020 zijn er voor Buren in totaal 536 aanvragen binnengekomen voor deze regeling. Totaal zijn er nu samen met Neder-Betuwe ruim 795 aanvragen binnengekomen. Buren informeert wekelijks over de stand van zaken.

Vanuit het RIEC en de Veiligheidsregio is aandacht gevraagd voor mogelijke ondermijning en fraude bij de toepassing van de Tozo-regeling. Bij vermoeden van ondermijning of fraude wordt contact opgenomen met de beleidsadviseur veiligheid van de gemeente Buren.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (2)

Gemeente Buren besteedt in deze tijd ook veel aandacht aan de mensen die werken in de bedrijfshallen en gedetacheerd zijn bij bedrijven. De Tozo-regeling is voor veel ondernemers niet voldoende om uit de financiële problemen te blijven. Huurders en banken zijn opgeroepen coulant om te gaan met uitstel van betalingen voor huur of hypotheek. Daarnaast bestaat de reguliere woonkostentoeslagregeling vanuit bijzondere bijstand.

De verwachting is dat er nog meer ondernemers in de problemen gaan komen. Zelfs als de crisismaatregelen worden opgeheven is er vaak uitstel geweest van betalingen, dus geen afstel. Daarom is het belangrijk om ondernemers en ZZP'ers te ondersteunen met hun bedrijfsvoering.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Armoedebestrijding

Vooralsnog is er geen groei te zien van het aantal aanvragen voor schuldhulpverlening of armoedebestrijdende maatregelen in Buren. De Nederlandse Vereniging voor schuldhulpverlening (NVVK) start met een vierwekelijkse monitor om zo de effecten op schuldhulpverlening te meten als gevolg van de coronamaatregelen. Vanuit Buren leveren we hierop onze input.

De voedselbank ziet een toename in het aantal klanten dat gebruik maakt van de voedselbank. Deze toename is niet alleen het gevolg van de coronacrisis. Het aantal mensen dat gebruikt maakt van de voedselbank was vergeleken met andere voedselbanken in het land relatief laag. Begin dit jaar hadden zij 60-70 aanmeldingen. Dat is nu opgelopen tot ca. 90 aanmeldingen. Het lijkt erop dat verwijzers nu weer sneller mensen aanmelden voor hulp van de voedselbank. De voedselvoorraad is op orde. Zij hebben vanuit verschillende kanten hulp en giften gekregen, naast de reguliere wijze waarop voedsel wordt aangeleverd. Er zijn momenteel wel minder vrijwilligers beschikbaar. Veel vrijwilligers behoren tot de risicogroep. Het winkelconcept is tijdelijk losgelaten. Gezinnen krijgen hun voedselpakket in een shoppingbag uitgereikt op het vaste afhaalpunt.

De vraag naar digitale leermiddelen voor kinderen in arme gezinnen is opgelost door de regeling van de Rijksoverheid en de scholen zelf. Gezinnen met kinderen kunnen vanaf groep 8 gebruik maken van de laptopregeling via stichting Leergeld (onderdeel van het kindpakket). De financiële dienstverlening gaat zoveel mogelijk door op afstand. Intakes vinden plaats via (video)bellen. Waar het nodig is, zorgen we voor maatwerk.

Vanuit het project vroegsignalering van schulden worden momenteel geen huisbezoeken afgelegd. Wel proberen we de mensen telefonisch te benaderen om zo tijdig beginnende schulden in beeld te krijgen.

Door het sluiten van de rechtbanken worden geen WSNP-zaken of dwangakkoorden meer behandeld. Dat betekent dat schuldregelingen vertraging oplopen. Hier is aandacht voor gevraagd bij de NVVK. Door wegvallen of daling van inkomsten is de verwachting dat het beroep op minimaregelingen en de algemene bijstand toeneemt. Niet alleen vraagt dit om extra capaciteit om alle zaken af te handelen, dit kan ook leiden tot hogere uitgaven vanuit het armoedebeleid. Dit blijven we monitoren.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Risico's en kosten (1)

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Besluit tijdelijke ondersteuning zelfstandigen	Risico dat aanvragen niet binnen gestelde tijd kunnen worden afgewikkeld en betaald.	Kort en lang	Gemeente is uitvoerder van deze maatregel, waardoor er veel beslag wordt gelegd op de uitvoeringscapaciteit	N.n.b.
Besluit tijdelijke ondersteuning zelfstandigen	Risico dat toekenningen niet juist zijn geregistreerd, waardoor niet alle kosten verhaald kunnen worden.	Lang	Na toekenning moeten de rechtmatigheid ook worden vastgesteld en zal er naar verwachting een afrekening opgesteld moeten worden	N.n.b.
Toename uitkeringen	Risico ontstaat dat meer mensen hun baan kwijt raken en onvoldoende WW-recht opgebouwd hebben. Dit leidt tot toename van het aantal mensen in de bijstand. Afhankelijk van de impact op de economie zal duidelijk worden of voldoende banen beschikbaar zijn.	Kort en lang	Gemeente is verantwoordelijk voor uitvoering van de Participatiewet, meer bijstandsuitkeringen zijn ook meer minima-voorzieningengebruikers	N.n.b.
Toename schuldhulp-verleningstrajecten	Risico ontstaat dat ondanks alle maatregelen men toch in de problematische schulden komt en niet in staat is om hier zelf weer uit te komen.	Lang	Gemeente is uitvoerder van de wet gemeentelijke schuldhulpverlening, dit kan leiden tot langere wachttijden of extra inzet personeel	N.n.b.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Risico's en kosten (2)

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Toename werkloosheid	Bij een economische krimp komen meer mensen in de WW terecht. Afhankelijk van de impact op de economie zal duidelijk worden of er voldoende banen beschikbaar zijn om snel weer uit te stromen.	Kort en lang	Werkeloosheid wordt eerst opgevangen door WW en daarna PW. De toename in het bestand wordt gecompenseerd in de rijksbijdrage BUIG. Gemeenten vragen zich af wat het verschil zal zijn tussen bijdrage en uitkeringslasten. Buren heeft een overschot op het BUIG en het gat zal eerst het overschot 'opeten'.	N.n.b.
Toename aanvragen voedselbank	Risico dat de voedselbank niet kan voldoen aan de vraag of de activiteiten kan continueren (bijvoorbeeld door een geldtekort en een vrijwilligerstekort).	Kort en lang	Steun nodig van de gemeente	N.n.b.
Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz).	We hebben met ingang van dit jaar te maken met een veranderende financiering met betrekking tot de BBZ. De veranderde financiering samen met het feit dat we geen historische kennis hebben van een vergelijkbaar incident als corona zorgt ervoor dat we hierover eigenlijk geen gefundeerde inschatting kunnen maken.	Kort en lang	Vooralsnog verwachten we dat de impact mee zal vallen. We zien namelijk dat veel bedrijfjes als kappers, nagelstudio's en stylisten. Gebruik maakten van de Tozo en nu weer actief zijn. Voor de Tozo 2-regeling hebben we nog maar 15 aanmeldingen voor ontvangen. Dat is minder dan verwacht.. De Tozo 2-regeling lijkt veel op de Bbz-regeling en de verwachting is dat een toename van Bbz navenant laag zal zijn.	N.n.b.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Thuisonderwijs

Scholen organiseren en faciliteren thuisonderwijs zelfstandig. De scholen hebben in korte tijd thuisonderwijs mogelijk gemaakt voor alle leerlingen. Om goed thuisonderwijs te kunnen geven zijn digitale hulpmiddelen onmisbaar. Scholen hebben hun apparaten uitgeleend aan hun leerlingen. Op enkele scholen waren er niet voldoende apparaten voorhanden. Deze scholen hebben gebruik gemaakt van de landelijke regeling die hiervoor in het leven is geroepen. De landelijke regeling lijkt voldoende om ervoor te zorgen dat ieder kind beschikt over de juiste benodigdheden.

Gelukkig lukt het de scholen in Buren om met vrijwel alle leerlingen in contact te blijven. Er is in deze tijd van crisis wettelijk gezien geen sprake van ongeoorloofd verzuim. Leerplicht kan dan ook alleen preventief ingezet worden. Alle schoolgaande kinderen hebben ook nu recht op onderwijs en het is belangrijk voor hun ontwikkeling om (thuis)onderwijs te blijven volgen. Er zijn in Buren korte lijnen met de scholen. Leerplicht anticipeert op signalen van de school en werkt daar ondersteunend aan. Samen wordt naar een oplossing gezocht. Daarnaast helpen de onderwijsconsulenten van Mozaïek om in gesprek te komen met de ouders en de leerlingen.

Taalachterstanden bij ouders en kinderen maken het geven van goed thuisonderwijs moeilijk. Daarnaast kunnen de interventies die op scholen en door andere organisaties worden ingezet om onderwijsachterstanden te verminderen of voorkomen niet (volledig) worden uitgevoerd. Dit betekent dat een al kwetsbare groep verder achterop raakt. Interventies die voor bepaalde leerlingen op school werden ingezet vanuit het Passend onderwijs en de Jeugdhulp kunnen niet worden uitgevoerd of worden op andere wijze worden uitgevoerd. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor de ontwikkeling van deze leerlingen. Peuters die normaal voorschoolse educatie krijgen bij de opvang kunnen hier nu geen gebruik van maken. Dit zorgt voor grotere achterstanden op andere peuters bij de start van hun schoolloopbaan.

Per 1 augustus 2020 moet wettelijk het aanbod op de voorschool worden uitgebreid van 12 uur naar 16 uur per week. De crisis staat de voorbereidingen hierop mogelijk in de weg. Uitstel van de invoering van deze maatregel zal landelijk moeten worden besloten. De Rijksoverheid zet extra middelen in voor het onderwijs, onder andere in de vorm van subsidieregelingen voor leer- en ontwikkelingsachterstanden of studievertraging. Scholen kunnen per 2 juni subsidie aanvragen.

9. Onderwijs en kinderopvang

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Opvang

Door de landelijke maatregelen zijn alle scholen en alle locaties voor kinderopvang gesloten. Alleen voor kinderen van ouders met cruciale beroepen is (nood)opvang mogelijk. Enkele kinderopvangorganisaties in Buren hebben aangegeven in staat te zijn om 24/7 opvang te bieden. Dit is tot nu toe nog niet nodig.

Vanaf 1 april is er opvang toegestaan voor kinderen in kwetsbare situaties. Voor kinderen t/m 12 jaar bepalen de wijkteams, in overleg met de school, welke kinderen in aanmerking komen voor opvang. Op dit moment is er nog voldoende capaciteit bij de wijkteams om deze rol te vervullen. Er wordt nog overlegd welke werkwijze kan worden gehanteerd voor de opvang van jeugdigen in kwetsbare situaties van 12 jaar en ouder. Vaak is hiervoor in overleg met de bij onderwijs en opvang betrokken professionals al een oplossing gevonden.

De scholen en opvanglocaties zijn zelfredzaam en goed in staat om alle kinderen in Buren die het nodig hebben op te vangen. Er is geen (reguliere) peuteropvang gedurende de crisis en geen voor- en vroegschoolse educatie. Dit betekent dat er na afloop van de crisis afspraken moeten worden gemaakt over de wijze van vaststelling van de subsidie. Hier zullen landelijke richtlijnen voor komen.

Het leerlingenvervoer is als gevolg van de crisis nagenoeg stil komen te liggen. Voor leerlingen die opgevangen moeten worden is er altijd maatwerk mogelijk. Met de uitbreiding van de doelgroep die kan worden opgevangen is de vraag om vervoer toegenomen. Als straks de maatregelen (gefaseerd) worden opgeheven zal deze vraag verder toenemen. De vervoerders leveren op dit moment vrijwel geen diensten. Als vervoerders als gevolg van de crisis failliet zouden gaan komt de uitvoering van diverse gemeentelijke taken op het gebied van vervoer en zorg in de knel. In de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid is besproken op welke wijze er voor kan worden gezorgd dat deze cruciale voorziening wel overeind blijft. Het college in Buren heeft ingestemd met het voorstel om 80% van de begrote bedragen te betalen als voorschot.

Er zijn korte lijnen met de schoolbesturen, kinderopvangorganisaties en gastouderbureaus. Zij kunnen met hun vragen terecht bij een contactpersoon van de gemeente en ontvangen regelmatig updates over belangrijke landelijke, regionale en lokale besluiten. De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft nauwe contacten met deze lokale contactpersonen en denkt ook na over de nafase van deze crisis.

9. Onderwijs en kinderopvang

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Risico's en kosten

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Uitval personeel onderwijs en kinderopvang-organisaties door ziekte	Onvoldoende personeel om de opvang te kunnen verzorgen.	Kort	De gemeente krijgt een taak in het organiseren van crisisopvang	N.n.b.
Onvoldoende faciliteiten kinderopvang	Onvoldoende faciliteiten om de vitale sectoren te ondersteunen.	Kort	De gemeente krijgt een taak in het organiseren van crisisopvang	N.n.b.
Toename onderwijsachterstanden	Via dit taakveld aanvullende maatregelen nodig om de onderwijsachterstanden te verkleinen met hogere inzet van medewerkers en kosten tot gevolg.	Lang	Meer kansenongelijkheid voor inwoners, hoger risico op segregatie, meer kwetsbare inwoners	N.n.b.
Subsidies peuteropvang en onderwijsachterstanden beleid	Subsidie die voor 2020 is verleend is niet (volledig) ingezet zoals afgesproken. Risico ten aanzien van doelmatigheid en rechtmatigheid verleende subsidies.	Middellang	Doelen en resultaten op het terrein van onderwijsachterstandenbeleid worden mogelijk niet behaald	N.n.b.
Toename druk op passend onderwijs	Risico dat de crisis een negatieve ontwikkeling heeft op de ontwikkeling van bepaalde leerlingen waardoor de druk op het passend onderwijs en de Jeugdhulp toe gaat nemen.	Middellang	Hogere uitgaven voor Jeugdhulp	N.n.b.
Voorschot vervoerder leerlingenvervoer	Verstrekken van een voorschot aan vervoerders.	Middellang	Mogelijk geen goedkeurende verklaring van de accountant bij de jaarrekening 2020	N.n.b.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Welzijn

De werkzaamheden van welzijnsorganisaties Mozaïek en Welzijn Rivierenstroom zijn aangepast in de afgelopen weken. Mozaïek voert alles digitaal uit en ambulant jongerenwerk gaat wel door. Welzijn Rivierenstroom voert de werkzaamheden waar mogelijk digitaal uit. Sommige contacten kunnen daarom niet plaatsvinden. Welzijn Rivierstroom geeft specifiek aandacht en ondersteuning aan mantelzorgers.

De werkgroep Geriatrie komt periodiek bij elkaar. Op dit moment is dat tweewekelijks digitaal. Hierin vindt afstemming plaats over de oudere inwoners van Buren.

MEE Gelderse Poort zet haar dienstverlening, specifiek voor mensen met een lichte verstandelijke beperking, autisme, of niet-aangeboren-hersenletsel, in op individuele en collectieve alternatieven die telefonisch/digitaal (videobellen) kunnen worden aangeboden. Het gaat hierbij om proactieve cliëntondersteuning, waarbij consulenten vaker contact opnemen met de cliënt om de situatie te polsen, voorlichting en informatie te geven over de coronamaatregelen. Ook gaat het om advisering van cliënten en/of hun directe omgeving (gezin), maar ook huisartsen, andere ketenpartners en speciale zorg bij crisissituaties.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Gemeentelijke zorg

De Rijksoverheid heeft de zorg als vitaal proces aangemerkt en dit moet blijven doorgaan. De coronacrisis heeft geleid tot aangescherpte maatregelen rondom het aanbieden van zorg. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de zorg en ondersteuning die o.g.v. de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet door de gemeenten is ingekocht. Voor de inkoop en het contractmanagement werken de gemeenten Buren, Culemborg, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en West Maas en Waal samen met het team Wmo/jeugd van de Regio Rivierenland. Het team Wmo/jeugd voert het contractmanagement uit. Op casusniveau zijn de gemeenten zelf verantwoordelijk.

Direct na bekendmaking van de coronamaatregelen heeft het college besloten om het persoonlijke contact tussen (kwetsbare) inwoners en medewerkers zoveel mogelijk te beperken. De indicatiestellingen voor zorg en ondersteuning op grond van de Wmo en de Jeugdwet vinden nu telefonisch plaats. Bekeken en onderzocht wordt of en op welke wijze een herindicatie zal plaatsvinden van de telefonisch geïndiceerde inwoners na afloop van de coronaperiode.

Een medewerker vanuit Team/Wmo van de Regio Rivierenland neemt deel in een kernteam van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Input vanuit de gemeenten in de regio Rivierenland met betrekking tot zorg en ondersteuning op grond van de Jeugdwet en de Wmo komt op die manier rechtstreeks bij de Veiligheidsregio. Op de site Rivierenlandkanmeer staat de belangrijkste informatie voor en van de Jeugdzorg en Wmo zorgaanbieders verzameld.

Aanbieders van zorg en ondersteuning op grond van de Wmo en Jeugdwet in de Regio Rivierenland hebben het verzoek gekregen om aanpassingen in hun dienstverlening te melden aan het team Wmo/jeugd van de Regio Rivierenland. Dagelijks worden de knelpunten van aanbieders verzameld en ontvangt elke gemeente die van het team Wmo/jeugd.

De gemeenten in de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid hebben gehoor gegeven aan de oproep van de Rijksoverheid om hun Wmo en jeugdzorg aanbieders van jeugdhulp, jeugdbescherming, jeugdreclassering en maatschappelijke ondersteuning financieel zekerheid en ruimte te bieden, van 1 maart 2020 tot in elk geval 1 juni 2020. Er is een document opgesteld waarin de richtlijn verder is uitgewerkt.

10. Zorg en welzijn

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Gezondheidszorg

Met de partijen in de gezondheidszorg vindt veel afstemming plaats. Zij hebben elk een eigen rol in de crisisorganisatie. Landelijke maatregelen komen rechtstreeks van de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) of de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ). Wij volgen de ontwikkelingen in de zorg op de voet om waar mogelijk te kunnen helpen met knelpunten en toekomstscenario's.

GGD GZ heeft 200 FTE vrijgespeeld in haar formatie voor de inzet in de crisisbeheersing. Zij heeft ook een belangrijke rol bij bijvoorbeeld het testen op corona van zorgmedewerkers. Hier schuilt een enorm groot financieel risico omdat onduidelijk is of de Rijksoverheid dit allemaal compenseert. Tegelijkertijd liggen ander werk en projecten bij de GGD nu stil, is er een stuwmeer aan verlofuren en moeten later andere werkzaamheden ingehaald worden.

De bewoners van de verzorgingstehuizen hebben het moeilijk. Zij kunnen geen bezoekers meer ontvangen, zien veel zieke medebewoners en medebewoners die overlijden. Het zorgpersoneel heeft daarnaast extra zorgdruk als gevolg van toename van zieke bewoners en collega's. Zij staan midden in de frontlinie van deze crisis.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Risico's en kosten

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Telefonisch indiceren	Er vindt onvoldoende onderzoek (ter plaatse) naar de noodzaak voor ondersteuning plaats.	Kort	Mogelijk geen goedkeurende accountantsverklaring. Ten onrechte voorzieningen met daaraan verbonden kosten zijn toegewezen.	N.n.b.
Risico van rechtmatigheid uitgaven zorg	Er vinden betalingen plaats voor levering van zorg op een andere wijze dan contractueel is vastgelegd.	Kort	Mogelijk geen goedkeurende accountantsverklaring.	N.n.b.
Meerkosten GGD/GHOR	De extra inzet van de GGD GHOR wordt opgenomen in de begroting.	Kort en middellang	Extra bijdrage van de gemeente bij onvoldoende compensatie door de Rijksoverheid .	N.n.b.
Extra inzet op contractbeheer en zorgcontinuïteit	Er vinden betalingen plaats voor levering van zorg op een andere wijze dan contractueel is vastgelegd. De Rijksoverheid zal naar verwachting de meerkosten gaan vergoeden.	Kort en middellang	Mogelijk geen goedkeurende accountantsverklaring.	N.n.b.

Nafase

Na de versoepeling van de maatregelen zullen wij bij een aantal gestelde indicaties alsnog op huisbezoek gaan om te beoordelen of de telefonisch gestelde indicaties ook daadwerkelijk de juiste indicaties is geweest.

Op dit moment kan nog niet worden overzien welke meerkosten voor rekening komen van de gemeente en in hoeverre de gemeente gecompenseerd wordt door de Rijksoverheid. ook zal er met de accountant gesproken gaan worden over een aangepaste accountantscontrole. Wij verwachten dat hiervoor ook vanuit de Rijksoverheid nadere richtlijnen opgesteld worden omdat een landelijk beeld is.

11. Sport en cultuur

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Sport

Door de landelijke maatregelen zijn alle sportaccommodaties een paar maanden gesloten geweest en ligt het verenigingsleven stil. Sinds eind april worden de maatregelen met betrekking tot het sporten stapsgewijs versoepeld. Er is op dit moment veel contact met de sportverenigingen. Actuele landelijke en lokale informatie wordt, na afstemming met ons lokaal actieteam, gedeeld met sportverenigingen en commerciële sportaanbieders. De informatie is ook te vinden op de website van Buren. De website wordt gebruikt als communicatiekanaal om alle coronamaatregelen en effecten te bundelen. Een positieve ontwikkeling tijdens deze crisis is dat veel inwoners zoeken naar informatie over een gezonde leefstijl.

Collegemaatregelen aangaande economie betreffen ook de huur van sportvelden: sportverenigingen kunnen uitstel van betaling krijgen. Hetzelfde geldt voor de OZB-aanslag. Waar het kan voeren verenigingen al groot onderhoud uit. Zo kan er in de zomer weer volop gesport worden. De verwachting is dat weinig mensen op vakantie gaan. Mogelijk geeft dit nieuwe kansen voor verenigingen om extra activiteiten te ontwikkelen. Mulier Instituut heeft (in opdracht van NOC*NSF, VWS en VSG) een vragenlijst onder sportverenigingen uitgezet, om inzicht te verkrijgen in de impact van de coronacrisis op sportverenigingen. De resultaten laten middels een rapport de impact per regio zien.

De werkzaamheden van Buurtsportcoaches lagen tot 11 mei liggen grotendeels stil. Wel maakten zij filmpjes met ‘beweeg-challenges’ en deelden zij deze op social media. Ook hebben de Buurtsportcoches een alternatief digitaal programma bedacht voor de koningsspelen. Per 11 mei is er weer een beweegprogramma voor kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar. Meer dan 40 sportverenigingen maken sinds 29 april gebruik van de mogelijkheid om in de buitenlucht sportactiviteiten uit te voeren voor de jeugd t/m 18 jaar. Hiervoor dienen zij aanvragen in bij de gemeente die voor de activiteiten met betrekking tot de jeugd toestemming moet geven. Sinds 11 mei mogen personen van 19 jaar en ouder weer buiten sporten, rekening houdend met de afstand van anderhalve meter.

Om na de crisistijd zo snel mogelijk alle vragen te beantwoorden zal een (regionale) bijeenkomst voor sportverenigingen plaatsvinden in samenwerking met de VSG. In die bijeenkomst wordt landelijke en lokale informatie gedeeld en zal er ruimte zijn om individuele vragen van sportverenigingen te beantwoorden. Op deze manier helpen we de sportverenigingen snel weer operationeel te zijn.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Risico's en kosten

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Sportbeleid en activering	Kans dat er via dit taakveld aanvullende maatregelen nodig zijn met hogere inzet van medewerkers en kosten tot gevolg.	Kort	Dit taakveld zal stil komen te liggen op de korte termijn en er is extra subsidie nodig voor de verenigingen, na de crisis is sporten en bewegen nodig om eerstelijnszorg te voorkomen	N.n.b.
Sportaccommodaties en cultuur	Verlies van inkomsten voor de gemeente of risico dat bijdragen en/of voorzieningen bijgesteld moeten worden.	Lang	Mogelijk volgt er een compensatie vanuit de Rijksoverheid	€ 10.000
Dorpshuizen	De voorlopige schatting van de schade voor het dorpshuizen voor de periode van 12 maart tot 31 mei.	Kort	Wegvallen inkomsten terwijl kosten wel doorlopen	N.n.b.
Afgelasting evenementen en mislopen inkomsten	Niet doorgaan van sportevenementen en sportprojecten.	Kort en lang	Reeds ingezette interventies gaan wel door maar leveren geen resultaat	N.n.b.

11. Sport en cultuur

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Nafase

De versoepeling van de mogelijkheden om te sporten (vanaf 29 april voor de jeugd en vanaf 11 mei voor volwassenen) pakken we pragmatisch en laagdrempelig aan. Meer dan 40 verenigingen hebben sport- en beweegactiviteiten voor de jeugd t/m 18 jaar bij de gemeente ingediend.

Verder kunnen de Burense sportverenigingen en dorpshuizen eenvoudig uitstel van betaling krijgen voor hun vaste lasten.

We zetten in de nafase in op een duurzaam herstel. Met betrekking tot sport doen we dat onder andere door ambities uit het lokaal sport- en beweegakkoord en toekomstig sportbeleid gezamenlijk met de sportverenigingen en maatschappelijke organisaties op te pakken ten behoeve van een duurzame sportinfrastructuur.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Ontwikkelingen

De impact op de financiën voor de gemeente is omvangrijk en divers van aard. Zowel indirect, bijvoorbeeld door het verlies aan belastinginkomsten, als direct in de vorm van extra kosten voor personeel of in het sociale en fysieke domein. We kunnen in ieder geval subsidie van maximaal € 75.000 aanvragen bij de provincie. Dit hebben we gedaan en gekregen. In de Kamerbrief 'Compensatiepakket coronacrisis medeoverheden' (28 mei 2020) bevestigt het kabinet verschillende extra kosten en gederfde inkomsten van gemeenten te compenseren. Het uitgangspunt is dat gemeenten financieel niet slechter uit de coronacrisis komen. De Rijksoverheid publiceert de middelen voor compensatie steeds in tranches.

In de meicirculaire is hiervoor het volgende gecommuniceerd:

1. Compensatiepakket coronacrisis: op 23 april 2020 hebben het kabinet en de medeoverheden besloten een regiegroep in te stellen die de omvang van de problematiek in beeld brengt met nadruk op de financiële effecten en de daarbij voorgestelde oplossingsrichtingen, waaronder compensatie. Doel is om medio juli een compleet beeld te hebben van de impact van de corona-aanpak voor de periode tot 1 juni. De hoogte en omvang van de reële compensatie heeft als uitgangspunt dat de medeoverheden er als gevolg van de corona-aanpak niet slechter voor komen te staan dan daarvoor.

2. De omvang van het gemeentefonds wordt 'vastgezet'. Het accres 2020/2021 wordt bevroren. Dit geeft zekerheid voor gemeenten. Bij grote onverwachte wijzigingen vindt er eerst een gesprek plaats met de VNG voordat wijzigingen worden doorgevoerd.

12. Financiën

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Ontwikkelingen (vervolg)

3. Aanvullende maatregelen financiële gevolgen corona (eerste tranche € 546 miljoen). Verwerking zal, voor zover relevant voor het gemeentefonds, plaatsvinden in de septembercirculaire:

- Het Rijk stelt € 225 miljoen beschikbaar voor gederfde inkomsten toeristenbelasting (€ 100 miljoen) en parkeerinkomsten (€ 125 miljoen);
- Het Rijk geeft een voorschot van € 144 miljoen voor de meerkosten en inhaalzorg Jeugdwet/ Wmo. Daarnaast zijn Rijk en gemeenten in gesprek over de extra uitgaven over het geheel van 2020 voor zover gerelateerd aan uitstel noodzakelijke zorg;
- Gemeenten ontvangen voor de periode tot 1 juli € 23 miljoen in verband met hun coördinerende taak in het organiseren van noodopvang voor kinderen van wie een of beide ouders een cruciaal beroep hebben.
- Als gevolg van het coronavirus zijn de Sociale Werkbedrijven geheel of gedeeltelijk gesloten. Daardoor vallen bedrijfsopbrengsten weg, waarmee loonkosten worden gefinancierd. Ter compensatie voor de gederfde inkomsten over de periode van 1 maart tot 1 juni 2020 wordt € 90 miljoen uitgekeerd;
- Medeoverheden zijn verantwoordelijk voor twee derde van alle subsidies aan cultuur. Er komt compensatie van € 60 miljoen voor de periode maart tot en met juli 2020;
- Een Tijdelijk Steunfonds voor Lokale Informatievoorziening van € 24 miljoen voor lokale media.

Betalingsverplichtingen en grondexploitaties

Vooralsnog krijgen maatschappelijk organisaties de mogelijkheid later te betalen of worden voorschotten eerder uitbetaald. Dit heeft voor nu nog geen financiële gevolgen.

De verwachte opbrengsten in de grondexploitaties kunnen mogelijk tegenvallen. Op dit moment lijkt hier nog geen sprake van te zijn. In het eerste kwartaal hebben zich namelijk twee belangstellenden gemeld.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Risico's en kosten

Omschrijving	Risico/kosten	Termijn	Gevolgen voor gemeente	Financiële impact
Grote extra uitgaven i.v.m. tijdelijke maatregelen	Verlaagd weerstandsvermogen, meer schulden, minder reserves. Het kabinet heeft aangegeven de kosten te zullen compenseren.	Kort	Onvoldoende capaciteit om tegenvallers op te vangen	N.n.b.
Goedgekeurde accountantsverklaring	Geen goedkeuring accountant op jaarstukken.	Kort en lang	Imagoschade	N.n.b.
Oplopende rentestanden	Extra lasten op schulden en investeringen.	Lang	Tekorten op begroting	N.n.b.
Minder inkomsten uit huur en belastingen	Vooralsnog geven we alleen uitstel van betaling als hierom wordt gevraagd. De mogelijkheid bestaat dat later in het jaar inkomsten worden geschrapt.	Kort en lang	Tekorten op begroting	N.n.b.
Structurele begroting in evenwicht (baten > lasten)	Op dit moment is onduidelijk welke impact de coronacrisis financieel heeft op de begroting 2021. Het kabinet heeft aangegeven de kosten te zullen compenseren.	Lang	Preventief toezicht provincie, minder handelingsvrijheid	N.n.b.

Nafase

Gedurende de coronacrisis blijven we de financiële consequenties van de virusuitbraak nauwlettend volgen. We monitoren continu welke baten we mislopen, welke lasten hoger uitvallen en welke maatregelen we dienen te treffen om bovengenoemde risico's te mitigeren. Deze aanpak zorgt er voor dat we op latere momenten kunnen concluderen welke langetermijngevolgen er voor de financiën van de gemeente zijn.

1. Inleiding
2. Bestuur
3. Gemeentelijke organisatie
4. Communicatie
5. Crisisorganisatie
6. Integrale veiligheid
7. Economie
8. Werk en inkomen
9. Onderwijs en kinderopvang
10. Zorg en welzijn
11. Sport en cultuur
12. Financiën

Kostenoverzicht

Zoals gemeld hebben wij als gemeente extra kosten gemaakt ten aanzien van de coronacrisis. Hierbij treft u een overzicht aan van deze kosten. Deze zijn gerubriceerd in vier onderdelen. De bijdrage van de provincie is toegevoegd als inkomsten.

Uitgaven	Bedrag	Toelichting
1. Inhuur personeel	€ 148.000	Betreft o.a. extra inzet op communicatie, BOA, en vervanging van medewerkers die regionaal zijn ingezet.
2. Gemeentehuis en ICT	€ 13.000	Betreft o.a. zuilaanpassingen, stickers, videomateriaal en desinfectiemateriaal.
3. Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers	€ 0	Gemeenten worden volledig financieel gecompenseerd voor de uitkeringskosten in het kader van de Tozo.
4. Overige kosten	€ 7.000	
Inkomsten	**Bedrag**	**Toelichting**
5. Bijdrage provincie	- € 75.000	Verkregen subsidie.
Totaal	**€ 93.000**	

Buiten deze kosten zijn er tot 1 juni 2830 niet-gewerkte uren door medewerkers geregistreerd. Het is de afgelopen maanden niet altijd mogelijk gebleken om alle uren te werken, bijvoorbeeld omdat kinderen niet naar de (kinder)opvang of school konden.

gemeente Buren

uw brief van:
uw kenmerk:
ons kenmerk: Z.020391/D.055704
behandeld door: H. van Wijk en M.W.K. Coenders
bijlage(n): 1
onderwerp: Raadsinformatie Uitvoeringsagenda coalitieakkoord 2020-2022 en startnotities strategische opgaven

Maurik, 7 april 2020

verzonden: - 8 APR. 2020

Geachte leden van de raad,

Hierbij biedt het college u ter informatie de uitvoeringsagenda aan van het coalitieakkoord 2020-2022 'Daadkrachtig en kerngericht'. Op 21 januari 2020 stelde u dit coalitieakkoord vast. Hierin is aangegeven dat het college van burgemeester en wethouders in het eerste kwartaal van 2020 het coalitieakkoord verder uitwerkt in een uitvoeringsagenda. Daarnaast besloot u dat er budget beschikbaar wordt gesteld voor de zes strategische opgaven. Eerder al stelde u zes strategische opgaven vast voor de gemeente Buren: Samen sterk in de regio, Kerngericht werken, Visie op dienstverlening, Duurzaamheid, Visie op transformatie sociaal domein en Omgevingswet. Voor al deze opgaven is op eenzelfde manier een startnotitie gemaakt om u te informeren over de opgaven van strategie tot uitvoering. Het college is te allen tijde bereid om in gesprek te gaan met de raad over de uitvoeringsagenda en de startnotities.

In de bijlagen treft u de uitvoeringsagenda van het coalitieakkoord 2020-2022 aan. De bijlage 'Uitvoeringsagenda coalitieakkoord 2020-2022' bestaat uit vier onderdelen:

1. Een inleiding met een leeswijzer;
2. Een onderdeel met de gevolgen van de Coronacrisis voor de strategische opgaven;
3. De startnotities van de strategische opgaven met daaraan gekoppeld de uitvoeringsagenda-onderdelen van de strategische opgaven;
4. De uitvoeringsagenda waarin per paragraaf van het coalitieakkoord en per afspraak uit het coalitieakkoord wordt aangegeven hoe het college dit concreet wenst op te pakken. Als laatste onderdeel zit hierbij een financieel overzicht van de voorstellen uit de uitvoeringsagenda.

In deze brief gaan we kort in op de hoofdlijnen en de planning van de uitvoering van de uitvoeringsagenda en de startnotities van de strategische opgaven.

Uitvoeringsagenda 2020-2022
Nadat u het coalitieakkoord vaststelde is het college aan de slag gegaan met het concretiseren van de afspraken. Het resultaat hiervan ziet u in de uitvoeringsagenda. Hierin wordt aan iedere afspraak uit het coalitieakkoord een concreet resultaat, een concrete

De Wetering 1 • Postbus 23 • 4020 BA Maurik • Tel.: 14 0344 • Fax: (0344) 579200 • E-mail: gemeente@buren.nl • KvK: 30278157
Bank Nederlandsche Gemeente IBAN nummer: NL05 BNGH 0285 0486 35 • BTW: NL807287684B02

planning en een concreet budget gekoppeld. Zo wordt zichtbaar op welke manier het college uitvoering geeft aan de afspraken.

In de uitvoeringsagenda staan diverse budgetvoorstellen, die samengevat zijn op de laatste pagina van de uitvoeringsagenda. Over een aantal onderdelen uit het coalitieakkoord 2020-2022 nam de gemeenteraad 21 januari jl. al een besluit. Hieronder valt ook het budget voor de strategische opgaven in 2020. In de uitvoeringsagenda worden echter ook een aantal voorstellen gedaan voor middelen in 2020 waarover de gemeenteraad nog geen besluit nam. Hiervoor is een separaat besluit nodig. Deze voorstellen verwerken we in de komende bestuursrapportage. Voor budgetvoorstellen die betrekking hebben op 2021 en verder, sluiten we aan bij de kadernota 2021 en de meerjarenbegroting 2021.

Startnotities en budget strategische opgaven
Via onder meer de afgelopen meerjarenbegrotingen, het coalitieakkoord 2020-2022 en separate voorstellen heeft de gemeenteraad de kaders en doelen bepaald van de strategische opgaven. Deze verwerkten we in de startnotities. Uiteraard blijft de gemeenteraad de mogelijkheid houden inhoudelijk bij te sturen via de voorstellen die horen bij de verschillende strategische opgaven. Via de verschillende werkgroepen voor de strategische opgaven en het fractievoorzittersoverleg stuurt de gemeenteraad op het proces.

Bij de verdeling van het budget van de strategische opgaven gaat het grootste deel naar de strategische opgave duurzaamheid. Reden hiervan is dat voor twee strategische opgaven al eerder in de begroting en middels het coalitieakkoord (respectievelijk de strategische opgaven Visie op transformatie sociaal domein en Omgevingswet) budget beschikbaar is gesteld. Dit is voor Duurzaamheid minder het geval. Aan deze opgave zijn echter wel grote ambities en afspraken gekoppeld. Daarnaast wordt er budget beschikbaar gesteld voor een SWOT-analyse (sterkte-, zwakten, kansen, bedreigingen-analyse) in het kader van de strategische opgave Samen sterk in de regio en afspraak 4.1. uit het coalitieakkoord 2020-2022. De strategische opgaven Kerngericht werken en Visie op dienstverlening vragen een omslag in het werken van de gemeentelijke organisatie. Deze opgaven hebben ook inhoudelijk veel invloed op elkaar. Daarom wordt voorgesteld voor deze beide opgaven gezamenlijk budget beschikbaar te stellen voor formatie gericht op organisatieverandering.

Vervolg
Ondanks de uitdagingen die de huidige Coronacrisis met zich meebrengt blijven we als college en organisatie hard aan de slag om uitvoering te geven aan deze uitvoeringsagenda. In onder meer de bestuursrapportage en de kadernota 2021 ontvangt u verdere voorstellen die samenhangen met de uitvoeringsagenda.

Op de tweede pagina van de bijlage 'Uitvoeringsagenda coalitieakkoord 2020-2022' gaan we nog kort in op de gevolgen van de Coronacrisis voor de strategische opgaven. Dit is een eerste inschatting. Wat de exacte gevolgen zullen zijn, is afhankelijk van veel factoren. Uiteraard informeren we u wanneer we daar meer van af weten en wanneer de crisis gevolgen heeft voor andere onderdelen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Buren,

de Secretaris de Burgemeester

M. van Dalen MSc J.A. de Boer MSc

Uitvoeringsagenda coalitieakkoord 2020-2022

Coalitieakkoord 2020 -2022

Inleiding
Zo

Op 21 januari 2020 is het coalitieakkoord 2020-2022 vastgesteld. In het coalitieakkoord zijn een aantal concrete afspraken gemaakt. zijn er ook afspraken gemaakt over de zes strategische opgaven. Voor de strategische opgaven is incidenteel budget beschikbaar gesteld. In deze uitvoeringsagenda maken we de afspraken in het coalitieakkoord concreet. We geven aan hoe we het budget voor de strategische opgaven verdelen.

Coronacrisis

In verband met de coronacrisis beginnen we met een overzicht van de risico's van de coronacrisis voor de strategische opgaven. Dit is een eerste inschatting. De effecten op de planning, voor zover bekend, zijn verwerkt in de uitvoeringsagenda.

Leeswijzer

De uitvoeringsagenda begint met de strategische opgaven, hoofdstuk 2 van het coalitieakkoord. Van iedere opgave is een startnotitie gemaakt. Hierin staat (van abstract naar concreet) wat de plannen zijn binnen deze opgave. Hieronder staan de iconen van iedere strategische opgave. Daarmee geven we aan met welke strategische opgaven de onderdelen op de sheet te maken hebben.
Na de strategische opgaven komen de onderdelen binnen hoofdstuk 3 en 4 van het coalitieakkoord: 'Leefbare kernen' en 'Een sterke gemeente'. De afspraken die in het coalitieakkoord zijn gemaakt vertalen we steeds naar een ambitie, de resultaten per afspraak, de planning en het benodigde budget. De afspraken in het coalitieakkoord zijn in de uitvoeringsagenda per onderdeel geclusterd, zoals het onderdeel 'wonen' binnen het hoofdstuk over 'Leefbare kernen'. De afspraken over de strategische opgaven hebben we achter elke startnotitie geplaatst.
Aan het eind staat de sheet met het financiële overzicht.

Verklaring iconen strategische opgaven

- Samen sterk in de regio
- Kerngericht werken
- Duurzaamheid
- Sociaal domein
- Dienstverlening
- Omgevingswet

Mogelijke effecten Coronacrisis

Samen Sterk	Kerngericht werken	Dienstverlening	Duurzaamheid en klimaat	Sociaal Domein	Omgevingswet
Regioconferentie in april zal verplaatst worden tot een nader te bepalen moment. Acties worden hiermee ook doorgeschoven. Startnotitie en SWOT analyse verschuiven een paar maanden doordat fysieke bijeenkomsten niet mogelijk zijn.	Onzeker of kernambtenaren en kernwethouders fysiek de gemeenschap in kunnen. Aan de andere kant biedt de huidige situatie kansen op andere vormen van communicatie. En we zien dat kernambtenaren nu wellicht nog actiever contact kunnen zoeken.	Onzeker op we het komende jaar op traditionele wijze bewoners, organisaties et cetera (grootschalig) kunnen betrekken via fysieke bijeenkomsten.	De raadsbehandeling RES-bod staat in de raden gepland voor mei en de vraag is of alle raden dit kunnen realiseren . Dat kan betekenen dat we de deadline als regio niet halen. Er is landelijk overleg over de deadline van de RES.	Afstemming rondom de visie sociaal domein is voorlopig niet mogelijk en het team is druk bezet met alle acties rondom de coronacrisis. Hierdoor verschuift de visie sociaal domein naar september. De inzet van de sociale wijkteams in de nieuwe opzet kan langer op zich laten wachten.	De minister heeft aangegeven dat de invoering van de omgevingswet wordt uitgesteld. Over de termijn wordt nog verder overlegd.
Noodzaak tot samenwerking is sterker geworden.	Onzeker of we de komende periode op traditionele wijze bewoners, organisaties enzovoort (grootschalig) kunnen betrekken via fysieke bijeenkomsten.	Onze dienstverlening gaat door, maar in een andere vorm. De dienstverlening is meer digitaal en op afstand.	Diverse participatie-bijeenkomsten zijn afgeblazen en de vraag is wanneer er nieuwe planning mogelijk is. En dan wordt het heel druk.	Er ontstaan veel sociale (burger)initiatieven in de samenleving waarbij mensen elkaar helpen.	Onduidelijk wanneer fysieke bijeenkomsten met raadsleden weer mogelijk zijn. Deze zijn belangrijk om de raadsleden stapsgewijs mee te nemen in te nemen besluiten.
Bestuurskracht komt mogelijk verder onder druk door economische effecten van de coronacrisis en doordat werkzaamheden en nota's worden uitgesteld.	Kunnen bewoners in 2020 wel het leefbaarheidsbudget inzetten? Ontmoetingen mogelijk beperkt tussen mensen.	We maken een versnelling in onze digitale dienstverlening aan alle klant intern en extern. En we maken een versnelling in het 'nieuwe werken' , de mogelijkheden om thuis te werken en online te vergaderen.	Maatschappelijk prioriteiten liggen nu anders en de impact van de Coronacrisis zal ook nog lang na-ijlen. De vraag is wat de ruimte daarna (financieel, inzet en prioriteiten) is.	De druk op kwetsbare gezinnen loopt op tijdens de coronacrisis. De vraag is wat het lange termijn effect is voor zowel thuis als op school en op werk.	De cultuurverandering die nodig is om werkprocessen rondom vergunningverlening integraler en efficiënter te laten verlopen, kan vertraging oplopen.
Onzeker op we het komende jaar op traditionele wijze bewoners, organisaties et cetera (grootschalig) kunnen betrekken via fysieke bijeenkomsten.	Het onderzoek als vervolg op de nulmeting is voorlopig uitgesteld. De enquêtes zouden in maart worden uitgezet. Om verwarring met andere berichtgeving te voorkomen is nu prioriteit gelegd bij informatie over de Coronacrisis. Er volgt waarschijnlijk wel een aangepast onderzoek.	Track & Trace zal met de komst van de omgevingswet deels afgevangen worden. De invoering van de wet loopt echter vertraging op.	Het kabinet heeft aangegeven dat ze mogelijk de klimaatdoelstellingen zullen uitstellen.	Er zal meer druk komen op het onderdeel Werk en inkomen. De economische effecten zullen mogelijk lang drukken op de economie en werkgelegenheid.	

Startnotitie Samen sterk in de regio

Onze strategische opgaven

Coalitieakkoord 2020 - 2022

Ontwikkelingen

Trends
De laatste jaren zijn er meer en complexere opgaven naar de gemeenten gegaan. De budgetten staan onder druk. Om de complexe opgaven te kunnen volbrengen en zelfstandig te kunnen blijven, zien we steeds meer aandacht voor (regionale) samenwerking. We zien ook meer kleinere gemeenten fuseren om te kunnen voldoen aan het gevraagde strategische vermogen. De complexe opgaven vragen meer van onze bestuurskracht.

Wetgeving
Bij onvoldoende bestuurskracht (= het vermogen om onze wettelijke- en niet wettelijke taken (zoals maatschappelijke opgaven) op te pakken) is de provincie gelegitimeerd om in te grijpen bij gemeenten en aan te zetten tot herindeling.
Binnen onze verbonden partijen hebben we te maken met de 'Wet gemeenschappelijke regelingen' (Wgr).

Regionaal
Binnen de regio zijn er veel ontwikkelingen rondom regionale samenwerking. Er wordt gekeken naar hoe we meer grip kunnen krijgen op de verbonden partijen. Binnen de regioconferentie is gekeken naar de toekomst van samenwerking in de regio. Tiel en Culemborg zijn bezig met een herpositionering in de regio. De gemeente West Betuwe is gevormd. En er ligt een nieuw coalitieakkoord vanuit de provincie Gelderland met daarin aandacht voor het programma 'Sterk Bestuur'.

Strategie

Visie
We blijven een zelfstandige gemeente. Voor de complexe opgaven en de uitvoering hebben we elkaar in de regio steeds meer nodig; kennis en kunde bundelen en gezamenlijk resultaten behalen. Onze basishouding is solidariteit en het belang van de regio. Met deze houding kijken we naar samenwerking en maken we keuzes op aantoonbare meerwaarde: verhoogde kwaliteit en/of verlaagde kwetsbaarheid en kosten.

Strategie
We hebben een visie en toetsingskader waar we onze besluiten naast leggen. We zetten in op samenwerking en positioneren ons binnen de regio. Onze verbonden partijen sluiten aan bij de manier waarop we willen samenwerken. Kwetsbaarheden (in onze bestuurskracht en samenwerking) brengen we aan het licht en pakken we aan.

Invloed raad
Het Rijk, de provincie en de VNG bevelen sterk aan om deze opgave op te pakken, om (verplichte) fusie te voorkomen. Samenwerking is daarbij onvermijdelijk.

Verbinding andere opgaven
Samenwerken met partners en bewoners en een goede dienstverlening zijn essentieel voor onze bestuurskracht en de ervaren kwaliteit van onze gemeente. Verschillende aspecten binnen het sociaal domein en de omgevingswet vragen meer regionale samenwerking en afstemming.

Tactiek

Kaders
- Coalitieakkoord provincie Gelderland
- Statennotitie Sterk Bestuur Provincie
- IBP (VNG)
- Gemeenten 2024 (VNG)
- Beleidskader gemeentelijke herindeling (Rijk)
- Nota verbonden partijen (Buren)
- Coalitieakkoord Buren 'Daadkrachtig en kerngericht 2020-2022'
- Bestuurlijke richting Buren (7-3-17)
- Onderzoek Berenschot SWOT

Speerpunten
1. We versterken onze bestuurskracht zodat we onze maatschappelijke opgaven en wettelijke en niet- wettelijke taken goed uit kunnen voeren.
2. We positioneren ons in de regio.
3. We hebben meer grip op intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

Met wie
- Rijksoverheid
- Provincie Gelderland
- Regio Rivierenland
- Inwoners

Operatie

Resultaten behaald
- Regioconferentie alle colleges Rivierenland over samenwerking (oktober 2019)
- Werkwijze en methodiek strategische opgaven (kadernota 2019). Effect: versterking bestuurskracht.
- Inzet bestuursadviseurs en strategische adviseurs
- Voortgang organisatieontwikkeling
- Bijeenkomsten veranderagenda

Resultaten toekomst
- Vervolg regioconferentie oktober 2019 en meewerken aan het opstellen van een regionale visie
- Vaststellen van een startnotitie Samen Sterk in de regio
- Vaststellen van een visie op wat voor gemeente we willen zijn en hoe we ons positioneren in de regio
- Integraal toetsingskader voor besluitvorming in college en raad
- Maken van een uitvoeringsagenda
- Plan versterken bestuurskracht
- Vernieuwing nota 'Verbonden partijen' in samenhang met visie op de gemeente Buren

Doelen | Richten | Inrichten | Verrichten

SO Samen sterk in de regio

Visie: We versterken onze bestuurskracht (1) om onze maatschappelijke opgaven goed op te pakken. Daarnaast zetten we in op grip op intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (2).

Kansen: Wederzijdse afhankelijkheid; we hebben elkaar nodig om de maatschappelijke opgaven op te pakken. De druk om meer samen te gaan werken wordt sterker door de financiële tekorten en groeiende opgaven voor gemeenten. Hierdoor staan gemeenten en organisaties meer open om samen te gaan werken.

Risico's: Alleen gaan voor ons eigen voordeel als gemeente. Ook anderen wat gunnen. Financiële tekorten, onvoldoende mankracht en te weinig expertise maken het daarnaast lastig om alle opgaven goed op te pakken.

Kaders: Statennotitie Sterk Bestuur Provincie Gelderland, Beleidskader gemeentelijke herindeling, Nota verbonden partijen

	Afspraak 2.2	Afspraak 2.3
Coalitieakkoord	We ontwikkelen een visie op wat voor gemeente we willen zijn.	We maken een plan om onze bestuurskracht te versterken.
Concrete ambitie	We versterken onze bestuurskracht (1) om onze maatschappelijke opgaven goed op te pakken. Daarnaast zetten we in op grip op intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (2).	We kunnen onze maatschappelijke opgaven goed oppakken en onze wettelijke en niet wettelijke taken goed uitvoeren.
Resultaten	Startnotitie Samen Sterk in de regio, SWOT analyse van ons al gemeente (vervolg onderzoeken Berenschot uit 2017) visie op wat voor gemeente we willen zijn, uitvoeringsagenda.	Plan versterken bestuurskracht. Zie uitvoeringsagenda, onderdeel 4.2. 'Bestuurskracht'.
Planning	Startnotitie gelijk met de Kadernota in juli 2020. Streven voor start SWOT analyse na zomer 2020. Visie begin 2021; sterk afhankelijk van ontwikkelingen coronacrisis.	Deze actie volgt na de SWOT analyse. De SWOT dient als input voor het plan voor het versterken van de bestuurskracht. Zie verder de uitvoeringsagenda, onderdeel 4.2. 'Bestuurskracht'.
Budget	€ 8.000,- voor de SWOT analyse van Berenschot (nieuwe aanvraag SO budget).	Zie uitvoeringsagenda, onderdeel 4.2. 'Bestuurskracht'.
Portefeuillehouder	J.A. (Jan) de Boer	J.A. (Jan) de Boer

Startnotitie Kerngericht werken

Onze strategische opgaven

Coalitieakkoord 2020 - 2022

Ontwikkelingen

Trends
De overheid wil zich van een zorgstaat ontwikkelen naar een faciliterende overheid. Inwoners zijn meer aan zet. Dit past bij de ontwikkeling dat inwoners meer mee willen praten en bepalen. De samenleving pakt meer zelf op.

Wetgeving
Wetgeving is niet direct van toepassing. Binnen de omgevingswet die we moeten invoeren worden bewonersinitiatieven meer mogelijk gemaakt. Daarnaast bestaat er het recht tot burgerinitiatief. De Jeugdwet, Participatiewet en WMo verplichten ons als gemeente om actief invulling te geven aan burger- en overheidsparticipatie.

Regionaal
Kerngericht werken wordt in iedere gemeente anders ingevuld. Veel gemeenten zijn hier al verder in ontwikkeld dan de gemeente Buren. Van deze gemeenten kunnen wij kennis en ervaring opdoen.

Strategie

Visie
Inwoners worden gezien, gehoord en erkend. De gemeente werkt samen met inwoners, als partners. Inwoners krijgen ruimte en zeggenschap, zonder dat we het algemeen belang uit het oog verliezen. Deze ruimte voor inwoners vraagt maatwerk, transparantie en duidelijke communicatie. Iedere kern, iedere situatie en ieder onderwerp is uniek. Niet de regel staat centraal, maar de Burense samenleving.

Strategie
Meer ruimte creëren voor initiatieven van bewoners en inbreng in het beleid en projecten. We houden rekening met de verschillen per kern.

Invloed raad
Kerngericht werken is geen wettelijke taak. Wel is de gemeente verplicht om inwoners te betrekken bij het vormen van beleid op verschillende onderdelen. De invloed- en vrijheid van de gemeenteraad op het beleid is groot. Er zijn afspraken gemaakt met de provincie over het project in het kader van cofinanciering.

Verbinding andere opgaven
Binnen de omgevingswet wordt meer ruimte gegeven aan bewonersinitiatieven. Binnen het sociaal domein wordt ingezet op kerngerichte wijkteams die dichtbij inwoners gaan opereren. Onze dienstverlening is er op gericht om inwoners goed te kunnen bedienen. Binnen duurzaamheid worden bewoners actief gestimuleerd om bij te dragen aan de duurzaamheidsopgave. Dit alles draagt bij aan het versterken van onze bestuurskracht in de opgave Samen sterk in de regio.

Tactiek

Kaders
- Coalitieakkoord ‘Daadkrachtig en kerngericht 2020-2022’
- Kernennota 2010,
- Concept-wetgeving inspraakrecht inwoners
- Omgevingswet

Speerpunten
1. We ontwikkelen een visie en werkwijzen voor kerngericht werken, en inwonersparticipatie. We leren wat in de praktijk wel en niet werkt. Dit doen we via een vijftal onderdelen: pilots met kerngericht werken in Ingen, Zoelen en Ravenswaaij, het leefbaarheidsbudget en inwonersinitiatieven, verandering in de organisatie, besturingsfilosofie van de gemeenteraad en onderzoek van de resultaten. Dit resulteert in een visie op kerngericht werken.

Met wie
- Inwoners pilotkernen Ingen,
- Ravenswaaij en Zoelen
- Provincie Gelderland
- Extern bureau
- Verschillende afdelingen gemeente
- Dorpsorganisaties, preventiegroepen
- Andere inwoners en experts

Operatie

Resultaten behaald
- Start pilot kerngericht werken in drie kernen om werkwijzen kerngericht werken en inwonersparticipatie in de praktijk te onderzoeken
- Invoering leefbaarheidsbudget voor inwonersinitiatieven
- Helderheid over de verwachtingen en wensen van de gemeenteraad op het gebied van kerngericht werken en inwonersparticipatie (door verdiepend gesprek).
- We spraken met de gemeentelijke organisatie over de gevolgen van kerngericht werken voor de manier van werken in de organisatie.

Resultaten toekomst
- Visie op kerngericht werken
- Pilots in Ingen, Zoelen en Ravenswaai
- Doorontwikkeling van het leefbaarheidsbudget
- Werkwijzen ontwikkelen voor kerngericht werken en deze implementeren in de gemeentelijke organisatie zodat een andere manier van werken zichtbaar wordt
- Verandering in de besturingsfilosofie van de gemeenteraad. Toetsingskader hanteren voor burgerparticipatie en niveau van participatie van tevoren bepalen.
- Kernambtenaren
- Kernwethouders
- Per kern een vertegenwoordiging van bewoners

SO Kerngericht werken

Visie: Inwoners worden gezien, gehoord en erkend.

Kansen: We kunnen door kerngericht werken maatwerk per kern leveren en inwonersinitiatief ruimte geven. Zo geven we ruimte voor eigenheid van kernen. Met de invoering van de Omgevingswet ligt er een grote kans om op het ruimtelijk gebied duidelijke kaders voor inwonersparticipatie te bepalen. Kerngericht werken versterkt ook de andere strategische opgaven, bijvoorbeeld door een kerngerichte benadering van het sociaal domein.

Risico's: Kerngericht werken is geen oplossing voor alles. Daarnaast zorgt meer inwonersparticipatie voor druk op de ambtelijke organisatie, bijvoorbeeld door veel vragen omtrent verkeer en openbare ruimte waarvoor weinig capaciteit is. Daarnaast blijft het risico bestaan dat medewerkers onvoldoende mee kunnen in de meer dienstbare ontwikkeling. Bij inwonersparticipatie moet ook niet het algemeen belang uit het oog verloren worden. Het mag niet ten koste van zorgvuldigheid gaan.

Kaders: Kernennota 2010, concept-wetgeving inspraakrecht inwoners, Omgevingswet.

	Afspraak 2.4	Afspraak 2.5.	Afspraak 2.6.	*Kernwethouders*
Coalitieakkoord	We gaan in de hele gemeente kerngericht werken en voeren kernambtenaren in.	We presenteren de visie kerngericht werken	We maken het leefbaarheids-budget structureel en betrekken inwoners bij de verdeling.	*Zie portefeuilleverdeling.*
Concrete ambitie	Iedere kern heeft een eigen kernambtenaar die zowel binnen de ambtelijke organisatie als binnen de kern de weg kent en kan verbinden. Kerngericht werken zit in het DNA van de organisatie.	In juli 2020 besluit de gemeenteraad over een visie op kerngericht werken waarin de kaders voor inwonersparticipatie en maatwerk per kern staan.	Inwoners hebben zeggenschap bij de verdeling van het leefbaarheidsbudget.	Er is duidelijkheid over de invulling van het kernwethouderschap, onderling en naar buiten.
Resultaten	Uitvoeringsprogramma KW, met nadruk op organisatieontwikkeling, en kernambtenaar in iedere kern.	Een visiedocument met daarin kaders en werkwijzen voor kerngericht werken, op basis van de ervaringen uit het project.	Eind 2020 een formele verankering van inwonerszeggenschap bij verdeling budget.	Een collegebesluit over de invulling van het kernwethouderschap.
Planning	Stapsgewijze uitrol kernambtenaren t/m begin 2021, op basis van visie en uitvoeringsprogramma KW (tweede helft 2020). Organisatie ontwikkelprogramma KW.	Juli 2020 besluitvorming in de gemeenteraad.	Eind 2020.	Tweede kwartaal 2020.
Budget	€ 50.000 uitvoeringsfase reeds gereserveerd (eenmalig uit bestaand budget). Gewenst: € 100.000 (nieuwe aanvraag binnen het SO budget in 2020) en € 115.000,- (nieuwe aanvraag binnen het SO budget in 2021) voor strategisch adviseur gericht op organisatieverandering (o.a. training on the job) en doorontwikkeling strategische opgave (in combinatie met dienstverlening).	€ 40.000 resterend voor pilot/ontwikkelfase (bestaand budget).	€ 30.000 structureel (bestaand budget).	Geen.
Portefeuillehouder	K.A. (Karl) Maier	K.A. (Karl) Maier	K.A. (Karl) Maier	K.A. (Karl) Maier

Startnotitie Visie op transformatie sociaal domein

Onze strategische opgaven

Coalitieakkoord 2020 - 2022

Ontwikkelingen

Trends
Zorg en ondersteuning worden dichter bij huis, integraal en meer op maat georganiseerd. Verschuiving van curatief naar preventief. Meer nadruk op samenwerking en innovatie bij zorg- en welzijnsorganisaties. De decentralisatie van de taken voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang komen ook naar de gemeenten toe.

Wetgeving
- Participatiewet
- Jeugdwet
- Wet maatschappelijke ondersteuning
- AVG

Regionaal
Vanwege de toename van taken en verantwoordelijkheden binnen het sociaal domein werd het voor gemeenten noodzakelijk om samenwerking met andere gemeenten/regio's aan te gaan. De gemeente Buren heeft voor de uitvoering van een aantal taken op grond van de Wmo 2015 en de Jeugdwet gekozen om in regionaal verband samenwerkingsafspraken te maken. Per april 2018 heeft dit geresulteerd in een dienstverleningsovereenkomst, waarbij de gemeenten in Rivierenland taken op het gebied van inkoop en contractmanagement aan Regio Rivierenland hebben overgedragen.

Strategie

Visie
Goede en passende zorg voor wie dat nodig heeft. Iedereen kan meedoen in de gemeente Buren.

Strategie
We zetten in op preventie en investeren in ondersteuning dichtbij, vroegsignalering en de eigen kracht van inwoners.

Invloed raad
De raad heeft de meeste invloed op de beleidsdoelen en de inzet van de financiën.

Verbinding andere opgaven
Zowel binnen het sociaal domein als kerngericht werken zetten we in op de eigen kracht van mensen en willen we beleid in samenwerking maken. Onze dienstverlening zetten we vraaggericht in en dichtbij onze inwoners. Het is belangrijk om grip te hebben op de financiën om onze bestuurskracht op orde te houden. Bij grote tekorten zijn andere maatschappelijke opgaven niet op te pakken.

Tactiek

Kaders
- Coalitieakkoord 'Daadkrachtig en kerngericht 2020-2022'
- Participatiewet
- Jeugdwet
- Wet maatschappelijke ondersteuning

Speerpunten
- Verfijnen en doorontwikkelen dienstverlening; klantgerichter en meer in samenhang
- Kern- en ketengerichte zorg vormgeven. We gaan werken met sociale kernteams
- Vorm en inhoud geven aan inzet van de 0e lijnsondersteuning
- Meer inzicht en grip op de kosten
- Organisatie verder vormgeven en toerusten op het brede takenpakket binnen het Sociaal Domein

Met wie
- Medewerkers
- Inwoners
- Maatschappelijke partners
- Huisartsen
- 0e en 1e lijnspartners
- Onderwijs/ Dagopvang
- Kerken
- Woningbouwvereniging
- Politie/wijkagenten
- Participatieraad
- Gemeenten regio Rivierenland

Operatie

Resultaten behaald
- Sinds 2019 zit er periodiek een jeugdmedewerker vanuit Stib op een basisschool.
- Er zijn in 2019 twee bijeenkomsten en in 2020 één bijeenkomst met netwerkpartners georganiseerd om op te halen welke behoefte er binnen de keten is. Daarnaast zijn er gesprekken geweest binnen verschillende dorpskernen met verenigingen, kerken, vrijwilligers etc. over manieren van afstemming.
- We hebben in 2019 het jongerenwerk uitgebreid met individuele jongerencoaching.

Resultaat toekomst
- Visie transformatie sociaal domein
- Goede zorg binnen het budget
- Uitvoeringsagenda
- Vier sociale kernteams
- Preventieve projecten
- Regionale inkoop
- Verder vormgeven van de organisatie
- Samenwerking met maatschappelijke partners herijken

SO Visie op transformatie Sociaal Domein

Visie: Goede en passende zorg voor wie dat nodig heeft. Iedereen kan meedoen in de gemeente Buren.

Kansen: Er is een breed draagvlak bij medewerkers/partners en raadsleden voor de gepresenteerde veranderingen

Risico's: De echte verandering is het wijzigen van een gedragsverandering. Omdat de uitvoering van ver moet komen is de verandering een behoorlijke opgave.

Kaders: De Wmo, de Jeugd en de Participatiewet. Ook aanpalende wetgeving zoals de AVG is van belang.

	Afspraak 2.7.	Afspraak 2.8.	Afspraak 2.9.
Coalitieakkoord	We gaan werken met sociale kernteams en er is één centrale ingang voor het sociale domein.	We zetten in op de transformatie van het sociaal domein en de implementatie daarvan.	We zetten in op preventie en het voorkomen van dure geïndiceerde zorg en maken een uitvoeringsagenda.
Concrete ambitie	Er worden Vier Sociale kernteams ingericht waar partners casussen bespreken en ontwikkelingen in kernen worden besproken. En er is een centrale backoffice waar zaken worden neergelegd.	Vastgestelde Visie op de transformatie en een uitvoeringsplan .	Initiëren van preventief aanbod voor inwoners van Buren.
Resultaten	Samenwerking met partners intensiveren zodat er een sluitend netwerk ontstaat.	Verbeterde dienstverlening en verdere professionalisering van de uitvoering, goed monitoringssysteem en beleid dat meer op elkaar is afgestemd	Een aanbod dat aansluit bij de behoefte van inwoners en wat voorziet in een behoefte.
Planning	De sociale kernteams zijn naar verwachting operationeel in het 3e of 4e kwartaal van 2020; afhankelijk van de ontwikkelingen van de coronacrisis.	September: vaststelling visie door de raad.	Voor 2020 een uitvoeringsagenda opstellen wat behandeld wordt in de raad na de zomer van 2020. Uitvoering in de tweede helft 2020.
Budget	Geen.	Incidenteel budget: € 185.000,-. Structureel : € 90,000,- (bestaand budget).	Structureel budget van € 100.000,- (bestaand budget). Voor 2021 wordt het aanbod verder meegenomen bij de integrale beleidsvorming.
Portefeuillehouder	H.N.G. (Niko) Wiendels	H.N.G. (Niko) Wiendels	H.N.G. (Niko) Wiendels

Startnotitie Duurzaamheid en klimaat

Onze strategische opgaven

Coalitieakkoord 2020 -2022

Ontwikkelingen

Trends
Duurzaamheid leeft op steeds meer plekken in de samenleving. Nederland bereidt zich voor op een energietransitie op het gebied van elektriciteit en warmte. Inwoners en ondernemers nemen allerlei initiatieven op het gebied van duurzaamheid en klimaat. De overheden willen een actieve rol spelen bij de energietransitie en inwoners en bedrijven ondersteunen.

Wetgeving
- Klimaatwet
- Wet milieubeheer
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
- Wet Luchtkwaliteit
- Natuurbeschermingswet

Regionaal
De acht samenwerkende gemeenten van Regio Rivierenland stemden in met de Notitie uitgangspunten RES. Hierin is opgenomen dat we samenwerken op het gebied van de Regionale Energie Strategie. Ook werken we regionaal samen in de transitie warmte en de klimaatadaptatie. In de RAS (klimaatadaptatie) wordt de samenwerking op het gebied van de Regionale klimaat Adaptatie Strategie uitgewerkt. Daarin wordt regionaal gewerkt aan de Uitgangspunten en visie rond wateroverlast en hitte-/droogteproblematiek.

Strategie

Visie
We willen de gemeente zo inrichten dat deze vanuit economisch, ecologisch en menselijk oogpunt gezond, aantrekkelijk en toekomstbestendig is. We streven naar een samenhangende duurzame ontwikkeling met een betere balans tussen economie, ecologie en mens. We passen ons aan aan de klimaatveranderingen.

Strategie
We gaan zuinig om met energie. We zoeken manieren om ons aan te passen aan de klimaatverandering. We maken ruimte voor duurzame initiatieven en onderzoeken de mogelijkheden hoe we draagvlak kunnen stimuleren, door onder andere te kijken naar financiële stimulering van duurzame initiatieven. In onze gemeente is ruimte voor duurzame energie-, water-, voedsel-, grondstoffen- en afvalkringlopen.

Invloed raad
In de duurzaamheidsopgave worden veel doelen via wetgeving en afspraken tussen overheden gesteld. Samenwerking is onvermijdelijk. De invloed van de raad ligt vooral in de lokale ambitie (ondersteuning inwoners en ondernemers) en de besteding van middelen voor de uitvoering van deze opgave.

Verbinding andere opgaven
We zijn genoodzaakt om in te zetten op regionale samenwerking om de doelstellingen te halen. Inwoners willen we kerngericht benaderen en stimuleren om zelf aan de slag te gaan met de duurzaamheids-opgave. De omgevingswet kan ons faciliteren in het stimuleren van duurzame projecten, woningbouw of initiatieven.

Tactiek

Kaders
- Klimaatakkoord Parijs
- Klimaatakkoord 2e Kamer
- GEA-akkoord

Speerpunten
1. Opwekken schone energie
2. Stimuleren besparing van energie
3. Buren is klaar voor de veranderende weersomstandigheden. Als gemeente geven we het goede voorbeeld.
4. We gaan in gesprek met onze inwoners en overige stakeholders.
5. We maken we een concept-klimaatvisie

Met wie
- Inwoners
- Ondernemers
- FruitDelta Rivierenland
- Provincie Gelderland
- Verschillende teams gemeente
- Energie coöperaties (eCo Buren)
- Energieloket Rivierenland
- Experts
- Maatschappelijke organisaties
- Waterschap

Operatie

Resultaten behaald
- Er zijn in 2019 regionale stresstesten uitgevoerd.
- Start regionale samenwerking RAS
- Start RES
- Start klimaatvisie
- Eerste gesprekken over verduurzaming plannen woningbouw
- Energiescans uitgevoerd in de gemeentelijke panden

Resultaten toekomst
- Klimaatvisie Buren
- Energieloket Buren
- Trajecten inwonersparticipatie
- Duurzame gemeentelijke organisatie
- Concept RES-bod / RES-bod 1.0
- Beleid laadinfrastructuur
- RAS (klimaatadaptatie)
- Beleidskader zon en wind (grootschalige opwek)
- Warmtevisie

SO Duurzaamheid en klimaat

Visie: We willen de gemeente zo inrichten dat deze vanuit economisch, ecologisch en menselijk oogpunt gezond, aantrekkelijk en toekomstbestendig is. In onze gemeente is ruimte voor duurzame energie-, water-, voedsel, grondstoffen- en afvalkringlopen. Daarbij streven we naar een samenhangende duurzame ontwikkeling met een betere balans tussen economie, ecologie en mens.

Kansen: Er liggen kansen om ons grondgebied zo goed mogelijk te benutten, door goede deals te sluiten en inwoners, ondernemers en (externe) partners mee te laten doen aan onze opgave voor klimaat en innovatie te stimuleren.

Risico's: Er moet voldoende kennis, budget en formatie beschikbaar zijn om deze opgave te kunnen faciliteren. Er moet draagvlak , bewustzijn en actie(s) komen vanuit de gemeenschap om samen deze opgave te kunnen realiseren. Regionale afstemming en besluitvorming vraagt bestuurskracht.

Kaders: Wetgeving: Klimaatwet, Wet milieubeheer, Wet algemene bepalingen omgevingswet, Wet luchtkwaliteit, Natuurbeschermingswet, notitie uitgangspunten RES.

	Afspraak 2.10.	Afspraak 2.11.	Afspraak 2.12.
Coalitieakkoord	Er komt een integrale Burense Klimaatvisie. We kijken wat er mogelijk is voor het ondersteunen van inwoners en ondernemers. We zetten in op een tijdelijke extra formatieplaats.	Er komt een plaatsingsbeleid voor laadpalen in de gemeente.	Bij plannen voor nieuwe woningbouw of renovatie van de openbare ruimte scheppen we ruimte voor energie- en klimaatmaatregelen.
Concrete ambitie	Zorgen voor energiereductie, schone opwek en klimaatadaptatie, in samenwerking met partners en inwoners. En voldoen aan landelijke en regionale afspraken.	Stimuleren van schoon vervoer in de gemeente.	Duurzaam en klimaatbestendig/-adaptief bouwen.
Resultaten	In 2020 besluiten we over de Klimaatvisie Buren en gaan we in gesprek met inwoners en ondernemers. Inwoners en ondernemers ondersteunen we door een Energieloket Buren te openen in het gemeentehuis.	In samenwerking met inwoners(organisaties) zorgen voor (ruimte voor) beleid en plaatsing van laadpalen in de kernen.	Dit is deels bestaand beleid. We houden rekening met deze ambitie bij nieuwe projecten. Dit doen we ook voor biodiversiteit. Nulmeting klimaatadaptatie.
Planning	Klimaatvisie in mei 2020 gemeenteraad. Eerste uitvoeringsplannen najaar 2020 in het college (informatie naar gemeenteraad).	Najaar 2020 in de gemeenteraad.	Afhankelijk van andere projecten.
Budget	2020: € 100.000,- (voor formatie, reeds beschikbaar gesteld), € 50.000,- (plan van aanpak warmtetransitie). 2021: € 125.000,- (formatie), € 75.000,- (plan van aanpak warmtetransitie), € 100.000,- (klimaatadaptatie, verduurzaming accommodaties en uitvoeringsbudget klimaatvisie).	Eenmalig een extra bijdrage voor de inrichtingskosten van €20.000,-.	Zie 2.10.
Portefeuillehouder	J.P. (Pieter) Neven	J.P. (Pieter) Neven	J.P. (Pieter) Neven

Startnotitie Omgevingswet

Onze strategische opgaven

Coalitieakkoord 2020 - 2022

Ontwikkelingen

Trends
De afgelopen decennia zijn er talloze wetten en regels op het gebied van de leefomgeving bij gekomen. Zo is een ingewikkeld geheel ontstaan, waarin bijna niemand meer de weg kan vinden. Dat moet eenvoudiger en beter. Daarom is er nu de Omgevingswet: één wet die alle wetten op het gebied van de leefomgeving vereenvoudigt en bundelt. Deze gaat naar verwachting in op 1 januari 2021 en moet volledig zijn afgerond op 1 januari 2029.

Wetgeving
De omgevingswet komt in plaats van 26 wetten, een deel van 9 wetten en gedoogplichten uit diverse wetten.

Regionaal
- Afstemming landelijke regels
- Afstemming regels ketenpartners
- Samen organiseren software om regels en documenten te uploaden
- Samen deel regelgeving digitaal toegankelijk maken
- Processen ketenpartners rondom procedures vastleggen
- Vormgeving omgevingsdialoog

Strategie

Visie
De klant staat centraal. Ruimte voor ontwikkeling, oog voor kwaliteit

Strategie
We zetten in op meer inzichtelijkheid door voorspelbaarheid en gebruiksgemak. Verder willen we de besluitvorming versnellen en verbeteren en zorgen voor bestuurlijke afwegingsruimte. Tot slot zetten we in op een samenhangende benadering van beleid, besluitvorming en regelgeving.

Invloed raad
De raad heeft invloed in het bepalen van een deel van de lokale regelgeving, de besluitvormingsprocedure rondom vergunningverlening, de beleidsdoelen (met name omgevingsvisie) en de financiën.

Verbinding andere opgaven
De omgevingswet is een instrument om de opgaven mogelijk te maken. Wie we als gemeente willen zijn komt terug in de omgevingsvisie. Dienstverlening en digitalisering heeft een directe relatie. De omgevingswet geeft ook meer ruimte aan bewonersinitiatieven en heeft daardoor een rechtstreekse relatie met kerngericht werken.

Tactiek

Kaders
- Integrale visie openbare ruimte
- Structuurvisie Buren 2009-2019
- Ambitiedocument van de raad

Speerpunten
- Vergroten van de transparantie binnen ruimtelijke procedures als prioriteit binnen het klantgericht werken
- Inwonersparticipatie te starten vanuit de behoefte in de samenleving.
- Vernieuwing van beleid (en maatschappelijke opgaven) als uitgangspunt voor de omgevingsvisie.
- Databeschikbaarheid voor de aansluiting van het digitaal stelsel.

Met wie
- Inwoners &ondernemers
- Ketenpartners, zoals corporaties, Waterschap en Provincie
- Uitvoeringspartners, zoals de ODR
- Maatschappelijke organisaties
- Belangenorganisaties

Operatie

Resultaten behaald
- De voorbereidingen om te komen tot een gemeentelijke Omgevingsvisie zijn getroffen, de vraagstukken zijn grotendeels opgehaald.
- Er is een Plan van Aanpak voor de implementatie opgesteld en de kern- en werkgroepen zijn aan de slag.
- Er is intern geïnventariseerd welke onderwerpen een plek moeten krijgen in de visie.
- Inwoners zijn betrokken via dorpenrondes. De meeste dorpen zijn in 2019 bezocht.
- Wat het Omgevingsplan betreft, er is in 2019 een start gemaakt met een inventarisatie van de bestaande verordeningen en beleidsregels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.
- Er lopen tal van bijeenkomsten en trajecten in de regio ter voorbereiding van het implementeren van nieuwe regels en de nieuwe werkwijze. Ook samenwerkingsverbanden met ketenpartners worden verkend.

Resultaten toekomst
- Omgevingsvisie
- Uitvoeringsprogramma
- Omgevingsplan
- Vergunningsstelsel

SO Omgevingswet

Visie: De klant staat centraal. Ruimte voor ontwikkeling, oog voor kwaliteit.

Kansen: Meer inzicht bieden in ruimtelijk beleid van de gemeente, meer transparantie in procedures en meer gebruiksgemak voor inwoners en ondernemers.

Risico's: Te weinig capaciteit om nieuwe werkprocessen goed door te voeren, Kosten voor de digitalisering zijn nog niet helder, tijdsdruk om snellere proceduretijd goed door te voeren.

Kaders: Ambitiedocument van de Raad, Integrale visie openbare ruimte, Structuurvisie Buren 2009-2019

	Afspraak 2.13.	Afspraak 2.14.
Coalitieakkoord	We stellen de omgevingsvisie op en gaan daarover in gesprek met inwoners.	We werken aan de digitale toegankelijkheid van de gemeente.
Concrete ambitie	- Bundelen van alle doelen in het beleid - Bepalen van heldere doelen voor ontwikkelingen	- Zorgen voor een goede aansluiting op het landelijke digitale stelsel (DSO). - Zorgen voor digitale beschikbaarheid van informatie voor inwoners en ondernemers
Resultaten	Een omgevingsvisie die ter vaststelling wordt aangeboden en een pilot starten in Ingen.	Werkende software waarmee we op drie punten een aansluiting kunnen maken op het DSO (regels op de kaart, vergunningscheck en de digitale vergunningsaanvraag)
Planning	Besluitvorming voor Raad december 2020. Planning is nu onzeker door uitstel van invoering van de omgevingswet door het Rijk.	Besluitvorming voor college september 2020. Planning is nu onzeker door uitstel van invoering van de omgevingswet door het Rijk.
Budget	€ 100.000,- (bestaand budget)	€ 125.000,- (bestaand budget)
Portefeuillehouder	P.A.J.M. (André) van den Hurk	P.A.J.M. (André) van den Hurk

Startnotitie Visie op dienstverlening

Onze strategische opgaven

Coalitieakkoord 2020 -2022

Ontwikkelingen

Trends
We zien onze samenleving veranderen in een netwerksamenleving waarbij inwoners meer regie willen hebben over eigen data en een 24 uurs economie. Ontwikkelingen als een kunstmatige intelligentie en hoogwaardige mobiele netwerken dragen daaraan bij. De digitalisering van dienstverlening heeft een groot effect, net als de ontwikkelende participatiesamenleving. Een goede dienstverlening hangt nauw samen met de ervaren kwaliteit en bestuurskracht van een gemeente.

Wetgeving
- Wet open overheid
- Wet digitale overheid
- Wet modernisering berichtenverkeer
- Wet elektronische publicaties

Regionaal
Binnen onze verbonden partijen pakken we diverse uitvoeringstaken, en daarmee een stuk dienstverlening, gezamenlijk op.

Strategie

Visie
We gaan toe naar een digitale dienstverlening vanuit de klantbenadering. We zetten in op minder regels en bureaucratie en meer maatwerk.

Strategie
We zetten in op dienstverlening op maat waarbij overheidsparticipatie van belang is. Er komt één overheidspoort. Standaardisatie en deregulering is ons uitgangspunt. We proberen zoveel mogelijk te digitaliseren in onze dienstverlening en kijken naar de mogelijkheden voor ketensamenwerking en informatiedeling.

Invloed raad
Binnen de opgave dienstverlening heeft de raad veel invloed op de te stellen beleidsdoelen en de financiën.

Verbinding andere opgaven
Een goede dienstverlening draagt bij aan de bestuurskracht van een organisatie. De overige opgaven zijn allemaal van invloed op onze dienstverlening. Met name de omgevingswet zal een aantal concrete dienstverleningsvoorwaarden met zich meebrengen (zowel wettelijk als door onszelf vastgesteld) waaraan we als gemeente aan moeten gaan voldoen. Onze dienstverlening zetten we waar het kan kerngericht in.

Tactiek

Kaders
- Nota verbonden partijen (Buren)
- Coalitieakkoord Buren 'Daadkrachtig en kerngericht 2020-2022'
- Omgevingswet

Speerpunten
1. Dienstverlening midden in de samenleving; denken vanuit de klant
2. Digitalisering van de dienstverlening
3. Integrale sturing en regie

Met wie
- Inwoners
- Verbonden partijen
- Ondernemers

Operatie

Resultaten behaald
- Op 1 april 2020 is DigiD voor onze gemeente beschikbaar en kunnen formulieren gedigitaliseerd worden

Resultaten toekomst
- Startnotitie vaststellen
- Visie op dienstverlening
- Uitvoeringsagenda dienstverlening
- Digitalisering van de formulieren
- Fysieke optimalisatie van de loketfunctie
- Track & Trace: inzicht in de status van een aanvraag.
- Minder fysieke baliebezoeken.
- Vindbare online informatie.

SO Visie op dienstverlening

Visie: Een visie op dienstverlening die toekomstbestendig is en die voldoet aan ambities van de Gemeente Buren.

Kansen: Betere digitale informatievoorziening en snellere dienstverlening.

Risico's: Beschikbare budget; niet alle ambities zijn eenvoudig te realiseren, er moeten keuzes gemaakt worden.

Kaders: Omgevingswet (1-1-2021), werkwijze vanuit Kerngericht Werken, Coalitieakkoord Buren 'Daadkrachtig en kerngericht 2020-2022', Nota verbonden partijen (Buren).

	Afspraak 2.15.	Afspraak 2.16.
Coalitieakkoord	We maken een visie op dienstverlening en implementeren deze.	We werken toe naar 1 digitale overheidspoort.
Concrete ambitie	Een visie op dienstverlening die als paraplu boven de ander e opgaven fungeert.	Betere digitale informatievoorziening en snellere dienstverlening.
Resultaten	- Startnotitie dienstverlening met daarin uitgangspunten van onze dienstverlening. - Visie op dienstverlening. - Uitvoeringsprogramma dienstverlening. - Fysieke optimalisatie van de loketfunctie.	- Track & Trace: inzicht in de status van een aanvraag. - Minder fysieke baliebezoeken. - Vindbare online informatie. - Gebruik van DigiD.
Planning	- Startnotitie: juli 2020. - Visie: eind 2020. - Uitvoeringsprogramma: 2021. - Fysieke optimalisatie loketfunctie: 2021 gereed.	- 1 april is DigiD voor onze gemeente beschikbaar en kunnen formulieren gedigitaliseerd worden. - Eind 2020 alle formulieren digitaal. - 2021 automatische statusupdates. - Track & Trace zal met de komst van de omgevingswet deels afgevangen worden.
Budget	Gewenst: €100.000,- (nieuwe aanvraag binnen het SO budget in 2020), en €115.000,- (nieuwe aanvraag binnen het SO budget 2021) voor strategisch adviseur / projectleider gericht op organisatieverandering en doorontwikkeling strategische opgave (in combinatie met Kerngericht Werken)	Wordt naar verwachting gefinancierd vanuit subsidiegelden BZK en VNG en vanuit samenwerking met gemeente Hoeksche Waard.
Portefeuillehouder	K.A. (Karl) Maier	K.A. (Karl) Maier

3.1. Wonen

Leefbare kernen

Visie: We willen meer woningbouw en meer gevarieerde woningbouw in alle kernen. Dit betekent dat er voorzien moet worden in de woonbehoefte van verschillende doelgroepen.

Kansen: We maken op dit moment nieuwe afspraken over de bouw van woningen met de regio en provincie. In de kernenrondes in het kader van de Omgevingswet kregen we wat meer beeld op de kortetermijnbehoefte aan woningen in de kernen. We hebben nog een beperkt aantal woningen binnen de bestaande afspraken die we in kunnen zetten.

Risico's: Op dit moment hebben we slechts een beperkte hoeveelheid woningen die we in kunnen zetten voor nieuwe ontwikkelingen. Daarnaast is het nog niet duidelijk hoe de nieuwe regionale afspraken er uit zien. We hebben veel kernen, als we overal gevarieerd willen bouwen leidt dat tot uitdagingen. Op middellange en lange termijn is de vraag naar woningen onzeker. Oppakken van veel extra plannen vraagt om capaciteit en prioriteitstelling. Prestatieafspraken zijn afspraken over de uitvoering van de Woonvisie. We maken ze in samenspraak met de corporaties en huurdersverenigingen.

Kaders: Vastgesteld beleid gemeenteraad (woonvisie, bouwen voor behoefte), Omgevingsverordening Provincie Gelderland, Woningbouwprogramma Regio Rivierenland, Besluit ruimtelijke ordening/Ladder voor duurzame verstedelijking, Woningwet.

	Afspraak 3.1.	Afspraak 3.2.
Coalitieakkoord	We zorgen voor meer woningbouw en meer gevarieerde woningbouw in alle kernen.	In 2017 stelden we 'bouwen voor behoefte' vast. We evalueren het beleid 'bouwen voor behoefte' voor het zomerreces van 2020.
Concrete ambitie	1. We hebben inzichtelijk welke vraag naar woningen er in de kernen bestaat en bouwen op basis van die vraag 2. Binnen de mogelijkheden bouwen in de kernen waar nog weinig of geen woningbouw is gerealiseerd 3. We maken een woningbouwprogramma op basis van de vraag naar woningen en de regionale afspraken 4. We gebruiken dat woningbouwprogramma voor de gesprekken met de regio en provincie	We weten op welke manier we om kunnen/moeten gaan met de initiatieven die voortkomen uit de uitvraag op basis van bouwen voor behoefte.
Resultaten	1. Lokaal woningmarktonderzoek 2. Woningbouwprogramma 3. Start planvorming in tenminste 1 kern waar nog weinig of geen woningbouw is gerealiseerd	1. Overzicht van de stand van zaken van de uitvraag Bouwen voor Behoefte. 2. Actueel overzicht van het aantal woningen dat we nog kunnen reserveren voor nieuwe initiatieven. 3. Besluit over de reservering van het restant aantal woningen op basis van de regionale afspraken 2015-2025
Planning	Woningmarktonderzoek :juli 2020 Start planvorming in kern: juli 2020 Regionaal afsprakenkader: vierde kwartaal 2020 Woningbouwprogramma: vierde kwartaal 2020	Overzicht stand van zaken uitvraag: april 2020 Actueel overzicht: april 2020 Besluit over het restant aantal woningen: april/mei 2020
Budget	Woningmarktonderzoek/woningbouwprogramma: €10.000 verzocht over te hevelen uit 2019, € 20.000,- te betalen uit bestemmingsreserve goedkope woningbouw.	Niet van toepassing.
Portefeuillehouder	J.P. (Pieter) Neven (en P.J.A.M. (André) van den Hurk)	J.P. (Pieter) Neven (en P.J.A.M. (André) van den Hurk)

3.1. Wonen

Leefbare kernen

Visie: We willen meer woningbouw en meer gevarieerde woningbouw in alle kernen. Dit betekent dat er voorzien moet worden in de woonbehoefte van verschillende doelgroepen.

Kansen: We maken op dit moment nieuwe afspraken over de bouw van woningen met de regio en provincie. In de kernenrondes in het kader van de Omgevingswet kregen we wat meer beeld op de korte termijn behoefte aan woningen in de kernen. We hebben nog een beperkt aantal woningen binnen de bestaande afspraken die we in kunnen zetten.

Risico's: Op dit moment hebben we slechts een beperkte hoeveelheid woningen die we in kunnen zetten voor nieuwe ontwikkelingen. Daarnaast is het nog niet duidelijk hoe de nieuwe regionale afspraken er uit zien. We hebben veel kernen, als we overal gevarieerd willen bouwen leidt dat tot uitdagingen. Op middellange en lange termijn is de vraag naar woningen onzeker. Oppakken van veel extra plannen vraagt om capaciteit en prioriteitstelling. Prestatieafspraken zijn afspraken over de uitvoering van de Woonvisie. We maken ze in samenspraak met de corporaties en huurdersverenigingen.

Kaders: Vastgesteld beleid gemeenteraad (woonvisie, bouwen voor behoefte), Omgevingsverordening Provincie Gelderland, Woningbouwprogramma Regio Rivierenland, Besluit ruimtelijke ordening/Ladder voor duurzame verstedelijking, Woningwet.

	Afspraak 3.3.	Afspraak 3.4.
Coalitieakkoord	We nemen de gemeenteraad vroegtijdig mee bij de gemeentelijke inzet bij de prestatieafspraken met woningbouwcorporaties.	We maken in 2020 beleid voor de huisvesting van arbeidsmigranten. We betrekken ondernemers en we stemmen dit af op regionaal niveau.
Concrete ambitie	We gaan in gesprek met de raad om input op te halen voor de onderhandeling met de corporaties en huurdersverenigingen over de prestatieafspraken. Onderwerpen waarover we willen praten zijn in ieder geval de kernvoorraad huurwoningen en duurzaamheid.	We zorgen er voor dat buitenlandse arbeidskrachten die werkzaam zijn bij bedrijven in de gemeente Buren goede huisvesting kunnen krijgen die past bij de aard en schaal van de gemeente.
Resultaten	Het college weet welke ambities de raad mee wil geven bij het maken van prestatieafspraken. Terugkoppeling aan de raad via het raadsjournaal of een raadsinformatiebrief.	Beleid over de huisvesting van buitenlandse arbeidskrachten die werkzaam zijn bij bedrijven in de gemeente Buren.
Planning	Gesprek met de raad: tweede kwartaal 2020. Prestatieafspraken: derde kwartaal 2020.	Planning beleidsstuk nog onbekend.
Budget	Geen.	Reeds aanbesteed.
Portefeuillehouder	J.P. (Pieter) Neven	J.P. (Pieter) Neven

3.2. Voorzieningen

Leefbare kernen

Visie:	Als gemeente willen we een faciliterende rol vervullen en voorzieningen mogelijk maken in kernen wanneer daar behoefte aan is en er draagvlak bestaat. Dit doen we binnen de financiële kaders.
Kansen:	Mogelijkheid om de openbare ruimte breed te bekijken op de waarde voor ontmoeten, bewegen en leren voor alle leeftijden.
Risico's:	Structureel budget voor speelruimte is zeer beperkt.
Kaders:	Speelruimtebeleid 2012, aanverwant beleid: omgevingsvisie, beleid en beheerplan openbare ruimte, Burense visie op het kind.

Afspraak 3.5.

Coalitieakkoord	Het speeltuinenbeleid evalueren we in 2020.
Concrete ambitie	In beeld brengen hoe het speelruimtebeleid functioneert en hoe we het beleid kunnen verbeteren.
Resultaten	Rapportage met evaluatie en voorstel voor vervolg. Afhankelijk van het voorstel volgt besluitvorming in raad en/of college. Speeltuinverenigingen worden betrokken bij de evaluatie.
Planning	2e helft 2020
Budget	Via het voorstel Integrale Beheerplannen Openbare Ruimte 2020-2025 wordt aan de gemeenteraad in mei 2020 voorgesteld € 15.000,- beschikbaar te stellen om het bestaande beleid te evalueren en te actualiseren voor de speelvoorzieningen en hondenvoorzieningen. Dit wordt gedekt uit het positief resultaat in het exploitatiebudget.
Portefeuillehouder	J.P. (Pieter) Neven

3.3. Ruimtelijke ordening

Leefbare kernen

Visie: We willen een integrale afweging aan de voorkant en een duidelijke lijn in aanpak van ruimtelijke initiatieven en projecten. Uitgangspunt daarbij is dat de initiatiefnemer betaalt en dat wij als gemeente het proces enkel faciliteren/regisseren.

Kansen: Snellere doorlooptijd en extra ambtelijke capaciteit voor nieuwe ruimtelijke initiatieven. Op termijn kan de investering zichzelf daardoor terugverdienen.

Risico's: Meer initiatieven dan waar behoefte aan is en waar ambtelijk over geadviseerd kan worden.

Kaders: Bouwen voor behoefte.

Afspraak 3.6.

Coalitieakkoord	Vanaf 2020 investeren we eenmalig € 100.000 voor tijdelijke formatie van een projectregisseur.
Concrete ambitie	De voortgang van lopende en nieuwe ruimtelijke initiatieven waarborgen en professionaliseren. Op termijn kan de investering zichzelf terugverdienen.
Resultaten	-Een gedragen procesvoorstel voor nieuwe initiatieven inclusief rollen, taken, bevoegdheden en definities, inclusief financiering en inzet van capaciteit -Aanbevelingen voor verbeteringen in het proces (zoals bijvoorbeeld: inkoop, financiën, standaardisering). -Draagvlak bij organisatie, college en raad. -Opstarten nieuwe initiatieven.
Planning	April 2020 – April 2022
Budget	In 2020 is €100.000 beschikbaar. Door de toenemende vraag naar woningbouw vragen we in de Kadernota 2021 €100.000 voor voortzetting van het opzetten van de regiekamer en tevens het oppakken van de projecten.
Portefeuillehouder	P.A.J.M. (André) van den Hurk

3.4. Veiligheid en leefbaarheid

Leefbare kernen

Visie: Veiligheid pakken we integraal aan. Daarvoor maken we in 2020 een Integraal Veiligheidsplan, waarbij we inzetten op preventie waar dat kan en repressie waar het moet.

Kansen: Het Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2023 biedt focus en prioritering aan op het gebied van veiligheid. Hierdoor worden kansen en mogelijkheden aangegrepen in het kader van samenwerking. Zo ook met WhatsApp-groepen en signaleringsgroepen. We sluiten aan bij kerngericht werken.

Risico's: Door formatie intern en capaciteit extern moeten er keuzes gemaakt worden in de uitvoering.

Kaders: Beschikbaar budget, formatie en capaciteit.

Afspraak 3.7.

Coalitieakkoord	Bij de uitvoering van het Integraal Veiligheidsplan wordt de komende jaren samengewerkt met inwoners, verenigingen, WhatsApp- en signaleringsgroepen en ondernemers.
Concrete ambitie	Samenwerken met inwoners, verenigingen, WhatsApp- en signaleringsgroepen en ondernemers om de veiligheid te vergoten en zodat zij zich gehoord, erkend en gezien voelen. Dit doen we door in navolging van kernwethouders een kernenoverleg te organiseren. Aansluitend bij de prioriteit Veiligheid in het buitengebied zetten in 2020 specifiek in op het buitengebied door middel van het Keurmerk Veilig Ondernemen Buitengebied.
Resultaten	We maken een Integraal Veiligheidsplan. In de visie op Kerngericht Werken wordt meegenomen hoe we samenwerken met WhatsApp- en signaleringsgroepen . Daarnaast starten we het project KVO Buitengebied op. Hierbij worden naast professionele partners als politie en brandweer ook de inwoners, verenigingen, WhatsApp- en signaleringsgroepen en ondernemers betrokken.
Planning	Het Integraal Veiligheidsplan presenteren we in juni 2020. In juli 2020 wordt de visie Kerngericht Werken ter besluitvorming aangeboden aan de raad. Het project KVO Buitengebied wordt in 2020 opgestart.
Budget	De visie op KW past binnen de daartoe beschikbare budgetten. Voor het project KVO Buitengebied is in 2020 eenmalig €25.000 nodig. Hiervan is €10.000 voor de uitvoering en €15.000 voor de ambtelijke begeleiding.
Portefeuillehouder	J.A. (Jan) de Boer en K.A. (Karl) Maier

3.5. Openbare ruimte

Leefbare kernen

Visie: We zijn een uitgestrekte groene gemeente. Dat vergt veel onderhoud. We vinden biodiversiteit van groot belang, daarom kijken we naar mogelijkheden om de biodiversiteit te verbeteren. We willen goed onderhouden begraafplaatsen houden.

Kansen: Door het opstellen van integrale beheerplannen gaan we de openbare ruimte efficiënt en duurzaam beheren.

Risico's: Integrale afweging kan op weerstand stuiten en extra kosten met zich meebrengen. Door de bezuinigingsopgave wordt de integrale afweging bemoeilijkt.

Kaders: IVOR, IBOR, budgetten, begroting.

	Afspraak 3.8.	Afspraak 3.9.
Coalitieakkoord	In 2020 evalueren we het afvalbeleid bij Avri.	We voeren in 2020 een evaluatie uit op de IBOR-taken. We onderzoeken daarbij de mogelijkheden de taken op een andere manier uit te voeren, bijvoorbeeld door lokale ondernemers.
Concrete ambitie	Een evaluatie van de invoering van het omgekeerd inzamelen is reeds uitgevoerd. Avri heeft hiertoe een extern bureau ingehuurd. De verdere evaluatie doen we in eerste instantie zelf.	We onderzoeken daarbij de mogelijkheden de taken op een andere manier uit te voeren, bijvoorbeeld door lokale ondernemers een rol te geven bij de uitvoering van het beheer. We gebruiken eerdere interne onderzoeken en onderzoeken van onze collega gemeenten.
Resultaten	De verdere evaluatie wordt gedeeld met de gemeenteraad. Afhankelijk van de resultaten zit hierbij ook een raadsvoorstel.	Notitie met de onderzoeksresultaten voor het college. Deze wordt gedeeld met de gemeenteraad.
Planning	De vervolgstappen worden op een nader te bepalen moment in 2020 in het AB Avri behandeld (was 16 april voor de coronacrisis). De verdere evaluatie is vooralsnog eind 2020 gereed.	Derde kwartaal 2020
Budget	Geen.	Geen.
Portefeuillehouder	J.P. (Pieter) Neven	P.J.A.M. (André) van den Hurk en J.P. Neven

3.5. Openbare ruimte

Leefbare kernen

Visie: We zijn een uitgestrekte groene gemeente. Dat vergt veel onderhoud. We vinden biodiversiteit van groot belang, daarom kijken we naar mogelijkheden om de biodiversiteit te verbeteren. We willen goed onderhouden begraafplaatsen houden.

Kansen: Door het opstellen van integrale beheerplannen gaan we de openbare ruimte efficiënt en duurzaam beheren.

Risico's: Integrale afweging kan op weerstand stuiten en extra kosten met zich meebrengen. Door de bezuinigingsopgave wordt de integrale afweging bemoeilijkt.

Kaders: IVOR, IBOR, budgetten, begroting.

	Afspraak 3.10.	Afspraak 3.11.	Afspraak 3.12.
Coalitieakkoord	We bevorderen biodiversiteit. Bijvoorbeeld door het beheer van de openbare ruimte op een andere manier uit te voeren.	We houden de klompenpaden duurzaam in stand.	We willen goed onderhouden begraafplaatsen
Concrete ambitie	Uitvoering geven aan uitvoeringsprogramma Landschap en biodiversiteit. Planvorming voor stapsgewijs uitrollen biodivers bermbeheer	Dat we het beheer van de klompenpaden duurzaam blijven regelen.	Goed onderhouden begraafplaatsen.
Resultaten	Biodiversiteitsplan, soortmanagementplan, aanleg landschapselementen. Starten met Beheer van bermen op geselecteerde locaties	Goed onderhoud van de klompenpaden.	De begraafplaatsen en de voorziening zijn op orde.
Planning	2020-2024	2020 en 2021	In mei 2020 naar de gemeenteraad ter besluitvorming.
Budget	Uvp Landschap: raadsbesluit 3 maart 2020 € 145.000 aangevuld met subsidies en particuliere bijdragen Biodiversbermbeheer: geen budget voor planvorming Omschakelen naar anders beheren: geen budget. Nog geen inzicht in de meer/minder kosten voor Uitvoeren van biodiversbermbeheer ten opzichte van de huidige situatie.	We reserveren in 2020 € 7.500 en vanaf 2021 structureel € 23.500,-.	We reserveren geld voor het actualiseren van het begraafplaatsenbeleid. In 2020 € 53.000,-, in 2021 € 58.000,- en vanaf 2022 structureel € 43.000,-.
Portefeuillehouder	J.P. (Pieter) Neven	J.P. (Pieter) Neven	J.P. (Pieter) Neven

3.6. Dierenwelzijn

Leefbare kernen

Visie: Het welzijn van dieren vinden we belangrijk. Daarom nemen dit onderwerp mee in de portefeuilleverdeling en zetten we hier op in met de mogelijkheden die we hebben.

Kansen: Meer aandacht voor en inzicht in het welzijn van dieren.

Risico's: Er is op dit moment geen formatie noch budget om te werken aan het welzijn voor dieren. Wanneer een nota is vastgesteld hebben we geen formatie en budget om invulling te geven aan eventuele concrete acties die in de nota staan.

Kaders: Niet van toepassing.

Afspraak 3.13.

Coalitieakkoord	We streven naar een nota Dierenwelzijn in 2021.
Concrete ambitie	Onderzoeken van de mogelijkheden om het dierenwelzijn in de gemeente te verbeteren.
Resultaten	Nota dierenwelzijn
Planning	In 2021 streven we naar de presentatie van de nota Dierenwelzijn aan de gemeenteraad.
Budget	€ 10.000,- voor het opstellen van een nota Dierenwelzijn. Dit voorstel komt in de Kadernota
Portefeuillehouder	H.N.G. (Niko) Wiendels

3.7. Wegen

Leefbare kernen

Visie: Buren is een uitgestrekte plattelandsgemeente met een groot wegennet in eigen beheer. Door de verandering van gebruik (zware vrachtwagens en landbouwverkeer) in combinatie met fietsende scholieren en recreanten moet er gekeken worden naar duurzame en veilige oplossingen.

Kansen: Inzicht in wegen die we kunnen afwaarderen. Beter benutten van het huidige netwerk en het stimuleren van een duurzame mobiliteitskeuze.

Risico's: Geen draagvlak onder aanwonenden, agrarische ondernemers en weggebruikers, beperkte ambtelijke capaciteit (regio).

Kaders: Wegenverkeerswet, Wegenwet, Bestemmingsplan buitengebied, GVVP, Beheerplan Wegen.

	Afspraak 3.14.	Afspraak 3.15.
Coalitieakkoord	De mogelijkheden voor het afwaarderen van wegen gaan we onderzoeken. Het op te stellen nieuwe Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP) is hiervoor leidend.	We blijven inzetten op een bestuurlijke voortrekkersrol in de regio op het gebied van slimme mobiliteit.
Concrete ambitie	Inzicht in wegen die we kunnen afwaarderen.	Beter benutten van het huidige netwerk en het stimuleren van een duurzame mobiliteitskeuze.
Resultaten	Een onderzoeksrapportage over de mogelijkheden tot afwaarderen.	Resultaten van pilot mijden agrarisch verkeer in relatie tot veilige schoolroutes. Dit is een regionale pilot die uitgevoerd wordt in Buren en West-Betuwe.
Planning	GVVP/Omgevingsvisie zijn leidend.; streven voor vaststelling is eind 2020.	De pilot mijden agrarisch verkeer in relatie tot veilige schoolroutes is gestart in 2019 en eindigt in 2020.
Budget	Via het voorstel Integrale Beheerplannen Openbare Ruimte 2020-2025 wordt aan de gemeenteraad voorgesteld € 25.000,- beschikbaar te stellen voor onderzoek naar het afwaarderen van wegen en uitvoering geven aan uitvoeringsmaatregelen GVVP. Dit wordt gedekt uit het positief resultaat in het exploitatiebudget.	€ 1,- per inwoner per jaar, bestaand budget.
Portefeuillehouder	P.A.J.M. (André) van den Hurk	P.A.J.M. (André) van den Hurk

3.7. Verkeer en mobiliteit

Leefbare kernen

Visie: In deze bestuursperiode willen wij ons nadrukkelijk richten op de verkeersveiligheid en slimme ontsluitingen voor bedrijven. Ook moeten we naar een herwaardering van het wegenbestand. Dit betekent dat we opties gaan onderzoeken zoals verkeersmaatregelen, afsluiten en afstoten van wegen.

Kansen: Voldoende openbaar vervoer in de gemeente Buren.

Risico's: Afhankelijkheid van de provincie.

Kaders: Wet op het Openbaar Vervoer.

	Afspraak 3.16.
Coalitieakkoord	We blijven ons inzetten bij de provincie voor beter openbaar vervoer
Concrete ambitie	Voldoende openbaar vervoer in de gemeente Buren.
Resultaten	Voldoende openbaar vervoer in de gemeente Buren. En verbetering van opstapplaatsen voor bussen in Buren.
Planning	In gesprek met de provincie het Burens belang behartigen. De resultaten zijn afhankelijk van het overleg met de provincie. Pilot met verkorte opstapplaatsen op twee locaties waar nu nog geen opstapplaatsen zijn, maar enkel halteborden.
Budget	Huidige dienstregeling loopt tot 2025. Pilot opstapplaatsen voeren we uit in 2020.
Portefeuillehouder	P.A.J.M. (André) van den Hurk

3.9. Economie, recr./toer.

Leefbare kernen

Visie: Een sterke economie zorgt voor een levendig Buren en maakt dat het goed wonen is en blijft in onze gemeente. We zetten ons in voor een sterk en goed ondernemersklimaat. Omdat respect voor de kerkgang voor ons van grote betekenis is, laten we echter wel onze verordening winkeltijden Buren aanpassen om hier recht aan te doen. We stimuleren en activeren de uitgifte van bedrijvenkavels.

Kansen: Meer zicht op de wensen en kansen van ondernemers waar we op in kunnen spelen om het ondernemersklimaat te verbeteren. Samenwerkingsverbanden stimuleren.

Risico's: Inzet ambtelijke uren, zorgvuldig doorlopen van het proces en beschikbare middelen en regionale samenwerking.

Kaders: Nota Economie, Winkeltijdenwet, Ambitiedocument, Algemene plaatselijke verordening, Regionale Speerpunten.

	Afspraak 3.17.	Afspraak 3.18.	Afspraak 3.19.	Afspraak 3.20.
Coalitieakkoord	We stellen in 2020 een 'nota Economie' vast.	We passen onze verordening winkeltijden Buren aan. Hierbij geven we ruimte voor maatwerk per kern. We respecteren ook de kerkgang, door de openingstijden op zon- en feestdagen te beperken tussen 12:00 uur en 17:00 uur.	We onderzoeken de mogelijkheden om de investeringen van het Regionaal Investeringsfonds meer lokaal in te zetten.	Doejenburg II gaan we volledig uitgeven.
Concrete ambitie	Kracht van de Burense ondernemers optimaal inzetten in kansen voor onze gemeente.	Ondernemers ruimte bieden met respect voor kerkgang.	Stimuleren van lokale innovatieve initiatieven.	Toonaangevend woon- werk bedrijventerrein en stimuleren lokale economie.
Resultaten	Nota economie vaststellen in de gemeenteraad.	- Inventarisatie per kern - BOT-sessie met college en ondernemers over wensen - Aangepaste verordening winkeltijden Buren vaststellen in de raad	- Evaluatie RIF - Onderzoek Lokale mogelijkheden (Burense innovatiefonds)	- Raadsvoorstel aanleg weg Doejenburg - 1 keer per kwartaal raadsinformatiebrief met (status)overzicht verkopen - Doejenburg II volledig uitgegeven - Parkmanagement - KVO
Planning	September 2020 in de gemeenteraad .	December 2020 in de gemeenteraad .	Vierde kwartaal 2020	Doejenburg II volledig uitgegeven in 2022
Budget	€1.250 bestaand budget, benodigd budget: € 10.000,00	Geen.	Leefbaarheidsbudget benutten, crowdfunding.	Grondexploitatie Doejenburg
Portefeuillehouder	K.A. (Karl) Maier	K.A. (Karl) Maier	K.A. (Karl) Maier	K.A. (Karl) Maier

3.10. Accommodatiebeleid

Leefbare kernen

Visie: Ons accommodatiebeleid willen we herzien. Ons uitgangspunt is dat we als gemeente een faciliterende rol willen vervullen. De accommodaties zetten we zo breed en integraal mogelijk in zodat ze aan meerdere beleidsdoelen bijdragen.

Kansen: Verbeteren leefbaarheid in de kernen, ondernemerschap en initiatieven stimuleren.

Risico's: Draagvlak in de kernen, bereidheid om commitment aan te gaan, haalbaarheid van alle wensen.

Kaders: Accommodatiebeleid Buren.

	Afspraak 3.21.	Afspraak 3.22.	Afspraak 3.23.	Afspraak 3.24.
Coalitie-akkoord	In 2020 stellen we een nieuw accommodatiebeleid vast.	We zetten in op het behoud van het Klokhuis voor onze inwoners.	Er komt een case study voor de toekomst van het gemeentehuis. Hier nemen we verduurzaming in mee.	In 2020 nemen we een besluit over een sporthal in Maurik. De lasten blijven voor de gemeente binnen het budget van € 89.000,- per jaar. We onderzoeken het eerste halfjaar van 2020 hoe we dit het beste kunnen doen, o.a. door uit te vragen aan verschillende partijen wat zij kunnen neerzetten binnen het budget.
Concrete ambitie	Ons uitgangspunt is dat we als gemeente een faciliterende rol willen vervullen. De accommodaties zetten we zo breed en integraal mogelijk in zodat ze aan meerdere beleidsdoelen bijdragen.	Vooruitlopend op het accommodatiebeleid gaan we samen met de verenigingen na hoe we het Klokhuis kunnen overdragen aan de inwoners. Wat we hierbij ervaren en leren wordt meegenomen in het op te stellen accommodatiebeleid.	Het gemeentehuis zo optimaal mogelijk benutten voor zowel de gemeentelijke organisatie als andere (mogelijke) gebruikers. Met als uitgangspunt "een huis van de gehele gemeente".	De oorspronkelijke planning was om voor 1-7-2020 een rapportage aan de raad over uitkomst van het onderzoek te verstrekken. En daarna voor 31-12-2020 een besluit over de sporthal in Maurik. Door de coronacrisis komt de rapportage in september naar de raad en het besluit zal ook later volgen.
Resultaten	Raadsvoorstel voor een actueel meerjarig accommodatiebeleid	Raadsvoorstel overdracht Klokhuis.	Een uitgevoerd onderzoek naar optimaal gebruik van het gemeentehuis met een realistisch toekomstperspectief	Voorstel voor realisatie sporthal.
Planning	Voorbereidingen in het tweede en derde kwartaal van 2020. Voorstel raad in vierde kwartaal 2020.	Raadsvoorstel juni 2020	Onderzoek en afronding in 2020, uitvoering daarna, afhankelijk van de uitkomsten	Rapportage raad over uitkomsten in september 2020. Besluit eerste kwartaal 2021.
Budget	In het raadsvoorstel wordt opgenomen wat er aan budget nodig is om uitvoering te geven aan het beleid.	€ 190.000,- (zijnde het bestaande sloopbudget)	Voor de case study niets, uitvoering wel, afhankelijk van de uitkomsten	Voor het uitvoeren van het onderzoek is geen budget. De lasten voor een sporthal blijven voor de gemeente binnen het budget van € 89.000,- per jaar.
Portefeuillehouder	K.A. (Karl) Maier	K.A. (Karl) Maier	K.A. (Karl) Maier	K.A. (Karl) Maier

3.11. Sport en cultuur

Leefbare kernen

Visie: Ons uitgangspunt is dat we het aanbod laten aansluiten op de behoefte die er is en dat we kijken of we voorzieningen kunnen bundelen. Binnen de visie kijken we naar het beleid voor binnen- en buitensportaccommodaties en het stimuleren van gezondheid en welzijn. Kunst en cultuur zijn niet alleen zaken waar mensen plezier aan beleven. Wij willen het kunst- en cultuuraanbod behouden en ondersteunen nieuwe initiatieven uit de samenleving .

Kansen: Meer bewegen, voorkomen van overgewicht en meer sociale betrokkenheid in de gemeenschap. En een nieuwe visie op kunst en cultuur.

Risico's: Verenigingen, scholen en andere partners moeten wel mee willen doen, budget.

Kaders: Nationaal Sportakkoord, Lokaal Sportakkoord, Visie sociaal domein, Criteria Leefbaarheidsbudget.

	Uitvoering sportakkoord	Visie Kunst en cultuur
Coalitieakkoord	Sport is belangrijk voor ons verenigingsleven, elkaar ontmoeten en onze gezondheid verbeteren. Onze visie op sport willen we dan ook breed gaan opstellen.	Wij willen het kunst- en cultuuraanbod behouden en ondersteunen nieuwe initiatieven uit de samenleving. Hierbij kan het leefbaarheidsbudget een stimulerende rol spelen.
Concrete ambitie	Sporten en bewegen voor alle leeftijden, met het oog op een inclusief aanbod waar mensen met een beperking ook mee kunnen doen.	Kunst en cultuur stimuleren door het ontwikkelen van een visie.
Resultaten	Lokaal Sportakkoord Uitbreiding activiteiten en taken buurtsportcoach Alle scholen doen mee Integrale beleidsnota sociaal domein	We hebben visie op onze ambities met kunst en cultuur. Initiatieven op het gebied van kunst en cultuur kunnen binnen de huidige kaders gebruik maken van het Leefbaarheidsbudget. Vanuit de Burense visie op het kind is er voor 2020 een cultuurcoach aangesteld voor de kinderen in de leeftijd van 4-12 jaar.
Planning	Z.s.m. 2020: ondertekenen sport- en beweegakkoord. Planning was april. Wanneer de situatie rondom corona het toe laat wordt dit gepland. 2020 Contractafspraken buurtsportcoach 2021 Integrale beleidsnota sociaal domein	We presenteren in 2021 een visie op Kunst en cultuur aan de gemeenteraad.
Budget	€ 17.000,00 + middelen Uitvoering Sportakkoord dat we vanuit het Rijk ontvangen op het moment dat we een sportakkoord hebben.	€ 10.000,- voor het opstellen van een visie in 2021. Er komt een voorstel in de Kadernota 2021.
Portefeuillehouder	H.N.G. (Niko) Wiendels	H.N.G. (Niko) Wiendels

3.12. Jeugd en onderwijs

Leefbare kernen

Visie: In navolging van de 'Burense visie op het kind' willen we dat alle Burense kinderen veilig opgroeien en kansen hebben om hun talenten te ontplooien zodat ze zich ontwikkelen tot gezonde en zelfstandige volwassenen. Wij pakken als gemeente een faciliterende rol. Binnen het onderwijs voor zowel jeugd als volwassenen vormen leesstimulering en de aanpak van laaggeletterdheid een speerpunt in ons coalitieakkoord.

Kansen: Minder laaggeletterdheid, samenbrengen van accommodaties en inzetten duurzaamheidsambitie.

Risico's: Er is nu geen tot weinig beschikbaar budget voor huisvesting en laaggeletterdheid. We hebben formatie en partners die nodig zijn om de ambities waar te maken.

Kaders: Burense visie op het kind, Visie Sociaal Domein, de Wet op het Primair Onderwijs (WPO), de Wet op de Expertise Centra (WEC) en de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO), Verordening voorzieningen huisvesting Buren.

	Afspraak 3.25.	Afspraak 3.26.
Coalitieakkoord	Het college komt in 2020 met scenario's voor het IHP naar de gemeenteraad. We nemen de 'Burense visie op het kind' als uitgangspunt voor het IHP, waarbij we niet op voorhand uitgaan van integrale kindcentra.	We zetten in op leesstimulering en de aanpak van laaggeletterdheid. Dit doen we kerngericht. Hiervoor komt begin 2020 een voorstel.
Concrete ambitie	Een vastgesteld IHP in samenspraak met maatschappelijke partners. Met als resultaat goede en gezonde schoolgebouwen die duurzaam zijn.	Leesstimulering intensiveren en laaggeletterdheid terugdringen. Dit door het aanbod/bibliotheekwerk te verbeteren.
Resultaten	Integraal Huisvestingsplan (IHP) in samenwerking met maatschappelijke partners opgesteld en vastgesteld door de gemeenteraad.	Drie scenario's voorleggen aan de raad. Kader/besluit over het vervolg van het Bibliotheekwerk door de gemeenteraad.
Planning	Voor november 2020 drie scenario's voorleggen aan de gemeenteraad. 2021 IHP voorleggen aan raad.	Na de zomer van 2020 (voor november) leggen we scenario's voor aan de gemeenteraad.
Budget	Geen budget gereserveerd in begroting, maar verwachting is dat hiervoor wel budget nodig is. Schouw (nulmeting) wordt nu gedekt uit andere middelen. Bandbreedte verwachte kosten uitvoering IHP: € 200.000,-/€ 300.000,-. Dit nemen we op in de Kadernota 2021.	Begroot voor leesstimulering is € 130.000 euro. Er is nog wel €10.000 nodig voor het werkbudget begeleidingskosten leesstimulering. Afhankelijk van welk scenario er wordt gekozen is er wellicht meer budget nodig.
Portefeuillehouder	J.P. (Pieter) Neven	H.N.G. (Niko) Wiendels

4.1. Organisatieontwikkeling

Een sterke gemeente

Visie: We willen een gemeentelijke organisatie zijn die wendbaar en robuust genoeg is om de uitdagingen aan te gaan waar wij voor staan. De organisatieontwikkeling die in gang is gezet zorgt ervoor dat de organisatie steeds meer voorgesorteerd staat voor de toekomst. Wij maken op basis van 'wat voor gemeente willen wij zijn' een nadere analyse om te kijken waar de organisatie zich moet ontwikkelen.

Kansen: Politiek is de keuze gemaakt om zelfstandig te blijven. Tevens zijn er zes strategische opgaven benoemd. Voor de organisatie is de koers duidelijk geworden en ontstaat er de mogelijkheid om de organisatie verder in te richten om aan de gestelde ambities te voldoen. Dit geldt voor zowel de interne als externe ontwikkeling.
Professionaliseren van inkoop, waardoor we onze beleidsdoestellingen op het gebied van duurzaamheid, midden en klein bedrijf, social return en lokaal ondernemerschap kunnen verwezenlijken.

Risico's: Wanneer de organisatie zich niet blijft ontwikkelen (middelen, kennis, kunde, strategische denkkracht) kan het risico ontstaan dat wij niet meer kunnen voldoen aan de gevraagde ambities.
De arbeidsmarkt is krap daarom is de vraag of we een inkoopadviseur kunnen werven.

Kaders: De gemeente Buren blijft zelfstandig en heeft haar ambities benoemd. Inkoop- en aanbestedingswet.

	Afspraak 4.1.	Afspraak 4.2.	Afspraak 4.3.
Coalitieakkoord	We voeren in 2020 een nieuwe sterkte-zwakteanalyse uit van de gemeente Buren.	We gaan in 2020 werken met twee bestuursadviseurs. Dit voeren we kostenneutraal in door toe te gaan naar een éénhoofdige directie.	We zoeken de mogelijkheden uit om meer lokaal aan te besteden. Om bij inkoop te voldoen aan de aanbevelingen van de rekenkamercommissie en aan de wettelijke vereisten, reserveren we vanaf 2021 € 91.000,- voor formatie-uitbreiding inkoop. Op termijn zorgt dit ervoor dat we extra kosten tegengaan en voldoen aan de wettelijke verplichtingen.
Concrete ambitie	Een sterkere ambtelijke organisatie neerzetten.	Bestuurskracht en politieke sensitiviteit vergroten.	• Lokaal ondernemerschap is nu één van de beleidsdoelstellingen uit het beleid en wordt uitgewerkt in praktische handvatten voor de organisatie. • Vacature voor inkoopadviseur invullen
Resultaten	Heroriëntatie op de organisatie.	Buren heeft twee bestuursadviseurs.	• Bijeenkomst met lokale ondernemers over inkoop en ons inkoopplatform. • Een lijst van ondernemers uit de regio, zodat duidelijk is welke werken en diensten zij kunnen leveren. Ondernemers kunnen zich hiervoor aanmelden via de Internetpagina van de gemeente Buren. • Ingevulde formatieplaats op inkoop
Planning	De eerste helft van 2020 kijken we naar de mogelijke verbeterpunten in de organisatie, en maken hiervoor wanneer nodig een plan.	Einde tweede kwartaal structureel ingevuld.	Per 1 januari 2021 is een inkoopadviseur aangenomen.
Budget	Budgetneutraal.	Budgetneutraal.	€ 91.000 in 2021.
Portefeuillehouder	J.P. (Pieter) Neven	J.P. (Pieter) Neven	J.P. (Pieter) Neven

4.2. Bestuurskracht

Een sterke gemeente

Visie: Omdat we een zelfstandige gemeente willen blijven, is investeren in onze bestuurskracht (het goed op kunnen pakken van onze wettelijke- en niet wettelijke taken, zoals onze strategische opgaven) een belangrijke pijler voor de komende tweeënhalf jaar.

Kansen: Wederzijdse afhankelijkheid; we hebben elkaar nodig om de maatschappelijke opgaven op te pakken. Druk op samenwerking wordt sterker door de financiële tekorten en groeiende opgaven voor gemeenten. We kunnen de verhoudingen tussen college, raad en organisatie verbeteren waarbij er respect is voor elkaars rollen. En we worden goed in het herkennen wanneer samenwerking (met andere gemeenten, maatschappelijke partners en organisaties) meerwaarde oplevert en krijgen meer grip op onze verbonden partijen.

Risico's: Alleen gaan voor ons eigen voordeel als gemeente. Ook andere wat gunnen. Financiële tekorten, onvoldoende mankracht en te weinig expertise maken het daarnaast lastig om alle opgaven goed op te pakken.

Kaders: Statennotitie Sterk Bestuur Provincie Gelderland, Beleidskader gemeentelijke herindeling, Nota verbonden partijen.

	Afspraak 4.4.	Afspraak 4.6.	Afspraak 4.7
Coalitieakkoord	We willen de komende twee jaar investeren in de omgangsvormen en bestuurlijke verhoudingen tussen raad, college en organisatie en dit in overleg organiseren.	We zetten in op het faciliteren en uitwerken van de strategische opgaven.	We investeren in (regionale) samenwerking.
Concrete ambitie	Goede verhoudingen tussen college, raad en organisatie waarbij er respect is voor elkaars rollen.	Sturen op de maatschappelijke opgaven.	We worden goed in het herkennen wanneer samenwerking (met andere gemeenten, maatschappelijke partners en organisaties) meerwaarde oplevert en krijgen meer grip op onze verbonden partijen.
Resultaten	Bijeenkomsten veranderagenda raad en college. Vernieuwing bestuurlijke processen, planning en college- raadsvoorstellen.	Concrete structuur voor de uitvoering van de strategische opgaven. Tevens het inzetten van de financiële middelen uit de begroting.	Regionale visie en een vernieuwde nota 'verbonden partijen'
Planning	2020-2021; afhankelijk van nasleep coronacrisis.	Structuur: juli 2020. Verdeling financiële middelen: juli 2020.	Eind 2020/begin 2021. afhankelijk van nasleep coronacrisis.
Budget	Budgetneutraal.	Door de raad zijn budgetten beschikbaar gesteld voor de uitvoering in 2020 2021.	Budgetneutraal.
Portefeuillehouder	J.A. (Jan) de Boer	J.A. (Jan) de Boer	J.A. (Jan) de Boer

4.3. Financiën

Een sterke gemeente

Visie: We staan voor een solide financieel beleid. De afgelopen jaren is al veelvuldig gekeken naar het omlaag brengen van de kosten van de gemeente. Hierin zit geen ruimte meer. Om tot een gezonde begroting te komen is het noodzakelijk om ook te kijken naar het verhogen van de inkomsten. We willen belangrijke voorzieningen op peil houden, investeren in een duurzame samenleving en in de samenwerking met onze inwoners, ondernemers en andere gemeenten. We willen de regeldruk in de gemeente verminderen.

Kansen: Door een solide financieel beleid worden concrete beleidsdoelstellingen voor onze inwoners gehaald.

Risico's: Het Rijk is onvoorspelbaar en kan minder (maar ook meer) geld uitgeven (mei en septembercirculaire) waardoor de gemeentelijke inkomsten toch dalen. En er kunnen andere financiële tegenvallers zijn.

Kaders: Begroting.

	Afspraak 4.8.	Afspraak 4.9	Afspraak 4.10.	Afspraak 4.11.	Afspraak 4.12.
Coalitieakkoord	We zetten in op solide financieel beleid.	We verhogen de OZB met 15% in 2020 en daarna met 5% in 2021. We kijken naar oplossingen voor mensen die door een OZB verhoging in de financiële problemen komen.	De hondenbelasting schaffen we geleidelijk af. Vanaf 2021 laten we de inkomsten dalen met € 20.000,- per jaar.	We gaan kijken naar mogelijkheden voor verhoging van de andere belastingen, zoals dagrecreatie. (...)	We gaan breed kijken naar de mogelijkheden om de kosten voor leges anders in te richten.
Concrete ambitie	Continue verbetering van de P&C Cyclus .	Financieel gezonde begroting.	Afschaffing hondenbelasting.	Andere belastingsoorten verkennen.	Kijken naar nieuwe mogelijkheden met het oog op de nieuwe Omgevingswet
Resultaten	Het is financieel mogelijk om de beleidsdoelstellingen te bereiken en dit wordt d.m.v. rapportages gemanaged en gemonitord .	Het is financieel mogelijk om de beleidsdoelstellingen te bereiken.	Op termijn afschaffen hondenbelasting.	Voorstel voor mogelijkheden andere belastingsoorten in college en gemeenteraad.	Leges Verordening 2021
Planning	De eerste vernieuwde bestuursrapportage wordt in november aan de raad aangeboden.	De P&C-cyclus is hierin leidend.	December 2020 in raad	Einde tweede helft 2020 in raad, bij voorkeur voor de begroting	Vierde kwartaal 2020 aanbieden aan de gemeenteraad, in combinatie met vaststelling belastingverordeningen
Budget	Niet van toepassing.	Niet van toepassing.	Uit algemene middelen.	Regulier budget.	€ 10.000 in verband met onderzoek leges nieuwe omgevingswet.
Portefeuillehouder	P.J.A.M. (André) van den Hurk	P.J.A.M. (André) van den Hurk	P.J.A.M. (André) van den Hurk	P.J.A.M. (André) van den Hurk	P.J.A.M. (André) van den Hurk

Financieel overzicht

Keuzes uitvoeringsagenda 2020-2022

Coalitieakkoord 2020-2022

In onderstaande financiële overzichten staan de budgetvoorstellen uit de uitvoeringsagenda samengevat. In het coalitieakkoord is aangegeven dat voor de strategische opgaven (eerste tabel) in 2020 € 250.000,- en in 2021 € 450.000,- beschikbaar is. Het budget voor 2020 is al beschikbaar gesteld via het raadsbesluit over het coalitieakkoord op 21 januari 2020. Het budget strategische opgaven voor 2021 wordt verwerkt de Kadernota 2021 en de meerjarenbegroting 2021. De verdeling van het budget naar de verschillende strategische opgaven staat in de eerste tabel hieronder. In de tweede tabel staan overige budgetvoorstellen. Deze vallen niet direct onder een strategische opgaven. In de laatste kolom staat waar deze budgetvoorstellen terugkomen.

Strategische opgave	Doel	Bedrag 2020	I/S	Bedrag 2021	I/S	Verwerkt in/te verwerken in
Samen sterk in de regio	2.2: SWOT-onderzoek	€ 8.000,-	Incidenteel			Coalitieakkoord
Kerngericht werken en Visie op dienstverlening	2.4: en 2.15.: Formatie voor 2020 en 2021	€ 100.000,-	Incidenteel	€ 115.000,-	Incidenteel	Coalitieakkoord
Duurzaamheid	2.10: Formatie voor 2020 en 2021	€ 90.000,-	Incidenteel	€ 125.000,-	Incidenteel	Coalitieakkoord
Duurzaamheid	2.10: Formatie plan van aanpak warmtetransitie	€ 50.000,-	Incidenteel	€ 75.000,-	Incidenteel	Coalitieakkoord
Duurzaamheid	2.10: Uitvoering duurzaamheid			€ 100.000,-	Incidenteel	Coalitieakkoord
Duurzaamheid	2.11: Uitvoering laadpaalbeleid			€ 20.000,-	Incidenteel	Coalitieakkoord
Totaal strategische opgaven		*€ 248.000,-*		*€ 435.000,-*		

Paragraaf coalitieakkoord	Doel	Bedrag 2020	I/S	Bedrag 2021	I/S	Verwerkt in/te verwerken in
Voorzieningen	3.4: Evaluatie speelruimten (budget combinatie met evaluatie hondenvoorzieningen)	€ 15.000,-	Incidenteel			Integrale Beheerplannen Openbare Ruimte 2020-2025
Ruimtelijke ordening	3.6: Voortzetting opzetten regiekamer en oppakken projecten			€ 100.000,-	Incidenteel	Kadernota 2021
Veiligheid en leefbaarheid	3.7: Keurmerk veilig ondernemen buitengebied	€ 25.000,-	Incidenteel			Bestuursrapportage
Wegen	3.14: Onderzoek afwaarderen wegen	€ 25.000,-	Incidenteel			Integrale Beheerplannen Openbare Ruimte 2020-2025
Economie, recreatie en toerisme	3.17: Nota Economie	€ 10.000,-	Incidenteel			Bestuursrapportage
Sport en cultuur	-: Uitvoering sportakkoord	€ 20.000,-	Incidenteel	€ 20.000,-	Incidenteel	*Budgetneutraal (subsidie)*
Sport en cultuur	-: Opstellen visie op Kunst en cultuur			€ 10.000,-	Incidenteel	Kadernota 2021
Jeugd en onderwijs	3.25: IHP, verwachte bedrag			€ 200.000,-	Structureel	Kadernota 2021
Leesstimulering	3.26: Werkbudget begeleidingskosten leesstimulering	€ 10.000,-	Incidenteel			Bestuursrapportage
Financiën	4.12: Nieuwe leges in kader van Omgevingswet	€ 10.000,-	Incidenteel			Bestuursrapportage
Dierenwelzijn	3.13: Opstellen nota Dierenwelzijn			€ 10.000,-	Incidenteel	Kadernota 2021
Totaal overige afspraken		*€ 75.000,-*		*€ 340.000,-*		

Uitvoeringsagenda coalitieakkoord 2020-2022

Coalitieakkoord 2020 -2022

Inleiding
Zo

Op 21 januari 2020 is het coalitieakkoord 2020-2022 vastgesteld. In het coalitieakkoord zijn een aantal concrete afspraken gemaakt. zijn er ook afspraken gemaakt over de zes strategische opgaven. Voor de strategische opgaven is incidenteel budget beschikbaar gesteld. In deze uitvoeringsagenda maken we de afspraken in het coalitieakkoord concreet. We geven aan hoe we het budget voor de strategische opgaven verdelen.

Coronacrisis

In verband met de coronacrisis beginnen we met een overzicht van de risico's van de coronacrisis voor de strategische opgaven. Dit is een eerste inschatting. De effecten op de planning, voor zover bekend, zijn verwerkt in de uitvoeringsagenda.

Leeswijzer

De uitvoeringsagenda begint met de strategische opgaven, hoofdstuk 2 van het coalitieakkoord. Van iedere opgave is een startnotitie gemaakt. Hierin staat (van abstract naar concreet) wat de plannen zijn binnen deze opgave. Hieronder staan de iconen van iedere strategische opgave. Daarmee geven we aan met welke strategische opgaven de onderdelen op de sheet te maken hebben.
Na de strategische opgaven komen de onderdelen binnen hoofdstuk 3 en 4 van het coalitieakkoord: 'Leefbare kernen' en 'Een sterke gemeente'. De afspraken die in het coalitieakkoord zijn gemaakt vertalen we steeds naar een ambitie, de resultaten per afspraak, de planning en het benodigde budget. De afspraken in het coalitieakkoord zijn in de uitvoeringsagenda per onderdeel geclusterd, zoals het onderdeel 'wonen' binnen het hoofdstuk over 'Leefbare kernen'. De afspraken over de strategische opgaven hebben we achter elke startnotitie geplaatst.
Aan het eind staat de sheet met het financiële overzicht.

Verklaring iconen strategische opgaven

- Samen sterk in de regio
- Kerngericht werken
- Duurzaamheid
- Sociaal domein
- Dienstverlening
- Omgevingswet

Mogelijke effecten Coronacrisis

Samen Sterk	Kerngericht werken	Dienstverlening	Duurzaamheid en klimaat	Sociaal Domein	Omgevingswet
Regioconferentie in april zal verplaatst worden tot een nader te bepalen moment. Acties worden hiermee ook doorgeschoven. Startnotitie en SWOT analyse verschuiven een paar maanden doordat fysieke bijeenkomsten niet mogelijk zijn.	Onzeker of kernambtenaren en kernwethouders fysiek de gemeenschap in kunnen. Aan de andere kant biedt de huidige situatie kansen op andere vormen van communicatie. En we zien dat kernambtenaren nu wellicht nog actiever contact kunnen zoeken.	Onzeker op we het komende jaar op traditionele wijze bewoners, organisaties et cetera (grootschalig) kunnen betrekken via fysieke bijeenkomsten.	De raadsbehandeling RES-bod staat in de raden gepland voor mei en de vraag is of alle raden dit kunnen realiseren . Dat kan betekenen dat we de deadline als regio niet halen. Er is landelijk overleg over de deadline van de RES.	Afstemming rondom de visie sociaal domein is voorlopig niet mogelijk en het team is druk bezet met alle acties rondom de coronacrisis. Hierdoor verschuift de visie sociaal domein naar september. De inzet van de sociale wijkteams in de nieuwe opzet kan langer op zich laten wachten.	De minister heeft aangegeven dat de invoering van de omgevingswet wordt uitgesteld. Over de termijn wordt nog verder overlegd.
Noodzaak tot samenwerking is sterker geworden.	Onzeker of we de komende periode op traditionele wijze bewoners, organisaties enzovoort (grootschalig) kunnen betrekken via fysieke bijeenkomsten.	Onze dienstverlening gaat door, maar in een andere vorm. De dienstverlening is meer digitaal en op afstand.	Diverse participatie-bijeenkomsten zijn afgeblazen en de vraag is wanneer er nieuwe planning mogelijk is. En dan wordt het heel druk.	Er ontstaan veel sociale (burger)initiatieven in de samenleving waarbij mensen elkaar helpen.	Onduidelijk wanneer fysieke bijeenkomsten met raadsleden weer mogelijk zijn. Deze zijn belangrijk om de raadsleden stapsgewijs mee te nemen in te nemen besluiten.
Bestuurskracht komt mogelijk verder onder druk door economische effecten van de coronacrisis en doordat werkzaamheden en nota's worden uitgesteld.	Kunnen bewoners in 2020 wel het leefbaarheidsbudget inzetten? Ontmoetingen mogelijk beperkt tussen mensen.	We maken een versnelling in onze digitale dienstverlening aan alle klant intern en extern. En we maken een versnelling in het 'nieuwe werken' , de mogelijkheden om thuis te werken en online te vergaderen.	Maatschappelijk prioriteiten liggen nu anders en de impact van de Coronacrisis zal ook nog lang na-ijlen. De vraag is wat de ruimte daarna (financieel, inzet en prioriteiten) is.	De druk op kwetsbare gezinnen loopt op tijdens de coronacrisis. De vraag is wat het lange termijn effect is voor zowel thuis als op school en op werk.	De cultuurverandering die nodig is om werkprocessen rondom vergunningverlening integraler en efficiënter te laten verlopen, kan vertraging oplopen.
Onzeker op we het komende jaar op traditionele wijze bewoners, organisaties et cetera (grootschalig) kunnen betrekken via fysieke bijeenkomsten.	Het onderzoek als vervolg op de nulmeting is voorlopig uitgesteld. De enquêtes zouden in maart worden uitgezet. Om verwarring met andere berichtgeving te voorkomen is nu prioriteit gelegd bij informatie over de Coronacrisis. Er volgt waarschijnlijk wel een aangepast onderzoek.	Track & Trace zal met de komst van de omgevingswet deels afgevangen worden. De invoering van de wet loopt echter vertraging op.	Het kabinet heeft aangegeven dat ze mogelijk de klimaatdoelstellingen zullen uitstellen.	Er zal meer druk komen op het onderdeel Werk en inkomen. De economische effecten zullen mogelijk lang drukken op de economie en werkgelegenheid.	

Startnotitie Samen sterk in de regio

Onze strategische opgaven

Coalitieakkoord 2020 - 2022

Ontwikkelingen

Trends
De laatste jaren zijn er meer en complexere opgaven naar de gemeenten gegaan. De budgetten staan onder druk. Om de complexe opgaven te kunnen volbrengen en zelfstandig te kunnen blijven, zien we steeds meer aandacht voor (regionale) samenwerking. We zien ook meer kleinere gemeenten fuseren om te kunnen voldoen aan het gevraagde strategische vermogen. De complexe opgaven vragen meer van onze bestuurskracht.

Wetgeving
Bij onvoldoende bestuurskracht (= het vermogen om onze wettelijke- en niet wettelijke taken (zoals maatschappelijke opgaven) op te pakken) is de provincie gelegitimeerd om in te grijpen bij gemeenten en aan te zetten tot herindeling.
Binnen onze verbonden partijen hebben we te maken met de 'Wet gemeenschappelijke regelingen' (Wgr).

Regionaal
Binnen de regio zijn er veel ontwikkelingen rondom regionale samenwerking. Er wordt gekeken naar hoe we meer grip kunnen krijgen op de verbonden partijen. Binnen de regioconferentie is gekeken naar de toekomst van samenwerking in de regio. Tiel en Culemborg zijn bezig met een herpositionering in de regio. De gemeente West Betuwe is gevormd. En er ligt een nieuw coalitieakkoord vanuit de provincie Gelderland met daarin aandacht voor het programma 'Sterk Bestuur'.

Strategie

Visie
We blijven een zelfstandige gemeente. Voor de complexe opgaven en de uitvoering hebben we elkaar in de regio steeds meer nodig; kennis en kunde bundelen en gezamenlijk resultaten behalen. Onze basishouding is solidariteit en het belang van de regio. Met deze houding kijken we naar samenwerking en maken we keuzes op aantoonbare meerwaarde: verhoogde kwaliteit en/of verlaagde kwetsbaarheid en kosten.

Strategie
We hebben een visie en toetsingskader waar we onze besluiten naast leggen. We zetten in op samenwerking en positioneren ons binnen de regio. Onze verbonden partijen sluiten aan bij de manier waarop we willen samenwerken. Kwetsbaarheden (in onze bestuurskracht en samenwerking) brengen we aan het licht en pakken we aan.

Invloed raad
Het Rijk, de provincie en de VNG bevelen sterk aan om deze opgave op te pakken, om (verplichte) fusie te voorkomen. Samenwerking is daarbij onvermijdelijk.

Verbinding andere opgaven
Samenwerken met partners en bewoners en een goede dienstverlening zijn essentieel voor onze bestuurskracht en de ervaren kwaliteit van onze gemeente. Verschillende aspecten binnen het sociaal domein en de omgevingswet vragen meer regionale samenwerking en afstemming.

Tactiek

Kaders
- Coalitieakkoord provincie Gelderland
- Statennotitie Sterk Bestuur Provincie
- IBP (VNG)
- Gemeenten 2024 (VNG)
- Beleidskader gemeentelijke herindeling (Rijk)
- Nota verbonden partijen (Buren)
- Coalitieakkoord Buren 'Daadkrachtig en kerngericht 2020-2022'
- Bestuurlijke richting Buren (7-3-17)
- Onderzoek Berenschot SWOT

Speerpunten
1. We versterken onze bestuurskracht zodat we onze maatschappelijke opgaven en wettelijke en niet- wettelijke taken goed uit kunnen voeren.
2. We positioneren ons in de regio.
3. We hebben meer grip op intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

Met wie
- Rijksoverheid
- Provincie Gelderland
- Regio Rivierenland
- Inwoners

Operatie

Resultaten behaald
- Regioconferentie alle colleges Rivierenland over samenwerking (oktober 2019)
- Werkwijze en methodiek strategische opgaven (kadernota 2019). Effect: versterking bestuurskracht.
- Inzet bestuursadviseurs en strategische adviseurs
- Voortgang organisatieontwikkeling
- Bijeenkomsten veranderagenda

Resultaten toekomst
- Vervolg regioconferentie oktober 2019 en meewerken aan het opstellen van een regionale visie
- Vaststellen van een startnotitie Samen Sterk in de regio
- Vaststellen van een visie op wat voor gemeente we willen zijn en hoe we ons positioneren in de regio
- Integraal toetsingskader voor besluitvorming in college en raad
- Maken van een uitvoeringsagenda
- Plan versterken bestuurskracht
- Vernieuwing nota 'Verbonden partijen' in samenhang met visie op de gemeente Buren

Doelen | Richten | Inrichten | Verrichten

SO Samen sterk in de regio

Visie: We versterken onze bestuurskracht (1) om onze maatschappelijke opgaven goed op te pakken. Daarnaast zetten we in op grip op intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (2).

Kansen: Wederzijdse afhankelijkheid; we hebben elkaar nodig om de maatschappelijke opgaven op te pakken. De druk om meer samen te gaan werken wordt sterker door de financiële tekorten en groeiende opgaven voor gemeenten. Hierdoor staan gemeenten en organisaties meer open om samen te gaan werken.

Risico's: Alleen gaan voor ons eigen voordeel als gemeente. Ook anderen wat gunnen. Financiële tekorten, onvoldoende mankracht en te weinig expertise maken het daarnaast lastig om alle opgaven goed op te pakken.

Kaders: Statennotitie Sterk Bestuur Provincie Gelderland, Beleidskader gemeentelijke herindeling, Nota verbonden partijen

	Afspraak 2.2	Afspraak 2.3
Coalitieakkoord	We ontwikkelen een visie op wat voor gemeente we willen zijn.	We maken een plan om onze bestuurskracht te versterken.
Concrete ambitie	We versterken onze bestuurskracht (1) om onze maatschappelijke opgaven goed op te pakken. Daarnaast zetten we in op grip op intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (2).	We kunnen onze maatschappelijke opgaven goed oppakken en onze wettelijke en niet wettelijke taken goed uitvoeren.
Resultaten	Startnotitie Samen Sterk in de regio, SWOT analyse van ons al gemeente (vervolg onderzoeken Berenschot uit 2017) visie op wat voor gemeente we willen zijn, uitvoeringsagenda.	Plan versterken bestuurskracht. Zie uitvoeringsagenda, onderdeel 4.2. 'Bestuurskracht'.
Planning	Startnotitie gelijk met de Kadernota in juli 2020. Streven voor start SWOT analyse na zomer 2020. Visie begin 2021; sterk afhankelijk van ontwikkelingen coronacrisis.	Deze actie volgt na de SWOT analyse. De SWOT dient als input voor het plan voor het versterken van de bestuurskracht. Zie verder de uitvoeringsagenda, onderdeel 4.2. 'Bestuurskracht'.
Budget	€ 8.000,- voor de SWOT analyse van Berenschot (nieuwe aanvraag SO budget).	Zie uitvoeringsagenda, onderdeel 4.2. 'Bestuurskracht'.
Portefeuillehouder	J.A. (Jan) de Boer	J.A. (Jan) de Boer

Startnotitie Kerngericht werken

Onze strategische opgaven

Coalitieakkoord 2020 - 2022

Ontwikkelingen

Trends
De overheid wil zich van een zorgstaat ontwikkelen naar een faciliterende overheid. Inwoners zijn meer aan zet. Dit past bij de ontwikkeling dat inwoners meer mee willen praten en bepalen. De samenleving pakt meer zelf op.

Wetgeving
Wetgeving is niet direct van toepassing. Binnen de omgevingswet die we moeten invoeren worden bewonersinitiatieven meer mogelijk gemaakt. Daarnaast bestaat er het recht tot burgerinitiatief. De Jeugdwet, Participatiewet en WMo verplichten ons als gemeente om actief invulling te geven aan burger- en overheidsparticipatie.

Regionaal
Kerngericht werken wordt in iedere gemeente anders ingevuld. Veel gemeenten zijn hier al verder in ontwikkeld dan de gemeente Buren. Van deze gemeenten kunnen wij kennis en ervaring opdoen.

Strategie

Visie
Inwoners worden gezien, gehoord en erkend. De gemeente werkt samen met inwoners, als partners. Inwoners krijgen ruimte en zeggenschap, zonder dat we het algemeen belang uit het oog verliezen. Deze ruimte voor inwoners vraagt maatwerk, transparantie en duidelijke communicatie. Iedere kern, iedere situatie en ieder onderwerp is uniek. Niet de regel staat centraal, maar de Burense samenleving.

Strategie
Meer ruimte creëren voor initiatieven van bewoners en inbreng in het beleid en projecten. We houden rekening met de verschillen per kern.

Invloed raad
Kerngericht werken is geen wettelijke taak. Wel is de gemeente verplicht om inwoners te betrekken bij het vormen van beleid op verschillende onderdelen. De invloed- en vrijheid van de gemeenteraad op het beleid is groot. Er zijn afspraken gemaakt met de provincie over het project in het kader van cofinanciering.

Verbinding andere opgaven
Binnen de omgevingswet wordt meer ruimte gegeven aan bewonersinitiatieven. Binnen het sociaal domein wordt ingezet op kerngerichte wijkteams die dichtbij inwoners gaan opereren. Onze dienstverlening is er op gericht om inwoners goed te kunnen bedienen. Binnen duurzaamheid worden bewoners actief gestimuleerd om bij te dragen aan de duurzaamheidsopgave. Dit alles draagt bij aan het versterken van onze bestuurskracht in de opgave Samen sterk in de regio.

Tactiek

Kaders
- Coalitieakkoord ‘Daadkrachtig en kerngericht 2020-2022’
- Kernennota 2010,
- Concept-wetgeving inspraakrecht inwoners
- Omgevingswet

Speerpunten
1. We ontwikkelen een visie en werkwijzen voor kerngericht werken, en inwonersparticipatie. We leren wat in de praktijk wel en niet werkt. Dit doen we via een vijftal onderdelen: pilots met kerngericht werken in Ingen, Zoelen en Ravenswaaij, het leefbaarheidsbudget en inwonersinitiatieven, verandering in de organisatie, besturingsfilosofie van de gemeenteraad en onderzoek van de resultaten. Dit resulteert in een visie op kerngericht werken.

Met wie
- Inwoners pilotkernen Ingen,
- Ravenswaaij en Zoelen
- Provincie Gelderland
- Extern bureau
- Verschillende afdelingen gemeente
- Dorpsorganisaties, preventiegroepen
- Andere inwoners en experts

Operatie

Resultaten behaald
- Start pilot kerngericht werken in drie kernen om werkwijzen kerngericht werken en inwonersparticipatie in de praktijk te onderzoeken
- Invoering leefbaarheidsbudget voor inwonersinitiatieven
- Helderheid over de verwachtingen en wensen van de gemeenteraad op het gebied van kerngericht werken en inwonersparticipatie (door verdiepend gesprek).
- We spraken met de gemeentelijke organisatie over de gevolgen van kerngericht werken voor de manier van werken in de organisatie.

Resultaten toekomst
- Visie op kerngericht werken
- Pilots in Ingen, Zoelen en Ravenswaai
- Doorontwikkeling van het leefbaarheidsbudget
- Werkwijzen ontwikkelen voor kerngericht werken en deze implementeren in de gemeentelijke organisatie zodat een andere manier van werken zichtbaar wordt
- Verandering in de besturingsfilosofie van de gemeenteraad. Toetsingskader hanteren voor burgerparticipatie en niveau van participatie van tevoren bepalen.
- Kernambtenaren
- Kernwethouders
- Per kern een vertegenwoordiging van bewoners

SO Kerngericht werken

Visie: Inwoners worden gezien, gehoord en erkend.

Kansen: We kunnen door kerngericht werken maatwerk per kern leveren en inwonersinitiatief ruimte geven. Zo geven we ruimte voor eigenheid van kernen. Met de invoering van de Omgevingswet ligt er een grote kans om op het ruimtelijk gebied duidelijke kaders voor inwonersparticipatie te bepalen. Kerngericht werken versterkt ook de andere strategische opgaven, bijvoorbeeld door een kerngerichte benadering van het sociaal domein.

Risico's: Kerngericht werken is geen oplossing voor alles. Daarnaast zorgt meer inwonersparticipatie voor druk op de ambtelijke organisatie, bijvoorbeeld door veel vragen omtrent verkeer en openbare ruimte waarvoor weinig capaciteit is. Daarnaast blijft het risico bestaan dat medewerkers onvoldoende mee kunnen in de meer dienstbare ontwikkeling. Bij inwonersparticipatie moet ook niet het algemeen belang uit het oog verloren worden. Het mag niet ten koste van zorgvuldigheid gaan.

Kaders: Kernennota 2010, concept-wetgeving inspraakrecht inwoners, Omgevingswet.

	Afspraak 2.4	Afspraak 2.5.	Afspraak 2.6.	*Kernwethouders*
Coalitieakkoord	We gaan in de hele gemeente kerngericht werken en voeren kernambtenaren in.	We presenteren de visie kerngericht werken	We maken het leefbaarheids-budget structureel en betrekken inwoners bij de verdeling.	*Zie portefeuilleverdeling.*
Concrete ambitie	Iedere kern heeft een eigen kernambtenaar die zowel binnen de ambtelijke organisatie als binnen de kern de weg kent en kan verbinden. Kerngericht werken zit in het DNA van de organisatie.	In juli 2020 besluit de gemeenteraad over een visie op kerngericht werken waarin de kaders voor inwonersparticipatie en maatwerk per kern staan.	Inwoners hebben zeggenschap bij de verdeling van het leefbaarheidsbudget.	Er is duidelijkheid over de invulling van het kernwethouderschap, onderling en naar buiten.
Resultaten	Uitvoeringsprogramma KW, met nadruk op organisatieontwikkeling, en kernambtenaar in iedere kern.	Een visiedocument met daarin kaders en werkwijzen voor kerngericht werken, op basis van de ervaringen uit het project.	Eind 2020 een formele verankering van inwonerszeggenschap bij verdeling budget.	Een collegebesluit over de invulling van het kernwethouderschap.
Planning	Stapsgewijze uitrol kernambtenaren t/m begin 2021, op basis van visie en uitvoeringsprogramma KW (tweede helft 2020). Organisatie ontwikkelprogramma KW.	Juli 2020 besluitvorming in de gemeenteraad.	Eind 2020.	Tweede kwartaal 2020.
Budget	€ 50.000 uitvoeringsfase reeds gereserveerd (eenmalig uit bestaand budget). Gewenst: € 100.000 (nieuwe aanvraag binnen het SO budget in 2020) en € 115.000,- (nieuwe aanvraag binnen het SO budget in 2021) voor strategisch adviseur gericht op organisatieverandering (o.a. training on the job) en doorontwikkeling strategische opgave (in combinatie met dienstverlening).	€ 40.000 resterend voor pilot/ontwikkelfase (bestaand budget).	€ 30.000 structureel (bestaand budget).	Geen.
Portefeuillehouder	K.A. (Karl) Maier	K.A. (Karl) Maier	K.A. (Karl) Maier	K.A. (Karl) Maier

Startnotitie Visie op transformatie sociaal domein

Onze strategische opgaven

Coalitieakkoord 2020 - 2022

Ontwikkelingen

Trends
Zorg en ondersteuning worden dichter bij huis, integraal en meer op maat georganiseerd. Verschuiving van curatief naar preventief. Meer nadruk op samenwerking en innovatie bij zorg- en welzijnsorganisaties. De decentralisatie van de taken voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang komen ook naar de gemeenten toe.

Wetgeving
- Participatiewet
- Jeugdwet
- Wet maatschappelijke ondersteuning
- AVG

Regionaal
Vanwege de toename van taken en verantwoordelijkheden binnen het sociaal domein werd het voor gemeenten noodzakelijk om samenwerking met andere gemeenten/regio's aan te gaan. De gemeente Buren heeft voor de uitvoering van een aantal taken op grond van de Wmo 2015 en de Jeugdwet gekozen om in regionaal verband samenwerkingsafspraken te maken. Per april 2018 heeft dit geresulteerd in een dienstverleningsovereenkomst, waarbij de gemeenten in Rivierenland taken op het gebied van inkoop en contractmanagement aan Regio Rivierenland hebben overgedragen.

Strategie

Visie
Goede en passende zorg voor wie dat nodig heeft. Iedereen kan meedoen in de gemeente Buren.

Strategie
We zetten in op preventie en investeren in ondersteuning dichtbij, vroegsignalering en de eigen kracht van inwoners.

Invloed raad
De raad heeft de meeste invloed op de beleidsdoelen en de inzet van de financiën.

Verbinding andere opgaven
Zowel binnen het sociaal domein als kerngericht werken zetten we in op de eigen kracht van mensen en willen we beleid in samenwerking maken. Onze dienstverlening zetten we vraaggericht in en dichtbij onze inwoners. Het is belangrijk om grip te hebben op de financiën om onze bestuurskracht op orde te houden. Bij grote tekorten zijn andere maatschappelijke opgaven niet op te pakken.

Tactiek

Kaders
- Coalitieakkoord 'Daadkrachtig en kerngericht 2020-2022'
- Participatiewet
- Jeugdwet
- Wet maatschappelijke ondersteuning

Speerpunten
- Verfijnen en doorontwikkelen dienstverlening; klantgerichter en meer in samenhang
- Kern- en ketengerichte zorg vormgeven. We gaan werken met sociale kernteams
- Vorm en inhoud geven aan inzet van de 0e lijnsondersteuning
- Meer inzicht en grip op de kosten
- Organisatie verder vormgeven en toerusten op het brede takenpakket binnen het Sociaal Domein

Met wie
- Medewerkers
- Inwoners
- Maatschappelijke partners
- Huisartsen
- 0e en 1e lijnspartners
- Onderwijs/ Dagopvang
- Kerken
- Woningbouwvereniging
- Politie/wijkagenten
- Participatieraad
- Gemeenten regio Rivierenland

Operatie

Resultaten behaald
- Sinds 2019 zit er periodiek een jeugdmedewerker vanuit Stib op een basisschool.
- Er zijn in 2019 twee bijeenkomsten en in 2020 één bijeenkomst met netwerkpartners georganiseerd om op te halen welke behoefte er binnen de keten is. Daarnaast zijn er gesprekken geweest binnen verschillende dorpskernen met verenigingen, kerken, vrijwilligers etc. over manieren van afstemming.
- We hebben in 2019 het jongerenwerk uitgebreid met individuele jongerencoaching.

Resultaat toekomst
- Visie transformatie sociaal domein
- Goede zorg binnen het budget
- Uitvoeringsagenda
- Vier sociale kernteams
- Preventieve projecten
- Regionale inkoop
- Verder vormgeven van de organisatie
- Samenwerking met maatschappelijke partners herijken

SO Visie op transformatie Sociaal Domein

Visie: Goede en passende zorg voor wie dat nodig heeft. Iedereen kan meedoen in de gemeente Buren.

Kansen: Er is een breed draagvlak bij medewerkers/partners en raadsleden voor de gepresenteerde veranderingen

Risico's: De echte verandering is het wijzigen van een gedragsverandering. Omdat de uitvoering van ver moet komen is de verandering een behoorlijke opgave.

Kaders: De Wmo, de Jeugd en de Participatiewet. Ook aanpalende wetgeving zoals de AVG is van belang.

	Afspraak 2.7.	Afspraak 2.8.	Afspraak 2.9.
Coalitieakkoord	We gaan werken met sociale kernteams en er is één centrale ingang voor het sociale domein.	We zetten in op de transformatie van het sociaal domein en de implementatie daarvan.	We zetten in op preventie en het voorkomen van dure geïndiceerde zorg en maken een uitvoeringsagenda.
Concrete ambitie	Er worden Vier Sociale kernteams ingericht waar partners casussen bespreken en ontwikkelingen in kernen worden besproken. En er is een centrale backoffice waar zaken worden neergelegd.	Vastgestelde Visie op de transformatie en een uitvoeringsplan .	Initiëren van preventief aanbod voor inwoners van Buren.
Resultaten	Samenwerking met partners intensiveren zodat er een sluitend netwerk ontstaat.	Verbeterde dienstverlening en verdere professionalisering van de uitvoering, goed monitoringssysteem en beleid dat meer op elkaar is afgestemd	Een aanbod dat aansluit bij de behoefte van inwoners en wat voorziet in een behoefte.
Planning	De sociale kernteams zijn naar verwachting operationeel in het 3e of 4e kwartaal van 2020; afhankelijk van de ontwikkelingen van de coronacrisis.	September: vaststelling visie door de raad.	Voor 2020 een uitvoeringsagenda opstellen wat behandeld wordt in de raad na de zomer van 2020. Uitvoering in de tweede helft 2020.
Budget	Geen.	Incidenteel budget: € 185.000,-. Structureel : € 90,000,- (bestaand budget).	Structureel budget van € 100.000,- (bestaand budget). Voor 2021 wordt het aanbod verder meegenomen bij de integrale beleidsvorming.
Portefeuillehouder	H.N.G. (Niko) Wiendels	H.N.G. (Niko) Wiendels	H.N.G. (Niko) Wiendels

Startnotitie Duurzaamheid en klimaat

Onze strategische opgaven

Coalitieakkoord 2020 -2022

Ontwikkelingen

Trends
Duurzaamheid leeft op steeds meer plekken in de samenleving. Nederland bereidt zich voor op een energietransitie op het gebied van elektriciteit en warmte. Inwoners en ondernemers nemen allerlei initiatieven op het gebied van duurzaamheid en klimaat. De overheden willen een actieve rol spelen bij de energietransitie en inwoners en bedrijven ondersteunen.

Wetgeving
- Klimaatwet
- Wet milieubeheer
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
- Wet Luchtkwaliteit
- Natuurbeschermingswet

Regionaal
De acht samenwerkende gemeenten van Regio Rivierenland stemden in met de Notitie uitgangspunten RES. Hierin is opgenomen dat we samenwerken op het gebied van de Regionale Energie Strategie. Ook werken we regionaal samen in de transitie warmte en de klimaatadaptatie. In de RAS (klimaatadaptatie) wordt de samenwerking op het gebied van de Regionale klimaat Adaptatie Strategie uitgewerkt. Daarin wordt regionaal gewerkt aan de Uitgangspunten en visie rond wateroverlast en hitte-/droogteproblematiek.

Strategie

Visie
We willen de gemeente zo inrichten dat deze vanuit economisch, ecologisch en menselijk oogpunt gezond, aantrekkelijk en toekomstbestendig is. We streven naar een samenhangende duurzame ontwikkeling met een betere balans tussen economie, ecologie en mens. We passen ons aan aan de klimaatveranderingen.

Strategie
We gaan zuinig om met energie. We zoeken manieren om ons aan te passen aan de klimaatverandering. We maken ruimte voor duurzame initiatieven en onderzoeken de mogelijkheden hoe we draagvlak kunnen stimuleren, door onder andere te kijken naar financiële stimulering van duurzame initiatieven. In onze gemeente is ruimte voor duurzame energie-, water-, voedsel-, grondstoffen- en afvalkringlopen.

Invloed raad
In de duurzaamheidsopgave worden veel doelen via wetgeving en afspraken tussen overheden gesteld. Samenwerking is onvermijdelijk. De invloed van de raad ligt vooral in de lokale ambitie (ondersteuning inwoners en ondernemers) en de besteding van middelen voor de uitvoering van deze opgave.

Verbinding andere opgaven
We zijn genoodzaakt om in te zetten op regionale samenwerking om de doelstellingen te halen. Inwoners willen we kerngericht benaderen en stimuleren om zelf aan de slag te gaan met de duurzaamheids-opgave. De omgevingswet kan ons faciliteren in het stimuleren van duurzame projecten, woningbouw of initiatieven.

Tactiek

Kaders
- Klimaatakkoord Parijs
- Klimaatakkoord 2e Kamer
- GEA-akkoord

Speerpunten
1. Opwekken schone energie
2. Stimuleren besparing van energie
3. Buren is klaar voor de veranderende weersomstandigheden. Als gemeente geven we het goede voorbeeld.
4. We gaan in gesprek met onze inwoners en overige stakeholders.
5. We maken we een concept-klimaatvisie

Met wie
- Inwoners
- Ondernemers
- FruitDelta Rivierenland
- Provincie Gelderland
- Verschillende teams gemeente
- Energie coöperaties (eCo Buren)
- Energieloket Rivierenland
- Experts
- Maatschappelijke organisaties
- Waterschap

Operatie

Resultaten behaald
- Er zijn in 2019 regionale stresstesten uitgevoerd.
- Start regionale samenwerking RAS
- Start RES
- Start klimaatvisie
- Eerste gesprekken over verduurzaming plannen woningbouw
- Energiescans uitgevoerd in de gemeentelijke panden

Resultaten toekomst
- Klimaatvisie Buren
- Energieloket Buren
- Trajecten inwonersparticipatie
- Duurzame gemeentelijke organisatie
- Concept RES-bod / RES-bod 1.0
- Beleid laadinfrastructuur
- RAS (klimaatadaptatie)
- Beleidskader zon en wind (grootschalige opwek)
- Warmtevisie

SO Duurzaamheid en klimaat

Visie: We willen de gemeente zo inrichten dat deze vanuit economisch, ecologisch en menselijk oogpunt gezond, aantrekkelijk en toekomstbestendig is. In onze gemeente is ruimte voor duurzame energie-, water-, voedsel, grondstoffen- en afvalkringlopen. Daarbij streven we naar een samenhangende duurzame ontwikkeling met een betere balans tussen economie, ecologie en mens.

Kansen: Er liggen kansen om ons grondgebied zo goed mogelijk te benutten, door goede deals te sluiten en inwoners, ondernemers en (externe) partners mee te laten doen aan onze opgave voor klimaat en innovatie te stimuleren.

Risico's: Er moet voldoende kennis, budget en formatie beschikbaar zijn om deze opgave te kunnen faciliteren. Er moet draagvlak , bewustzijn en actie(s) komen vanuit de gemeenschap om samen deze opgave te kunnen realiseren. Regionale afstemming en besluitvorming vraagt bestuurskracht.

Kaders: Wetgeving: Klimaatwet, Wet milieubeheer, Wet algemene bepalingen omgevingswet, Wet luchtkwaliteit, Natuurbeschermingswet, notitie uitgangspunten RES.

	Afspraak 2.10.	Afspraak 2.11.	Afspraak 2.12.
Coalitieakkoord	Er komt een integrale Burense Klimaatvisie. We kijken wat er mogelijk is voor het ondersteunen van inwoners en ondernemers. We zetten in op een tijdelijke extra formatieplaats.	Er komt een plaatsingsbeleid voor laadpalen in de gemeente.	Bij plannen voor nieuwe woningbouw of renovatie van de openbare ruimte scheppen we ruimte voor energie- en klimaatmaatregelen.
Concrete ambitie	Zorgen voor energiereductie, schone opwek en klimaatadaptatie, in samenwerking met partners en inwoners. En voldoen aan landelijke en regionale afspraken.	Stimuleren van schoon vervoer in de gemeente.	Duurzaam en klimaatbestendig/-adaptief bouwen.
Resultaten	In 2020 besluiten we over de Klimaatvisie Buren en gaan we in gesprek met inwoners en ondernemers. Inwoners en ondernemers ondersteunen we door een Energieloket Buren te openen in het gemeentehuis.	In samenwerking met inwoners(organisaties) zorgen voor (ruimte voor) beleid en plaatsing van laadpalen in de kernen.	Dit is deels bestaand beleid. We houden rekening met deze ambitie bij nieuwe projecten. Dit doen we ook voor biodiversiteit. Nulmeting klimaatadaptatie.
Planning	Klimaatvisie in mei 2020 gemeenteraad. Eerste uitvoeringsplannen najaar 2020 in het college (informatie naar gemeenteraad).	Najaar 2020 in de gemeenteraad.	Afhankelijk van andere projecten.
Budget	2020: € 100.000,- (voor formatie, reeds beschikbaar gesteld), € 50.000,- (plan van aanpak warmtetransitie). 2021: € 125.000,- (formatie), € 75.000,- (plan van aanpak warmtetransitie), € 100.000,- (klimaatadaptatie, verduurzaming accommodaties en uitvoeringsbudget klimaatvisie).	Eenmalig een extra bijdrage voor de inrichtingskosten van €20.000,-.	Zie 2.10.
Portefeuillehouder	J.P. (Pieter) Neven	J.P. (Pieter) Neven	J.P. (Pieter) Neven

Startnotitie Omgevingswet

Onze strategische opgaven

Coalitieakkoord 2020 - 2022

Ontwikkelingen

Trends
De afgelopen decennia zijn er talloze wetten en regels op het gebied van de leefomgeving bij gekomen. Zo is een ingewikkeld geheel ontstaan, waarin bijna niemand meer de weg kan vinden. Dat moet eenvoudiger en beter. Daarom is er nu de Omgevingswet: één wet die alle wetten op het gebied van de leefomgeving vereenvoudigt en bundelt. Deze gaat naar verwachting in op 1 januari 2021 en moet volledig zijn afgerond op 1 januari 2029.

Wetgeving
De omgevingswet komt in plaats van 26 wetten, een deel van 9 wetten en gedoogplichten uit diverse wetten.

Regionaal
- Afstemming landelijke regels
- Afstemming regels ketenpartners
- Samen organiseren software om regels en documenten te uploaden
- Samen deel regelgeving digitaal toegankelijk maken
- Processen ketenpartners rondom procedures vastleggen
- Vormgeving omgevingsdialoog

Strategie

Visie
De klant staat centraal. Ruimte voor ontwikkeling, oog voor kwaliteit

Strategie
We zetten in op meer inzichtelijkheid door voorspelbaarheid en gebruiksgemak. Verder willen we de besluitvorming versnellen en verbeteren en zorgen voor bestuurlijke afwegingsruimte. Tot slot zetten we in op een samenhangende benadering van beleid, besluitvorming en regelgeving.

Invloed raad
De raad heeft invloed in het bepalen van een deel van de lokale regelgeving, de besluitvormingsprocedure rondom vergunningverlening, de beleidsdoelen (met name omgevingsvisie) en de financiën.

Verbinding andere opgaven
De omgevingswet is een instrument om de opgaven mogelijk te maken. Wie we als gemeente willen zijn komt terug in de omgevingsvisie. Dienstverlening en digitalisering heeft een directe relatie. De omgevingswet geeft ook meer ruimte aan bewonersinitiatieven en heeft daardoor een rechtstreekse relatie met kerngericht werken.

Tactiek

Kaders
- Integrale visie openbare ruimte
- Structuurvisie Buren 2009-2019
- Ambitiedocument van de raad

Speerpunten
- Vergroten van de transparantie binnen ruimtelijke procedures als prioriteit binnen het klantgericht werken
- Inwonersparticipatie te starten vanuit de behoefte in de samenleving.
- Vernieuwing van beleid (en maatschappelijke opgaven) als uitgangspunt voor de omgevingsvisie.
- Databeschikbaarheid voor de aansluiting van het digitaal stelsel.

Met wie
- Inwoners &ondernemers
- Ketenpartners, zoals corporaties, Waterschap en Provincie
- Uitvoeringspartners, zoals de ODR
- Maatschappelijke organisaties
- Belangenorganisaties

Operatie

Resultaten behaald
- De voorbereidingen om te komen tot een gemeentelijke Omgevingsvisie zijn getroffen, de vraagstukken zijn grotendeels opgehaald.
- Er is een Plan van Aanpak voor de implementatie opgesteld en de kern- en werkgroepen zijn aan de slag.
- Er is intern geïnventariseerd welke onderwerpen een plek moeten krijgen in de visie.
- Inwoners zijn betrokken via dorpenrondes. De meeste dorpen zijn in 2019 bezocht.
- Wat het Omgevingsplan betreft, er is in 2019 een start gemaakt met een inventarisatie van de bestaande verordeningen en beleidsregels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.
- Er lopen tal van bijeenkomsten en trajecten in de regio ter voorbereiding van het implementeren van nieuwe regels en de nieuwe werkwijze. Ook samenwerkingsverbanden met ketenpartners worden verkend.

Resultaten toekomst
- Omgevingsvisie
- Uitvoeringsprogramma
- Omgevingsplan
- Vergunningsstelsel

SO Omgevingswet

Visie: De klant staat centraal. Ruimte voor ontwikkeling, oog voor kwaliteit.

Kansen: Meer inzicht bieden in ruimtelijk beleid van de gemeente, meer transparantie in procedures en meer gebruiksgemak voor inwoners en ondernemers.

Risico's: Te weinig capaciteit om nieuwe werkprocessen goed door te voeren, Kosten voor de digitalisering zijn nog niet helder, tijdsdruk om snellere proceduretijd goed door te voeren.

Kaders: Ambitiedocument van de Raad, Integrale visie openbare ruimte, Structuurvisie Buren 2009-2019

	Afspraak 2.13.	Afspraak 2.14.
Coalitieakkoord	We stellen de omgevingsvisie op en gaan daarover in gesprek met inwoners.	We werken aan de digitale toegankelijkheid van de gemeente.
Concrete ambitie	- Bundelen van alle doelen in het beleid - Bepalen van heldere doelen voor ontwikkelingen	- Zorgen voor een goede aansluiting op het landelijke digitale stelsel (DSO). - Zorgen voor digitale beschikbaarheid van informatie voor inwoners en ondernemers
Resultaten	Een omgevingsvisie die ter vaststelling wordt aangeboden en een pilot starten in Ingen.	Werkende software waarmee we op drie punten een aansluiting kunnen maken op het DSO (regels op de kaart, vergunningscheck en de digitale vergunningsaanvraag)
Planning	Besluitvorming voor Raad december 2020. Planning is nu onzeker door uitstel van invoering van de omgevingswet door het Rijk.	Besluitvorming voor college september 2020. Planning is nu onzeker door uitstel van invoering van de omgevingswet door het Rijk.
Budget	€ 100.000,- (bestaand budget)	€ 125.000,- (bestaand budget)
Portefeuillehouder	P.A.J.M. (André) van den Hurk	P.A.J.M. (André) van den Hurk

Startnotitie Visie op dienstverlening

Onze strategische opgaven

Coalitieakkoord 2020 -2022

Ontwikkelingen

Trends
We zien onze samenleving veranderen in een netwerksamenleving waarbij inwoners meer regie willen hebben over eigen data en een 24 uurs economie. Ontwikkelingen als een kunstmatige intelligentie en hoogwaardige mobiele netwerken dragen daaraan bij. De digitalisering van dienstverlening heeft een groot effect, net als de ontwikkelende participatiesamenleving. Een goede dienstverlening hangt nauw samen met de ervaren kwaliteit en bestuurskracht van een gemeente.

Wetgeving
- Wet open overheid
- Wet digitale overheid
- Wet modernisering berichtenverkeer
- Wet elektronische publicaties

Regionaal
Binnen onze verbonden partijen pakken we diverse uitvoeringstaken, en daarmee een stuk dienstverlening, gezamenlijk op.

Strategie

Visie
We gaan toe naar een digitale dienstverlening vanuit de klantbenadering. We zetten in op minder regels en bureaucratie en meer maatwerk.

Strategie
We zetten in op dienstverlening op maat waarbij overheidsparticipatie van belang is. Er komt één overheidspoort. Standaardisatie en deregulering is ons uitgangspunt. We proberen zoveel mogelijk te digitaliseren in onze dienstverlening en kijken naar de mogelijkheden voor ketensamenwerking en informatiedeling.

Invloed raad
Binnen de opgave dienstverlening heeft de raad veel invloed op de te stellen beleidsdoelen en de financiën.

Verbinding andere opgaven
Een goede dienstverlening draagt bij aan de bestuurskracht van een organisatie. De overige opgaven zijn allemaal van invloed op onze dienstverlening. Met name de omgevingswet zal een aantal concrete dienstverleningsvoorwaarden met zich meebrengen (zowel wettelijk als door onszelf vastgesteld) waaraan we als gemeente aan moeten gaan voldoen. Onze dienstverlening zetten we waar het kan kerngericht in.

Tactiek

Kaders
- Nota verbonden partijen (Buren)
- Coalitieakkoord Buren 'Daadkrachtig en kerngericht 2020-2022'
- Omgevingswet

Speerpunten
1. Dienstverlening midden in de samenleving; denken vanuit de klant
2. Digitalisering van de dienstverlening
3. Integrale sturing en regie

Met wie
- Inwoners
- Verbonden partijen
- Ondernemers

Operatie

Resultaten behaald
- Op 1 april 2020 is DigiD voor onze gemeente beschikbaar en kunnen formulieren gedigitaliseerd worden

Resultaten toekomst
- Startnotitie vaststellen
- Visie op dienstverlening
- Uitvoeringsagenda dienstverlening
- Digitalisering van de formulieren
- Fysieke optimalisatie van de loketfunctie
- Track & Trace: inzicht in de status van een aanvraag.
- Minder fysieke baliebezoeken.
- Vindbare online informatie.

SO Visie op dienstverlening

Visie: Een visie op dienstverlening die toekomstbestendig is en die voldoet aan ambities van de Gemeente Buren.

Kansen: Betere digitale informatievoorziening en snellere dienstverlening.

Risico's: Beschikbare budget; niet alle ambities zijn eenvoudig te realiseren, er moeten keuzes gemaakt worden.

Kaders: Omgevingswet (1-1-2021), werkwijze vanuit Kerngericht Werken, Coalitieakkoord Buren 'Daadkrachtig en kerngericht 2020-2022', Nota verbonden partijen (Buren).

	Afspraak 2.15.	Afspraak 2.16.
Coalitieakkoord	We maken een visie op dienstverlening en implementeren deze.	We werken toe naar 1 digitale overheidspoort.
Concrete ambitie	Een visie op dienstverlening die als paraplu boven de ander e opgaven fungeert.	Betere digitale informatievoorziening en snellere dienstverlening.
Resultaten	- Startnotitie dienstverlening met daarin uitgangspunten van onze dienstverlening. - Visie op dienstverlening. - Uitvoeringsprogramma dienstverlening. - Fysieke optimalisatie van de loketfunctie.	- Track & Trace: inzicht in de status van een aanvraag. - Minder fysieke baliebezoeken. - Vindbare online informatie. - Gebruik van DigiD.
Planning	- Startnotitie: juli 2020. - Visie: eind 2020. - Uitvoeringsprogramma: 2021. - Fysieke optimalisatie loketfunctie: 2021 gereed.	- 1 april is DigiD voor onze gemeente beschikbaar en kunnen formulieren gedigitaliseerd worden. - Eind 2020 alle formulieren digitaal. - 2021 automatische statusupdates. - Track & Trace zal met de komst van de omgevingswet deels afgevangen worden.
Budget	Gewenst: €100.000,- (nieuwe aanvraag binnen het SO budget in 2020), en €115.000,- (nieuwe aanvraag binnen het SO budget 2021) voor strategisch adviseur / projectleider gericht op organisatieverandering en doorontwikkeling strategische opgave (in combinatie met Kerngericht Werken)	Wordt naar verwachting gefinancierd vanuit subsidiegelden BZK en VNG en vanuit samenwerking met gemeente Hoeksche Waard.
Portefeuillehouder	K.A. (Karl) Maier	K.A. (Karl) Maier

3.1. Wonen

Leefbare kernen

Visie: We willen meer woningbouw en meer gevarieerde woningbouw in alle kernen. Dit betekent dat er voorzien moet worden in de woonbehoefte van verschillende doelgroepen.

Kansen: We maken op dit moment nieuwe afspraken over de bouw van woningen met de regio en provincie. In de kernenrondes in het kader van de Omgevingswet kregen we wat meer beeld op de kortetermijnbehoefte aan woningen in de kernen. We hebben nog een beperkt aantal woningen binnen de bestaande afspraken die we in kunnen zetten.

Risico's: Op dit moment hebben we slechts een beperkte hoeveelheid woningen die we in kunnen zetten voor nieuwe ontwikkelingen. Daarnaast is het nog niet duidelijk hoe de nieuwe regionale afspraken er uit zien. We hebben veel kernen, als we overal gevarieerd willen bouwen leidt dat tot uitdagingen. Op middellange en lange termijn is de vraag naar woningen onzeker. Oppakken van veel extra plannen vraagt om capaciteit en prioriteitstelling. Prestatieafspraken zijn afspraken over de uitvoering van de Woonvisie. We maken ze in samenspraak met de corporaties en huurdersverenigingen.

Kaders: Vastgesteld beleid gemeenteraad (woonvisie, bouwen voor behoefte), Omgevingsverordening Provincie Gelderland, Woningbouwprogramma Regio Rivierenland, Besluit ruimtelijke ordening/Ladder voor duurzame verstedelijking, Woningwet.

	Afspraak 3.1.	Afspraak 3.2.
Coalitieakkoord	We zorgen voor meer woningbouw en meer gevarieerde woningbouw in alle kernen.	In 2017 stelden we 'bouwen voor behoefte' vast. We evalueren het beleid 'bouwen voor behoefte' voor het zomerreces van 2020.
Concrete ambitie	1. We hebben inzichtelijk welke vraag naar woningen er in de kernen bestaat en bouwen op basis van die vraag 2. Binnen de mogelijkheden bouwen in de kernen waar nog weinig of geen woningbouw is gerealiseerd 3. We maken een woningbouwprogramma op basis van de vraag naar woningen en de regionale afspraken 4. We gebruiken dat woningbouwprogramma voor de gesprekken met de regio en provincie	We weten op welke manier we om kunnen/moeten gaan met de initiatieven die voortkomen uit de uitvraag op basis van bouwen voor behoefte.
Resultaten	1. Lokaal woningmarktonderzoek 2. Woningbouwprogramma 3. Start planvorming in tenminste 1 kern waar nog weinig of geen woningbouw is gerealiseerd	1. Overzicht van de stand van zaken van de uitvraag Bouwen voor Behoefte. 2. Actueel overzicht van het aantal woningen dat we nog kunnen reserveren voor nieuwe initiatieven. 3. Besluit over de reservering van het restant aantal woningen op basis van de regionale afspraken 2015-2025
Planning	Woningmarktonderzoek :juli 2020 Start planvorming in kern: juli 2020 Regionaal afsprakenkader: vierde kwartaal 2020 Woningbouwprogramma: vierde kwartaal 2020	Overzicht stand van zaken uitvraag: april 2020 Actueel overzicht: april 2020 Besluit over het restant aantal woningen: april/mei 2020
Budget	Woningmarktonderzoek/woningbouwprogramma: €10.000 verzocht over te hevelen uit 2019, € 20.000,- te betalen uit bestemmingsreserve goedkope woningbouw.	Niet van toepassing.
Portefeuillehouder	J.P. (Pieter) Neven (en P.J.A.M. (André) van den Hurk)	J.P. (Pieter) Neven (en P.J.A.M. (André) van den Hurk)

3.1. Wonen

Leefbare kernen

Visie: We willen meer woningbouw en meer gevarieerde woningbouw in alle kernen. Dit betekent dat er voorzien moet worden in de woonbehoefte van verschillende doelgroepen.

Kansen: We maken op dit moment nieuwe afspraken over de bouw van woningen met de regio en provincie. In de kernenrondes in het kader van de Omgevingswet kregen we wat meer beeld op de korte termijn behoefte aan woningen in de kernen. We hebben nog een beperkt aantal woningen binnen de bestaande afspraken die we in kunnen zetten.

Risico's: Op dit moment hebben we slechts een beperkte hoeveelheid woningen die we in kunnen zetten voor nieuwe ontwikkelingen. Daarnaast is het nog niet duidelijk hoe de nieuwe regionale afspraken er uit zien. We hebben veel kernen, als we overal gevarieerd willen bouwen leidt dat tot uitdagingen. Op middellange en lange termijn is de vraag naar woningen onzeker. Oppakken van veel extra plannen vraagt om capaciteit en prioriteitstelling. Prestatieafspraken zijn afspraken over de uitvoering van de Woonvisie. We maken ze in samenspraak met de corporaties en huurdersverenigingen.

Kaders: Vastgesteld beleid gemeenteraad (woonvisie, bouwen voor behoefte), Omgevingsverordening Provincie Gelderland, Woningbouwprogramma Regio Rivierenland, Besluit ruimtelijke ordening/Ladder voor duurzame verstedelijking, Woningwet.

	Afspraak 3.3.	Afspraak 3.4.
Coalitieakkoord	We nemen de gemeenteraad vroegtijdig mee bij de gemeentelijke inzet bij de prestatieafspraken met woningbouwcorporaties.	We maken in 2020 beleid voor de huisvesting van arbeidsmigranten. We betrekken ondernemers en we stemmen dit af op regionaal niveau.
Concrete ambitie	We gaan in gesprek met de raad om input op te halen voor de onderhandeling met de corporaties en huurdersverenigingen over de prestatieafspraken. Onderwerpen waarover we willen praten zijn in ieder geval de kernvoorraad huurwoningen en duurzaamheid.	We zorgen er voor dat buitenlandse arbeidskrachten die werkzaam zijn bij bedrijven in de gemeente Buren goede huisvesting kunnen krijgen die past bij de aard en schaal van de gemeente.
Resultaten	Het college weet welke ambities de raad mee wil geven bij het maken van prestatieafspraken. Terugkoppeling aan de raad via het raadsjournaal of een raadsinformatiebrief.	Beleid over de huisvesting van buitenlandse arbeidskrachten die werkzaam zijn bij bedrijven in de gemeente Buren.
Planning	Gesprek met de raad: tweede kwartaal 2020. Prestatieafspraken: derde kwartaal 2020.	Planning beleidsstuk nog onbekend.
Budget	Geen.	Reeds aanbesteed.
Portefeuillehouder	J.P. (Pieter) Neven	J.P. (Pieter) Neven

3.2. Voorzieningen

Leefbare kernen

Visie:	Als gemeente willen we een faciliterende rol vervullen en voorzieningen mogelijk maken in kernen wanneer daar behoefte aan is en er draagvlak bestaat. Dit doen we binnen de financiële kaders.
Kansen:	Mogelijkheid om de openbare ruimte breed te bekijken op de waarde voor ontmoeten, bewegen en leren voor alle leeftijden.
Risico's:	Structureel budget voor speelruimte is zeer beperkt.
Kaders:	Speelruimtebeleid 2012, aanverwant beleid: omgevingsvisie, beleid en beheerplan openbare ruimte, Burense visie op het kind.

Afspraak 3.5.

Coalitieakkoord	Het speeltuinenbeleid evalueren we in 2020.
Concrete ambitie	In beeld brengen hoe het speelruimtebeleid functioneert en hoe we het beleid kunnen verbeteren.
Resultaten	Rapportage met evaluatie en voorstel voor vervolg. Afhankelijk van het voorstel volgt besluitvorming in raad en/of college. Speeltuinverenigingen worden betrokken bij de evaluatie.
Planning	2e helft 2020
Budget	Via het voorstel Integrale Beheerplannen Openbare Ruimte 2020-2025 wordt aan de gemeenteraad in mei 2020 voorgesteld € 15.000,- beschikbaar te stellen om het bestaande beleid te evalueren en te actualiseren voor de speelvoorzieningen en hondenvoorzieningen. Dit wordt gedekt uit het positief resultaat in het exploitatiebudget.
Portefeuillehouder	J.P. (Pieter) Neven

3.3. Ruimtelijke ordening

Leefbare kernen

Visie: We willen een integrale afweging aan de voorkant en een duidelijke lijn in aanpak van ruimtelijke initiatieven en projecten. Uitgangspunt daarbij is dat de initiatiefnemer betaalt en dat wij als gemeente het proces enkel faciliteren/regisseren.

Kansen: Snellere doorlooptijd en extra ambtelijke capaciteit voor nieuwe ruimtelijke initiatieven. Op termijn kan de investering zichzelf daardoor terugverdienen.

Risico's: Meer initiatieven dan waar behoefte aan is en waar ambtelijk over geadviseerd kan worden.

Kaders: Bouwen voor behoefte.

Afspraak 3.6.

Coalitieakkoord	Vanaf 2020 investeren we eenmalig € 100.000 voor tijdelijke formatie van een projectregisseur.
Concrete ambitie	De voortgang van lopende en nieuwe ruimtelijke initiatieven waarborgen en professionaliseren. Op termijn kan de investering zichzelf terugverdienen.
Resultaten	-Een gedragen procesvoorstel voor nieuwe initiatieven inclusief rollen, taken, bevoegdheden en definities, inclusief financiering en inzet van capaciteit -Aanbevelingen voor verbeteringen in het proces (zoals bijvoorbeeld: inkoop, financiën, standaardisering). -Draagvlak bij organisatie, college en raad. -Opstarten nieuwe initiatieven.
Planning	April 2020 – April 2022
Budget	In 2020 is €100.000 beschikbaar. Door de toenemende vraag naar woningbouw vragen we in de Kadernota 2021 €100.000 voor voortzetting van het opzetten van de regiekamer en tevens het oppakken van de projecten.
Portefeuillehouder	P.A.J.M. (André) van den Hurk

3.4. Veiligheid en leefbaarheid

Leefbare kernen

Visie: Veiligheid pakken we integraal aan. Daarvoor maken we in 2020 een Integraal Veiligheidsplan, waarbij we inzetten op preventie waar dat kan en repressie waar het moet.

Kansen: Het Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2023 biedt focus en prioritering aan op het gebied van veiligheid. Hierdoor worden kansen en mogelijkheden aangegrepen in het kader van samenwerking. Zo ook met WhatsApp-groepen en signaleringsgroepen. We sluiten aan bij kerngericht werken.

Risico's: Door formatie intern en capaciteit extern moeten er keuzes gemaakt worden in de uitvoering.

Kaders: Beschikbaar budget, formatie en capaciteit.

Afspraak 3.7.

Coalitieakkoord	Bij de uitvoering van het Integraal Veiligheidsplan wordt de komende jaren samengewerkt met inwoners, verenigingen, WhatsApp- en signaleringsgroepen en ondernemers.
Concrete ambitie	Samenwerken met inwoners, verenigingen, WhatsApp- en signaleringsgroepen en ondernemers om de veiligheid te vergoten en zodat zij zich gehoord, erkend en gezien voelen. Dit doen we door in navolging van kernwethouders een kernenoverleg te organiseren. Aansluitend bij de prioriteit Veiligheid in het buitengebied zetten in 2020 specifiek in op het buitengebied door middel van het Keurmerk Veilig Ondernemen Buitengebied.
Resultaten	We maken een Integraal Veiligheidsplan. In de visie op Kerngericht Werken wordt meegenomen hoe we samenwerken met WhatsApp- en signaleringsgroepen . Daarnaast starten we het project KVO Buitengebied op. Hierbij worden naast professionele partners als politie en brandweer ook de inwoners, verenigingen, WhatsApp- en signaleringsgroepen en ondernemers betrokken.
Planning	Het Integraal Veiligheidsplan presenteren we in juni 2020. In juli 2020 wordt de visie Kerngericht Werken ter besluitvorming aangeboden aan de raad. Het project KVO Buitengebied wordt in 2020 opgestart.
Budget	De visie op KW past binnen de daartoe beschikbare budgetten. Voor het project KVO Buitengebied is in 2020 eenmalig €25.000 nodig. Hiervan is €10.000 voor de uitvoering en €15.000 voor de ambtelijke begeleiding.
Portefeuillehouder	J.A. (Jan) de Boer en K.A. (Karl) Maier

3.5. Openbare ruimte

Leefbare kernen

Visie: We zijn een uitgestrekte groene gemeente. Dat vergt veel onderhoud. We vinden biodiversiteit van groot belang, daarom kijken we naar mogelijkheden om de biodiversiteit te verbeteren. We willen goed onderhouden begraafplaatsen houden.

Kansen: Door het opstellen van integrale beheerplannen gaan we de openbare ruimte efficiënt en duurzaam beheren.

Risico's: Integrale afweging kan op weerstand stuiten en extra kosten met zich meebrengen. Door de bezuinigingsopgave wordt de integrale afweging bemoeilijkt.

Kaders: IVOR, IBOR, budgetten, begroting.

	Afspraak 3.8.	Afspraak 3.9.
Coalitieakkoord	In 2020 evalueren we het afvalbeleid bij Avri.	We voeren in 2020 een evaluatie uit op de IBOR-taken. We onderzoeken daarbij de mogelijkheden de taken op een andere manier uit te voeren, bijvoorbeeld door lokale ondernemers.
Concrete ambitie	Een evaluatie van de invoering van het omgekeerd inzamelen is reeds uitgevoerd. Avri heeft hiertoe een extern bureau ingehuurd. De verdere evaluatie doen we in eerste instantie zelf.	We onderzoeken daarbij de mogelijkheden de taken op een andere manier uit te voeren, bijvoorbeeld door lokale ondernemers een rol te geven bij de uitvoering van het beheer. We gebruiken eerdere interne onderzoeken en onderzoeken van onze collega gemeenten.
Resultaten	De verdere evaluatie wordt gedeeld met de gemeenteraad. Afhankelijk van de resultaten zit hierbij ook een raadsvoorstel.	Notitie met de onderzoeksresultaten voor het college. Deze wordt gedeeld met de gemeenteraad.
Planning	De vervolgstappen worden op een nader te bepalen moment in 2020 in het AB Avri behandeld (was 16 april voor de coronacrisis). De verdere evaluatie is vooralsnog eind 2020 gereed.	Derde kwartaal 2020
Budget	Geen.	Geen.
Portefeuillehouder	J.P. (Pieter) Neven	P.J.A.M. (André) van den Hurk en J.P. Neven

3.5. Openbare ruimte

Leefbare kernen

Visie: We zijn een uitgestrekte groene gemeente. Dat vergt veel onderhoud. We vinden biodiversiteit van groot belang, daarom kijken we naar mogelijkheden om de biodiversiteit te verbeteren. We willen goed onderhouden begraafplaatsen houden.

Kansen: Door het opstellen van integrale beheerplannen gaan we de openbare ruimte efficiënt en duurzaam beheren.

Risico's: Integrale afweging kan op weerstand stuiten en extra kosten met zich meebrengen. Door de bezuinigingsopgave wordt de integrale afweging bemoeilijkt.

Kaders: IVOR, IBOR, budgetten, begroting.

	Afspraak 3.10.	Afspraak 3.11.	Afspraak 3.12.
Coalitieakkoord	We bevorderen biodiversiteit. Bijvoorbeeld door het beheer van de openbare ruimte op een andere manier uit te voeren.	We houden de klompenpaden duurzaam in stand.	We willen goed onderhouden begraafplaatsen
Concrete ambitie	Uitvoering geven aan uitvoeringsprogramma Landschap en biodiversiteit. Planvorming voor stapsgewijs uitrollen biodivers bermbeheer	Dat we het beheer van de klompenpaden duurzaam blijven regelen.	Goed onderhouden begraafplaatsen.
Resultaten	Biodiversiteitsplan, soortmanagementplan, aanleg landschapselementen. Starten met Beheer van bermen op geselecteerde locaties	Goed onderhoud van de klompenpaden.	De begraafplaatsen en de voorziening zijn op orde.
Planning	2020-2024	2020 en 2021	In mei 2020 naar de gemeenteraad ter besluitvorming.
Budget	Uvp Landschap: raadsbesluit 3 maart 2020 € 145.000 aangevuld met subsidies en particuliere bijdragen Biodiversbermbeheer: geen budget voor planvorming Omschakelen naar anders beheren: geen budget. Nog geen inzicht in de meer/minder kosten voor Uitvoeren van biodiversbermbeheer ten opzichte van de huidige situatie.	We reserveren in 2020 € 7.500 en vanaf 2021 structureel € 23.500,-.	We reserveren geld voor het actualiseren van het begraafplaatsenbeleid. In 2020 € 53.000,-, in 2021 € 58.000,- en vanaf 2022 structureel € 43.000,-.
Portefeuillehouder	J.P. (Pieter) Neven	J.P. (Pieter) Neven	J.P. (Pieter) Neven

3.6. Dierenwelzijn

Leefbare kernen

Visie: Het welzijn van dieren vinden we belangrijk. Daarom nemen dit onderwerp mee in de portefeuilleverdeling en zetten we hier op in met de mogelijkheden die we hebben.

Kansen: Meer aandacht voor en inzicht in het welzijn van dieren.

Risico's: Er is op dit moment geen formatie noch budget om te werken aan het welzijn voor dieren. Wanneer een nota is vastgesteld hebben we geen formatie en budget om invulling te geven aan eventuele concrete acties die in de nota staan.

Kaders: Niet van toepassing.

Afspraak 3.13.

Coalitieakkoord	We streven naar een nota Dierenwelzijn in 2021.
Concrete ambitie	Onderzoeken van de mogelijkheden om het dierenwelzijn in de gemeente te verbeteren.
Resultaten	Nota dierenwelzijn
Planning	In 2021 streven we naar de presentatie van de nota Dierenwelzijn aan de gemeenteraad.
Budget	€ 10.000,- voor het opstellen van een nota Dierenwelzijn. Dit voorstel komt in de Kadernota
Portefeuillehouder	H.N.G. (Niko) Wiendels

3.7. Wegen

Leefbare kernen

Visie: Buren is een uitgestrekte plattelandsgemeente met een groot wegennet in eigen beheer. Door de verandering van gebruik (zware vrachtwagens en landbouwverkeer) in combinatie met fietsende scholieren en recreanten moet er gekeken worden naar duurzame en veilige oplossingen.

Kansen: Inzicht in wegen die we kunnen afwaarderen. Beter benutten van het huidige netwerk en het stimuleren van een duurzame mobiliteitskeuze.

Risico's: Geen draagvlak onder aanwonenden, agrarische ondernemers en weggebruikers, beperkte ambtelijke capaciteit (regio).

Kaders: Wegenverkeerswet, Wegenwet, Bestemmingsplan buitengebied, GVVP, Beheerplan Wegen.

	Afspraak 3.14.	Afspraak 3.15.
Coalitieakkoord	De mogelijkheden voor het afwaarderen van wegen gaan we onderzoeken. Het op te stellen nieuwe Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP) is hiervoor leidend.	We blijven inzetten op een bestuurlijke voortrekkersrol in de regio op het gebied van slimme mobiliteit.
Concrete ambitie	Inzicht in wegen die we kunnen afwaarderen.	Beter benutten van het huidige netwerk en het stimuleren van een duurzame mobiliteitskeuze.
Resultaten	Een onderzoeksrapportage over de mogelijkheden tot afwaarderen.	Resultaten van pilot mijden agrarisch verkeer in relatie tot veilige schoolroutes. Dit is een regionale pilot die uitgevoerd wordt in Buren en West-Betuwe.
Planning	GVVP/Omgevingsvisie zijn leidend.; streven voor vaststelling is eind 2020.	De pilot mijden agrarisch verkeer in relatie tot veilige schoolroutes is gestart in 2019 en eindigt in 2020.
Budget	Via het voorstel Integrale Beheerplannen Openbare Ruimte 2020-2025 wordt aan de gemeenteraad voorgesteld € 25.000,- beschikbaar te stellen voor onderzoek naar het afwaarderen van wegen en uitvoering geven aan uitvoeringsmaatregelen GVVP. Dit wordt gedekt uit het positief resultaat in het exploitatiebudget.	€ 1,- per inwoner per jaar, bestaand budget.
Portefeuillehouder	P.A.J.M. (André) van den Hurk	P.A.J.M. (André) van den Hurk

3.7. Verkeer en mobiliteit

Leefbare kernen

Visie: In deze bestuursperiode willen wij ons nadrukkelijk richten op de verkeersveiligheid en slimme ontsluitingen voor bedrijven. Ook moeten we naar een herwaardering van het wegenbestand. Dit betekent dat we opties gaan onderzoeken zoals verkeersmaatregelen, afsluiten en afstoten van wegen.

Kansen: Voldoende openbaar vervoer in de gemeente Buren.

Risico's: Afhankelijkheid van de provincie.

Kaders: Wet op het Openbaar Vervoer.

	Afspraak 3.16.
Coalitieakkoord	We blijven ons inzetten bij de provincie voor beter openbaar vervoer
Concrete ambitie	Voldoende openbaar vervoer in de gemeente Buren.
Resultaten	Voldoende openbaar vervoer in de gemeente Buren. En verbetering van opstapplaatsen voor bussen in Buren.
Planning	In gesprek met de provincie het Burens belang behartigen. De resultaten zijn afhankelijk van het overleg met de provincie. Pilot met verkorte opstapplaatsen op twee locaties waar nu nog geen opstapplaatsen zijn, maar enkel halteborden.
Budget	Huidige dienstregeling loopt tot 2025. Pilot opstapplaatsen voeren we uit in 2020.
Portefeuillehouder	P.A.J.M. (André) van den Hurk

3.9. Economie, recr./toer.

Leefbare kernen

Visie: Een sterke economie zorgt voor een levendig Buren en maakt dat het goed wonen is en blijft in onze gemeente. We zetten ons in voor een sterk en goed ondernemersklimaat. Omdat respect voor de kerkgang voor ons van grote betekenis is, laten we echter wel onze verordening winkeltijden Buren aanpassen om hier recht aan te doen. We stimuleren en activeren de uitgifte van bedrijvenkavels.

Kansen: Meer zicht op de wensen en kansen van ondernemers waar we op in kunnen spelen om het ondernemersklimaat te verbeteren. Samenwerkingsverbanden stimuleren.

Risico's: Inzet ambtelijke uren, zorgvuldig doorlopen van het proces en beschikbare middelen en regionale samenwerking.

Kaders: Nota Economie, Winkeltijdenwet, Ambitiedocument, Algemene plaatselijke verordening, Regionale Speerpunten.

	Afspraak 3.17.	Afspraak 3.18.	Afspraak 3.19.	Afspraak 3.20.
Coalitieakkoord	We stellen in 2020 een 'nota Economie' vast.	We passen onze verordening winkeltijden Buren aan. Hierbij geven we ruimte voor maatwerk per kern. We respecteren ook de kerkgang, door de openingstijden op zon- en feestdagen te beperken tussen 12:00 uur en 17:00 uur.	We onderzoeken de mogelijkheden om de investeringen van het Regionaal Investeringsfonds meer lokaal in te zetten.	Doejenburg II gaan we volledig uitgeven.
Concrete ambitie	Kracht van de Burense ondernemers optimaal inzetten in kansen voor onze gemeente.	Ondernemers ruimte bieden met respect voor kerkgang.	Stimuleren van lokale innovatieve initiatieven.	Toonaangevend woon- werk bedrijventerrein en stimuleren lokale economie.
Resultaten	Nota economie vaststellen in de gemeenteraad.	- Inventarisatie per kern - BOT-sessie met college en ondernemers over wensen - Aangepaste verordening winkeltijden Buren vaststellen in de raad	- Evaluatie RIF - Onderzoek Lokale mogelijkheden (Burense innovatiefonds)	- Raadsvoorstel aanleg weg Doejenburg - 1 keer per kwartaal raadsinformatiebrief met (status)overzicht verkopen - Doejenburg II volledig uitgegeven - Parkmanagement - KVO
Planning	September 2020 in de gemeenteraad .	December 2020 in de gemeenteraad .	Vierde kwartaal 2020	Doejenburg II volledig uitgegeven in 2022
Budget	€1.250 bestaand budget, benodigd budget: € 10.000,00	Geen.	Leefbaarheidsbudget benutten, crowdfunding.	Grondexploitatie Doejenburg
Portefeuillehouder	K.A. (Karl) Maier	K.A. (Karl) Maier	K.A. (Karl) Maier	K.A. (Karl) Maier

3.10. Accommodatiebeleid

Leefbare kernen

Visie: Ons accommodatiebeleid willen we herzien. Ons uitgangspunt is dat we als gemeente een faciliterende rol willen vervullen. De accommodaties zetten we zo breed en integraal mogelijk in zodat ze aan meerdere beleidsdoelen bijdragen.

Kansen: Verbeteren leefbaarheid in de kernen, ondernemerschap en initiatieven stimuleren.

Risico's: Draagvlak in de kernen, bereidheid om commitment aan te gaan, haalbaarheid van alle wensen.

Kaders: Accommodatiebeleid Buren.

	Afspraak 3.21.	Afspraak 3.22.	Afspraak 3.23.	Afspraak 3.24.
Coalitie-akkoord	In 2020 stellen we een nieuw accommodatiebeleid vast.	We zetten in op het behoud van het Klokhuis voor onze inwoners.	Er komt een case study voor de toekomst van het gemeentehuis. Hier nemen we verduurzaming in mee.	In 2020 nemen we een besluit over een sporthal in Maurik. De lasten blijven voor de gemeente binnen het budget van € 89.000,- per jaar. We onderzoeken het eerste halfjaar van 2020 hoe we dit het beste kunnen doen, o.a. door uit te vragen aan verschillende partijen wat zij kunnen neerzetten binnen het budget.
Concrete ambitie	Ons uitgangspunt is dat we als gemeente een faciliterende rol willen vervullen. De accommodaties zetten we zo breed en integraal mogelijk in zodat ze aan meerdere beleidsdoelen bijdragen.	Vooruitlopend op het accommodatiebeleid gaan we samen met de verenigingen na hoe we het Klokhuis kunnen overdragen aan de inwoners. Wat we hierbij ervaren en leren wordt meegenomen in het op te stellen accommodatiebeleid.	Het gemeentehuis zo optimaal mogelijk benutten voor zowel de gemeentelijke organisatie als andere (mogelijke) gebruikers. Met als uitgangspunt "een huis van de gehele gemeente".	De oorspronkelijke planning was om voor 1-7-2020 een rapportage aan de raad over uitkomst van het onderzoek te verstrekken. En daarna voor 31-12-2020 een besluit over de sporthal in Maurik. Door de coronacrisis komt de rapportage in september naar de raad en het besluit zal ook later volgen.
Resultaten	Raadsvoorstel voor een actueel meerjarig accommodatiebeleid	Raadsvoorstel overdracht Klokhuis.	Een uitgevoerd onderzoek naar optimaal gebruik van het gemeentehuis met een realistisch toekomstperspectief	Voorstel voor realisatie sporthal.
Planning	Voorbereidingen in het tweede en derde kwartaal van 2020. Voorstel raad in vierde kwartaal 2020.	Raadsvoorstel juni 2020	Onderzoek en afronding in 2020, uitvoering daarna, afhankelijk van de uitkomsten	Rapportage raad over uitkomsten in september 2020. Besluit eerste kwartaal 2021.
Budget	In het raadsvoorstel wordt opgenomen wat er aan budget nodig is om uitvoering te geven aan het beleid.	€ 190.000,- (zijnde het bestaande sloopbudget)	Voor de case study niets, uitvoering wel, afhankelijk van de uitkomsten	Voor het uitvoeren van het onderzoek is geen budget. De lasten voor een sporthal blijven voor de gemeente binnen het budget van € 89.000,- per jaar.
Portefeuillehouder	K.A. (Karl) Maier	K.A. (Karl) Maier	K.A. (Karl) Maier	K.A. (Karl) Maier

3.11. Sport en cultuur

Leefbare kernen

Visie: Ons uitgangspunt is dat we het aanbod laten aansluiten op de behoefte die er is en dat we kijken of we voorzieningen kunnen bundelen. Binnen de visie kijken we naar het beleid voor binnen- en buitensportaccommodaties en het stimuleren van gezondheid en welzijn. Kunst en cultuur zijn niet alleen zaken waar mensen plezier aan beleven. Wij willen het kunst- en cultuuraanbod behouden en ondersteunen nieuwe initiatieven uit de samenleving .

Kansen: Meer bewegen, voorkomen van overgewicht en meer sociale betrokkenheid in de gemeenschap. En een nieuwe visie op kunst en cultuur.

Risico's: Verenigingen, scholen en andere partners moeten wel mee willen doen, budget.

Kaders: Nationaal Sportakkoord, Lokaal Sportakkoord, Visie sociaal domein, Criteria Leefbaarheidsbudget.

	Uitvoering sportakkoord	Visie Kunst en cultuur
Coalitieakkoord	Sport is belangrijk voor ons verenigingsleven, elkaar ontmoeten en onze gezondheid verbeteren. Onze visie op sport willen we dan ook breed gaan opstellen.	Wij willen het kunst- en cultuuraanbod behouden en ondersteunen nieuwe initiatieven uit de samenleving. Hierbij kan het leefbaarheidsbudget een stimulerende rol spelen.
Concrete ambitie	Sporten en bewegen voor alle leeftijden, met het oog op een inclusief aanbod waar mensen met een beperking ook mee kunnen doen.	Kunst en cultuur stimuleren door het ontwikkelen van een visie.
Resultaten	Lokaal Sportakkoord Uitbreiding activiteiten en taken buurtsportcoach Alle scholen doen mee Integrale beleidsnota sociaal domein	We hebben visie op onze ambities met kunst en cultuur. Initiatieven op het gebied van kunst en cultuur kunnen binnen de huidige kaders gebruik maken van het Leefbaarheidsbudget. Vanuit de Burense visie op het kind is er voor 2020 een cultuurcoach aangesteld voor de kinderen in de leeftijd van 4-12 jaar.
Planning	Z.s.m. 2020: ondertekenen sport- en beweegakkoord. Planning was april. Wanneer de situatie rondom corona het toe laat wordt dit gepland. 2020 Contractafspraken buurtsportcoach 2021 Integrale beleidsnota sociaal domein	We presenteren in 2021 een visie op Kunst en cultuur aan de gemeenteraad.
Budget	€ 17.000,00 + middelen Uitvoering Sportakkoord dat we vanuit het Rijk ontvangen op het moment dat we een sportakkoord hebben.	€ 10.000,- voor het opstellen van een visie in 2021. Er komt een voorstel in de Kadernota 2021.
Portefeuillehouder	H.N.G. (Niko) Wiendels	H.N.G. (Niko) Wiendels

3.12. Jeugd en onderwijs

Leefbare kernen

Visie: In navolging van de 'Burense visie op het kind' willen we dat alle Burense kinderen veilig opgroeien en kansen hebben om hun talenten te ontplooien zodat ze zich ontwikkelen tot gezonde en zelfstandige volwassenen. Wij pakken als gemeente een faciliterende rol. Binnen het onderwijs voor zowel jeugd als volwassenen vormen leesstimulering en de aanpak van laaggeletterdheid een speerpunt in ons coalitieakkoord.

Kansen: Minder laaggeletterdheid, samenbrengen van accommodaties en inzetten duurzaamheidsambitie.

Risico's: Er is nu geen tot weinig beschikbaar budget voor huisvesting en laaggeletterdheid. We hebben formatie en partners die nodig zijn om de ambities waar te maken.

Kaders: Burense visie op het kind, Visie Sociaal Domein, de Wet op het Primair Onderwijs (WPO), de Wet op de Expertise Centra (WEC) en de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO), Verordening voorzieningen huisvesting Buren.

	Afspraak 3.25.	Afspraak 3.26.
Coalitieakkoord	Het college komt in 2020 met scenario's voor het IHP naar de gemeenteraad. We nemen de 'Burense visie op het kind' als uitgangspunt voor het IHP, waarbij we niet op voorhand uitgaan van integrale kindcentra.	We zetten in op leesstimulering en de aanpak van laaggeletterdheid. Dit doen we kerngericht. Hiervoor komt begin 2020 een voorstel.
Concrete ambitie	Een vastgesteld IHP in samenspraak met maatschappelijke partners. Met als resultaat goede en gezonde schoolgebouwen die duurzaam zijn.	Leesstimulering intensiveren en laaggeletterdheid terugdringen. Dit door het aanbod/bibliotheekwerk te verbeteren.
Resultaten	Integraal Huisvestingsplan (IHP) in samenwerking met maatschappelijke partners opgesteld en vastgesteld door de gemeenteraad.	Drie scenario's voorleggen aan de raad. Kader/besluit over het vervolg van het Bibliotheekwerk door de gemeenteraad.
Planning	Voor november 2020 drie scenario's voorleggen aan de gemeenteraad. 2021 IHP voorleggen aan raad.	Na de zomer van 2020 (voor november) leggen we scenario's voor aan de gemeenteraad.
Budget	Geen budget gereserveerd in begroting, maar verwachting is dat hiervoor wel budget nodig is. Schouw (nulmeting) wordt nu gedekt uit andere middelen. Bandbreedte verwachte kosten uitvoering IHP: € 200.000,-/€ 300.000,-. Dit nemen we op in de Kadernota 2021.	Begroot voor leesstimulering is € 130.000 euro. Er is nog wel €10.000 nodig voor het werkbudget begeleidingskosten leesstimulering. Afhankelijk van welk scenario er wordt gekozen is er wellicht meer budget nodig.
Portefeuillehouder	J.P. (Pieter) Neven	H.N.G. (Niko) Wiendels

4.1. Organisatieontwikkeling

Een sterke gemeente

Visie: We willen een gemeentelijke organisatie zijn die wendbaar en robuust genoeg is om de uitdagingen aan te gaan waar wij voor staan. De organisatieontwikkeling die in gang is gezet zorgt ervoor dat de organisatie steeds meer voorgesorteerd staat voor de toekomst. Wij maken op basis van 'wat voor gemeente willen wij zijn' een nadere analyse om te kijken waar de organisatie zich moet ontwikkelen.

Kansen: Politiek is de keuze gemaakt om zelfstandig te blijven. Tevens zijn er zes strategische opgaven benoemd. Voor de organisatie is de koers duidelijk geworden en ontstaat er de mogelijkheid om de organisatie verder in te richten om aan de gestelde ambities te voldoen. Dit geldt voor zowel de interne als externe ontwikkeling.
Professionaliseren van inkoop, waardoor we onze beleidsdoestellingen op het gebied van duurzaamheid, midden en klein bedrijf, social return en lokaal ondernemerschap kunnen verwezenlijken.

Risico's: Wanneer de organisatie zich niet blijft ontwikkelen (middelen, kennis, kunde, strategische denkkracht) kan het risico ontstaan dat wij niet meer kunnen voldoen aan de gevraagde ambities.
De arbeidsmarkt is krap daarom is de vraag of we een inkoopadviseur kunnen werven.

Kaders: De gemeente Buren blijft zelfstandig en heeft haar ambities benoemd. Inkoop- en aanbestedingswet.

	Afspraak 4.1.	Afspraak 4.2.	Afspraak 4.3.
Coalitieakkoord	We voeren in 2020 een nieuwe sterkte-zwakteanalyse uit van de gemeente Buren.	We gaan in 2020 werken met twee bestuursadviseurs. Dit voeren we kostenneutraal in door toe te gaan naar een éénhoofdige directie.	We zoeken de mogelijkheden uit om meer lokaal aan te besteden. Om bij inkoop te voldoen aan de aanbevelingen van de rekenkamercommissie en aan de wettelijke vereisten, reserveren we vanaf 2021 € 91.000,- voor formatie-uitbreiding inkoop. Op termijn zorgt dit ervoor dat we extra kosten tegengaan en voldoen aan de wettelijke verplichtingen.
Concrete ambitie	Een sterkere ambtelijke organisatie neerzetten.	Bestuurskracht en politieke sensitiviteit vergroten.	• Lokaal ondernemerschap is nu één van de beleidsdoelstellingen uit het beleid en wordt uitgewerkt in praktische handvatten voor de organisatie. • Vacature voor inkoopadviseur invullen
Resultaten	Heroriëntatie op de organisatie.	Buren heeft twee bestuursadviseurs.	• Bijeenkomst met lokale ondernemers over inkoop en ons inkoopplatform. • Een lijst van ondernemers uit de regio, zodat duidelijk is welke werken en diensten zij kunnen leveren. Ondernemers kunnen zich hiervoor aanmelden via de Internetpagina van de gemeente Buren. • Ingevulde formatieplaats op inkoop
Planning	De eerste helft van 2020 kijken we naar de mogelijke verbeterpunten in de organisatie, en maken hiervoor wanneer nodig een plan.	Einde tweede kwartaal structureel ingevuld.	Per 1 januari 2021 is een inkoopadviseur aangenomen.
Budget	Budgetneutraal.	Budgetneutraal.	€ 91.000 in 2021.
Portefeuillehouder	J.P. (Pieter) Neven	J.P. (Pieter) Neven	J.P. (Pieter) Neven

4.2. Bestuurskracht

Een sterke gemeente

Visie: Omdat we een zelfstandige gemeente willen blijven, is investeren in onze bestuurskracht (het goed op kunnen pakken van onze wettelijke- en niet wettelijke taken, zoals onze strategische opgaven) een belangrijke pijler voor de komende tweeënhalf jaar.

Kansen: Wederzijdse afhankelijkheid; we hebben elkaar nodig om de maatschappelijke opgaven op te pakken. Druk op samenwerking wordt sterker door de financiële tekorten en groeiende opgaven voor gemeenten. We kunnen de verhoudingen tussen college, raad en organisatie verbeteren waarbij er respect is voor elkaars rollen. En we worden goed in het herkennen wanneer samenwerking (met andere gemeenten, maatschappelijke partners en organisaties) meerwaarde oplevert en krijgen meer grip op onze verbonden partijen.

Risico's: Alleen gaan voor ons eigen voordeel als gemeente. Ook andere wat gunnen. Financiële tekorten, onvoldoende mankracht en te weinig expertise maken het daarnaast lastig om alle opgaven goed op te pakken.

Kaders: Statennotitie Sterk Bestuur Provincie Gelderland, Beleidskader gemeentelijke herindeling, Nota verbonden partijen.

	Afspraak 4.4.	Afspraak 4.6.	Afspraak 4.7
Coalitieakkoord	We willen de komende twee jaar investeren in de omgangsvormen en bestuurlijke verhoudingen tussen raad, college en organisatie en dit in overleg organiseren.	We zetten in op het faciliteren en uitwerken van de strategische opgaven.	We investeren in (regionale) samenwerking.
Concrete ambitie	Goede verhoudingen tussen college, raad en organisatie waarbij er respect is voor elkaars rollen.	Sturen op de maatschappelijke opgaven.	We worden goed in het herkennen wanneer samenwerking (met andere gemeenten, maatschappelijke partners en organisaties) meerwaarde oplevert en krijgen meer grip op onze verbonden partijen.
Resultaten	Bijeenkomsten veranderagenda raad en college. Vernieuwing bestuurlijke processen, planning en college- raadsvoorstellen.	Concrete structuur voor de uitvoering van de strategische opgaven. Tevens het inzetten van de financiële middelen uit de begroting.	Regionale visie en een vernieuwde nota 'verbonden partijen'
Planning	2020-2021; afhankelijk van nasleep coronacrisis.	Structuur: juli 2020. Verdeling financiële middelen: juli 2020.	Eind 2020/begin 2021. afhankelijk van nasleep coronacrisis.
Budget	Budgetneutraal.	Door de raad zijn budgetten beschikbaar gesteld voor de uitvoering in 2020 2021.	Budgetneutraal.
Portefeuillehouder	J.A. (Jan) de Boer	J.A. (Jan) de Boer	J.A. (Jan) de Boer

4.3. Financiën

Een sterke gemeente

Visie: We staan voor een solide financieel beleid. De afgelopen jaren is al veelvuldig gekeken naar het omlaag brengen van de kosten van de gemeente. Hierin zit geen ruimte meer. Om tot een gezonde begroting te komen is het noodzakelijk om ook te kijken naar het verhogen van de inkomsten. We willen belangrijke voorzieningen op peil houden, investeren in een duurzame samenleving en in de samenwerking met onze inwoners, ondernemers en andere gemeenten. We willen de regeldruk in de gemeente verminderen.

Kansen: Door een solide financieel beleid worden concrete beleidsdoelstellingen voor onze inwoners gehaald.

Risico's: Het Rijk is onvoorspelbaar en kan minder (maar ook meer) geld uitgeven (mei en septembercirculaire) waardoor de gemeentelijke inkomsten toch dalen. En er kunnen andere financiële tegenvallers zijn.

Kaders: Begroting.

	Afspraak 4.8.	Afspraak 4.9	Afspraak 4.10.	Afspraak 4.11.	Afspraak 4.12.
Coalitieakkoord	We zetten in op solide financieel beleid.	We verhogen de OZB met 15% in 2020 en daarna met 5% in 2021. We kijken naar oplossingen voor mensen die door een OZB verhoging in de financiële problemen komen.	De hondenbelasting schaffen we geleidelijk af. Vanaf 2021 laten we de inkomsten dalen met € 20.000,- per jaar.	We gaan kijken naar mogelijkheden voor verhoging van de andere belastingen, zoals dagrecreatie. (...)	We gaan breed kijken naar de mogelijkheden om de kosten voor leges anders in te richten.
Concrete ambitie	Continue verbetering van de P&C Cyclus .	Financieel gezonde begroting.	Afschaffing hondenbelasting.	Andere belastingsoorten verkennen.	Kijken naar nieuwe mogelijkheden met het oog op de nieuwe Omgevingswet
Resultaten	Het is financieel mogelijk om de beleidsdoelstellingen te bereiken en dit wordt d.m.v. rapportages gemanaged en gemonitord .	Het is financieel mogelijk om de beleidsdoelstellingen te bereiken.	Op termijn afschaffen hondenbelasting.	Voorstel voor mogelijkheden andere belastingsoorten in college en gemeenteraad.	Leges Verordening 2021
Planning	De eerste vernieuwde bestuursrapportage wordt in november aan de raad aangeboden.	De P&C-cyclus is hierin leidend.	December 2020 in raad	Einde tweede helft 2020 in raad, bij voorkeur voor de begroting	Vierde kwartaal 2020 aanbieden aan de gemeenteraad, in combinatie met vaststelling belastingverordeningen
Budget	Niet van toepassing.	Niet van toepassing.	Uit algemene middelen.	Regulier budget.	€ 10.000 in verband met onderzoek leges nieuwe omgevingswet.
Portefeuillehouder	P.J.A.M. (André) van den Hurk	P.J.A.M. (André) van den Hurk	P.J.A.M. (André) van den Hurk	P.J.A.M. (André) van den Hurk	P.J.A.M. (André) van den Hurk

Financieel overzicht

Keuzes uitvoeringsagenda 2020-2022

Coalitieakkoord 2020-2022

In onderstaande financiële overzichten staan de budgetvoorstellen uit de uitvoeringsagenda samengevat. In het coalitieakkoord is aangegeven dat voor de strategische opgaven (eerste tabel) in 2020 € 250.000,- en in 2021 € 450.000,- beschikbaar is. Het budget voor 2020 is al beschikbaar gesteld via het raadsbesluit over het coalitieakkoord op 21 januari 2020. Het budget strategische opgaven voor 2021 wordt verwerkt de Kadernota 2021 en de meerjarenbegroting 2021. De verdeling van het budget naar de verschillende strategische opgaven staat in de eerste tabel hieronder. In de tweede tabel staan overige budgetvoorstellen. Deze vallen niet direct onder een strategische opgaven. In de laatste kolom staat waar deze budgetvoorstellen terugkomen.

Strategische opgave	Doel	Bedrag 2020	I/S	Bedrag 2021	I/S	Verwerkt in/te verwerken in
Samen sterk in de regio	2.2: SWOT-onderzoek	€ 8.000,-	Incidenteel			Coalitieakkoord
Kerngericht werken en Visie op dienstverlening	2.4: en 2.15.: Formatie voor 2020 en 2021	€ 100.000,-	Incidenteel	€ 115.000,-	Incidenteel	Coalitieakkoord
Duurzaamheid	2.10: Formatie voor 2020 en 2021	€ 90.000,-	Incidenteel	€ 125.000,-	Incidenteel	Coalitieakkoord
Duurzaamheid	2.10: Formatie plan van aanpak warmtetransitie	€ 50.000,-	Incidenteel	€ 75.000,-	Incidenteel	Coalitieakkoord
Duurzaamheid	2.10: Uitvoering duurzaamheid			€ 100.000,-	Incidenteel	Coalitieakkoord
Duurzaamheid	2.11: Uitvoering laadpaalbeleid			€ 20.000,-	Incidenteel	Coalitieakkoord
Totaal strategische opgaven		*€ 248.000,-*		*€ 435.000,-*		

Paragraaf coalitieakkoord	Doel	Bedrag 2020	I/S	Bedrag 2021	I/S	Verwerkt in/te verwerken in
Voorzieningen	3.4: Evaluatie speelruimten (budget combinatie met evaluatie hondenvoorzieningen)	€ 15.000,-	Incidenteel			Integrale Beheerplannen Openbare Ruimte 2020-2025
Ruimtelijke ordening	3.6: Voortzetting opzetten regiekamer en oppakken projecten			€ 100.000,-	Incidenteel	Kadernota 2021
Veiligheid en leefbaarheid	3.7: Keurmerk veilig ondernemen buitengebied	€ 25.000,-	Incidenteel			Bestuursrapportage
Wegen	3.14: Onderzoek afwaarderen wegen	€ 25.000,-	Incidenteel			Integrale Beheerplannen Openbare Ruimte 2020-2025
Economie, recreatie en toerisme	3.17: Nota Economie	€ 10.000,-	Incidenteel			Bestuursrapportage
Sport en cultuur	-: Uitvoering sportakkoord	€ 20.000,-	Incidenteel	€ 20.000,-	Incidenteel	*Budgetneutraal (subsidie)*
Sport en cultuur	-: Opstellen visie op Kunst en cultuur			€ 10.000,-	Incidenteel	Kadernota 2021
Jeugd en onderwijs	3.25: IHP, verwachte bedrag			€ 200.000,-	Structureel	Kadernota 2021
Leesstimulering	3.26: Werkbudget begeleidingskosten leesstimulering	€ 10.000,-	Incidenteel			Bestuursrapportage
Financiën	4.12: Nieuwe leges in kader van Omgevingswet	€ 10.000,-	Incidenteel			Bestuursrapportage
Dierenwelzijn	3.13: Opstellen nota Dierenwelzijn			€ 10.000,-	Incidenteel	Kadernota 2021
Totaal overige afspraken		*€ 75.000,-*		*€ 340.000,-*		

Raadsvergadering

Dossiernummer	1202
Extern Zaak ID	Z.015899
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	14 juli 2020
Agendapunt	9.8
Omschrijving	Visie Kerngericht werken 2020-2023
Organisatieonderdeel	Team Regie en Projecten
Eigenaar	Coenders, M.
Portefeuillehouder	K.A. Maier

Bijlagen
D.058527 Raadsvoorstel Visie kerngericht werken 2020-2023
D.058522 Raadsbesluit Visie kerngericht werken 2020-2023
Visie Kerngericht werken 2020-2023
Nulmeting Kerngericht werken 2019
Onderzoek Kerngericht werken 2020
Nota Kernenbeleid 2010-2013
Inspreker St. Signaleringsgroep Buren - Asch - Erichem visie kerngericht werken
Inspreker Bewonersvereniging Kerk-Avezaath visie kerngericht werken
Inspreker Burgers voor Buren visie kerngericht werken

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	2 juni 2020
Agendacommissie	16 juni 2020
Voorbespreking II	30 juni 2020
Raadsvergadering	**14 juli 2020**

Voorgesteld besluit

De raad voor te stellen:

1. De 'Visie Kerngericht werken 2020-2023' vast te stellen, met als motto dat inwoners gezien, gehoord en erkend worden.
2. Hierbij als uitgangspunten vast te stellen: inwoners en de gemeente werken samen als partners, inwonersinitiatieven krijgen ruimte en we leveren maatwerk naar de kernen.

Besluit

Aangehouden.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
14 juli 2020	**D.058522** **Z.015899**

Voorstel ingebracht door	M.W.K. Coenders
Portefeuillehouder	K.A. Maier
Begrotingsprogramma en taakveld	Samenkracht en burgerparticipatie

Onderwerp **Raadsvoorstel Visie Kerngericht werken 2020-2023**

Voorgesteld besluit

1. **De 'Visie Kerngericht werken 2020-2023' vast te stellen, met als motto dat inwoners gezien, gehoord en erkend worden.**
2. **Hierbij als uitgangspunten vast te stellen: inwoners en de gemeente werken samen als partners, inwonersinitiatieven krijgen ruimte en we leveren maatwerk naar de kernen.**

Samenvatting van het voorstel
We willen samen met inwoners werken aan de leefbaarheid in de vijftien verschillende kernen van de gemeente Buren. We willen dat inwoners gezien, gehoord en erkend worden. Dit doen we door kerngericht werken. Kerngericht werken is inwonersparticipatie (betrekken van inwoners bij ontwikkeling of uitvoering van beleid), overheidsparticipatie (deelname van de overheid aan initiatieven van inwoners) en maatwerk naar de kernen (verschil zien en maken op basis van kennis van de kernen). In de Visie Kerngericht werken 2020-2023 bepalen we hiervoor de kaders. Uitgangspunten bij kerngericht werken in Buren zijn: inwoners en de gemeente werken samen als partners, inwonersinitiatieven krijgen ruimte en we leveren maatwerk naar de kernen. Om concreet met kerngericht werken aan de slag te gaan, zetten we een aantal concrete stappen. Zo hanteren we handreikingen voor inwonersparticipatie en overheidsparticipatie en blijven we inwonersinitiatieven ondersteunen via onder meer het leefbaarheidsbudget en het (financieel) ondersteunen en betrekken van dorpsorganisaties. We willen als gemeente werken vanuit de bedoeling. Concreet betekent dit onder meer dat we gaan werken met kernambtenaren.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?

Inwoners[1] voelen zich betrokken bij hun samenleving, kern en buurt en denken mee over hun leefomgeving. Waar voorheen de overheid meer bepalend was, willen inwoners nu meer het heft in eigen handen kunnen nemen. De relatie tussen inwoners en overheid verandert. Dit gaat niet zonder tegenslag. En niet alle onderwerpen zullen gericht zijn op samenwerking. Per onderwerp en situatie wordt een afweging gemaakt. De landelijke overheid vraagt gemeenten ook steeds meer te richten op betere samenwerking met inwoners. Binnen de Omgevingswet worden inwonersinitiatieven meer mogelijk gemaakt en wordt participatie gestimuleerd. Ook in het sociaal domein is het stimuleren van de eigen kracht van inwoners een belangrijk doel. Om deze veranderende rol van inwoners en de gemeente richting te geven stellen we de Visie kerngericht werken 2020-2023 voor (bijlage 2). De visie is de opvolger van de Nota Kernenbeleid 2010-2013. Deze voldeed tot nu toe nog, maar is aan herziening en uitbreiding toe.

[1] *Onder inwoners verstaan we zowel individuele inwoners als georganiseerde inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Bij kerngericht werken richten we ons in principe niet op individuele zaken van inwoners, zoals een vraag over een vergunning of een paspoort. We richten ons op onderwerpen die verder gaan dan het individu, maar betrekking hebben op bijvoorbeeld een straat, buurt of kern.*

Kerngericht werken bestaat uit drie onderdelen: inwonersparticipatie, overheidsparticipatie en maatwerk naar de kernen. Inwonersparticipatie (ook wel burgerparticipatie) is een manier van werken waarbij inwoners direct of indirect, de kans krijgen om invloed uit te oefenen op de ontwikkeling, uitvoering en/of evaluatie van beleid van de gemeente. Bij overheidsparticipatie nemen inwoners een initiatief en doet de overheid daaraan mee, bijvoorbeeld door kennis te delen. Maatwerk naar de kernen is erop gericht om verschillen tussen kernen te zien en op basis daarvan verschil maken (door de gemeente) of laten maken (door inwoners ruimte te geven).

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?

We willen samen met inwoners werken aan de leefbaarheid in de vijftien verschillende kernen van de gemeente Buren. Dit doen we door maatwerk te leveren naar de kernen: niet iedere kern is hetzelfde. We streven ernaar om zoveel mogelijk samen met inwoners keuzes te maken. De behoefte en vragen van inwoners staan hierbij centraal, binnen wettelijke en politieke kaders. De gemeente benadert haar inwoners actief om mee te denken over veranderingen en ontwikkelingen in de eigen omgeving. Ook biedt de gemeente ruimte aan inwoners en partners om zelf met initiatieven te komen en deze te realiseren. Zodat inwoners gezien, gehoord en erkend worden. Kerngericht werken als manier van werken staat centraal in de ambities van de gemeente Buren. De visie baseren we onder meer op ervaringen uit het project kerngericht werken, waarvan twee onderzoeken en de pilots kerngericht werken in Ingen, Ravenswaaij en Zoelen onderdeel van uitmaakten.

Uitgangspunten bij kerngericht werken in Buren zijn: inwoners en de gemeente werken samen als partners, inwonersinitiatieven krijgen ruimte en we leveren maatwerk naar de kernen. We hanteren daarbij vier doelen en kaders:

1. We maken heldere afwegingen en blijven leren in de praktijk:
2. We benaderen inwoners actief en inclusief om mee te denken over veranderingen en ontwikkelingen in de eigen leefomgeving:
3. Inwoners hebben meer zeggenschap over hun leefomgeving:
4. Inwoners ervaren de gemeente als partner en andersom.

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?

In de visie Kerngericht werken gaan we voornamelijk in op de rol die de gemeente kan hebben rond inwonersparticipatie, overheidsparticipatie en maatwerk naar de kernen. In hoeverre deze rol echt ingevuld kan worden is van veel zaken afhankelijk. Zo moet er sprake zijn van cultuur- en gedragsverandering in de organisatie. Met een visie is dit nog niet geregeld, hoewel er de laatste jaren veel goede stappen zijn gezet. Daarnaast wordt er vanuit de uitvoeringsagenda coalitieakkoord 2020-2022 een adviseur organisatieontwikkeling aangetrokken om hier mee aan de slag te gaan. Kerngericht werken vraagt ook een verandering van rollen van inwoners en (maatschappelijke) organisaties. Partnerschap tussen inwoners en gemeente is een samenspel.

De visie Kerngericht werken is geen antwoord op alles. Kerngericht werken moet concreet worden als er inhoud aan verbonden worden. Kerngericht werken is daarmee een manier van werken die als kader gebruikt gaat worden bij inhoudelijke onderwerpen. In de visie gaan we kort in op een aantal belangrijke opgaven waar kerngericht werken een belangrijke rol speelt.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?

Inwonersparticipatie en overheidsparticipatie hebben veel aandacht van onder andere het Rijk en de provincie. Het wordt gezien als een belangrijke opgave voor alle overheden, wat ook blijkt uit bijvoorbeeld de verankering van participatie in de Omgevingswet. Voor de bestuurskracht van de gemeente is het belangrijk daarom richting te hebben over hoe we participatie vorm willen geven. Met de visie Kerngericht werken geven we deze richting, die aansluit bij de doelen van de strategische opgave kerngericht werken. Mocht de visie niet aangenomen worden, kunnen we niet goed aantonen hoe we ons positioneren in de veranderende relatie tussen inwoners en gemeente.

In de visie gaan we op een aantal zaken concreter in, die we mogelijk niet goed kunnen uitvoeren als de raad dit voorstel niet overneemt:

- We hanteren handreikingen voor inwonersparticipatie en overheidsparticipatie. Dit is als richtlijn voor het vormgeven van participatieprocessen. Deze handreikingen zijn gebaseerd op handreikingen van andere gemeenten en experts.

- Het ondersteunen van inwonersinitiatieven zetten we voort via onder meer het leefbaarheidsbudget en het (financieel) ondersteunen en betrekken van dorpsbelangenorganisaties, signaleringsgroepen en WhatsAppgroepen.
- We willen als gemeente werken vanuit de bedoeling. Concreet betekent dit onder meer:
    - We gaan werken met kernambtenaren. Uit onder meer onderzoek en de pilots kerngericht werken blijkt dat werken met kernambtenaren voldoet aan een behoefte in kernen. Kernambtenaren zijn de verbinding tussen inwoners en de gemeentelijke organisatie.
    - We onderzoeken of we kunnen werken met kernnetwerken waarin de gemeente, maatschappelijke organisaties, de te creëren sociale kernteams en actieve inwoners samen kunnen werken.
- We gaan de kennis over kernen beter gebruiken. Dit doen we dit actief aanwezig te zijn in kernen via bijvoorbeeld de kernambtenaren, maar ook door informatie uit data te gebruiken om verschillen tussen kernen te zien en hierop te kunnen inspelen.
- Voor communicatie is kerngericht werken uitgangspunt; we sluiten zoveel mogelijk aan op bestaande netwerken en kanalen.

5. Is het een begrotingswijziging?
Het voorstel bevat geen begrotingswijziging.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader
In de Inspraak- en participatieverordening gemeente Buren staan op hoofdlijnen kaders beschreven hoe formele inspraak vormgegeven moet worden en waar inwonersparticipatie aan moet voldoen. De verordening sluit aan bij deze visie en hoeft daarom ook niet aangepast te worden. De visie Kerngericht werken vervangt het huidige beleidskader Nota Kernenbeleid 2010-2013. Daarnaast is inwonersparticipatie verankerd in bijvoorbeeld de gemeentewet en (in de toekomst) in andere wetten en regels, zoals de Omgevingswet.

7. Effectmeting, planning en evaluatie
Planning
Op basis van de visie Kerngericht werken maakt het college van burgemeester en wethouders een uitvoeringsplan. Hierbij hoort onder meer een handreiking kerngericht werken, waarin instrumenten zitten voor goede participatiebijeenkomsten, bijvoorbeeld via digitale participatie. Ook gaan we in op hoe we de organisatie verder meenemen in de veranderingen. We maken in het uitvoeringsplan concreet hoe we stapsgewijs kerngericht werken invoeren in alle kernen tot half 2021. Het opstellen van het uitvoeringsplan doen we uiteraard samen met inwoners, via bijvoorbeeld dorpsbelangenorganisaties, ondernemersverenigingen en de participatieraad. Dit uitvoeringsplan maken we in het najaar van 2020 en hierover informeren we de gemeenteraad. We gaan datagedreven werken verder verankeren binnen de gemeente. We gaan kijken hoe we datagedreven werken goed kunnen laten aansluiten op kerngericht werken en het sociaal domein. We onderzoeken of en hoe we bestaande systemen en bestaande onderzoeken hierbij kunnen gebruiken. Uiterlijk begin 2021 maken we hiervoor een plan.

Evaluatie en effectmeting
Goede samenwerking tussen inwoners en gemeente is niet alleen in cijfers te vatten. We gebruiken daarom de combinatie van kwantitatief (cijfermatig) en kwalitatief (verhalend) onderzoek. Zo combineren we ervaringen en cijfers. Aan het einde van de looptijd van deze visie voeren we een evaluatie uit. In ieder geval rond de tweede helft van 2021 voeren we een tussentijds onderzoek uit, gebaseerd op de nulmeting van 2019. Dit omdat in de tweede helft van 2021 kerngericht werken meer vorm heeft gekregen en in alle kernen kernambtenaren actief zijn.

Daarnaast gebruiken we bestaande onderzoeken om te peilen of we goed op weg zijn, met name de burgerpeiling. We streven daarbij naar een percentage van tevredenheid op relevante onderwerpen, tenminste gelijk aan de percentages die benchmarkgemeenten scoren. In het algemeen kreeg de gemeente Buren in 2019 een 6,0 als waardering voor het betrekken van inwoners bij beleid. Dit cijfer was in Nederland gemiddeld 6,1. We hebben als doel om mede door kerngericht werken dit cijfer in 2023 op 7,0 te hebben.

8. Financiën

De visie Kerngericht werken heeft geen directe financiële gevolgen. De gemeenteraad stelde eerder via het coalitieakkoord 2020-2022 ‘Daadkrachtig en kerngericht’ € 50.000 beschikbaar voor de uitvoering van de visie Kerngericht werken. In het uitvoeringsplan kerngericht werken maken we duidelijk hoe we dit bedrag gebruiken. De inzet van kernambtenaren doen we binnen de huidige formatie. Onze inschatting is dat dit mogelijk is. Mocht dit niet zo zijn, volgt een aanvullend voorstel naar de gemeenteraad. Daarnaast is er nog een beleidsmedewerker leefbaarheid en burgerparticipatie binnen de huidige formatie.

Binnen het taakveld Samenkracht en burgerparticipatie is voor de onderdelen leefbaarheid en dorpsbelangenorganisaties totaal € 50.000 per jaar beschikbaar. Naast bijvoorbeeld buurtbemiddeling worden hieruit bijdragen voor de dorpsbelangenorganisaties (€ 375 per organisatie per jaar), signaleringsgroepen (€ 750 per groep per jaar) en de vrijwilligersvergoeding van de coördinator van de WhatsAppgroepen (€ 750 per jaar) betaald. We gebruiken jaarlijks € 5.000 van het budget voor het incidenteel ondersteunen van initiatieven die bijdragen aan kerngericht werken en zonder ondersteuning niet door zouden kunnen gaan. Deze initiatieven moeten eenmalig zijn en ondersteunend aan de visie, uitgangspunten, doelen en kaders van deze visie kerngericht werken. Een voorbeeld hiervan is het mogelijk maken van een website voor een signaleringsgroep als hier een meldingsknop aan gekoppeld is. Dit bedrag past binnen de huidige begroting.

9. Communicatie

Na vaststelling van de visie Kerngericht werken door de gemeenteraad maken we een zogenaamde infographic. Hierin staat in één oogopslag wat de werkwijze is rond kerngericht werken. De infographic is gericht op inwoners, maatschappelijke organisaties en medewerkers van de gemeentelijke organisatie. De infographic verwerken we ook in een informatief kort filmpje. Daarnaast informeren we inwoners over de visie via een persbericht en onze gebruikelijke gemeentelijke kanalen (website, gemeentenieuws en het Buren Magazine).

10. Burgerparticipatie

Eind 2018 besloot het college tot de start van het project Kerngericht werken. Dit deden we omdat we in de praktijk wilden onderzoeken hoe we het beste kerngericht kunnen werken. Onderdeel hiervan was het experimenteren met kerngericht werken via pilots in Ingen, Ravenswaaij en Zoelen. Uit de pilots bleek bijvoorbeeld de behoefte aan kernambtenaren en de noodzaak aan te sluiten op bestaande netwerken in kernen. Daarnaast spraken we met de gemeentelijke organisatie over de gevolgen van kerngericht werken voor de manier van werken. We lieten twee onderzoeken (een nulmeting in 2019 en een onderzoek in mei 2020) uitvoeren over de samenwerking tussen inwoners en gemeente. Ondanks de beperkingen aan het einde van het project door de coronacrisis, is in voorbereiding op deze visie zeer veel gesproken met inwoners, lokale experts, ervaringsdeskundigen, professionals in de gemeente, dorpsorganisaties en andere gemeenten.

11. Deregulering

Dit besluit leidt niet direct tot meer of minder regels.

12. Achtergrondinformatie

- Initiatiefvoorstel burgerparticipatie 2009;
- Inspraak- en participatieverordening gemeente Buren.

Bijlagen:

1. Raadsbesluit;
2. ‘Visie Kerngericht werken 2020-2023’;
3. Nulmeting onderzoek kerngericht werken 2019;
4. Onderzoek kerngericht werken 2020;
5. Nota Kernenbeleid 2010-2013.

Inlichtingen bij:

Naam	M.W.K. (Mark) Coenders
Team	Regie en projecten
E-mailadres	mcoenders@buren.nl

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
14 juli 2020	**D.058522**	**D.058527** **Z.015899**

Onderwerp **Raadsbesluit Visie kerngericht werken 2020-2023**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 2 juni 2020;

besluit:

1. De ‘Visie Kerngericht werken 2020-2023’ vast te stellen, met als motto dat inwoners gezien, gehoord en erkend worden.
2. Hierbij als uitgangspunten vast te stellen: inwoners en de gemeente werken samen als partners, inwonersinitiatieven krijgen ruimte en we leveren maatwerk naar de kernen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 14 juli 2020,

De griffier, De voorzitter,

G. van Droffelaar J.A. de Boer MSc

gemeente
Buren

Gezien, gehoord en erkend

Visie kerngericht werken
gemeente Buren 2020-2023

Voorwoord

We willen dat inwoners gezien, gehoord en erkend worden. Inwoners moeten de ruimte hebben om de toekomst van hun kern vorm te geven. De gemeente maakt dit mogelijk en staat naast inwoners om de kernen leefbaar te houden. De gemeente werkt samen met inwoners, als partners. Deze ruimte voor inwoners vraagt maatwerk, transparantie en duidelijke communicatie. De gemeente Buren is een diverse gemeente. Lienden is niet te vergelijken met Beusichem en Zoelmond niet met Lingemeer. Dat maakt onze gemeente zo interessant. En dat maakt het zo belangrijk de verschillen in onze kernen te kennen en daar van te leren. Want over welk onderwerp het ook gaat: een blauwdruk voor de hele gemeente Buren werkt zelden.

Goede samenwerking tussen inwoners en de gemeente is een wens van iedereen. Toch blijkt het in de praktijk niet zo eenvoudig. Met goede intenties zijn we er niet. Te vaak zien inwoners de gemeente nog niet als partner. En te vaak heeft inwonersparticipatie niet de aandacht die het verdient. We zetten de laatste jaren goede stappen, maar we hebben meer ambitie. Daarom hebben we deze visie opgesteld. De visie kwam tot stand na een jaar lang experimenteren met kerngericht werken in de praktijk.

We beschrijven in deze visie uitgangspunten, doelen en kaders waar de gemeente Buren zichzelf aan wil houden. De visie is een middel en geeft richting, maar is geen antwoord op alle participatievragen. Dat kan ook niet. Omdat de wereld constant verandert, omdat iedereen anders is, omdat iedere kern anders is, omdat ieder onderwerp anders is. We kunnen wel tips meegeven om goed na te denken over goede samenwerking tussen inwoners en gemeente. In een uitvoeringsplan en handreikingen geven we daarom nadere invulling aan de richting van deze visie. Maar dan nog blijft goede samenwerking werk en aandacht vragen. We ontwikkelen de organisatie zodat kerngericht werken in het DNA van de organisatie zit. Daarnaast blijven we dorpsorganisaties ondersteunen en maken we het mogelijk dat de gemeenteraad kan sturen op kaders.

Deze visie is pas het begin. Nu komt het aan op de verdere uitvoering, die al gestart is in pilots in drie kernen. In de kernen moet het gebeuren, niet op papier. De samenwerking krijgt vorm door inwoners, vrijwilligers, ondernemers, welzijnswerkers, de gemeentelijke organisatie en vele anderen. Ik wil hen allemaal bedanken voor hun inzet voor onze gemeente. Samen maken we Buren.

Met vriendelijke groet,

Karl Maier, wethouder kerngericht werken
Juni 2020

Samenvatting

De relatie tussen inwoners en de gemeente verandert. Inwoners voelen zich betrokken bij hun samenleving, kern en buurt en denken mee over hun leefomgeving. Waar voorheen de overheid meer bepalend was, willen inwoners nu meer het heft in eigen handen kunnen nemen. De relatie tussen inwoners en overheid verandert. Dit gaat niet zonder tegenslag. En niet alle onderwerpen zullen gericht zijn op samenwerking. De landelijke overheid vraagt gemeenten steeds meer te richten op betere samenwerking met inwoners. In deze Visie Kerngericht werken 2020-2023 geven we richting aan deze veranderende rol van inwoners en de gemeente.

Inwoners moeten gezien, gehoord en erkend worden

We willen samen met inwoners werken aan de leefbaarheid in de vijftien verschillende kernen van de gemeente Buren. Dit doen we door maatwerk te leveren naar de kernen: niet iedere kern is hetzelfde. We streven ernaar om zoveel mogelijk samen met inwoners keuzes te maken. We willen dat inwoners gezien, gehoord en erkend worden. Kerngericht werken is inwonersparticipatie (betrekken van inwoners bij ontwikkeling of uitvoering van beleid), overheidsparticipatie (deelname van de overheid aan initiatieven van inwoners) en maatwerk naar de kernen (verschil zien en maken op basis van kennis van de kernen). Kerngericht werken als manier van werken staat centraal in de ambities van de gemeente Buren. De visie baseren we onder meer op ervaringen uit het project kerngericht werken, waar twee onderzoeken en de pilots kerngericht werken in Ingen, Ravenswaaij en Zoelen onderdeel van uitmaakten.

Uitgangspunten, doelen en kaders van kerngericht werken

Uitgangspunten bij kerngericht werken in Buren zijn: inwoners en de gemeente werken samen als partners, inwonersinitiatieven krijgen ruimte en we leveren maatwerk naar de kernen. We hanteren daarbij vier doelen en kaders:

» *We maken heldere afwegingen en blijven leren in de praktijk;*

» *We benaderen inwoners actief en inclusief om mee te denken over veranderingen en ontwikkelingen in de eigen leefomgeving;*

» *Inwoners hebben meer zeggenschap over hun leefomgeving;*

» *Inwoners ervaren de gemeente als partner en andersom.*

Werken vanuit de bedoeling

Om concreet met kerngericht werken aan de slag te gaan, maken we een aantal concrete keuzes:

» *We hanteren handreikingen voor inwonersparticipatie en overheidsparticipatie. Dit is een richtlijn voor het vormgeven van participatieprocessen.*

» *Het ondersteunen van inwonersinitiatieven zetten we voort via onder meer het leefbaarheidsbudget en het (financieel) ondersteunen en betrekken van dorpsorganisaties.*

» *We willen als gemeente werken vanuit de bedoeling. Concreet betekent dit onder meer:*
- *We gaan werken met kernambtenaren. Zij zijn de verbinding tussen inwoners en de gemeentelijke organisatie.*
- *We onderzoeken of we kunnen werken met kernnetwerken waarin de gemeente, maatschappelijke organisaties, de te creëren sociale kernteams en actieve inwoners samen kunnen werken.*

» *We gaan de kennis over kernen beter gebruiken. Dit doen we dit actief aanwezig te zijn in kernen via bijvoorbeeld de kernambtenaren, maar ook door datagedreven werken.*

» *Voor communicatie is kerngericht werken uitgangspunt; we sluiten zoveel mogelijk aan op bestaande netwerken en kanalen.*

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 gaan we in op de Burense visie op kerngericht werken. In dat hoofdstuk staat wat het uiteindelijke doel is en binnen welke uitgangspunten, doelen en kaders we tot dat doel komen. In hoofdstuk 2 geven we aan hoe we tot de visie zijn gekomen. Allereerst de voorgeschiedenis, vervolgens het project kerngericht werken wat in 2019 en 2020 plaatsvond en ten slotte de conclusies en resultaten van dat project. In hoofdstuk 3 staan de voorwaarden voor kerngericht werken. Wat moeten we organiseren zodat we inwoners ruimte geven om te participeren? En wat betekent kerngericht werken voor het bestuur en de organisatie? We sluiten in hoofdstuk 4 af met het vervolg: de koppeling met inhoudelijke opgaven, de volgende stap en de evaluatie.

Inhoud

Voorwoord 3

Samenvatting 4

Leeswijzer 5

1. **Visie, uitgangspunten, kaders en principes** 8
   - 1.1 Visie kerngericht werken 8
   - 1.2 Uitgangspunten 8
   - 1.3 Doelen en kaders 9

2. **Aanleiding** 10
   - 2.1 Veranderde relatie tussen inwoners en overheid 10
   - 2.2 Kerngericht werken tot nu toe 10
   - 2.3 Project kerngericht werken 2019-2020 12

3. **Voorwaarden voor kerngericht werken** 16
   - 3.1. Handreikingen werkwijze inwoners- en overheidsparticipatie 16
   - 3.2. Ondersteunen van inwonersinitiatieven 16
   - 3.3. Kerngericht werken in bestuur en organisatie 20

4. **Vervolg** 26
   - 4.1. Inhoudelijke opgaven en kerngericht werken 26
   - 4.2. Uitvoeringsplan 28
   - 4.3. Evaluatie 29

Bijlagen 30

Bijlage 1: handreiking inwonersparticipatie 30

Bijlage 2: handreiking overheidsparticipatie 36

1. Visie, uitgangspunten, kaders en principes

We willen samen met inwoners werken aan de leefbaarheid in de vijftien verschillende kernen van de gemeente Buren. Dit doen we door maatwerk te leveren naar de kernen: niet iedere kern is hetzelfde. We streven ernaar om zoveel mogelijk samen met inwoners keuzes te maken. De behoefte en vragen van inwoners staan hierbij centraal, binnen wettelijke en politieke kaders. De gemeente benadert haar inwoners actief om mee te denken over veranderingen en ontwikkelingen in de eigen omgeving. Ook biedt de gemeente ruimte aan inwoners en partners om zelf met initiatieven te komen en deze te realiseren. Zodat inwoners gezien, gehoord en erkend worden. Het leveren van maatwerk, het betrekken van inwoners en het mogelijk maken van inwonersinitiatieven noemen we kerngericht werken. Kerngericht werken als manier van werken staat centraal in de ambities van de gemeente Buren.

Wat is de definitie van kerngericht werken?
Kerngericht werken bestaat uit drie onderdelen: inwonersparticipatie, overheidsparticipatie en maatwerk naar de kernen. Inwonersparticipatie (ook wel burgerparticipatie) is een manier van werken waarbij inwoners direct of indirect, de kans krijgen om invloed uit te oefenen op de ontwikkeling, uitvoering en/of evaluatie van beleid van de gemeente. Bij overheidsparticipatie nemen inwoners een initiatief en doet de overheid daaraan mee, bijvoorbeeld door kennis te delen. Maatwerk naar de kernen is erop gericht om verschillen tussen kernen te zien en op basis daarvan verschil maken (door de gemeente) of laten maken (door inwoners ruimte te geven).

1.2. Uitgangspunten

Om kerngericht werken een succes te maken, hanteren we drie belangrijke uitgangspunten:

Inwoners en de gemeente werken samen als partners

1

De gemeente is er voor inwoners, de inwoners niet voor de gemeente. De gemeente Buren dient de samenleving van Buren en bouwt aan vertrouwen. We streven ernaar om zoveel mogelijk samen met inwoners keuzes te maken. De behoefte en vragen van inwoners staan hierbij centraal. We durven los te laten. We werken kerngericht waar het kan. Dit doen we naast de formele inspraakprocedures.

Inwonersinitiatieven krijgen ruimte:

2

De gemeente benadert haar inwoners actief om mee te denken over veranderingen en ontwikkelingen in de eigen omgeving. Ook biedt de gemeente ruimte aan inwoners en partners om zelf met initiatieven te komen en deze te realiseren. We willen met inwoners zaken mogelijk maken. Dit creëert een nieuw dorpsgevoel: inwoners hebben meer invloed op de toekomst van hun kern.

We leveren maatwerk naar de kernen:

3

Participatie kan voor iedere kern anders kan zijn. We maken geen blauwdruk voor de gehele gemeente, maar geven doelen, kaders en werkwijzen aan waarbinnen participatie plaats kan vinden. Zo houden we rekening met de verschillen in onze gemeente, tussen kernen maar ook tussen inwoners, op basis van kennis. We willen een gemeente zijn die maatwerk levert naar de verschillende kernen.

1.3. Doelen en kaders

In vier doelen en kaders maken we de visie en uitgangspunten concreter. De doelen en kaders die we in Buren hanteren voor kerngericht werken zijn:

1

We maken heldere afwegingen en blijven leren in de praktijk:

- We maken heldere afwegingen voor welke onderwerpen in welke mate we inwonersparticipatie en overheidsparticipatie vormgeven;
- We houden rekening met menskracht, middelen en tijd;
- De verwachtingen over proces en verantwoordelijkheden bij inwonersparticipatie en overheidsparticipatie zijn helder;
- We maken het ook duidelijk als inwoners niet of minder betrokken worden, of wanneer we wensen niet allemaal mee kunnen nemen, bijvoorbeeld vanwege wettelijke voorschriften of maatschappelijke opgaven;
- Afhankelijk van de fase van een onderwerp en andere ontwikkelingen passen we het participatietraject aan;
- We leren van fouten en feedback.

2

We benaderen inwoners actief en inclusief om mee te denken over veranderingen en ontwikkelingen in de eigen leefomgeving:

- We geven ruimte aan inwoners en partners om zelf met initiatieven te komen en deze te realiseren;
- We realiseren ons dat leefbaarheid voor iedereen iets anders is, maar dat leefbaarheid van kernen wel door mensen gemaakt wordt;
- We slagen er beter in om anderen dan de usual suspects te betrekken, dé inwoner bestaat niet.

3

Inwoners hebben meer zeggenschap over hun leefomgeving:

- Inwoners worden gezien: we hebben oog voor verschillen, ook tussen inwoners;
- Inwoners worden gehoord: we werken samen en zorgen dat inwoners op de juiste manier, met de juiste verwachtingen, gehoord worden;
- (Problemen en wensen van) inwoners worden erkend: vragen en wensen van inwoners staan centraal;
- Inwoners ontvangen ondersteuning om initiatief te nemen.

4

Inwoners ervaren de gemeente als partner en andersom:

- We maken zo veel mogelijk samen met inwoners keuzes, niet alleen;
- We ontwikkelen beleid niet alleen vanachter het bureau;
- Politiek en bestuur zijn betrokken en passen hun rol aan op meer zeggenschap van inwoners.

2. Aanleiding

Hoe zijn we tot de visie kerngericht werken gekomen? Welke ontwikkelingen in de samenleving geven aanleiding om kerngericht te werken? En hoe deden we dat tot nu toe? Deze vragen worden beantwoord in dit hoofdstuk.

2.1. Veranderde relatie tussen inwoners en overheid

Inwoners voelen zich betrokken bij hun samenleving, kern en buurt en denken mee over hun leefomgeving. Waar voorheen de overheid meer bepalend was, willen inwoners nu meer het heft in eigen handen kunnen nemen. Omdat de overheid het vaak niet alleen kan. Omdat inwoners soms beter kunnen zorgen voor een goede leefomgeving dan de overheid en inwoners veel goede ideeën en veel kennis hebben. De terugtrekkende overheid vraagt om een grotere rol van inwoners. De overheid ziet hier steeds meer het belang van in en werkt verder aan deze ontwikkeling. Ze wil zich van een zorgstaat ontwikkelen naar een faciliterende overheid. Inwoners zijn meer aan zet. Kortom: de relatie tussen inwoners en overheid verandert. Dit gaat niet zonder tegenslag. En niet alle onderwerpen zullen gericht zijn op samenwerking. Per onderwerp en situatie wordt een afweging gemaakt. Over openbare orde zullen we blijven sturen als gemeente. Maar als het gaat over de inrichting van een straat, zullen we een samenwerkende overheid zijn.

De landelijke overheid vraagt gemeenten ook steeds meer te richten op betere samenwerking met inwoners. Binnen de Omgevingswet worden inwonersinitiatieven meer mogelijk gemaakt en wordt participatie gestimuleerd. Ook in het sociaal domein is het stimuleren van de eigen kracht van inwoners een belangrijk doel.

2.2. Kerngericht werken tot nu toe

Samenwerking tussen inwoners en de gemeente is al zo oud als de gemeente zelf. Sterker nog: de gemeente is er voor de inwoners, niet andersom. Dit laatste heeft echter niet altijd de overhand gehad. Met name de laatste tien jaar heeft de gemeente Buren steeds meer aandacht gegeven aan kerngericht werken. Een belangrijk moment hierin was het vaststellen van de Nota Kernenbeleid 2010-2013 door de gemeenteraad op 26 januari 2010.

De terugtrekkende overheid vraagt om een grotere rol van inwoners. De overheid ziet hier steeds meer het belang van in en werkt verder aan deze ontwikkeling.

Nota Kernenbeleid 2010

De Nota Kernenbeleid 2010-2013 borduurde onder andere voort op het raadsbrede initiatiefvoorstel Burgerparticipatie uit 2009 (raadsvoorstel 12237). In de Nota Kernenbeleid 2010-2013 zijn drie uitgangspunten vastgesteld:

1. *Informatie en communicatie over gemeentelijk beleid en plannen waar mogelijk gebiedsgewijs ordenen en aanbieden: de kern goed in zicht krijgen.*
2. *De leefbaarheid in kernen bewaren en versterken met een gemeentelijke organisatie die beter aansluit op de belevingswereld van de inwoners van kernen: partners voor leefbare en vitale kernen.*
3. *Verbeteren van de integrale aanpak bij gebiedsgericht beleid van de gemeente en maatschappelijke organisaties: samenhang aanbrengen.*

Om dit te bereiken maakten we onder meer afspraken met een aantal dorpsorganisaties die we vastlegden in convenanten. We ondersteunen deze algemene dorpsbelangenorganisaties ook op andere manieren. Bijvoorbeeld door vergoeding van het lidmaatschap van Vereniging Dorpshuizen en Kleine Kernen Gelderland (DKK) en het bieden van een jaarlijkse bijdrage. Daarnaast hebben we buurtbemiddeling ingevoerd. Niet alle voorstellen zijn uiteindelijk uitgevoerd. Zo hebben we bijvoorbeeld niet gewerkt met leefbaarheidsagenda's. Een reden hiervoor is dat initiatief hiervoor hooguit gestimuleerd kan worden vanuit de gemeente. Dat soort leefbaarheidsagenda's of dorpsagenda's vallen of staan echter met draagvlak en energie uit de kern.

Met het raadsbrede initiatiefvoorstel en de Nota Kernenbeleid 2010-2013 is het startschot gegeven voor betere samenwerking tussen inwoners en gemeente. Dat heeft soms meer en soms minder succes gehad.

Helaas lukte dit niet altijd, tot begrijpelijke onvrede van inwoners. Te vaak ervaarden inwoners de gemeente niet als partner. En te vaak zijn dezelfde mensen keer op keer betrokken, en werd er onvoldoende in geslaagd jongeren en nieuwe inwoners te betrekken. Vragen en initiatieven van inwoners blijven te lang liggen binnen de gemeentelijke organisatie voordat inwoners een antwoord krijgen. De laatste jaren zetten we flinke stappen in de goede richting. Als organisatie denken we nu meer na over hoe inwoners het beste betrokken kunnen worden bij een voornemen. We zorgen – mede dankzij sociale media – voor meer open en laagdrempelige communicatie. De gemeenteraad gaat regelmatig op pad de kernen in. En kerngericht werken is één van de belangrijke strategische opgaven van de gemeente geworden. Met deze visie op kerngericht werken zetten we een volgende stap en vervangen we de Nota Kernenbeleid 2010-2013 wat tot nu toe ons beleidskader was.

We wilden in de praktijk onderzoeken hoe we het beste kerngericht kunnen werken.

We hebben een Inspraak- en participatieverordening Buren. Deze bestaat al langer maar is in 2011 mede naar aanleiding van het initiatiefvoorstel uit 2009 aangepast. In de verordening zijn op hoofdlijnen kaders beschreven hoe formele inspraak vormgegeven moet worden en waar inwonersparticipatie aan moet voldoen. De verordening sluit aan bij deze visie en hoeft daarom ook niet aangepast te worden.

2.3. Project kerngericht werken 2019-2020

Begin 2019 zijn we gestart met het project Kerngericht werken. Dit deden we omdat we in de praktijk wilden onderzoeken hoe we het beste kerngericht kunnen werken. Onderdeel hiervan was het experimenteren met kerngericht werken via pilots in Ingen, Ravenswaaij en Zoelen. Daarnaast spraken we met de gemeentelijke organisatie over de gevolgen van kerngericht werken voor de manier van werken. We lieten twee onderzoeken (een nulmeting in 2019 en een onderzoek in mei 2020) uitvoeren over de samenwerking tussen inwoners en gemeente.

Door de coronacrisis die begon in maart 2020 is het project echter niet afgerond zoals van tevoren gedacht. Verschillende bijeenkomsten konden niet doorgaan. Zo moesten we een avond annuleren waarin de gemeenteraad in gesprek zou gaan over de gevolgen van kerngericht werken voor de raad. Verschillende voorgenomen avonden in kernen konden niet doorgaan, en een expertbijeenkomst om input te geven voor de visie op kerngericht werken kon niet georganiseerd worden. Ook is het tweede onderzoek in mei 2020 beknopter uitgevoerd dan de nulmeting in april en mei 2019.

Ondanks de beperkingen aan het einde van het project, is in voorbereiding op deze visie veel gesproken met inwoners, lokale experts, ervaringsdeskundigen, professionals in de gemeente, dorpsorganisaties

en andere gemeenten. Veel avonden zijn door gemeentelijke medewerkers doorgebracht in zalen. Rapporten zijn doorgespit en ideeën zijn uitgewerkt.

2.3.1. Resultaten nulmeting 2019

Een belangrijke conclusie uit de nulmeting van april/mei 2019 was dat veel inwoners nog niet tevreden zijn over de samenwerking tussen inwoners en de gemeente. Ook medewerkers van de gemeente zagen dat er zaken verbeterd moeten worden. Er was vaak wel vertrouwen dat kerngericht werken een succes zou worden. Er werd ook aangegeven dat er behoefte is aan een kernambtenaar. Dit is een ambtenaar die de verbinding vormt tussen een kern en de gemeentelijke organisatie. In Ingen, Ravenswaaij en Zoelen zijn we daarom gaan werken met een kernambtenaar, om in de praktijk te kijken hoe dat het beste zou kunnen.

2.3.2. Korte terugblik pilots Ingen, Ravenswaaij en Zoelen

Vanaf april 2019 tot en met juni 2020 hebben we geëxperimenteerd met kerngericht werken in de kernen Zoelen, Ingen en Ravenswaaij. Drie verschillende kernen met een verschillend profiel. Dat betekent dat kerngericht werken in Zoelen anders gaat dan in Ravenswaaij. In Ravenswaaij is er vooral contact met de dorpsraad. Zij zijn de oren en ogen van de kern. Inwoners uit Zoelen gaven tijdens een plenaire sessie in mei 2019 juist aan dat zij behoefte hadden aan een vast inloopmoment van de gemeente voor inwoners. Een vast inloopmoment bij de kernambtenaar in Zoelen waar inwoners naartoe kwamen met een korte vraag: ‘wat is de status van mijn vraag?’ of ‘waar kan ik terecht voor mijn probleem’. Of juist een breder vraagstuk: ‘wij ervaren geluidsoverlast, wat kunnen we doen?’ en ‘ik ervaar parkeeroverlast, zijn er oplossingen hiervoor?’ Inwoners waarderen het contact met de gemeente op deze persoonlijke manier. Initiatieven ontplooiden zich lastiger, maar bijvoorbeeld rond het voortbestaan van het dorpshuis Zoelen stonden veel inwoners klaar om mee te denken.

In zowel Ingen als Zoelen is gestart met een dorpsagenda, die gemaakt is tijdens een grote bijeenkomst in de kern. Tijdens die bijeenkomsten kwamen aantal punten naar voren die de gemeente snel oppakte. Een aantal onderwerpen vormden de dorpsagenda, waar inwoners en de gemeente mee aan de slag zouden gaan in de maanden na de bijeenkomst. De inwoners hadden hierbij de leiding. Uiteindelijk werkte dit minder goed; het animo onder inwoners bleek niet hoog. Daarom is zoveel mogelijk aangesloten bij de energie in de kernen. In Ingen hebben een aantal inwoners samen een groepje gevormd. Zij waren al snel van mening dat het in Ingen vooral beter zou kunnen wat betreft de samenhang in het dorp. Omdat het eerste groepje niet heel groot was, hebben zij gezorgd dat er bij de volgende bijeenkomst nog eens 5 inwoners werden uitgenodigd. Dat is gelukt. De kernambtenaar ondersteunde hierbij. Dit is een basis om te werken aan de verdere leefbaarheid van de kern.

2.1.3. Resultaten onderzoek mei 2020

De resultaten van het project kerngericht werken zijn onderzocht in mei 2020. Voor dit onderzoek is een beperkter aantal mensen gesproken dan voor het

De gemeente Buren werkt met signaleringsgroepen. Het is de Burense manier om inwoners meer te betrekken bij veiligheid en leefbaarheid in eigen kern en buurt. Een aantal inwoners van de signaleringsgroep in Zoelen miste hun bekendheid en de betrokkenheid onder de inwoners. Samen met de kernambtenaar is er een plan opgezet om dit te verbeteren. Samen met inwoners plaatste de gemeente WhatsApp-bordjes op strategische plekken. Daarnaast gebruikten de inwoners de communicatiekanalen van de gemeente om bekendheid te geven aan hun groep. Een mooi voorbeeld van hoe je samen (inwoners met de gemeente) sterker opereert!

onderzoek in 2019. Dit maakt dat het op basis van dit onderzoek lastig te zeggen is of kerngericht werken werkt of niet. Duidelijk is wel dat inwoners en ambtenaren positief zijn over het concept van kerngericht werken. Er wordt ervaren dat er stappen de goede richting op worden gezet. Tegelijkertijd wordt aangegeven dat er nog veel verbetering mogelijk is. Om kerngericht werken te laten slagen zijn een aantal onderdelen van belang:

- *Verbetering van de communicatie;*
- *Samenwerken door bijvoorbeeld meer aan te sluiten op bestaande netwerken in de kernen;*
- *Het versterken van kerngericht werken in de gemeentelijke organisatie;*
- *Meer budget om initiatieven mogelijk te maken;*
- *Het inzetten van kernambtenaren die de verbinding kunnen zijn tussen de gemeentelijke organisatie en inwoners.*

Duidelijk is dat inwoners en ambtenaren positief zijn over het concept van kerngericht werken.

2.1.4. Samenvattend: resultaten en conclusies project kerngericht werken

De belangrijkste lessen van het project kerngericht werken zijn als volgt samen te vatten:

» *Kerngericht werken kan op steun rekenen, maar vergt in de praktijk veel flexibiliteit om op het juiste moment op de juiste manier te communiceren en samen te werken. Hoewel dat nog niet altijd goed gaat, zetten we wel stappen.*

» *Er is behoefte aan een visie en duidelijkheid over de werkwijze en keuzes, zowel bij inwoners als bij het bestuur en de gemeentelijke organisatie.*

» *De verwachting dat in iedere kern kerngericht werken anders zal zijn, komt uit: in de pilotkernen bleken communicatiekanalen, wensen en betrokkenheid te verschillen. Dit geeft aan dat het van belang is per kern een goede afweging te maken hoe we het beste kunnen samenwerken. Het is van belang daarbij aan te sluiten op wat er al is in de kern.*

» *Binnen de gemeentelijke organisatie gaat kerngericht werken steeds meer leven, maar er zijn nog wel flinke stappen te zetten. Soms wordt het betrekken van inwoners nog als belemmering gezien, bijvoorbeeld door gebrek aan tijd, budget of menskracht. Het is belangrijk de organisatie zo in te richten dat kerngericht werken beter mogelijk wordt en ambtenaren zo te ondersteunen dat ze hier werk van kunnen (blijven) maken.*

» *De inzet van kernambtenaren wordt gewaardeerd. Zij kunnen een schakel zijn tussen inwoners en de gemeentelijke organisatie. Zij moeten daarvoor wel voldoende ruimte en een heldere rol krijgen binnen de organisatie.*

» *Heldere communicatie is van groot belang. Zeg wat je doet en doe wat je zegt. Samenwerken hoeft niet altijd te leiden tot een positief antwoord op vragen van inwoners, een 'nee' wordt ook geaccepteerd mits dat goed wordt gecommuniceerd. Ondanks inzet van ambtenaren ervaren inwoners nog niet altijd dat vragen of bijeenkomsten goed teruggekoppeld worden. Daarom is het ook van belang verschillende communicatiekanalen te gebruiken en regelmatig te reflecteren of de communicatie naar wens is.*

3. Voorwaarden voor kerngericht werken

Kerngericht werken moet als manier van werken in het DNA komen van de gemeente Buren. De visie, uitgangspunten, doelen en kaders geven daarbij richting. Maar het moet in de praktijk gebeuren. Kerngericht werken is vooral een kwestie van doen. En leren van ervaringen. Alleen dan kunnen we stappen zetten voor betere samenwerking tussen inwoners en gemeente.

In dit hoofdstuk gaan we daarom in op hoe we kerngericht gaan werken: wat is daar voor nodig qua werkwijze, organisatie en middelen? In dit hoofdstuk gaan we in op hoe we inwonersparticipatie, overheidsparticipatie en maatwerk naar de kernen mogelijk maken. Hiervoor is wellicht nog meer te noemen, maar we gaan in op de onderdelen die we in de praktijk tegenkomen en nodig blijken te hebben. We maken op basis van de visie op kerngericht werken ook een uitvoeringsplan kerngericht werken. Daarin komt de verdere praktische uitwerking van dit hoofdstuk.

3.1. Handreikingen werkwijze inwoners- en overheidsparticipatie

Kerngericht werken is niet één set aan regels, methoden of communicatiemiddelen. Maatwerk voor kernen is essentieel, want in iedere kern zijn er verschillen in netwerken, wensen en werkwijzen van inwoners. Het maakt ook verschil of de gemeente een initiatief neemt en aan inwoners vraagt mee te werken (inwonersparticipatie) of wanneer inwoners een initiatief hebben en de gemeente meewerkt (overheidsparticipatie). Er zijn wel richtlijnen waaraan je moet denken bij kerngericht werken. In twee handreikingen, op basis van een aantal stappen, komen we tot de beste aanpak op maat voor inwonersparticipatie en overheidsparticipatie. Het doorlopen van de stappen geeft duidelijkheid aan inwoners, de gemeenteraad, het college en de gemeentelijke organisatie over hoe inwoners en gemeente het beste kunnen samenwerken bij een bepaald onderwerp. En bijvoorbeeld ook over op welke stap van de participatieladder een onderwerp moet komen. Er zijn uiteraard ook onderwerpen waar inwoners formele inspraakmogelijkheden hebben. De handreiking inwonersparticipatie (zes stappen) en de handreiking overheidsparticipatie (vijf stappen) zijn een bijlage bij deze visie.

» Zie de bijlagen voor de handreikingen inwonersparticipatie en overheidsparticipatie.

3.2. Ondersteunen van inwonersinitiatieven

Initiatieven ontstaan op veel manieren. Soms spontaan door samenwerkende inwoners van een straat. Of met steun van een opbouwwerker. Om initiatieven een steuntje in de rug te geven, bieden we als gemeente ondersteuning. Soms is dit door het delen van kennis, bijvoorbeeld door aan te sluiten bij bijeenkomsten van vrijwilligersorganisaties of andere actieve inwoners. Of door kennis te delen over subsidies van bijvoorbeeld de provincie. We ondersteunen ook door het beschikbaar stellen van budget of het ondersteunen van bestaande

In Beusichem en Zoelmond gingen inwoners en de gemeente samen aan de slag voor de herinrichting van een weg. Eerst werden alle ervaringen van inwoners van de straat gedeeld, bijvoorbeeld over het te hard rijden, en welke wensen zij hebben voor de nieuwe inrichting. Bij de afsluiting van de avond werd door een inwoner vermeld dat hij het zeer op prijs stelde dat de gemeente deze avond organiseerde en ook op deze open en creatieve manier. Daarna is er een kerngroep samengesteld door de inwoners. Deze kerngroep heeft samen met de gemeente het nieuwe inrichtingsplan verder vorm gegeven en aan hun eigen straatgenoten toegelicht. De zeer bruikbare en gerichte oplossingen hebben we als gemeente verwerkt in het herinrichtingsplan voor de weg.

Naast subsidies voor specifieke doelen bieden we voor kleinere en open straat- en buurtbijeenkomsten een kleine bijdrage.

organisaties in kernen. Regelmatig houden we bijeenkomsten voor inwoners en dorpsorganisaties om te werken aan onze samenwerking en contacten.

3.2.1. Ondersteunen initiatieven

Sinds 2019 hebben we in de gemeente Buren het leefbaarheidsbudget. Via dit budget worden jaarlijks initiatieven ondersteund die bijdragen aan een betere sociale of fysieke leefomgeving. Het gaat om initiatieven die ervoor zorgen dat leven in een straat, buurt of kern aangenamer wordt. Bijvoorbeeld het opknappen van een pleintje, een activiteit in een buurthuis of een ontmoetingsplek voor jongeren. Iedereen kan een aanvraag doen: inwoners en organisaties. Uit het onderzoek van mei 2020 kwam naar voren dat inwoners graag zien dat het leefbaarheidsbudget zo eenvoudig mogelijk wordt uitgevoerd. Naast een eenvoudige uitvoering hebben we de ambitie om inwoners meer zeggenschap te geven bij het bepalen van de verdeling van het budget. In 2020 wordt daarom een nieuwe manier van werken uitgewerkt. Daarbij kijken we naar drie mogelijke opties, waarbij we de ogen openhouden voor andere initiatieven en de mogelijkheid dit per kern anders te doen:

- Inwoners beslissen samen door te stemmen;
- Inwoners maken hun keuze met behulp van een commissie, bijvoorbeeld vanuit een dorpsorganisatie;
- De gemeente beslist, zoals we het nu al doen, na consultatie van de kernambtenaren. De kernambtenaren hebben daarbij contact met de initiatiefnemers.

Naast het leefbaarheidsbudget zijn er nog meer manieren voor inwoners om ondersteuning te krijgen voor hun initiatief. Naast subsidies voor specifieke

doelen bieden we voor kleinere en open straat- en buurtbijeenkomsten een kleine bijdrage. De bekendheid hiervan willen we vergroten. Er is de wens om buiten de bestaande subsidies meer ruimte te hebben initiatieven te ondersteunen met budget. Dit werken we wanneer relevant uit bij inhoudelijke onderwerpen. Daarnaast stellen we jaarlijks maximaal € 5.000,- beschikbaar voor het incidenteel ondersteunen van initiatieven die bijdragen aan kerngericht werken en zonder ondersteuning niet door zouden kunnen gaan. Deze initiatieven moeten eenmalig zijn en ondersteunend aan de visie, uitgangspunten, doelen en kaders van deze visie kerngericht werken. Tenslotte informeren we initiatiefnemers ook over andere financieringsmogelijkheden zoals van die van de provincie of fondsen.

3.2.2. Ondersteuning dorpsbelangenorganisaties

Een van de ervaringen uit het project kerngericht werken en een van de tips uit het onderzoek van mei 2020 is dat aangesloten moet worden op bestaande netwerken in kernen. Een belangrijke organisatie in een aantal kernen is de dorpsbelangenorganisatie. Dit is (volgens de Universiteit Utrecht) “een organisatie die er voor alle inwoners van het dorp of de wijk is, zich niet tot één sector of enkele sectoren beperkt en tot doel heeft de leefbaarheid in het dorp of de wijk te vergroten.” Dorpsbelangenorganisaties zijn niet weg te denken uit de gemeente Buren. Dit betekent niet dat zij de enige contacten zijn in kernen. De representativiteit, legitimiteit, samenstelling en de doelstellingen van de dorpsbelangenorganisaties verschillen. We erkennen ze wel als een belangrijke organisatie in de kernen.

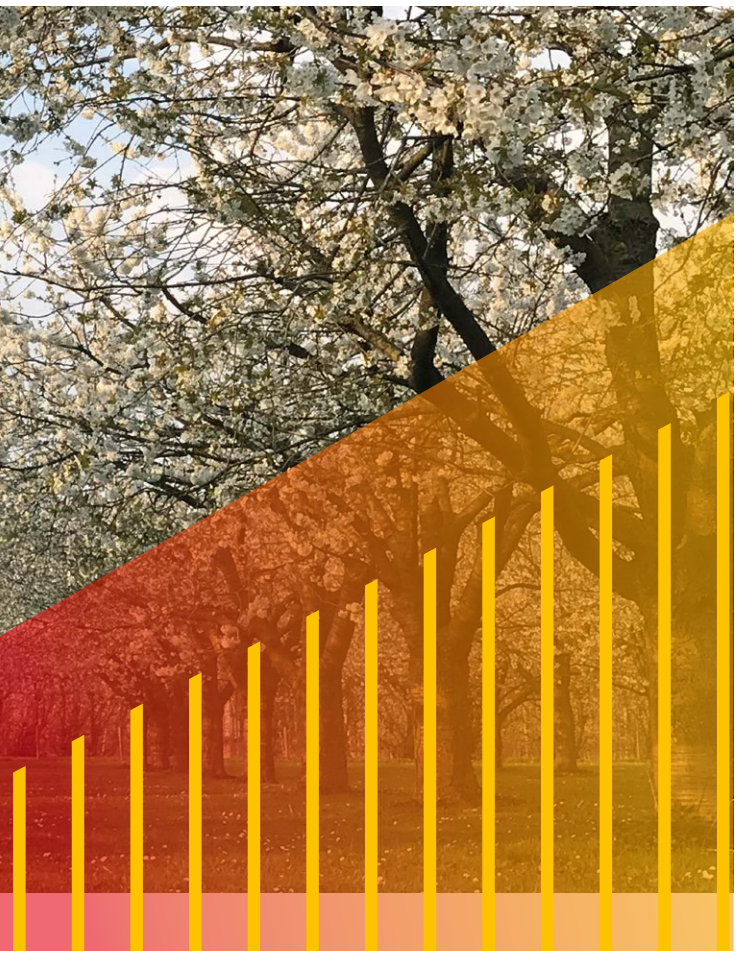
Met vijf dorpsbelangenorganisaties sloten we een eerder een convenant (Bewonersvereniging Kerk-Avezaath, Vereniging Dorpsbelang Maurik, Belangenvereniging Lingemeer, Stichting Dorpsraad Ravenswaaij en BV Buren). Daarin spraken we af hoe we samenwerken. Daarnaast is Beusichem Leeft als algemene dorpsbelangenorganisatie actief. De samenwerking met de dorpsbelangenorganisaties gaan we in gesprek met hen evalueren, uiterlijk begin 2021. Op basis van die gesprekken en de visie kerngericht werken 2020-

Dorpsbelangen-organisaties zijn niet weg te denken uit de gemeente Buren

2023 gaan we de samenwerking en convenanten opnieuw bekijken. We bekijken dan ook wat nodig is om het draagvlak en de legitimiteit van de organisaties te vergroten en hoe we hier mogelijk in kunnen (laten) ondersteunen. Bijvoorbeeld via welzijnswerk of de DKK. In 2019 is er een afstudeeronderzoek gedaan naar de toekomstige rol van dorpsorganisaties in het kader van kerngericht werken. Daaruit bleek dat hun toekomstige rol naar verwachting niet veel verandert. Dorpsbelangenorganisaties blijven inwoners vertegenwoordigen en blijven opkomen voor de leefomgeving. De adviserende rol van de dorpsbelangenorganisaties kan sterker neergezet worden door de gemeente. Ook zouden de verbindende en activerende rol belangrijker kunnen worden. Dit nemen we mee in de gesprekken met dorpsbelangenorganisaties. In het afstudeeronderzoek werd ook nog een belangrijke rol voor een kernambtenaar en voor communicatie geadviseerd.

Al langere tijd ondersteunen we dorpsbelangenorganisaties op drie manieren:

- We betalen het lidmaatschap van DKK, ook voor dorpshuizen.
- Jaarlijks ontvangen dorpsbelangenorganisaties een onkostenvergoeding van € 375,-, die jaarlijks gecorrigeerd wordt met de inflatie.
- Er is regelmatig contact met dorpsbelangenorganisaties via een gesprek met de kernwethouder.

Met deze drie onderdelen blijven we doorgaan, gezien het belang van de organisaties.

3.2.3. Ondersteuning signaleringsgroepen en WhatsAppgroepen

Naast algemene dorpsbelangenorganisaties zijn er ook andere organisaties van inwoners die bijdragen aan de verbetering van Burense leefomgeving. Op het gebied van leefbaarheid en veiligheid zijn de signaleringsgroepen en WhatsAppgroepen actief. Een signaleringsgroep bestaat uit vrijwilligers die samenwerken met de gemeente, welzijnswerk en de politie. Ze houden hun ogen en oren open en signaleren onveilige situaties. Steeds meer houden zij zich ook bezig met sociale onderwerpen zoals eenzaamheid. Het belangrijke werk van signaleringsgroepen blijven wij ondersteunen met een onkostenvergoeding. Zo kunnen zij hun websites met meldingsknoppen draaiende houden en vergaderingen houden om signalen te bespreken.

Een WhatsAppgroep is bedoeld om verdachte situaties te melden. De meldingen komen niet alleen terecht bij deelnemers in de groep, ook de wijkagent ziet de meldingen. Buren heeft een dekkend netwerk van vele groepen. Deze worden gecoördineerd door één WhatsAppcoördinator. Deze houdt in de gaten of de regels voor een goede WhatsAppgroep worden nageleefd. Om dat werk te ondersteunen ontvangt deze een jaarlijkse vrijwilligersvergoeding, gelijk aan de onkostenvergoeding voor een Signaleringsgroep.

3.2.4. Ondersteuning door andere organisaties en initiatieven

Naast gemeentelijke ondersteuning faciliteren ook andere organisaties inwonersinitiatieven. Op allerlei andere manieren zijn inwoners verenigd actief in hun kernen. Zo startte in 2012 het project ‘het Mantelpunt’ in Kerk-Avezaath op initiatief van de Bewonersvereniging Kerk-Avezaath (BVKA). Het doel van dit project was

Inwoners van Rijswijk maakten zich zorgen over de ontwikkelingen van hun dorp als het ging om de leefbaarheid. Daarom namen ze contact op met de gemeente. Om eerst samen in beeld te brengen wat Rijswijk allemaal te bieden had aan activiteiten, organiseerden inwoners met Welzijn Rivierstroom en de Leefbaarheidsalliantie het Rondje Rijswijk. De 150 deelnemende bewoners deden soms verrassende ontdekkingen over activiteiten en initiatieven in het eigen dorp. De aanvankelijke scepsis werd overwonnen door de actieve inwonerswerkgroep die het wandelrondje organiseerde, en die allerlei bewoners inschakelde en in beweging kreeg. Op basis van dat succes wil deze werkgroep samen verder met Rijswijkers en de gemeente om een toekomstagenda voor het dorp te maken.

versterking van mantelzorgondersteuning op dorpsniveau. Vrijwilligers van het betrokken Mantelpunt zetten zich in voor hun dorpsgenoten die beperkingen ondervinden in gezondheid of maatschappelijke participatie. Vanaf 2016 is aan het project een dorpscontactpersoon toegevoegd. Een persoon die vanuit de lokale gemeenschap op een laagdrempelige manier een verbinding is tussen hulpvragers, vrijwilligers, de projectgroep en professionals (met name Stib (Sterk in de Buurt)). Sinds 2019 is er in de stad Buren een vergelijkbare stadscontactpersoon actief. Dit soort initiatieven laten zien hoe kerngericht werken ook in het sociaal domein vorm krijgt: maatwerk voor een kern en ondersteuning van inwonersinitiatief. De dorps- en stadscontactpersoon vormen belangrijke partners voor de kernambtenaren. De dorps- en stadscontactpersoon zijn ook partners voor Stib en de te creëren sociale kernteams (zie 4.1.1.).

In een ondernemende gemeente als Buren zijn ondernemers van vitaal belang. Zij zorgen niet alleen voor vele producten en werkgelegenheid, maar leveren vaak ook maatschappelijke bijdragen. Onder inwoners in deze visie verstaan we dan ook nadrukkelijk ondernemers.

Veel inwonersinitiatieven krijgen daarnaast ondersteuning vanuit welzijnswerk (of: sociaal werk). Welzijnswerkers zijn het eerste aanspreekpunt voor de alledaagse problemen die mensen ervaren. Ze maken sociale verbindingen in de wijk, versterken netwerken en ondersteunen buurtinitiatieven. Daarmee zijn het belangrijke partners van dorpsorganisaties, kernambtenaren en andere professionals en inwoners. De kerngerichte manier van werken wordt ook een onderdeel van de opdracht aan het welzijnswerk. Zo kunnen gemeente, welzijn en inwoners samen werken aan de verbetering van de Burense leefomgeving.

3.2.5. Recht om uit te dagen

Een specifieke vorm van initiatief door inwoners is de Right to Challenge, of het recht om uit te dagen. Hiermee kunnen inwoners taken van gemeenten overnemen als zij denken het slimmer, beter, goedkoper of anders te kunnen doen. We denken mee als inwoners taken (deels) willen overnemen, maar dit is nog niet specifiek verankerd in regelgeving. Het recht om uit te dagen wordt echter ook verankerd in de Gemeentewet. De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat gemeenten ondersteunen om hier via een verordening vorm aan te geven. We volgen deze ontwikkeling met belangstelling en zullen wanneer mogelijk en zinvol hier ook invulling aan geven. Dit omdat het recht om uit te dagen past bij de beweging van kerngericht werken: meer zeggenschap van inwoners over hun leefomgeving. Ook zonder regelgeving proberen we hier vorm aan te gaan geven, waarbij we leren van andere gemeenten die hier al langer mee werken.

3.3. Kerngericht werken in bestuur en organisatie

In onze manier van werken staat de bedoeling centraal, we onderzoeken actief hoe we initiatieven mogelijk kunnen maken. Beleidsprocessen en regels moeten dit faciliteren en niet onnodig in de weg staan. We werken van buiten naar binnen, we zorgen voor laagdrempelig contact tussen inwoners en de gemeente en zijn zichtbaar in de kernen. We halen informatie op uit de samenleving en gebruiken informatie om de samen-

werking te verbeteren. Hoewel we in deze paragraaf ons richten op de gemeentelijke organisatie betekent kerngericht werken ook een rolverandering voor inwoners en maatschappelijke organisatie. Wanneer mogelijk, proberen we hen hierop te wijzen en mee te nemen in onze visie.

3.3.1. Werken vanuit de bedoeling

Kerngericht werken moet onderdeel worden van het DNA van de gemeentelijke organisatie. Alleen op die manier kan het een succes worden. Hierin zijn de laatste jaren al veel stappen gezet. Zo is het centraal stellen van inwoners expliciet onderdeel geworden van de missie van de gemeentelijke organisatie. Er zijn nog wel uitdagingen. Uit het onderzoek van mei 2020 bleek dat het draagvlak onder ambtenaren voor kerngericht werken nog niet altijd duidelijk is. Ook is nog niet voor iedere ambtenaar duidelijk hoe kerngericht werken eruit ziet en wat ieders rol daarin is. Daarom is het voor het ontwikkelen van kerngericht werken van groot belang dat er juist geïnvesteerd wordt in het werken vanuit de bedoeling: niet de regels staan centraal, maar het doel. De gemeente is er voor inwoners en niet andersom. Om dit te bereiken zetten we de volgende stappen:

- Kerngericht werken en dienstverlening liggen dicht tegen elkaar aan. Er zijn ook verschillen: waarbij bij dienstverlening vooral het klantperspectief van belang is, kijken we vanuit kerngericht werken meer naar samenwerking tussen inwoners en gemeente als partners. Vanuit het uitvoeringsprogramma van het coalitieakkoord 2020-2022 ‘Daadkrachtig en kerngericht’ is er budget beschikbaar voor een strategisch adviseur organisatieontwikkeling. In combinatie met de strategische opgave dienstverlening gaat deze persoon kerngericht werken in de organisatie naar het volgende niveau helpen. Er komt een plan waarin staat wat de organisatie nodig heeft om goed kerngericht te kunnen werken. Het gaat hierbij met name om cultuur- en gedragsverandering.
- Een belangrijk onderdeel van het plan voor de organisatie is helderheid over rollen. Kerngericht werken is niet van een specifieke functie of van een

specifieke afdeling, maar van iedereen. Dit betekent niet dat iedereen hetzelfde doet, maar wel dat iedereen hetzelfde doel voor ogen heeft. Waarin de rollen verschillen, daar moet duidelijkheid over komen.

» We gaan ambtenaren trainen om beter in de haarvaten van een kern te komen en op een andere manier naar kernen te kijken. We delen onderling kennis en ervaringen en leggen dit goed vast.

» We halen veel kennis op in kernen door gesprekken met inwoners. Het is van belang die input serieus te nemen. Dit betekent niet per definitie het overnemen van suggesties, maar wel het serieus bekijken en beantwoorden van vragen en ideeën. We delen input van inwoners ook met collega's, in elk geval met de kernambtenaar. Zo zorgen we ervoor dat kennis beschikbaar is binnen de gemeentelijke organisatie.

» We maken ook een aantal andere afspraken:

- We onderzoeken hoe we kerngericht werken structureel kunnen inbedden bij projectmatig werken, bij beleidsmakers, in de beoordelingscyclus van medewerkers en bij de aanname en introductie van nieuwe medewerkers.
- We gaan werken met kernambtenaren in alle kernen. Hier gaan we verder op in onder paragraaf 3.3.2. We gaan ook onderzoeken of we kunnen werken met kernnetwerken, bijvoorbeeld in het verlengde van de te creëren sociale kernteams. Zie daarvoor paragraaf 3.3.3.
- Bij grote of politiek gevoelige trajecten maken we een voorstel over participatie en leggen we dit voor door middel van een startnotitie of participatienotitie aan de gemeenteraad. Dit voorstel maken we op basis van de handreiking inwonersparticipatie.
- Bij twijfel over kerngericht werken, nemen ambtenaren contact op met kernambtenaren of de beleidsmedewerker leefbaarheid.

3.3.2. Kernambtenaren

Samenwerking tussen inwoners en de gemeente gaat beter met goed contact en kennis van de kern. In de Nota Kernenbeleid 2010-2013 stond al: "Inwoners hebben er belang bij dat zij door de gemeente met één gezicht benaderd worden." Ook in de nulmeting kwam duidelijk de wens voor één aanspreekpunt voor inwoners van kernen naar voren. Daarom startten we in de loop van de pilots kerngericht werken met kernambtenaren in de pilotkernen. Uit het onderzoek van mei 2020 en uit de reacties van inwoners blijkt dat men hierover tevreden

is. Daarom heeft uiterlijk half 2021 iedere kern een eigen kernambtenaar die zowel binnen de ambtelijke organisatie als binnen de kern de weg kent en kan verbinden. We doen dat door tenminste twee kernambtenaren aan te wijzen, binnen de huidige formatie. Daarbij gaan kernambtenaren ook actief naar de kern toe en leren ze actief de kern kennen. Samenwerking met partners als welzijnswerk en verenigingen is hierbij van belang, dit gaat uiteraard verder dan enkel dorpsbelangenorganisaties. Dit alles betekent niet dat alleen kernambtenaren in de kern zichtbaar zijn. Ook andere ambtenaren laten zich zien in kernen en kennen de kernen. Voor kerngericht werken is de hele gemeentelijke organisatie nodig. Verder is de invulling van de rol van kernambtenaar maatwerk, afhankelijk van de wensen en behoeften van de kern. De kernambtenaar richt zich op onderwerpen die verder gaan dan het individu en betrekking hebben op bijvoorbeeld een straat of kern. Dit betekent niet dat de kernambtenaar individuele vragen laat liggen; de kernambtenaar verwijst waar mogelijk inwoners dan door naar het juiste loket. Voor de kernambtenaren stellen we een profiel op. Hierin staat in elk geval dat kernambtenaren:

» Voeling moeten hebben met de kern;

» Inwoners zien, horen en erkennen;

Samenwerking tussen inwoners en de gemeente gaat beter met goed contact en kennis van de kern.

» Flexibel zijn in werkwijze en contacten;
» Zeggen wat ze doen en doen wat ze zeggen;
» De gemeentelijke organisatie kennen, kunnen ondersteunen en benutten.

3.3.3. Kernnetwerken

We kijken ook naar mogelijk nieuwe netwerken. Al langer bestaat in de gemeente Buren het Netwerk Leefbaarheid Buren. Een keer in de zes weken bespreken professionals van woningcorporaties, welzijnswerk, de politie en de gemeente met elkaar hoe het staat met de leefbaarheid in de kernen. We gaan onderzoeken of deze manier van werken meer kerngericht kan. Door meer kerngerichte netwerken in te richten, kan beter aangesloten worden op de specifieke situatie van een kern en kunnen bijvoorbeeld signaleringsgroepen aansluiten. Deze kernnetwerken, gericht op de leefomgeving, kunnen nauw samen werken met de sociale kernteams die in het kader van de transformatie van het sociaal domein worden gecreëerd. Zij kunnen samen een groter netwerk vormen. In de praktijk moeten we zien wat het beste werkt, en of dat voor iedere kern gelijk is. Wat centraal staat is het belang van lokale netwerken van professionals, ambtenaren en inwoners. Door elkaar en de kern te kennen kunnen we de kernen beter bedienen en problemen vroegtijdig signaleren en aanpakken. In het uitvoeringsplan kerngericht werken gaan we hier verder op in.

3.3.4. Kennis van de kernen

De vijftien kernen van de gemeente Buren verschillen op veel gebieden van elkaar. Doordat ambtenaren de kernen kennen, weten we al veel van deze verschillen en kunnen we hierop inspelen. Dit is maatwerk naar de kernen. Al langer gebruiken we ook data om de verschillen tussen kernen te zien. Via verschillende informatiebronnen zijn gegevens beschikbaar die ons inzicht geven in de verschillen. We kunnen deze gebruiken om maatwerk per kern te leveren. Hierdoor kunnen we participatietrajecten beter inrichten. Bijvoorbeeld door de GGD-onderzoeken zien we dat er gezondheidsverschillen zijn tussen de kernen. Maar nog te vaak is het gebruik van data vrijblijvend en ad hoc. We gaan datagedreven werken daarom verder verankeren binnen de gemeente. We gaan kijken hoe we datagedreven werken goed kunnen laten aansluiten op kerngericht werken en het sociaal domein. We onderzoeken of en hoe we bestaande systemen en bestaande onderzoeken hierbij kunnen gebruiken. Uiterlijk begin 2021 maken we hiervoor een plan.

3.3.4. De rol van de gemeenteraad

Als hoofd van de gemeente heeft de gemeenteraad een belangrijke rol bij kerngericht werken. In de handreikingen staat daarom ook expliciet het belang van het betrekken van de gemeenteraad bij inwoners- of overheidsparticipatie. Op welk niveau dit is hangt af van de fase van een onderwerp, de gevoeligheid en de invloed van de gemeente. De raad speelt als volksvertegenwoordiging een belangrijke rol bij het laten horen van de stem van inwoners. Via bijvoorbeeld raadsbezoeken aan de kernen halen raadsleden belangrijke informatie op voor henzelf en de rest van de gemeente. Ieder individueel raadslid pakt dit op een eigen manier op, zoals dat ook voor de andere rollen van de raad zo is.

Al 10 jaar is 'burgerparticipatie' onderdeel van het raadsvoorstel. Hier gaan we meer aandacht aan besteden zodat de gemeenteraad beter kan sturen op kerngericht werken per onderwerp. Zo kan de raad beter haar controlerende taak uitoefenen. Bij grote onderwerpen of politiek gevoelige trajecten maken we een participatievoorstel en leggen we dit voor door middel van een startnotitie aan de gemeenteraad. Uiteraard blijft de gemeenteraad aan zet als hoogste orgaan van de gemeente. Het kan zo zijn dat uit oogpunt van algemeen belang er een keuze gemaakt wordt door de gemeenteraad, die niet in lijn is met inwoners van een kern of initiatiefnemers. Om teleurstellingen hierover zoveel mogelijk te voorkomen blijft het dus van belang van tevoren zo veel als mogelijk de verwachtingen over een traject helder te hebben.

Daarnaast werkt de gemeenteraad op eigen initiatief aan hun manier van werken en de invloed van kerngericht werken hierop. Mede door de coronacrisis heeft een bijeenkomst hierover niet plaatsgevonden. Via de veranderagenda gaat de gemeenteraad daarom mede op basis van deze visie kijken hoe zij haar kaderstellende rol nadrukkelijker kan uitoefenen. De gemeentelijke organisatie ondersteunt hen daarbij. De gemeenteraad kan meer kaders stellen waarbinnen inwonersinitiatieven ruimte hebben voor eigen invulling. Of zij kunnen in een participatienotitie aangeven hoe zij vinden dat inwoners bij een onderwerp betrokken moeten worden.

3.3.5. De rol van het college

Sinds begin 2020 werken we in de gemeente Buren met kernwethouders. Iedere kern heeft een kernwethouder. Deze wethouder is het gezicht in de kern namens het college van burgemeester en wethouders. De kernwethouder heeft de contacten in de kern, heeft overleggen met dorpsbelangenorganisaties en is zichtbaar aanwezig. De inhoudelijke betrokken wethouder blijft aan zet voor het onderwerp in de portefeuille. De kernwethouder en de kernambtenaar werken nauw samen en stemmen regelmatig af, zodat ze beiden goed op de hoogte blijven van de ontwikkelingen in het gebied. Wanneer een onderwerp specifieke impact heeft op de kern wordt een kernwethouder daarover geïnformeerd door de inhoudelijk betrokken ambtenaar en/of wethouder. De burgemeester is en blijft als ambassadeur van Buren en portefeuillehouder van onder andere openbare orde en veiligheid ook betrokken bij alle kernen.

3.3.6. Communicatie

Het belang van goede communicatie is een terugkerend onderwerp in de relatie tussen inwoners en de gemeente. Door goed te communiceren werk je aan het onderlinge vertrouwen. In een uitvoeringsplan kerngericht werken nemen we daarom ook een duidelijke communicatieparagraaf op. Het in 2018 vastgestelde communicatiebeleid 'Betrouwbaar, meedenkend en nabij' vormt hiervoor ons uitgangspunt. Uiteraard sluiten we in de uitvoering aan op bestaande communicatiekanalen. De ervaring is dat alleen het zelf opzetten van pagina's, websites of applicaties door de gemeente minder goed werkt, omdat het aan draagvlak ontbreekt. Daarnaast hebben we bij de communicatie rond kerngericht werken als uitgangspunten:

» *We communiceren op verschillende manieren. Zo bereiken we zoveel mogelijk mensen. Kernambtenaren en communicatieadviseurs adviseren hierover. We maken daarbij gebruik van kennis over de kernen, van ambtenaren en vanuit data. We gebruiken hierbij de Factor C-methode. Dit is een landelijk ontwikkelde communicatiemethode die de gemeente Buren gebruikt bij het maken van communicatieplannen en vormgeven van beleid. Factor C maakt een belangrijk onderdeel uit van ons communicatiebeleid. Met deze methode wordt op een vergelijkbare wijze als in de handreikingen inwonersparticipatie en overheidsparticipatie stap-voor-stap bekeken wie, hoe, wanneer en waarom betrokken wordt bij een onderwerp.*

» *We gaan nadrukkelijker samenwerken met de kanalen van dorpsbelangenorganisaties en signaleringsgroepen. We kijken of we deze (technisch) kunnen koppelen aan onze website, zodat we nieuws kerngerichter kunnen verspreiden.*

» *We geven terugkoppelingen over trajecten of besluiten. We communiceren ook als er een tijd niets te melden is; ook het informeren over de stand van zaken in een proces is van belang.*

» *Intern zetten we ook betere communicatie op over kerngericht werken. Daarmee moet helder zijn wat de te nemen stappen zijn bij inwoners- en overheidsparticipatie, welke ambtenaren betrokken zijn en wat de ervaringen en lessen zijn uit voorgaande trajecten.*

» *Bij het organiseren van bijeenkomsten in het kader van inwonersparticipatie zetten we niet de gemeente tegenover inwoners. Het gewenste partnerschap moet nadrukkelijker naar voren komen. Dit werken we ook verder uit in een uitvoeringsplan.*

» *Digitale participatie wordt steeds populairder. Veel gemeenten hebben hier al ervaring mee. De coronacrisis benadrukt nog meer het belang van goed digitaal contact met inwoners. We gaan daarom bij meer onderwerpen digitaal inwoners betrekken. Hiermee bereiken we meer en andere inwoners dan bijvoorbeeld via een inwonersavond. Democratie in Actie! maakte een inspiratiegids digitale participatie. Dit verwerken we in een handboek kerngericht werken voor de gemeentelijke organisatie.*

» *We spreken ook onze regionale samenwerkingsverbanden zoals de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) en Avri aan op goede communicatie met inwoners, op basis van onze visie kerngericht werken. Bijvoorbeeld door dit te verankeren in afspraken.*

Het belang van goede communicatie is een terugkerend onderwerp in de relatie tussen inwoners en de gemeente.

4. Vervolg

In dit hoofdstuk blikken we vooruit. We kijken kort hoe kerngericht werken opgaven van de gemeente beïnvloedt, naar de volgende stap na deze visie en naar de evaluatie van de doelen van deze visie.

4.1. Inhoudelijke opgaven en kerngericht werken

Kerngericht werken is een manier van werken. Bij inhoudelijke onderwerpen spiegelen we steeds hoe we daarbij kerngericht kunnen werken. Alle onderwerpen noemen die worden geraakt door kerngericht werken gaat dus niet. Wel benoemen we hieronder kort vier inhoudelijke opgaven van de gemeente die de komende jaren nadrukkelijk te maken krijgen met kerngericht werken.

4.1.1. Sociaal domein

In 2015 kreeg de gemeente een hoop extra taken op het gebied van jeugdzorg en Wmo. In 2020 zijn we aan de slag om de zorg en ondersteuning voor onze inwoners te verbeteren. We willen goede en passende zorg voor wie dat nodig heeft. We zetten in op preventie en investeren in ondersteuning dichtbij, vroegsignalering en de eigen kracht van inwoners. Om dat voor elkaar te krijgen gaan we werken met vier sociale kernteams. Deze gaan nadrukkelijk samenwerken met de kernambtenaren, organisaties en inwoners van de kernen. Bijvoorbeeld via op te zetten kernnetwerken. Op deze manier kan hulp en ondersteuning aangesloten worden op de behoeften en kenmerken van de kernen. De sociale kernteams zijn naar verwachting operationeel eind 2020.

Er zijn ook vanuit inwoners initiatieven gericht op zorg en ondersteuning in de kernen. Een voorbeeld is de eerder genoemde dorpscontactpersoon.

4.1.2. Omgevingswet

De Omgevingswet geeft meer ruimte aan inwonersinitiatieven en heeft daardoor een rechtstreekse relatie met kerngericht werken. De Omgevingswet is een omslag in het denken. De Omgevingswet vraagt om een integrale afweging, met als uitgangspunt: ‘Hoe kunnen we dit initiatief mogelijk maken?’ Ook maakt de Omgevingswet het mogelijk om meer maatwerk te bieden en om te sturen op doelen en minder op regels. Er zal dus meer communicatie en overleg nodig zijn tussen gemeente en initiatiefnemers. Tegelijk vraagt de Omgevingswet om meer te handelen uit vertrouwen en meer over te laten aan de samenleving. Dat leidt ertoe dat er minder in strikte regels zal worden vastgelegd. De communicatie over wat wel en niet mag is dan des te belangrijker. Kortom: omdat de Omgevingswet de initiatiefnemer centraal zet, ligt de lat voor de dienstverlening hoog. Bij de uitvoering van de Omgevingswet gebruiken we de visie en werkwijze van kerngericht werken. Eerder al maakten we de combinatie tussen de Omgevingswet en kerngericht werken in dorpenrondes die in 2019 en begin 2020 gehouden zijn in alle kernen in het kader van invoering van de Omgevingswet.

De Omgevingswet maakt het mogelijk om meer maatwerk te bieden en om te sturen op doelen en minder op regels.

4.1.3. Duurzaamheid

We willen de gemeente zo inrichten dat deze vanuit economisch, ecologisch en menselijk oogpunt gezond, aantrekkelijk en toekomstbestendig is. Een van de uitgangspunten van onze Klimaatvisie is: 'We doen het samen en kerngericht'. De gemeente kan het niet alleen. Daarvoor zijn partners in de regio nodig, maar vooral ook inwoners. Kerngericht werken komt bij duurzaamheid zeker in beeld als het gaat om ontwikkelingen die echt lokaal in de kernen om een aanpak vragen. Een voorbeeld is de warmtevisie. Voor het opstellen van beleid hiervoor en het uitvoeren hiervan zal per kern maatwerk geleverd moeten worden. Daarnaast zullen 'keukentafelgesprekken' nodig zijn per huishouden. Er komt wat dat betreft het nodige op inwoners af in de jaren tussen nu en 2050 en we moeten samen gaan ontdekken wat werkt.

Als het gaat om gemeentebrede beleidsontwikkelingen rond duurzaamheid willen we inwoners betrekken met bijeenkomsten per kern (of groepen van kernen) en mogelijk bijeenkomsten voor specifieke groepen. Zeker voor de ontwikkeling van lokale beleidskaders als kaders voor zon- en windenergie, maar mogelijk ook in samenhang met de Regionale Energiestratiegie. Bijvoorbeeld als er ingezoomd wordt op specifieke locaties, is het extra belangrijk om de inwoners en andere direct belanghebbenden actief te benaderen.

4.1.4. Openbare ruimte

Inwoners en bedrijven zijn steeds vaker actief betrokken bij planvorming en uitvoering van het beheer van de openbare ruimte. Er vindt een verschuiving plaats van de focus naar de openbare ruimte met als doel schoon, heel en veilig naar een waardevolle

leefomgeving met schoon, heel en veilig als middel. In gesprek met inwoners komen vaak vragen en opmerkingen voorbij over bijvoorbeeld verkeer en groen. Ook bij het beheer van de openbare ruimte is het van groot belang dat de juiste partijen zijn betrokken en duidelijke afspraken worden vastgelegd. Meer betrokkenheid van inwoners en bedrijven zorgt voor meer cohesie, begrip, tevredenheid en diversiteit. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de handreiking inwonersparticipatie. In het Integraal beheerplan openbare ruimte 2020-2025 heeft het betrekken van inwoners een belangrijke rol. En wordt een eerste stap gezet in het nadenken over het toestaan van verschillen tussen kernen en buitengebieden en de mogelijkheid van zelfbeheer.

4.1.5. Dienstverlening en Samen sterk in de regio

Eerder noemden we al de belangrijke organisatieontwikkeling die nodig is om kerngericht werken een succes te maken. Dit hangt sterk samen met twee strategische opgaven: Dienstverlening en Samen sterk in de regio. Bij Dienstverlening is het doel te werken naar dienstverlening vanuit de klantbenadering. We zetten in op minder regels en bureaucratie en meer maatwerk. Dit sluit aan op de uitgangspunten van kerngericht werken. Daarbij is het zo dat goede dienstverlening bijdraagt aan onze bestuurskracht. In het kader van de opgave Samen sterk in de regio werken we aan onze bestuurskracht, waarbij we ook kijken naar de samenwerking in de regio.

4.2. Uitvoeringsplan

De visie met bijlagen geeft een richting aan kerngericht werken als werkwijze van de gemeente. Voor de uitvoering zijn meer praktische zaken nodig. Het uitrollen van kerngericht werken gaat namelijk stap voor stap. Zo willen we kern voor kern de werkwijze met kernambtenaren invoeren tot half 2021. En werken we

stap voor stap aan een meer kerngerichte organisatie. In een uitvoeringsplan kerngericht werken maken we dit soort zaken concreet. Waar nodig actualiseren we dit uitvoeringsplan jaarlijks. Daarbij maken we een handboek kerngericht werken met tricks en tips voor de gemeentelijke organisatie over hoe participatie er op verschillende momenten uit kan zien. Het uitvoeringsplan maken we in de tweede helft van 2020.

4.3. Evaluatie

Om te kunnen leren van ervaringen van inwoners en de gemeente is het van belang geregeld terug te kijken of we op weg zijn de gestelde doelen te behalen. In het kader van het project kerngericht werken lieten we twee onderzoeken uitvoeren. Uiteraard is goede samenwerking tussen inwoners en gemeente niet alleen in cijfers te vatten. We gebruiken daarom ook de combinatie van kwantitatief (cijfermatig) en kwalitatief (verhalend) onderzoek. Zo combineren we ervaringen en cijfers.

Aan het einde van de looptijd van deze visie voeren we een evaluatie uit. In ieder geval rond de tweede helft van 2021 voeren we een tussentijds onderzoek uit, gebaseerd op de nulmeting van 2019. Dit omdat in de tweede helft van 2021 kerngericht werken meer vorm heeft gekregen en in alle kernen kernambtenaren actief zijn.

Daarnaast gebruiken we bestaande onderzoeken om te peilen of we goed op weg zijn. In 2019 lieten we een burgerpeiling uitvoeren. Deze burgerpeiling wordt om de drie jaar herhaald. In de burgerpeiling worden ook onderwerpen meegenomen die relevant zijn voor kerngericht werken. Een vergelijking met andere gemeenten is mogelijk. Dat gebeurde in de burgerpeiling via een zogenaamde benchmark; een vergelijking met vergelijkbare gemeenten. De burgerpeiling gaan we gebruiken om te zien of we op weg zijn de uitgangspunten van kerngericht werken te behalen. In onderstaande tabel staan de stellingen die terugkomen in de burgerpeiling, het percentage wat het eens was met de stelling, het percentage wat het in de benchmarkgemeenten eens was met de stelling en ons doel voor 2023. In het algemeen kreeg de gemeente Buren in 2019 een 6,0 als waardering voor het betrekken van inwoners bij beleid. Dit cijfer was in Nederland gemiddeld 6,1. We hebben als doel om mede door kerngericht werken dit cijfer in 2023 op 7,0 te hebben. Hieronder de overige doelen:

	Onderwerp	Cijfer Buren 2019	Cijfer benchmark 2019	Doel 2023
1	*Gemeente luistert naar mening burgers*	*16%*	*29%*	*30%*
2	*Gemeente betrekt burgers voldoende bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen*	*20%*	*35%*	*35%*
3	*Burgers en organisaties krijgen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren*	*22%*	*37%*	*40%*
4	*Betrekt buurt voldoende bij aanpak leefbaarheid*	*18%*	*28%*	*30%*
5	*Doet beroep op buurtbewoners voor bijdrage leefbaarheid*	*24%*	*33%*	*35%*
6	Ondersteunt buurtinitiatieven leefbaarheid voldoende	15%	30%	30%

Gezien de relatief lage scores van de gemeente Buren is de eerste stap om meer te komen richting het percentage van de benchmarkgemeenten. Uiteraard blijven we streven naar meer.

Bijlage 1: handreiking inwonersparticipatie

Als gemeente ontwikkelen we veel plannen. Steeds meer willen inwoners daarbij betrokken zijn en ziet de gemeente de meerwaarde die deze samenwerking geeft. Het betrekken van inwoners bij plannen van de gemeente noemen we inwonersparticipatie. Hoe inwonersparticipatie vorm krijgt is nog niet altijd eenvoudig. Waar moet je rekening mee houden? In hoofdlijnen schetsen we hier een handreiking inwonersparticipatie. Op basis van zes stappen krijgt inwonersparticipatie per onderwerp vorm. Deze handreiking is geen blauwdruk, maar is in eerste instantie een handvat voor de gemeentelijke organisatie. Daarnaast kunnen elementen hiervan ook gebruikt worden als inwoners initiatief nemen. Hier gaan we in bijlage 2 (handreiking overheidsparticipatie) verder op in.

De zes stappen van inwonersparticipatie zijn gerelateerd aan de Factor C-methode, een communicatiemethode die de gemeente Buren gebruikt bij het maken van communicatieplannen en vormgeven van beleid.

Factor C maakt een belangrijk onderdeel uit van ons communicatiebeleid. Daarnaast is bij het opstellen van deze stappen gebruik gemaakt van eerdere besluiten en kennis van elders. Van het recept voor participatieprocessen van Studio Vers Bestuur, de participatiewijzer van Prodemos, de Utrechtse Participatiestandaard en de Edese Participatie-aanpak. In een handboek kerngericht werken, werken we de stappen gedetailleerder uit voor ambtenaren.

De zes stappen van de participatieaanpak voor inwonersparticipatie zijn:

1. *Afweging aan de voorkant;*
2. *Bepalen van betrokkenen;*
3. *Niveau van participatie;*
4. *Maak een communicatieplan;*
5. *Inzet van participatiemiddelen;*
6. *Evalueer en leer.*

STAP 1
Afweging aan de voorkant

Niet alle onderwerpen zijn geschikt voor (uitgebreide) participatie. Het is belangrijk dit aan de voorkant af te wegen. Dat kan door de volgende vragen uit te werken:

- Biedt het onderwerp ruimte voor participatie? Wat is de aanleiding en historie, is er een formele rol voor de gemeente of voor inwoners, zijn er alternatieven of ligt de uitkomst vast? Zijn er financiële of juridische beperkingen? Is er draagvlak onder bijvoorbeeld de gemeenteraad, het college of de organisatie om een participatietraject te starten? Wat is de politieke wens of gevoeligheid van het onderwerp? Is er formele inspraak geregeld? Het is belangrijk van tevoren de verwachtingen helder te hebben. Niet alles is geschikt om samen met inwoners op te paken. In artikel 2 van de Inspraak- en participatieverordening Buren staan ook kaders voor ruimte voor participatie.
- Is het onderwerp geschikt voor inwoners? Is er een direct belang voor inwoners, en voor welk gebied speelt dat belang? Hoe groot is het effect op de fysieke- of sociale leefomgeving? Als er veel belang is en effecten zijn, is het belangrijk inwoners meer invloed te geven.
- Wat is het doel van participatie? Wil je het draagvlak vergroten, de kwaliteit verhogen of een combinatie? Bij veel onderwerpen is kennis van inwoners essentieel. Het is dan logisch een meer vergaande vorm van participatie in te zetten. Als je alleen wilt informeren, dan is een participatietraject niet logisch.

» Zijn de consequenties helder voor iedereen? Meer zeggenschap voor inwoners kan schuren met andere doelen van de gemeente. Door hier van tevoren over na te denken, voorkom je verassingen achteraf.
» Is er voldoende tijd, middelen en menskracht? Participatie kost tijd en werk. Dit is niet altijd goed te combineren met haast in besluitvorming of beperkte middelen. Weeg van tevoren of een goed participatietraject realistisch is. Als dat allemaal niet zo is, kan een voorstel gedaan worden aan de gemeenteraad of het college om een goede afweging te maken tussen de mate van participatie en inzet van middelen. Breng vroeg mogelijk de relevante kernambtenaar of kernambtenaren op de hoogte.
» Wat is de voorgeschiedenis? Is er in de gemeente al eens iets met inwoners gedaan op dit onderwerp? Of door de raad? Kun je de resultaten daarvan meenemen of er op voortborduren? Of is het te snel om het weer op te pakken? Of is er misschien iemand anders in de gemeente al mee bezig? Vraag het je kernambtenaar, die weet het waarschijnlijk!

Het resultaat van deze stap is duidelijkheid over of participatie gewenst en mogelijk is.

STAP 2
Bepalen van betrokkenen

Participatie is mensenwerk. Dat betekent ook dat rekening gehouden moet worden met verschillen in kennis en belangen. In deze stap ga je hier nader op in.

» Op welk gebied richten we ons? We werken kerngericht waar het kan. Zo doen we recht aan de eigenheid van kernen. Bepaal of een onderwerp echt gemeentebreed moet worden behandeld, of dat er maatwerk per kern mogelijk is.
» Maak een analyse van actoren. Via een analyse breng je in beeld wie de belanghebbenden zijn en wat hun belang, invloed en mening is over een onderwerp. Dit is voor ieder onderwerp anders en is in iedere kern anders. De kernambtenaren kunnen goed ondersteunen bij deze afwegingen. De analyse kan je maken via de krachtenveldanalyse, belangenanalyse of ringen van invloed. Factor C helpt bij het maken van deze analyse keuzes.
» Wat is de rol van de gemeenteraad? De gemeenteraad bepaalt kaders, controleert en is volksvertegenwoordigend. Het is daarom belangrijk van tevoren na te denken hoe de raad het beste betrokken kan worden. Is het nodig hen van tevoren mee te nemen en te laten adviseren over de kaders en betrokkenen? Of hebben zij later pas een rol en controleren ze? Kan de raad als vertegenwoordigers van de Burense inwoners een ambassadeursrol hebben? Hun rol is ook afhankelijk van de fase van een onderwerp.
» Werken we actief en inclusief? Representativiteit is een belangrijk streven. Dat zorgt voor draagvlak van een resultaat. Zijn de belangrijkste actoren betrokkenen, missen we nog inwoners of groepen?

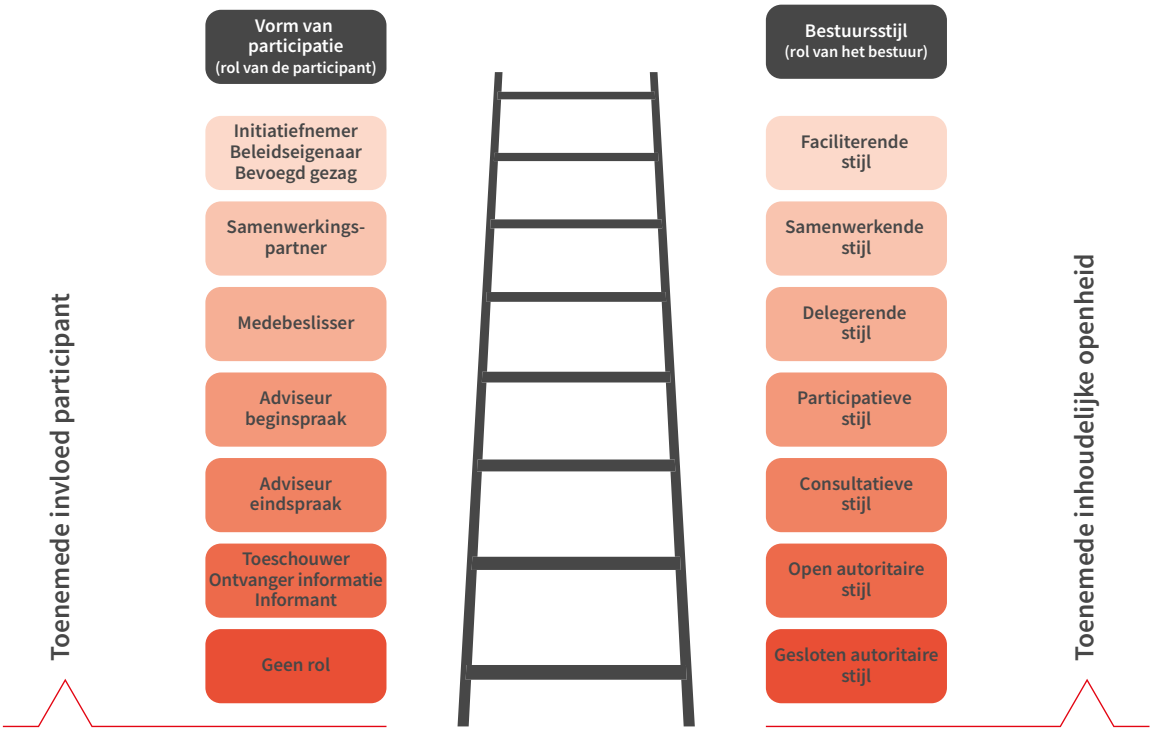
Het resultaat van deze stap is inzicht in de belangrijke actoren en hun belangen.

STAP 3:
Niveau van participatie

Door het niveau van participatie te bepalen is helder wat er met input van inwoners gedaan wordt. En welke houding iedereen aan kan nemen. Het niveau van participatie kan verschuiven gedurende een traject. Het is daarom belangrijk om het bepalen van het niveau van participatie niet alleen aan het begin te doen, maar om dit gedurende de looptijd nog eens te herhalen om te toetsen of de werkelijkheid inmiddels niet veranderd is.

- Wat ga je doen met de uitkomsten? Inwoners komen met ideeën. In hoeverre kan je die meenemen?
- Wat zijn de grenzen? Het kan zijn dat bepaalde dingen niet ter discussie staan. Zoals wetgeving, beleidskaders of financiële grenzen.
- Samenvatting: wat is het niveau van participatie? In de Inspraak- en participatieverordening Buren worden vijf niveaus van participatie omschreven: informeren, raadplegen, adviseren, coproduceren en meebeslissen. Deze worden als volgt toegelicht. 1. Informeren: Er is geen ruimte voor inbreng. Betrokkenen worden wel op de hoogte gehouden van ontwikkelingen en besluitvorming. 2.Raadplegen: Er is ruimte voor om meningen en opvattingen te laten horen. 3.Adviseren: Er is gelegenheid om oplossingen aan te dragen. De mening van de participanten speelt een grote rol bij de ontwikkeling van beleid en projecten. 4. Coproduceren: Alle betrokkenen hebben samen de touwtjes in handen. De partijen zoeken samen met de gemeente naar oplossingen. 5. Meebeslissen: De ontwikkeling van en de besluitvorming over het beleid ligt bij de participanten. Het ambtelijk apparaat vervult hierbij een adviserende rol. De politiek neemt de resultaten over na toetsing aan vooraf gestelde randvoorwaarden. In de participatieladder van Partners en Pröpper (2009) worden deze niveaus nog iets verder uitgewerkt naar zeven niveaus. Afhankelijk van het niveau verandert de vorm van het traject, de invloed van de gemeente en de invloed van inwoners. Zo worden de verwachtingen over en weer meer helder. In een handboek kerngericht werken worden de niveaus onderscheiden met de daarbij horende manieren van werken.

Het resultaat van de stappen 2 en 3 zijn kaders voor het participatietraject.

Naar Partners en Pröpper (2009)

STAP 4:
Maak een communicatieplan

Heldere communicatie is essentieel bij kerngericht werken. Bepaal van tevoren hoe je communiceert in een bepaalde fase. Want in iedere fase van een onderwerp zal de communicatie op een ander niveau en van een andere toon zijn.

» Wat zijn de kernboodschappen? Aan de hand van de krachtenveldanalyse bepaal je met welke betrokkenen je het participatietraject doorloopt. In stap 3 heb je het globale participatieniveau vastgesteld, hoewel dat voor iedere betrokkene net iets anders kan zijn. Het kan zijn dat een specifieke doelgroep meer invloed krijgt, of dat een signaleringsgroep toch om advies wordt gevraagd ook al is het niveau informeren. Bedenk voor de betrokken inwoners kernboodschappen.
» Maak een communicatiekalender. Met de kalender zet je het in kaart gebrachte proces om in concrete stappen. In de kalender komen alle voorgaande stappen zichtbaar terug: het doel, de betrokkenen en het niveau van participatie. In de kalender zet je de mijlpalen die je moet behalen. Per mijlpaal bepaal je welke middelen en instrumenten aansluiten bij de actoren en de fase van het onderwerp. Probeer inwoners te betrekken in de fase waarop hun input nog het beste kan worden meegenomen en zorg daarbij ook voor verwachtingsmanagement.

Resultaat van stap 3 is een kalender met doelen, deelnemers en rollen per fase. Stappen 1 tot en met 4 zijn ook de basis van een participatienotatie of startnotitie.

STAP 5:
Inzet van participatiemiddelen

Er zijn ontzettend veel participatiemiddelen. Van de traditionele avond in een zaal, tot digitale stemmingen. Bij een onderwerp kunnen meerdere middelen gebruikt worden, dit draagt bij aan de inclusiviteit.

» Bepaal welke (communicatie) middelen en methoden je gaat inzetten. De kernambtenaren kunnen adviseren welke middelen en methoden het beste passen bij een kern of inwoners. Verschillende methoden verwerken we in een toolkit (Handreiking kerngericht werken) zodat je daar inspiratie uit kan halen.

Resultaat van deze stap is (in combinatie met de vorige stappen) een heldere aanpak.

STAP 6
Evalueer en leer

Participatie is steeds het maken van afwegingen en daarover helder communiceren. Bij ieder traject valt er wel iets te leren. Doe dat ook en deel je ervaringen.

» Koppel terug. Inwoners willen weten wat er gedaan is met hun input. Ook als dat niet is wat ze van tevoren hoopten. Hoe kan je dit het beste terugkoppelen?
» Evalueer je proces. Van tevoren zijn er verschillende doelen gesteld. Zijn deze gehaald? Wat waren de succesfactoren en leerpunten? Liep je tegen bepaalde knelpunten aan, bijvoorbeeld in regels? Kijk ook of het mogelijk is na te gaan wat deelnemers van het traject vonden, bijvoorbeeld inwoners, raadsleden en ambtenaren. Leg deze evaluatie ook vast.
» Deel je ervaringen. Hoe kun je jouw/jullie ervaringen binnen dit traject delen binnen en buiten de gemeentelijke organisatie? En vier successen!

Resultaat van de laatste stap, is dat het een eerste stap is naar nog betere trajecten.

Bijlage 2: handreiking overheidsparticipatie

De Burense samenleving is ondernemend en boordevol ideeën. Vaak hebben inwoners de gemeente niet nodig of komen ze de gemeente niet tegen bij het realiseren van hun initiatief. Maar zeker bij initiatieven die meerdere inwoners aangaan heeft de gemeente op de een of andere manier een rol. Wanneer inwoners het initiatief nemen en de overheid participeert, noemen we het overheidsparticipatie. Net als bij inwonersparticipatie is het daarbij van belang dat van tevoren rollen en verwachtingen over en weer helder zijn. In de doelen en kaders schetsten we al randvoorwaarden, ook voor overheidsparticipatie. De handreiking inwonersparticipatie is ook deels toepasbaar voor initiatieven vanuit inwoners. In deze bijlage gaan we iets nader in op wat specifiek is voor overheidsparticipatie. De Nationale Ombudsman gaf voor de rol van de overheid hierbij drie aanbevelingen:

1. Een constructieve houding;
2. Heldere en kenbare keuzes;
3. Optreden als één overheid.

Deze aanbevelingen krijgen hieronder verder vorm.

De handreiking overheidsparticipatie is net als de handreiking inwonersparticipatie een handvat voor ambtenaren.

De vijf stappen van de participatieaanpak overheidsparticipatie zijn:

1. *Ken de geschiedenis;*
2. *Bepaal je houding;*
3. *Bepaal je rol;*
4. *Zorg voor duidelijkheid;*
5. *Evalueer en leer.*

STAP 1
Ken de geschiedenis

Om een initiatief goed in context te kunnen plaatsen is het belangrijk de ontstaansgeschiedenis te kennen. De kans is groot dat inwoners al een keer infinitief namen, of dat we ervaring hebben met een bepaald onderwerp. Deze lessen kunnen dan meegenomen worden.

» Wat is het initiatief? De meest duidelijke vraag is natuurlijk de vraag waar het initiatief over gaat. Het is goed dit van tevoren duidelijk te hebben.
» Wat is de aanleiding? Waarom nemen de initiatiefnemers dit initiatief? En wie zijn ze? Hebben we al eerder contact met ze gehad?
» Breng andere ambtenaren op de hoogte. Kernambtenaren weten vaak wat er speelt of speelde in een kern. Het is van belang hem of haar vroegtijdig op de hoogte te brengen van een initiatief in een kern. Zo kan de kernambtenaar goed adviseren, ook als er vergelijkbare initiatieven zijn of initiatieven met elkaar kunnen schuren.

Resultaat van deze stap is dat eerdere ervaringen gedeeld kunnen worden en fouten voorkomen kunnen worden.

STAP 2
Bepaal je houding

Hoe nadrukkelijk de gemeente betrokken kan en wil zijn, hangt af van het belang van het initiatief en de slagingskans.

» Hoe kijk je aan tegen de initiatiefnemers? Wie stelt de vraag/heeft het idee? Gaat het om inwoners of een professionele partij? Wat is het belang en de motivatie van de initiatiefnemers? Wat drijft hen?
» Hoe kijken anderen tegen het initiatief aan? Naast het belang van de initiatiefnemers heeft een initiatief vaak ook effect op anderen. Hoe kijken andere inwoners (in een kern) aan tegen het initiatief? Schuurt het met andere initiatieven? En heeft iedere belanghebbende dezelfde

verwachtingen? Ook hierbij kan een analyse gemaakt worden, zoals bij stap 3 van de handreiking inwonersparticipatie.

» Welke formele rol heeft de gemeente? Voor bijvoorbeeld evenementen gelden regels rond vergunningen. Wat zijn de rollen en bevoegdheden die de gemeente heeft op het onderwerp? En hoe gaan we hier normaal mee om?

» Wat vragen initiatiefnemers van de gemeente? Wat vraagt een initiatiefnemer eigenlijk? Gaat het om geld, kennis, ruimte in (gemeentelijk) beleid, een vaste contactpersoon of inzet van jouw netwerk? Kun je hierin meedenken en/of meedoen? Hebben de initiatiefnemers voldoende het gevoel dat ze worden gehoord en dat er serieus wordt gereageerd op wat ze vragen?

» Hoever is het initiatief uitgedacht? Zijn er al ideeën over een aanpak? In hoeverre is die aanpak gezamenlijk besloten met de betrokken partijen en is er bewust stilgestaan bij de risico's die deze aanpak met zich mee brengt?

» Hoe kijk je aan tegen het initiatief? Hoe erg is het als een initiatief mislukt (op korte of langere termijn)? En weegt dat op tegen de voordelen? In hoeverre sluit het initiatief aan op ambities van de gemeente? Past het initiatief bij de politieke agenda van de gemeenteraad en het college en staan zij achter het initiatief?

Resultaat van deze stap is dat helder is of we achter het initiatief en de initiatiefnemers kunnen staan.

STAP 3
Bepaal je rol

Bij inwonersinitiatieven zijn inwoners eigenaar van het initiatief. Maar vaak heeft de gemeente ook een rol. Van tevoren moet nagedacht worden hoe ver die rol gaat.

» Hebben we de middelen om te ondersteunen? Zijn er voldoende middelen om bij te dragen als gemeente? Kunnen en willen we ondersteunen met faciliteiten, budget, menskracht of op een andere manier? Voor veel initiatieven hebben we bijvoorbeeld een leefbaarheidsbudget. Of zijn er andere organisaties die dat ook kunnen, aanvullend kunnen en/of beter en logischer kunnen, bijvoorbeeld opbouwwerk?

» Welke rol neem je in dit vraagstuk in? Per fase van een onderwerp kan de rol van de gemeente verschillen. Maar bekijk van tevoren op hoofdlijnen wat je houding en rol is. Daarbij zijn er in hoofdlijnen vier rollen: loslaten, stimuleren, faciliteren en coproduceren. Bij loslaten past initiatief niet bij de ambities van de gemeente. En/of we hebben geen middelen om te ondersteunen. We kunnen dan wel aandachtspunten meegeven. Bij stimuleren schuurt het initiatief niet met de doelen van de gemeente. We geven ruimte, maar pakken verder geen rol. Bij faciliteren bieden we bijvoorbeeld budget, kennis of menskracht. Bij coproduceren worden we mede-initiatiefnemer. Hier zijn we voorzichtig mee, want te veel bemoeienis kan de kracht van een inwonersinitiatief ook tenietdoen.

Resultaat van deze stap is dat onze rol bij het onderwerp goed is afgewogen.

STAP 4
Zorg voor duidelijkheid

Zeg wat je doet en doe wat je zegt. Het belang hiervan kwam tijdens het project kerngericht werken en in de onderzoeken duidelijk naar voren. Bespreek daarom van tevoren wat inwoners van de gemeente kunnen verwachten en andersom.

- Wees bewust van je rol. Kies je voor ‘stimuleren’ of ‘faciliteren’, neem dan het initiatief niet over. Je rol kan veranderen in een verdere fase. Houd je aan je afspraken. Sluit zoveel mogelijk aan bij de motivatie van initiatiefnemers.
- Wees open en zorgt voor contact. Uit het onderzoek van mei 2020 blijkt dat inwoners nog te vaak missen dat de gemeente vanuit henzelf contact opneemt, terwijl inwoners dit wel waarderen. Heb daarom aandacht voor het onderlinge contact. Zorg dat je contact onderhoudt op een manier die past bij de rol die je hebt gekozen. Bespreek zaken die stroef lopen snel in een persoonlijk contact.
- Zie kansen. Breng waar nuttig inwoners, organisaties en vergelijkbare initiatieven met elkaar in contact. Stimuleer initiatiefnemers om van andere initiatieven te leren. Leg verbindingen met andere initiatieven en andere inwoners die kunnen helpen. Verwijs ook naar sociaal werk, fondsen en andere subsidiemogelijkheden.
- Maak afspraken met elkaar. Zorg ervoor dat iedereen weet wat hij of zij van de gemeente kan verwachten. Dit hoef je niet altijd vast te leggen. Maar het is wel goed dit van tevoren duidelijk te maken aan elkaar. Zijn er bijvoorbeeld regels of kaders van toepassing? Geef ook duidelijk aan wat de gemeente kan bieden en wat niet.
- Zorg voor een goede organisatie. Een initiatief heeft behoefte aan een vaste contactpersoon. Dit is in principe de inhoudelijk meest betrokken medewerker. De kernambtenaar is daarbij ondersteunend. Bevorder bij collega’s een flexibele toepassing van regels en procedures. Laat gemeentelijke procedures, planning van vergaderingen en beschikbaarheid optimaal aansluiten op beschikbaarheid van de initiatiefnemers. Maak heldere afspraken over de rol van het college en de gemeenteraad bij inwonersinitiatieven.

Resultaat van deze stap is helderheid bij de gemeente en initiatiefnemers.

STAP 5
Evalueer en leer

Participatie is steeds het maken van afwegingen en daarover helder communiceren, ook als inwoners het initiatief nemen. Bij ieder traject valt er wel iets te leren. Doe dat ook en deel je ervaringen.

- Evalueer je proces. Van tevoren zijn er verschillende doelen gesteld. Zijn deze gehaald? Wat waren de succesfactoren en leerpunten? Liep je tegen bepaalde knelpunten aan, bijvoorbeeld in regels? Wat vonden initiatiefnemers van het traject en de rol van de gemeente? En andere betrokkenen, zoals het college of de gemeenteraad? Leg deze evaluatie ook vast.
- Deel je ervaringen. Hoe kun je jouw/jullie ervaringen binnen dit traject delen binnen en buiten de gemeentelijke organisatie? En vier successen, zet inwoners en ambtenaren in het zonnetje!

Resultaat van de laatste stap, is dat het een eerste stap is naar nog betere trajecten.

SUPER

Colofon

Dit is een uitgave van de Gemeente Buren.

Bezoekadres:
Wetering 1
4021 VZ Maurik

Postadres:
Postbus 23
4020 BA Maurik

T: 14 0344
www.buren.nl
gemeente@buren.nl

Teksten:
Gemeente Buren

Vormgeving:
NDOC bv
Buren

Buren,
mei 2020

GEMEENTE BUREN | DE WETERING 1 | 4021 VZ MAURIK

TEL. 14 0344 | GEMEENTE@BUREN.NL | WWW.BUREN.NL

Rapport

Nulmeting Kerngericht Werken in de gemeente Buren

Juni 2019

Anja van de Boer, Pieter van der Toorn en Jouwert van Geene

Inhoud

1. Inleiding 3
2. Bevindingen pilotkernen en spiegelkernen 4
   2.1 Deelnemers 4
   2.2 Leeswijzer 4
   2.3 Pilotkern Ingen 5
   2.4 Pilotkern Ravenswaaij 6
   2.5 Pilotkern Zoelen 7
   2.6 Spiegelkern Kerk-Avezaath 8
   2.7 Spiegelkern Ommeren 9
   2.8 Spiegelkern Maurik 10
3. Bevindingen gemeente 11
4. Samenvatting 13
5. Bijlagen 15
   5.1 Ingen 15
   5.2 Ravenswaaij 19
   5.3 Zoelen 23
   5.4 Kerk-Avezaath 27
   5.5 Ommeren 31
   5.6 Maurik 35
   5.7 Gemeente Buren 39

1. Inleiding

De gemeente Buren werkt vanaf april 2019 aan het project Kerngericht Werken. De gemeente wil op een zodanige manier samenwerken met inwoners dat zij zich gezien, gehoord en erkend weten en de regie hebben over hun leefomgeving. In de kernen Ravenswaaij, Zoelen en Ingen vinden dit jaar pilots plaats. De kernen Maurik, Kerk-Avezaath en Ommeren vormen samen de spiegelkernen: kernen die qua samenstelling en aandachtspunten lijken op de pilotkernen, maar waar dit jaar geen extra inzet in het kader van Kerngericht Werken is. *Spectrum, partner met elan* is gevraagd te ondersteunen tijdens dit project. Onderdeel van deze ondersteuning is een nulmeting aan het begin van het project en een eindmeting eind 2019.

Nulmeting

Om erachter te komen in welke mate inwoners zich nu gezien, gehoord en erkend weten hebben alle huishoudens in zowel de pilotkernen als spiegelkernen een vragenlijst ontvangen. Aanvullend voerde Spectrum in elke pilotkern twee panelgesprekken. Een gesprek met stakeholders, die door de gemeente zijn uitgenodigd, en een gesprek met inwoners die in de vragenlijst hebben aangeven interesse te hebben in een groepsgesprek. In elke spiegelkern was ook een gesprek met inwoners die zich hiervoor via de vragenlijst konden opgeven. Daarnaast is er een vragenlijst ontwikkeld voor medewerkers van de gemeente: hoe ervaren zij de samenwerking met inwoners en welke verwachtingen zijn er ten aanzien van Kerngericht Werken?

2. Bevindingen pilotkernen en spiegelkernen

2.1 Deelnemers

Alle huishoudens van de pilot- en spiegelkernen hebben een vragenlijst ontvangen. In totaal vulden 365 mensen de vragenlijst volledig in. De leeftijdscategorieën 45-64 jaar en 65 jaar of ouder zijn het meest vertegenwoordigd, de leeftijdscategorie tot 15-24 jaar het minst. Het aantal respondenten was te laag om de resultaten voor alle leeftijdscategorieën te kunnen generaliseren[1]. In Maurik zijn de resultaten wel representatief voor de mensen boven de 24 jaar en in Ingen voor de mensen van 45 jaar en ouder. Aan de panelgesprekken hebben in totaal 73 mensen deelgenomen: 15 in Zoelen, 8 in Ingen, 18 in Ravenswaaij, 13 in Kerk-Avezaath, 8 in Ommeren en 11 in Maurik. In de volgende paragrafen spreken we over inwoners, daarbij doelen we op de deelnemers aan dit onderzoek. De deelnemers aan het onderzoek zijn niet volledig representatief voor alle inwoners van de kernen. Daarom moeten we voorzichtig zijn met het trekken van conclusies.

2.2 Leeswijzer

Voor elke kern beschrijven we de meest opvallende bevindingen. We maken hierbij onderscheid tussen *samenwerken, verdeling van rollen* en *actuele onderwerpen*. Bij *samenwerken* gaat het om de wijze waarop inwoners en gemeente nu met elkaar omgaan. Elkaar zien, horen en erkennen zijn hierbij belangrijke onderdelen; wordt er naar elkaar geluisterd? Is er sprake van een dialoog? Wordt inbreng van inwoners meegenomen bij keuzes die gemeente Buren maakt?
Bij *verdeling van rollen* gaat het om de positie die gemeente en inwoners innemen. Bij Kerngericht Werken is het de bedoeling dat inwoners en gemeente zo samenwerken dat inwoners regie hebben over hun leefomgeving. Is er ruimte om initiatief te nemen? Is het duidelijk wie waar verantwoordelijk voor is? We werpen ook een blik in de toekomst; moet er wat veranderen als het gaat om het verdelen van de verantwoordelijkheid?
Met *actuele onderwerpen* doelen we op de onderwerpen die op dit moment spelen in de kernen en betrekking hebben op de leefomgeving van de inwoners.
In de bijlagen zijn per kern de respons op de stellingen uit de vragenlijst in een tabel weergegeven, aangevuld met punten uit de panelgesprekken.

[1] Het streven was om een statistische betrouwbaarheid van 95% met een foutmarge van 10% te halen.

2.3 Pilotkern Ingen

Ingen

“Samenwerken met de gemeente wordt steeds makkelijker: even een telefoontje, mailtje of appje. Ik hoop dat deze trend zich voortzet.”

“Je moet zelf aan de bel trekken.”

Samenwerken
Voor inwoners is er ruimte om hun mening te geven, de gemeente staat ervoor open om in gesprek te gaan. Inwoners geven wel aan dat gemeente meer in gesprek kan met inwoners. Of er na een gesprek ook wat gebeurt met de inbreng van inwoners, daarover zijn de meningen verdeeld. De samenwerking verloopt op dit moment niet soepel en inwoners zien graag dat de gemeente meer betrokken is bij Ingen.

Verdeling van rollen
In Ingen geeft een groot deel van de respondenten aan dat ze zelf een steentje bijdragen aan hun leefomgeving. Het is voor inwoners alleen niet altijd even duidelijk waar ze terecht kunnen met ideeën over hun leefomgeving. Inwoners vinden dat de gemeente zelf meer verantwoordelijkheid moet nemen en tegelijkertijd ook meer verantwoordelijkheid aan de inwoners moet geven.

Actuele onderwerpen
Onderhoud van groen en wegen evenals de afwezigheid van winkels en/ of pinautomaat zijn actueel in Ingen. Met name de Rijnstraat wordt veel genoemd: het wegdek is slecht, het onderhoud wordt al jaren uitgesteld en de veiligheid is er in het geding.
In Ingen rijdt veel groot en zwaar vrachtverkeer, het dorp is daar niet op ingericht. Straten en bermen worden kapotgereden en er komt steeds meer vrachtverkeer. Dit zorgt voor onveilige situaties.

Tips
- Geef uitleg over waarom je als gemeente bepaalde keuzes maakt.
- Schaf leges voor inwonersinitiatieven af.
- Zorg voor een vast gemeentelijke contactpersoon, die de situatie in Ingen kent.
- Werk samen met verenigingen, zij kennen het leven in de kern.
- Toon oprechte interesse vanuit de gemeente en niet alleen vanuit een vraag of klacht.

2.4 Pilotkern Ravenswaaij

Ravenswaaij

“Wanneer je in een kleine kern woont, zijn de grotere kernen interessanter lijkt het wel.”

“Zie ons als volwassen gesprekspartners.”

Samenwerken
De gemeente staat open voor gesprek met inwoners. Maar of er ook echt wordt geluisterd en iets wordt gedaan met de inbreng van inwoners, daarover zijn de meningen verdeeld. Inwoners worden geïnformeerd over en betrokken bij veranderingen in hun leefomgeving. In Ravenswaaij is er vertrouwen dat Kerngericht Werken een succes gaat worden.

Verdeling van rollen
Er is een sterke onderlinge betrokkenheid in Ravenswaaij. Nieuwe inwoners voelen zich er snel thuis. Inwoners zetten zichzelf actief in voor hun leefomgeving. In Ravenswaaij weten de inwoners waar ze zelf verantwoordelijk voor zijn en waar de gemeente verantwoordelijk voor is. In de toekomst mag de gemeente nog meer verantwoordelijkheid nemen en de inwoners ook wat meer verantwoordelijkheid geven. Ze willen graag als partners samenwerken.

Actuele onderwerpen
Onderhoud van groen en wegen en de verkeersveiligheid zijn actueel. De wegen zijn niet berekend op de groei van Ravenswaaij en op het zware vrachtverkeer dat door het dorp rijdt. Bij het dorpshuis zijn te weinig parkeerplekken en er wordt veel te hard gereden, waardoor onveilige situaties ontstaan.

Tips
- Zorg voor een gemeentelijk contactpersoon die proactief contact onderhoud met de dorpsraad.
- Betrek inwoners waar mogelijk bij de besluitvorming.
- Kom met een duidelijke visie. Een integrale wijkaanpak is nodig voor de leefbaarheid in Ravenswaaij.

2.5 Pilotkern Zoelen

Zoelen

“Ik ben zeer tevreden over mijn leefomgeving in het buitengebied.”

“Je krijgt helemaal geen antwoord van de gemeente.”

Samenwerken
In Zoelen zijn inwoners ontevreden over de mate waarop de gemeente betrokken is bij hun kern. De gemeente wordt niet als partner gezien en de samenwerking verloopt vrij moeizaam. Er wordt beperkt geluisterd door de gemeente en een groot deel van de inwoners voelt zich niet serieus genomen.

Verdeling van rollen
In Zoelen nemen inwoners het heft zelf in handen. Ze zetten zich actief in voor een fijne leefomgeving, maar voelen zich hierin lang niet altijd gewaardeerd. Ze willen graag dat de gemeente in de toekomst meer verantwoordelijkheid neemt. De meningen over zelf meer verantwoordelijkheid krijgen lopen uiteen.

Actuele onderwerpen
Onderhoud van groen en wegen en rommel op straat zijn actueel in Zoelen. Er wordt minder onderhoud gepleegd aan het groen en het hoge gras zorgt, met name in bochten, voor onveilige situaties. Er ligt veel afval in de bermen en op straat. Inwoners geven aan dat ze hier zelf ook aan bijdragen door bijvoorbeeld vuurwerk te laten liggen.

Tips

- Een vast contactpersoon vanuit de gemeente die regelmatig in Zoelen is.
- Zoek proactief contact met vrijwilligers en verenigingen.
- Geef terugkoppeling aan inwoners. Nadat er een inwonersavond is geweest over een bepaald thema, maar ook als er individuele vragen worden gesteld of als er een verandering wordt doorgevoerd.
- Laat brieven controleren door inwoners die laaggeletterd zijn, zodat iedereen de inhoud kan begrijpen.

2.6 Spiegelkern Kerk-Avezaath

Kerk-Avezaath

“We hebben een bewonersvereniging in Kerk-Avezaath. Maak daar gebruik van.”

“Er wordt veel gepraat, maar weinig geluisterd en niet gefaciliteerd.”

Samenwerken
Op dit moment is de gemeente onvoldoende betrokken bij Kerk-Avezaath. Er wordt onvoldoende geluisterd naar en in gesprek gegaan met inwoners. De mening van inwoners lijkt bij het maken van beslissingen geen rol te spelen en bezwaren worden niet serieus genomen. De samenwerking verloopt niet soepel. In Kerk-Avezaath is wel vertrouwen in de toekomst, ruim vier op de tien respondenten verwacht dat Kerngericht Werken een succes gaat worden.

Verdeling van rollen
In Kerk-Avezaath weten inwoners waar ze zelf verantwoordelijk voor zijn. En het is voor inwoners ook vrij duidelijk waar de gemeente verantwoordelijk voor is. De inwoners vinden dat de gemeente in de toekomst nog wel meer verantwoordelijkheid mag nemen. Veel inwoners geven aan dat ze zelf een steentje bijdragen aan hun leefomgeving, maar ze weten onvoldoende hoe ze nieuwe ideeën of wensen kunnen delen met de gemeente. Op dit moment is dat niet eenvoudig.

Actuele onderwerpen
Winkels en voorzieningen verdwijnen uit Kerk-Avezaath. Het dorpshuis De Avezathen is de enige voorziening die er is en wordt zeer op prijs gesteld. Er wordt al 20 jaar gesproken over nieuwe woningen, maar er gebeurt niets. Betaalbare woningen voor jongeren en ouderen zijn er onvoldoende. Er zijn een aantal vervallen panden in het dorp waar niets aan wordt gedaan. Ook is de verkeersveiligheid een actueel onderwerp. Samen met Veilig Verkeer Nederland hopen de inwoners een doorbraak bij gemeente te realiseren.

Tips
- Wees transparant over omgevingsvergunningen.
- Een vast gemeentelijk contactpersoon, die vragen kan uitzetten binnen het gemeentehuis en ook toeziet of ze worden opgepakt.
- Neem inwoners serieus en koppel terug. Maak gebruik van kennis van inwoners en communiceer op een fatsoenlijke manier.

2.7 Spiegelkern Ommeren

Ommeren

“Mooi initiatief om meer in te zetten op het betrekken van inwoners.”

“Het is afhankelijk van de wethouder hoe die reageert. De een staat pal achter de ambtenaren, terwijl de ander naar de inwoners luistert.”

Samenwerken
In Ommeren wordt de gemeente niet als partner ervaren. De gemeente is onvoldoende betrokken bij de kern en neemt de mening van inwoners maar beperkt mee bij het maken van beslissingen. Inwoners voelen wel ruimte om hun mening te geven en ervaren over het algemeen dat de gemeente open staat voor een gesprek.

Verdeling van rollen
Een groot deel van de inwoners geeft aan zelf een steentje bij te dragen aan de leefomgeving. Voor inwoners is duidelijk waar ze zelf verantwoordelijk voor zijn. Of daar in de toekomst nog meer verantwoordelijkheid bij moet komen, daar zijn de meningen over verdeeld. De gemeente mag zelf wel meer verantwoordelijkheid gaan nemen.

Actuele onderwerpen
Onderhoud van met name de wegen is actueel in Ommeren. Er is sprake van spoorvorming door vrachtverkeer en trottoirs zijn gevaarlijk, bijvoorbeeld door wortels van bomen. Ook is er sprake onvoldoende verkeersveiligheid; er wordt te hard gereden, vrachtverkeer zorgt voor trillingen en kapotte wegen en door het ontbreken van een fietspad is fietsen, tussen groot en zwaar vrachtverkeer, onveilig. In een deel van Ommeren wonen meer arbeidsmigranten dan Nederlanders. Er is nauwelijks contact met elkaar.

Tips
- Denk vanuit de inwoners als je communiceert: welke informatie hebben zij nodig?
- Zorg op ambtelijk niveau voor één gemeentelijk aanspreekpunt, die ondersteunend is.
- Geef openheid van zaken, dat zorgt voor respect. Door te delen waarom bepaalde keuzes worden gemaakt, wordt het voor inwoners makkelijker te volgen.
- Ga op tijd in gesprek met inwoners. Zeker bij de grote zaken, zoals bijvoorbeeld Fruit NL.

2.8 Spiegelkern Maurik

Maurik

“Je wordt geregeld van het kastje naar de muur gestuurd. Dan verwijzen ze je door naar Avri, politie of woningbouwvereniging en die sturen je weer terug naar de gemeente…..”

“Er wordt weinig geluisterd naar inwoners, de gemeente maakt toch haar eigen plan.”

Samenwerken
Op dit moment verloopt de samenwerking tussen gemeente en inwoners niet soepel. Er wordt onvoldoende geluisterd naar inwoners, bezwaren worden niet serieus genomen en de mening van inwoners doet er bij het maken van beslissingen beperkt toe. Inwoners geven aan dat de gemeente onvoldoende in gesprek is met inwoners. Als er in Maurik dingen veranderen dan worden inwoners daar vaak niet bij betrokken.

Verdeling van rollen
Veel inwoners dragen zelf een steentje bij aan hun eigen leefomgeving. Maar het is niet duidelijk waar zij met hun ideeën en wensen over hun leefomgeving naar toe kunnen. Het is voor inwoners duidelijk wie waar verantwoordelijk voor is en in de toekomst mag de gemeente nog wel meer verantwoordelijkheid nemen. De meningen lopen uiteen over het zelf krijgen van meer verantwoordelijkheid.

Actuele onderwerpen
Ook in Maurik is onderhoud van groen en wegen een actueel onderwerp. De wegen in het buitengebied zijn slecht, daar wordt sinds kort aan gewerkt. Bermen worden gemaaid, maar verstoren daarmee de biodiversiteit. Verder ligt er veel zwerfafval in het buitengebied en is er sprake van overlast door dorpsgenoten, met name in de wijk Engelshof.

Tips
- Geef antwoord op vragen die gesteld worden. Als het antwoord nog niet bekend is, geef dan aan wanneer je er op terug komt. Nee is ook een antwoord.
- Een gemeentelijk aanspreekpunt per wijk of thema. Zodat je als inwoner weet bij wie je moet zijn.
- Betrek inwoners, ze willen graag meedenken en -beslissen. Bekijk samen met inwoners per wijk wat nodig is.
- Ga in de Engelshof met de woningbouwvereniging, inwoners en gemeente in gesprek. En werk dan samen aan een plan van aanpak.

3. Bevindingen gemeente

Medewerkers van de gemeente is via Intranet gevraagd de vragenlijst over Kerngericht Werken in te vullen. In totaal hebben 51 medewerkers de vragenlijst ingevuld. Alle teams zijn vertegenwoordigd, alleen is de respons te laag om te kunnen generaliseren voor alle medewerkers van de gemeente[2]. In bijlage 5.7 is de respons op de stellingen uit de vragenlijst in een tabel weergegeven. In deze paragraaf zijn de meest opvallende bevindingen uiteen gezet.

"Ik wil meer tijd en mogelijkheden om met inwoners samen te werken, meer ervaringen kunnen opdoen en elkaar beter leren kennen. Dat ik hier niet de enige in ben, maar dat mijn collega's daar ook meer tijd en ervaring in krijgen."

"Initiatieven vanuit inwoners zijn ook interessant, risico daarvan is dat het vaak dezelfde 'groepen' zijn die zich melden bij de gemeente. De gemeente moet er juist aan werken om 'iedereen' te horen."

Samenwerken
Medewerkers geven aan dat de gemeente goed benaderbaar is; ze heeft goede intenties om naar de inwoners te luisteren. Tegelijkertijd weet de gemeente niet altijd goed wat er speelt en is zij niet bij alle kernen voldoende betrokken. De samenwerking met inwoners verloopt wisselend. Dit heeft te maken met 1) dat de gemeente vaak alleen een kleine groep mondige burgers weet te bereiken, 2) dat het de gemeente ontbreekt aan een duidelijke visie, 3) dat de gemeente te snel toezeggingen doet, of inwoners het gevoel geeft dat ze iets toegezegd wordt, zonder te weten of het kan worden waargemaakt.
Op de vraag wat medewerkers willen veranderen in de samenwerking met inwoners wordt door een heel aantal medewerkers aangegeven dat zij graag meer samen willen doen met inwoners, dat ze graag willen weten wat er speelt en dat inwoners meer inbreng mogen hebben.

Contact en informatievoorziening
Het is voor inwoners mogelijk om hun inbreng en wensen kenbaar te maken. Medewerkers van de gemeente geven echter ook aan dat dit vaak niet makkelijk is, en dat ze zien dat inwoners niet gemakkelijk contact met de gemeente maken. De inwoners worden door de gemeente geïnformeerd, maar volgens een groot deel van de medewerkers is deze informatie niet altijd begrijpelijk.

Kerngericht Werken
Het overgrote merendeel van de medewerkers van de gemeente vertrouwt erop dat Kerngericht Werken een succes wordt; het zal zorgen voor grotere betrokkenheid en betere samenwerking met inwoners. Tegelijkertijd geven per vraag ongeveer een kwart van de medewerkers aan dat verwacht wordt dat door Kerngericht Werken meer werkzaamheden zullen ontstaan, dat het veel tijd kost, dat

[2] Voor een betrouwbaarheid van 95% met een foutmarge van 10% hebben we 66 respondenten nodig.

er vaker ’s avonds gewerkt moet worden en dat er te weinig capaciteit is. Dit betekent ook dat ongeveer drie kwart dit dus niet verwacht.
Een klein deel van de medewerkers verwacht dat Kerngericht Werken hun werk niet of nauwelijks zal veranderen, een groot deel verwacht dat Kerngericht Werken hun eigen werk op een positieve manier gaat veranderen; prettiger werk door meer maatwerk en contact met inwoners. Een deel van de medewerkers, dat in hun werk te maken heeft met kernen, betrekt de kernen al in hun werk (31%), een kleiner deel doet dat niet (12%). Opvallend is dat het team ‘Regie en Projecten’ het meest kritisch is op het handelen van de gemeente in relatie tot inwoners en kernen, maar tegelijkertijd ook het meeste vertrouwen heeft in dat Kerngericht Werken een succes zal worden.

Randvoorwaarden

- De rol en inspraak van inwoners moet duidelijk zijn; hoge verwachtingen over de eigen inspraak kan leiden tot teleurstellingen.
- Voorkom dat alleen de mondige burgers, die altijd al meedoen, meedoen en gehoord worden.
- Er moet gewerkt worden vanuit een duidelijke visie waardoor voorkomen wordt dat er misstanden ontstaan en toezeggingen worden gedaan die niet waar kunnen worden gemaakt.
- Er moet genoeg budget zijn voor extra inzet en tijd voor medewerkers van de gemeente.
- Voor de omslag naar Kerngericht Werken moet de tijd genomen worden. Blijf realistisch in wat mogelijk is.

4. Samenvatting en reflectie

We gaan in op de meest opvallende bevindingen. We maken hierbij onderscheid tussen *samenwerken, verdeling van rollen* en *actuele onderwerpen*.

4.1 Samenwerken.
Bij *samenwerken* gaat het om de wijze waarop inwoners en gemeente nu met elkaar omgaan. Elkaar zien, horen en erkennen zijn hierbij belangrijke onderdelen; wordt er naar elkaar geluisterd? Is er sprake van een dialoog? Wordt inbreng van inwoners meegenomen bij keuzes die gemeente Buren maakt?
Inwoners zijn niet heel tevreden over de samenwerking. Soms voelen inwoners wel de ruimte om hun mening te geven. Maar of er na een gesprek ook wat gebeurt met de inbreng van inwoners, daarover zijn de meningen verdeeld – en overheerst ontevredenheid. Inwoners zien vaak graag meer betrokkenheid van de gemeente. De gemeente geeft aan dat ze goed benaderbaar is en dat ze tegelijkertijd niet altijd voldoende betrokken is bij de verschillende kernen. De samenwerking met inwoners verloopt wisselend.

4.2 Verdeling van rollen
Bij *verdeling van rollen* gaat het om de positie die gemeente en inwoners innemen. Bij Kerngericht Werken is het de bedoeling dat inwoners en gemeente zo samenwerken dat inwoners regie hebben over hun leefomgeving. Is er ruimte om initiatief te nemen? Is het duidelijk wie waar verantwoordelijk voor is? We werpen ook een blik in de toekomst; moet er wat veranderen als het gaat om het verdelen van de verantwoordelijkheid?
Een groot deel van de inwoners geeft aan zelf een steentje bij te dragen aan de leefomgeving. In sommige kernen weten inwoners beter hoe de rollen tussen gemeente en inwoners verdeeld zijn, dan in andere. Het gevoel overheerst dat de gemeente zelf wel meer verantwoordelijkheid mag gaan nemen. In sommige kernen, zoals Ingen en Ravenswaaij, willen inwoners zelf ook meer verantwoordelijkheid krijgen.
Het is voor inwoners mogelijk om hun inbreng en wensen kenbaar te maken. Medewerkers van de gemeente geven aan dat dit vaak niet makkelijk is, en dat ze zien dat inwoners niet gemakkelijk contact met de gemeente maken. De wens leeft bij de gemeente om inwoners meer verantwoordelijkheden te geven. Of de gemeente zelf ook meer verantwoordelijkheid moet nemen, daarover zijn de meningen verdeeld.

4.3 Actuele onderwerpen
Met *actuele onderwerpen* doelen we op de onderwerpen die op dit moment spelen in de kernen en betrekking hebben op de leefomgeving van de inwoners.
Onderhoud van groen en wegen evenals de afwezigheid van voorzieningen (winkels en/ of pinautomaat) zijn actueel in veel van de kernen. Verkeersveiligheid door groot en zwaar vrachtverkeer komt daarbij ook vaak terug. Andere, soms meer kerngebonden onderwerpen zijn betaalbare woningen voor jongeren en ouderen, en afval.

4.4 Reflectie: aansluiting onderzoek bij pilots kerngericht werken
Het onderzoek onderbouwt de wens en het doel van kerngericht werken. De samenwerking tussen inwoners en de gemeente kan op verschillende vlakken beter. Ondanks grote overeenkomsten in uitkomsten van het onderzoek per kern, is maatwerk nodig. De principes en kaders voor kerngericht

werken (bijlage 5.8) bieden daarbij een goede basis: duidelijkheid over verwachtingen en rollen, actief betrekken van inwoners, en partnerschap. Met oog voor gemeentelijke randvoorwaarden.

In de bijlagen zijn voor zowel de gemeente als per kern de respons op de stellingen uit de vragenlijst in tabellen weergegeven. De bijlagen van de kernen bevatten ook punten uit de panelgesprekken.

5. Bijlagen

5.1 Ingen

De volgende stellingen gaan over de manier waarop inwoners en gemeente volgens inwoners met elkaar omgaan.	**Helemaal oneens**	**Oneens**	**Neutraal**	**Eens**	**Helemaal eens**	**N.v.t.**
De gemeente neemt de inbreng van inwoners serieus	5	16	36	12	1	3
De samenwerking tussen de gemeente en inwoners verloopt soepel	6	21	28	12	2	4
De gemeente is voldoende betrokken bij mijn kern	5	23	36	4	1	4
Ik heb er vertrouwen in dat Kerngericht Werken een succes gaat worden	3	11	42	15	2	0
De gemeente luistert naar inwoners	8	19	29	13	1	3
De gemeente staat open voor een gesprek met inwoners	4	11	24	31	1	2

De volgende stellingen gaan over ervaringen van inwoners met de gemeente over hun leefomgeving.	**Helemaal oneens**	**Oneens**	**Neutraal**	**Eens**	**Helemaal eens**	**N.v.t.**
Ik kan mijn mening geven	3	6	23	36	4	1
Ik word door de gemeente geïnformeerd	5	17	19	30	2	0
Ik begrijp de informatie die ik van de gemeente krijg	2	3	19	40	8	1
Er wordt naar mij geluisterd door de gemeente	5	20	28	15	3	2
Ik draag zelf een steentje bij aan mijn leefomgeving	0	4	24	29	16	0
Ik neem zelf het heft in handen	1	8	22	27	13	2
Ik ervaar de gemeente als partner	9	29	23	11	1	0

De volgende stellingen gaan over de mogelijkheden om met de gemeente in contact te komen.	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Ik kan mijn wensen voor mijn kern kenbaar maken bij de gemeente	3	7	32	26	3	2
Ik weet waar ik moet zijn als ik ideeën over mijn leefomgeving wil delen met de gemeente	7	22	15	22	6	1
Het is eenvoudig mijn ideeën over mijn kern te delen met de gemeente	7	13	33	15	3	2

De volgende stellingen gaan over de verhouding tussen inwoners en gemeente.	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Mijn mening doet er toe bij beslissingen door de gemeente	7	25	28	9	1	3
De gemeente is voldoende in gesprek met inwoners	9	27	25	9	1	2
De gemeente neemt bezwaren van inwoners serieus	10	20	26	11	2	4
Ik weet waar de gemeente verantwoordelijk voor is	1	5	21	38	8	0
Ik weet waar ik zelf verantwoordelijk voor ben	1	4	5	53	10	0
Ik weet wanneer de gemeente een beslissing mag nemen	2	15	20	30	6	0
De gemeente is in gesprek met verschillende groepen inwoners (arm, rijk, jong, oud, etc.)	6	10	41	12	1	3
Ik vind dat de gemeente meer verantwoordelijkheid moet nemen	1	2	30	28	12	0
Ik vind dat de gemeente mij meer verantwoordelijkheid moet geven	1	9	44	13	4	2

De volgende stellingen gaan over de situatie in de kern	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Er is onderlinge (buren)betrokkenheid in mijn kern	3	12	15	33	9	1
Initiatief door inwoners wordt gewaardeerd door de gemeente	4	15	35	16	1	2
De gemeente betrekt inwoners bij veranderingen in mijn kern	9	22	27	13	0	2

Welke onderwerpen spelen er in de kern			
Mogelijkheden voor ontmoeting met anderen	10	Onderling Contact	6
Rommel op straat	14	Eenzaamheid	3
Hondenpoep	19	Armoede	1
Aanwezigheid winkels en/ of pinautomaten	35	Duurzaamheid	12
Onderhoud van wegen en/ of groen	37	Er zijn geen onderwerpen in mijn kern	2
Hoeveelheid groen in en om de kern	5		

Leeftijd	Aantal respondenten	Gewenst aantal respondenten
Jonger dan 16 jaar	0	0
16-24 jaar	0	12
25-44 jaar	10	23
45-64 jaar	39	34
65 jaar of ouder	24	21
Totaal	73	90

Huidig

- Er wordt binnenkort een grote hal gebouwd voor een fruitbedrijf, maar Ingen is daar niet op berekend. Het grote vrachtverkeer moet door smalle straten en kan ander verkeer niet passeren.
- Onderhoud Rijnstraat wordt telkens uitgesteld. De weg zit vol hobbels en is onveilig. Er wordt niets gedaan en ook niet over gecommuniceerd.
- Het is, met name voor ouderen, een gemis dat veel informatie online gedeeld wordt en niet meer via het gemeenteblad (vergunningen).
- Ambtenaren zijn onvoldoende op de hoogte van bestemmingsplannen en benodigde vergunningen.

Toekomst

- Waardeer de vrijwilligers. Zij doen zeer veel om de leefbaarheid in de kern(en) in stand te houden.
- Zorg dat de inwoners weer vertrouwen krijgt in de gemeente, luister naar hen.
- Raadsleden moeten meer de kernen in. Houdt desgewenst spreekuren in de kernen.
- De wethouders/raadsleden zijn gekozen door de inwoners. Houdt contact met hen. Zij weten wat er leeft in de kernen.
- Faciliteer op verschillende manieren: geef inzicht in wet- en regelgeving; geef advies over fondsenwerving; schaf leges af voor inwonersinitiatieven en koop workshops/trainingen collectief in (voor vrijwilligers).

5.2 Ravenswaaij

De volgende stellingen gaan over de manier waarop inwoners en gemeente volgens inwoners met elkaar omgaan.	**Helemaal oneens**	**Oneens**	**Neutraal**	**Eens**	**Helemaal eens**	**N.v.t.**
De gemeente neemt de inbreng van inwoners serieus	0	10	7	7	0	0
De samenwerking tussen de gemeente en inwoners verloopt soepel	0	5	15	4	0	0
De gemeente is voldoende betrokken bij mijn kern	0	8	10	6	0	0
Ik heb er vertrouwen in dat Kerngericht Werken een succes gaat worden	1	0	11	10	2	0
De gemeente luistert naar inwoners	0	5	12	6	1	0
De gemeente staat open voor een gesprek met inwoners	0	0	7	16	1	0

De volgende stellingen gaan over ervaringen van inwoners met de gemeente over hun leefomgeving.	**Helemaal oneens**	**Oneens**	**Neutraal**	**Eens**	**Helemaal eens**	**N.v.t.**
Ik kan mijn mening geven	0	1	6	13	3	1
Ik word door de gemeente geïnformeerd	1	2	6	12	3	0
Ik begrijp de informatie die ik van de gemeente krijg	0	2	1	16	5	0
Er wordt naar mij geluisterd door de gemeente	1	6	10	6	0	1
Ik draag zelf een steentje bij aan mijn leefomgeving	0	1	4	14	5	0
Ik neem zelf het heft in handen	0	2	9	9	3	1
Ik ervaar de gemeente als partner	1	8	9	6	0	0

De volgende stellingen gaan over de mogelijkheden om met de gemeente in contact te komen.	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Ik kan mijn wensen voor mijn kern kenbaar maken bij de gemeente	1	1	8	12	2	0
Ik weet waar ik moet zijn als ik ideeën over mijn leefomgeving wil delen met de gemeente	3	4	5	11	1	0
Het is eenvoudig mijn ideeën over mijn kern te delen met de gemeente	2	6	13	2	1	0

De volgende stellingen gaan over de verhouding tussen inwoners en gemeente.	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Mijn mening doet er toe bij beslissingen door de gemeente	2	5	14	2	1	0
De gemeente is voldoende in gesprek met inwoners	2	6	12	4	0	0
De gemeente neemt bezwaren van inwoners serieus	1	6	12	5	0	0
Ik weet waar de gemeente verantwoordelijk voor is	0	2	8	10	4	0
Ik weet waar ik zelf verantwoordelijk voor ben	0	0	5	13	6	0
Ik weet wanneer de gemeente een beslissing mag nemen	0	3	10	7	4	0
De gemeente is in gesprek met verschillende groepen inwoners (arm, rijk, jong, oud, etc.)	1	2	16	4	0	1
Ik vind dat de gemeente meer verantwoordelijkheid moet nemen	0	0	9	12	3	0
Ik vind dat de gemeente mij meer verantwoordelijkheid moet geven	0	3	10	8	2	1

De volgende stellingen gaan over de situatie in de kern	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Er is onderlinge (buren)betrokkenheid in mijn kern	0	1	3	10	10	0
Initiatief door inwoners wordt gewaardeerd door de gemeente	0	1	10	10	3	0
De gemeente betrekt inwoners bij veranderingen in mijn kern	2	1	10	9	2	0

Welke onderwerpen spelen er in de kern			
Mogelijkheden voor ontmoeting met anderen	5	Onderling Contact	4
Rommel op straat	2	Eenzaamheid	2
Hondenpoep	1	Armoede	0
Aanwezigheid winkels en/ of pinautomaten	2	Duurzaamheid	3
Onderhoud van wegen en/ of groen	11	Er zijn geen onderwerpen in mijn kern	4
Hoeveelheid groen in en om de kern	2		

Leeftijd	Aantal respondenten	Gewenst aantal respondenten
Jonger dan 16 jaar	0	0
16-24 jaar	1	12
25-44 jaar	4	14
45-64 jaar	14	34
65 jaar of ouder	5	19
Totaal	24	79

Huidig

- Verkeer: er wordt te hard gereden, er is een gevaarlijke bocht bij de Donkersteeg, er zijn geen stoepen waardoor kinderen niet veilig buiten kunnen spelen.
- Er is niet gecommuniceerd door gemeente over de plannen over de groei van de kern. Wordt er wel nagedacht over extra voorzieningen, bredere wegen, etc.?
- Het lijkt te ontbreken aan visie bij de gemeente als het gaat om bijvoorbeeld glasvezel. Sommige huishoudens zijn aangesloten en anderen niet. Het zou voor de toekomst goed zijn als iedereen is aangesloten.

Toekomst

- Het verkeer moet veel veiliger. Concreet is genoemd: drempels, stoepen, bredere wegen en strooien bij gladheid.
- De gemeente moet veel duidelijker communiceren en transparant zijn over gemaakte keuzes en plannen die er zijn.
- De gemeente moet de bewoners betrekken in besluitvorming waar mogelijk, en ook daadwerkelijk iets doen met de inspraak. Het wordt als erg vervelend ervaren wanneer er wel inspraak is, maar er niets mee gedaan wordt.
- De gemeente moet met een duidelijke visie komen. Een integrale wijkaanpak is nodig voor de leefbaarheid in de kern.
- Dorpshuis, school en kerk zijn ontmoetingspunten in het dorp. Deze mogen niet verdwijnen.
- Erken het werk van de vrijwilligers. Zij steken heel veel tijd in het vrijwilligerswerk en moeten soms heel veel bellen en mailen met de gemeente om maar een antwoord te krijgen. De vrijwilliger moet geen verlengstuk zijn van de gemeente.

5.3 Zoelen

De volgende stellingen gaan over de manier waarop inwoners en gemeente volgens inwoners met elkaar omgaan.	**Helemaal oneens**	**Oneens**	**Neutraal**	**Eens**	**Helemaal eens**	**N.v.t.**
De gemeente neemt de inbreng van inwoners serieus	7	12	31	12	1	1
De samenwerking tussen de gemeente en inwoners verloopt soepel	11	11	31	9	1	1
De gemeente is voldoende betrokken bij mijn kern	12	27	18	5	1	1
Ik heb er vertrouwen in dat Kerngericht Werken een succes gaat worden	6	9	28	16	3	2
De gemeente luistert naar inwoners	11	15	29	7	1	1
De gemeente staat open voor een gesprek met inwoners	3	10	30	16	3	2

De volgende stellingen gaan over ervaringen van inwoners met de gemeente over hun leefomgeving.	**Helemaal oneens**	**Oneens**	**Neutraal**	**Eens**	**Helemaal eens**	**N.v.t.**
Ik kan mijn mening geven	3	8	14	30	4	5
Ik word door de gemeente geïnformeerd	9	9	20	24	2	0
Ik begrijp de informatie die ik van de gemeente krijg	5	3	13	33	9	1
Er wordt naar mij geluisterd door de gemeente	9	11	28	8	1	7
Ik draag zelf een steentje bij aan mijn leefomgeving	1	3	11	33	15	1
Ik neem zelf het heft in handen	0	4	22	26	10	2
Ik ervaar de gemeente als partner	13	18	21	9	1	2

De volgende stellingen gaan over de mogelijkheden om met de gemeente in contact te komen.	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Ik kan mijn wensen voor mijn kern kenbaar maken bij de gemeente	8	12	16	24	1	3
Ik weet waar ik moet zijn als ik ideeën over mijn leefomgeving wil delen met de gemeente	8	22	13	18	2	1
Het is eenvoudig mijn ideeën over mijn kern te delen met de gemeente	8	22	20	10	1	3

De volgende stellingen gaan over de verhouding tussen inwoners en gemeente.	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Mijn mening doet er toe bij beslissingen door de gemeente	13	15	30	2	1	3
De gemeente is voldoende in gesprek met inwoners	12	21	21	9	0	1
De gemeente neemt bezwaren van inwoners serieus	12	10	27	13	0	2
Ik weet waar de gemeente verantwoordelijk voor is	4	3	14	28	14	1
Ik weet waar ik zelf verantwoordelijk voor ben	1	2	6	37	18	0
Ik weet wanneer de gemeente een beslissing mag nemen	3	12	13	23	11	2
De gemeente is in gesprek met verschillende groepen inwoners (arm, rijk, jong, oud, etc.)	6	8	39	7	2	2
Ik vind dat de gemeente meer verantwoordelijkheid moet nemen	1	4	18	24	15	2
Ik vind dat de gemeente mij meer verantwoordelijkheid moet geven	0	11	32	14	4	3

De volgende stellingen gaan over de situatie in de kern	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Er is onderlinge (buren)betrokkenheid in mijn kern	4	10	11	25	13	1
Initiatief door inwoners wordt gewaardeerd door de gemeente	8	4	33	17	0	2
De gemeente betrekt inwoners bij veranderingen in mijn kern	12	13	23	14	0	2

Welke onderwerpen spelen er in de kern			
Mogelijkheden voor ontmoeting met anderen	7	Onderling Contact	3
Rommel op straat	22	Eenzaamheid	3
Hondenpoep	22	Armoede	0
Aanwezigheid winkels en/ of pinautomaten	26	Duurzaamheid	7
Onderhoud van wegen en/ of groen	34	Er zijn geen onderwerpen in mijn kern	2
Hoeveelheid groen in en om de kern	9		

Leeftijd	Aantal respondenten	Gewenst aantal respondenten
Jonger dan 16 jaar	0	0
16-24 jaar	2	11
25-44 jaar	13	23
45-64 jaar	31	36
65 jaar of ouder	18	22
Totaal	64	90

Huidig

- Gemeente communiceert niet waarom er minder onderhoud wordt gepleegd aan het groen. Met name in bochten zorgt het hoge gras voor onveilige situaties.
- Er zijn weinig trottoirs, of trottoirs zijn slecht onderhouden of smal waardoor ze niet toegankelijk zijn voor rolstoelen. Er is last van overhangende takken en struiken vanuit privéterrein.
- Er is onduidelijkheid of zelfs onbekendheid over eventuele plannen van de gemeente rondom een zonneweide/windpark op het Zoelense veld. Er lijkt een partij ‘EcoBuren’ te zijn die zegt namens de kernen te spreken. Bewoners weten hier echter niets van, en vragen zich af of de gemeente checkt wie in deze groep zitten en of zij ook daadwerkelijk namens de kernen spreken en welke belangen deze mensen hebben.

Toekomst

- Meer prullenbakken plaatsen, zodat het in en om Zoelen schoner wordt.
- Communiceer beter, zowel online als in de krant.
- Kom meer onder de mensen, bijvoorbeeld door een spreekuur per dorp in te stellen.
- Zorg voor continuïteit, zodat inwoners en verenigingen een vast contactpersoon hebben.
- Waardeer bestaande verenigingen en initiatieven.
- Organiseer informatieavonden: er is meer overleg nodig vanuit gemeente met de inwoners.

5.4 Kerk-Avezaath

De volgende stellingen gaan over de manier waarop inwoners en gemeente volgens inwoners met elkaar omgaan.	**Helemaal oneens**	**Oneens**	**Neutraal**	**Eens**	**Helemaal eens**	**N.v.t.**
De gemeente neemt de inbreng van inwoners serieus	3	13	33	8	1	0
De samenwerking tussen de gemeente en inwoners verloopt soepel	5	22	22	9	0	0
De gemeente is voldoende betrokken bij mijn kern	6	24	19	8	1	0
Ik heb er vertrouwen in dat Kerngericht Werken een succes gaat worden	2	5	27	21	3	0
De gemeente luistert naar inwoners	4	20	27	7	0	0
De gemeente staat open voor een gesprek met inwoners	3	6	29	18	2	0

De volgende stellingen gaan over ervaringen van inwoners met de gemeente over hun leefomgeving.	**Helemaal oneens**	**Oneens**	**Neutraal**	**Eens**	**Helemaal eens**	**N.v.t.**
Ik kan mijn mening geven	4	10	17	21	4	2
Ik word door de gemeente geïnformeerd	4	10	19	21	4	0
Ik begrijp de informatie die ik van de gemeente krijg	2	3	11	32	8	2
Er wordt naar mij geluisterd door de gemeente	5	15	27	9	1	1
Ik draag zelf een steentje bij aan mijn leefomgeving	1	1	16	29	10	1
Ik neem zelf het heft in handen	0	3	27	19	6	3
Ik ervaar de gemeente als partner	7	15	25	8	1	2

De volgende stellingen gaan over de mogelijkheden om met de gemeente in contact te komen.	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Ik kan mijn wensen voor mijn kern kenbaar maken bij de gemeente	3	12	20	20	2	1
Ik weet waar ik moet zijn als ik ideeën over mijn leefomgeving wil delen met de gemeente	5	13	17	19	4	0
Het is eenvoudig mijn ideeën over mijn kern te delen met de gemeente	4	20	22	9	1	2

De volgende stellingen gaan over de verhouding tussen inwoners en gemeente.	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Mijn mening doet er toe bij beslissingen door de gemeente	4	22	27	3	0	2
De gemeente is voldoende in gesprek met inwoners	2	25	21	8	1	1
De gemeente neemt bezwaren van inwoners serieus	2	25	23	8	0	0
Ik weet waar de gemeente verantwoordelijk voor is	0	8	16	30	4	0
Ik weet waar ik zelf verantwoordelijk voor ben	1	3	11	32	9	2
Ik weet wanneer de gemeente een beslissing mag nemen	0	10	24	19	4	1
De gemeente is in gesprek met verschillende groepen inwoners (arm, rijk, jong, oud, etc.)	2	12	28	15	0	1
Ik vind dat de gemeente meer verantwoordelijkheid moet nemen	2	1	20	22	13	0
Ik vind dat de gemeente mij meer verantwoordelijkheid moet geven	2	10	28	14	3	1

De volgende stellingen gaan over de situatie in de kern	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Er is onderlinge (buren)betrokkenheid in mijn kern	1	5	21	25	6	0
Initiatief door inwoners wordt gewaardeerd door de gemeente	2	9	29	16	2	0
De gemeente betrekt inwoners bij veranderingen in mijn kern	2	13	28	13	2	0

Welke onderwerpen spelen er in de kern			
Mogelijkheden voor ontmoeting met anderen	9	Onderling Contact	7
Rommel op straat	8	Eenzaamheid	5
Hondenpoep	13	Armoede	1
Aanwezigheid winkels en/ of pinautomaten	36	Duurzaamheid	6
Onderhoud van wegen en/ of groen	19	Er zijn geen onderwerpen in mijn kern	3
Hoeveelheid groen in en om de kern	9		

Leeftijd	Aantal respondenten	Gewenst aantal respondenten
Jonger dan 16 jaar	0	0
16-24 jaar	0	12
25-44 jaar	7	19
45-64 jaar	32	35
65 jaar of ouder	19	22
totaal	58	88

Huidig

- Glasvezel: Het is onduidelijk wat de plannen zijn voor de kernen. Dit is nu alleen geregeld voor het buitengebied.
- Omdat er geen nieuwe woningen zijn, en het dorp vergrijst, is er ook geen aanwas bij de sportverenigingen. Zo moet de voetbalvereniging een sportveld inleveren.
- Dorpshuis: loopt nu weer goed. Dit is de enige voorziening en die wordt erg op prijs gesteld.
- De communicatie met de gemeente over omgevingsvergunningen is slecht. Er is vaak weinig of geen terugkoppeling.

Toekomst

- Er is behoefte aan nieuwe betaalbare woningen zowel voor jongeren als ouderen.
- Het zou goed zijn om een contactpersoon te hebben per kern. Die alle vragen in gang kan zetten in het gemeentehuis en oplet of ze worden opgepakt. Iemand die het dorp ook kent, en dus kan inspelen op wat er speelt. En dat die zorgt dat er een goede terugkoppeling zal zijn. Zo'n persoon zou ook voor langere tijd contactpersoon moeten zijn.
- De gemeente moet op gelijkwaardig niveau zijn en goed communiceren. De onvrede moet weggenomen worden, neem de bewoners serieus en koppel terug. Betere communicatie.
- Serieuze zaken als verkeersveiligheid moet echt aangepakt worden. De onveilige situaties moeten snel opgelost worden.
- De gemeente Culemborg geeft alle inwoners een bon voor vrijwilligers. Zou leuk zijn als alle vrijwilligers in Buren dat ook krijgen bv via Welzijn Rivierstroom.

5.5 Ommeren

De volgende stellingen gaan over de manier waarop inwoners en gemeente volgens inwoners met elkaar omgaan.	**Helemaal oneens**	**Oneens**	**Neutraal**	**Eens**	**Helemaal eens**	**N.v.t.**
De gemeente neemt de inbreng van inwoners serieus	1	4	16	3	0	0
De samenwerking tussen de gemeente en inwoners verloopt soepel	2	4	14	4	0	0
De gemeente is voldoende betrokken bij mijn kern	3	8	10	3	0	0
Ik heb er vertrouwen in dat Kerngericht Werken een succes gaat worden	1	3	15	4	1	0
De gemeente luistert naar inwoners	2	5	13	4	0	0
De gemeente staat open voor een gesprek met inwoners	3	3	8	10	0	0

De volgende stellingen gaan over ervaringen van inwoners met de gemeente over hun leefomgeving.	**Helemaal oneens**	**Oneens**	**Neutraal**	**Eens**	**Helemaal eens**	**N.v.t.**
Ik kan mijn mening geven	1	2	4	15	2	0
Ik word door de gemeente geïnformeerd	2	3	7	12	0	0
Ik begrijp de informatie die ik van de gemeente krijg	1	1	5	16	0	1
Er wordt naar mij geluisterd door de gemeente	2	5	13	4	0	0
Ik draag zelf een steentje bij aan mijn leefomgeving	0	2	8	11	2	1
Ik neem zelf het heft in handen	0	2	11	9	1	1
Ik ervaar de gemeente als partner	1	8	13	2	0	0

De volgende stellingen gaan over de mogelijkheden om met de gemeente in contact te komen.	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Ik kan mijn wensen voor mijn kern kenbaar maken bij de gemeente	1	3	9	10	1	0
Ik weet waar ik moet zijn als ik ideeën over mijn leefomgeving wil delen met de gemeente	1	5	9	8	0	1
Het is eenvoudig mijn ideeën over mijn kern te delen met de gemeente	1	4	16	3	0	0

De volgende stellingen gaan over de verhouding tussen inwoners en gemeente.	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Mijn mening doet er toe bij beslissingen door de gemeente	4	7	13	0	0	0
De gemeente is voldoende in gesprek met inwoners	4	5	9	6	0	0
De gemeente neemt bezwaren van inwoners serieus	4	6	10	4	0	0
Ik weet waar de gemeente verantwoordelijk voor is	0	1	4	15	3	1
Ik weet waar ik zelf verantwoordelijk voor ben	0	0	2	16	5	1
Ik weet wanneer de gemeente een beslissing mag nemen	0	2	8	11	2	1
De gemeente is in gesprek met verschillende groepen inwoners (arm, rijk, jong, oud, etc.)	2	2	15	5	0	0
Ik vind dat de gemeente meer verantwoordelijkheid moet nemen	1	1	10	10	2	0
Ik vind dat de gemeente mij meer verantwoordelijkheid moet geven	1	4	9	7	2	1

De volgende stellingen gaan over de situatie in de kern	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Er is onderlinge (buren)betrokkenheid in mijn kern	1	3	5	11	4	0
Initiatief door inwoners wordt gewaardeerd door de gemeente	1	3	15	5	0	0
De gemeente betrekt inwoners bij veranderingen in mijn kern	2	6	13	3	0	0

Welke onderwerpen spelen er in de kern			
Mogelijkheden voor ontmoeting met anderen	3	Onderling Contact	2
Rommel op straat	8	Eenzaamheid	1
Hondenpoep	3	Armoede	0
Aanwezigheid winkels en/ of pinautomaten	2	Duurzaamheid	0
Onderhoud van wegen en/ of groen	13	Er zijn geen onderwerpen in mijn kern	1
Hoeveelheid groen in en om de kern	2		

Leeftijd	Aantal respondenten	Gewenst aantal respondenten
Jonger dan 16 jaar	0	0
16-24 jaar	0	8
25-44 jaar	4	18
45-64 jaar	13	31
65 jaar of ouder	7	18
totaal	24	76

Huidig

- Er is een deel in Ommeren waar meer arbeidsmigranten wonen dan Nederlanders. Ze spreken vaak de Nederlandse taal niet. Er is nauwelijks contact met elkaar. Alle initiatief komt van de Nederlanders.
- Blijdeveen, eigenaar van Fruit NL, heeft een parkeerplaats gemaakt van een voormalig boomgaard. Er is een welstandscommissie, hoe kan dit nu gebeuren?
- Er zijn weinig woningcontingenten. Voor starters en de mensen die kleiner willen wonen, is er niets. Door de arbeidsmigranten zijn veel woningen al bezet.

- In de Guepinlaan is er sprake van spoorvorming door vrachtverkeer. Maar ook in andere straten van het dorp. Daar zijn klachten over ingediend. De oplossing zit er niet in, dat het opnieuw gelegd wordt. Het verkeer is namelijk te zwaar.
- Bedrijven zijn gegroeid en er is steeds zwaarder vrachtverkeer. Doordat er nu ook opslag is bij fruitbedrijven in Ommeren, is er meer vrachtverkeer.

Toekomst

- Op ambtelijk niveau één gemeentelijk aanspreekpunt, die ondersteunend is.
- Fruit NL is zo groot, je moet mensen uitnodigen die het betreft. En niet pas als het al is dichtgetimmerd, maar in een vroeg stadium.
- Dat je regelmatig contact hebt en dat je afspraken kunt maken. Ook over bovendorpse onderwerpen (zoals woningen).
- Geef openheid over waar geld aan wordt besteed. Openheid van zaken geven, zorgt voor respect. Gemeente moet meer communiceren. Inwoners kunnen meer respect opbrengen als ze weten hoe een besluit tot stand is gekomen (argumenten). Dat moet gecommuniceerd worden. Dan kun je het als inwoner beter volgen.
- Een proactieve gemeente die inwoners informeert over stand van zaken en zeker bij grote zaken tijdig in gesprek gaat met inwoners.
- Een ombudsman, voor second opinion. Anders krijg je telkens met zelfde personen te maken.
- Zicht hebben op wie wat in behandeling heeft. Weten welke ambtenaar over welk onderwerp gaat.

5.6 Maurik

De volgende stellingen gaan over de manier waarop inwoners en gemeente volgens inwoners met elkaar omgaan.	**Helemaal oneens**	**Oneens**	**Neutraal**	**Eens**	**Helemaal eens**	**N.v.t.**
De gemeente neemt de inbreng van inwoners serieus	8	32	57	19	2	4
De samenwerking tussen de gemeente en inwoners verloopt soepel	9	48	51	8	0	6
De gemeente is voldoende betrokken bij mijn kern	8	44	46	18	2	4
Ik heb er vertrouwen in dat Kerngericht Werken een succes gaat worden	6	23	60	29	4	0
De gemeente luistert naar inwoners	13	39	50	14	1	5
De gemeente staat open voor een gesprek met inwoners	3	21	50	41	4	3

De volgende stellingen gaan over ervaringen van inwoners met de gemeente over hun leefomgeving.	**Helemaal oneens**	**Oneens**	**Neutraal**	**Eens**	**Helemaal eens**	**N.v.t.**
Ik kan mijn mening geven	2	16	36	57	8	3
Ik word door de gemeente geïnformeerd	6	26	40	44	4	2
Ik begrijp de informatie die ik van de gemeente krijg	3	10	30	61	17	1
Er wordt naar mij geluisterd door de gemeente	14	32	53	14	2	7
Ik draag zelf een steentje bij aan mijn leefomgeving	3	7	29	62	21	0
Ik neem zelf het heft in handen	3	11	49	42	12	5
Ik ervaar de gemeente als partner	18	31	51	16	1	5

De volgende stellingen gaan over de mogelijkheden om met de gemeente in contact te komen.	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Ik kan mijn wensen voor mijn kern kenbaar maken bij de gemeente	4	15	53	41	6	3
Ik weet waar ik moet zijn als ik ideeën over mijn leefomgeving wil delen met de gemeente	9	40	36	31	5	1
Het is eenvoudig mijn ideeën over mijn kern te delen met de gemeente	13	39	50	15	0	5

De volgende stellingen gaan over de verhouding tussen inwoners en gemeente.	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Mijn mening doet er toe bij beslissingen door de gemeente	17	44	49	4	0	8
De gemeente is voldoende in gesprek met inwoners	13	47	49	9	1	3
De gemeente neemt bezwaren van inwoners serieus	16	34	57	11	0	4
Ik weet waar de gemeente verantwoordelijk voor is	2	14	33	54	18	1
Ik weet waar ik zelf verantwoordelijk voor ben	1	3	12	78	27	1
Ik weet wanneer de gemeente een beslissing mag nemen	4	14	48	46	7	3
De gemeente is in gesprek met verschillende groepen inwoners (arm, rijk, jong, oud, etc.)	7	21	69	18	2	5
Ik vind dat de gemeente meer verantwoordelijkheid moet nemen	1	6	30	59	23	3
Ik vind dat de gemeente mij meer verantwoordelijkheid moet geven	2	19	56	33	8	4

De volgende stellingen gaan over de situatie in de kern	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Er is onderlinge (buren)betrokkenheid in mijn kern	8	19	26	57	11	1
Initiatief door inwoners wordt gewaardeerd door de gemeente	8	21	63	20	0	10
De gemeente betrekt inwoners bij veranderingen in mijn kern	11	40	53	12	0	6

Welke onderwerpen spelen er in de kern			
Mogelijkheden voor ontmoeting met anderen	20	Onderling Contact	21
Rommel op straat	48	Eenzaamheid	8
Hondenpoep	43	Armoede	5
Aanwezigheid winkels en/ of pinautomaten	24	Duurzaamheid	22
Onderhoud van wegen en/ of groen	50	Er zijn geen onderwerpen in mijn kern	5
Hoeveelheid groen in en om de kern	24		

Leeftijd	Aantal respondenten	Gewenst aantal respondenten
Jonger dan 16 jaar	0	0
16-24 jaar	0	12
25-44 jaar	25	23
45-64 jaar	57	37
65 jaar of ouder	40	22
Totaal	122	95

Huidig

- Er ligt veel zwerfafval in het buitengebied, onder andere bij het Amsterdams Rijkanaal. De Avri ruimt grof afval (zoals keukens) wel op, maar het kleinere afval (zoals blikjes) blijft liggen.
- Er wordt gewerkt aan glasvezel in het buitengebied. Maar in de kern willen ze ook graag glasvezel. Het is onduidelijk wat de stand van zaken daarover is.
- In de wijk Engelshof wordt overlast van buren ervaren: geluidshinder, bouwen van schuurtjes aan voorzijde woning, lang parkeren van caravans, etc.
- Maurik breidt uit qua woningen, maar de winkelvoorzieningen blijven achter en de leefbaarheid lijkt wat minder te worden.

Toekomst

- Inwoners willen graag betrokken worden bij de energietransitie. Het gaat hen namelijk aan en ze willen graag meedenken en -beslissen.
- Bermen worden gemaaid, terwijl daar ook beplanting staat die bijdraagt aan een kleurrijke biodiversiteit. Inwoners willen daar graag een bijdrage in leveren en willen af van het vaste maai-schema, waarin soms wel eens twee keer per week hetzelfde deel wordt gemaaid.
- Ze willen graag antwoord op vragen die gesteld worden. En als het antwoord nog niet bekend is, geef dan aan wanneer je er op terugkomt. Nee is ook een antwoord.
- Er zit enthousiasme bij inwoners. Ze willen graag meedenken en betrek inwoners dan ook. Waardeer een leuk idee en bekijk per wijk wat gewenst is. Dan gaan inwoners meedoen en krijg je meer samenhang. Als je per wijk gaat werken, weet je ook sneller of het de inwoners wat lijkt.
- Ga in de Engelshof met de woningbouwvereniging, inwoners en gemeente in gesprek. En dan samen kijken naar een plan van aanpak.
- Een gemeentelijk aanspreekpunt per wijk of per thema. Zodat je als inwoner weet bij wie je moet zijn.
- Versterk Dorpsbelangen Maurik. Ze heeft nu ongeveer 110 leden. Als die groep groter wordt kun je ook draagvlak vergroten.
- Zorg ervoor dat het krantje Stad Buren ook in de buitengebieden wordt geleverd. Zodat iedereen op de hoogte is van dat nieuws.
- Zorg ervoor dat je in de mail over omgevingsvergunningen ook een link zet waar je informatie kunt vinden per aanvraag. Dat maakt het voor inwoners makkelijker om de vergunningen te kunnen vinden. Nu is dat niet te doen. Bekijk als je communiceert met inwoners de informatie vanuit het perspectief van inwoners.

5.7 Gemeente Buren

De volgende stellingen gaan over de manier waarop inwoners en gemeente volgens u met elkaar omgaan. Geef voor elke stelling aan in hoeverre u het ermee eens bent.	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
De gemeente neemt de inbreng van inwoners serieus	0	3	12	33	3	0
De samenwerking tussen de gemeente en inwoners verloopt soepel	0	14	24	13	0	0
De gemeente is bij alle kernen voldoende betrokken	1	23	18	7	2	0
De gemeente luistert naar inwoners	0	6	20	21	4	0
De gemeente staat open voor een gesprek met inwoners	0	2	9	31	9	0
Inwoners worden door de gemeente geïnformeerd	0	2	15	32	2	0
De gemeente deelt begrijpelijke informatie met inwoners	0	14	18	16	3	0
De gemeente heeft contact met verschillende groepen inwoners (arm, rijk, jong, oud, etc.)	2	7	18	21	2	1
De gemeente weet wat inwoners willen	4	20	19	8	0	0

De volgende stellingen gaan over de rol van inwoners in hun leefomgeving. Geef voor elke stelling aan in hoeverre u het ermee eens bent.	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Inwoners dragen zelf een steentje bij aan hun leefomgeving	1	9	16	23	2	0
Inwoners nemen zelf het heft in handen	2	11	23	13	2	0
De gemeente ervaart inwoners als partner	1	20	19	10	1	0
Initiatief door inwoners wordt gewaardeerd door de gemeente	0	5	19	22	5	0

De volgende stellingen gaan over de mogelijkheden om met de gemeente in contact te komen. Geef voor elke stelling aan in hoeverre u het ermee eens bent.	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Inwoners kunnen wensen voor hun kern kenbaar maken bij de gemeente	0	7	11	30	3	0
Inwoners kunnen op verschillende manieren ideeën over hun leefomgeving delen met de gemeente	0	7	14	27	2	1
Het is eenvoudig voor inwoners om ideeën over hun kern te delen met de gemeente	1	25	18	7	0	0
Inwoners maken gemakkelijk contact met de gemeente	0	19	21	9	2	0

De volgende stellingen gaan over de verhouding tussen u en inwoners. Geef voor elke stelling aan in hoeverre u het ermee eens bent.	**Helemaal oneens**	**Oneens**	**Neutraal**	**Eens**	**Helemaal eens**	**N.v.t.**
De mening van inwoners neem ik mee bij het maken van een beslissing	0	2	8	29	8	4
Ik ben voldoende in gesprek met inwoners	0	6	15	20	4	6
Ik weet waar de gemeente verantwoordelijk voor is	2	4	7	27	10	1
Ik weet waar inwoners zelf verantwoordelijk voor zijn	1	6	11	28	4	1
Ik betrek inwoners bij veranderingen in hun kern	0	6	16	13	3	13
Ik heb er vertrouwen in dat Kerngericht Werken een succes gaat worden	1	5	14	20	11	0
Ik vind dat de gemeente meer verantwoordelijkheid moet nemen	0	10	20	16	5	0
Ik vind dat de gemeente inwoners meer verantwoordelijkheid moet geven	0	5	23	13	10	0

Welke verwachtingen heeft u over Kerngericht Werken? er zijn meerdere antwoorden mogelijk	Aantal
Grotere betrokkenheid van inwoners	38
Meer werkplezier	22
Meer werkzaamheden	11
Minder tijd voor andere werkzaamheden	5
Betere samenwerking met inwoners	41
Vaker 's avonds werken	14
Vaker in het weekend werken	3
Te weinig capaciteit om aan de vraag vanuit de kernen te voldoen	15
Inwoners krijgen te hoge verwachtingen van gemeente	13
Het kost veel tijd	14
We gaan een verkeerde kant op	1
Anders, namelijk	11

Leeftijd	Aantal respondenten
Jonger dan 30 jaar	4
16-24 jaar	6
25-44 jaar	17
45-64 jaar	21
65 jaar of ouder	3
Totaal	51

Team	Aantal respondenten
Team Advies	5
Team Beheer	3
Team Beleid	5
Team Regie en Projecten	14
Team Backoffice	5
Team Frontoffice	7
Team STIB	6
Team Werk en Inkomen	6
Ik heb een andere rol	2
Totaal	53[3]

[3] Twee medewerkers hebben aangegeven in twee teams te werken.

Kaders & Principes

- afweging participatie per onderwerp
- verwachtingen proces en rollen helder
- We leren van proces

Werkwijze op maat

- ruimte voor initiatieven
- betrek meer dan usual suspects
- betrek groep lage SES

Inwoners inclusief en actief betrekken

Principes

partnerschap

- samen kenzes maken
- beleid niet achter
- betrek bestuur politiek en pas rol aan op

zeggenschap

inwoners

- worden gezien
- worden gehoord
- problemen & wensen worden erkend

Kaders

Draagvlak

bij teammag + directie.
Rekening houden met

middelen
tijd
mensgericht

Beleidsontwikkeling

project informatie leidt tot

visie + werkwijze kernsericht werken

Rapport

Kerngericht Werken in de gemeente Buren

Mei 2020

Anja van de Boer en Jouwert van Geene

Inhoud

Rapport 1
Kerngericht Werken in de gemeente Buren 1
1. Inleiding 3
2. Aanpak in pilotkernen en spiegelkernen 4
2.1 Deelnemers 4
2.2 Leeswijzer 4
3. Bevindingen pilotkernen en spiegelkernen 5
3.1. Algemeen 5
3.2. Samenwerken 5
3.3. Communicatie 6
3.4. Kernambtenaar 7
4. Bevindingen gemeente 8
5. Samenvatting en reflectie 11
6. Bijlagen 13
6.1 Gemeente Buren mei 2020 13
6.2 Gemeente Buren juni 2019 17
6.3 Kaders en Principes Kerngericht Werken 21

1. Inleiding

De gemeente Buren werkt vanaf april 2019 aan het project Kerngericht Werken. De gemeente wil op een zodanige manier samenwerken met inwoners dat zij zich gezien, gehoord en erkend weten en de regie hebben over hun leefomgeving. De kernen Ravenswaaij, Zoelen en Ingen vormden het afgelopen jaar de pilotkernen. De kernen Maurik, Kerk-Avezaath en Ommeren waren de spiegelkernen: kernen die qua samenstelling en aandachtspunten lijken op de pilotkernen, maar waar het afgelopen jaar geen extra inzet in het kader van Kerngericht Werken is geweest. *Spectrum, partner met elan* is gevraagd te ondersteunen tijdens dit project. Onderdeel van deze ondersteuning is een nulmeting en een meting aan het eind van de pilot.

Nulmeting

Om erachter te komen in welke mate inwoners zich voor de start van kerngericht werken gezien, gehoord en erkend weten heeft er aan de start van het project een nulmeting plaatsgevonden. Huishoudens in zowel de pilotkernen als spiegelkernen hebben destijds een vragenlijst ontvangen. Aanvullend voerde Spectrum in elke pilotkern twee panelgesprekken. Een gesprek met stakeholders, die door de gemeente zijn uitgenodigd, en een gesprek met inwoners die in de vragenlijst hebben aangeven interesse te hebben in een groepsgesprek. In elke spiegelkern was ook een gesprek met inwoners die zich hiervoor via de vragenlijst konden opgeven. Daarnaast is er een vragenlijst ontwikkeld voor medewerkers van de gemeente: hoe ervaren zij de samenwerking met inwoners en welke verwachtingen zijn er ten aanzien van Kerngericht Werken? De resultaten van deze nulmeting zijn vastgelegd in een rapport.

Eindmeting

Nu de pilot is afgerond is het tijd voor de eindmeting. De bedoeling was om wederom alle huishoudens in zowel de pilotkernen als spiegelkernen te benaderen om deel te nemen aan de vragenlijst. Vervolgens zouden er panelgesprekken plaatsvinden in de pilotkernen om de resultaten uit de vragenlijst te kunnen duiden. Tevens was de opzet om binnen de gemeente een vragenlijst uit te zetten en een aantal gesprekken te voeren om de opgedane ervaringen te kunnen duiden. Door de coronacrisis was het niet haalbaar om deze opzet van de eindmeting uit te kunnen voeren. Voor de legitimiteit en kwaliteit van een visie Kerngericht Werken is het essentieel om feedback te krijgen op de pilot Kerngericht Werken. Om er voor te zorgen dat opgedane ervaringen en kennis toch meegenomen kan worden in de toekomst van kerngericht werken, hebben we voor een andere, aangepaste opzet gekozen.

Gerealiseerde meting

Aan de hand van semigestructureerde interviews spreken we met zowel sleutelfiguren als inwoners uit de pilotkernen. Deze interviews zijn gebaseerd op de vragenlijst die we zouden gebruiken voor de inwoners: wat heeft u gemerkt aan kerngericht werken? Wat ging goed, wat kan beter? Hoe is de relatie nu met de gemeente? In hoeverre is duidelijk welke rol de gemeente heeft ten opzichte van inwoners en andersom? Heeft u vertrouwen in Kerngericht werken? Tevens interviewen we inwoners vanuit de spiegelkernen.
Daarnaast is de vragenlijst voor de medewerkers van de gemeente in april uitgezet. Aanvullend hierop zijn twee kernambtenaren geïnterviewd en zijn twee andere ambtenaren geïnterviewd. Tot slot zijn we in gesprek gegaan met de opbouwwerker van Welzijn Rivierstroom.

2. Aanpak in pilotkernen en spiegelkernen

2.1 Deelnemers

Sleutelpersonen in de pilotkernen zijn benaderd om deel te nemen aan een interview via telefoon of videoverbinding. Tevens is hen gevraagd of ze inwoners konden aandragen om deel te nemen aan dit onderzoek. We hebben alle contacten die we zo verkregen gebeld om te vragen deel te nemen aan dit onderzoek en daarnaast is er mailcontact met verschillende mensen geweest. Het bleek nog best een uitdaging om in deze tijd van coronacrisis mensen te vinden deel te nemen aan dit onderzoek. Toch hebben we in totaal zes mensen geïnterviewd uit de pilotkernen en drie mensen uit de spiegelkernen. Dit aantal is absoluut niet representatief voor alle inwoners in de kernen. We trekken daarom geen conclusies, maar gebruiken de input om de visie kerngericht werken te voeden. We kunnen leren van opgedane ervaringen en succesfactoren voor kerngericht werken verzamelen.

2.2 Leeswijzer

Voor de pilotkernen en spiegelkernen samen beschrijven we in hoofdstuk drie de meest opvallende bevindingen. We maken hierbij onderscheid tussen *samenwerken, communicatie* en *kernambtenaar*. De gemeente staat in hoofdstuk vier centraal. Hoe ervaren de medewerkers kerngericht werken? Wat werkt goed en wat kan anders? Welke tips hebben ze voor de toekomst? Hoofdstuk vijf vat de uitkomsten samen en daar geven we een korte reflectie. Tot slot staat in de bijlagen de respons van de medewerkers van de gemeente, op de stellingen uit de vragenlijst, in een tabel weergegeven.

3. Bevindingen pilotkernen en spiegelkernen

3.1. Algemeen

In de gesprekken overheerst het gevoel dat de keuze voor kerngericht werken een goede is. De uitvoering is (nog) niet optimaal en kan verbeterd worden. Het idee van kerngericht werken, dat er meer samengewerkt wordt tussen gemeente en inwoners en dat er per kern maatwerk mogelijk is, spreekt aan.

Op de vraag of er het afgelopen jaar een verandering heeft plaatsgevonden, komen wisselende antwoorden. De één geeft aan vaker bestuurders en ambtenaren in de kern gezien te hebben, de ander merkt incidenteel een verandering en er zijn ook mensen bij die niets hebben gemerkt of zelfs vinden dat de communicatie vanuit de gemeente slechter wordt. We kennen de realiteit hiervan nog onvoldoende en er bestaat geen absolute waarheid. Wel hebben alle deelnemers ideeën gedeeld over de toekomst. Ideeën, aandachtspunten en overwegingen om kerngericht werken beter te laten slagen. Die zetten we in de volgende paragrafen uiteen.

3.2. Samenwerken

“De gemeente doet haar best. Maar ik merk nu alleen nog maar incidenteel iets van kerngericht werken. Nog niet structureel.”

“Er is beter contact met de gemeente. We hebben goede gesprekken gevoerd, ook in het bijzijn van een wethouder. Alleen, weet je wat zo lastig is? Dat de gemaakte afspraken ook nagekomen worden. Zeker als er dan ook nog wisselingen zijn bij de ambtenaren of bestuurders.”

Kerngericht werken vraagt een intensievere samenwerking met inwoners. En dat krijgt niet vanzelf vorm. De inwoners dragen verschillende mogelijkheden aan om de samenwerking te vergroten. Centraal daarbij staat het benutten van huidige netwerken in de kernen. Door in contact te zijn met verenigingen, organisaties en sleutelpersonen hoor je wat er speelt in de kern en is het mogelijk om ook de achterban van deze organisaties te bereiken. Inwoners geven aan dat het bij samenwerken over wederkerigheid gaat. Ze hebben het gevoel dat ze nu zelf vooral contact moeten zoeken met de gemeente, terwijl het fijner is als er over en weer contact gezocht wordt. Zo wordt het eenvoudiger om elkaar te vinden bij problemen waar een oplossing voor gezocht moet worden, maar ook bij ideeën die er leven in de kern. Door samen de mogelijkheden te verkennen blijft het niet bij een idee, maar kan die ook in de praktijk uitgevoerd worden.

Tips:

- Maak gebruik van het bestaande netwerk in een kern. Organiseer overleggen met stakeholders, zodat je vervolgens de achterban van deze mensen weet te bereiken.
- Neem de tijd om écht te luisteren.
- Neem proactief contact op met lokale verenigingen en organisaties.
- Laat bestuurders en ambtenaren regelmatig contact hebben met de lokale verenigingen en organisaties.
- Zorg voor continuïteit, zodat je als inwoner niet elke keer je verhaal opnieuw hoeft te doen.

- Maak het mogelijk dat er in de kernen die dat willen paspoorten, identiteitskaarten, rijbewijzen, etc. aangevraagd en opgehaald kunnen worden. Of regel eenvoudig vervoer voor inwoners naar Maurik.
- Heb aandacht voor het verleden als je werkt aan het vertrouwen van inwoners.
- Maak het leefbaarheidsbudget eenvoudiger. De tijd die het nu kost om het aan te vragen, staat niet in verhouding met de €2.000,00 EUR die toegekend kan worden.
- Stimuleer creatieve ideeën en ga daarover in gesprek met inwoners. Verdeel vervolgens rechtvaardig subsidies of gelden.

3.3. Communicatie

"Geef een reactie als er iets gevraagd wordt. Dat kan ook zijn 'we behandelen het over een half jaar' of 'we hebben er geen geld voor'. Op dit moment krijgen we vaak geen reactie en in onze ogen lijkt het dan alsof alles stil ligt. Alsof er niets mee gedaan wordt."

"Communiceer op de juiste manier. Houd ook rekening met mensen die niet goed kunnen lezen en schrijven. Gebruik niet alleen tekst, maar ook beeld."

Het thema communicatie kwam in alle gesprekken terug. Het wordt heel belangrijk gevonden om duidelijk en regelmatig te communiceren met inwoners. Door goed te communiceren werk je aan het onderlinge vertrouwen. Inwoners vinden het op dit moment echt een gemis dat ze na het bijwonen van bijvoorbeeld een bewonersavond geen terugkoppeling krijgen. Ze steken energie in de avond. Delen hun wensen, ideeën, zorgen en klachten. Vervolgens blijft het vaak stil aan de kant van de gemeente. Dan wordt de bereidheid van inwoners om een volgende keer weer aan te sluiten en mee te denken steeds kleiner.

Ook merken inwoners dat als ze een vraag stellen, ze daar regelmatig geen antwoord op krijgen. Het wordt gewaardeerd als er wel een reactie komt. Inwoners krijgen liever te horen dat een antwoord nog twee maanden op zich laat wachten, dan dat ze helemaal geen antwoord krijgen.

Inwoners geven aan dat er verschillende kanalen gebruikt moeten worden om te communiceren. En dat de informatie ook goed te begrijpen moet zijn, met name voor de mensen die niet goed kunnen lezen en schrijven.

Tips:

- Zorg voor een terugkoppeling als er bijvoorbeeld een bewonersavond heeft plaatsgevonden. Mensen stoppen er energie in en verwachten dat er wat met de inbreng gebeurt.
- Wees duidelijk en transparant over de vervolgstappen. Blijf communiceren met inwoners.
- Communiceer op verschillende manieren. De een haalt informatie uit een huis-aan-huis blad, een ander kijkt juist op het matrixbord bij binnenkomst van een kern.
- De wekelijkse gemeentelijke pagina in de "Stad Buren" is vrij statisch en formeel. Maak deze informatie toegankelijker en aantrekkelijker.
- Communiceer over collegebesluiten. Zeker als het over je eigen kern gaat is het prettig dat die informatie openbaar is.

- Communiceer ook als dit onderzoek af is. Je eindigt een pilot en het is goed om inwoners daarin mee te nemen.

3.4. Kernambtenaar

"Het is fijn dat de kernambtenaar de tijd nam voor mijn vraag. Hij heeft me in contact gebracht met de juiste ambtenaar. Mijn vraag is echt heel keurig opgepakt."

"De kernambtenaar neemt me serieus en hij draagt ook goede dingen aan voor het dorp. Hij heeft een luisterend oor en doet wat in zijn vermogen ligt."

"Een dorpscontactpersoon woont in de kern en heeft daardoor meer voeling met de wensen van de inwoners. Een kernambtenaar heeft juist weer de contacten en de voeling met de gemeentelijke organisatie."

In alle drie de pilotkernen is bij de start van kerngericht werken de wens uitgesproken om een kernambtenaar te benoemen. Uit de gesprekken komt naar voren dat een kernambtenaar ook een mooie aanvulling kan zijn op een dorpscontactpersoon. Mogelijk willen in de toekomst meerdere kernen een vast contactpersoon bij de gemeente. We hebben uitgezocht waar een kernambtenaar aan moet voldoen.

Een kernambtenaar moet:

- voeling met de kern hebben, moet weten wat er in de kern speelt.
- goed kunnen luisteren.
- inwoners serieus nemen.
- zijn afspraken nakomen.
- heldere verwachtingen kunnen scheppen.
- zijn netwerk in de gemeentelijke organisatie goed en efficiënt kunnen inzetten.

Tips:

- Laat een kernambtenaar in de kernen fysiek aanwezig zijn om de drempel richting gemeente te verlagen.
- Laat een kernambtenaar zich verdiepen in de sociale netwerken die er zijn en daarbij aansluiten.
- Maak de kernambtenaar voortdurend zichtbaar via alle communicatie-uitingen richting een kern.
- Werk nauw samen met de dorpscontactpersoon, indien aanwezig.

4. Bevindingen gemeente

Medewerkers van de gemeente is via Intranet gevraagd de vragenlijst over Kerngericht Werken in te vullen. In totaal hebben 16 medewerkers de vragenlijst ingevuld. Respondenten zijn met name werkzaam in het team Regie en Projecten. Bij de nulmeting lag het aantal respondenten op 51. De lage respons van dit keer betekent dat we de uitkomsten van nu niet kunnen vergelijken met de uitkomsten van vorig jaar. Door de lage respons kunnen we tevens niet generaliseren voor alle medewerkers van de gemeente. Wel kunnen we aandachtspunten meenemen uit de respons voor de toekomst van kerngericht werken. In de bijlagen zijn de antwoorden op de stellingen uit de vragenlijst in een tabel weergegeven voor zowel de nulmeting als de huidige meting.
Er zijn verder twee kernambtenaren geïnterviewd en twee ambtenaren van Team Beheer. Eveneens is de opbouwwerker van Welzijn Rivierstroom geïnterviewd. Hij maakt ook deel uit van de klankbordgroep van het project Kerngericht Werken, vandaar dat we zijn input meenemen in dit hoofdstuk.

Samenwerken
"Het betrekken van inwoners gaat goed, maar dan moet de opvolging ook goed blijven gaan."

"Het maakt mij niet uit of een heg nou 4 meter hoog is of 2 meter. Het gaat erom hoe de mensen erover denken die er wonen. Het moet wel veilig zijn, een basisniveau, maar verder is het aan de inwoners."

Het intensiever samenwerken met de inwoners wordt over het algemeen als positief ervaren door gemeentemedewerkers. Er zijn het afgelopen jaar goede stappen gezet om meer samen te werken, maar er zijn ook nog een aantal aandachtspunten. Het is heel belangrijk om goed aan te sluiten bij de kern. Elke kern is anders, elke kern heeft eigen wensen en behoeften. Er wordt hard gewerkt om kernen gelijkwaardig te behandelen. Zo blijft er ruimte voor maatwerk.

Tips:

- Zorg ervoor dat verwachtingen goed gemanaged worden. Geef bij inwoners aan waar ze aan toe zijn en besef dat nee ook een antwoord is.
- Sluit aan op de snelheid en energie van een kern.
- Investeer in de relatie met inwoners en in het sociale netwerk dat in kernen aanwezig is. Bouw aan structurele netwerken.
- Werk samen met dorpscontactpersonen, opbouwwerkers en andere sleutelfiguren die de kern goed kennen.
- Geef ruimte aan inwoners, ook als dat betekent dat zij iets anders willen dan de gemeente voor ogen had.

Interne organisatie
"Het serieus nemen van vragen is belangrijk. Je moet het respect voor inwoners bovenaan zetten. Dat mis ik wel bij een aantal collega's."

Het project Kerngericht Werken geniet steeds meer bekendheid binnen de gemeentelijke organisatie. Toch weet niet iedereen wat het precies inhoudt en werkt niet iedereen volgens de principes van kerngericht werken. Ook is nog onduidelijk hoe het interne proces is ingericht. Het ontbreekt nog aan een gedeelde visie. Er is sterke behoefte aan een duidelijke structuur en het interne draagvlak moet breed genoeg zijn om succesvol te kunnen zijn. Het is onduidelijk of er voldoende intern draagvlak is voor kerngericht werken.

Tips:

- Kerngericht werken is een houding, spreek medewerkers erop aan als ze zich niet volgens de principes van kerngericht werken gedragen. Maak kerngericht werken onderdeel van de beoordelingscyclus van medewerkers.
- Zorg ervoor dat het proces helder is. Wanneer kun of moet je bij een kernambtenaar zijn en wanneer kun je direct contact opnemen met een andere ambtenaar? Wie is waar verantwoordelijk voor? Dat moet voor zowel inwoners helder zijn als voor de interne, gemeentelijke organisatie.
- Houdt zakensysteem Join goed bij, zodat de status van vragen van inwoners en projecten in kernen direct inzichtelijk zijn.
- Kies voor een positieve insteek, benoem wat er wel kan en niet alleen wat er niet kan.
- Werk vanuit een duidelijke visie waardoor voorkomen wordt dat er misstanden ontstaan en toezeggingen worden gedaan die niet waar kunnen worden gemaakt.
- Sta open voor een training zoals ABCD (Asset Based Community Development) om beter in de haarvaten van een kern te komen en op een andere manier naar kernen te kijken.

Communicatie
"Je kaartje achterlaten bij inwoners wordt gewaardeerd. Het persoonlijke contact met inwoners is heel belangrijk."

De interne communicatie over kerngericht werken kan beter. Teams die fysiek dicht bij het team Regie en Projecten zitten, krijgen er meer van mee dan de teams die letterlijk op verdere afstand zitten. De communicatie richting inwoners verloopt eveneens niet altijd soepel. Er zijn teams die meer inzetten op communicatie dan andere. Medewerkers vinden het belangrijk dat de gemeente bij een 'nee' ook goed beargumenteerd waarom inwoners een nee te horen krijgen. Doordat er meer samengewerkt wordt met inwoners is het fijn om goed bereikbaar te zijn voor inwoners. De drempel om contact op te nemen met de gemeente moet verlaagd worden.

Tips:

- Rond dit project goed af. Communiceer richting inwoners over wat er geleerd is en of we er mee doorgaan of niet en waarom.
- Zorg ervoor dat (kern)ambtenaren eenvoudig bereikbaar zijn voor inwoners op een 06-nummer.
- Zet structureel meer in op communicatie, ook intern, over projecten in kernen.

Budget
"Je moet Kerngericht Werken serieus nemen of niet. Neem je het serieus? Dan moet je er ook budget voor vrij maken. Anders kan een kernambtenaar helemaal niets."

Bij kerngericht werken worden samen met inwoners de behoeften en wensen van een kern in beeld gebracht. Dit vraagt vervolgens om opvolging. Sommige onderdelen worden gerealiseerd, andere niet. Om echt kerngericht te kunnen werken is het nodig dat er geld beschikbaar komt vergelijkbaar met het huidige leefbaarheidsbudget. Inwoners kunnen aangeven op welke manier zij dit geld willen besteden. Daarnaast moet er geld gekenmerkt worden voor kerngericht werken. Zodat er ruimte ontstaat om met gelden te schuiven binnen beheerplannen. Tevens is er budget nodig om het project Kerngericht Werken goed uit te kunnen voeren en te implementeren. Denk hierbij aan de inzet van kernambtenaren, communicatie, digitale ondersteuning, dorpscontactpersonen en opbouwwerkers. Er moet een groter budget vrij gemaakt worden dan er nu beschikbaar is, zodat er ruimte wordt gecreëerd om serieus maatwerk te kunnen leveren. Er zijn verschillende mogelijkheden genoemd: benut een deel van de Onroerendezaakbelasting of pas het basisniveau van de inrichting van de leefomgeving met een klein percentage naar beneden aan en gebruik het budget dat vrijkomt voor kerngericht werken.

Tip:

- Zorg voor een realistisch budget. Daarmee creëer je speelruimte voor de (kern)ambtenaar en kan ingespeeld worden op de specifieke behoeften van een kern.

Kernambtenaar
"Ik ben voorstander om met kerngericht werken door te gaan. Alleen moeten de kernambtenaren dan wel goed gefaciliteerd worden."

Er zijn op dit moment twee kernambtenaren actief binnen de gemeente Buren. Hun rol is nog niet voor alle collega's helder. Wanneer benader je een kernambtenaar? Welke informatie moet ik met een kernambtenaar delen? Wat kan ik verwachten van een kernambtenaar? De wens is om helder te krijgen waar een kernambtenaar zich in het gemeentelijke proces bevindt. En zoals de term al aangeeft, deze ambtenaar is gelinkt aan een specifieke kern (of meerdere kernen), en je kunt niet om deze ambtenaar heen als je aan projecten of communicatie werkt in een bepaalde kern.

Een kernambtenaar moet:

- empathisch zijn.
- beargumenteerd nee kunnen zeggen.
- binnen de gemeente investeren in een goed netwerk.
- goed kunnen doorvragen: wat is de vraag achter de vraag?
- affiniteit hebben met de regio.
- communicatief sterk zijn.
- goed kunnen luisteren.
- afspraken nakomen.
- ook de niet-mondige inwoners (aan)spreken.
- weten hoe de interne gemeentelijke processen lopen.

5. Samenvatting en reflectie

De gemeente Buren werkt vanaf april 2019 aan het project Kerngericht Werken. De gemeente wil op een zodanige manier samenwerken met inwoners dat zij zich gezien, gehoord en erkend weten en de regie hebben over hun leefomgeving. De kernen Ravenswaaij, Zoelen en Ingen vormden het afgelopen jaar de pilotkernen. De kernen Maurik, Kerk-Avezaath en Ommeren waren de spiegelkernen: kernen die qua samenstelling en aandachtspunten lijken op de pilotkernen, maar waar het afgelopen jaar geen extra inzet in het kader van Kerngericht Werken is geweest.

Aan het begin van het project heeft er een nulmeting plaatsgevonden. Het project wordt nu afgerond en de bedoeling was om te onderzoeken in welke mate inwoners zich nu gezien, gehoord en erkend voelen en de regie hebben over hun leefomgeving. Door de coronacrisis was het niet haalbaar om de opzet van de eindmeting uit te kunnen voeren. Voor de legitimiteit en kwaliteit van een visie Kerngericht Werken is het essentieel om feedback te krijgen op de pilot Kerngericht Werken. Vandaar dat we in gesprek zijn gegaan met negen inwoners uit de pilotkernen en spiegelkernen, vier (kern)ambtenaren en de opbouwwerker. Daarnaast hebben we onder de medewerkers van de gemeente een vragenlijst uitgezet.

Over het algemeen zijn de inwoners en ambtenaren die we gesproken hebben positief over het concept van Kerngericht Werken. Er wordt ervaren dat er stappen de goede richting op worden gezet, tegelijkertijd wordt aangegeven dat er nog veel verbetering mogelijk is. Om kerngericht werken te laten slagen zijn een aantal onderdelen van belang: communicatie, samenwerken, interne organisatie, budget en kernambtenaren.

Deze effectmeting biedt onvoldoende basis om vast te stellen of kerngericht werken echt “werkt”. Ondanks het feit dat betrokkenen positieve verwachtingen hebben, kunnen we niet vaststellen wat de resultaten van kerngericht werken zijn na een jaar. Dit is deels te wijten aan de gewijzigde onderzoeksopzet vanwege de coronacrisis. De vraag is echter of bij een volledige effectmeting wel duidelijke positieve resultaten te zien zouden zijn geweest. Het is belangrijk om te bepalen wat de daadwerkelijke concrete doelen van kerngericht werken zijn, en hoe de gemeente de resultaten in de toekomst wil meten.

Om er voor te zorgen dat opgedane ervaringen en kennis meegenomen kan worden in de toekomst van kerngericht werken zetten we de kort de vijf onderdelen die van belang zijn uiteen.

Communicatie
Zowel inwoners als medewerkers van de gemeente geven aan dat een goede communicatie essentieel is. Het zorgt voor vertrouwen in elkaar en voor duidelijkheid. De communicatie moet structureel verbeteren, zodat iedereen weet waar hij aan toe is. Een ‘nee’ hoort daar ook bij, zolang maar goed beargumenteerd wordt waarom iets niet kan of mag.

Samenwerken
Intensiever samenwerken ontstaat niet vanzelf. Het is voor de gemeente van belang om meer aan te sluiten op bestaande informele netwerken. Ben en blijf in contact met verenigingen, organisaties, dorpscontactpersonen, opbouwwerker en andere sleutelfiguren. Wees duidelijk over wat je over en weer van elkaar verwacht. Sluit nog meer aan bij lopende processen en projecten in de kernen.

Interne organisatie
Het is onduidelijk of er intern draagvlak is voor kerngericht werken. Er lijkt te weinig speelruimte te zijn voor ambtenaren (budget, tijd) en daarnaast ontbreekt soms de juiste houding. Het ontbreekt nog aan een gedeelde visie en er is sterke behoefte aan een duidelijke structuur.

Budget
De huidige budgetten zijn te beperkt om echt kerngericht te kunnen werken. Er is nu beperkte ruimte als het gaat om het schuiven binnen beheerplannen. Het leefbaarheidsbudget is gering en daarnaast blijft financiële inzet voor kernambtenaren, dorpscontactpersonen en communicatie nodig. Er moet in totaliteit een groter budget vrij gemaakt worden, zodat er ruimte wordt gecreëerd om serieus maatwerk te kunnen leveren.

Kernambtenaren
Als een kern behoefte heeft aan een kernambtenaar moet dit binnen de gemeente georganiseerd worden. Een kernambtenaar heeft voeling met de kern, kan goed luisteren, is politiek gevoelig, heeft binnen het gemeentehuis een goed netwerk en weet in de kernen goed aan te sluiten op bestaande netwerken en sleutelfiguren. Richting collega's moet duidelijk zijn waar een kernambtenaar zich in het gemeentelijke proces bevindt. Je kunt niet om deze ambtenaar heen als je aan projecten of communicatie werkt in een bepaalde kern.

6. Bijlagen

6.1 Gemeente Buren mei 2020

De volgende stellingen gaan over de manier waarop inwoners en gemeente volgens u met elkaar omgaan. Geef voor elke stelling aan in hoeverre u het ermee eens bent.	**Helemaal oneens**	**Oneens**	**Neutraal**	**Eens**	**Helemaal eens**	**N.v.t.**
De gemeente neemt de inbreng van inwoners serieus	0	0	3	10	3	0
De samenwerking tussen de gemeente en inwoners verloopt soepel	0	3	9	3	1	0
De gemeente is bij alle kernen voldoende betrokken	2	6	6	1	0	1
De gemeente luistert naar inwoners	0	1	4	10	0	1
De gemeente staat open voor een gesprek met inwoners	0	2	2	6	5	1
Inwoners worden door de gemeente geïnformeerd	1	1	3	9	1	1
De gemeente deelt begrijpelijke informatie met inwoners	1	2	1	10	1	1
De gemeente heeft contact met verschillende groepen inwoners (arm, rijk, jong, oud, etc.)	1	2	5	5	2	1
De gemeente weet wat inwoners willen	0	4	9	1	1	1

De volgende stellingen gaan over de rol van inwoners in hun leefomgeving. Geef voor elke stelling aan in hoeverre u het ermee eens bent.	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Inwoners dragen zelf een steentje bij aan hun leefomgeving	0	2	6	7	0	1
Inwoners nemen zelf het heft in handen	0	1	8	6	0	1
De gemeente ervaart inwoners als partner	0	5	4	7	0	0
Initiatief door inwoners wordt gewaardeerd door de gemeente	0	1	3	6	5	1

De volgende stellingen gaan over de mogelijkheden om met de gemeente in contact te komen. Geef voor elke stelling aan in hoeverre u het ermee eens bent.	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Inwoners kunnen wensen voor hun kern kenbaar maken bij de gemeente	0	0	4	8	4	0
Inwoners kunnen op verschillende manieren ideeën over hun leefomgeving delen met de gemeente	0	1	2	9	3	1
Het is eenvoudig voor inwoners om ideeën over hun kern te delen met de gemeente	0	4	3	7	1	1
Inwoners maken gemakkelijk contact met de gemeente	0	4	5	6	1	0

De volgende stellingen gaan over de verhouding tussen u en inwoners. Geef voor elke stelling aan in hoeverre u het ermee eens bent.	**Helemaal oneens**	**Oneens**	**Neutraal**	**Eens**	**Helemaal eens**	**N.v.t.**
De mening van inwoners neem ik mee bij het maken van een beslissing	0	0	3	7	4	2
Ik ben voldoende in gesprek met inwoners	0	4	1	9	0	2
Ik weet waar de gemeente verantwoordelijk voor is	0	2	1	12	0	1
Ik weet waar inwoners zelf verantwoordelijk voor zijn	0	1	6	8	0	1
Ik betrek inwoners bij veranderingen in hun kern	0	2	5	5	0	4

Hoe ziet u de toekomst van kerngericht werken?	**Helemaal oneens**	**Oneens**	**Neutraal**	**Eens**	**Helemaal eens**	**N.v.t.**
Ik heb er vertrouwen in dat Kerngericht Werken een succes gaat worden	0	0	3	8	5	0
Ik vind dat de gemeente meer verantwoordelijkheid moet nemen	0	1	3	11	1	0
Ik vind dat de gemeente inwoners meer verantwoordelijkheid moet geven	0	3	4	7	2	0

Welke verwachtingen heeft u over Kerngericht Werken? er zijn meerdere antwoorden mogelijk	Aantal
Grotere betrokkenheid van inwoners	7
Meer werkplezier	4
Meer werkzaamheden	3
Minder tijd voor andere werkzaamheden	2
Betere samenwerking met inwoners	7
Vaker 's avonds werken	3
Vaker in het weekend werken	1
Te weinig capaciteit om aan de vraag vanuit de kernen te voldoen	8
Inwoners krijgen te hoge verwachtingen van gemeente	5
Het kost veel tijd	6
We gaan een verkeerde kant op	0
Anders, namelijk	3

Leeftijd	Aantal respondenten
Jonger dan 30 jaar	1
30-39 jaar	5
40-49 jaar	2
50-59 jaar	5
60 jaar of ouder	3
Totaal	**16**

Team	Aantal respondenten
Team Advies	1
Team Beheer	1
Team Beleid	2
Team Regie en Projecten	9
Team Backoffice	0
Team Frontoffice	2
Team Staf	1
Team STIB	0
Team Werk en Inkomen	1
Ik heb een andere rol	0
Totaal	17[1]

[1] Een medewerker heeft aangegeven in twee teams werkzaam te zijn.

6.2 Gemeente Buren juni 2019

De volgende stellingen gaan over de manier waarop inwoners en gemeente volgens u met elkaar omgaan. Geef voor elke stelling aan in hoeverre u het ermee eens bent.	**Helemaal oneens**	**Oneens**	**Neutraal**	**Eens**	**Helemaal eens**	**N.v.t.**
De gemeente neemt de inbreng van inwoners serieus	0	3	12	33	3	0
De samenwerking tussen de gemeente en inwoners verloopt soepel	0	14	24	13	0	0
De gemeente is bij alle kernen voldoende betrokken	1	23	18	7	2	0
De gemeente luistert naar inwoners	0	6	20	21	4	0
De gemeente staat open voor een gesprek met inwoners	0	2	9	31	9	0
Inwoners worden door de gemeente geïnformeerd	0	2	15	32	2	0
De gemeente deelt begrijpelijke informatie met inwoners	0	14	18	16	3	0
De gemeente heeft contact met verschillende groepen inwoners (arm, rijk, jong, oud, etc.)	2	7	18	21	2	1
De gemeente weet wat inwoners willen	4	20	19	8	0	0

De volgende stellingen gaan over de rol van inwoners in hun leefomgeving. Geef voor elke stelling aan in hoeverre u het ermee eens bent.	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Inwoners dragen zelf een steentje bij aan hun leefomgeving	1	9	16	23	2	0
Inwoners nemen zelf het heft in handen	2	11	23	13	2	0
De gemeente ervaart inwoners als partner	1	20	19	10	1	0
Initiatief door inwoners wordt gewaardeerd door de gemeente	0	5	19	22	5	0

De volgende stellingen gaan over de mogelijkheden om met de gemeente in contact te komen. Geef voor elke stelling aan in hoeverre u het ermee eens bent.	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens	N.v.t.
Inwoners kunnen wensen voor hun kern kenbaar maken bij de gemeente	0	7	11	30	3	0
Inwoners kunnen op verschillende manieren ideeën over hun leefomgeving delen met de gemeente	0	7	14	27	2	1
Het is eenvoudig voor inwoners om ideeën over hun kern te delen met de gemeente	1	25	18	7	0	0
Inwoners maken gemakkelijk contact met de gemeente	0	19	21	9	2	0

De volgende stellingen gaan over de verhouding tussen u en inwoners. Geef voor elke stelling aan in hoeverre u het ermee eens bent.	**Helemaal oneens**	**Oneens**	**Neutraal**	**Eens**	**Helemaal eens**	**N.v.t.**
De mening van inwoners neem ik mee bij het maken van een beslissing	0	2	8	29	8	4
Ik ben voldoende in gesprek met inwoners	0	6	15	20	4	6
Ik weet waar de gemeente verantwoordelijk voor is	2	4	7	27	10	1
Ik weet waar inwoners zelf verantwoordelijk voor zijn	1	6	11	28	4	1
Ik betrek inwoners bij veranderingen in hun kern	0	6	16	13	3	13
Ik heb er vertrouwen in dat Kerngericht Werken een succes gaat worden	1	5	14	20	11	0
Ik vind dat de gemeente meer verantwoordelijkheid moet nemen	0	10	20	16	5	0
Ik vind dat de gemeente inwoners meer verantwoordelijkheid moet geven	0	5	23	13	10	0

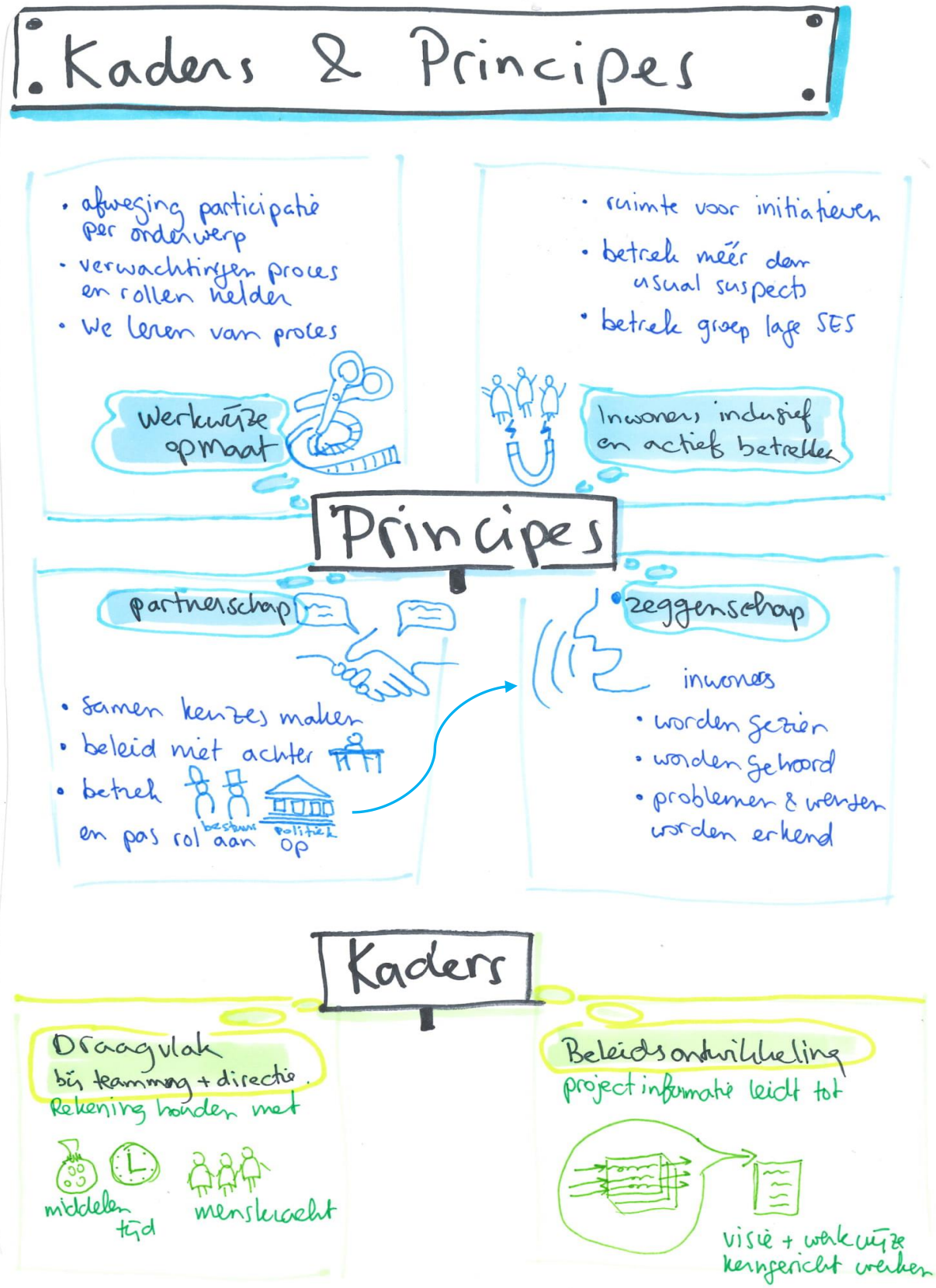
Welke verwachtingen heeft u over Kerngericht Werken? er zijn meerdere antwoorden mogelijk	**Aantal**

Grotere betrokkenheid van inwoners	38
Meer werkplezier	22
Meer werkzaamheden	11
Minder tijd voor andere werkzaamheden	5
Betere samenwerking met inwoners	41
Vaker 's avonds werken	14
Vaker in het weekend werken	3
Te weinig capaciteit om aan de vraag vanuit de kernen te voldoen	15
Inwoners krijgen te hoge verwachtingen van gemeente	13
Het kost veel tijd	14
We gaan een verkeerde kant op	1
Anders, namelijk	11

Team	**Aantal respondenten**
Team Advies	5
Team Beheer	3
Team Beleid	5
Team Regie en Projecten	14
Team Backoffice	5
Team Frontoffice	7
Team STIB	6
Team Werk en Inkomen	6
Ik heb een andere rol	2
Totaal	53[2]

[2] Twee medewerkers hebben aangegeven in twee teams te werken.

6.3 Kaders en Principes Kerngericht Werken

Gewijzigd raadsvoorstel

Datum vergadering Gemeenteraad[1]	Voorstelnummer	Agendapunt
26 januari 2010	**B-2010-220**	**11**

Datum vergadering Voorbereidende gemeenteraad	Voorstelnummer	Agendapunt
5 januari 2010	B-2009-13008	

Datum commissie Algemene Bestuurlijke Zaken	Voorstelnummer	Agendapunt
	B-2010-220	

Voorstel ingebracht door J.W.H. Christiaans
Begrotingsprogramma
Portefeuillehouder W. Wink

Onderwerp **Nota Kernenbeleid 2010-2013**

Geacht raadslid,

Voorstel
1. **de drie hoofdlijnen en bijbehorende voorstellen vast te stellen als uitgangspunten voor het Kernenbeleid 2010-2013**
2. **het College van B en W verzoeken de uitwerking ter hand te nemen.**

1. Inleiding

Waarom een kernenbeleid in Buren?

In 2007 is met de startnotitie Kernenbeleid een aanzet gegeven voor de wijze waarop de gemeente om wil gaan met de kernen. De nota is niet vastgesteld in de gemeenteraad. Destijds zijn twee doelstellingen geformuleerd:

- het realiseren van korte lijnen in de relatie tussen burger en bestuur, die bijdragen aan een beter draagvlak voor gemeentelijk beleid binnen de kern
- samen met bewoners de leefbaarheid en vitaliteit van de kernen in stand houden.

Dit zijn vrij algemene doelstellingen.
De eerste ambitie appelleert vooral aan communicatie, betrokkenheid van bewoners en acceptatie van gemeentelijk beleid.

- korte lijnen: snelheid, directheid, nabijheid;
- relatie: wederkerigheid, vertrouwen, stabiliteit
- draagvlak: geïnformeerd zijn, begrijpen, accepteren of ondersteunen

---

Besluit gemeenteraad:
In meerderheid conform voorstel besloten (de fracties van Beter Buren, BOE en VVD stemmen tegen; de overige fracties stemmen voor).

, griffier

De tweede ambitie gaat in op kwaliteiten van de kernen zelf:

- leefbaar: de kernen zijn schoon en opgeruimd, de openbare ruimte en inrichting is heel, het leefklimaat is veilig en sociaal

- vitaal: de kernen zijn levendig, aantrekkelijk, kunnen veranderingen aan, zijn toekomstbestendig

De doelstellingen uit 2007 zijn onverminderd actueel. De uitwerking maakt duidelijk dat het zowel om fysieke als sociale doelstellingen gaat. Allebei zijn ze gericht op kleinere geografische eenheden, de 15 kernen in onze gemeente.

Voorbereidende workshop

In het kader van burgerparticipatie zijn betrokkenen van dorpsorganisaties en maatschappelijke instellingen(onderwijs, wonen, welzijn, politie) uitgenodigd om adviezen en inzichten naar voren te brengen over de hoofdlijnen van het kernenbeleid. Op 25 november 2009 is een workshop gehouden met 20 deelnemers, waaronder 2 leden van het College van B. en W. Hiervan is een apart verslag beschikbaar en toegevoegd aan het raadsvoorstel. De conclusies van deze workshop in het kort:

- samenwerking en communicatie vormen de grootste prioriteit. Het stimuleren van hechte gemeenschappen in de kernen op basis van wederzijds vertrouwen staat centraal.
- kennis en informatie over de kernen moet gebundeld worden, de actualiteit in de kernen moet voortdurend in beeld zijn
- als actuele onderwerpen voor kernenbeleid werden items genoemd die met leefbaarheid en samenwerking te maken hebben, zoals:
    - aandacht voor gedrag van en voorzieningen voor jongeren met inschakelen van verschillende betrokkenen
    - versterking sociaal klimaat (buurtbemiddeling, ontmoetingsmogelijkheden)
    - samenhangende aanpak vanuit gemeente (ontschotting, samenwerking sociaal-fysiek)

De workshop was ook open voor geïnteresseerde inwoners na vooraanmelding. Niemand maakte gebruik van de uitnodiging in de Zakengids. Verdere burgerparticipatie krijgt het best gestalte bij plannen en projecten in afzonderlijke kernen.

Aansluiten en uitwerken

Gebiedsgericht werken kan helpen om de afstand tussen burgers en bestuur te verkleinen. Interactief bestuur, maatwerkoplossingen, kleinschalig kijken en duidelijke, directe communicatie passen daar goed bij. Op verschillende fronten is onze gemeente hiermee al aan de slag. Het gaat om:

- De ontwikkeling van de gemeentelijke organisatie, een dienstverleningsconcept en een visie op de relatie tussen de gemeente en haar inwoners. Drie rollen van de inwoner als Burense burger zijn aan de orde in het kernenbeleid:

    - de burger als klant van gemeentelijke dienstverlening die voor het leven in een kern van belang is. De snelste weg naar een adequaat antwoord van de gemeente.;

    - bij leefbaarheid gaat het onder meer om grenzen stellen, doordacht handhaven en uitleggen. De burger als onderdaan, die zich houdt aan regels en afspraken. En moet kunnen rekenen op een duidelijke en betrouwbare gemeente;

    - de gemeente is betrokken op de inwoners van kernen en neemt hun situatie en hun inbreng serieus. De inwoner als partner die iets te zeggen heeft en mee aanpakt voor leefbaarheid en vitaliteit in zijn dorp.

- De voorstellen van de Werkgroep Burgerparticipatie aan de gemeenteraad. Raadsvoorstel 12237 beveelt aan om een verplichte paragraaf burgerparticipatie op te nemen bij nieuw of te wijzigen beleid. Daarvoor zijn tien gedragsregels voor de gemeente geformuleerd. De participatieladder, twee stappenplannen en een toekomstige handboek burgerparticipatie

worden aanbevolen. Het zijn instrumenten waarmee de betrokkenheid van burgers en gemeente op elkaar bepaald en ingevuld kan worden.

- Het project Wij zijn Buren, leidend tot een toekomstvisie op de ontwikkeling van de gemeente naar 2030. Het schaalniveau van de afzonderlijke kernen wordt gebruikt in de opbouw van deze toekomstvisie.

Het nieuwe kernenbeleid moet aansluiten bij deze ontwikkelingen. Er is een belangrijke samenhang in doelstellingen en benaderingswijze.
Ook andere projecten en plannen hebben een sterke invloed op de afzonderlijke woonkernen. Denk aan de aanpak van overlast, voorzieningen voor de jeugd, de ontwikkeling van leefbaarheidsplannen en dorpsvisies, plannen voor uitbreiding of herstructurering van gebieden.

In deze nota worden drie lijnen voorgesteld voor een nieuw kernenbeleid.

2. Doel / meetbaar effect

Maatschappelijke resultaten van kernenbeleid

Het kernenbeleid 2010 – 2013 moet op drie punten resultaten opleveren:

a. Inwoners van kernen en gemeente zijn meer op elkaar betrokken in beleid en uitvoering;

b. De rol van de burger als partner van de gemeente heeft gestalte gekregen;

c. De gemeentelijke organisatie treedt als eenheid op bij ontwikkeling en uitvoering van beleid dat voor de toekomst van de kernen belangrijk is.

Het behalen van deze resultaten is niet alleen afhankelijk van het gemeentelijk optreden in het kernenbeleid. Partnerschap met burgers veronderstelt wederkerigheid en inzet van verschillende kanten, dus ook van inwoners. Bovendien zijn er andere organisaties met een grote invloed op leefbaarheid in de kernen en op de relatie tussen gemeente en inwoners. Denk aan maatschappelijke organisaties in wonen, zorg, welzijn, werkgelegenheid, veiligheid, onderwijs, gezondheid, vervoer en recreatie. Zij leveren diensten en prestaties voor inwoners van de kernen. Tot slot beïnvloeden algemene maatschappelijke trends de kwaliteitsbeleving van het leven in de kernen.

Hieronder werken we drie hoofdlijnen uit voor het nieuwe kernenbeleid:

1. Informatie en communicatie over gemeentelijke beleid en plannen waar mogelijk gebiedsgewijs ordenen en aanbieden: de kern goed in zicht krijgen
2. De leefbaarheid in kernen bewaren en versterken met een gemeentelijke organisatie die beter aansluit op de belevingswereld van de inwoners van kernen: partners voor leefbare en vitale kernen
3. Verbeteren van de integrale aanpak bij gebiedsgericht beleid van de gemeente en maatschappelijke organisaties: samenhang aanbrengen

Uitwerking

Lijn 1: de kern goed in zicht krijgen.

Voor een betere kerngerichte benadering is het nodig goed onderscheid te maken tussen verschillende schaalgroottes van gebieden.
Er is beleid dat wordt vastgesteld voor het hele gebied van onze gemeente, en dat zich niet of minder goed leent voor maatwerk en interactiviteit op de schaal van de afzonderlijke kern. Voorbeelden: rioleringsplannen, waterhuishouding, hoofdwegenstructuur.

Ander beleid is wel gebiedsgericht, maar op een kleinere schaal dan die van de kern. Bijvoorbeeld de aanpak van een bedrijventerrein, groenvoorziening in een dorp of buurt, speelruimte, een voorzieningencluster of een woonwijk. Toch kan de invloed op de hele kern groot zijn.

Er zijn ook voorbeelden van een gebiedsgerichte benadering die tussen de schaal van het hele gemeentelijk gebied en de afzonderlijke kern in zitten. Voorbeeld: de zone-benadering in het beleid Wonen, Welzijn en Zorg kent vier zones met elk een hoofdkern en enkele subkernen.

Ook worden andere gebiedsindelingen gebruikt om informatie te ordenen. Sinds kort kunnen onze inwoners zich abonneren op gemeentelijke informatie die per e-mailsignalering op postcodeniveau wordt aangeboden.

Daarnaast biedt informatietechnologie nog veel meer mogelijkheden voor contact en informatie op gebiedsniveau. Bijvoorbeeld www.verbeterdebuurt.nl , www.buurtlink.nl en talloze andere sites en diensten.

Per beleidsvoornemen of plan moet de mate van gebiedsgerichtheid helder zijn.

Voorstel 1:
bij besluiten en bestuursopdrachten houdt het gemeentebestuur rekening met de hoofdlijnen van het Kernenbeleid. Bij beleid en plannen wordt ambtelijk een impact-analyse op gebiedsniveau gemaakt. Waar mogelijk betrekken we ook andere organisaties daarbij. Kennis en inzichten worden bij elkaar gebracht. Zodoende komen maatschappelijke effecten, belanghebbenden, kaders van wetgeving en beleid vroegtijdig in beeld. Het belang van een gebiedsgerichte benadering wordt per beleidsvoornemen beoordeeld en vastgesteld. Conform de aanbevelingen van de werkgroep burgerparticipatie worden de beïnvloedingsruimte en de aanwijzingen voor communicatie en informatie duidelijk vermeld.

Het kerngericht werken biedt ons mogelijkheden om de rol van de inwoners als partner meer gestalte te geven. Voor partnerschap met burgers is goede communicatie en overleg onmisbaar. Voor de gemeente is het prettig om vaste overlegpartners per kern te hebben, bijvoorbeeld in de vorm van dorpsbelangenorganisaties. Momenteel zijn er vier actief in onze gemeente. Daarnaast zijn er enkele buurt- of speeltuinorganisaties die zich ook voor leefbaarheid inzetten. Gelet op de beperkte omvang vinden we een evaluatieonderzoek naar de succes- en faalfactoren van dorpsorganisaties niet passend. Door onderlinge uitwisseling moeten ze wel kunnen profiteren van elkaars ervaringen.
We stimuleren de vorming van meer permanente organisaties en overlegvormen met de kernen. Daarvoor stellen we ook faciliteiten beschikbaar.

Maar strikt genomen is het aan bewoners van kernen zelf hoe zij zich organiseren en waar zij voor staan. In de workshop van 25 november 2009 stelden verschillende organisaties sterk te hechten aan hun autonomie en zelfstandigheid ten opzichte van de gemeente. Het is niet erg dat er tussen kernen verschillen in organisatievormen en overleg met de gemeente bestaan. De gemeente respecteert deze verschillen en heeft geen taak om dit te modelleren of te uniformeren. Het is wel aan de gemeente om in te spelen op deze verschillende behoeften en verwachtingen vanuit de kernen. En om het draagvlak voor plannen of beleid zelf actief te blijven peilen. Overleg met dorpsbelangenorganisaties mag nooit het enige kanaal zijn tussen gemeente en kern. Wel stimuleren we belangenbundeling en draagvlak op het niveau van de kern. Sterke dorpsorganisaties met goede contacten, veel actieve inwoners en een brede (kern)agenda vinden we belangrijk.

Voorstel 2:
de regeling voor het stimuleren en faciliteren van dorpsbelangenorganisaties wordt voortgezet, evenals het periodiek bestuurlijk overleg en de kernbezoeken. Indien de dorpsbelangenorganisaties dit wensen wordt e.e.a. vastgelegd in een overeenkomst tussen gemeente en DBO, zoals ook momenteel gebeurt.

Deze standaardovereenkomst omvat:

- overlegonderwerpen
- halfjaarlijks vast overleg met wethouder
- service Zakengidspagina
- telefoonnummer voor opmerkingen inwoners
- erkenning van het ongevraagd advies

- vergoeding lidmaatschap Vereniging Kleine Kernen Gelderland
- toekenning functioneringsbijdrage als dorpsorganisatie
- verzendservice raadsstukken
- aanwijzing coördinerend wethouder en ambtelijk medewerker
- kernenbezoek door College

Voor ons gemeentelijk optreden is het belangrijk om doelgroepen en belanghebbenden in het gebiedsgericht werken goed te onderscheiden. Om vervolgens het overleg en de communicatie hierop aan te passen. Overleg met vaste organisaties op kern-niveau is daarvoor niet altijd toereikend of goed passend. Afhankelijk van de mogelijkheden kan bijvoorbeeld gewerkt worden met zg. dorpstafels van geïnteresseerde inwoners van een kern, gebaseerd op actuele thema's of plannen. Naast georganiseerd en periodiek overleg met dorpsorganisaties zullen altijd andere communicatie-activiteiten met inwoners nodig blijven. Deze kunnen ingegeven worden door actualiteit, concrete aanleidingen of thema's. Hoewel er een relatie met kerngericht werken kan bestaan, blijft deze communicatieactiviteit in deze nota buiten beschouwing. De communicatiewijzer van de afdeling Communicatie geeft handvatten.

In de workshop van 25 november 2009 is gewezen op het belang van onderling overleg tussen de kernen en het bijeen brengen van organisaties. De workshop als voorbeeld hiervan werd gewaardeerd door de deelnemers.

Voorstel 3:
1 a 2 keer per jaar nodigt de gemeente belangstellende organisaties, professionals en vrijwilligers, uit om te reflecteren op de voortgang van het kernenbeleid. Onderwerpen en best-practices worden op de agenda gezet op basis van actualiteit. Uitkomsten van dit overleg zijn beschikbaar als advies voor gemeente en instellingen. De gemeente zal een periodiek onderling overleg van dorpsorganisaties faciliteren indien daarvoor belangstelling bestaat. De afdeling Inwonerszaken trekt beide initiatieven.

De afdeling Inwonerszaken heeft twee vaste contactpersonen voor de relatie met dorpsorganisaties. Zij zijn belast met het faciliteren van de organisaties, informatievoorziening en voorbereiding periodieke contacten met gemeentebestuur,. Ook fungeren ze als aanspreekpunt voor de dorpsorganisaties. Deze contacttaken zijn gekoppeld aan de medewerkers die een centrale rol spelen in de aanpak van leefbaarheidsvraagstukken.

Lijn 2: Leefbare kernen als drager

Inwoners beleven hun woon- en leefsituatie vanuit een ander perspectief dan instellingen of overheden. De meeste burgers redeneren van binnen naar buiten: vanuit hun eigen huiskamer naar hun tuin, hun buren hun straat, hun bedrijf, hun winkels en scholen, en hun verdere omgeving. Daarin spelen afstand en belang een rol. Wat je vaak doet, bezoekt of meemaakt in je directe omgeving bepaalt de leefbaarheid die je ervaart. Niet voor niks scoren ergernissen als overlast van jongeren, parkeerders en hondenbezitters hoog in het burgertevredenheidsonderzoek.
Maar ook sociale aspecten bepalen mee wat iemand tot zijn buurt of dorp rekent: de omgeving waarbinnen je voldoende betekenisvolle contacten met anderen hebt. Deze sociale betrokkenheid of samenhang is lang niet altijd binnen de grenzen van een buurt, dorp of stad te vangen.

Voor succesvol gebiedsgericht werken moet de gemeente goed aansluiten op de belevingswereld van inwoners. Daarvoor moeten we de denkwijze van burgers goed begrijpen en er op kunnen inspelen. Pas dan kan succesvol gewerkt worden aan partnerschap voor leefbaarheid.

Leefbaarheid is een samengesteld begrip. Het bevat verschillende onderdelen en het raakt aan de taken van verschillende maatschappelijke partners. Niet een organisatie heeft het exclusieve eigendom van leefbaarheid. De politie verbindt het met veiligheid, de woningcorporatie verbindt het met plezierig wonen, de school met een leerzame en veilige opgroei-omgeving, de welzijnsorganisatie met sociale samenhang. Werken aan leefbaarheid is per definitie werk maken van samenhang.

Voorstel 4:
De lijn uit het onderdeel "Leefbaarheid" van de Regionale Sociale Agenda wordt met kracht doorgetrokken. Naast dorpsontwikkelingsplannen en visies worden per dorp in samenwerking met bewoners zg. Leefbaarheidsagenda's ontwikkeld. Deze bevatten speerpunten op fysiek en sociaal gebied. Ze worden in interactie met bewoners en hun organisaties opgesteld. Het zijn agenda's voor de korte termijn. Ze worden als gekwalificeerde adviezen bij de gemeente en relevante maatschappelijke organisaties ingebracht. De gemeente speelt een actieve en faciliterende rol in het proces van agenderen.

Het ligt op de weg om de gemeente om in het kernenbeleid initiatief te nemen en regie te voeren. Immers vanuit de gemeente is er contact met veel van de organisaties die aan leefbaarheid bijdragen.

Voorstel 5:
De gemeente geeft haar regierol met betrekking tot leefbare kernen actief gestalte. Dat gebeurt door stimulerend en faciliterend op te treden, het delen van informatie en kennis, het entameren en leiden van overleg en afstemming, en het vormen van ketensamenwerking.
Het gebruik van de meldlijn openbare ruimte, het verzamelen van informatie via onderzoek en monitoring, rapportages en registraties van instellingen maakt hiervan onderdeel uit.

Een goed sociaal klimaat is onderdeel van leefbaarheid. Er wordt veel melding gemaakt van spanningen en conflicten tussen buurtbewoners. We maken er werk van om dit op te lossen. Maar we vinden het ook een verantwoordelijkheid van bewoners zelf om het klimaat te verbeteren. In meer dan 100 gemeenten in Nederland wordt buurtbemiddeling als methodiek met succes ingezet. Getrainde vrijwilligers bemiddelen tussen bewoners en helpen hen om in eigen beheer problemen op te lossen en het contact te herstellen. 7 regiogemeenten hebben in de Regionale Sociale Agenda vastgelegd dat zij met buurtbemiddeling aan de slag willen. Buren doet daar aan mee.

Voorstel 6:
In de RSA- periode tot en met 2011 wordt geëxperimenteerd met buurtbemiddeling. De voorbereidingen zijn eind 2009 gestart. We spannen ons in om op grond van evaluatie deze buurt- en burenbemiddeling voort te kunnen zetten.

Lijn 3: integrale aanpak door de gemeente versterken

Dorpsgericht werken kent meerdere facetten en de beleving van een dorp of gebied door inwoners is heel divers. Daarmee ontstaat een grote breedte voor gebiedsgericht werken. In deze breedte opereert de gemeente in verschillende hoedanigheden en vanuit verschillende afdelingen en beleidsvelden. Inwoners hebben er belang bij dat zij door de gemeente met één gezicht benaderd worden. Ook in de workshop van 25 november 2009 is hiervoor aandacht gevraagd.

Breedte in de benadering vanuit de gemeente is niet toereikend voor integraliteit. De ambities moeten hoger zijn en uitgaan naar samenhang in beleid en uitvoering, overstijgend aan de gemeentelijke indeling in afdelingen. Dit kan niet bereikt worden met een zg. kernenfunctionaris. Deze kan hooguit als aanspreekpunt fungeren. Integraal werken vergt inpassing binnen de ontwikkeling van de gehele emeentelijke dienstverlening. Bovendien veronderstelt integraliteit een gemeenschappelijk denkraam van ambtelijke professionals met verschillende vak-achtergronden. In dit denkraam past een gedeelde visie, het verstaan van elkaars taal en begrippen, en passende verwachtingen over elkaars rol en bijdragen. Dit sluit goed aan bij het strategisch personeelsbeleid van de gemeente. En ook bij het programma van competentie-ontwikkeling van medewerkers dat al in gang is gezet.

Het is goed om dit op de werkvloer verder te ontwikkelen.

Voorstel 7:
Voor de ontwikkeling van dorpsvisies wordt een of enkele pilots geselecteerd, waarin we een integrale benadering van sociale, ruimtelijke en fysieke opgaven uitproberen. Concrete aanleidingen hiervoor zitten in het actualiseren van bestemmingsplannen en de mogelijkheid om vanuit de RSA-Leefbaarheid te werken met bewonersinbreng in dorpsplannen. Het voortouw in de integrale aanpak

vanuit de gemeente ligt bij de afdelingen RO en IZ, waarbij RB wordt aangekoppeld voor fysieke aspecten van leefbaarheid met korte termijnacties.

3. Argumenten

1.1 beleid beter gebundeld

Beleid over leefbaarheid, kerngericht werken, integrale aanpak en betrokkenheid van burgers hierbij is in verschillende documenten en afspraken geformuleerd. In deze nota Kernenbeleid wordt dit bijeengebracht in enkele hoofdlijnen

1.2 nauwkeurig aansluiten

Verschillende items uit het voorgestelde kernenbeleid zijn al in uitvoering. De voorstellen sluiten ook aan bij de wensen van de dorpsorganisaties. Zij hechten aan goed overleg en communicatie met de gemeente vanuit een zelfstandige positie als dorpsorganisatie.

1.3 opbrengsten workshop verwerkt

de opbrengsten van de workshop Kernenbeleid op 25 november 2009 zijn zoveel mogelijk verwerkt in de drie hoofdlijnen en de voorstellen.

1.4. adviezen van Participatieraad Wmo-Welzijn en Leefbaarheid zijn meerendeels verwerkt

De Wmo-participatieraad Welzijn en Leefbaarheid is om advies gevraagd nadat de opbrengsten van de workshop in de concept-nota verwerkt zijn(1 december 2009).De Participatieraad heeft op 17 december 2009 haar advies gegeven. Daarbij sprak zij haar waardering uit voor de kwaliteit van de nota. De inhoudelijke adviezen van deze Raad zijn voor een groot deel overgenomen door het College van B en W. en verwerkt in deze nieuwe versie van de beleidsnota Kernenbeleid 2010-2013. Het advies om behandeling van de nota uit te stellen is niet overgenomen.

4. Kanttekeningen

geen

5. Financiën

Dekking van de kosten van de voorstellen uit deze nota gebeurt als volgt:

Voorstellen 2, 3 ,4 en 6:

- Budget leefbaarheid/burgerparticipatie/DBO's per jaar € 30.000
- Regionale Sociale Agenda RSP, project versterking Leefbaarheid Rivierenland € 26.410

Voorstellen 1, 5 en 7:

- Dekking uit middelen projecten en plannen

5. Uitvoering

- Planning
  Wordt nader opgesteld per hoofdlijn uit de nota.
- Burgerparticipatie
  Burgerparticipatie bij het opstellen van deze nota vond plaats middels de eerder genoemde workshop. Daarvóór is mondeling informatie gegeven in diverse overleggen, onder andere met Dorpsbelangenorganisaties en de Wmo-Participatieraad Welzijn en Leefbaarheid, Er is geen algemene publiciteit of inspraak geweest.
- Communicatie
  De nota is toegezonden aan
  - de Participatieraad Welzijn en Leefbaarheid. Deze is in september 2009 geinstalleerd en was zich in oktober nog aan het inwerken en oriënteren. Daardoor heeft deze Raad in eerste aanleg geen inbreng gehad in de drie lijnen van de nota.
  - De deelnemers van de workshop Kernenbeleid d.d. 25 november 2009, samen met het verslag, als terugkoppeling op de geleverde inbreng.
- Evaluatie
  De uitwerking van de voorstellen gebeurt door het nieuwe College van B en W, dat aantreedt na de verkiezingen van maart 2010. Elk uitgewerkt voorstel wordt voorzien van concrete

doelen en evaluatieafspraken. De periode die geëvalueerd wordt dient lang genoeg te zijn om substantiële gegevens op te kunnen leveren.

6. Achtergrondinformatie

- Publicaties project Wij zijn Buren visie 2030
- Raadsvoorstel 12237 Burgerparticipatie
- Communicatiewijzer Gemeente Buren

Burgemeester en wethouders van Buren,
de secretaris, de burgemeester,
mr. R.P. van der Starre drs. K.C. Tammes

Bijlage: raadsbesluit

Wijzigingsvoorstel naar aanleiding van de behandeling in de Voorbereidende gemeenteraad d.d. 5 januari 2010

Datum vergadering Gemeenteraad[1]	Voorstelnummer	Agendapunt
26 januari 2010	B-2010-220	11

Voorstel ingebracht door J.W.H. Christiaans
Begrotingsprogramma N.v.t.
Portefeuillehouder W. Wink

Onderwerp/voorstel	Nota kernenbeleid 2010-2013. Gezien de hoeveelheid wijzigingen is een nieuw Raadsvoorstel Nota Kernenbeleid 2010-2013, B-2010-220, opgesteld. De versie met stuknummer B-2009-13008 vervalt hiermee.
Voorstel tot wijziging	De wijzigingen betreft het Collegestandpunt over het advies dat op 17 december 2009 door de Participatieraad Wmo-Welzijn en Leefbaarheid is uitgebracht aan het College van B en W. De wijzigingen hebben betrekking op: • Opnemen van concrete en evalueerbare doelen bij de uitwerking van de zeven voorstellen in de nota, inclusief een evaluatieplanning • Toevoeging van een financiële paragraaf • Rekening houden met kernenbeleid bij andere relevante besluiten van de Gemeente Buren • Koppeling met strategisch personeelsbeleid van de Gemeente Buren • Overwegen van andere werkbare overlegvormen met burgers, zoals zg. dorpstafels • Faciliteren van periodiek onderling overleg van dorpsorganisaties • Aanwijzen contactpersoon in ambtelijke organisatie voor de dorpsorganisaties.
Raadsbesluit	Zie nieuw raadsvoorstel.

Burgemeester en wethouders van Buren,
de secretaris, de burgemeester,
mr. R.P. van der Starre drs. K.C. Tammes

Datum vergadering Gemeenteraad	Voorstelnummer	Agendapunt
26 januari 2010	**B-2010-220**	**11**

Datum vergadering Voorbereidende gemeenteraad	Voorstelnummer	Agendapunt
5 januari 2010	B-2009-13008	6

Onderwerp **Nota Kernenbeleid 2010-2013**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 19 januari 2010;

besluit:

1. de drie hoofdlijnen en bijbehorende voorstellen vast te stellen als uitgangspunten van Kernenbeleid 2010-2013
2. het College van B en W te verzoeken de uitwerking ter hand te nemen.

Vastgesteld in de openbare
vergadering van 26 januari 2010

De griffier, De voorzitter,

G. van Dreffelaar drs. K.C. Tammes

Raadsvergadering

Dossiernummer	1214
Extern Zaak ID	Z.022150
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	14 juli 2020
Agendapunt	9.9
Omschrijving	Prijsgrens goedkope woningbouw
Organisatieonderdeel	Team Beleid
Eigenaar	Ooijen, M. van
Portefeuillehouder	J.P. Neven

Bijlagen
D.059394 Raadsvoorstel prijsgrens goedkope koopwoningen
D.060414 Raadsbesluit prijsgrens goedkope koopwoningen
achtergrondinformatie bij raadsvoorstel Overzicht leencapaciteit doelgroep

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	9 juni 2020
Agendacommissie	16 juni 2020
Voorbespreking II	30 juni 2020
Raadsvergadering	**14 juli 2020**

Voorgesteld besluit

De prijsgrens voor goedkope koopwoningen te verhogen van €170.000 v.o.n. naar €185.000 v.o.n.

Besluit

De prijsgrens voor goedkope koopwoningen te verhogen van €170.000 v.o.n. naar €185.000 v.o.n.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
14 juli 2020	**D.059394** **Z.022150**

Voorstel ingebracht door	M.A.J.van Ooijen
Portefeuillehouder	J.P. Neven
Begrotingsprogramma en taakveld	Ruimte/Wonen en bouwen

Onderwerp **Prijsgrens goedkope koopwoningen**

Voorgesteld besluit

1. **De prijsgrens van goedkope koopwoningen verhogen van €170.000 v.o.n. naar €185.000 v.o.n.**

Samenvatting van het voorstel

In de Woonvisie 2014 – 2020 staat dat de prijsgrens voor goedkope koopwoningen €170.000 v.o.n. is. In gesprekken die de gemeente voerde met ontwikkelaars gaven die ontwikkelaars aan dat zij vinden dat die prijsgrens omhoog moet. Zij vinden dat omdat ze geen goedkope koopwoningen meer kunnen bouwen voor €170.000 v.o.n.. De bouwkosten zijn van 2015 tot 2020 met 11% gestegen. Daarnaast verwachten we nog een stijging van circa 6% als gevolg van de aanscherping van de duurzaamheidseisen en de stikstofcrisis. We zien ook dat de lage prijsgrens de voortgang van de projecten belemmert. We stelden de prijsgrens van €170.000 in het verleden vast om er voor te zorgen dat die woningen bereikbaar zijn voor de mensen die aangewezen zijn op een goedkope koopwoning. We evalueerden de prijsgrens voor goedkope koopwoningen en kwamen tot de conclusie dat de opgetrokken kan worden naar €185.000. We stellen u voor om de prijsgrens voor goedkope koopwoningen te verhogen van €170.000 v.o.n. naar €185.000 v.o.n.. Op die manier zorgen we er voor dat de nieuwe projecten in de gemeente doorgang kunnen vinden. We evalueren dit eind 2020 als we op basis van een lokaal woningmarktonderzoek en het woningbouwprogramma meer inzicht hebben in de vraag naar goedkope koopwoningen.

HOOFDLIJNEN

1. **Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?**
   In de Woonvisie 2014-2020 staat dat de koopprijs van een goedkope koopwoning €170.000 v.o.n. is. Dit leidt vaak tot discussies met ontwikkelaars. Zij geven aan dat door de stijging van de bouwkosten, geen woningen voor dat bedrag gebouwd kunnen worden. Ook geven zij daarbij aan dat de lage prijsgrens de voortgang van de projecten belemmert.

2. **Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?**
   We willen er voor zorgen dat de lopende plannen ook in de huidige tijd (versneld) ontwikkeld kunnen worden. Daarbij willen we de prijsgrens voor goedkope woningen aanpassen op basis van de hypotheek die de mensen die voor hun huisvesting van zo'n woning afhankelijk zijn kunnen krijgen. Op die manier zorgen we er voor dat we alleen eisen opleggen aan ontwikkelaars die ook daadwerkelijk nodig zijn. We komen daarmee ook tegemoet aan de toegenomen bouwkosten die vanaf 2015 tot 2020 fors stegen. De bouwkostenindex voor nieuwbouwwoningen liep van 139,8% in 2015 op naar 156,6% in 2020 (CBS, Bouwkostenindex). Dat is een stijging van 11%. Daarnaast

is de verwachting dat de aangescherpte energienormen en de stikstofcrisis ook nog zorgen voor een stijging van de bouwkosten (Arcadis Bouwkostenindex 2020).

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?
Een verhoging van de prijsgrens voor goedkope woningen betekent uiteraard dat een deel van de mensen die voorheen wél in staat waren zo'n woning te kopen, nu niet meer in staat zijn een goedkope koopwoning te kopen. Mensen met een inkomen tot €39.000 kunnen nog in aanmerking komen voor een sociale huurwoning. Mensen met een inkomen vanaf €39.000 zijn in principe aangewezen op de goedkope koopsector. Zij kunnen een hypotheek krijgen van €185.000 (bijlage 1). Zij mogen dan echter geen schulden hebben. Als zij wel schulden hebben zijn ze aangewezen op goedkopere koopwoningen in de bestaande markt of woningen met een markthuur. Als zij zo'n woning niet kunnen vinden, bestaat de kans dat ze uit de gemeente Buren vertrekken.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?
Als u dit voorstel niet over neemt, blijven we de ontwikkelende partijen verplichten woningen te bouwen van maximaal €170.000 v.o.n.. Als zij de kosten die ze daarvoor maken niet terug kunnen verdienen met de bouw van de overige woningen in het plan, zullen zij afzien van de ontwikkeling van dat plan. Daarnaast zullen de goedkope koopwoningen die wél gerealiseerd worden een lagere kwaliteit hebben.

5. Is het een begrotingswijziging?
Er is geen sprake van een begrotingswijziging.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader
We stelden de prijsgrens voor goedkope koopwoningen vast in de Woonvisie 2014 – 2020. De keuze voor die prijsgrens is een gemeentelijke keuze. De prijsgrens van €170.000 v.o.n. gebruiken we ook in de regionale afspraken. Gemeenten zijn echter niet verplicht die prijsgrens te hanteren voor goedkope koopwoningen.

7. Effectmeting, planning en evaluatie
We gebruiken de prijsgrens van €185.000 v.o.n. voor de plannen waarvoor we nog geen anterieure overeenkomst sloten op het moment dat bekend werd dat we u dit voorstel zouden doen. In die lopende plannen waar we nog geen anterieure overeenkomst voor sloten, spraken we met de ontwikkelaars af dat zij zich moeten houden aan de prijsgrens van goedkope koopwoningen van €170.000 v.o.n., tenzij u in uw vergadering besluit deze prijsgrens op te hogen naar €185.0000 v.o.n..

Op dit moment werken we aan ons eigen woningmarktonderzoek en woningbouwprogramma. Het woningbouwprogramma is eind 2020 klaar, waarna we het aan u voor kunnen leggen. Bij het opstellen van dat woningbouwprogramma kijken we ook hoeveel woningen nodig zijn om er voor te zorgen dat de inwoners van de gemeente Buren een passende woning kunnen krijgen. Daarbij kijken we of de verhoging van de prijsgrens het gewenste effect heeft, of dat er andere/aanvullende maatregelen nodig zijn.

8. Financiën
Het verhogen van de prijsgrens voor goedkope koopwoningen heeft geen directe financiële gevolgen. Het kan echter wel zorgen voor een hogere grondopbrengst voor het plan Teisterbant in Kerk-Avezaath waar de gemeente grondeigenaar is.

9. Communicatie
De ontwikkelende partijen weten inmiddels dat wij dit besluit aan u voorleggen. De uitkomst van uw besluit verwerken we in de afspraken met die partijen.

10. Burgerparticipatie
We maakten voor dit voorstel geen gebruik van burgerparticipatie.

11. Deregulering

Met dit besluit zorgen we er voor dat we alleen eisen aan ontwikkelaars opleggen die ook daadwerkelijk nodig zijn.

12. Achtergrondinformatie

Overzicht leenmogelijkheden doelgroep.

Bijlagen:

- Raadsbesluit

Inlichtingen bij:

Naam	Marc van Ooijen
Team	Beleid

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
14 juli 2020	**D.057934** **Z.022150**	**D.060414** **Z.022150**

Onderwerp **Prijsgrens goedkope koopwoningen**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 9 juni 2020;

besluit:

1. De prijsgrens van goedkope koopwoningen te verhogen van €170.000 v.o.n. naar €185.000 v.o.n.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 14 juli 2020

De griffier, De voorzitter,

G. van Droffelaar J.A. de Boer MSc

Overzicht leencapaciteit doelgroep
Gemeente Buren, mei 2020

Inleiding
Voor u ligt een analyse van de leencapaciteit die iemand heeft met een inkomen van €39.000. Conclusie is dat op dit moment een starter zonder schulden circa €185.000 kan lenen. Uitgangspunt is daarbij de huidige rentestand. Als de rente stijgt, kunnen mensen een minder hoge hypotheek krijgen. Daalt de rente, dan kunnen ze juist een hogere hypotheek krijgen.

Wat doen andere gemeenten?
Ook in andere gemeenten wordt discussie gevoerd over de prijsgrens goedkope woningbouw. De keuzes die daarin gemaakt worden zijn worden vanuit verschillende invalshoeken gemaakt. Daarbij zijn er gemeenten die vasthouden aan de prijsgrenzen (bijvoorbeeld Culemborg), gemeenten die opnieuw de discussie voeren over goedkope woningbouw (bijvoorbeeld Lochem) en gemeenten die zoeken naar een hogere bovengrens (bijvoorbeeld Ede). Ook zijn er gemeenten waar de discussie (nog) niet gevoerd wordt (bijvoorbeeld West Betuwe).

De discussie over een verhoging van de prijsgrens wordt bij de meeste gemeenten gevoerd in combinatie met de discussie over andere maatregelen om ervoor te zorgen dat starters in aanmerking kunnen komen voor een koopwoning. Ook zijn er gemeenten die de maximale prijsgrens verhogen, maar daarnaast een lagere ondergrens hanteren. Een gemeente als Ede verhoogde de maximale prijsgrens voor een goedkope woning naar €185.000. Zij hanteren echter een ondergrens van €130.000.

Overnemen van de uitgangspunten van de maximale prijsgrens voor goedkope koopwonignen van andere gemeenten is niet zondermeer een optie. In dat geval zouden we immers ook moeten kijken naar de overige regelingen binnen een gemeente op basis waarvan starters en woning kunnen krijgen. Daarnaast moeten we dan ook kijken naar de bestaande woningmarkt. Recent onderzoek van Independer in samenwerking met Huizenplatform Jumba, laat zien dat een alleenstaande starter met een inkomen van €36.000 een bedrag van circa €39.000 aan eigen geld mee moet brengen om in aanmerking te komen voor een koopwoning met een oppervlakte van 55 – 65m2 in de gemeente Buren. In een gemeente als Tiel is dat bijvoorbeeld nog maar €7.200.
(https://www.independer.nl/hypotheek/info/onderzoek/eigengeldkaart-2020)

Kan de grens omhoog?
We stellen een prijsgrens om er voor te zorgen dat mensen die afhankelijk zijn van goedkope koopwoningen die ook kunnen krijgen/kopen. Verhogen van de prijsgrens ligt daarmee alleen voor de hand als de koopkracht van die doelgroep is toegenomen. Hierbij staan twee vragen centraal, namelijk:
1. Welke groep mensen is afhankelijk van een goedkope koopwoning?
2. Hoe hoog is de maximale hypotheek die zij kunnen krijgen?

Welke groep mensen is afhankelijk van goedkope koopwoningen?
Om te kunnen berekenen wat mensen kunnen betalen voor een goedkope koopwoning, is het van belang te achterhalen welke groep mensen hiervan afhankelijk is. We gaan er daarbij van uit dat de mensen die een sociale huurwoning kunnen krijgen niet bij die groep behoren. Op basis van de Woningwet moeten corporaties huurwoningen “passend toewijzen”. In het kort houdt dit in dat woningcorporaties tenminste 90% van de vrijkomende sociale huurwoningen (met een huurprijs tot € 737,14) toewijzen aan hun doelgroepen.

Het maximale inkomen waarmee een huishouden nog in aanmerking kwam voor een sociale huurwoning was:
in 2016 € 34.911 per jaar,
in 2017 € 35.739 per jaar,
in 2018 € 36.798 per jaar,
in 2019 € 38.035 per jaar en
in 2020 € 39.055 per jaar.

Daarnaast mogen corporaties tot 2021 10% van de vrijkomende woningen toewijzen aan huishoudens met een inkomen tussen € 39.055 en € 43.574 (prijspeil 2020).

De grootste groep mensen die aangewezen op een koopwoning of een marktconforme huurwoningen heeft dus een inkomen van € 39.055 per jaar.

Hypotheek en maximale koopprijs
We bekijken vervolgens hoeveel iemand met een inkomen van € 39.000 per jaar kan lenen. We doen dat voor een eengezinshuishouden en een meergezinshuishouden.

Maximale hypotheek eenverdiener

Jaarinkomen (1 persoon zonder kinderen)	Maximale hypotheek 2016	Maximale hypotheek 2017	Maximale hypotheek 2018	Maximale hypotheek 2019	Maximale hypotheek 2020
€ 35.000	€ 172.000,00	€ 165.040,00	€ 158.708	€ 161.633	€ 166.806
€ 39.000	€ 191.600,00	€ 183.902,00	€ 176.846	€ 180.105	€ 185.869
€ 40.000	€ 196.600,00	€ 188.617,00	€ 181.381	€ 184.723	€ 190.635
€ 41.500	€ 204.000,00	€ 195.691	€ 188.183	€ 191.650	€ 197.784

Maximale hypotheek, éénverdiener, Bron: homefinance.nl

Kanttekening bij bovenstaande berekening is, dat dit ook echt de maximale hypotheek is. De koper zit daarmee in 2020 bijvoorbeeld vast aan het afsluiten van een hypotheek met een looptijd van 10 jaar onder NHG. De maximale hypotheek voor iemand met een inkomen van € 39.000 varieert daarbij van € 160.435 tot € 185.869

Maximale hypotheek eenverdiener naar looptijd

looptijd	NHG[1]	tot 60%[2]	tot 80%[2]	tot 100%[2]
1 jaar	€ 160.435	€ 160.435	€ 160.435	€ 160.435
5 jaar	€ 160.435	€ 160.435	€ 160.435	€ 160.435
10 jaar	€ 185.869	€ 182.469	€ 179.406	€ 181.354
15 jaar	€ 178.651	€ 174.457	€ 181.354	€ 174.039
20 jaar	€ 177.403	€ 181.605	€ 179.362	€ 171.692
30 jaar	€ 178.623	€ 174.990	€ 172.860	€ 175.233

[1.] Nationale Hypotheek Garantie (NHG)
[2.] Zonder NHG, hypotheek als % van woningwaarde

Maximale hypotheek tweeverdiener

Jaarinkomen 1	Jaarinkomen 2	Jaarinkomen gezamenlijk	Maximale hypotheek 2016	Maximale hypotheek 2017	Maximale hypotheek 2018	Maximale hypotheek 2019	Maximale hypotheek 2020
€ 20.000,00	€ 15.000,00	€ 35.000,00	€ 147.000	€ 154,621	€ 154.812	€ 157.607	€ 166.806
€ 24.000,00	€ 15.000,00	€ 39.000,00	€ 187.000	€ 183.902	€ 176.846	€ 180.105	€ 185.869
€ 22.000,00	€ 18.000,00	€ 40.000,00	€ 192.000	€ 188.617	€ 181.381	€ 184.723	€ 190.635
€ 23.000,00	€ 18.500,00	€ 41.500,00	€ 204.000	€ 195.691	€ 188.183	€ 191.650	€ 197.784

Maximale hypotheek tweeverdieners, Bron: homefinance.nl

Maximale hypotheek en duurzaamheid
Starters op de koopwoningmarkt kunnen wel een hoger bedrag lenen als ze hun woning duurzamer maken. Bij de inkomenstoetsing, waarmee wordt bepaald hoeveel je kunt lenen, blijven investeringen in energiebesparing tot maximaal € 9.000 buiten beschouwing. Bij een nul-op-de-meter woning is dit zelfs € 25.000 met energieprestatiegarantie en € 15.000 zonder energieprestatiegarantie. Je inkomen moet wel minimaal € 33.000 zijn. *(Bron: De Hypotheker)*

Dit sluit aan op het uitgangspunt uit de Woonvisie 2014-2020. Daarin staat dat we een hogere maximale v.o.n.-prijs accepteren als een ontwikkelaar extra (bovenwettelijke) duurzaamheidsmaatregelen treft. Voorwaarde daarbij is dat de maandlasten voor de starter aantoonbaar gelijk blijven.

Maximale hypotheek en marktwaarde van de woning
De maximale hypotheek is verder ook afhankelijk van de marktwaarde van een woning.
• 2013: maximale hypotheek is 105% van de marktwaarde
• 2014: maximale hypotheek is 104% van de marktwaarde
• 2015: maximale hypotheek is 103% van de marktwaarde
• 2016: maximale hypotheek is 102% van de marktwaarde
• 2017: maximale hypotheek is 101% van de marktwaarde
• 2018: maximale hypotheek is 100% van de marktwaarde
• 2019: maximale hypotheek is 100% van de marktwaarde
• 2020: maximale hypotheek is 100% van de marktwaarde
Als je aanvullende duurzaamheidsmaatregelen treft, kan de maximale hypotheek 106% van de marktwaarde bedragen.

Maximale hypotheek en hypotheekrente
Bij een stijgende rente zal de maximale hypotheek die iemand kan krijgen dalen.
Bij het bepalen van de maximale hypotheek speelt de hypotheekrente een belangrijke factor. Des te hoger de rente, des te moeilijker de rentelasten betaalbaar worden. Daar houden hypotheekbanken onder andere rekening mee door bij hogere rentes aangepaste woonquotes te hanteren en vice versa.

Voorbeeld hypotheekrente en maximale hypotheek berekening

	Hoogte van de hypotheekrente				
Inkomen	5 % of lager	5,01 % - 5,5 %	5,51 % - 6 %	6,01 % - 6,5 %	hoger dan 6,5 %
€ 30.000	29 %	30 %	31 %	32 %	33 %

De rente bedraagt 5,2 %. De woonquote is 30 %. De maximale woonlast = € 30.000 * 30 % = € 9.000
De rente stijgt naar 6,2 %. De woonquote is 32 %. De maximale woonlast = € 30.000 * 32 % = € 9.600
Met een hogere rente mag dus een hogere woonquote gehanteerd worden. Toch leidt dit niet tot een hogere maximale hypotheek, integendeel:
Maximale hypotheek bij een maximale woonlast van €9.000 en een hypotheekrente van 5,2% = €136.584
Maximale hypotheek bij een maximale woonlast van € 9.600 en een hypotheekrente van 6,2 % = €130.619

Bijkomende kosten
Mensen die een koopwoning kopen zijn uiteraard ook kosten aan andere zaken dan de v.o.n.-prijs kwijt. Dat houdt in dat ze voor het kopen van een woning maar geld moeten hebben dan de maximale hypotheek die ze kunnen krijgen.

De doelgroep en de prijsgrens
De gemeente Buren hanteert een maximale koopprijsgrens van € 170.000. Dat doen we om ervoor te zorgen dat de doelgroep die geen sociale huurwoning kan krijgen, in aanmerking kan komen voor een goedkope koopwoning. Dat geldt in ieder geval voor de mensen met een inkomen van € 39.055 per

jaar. Deze mensen kunnen maximaal € 185.896 lenen. Het gaat dan om mensen die geen schulden hebben. Mensen met schulden kunnen minder lenen.

Bij deze berekening gaan we er van uit dat alle bijkomende kosten met eigen geld worden gefinancierd.

Raadsvergadering

Dossiernummer	1174
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	14 juli 2020
Agendapunt	9.9.1
Omschrijving	Aanleg ontsluitingsweg tussen oostelijke kavels op bedrijventerrein Doejenburg II in Maurik
Organisatieonderdeel	Team Beleid
Eigenaar	Beusichem, L. van
Portefeuillehouder	K.A. Maier

Bijlagen
D.058171 Raadsvoorstel aanleg ontsluitingsweg oostelijke kavels bedrijventerrein Doejenburg II in Maurik
D.058542 Raadsbesluit aanleg ontsluitingsweg oostelijke kavels bedrijventerrein Doejenburg II in Maurik
Doejenburg II Totaal 05-05-2020

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	12 mei 2020
Agendacommissie	26 mei 2020
Agendacommissie	16 juni 2020
Voorbespreking II	30 juni 2020
Raadsvergadering	**14 juli 2020**

Voorgesteld besluit

In te stemmen met het voorgenomen besluit van het college van burgemeester en wethouders een ontsluitingsweg aan te leggen tussen de oostelijke kavels op bedrijventerrein
Doejenburg II in Maurik.

Besluit

In te stemmen met het voorgenomen besluit van het college van burgemeester en wethouders een ontsluitingsweg aan te leggen tussen de oostelijke kavels op bedrijventerrein
Doejenburg II in Maurik.

In meerderheid conform besloten (voor stemmen Gemeentebelangen, D66, PvdA, Mevrouw Van Dam, PCG, CDA en VVD; tegen stemt de PvdD)

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
14 juli 2020	**D.058171** **Z.021815**

Voorstel ingebracht door	M.J. van Olderen
Portefeuillehouder	K.A. Maier
Begrotingsprogramma en taakveld	Ruimte Economische ontwikkeling

Onderwerp **Aanleg ontsluitingsweg oostelijke kavels bedrijventerrein Doejenburg II in Maurik.**

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met het voorgenomen besluit van het college van burgemeester en wethouders een ontsluitingsweg aan te leggen tussen de oostelijke kavels op bedrijventerrein Doejenburg II in Maurik.

Samenvatting van het voorstel
Bij de vaststelling in december 2017 van het grondprijsbeleid en de verkaveling van bedrijventerrein Doejenburg II in Maurik besloot de gemeenteraad dat de aanleg van een noord-zuid verbindingsweg in het oostelijk gedeelte separaat aan de raad wordt voorgelegd. En wel op het moment dat de meeste kavels aan de buitenzijden zijn verkocht. Dat moment doet zich nu voor.
In de grondexploitatie voor Doejenburg II is de post "bouw- en woonrijpmaken" opgenomen. Deze post voorziet in het verder bouw- en woonrijp maken, de aanleg van nutsvoorzieningen en de aanleg van de weg.

HOOFDLIJNEN

1. **Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?**
   De gemeenteraad besloot in de vergadering van 19 december 2017 tot vaststelling van het grondprijsbeleid en de verkaveling van bedrijventerrein Doejenburg II in Maurik.
   De gekozen verkavelingsvariant houdt in dat er een noord-zuid weg moet komen voor de ontsluiting van de 'binnenkavels'.
   In de grondexploitatie voor Doejenburg II was en is de post "bouw- en woonrijpmaken" opgenomen. Deze post is bedoeld voor de nog bouw- en woonrijp te maken delen, de aanleg van nutsvoorzieningen en de aanleg van de weg.
   De gemeenteraad besloot in voornoemde vergadering dat de aanleg van de noord-zuid verbindingsweg in het oostelijk gedeelte separaat aan de raad wordt voorgelegd. En wel op het moment dat de meeste 'buitenkavels' zijn verkocht. Dat moment doet zich nu voor. Uit het verkavelingsoverzicht blijkt dat er momenteel nog enkele kavels in de verkoop zijn.
   De gemeenteraad besluit op 19 mei 2020 over de vaststelling van Regionaal Programma Werklocaties. Daarin staat dat de tweede 6 ha. van het bedrijventerrein Doejenburg II verkocht mag worden..

2. **Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?**

Het aanleggen van een noord-zuid verbindingsweg op het oostelijk gedeelte van bedrijventerrein Doejenburg II voor het ontsluiten en verkopen van de kavels aan de binnenzijden van dit plangedeelte.
De raad heeft in december 2017 besloten dat dit onderwerp separaat voorgelegd moet worden voor besluitvorming. Dit in relatie tot de voortgang van de verkoop van bedrijfskavels.

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?
Het stilvallen van de grondverkopen is een mogelijk risico. Er is dan een weg aangelegd met uitgaven waar tegenover geen inkomsten staan van verkochte bedrijfskavels.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?
Dan zijn de bedrijfskavels aan de binnenzijden van de oostelijk plangedeelte niet ontsloten en zullen dus niet verkocht worden.
In dat geval moeten de bedrijfskavels aan de buitenzijden aan elkaar gaan aansluiten. In veel gevallen lukt dat niet (meer) omdat bij de verkaveling aan de buitenkant er van uit is gegaan dat de weg wordt aangelegd. Dus rekening is gehouden met de tien meter breedte van de weg.

5. Is het een begrotingswijziging?
Neen.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader
De gemeenteraad besloot in de vergadering van 19 december 2017 tot vaststelling van het grondprijsbeleid en de verkaveling van bedrijventerrein Doejenburg II in Maurik.
De gekozen verkavelingsvariant houdt in dat er een noord-zuid weg moet komen voor de ontsluiting van de 'binnenkavels' in het oostelijk plangedeelte. De raad besloot dat dit onderwerp separaat voorgelegd moet worden voor besluitvorming. Dit in relatie tot de voortgang van de verkoop van bedrijfskavels.

7. Effectmeting, planning en evaluatie
Na het raadsbesluit tot aanleg van de weg wordt de aanbestedingsprocedure gestart. In het laatste kwartaal 2020, eerste kwartaal 2021 starten met de daadwerkelijk aanleg. Dit geeft aan de kandidaat kopers duidelijkheid dat de percelen ontsloten worden.
Evaluatie vindt jaarlijks plaats in het kader van de vaststelling grondexploitatie Doejenburg II.

8. Financiën
In de grondexploitatie voor bedrijventerrein Doejenburg II is de post "bouw- en woonrijpmaken" opgenomen. Deze post is bedoeld voor de nog bouw- en woonrijp te maken delen, de aanleg van nutsvoorzieningen en de aanleg van de weg.
De grondexploitatie Doejenburg II wordt eveneens behandeld in de raadsvergadering van 23 juni 2020.

9. Communicatie
In de verkoopgesprekken van kavels op het bedrijventerrein Doejenburg II wordt aangegeven wanneer de kavels aan de binnenzijden, grenzend aan de nieuwe weg bebouwd kunnen worden.

10. Burgerparticipatie
Dit onderwerp hoeft nu geen burgerparticipatie. Bij de bestemmingsplanprocedure is dit aan de orde geweest.

11. Deregulering
Er is geen sprake van nieuwe regelgeving.

12. Achtergrondinformatie
1. Verkavelingsoverzicht Doejenburg II waarop de verkopen, de harde opties en nog vrij kavels staan ingetekend.

Bijlagen:

1. Raadsbesluit
2. Achtergrondinformatie: verkavelingsoverzichts Doejenburg II waarop de verkopen, de harde opties en nog vrije kavels staan ingetekend.

Inlichtingen bij:

Naam	M.J. van Olderen of M. v.d. Anker - Wammes
Team	Beleid

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
14 juli 2020	**D.058171**	**D.058542** **Z.021718**

Onderwerp **Aanleg ontsluitingsweg oostelijke kavels bedrijventerrein Doejenburg II in Maurik**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 30 april 2020;

besluit:

in te stemmen met het voorgenomen besluit van het college van burgemeester en wethouders een ontsluitingsweg aan te leggen tussen de oostelijke kavels op bedrijventerrein Doejenburg II in Maurik.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 14 juli 2020

De griffier, De voorzitter,

G. van Droffelaar J.A. de Boer MSc

Deze tekening is eigendom van de Gemeente Buren en wordt uitgeleend onder de voorwaarde dat de lener ervoor zorgt dat het niet zal worden gereproduceerd, gekopieerd, uitgeleend of op enigerlei andere wijze verspreid, noch gebruikt voor enig ander doel dan voor welke het ter beschikking is gesteld.

Gemeente
Buren
Postbus 23
4020 BA Maurik
Tel.: 14 0344

Status: Concept

Project: Doejenburg II , Maurik

Onderdeel: Totaal overzicht

Afdeling:	Beheer
Datum:	05-05-2020
Getekend:	R. Hendriks
Gezien:	
Blad:	1
Besteknr:	
Schaal:	1:2000
Formaat:	A3
Tekeningnr:	000960_01

Raadsvergadering

Dossiernummer	1166
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	14 juli 2020
Agendapunt	9.9.2
Omschrijving	Eerste bestuursrapportage 2020
Organisatieonderdeel	Team Advies
Eigenaar	Nifterik, R. van
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk

Bijlagen
D. 058183 Raadsvoorstel Eerste bestuursrapportage 2020
D.058184 Raadsbesluit Eerste bestuursrapportage 2020
Eerste bestuursapportage 2020

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	12 mei 2020
Collegevergadering	19 mei 2020
Agendacommissie	26 mei 2020
Raadsvergadering	23 juni 2020
Agendacommissie	1 juli 2020
Raadsvergadering	**14 juli 2020**

Toelichting

.

Voorgesteld besluit

De raad voor te stellen om:
1. De eerste bestuursrapportage 2020 vast te stellen, inclusief de financiële mutaties per programma:
- Programma Bedrijfsvoering: € 205.000 negatief
- Programma Inwonerszaken: € 111.000 negatief
- Programma Ruimte: € 101.000 negatief
Totaal mutaties € 417.000 negatief
2. Begrotingswijziging 2020, nummer 8 vast te stellen.

Besluit

De raad voor te stellen om:
1. De eerste bestuursrapportage 2020 vast te stellen, inclusief de financiële mutaties per programma:
- Programma Bedrijfsvoering: € 205.000 negatief
- Programma Inwonerszaken: € 111.000 negatief
- Programma Ruimte: € 101.000 negatief
Totaal mutaties € 417.000 negatief
2. Begrotingswijziging 2020, nummer 8 vast te stellen.

Zonder hoofdelijke stemming conform besloten.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
14 juli 2020	**D.058183** **Z.021819**

Voorstel ingebracht door H. Geurts
Portefeuillehouder P.A.J.M van den Hurk
Begrotingsprogramma en taakveld 'Alle'

Onderwerp **Eerste bestuursrapportage 2020**

Voorgesteld besluit
1. De eerste bestuursrapportage 2020 vast te stellen, inclusief de financiële mutaties per programma:
   - Programma Bedrijfsvoering: € 205.000 negatief
   - Programma Inwonerszaken: € 111.000 negatief
   - Programma Ruimte: € 101.000 negatief
   Totaal mutaties € 417.000 negatief
2. Begrotingswijziging 2020, nummer 8 vast te stellen.

Samenvatting van het voorstel
De bestuursrapportage maakt onderdeel uit van de planning en control-cyclus. De eerste bestuursrapportage 2020 is de eerste publicatie voor de raad in de PenC-cyclus in 2020. De rapportage is bedoeld om u in de gelegenheid te stellen beleidsinhoudelijk, qua planning of financieel bij te sturen. In de rapportage zijn daar voorstellen voor opgenomen. De rapportage is naast informatief dus ook besluitvormend.
De bestuursrapportage sluit met een incidenteel negatief saldo van € 417.000. Dit wordt vooral veroorzaakt door de financiële vertaling van het coalitieakkoord en de Uitvoeringsagenda 2020-2022.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?
De bestuursrapportage maakt onderdeel uit van de planning en control-cyclus. De eerste bestuursrapportage 2020 is de eerste publicatie in de PenC-cyclus in 2020 en is gebaseerd op de inzichten per 1 mei 2020. De rapportage is bedoeld om u in de gelegenheid te stellen beleidsinhoudelijk, qua planning of financieel bij te sturen. In de rapportage zijn daar voorstellen voor opgenomen. De rapportage is naast informatief, dus ook besluitvormend. We stellen u voor de financiële ontwikkelingen via een begrotingswijziging te verwerken in de begroting 2020.

Bestuursrapportages zijn wettelijk niet verplicht. Op grond van artikel 212 van de Gemeentewet kan een gemeente via een verordening hiervoor kiezen. In de verordening 212 gemeente Buren 2018 staat dat de gemeenteraad minimaal twee tussenrapportages en de bijbehorende begrotingswijziging vaststelt.

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?
Met de vaststelling van deze rapportage stemt u in met de gepresenteerde voortgang op het beleid. Daarnaast stelt u op grond van uw budgetrecht de bijbehorende begrotingsmutaties vast en verwerken wij deze als wijziging van de begroting.

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?
De in deze bestuursrapportage opgenomen informatie heeft veelal een relatie met de coronacrisis. Op dit moment is het beeld om een goede financiële tussenbalans op te maken onvoldoende. Voor de zomer presenteren wij u een impactanalyse over de coronacrisis, hierin geven wij ook de eerste financiële inzichten. In deze bestuursrapportage gaat het dus vooralsnog om een beleidsmatige verantwoording. Wel stellen wij andere financiële ontwikkelingen ter besluitvorming voor.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?
Wanneer u het voorstel niet overneemt kunnen we de begrotingswijziging niet verwerken en zijn sommige budgetten dus niet op de noodzakelijke hoogte. Dat kan leiden tot situaties van onrechtmatigheid.

5. Is het een begrotingswijziging?
Ja. Begrotingswijziging 2020, nummer 8.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader
De bestuursrapportage en de eisen die hieraan worden gesteld, zijn opgenomen in de verordening 212 gemeente Buren.

7. Effectmeting, planning en evaluatie
In 2020 evalueren we samen met u de bestuursrapportage.

8. Financiën
De bestuursrapportage sluit met een negatief saldo van € 417.000, incidenteel voor 2020. Het nadeel wordt vooral veroorzaakt door de verwerking van het coalitieakkoord en het Uitvoeringsprogramma 2020-2022. Dit was al bekend. Het negatieve saldo komt ten laste van saldo van de raming van baten en lasten. Na deze verwerking ziet ons meerjarenperspectief er als volgt uit:

	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Saldo begroting na eerste bestuursrapportage 2020	198.000	395.000	35.000	-139.000

9. Communicatie
De communicatie verloopt volgens de normale procedure.

10. Burgerparticipatie
Burgerparticipatie is niet van toepassing op deze bestuursrapportage.

11. Deregulering
Deregulering is niet van toepassing op de bestuursrapportage.

12. Achtergrondinformatie
Niet van toepassing

Bijlagen:
- Raadsbesluit
- Begrotingswijziging 2020-8
- Eerste bestuursrapportage 2020

Inlichtingen bij:
Naam H. Geurts
Team Advies

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
14 juli 2020	**[nummer voorstel]**	**D.058184** **Z.021819**

Onderwerp **Eerste bestuursrapportage 2020**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 19 mei 2020;

besluit:

1. De eerste bestuursrapportage 2020 vast te stellen, inclusief de financiële mutaties per programma:
   - Programma Bedrijfsvoering: € 205.000 negatief
   - Programma Inwonerszaken: € 111.000 negatief
   - Programma Ruimte: € 101.000 negatief
   Totaal mutaties € 417.000 negatief
2. Begrotingswijziging 2020, nummer 8 vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 14 juli 2020,

De griffier, De voorzitter,

G. van Droffelaar J.A. de Boer MSc

Begrotingswijziging 2020-8 - Eerste bestuursrapportage 2020

Inleiding
Op grond van de Gemeentewet heeft de gemeenteraad het budgetrecht. Dit betekent dat wijzigingen van de begroting formeel door de raad vastgesteld dienen te worden. Dit geldt als het gaat om wijzigingen die programma overstijgend zijn. Administratieve wijzigingen binnen hetzelfde programma vallen onder de bevoegdheid van het college.

In dit document presenteren wij de verwerking van de financiële mutaties uit de eerste bestuursrapportage 2020.
Door het vaststellen van deze begrotingswijziging wordt de begroting en de budgetten daarbinnen aangepast.

		Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Saldo begroting tot eerste bestuursrapportage		**616**	**395**	**35**	**-139**
Mutaties eerste bestuursrapportage					
Programma	Bedrijfsvoering	-205			
Programma	Inwonerszaken	-111			
Programma	Ruimte	-101			
Saldo mutaties eerste bestuursrapportage		**-417**			
Saldo begroting na eerste bestuursrapportage		**198**	**395**	**35**	**-139**

Toelichting financiële ontwikkelingen
Hierna zijn de voorgestelde wijzigingen per programma en de toelichtingen opgenomen. De wijzigingen hebben vooral betrekking op de financiële vertaling van het coalitieakkoord en de Uitvoeringsagenda 2020-2022.

Door het vaststellen van deze begrotingswijziging keurt u op basis van uw budgetrecht de wijzigingen van de begroting goed en worden de betreffende budgetten aangepast.

Programma Bedrijfsvoering

Taakveld - Onderwerp	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
Algemene uitkering - Correctie voorschot BTW (coalitieakkoord)	-145	0	0	0
Treasury - Dividenduitkering Vitens en BNG	-60	0	0	0
Totaal mutaties programma Bedrijfsvoering	**-205**	**0**	**0**	**0**

Toelichting mutaties programma Bedrijfsvoering

Algemene uitkering - Correctie voorschot BTW (coalitieakkoord) -145
Sinds de introductie van het btw-compensatiefonds (BCF) hebben niet alle gemeenten gebruik gemaakt van de volledige omvang van het BCF en is het overschot teruggestort in het Gemeentefonds. Wij houden in de begroting al rekening met een gedeelte van dit voorschot. Bij de beoordeling van de begroting 2020 heeft de toezichthouder van de provincie aangegeven dat wij met een te hoog bedrag rekening houden. Hij baseert zich op de tendens, waarbij het overschot van het BCF steeds verder afneemt. Dat wij een buffer aanhouden in het weerstandsvermogen is niet voldoende. We moeten de algemene uitkering met € 145.000 verlagen. Deze correctie is eerder meegenomen in het coalitieakkoord.

Treasury - Dividenduitkering Vitens en BNG -60
Dit jaar keren Vitens en de BNG geen dividenduitkering uit. Voor onze gemeente betekent dit een nadeel van € 60.000.

Programma Inwonerszaken

Taakveld - Onderwerp	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
Begeleide Arbeidsparticipatie - Werkzaak (coalitieakkoord)	-81	0	0	0
Inkomensregelingen - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers	0	0	0	0
Media - Begeleidingskosten leesstimulering	-10	0	0	0
Onderwijsbeleid en leerlingzaken - vervoer bewegingsonderwijs gymonderwijs	-20	0	0	0
Totaal mutaties programma Inwonerszaken	**-111**	**0**	**0**	**0**

Toelichting mutaties programma Inwonerszaken

Begeleide Arbeidsparticipatie - Werkzaak (coalitieakkoord) -81
Met ingang van 1 januari 2020 is de verdeelsystematiek van de inleenvergoeding gewijzigd. Werkzaak verzuimde om deze kosten goed op te nemen in haar begroting. Hierdoor ontstond voor 2020 een tekort in de begroting van Werkzaak. Dit drukte onevenredig zwaar op de gemeente Tiel. Tiel heeft daarom om een andere kostenverdeling wat betreft de inleenvergoeding gevraagd. Het AB besloot hierop in november 2019 om het tekort in de begroting van Werkzaak voor het jaar 2020 te verdelen over alle deelnemers. Voor onze gemeente betekent dit een stijging van de kosten bedrijfsvoering Werkzaak met € 81.000. Deze correctie is eerder meegenomen in het coalitieakkoord.

Inkomensregelingen - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers 0
In het kader van de coronamaatregelen stelt het Rijk onze gemeente een bedrag van € 2.582.000 beschikbaar voor de ondersteuning van zelfstandige ondernemers via de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). Wij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de regeling en ramen eenzelfde bedrag aan uitgaven. De begrotingswijziging is budgettair neutraal.

Media - Begeleidingskosten leesstimulering -10
Wij hebben de Uitvoeringsagenda 2020-2022 vastgesteld. Een onderdeel op deze agenda is de begeleidingskosten leesstimulering.
Na de zomer van 2020 (voor november) leggen we u scenario's voor met betrekking tot leesstimulering. Voor het uitwerken van de diverse scenario's en begeleidingskosten is een werkbudget van € 10.000 nodig.

Onderwijsbeleid en leerlingzaken - vervoer bewegingsonderwijs gymonderwijs -20
Vanwege de vertraging die is ontstaan bij de realisatie van de nieuwe sporthal in Maurik moeten wij extra kosten maken voor het vervoer van de leerlingen uit Maurik die in Eck en Wiel gaan gymmen. Wij ramen de extra lasten op € 20.000.

Programma Ruimte

Taakveld - Onderwerp	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
Beheer overige gebouwen/gronden - Verkoop bouwkavel Zoelmond	130	0	0	0
Economische ontwikkeling - Keurmerk veilig ondernemen buitengebied	-25	0	0	0
Economische ontwikkeling - Opstellen nota Economie	-10	0	0	0
Onderwijshuisvesting - Sporthal Maurik en gymzaal Eck en Wiel	20	0	0	0
Ruimtelijke ordening - Leges omgevingswet	-10	0	0	0
Wonen en bouwen - Werkprogramma ODR 2020 (coalitieakkoord)	-206	0	0	0
Totaal mutaties programma Ruimte	**-101**	**0**	**0**	**0**

Toelichting mutaties programma Ruimte

Beheer overige gebouwen/gronden - Verkoop bouwkavel Zoelmond 130
De voormalige locatie van dorpshuis De Groene Eik in Zoelmond is verkocht als bouwkavel voor de bouw van een vrijstaande woning. De netto grondopbrengst, na aftrek van btw, kadasterkosten etc. bedraagt € 200.000. Dit bedrag moet nog worden gecorrigeerd met de verkoopkosten, kosten voor bouwrijp maken van de kavel, kosten voor woonrijp maken (nadat de woning is gebouwd) en overige kosten. Alles bij elkaar geraamd op € 40.000. De netto opbrengst bedraagt € 160.000.
In de begroting is een taakstelling opgenomen van € 30.000, zodat het verwachte incidentele voordeel € 130.000 bedraagt.

Economische ontwikkeling - Keurmerk veilig ondernemen buitengebied -25
Wij hebben de Uitvoeringsagenda 2020-2022 vastgesteld. Onderdeel hiervan is het Keurmerk Veilig Ondernemen buitengebied.
Aansluitend bij de prioriteit Veiligheid in het buitengebied zetten we in 2020 specifiek in op het buitengebied door middel van het Keurmerk Veilig Ondernemen Buitengebied. Voor dit project is in 2020 eenmalig € 25.000 nodig. Hiervan is € 10.000 voor de uitvoering en € 15.000 voor de ambtelijke begeleiding.

Economische ontwikkeling - Opstellen nota Economie -10
Op de Uitvoeringsagenda 2020-2022 staat voor 2020 het opstellen van een nota Economie. Het doel hiervan is de kracht van Burense ondernemers optimaal in te zetten in kansen voor onze gemeente. Om de nota op te stellen is werkbudget van € 10.000 nodig.

Onderwijshuisvesting - Sporthal Maurik en gymzaal Eck en Wiel 20
Vanwege de vertraging die is ontstaan bij de realisatie van de nieuwe sporthal in Maurik vallen de geraamde kapitaalasten in 2020 vrij. Met deze vrijval (€ 58.750) dekken we de beheerkosten (€ 38.750) van de gymzaal in Eck en Wiel in verband met het langer open blijven. Verder dekken we de extra vervoerskosten (€ 20.000, zie taakveld Onderwijsbeleid en leerlingenzaken) voor bewegingsonderwijs van de leerlingen uit Maurik die in Eck en Wiel gaan gymmen.

Ruimtelijke ordening - Leges omgevingswet -10
Op de door ons vastgestelde Uitvoeringsagenda 2020-2022 staan de leges Omgevingswet. We gaan met het oog op de nieuwe Omgevingswet kijken naar nieuwe mogelijkheden voor de leges. Voor het onderzoek is een budget van € 10.000 nodig.

Wonen en bouwen - Werkprogramma ODR 2020 (coalitieakkoord) -206
De kosten van de werkzaamheden van de ODR stijgen. Dit betekent voor onze begroting een tekort van € 206.402. Afgelopen jaren was de stijging van het aantal afgegeven vergunningen hiervoor de belangrijkste reden. Daarnaast spelen de volgende redenen een rol:
1. Meer kleine vergunningen;
2. Steeds strengere kwaliteitseisen vanuit het Rijk;
3. Incidentele projecten vanuit het Rijk of provincie opgelegd: breedplaatvloeren, brandveiligheid gevels, PAS en PFAS
4. Nieuwe taken, zoals indirecte lozingen;
5. Inspelen op nieuwe wetgeving;
6. Loonkosten stijging.

Het extra benodigde bedrag was al voorzien en is meegenomen in het coalitieakkoord.

Gemeente Buren

Eerste bestuursrapportage 2020

Maurik, 19 mei 2020

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

Beleidsmatige hoofdlijnen 3
Strategische opgaven 3
Overige beleidsmatige ontwikkelingen 6

Financiële hoofdlijnen 10
Financiële ontwikkelingen 10
Financiële aandachtspunten 11

Bijlagen
Bijlage 1. Overzicht begrotingswijzigingen tot de eerste bestuursrapportage 13
Bijlage 2. Overzicht begrotingswijzigingen 1e bestuursrapportage 16

Voorwoord

Geachte leden van de raad,

Deze eerste bestuursrapportage 2020 is een bijzondere, vooral door de speciale omstandigheden waaronder wij deze hebben moeten samenstellen. Uiteraard willen wij u goed informeren, maar wij hebben hiervoor noodgedwongen wel een praktische insteek gekozen. In deze rapportage nemen wij u mee in de belangrijkste ontwikkelingen.

Effecten coronacrisis
De coronacrisis heeft veel impact op de samenleving en onze gemeente. Hoe groot die impact is, is op dit moment nog niet in te schatten. Dagelijks houden wij de ontwikkelingen in de gaten en bespreken we de gevolgen voor onze gemeente. Daarbij houden we u zo veel als mogelijk op de hoogte. Dit doen we bijvoorbeeld wekelijks via de raadsinformatiebrieven over corona, waarvan de eerste op 17 maart 2020 verscheen. Voor de zomer informeren we u met een impactanalyse over de risico's en gevolgen van de coronacrisis.

Sinds vrijdag 13 maart jl. werken onze medewerkers zoveel mogelijk thuis vanwege het coronavirus. Alleen medewerkers waarvan hun aanwezigheid cruciaal is in de dienstverlening naar inwoners werken op het gemeentehuis. We zijn bezig met het maken van plannen voor wanneer we weer (deels) op het gemeentehuis kunnen werken. De verdere gevolgen van de coronacrisis voor de organisatie nemen we ook mee in de impactanalyse.

Opzet van de bestuursrapportage
In deze bestuursrapportage gaan wij allereerst op hoofdlijnen in op de stand van zaken betreffende ons beleid, vertaald in de strategische opgaven en overige beleidsmatige ontwikkelingen. Indien van toepassing doen wij u concreet voorstellen om bij te sturen. In het tweede deel van de rapportage gaan wij in op de actuele financiële situatie. Hier presenteren wij de financiële ontwikkelingen uit deze bestuursrapportage. Door het vaststellen van deze rapportage keurt u ook de aanpassing van de begroting goed.
U zult begrijpen dat de opgenomen informatie in veel gevallen een relatie heeft met de coronacrisis.

Tot slot presenteren wij u een aantal bijlagen. Dit betreft de overzichten van de begrotingswijzigingen tot deze eerste bestuursrapportage en uit deze bestuursrapportage. Dit is de detailinformatie van de financiële verwerking van eerder door u genoemde besluiten en voorstellen uit deze rapportage.

Jaarstukken 2019
De jaarstukken zijn in concept gereed. De controle door onze nieuwe accountant moet nog plaatsvinden. Wij zijn verheugd te kunnen melden dat er sprake is van een voorlopig positief resultaat van € 6.043.000. Het lijkt ons goed u hier alvast van in kennis te stellen. De behandeling van de jaarstukken vindt plaats in uw vergadering van 14 juli 2020.

Met vriendelijke groet,

College van burgemeester en wethouders van Buren

Beleidsmatige hoofdlijnen

Bij de beleidsmatige hoofdlijnen geven wij u een inkijk in de belangrijkste bestuurlijke aandachtspunten voor de komende periode. In deze bestuursrapportage presenteren wij deze bij de strategische opgaven, dit zijn specifieke, vaak actuele onderwerpen die extra bestuurlijke aandacht krijgen en de overige beleidsmatige ontwikkelingen. Op de verschillende beleidsterreinen bedrijfsvoering, ruimte en sociaal domein geven wij u inzicht in de belangrijkste ontwikkelingen die van invloed zijn op de realisatie van onze ambities en activiteiten. Het zal u niet verbazen dat de betreffende ontwikkelingen nagenoeg allemaal corona gerelateerd zijn.

Strategische opgaven

Inleiding
In deze paragraaf presenteren wij op hoofdlijnen de voortgang ten aanzien van de zes strategische opgaven. Om u snel inzicht te bieden presenteren wij de stand van zaken door middel van een icoon. De betekenis van de iconen is:

Niet gestart = de activiteit is nog niet gestart, maar dit past binnen de vastgestelde planning

In uitvoering = de activiteit is in uitvoering en loopt op schema binnen de gestelde kaders

Behaald = de activiteit is binnen de gestelde kaders afgerond

Afwijking - bijsturing = de activiteit loopt uit de pas, bijsturing is noodzakelijk.

Niet behaald - bijsturing = de geplande realisatie is niet behaald, corrigerende maatregelen zijn noodzakelijk

Is bijsturing noodzakelijk doen wij u bij het betreffende onderdeel een voorstel voor bijsturing.

Strategische opgaven

1. Samen sterk in de regio

Resultaat

De startnotitie SO Samen sterk in de regio hebben wij afgerond. Hierover bent u via de raadsinformatiebrief over de uitvoeringsagenda van het coalitieakkoord geïnformeerd. Het tweede deel van de regioconferentie met alle colleges uit de regio Rivierenland is door de coronacrisis uitgesteld.

Projectplanning

De nota verbonden partijen staat gepland voor behandeling in de raadsvergadering van juli 2020. De SWOT-analyse doen we in het derde kwartaal van 2020. Begin 2021 volgt het plan versterken bestuurskracht. In de tweede helft van 2021 volgt de visie op de gemeente Buren en positionering in de regio.

Opgave budget

Er is een budget van € 8.000 beschikbaar voor het maken van een tweede sterkte-zwakte-analyse (SWOT-analyse) van onze bestuurskracht als gemeente Buren.

2. Kerngericht werken

Resultaat

Het is in verband met de coronacrisis niet mogelijk het aangekondigde onderzoek onder inwoners over kerngericht werken op de geplande manier uit te voeren. Om toch de mening van de inwoners mee te kunnen nemen, houden we gericht een aantal (telefonische) interviewgesprekken. Onder onze medewerkers zetten wij een vragenlijst uit. Geplande bijeenkomsten konden ook niet doorgaan, zoals een gesprek met u over de rol van de gemeenteraad bij inwonersparticipatie. Dit onderdeel nemen we mee in de verdere uitvoering van kerngericht werken.

Projectplanning

Hoewel de coronacrisis wellicht zorgt voor een andere uitwerking van het project, blijft de planning voor het aanleveren van de visie op kerngericht werken op koers. Bij de visie gaan we onder andere in op de planning voor de verdere invoering van kerngericht werken.

Opgave budget

U stelde voor 2019 € 50.000 beschikbaar voor het project Kerngericht werken. Dit is deels doorgeschoven naar 2020. In verband met de coronacrisis kunnen we minder (inwoners)bijeenkomsten organiseren. Naar verwachting betekent dit dat we voor het project minder budget uitgeven dan van tevoren ingeschat. Van de provincie Gelderland kregen we een declaratiebudget van de helft van de uitgaven tot maximaal € 50.000. Als we minder uitgeven kan het tot gevolg hebben dat we een deel van het voorschot moeten terugstorten. Bij de tweede tussenrapportage komen we hierop terug.
Afhankelijk van het vervolg van de coronacrisis kunnen de lagere uitgaven ook gelden voor het budget van € 50.000 dat u via het besluit over het coalitieakkoord 2020-2022 beschikbaar stelde voor kerngericht werken.

3. Duurzaamheid

Resultaat

De doelen beschrijven de noodzakelijke beleidsontwikkelingen en gaan (nog) niet in op concrete resultaten. De beleidsontwikkeling verloopt volgens de doelstelling.

Projectplanning

Met de vaststelling van de klimaatvisie Buren 2020, komt ook de eerste realisatieplanning in beeld met als prioriteiten:

- Beleidskader zon 2020 najaar
- Beleid laadpalen 2020 najaar
- RES 1.0 2021 maart
- Beleidskader wind 2021 voorjaar
- Warmtevisie 2021 najaar

Opgave budget

Duidelijkheid over het beschikbare budget komt pas na de besluitvorming over de overhevelingsvoorstellen bij de jaarstukken 2019. Tot eind juni is het begrotingsbudget maatgevend. Wel is vanuit de uitvoeringsagenda van het coalitieakkoord budget beschikbaar gesteld voor formatie voor de uitvoering van de duurzaamheidsopgave in 2020 en 2021. Het gaat dan om:

- Formatieruimte voor de ontwikkeling van beleidsplannen als zon, wind en warmte - budget 2020 € 90.000 en voor 2021 € 125.000 (incidenteel);
- Formatieruimte voor het ontwikkelen van de warmtetransitie - budget in 2020 € 50.000 en voor 2021 € 75.000 (incidenteel).

4. Visie op transformatie Sociaal Domein

Resultaat

In deze crisisperiode is de focus van de medewerkers binnen het sociaal domein gericht op de voortgang van de zorg en de opvang van kwetsbare inwoners.

Projectplanning

Volgens planning zou de visie op de transformatie van het sociaal domein tijdens de raadsvergadering van mei 2020 behandeld worden. Gezien de corona-uitbraak en als gevolg daarvan het verbod om in groepen bij elkaar te komen hebt u besloten om behandeling van de visie uit te stellen naar september 2020. Ervan uitgaande dat deze beperkende maatregelen in juni kunnen worden opgeheven is dat voor nu een realistische planning. Indien de beperkende maatregelen langer voortduren, kan dit ook gevolgen hebben voor deze planning.

Opgave budget

Het traject van de transformatie doorlopen wij binnen onze eigen organisatie, er is geen apart projectbudget.

5. Visie op dienstverlening

Resultaat

De startnotitie is vastgesteld middels de raadsinformatiebrief van 8 april 2020.

Projectplanning

De startnotitie is vastgesteld.

- Visie - eind 2020 - conform planning;
- Uitvoeringsprogramma - 2021 - conform planning;
- Fysieke optimalisatie loketfunctie - 2021 - conform planning, zal naar verwachting in 2020 al starten.

De invoering van de Omgevingswet loopt vertraging op, dit is mogelijk van invloed op verbeteringen in de dienstverlening op het gebied van track & trace.

Opgave budget

In 2020 is bij het coalitieakkoord een bedrag van € 100.000 beschikbaar voor kerngericht werken en de visie op dienstverlening. Het budget is nodig voor een nog te werven projectleider/strategisch adviseur. Deze gaat samen met onze organisatie aan het werk met de organisatieverandering en doorontwikkeling van de strategische opgave (in combinatie met Kerngericht Werken). We gaan toe naar een digitale dienstverlening vanuit de klantbenadering en we zetten in op minder regels en bureaucratie en meer maatwerk, dit vraagt een begeleide verandering van de werkwijze van onze organisatie.

6. Omgevingswet

Resultaat

Na invoering van de wet zullen inwoners merken dat ze meer betrokken worden bij beleidsvorming door onze gemeente, er meer ruimte is om initiatieven te nemen en procedures sneller en meer in overleg zullen verlopen. Met dat eerste is al een start gemaakt, inwoners worden betrokken bij het opstellen van de omgevingsvisie. Daartoe heeft in de periode november 2019 tot maart 2020 een dorpenronde plaatsgevonden. Ook hebben wij de communicatie over de nieuwe en versnelde procedures opgestart door middel van een animatiefilmpje op het internet.

Projectplanning

Eind maart heeft de minister bekend gemaakt dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet zal worden uitgesteld. Na de bekendmaking van de nieuwe invoeringsdatum kunnen we de consequenties voor onze gemeente vaststellen. De belangrijkste reden van het uitstel is dat het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO), het digitale loket waar inwoners al hun informatie eenvoudig moeten kunnen inzien en aanvragen kunnen doen, nog niet af is. Het uitstel geeft extra tijd om dit af te ronden en te oefenen met de nieuwe werkprocessen en procedures. Wij gaan daarom voorlopig onverminderd door met de werkzaamheden rond de verbetering van werkprocessen en het maken van de omgevingsvisie en de pilot omgevingsplan.
De inkoop van de software om aan te kunnen sluiten op het DSO wordt mogelijk een jaar opgeschoven, maar alleen als de Omgevingswet met minimaal een jaar wordt uitgesteld. Ook kan de coronacrisis gevolgen hebben voor de voortgang van de werkzaamheden, omdat het invloed kan hebben op de mogelijkheid om inwoners te betrekken bij planvorming. Mocht blijken dat we gedurende langere tijd geen bijeenkomsten kunnen organiseren onderzoeken we of we inwoners op alternatieve wijze (bijvoorbeeld digitaal) kunnen betrekken of dat een deel van de werkzaamheden wordt uitgesteld.

Opgave budget

De inkoop van de software om aan te kunnen sluiten op het DSO wordt, als de Omgevingswet met minimaal een jaar wordt uitgesteld, mogelijk een jaar opgeschoven. In dat geval zullen we later dit jaar een overhevelingsvoorstel doen. De hoogte van het bedrag hangt af van de uitkomst van de aanbesteding, maar ligt naar schatting rond de € 50.000 voor 2020.
Mocht de inwerkingtreding van de Omgevingswet met minimaal een jaar worden uitgesteld, dan kunnen we ook de aansluiting van ons eigen zaaksysteem hierop uitstellen. Ook daarvoor doen we in dat geval een overhevelingsvoorstel.

Overige beleidsmatige ontwikkelingen

Bedrijfsvoering

Communicatie

Voorlichting en communicatie zijn een belangrijke rol van de gemeente, vooral tijdens de coronacrisis. Wij informeren onze inwoners en de interne organisatie over de maatregelen. We geven aan waar inwoners en ondernemers terecht kunnen voor informatie en met vragen, bijvoorbeeld over hun gezondheid of de ondersteunende maatregelen voor ondernemers.
De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid ontwikkelt op basis van het regionale omgevingsbeeld (wat speelt er in de regio met betrekking tot corona) focuspunten voor communicatie en ontwikkelt indien nodig aanvullende communicatiemiddelen. Deze communicatiemiddelen zetten wij in om onze inwoners te informeren over de maatregelen en duidelijk te maken wat wel en niet kan en mag: via de website, onze social mediakanalen (Facebook, Twitter en Instagram), het gemeentenieuws in de Zakengids, de digitale schermen op 5 plekken langs doorgaande wegen in onze gemeente en de abri’s.

De kerncontactambtenaren hebben contact met de verschillende dorpsorganisaties. Zij ondersteunen initiatieven en brengen initiatiefnemers in verbinding met mensen die willen helpen. Samen met de buitengewoon opsporingsambtenaar en de politie vormen zij onze ogen en oren in de samenleving.

ICT
Door de coronacrisis hebben wij direct een aantal zaken aan moeten schaffen. Het gaat hierbij om de functionaliteit voor videoconferentie, digitale handtekeningen en extra laptops en telefoons om het thuiswerken volledig te faciliteren. Ook hebben wij een aantal externe medewerkers moeten faciliteren. Hiernaast zien wij een forse toename van de belkosten, omdat niet alle medewerkers beschikken over een mobiele telefoon. Zij kunnen nu hun belkosten declareren. Het is nog niet inzichtelijk wat de totale kosten bedragen. Op basis van de ervaringen onderzoeken wij of wij in de toekomst alle medewerkers de beschikking geven over een mobiele telefoon in plaats van de vaste telefoon op het gemeentehuis. Ook om het thuiswerken in de toekomst nog beter te kunnen faciliteren. Bij de tweede bestuursrapportage geven wij inzicht in de financiële consequenties.

Huisvesting - Inrichting gemeentehuis
Afhankelijk van de landelijke coronamaatregelen en -adviezen kunnen medewerkers in de toekomst weer in grotere mate werken op ons gemeentehuis. Voor het begeleiden en uitvoeren van die terugkeer werken we aan een plan van aanpak. Het aanpassen van de werkomgeving om de gezondheid van medewerkers te waarborgen wordt onderdeel van dat plan. Voorbeelden zijn het intensiveren van de schoonmaak, het afschermen van werkplekken en het in gebruik nemen van faciliteiten om een onderlinge afstand van anderhalve meter te realiseren.
Deze aanpassingen hebben extra kosten tot gevolg. Bij de tweede bestuursrapportage geven wij inzicht in de financiële consequenties.

Personeel en organisatie
Het ziekteverzuimcijfer is niet gestegen ten opzichte van de periode van voor de coronacrisis. Er zijn wel medewerkers die dichtbij in hun familie corona hebben (gehad).
Twee teammanagers hebben een rol in de crisisorganisatie, waardoor zij niet hun team kunnen begeleiden. Collega-teammanagers hebben deze rol overgenomen. Ook is een aantal medewerkers ingezet in de crisisorganisatie. Er is extra ingehuurd, zodat hun dagelijkse werkzaamheden geen grote vertragingen hebben opgelopen. Voor deze extra kosten hebben we bij de provincie subsidie gevraagd en gekregen.

Ruimte

Afval
De Avri maakt extra rondes voor het legen van de afvalbakken en het opruimen van zwerfafval (illegale dumpingen). Eventuele kosten hiervan zijn nog niet in te schatten.
Verder constateren wij een teruggang in de kwaliteit van het onderhoud in de openbare ruimte. Dit wordt veroorzaakt door de onderzetting van personeel (Werkzaak). Het personeel wordt meer ingezet op het terrein van afval en bemensing van de milieustraat. Zie ook de toelichting op de voortgang van de bezuiniging IBOR in het hoofdstuk 'Financiële hoofdlijnen'.

Openbare orde en veiligheid
Vooral op het gebied van handhaving heeft de coronacrisis een grote invloed en is extra inzet van onze buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) nodig. Dit heeft financiële consequenties. De inzet is afhankelijk van de hoeveelheid werk tijdens de coronacrisis en de duur ervan. Daarom is gekozen voor flexibele inzet. Bij de tweede bestuursrapportage informeren wij u over de extra gemaakte kosten.

Verkeer en vervoer
Voor wat betreft het Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan (GVVP) is het ophalen van de informatie bij onze inwoners (e-spraak) afgerond. De dorpenrondes zijn ook afgesloten, uitgezonderd Lienden (vanwege de coronacrisis). De opgehaalde informatie leggen wij naast de input die inwoners hebben gegeven tijdens de dorpenronden over de omgevingsvisie. Het GVVP, en vooral de visie rondom mobiliteit, wordt een belangrijk onderdeel van de omgevingsvisie.

Woningbouw
In april 2020 deden we een uitvraag aan drie bureaus om een gemeentelijk woningbouwprogramma op te stellen. Dat programma maken we op basis van onderzoek (cijfers) en ambitie (kwaliteit). Een belangrijk onderdeel daarbij is een afspraak met de corporaties over de voorraad huurwoningen die nodig is om de mensen die van die huurwoningen afhankelijk zijn te huisvesten. Ons streven is om het woningbouwprogramma in december gereed voor besluitvorming te hebben. Onderdeel van de opdracht is meer inzicht te krijgen in de mogelijke gevolgen van de coronacrisis op de woonbehoefte. Naast het opstellen van een woningbouwprogramma, laten we ook om een zogenaamde 'spiegelnotitie' opstellen. In die spiegelnotitie zetten we de gemeentelijke woningbouwambities af tegen de uitkomsten van het regionale woningmarktonderzoek. Dat is nodig om goede afspraken te maken met de regio en provincie over de bouw van woningen in de periode 2020-2030. Die notitie moet voor de zomer klaar zijn om het goede gesprek met de regio en provincie te kunnen voeren. Inzet is in ieder geval om genoeg ruimte te krijgen om in alle kernen meer en gevarieerd te kunnen bouwen.

Sociaal domein

Inhuur voor reguliere taken in verband met corona
De beleidsmedewerkers sociaal domein worden voor een groot deel van hun uren ingezet in het kader van de bestrijding van de coronacrisis. Vooral voor de taken op het gebied van onderwijs, vervoer, jeugd, zorg en sport. Er wordt ingehuurd voor een aantal reguliere taken die geen uitstel kunnen hebben. Bijvoorbeeld de Bibliotheek/Laaggeletterdheid en Zorg/Veiligheid. Het Integraal Huisvestingsplan loopt vertraging op.

Jeugd en Wet maatschappelijke ondersteuning
De gevolgen van de coronacrisis voor de uitgaven zijn voor onze gemeente nog niet te voorzien. Het Rijk heeft samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) een handreiking opgesteld om (organisaties van) zorgaanbieders te compenseren, indien zij door deze crisis zorg niet kunnen leveren. Dit wordt gedaan om de zorgcontinuïteit te waarborgen tijdens en na deze crisis. Het is nog niet duidelijk op welke wijze de zorgaanbieders gecompenseerd worden, hoeveel middelen hiermee gemoeid zijn en wie deze compensatie gaat betalen.

Regionale samenwerking en dienstverleningsovereenkomst jeugd/Wmo
Samen met de regio(gemeenten) zijn wij de huidige regionale samenwerking en dienstverleningsovereenkomst (DVO) op het gebied van jeugd/Wmo aan het (her)invullen. De opdracht hiervoor is: “Naar aanleiding van de evaluatie DVO willen de gemeenten in 2020 met elkaar in gesprek over de (wijze van) voortzetting van hun samenwerking. Onderdeel van dit gesprek is de wijze waarop de samenwerking wordt vormgegeven, de daarbij behorende afspraken binnen de DVO alsook de wijze van inkoop van de Wmo en de Jeugdhulp”. Dit moet eind 2020 afgerond zijn in verband met het opstarten van het inkooptraject in 2021.

Regioplan Beschermd Wonen
Wij verwachten in juli 2020 het regioplan omtrent Beschermd Wonen te behandelen in ons college. Wij zullen u het plan ter behandeling in uw raadsvergadering van september aanbieden. Het plan gaat over de visie, inhoudelijke ontwikkelingen, wijze van samenwerking regionaal en over het verdelen van de financiële middelen en risico’s, gezien de middelen voor Beschermd Wonen vanaf 2022 worden gedecentraliseerd.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)
Om zelfstandige ondernemers, die door het coronavirus in financiële problemen zijn geraakt, te helpen heeft de overheid de tijdelijke overbruggingsregeling voor zelfstandig ondernemers (Tozo) in het leven geroepen. Het Rijk heeft onze gemeente een voorschot beschikbaar gesteld van ruim € 2.582.000. De maatregel moet ervoor zorgen dat ondernemers die in deze tijd (tijdelijk) zonder werk en inkomen komen te zitten toch van inkomen worden voorzien. Dit wordt gedaan door middel van twee instrumenten: Het tijdelijk bieden van een inkomen van maximaal € 1.500 per maand en de mogelijkheid tot het verstrekken van een lening voor bedrijfskapitaal tot net iets meer dan € 10.000. Het Rijk heeft toegezegd de volledige kosten voor deze maatregel te gaan vergoeden.

De uitvoering van de regeling valt onder de verantwoordelijkheid van onze gemeente. Wij voeren dit uit voor de inwoners van Buren en Neder-Betuwe. We hebben alleen al voor onze eigen gemeente medio mei 536 aanvragen ontvangen. De verwerking van de aanvragen en vragen van ondernemers hebben een grote impact op onze organisatie. Wij worden hierbij ondersteund door collega's uit Neder-Betuwe.

Financiële hoofdlijnen

In dit hoofdstuk presenteren wij het financiële meerjarenbeeld van onze gemeente. Hier geven wij inzicht in de belangrijkste ontwikkelingen en het saldo van onze meerjarenbegroting.

Financiële ontwikkelingen

Inleiding
In deze paragraaf presenteren wij de samenvatting van alle bekende financiële mutaties per programma en het effect daarvan op het verwachte financiële resultaat 2020. Ook lichten we de financiële mutaties op hoofdlijnen verder toe.

Ontwikkeling begrotingssaldo
In dit overzicht ziet u op hoofdlijnen het verloop van de begroting. De begrotingswijzigingen die wij op basis van uw besluitvorming verwerkt hebben tot deze eerste bestuursrapportage lichten wij in bijlage 1 toe. De nadere informatie over de mutaties uit deze bestuursrapportage presenteren wij in bijlage 2. Op basis hiervan houd u inzicht in het verloop van de begroting en de verschillende standen die wij in de planning en control-publicaties presenteren.

		Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Vastgesteld saldo begroting		**358**	**395**	**35**	**-139**
Mutaties tot eerste bestuursrapportage		258			
Saldo begroting na wijziging		**616**	**395**	**35**	**-139**
Mutaties eerste bestuursrapportage					
Programma	Bedrijfsvoering	-205			
Programma	Inwonerszaken	-111			
Programma	Ruimte	-101			
Saldo mutaties eerste bestuursrapportage		-417			
Saldo begroting na eerste bestuursrapportage		**198**	**395**	**35**	**-139**

Toelichting financiële ontwikkelingen
De belangrijkste financiële ontwikkelingen van deze bestuursrapportage lichten wij hierna toe. De wijzigingen hebben vooral betrekking op de financiële vertaling van het coalitieakkoord en de Uitvoeringsagenda 2020-2022. De dekking van deze wijzigingen, door de verhoging van de Onroerende Zaakbelastingen, is al in een eerdere begrotingswijziging opgenomen en maakt onderdeel uit van het 'Saldo begroting na wijziging' in de tabel. Zie bijlage 1 - Overzicht begrotingswijzigingen tot de eerste bestuursrapportage.

In deze bestuursrapportage gaat het om de financiële verwerking van:
1. Coalitieakkoord;
   Het gaat hierbij om de correctie van de algemene uitkering, de correctie op de begroting van Werkzaak en het werkprogramma 2020 van de ODR.
2. Het niet uitkeren van dividend door Vitens en de BNG;
3. Verkoop bouwkavel op de voormalige locatie dorpshuis De Groene Eik;
4. Inkomensregelingen - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers;
   Dit betreft de budgettair neutrale wijziging van de Rijksbijdrage (€ 2.582.000) en uitkeringen aan onze ondernemers op basis van de Tozo-regeling.
5. Uitvoeringsagenda 2020-2022;
   Dit heeft een begrotingswijziging tot gevolg voor wat betreft de leesstimulering, het opstellen van de nota economie en het keurmerk veilig ondernemen buitengebied en de leges Omgevingswet.
6. Sporthal Maurik - Bewegingsonderwijs leerlingen Maurik
   Hierbij gaat het om de budgettair neutrale verwerking van de lagere kapitaallasten, waartegenover het doorlopen van de beheervergoeding en het leerlingenvervoer staan.

De wijzigingen lichten wij uitgebreid toe in bijlage 2.

Ontwikkelingen investeringen en reserves
Investeringen zijn objecten (bijvoorbeeld gebouwen, wegen) die een langere tijd (langer dan 1 jaar) mee gaan en een bepaalde waarde hebben. Onder investeren wordt verstaan het vastleggen van vermogen in objecten waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt.
De investeringen worden op de balans verantwoord. De lasten voortvloeiende uit de investeringen zoals onderhoud, afschrijvingen, toegerekende rente en verzekeringen behoren tot de jaarlijkse lasten in de begroting.

Het instellen van een reserve en het muteren (storten of onttrekken) is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Als we een voorstel doen dan brengen we het verloop van de reserve in beeld.

Investeringen

Rijnstraat Ingen
Bij de vervanging van de riolering aan de Rijnstraat in Ingen werden wij geconfronteerd met een asbestverontreiniging onder het asfalt in de wegfundering. Het asbestprotocol schrijft voor dat de werkzaamheden dan gestaakt moeten worden in afwachting van maatregelen. In goed overleg met de ODR is er een plan opgesteld om de funderingslaag gefaseerd te verwijderen, elders in depot te zetten en te behandelen. Door deze werkwijze worden de aanliggende bedrijven niet extra zwaar gedupeerd, kan het werk doorgaan en worden claims van bedrijven voorkomen.
De kosten voor de sanering komen uit op minimaal € 16.600 en maximaal € 36.900 excl. btw. Binnen het beschikbare krediet voor de reconstructie Rijnstraat, Dorpsstraat en Weverstraat is er geen ruimte om deze kosten op te vangen. We onderzoeken of deze kosten kunnen verantwoorden binnen wegbeheer en/of riolering. Zo niet dan zullen wij een overschrijding op het krediet melden in de tweede bestuursrapportage.

Sporthal Maurik
Op dit moment bevinden we ons nog in de onderzoeksfase. Hierbij gaan we na welke randvoorwaarden, zoals hoeveel m^2 we willen bouwen, en welke scenario's passen binnen het bestemmingsplan. Dit doen we gebaseerd op de afspraken in het coalitieakkoord.
Vanwege de vertraging die is ontstaan bij de realisatie van de nieuwe sporthal in Maurik vallen de kapitaallasten van € 89.000 in 2020 vrij. Met een gedeelte van deze vrijval dekken we de beheerkosten (€ 38.750) van de gymzaal in Eck en Wiel in verband met het langer open blijven. Verder dekken we hiermee de extra vervoerskosten (€ 20.000) voor bewegingsonderwijs van de leerlingen uit Maurik die in Eck en Wiel gaan gymmen. Het restant zetten we in voor advisering (bijvoorbeeld kostentechnisch) voor de verschillende scenario's.

Financiële aandachtspunten

In deze paragraaf presenteren wij financiële aandachtspunten. Dit betreft onderwerpen die wij nog niet financieel kunnen vertalen, maar die wij wel onder uw aandacht willen brengen. Het betreft vooral financiële onzekerheden en risico's die wij in de loop van het jaar nader kunnen en zullen duiden. In deze bestuursrapportage is er sprake van één aandachtspunt.

Voortgang bezuiniging IBOR Avri 2020
In november 2019 is besloten dat op de werkbegroting van de Avri € 190.000 moet worden bezuinigd. Dit is verwerkt in een aantal maatregelen, zoals het minder maaien van de gazons en de bermen. Dit zorgt voor een vermindering van de beeldkwaliteit. Op basis van de voortgang is te melden dat de bezuiniging van € 190.000 vooralsnog door de Avri wordt gerealiseerd. Er is echter wel sprake van een aantal financiële wijzigingen.

Zo valt de bezuiniging op het maaien van de gazons minder hoog uit, maar dit kan worden verrekend met een overschot binnen de begroting van de Avri. Een aantal maatregelen zoals het maaien van de bermen en het minder snoeien van het bosplantsoen heeft een positiever resultaat dan verwacht, waardoor de bezuiniging op het onderhoud van de hagen is komen te vervallen. Dit was ook de maatregel met het meeste effect op het beeld buiten en de verkeersveiligheid.

Een van de bezuinigingen is het niet afvoeren van het vrijgekomen materiaal bij het schonen van de sloten, maar het klepelen van dit materiaal. Deze bezuiniging zorgt ervoor dat de bermen verhoogd worden. Het afvoeren van het vrijgekomen materiaal is een ander type werkgang met hogere kosten dan klepelen. Dit zorgt er voor dat er extra maatregelen moeten worden genomen om de functie van waterafvoer van de bermen te herstellen. Hier komen nog kosten bij voor onderzoeken van de vrijgekomen grond in verband met de PFAS-maatregelen. Deze werkwijze resulteert naast extra kosten om de bermen te herstellen, ook in een ongunstige uitgangssituatie voor het verbeteren van de biodiversiteit. Dit is een van de doelstellingen uit het coalitieakkoord. Zonder aanpassing van bovenstaande (huidige) werkwijze is het streven naar biodiversiteit in de bermen gedoemd te mislukken. Bij overleggen met de Avri over de uitvoering van werkzaamheden in 2021 en in aanbestedingen van de werkzaamheden door de Avri besteden wij extra aandacht aan de gevolgen van de gekozen werkwijze (aanvullende ingrepen in bermen en negatief effect op biodiversiteit) en hoe dit anders opgepakt kan worden.

Bijlage 1. Overzicht begrotingswijzigingen tot de eerste bestuursrapportage

Inleiding
In deze bijlage presenteren wij de financiële verwerking van de door u in de periode tussen de vaststelling van de begroting 2020 (november 2019) en deze bestuursrapportage genomen besluiten met financiële consequenties.
Op deze manier kunt u het verloop van de begroting volgen. De stand van de laatst vastgestelde publicatie (programmabegroting 2020) is samen met het resultaat van de begrotingswijzigingen tot de eerste bestuursrapportage (deze bijlage) de beginstand van deze eerste bestuursrapportage.

Overzicht verloop begroting
In dit overzicht ziet u op hoofdlijnen het verloop van de begroting en de begrotingswijzigingen die na de vaststelling van de programmabegroting 2020 in uw raad van november 2019 hebben plaatsgevonden.

	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Vastgesteld saldo begroting	**358**	**395**	**35**	**-139**
Mutaties tot eerste bestuursrapportage				
Programma Bedrijfsvoering	895			
Programma Inwonerszaken	-335			
Programma Ruimte	-303			
Saldo mutaties tot eerste bestuursrapportage	258			
Saldo begroting na wijzigingen	**616**	**395**	**35**	**-139**

Toelichting financiële ontwikkelingen
De belangrijkste financiële ontwikkelingen lichten wij hierna per programma toe.

De begrotingswijzigingen tot de eerste bestuursrapportage hebben betrekking op de volgende raadsbesluiten:
1. Coalitieakkoord GB-PCG-CDA 2020-2022 - raad 21 januari 2020;
2. Coalitieakkoord - Verdeling budget strategische opgaven - raad 21 januari 2020;
3. Heffingsverordeningen 2020 - definitieve tarieven OZB 2020 - raad 28 januari 2020;
4. Uitvoeringsprogramma Landschap en biodiversiteit - raad 3 maart 2020.

PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING

Taakveld - onderwerp	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Bestuur	-58			
Mutaties reserves	55			
Overige baten en lasten	-2			
OZB niet-woningen	273			
OZB woningen	627			
Totaal mutaties programma Bedrijfsvoering	**895**	**0**	**0**	**0**

Toelichting belangrijkste ontwikkelingen

Bestuur - verdeling budget strategische opgaven (coalitieakkoord) -58

1. We voeren een SWOT-analyse (sterkte-zwakte-kansen-bedreigingen-analyse) uit in het kader van de strategische opgave ‘Samen Sterk in de Regio’ en afspraak 4.1 uit het coalitieakkoord 2020-2022. Het benodigde budget hiervoor is € 8.000.
2. Voor de uitbreiding van het aantal fte wethouders reserveren we € 50.000 extra voor 2020. De volgende jaren nemen wij mee in de begroting 2021.

Mutaties reserves - uitvoeringsprogramma Landschap en biodiversiteit 55

Wij hebben het landschapsontwikkelingsplan (LOP) geactualiseerd door het uitvoerings-programma Landschap en biodiversiteit 2020-2024 vast te stellen. Zie het programma Ruimte.

Voor de cofinanciering onttrekken wij € 55.000 uit de reserve Omgevingsgerichte uitgaven.

OZB - woningen en niet-woningen - verhoging opbrengsten (coalitieakkoord) 900

Uitvoering raadsbesluit 28 januari jl. om de OZB opbrengst te laten stijgen ter dekking van het nieuwe beleid 2020.

PROGRAMMA INWONERSZAKEN

Taakveld - onderwerp	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Dienstverlening	-50			
Maatwerkdienstverlening 18-	-185			
Samenkracht en burgerparticipatie	-100			
Totaal mutaties programma Inwonerszaken	**-335**	**0**	**0**	**0**

Toelichting belangrijkste ontwikkelingen

Dienstverlening - verdeling budget strategische opgaven (coalitieakkoord) -50

De strategische opgaven Kerngericht werken en Visie op dienstverlening vragen een omslag in het werken van onze gemeentelijke organisatie. Deze opgaven hebben ook inhoudelijk veel invloed op elkaar. Daarom zetten we voor deze beide opgaven gezamenlijk formatie op organisatieverandering in. Zie ook het taakveld 'Samenkracht en burgerparticipatie'.

Maatwerkdienstverlening 18- - transformatie sociaal domein (coalitieakkoord) -185

We zetten in op de transformatie van het sociaal domein en de implementatie daarvan. De geschatte kosten zijn: Implementatie: € 185.000 (incidenteel 2020), transformatie: € 90.000 (structureel). De extra benodigde middelen vanaf 2021 verwerken we in de begroting 2021.

Samenkracht en burgerparticipatie - uitbreiding formatie (coalitieakkoord) -100

De strategische opgaven Kerngericht werken en Visie op dienstverlening vragen een omslag in het werken van onze gemeentelijke organisatie. Deze opgaven hebben ook inhoudelijk veel invloed op elkaar. Daarom zetten we voor deze beide opgaven gezamenlijk formatie op organisatieverandering in. De kosten hiervan bedragen € 50.000.
Daarnaast gaan we stapsgewijs in onze hele gemeente kerngericht werken. Begin 2021 is het overal ingevoerd. Daarbij werken we met kernambtenaren voor iedere kern. Dit verdelen we in vier deelgebieden, waar ook andere organisaties mee werken. Kernambtenaren zijn de verbinding tussen onze gemeente en inwoners. Dit doen we in eerste instantie binnen de huidige formatie. Wel hebben we een éénmalig implementatiebudget nodig van € 50.000.

PROGRAMMA RUIMTE

Taakveld - onderwerp	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Milieubeheer	-140			
Openb. Groen en (openlucht) recreatie	-63			
Ruimtelijke Ordening	-100			
Totaal mutaties programma Ruimte	**-303**	**0**	**0**	**0**

Toelichting belangrijkste ontwikkelingen

Milieubeheer - verdeling budget strategische opgaven (coalitieakkoord) -140
Door het beschikbaar stellen van formatie voor de strategische opgave Duurzaamheid en Klimaat is het mogelijk onze duurzaamheidsambities en doelen voor 2030-2050, zoals landelijk en provinciaal (GEA-akkoord) zijn overeengekomen, te realiseren.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie - klompenpaden (coalitieakkoord) -8
We houden de klompenpaden duurzaam in stand. Daarvoor reserveren we in 2020 € 7.500 en vanaf 2021 structureel € 23.500. De extra benodigde middelen vanaf 2021 verwerken we in de begroting 2021.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie - uitvoeringsprogramma Landschap en biodiversiteit -55
Wij hebben het landschapsontwikkelingsplan (LOP) geactualiseerd door het uitvoerings-programma Landschap en biodiversiteit 2020-2024 vast te stellen. Voor cofinanciering van de uitvoeringsagenda is een bedrag van € 55.000 noodzakelijk. Zie ook het programma Bedrijfsvoering.

Ruimtelijke Ordening - formatie projectregisseur (coalitieakkoord) -100
We willen een integrale afweging aan de voorkant en een duidelijke lijn in aanpak van ruimtelijke initiatieven en projecten. Uitgangspunt daarbij is dat de initiatiefnemer betaalt en dat wij als gemeente het proces enkel faciliteren/regisseren. Er is geen capaciteit voor het begeleiden van ‘complexe’ ruimtelijke initiatieven beschikbaar, terwijl dit wel nodig is. Daarnaast moeten er een aantal belangrijke randvoorwaarden ingevuld zijn, zoals duidelijkheid over het proces, over de regie en standaardisering van bijvoorbeeld voorovereenkomsten. Om dit mogelijk te maken investeren we in de tijdelijke formatie van een projectregisseur.

Bijlage 2. Overzicht begrotingswijzigingen 1e bestuursrapportage

Inleiding
In deze bijlage presenteren wij de verwerking van de financiële mutaties uit deze bestuursrapportage. Allereerst bieden wij het overzicht van het verloop van de begroting en geven wij u inzicht in het actuele saldo van de ramingen van baten en lasten (= het te verwachten rekeningresultaat) na vaststelling van deze bestuursrapportage. In de volgende paragraaf lichten wij de financiële ontwikkelingen op hoofdlijnen toe.

		Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Saldo begroting tot 1e bestuursrapportage		**616**	**395**	**35**	**-139**
Mutaties eerste bestuursrapportage					
Programma	Bedrijfsvoering	-205			
Programma	Inwonerszaken	-111			
Programma	Ruimte	-101			
Saldo mutaties eerste bestuursrapportage		-417			
Saldo begroting na eerste bestuursrapportage		**198**	**395**	**35**	**-139**

Toelichting financiële ontwikkelingen
Wij presenteren de voorgestelde wijzigingen per programma. De wijzigingen hebben vooral betrekking op de financiële vertaling van het coalitieakkoord en de Uitvoeringsagenda 2020-2022.

Door het vaststellen van deze bestuursrapportage keurt u op basis van uw budgetrecht de wijzigingen van de begroting goed en worden de betreffende budgetten aangepast.

Programma Bedrijfsvoering

Taakveld - Onderwerp	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
Algemene uitkering - Correctie voorschot BTW (coalitieakkoord)	-145	0	0	0
Treasury - Dividenduitkering Vitens en BNG	-60	0	0	0
Totaal mutaties programma Bedrijfsvoering	**-205**	**0**	**0**	**0**

Toelichting mutaties programma Bedrijfsvoering

Algemene uitkering - Correctie voorschot BTW (coalitieakkoord) -145

Sinds de introductie van het btw-compensatiefonds (BCF) hebben niet alle gemeenten gebruik gemaakt van de volledige omvang van het BCF en is het overschot teruggestort in het Gemeentefonds. Wij houden in de begroting al rekening met een gedeelte van dit voorschot. Bij de beoordeling van de begroting 2020 heeft de toezichthouder van de provincie aangegeven dat wij met een te hoog bedrag rekening houden. Hij baseert zich op de tendens, waarbij het overschot van het BCF steeds verder afneemt. Dat wij een buffer aanhouden in het weerstandsvermogen is niet voldoende. We moeten de algemene uitkering met € 145.000 verlagen. Deze correctie is eerder meegenomen in het coalitieakkoord.

Treasury - Dividenduitkering Vitens en BNG -60

Dit jaar keren Vitens en de BNG geen dividenduitkering uit. Voor onze gemeente betekent dit een nadeel van € 60.000.

Programma Inwonerszaken

Taakveld - Onderwerp	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
Begeleide Arbeidsparticipatie - Werkzaak (coalitieakkoord)	-81	0	0	0
Inkomensregelingen - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers	0	0	0	0
Media - Begeleidingskosten leesstimulering	-10	0	0	0
Onderwijsbeleid en leerlingzaken - vervoer bewegingsonderwijs gymonderwijs	-20	0	0	0
Totaal mutaties programma Inwonerszaken	**-111**	**0**	**0**	**0**

Toelichting mutaties programma Inwonerszaken

Begeleide Arbeidsparticipatie - Werkzaak (coalitieakkoord) -81

Met ingang van 1 januari 2020 is de verdeelsystematiek van de inleenvergoeding gewijzigd. Werkzaak verzuimde om deze kosten goed op te nemen in haar begroting. Hierdoor ontstond voor 2020 een tekort in de begroting van Werkzaak. Dit drukte onevenredig zwaar op de gemeente Tiel. Tiel heeft daarom om een andere kostenverdeling wat betreft de inleenvergoeding gevraagd. Het AB besloot hierop in november 2019 om het tekort in de begroting van Werkzaak voor het jaar 2020 te verdelen over alle deelnemers. Voor onze gemeente betekent dit een stijging van de kosten bedrijfsvoering Werkzaak met € 81.000. Deze correctie is eerder meegenomen in het coalitieakkoord.

Inkomensregelingen - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers 0

In het kader van de coronamaatregelen stelt het Rijk onze gemeente een bedrag van € 2.582.000 beschikbaar voor de ondersteuning van zelfstandige ondernemers via de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). Wij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de regeling en ramen eenzelfde bedrag aan uitgaven. De begrotingswijziging is budgettair neutraal.

Media - Begeleidingskosten leesstimulering -10

Wij hebben de Uitvoeringsagenda 2020-2022 vastgesteld. Een onderdeel op deze agenda is de begeleidingskosten leesstimulering.
Na de zomer van 2020 (voor november) leggen we u scenario's voor met betrekking tot leesstimulering. Voor het uitwerken van de diverse scenario's en begeleidingskosten is een werkbudget van € 10.000 nodig.

Onderwijsbeleid en leerlingzaken - vervoer bewegingsonderwijs gymonderwijs -20

Vanwege de vertraging die is ontstaan bij de realisatie van de nieuwe sporthal in Maurik moeten wij extra kosten maken voor het vervoer van de leerlingen uit Maurik die in Eck en Wiel gaan gymmen. Wij ramen de extra lasten op € 20.000.

Programma Ruimte

Taakveld - Onderwerp	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
Beheer overige gebouwen/gronden - Verkoop bouwkavel Zoelmond	130	0	0	0
Economische ontwikkeling - Keurmerk veilig ondernemen buitengebied	-25	0	0	0
Economische ontwikkeling - Opstellen nota Economie	-10	0	0	0
Onderwijshuisvesting - Sporthal Maurik en gymzaal Eck en Wiel	20	0	0	0
Ruimtelijke ordening - Leges omgevingswet	-10	0	0	0
Wonen en bouwen - Werkprogramma ODR 2020 (coalitieakkoord)	-206	0	0	0
Totaal mutaties programma Ruimte	**-101**	**0**	**0**	**0**

Toelichting mutaties programma Ruimte

Beheer overige gebouwen/gronden - Verkoop bouwkavel Zoelmond 130

De voormalige locatie van dorpshuis De Groene Eik in Zoelmond is verkocht als bouwkavel voor de bouw van een vrijstaande woning. De netto grondopbrengst, na aftrek van btw, kadasterkosten etc. bedraagt € 200.000. Dit bedrag moet nog worden gecorrigeerd met de verkoopkosten, kosten voor bouwrijp maken van de kavel, kosten voor woonrijp maken (nadat de woning is gebouwd) en overige kosten. Alles bij elkaar geraamd op € 40.000.
De netto opbrengst bedraagt € 160.000.
In de begroting is een taakstelling opgenomen van € 30.000, zodat het verwachte incidentele voordeel € 130.000 bedraagt.

Economische ontwikkeling - Keurmerk veilig ondernemen buitengebied -25

Wij hebben de Uitvoeringsagenda 2020-2022 vastgesteld. Onderdeel hiervan is het Keurmerk Veilig Ondernemen buitengebied.
Aansluitend bij de prioriteit Veiligheid in het buitengebied zetten we in 2020 specifiek in op het buitengebied door middel van het Keurmerk Veilig Ondernemen Buitengebied. Voor dit project is in 2020 eenmalig € 25.000 nodig. Hiervan is € 10.000 voor de uitvoering en € 15.000 voor de ambtelijke begeleiding.

Economische ontwikkeling - Opstellen nota Economie -10

Op de Uitvoeringsagenda 2020-2022 staat voor 2020 het opstellen van een nota Economie. Het doel hiervan is de kracht van Burense ondernemers optimaal in te zetten in kansen voor onze gemeente. Om de nota op te stellen is werkbudget van € 10.000 nodig.

Onderwijshuisvesting - Sporthal Maurik en gymzaal Eck en Wiel 20

Vanwege de vertraging die is ontstaan bij de realisatie van de nieuwe sporthal in Maurik vallen de geraamde kapitaalasten in 2020 vrij. Met deze vrijval (€ 58.750) dekken we de beheerkosten (€ 38.750) van de gymzaal in Eck en Wiel in verband met het langer open blijven. Verder dekken we de extra vervoerskosten (€ 20.000, zie taakveld Onderwijsbeleid en leerlingenzaken) voor bewegingsonderwijs van de leerlingen uit Maurik die in Eck en Wiel gaan gymmen.

Ruimtelijke ordening - Leges omgevingswet -10

Op de door ons vastgestelde Uitvoeringsagenda 2020-2022 staan de leges Omgevingswet. We gaan met het oog op de nieuwe Omgevingswet kijken naar nieuwe mogelijkheden voor de leges. Voor het onderzoek is een budget van € 10.000 nodig.

Wonen en bouwen - Werkprogramma ODR 2020 (coalitieakkoord) -206

De kosten van de werkzaamheden van de ODR stijgen. Dit betekent voor onze begroting een tekort van € 206.402. Afgelopen jaren was de stijging van het aantal afgegeven vergunningen hiervoor de belangrijkste reden. Daarnaast spelen de volgende redenen een rol:

1. Meer kleine vergunningen;
2. Steeds strengere kwaliteitseisen vanuit het Rijk;
3. Incidentele projecten vanuit het Rijk of provincie opgelegd: breedplaatvloeren, brandveiligheid gevels, PAS en PFAS
4. Nieuwe taken, zoals indirecte lozingen;
5. Inspelen op nieuwe wetgeving;
6. Loonkosten stijging.

Het extra benodigde bedrag was al voorzien en is meegenomen in het coalitieakkoord.

Motie van de fractie van de Partij voor de Dieren

ter zake van een niet geagendeerd onderwerp

Partij voor de Dieren
Gemeenteraadsfractie Buren

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 14 juli 2020

Constaterende dat:

De opvang van wilde dieren slecht geregeld is in de regio Rivierenland doordat steeds meer opvangcentra vanwege een gebrek aan geld en vrijwilligers noodgedwongen moeten sluiten.

De gemeente Buren in de regio een positieve uitzondering vormt omdat inwoners binnen onze gemeente een beroep kunnen doen op ‘Wildopvang onder de Regenboog’ in Eck en Wiel.

De wildopvang (voorheen vogelopvang) in haar 25 jarig bestaan nooit enige vergoeding heeft ontvangen van de gemeente Buren.

De wildopvang in 2017 korte tijd is gesloten vanwege een conflict met de AVRI over de inzameling van gebruikte kleding waardoor de wildopvang jaarlijks een bedrag van € 3.500 aan inkomsten misloopt.

Van het beschikbare budget voor dierenopvang in 2019 (afgerond) € 1000 niet is uitgegeven.

Roept het college op om:

De mogelijkheden te onderzoeken om ook voor de opvang van wilde dieren structureel geld vrij te maken ter ondersteuning van deze (en mogelijk andere) opvangcentra.

Zich in de regionaal verband sterk te maken voor regionale samenwerking en financiële ondersteuning van deze (en mogelijk andere) opvangcentra.

In overleg te treden met de AVRI om de mogelijkheden van het opnieuw plaatsen van een kledingcontainer te bespreken.

Besluit

Aan 'Wildopvang onder de Regenboog’ in Eck en Wiel een 'eenmalige waarderingsbijdrage' toe te kennen van € 1000 als blijk van waardering dat zij zich al (tientallen) jaren belangeloos inzetten voor hulp behoevende (wilde) dieren.

Deze bijdrage te betalen vanuit het uit 2019 resterende leefbaarheidsbudget waar in dat jaar vanuit de kern Eck en Wiel geen beroep op is gedaan.

En gaat over tot de orde van de dag.

Joop de Jonge
Partij voor de Dieren

Motie over een niet-geagendeerd onderwerp (Grip op GGD Gelderland-Zuid).

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op14 juli 2020;

Overwegende dat

- een belangrijk deel van de taken van een gemeente, uit vrije keuze dan wel wettelijk voorgeschreven, wordt uitgevoerd in een gemeenschappelijke regeling (GR);
- de gemeenteraden constateren dat taken die wordt uitgevoerd in een GR – zeker sinds de decentralisaties – zich niet meer beperken tot (overzichtelijke) uitvoeringstaken;
- formeel het primaat voor wat betreft beleid en begroting bij de deelnemende gemeenteraden berust, maar dat raden in de praktijk onvoldoende sturingsinformatie ontvangen en derhalve zowel op het niveau van doelen als middelen niet kunnen sturen;
- het gezien de grote belangen, zoals in recente jaren rond Veilig Thuis, de Jeugdzorg en in 2020 de Corona-crisis, wenselijk is dat gemeenteraad en college beiden beter in positie zijn.

Constateert dat

- de gemeenteraad van Buren de ambitie toont om de ruimte die hij heeft in de sturing van het sociaal domein beter te kunnen benutten.
- de bestuurscultuur in zowel de gemeente als de GGD het optimale gebruik van die ruimte belemmeren;
- hiertoe zowel op het procesniveau (actieve informatie, mandatering, tijdige invloed) als op het inhoudelijk vlak (knoppen om aan te draaien alsmede heldere keuze-opties) verbetering noodzakelijk is;
- een van de doelen moet zijn om een krachtige lokale (dan wel regionale) visie op zorg en werk te ontwikkelen;
- dit een goed voorbereid debat vergt dat moet leiden tot heldere politieke keuzes, goede procesafspraken en een duidelijker rolverdeling voor raad en college;
- de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) in het adviesrapport *Decentrale taak is politieke zaak* gemeenteraden nadrukkelijk adviseert om regie te nemen in het sociaal domein;
- de gemeenteraad van Buren onvoldoende grip heeft op de sturing en uitvoering van deze gemeenschappelijke regeling en hierdoor niet in staat wordt gesteld om regie te nemen en de juiste afwegingen en keuzes te maken;

Stelt vast dat

- in het najaar van 2019 door de GGD is gevraagd om input te leveren voor een meerjarige beleidsnota, maar de hiervoor voor de raad benodigde basis, waaronder informatie over knoppen om aan te draaien alsmede heldere keuze-opties, ontbrak;
- de afgelopen periode diverse verzoeken zijn gedaan om voldoende inzicht te verkrijgen in de beleidsruimte voor wat betreft doelen en uitvoering van de wettelijke taken (verplichte taken) en de doelen en uitvoering van de aanvullende taken;
- constateert dat tot op de dag van vandaag de gemeenteraad de gewenste inzage niet heeft gekregen.

Roept het college van burgemeester en wethouders op:

1. in het algemeen bestuur van deze gemeenschappelijke regeling GGD Gelderland Zuid nadrukkelijk aan de orde te stellen dat de gemeenteraad in de gelegenheid wil worden gesteld om aan zijn kaderstellende rol invulling te geven en behoefte heeft aan meer informatie en inzicht in opties om de hiertoe noodzakelijke politieke keuzes te kunnen maken;
2. dat als onderdeel hiervan op korte termijn daadwerkelijk de gewenste inzage wordt verkregen in de verplichte en niet-verplichte taken.
3. De gemeenteraad vervolgens in staat te stellen om hierover op inhoudsniveau een kaderstellend debat te kunnen voeren en daarnaast op procesniveau afspraken te maken.

En gaat over tot de orde van de dag.

De VVD, De PvdA.